ACADEMIA
DE ȘTIINȚE
SOCIALE ȘI
POLITICE A
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

B. ȚARA ROMÂNEASCĂ

VOLUMUL IV

EDITURA
ACADEMIEI
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

B

TARA ROMÂNEASCĂ

Vol. IV

ACADEMIA DE ŞTIINŢE SOCIALE ŞI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
SECŢIA DE ISTORIE ŞI ARHEOLOGIE

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

COMITETUL DE REDACŢIE

acad. ŞTEFAN PASCU, ŞTEFAN ŞTEFĂNESCU,
membru corespondent al Academiei,
CONSTANTIN CIHODARU, DAMASCHIN MIOC,
IOAN CAPROŞU, AUREL RĂDUŢIU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

ACADEMIA DE ŞTIINŢE SOCIALE ŞI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA“

B. ŢARA ROMÂNEASCĂ
VOLUMUL IV

(1536—1550)

VOLUM ÎNTOCMIT ÎN CADRUL SEMINARULUI
DE PALEOGRAFIE SLAVĂ
CONDUS DE
DAMASCHIN MIOC

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
Bucureşti, 1981

MEMBRII SEMINARULUI
(În ordinea contribuției)

MARIETA ADAM
RUXANDRA CĂMĂRĂȘESCU
CORALIA FOTINO
IANCU BIDIAN
OLIMPIA DIACONESCU

Alcătuitorii indicilor

MARIETA ADAM
RUXANDRA CĂMĂRĂȘESCU
DAMASCHIN MIOC

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
R. 79717, București, Calea Victoriei 125

PREFAȚĂ

Volumul de față, al IV-lea al seriei B din colecția DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA, cuprinde documentele interne ale Țării Românești din anii 1536—1550.

Însemnătatea volumului constă în bogăția datelor de istorie economică, socială, instituțională și politică pe care le conține, ca și în ineditul unora din ele. Reținem aici doar două aspecte, pe care le vom și exemplifica cu unele citate:

a) Multe din actele volumului ilustrează un însemnat proces social-economic al vremii, cu dublu aspect: de o parte, îmbogățirea clasei stăpînitoare, de alta, sărăcirea maselor populare. Boierimea caută, pe diferite căi, să-și întărească puterea economică. Or, cea mai la îndemînă și cea mai lesne de realizat, în condițiile epocii, era extinderea treptată a domeniului în dauna proprietății țărănești libere.

Marii boieri, unii din ei și dregători, dețin în stăpînire zeci de sate, multe adăugate domeniului preexistent chiar în această vreme. Astfel, bunăoară, Detco marele armaș este stăpînul unui domeniu ce numără 21 de sate întregi, 4 jumătăți de sate, cîte o cincime în trei sate și părți în alte trei sate. În toate satele în care stăpînea parțial avea cale deschisă ca prin cumpărări sau cotropiri să pună stăpînire pe întreg satul. Era un fenomen obișnuit și un procedeu întîlnit adesea; întîi infiltrare în ocina devălmașă a moșnenilor, apoi trecerea ei în întregime în stăpînire boierească. Detco mai stăpînea și trei bălți pentru pescuit și 45 de sălașe de robi țigani (v. doc. nr. 144). Drăghici spătarul și familia lui stăpîneau 18 sate întregi, 6 jumătăți de sate, o siliște, locuri de exploatare a sării, vii, mori, bălți și 87 de sălașe de robi (v. doc. nr. 65).

Procesul acesta, de creștere a domeniului boieresc, ca de altfel și a celui mănăstiresc, era facilitat de fragilitatea gospodăriei țărănești libere, care, la cele mai ușoare zguduiri economice, provocate fie de apăsarea fiscală, fie de unele calamități naturale, se desfăcea cu ușurință. După cum actele o mărturisesc, la vînzarea parțială sau totală a ocinei sale moșneanul era silit de „multe nevoi" sau de „grea foamete"; pentru întregi regiuni, foametea devenise endemică și cronică (v. doc. nr. 102, 113, 129, 152, 173, 181, 280). Este de-a dreptul zguduitoare relatarea unuia din documente, care, pomenind o vînzare de ocine, precizează că ea s-a făcut „pe vreme de foamete, cînd oamenii își vindeau fiii turcilor" (v. doc. nr. 173).

b) Concentrînd în mîinile sale o însemnată putere economică, dublată de una politică, boierimea reprezenta o forță în stat, de care domnul era nevoit să țină seama; facțiuni boierești, dornice de a obține privilegii și mai însemnate, dar și de a întîrzia sau chiar opri mersul firesc al dezvoltării statale, spre desăvîrșirea centralizării, nu arareori se ridică împotriva puterii domnești, creînd o stare de adevărată anarhie feudală. Numai pe parcursul cîtorva ani, împotriva voievodului Radu Paisie se ridică patru pretendenți la tron: Drăghici Gogoașă, *Ivan Viezure, Laiotă Basarab și Șerban banul din Izvorani. Fiecare, pe rînd, cu grupul său de susținători, caută să ocupe domnia. Încălcîndu-și principala îndatorire vasalică față de domnul țării, „dreapta și credincioasa slujbă“, acești boieri devin „hicleni“ și-și pierd averea și adesea și capul. Cei credincioși domnului, cei ce stau alături de el în atari împrejurări, sînt răsplătiți cu moșii și dregătorii. Iată cîteva exemple:*

1) În 1538, Radu Paisie răsplătește pe un boier cu o moșie „pentru slujba pe care mi-a slujit-o, cu dreaptă slujbă, cînd a venit Laiotă Băsărabă și cu Stroe la Fîntîna Țiganului, de s-au bătut cu domnia mea“ (doc. nr. 69).

2) Același domn, în 1543, întărind sate, moșii și robi unui mare boier și dregător, luate de la Șerban banul, amintește că acesta „a pierit cu rea hiclenie, căci s-a ridicat asupra capului domniei mele“ (doc. nr. 144).

3) Un act din 1546, amintind însă evenimente anterioare, menționează că un mare boier, Ivan, „și-a pierdut capul și averile sale, pentru că Ivan s-a ridicat domn, iar Radul voievod l-a prins și i-a tăiat capul și cu averile lui a miluit pe“ ... alții (doc. nr. 194).

4) Ca o adevărată filă de cronică redă asemenea aspecte actul datat ⟨1542—1543⟩ octombrie 23. Domnul dăruiește unui boier credincios trei sate, arătînd împrejurările și motivul pentru care o face: „domnia mea am miluit pe Radul vistierul pentru credincioasa și dreapta slujbă pe care mi-a slujit-o, cînd a fost cea dintîi luptă cu Stroe Pribeagul și ne-a doborît Stroe și s-a spart oastea și s-au împrăștiat toți și au fugit toți și au lăsat vistieria domniei mele și au început să jefuiască vistieria domniei mele și au spart căruțele. Iar Radul vistierul nu a lăsat vistieria domniei mele, ci a scos-o cu bărbăția sa și a dres căruțele și a adus toată vistieria la domnia mea la Turnu Nicopolului. Atunci domnia mea foarte m-am bucurat și m-am veselit pentru slujba pe care mi-a slujit-o Radul vistierul“ (doc. nr. 133).

5) Pentru același fenomen, dar și pentru raporturile cu turcii, mai cităm un document din volum. În 1539, domnul, răsplătind pe un dregător cu un sat pentru dreaptă și credincioasă slujbă, amintește că trei fii ai unui mare boier „au pierdut toate livezile și satele și țiganii cu rea hiclenie către domnia mea, pentru că s-au ridicat asupra capului domniei mele cu Șerban banul, de au fugit peste Dunăre, în Țara Turcească. Iar turcii i-au prins și le-au luat toate averile și satele și țiganii. Iar domnia mea, întru aceea, am plătit aceste mai sus-zise sate și țigani ai tuturor hiclenilor de la blestemații și agarenii turci cu 785 000 aspri gata“ (doc. nr. 87).

Frămîntările acestea prilejuiesc amestecul mai des al Porții în țară; turcii sînt, în această vreme, mai interesați să sprijine puterea centrală, care le asigura vărsarea la timp și regulată a tributului, decît a susține anarhia boierească.

Volumul numără 298 de documente autentice; cu 55 de documente mai mult față de vechea colecție, „Documente privind istoria României“, pentru aceeași perioadă, din care 44 sînt inedite. Tot acum se publică pentru prima oară textul slav a 227 de documente (89%).

După limba în care s-au păstrat actele, 255 sînt slave (240 originale și 15 copii) și 43 traduceri vechi românești.

Din cele 240 de acte originale, 79 au fost scrise pe pergament și 161 pe hîrtie.

În copleșitoare majoritate, anume 291, actele sînt emise din cancelaria domnească și numai 7 sînt de altă proveniență.

Documentele au fost culese din următoarele fonduri: 183 de la Arhivele Statului București, 82 de la Biblioteca Academiei R.S.România (în curs de predare Arhivelor Statului), 10 după publicații, 7 de la Muzeul de istorie a municipiului București, 5 de la Arhivele Statului Craiova, 3 de la Muzeul *județean Gorj, 2 de la Institutul de istorie „Nicolae Iorga“, cîte unul de la Biblioteca Centrală de Stat, Arhivele Statului Rîmnicu Vîlcea, Muzeul de Artă al R.S.R., Muzeul „Porțile de Fier“ din Drobeta-Turnu Severin, din Arhivele Statului din Sremski Karlovci (R. S. F. Iugoslavia) și Arhivele Statului Budapesta. Conducătorilor acestor instituții și colaboratorilor lor le aducem mulțumirile noastre pentru înlesnirile create și, îndeosebi, pentru ajutorul primit la depistarea documentelor achiziții noi.*

Toate documentele din volum au fost transcrise și traduse, după metodele adoptate de colecție, de către membrii seminarului de paleografie slavă al Institutului de istorie „Nicolae Iorga“, ca și de către conducătorul seminarului, care a asigurat și revizia transcrierilor și traducerilor.

La unele traduceri de documente slave și traduceri românești vechi au mai colaborat parțial Matei Cazacu, Alvina Lazea și Jan Sykora.

Pregătirea tehnică pentru tipar au efectuat-o Marieta Adam, Ruxandra Cămărășescu și Damaschin Mioc.

În anexă sînt prezentate și 20 de fotocopii după unele documente din volum, pentru ilustrarea grafiei.

PRESCURTĂRI — BIBLIOGRAFIE

Arh. Olt. = „Arhivele Olteniei“, II (1923).

Bălan-Cernovodeanu, *Doc. inedite* = Bălan, C. şi P. Cernovodeanu, *Documente inedite slavo-române din Ţara Românească din veacurile al XVI-lea şi al XVII-lea*, în „Romanoslavica“, XI (1965).

Berechet, *Cojurătorii* = Berechet, Şt., *Particularităţile cojurătorilor la romîni, după documente slave*, în „Spicuitor în ogor vecin“, III (1924) (extras, Chişinău, 1925).

Busuioceanu, *Două documente* = Busuioceanu, Andrei, *Două documente inedite din Ţara Românească din secolul al XVI-lea*, în „Studii şi materiale de istorie medie“, IX, 1978.

Cipariu, *Archivu* = Cipariu, T., *Archivu pentru filologia şi istoria*, Blaj, 1869.

Danielescu, *Doc. Scundu* = Danielescu, C., *Documente din comuna Scundu-Vîlcea*, în „Arhivele Olteniei“, XVIII (1939).

D. I. R., *B* = *Documente privind istoria României*, *B*, *Ţara Românească*, Veac. XVI, vol. II (1526—1550), Bucureşti, 1951.

Ghibănescu, *Surete* = Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade, documente slavo-române*, VI, Iaşi (1909) şi XVIII (1927).

Ghibănescu, *Codrescu* = Ghibănescu, Gh., *Documente*, în „Teodor Codrescu“ Iaşi (1934) şi IV (1935).

Grecianu, *Şirul voievozilor* = Grecianu, Şt. D., *Şirul voievozilor cu divane şi note*, Bucureşti, 1907.

Grecianu, *Genealogiile* = Grecianu, Şt. D., *Genealogiile documentate ale familiilor boiereşti*, I, Bucureşti, 1913.

Ionaşcu, *Ep. Buzău* = Ionaşcu, I., *Din documentele Episcopiei Buzău sec. XVI*, în „*Ingerul*“, *XVI* (1944).

Ionaşcu, *Doc. Olt.* = Ionaşcu, I., *Documente privitoare la Oltenia şi jud. Olt*, în „Arhivele Olteniei“, XIV (1935), nr. 77—78.

Ionescu, *Drăgăeşti Ungureni* = Ionescu, G. T., *În legătură cu Drăgăeştii Ungureni din judeţul Dîmboviţa*, în „Revista istorică română“, XVII (1947).

Ionescu-Nişcov, *Documente inedite* = Ionescu-Nişcov, Traian, *Două documente inedite din prima jumătate a secolului al XVI-lea*, în „Romanoslavica“, V, Bucureşti, 1962.

Iorga, *Doc. argeşene* = Iorga, N., *Documente mai ales argeşene ale Eforiei Spitalelor Civile*, partea I, în „Buletinul Comisiei istorice a României“, III, Bucureşti, 1924.

Iorga, *Ep. Buzău* = Iorga, N., *Începuturile Episcopiei de Buzău*, în „Revista istorică“, IX (1923).

Iorga, *Doc. Urlăţene* = Iorga, N., *Documente Urlăţene*, în „Buletinul Comisiei istorice a României“, V (1927).

Leonăchescu, *Stroeşti-Argeş* = Leonăchescu-Năndraşu, N., *Stroeşti-Argeş. Documente şi mărturii*, Bucureşti, 1971.

Miletič = Miletič, L., *Дакорумьнитя и тяхната славнска писменость*, în „Sbornik“, Sofia, XIII (1896).

Nicolaescu, *Radu Paisie* = Nicolaescu, St., *Domnia lui Radu Vodă Paisie şi a fiului său Marcu voievod*, în „Arhivele Olteniei, XVII (1938), nr. 97—100.

Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj* Nicolăescu-Plopşor, C., *Monografia judeţului Dolj*, în „Oltenia“, V (1944).

Sacerdoţeanu, *Acte* = Sacerdoţeanu, Aurelian, *Două acte haţegane şi unul vîlcean*, în „Analele Academiei Române“, Mem. Secţ. Ist., s. III, t. XVII (1936).

Sacerdoţeanu, *Aşezămîntul* = Sacerdoţeanu, Aurelian, *Aşezămîntul lui Radu Paisie pentru Episcopia Buzăului*, în „Revista istorică“, XXII (1936).

Sacerdoţeanu, *Aref* = Sacerdoţeanu, A., *Aref, un vechi sat argeşan*, în „Studii şi Comunicări ale Muzeului din Piteşti“, II, Piteşti, 1969.

Stănciulescu, *Hrisoave ...* = Stănciulescu, I. St., *Hrisoave privind comuna Aref*, în „Argeşul“, I (1942), nr. 34.

Ştefulescu, *Gorjul ist.* = Ştefulescu., Al., *Gorjul istoric şi pitoresc*, Tg. Jiului, 1904.

Ştefulescu, *Polovragii* = Ştefulescu, Al., *Polovragii*, Tg. Jiului, 1906.

Ştefulescu, *Strîmba* = Ştefulescu, Al., *Strîmba*, Tg. Jiului, 1906.

Ştefulescu, *Doc. sl. -rom.* = Ştefulescu, Al., *Documente slavo-romîne relative la Gorj (1406—1665)*, Tg. Jiului, 1908.

Ştefulescu, *Tismana* = Ştefulescu, Al., *Mănăstirea Tismana*, ed. a III-a, Bucureşti, 1909.

Şucu, *Doc. inedite* = Şucu, I. I., *O seamă de documente medievale inedite din Ţara Românească*, în „Studii şi materiale de istorie medie“, IX.

Tuţescu, *Catanele* = Tuţescu, Şt. Şt. şi P. Danielescu, *Monografia satului Catanele din judeţul Doljiu*, Craiova, 1908.

Venelin = Venelin, I., *Влахо-болгарскія или Дако-славянскія грамоты*, St. Peterburg, 1840.

REZUMATELE DOCUMENTELOR

1. 1536 (7044) ianuarie 4, București. Radu Paisie întărește lui Tatul logofătul și lui Țalapi logofătul seliști și bălți.

2. 1536 (7044) ianuarie 7, București. Radu Paisie întărește mănăstirii Glavacioc mori la Cîmpina.

3. ⟨1536—1538⟩ ianuarie 8. Radu Paisie scutește satele mănăstirii Tismana, anume Tismana, Pîrîul, Topeștii, Pocruia și Podenii de dări și slujbe.

4. ⟨1536 februarie — martie⟩. Radu Paisie dăruiește mănăstirii Sf. Gheorghe de la Athos un obroc anual de 5 000 aspri, iar călugărilor care vor veni să-l ridice, 500 aspri.

5. 1536 (7044) februarie 14, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește lui Mihnea vistierul și fiilor lui Balaur logofătul ocine în Bădeni, în urma unei judecăți.

6. 1536 (7044) februarie 23, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește mănăstirii Turnul Sfîntului Sava din Careia un obroc anual de 3 000 aspri, iar călugărilor care vor veni să-l ridice, 300 aspri.

7. 1536 (7044) februarie 24, Tîrgoviște. Radu Paisie dăruiește mănăstirii Dohiar de la Athos un obroc anual de 3 000 aspri, iar călugărilor care vor veni să-l ridice, 400 aspri.

8. ⟨1536⟩ martie 3. Radu Paisie întărește mănăstirii Sf. Pavel de la Athos un obroc anual de 5 000 aspri, iar călugărilor care vor veni să-l ridice, 500 aspri.

9. ⟨1536—1540⟩ aprilie 7. Radu Paisie poruncește județului și pîrgarilor din Buzău să hotărnicească o braniște a Episcopiei Buzăului.

10. ⟨1536⟩ aprilie 18, București. Radu Paisie întărește mănăstirii Tismana satele Tismana și Pocruia, în urma unei judecăți.

11. 1536 (7044) aprilie 30, București. Radu Paisie întărește lui Neagoe și Gîndea ocină în Stănești, în urma unor judecăți.

12. 1536 (7044) mai 1, București. Radu Paisie întărește lui Radu postelnicul ocină și vie în Vițichești.

13. 1536 (7044) mai 16, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește lui Iovan și altora ocine la Cruici, Strîmba și Olov.

14. 1536 (7044) mai 28, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește lui Stroe mare spătar satul Padina, care-i fusese luat de Toma ban pentru o datorie.

15. 1536 (7044) iunie, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește mănăstirii Glavacioc muntele Prislop, în urma unei judecăți.

16. ⟨1536—1540⟩ iunie 2. Radu Paisie întărește mănăstirii Glavacioc satul Cernătești.

17. 1536 (7044) iunie 8, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește lui Săbian o vatră de casă în Mihăești și ocine în Jiliște, Bătești, Jugureni și Văcărești.

18. 1536 (7044) iunie 23. Radu Paisie întărește lui Neagomir și altora ocine cumpărate în Pietrari, Bîrzești și Bodești.

19. ⟨1536⟩ iunie 28, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește lui Vuia grămăticul și fratelui său Luca ocină și vie în Popești.

20. 1536 (7044) iulie 1, Tîrgoviște. Radu Paisie întărește lui Drăgoi, Mihăilă și Pătru ocina Ungureii, în urma judecăți.

21. 1536 (7044) iulie 7. Radu Paisie întărește lui Fîrtat vornicul ocine în Giulești și Găvănești.

22. 1536 (7044) iulie 7, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Radomir vornicul şi fiului său Drăghici scriitorul, ocine in Pietrosul, Mereni, Cîrtojani şi Birzeşti, precum şi ţigani.

23. 1536 (7044) iulie 10, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte lui Buciaci şi fratelui său Micul ocine în Mirileşti şi Cirpoi, precum şi înfrăţirea dintre ei.

24. 1536 (7044) iulie ‹10—22›, Bucureşti. Radu Paisie intăreşte jupaniţei Marga, ginerelui ei, Radul portarul şi soţiei acestuia, Neacşa, satele Cepari şi Căzăneşti şi părţi la Bumbueşti, Clocotici, Şuici, Verneşti, Tigveni, Ciofrîngeni şi în alte sate, precum şi ţigani.

25. 1536 (7044) iulie 17, Bucureşti. Radu Paisie dăruieşte mănăstirii Snagov un mertic anual de grîu, orz, vin, miere, peşte brînză şi bani.

26. 1536 (7044) iulie 20, Bucureşti.· Radu Paisie întăreşte mănăstirii Snagov podgoria Valea Călugărilor, cu vinăriciul şi perperii, partea domnească.

27. 1536 (7044) iulie 28, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte Mitropoliei din Tîrgovişte vinăriciul boieresc de la viile din dealul Ştefăneştilor, dăruit de Baldovin şi soţia lui, Maria.

28. ‹1536—1539› septembrie 6. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Valea trei sălaşe de ţigani.

29. 1537 (7045) ianuarie 3, Tirgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Stoica şi altora moşie la Ruseneşti şi Celiani.

30. 1537 (7045) ianuarie 14, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Stanciul şi lui Bădilă cu ceata lor ocină la Văsălaţi.

31. 1537 (7045) ianuarie 15. Radu Paisie întăreşte doamnei Anca ocină in Pătrăreşti şi o moară, în urma unei judecăţi.

32. 1537 (7045) aprilie 22, Tîrgşor. Radu Paisie întăreşte lui Stan a treia parte din hotarul satului Drăgăieşti.

33. 1537 (7045) aprilie 26, Tîrgşor. Radu Paisie întăreşte lui Gago şi altora ocine în Gîrbovi şi în Nişcoveni.

34. 1537 (7045) mai 10, Mănăstirea Nucet. Egumenul Teodor de la mănăstirea Nucet vinde o vie ieromonahului Efrem, care o dăruieşte Mitropoliei din Tîrgovişte.

35. 1537 (7045) mai 10. Radu Paisie întăreşte lui Drăghici şi lui Stanciul ocine la Bălăceşti, Glogova şi Mănăstirea, pe care ei s-au înfrăţit.

36. 1537 (7045) iunie 2. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Cozia balta Mamina şi satul Orlea, în urma unei judecăţi.

37. 1537 (7045) iunie 9, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Lăudat paharnicul ş.a., satele Grădiştea de la Cimpulung şi Guleşti, precum şi înfrăţirea dintre ei.

38. 1537 (7045) iunie 17, Cornăţeni. Radu Paisie întăreşte lui Baico şi altora ocină la Turbureşti, în urma unei judecăţi.

39. 1537 (7045) iunie 18, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora ocine la Frăsinetul de Cîmpie, Gura Băldăluiului, Cioroi şi Rediul lui Florea.

40. 1537 (7045) iunie 18, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Stoica şi altora moşie la Broşteneasca.

41. 1537 (7045) iunie 20, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora ocine la Rediul lui Florea şi la Frăsinetul de Cimpie.

42. 1537 (7045) iulie 2, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Bratu armaşul şi fratelui său Vlaicu nişte ţigani, în urma unei judecăţi.

43. 1537 (7045) iulie 3, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Fîrtat pîrcălabul ocina Ostrovul, în urma unei judecăţi.

44. 1537 (7045) iulie 15, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Oprea pitarul şi fraţilor săi, Cirstian logofătul şi Dumitru ocină la Nănăşeşti.

45. ‹1537 septembrie 1—1538 august 31› 7046, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Drăghiceşti ocine în Negovani şi Rătunda.

46. 1537 (7046) noiembrie 24. Radu Paisie întăreşte lui Dan paharnicul şi altora satele Ciurileşti şi Zgădeşti.

47. 1537 (7046) decembrie 4, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora ocină la Rediul lui Florea.

48. 1537 (7046) decembrie 16, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Şerbu şi altora ocine în Groşi.

49. 1538 (7046) ianuarie 10, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Bistriţa satul Ceuri, după un schimb cu mănăstirea Tismana.

50. 1538 (7046) ianuarie 16, Tîrşor. Radu Paisie întăreşte Mitropoliei parte din muntele Bucceciul.

51. 1538 (7046) ianuarie 28, Tîrgşor. Radu Paisie întăreşte Mitropoliei satul Aninoasa, cu podgoria.

52. 1538 (7046) martie 7, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte lui Lebu şi rudelor sale ocine în Groşani.

53. ⟨1538⟩ martie 19. Radu Paisie porunceşte lui Staico din Groşani şi altora să nu mai încalce hotarele ocinei Piscul Cocorului a lui Cîrstian logofătul.

54. 1538 (7046) aprilie 23, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Argeş satul Şeoaşul.

55. 1538 (7046) aprilie 23. Radu Paisie dăruieşte mănăstirii Govora venitul din peşte de la balta Mamina, pe care să-l împartă cu alte mănăstiri.

56. 1538 (7046) aprilie 24. Radu Paisie întăreşte lui Stoian cu fiii săi şi lui Stănilă cu fraţii săi părţi în Cîmpul Turcilor, Trestioara, Stîrcii de la Ceplea şi Pietrari, în urma unei judecăţi.

57. 1538 (7046) aprilie 25, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Glavacioc ocină în Tătărăşti.

58. 1538 (7046) mai, Mislea. Radu Paisie întăreşte lui Stănilă şi altora o ocină şi pădure.

59. 1538 (7046) mai 5, Cornăţel. Radu Paisie întăreşte lui Vlaicu marele logofăt ocină lîngă Deag, în urma unei judecăţi.

60. 1538 (7046) iunie 8, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Stan pitarul şi lui Dobromir spătarul ocină în Tătarul, în urma unei judecăţi.

61. 1538 (7046) iunie 15, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Motan şi cetei lui ocină la Turbureşti, în urma unei judecăţi.

62. 1538 (7046) iulie 2, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora satul Curtişoara de pe Olt, în urma unei judecăţi.

63. 1538 (7046) iulie 4. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Muşeteşti nişte ţigani.

64. 1538 (7046) iulie 14, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Cană şi ceata lui ocină la Negoşina, în urma unei judecăţi.

65. 1538 (7046) iulie 16, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Drăghici spătarul, fratelui său Udrişte marele vistier şi vărului lor primar Vintilă comisul mai multe sate, părţi de sate şi ţigani.

66. 1538 (7046) august 28, Tîrgşor. Radu Paisie întăreşte călugăriţei Sara şi surorii sale Ana sate şi ţigani, în urma unei judecăţi.

67. ⟨1538 septembrie 1 — 1539 august 31⟩ 7047. Radu Paisie întăreşte lui Oprea paharnicul şi lui Cîrstian logofătul satul Pleşoi, în urma unei judecăţi.

68. ⟨1538⟩ septembrie 23. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora ocină la Nănăşeşti.

69. 1538 (7047) noiembrie 17, Tîrgovişte. Radu Paisie dăruieşte lui Radu vistierul siliştea Bistreţul şi jumătate din Poiana Uriţii pentru slujbă credincioasă în lupta împotriva lui Laiotă Basarab la Fîntîna Ţiganului.

70. 1538 (7047) noiembrie 21. Radu Paisie întăreşte lui Neagu o ocină la Moşăşti.

71. 1539 (7047) ianuarie 8, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Cozia sate, bălţi, vama de la Genune, vinăriciul, găletăritul din Vîlcea şi 300 sălaşe de ţigani.

72. 1539 (7047) ianuarie 20, Tîrgovişte. Radu Paisie dăruieşte mănăstirii Rîncăciov mertic anual de grîu, fîn, vin şi sare.

73. 1539 (7047) februarie 22, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte lui Stan ocină în Măneşti, în urma unei judecăţi.

74. ⟨1539⟩ februarie 23, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Meteore un obroc anual de 3 000 aspri, iar călugărilor care vor veni să-l ridice, 300 aspri.

75. 1539 (7047) aprilie 25. Radu Paisie întăreşte lui Detco clucerul satul Recica Dabului în urma unei judecăţi.

76. 1539 (7047) mai 18. Radu Paisie întăreşte lui Oprea şi altora ocine la Buneşti şi Muşcel, în urma unei judecăţi.

77. 1539 (7047) mai 27, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Dolofan vătaful şi altora ocină în Berislăveşti.

78. 1539 mai 27. Radu Paisie întăreşte lui Slav şi altora moşie la Săcşori.

79. ⟨1539⟩ august 23, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Gonţea Sterpul şi nepoţilor săi ocine la Găvăneşti.

80. 1539 (7048) septembrie 10. Radu Paisie întăreşte lui Tatul vornicul şi nepoţilor săi jumătate din satul Purcăreni.

81. 1539 (7048) septembrie 10. Radu Paisie întăreşte nepoţilor lui Tatu vornicul ocine la Purcăreni, iar fratelui său, Radu vornicul, nişte mori.

82. 1539 (7048) septembrie 14, Bucureşti. Radu Paisie dăruieşte Episcopiei de Buzău satul Pîrscoveni.

83. ⟨1539—1540⟩ septembrie 18. Radu Paisie scuteşte de vinărici pe episcopul de Buzău, Paisie.

84. 1539 (7047) octombrie 16, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora satul Nănişeşti, în urma unei judecăţi.

85. 1539 (7048) octombrie 21, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Radu vătaful, lui Mihai logofătul şi soţiilor lor satele Şerbăneşti, Cucuteni şi Mîndreşti.

86. 1539 (7048) noiembrie 20, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Boşca pitarul ocine în Berislăveşti.

87. 1539 (7048) decembrie 18, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte lui Detco marele armaş satul Rogova.

88. ⟨1540⟩ ianuarie 16. Stanciul banul porunceşte lui Pîrvu să lase în pace satul Comanii, al mănăstirii Tismana.

89. 1540 (7048) februarie 18, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte mănăstirii de la Muntele Sinai un obroc anual de 10 000 aspri.

90. 1540 (7048) martie 4. Iarciul vinde şi dăruieşte mănăstirii Govora părţi de ocină, casă şi vie la Mihăeşti.

91. 1540 (7048) martie 4, Tîrgşor. Radu Paisie întăreşte lui Radu Dîrman şi Semca moşie la Dălbăneşti, în urma unei judecăţi.

92. ⟨1540⟩ martie 12. Radu Paisie întăreşte Voicăi şi altora ocină în Dăneşti, în urma unei judecăţi.

93. 1540 (7048) martie 23, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Mitielu paharnicul ocină în Uricheşti.

94. 1540 (7048) aprilie 17, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Pîrvul, Bojin şi Ivan ocine în Sălcuţa.

95. 1540 (7048) iunie 22, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Mihnea vistierul părţi în muntele Florei.

96. 1540 (7048) iunie 22, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Stanciu postelnicul şi soţiei sale, Moma, sate, averi şi ţigani, ce au agonisit împreună.

97. ⟨1540⟩ septembrie 1, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Chircă şi surorii sale, Dragolea, ocine la Bumbueşti şi Clocotici.

98. 1540 (7049) septembrie 14. Radu Paisie întăreşte Neacşei ocină în Vădenii de Sus şi Preajva.

99. 1540 (7049) octombrie 13, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Stoica marele paharnic şi altor boieri, rude ale sale, ocine în Bojorani, Uliţa şi Copăcel, în urma unei judecăţi.

100. 1540 (7049) octombrie 15, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Drăghici spătarul şi lui Udrişte marele vistier vinăriciul domnesc şi perperii din satele Mărgineni şi Filipeşti.

101. ⟨1540 octombrie 15—1541 iunie 2⟩. Radu Paisie întăreşte jupanului Datco marele armaş siliştea Băileştilor.

102. ⟨1540⟩ noiembrie 20, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Lupea ocine la Băbeni şi Măteşti.

103. 1540 (7049) decembrie 9, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Vlad şi lui Frăcea ocină în Stăneşti, în urma unei judecăţi.

104. 1541 (7049) ianuarie 26, Slatina. Radu Paisie întăreşte Deicăi şi fiicelor sale, pe care le-a înfrăţit, moşie la Blaj.

105. 1541 (7049) februarie 6. Radu Paisie întăreşte lui Tatomir şi altora ocină în Cilceşti.

106. 1541 (7049) februarie 10, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte lui Detco marele armaş satul Piscul Voevodului.

107. 1541 (7049) martie, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Argeş nişte ţigani daţi de doamna Despina în schimbul unei datorii către mănăstire.

108. 1541 (7049) aprilie 27. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Snagov ocină în Cîrciumari.

109. ⟨1541—1544⟩ aprilie 29. Radu Paisie întăreşte lui Borcea şetrarul şi lui Radu vistierul satele Vierăşul şi Mărăcinenii.

110. 1541 (7049) iunie 1, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte Caplei ocine în Goleşti, Bălteni şi Mărăcineni, precum şi ţigani.

111. ⟨1541—1544⟩ iulie 4. Radu Paisie împuterniceşte mănăstirea Argeş să-şi stăpînească ocina de la Corbi şi de la Domneşti, pe unde s-a hotărnicit cu 12 boieri.

112. ⟨1541—1543⟩ iulie 4. Radu Paisie întăreşte lui Radul postelnicul un ţigan, în urma unei judecăţi.

113. 1541 (7049) august 13. Radu Paisie întăreşte lui Nenul şi altora ocine în Cîrlomăneşti.

114. 1542 (7050) ianuarie 10, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Argeş ocine în Tigveni şi Ciofrîngeni.

115. ⟨1542 ianuarie 10—1544 mai 4⟩, Bucureşti. Radu Paisie închină mănăstirea Fîntînele mănăstirilor Snagov şi Mărgineni, ca să le fie metoh.

116. 1542 (7050) ianuarie 25, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Dragu clucerul ocină în Pietrari.

117. 1542 (7050) februarie 17, Argeş. Radu Paisie întăreşte lui Ion, Radu, Neag şi Stoica ocină în Săcuieni, în urma unei judecăţi.

118. ⟨Înainte de 1542 februarie 20⟩, Curtea de Argeş. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Argeş satul Futeşti.

119. 1542 (7050) februarie 20, Curtea de Argeş. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Argeş satul Futeşti.

120. 1542 (7050) martie 15. Radu Paisie întăreşte întocmirea făcută de Pătru pîrcălabul pentru moştenirea satului Bîrca şi a altor sate şi ţigani.

121. 1542 (7050) martie 20, Coiani. Radu Paisie întăreşte lui Detco marele armaş seliştea Nedeia mare şi mai multe bălţi.

122. 1542 (7050) aprilie 16, Bucureşti. Radu Paisie scuteşte Episcopia Buzăului de vinăriciul din Dealul Verneştilor.

123. 1542 (7050) mai 4. Radu Paisie întăreşte lui Ion şi altora ocină în Clocotici.

124. ⟨1542—1544⟩ mai 20. Radu Paisie întăreşte lui Coman şi lui Dragotă ocine la Urseni.

125. 1542 (7050) iunie 16, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte întocmirea făcută de Vlad între fiii săi buni şi cei vitregi pe ocina din Studina lui Sturzea.

126. 1542 (7050) iunie 30, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora satul Strîmbele.

127. ⟨1542—1543⟩ iulie 1. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora jumătate din vama de peşte de la balta Mamina.

128. 1542 (7050) iulie 13. Radu Paisie întăreşte lui Dan şi fiilor săi ocină la Fărcăşeşti şi la Teleşti.

129. ⟨1542—1543⟩ iulie 20. Radu Paisie întăreşte lui Pătru şi altora ocine în Trestia şi Grabicina.

130. 1542 (7050) august 11, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Mihăilă ocine în Popeşti şi în Poeni.

131. 1542 (7051) septembrie 17. Radu Paisie întăreşte lui Stan şi fratelui său Nan ocine în Fiiani şi Fîntînele.

132. ‹1542 septembrie—1543 august› 25, 7051. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Snagov ocină în Dealul Circiumarilor.

133. ‹1542—1543› octombrie 23. Radu Paisie dăruieşte lui Radu vistierul satele Poenarii, Cheianii şi Căpăţînenii, pentru credincioasă slujbă.

134. 1542 (7051) noiembrie 20, Plăviceni. Radu Paisie intăreşte lui Dragomir marele spătar moşie în Deduleşti.

135. 1543 (7051) februarie 1. Radu Paisie intăreşte mănăstirii Argeş jumătate din vama de la Vadul Vidinului.

136. 1543 (7051) martie 7, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Nucet a treia parte din vama de peşte de la Balta Doamnei.

137. 1543 (7051) martie 20, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte lui Mircea ocină în Poienile Zlătariului, în urma unei judecăţi.

138. 1543 (7051) aprilie, Mănăstirea Mislea. Radu Paisie întăreşte jupanului Chera ocine in Găneasa şi Sadova.

139. 1543 (7051) aprilie 24, Bucureşti. Radu Paisie întăreşte lui Radu şi lui Dragomir cu fiii şi fraţii lor ocine la Pădureţi, in urma unei judecăţi.

140. 1543 (7051) mai 18, Ocnele Mari. Radu Paisie întăreşte lui Dragul clucerul ocine în Trestenic.

141. 1543 (7051) mai 19, Rimnic. Radu Paisie intăreşte lui Oprea livadă şi vie în Rădăcineşti.

142. 1543 (7051) mai 20, Rimnic. Radu Paisie întăreşte jupanului Teodosie postelnicul şi fratelui său Neagoe, ocină in Budeşti, in urma unei judecăţi.

143. 1543 (7051) mai 25, Rimnic. Radu Paisie întăreşte lui Oprea vornicul o vie în Dealul Bujoranilor.

144. 1543 (7051) iunie 15, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Detco armaşul, soacrei sale Neacşa şi soţiei sale Calea mai multe sate, bălţi şi ţigani.

145. 1543 (7051) iunie 30, Mănăstirea Mislea. Radu Paisie intăreşte lui Dragu stolnicul şi altora satul Orboeşti, în urma unor judecăţi.

146. 1543 (7051) iulie 17, Tirgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Stanciul şi rudelor sale ocine in Sibiceu, în urma unei judecăţi.

147. 1543 (7051) iulie 25, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Vlăican şi altora moşie la Plăviceni.

148. ‹1543 septembrie—1544 august 31› 7052. Radu Paisie întăreşte jupanului Colţea ocine la Blagodeşti.

149. 1543 (7052) septembrie 5. Radu Paisie intăreşte lui Detco vornicul şi fiilor lui ocină la Bogdăneşti.

150. 1543 (7052) septembrie 17, Tirgovişte. Radu Paisie întăreşte Episcopiei de Buzău dreptul de judecată in judeţele: Buzău, Rimnicul Sărat, Brăila şi Săcueni.

151. 1543 (7052) septembrie 27. Radu Paisie intăreşte lui Drăghici portarul ocină în Greci, în urma unei judecăţi.

152. 1543 (7052) octombrie 7, Greci. Radu Paisie intăreşte jupanului Mihnea vistierul moşie la Futeşti.

153. 1543 (7052) noiembrie 7, Tirgul de Floci. Radu Paisie intăreşte Episcopiei Buzăului ocină în Răgăneşti.

154. 1543 (7052) decembrie 7, Bucureşti. Radu Paisie intăreşte lui Vlaicu şi Ratea jumătate din satul Miceştii de Sus.

155. 1544 (7052) ianuarie 5, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Vlad portarul, fiilor şi nepoţilor lui ocină la Moraşti.

156. 1544 (7052) februarie 9, Tîrgovişte. Radu Paisie intăreşte lui Detco marele armaş satul Odobeştii.

157. ‹1544› februarie 23, Tîrgovişte. Radu Paisie intăreşte fiicelor lui Dumitru ocine in Prislop şi Pereni.

158. 1544 (7052) martie 7, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Oncea şi lui Şerban ocină in Bucicăneşti.

159. 1544 (7052) martie 15, Tîrgovişte. Radu Paisie dăruieşte lui Drăghici spătarul şi lui Udrişte marele vistier părţi din satele Căpăţineni, Hrastu şi Craiova.

160. 1544 (7052) mai 5, Vadul Nicopolei. Radu Paisie întăreşte lui Stan ocine în Supţireni şi Prădăliceşti.

161. ⟨1544⟩ mai 14. Radu Paisie întăreşte lui Drăgoi şi lui Pătru ocine în Strîmba şi Fundeiu.

162. ⟨1544⟩ iunie 2, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Manul şi altora ocine la Peştişani şi Goreani.

163. 1544 (7052) iunie 22, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Oprea vornicul ocină la Clocotici.

164. 1544 (7052) iulie 7, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Bistriţa satul Stroeşti, în urma unei judecăţi.

165. 1544 (7052) august 29, Mănăstirea Mislea. Radu Paisie întăreşte lui Stănilă şi fiilor săi ocină în Stejarul Bilţului.

166. 1544 (7053) octombrie 6. Radu Paisie întăreşte lui Stan Papa ocine în Cuneşti şi Crăceşti.

167. 1544 (7053) octombrie 16, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Bistriţa nişte mori pe Rîul Doamnei.

168. 1545 (7053) ianuarie 16, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte mănăstirii Govora satul Stoiceanii de pe Olt, în urma unei judecăţi.

169. 1545 (7053) ianuarie 19, Tîrgovişte. Radu Paisie întăreşte lui Radu logofătul şi lui Oprea postelnicul ocine în satul Veţel.

170. 1545 (7053) martie 25, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Neacşu şi altora ocină în Popeşti, în urma unei judecăţi.

171. 1545 (7053) aprilie, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Voico şi altora ocine în Brătianii de Sus şi în Groşi, în urma unei judecăţi.

172. ⟨1545⟩ aprilie 8. Mircea Ciobanul întăreşte satului Hareşul vechile hotare, împresurate de satele Căpăţîneni şi Cheiani.

173. 1545 (7053) mai, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stan şi altora ocine în Micşani, Bălegoşi şi Deleşti.

174. 1545 (7053) mai 27, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Bistriţa jumătate din satul Celei, în urma unei judecăţi.

175. 1545 (7053) mai 27, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Bistriţa satul Celei cu gîrlele Cusmiţa şi Seliştioara.

176. 1545 (7053) mai 28, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Glavacioc satul Călineşti.

177. 1545 (7053) mai 28, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Glavacioc ocină în Neagra, în urma unei judecăţi.

178. ⟨1545⟩ mai 29, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Vlaicu vistierul şi altora satul Ţigăneşti, în urma unei judecăţi.

179. 1545 (7053) mai 30, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Bistriţa satul Bogdăneşti, în urma unei judecăţi.

180. 1545 (7053) iunie 1, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Bistriţa satele, bălţile, ţiganii şi privilegiile anterioare de scutire.

181. 1545 (7053) iunie 6. Mircea Ciobanul întăreşte lui Cană cu ceata lui ocine în Negoşina, în urma unor judecăţi.

182. ⟨1545⟩ iunie 14, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Mărgineni satul Negovanul.

183. 1545 (7053) iunie 16. Mircea Ciobanul întăreşte jupaniţei Caplea moştenirea lăsată de soţul ei, Badea pîrcălabul, la moartea lui.

184. ⟨1545⟩ iulie 25, Craiova. Teodosie marele ban al Craiovei întăreşte mănăstirii Bistriţa satul Muşcelul.

185. ⟨1545 septembrie 1 — 1546 august 31⟩ 7054. Mircea Ciobanul întăreşte lui Lumotă cu fraţii săi moşia Cuca.

186. ⟨1545 septembrie — 1546 august⟩ 7, 7054, Bucureşti. Mircea Ciobanu întăreşte Neagăi ocină la Alexeni, pe care a înfrăţit pe Ivan şi pe Voico.

187. 1545 (7054) septembrie 14, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stan şi altora moşie la Soreşti, Gîrbovi şi Frăsinet.

188. 1545 (7053) septembrie 24. Mircea Ciobanul întăreşte lui Radu marele logofăt şi fraţilor săi ocină în Voinigeşti.

189. 1545 (7054) octombrie 3, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte Hăreşanilor ocina lor, în urma unei judecăţi.

190. ⟨1545—1547⟩ octombrie 4. Mircea Ciobanul dăruieşte mănăstirii Govora loc de grădină şi livadă în Piteşti.

191. 1545 (7054) noiembrie 4, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Danciu pîrcălabul ocină în Dobruşa, pentru credincioasă slujbă.

192. 1545 (7054) decembrie 6, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Preda postelnicul satul Gura Dilgei.

193. 1545 (7054) decembrie 9, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Şerban ocină în Buneşti, precum şi înfrăţirea cu Vîlcu logofătul.

194. 1546 (7054) ianuarie 10. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Cozia ocină în Lieşti şi muntele Lupeşti, în urma unei judecăţi.

195. ⟨1546⟩ ianuarie 20, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte din nou mănăstirii Bistriţa ocina Muşcelul, în urma unei judecăţi.

196. ⟨1546⟩ ianuarie 20. Mircea Ciobanul împuterniceşte mănăstirea Bistriţa să stăpînească o ocină în Şeoaş, pe vechiul hotar.

197. 1546 (7054) ianuarie 29, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Toader şi lui Cazan ocine în Mileşti.

198. ⟨1546⟩ februarie 25. Mircea Ciobanul întăreşte lui Oncea vătaful şi altora satul Popeşti, în urma unei judecăţi.

199. ⟨1546⟩ aprilie 26, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Tismana satele Tismana, Pocruia, Godineşti, Sîrbşori şi Ohaba, în urma unei judecăţi.

200. 1546 (7054) mai 23, Tîrgovişte. Mircea Ciobanul întăreşte lui Dragotă şi lui Stanciul ocină la Homneşti.

201. ⟨1546⟩ iunie 17, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Duma vornicul, lui Danciu şi lui Freja ocină în Mîrşa, în urma unei judecăţi.

202. 1546 (7054) iunie 22, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Dumitru logofătul ocină în Poganu.

203. 1546 (7054) ⟨iunie 22— iulie 5⟩, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stroe ocină la Stoineşti.

204. ⟨1546⟩ iunie 25. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Argeş ocină în Nucşoara, în urma unei judecăţi.

205. ⟨1546⟩ iunie, ⟨înainte de 30⟩. Dumitru marele ban al Craiovei împuterniceşte pe Stanciu din Crasna să stăpînească ocina fratelui său Arca, pe care l-a împrumutat cu bani şi vite pentru a-şi plăti nişte datorii.

206. 1546 (7054) iunie 30. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stanciu ocină în Crasna.

207. ⟨1546⟩ (7055) iulie 2, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Govora satul Chinteşti, în urma unei judecăţi.

208. ⟨1546—1547⟩ iulie 3. Mircea Ciobanul împuterniceşte mănăstirea Tismana să-şi stăpînească satul Topeşti.

209. ⟨1546⟩ iulie 4, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Miclea, Căzan, Dumitraşco şi Voicilă ocină la Măniaci, în urma unei judecăţi.

210. 1546 (7054) iulie 5, Buzău. Mircea Ciobanul întăreşte lui Mihnea pîrcălabul, Badea sulgerul şi Vlaicu ocine în Ageşti, în urma unei judecăţi.

211. 1546 (7054) iulie 7, Buzău. Episcopul Paisie mărturiseşte că Ţintea marele armaş a lăsat Episcopiei de Buzău, la moartea sa, satele Rîhov şi Cozleci.

212. 1546 (7054) iulie 20, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte Mitropoliei din Tîrgovişte satul Aninoasa.

213. ⟨1546⟩ august 9. Mircea Ciobanul întăreşte lui Vlad ocină în Zlătărei.

214. ⟨1546⟩ august 27, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Cutlumuz satul Uda, în urma unei judecăţi.

215. ⟨1546⟩ septembrie 11, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Govora un vad de moară.

216. ⟨1546⟩ septembrie 20, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Radu marele logofăt jumătate din satul Goleşti, în urma unei judecăţi.

217. 1546 (7055) octombrie 5. Mircea Ciobanul întăreşte doamnei Despina şi doamnei Roxanda satul Găneasa.

218. ⟨1546—1551⟩ noiembrie 28. Mircea Ciobanul scrie marelui ban al Craiovei într-o pricină pentru o ocină din Padeş.

219. 1546 (7055) decembrie 31, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte doamnei Despina şi doamnei Ruxandra jumătate din satele Brăgăreşti, Ueşti, Drăgoeşti şi Copăcelul, precum şi ţigani.

220. 1547 (7055) ⟨ianuarie — august⟩. Mircea Ciobanul întăreşte lui Neagoe ocină la Pruni.

221. 1547 (7055) ianuarie 10, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Bistriţa satul Muşcelul, în urma unei judecăţi.

222. 1547 (7055) ianuarie 11, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Tismana satele: Vodiţa Mare, Bahna, Vîrful lui Vlad şi Bucina, în urma unor judecăţi.

223. 1547 ⟨ianuarie — iulie⟩ 21, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Dumitru logofătul ocină la Bîrseşti.

224. ⟨1547⟩ aprilie 10. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Tismana vama de la Calafat.

225. ⟨1547 după aprilie 26⟩. Radul marele logofăt reînnoieşte mănăstirii Tismana, satul Tismana, dania socrului său, Drăghici vornicul.

226. 1547 (7055) aprilie 30, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Oprea şi rudelor sale ocine în Spinul din Lovişte, în urma unor judecăţi.

227. 1547 (7055) mai 8, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Bistriţa satul Vădastra Mare, în urma unei judecăţi.

228. 1547 (7055) mai 18, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Bîrcă pitarul şi soţiei lui Erina satele Băneştii de pe Neajlov şi Sîrbii de pe apa Argeşului, precum şi ocine la Româneştii de Jos.

229. 1547 (7055) iunie 1, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Tismana seliştea Potoceţul, în urma unei judecăţi.

230. 1547 (7055) iunie 5, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte înfrăţirile dintre Anca, fiica lui Badiul şi ginerii acestuia, Neagoe şi Stoia, precum şi Coman, pe ocinele lor din Găvăneştii de Coastă şi Periaţi.

231. ⟨1547⟩ iunie 5, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Trunchea şi fraţilor săi ocină în Vrabeţi.

232. 1547 (7055) iunie 6, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Tismana toate satele, seliştele, bălţile şi vămile pe care le-a avut de mai înainte vreme.

233. 1547 (7055) iunie 19, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Govora un ţigan.

234. ⟨1547⟩ iunie 19, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Govora satul Stoiciani, în urma unei judecăţi.

235. 1547 (7055) iunie 20, Bucureşti. Mircea Ciobanu întăreşte lui Tatul ocină în Stăneşti.

236. 1547 (7055) iunie 30, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Cuciulat spătarul ocine la Balta, Ţeroveţ, Smileşti, Peştera ş.a.

237. 1547 (7055) iulie 1, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Dumitru ocină în Nămăeşti.

238. ⟨1547⟩ august 13, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte din nou mănăstirii Cozia ocină în Lieşti şi muntele Lupeşti, în urma unei judecăţi.

239. ⟨1547 septembrie 1 — 1548 august 31⟩ 7056. Mircea Ciobanul întăreşte lui Coman şi altora moşie la Beceni, în urma unui judecăţi.

240. 1547 (7056) decembrie 1, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte fiicelor lui Danciu, Neacşa, Stanca şi Voica ocină la Iaşi.

241. 1547 (7056) decembrie 8. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stanciul cu fraţii săi ocină în Fărcăşeşti, în urma unei judecăţi.

242. 1548 (7056) ianuarie 10, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Govora satul Stoiceani, în urma unei judecăţi.

243. 1548 (7056) ianuarie 12, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Radu şi altora moşie la Zlătari.

244. 1548 (7056) ianuarie 18, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Tudor ocinele Prundul şi Călinetul, în urma unei judecăţi.

245. 1548 (7056) aprilie 2, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Neag şi altora ocine în Pănăteşti, lîngă Colentina.

246. 1548 (7056) aprilie 5, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte Episcopiei de Buzău vie la Săseni şi ţigani.

247. 1548 (7056) aprilie 18, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte fiicelor lui Stoica şi fiicelor Buicăi satul Tomeni şi jumătate din Svinteşti.

248. 1548 (7056) mai 4. Mircea Ciobanul întăreşte lui Miclea şi altora ocine în Coasta Rîului, Valea Largă, Viişoara şi Plaiul.

249. ⟨1548 mai 4 — iulie 2⟩. Mircea Ciobanul întăreşte lui Mihăilă şi fratelui său Mănea ocine în Blădeşti şi Mărgineni, în urma unei judecăţi.

250. ⟨1548 mai 4 — iulie 2⟩, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte jupaniţei Voica o ocină.

251. 1548 (7056) mai 7, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Detco din Drăgoeşti jumătate din satul Topeşti, în urma unei judecăţi.

252. 1548 (7056) mai 8, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stănimir şi altora ocine în Goleşti.

253. ⟨1548⟩ august 19, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stănilă şi altora ocine în Stejaru.

254. 1548 (7056) mai 20, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Govora ocină la Plopul, în urma unei judecăţi.

255. 1548 (7056) mai 26, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Neagoe şi altora ocine la Crîngeni.

256. 1548 (7056) iunie 3, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Vlad şi altora ocine la Zlătărei.

257. ⟨1548—1549⟩ iunie 10. Mircea Ciobanul întăreşte lui Vlad din Sîrbi ocină în Zlătărei.

258. 1548 (7056) iunie 12. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stoica ocină în Mileştii de Sus.

259. ⟨1548—1552⟩ iunie 13. Mircea Ciobanul întăreşte lui Tocsabă şi lui Danciul muntele Meruol.

260. 1548 (7056) iunie 24, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Cozia satul Sălătrucul, în urma unei judecăţi.

261. 1548 (7056) iunie 29. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stepan şi lui Dragobrat ocine în Bădeni, în urma unei judecăţi.

262. 1548 (7056) iulie 2, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Mihăilă piseţul şi fiilor săi ocine în Fata şi ţigani.

263. ⟨1548—1552⟩ iulie 7. Mircea Ciobanul întăreşte lui Fráţilă marele postelnic şi fratelui său Vlaicul satul Ţigăneşti, în urma unei judecăţi.

264. 1548 (7056) iulie 11, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Vitan şi fiilor lui ocină în Buneşti.

265. ⟨1548 iulie — 1552 iulie⟩ 14. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stanciul şi altora ocină în Homeşti.

266. 1548 (7057) octombrie 7, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Cuciulat piseţul şi rudelor sale ocină la Izvorul Călugăresc, în urma unor judecăţi.

267. 1548 (7056) octombrie 20. Mircea Ciobanul întăreşte lui Radul şi Dragomir moşie în Pădureţ.

268. ⟨1549—1550⟩. Răvaş de jurătorii lui Vlad din Miceşti.

269. ⟨1549—1550⟩. Răvaş de jurătorii lui Stan Bîrs din Mirceşti.

270. 1549 (7057) ianuarie 5, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte fraţilor Radu şi Ilie ocine în Lipia şi Soreşti, precum şi înfrăţirea cu Dumitru, cumnatul lor.

271. ⟨1549⟩ ianuarie 5. Mircea Ciobanul întăreşte lui Dragomir şi fraţilor săi ocină în Chiojd, în urma unei judecăţi.

272. ⟨1549 ianuarie 5 — 1552 iulie 16⟩. Mircea Ciobanul întăreşte mai multora ocină la Coteniţa, precum şi înfrăţirea dintre ei.

273. ⟨1549—1552⟩ martie 3, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stanciul, Zîrnă şi Stan ocine la Sibiccu.

274. 1549 (7057) martie 5, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Badea comisul şi fratelui său Vlaicu paharnicul ocină în Ştefăneşti.

275. ⟨1549—1552⟩ aprilie 10. Mircea Ciobanul întăreşte lui Pătru armaşul şi lui Dicu armaşul moşii în Mihăeşti şi Şeoaş.

276. ⟨1549—1552⟩ aprilie 25, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Mihnca pîrcălabul şi fratelui său Vlaicu logofătul satul Cetăţenii, în urma unei judecăţi.

277. 1549 (7057) aprilie 26, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Petru şi Bratco ocine în Certeji şi Jermoneşti.

278. 1549 (7057) mai 3, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Draghiţibă şi altora ocine la Hirişeşti, munţi şi ţigani.

279. 1549 (7057) mai 8, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Radu din Peşciana şi altora ocine la Bujoreşti, în urma unei judeăcţi.

280. ⟨1549—1552⟩ mai 22, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Neagu şi Ivan ocine în Cîmpeni şi Tîmboeşti, precum şi ţigani.

281. 1549 ⟨7057⟩ iunie 6, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Gulea şi lui Tudor ocină în Bădeni, în urma unei judecăţi.

282. 1549 (7057) iunie 9. Mircea Ciobanul întăreşte lui Mitrea şi lui Grozea ocină în Drăghiceni, în urma unei judecăţi.

283. 1549 (7057) iunie 22, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Vlad şi altora ocine în Strîmba şi în Lovu.

284. ⟨1549 septembrie 1 — 1550 august 31⟩ 7058, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Albul şi altora ocine în Cîrstieneşti, în urma unei judecăţi.

285. 1550 (7058) februarie 21, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Albotă şi Idrea ocină la Ruşeţu, în urma unei judecăţi.

286. 1550 (7058) martie 9. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stepan şi altora ocine la Alunu, Baia, şi Polovragi.

287. 1550 (7058) aprilie 9, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mănăstirii Govora ocină la Nănăşeşti, în urma unei judecăţi.

288. 1550 (7058) aprilie 10. Mircea Ciobanul întăreşte Episcopiei Buzăului ocină în Groşăneasa, în urma unei judecăţi.

289. 1550 (7058) aprilie 25. Mircea Ciobanul întăreşte fiilor lui Staneţ, ai lui Dobrotă şi ai lui Daroslav, ocină în Cocorăşti, în urma unei judecăţi.

290. 1550 (7058) mai 11, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Albul şi Dara satele Voiceşti, Cacaleţi şi parte din Pleşeşti.

291. 1550 (7058) iunie 10, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Tihul şi lui Moş, cu fiii lor, ocine în Plăseni, Cerăt şi Gurbăneşti.

292. 1550 (7058) iunie 13. Dumitru marele ban al Craiovei întăreşte mănăstirii Bistriţa mori pe Olteţ.

293. 1550 (7058) iunie 17, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mai multora ocine în Bătieşti.

294. 1550 (7058) iunie 20. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stoia şi altora ocină în Cucuteni.

295. 1550 (7058) iulie 3. Mircea Ciobanul întăreşte lui Neag şi nepoţilor săi ocine în Băiaşi, în urma unei judecăţi.

296. 1550 (7058) iulie, 5, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte mai multora ocine în Cruşov.

297. 1550 (7058) iulie 28, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Tatul şi lui Lumotă ocine în Stănceşti, precum şi înfrăţirea dintre Tatul şi sora sa Slaviţa.

A. ⟨1546⟩ august 21, Bucureşti. Mircea Ciobanul întăreşte lui Stan şi altora părţi la Vaideeşti, Ioneşti şi Cernăteşti, în urma unei judecăţi.

RÉSUMÉ DES DOCUMENTS

1. 4 janvier 1536 (7044), Bucarest. Radu Paisie confirme aux logothètes Tatul et Ţalapi des emplacements d'anciens villages et des étangs.

2. 7 janvier 1536 (7044), Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère de Glavacioc des moulins à Cîmpina.

3. 8 janvier ⟨1536–1538⟩. Radu Paisie exempte d'mpôts et obligations les villages du monastère de Tismana, à savoir ceux de Tismana, lPîrîul, Topeştii, Pocruia et Podeni.

4. ⟨Février-mars 1536⟩. Radu Paisie fait don au monastère Saint-Georges du Mont Athos d'une somme annuelle de 5 000 aspres, et aux moines qui viendront l'encaisser, d'une somme de 500 aspres.

5. 14 février 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au trésorier Mihnea et aux fils du logothète Balaur des terres à Bădeni, après jugement.

6. 23 février 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère Turnul Sfintului Sava de Careia une somme annuelle de 3 000 aspres, et aux moines qui viendront l'encaisser, 300 aspres.

7. 24 février 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie fait don au monastère de Dohiar du Mont Athos d'une somme annuelle de 3 000 aspres, et aux moines qui viendront l'encaisser, d'une somme de 400 aspres.

8. 3 mars ⟨1536⟩. Radu Paisie confirme au monastère Saint-Paul du Mont Athos une somme annuelle de 5 000 aspres, et aux moines qui viendront l'encaisser, d'une somme de 500 aspres.

9. 7 avril ⟨1536–1540⟩. Radu Paisie ordonne au maire et aux échevins de Buzău de délimiter un taïllis de l'Evêché de Buzău.

10. 18 avril, ⟨1536⟩. Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère de Tismana les villages de Tismana et de Pocruia, après jugement.

11. 30 avril 1536 (7044). Bucarest. Radu Paisie confirme à Neagoe et à Gindea une terre à Stăneşti, aprés jugements.

12. 1 mai 1536 (7044), Bucarest. Radu Paisie confirme au „postelnic" Radu une terre et une vigne à Viţicheşti.

13. 16 mai 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Iovan et autres des terres à Cruici, à Strîmba et à Alov.

14. 28 mai 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au grand spathaire Stroe le village de Padina, que lui avait pris le „ban" Toma à cause d'une dette.

15. Juin 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère Glavacioc le mont de Prislop, après jugement.

16. 2 juin ⟨1536–1540⟩. Radu Paisie confirme au monastère Glavacioc le village de Cernăteşti.

17. 8 juin 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Săbianu un emplacement de maison à Mihăeşti et des terres à Jilişte, à Băteşti, à Jugureni et à Văcăreşti.

18. 23 juin 1536 (7044). Radu Paisie confirme à Neagomir et autres des terres achetées à Pietrari, à Bîrzeşti et à Bodeşti.

19. 28 juin ⟨1536⟩, Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au copiste Vuia et à son frère Luca une terre et une vigne à Popeşti.

20. 1 juillet 1536 (7044). Tirgovişte. Radu Paisie confirme à Drăgoi, à Mihăilă et à Pătru la terre d'Ungurei, après jugement.

21. 7 juillet 1536 (7044). Radu Paisie confirme au „vornic" Fîrtat des terres à Giuleşti et à Găvăneşti.

22. 7 juillet 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au „vornic" Radomir et à son fils, le copiste Drăghici des terres à Pietrosul, à Mereni, à Cîrtojani et à Bîrzeşti, ainsi que des tziganes.

23. 10 juillet 1536 (7044), Bucarest. Radu Paisie confirme à Buciaci et à son frère Micul des terres à Mirileşti et à Cîrpoi, ainsi que leur affrérissement.

24. ⟨10—22⟩ juillet 1536 (7044), Bucarest. Radu Paisie confirme à la „joupanitza" Marga, à son gendre, le portier Radul et à l'épouse de celui-ci, Neacşa, les villages de Cepari et de Căzăneşti ainsi que des parts à Bumbueşti, à Clocotici, à Şuici, à Verneşti, à Tigveni, à Ciofrîngeni et en d'autres villages, ainsi que des tziganes.

25. 17 juillet 1536 (7044). Bucarest. Radu Paisie fait don au monastère de Snagov, d'une redevance annuelle en blé, orge, vin, miel, poisson, fromage et en espèces.

26. 20 juillet 1536 (7044), Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère de Snagov le vignoble de Valea Călugărilor, avec la dime sur le vin, et les revenus des vignobles dus au voïévode.

27. 28 juillet 1536 (7044), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à la Métropolie de Tirgovişte la dîme due aux boyards sur les vignes de Dealul Ştefăneştilor, don de Baldovin et de son épouse, Maria.

28. 6 septembre ⟨1536—1539⟩. Radu Paisie confirme au monastère de Valea trois familles de tziganes.

29. 3 janvier 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Stoica et autres un domaine à Ruseneşti et à Celiani.

30. 14 janvier 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Stanciul et à Bădilă avec leur groupe une terre à Văsălaţi.

31. 15 janvier 1537 (7045). Radu Paisie confirme à la princesse Anca une terre à Pătrăreşti et un moulin, après jugement.

32. 22 avril 1537 (7045), Tîrgşor. Radu Paisie confirme à Stan le tiers du domaine du village de Drăgăieşti.

33. 26 avril 1537 (7045), Tirgşor. Radu Paisie confirme à Gago et autres des terres à Girbovi et à Nişcoveni.

34. 10 mai 1537 (7045), Monastère de Nucet. L'hégoumène Teodor du monastère de Nucet vend une vigne au hiéromoine Efrem, qui l'offre à la Métropolie de Tirgovişte.

35. 10 mai 1537 (7045). Radu Paisie confirme à Drăghici et à Stanciul des terres à Bălăceşti, à Glogova et à Mănăstirea, sur lesquelles ils se sont affrérés.

36. 2 juin 1537 (7045). Radu Paisie confirme au monastère de Cozia l'étang de Mamina et le village d'Orlea, après jugement.

37. 9 juin 1537 (7045), Tirgovişte. Radu Paisie confirme à l'échanson Lăudat et autres les villages de Grădiştea de Cîmpulung et celui de Guleşti, ainsi que leur affrérissement.

38. 17 juin 1537 (7045), Cornăţeni. Radu Paisie confirme à Baico et autres une terre à Turbureşti, après jugement.

39. 18 juin 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Govora des terres à Frăsinetul de Cîmpie, à Gura Băldăluiului, à Cioroi et à Rediul lui Florea.

40. 18 juin 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Stoica et autres un domaine à Broşteneasca.

41. 20 juin 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Govora des terres à Rediul lui Florea et à Frăsinetul de Cîmpie.

42. 2 juillet 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au prévôt Bratu et à son frère Vlaicu des tziganes, après jugement.

43. 3 juillet 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au „pîrcălab" Fîrtat la terre d'Ostrovul, après jugement.

44. 15 juillet 1537 (7045), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au pannetier Oprea et à ses frères le logothète Cirstian et Dumitru une terre à Nănăşeşti.

45. ⟨1 septembre 1537 — 31 août 1538⟩, 7046, Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Drăghiceşti des terres à Negovani et à Rătunda.

46. 24 novembre 1537 (7046). Radu Paisie confirme à l'échanson et autres les villages de Ciurileşti et de Zgădeşti.

47. 4 décembre 1537 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Govora une terre à Rediul lui Florea.

48. 16 décembre 1537 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Şerbu et autres des terres à Groşi.

49. 10 janvier 1538 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Bistriţa le village de Ceuri, après un échange avec le monastère de Tismana.

50. 16 janvier 1538 (7046), Tîrşor. Radu Paisie confirme à la Métropolie une part du mont de Buceciul.

51. 28 janvier 1538 (7046), Tîrgşor. Radu Paisie confirme à la Métropolie le village d'Aninoasa, avec le vignoble.

52. 7 mars 1538 (7046), Bucarest. Radu Paisie confirme à Lebu et à ses parents des terres à Groşani.

53. 19 mars ⟨1538⟩. Radu Paisie ordonne à Staico de Groşani et autres de ne plus empiéter sur les limites de la terre de Piscul Cocorului, du logothète Cîrstian.

54. 23 avril 1538 (7046), Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère d'Argeş le village de Şeoaşul.

55. 23 avril 1538 (7046). Radu Paisie fait don au monastère de Govora du revenu provenant des poissons de l'étang de Mamina, qu'il doit partager avec d'autres monastères.

56. 24 avril 1538 (7046). Radu Paisie confirme à Stoian et à ses fils, ainsi qu'à Stănilă et à ses frères des parts à Cîmpul Turcilor, à Trestioara, à Stîrcii de Ceplea et à Pietrari, après jugement.

57. 25 avril 1538 (7046), Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère de Glavacioc une terre à Tătărăşti.

58. Mai 1538 (7046), Mislea. Radu Paisie confirme à Stănilă et autres une terre et une forêt.

59. 5 mai 1538 (7046), Cornăţel. Radu Paisie confirme au grand logothète Vlaicu une terre aux alentours de Deag, après jugement.

60. 8 juin 1538 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au pannetier Stan et au spathaire Dobromir une terre à Tătarul, après jugement.

61. 15 juin 1538 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Motan et à son groupe une terre à Turbureşti, après jugement.

62. 2 juillet 1538 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Govora le village de Curtişoara sur l'Olt, après jugement.

63. 4 juillet 1538 (7046). Radu Paisie confirme des tziganes au monastère de Muşeteşti.

64. 14 juillet 1538 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Cană et à son groupe une terre à Negoşina, après jugement.

65. 16 juillet 1538 (7046), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au spathaire Drăghici, à son frère, la grand trésorier Udrişte et à leur cousin, l'écuyer Vintilă plusieurs villages, des parts de villages et des tziganes.

66. 28 août 1538 (7046), Tîrgşor. Radu Paisie confirme à la religieuse Sara et à la soeur de celle-ci, Ana, des villages et des tziganes, après jugement.

67. ⟨1 septembre 1538 — 31 août 1539⟩ 7047. Radu Paisie confirme à l'échanson Oprea et au logothète Cîrstian le village de Pleşoi, après jugement.

68. 23 septembre (1538). Radu Paisie confirme au monastère de Govora une terre à Nănăşeşti.

69. 17 novembre 1538 (7047), Tîrgovişte. Radu Paisie fait don au trésorier Radu de l'emplacement d'ancien village de Bistreţul et de la moitié de Poiana Uriţii, pour l'avoir fidèlement servi dans la lutte contre Laiotă Basarab à Fîntîna Ţiganului.

70. 21 novembre 1538 (7047). Radu Paisie confirme à Neagu une terre à Moşăşti.

71. 8 janvier 1539 (7047), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Cozia des villages, des étangs, les droits de douane de Genune, la dîme sur le vin, la dîme sur les grains de Vîlcea et 300 familles de tziganes.

72. 20 janvier 1539 (7047), Tîrgovişte. Radu Paisie fait don au monastère de Rincăciov d'une redevance annuelle en blé, foin, vin et sel.

73. 22 février 1539 (7047), Bucarest. Radu Paisie confirme à Stan une terre à Măneşti, après jugement.

74. 23 février ⟨1539⟩, Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère de Meteore une somme annuelle de 3 000 aspres, et aux moines qui viendront l'encaisser, 300 aspres.

75. 25 avril 1539 (7047). Radu Paisie confirme au „clucer" Detco le village de Racica Dabului, après jugement.

76. 18 mai 1539 (7047). Radu Paisie confirme à Oprea et autres des terres à Buneşti et à Muşcel, après jugement.

77. 27 mai 1539 (7047), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à l'intendent Dolofan et autres une terre à Berislăveşti.

78. 27 mai 1539. Radu Paisie confirme à Slav et autres un domaine à Săcşori.

79. 23 août ⟨1539⟩, Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Gonţea Sterpul et à ses neveux des terres à Găvăneşti.

80. 10 septembre 1539 (7048). Radu Paisie confirme au „vornic" Tatu et à ses neveux la moitié du village de Purcăreni.

81. 10 septembre 1539 (7048). Radu Paisie confirme aux neveux de Tatu „vornicul" des terres à Purcăreni, et à son frère, Radu „vornicul", des moulins.

82. 14 septembre 1539 (7048), Bucarest. Radu Paisie fait don à l'Evêché de Buzău du village de Pîrscoveni.

83. 18 septembre ⟨1539→1540⟩. Radu Paisie exempte l'évêque de Buzău, Paisie, de la dîme sur le vin.

84. 16 octobre 1539 (7047), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Govora le village de Nănişeşti, après jugement.

85. 21 octobre 1539 (7048), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à l'intendent Radu, au logothète Mihai et aux épouses de ceux-ci les villages de Şerbăneşti, de Cucuteni et de Mîndreşti.

86. 20 novembre 1539 (7048), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au pannetier Boşca des terres à Berislăveşti.

87. 18 décembre 1539 (7048), Bucarest. Radu Paisie confirme au grand prévôt Detco le village de Rogova.

88. 16 janvier ⟨1540⟩. La „ban" Stanciul ordonne à Pîrvu de ne plus importuner le village de Comanii, appartenant au monastère de Tismana.

89. 18 février 1540 (7048), Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère du Mont Sinaï une somme annuelle de 10 000 aspres.

90. 4 mars 1540 (7048). Iarciul vend et offre au monastère de Govora des terres, une maison et une vigne à Mihăeşti.

91. 4 mars 1540 (7048), Tîrgşor. Radu Paisie confirme à Radu Dîrman et à Semca un domaine à Dălbăneşti, après jugement.

92. 12 mars ⟨1540⟩. Radu Paisie confirme à Voica et autres une terre à Dăneşti, après jugement.

93. 23 mars 1540 (7048), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à l'échanson Militelu une terre à Uricheşti.

94. 17 avril 1540 (7048), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Pîrvul, à Bojin et à Ivan des terres à Sălcuţa.

95. 22 juin 1540 (7048). Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au trésorier Mihnea des parts du mont de Florea.

96. 22 juin 1540 (7048), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au „postelnic" Stanciu et à son épouse, Moma, des villages, des biens et des tziganes qu'ils ont acquis ensemble.

97. 1 septembre ⟨1540⟩, Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Chircă et à la sœur de celui-ci, Dragolea, des terres à Bumbueşti et à Clocotici.

98. 14 septembre 1540 (7049). Radu Paisie confirme à Neacşa une terre à Vădenii de Sus et à Preajva.

99. 13 octobre 1540 (7049), Tîrgovişte. Radu Paisie cofirme au grand échanson Stoica et à d'autres boyards, parents de celui-ci, des terres à Bojorani, à Uliţa et à Copăcel, après jugement.

100. 15 octobre 1540 (7049), Tirgovişte. Radu Paisie confirme au spathaire Drăghici et au grand trésorier Udrişte la dime due au voïèvode sur le vin et des revenus provenant des vignobles de Mărgineni et de Filipeşti.

101. ⟨15 octobre 1540—2 juin 1541⟩. Radu Paisie confirme au „joupan" Datco, grand prévôt, l'emplacement de l'ancien village de Băileşti.

102. 20 novembre ⟨1540⟩, Tirgovişte. Radu Paisie confirme à Lupea des terres à Băbeni et à Măteşti.

103. 9 décembre 1540 (7049), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Vlad et à Frăcea la terre de Stăneşti, après jugement.

104. 26 janvier 1541 (7049), Slatina. Radu Paisie confirme à Deica et à ses filles, qu'il a affrérées, un domaine à Blaj.

105. 6 février 1541 (7049). Radu Paisie confirme à Tatomir et autres une terre à Cilceşti.

106. 10 février 1541 (7049), Bucarest. Radu Paisie confirme au grand prévôt Detco le village de Piscul Voevodului.

107. Mars 1541 (7049), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère d'Argeş des tziganes offerts par la princesse Despina en échange d'une dette due au monastère.

108. 27 avril 1541 (7049). Radu Paisie confirme au monastère de Snagov une terre à Circiumari.

109. 29 avril ⟨1541—1544⟩. Radu Paisie confirme à Borcea „şetrar" et au trésorier Radu les villages de Vierăşul et de Mărăcineni.

110. 1 juin 1541 (7049), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Caplea des terres à Goleşti, à Bălteni et à Mărăcineni, ainsi que des tziganes.

111. 4 juillet ⟨1541—1544⟩. Radu Paisie confère au monastère d'Argeş le droit de possession sur ses terres de Corbi et de Domneşti, délimitées par 12 boyards.

112. 4 juillet ⟨1541—1543⟩. Radu Paisie confirme au „postelnic" Radul un tzigane, après jugement.

113. 13 août 1541 (7049). Radu Paisie confirme à Nenul et autres des terres à Cirlomăneşti.

114. 10 janvier 1542 (7050), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère d'Argeş des terres à Tigveni et à Ciofrîngeni.

115. ⟨10 janvier 1542—4 mai 1544⟩, Bucarest. Radu Paisie consacre le monastère de Fintinele aux monastères de Snagov et de Mărgineni.

116. 25 janvier 1542 (7050), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au „clucer" Dragu une teree à Pietrari.

117. 17 février 1542 (7050), Argeş. Radu Paisie confirme à Ion, à Radu, à Neag et à Stoica une terre à Săcuiani, après jugement.

118. ⟨Avant le 20 février 1542⟩, Curtea de Argeş. Radu Paisie confirme au monastère d'Argeş le village de Futeşti.

119. 20 février 1542 (7050), Curtea de Argeş. Radu Paisie confirme au monastère d'Argeş le village de Futeşti.

120. 15 mars 1542 (7050). Radu Paisie confirme l'acte rédigé par le „pîrcălab" Pătru pour l'héritage du village de Bîrca, d'autres villages et de tziganes.

121. 20 mars 1542 (7050), Coiani. Radu Paisie confirme au grand „prévôt" Detco l'emplacement de l'ancien village de Nedeia Mare et plusieurs étangs.

122. 16 avril 1542 (7050), Bucarest. Radu Paisie exempte l'Evêché de Buzău de la dime sur le vin de Dealul Verneştilor.

123. 4 mai 1542 (7050). Radu Paisie confirme à Ion et autres une terre à Clocotici.

124. ⟨20 mai 1542—1544⟩. Radu Paisie confirme à Coman et à Dragotă des terres à Urseni.

125. 16 juin 1542 (7050), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme l'acte de partage de Vlad pour ses fils et ses beaux-fils concernant la terre de Studina lui Sturzea.

126. 30 juin 1542 (7050), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Govora le village de Strîmbele.

127. ⟨1 juillet 1542—1543⟩. Radu Paisie confirme au monastère de Govora la moitié des droits de douane sur le poisson de l'étang de Mamina.

128. 13 juillet 1542 (7050). Radu Paisie confirme à Dan et à ses fils une terre à Fărcăşeşti et à Teleşti.

129. 20 juillet ⟨1542—1543⟩. Radu Paisie confirme à Pătru et autres des terres à Trestia et à Grabicina.

130. 11 août 1542 (7050), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Mihăilă des terres à Popeşti et à Poeni.

131. 17 septembre 1542 (7051). Radu Paisie confirme à Stan et à son frère Nan des terres à Fiiani et à Fîntînele.

132. 25 ⟨Septembre 1542—août 1543⟩ 7051. Radu Paisie confirme au monastère de Snagov une terre à Dealul Circiumarilor.

133. 23 octobre ⟨1542—1543⟩. Radu Paisie fait don au trésorier Radu des villages de Poenari, Cheiani et Căpăţîneni, pour l'avoir fidèlement servi.

134. 20 novembre 1542 (7051), Plăviceni. Radu Paisie confirme au grand spathaire Dragomir le domaine de Deduleşti.

135. 1 février 1543 (7051). Radu Paisie confirme au monastère d'Argeş la moitié des droits de douane de Vadul Vidinului.

136. 7 mars 1543 (7051), Bucarest. Radu Paisie confirme au monastère de Nucet le tiers des droits de douane sur le poisson de Balta Doamnei.

137. 20 mars 1543 (7051), Bucarest. Radu Paisie confirme à Mircea une terre à Poienile Zlătariului, après jugement.

138. Avril 1543 (7051), Monastère de Mislea. Radu Paisie confirme au „joupan" Chera des terres à Găneasa et à Sadova.

139. 24 avril 1543 (7051), Bucarest. Radu Paisie confirme à Radu et à Dragomir avec leurs fils et leurs frères des terres à Pădureţi, après jugement.

140. 18 mai 1543 (7051), Ocnele Mari. Radu Paisie confirme au „clucer" Dragul des terres à Trestenic.

141. 19 mai 1543 (7051), Rîmnic. Radu Paisie confirme à Oprea un verger et une vigne à Rădăcineşti.

142. 20 mai 1543 (7051), Rîmnic. Radu Paisie confirme au „joupan" Teodosie „postelnicul" et au frère de celui-ci Neagoe, une terre à Budeşti, après jugement.

143. 25 mai 1543 (7051), Rîmnic. Radu Paisie confirme au „vornic" Oprea une vigne à Dealul Bujoranilor .

144. 15 juin 1543 (7051), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au prévôt Detco, à sa belle-mère Neacşa et à son épouse Calea plusieurs villages, étangs et tziganes.

145. 30 juin 1543 (7051), Monastère de Mislea. Radu Paisie confirme au „stolnic" Dragu et autres le village d'Orboeşti, après jugements.

146. 17 juillet 1543 (7051), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Stanciul et à ses parents des terres à Sibiceu, après jugement.

147. 25 juillet 1543 (7051), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Vlăican et autres un domaine à Plăviceni.

148. ⟨1 septembre 1543—31 août 1544⟩, 7052. Radu Paisie confirme au „joupan" Colţea des terres à Blagodeşti.

149. 5 septembre 1543 (7052). Radu Paisie confirme au „vornic" Detco et à ses fils une terre à Bogdăneşti.

150. 17 septembre 1543 (7052), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à l'Evêché de Buzău le droit de jugement dans les districts de Buzău, Rîmnicul Sărat Brăila et Săcueni.

151. 27 septembre 1543 (7052). Radu Paisie confirme au portier Drăghici une terre à Greci, après jugement.

152. 7 octobre 1543 (7052), Greci. Radu Paisie confirme au „joupan" Mihnea le trésorier un domaine à Futeşti.

153. 7 novembre 1543 (7052), Tîrgul de Floci. Radu Paisie confirme à l'Evêché de Buzău une terre à Răgăneşti.

154. 7 décembre 1543 (7052), Bucarest. Radu Paisie confirme à Vlaicu et à Ratea la moitié du village de Miceştii de Sus.

155. 5 janvier 1544 (7052), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au portier Vlad, aux fils et aux petits-fils de celui-ci une terre à Morăşti.

156. 9 février 1544 (7052), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au grand prévôt Detco le village d'Odobeşti.

157. 23 février 1544, Tîrgovişte. Radu Paisie confirme aux filles de Dumitru des terres à Prislop et à Pereni.

158. 7 mars 1544 (7052), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Oncea et à Şerban une terre à Bucicăneşti.

159. 15 mars 1544 (7052), Tîrgovişte. Radu Paisie fait don au spathaire Drăghici et au grand trésorier Udrişte des parts des villages de Căpăţîneni, de Hrăstu et de Craiova.

160. 5 mai 1544 (7052), Vadul Nicopolei. Radu Paisie confirme à Stan des terres à Supţireni et à Prădăliceşti.

161. 14 mai ⟨1544⟩. Radu Paisie confirme à Drăgoi et à Pătru des terres à Strîmba et à Fundeiu.

162. 2 juin ⟨1544⟩, Tîrgovişte. Radu Paisie confirme à Manul et autres des terres à Peştişani et à Goreani.

163. 22 juin 1544 (7052), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au „vornic" Oprea une terre à Clocotici.

164. 7 juillet 1544 (7052), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Bistriţa le village de Stroeşti, après jugement.

165. 29 août 1544 (7052), Monastère de Mislea. Radu Paisie confirme à Stănilă et à ses fils une terre à Stejarul Bilţului.

166. 6 octobre 1544 (7053). Radu Paisie confirme à Stan Papa des terres à Cuneşti et à Crăceşti.

167. 16 octobre 1544 (7053). Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Bistriţa des moulins au bord de la Rivière de Doamna.

168. 16 janvier 1545 (7053), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au monastère de Govora le village de Stoiceani sur l'Olt, après jugement.

169. 19 janvier 1545 (7053), Tîrgovişte. Radu Paisie confirme au logothète Radu et au „postelnic" prea des terres dans le village de Veţel.

170. 25 mars 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Neacşu et autres une terre à Popeşti, après jugement.

171. Avril 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Voico et autres des terres à Brătianii de Sus et à Groşi, après jugement.

172. 8 avril ⟨1545⟩. Mircea Ciobanul confirme au village de Hareşul ses anciennes limites, sur lesquelles avaient empiété les villages de Căpăţîneni et de Cheiani.

173. Mai 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Stan et autres des terres à Micşani, à Bălegoşi et à Deleşti.

174. 27 mai 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Bistriţa la moitié du village de Celei, après jugement.

175. 27 mai 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Bistriţa le village de Celei avec les rivières de Cusmiţa et de Seliştioara.

176. 28 mai 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère Glavacioc le village de Călineşti.

177. 28 mai 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère Glavacioc une terre à Neagra, après jugement.

178. 29 mai ⟨1545⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au trésorier Vlaicu et autres le village de Ţigăneşti, après jugement.

179. 30 mai 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Bistriţa le village de Bogdăneşti, après jugement.

180. 1 juin 1545 (7053), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Bistriţa les villages, les étangs, les tziganes et les privilèges d'exemption antérieurs.

181. 6 juin 1545 (7053). Mircea Ciobanul confirme à Cană avec son groupe des terres à Negoșina, après jugements.

182. 14 juin ⟨1545⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Mărgineni le village de Negovanul.

183. 16 juin 1545 (7053). Mircea Ciobanul confirme à la „joupanitza" Caplea les biens légués par son époux, le „pîrcălab" Badea, à sa mort.

184. 25 juillet ⟨1545⟩, Craiova. Le grand „ban" de Craiova, Teodosie confirme au monastère de Bistrița le village de Mușcelul.

185. ⟨1 septembre 1545—31 août 1546⟩ 7054. Mircea Ciobanul confirme à Lumotă et à ses frères le domaine de Cuca.

186. 7 ⟨Septembre 1545— août 1546⟩, 7054. Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Neaga une terre à Alexeni, sur laquelle il a affréré Ivan et Voico.

187. 14 septembre 1545 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Stan et autres un domaine à Sorești, à Gîrbovi et à Frăsinet.

188. 24 septembre 1545 (7053). Mircea Ciobanul confirme au grand logothète Radu et à ses frères une terre à Voinigești.

189. 3 octobre 1545 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme sa terre à la famille des Hăreșani après jugement.

190. 4 octobre ⟨1545—1547⟩. Mircea Ciobanul fait don au monastère de Govora d'un emplacement de jardin et d'un verger à Pitești.

191. 4 novembre 1545 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au „pîrcălab" Danciu une terre à Dobrușa, pour l'avoir fidèlement servi.

192. 6 décembre 1545 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au „postelnic" Preda le village de Gura Dîlgei.

193. 8 décembre 1545 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Șerban une terre à Bunești, ainsi que l'affrérissement avec le logothète Vîlcul.

194. 10 janvier 1546 (7054). Mircea Ciobanul confirme au monastère de Cozia une terre à Liești et le mont de Lupești, après jugement.

195. 20 janvier ⟨1546⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul reconfirme au monastère de Bistrița la terre de Mușcelul après jugement.

196. 20 janvier ⟨1546⟩. Mircea Ciobanul confère au monastère de Bistrița le droit de possession sur une terre de Seoaș, dans les anciennes limites.

197. 29 janvier 1546 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Toader et à Cazan des terres à Milești.

198. 25 février ⟨1546⟩. Mircea voïévode confirme à l'intendant Oncea et autres le village de Popești, après jugement.

199. 26 avril ⟨1546⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Tismana les villges de Tismana, Pocruia, Godinești, Sîrbșori et Ohaba, après jugement.

200. 23 mai 1546 (7054), Tîrgoviște. Mircea Ciobanul confirme à Dragotă et à Stanciul une terre à Homnești.

201. 17 juin ⟨1546⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au „vornic" Duma, à Danciul et à Freja une terre à Mirșa, après jugement.

202. 22 juin 1546 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au logothète Dumitru une terre à Poganu.

203. ⟨22 juin — 5 juillet⟩ 1546 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Stroe une terre à Stoinești.

204. 25 juin ⟨1546⟩. Mircea Ciobanul confirme au monastère d'Argeș une terre à Nucșoara, après jugement.

205. ⟨Avant le 30⟩ juin ⟨1546⟩. Le grand „ban" de Craiova Dumitru confirme à Stanciul de Crasna le droit de possession sur la terre de son frère Arca, auquel il a emprunté de l'argent et du bétail pour qu'il puisse payer des dettes.

206. 30 juin 1546 (7054). Mircea Ciobanul confirme à Stanciul une terre à Crasna.

207. 2 juillet ⟨1546⟩ (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Govora le village de Chintești, après jugement.

208. 3 juillet ⟨1546—1547⟩. Mircea Ciobanul confère au monastère de Tismana le droit de possession sur le village de Topești.

209. 4 juillet ⟨1546⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Miclea, à Căzan, à Dumitrașco et à Voicilă une terre à Măniaci, après jugement.

210. 5 juillet 1546 (7054), Buzău. Mircea Ciobanul confirme au „pîrcălab“ Mihnea, au „sluger“ Badea et à Vlaicu des terres à Ageşti, après jugement.

211. 7 juillet 1546 (7054), Buzău. L'évêque Paisie atteste que le grand prévôt Ţintea a légué à sa mort à l'Evêché de Buzău, les villages de Rîhov et de Cozleci.

212. 20 juillet 1546 (7054), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à la Métropolie de Tîrgovişte le village d'Aninoasa.

213. 9 août ‹1546›. Mircea Ciobanul confirme à Vlad une terre à Zlătărei.

214. 27 août ‹1546›, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Cutlumuz le village d'Uda, après jugement.

215. 11 septembre ‹1546›, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Govora un gué à moulin.

216. 20 septembre ‹1546›, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au grand logothète Radu la moitié du village de Goleşti, après jugement.

217. 5 octobre 1546 (7055). Mircea Ciobanul confirme à la princesse Despina et à la princesse Roxanda le village de Găneasa.

218. 28 novembre ‹1546—1551›. Mircea Ciobanul écrit au grand „ban“ de Craiova au sujet d'un procès concernant une terre à Padeş.

219. 31 décembre 1546 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à la princesse Despina et à la princesse Ruxandra la moitié des villages de Brăgăreşti, Ueşti, Drăgoeşti et Copăcelul, ainsi que des tziganes.

220. ‹Janvier — août› 1547 (7055). Mircea Ciobanul confirme à Neagoe une terre à Pruni.

221. 10 janvier 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Bistriţa le village de Muşcelul, après jugement.

222. 11 janvier 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Tismana les villages de Vodiţa Mare, Bahna, Vîrful lui Vlad et Bucina, après jugements.

223. 21 ‹janvier — juillet› 1547, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au logothète Dumitru une terre à Birseşti.

224. 10 avril ‹1547›. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Tismana les droits de douane de Calafat.

225. ‹Après le 26 avril 1547›. Le grand „logothète“ Radul reconfirme au monastère de Tismana le village de Tismana, don de son beau-père, le „vornic“ Drăghici.

226. 30 avril 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Oprea et à ses parents des terres à Spinul de Lovişte, après jugements.

227. 8 mai 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Bistriţa le village de Vădastra Mare, après jugement.

228. 18 mai 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au pannetier Bîrcă et à son épouse Erina les villages de Băneşti sur le Neajlov et de Sirbi sur l'Argeş, ainsi que des terres à Româneştii de Jos.

229. 1 juin 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Tismana l'emplacement de l'ancien village de Potoceţul, après jugement.

230. 5 juin 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme l'affrérissement entre Anca, fille de Badiul, les gendres de ce dernier, Neagoe et Stoia, ainsi que Coman, sur leurs terres de Găvăneştii de Coastă et Periaţi.

231. 5 juin ‹1547›, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Trunchea et à ses frères une terre à Vrabeţi.

232. 6 juin 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Tismana tous les villages, les emplacements d'anciens villages, les étangs et les droits de douane qu'il possédait depuis longtemps.

233. 19 juin 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme un tzigane au monastère de Govora.

234. 19 juin ‹1547›, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Govora le village de Stoiciani, après jugement.

235. 20 juin 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Tatul une terre à Stăneşti.

236. 30 juin 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au spathaire Cuciulat des terres à Balta, à Ţeroveţ, à Smileşti, à Peştera et autres.

237. 1 juillet 1547 (7055), Bucarest. Mircea Ciobanu confirme à Dumitru une terre à Nămăeşti.

238. 13 août ‹1547›. Bucarest. Mircea Ciobanul reconfirme au monastère de Cozia une terre à Lieşti et le mont de Lupeşti, après jugement.

239. ‹1 septembre 1547— 31 août 1548›, 7056. Mircea Ciobanul confirme à Coman et autres un domaine à Beceni, après jugement.

240. 1 décembre 1547 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme aux filles de Danciu — Neacşa, Stanca et Voica — une terre à Iaşi.

241. 8 décembre 1547 (7056). Mircea Ciobanul confirme à Stanciul et à ses frères une terre à Fărcăşeşti, après jugement.

242. 10 janvier 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Govora le village de Stoiceani, après jugement.

243. 12 janvier 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Radu et autres un domaine à Zlătari.

244. 18 janvier 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Tudor les terres de Prundul et Călinetul, après jugement.

245. 2 avril 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Neag et autres des terres à Pănăteşti, aux alentours de Colentina.

246. 5 avril 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à l'Evêché de Buzău une vigne à Săseni et des tziganes.

247. 18 avril 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme aux filles de Stoica et aux filles de Buica le village de Tomeni et la moitié de Svinteşti.

248. 4 mai 1548 (7056). Mircea Ciobanul confirme à Miclea et autres des terres à Coasta Rîului, à Valea Largă, à Viişoara et à Plaiul.

249. ‹4 mai —2 juillet 1548›. Mircea Ciobanul confirme à Mihăilă et à son frère Mănea des terres à Blădeşti et à Mărgineni après jugement.

250. ‹4 mai —2 juillet 1548›. Bucarest. Mircea Ciobanul confirme une terre à la „joupanitza" Voica.

251. 7 mai 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Detco de Drăgoeşti la moitié du village de Topeşti, après jugement.

252. 8 mai 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Stănimir et autres des terres à Goleşti.

253. 19 août ‹1548›, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Stănilă et autres des terres à Stejaru.

254. 20 mai 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Govora une terre à Plopul, après jugement.

255. 26 mai 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Neagoe et autres des terres à Crîngeni.

256. 3 juin 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Vlad et autres des terres à Zlătărei.

257. 10 juin ‹1548—1549›. Mircea Ciobanul confirme à Vlad de Sîrbi une terre à Zlătărei.

258. 12 juin 1548 (7056). Mircea Ciobanul confirme à Stoica une terre à Mileştii de Sus.

259. 13 juin ‹1548—1552›. Mircea Ciobanul confirme à Tocsabă et à Danciul le mont de Meruol.

260. 24 juin 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Cozia le village de Sălătrucul, après jugement.

261. 29 juin 1548 (7056). Mircea Ciobanul confirme à Stepan et à Dragobrat des terres à Bădeni, après jugement.

262. 2 juillet 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Mihăilă „pisețul" et à ses fils des terres à Fata et des tziganes.

263. 7 juillet ‹1548—1552›. Mircea Ciobanul confirme au grand „postelnic" Frăţilă et à son frère Vlaicul le village de Ţigăneşti, après jugement.

264. 11 juillet 1548 (7056), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Vitan et à ses fils une terre à Buneşti.

265. ⟨14 juillet 1548—juillet 1552⟩. Mircea Ciobanul confirme à Stanciul et autres une terre à Homeşti.

266. 7 octobre 1548 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Cuciulat" piseţul" et à ses parents une terre à Izvorul Călugăresc, après jugements.

267. 20 octobre 1548 (7056). Mircea Ciobanul confirme à Radul et à Dragomir un domaine à Pădureţ.

268. ⟨1549—1550⟩. Acte désignant les jureurs de Vlad de Miceşti.

269. ⟨1549—1550⟩. Acte désignant les jureurs de Stan Birs de Miceşti.

270. 5 janvier 1549 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme aux frères Radu et Ilie des terres à Lipia et à Soreşti, ainsi que l'affrérissement avec leur beau-frère Dumitru.

271. 5 janvier ⟨1549⟩. Mircea Ciobanul confirme à Dragomir et à ses frères une terre à Chiojd, après jugement.

272. ⟨5 janvier 1549—16 juillet 1552⟩. Mircea Ciobanul confirme à plusieurs une terre à Coteniţa, ainsi que leur affrérissement.

273. 3 mars ⟨1549—1552⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Stanciul, à Zirnă et à Stan des terres à Sibiceu.

274. 5 mars 1549 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à l'écuyer Badea et à son frère, l'échanson Vlaicu, une terre à Ştefăneşti.

275. 10 avril ⟨1549—1552⟩. Mircea Ciobanul confirme au prévôt Pătru et au prévôt Dicu des domaines à Mihăeşti et à Şeoaş.

276. 25 avril ⟨1549—1552⟩. Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au „pircălab" Mihnea et à son frère le logothète Vlaicu le village de Cetăţenii, après jugement.

277. 26 avril 1549 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Petru et à Bratco des terres à Certeji et à Jermoneşti.

278. 3 mai 1549 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Draghiţibă et autres des terres à Hirişeşti, des monts et des tziganes.

279. 8 mai 1549 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Radu de Peşciona et autres des terres à Bujoreşti, après jugement.

280. 22 mai ⟨1549—1552⟩, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Neagu et à Ivan des terres à Cîmpeni et à Timboeşti, ainsi que des tziganes.

281. 6 juin 1549 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Gulea et à Tudor une terre à Bădeni, après jugement.

282. 9 juin 1549 (7057). Mircea Ciobanul confirme à Mitrea et à Grozea une terre à Drăghiceni, après jugement.

283. 22 juin 1549 (7057), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Vlad et autres des terres à Strîmba et à Lovu.

284. ⟨1 septembre 1549—31 août 1550⟩, 7058, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Albul et autres des terres à Cîrstieneşti, après jugement.

285. 21 février 1550 (7058), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Albotă et à Idrea une terre à Ruşeţu, aprés jugement.

286. 9 mars 1550 (7058). Mircea Ciobanul confirme à Stepan et autres des terres à Alunu, à Baia et à Polovragi.

287. 9 avril 1550 (7058), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme au monastère de Govora une terre à Nănăşeşti, après jugement.

288. 10 avril 1550 (7058). Mircea Ciobanul confirme à l'Evèché de Buzău une terre à Groşăneasa, après jugement.

289. 25 avril 1550 (7058). Mircea Ciobanul confirme aux fils de Staneţ, de Dobrotă et de Daroslav, une terre à Cocorăşti, après jugement.

290. 11 mai 1550 (7058), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Albul et à Dara les villages de Voiceşti, de Cacaleţi et une partie de Pleşeşti.

291. 10 juin 1550 (7058), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Tihu et à Moş, avec leurs fils, des terres à Plăseni, à Cerăt et à Gurbăneşti.

292. 13 juin 1550 (7058). Le grand „ban" de Craiova Dumitru confirme au monastère de Bistriţa des moulins au bord de l'Olteţ.

293. 17 juin 1550 (7058), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à plusieurs des terres à Bătieşti.

294. 20 juin 1550 (7058). Mircea Ciobanul confirme à Stoia et autres une terre à Cucuteni.

295. 3 juillet 1550 (7058). Mircea Ciobanul confirme à Neag et à ses neveux des terres à Băiaşi, après jugement.

296. 5 juillet 1550 (7058), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à plusieurs des terres à Cruşov.

297. 28 juillet 1550 (7058), Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Tatul et à Lumotă des terres à Stănceşti, ainsi que l'affrérissement entre Tatul et la sœur de celui-ci, Slaviţa.

A. 21 août 〈1546〉, Bucarest. Mircea Ciobanul confirme à Stan et autres des terres à Vaideeşti, Ioneşti et Cernăteşti, aprés jugement.

DOCUMENTE

1 **1536 (7044) ianuarie 4, Bucureşti.**

† Милостїю божиеїю, Iѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахиской, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воиводе. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми болѣрини господства ми, жȣпанȣ Татȣлȣ логофетȣ и жȣпанȣ Цалапи логофетȣ. и съ них синови, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест силище преко Жилю, що се зовет Стрѫмбеле, съ въсѣми ѡпашем и селищѣ Бъилещом и съ въсѣми селищем и Дȣмбрава и Пискȣл Нѫсипȣлȣи. И хотар да се хотарисат съ Хръстѣнї. И ѡт здоли хотар да се знает, да си хотарисат със монастира ѡт Тисмана и ѡт Тȣтана ѡт къ Кълȣгърѣни.

И блате, да се знает, на име Бачовȣл[1], ѡт тои више, дори ȣ велика Котлова[1] и мала Котлова[1] и по сȣхо и по водȣ, дори ȣпадает въ Дȣнавȣ, понеже сїꙗ селище и блате били сȣт местове господске, ещеже ѡ̇т при дьни покоиннога и старога Мирча воивода а господство ми помиловах слȣгȣ господства ми жȣпан Цалапи логофет радї слȣжбȣ що ми ест послȣжил господствȣ ми.

А потом, прииде Цалапи логофет пред господства ми, тере ȣложи и побрати над въсе сїꙗ више речени ѡчине и селище и блатох над пол, по жȣпан Татȣл логофет, како да сȣт брати неразделени едни како и дрȣг ѡт своим добром воле и еще и достигоше ѡт къ господство ми съ правом и верном слȣжбом.

Сего радї, им дадох и господство ми жȣпанȣ Татȣлȣ логофетȣ и жȣпанȣ Цалапи логофет сиꙗ въсѣ више речене ѡчине и селище и блате ꙗкоже да им ест ѡчине и ѡхабъ ним и синовом им и виȣком и превиȣчетом им, а пръдалике да нѣст. И ни ѡт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господство ми: жȣпан Драгич дворник и жȣпан Ѳеѡдѡр логофет и жȣпан Шербан велики бан Жилски и жȣпан Бинтилъ велики дворник и жȣпан Бланкȣл велики логофет и жȣпан Тома бан и Строе спатар и Ѹдрище вистꙗр и Радꙋл пехарник и Станко комис и Драгȣл столник и Бадѣ Ꙗз велики постелник. Исправник, Бланкȣл пръкалаб.

И аз исписах, Тȣдоран, въ столни град Бȣкȣрещи, мѣсъца генар д҃ дьни в лѣт ҂з̅м̅д̅.

† Iѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, jupanului Tatul logofătul şi jupanului Ţalapi logofătul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie siliştea de peste Jiu, care se numeşte Strîmbele, cu toate cozile şi seliştea Băileştilor şi cu toate siliştile şi Dumbrava şi Piscul Năsipului. Şi hotarul să li se hotărnicească cu Hrîstenii. Şi din hotarul de jos, să se ştie, să se hotărnicească cu mănăstirea de la Tismana şi de la Tutana, dinspre Călugăreni.

Şi bălţile, să se ştie, anume: Baciovul,[1] de aci în sus pînă la Cotlova Mare[1] şi Cotlova Mică[1] şi pe uscat şi pe apă, pînă cade în Dunăre, pentru că aceste selişti şi bălţi au fost locuri domneşti, încă din zilele răposatului şi bătrînului Mircea voievod, iar domnia mea am miluit pe sluga domniei mele jupan Ţalapi logofătul, pentru slujba pe care mi-a slujit-o domniei mele.

Iar după aceea a venit Ţalapi logofătul înaintea domniei mele de a aşezat şi a înfrăţit pe toate aceste mai sus-zise ocine şi selişti şi bălţi, pe jumătate, pe jupan Tatul logofătul, ca să fie fraţi nedespărţiţi, unul ca şi altul, de a lui bunăvoie. Şi încă a şi dobîndit şi de la domnia mea cu dreaptă şi credincioasă slujbă.

De aceea, le-am dat şi domnia mea jupanului Tatul logofătul şi jupanului Ţalapi logofătul aceste toate mai sus-zise ocine şi selişti şi bălţi, ca să le fie ocine şi ohabe, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, iar prădalice să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Drăghici vornic şi jupan Theodor logofăt şi jupan Şerban mare ban al Jiului şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi jupan Ţoma ban şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Radul paharnic şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul pîrcălab.

Şi am scris eu, Tudoran, în cetatea de scaun Bucureşti, luna ianuarie 4 zile, în anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn,

Arh. St. Buc., S.I., nr. 421 (Govora, X/2). Orig., hîrtie (32×20,5), pecete timbrată. Cu două traduceri: din 1797 şi 1912; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 198—199, 447, f. 203v. şi 463, f. 302.

EDIŢII. Trad. Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*, V, p. 53—54; *D.I.R.*, *B*, 189.

---

[1] „Baciovul", „Cotlova Mare" şi „Cotlova Mică" şterse cu chinovar.

2

1536 (7044) ianuarie 7, Bucureşti.

† Милостїю божїею, Iѡ Радул воевода и господинъ въсои земле Ѹггровла<хїиское>, синъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми <свѣтомȣ и> божественомȣ ѡбитѣл, монастир глаголеми Глъвъчов, еже ест храм прѣсвѣтѣи, ч<ист>ѣи и прѣблагословенѣи владїчице нашои Богородїци и присно девѫ Марїе и честно еꙗ благовѣщенїе, ꙗкоже да мȣ ест ѡт воденице еже ѡт Кѫмпина половино. Понеже тѣх воденице покȣпили их ест жȣпан Строе великога спатара ѡт Костѣ ѡт Кѫмпина, бродȣ воденицѡм за т̃ аспри и паки дрѣво въс за воденице за дрȣзе т̃ аспри, паки ѡт Костѣ, кȣпно чиинт аспри х̃. Тако, жȣпан Строе велики спатар, да егда сътвори тех воденице ѡи ѡбѣща се къ Богȣ и приложи сїе више речене воденице половино свѣтомȣ монастирȣ ѡт Снѣгов, а дрȣго половино свѣтомȣ монастирȣ ѡт Глъвъчов, <ꙗкоже> да ест свѣтнем монастирам въ пищȣ и въ по<крѣ>пленїе и чьстнеишим иноком въ ȣстрабȣ и емȣ и родїтелем емȣ вѣчное въспоминанїе.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Исправник, Татȣл логофет,

И аз, Ѡпрѣ, исписах въ столни град Бȣкȣрещи, мѣсеца генарїе з̃ дьни, в лѣт ҂з̅м̅д̅.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunul Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele ⟨sfîntului⟩ şi dumnezeiescului lăcaş, mănăstirii numite Glăvăciov, care este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei Blagoveştenii, ca să-i fie din morile cele de la Cîmpina jumătate. Pentru că acele mori le-a cumpărat jupan Stroe marele spătar de la Costea din Cîmpina, vadul morilor pentru 300 aspri şi iarăşi lemnul tot pentru mori, pe alţi 300 aspri, iarăşi de la Costea, împreună fac 600 aspri. Astfel, jupan Stroe marele spătar, cînd a făcut acele mori, el a făgăduit lui Dumnezeu şi a dăruit acele mai sus-zise mori, jumătate sfintei mănăstiri de la Snagov, iar cealaltă jumătate sfintei mănăstiri de la Glăvăciov, ⟨ca⟩ să fie sfintelor mănăstiri de hrană şi de întărire şi preacinstiţilor călugări de folosinţă şi lui şi părinţilor lui de veşnică pomenire.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Tatul logofăt.

Şi eu, Oprea, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna ianuarie 7 zile, în anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 422 (Glavacioc, XXIV/1). Orig. hîrtie (30,5 × 21) rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1848; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 109.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 199.

---

3 ⟨1536–1540⟩ ianuarie 8.

† Милостїю божїю, Іѡ Радꙋл воевода и господинь. Дават господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Тисмана, ꙗкоже да мꙋ сꙋт села по име: Тисмана и Пържꙋл и Топещїи и Покрꙋꙗ и Подѣнїи мирни и слободни ѡт въсѣх слꙋжбе и дажбе и работе господства ми, како не на едно послъ господства ми да не работает нигдеже, ни глоабе, ни дешꙋгꙋбине да не терает, ни чловѣка свезана да не водит, ни кони за ѡлак да им се не ꙋзимает, понеже их съм простил господства ми.

Сего радї, нихто да им не смѣет бантовати или въ них ꙋлезити, ни велициже, ниже мали вътаси, ни ни бани, ни слꙋзе бански, ни слꙋзе великомꙋ дворник ни ни нихто ѡт слꙋзе или ѡт правители господства ми, анꙋ тъчїю послꙋшници свѣтѣи монастир. И сам ѡтцꙋ егꙋмен да их сꙋдит, а дрꙋги никтоже, понеже тко се би покꙋсил бантовати, тога чьловѣка зло ке патит. Инако не ке бити, по рѣч господства ми.

Исправник, Вланкꙋл велики лѡгѡфет.

Пис мѣсеца генарїе и҃ дьни, въ лѣт ҂з҃д[1].

† Іѡ Радꙋл вѡевода, молостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea, sfintei mănăstiri de la Tismana, ca să-i fie satele anume: Tismana şi Pîrîul şi Topeştii şi Pocruia şi Podenii în pace şi slobode de toate slujbele şi dăjdiile şi muncile domniei mele, ca la nici o treabă a domniei mele să nu lucreze niciodată, nici gloabe, nici deşugubine să nu tragă, nici om legat să nu care, nici cai de olac să nu li se ia, pentru că i-am iertat domnia mea.

De aceea, nimeni să nu cuteze să-i tulbure sau să intre la ei, nici vătafii mari, nici cei mici şi nici banii, nici slugile băneşti, nici slugile marelui vornic, nici nimeni altul dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, ci numai posluşnicii sfintei mănăstiri. Şi singur părintele egumen să-i judece, iar altul nimeni, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure, acel om rău va păţi. Altfel nu va fi, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

S-a scris în luna ianuarie 8 zile, anul 7004 ⟨1496⟩[1].

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 423 (Tismana). Orig., hîrtie (21 × 32), pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XVIII; altă traducere ms. 329, f. 78 v-79.

EDIŢII. Slav şi trad., Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 87—88 (sub a. 1526). Trad. *D.I.R.*,*B*, 199—200. Facs. *ibidem*, 474.

---

[1] Anul, adăugat ulterior, greşit.

---

4 ⟨1536 februarie — martie⟩.

Hrisovul mării sale Radului voevod dîn leat 7040 ⟨1532⟩ tot pentru această milă a Sfetagorii, de bani 5 500.

În lege au poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Israil ca să dea zeciuială din toate cîte va cîştiga. Această zeciuială aducem domnului Dumnezeu nostru, întru ertarea păcatelor noastre, că aşa ne-au spus noao sfinţii apostoli şi de Dumnezeu purtătorii părinţi, ca să ne învrednicim noi a auzi acelaşi glas ce zice: veniţi la mine toţi cei ce osteniţi şi însărcinaţi şi eu vă voi odihni pre voi şi vă învăţaţi de mine, că bun iaste şi blîndu şi smerit cu inima. Luaţi jugul mieu la voi că jugul mieu iaste bun şi sarcina mea uşoară şi întraceasta — şi chip veţi afla odihnă sufletelor voastre. Şi să vă învredniciţi a auzi glasul ce zice: veniţi blagosloviţii părintelui de moşteniţi împărăţia care e gătită vooa din-ceputul lumii că am înflămînzit şi am însetoşat, gol şi bolnav, în temniţă am fost şi m-aţi cercetat şi mi-aţi slujit mie.

Pentru aceasta, văzîndu cei ce au fost mai nainte de noi stăpînitori, acestea auzind şi văzînd noi, m-am milostivit, cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi am făgăduit la Sfîntul Munte al Athonului, la sfîntul ⟨a⟩cel hram sfîntului, marelui mucenic şi purtătoriul de biruinţă al lui Hristos, Gheorghie şi hrisov am făcut, ca în tot anul să dau cîte 5 000 mii de bani şi spenţă fraţilor cincisute de bani şi să vie să ia merticul sfintei mănăstiri la luna...[1] şi să ne slujească într-o săptămînă leturghie, într-o zi pomenindu numele noastre. Şi noi peste tot anul să dăm aceste mărtice mai sus zise pînă sîntem în viiaţă.

Încă şi după noi, pre care va alége domnul Dumnezeu în stăpînirea aceasta din fraţii noştri sau din feciorii noştri sau din rudeniia noastră, de va întări şi va înplini această făgăduială şi va urma, aşa să aibă milă de la Dumnezeu, [milă] cel ce au făcut ceriul şi pămîntul şi de la preacurata maica lui Dumnezeu şi de la sfîntul şi marele mucenic şi purtătoriul de biruinţă Gheorghie al lui Hristos şi de la toţi sfinţii cei ce au plăcut din veac lui Dumnezeu. Şi să-i întărească domnul Dumnezeu stăpînirea întru desfătări şi să-i dea biruinţă asupra vrăjmaşilor celor văzuţi şi nevăzuţi şi să moştenească viiaţa vécilor; iar de nu va înnoi şi nu va întări şi nu va urma cum am zis, să dea răspunsu la judecata cea înfricoşată. Iar tu, sfinte şi mare mucenice, purtătoriule de biruinţă, Gheorghie, priimeşte acest puţintel dar de la noi nevrédnicii, precum au primit de la văduva céia cei doi dinari căreia cu tatăl şi cu fiul şi cu duhul sfîntu în véci, amin.

Cu porunca domnului Io Radul voevod, am aşezat aceasta eu, multu păcătosul Theodor. Pentru aceasta ne rugăm ca să fim pomeniţi şi neuitaţi de sfînta voastră rugăciune, că vooa acest puţintel dar v-am adus, iar cu rugăciunea voastră, multă plată de la domnul Dumnezeu să dobîndim şi pre voi să vă pomenească întru înpărăţia sa.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Jitianu, nr. 723, f. 529v—530. Traducere.
Datat după alte acte de la acelaşi domn, cu danii către mănăstiri de la Athos.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 184—185 (sub data: ⟨1535 iulie — 1545 februarie⟩).

---

1) Loc alb.

5 **1536 (7044) februarie 14, Tîrgovişte.**

† Милостїю божїю, Iѡ Радул воивода и господинъ. Дават господство ми сїю повелѣнїю господства ми болѣринȣ господства ми жȣпанȣ Михне вистиꙗрȣ и анепсии емȣ ѡт сестрȣ, синови Бълаȣр лѡгѡфет, на име Радул и Михнѣ и Бълаȣрȣ и съ их синови, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Бъдѣни, дел Прȣнчев въса, варе колико се хтет избрати. Понеже сїꙗ ѡчинȣ више речено биѡ ест стара и права ѡчинȣ Прȣнчев, аиȣ ю ест загȣбил Прȣнча със хитлѣнство ѡт къ покоинаго Радула воиводе, ере ест прибѣгнил Прȣнча ȣ Молдова и тамо ест ȣмерл. А със сїꙗ ѡчинȣ помиловал ест Радула воивода по Бълаȣр лѡгѡфет и Михнѣ вистиꙗрȣ почто радї ю ест достизал съ правдȣ слȣжбȣ. А потом ѡн ю ест притеснил Тома бан без правдȣ.

А къда бист съда, ѡн се потȣжише Михнѣ вистиꙗрȣ пред господства ми и стоꙗли напред господства ми със един синъ Прȣнчев, тере се преше пред господства ми за сїꙗ ѡчинȣ. А господство ми ȣ том и изнаи[наи]дох господсто ми како Тома бан ничтоже нѣст имал метѣх над сїꙗ ѡчинȣ, аиȣ ѡстал синъ Прȣнчев ѡт закон ѡт пред господства ми и еще им съм раздрал и книге,

Сего радї, им дадох и господство ми жȣпанȣ Михнѣ вистиꙗрȣ и синови Бълаȣр лѡгѡфет, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ и им и синовим им и вȣком и прѣвнȣчитом им и ни ѡт когоже непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже сведетели поставлѣх господства ми: жȣпан Драгич бивше дворник и жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ вел дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Ȣдрище вистиꙗр и Строе спътар и Радул пехарник и Станко комис и Драгȣл столник и Вадѣ постелник. Исправник, Татȣл логофет.

Писах Воико граматик въ столни град Тръговище, мѣсеца феврȣарїе д҃ї дънъ в лѣт ҂з҃мд.

† Iѡ Радула вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Mihnea vistierul şi nepoţilor lui de soră, fiii lui Balaur logofătul, anume Radul şi Mihnea şi Balaur şi cu fiii lor, ca săle fie ocină în Bădeni, partea lui Pruncea toată, oricît se va alege. Pentru că această ocină mai sus-scrisă a fost veche

şi dreaptă ocină a lui Pruncea, iar Pruncea a pierdut-o cu hiclenie faţă de răposatul Radul voievod, căci a pribegit Pruncea în Moldova şi acolo a murit. Iar cu această ocină a miluit Radul voievod pe Balaur logofătul şi pe Mihnea vistierul, pentru că au dobîndit-o cu dreaptă slujbă. Iar apoi a cotropit-o Toma banul fără dreptate.

Iar cînd a fost acum, s-a pîrît Mihnea vistierul înaintea domniei mele şi a stat înaintea domniei mele cu un fiu al lui Pruncea, de s-au pîrît înaintea domniei mele pentru această ocină. Iar domnia mea, întru aceasta, am aflat domnia mea că Toma banul nu a avut niciun amestec pe această ocină, ci fiul lui Pruncea a rămas de lege înaintea domniei mele şi încă i-am şi rupt şi cărţile.

De aceea, le-am dat şi domnia mea jupanului Mihnea vistierul şi fiilor lui Balaur logofătul, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Drăghici fost vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Radul paharnic şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Badea postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Am scris, Voico grămăticul, în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna februarie 14 zile în anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 425 (Ep. Buzău XVI/2). Orig., hîrtie (33 × 21), pecete timbrată. Cu o traducere din 1862.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.,B*, 200—201. Facs. *ibidem*, 475.

---

6 1536 (7044) februarie 23, Tîrgovişte.

† Слава и благодѣт благодѣтелю и прѣблагомȣ иже въ троици славимомȣ Богȣ давшомȣ нам таковомȣ благо многими ѡбрази промислъником бити ѡи своем спасение и показавию разликию пȣти къ показанїю и ѡчищенїе съгрѣшенїем и желанїе паки битна и своих благьѡбѣщники бити, иже добрѣ подвизавшим се и заповѣди его съблюдшиих, ꙗкоже божественое Писание рече: праведен мȣжь милȣен и вьс дънь наслаждает се господови. Сице видехом блаженних и светиих ѡтць свѣтого Симеѡна, нареченаго Неманꙗ и светителѣ Савȣ, елики трȣди радї свѣтих монастире показали сȣт и въсакȣ славȣ мира сего ѡставивших Бого спасенїиже пȣт тѣсни и въсприемших иже въ вѣчиии живот въводещии, въсакоеже попечение ѡт свѣтих цръвках имевших и сих еликомощно трȣдолюбиѣ ȣкрасивших и своими хрисовȣли потръдивших. По сихже, блаженѣиши глаголют и Ѡсвѣщени Сава себе ѡбитѣл без мълвиȣ ѡбрѣти въсаким ȣставом добрим и красним потвръдив тȣ ȣбо настоещее житие сего врѣме прѣпроводив къ прѣмириии прѣшед въсакиеже ѡбрази еже къ голзи послѣдиим ѡставлѣ.

Се ȣбо и аз, въ Христа Бога благовѣрни и Богомхранимии и самодръжавни, Їѡ Радул воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахиискои, синь великаго и прѣдобраго Радула воеводе видѣвше пачеже и ѡбсирение свѣтиих местех ѡт благочестивиих и свѣтопочевших хтиторех, елико мощно ѡт нам Богоданнаго имѣние сътвоичхом Пиргȣ свѣтого ѡтца нашего Сави, иже въ Кареꙗх, ѡброк ката годие по ҂г̃ аспри, кроме спенза, а братиꙗм кои хтет доходити ѡброк радї спензȣ по т̃ аспри. Сего радї да приходет братие послана ката годие съ хиландарци да ȣзимает и ѡтнесет више реченни ѡброк ȣ тои свѣтое место тогаи мѣсеца коега и хиландарци доходет за них ѡброк.

Бнже, ѡтци свѣти, поминаите ни въ свѣтих вашех молитвах и молите Бога ѡ нас, грѣшних, ꙗко да вашеми молитвами сподобит и нас господь Богъ ȣлȣчити вѣчних его благъ ѡ Христѣ Исȣсѣ господи нашем емȣже съ господем и съ свѣтим дȣхом слава въ веки, амин.

И аз, Мисаил граматик, еже написах въ град Тръговище, мѣсеца феврȣарїе кг дьнъ, въ лѣт ҂змд.

† Іѡ Радȣл вѡевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Slavă şi mulţumire binefăcătorului şi preabunului, lui Dumnezeu cel întru troiţă slăvit, care ne-a dăruit cu multe şi frumoase chipuri ale providenţei, el cu a lui mîntuire a arătat felurite căi, a fi pildă spre curăţirea păcatelor şi iubire şi să-i fim făgăduiţi, care cele bune mişcîndu-le şi poruncile lui păzindu-le, după cum zice dumnezeiasca Scriptură: "Omul drept miluieşte şi în fiecare zi se va desfăta întru domnul".

Astfel am văzut pe fericiţii şi sfinţii părinţi, sfîntul Simeon zis Nemania şi sfinţitul Sava, cîtă trudă au arătat pentru sfintele mănăstiri şi părăsind slava lumii acesteia şi primind calea strîmtă a mîntuirii lui Dumnezeu, care duce spre viaţa veşnică, au avut toată grija de sfintele biserici şi le-au înfrumuseţat cu cît au putut şi cu greutate şi le-au întărit cu hrisoavele lor. După aceea, preafericitul şi sfinţitul Sava şi-a aflat lăcaş fără zgomot şi l-a întărit cu legi bune şi frumoase; aci, dar, petrecîndu-şi viaţa de faţă o vreme, a trecut la cele paşnice şi a lăsat urmaşilor tot felul de pilde care să le fie de folos.

Iată dar şi eu, în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi de Dumnezeu păzitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod, văzînd iarăşi sărăcirea sfintelor locuri de binecinstitorii şi sfîntrăposaţii ctitori, cît ne-a fos cu putinţă din averea ce ne-a dăruit Dumnezeu, am făcut obroc Turnului sfîntului părinte al nostru Sava, care este la Careia, în fiecare an cîte 3 000 de aspri, în afară de cheltuială, iar fraţilor care vor veni pentru obroc cîte 300 aspri cheltuială. Pentru aceasta să vină fraţii trimişi în fiecare an cu cei de la Hilandar, să ia şi să ducă mai sus-zisul obroc în acel sfînt loc, în acea lună în care vin şi cei de la Hilandar pentru obrocul lor.

Iar voi, părinţi sfinţi, pomeniţi-ne, în sfintele voastre rugăciuni şi rugaţi pe Dumnezeu pentru noi, păcătoşii, ca prin rugăciunile voastre, domnul Dumnezeu să ne învrednicească să dobîndim bogăţia lui veşnică, întru Hristos Iisus, domnul nostru, slavă lui cu domnul şi cu sfîntul duh, în veci, amin.

Şi eu, Misail grămăticul, care am scris în cetatea Tîrgovişte, luna februarie 23 zile, în anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Foto, LXXIII/19.
Fotocopie după un original aflat la Athos.

---

7 1536 (7044) februarie 24, Tîrgovişte.

† Єлици дȣхом божїим води, сїи сȣт синове Божїи, ꙗкоже рече божествнии апостол, емȣже въ слѣд текȣще иже правда любителие и блажени ѡни глас радованїе чающи ȣслишати: „Прїидѣте благословени ѡтца моего, наслѣдȣите ȣготованное вам царство ѡт сложениꙗ мирȣ, възалка бо се и дасте ми ꙗсти, въждедȣдах се и напоисте ме, странен бех и въведосте ме, наг бех и ѡдѣꙗсте ме, болен и въ темници, послȣжисте ме“. Сїи ȣбо глас сладчаиши благатворещим ест въкȣ-

пѣже и вънити въ царство небесное и наслѣдником бити благим ѡнем, ꙗже ѡко не видѣ и ȣхо не слиша и на сръдце чловѣкȣ не вьниде, ꙗже ȣготова Богъ любещим его. Такожде и грѣшние ѡтсилаемие въ ѡгнъ вѣчние ȣслишати есть ꙗко не съхранишим господа Бога заповед, ниже алчюша, ниже жȣдща, ниже болна, ни въ темници сȣща, ни посѣтившим, ни послȣжившим.

Сїа ȣбо ми поминающи, не подобает ѡтлагати врѣмена или час не вѣдеще въ кии час господь наш приидет и въсако неготових и не имȣще светилники свое горѣщих ни бдещих ѡбрѣщет ни. Нѫ ȣбо аще тежким брѣменем ѡдръжими есмо и лютою стрелою грѣх радї ȣꙗзвихом се, нѫ господь наш Їѵсȣс Христос щедръ и милостив ест къ въсем рȣце простирает, ꙗко ѡтьць къ възлюбленномȣ синȣ, сам бо рече въсечьстими и прѣсвѣтими своими ȣсти, ꙗко:„ Не хощȣ съмръти грѣшномȣ, нѫ ꙗко ѡбрѣтити сѣ, емȣ живȣ бити" и „Не приидох призвати праведние, нѫ грѣшни въ покаанїе", ꙗкоже многии ѡбитѣли по мерȣ добродѣтелне, дображе дѣла многоѡбразна, сирѣч: любов, милостине, пост и въздръжание, вѣра, надежда и ꙗко многи грѣшних и низȣвлекомих милосръдїе възводит и милȣет и синоположенїе сподоблѣет, радї тъчїю ѡбращенїа, ꙗкоже рече: „Не хощȣ съмръти грѣшномȣ, нѫ ꙗко ѡбратити сѣ емȣ и живȣ бити и вънити въ радости господа своего".

Сего радї, иже прѣжде нас бивши, владателїе и царїе и кнези, сиꙗ слишеще, землъна добре въ съмирени ȣстроивши и сими небесна приѡбрѣтоше и царствїе небеснаго сподобише се, ꙗкоже пророкь Давид глаголет: „Блажени имже ѡтпȣтише се беззаконие и имже прикрише се грѣси, блажен мȣжь иже не въменитемȣ господь грѣха"; и паки: „Имже ѡбразом желает елен на источники водние, сице желает дȣше моа к тебе, Боже".

Сице въжделꙗх и възлюбих и аз, въ Христа Бога благовѣрни и Богомхранимни и самодержавни Їѡ Радѵл воивод и господинь въсои земли Ȣгровлахискои, синь великаго и прѣдобраго Радѵла воеводе; приимисмо съ въсем сръдцем и благим произволенїем, ꙗко да бȣдемо нови ктитори и хранителие и ѡбновителие иже въ свѣтѣи горѣ Аѳѡнистѣи, перивоалѣ прѣчистие Богородице, царьские всѣщение ѡбитѣли великие монастира Дѡхиꙗра, храма бесплатъних архангела Михаила и Гаврила, его въздвигоше и създаше съ многими и великим трȣдом и ȣчинисмо ѡброк светомȣ монастирȣ ҂г̄ аспри, тере да приидет братие ката годние да приимит више речени ѡброк свѣтомȣ монастирȣ, да ю ѡтнесȣт целȣ и братиꙗм приходещим спензȣ ѵ̄ аспри. И да приходет по Богоꙗвление, ꙗкоже више рѣхом, да ȣзимает, да ест свѣтомȣ монастирȣ въ ȣкрѣпленїе, а братиꙗм въ пищȣ, а ми да се помѣнȣемо съ свѣтими ктирори въ въсах възглашениꙗх въ цръкви и на трапезȣ повъсѫдȣ и да ми се поет параклис въ сȣботȣ на вечерни и въ неделю литȣргиꙗ съборно съ коливом и прилевком непрѣмѣно и да се ȣпишемо въ свѣтȣю проскомидию и въ светих помѣник до животȣ господства ми. И по съмръти господства ми, да ми се ȣчинит памет: коливо съборно и литȣргию и трапеза, како но ест ѡбично за благочьстиве царе творити неизменно, дондеже стоит свѣти монастир.

И аз, грѣшних и мениших Мисаил, написах сии хрисовȣл въ град Тръговище, мѣсеца феврȣарїе к̄д дьнь, в лѣт ҂з̄м̄д.

† Їѡ Радѵл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Cîți se poartă cu duhul lui Dumnezeu, aceştia sînt fii lui Dumnezeu, precum spune dumnezeiescul apostol, căruia călcîndu-i pe urmă cei iubitori de dreptate şi fericit acel glas al bucuriei mereu au auzit: „Veniţi binecuvîntaţii părintelui meu, să moşteniţi împărăţia pregătită vouă de la facerea lumii, căci am flămînzit şi mi-aţi dat să mănînc, am însetat şi mi-aţi dat să beau, străin am fost şi m-aţi cercetat, gol am fost şi m-aţi îmbrăcat, bol-

nav şi în temniţă m-aţi slujit“. Acest deci glas prea dulce ce este pentru făcătorii de bine, precum şi a intra în împărăţia cerească şi moştenitori a fi acelor bunuri pe care ochiul nu le-a văzut şi urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu au pătruns, ceea ce Dumnezeu a pregătit celor care-l iubesc. De asemeni şi păcătoşii trimişi în focul veşnic vor auzi că n-au păzit porunca domnului Dumnezeu, nici pe cei flămînzi, nici pe însetaţi, nici pe bolnavi, nici cei ce sînt în temniţă nu i-au cercetat, nici nu i-au slujit.

Acestea deci noi amintindu-ne, nu se cuvine a pierde vremea sau ceasul, neştiind în care ceas domnul nostru va veni şi tot nepregătiţi vom fi şi neavînd sfeşnicele noastre arzînd, nici nu ne va găsi veghind. Deşi cu grele sarcini sîntem cuprinşi şi de crîncena săgeată pentru păcat sîntem răniţi, ci domnul nostru Iisus Hristos este darnic şi milostiv, către toţi întinde mîna, ca şi un tată către fiul iubit, că singur a zis prin atotcinstita şi preasfînta sa gură că: „Nu vreau moartea păcătosului, ci să se îndrepte şi să fie viu“ şi „Nu am venit ca să chem pe cei drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă“, căci multe lăcaşuri sînt după măsura faptelor bune, iar faptele bune sînt de multe feluri, adică: dreagostea, milostenia, postul şi înfrînarea, credinţa, nădejdea şi cum pe mulţi păcătoşi şi jos căzuţi cu milostenie îi ridică şi îi miluieşte şi a jertfit chiar pe fiul său, numai pentru îndreptare, căci a zis: „Nu vreau moartea păcătosului, ci să se îndrepte şi viu să fie şi să pătrundă în bucuria domnului său“.

Pentru aceasta şi cei care au fost înaintea noastră, stăpînitori şi împăraţi şi cnezi, acestea auzind, cele pămînteşti în bună smerenie au aşezat şi prin acestea cele cereşti au dobîndit şi de împărăţia cerească s-au învrednicit, precum proorocul David spune: „Fericiţi cei cărora li s-au iertat fărădelegile şi celor ce li s-au acoperit păcatele, fericit bărbatul căruia domnul nu-i va socoti păcatul“; şi iarăşi: „În ce chip doreşte cerbul către izvoarele cu apă, aşa doreşte sufletul meu către tine, Dumnezeule“.

Aşa am rîvnit şi am iubit şi eu, întru Hristos Dumnezeul binecredinciosul şi de Dumnezeu păzitorul şi singur stăpînitorul Io Radul voievod şi domn a toată ţata Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod; am primit cu toată inima şi bunăvoinţa, ca să fim noi ctitori şi păzitori şi înnoitori a acelei întru sfîntul munte Athos, grădina preacuratei născătoare de Dumnezeu, împărătescul sfinţit lăcaş, marea mănăstire Dohiar, hram al celor fără trup arhangheli Mihail şi Gavriil, pe care l-am ridicat şi zidit cu multă şi mare trudă. Şi am făcut obroc sfintei mănăstiri 3 000 aspri, ca să vie fraţii în fiece an să primească mai sus-zisul obroc al sfintei mănăstiri, să-l ducă întreg şi fraţilor care vor veni, cheltuială 400 aspri. Şi să vie la Bobotează, cum am zis mai sus, să ia, să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar fraţilor de hrană, iar noi să fim pomeniţi cu sfinţii ctitori în toate strigările în biserică şi la trapeză peste tot şi să mi se cînte paraclis sîmbătă la vecernie şi duminica liturghie sobornică cu colivă şi băutură neschimbat şi să fim scrişi în sfînta proscomidie şi în sfîntul pomelnic în viaţa domniei mele. Şi după moartea domniei mele, să mi se facă pomenire: colivă sobornică şi liturghie şi trapeză, cum este obişnuit pentru binecinstitorii împăraţi a se face neschimbat, cît va sta sfînta mănăstire.

Şi eu păcătosul şi mai mic, Misail, am scris acest hrisov în cetatea Tîrgovişte, în luna februarie 24 zile, în anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 426 (Slobozia I/4). Orig., perg. (55,5 × 40), pecete atîrnată, căzută. Cu o traducere.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 201—202.

În lége au poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Israil că în tot anul să dea zeciuială din toate cîte va cîştiga. Auzind de la purtătorii de Dumnezeu părinţi şi sfinţii apostoli ne-au vestit spre ajutor şi spre lucrarea de bine sufletelor noastre şi ne-aŭ dat noao fiilor săi celor de pre urmă, unii cu rugăciune şi bdenie şi postori, alţii cu milosteniia pocaianii a să curăţi de tot răul, ca să fim gata a auzi glasul acela: „Veniţi la mine toţi cei ce vă osteniţi, încă cei însărcinaţi, şi eu vă voi odihni pre voi, luaţi jugul mieu la voi şi vă învăţaţi pre voi de la mine că blînd sîntu şi smerit cu inima şi veţi afla odihnă sufletelor voastre, că jugul mieu iaste bun şi sarcina mea iaste uşoară. Veniţi blagosloviţii părintelui mieu să moşteniţi împărăţiia care e gătită voao, că am înflămînzit şi mi-aţi dat de am mîncat, însetat şi m-aţi adăpat, striin am fost şi m-aţi cunoscut pre mine, gol am fost şi m-aţi înbrăcat, bolnav am fost şi m-aţi cercetat pre mine, în temniţă am fost şi aţi venit la mine“.

Aşijderea şi noă blagocestiv şi de Hristos iubitor şi singur stăpînitori Io Radul voivod şi domnŭ, feciorŭ marelui Radu voivod, cu mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu stăpînindu şi domnindu toată Ţara Rumânească, încă şi cea Ungurească, Amlajul şi Făgăraşul, Haţăgul[1], crez că cel ce iubeşte pre Dumnezeu întru bunătăţi să va sălăşlui, că înţălepciunea trupului moarte aduce, iar a duhului viiaţă, şi aducîndu-mi aminte domniia mea de acélea, de cuvintele lui David prorocul, ce zice: „Fericiţi cărora li s-au ertat fărădelegile, fericit omul căruia nu i-au socotit domnul păcatul. „Şi iarăşi: „În ce chip doréşte cerbul de izvoarăle apelor, aşa şi sufletul mieu de tine, Dumnezeule“.

Aşa au dorit şi domniia mea de sfîntul lăcaş al mănăstirii ce să zice Sfeti Pavel şi hramul sfîntului marelui mucenic al lui Hristos şi purtătoriul de biruinţă Gheor〈ghe〉[2] şi părintelui igumen chir Gavriil şi tuturor fraţilor 〈întru〉[2] Hristos ce lăcuescu într〈r〉[2]-acest sfîntu loc, pentru că veniră fraţii 〈din〉[2] această mănăstire, popa Pangratie i Tipicariul i stari ar〈hiereu〉[2] Theodosie i proci de 〈au〉[2] spus domnii méle de sfînta 〈mănăstire〉[2] cum au rămas fără ctitori, aducîndu-mi scrisoare de la părintele igumen Gavriil. Şi am dat noi sfintei mănăstiri pe tot anul cîte cinci mii de aspri spenţa cinci sute de aspri pentru sufletele noastre şi pentru ale părinţilor noştri şi în toatele să slujească în sfînta mănăstire sfînta leturghie cu colivă şi cu privelică şi în tot anul să vie de la sfînta mănăstire să-şi ia merticul în luna lui octombrie ori în ce zi.

Încă şi jurămîntŭ am pus domniia mea: după moartea domnii méle pre carele va alége domnul Dumnezeu a fi domnu Ţării Rumâneşti, sau din sămînţa inimii noastre sau de altu neam, de va cinsti şi va înoi şi a întări acest hrisov al domnii méle pre acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzască şi să-l întărească întru domniia lui. Iar de va sfărîma şi va călca şi va strica, pre acela domnul Dumnezeu să-l calce şi să-l ruşinéze şi să-i ucigă aici, trupul lui, iar în veacul ce va să fie, sufletul lui, şi preacurata născătoare de Dumnezeu şi sfîntul marele mucenic Gheorghie să-i fie asupritori la judecata cea înfricoşată şi nemitarnic. Şi să aibă parte cu Ariia şi cu Iuda care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitoriu nostru Iisus Hristos: sîngele lui asupra lor şi a feciorilor, lor care iaste în veac şi va 〈fi〉[1] amin.

Şi am scris eu, Triful logofătul, martie 3 dni.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Jitianu, nr. 723, f. 528—529. Traducere din sc.e XVIII. Datat din domnia lui Radu Paisie şi după alte întăriri făcute la m-rea de la Athos

EDIŢII: *D.I.R.*, *B*, 202—204 (sub data: ‹1536—1545› martie 3), cu unele deosebiri de lectură.

---

[1] În loc de: „herţeg“.
[2] Loc rupt.

9

‹1536—1540› aprilie 7

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воивода и господинь. Пишет господство ми сȣдцȣ и ві҃ тим пȣргарѡм ѡт варош господства ми, ѡт тръг Бȣзъȣ и такози ви говорим господство ми, како ȣ час еже ȣзрите сїю книгȣ господства ми, а ви ȣ томзи час да ходите кȣпно със ѡтцȣ епискȣпȣ кѵр Паисие ȣ бранище да гледате ва̀ре пó кȣде ест бил дал покоинога Радꙋл воиводе, такождере и съда да ходите ȣ бранище да забележите варе по кȣде ест дръжал ѡтцȣ епискȣпȣ прѣжде. И съда да ест волен ѡтцȣ епискȣ<пȣ>, да си бранит бранище.

И нихто да не смѣет ȣлѣзити ȣ бранище, посѣцити, понеже тога чьловека що хокет посѣцити, а ѡтцȣ епискȣпȣ да ест волен ȣчинити им досадȣ и педепсȣ. И а ино да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Влаикȣл велики лѡгѡфет.

Пис мѣсеца априлїе з҃ дьни.

† Їѡ Радоул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Scrie domnia mea judeţului şi celor 12 pîrgari din oraşul domniei mele, din tîrgul Buzăului şi astfel vă vorbim domnia mea, ca în ceasul în care veţi vedea această carte a domniei mele, iar voi în acel ceas să mergeţi împreună cu părintele episcop chir Paisie la branişte, să cercetaţi ori pe unde a dat răposatul Radul voievod, de asemenea şi acum să mergeţi la branişte, să puneţi semne pe oriunde a ţinut mai înainte părintele episcop. Şi acum să fie volnic părintele episcop să-şi apere braniştea.

Şi nimeni să nu cuteze să intre în branişte, să taie ‹lemne›, pentru că acelui om care va tăia ‹lemne›, iar părintele episcop să fie volnic să-i facă dojană şi pedeapsă. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

S-a scris în luna aprilie 7 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 427 (Ep. Buzău LXXIX/2). Orig., hîrtie (21 × 31), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1852; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 181.

Datat după domn şi ispravnic.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 204. Facs. *ibidem*, 476.

10

‹1536› aprilie 18, Bucureşti.

† Милостию божию, Їѡ Радꙋл воивода и господинь въсеи земли Ѹггровлахиско, синь великаго и прѣдобраго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїю господства ми свѣтое монастирȣ, еже ест храм свѣтога Ȣспенїа, иже въ Тисмѣна, молебником господства ми, игȣменȣ иеромонахȣ Иларіѡн и въсѣм бра-

тиꙗм ѡбрѣтаещїм сѧ въ свѣтои ѡбитѣли тои, ꙗко да им соут ѡчинꙋ на име Тисмѣна ѡт ѡбоѧ стране рѣки [ти] Тисмѣне и Покрꙋꙗ, съ въсем хотаром.

И тако имаше съпрѣнїе прѣд господства ми със калꙋгери ѡт Бистрицѫ над тои ѡчинꙋ више писанꙋ. И гледахом и сꙋдїхом господства ми съ въси чьститими правителим господства ми и изнаидох господство ми како сꙋт тои ѡчинꙋ стара и права и дединꙋ свѣтое монастирꙋ ѡт Тисмѣна, а калꙋгери ѡт Бистрицѫ ѡсташе ѡт закон ѡт прѣд господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми свѣто монастир ѡт Тисмѣна, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ въ ѡхабꙋ, ꙗкоже и прѣжде.

Єщеже и свѣдѣтелие поставлѣет господства ми: митрополит Кир Варлам и жꙋпан Драгич бивше дворник и жꙋпан Шербан велики бан Кралевески и жꙋпан Винтилъ велики дворникꙋ и жꙋпан Влаикꙋл велики логофет и жꙋпан Драгич <сп>[1]атар и Ꙋдрище вистиꙗрꙋ и Станко <ко>[2]мис и Строе пехарникꙋ и Драгꙋл столникꙋ и Бадѣ постелникꙋ.

Пис аз, Нан граматик, въ столни град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца априлїе и҃ї.

Исправник, Татꙋл логофет.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милѡстїѧ божї господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri căreia îi este hramul sfînta uspenie, cea de la Tismana, rugătorilor domniei mele, egumenului ieromonah Ilarion și tuturor fraților care se află în acel sfînt lăcaș, ca să le fie ocina anume Tismana din amîndouă părțile rîului Tismana și Pocruia, cu tot hotarul.

Și astfel au avut pîră înaintea domniei mele cu călugării de la Bistrița pentru acea ocină mai sus-scrisă. Și am cercetat și am judecat domnia mea cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am aflat domnia mea că acea ocină este veche și dreaptă și dedină a sfintei mănăstiri de la Tismana, iar călugării de la Bistrița au rămas de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri de la Tismana, ca să-i fie ocină și ohabă ca și mai înainte.

Încă și martori pune domnia mea: mitropolitul chir Varlam și jupan Drăghici fost vornic și jupan Șerban mare ban al Craiovei și jupan Vintilă mare vornic și jupan Vlaicul mare logofăt și jupan Drăghici spătar și Udriște vistier și Staico comis și Stroe paharnic și Dragul stolnic și Badea postelnic.

Am scris eu, Nan grămăticul, în cetatea de scaun București, luna aprilie 18 zile.

Ispravnic Tatul logofăt.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 428 (Tismana, I/9). Orig., hîrtie (29,5 × 22), pecete timbrată. Cu două traduceri din 1844 și de la sfîrșitul sec. XIX; alte traduceri ibidem, ms. 329, f. 196v-170 și 335, f. 11v-12.

Datat după divan.

EDIȚII. Slav și trad. Ștefulescu, *Doc. sl-rom.*, 101—102 (sub data: ⟨1535—1544⟩). Trad. *D.I.R.*, *B*, 204—205. Facs. *ibidem*, 477.

---

[1] Loc rupt.

[2] Omis.

11 — 1536 (7044) aprilie 30, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахискои, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воевода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми слꙋзем господства ми, синовим Алъманов ѡт Стѫнещи, по име Нѣгое и Гъндѣ и съ них синови, елици им Богъ припꙋстит, ꙗкоже да им сꙋт ѡчинꙋ ꙋ Стѫнещи, дел бащꙋ им свах, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина.

А потом, сꙋт имали синови Алъманов, Нѣгое и Гъндѣ, прение пред покоинаго Влада воевода Ꙋдавшаго със Манѣ Вꙋлпарюл радї ѡчина, дел Радꙋлов, брат Нѣгоев и Гѫндев. А негова господства даде закон синовим Алъманꙋ, ві҃ болѣри, да заклет. И заклеше пред негова господствꙋ, како Манѣ Вꙋлпарюл ни една метѣхꙋ не ест имал със ѡчинꙋ, дел Радꙋлов, анꙋ е била притеснена ѡт Манѣ. И ѡсташе Манѣ Вꙋлпарюл ѡт закона ѡт пред негова господства.

А потом, синови Алъманов, Нѣгое и Гѫндѣ, ѡни имаше съпрѣнїе и пред господства ми, паки със Манѣ Вꙋлпарюл, радї сие више речена ѡчина, дел Радꙋлов. Тако и господство ми гледах и сꙋдихъ по правдꙋ съ въси правителие господства ми и даде господство ми паки закон синовим Альманов ві҃ болѣри, да заклет. И заклеше ѡт пред господства ми како веке Манѣ Вꙋлпарюл ни една метѣхꙋ да не имат със сие више речена ѡчина, дел Радꙋлов, ере синовим Алъманов им ест крив да сꙋт и съ братам си Радꙋл загинен и да мꙋ държет Манѣ Вꙋлпарюл и ѡчина; анꙋ ѡста Манѣ Вꙋлпарюл ѡт закона ѡт пред господства ми.

Сего радї и господство ми дадох, ꙗкоже да им сꙋт въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовом им и внꙋком и прѣвнꙋчетом им. И въ`них пръдалика да нѣст, нꙋ да сꙋт ѡставшим им. И них ѡт когоже непотѫкновено, по реч господства ми..

Сеже и свѣдетелие: жꙋпан Драгич бивши дворник и жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Вентилъ велики дворник и Драгич бив спатар и Ꙋдрище вистїꙗр и Строе спатар и Строе <велики>[1] пехарник и Станко комис и Драгꙋл столник и Бадѣ постелник. Исправник, Татꙋл логофет.

Пис ꙋ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца априлїе л҃ дьни, въ лѣт ҂зм҃д.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, fiilor lui Alăman din Stăneşti, anume Neagoe şi Gîndea şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Stăneşti, partea tatălui lor toată, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut fiii lui Alăman, Neagoe şi Gîndea, pîră înaintea răposatului Vlad voievod Înnecatul cu Manea Vulpariul pentru ocină, partea lui Radul, fratele lui Neagoe şi al lui Gîndea. Iar domnia lui a dat lege fiilor lui Alăman 12 boieri, ca să jure. Şi au jurat înaintea domniei lui că Manea Vulpariul n-a avut niciun amestec cu ocina, partea lui Radul, ci a fost cotropită de Manea. Şi a rămas Manea Vulpariul de lege dinaintea domniei lui.

Iar apoi, fiii lui Alăman, Neagoe şi Gîndea, ei au avut pîră şi înaintea domniei mele iarăşi cu Manea Vulpariul pentru acea mai sus-zisă ocină partea lui Radul. Astfel şi domnia mea am cercetat şi am judecat după dreptate cu toţi dregătorii domniei mele şi a dat domnia mea iarăşi lege fiilor lui Alăman 12 boieri, ca să jure. Şi au jurat dinaintea domniei mele că mai mult să nu aibă Manea Vulpariul nici un amestec cu acea mai sus-zisă ocină, partea lui Radul, căci fiilor lui Alăman le este cu strîmbătate ca să fie şi cu fratele lor

Radul pierit şi să-i ţină Manea Vulpariul şi ocina; ci a rămas Manea Vulpariul de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori: jupan Drăghici fost vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Stroe ‹mare›[1] paharnic şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Badea postelnic, Ispravnic, Tatul logofăt.

Scris în Bucureşti, luna aprilie 30 zile, în anul 7044 ‹1536›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

‹Pe verso:› Stăneşti, judeţul Muşcel.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 429. Orig., perg. (35 ×32), pecete timbrată. Cu o traducere din 1842; altă traducere la Bibl. Acad., ms. 1 448, f. 134v-135.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 205—206.

---

[1] Loc rupt.

12

1536 (7044) mai 1, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋла воивода и господинь въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми болѣринꙋ господства ми жꙋпанꙋ Радꙋлꙋ постелникꙋ, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ ꙋ Бицикещї, половинꙋ ѡт ѡчина и ѡт дел Ѡнчеев, синь Балотьв, понеже прїиде сам Ѡнча, та ꙋложи по жꙋпан Радꙋл постелникꙋ на неговꙋ дел, над половинꙋ, ꙋ полю и ꙋ дѣл, а жꙋпан Радꙋл, ѡи дадоше Ѡнчеев три дꙋльми ед‹и›а ѡт кофтерїа, а два ѡт свитꙋ.

Паки да мꙋ ест и дрꙋга половина ѡт ѡчина Ѡнчеевꙋ, ꙋ полю и ꙋ дѣл, понеже падоше Ѡнча ꙋ една зла работ, ере ꙋкраде еднꙋ хижꙋ, а жꙋпанꙋ Радꙋл платих по Ѡнча със двь краве и двѣ кони.

И паки да мꙋ ест жꙋпанꙋ Радꙋлѡв ѡчинꙋ ꙋ Бицикещи ѡт дел Радꙋлов, синь Балотъ половинꙋ, ѡт полю и ꙋ дѣл, понеже приде сам Радꙋл пред господства ми, та ꙋложи по жꙋпанꙋ Радꙋл за неговꙋ добрѡм волю, а жꙋпан Радꙋл извадих по Радꙋл ѡт бир.

Паки да имат жꙋпанꙋ Радꙋл ѡчинꙋ ꙋ Бицикещї ѡт ѡчинꙋ Стонкев половинꙋ и ѡт полю и ѡт дел, занеже прииде сам Стонка, та ꙋложи по жꙋпан Радꙋл ѡт пред господства ми за добрѡмъ волю, а жꙋпан Радꙋл ‹плати›[1]х по Стонка за ѕ҃ године, ѡт тоболице, докле извадил и ѡт бир.

Пак да ест жꙋпанꙋ Радꙋлꙋ ѡчинꙋ ꙋ Бицикещи, ѡчина Ꙗлбꙋлов, синъ Балотъ, вса, и ꙋ полю и ꙋ дѣл, понеже прїиде Ꙗлбꙋл та ꙋложи по жꙋпан Радꙋл ѡт пред господства ми за добром волю; и зарадї Ꙗлбꙋл дадоше господство ми кон.

Потом, да ест жꙋпанꙋ Радꙋлꙋ ѡчинꙋ ꙋ Бицикещи, ѡчина Станеи, жена Ꙗлбꙋлов, половинꙋ и ꙋ дѣл и ꙋ полю, али ѡт дѣл Шкѣилоръ, понеже покꙋпи жꙋпан Радꙋл ѡт Стана за с҃ аспри и за два краве и за една гꙋберъ.

И да ест жꙋпанꙋ Радꙋлꙋ стара виноград Балотюв, понеже покꙋпи ѡт жена Балотꙋ и ѡт синови си за т҃ аспри.

Паки покꙋпи лозїа ѡт Крьстоне ꙋ Бицикещи за р҃ аспри и дрꙋга лозїа ѡт Ратѣ ꙋ Бицикещи за р҃ аспри.

Сего радї, дадоҳ и господство ми жȣпанȣ Радȣлȣ постелникȣ, да мȣ ест въ ѡчинȣ и ѡҳабȣ, емȣ и синовом его и вȣком и <прѣ>[1]внȣчетом. И пръдѣлика да нѣст.

Свѣдѣтелїе: жȣпанȣ Дръгич дворник и <жȣпан>[1] Шербан Кралевски бан и жȣпан Вентилъ вел дворникȣ и жȣпан Влаикȣл лѡгѡфет, Ȣдрище вистїiар, Строе спатар, Станко комис, Строе пеҳарник, Драгȣл столник, Баде вел постелник. Исправник, Бадѣ постелник.

И аз, Тȣдор, писаҳ ȣ Бȣкȣрещи, маи а҃ дьнь, въ лѣт ҂змд.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Radul postelnicul, ca să-i fie ocină în Viţicheşti, jumătate din ocină şi din partea lui Oncea, fiul lui Balotă, pentru că a venit însuşi Oncea de a aşezat pe jupan Radul postelnicul peste partea lui, peste jumătate, în cîmp şi în deal. Iar jupan Radul, el a dat lui Oncea trei dulămi, una de cofterie, iar două de svită.

Iarăşi să-i fie şi cealaltă jumătate din ocină lui Oncea, în cîmp şi în deal, pentru că a căzut Oncea într-o treabă urîtă, că a furat o casă, iar jupan Radul a plătit pe Oncea cu două vaci şi doi cai.

Şi iarăşi să-i fie jupanului Radul ocină în Viţicheşti din partea lui Radul, fiul lui Balotă, jumătate, din cîmp şi din deal, pentru că a venit însuşi Radul înaintea domniei mele de a aşezat pe jupan Radul de a lui bunăvoie, iar jupan Radul a scos pe Radul de la bir.

Iarăşi să aibă jupan Radul ocină în Viţicheşti din ocină lui Stoica jumătate şi din cîmp şi din deal, pentru că a venit însuşi Stoica de a aşezat pe jupan Radul dinaintea domniei mele, de bunăvoie, iar jupan Radul a plătit pe Stoica pentru şase ani, din pungă, pînă l-a scos şi de la bir.

Iar să fie jupanului Radul ocină în Viţicheşti, ocina lui Albul, fiul lui Balotă, toată şi în cîmp şi în deal, pentru că a venit Albul de a aşezat pe jupan Radul dinaintea domniei mele, de bunăvoie şi pentru Albul a dat domniei mele un cal.

După aceea, să fie jupanului Radul ocină în Viţicheşti, ocina Stanei, femeia lui Albul, jumătate şi în deal şi în cîmp, însă din Dealul Şcheilor, pentru că a cumpărat jupan Radul de la Stana, pentru 200 aspri şi pentru două vaci şi pentru un covor.

Şi să fie jupanului Radul via cea veche a lui Balotă, pentru că a cumpărat-o de la femeia lui Balotă şi de la fiii lui pentru 300 aspri.

Iarăşi a cumpărat via de la Cîrstoane, în Viţicheşti, pentru 100 aspri şi altă vie de la Ratea, în Viţicheşti, pentru 100 aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Radul postelnicul, ca să-i fie de ocină şi ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi prădalică să nu fie.

Martori: jupan Drăghici vornic şi jupan Şerban ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul logofăt, Udrişte vistier, Stroe spătar, Staico comis, Stroe paharnic, Dragul stolnic, Bade mare postelnic. Ispravnic, Badea postelnic.

Şi eu, Tudor, am scris în Bucureşti, mai 1 zi, anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 430 (Valea XVI/6). Orig., hîrtie (31,5×21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XX.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 206—207.

---

[1] Loc rupt.

---

13 — 1536 (7044) mai 16, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воивода и господинь въсои з<емле Ѹгровлахїиское, синъ в>еликаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господства ми сїе повелѣнїе <господства> ми Їѡванȣ и братȣ емȣ Захарїꙗ и съ них синови, е<ли>ци им Богь даст, ꙗкоже да им сȣт ѡчинȣ ȣ Крȣ<ич дел Данчюлов въса>, али ѡт село ȣ доле със плаю за виноград, понеже ю покȣпи Їѡванȣ и съ братȣ си Захарїꙗ ѡт Данчюл за ф̃ аспри. И пак сȣт дал за бир до живота господства ми с̃н аспри. <И пак да>ест една виноград със местом, понеже ю покȣпих ѡт Ѻнча за н̃ аспри.

И пак Нанȣл със синови си, елици им Богъ даст да им ест ѡчинȣ ȣ Стръмба и ȣ Ѻлѡв ѡт дел Ѻпрѣв половинȣ по рѣкȣ и<по сȣхȣ> и посвȣде, понеже ю покȣпи ѡт Ѻпрѣ за ѡ̃н аспри. А потом, приидe Нанȣл пред господства ми, тере си ȣложи дьще<ре>м си, по име Станка и Воика и Стана, над въсах своѭ ѡчинȣ ꙗкоже да им ест въ место синови и брати неразделени със синȣ своемȣ Станчюл.

И пак Стан със синови си, елици им Богъ даст, да им ест ѡчинȣ ȣ Стръмба и ȣ Ѻ<лѡ>в <ѡт де>л <Данчюлов ѡ>т <ѡч>инȣ по шȣрȣ <[1]> и по рѣкȣ и посвȣде понеже ю покȣпи ѡт Дан за ҂а̃ аспри. А потом, приде Стан пред господства ми, тере си ȣложи дъщерем си по име Нѣкша < и Станка над въ>са негова ѡчинȣ, ꙗкоже да им ест въ место синови. И пак Стан със синови си и съ дъщерем си више речено да им ест место за виноград ѡт дел М<и>кȣ<лов, понеже ю по>кȣпил ѡт Микȣл за н̃ аспри. И господства ми дадоше конь.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им сȣт ѡчинȣ и ѡхабȣ им и синовѡм им и внȣкѡм и прѣ<внȣчетѡм им>. И кого ѡт них се прилȣчит съмрътъ, а ѡчинȣ емȣ пръдаликȣ <да нѣст, а>нȣ да ест ѡставшиим. И ни ѡт когождо непо<тъкновено по реч господства ми>.

<Сеже и сведѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣ>панȣ Драгич бивше дворникȣ и жȣпанȣ Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ велики дворник и жȣпанȣ Владкȣл велики лѡгѡфет и <Драгомир б>ивше спатар и Строе велики спатар и Ѹдрище велики вистиꙗр и Станко комис и Драгȣл столник и Строе пехарник и Вадѣ Изворанов велики постелник. <И исправник, Влaдк>ȣл лѡгѡфет.

Пис въ настолни град Тръговище, мѣсеца маие ѕ̃ї дьни въ лѣт ҂з̅м̅д̅.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, <милостїю божїю> господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara ⟨Ungrovlahiei, fiul⟩ marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă ⟨a domniei⟩ mele lui Iovan şi fratelui său Zaharia şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină la Cru⟨ici toată partea lui Danciul⟩, însă din sat în jos, cu plaiul de vie, pentru că a cumpărat Iovan şi cu fratele său Zaharia de la Danciul pentru 500 aspri. Şi iar i-au dat pentru bir 250 aspri, cît va trăi domnia mea. ⟨Şi iar să⟩ le fie o vie cu loc, pentru că au cumpărat-o de la Oancea pentru 50 aspri.

Şi iar să-i fie lui Nanul cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da, ocină la Strîmba şi la Olov din partea lui Oprea jumătate, pe rîu ⟨şi pe uscat⟩ şi pretutindeni, pentru că au cumpărat de la Oprea pentru 850 aspri. Iar apoi, a venit Nanul înaintea domniei mele de şi-a aşezat fiicele, anume Stanca şi Voica şi Stana, pe toată ocina lui, ca să fie în loc de fii şi fraţi nedespărţiţi cu fiul său Stanciul.

Şi iar să-i fie lui Stan cu fiii săi, cîţi îi va da Dumnezeu, ocină la Strîmba şi la Olov ⟨din⟩ partea lui ⟨Danciul⟩ de ocină şi prin pădure şi pe rîu şi pretutindeni, pentru că a cumpărat de la Dan, pentru 1000 aspri. Iar apoi, a venit Stan înaintea domniei mele de şi-a aşezat fiicele, anume Neacşa ⟨şi Stanca peste toată⟩ ocina lui, ca să-i fie în loc de fii. Şi iar să-i fie lui Stan cu fiii săi şi cu fiicele sale mai sus-spuse loc de vie din partea lui Micul ⟨pentru că⟩ a cumpărat-o de la Micul pentru 50 aspri. Şi domniei mele au dat un cal.

Pentru aceasta, le-am dat domnia mea ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi ⟨strănepoţilor lor⟩. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte, iar ocina lor prădalică ⟨să nu fie⟩, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

⟨Iată şi martori am pus domnia mea:⟩ jupan Drăghici fost vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi ⟨Dragomir⟩ fost spătar şi Stroe mare spătar şi Udrişte mare vistier şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Badea al lui Izvoran mare postelnic. Şi ispravnic, ⟨Vlaic⟩ul logofăt.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai 16 zile, în anul 7044 ⟨1535⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCCV/1. Orig., perg. (41 × 28), deteriorat, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1820, după care s-au făcut completările.

---

14 1536 (7044) mai 28, Tîrgovişte.

† Мнлостню божнею, Ïѡ Радȣл воевода н господннъ въсою землю Ѹгровлахнскою, сннъ прѣдобраго н велнкаго Радȣл воеводе. Дават господство мн сїе повелѣнне господства мн почтенномȣ правнтелю господства мн жȣпанȣ Строе велнкомȣ спатар н съ нхъ сновн, елнка мȣ Богъ прнпȣстнт, ꙗкоже да мȣ ест едно село что се зовет Паднна, понеже мȣ ест стара н права ѡчнна н дедїна. Анȣ ест бнл ȣзнмал ѡт Тома бан радї еднн дльг що поставн Тома бан напаста, понеже ест реклъ Тома бан како ест бнл ѡстал Калотъ дворннк Харватȣ лѡгѡфетȣ.

А потѡм, прннде жȣпан Строе пред господство мн н със жȣпанзца Нѣкша, дѫщера Харватѡв лѡгѡфет, тере ест платнл све що ест бнл дльг ѡт тон напаст н ȣтѫкмнше се ѡт пред господство мн н нншоже не ѡста дльг нн еднн аспрȣ. А Тома бан нзбра се како не ест нмал нн едно метѣх със тон село.

И дрȣго, до ннѣ ест дръжал Тома бан того село, а ѡн ест покȣпнл едно ѡчннȣ ѡт некн ме⟨цна⟩[1]ш по нме Лазар. А ѡт врѣме еже достнже жȣпан Строе спатар тон село със право закон, а господство мн нх дадѡх тере ест вратнл аспрн ҂в̃ сновн Томев бан за оною ѡчннȣ, како да не нмат нншоже метѣх над того село.

Тоган радї нх дадѡх н господство мн жȣпанȣ Строе спатар ꙗкоже да мȣ ест ѡчннȣ н ѡхабȣ немȣ н сновом емȣ н внȣкѡм н прѣвнȣчетом емȣ н нн ѡт котождо непоколѣбнмо, по ѡрнзмо господства мн.

Сеже н свѣдѣтелне поставлѣем господство мн: жȣпанȣ Дрѫгнчю дворннк н жȣпан Шербан велнкн бан Кралевскомȣ н жȣпан Бннтнлъ вел дворннк н жȣпан Бланкȣлȣ вел лѡгѡфет, Ѹдрнще внстꙗр, Строе спатар н Строе Дръгнчѡв пехарннк, Станко комнс, Драгȣл стѡлннк, Бадѣ Изворанѡв велнкн постелннк. Исправннк …[2]

И аз, Стан граматнк Дȣцȣлѡв, еже слово съпнсах въ стѡлнн град Търговнще, мѣсеца мане к҃н дьнн, въ лѣт ҂з҃мд.

† Ïѡ Радȣл вѡевѡда, мнлостїꙗ божїꙗ господннь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, jupanului Stroe marele spătar şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, că să-i fie un sat care se chiamă Padina, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Ci a fost luat de Toma banul pentru o datorie pe care a pus-o Toma banul năpastă, pentru că a spus Toma banul că a rămas Calotă vornic ⟨dator⟩ lui Harvat logofătul.

Iar[1] apoi, a venit jupan Stroe înaintea domniei mele şi cu jupaniţa Neacşa, fiica lui Harvat logofătul, de a plătit tot ce a fost datorie din acea năpastă şi s-au întocmit înaintea domniei mele şi n-a rămas nimic datorie, nici un aspru. Iar Toma banul s-a ales că nu a avut nici un amestec cu acel sat.

Şi alta, pînă acum a ţinut Toma banul acel sat, iar el a cumpărat o ocină de la un oarecare megiaş, anume Lazăr. Iar din vremea cînd a dobîndit jupan Stroe spătarul acel sat cu lege dreaptă, iar domnia mea i-am dat de a înapoiat asprii, 2 000, fiilor lui Toma banul pentru acea ocină, ca să nu aibă nici un amestec peste acel sat.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Stroe spătarul, ca să-i fie ocină şi ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Drăghici vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt, Udrişte vistier, Stroe spătar şi Stroe al lui Drăghici paharnic, Staico comis, Dragul stolnic, Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic ...[2].

Şi eu, Stan grămăticul, al lui Duţul, care am scris cuvintele în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna mai 28 zile, în anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 431 (Radu Vodă, XIII/1). Orig., hîrtie (31 × 21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1902; altă traducere ibidem, ms. 256, f. 484.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 207–208.

---

[1] Loc rupt.
[2] Loc alb.

---

15 1536 (7044) iunie, Tîrgovişte.

† Милостию божїею, Їѡ Радѵл воевода и господинъ въсои земли Ȣггровлахїискои, сıинъ добраго и великаго Радѵла воевода. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми идеже ест храм и ѡбитѣли свѣтѣи, прѣчистѣи и прѣблагословеннѣи владїчицѫ нашои Богородицѫ и присно деви Мариꙗ и чьстное и славное еи Благовѣщенїе, свѣтомȣ монастирȣ рекоми Глъвъчог и ѿцȣ егȣменȣ и въсемȣ ѡ Христѣ братие живъщом въ свѣтѣмъ мѣстѣ томȣ, ꙗкоже да мȣ ест планина по име Прислопȣл третаго дело, що ест била покȣпила ещеже ѿ дедȣ господства ми, ѿ Влада воевода Калȣгера, а потом и ѿ родїтелю господства ми Радѵл воиводе ѿ е<гȣ>менȣ ѿ Бръдет, ѿ Лазар, радї едини Третоеѵанггел и цено емȣ била е ҂а҃ аспр<и>.

<И пот>ом, видѣ господство ми книге дедȣ господства ми Влад воевода Калȣгера и рѡдїтелю господства ми Радѵла воивода, како <ест по>кȣпил тои планини, Прислопȣл, радї едини Троеѵанггел за ҂а҃ аспри.

Потом се ест <прѣ>ли пред господства ми, а егȣменȣ ѡт Брьдет никакоже не ест дошел на сорок.

Сего радї, мȣ дадох и господство ми свѣ<томȣ монас>тирам ѡт Глъвъчог и божественим иноком въ пищѫ и въ наслажденїе и господства ми и родїте<лю и ѝних свѣ>топочивше господара въ вѣчное въспоминанїе, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ <и ни ѡт когоже непотъкнове>но, по рѣч господства ми. Ѧ ѡтцȣ егȣменȣ ѡт Брьдет ѡста ѡт закона ѡт пред господства ми.

<Сеже и сведетелїе поста>влѣет господство ми: жȣпан Драгич бивше дворник и жȣпан Шербан велики бан Жилс<ки и жȣп>ан Вентилȣ велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфетъ и Ѹдрище вистїiар и Стрѡе спатар и Станко кѡмис и Строе пехарник и Драгȣл столник и Бадѣ Изворанȣл <велики по>стелник. Исправник, Вишан логофет.

И аз, Борѣ, еже исписах въ дивни мѣсто Тръговище, мѣсеца юнїе ... дьне, въ лѣт ҂змд.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѧ божїю господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, unde este hramul şi lăcaşul sfintei, preacuratei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei blagoveştenii, sfintei mănăstiri numite Glăvăciog şi părintelui egumen şi tuturor celor întru Hristos fraţi, care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie muntele anume Prislopul, a treia parte, care a fost cumpărat încă de bunicul domniei mele, de Vlad voievod Călugărul, iar apoi şi de părintele domniei mele, Radul voievod, de la egumenul de la Brădet, de la Lazăr, pe un Tetraevanghel şi preţul lui a fost 1 000 aspri. <Iar> apoi, am văzut domnia mea cărţile bunicului domniei mele, Vlad voievod Călugărul şi ale părintelui domniei mele, Radul voievod, că au cumpărat acel munte, Prislopul, pentru un Tetraevanghel de 1 000 aspri.

Apoi, s-au pîrît înaintea domniei mele, iar egumenul de la Brădet nicicum n-a venit la soroc.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri de la Glăvăciog şi dumnezeieştilor călugări de hrană şi de îndulcire şi domniei mele şi părintelui <domniei mele şi celorlalţi> sfînt-răposaţi domni de veşnică pomenire, ca să le fie de ocină şi de obahă <şi de nimeni> neatins, după spusa domniei mele. Iar părintele egumen de la Brădet a rămas de lege dinaintea domniei mele.

<Iată şi martori> pune domnia mea: jupan Drăghici fost vornic şi jupan Şerban mare ban al Jiului şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Staico comis şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Badea Izvoranul <mare> postelnic. Ispravnic, Vişan logofăt.

Şi eu, Borea, care am scris în minunatul loc Tîrgovişte, luna iunie ... zile, în anul 7044 <1536>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 433 (Glavacioc, XXV/1). Orig., hîrtie (29× 21,5), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1848; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 109v—110.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 208—209.

16 ⟨1536—1540⟩ iunie 2.

† Милостїю божїею, Їѡ Радул воивода и господинъ. Дават господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Глъвъчов и ѡтцꙋ егꙋменꙋ Саве и калꙋгерѡм ѡт свѣтои мѣсто, ꙗкоже да си дръжит село на име Чернътещи, еже сꙋт били дѣдинꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ. Понеже ест промѣнил и дал Кръстиꙗн дворник село на име Кълинещии пол свѣтомꙋ монастирꙋ зарадї Чернътещи.

А потом, Болошин заклеше ꙋ многе редове и ꙋзе си село Кълинещи. Тако, господьство ми съмотрих със чьститими болѣрми господства ми, тако видех господство ми ере Чернътещїи сꙋт свѣтомꙋ монастирꙋ.

Сего радї дадох господство ми ѡтцꙋ егꙋменꙋ Савеи и калꙋгером, ꙗкоже да си ми ѡбладаетъ и гледати и вечини и воденице и све. И ви, вечини, варе що кет бити потребꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ да слꙋшате. И нихто да не смѣет задръжати или запрѣтити калꙋгерѡм ⟨ѡт свѣтомꙋ мона⟩стирꙋ, понеже тогаи человека зло кет ⟨пат⟩ити. Инако не кет бити, по реч господства ми.

Исправник, Влаикꙋл логофет.

Пис юнїе в҃ дьни.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod, şi domn. Dă domnia mea sfintei mănăstiri de la Glăvăciov şi părintelui egumen Sava şi călugărilor din sfîntul lăcaş, ca să-şi stăpînescă satul anume Cernăteşti, care a fost dedină a sfintei mănăstiri. Pentru că a schimbat şi a dat Cîrstian vornicul satul anume Călineşti, jumătate, sfintei mănăstiri, pentru Cernăteşti. Iar apoi, Boloşin a jurat în multe rînduri şi şi-a luat satul Călineşti. Astfel, domnia mea am cercetat cu cinstiţii boieri ai domniei mele, astfel am văzut domnia mea că Cernăteştii sînt ai sfintei mănăstiri.

De aceea, am dat domnia mea părintelui egumen Sava şi călugărilor, ca să şi-l stăpînească şi să vadă şi de vecini şi de mori şi de toate. Iar voi, vecinilor, orice va fi nevoia sfintei mănăstiri, să ascultaţi. Şi nimeni să nu cuteze să reţină sau să oprească ceva călugărilor ⟨de la sfînta⟩ mănăstire, pentru că acel om rău va păţi. Altfel nu va fi, după spusa ⟨domniei mele⟩.

Ispravnic, Vlaicul logofăt.

S-a scris în iunie 2 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 432 (Glavacioc, XVII/1). Orig., hîrtie (30× 20,5), pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri din sec. XIX; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 71v.
Datat după domn şi Vlaicu marele logofăt.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 209.

17 1536 (7044) iunie 8, Tîrgovişte.

† Милостию божїю, Їѡ Радул воевода и господинь въсои земле Ꙋгровлахїеское, синь великааго и прѣдобраго Радул воеводе. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми Събиꙗн със синови с.і, ⟨ели⟩ци мꙋ Богъ припꙋстит, ꙗкоже да им ест ꙋ Михъещи седѣло ѡт кꙋкю и със двор и със градине ѡколо, понеже ю покꙋпи бащꙋ си Боико ѡт Ѧнка за т҃ аспри готови.

И пак да ест Събиꙗнꙋ със синови си ѡчинꙋ ꙋ Жилище ѡт ѡчина Дилкъи съ братиꙗм си ке҃ паши въ широко, понеже ю покꙋпи Събиꙗн ѡт Дилка съ братиꙗм си за ѵ҃ аспрї.

И пак покȣпи ѡт Блѣндѣ съ братїꙗм си ѡт Бътещи а҃ нива за р҃ аспри.

И пак покȣпи ѡт Мънѣ а҃ нива за р҃ аспри.

И пак покȣпи ѡт Микȣл ѡт Жȣгȣрѣни а҃ нива за р҃ аспри.

И пак покȣпи ѡт Радул <ѡт> Въкърещи в҃ погоане ѡт виноградȣ цѣлинъ за р҃к аспри.

И пак покȣпи ѡт Стоика ѡт Въкърещи а҃ погон ѡт виноград за п҃ аспри готови.

И пак покȣпи ѡт Воика, дъщера тȣркȣлѡв Ѧрбȣне, <ѡчина> ȣ дѣл въсȣ, варе ко хтет избрат, <за> ҂в҃ аспри[1].

Сего <ра>дї, им дадох и господство ми Събиꙗнов със синови си, ꙗкоже да им сȣт въси сїе више писани ѡчине въ ѡчине и въ ѡхаб, ним и синовом им и внȣком и прѣвнȣчитом им. И варе комȣ се сълȣчит ѡт них напред съмрътъ, а въ них пръдалика да нѣст, анȣ да сȣт паки ѡставшим им. И ни ѡт когоже да ест непотѫкновенно, по ȣризмо господствȣ ми.

Сеже господство ми и свѣдѣтелїе поставлѣет: жȣпан Дръгич <д>ворникȣ и жȣпан Шер<бан вели>ки ван Кралевски и жȣпанȣ Винтилъ велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики логофет и ж<ȣпан Ȣ>дрище вистиарȣ и жȣпан Строе спатарȣ и жȣпанȣ Драгȣл столникȣ и Строе пехарник и Станко Шинтескȣл комис и Бадѣ Изворанȣл постѣлник. Исправник, Дȣмбравъ портарȣ.

Писах аз, Филча, въ дивни град Тръговище, мѣсеца юнїе и҃ дьнь и ѡт Ѧдама текȣщаго лѣт ҂з҃м҃д҃.

† Їѡ Радул воевода, милостїѫ божїѫ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod, Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Săbian cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Mihăeşti vatră de casă şi cu curte şi cu grădină împrejur, pentru că a cumpărat-o tatăl său Voico de la Anca pentru 300 aspri gata.

Şi iarăşi să-i fie lui Săbian cu fiii săi ocină în Jilişte din ocina lui Dilca cu fraţii săi 25 paşi în lăţime, pentru că a cumpărat-o Săbian de la Dilca cu fraţii săi pentru 400 aspri.

Şi iar a cumpărat de la Blendea cu fraţii săi din Băteşti un ogor pentru 100 aspri. Şi iar a cumpărat de la Mînea un ogor pentru 100 aspri.

Şi apoi a cumpărat de la Micul din Jugurani un ogor pentru 100 aspri.

Şi iar a cumpărat de la Radul din Văcăreşti două pogoane de vie în ţelină pentru 120 aspri. Şi iar a cumpărat de la Stoica din Văcăreşti un pogon de vie pentru 80 aspri gata. Şi iar a cumpărat de la Voica, fiica turcului Arbune toată <ocina> din deal, oricît se va alege, <pentru> 2 000 aspri[1].

De aceea, le-am dat şi domnia mea lui Săbian cu fiii săi, ca să le fie toate aceste mai sus-scrise ocine de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui dintre ei se va întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalică să nu fie, ci să fie iar celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori pune domnia mea: jupan Drăghici vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi jupan Udrişte vistier şi jupan Stroe spătar şi jupan Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Staico Şintescul comis şi Badea Izvoranul postelnic. Ispravnic, Dumbravă portarul.

Am scris eu, Filcea, în minunata cetate Tîrgovişte, luna iunie 8 zile şi de la Adam cursul anilor, 7044 <1536>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CVIII/9. Orig., perg. (23 × 40,5), rupt, pecete timbrată, căzută.
EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 209—210.

---

[1] Pasajul: Ꙗрбȣне ... аспри („Arbune ... aspri“) este scris pe un text ras.

18

1536 (7044) iunie 23.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахискои, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Нѣгомирȣ и брат емȣ Коман и съ них синови, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Пиетрари, понеже покȣпише ѡт Стан за с҃з аспри. И паки покȣпише ѡт Ꙗлбъ за с҃з аспри. И пак покȣпише ѡт Стоика за с҃и аспри. И пак покȣпише ѡт Стънилъ за т҃ аспри. И пак покȣпише ѡт Владꙋл за р҃и аспри. И пак покȣпише ѡт брат мȣ Ѡпрѣ за п҃ аспри. И пак покȣпише ѡт Стънислав за п҃ аспри. И пак покȣпише ѡт Радꙋл за п҃ аспри, али ѡт матка рекȣ дори ȣ Вале Ѹрсȣлѡв, а ѡт Вале Ѹрсȣлѡв, ȣ слѣме ȣ мегю Велика Поꙗна и мегю Лазȣл Кръстїꙗн. И паки покȣпише ѡт Радꙋл за р҃к аспри, фалчи в҃. И пак покȣпише ѡт Стоика а҃ фалче за ч҃ аспри. И пак покȣпише ѡт Стан а҃ место за н҃е<аспри>. Ꙗ потом, се д<иже>[1] Нѣгомир и със брат мȣ, Коман, тере променȣше със Радꙋл ѡт Пиетрари и със них братїе, та им дадоше место ѡт издол ѡт Валѣ Ѹрсȣлѡв, а Радꙋл и съ них братие дадоше место Нѣгомирȣ и брат мȣ Команȣ ѡт изгор ѡт Вале Ѹрсȣлѡв, ѡчинȣ радї ѡчинȣ и ȣ поле и ȣ горȣ със свех.

И пак да им ест ѡчинȣ ȣ Бързещї, понеже покȣпише ѡт Станчюл и ѡт братїꙗ его и ѡт анепсею им ѡт Стоика а҃ комат ѡт селище за р҃и аспри. И пак покȣпише ѡт Шȣꙗ а҃ место за гȣминȣ за а҃ ѡброк прос за і҃ аспри. И пак покȣпише ѡт Дан а҃ место за с҃ аспри, али тоии место да им ест със поле и със селище. И пак покȣпише ѡт Дан дрȣго место, пак със поле и със селище за р҃з аспри. И пак покȣпише ѡт Дȣмитрȣ, синъ Драганов, а҃ фалче за р҃ аспри.

И пак да им ест ѡчинȣ ȣ Бодещи, понеже покȣпише ѡт Рафею а҃ место за з҃г аспри. И так покȣпише ѡт Сърбȣл место за г҃і аспри, али ѡт матка рекȣ, дори ȣ Валѣ Славиев. И пак покȣпише ѡт Фръцилъ и ѡт брат его Ѡпрѣ место за ѱ҃оз аспри, али ѡт Изгор Бодещи и ѡт Долие али и ȣ селище и ȣ дѣл. И пак покȣпише ѡт Миклеȣш ѡт Бързещї а҃ место за виноград за р҃і аспри, али ȣ горȣ.

И пак даде господство ми Миклеȣш и брат мȣ Дȣмитрȣ, ꙗкоже да им ест ȣчинȣ ȣ Пиетрари дѣл Нѣгомиров въса, варе елико се хоще избрати негов дел, понеже ю покȣпише за х҃ аспри. И пак да им ест ѡт дел Стоикев а҃ дел със горȣ, понеже покȣпише за м҃ѕ аспри. И пак покȣпише Миклеȣш] сам ѡт Мела и ѡт братїе его ѡт нихнȣ дел пол за с҃к аспри, али ѡт Валѣ Ѹрсȣлѡв горе и ȣ поле и ȣ горȣ. И пак покȣпише Миклеȣш ѡт Мела и ѡт братїе его а҃ место за виноград за ... [1] аспри. И пак покȣпише Миклеȣш и със брат его Дȣмитрȣ ȣ село ѡт Дан а҃ место за и҃ аспри. И пак покȣпише Миклеȣш сам ѡт Ѹтмеш ѡт них дел четвърт<аго>[1] дел за р҃и аспри ȣ селище и ȣ поле и ȣ горȣ.

<И пак даде господство ми Мар>[1]ешȣ една фалче, понеже покȣпише ѡт Младин за п҃ аспри. И пак покȣпише ѡт Ѡпрѣ и ѡт Фръцилъ г҃ фалчи за с҃к аспри ȣ Грȣюл Скорцев. И пак даде господство ми Радȣлов и със брат мȣ Дȣмитрȣ, ꙗкоже да им ест ȣ Пиетрари дел Га ... въ ... [1] ѡт Валѣ Ѹрсȣлѡв горе, понеже ю покȣпише за ѵ҃м аспри. И да им ест ѡт дел Милев и братїе его пол, понеже ю покȣпише за с҃ аспри. И пак да им ест ѡт дел Радꙋлѡв пол, понеже покȣпише за з҃ аспри. И кои даде господство ми.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ним и синови им и внȣком и прѣвнȣчетом им и ни ѡт когоже непотъкновено, по рѣч господства ми.

Сеже сведѣтеліе поставлѣем господство ми: жȣпан Дръгич дворник и жȣпан Шербан велики бан Кралевски и Винтилъ велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Ȣдрище вистıар и Строе спатар и Станко комис и Драгȣл столник и и Строе пехарник и Вадѣ Изворанинȣл велики постелник. Исправник, Влаикȣл велики лѡгѡфет.

Пис мѣсеца ю<ніе>[1] к̅г̅ дьни, в лѣт з̅м̅д̅.

† Іѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Negomir şi fratelui lui, Coman şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină în Pietrari, pentru că au cumpărat de la Stan pentru 260 aspri. Şi iarăşi au cumpărat de la Albu pentru 260 aspri. Şi iar au cumpărat de la Stoica pentru 250 aspri. Şi iar au cumpărat de la Stănilă pentru 300 aspri. Şi iar au cumpărat de la Vladul pentru 150 aspri. Şi iar au cumpărat de la fratele lui, Oprea, pentru 80 aspri. Şi iar au cumpărat de la Stănislav pentru 80 aspri. Şi iar au cumpărat de la Radul pentru 80 aspri, însă din matca rîului pînă la Valea Ursului, iar din Valea Ursului, pînă în culme, între Poiana Mare şi între Lazul lui Cîrstian. Şi iarăşi au cumpărat de la Radul pentru 120 aspri, 2 fălci. Şi iar au cumpărat de la Stoica o falce pentru 90 aspri. Şi iar au cumpărat de la Stan un loc pentru 55 ⟨aspri⟩. Iar apoi, s-a ridicat Negomir şi cu fratele lui, Coman, de au schimbat cu Radul din Pietrari şi cu fraţii lui. Astfel, i-au dat locul din jos de Valea Ursului, iar Radul şi cu fraţii lui au dat lui Negomir şi fratelui său Coman locul din sus de Valea Ursului, ocină pentru ocină şi în cîmp şi în munte, cu toate.

Şi iar să le fie ocină în Bîrzeşti, pentru că au cumpărat de la Stanciul şi de la fraţii lui şi de la nepotul lor, de la Stoica, o bucată de selişte pentru 150 aspri. Şi iar au cumpărat de la Şuia un loc de arie cu un obroc de mei de 10 aspri. Şi iar au cumpărat de la Dan un loc pentru 200 aspri, însă acel loc să le fie cu cîmp şi cu selişte. Şi iar au cumpărat de la Dan alt loc, iar cu cîmp şi cu selişte, pentru 160 aspri. Şi iar au cumpărat de la Dumitru, fiul lui Drăgan, o falce pentru 100 aspri.

Şi iar să le fie ocină în Bodeşti, pentru că au cumpărat de la Rafeiu un loc pentru 63 aspri. Şi iar au cumpărat de la Sîrbul loc pentru 13 aspri, însă din matca rîului, pînă în Valea Slavnei. Şi iar au cumpărat de la Frăţilă şi de la fratele lui, Oprea, loc pentru 777 aspri, însă din Bodeştii de Sus şi de Jos, dar şi în selişte şi în deal. Şi iar au cumpărat de la Micleuş din Bîrzeşti un loc de vie, pentru 110 aspri, însă în deal.

Şi iar a dat domnia mea lui Micleuş şi fratelui lui, Dumitru, ca să le fie ocină în Pietrari, toată partea lui Negomir, oricît se va alege partea lui, pentru că au cumpărat-o pentru 600 aspri. Şi iar să le fie din partea lui Stoica o parte cu munte, pentru că au cumpărat pentru 46 aspri. Şi iar a cumpărat Micleuş singur de la Mela şi de la fraţii lui, din partea lor jumătate, pentru 220 aspri, însă din Valea Ursului în sus şi la cîmp şi la deal. Şi iar a cumpărat Micleuş de la Mela şi de la fraţii lui un loc de vie, pentru ...[1] aspri. Şi iar a cumpărat Micleuş şi cu fratele lui, Dumitru, în sat, de la Dan un loc pentru 50 aspri. Şi iar a cumpărat Micleuş singur de la Utmeş din partea lui a patra parte pentru 150 aspri, în selişte şi în cîmp şi în deal. ⟨Şi iar a dat domnia mea lui Mar⟩[1]eş o falce, pentru că a cumpărat de la Mladin pentru 80 aspri Şi iar a cumpărat de la Oprea şi de la Frăţilă 3 fălci pentru 220 aspri, la Gruiul lui Scoarţă. Şi iar a dat domnia mea lui Radul şi cu fratele lui, Dumitru, ca să le fie în Pietrari partea lui Ga ...[1] din Valea Ursului în sus, pentru că a cumpărat-o pentru 440 aspri. Şi să le fie din partea lui Mile şi fraţilor lui jumătate, pentru că au cumpărat-o pentru 200 aspri. Şi iar să le fie din partea lui Radul jumătate, pentru că au cumpărat pentru 60 aspri. Şi au dat domniei mele calul.

Pentru aceasta, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Drăghici vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Staico comis şi Dragul stolnic şi şi Stroe paharnic şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

S-a scris în luna iu‹nie›[1] 23 zile, în anul 7044 ‹1536›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Fotografii, XI/6. Fotocopie după orig. slav.

EDIŢII. Slav şi trad. Sacerdoţeanu, *Acte*, 222—225. Trad. *D.I.R.*, *B*, 210—212.

---

[1] Loc şters.

---

19 ‹1536› iunie 28, Tîrgovişte.

† Милостїю божиею, Їѡ Радѹл воивод и господинь въсои земли Ѹггровлахиискои, синъ великаго и прѣдобраго Радѹл воиводе. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми слȣгȣ господства ми жȣпанȣ Вȣꙗ граматикȣ и съ синови си елици мȣ Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Попещи, в҃ ниве и със едини брод за воденицȣ еже ест код хотарȣл кѡд Негоещи. И паки да мȣ ест ȣ Крѫнгȣл Манев место за виноград, колико хтет может чьловека възвръзи ȣ четирием странам с кием, понеже их покȣпи Вȣꙗ граматик ѡт Драгомир и ѡт Винтилъ за ѹ҃п аспри.

И паки да мȣ ест Лȣкев съ синови си ȣ Попещи в҃ ниве, понеже им покȣпи Лȣка ѡт Станчюл и ѡт Бадюл за с҃ аспри. И господствȣ ми дадоше кон.

Сего радї, им дадох и господство ми Вȣевȣ и брат емȣ Лȣке и със них синови си елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, ним и синовом им и внȣком и превнȣчетом им. И прѣдалике да нѣст. И ни ѡт когождо непотѫкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господство ми: жȣпан Дръгич дворник и жȣпан Шербан велики бан Жилски и жȣпан Винтилъ велики дворник и жȣпан Влаикȣл лѡгофет велики и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Радȣѵл пехарник[1] и Станко комис и Драгȣл столник и Бадѣ Изворанов велики постелник. Исправник, Бадѣ комис.

И аз исписах, Тȣдоран лѡгофет, въ столни град Тръговищи, мѣсеца юнїе к҃и дьни, в лѣт ҂з҃ме.

† Їѡ Радѹл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Vuia grămăticul şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Popeşti două ogoare şi cu un vad de moară care este lîngă hotarul de lîngă Negoeşti.

Şi iar să-i fie în Crîngul lui Manea un loc de vie, cît va putea un om să să arunce în patru părţi cu băţul, pentru că l-a cumpărat Vuia grămăticul de la Dragomir şi de la Vintilă, pentru 480 aspri.

Şi iarăşi să-i fie lui Luca cu fiii săi două ogoare în Popeşti pentru că le-a cumpărat Luca de la Stanciul şi de la Badiul, pentru 200 aspri. Şi domniei mele i-au dat un cal.

De aceea, le-am dat şi domnia mea lui Vuia şi fratelui său Luca şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Drăghici vornic şi jupan Şerban mare ban al Jiului şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Radul paharnic[1] şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Badea comis.

Şi eu am scris, Tudoran logofătul, în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 28 zile, în anul 7045 ‹1537›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XX/214. Orig., perg. (14 × 29), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din a doua jumătate a sec. XVIII.
Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 229 (sub data: 1537 iunie 28).

---

[1] Fost mare paharnic.

---

20 — 1536 (7044) iulie 1, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радѹл воевода и господинь въсои земли Ѹг<гро-вла>[1]хїнское, синь великаго и прѣдобраго Радѹл воевѡда. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми слѹзем господства ми, Дръгою и Михънлѹ и Пътрѹ, ꙗкоже да им бѹдет ѡчинѹ Ѹнгѹрени въси и съ въсом хотарѡм, понеже мѹ ест стара и права ѡчинѹ и дѣдинѹ, ещеже покѹпенна въ дьни Влада воевѡда, еже нарицаемаго Дрькѹлѣ, ѡт Махера, тере ю ест покѹпил Стоꙗ и Пътрѹ за две чаше ѡт сребром и за едни поꙗс ѡт сребро и за едни кордѹ ѡкованѹ и за едни кон добрь.

А потомъ, имаше [имаше] Дръгою и Михънлъ и Пътрѹ прѣнїе радї сїе више писанна ѡчинѹ съ келѹгьри ѡт Тисмана. Тере преше келѹгьри, како сѹт келѹгьри покѹпили сїе више писана ѡчина ѡт Махера. А Дръгою и Михънлъ и Пътрѹ ѹзеше в҃ї болѣри ѡт пред господство ми, тере мартѹрисаше и заклеше пред господство ми. И ѹ тем и господство ми изнандѡх како ест стара и права ѡчина сїемъ више писани болѣри, Дръгою и Михънлъ и Пътрѹ. А келѹгьри ѡт Тисмана ѡсташе ѡт закон ѡт пред господства ми и ѡт пред болѣриих господства ми.

Сего радї, имъ дадѡх и господство ми, ꙗкоже да имъ ест ѡчинѹ и въ ѡхабѹ, нимъ и синовѡм имъ и внѹкѡм и прѣвнѹчетом имъ. И варе комѹ се ѡт них селючит прѣжде съмрътъ, а въ них придалникь да нѣст, анѹ да ест ѡставшим имъ. И ни ѡт когожде непотъкновѣно, по ѡризмо господства ми.

Сеже сведетелїе поставлеем господство ми: жѹпан Дръгич бившних велики дворникь и жѹпан Шьрбан велики бан Кралевски и жѹпан <Вен>[1]тилъ велики дворникь и жꙋпан Бланкꙋл велики логофет и Строе спътар и Ѹдрище вистиiар и Строе пехарник и Станко комис и Драгꙋл столник и <Бад>[1]ѣ велики постелникь. Исправник, Шьрбан велики бан Кралевскомꙋ.

И азъ, Нанꙋл слово<положител>, исписах въ град Тръговище, мѣсеца юлїе а҃ дьнь, въ лѣто ҂змд҃.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Drăgoi și lui Mihăilă și lui Pătru, ca să le fie ocină Ungureii toți și cu tot hotarul, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină, cumpărată încă din zilele lui Vlad voievod care se numea Drăculea de la Mahera, de au cumpărat-o Stoica și Pătru pentru două cupe de argint și pentru un brîu de argint și pentru o spadă ferecată și pentru un cal bun.

Iar apoi, au avut Drăgoi și Mihăilă și Pătru pîră pentru această ocină mai sus-scrisă cu călugării de la Tismana. Deci au pîrît călugării că au cumpărat călugării această ocină mai sus-scrisă de la Mahera. Iar Drăgoi și Mihăilă și Pătru au luat 12 boieri dinaintea domniei mele, de au mărturisit și au jurat înaintea domniei mele. Și întru aceasta și domnia mea am aflat că este veche și dreaptă ocină a acestor mai sus-scriși boieri, Drăgoi și Mihăilă și Pătru. Iar călugării de la Tismana au rămas de lege dinaintea domniei mele și dinaintea boierilor domniei mele.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și oricăruia dintre dînșii i s-ar întîmpla mai înainte moarte, iar la dînșii prădalică să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Drăghici fost mare vornic și jupan Șerban mare ban al Craiovei și jupan <Ven>[1]tilă mare vornic și jupan Vlaicul mare logofăt și Stroe spătar și Udriște vistier și Stroe paharnic și Staico comis și Dragul stolnic și <Bad>[1]ea mare postelnic. Ispravnic, Șerban mare ban al Craiovei.

Și eu, Nanul punătorul de cuvinte, am scris în cetatea Tîrgoviște, luna iulie, ziua 1, în anul 7044 <1536>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XL/23. Orig., perg. (19,5 ×40) pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1731.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 212—213.

---

[1] Loc rupt.

21

1536 (7044) iulie 7.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахиское, синъ великаго и добраго Радула воивода. Дават господство ми сїе повелѣї господства ми болѣрин8 господства ми, жꙋпанꙋ Фрътатꙋ дворникꙋ, ѩкоже да мо ест ѡчинꙋ ꙋ Џюлещї, дел Манчюлѡв въса, варе елико се хтет из<бра>ти, понеже ю поклони Манчюл ѡт прѣд господства ми ѡт свою добрꙋволю. И пак да мꙋ <ест> жꙋпанꙋ Фрътатꙋ дворникꙋ ѡчинꙋ ꙋ Џюлещї, дел Нѣгоев

въса, варе елика <се хтет> избрати, понеже ю покȣпи ѡт Нѣгое, за с҃ аспри. И пак покȣпих дел Лоров ѡт Лора, за т҃ аспри. И ѡт Мъчюка покȣпих дел Лъдещовом въса, варе елика се хтет избрати, за ү҃ аспри. И пак покȣпих дел Шербанов, за с҃ аспри и дел Къзанов, за ч҃ аспри и дел Костев, за р҃о аспри. И ѡт Мъчюка покȣпих дел Станов въса, варе елика се хтет избрати, за м҃ аспри. И пак да мо ест жȣпанȣ Фрътатȣ дворникȣ дел Драгомиров, понеже ю поклоних ѡт свою добрȣволю. И пак покȣпих и дел Мънȣгов, покȣпих за с҃н аспри. И. дел Банкȣлѡв покȣпих за р҃ аспри.

И пак да мо ест жȣпанȣ Фрътатȣ ȣ Гъвънещи едии брод ѡт воденицȣ и един нивȣ и ѡт дрȣго нивȣ половинȣ, понеже ю ѡ даде едни чьловекȣ по име Стънилъ, тере се платих ѡт дѣла що ест ȣчинил.

Сего радї, дадох и господство ми жȣпанȣ Фрътатȣ, ꙗкоже да мо ест ѡчинȣ въ ѡхабȣ, ним и синовом и внȣком и прѣвнȣчетом и не ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Свѣдѣтелие: жȣпан Драги<ч> бивше дворник и жȣпан Шербан велики бан и жȣпан Винтилъ вел дворник и жȣпанȣ Влайкȣл велики лѡгѡфет и жȣпан Ȣдрище вистиꙗр и Строе спатар и Станко комис и Драгȣл столник и Строе пехарник и Бадѣ постелник. Исправник, Влайкȣл вел лѡгѡфет.

Пис мѣсеца юлїе з҃ дьни, въ лѣт ҂змд.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Fîrtat vornicul, ca să-i fie ocină în Giuleşti, partea lui Manciul toată, oricît se va alege, pentru că a închinat-o Manciul dinaintea domniei mele de a sa bunăvoie. Şi iarăşi să-i fie jupanului Fîrtat vornicul ocină în Giuleşti, partea lui Neagoe toată, oricît <se va> alege, pentru că a cumpărat-o de la Neagoe pentru 200 aspri. Şi iarăşi a cumpărat partea lui Lora, de la Lora, pentru 300 aspri. Şi din Măciuca a cumpărat partea Lădeştilor toată, oricît se va alege, pentru 400 aspri. Şi iarăşi a cumpărat partea lui Şerban pentru 200 aspri şi partea lui Căzan pentru 90 aspri şi partea lui Costea pentru 170 aspri. Şi din Măciuca a cumpărat partea lui Stan toată oricît se va alege, pentru 40 aspri. Şi iarăşi să-i fie jupanului Fîrtat vornicul partea lui Dragomir, pentru că a închinat-o de a sa bunăvoie. Şi iarăşi a cumpărat şi partea lui Mănugă, a cumpărat-o pentru 250 aspri. Şi partea lui Bancul a cumpărat-o pentru 100 aspri.

Şi iar să-i fie jupanului Fîrtat în Găvăneşti un vad de moară şi un ogor şi dintr-alt ogor jumătate, pentru că i le-a dat un om anume Stănilă, de s-a plătit pentru fapta pe care a făcut-o.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Fîrtat, ca să-i fie ocină de ohabă, lui şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Drăghici fost vornic şi jupan Şerban mare ban şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi jupan Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Badea postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

S-a scris în luna iulie 7 zile în anul 7044 <1536>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St.-Buc., S. I., nr. 434 (Ep. Rîmnic, LXXX/1). Orig., hîrtie (33 ×22,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere de la începutul sec. XIX; alte traduceri ibidem ms. 707, f. 258v şi 2 083, f. 176.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 213—214. Facs. *ibidem*, 479.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воиводꙋ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слꙋгꙋ господства ми, жꙋпанꙋ Радомирꙋ дворникꙋ и синꙋ его Драгич писецꙋ и съ них синови, елици им Богъ припꙋстит, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Пиетросꙋл и ꙋ Мерѣни и ꙋ Кръtожани и ꙋ Бръзещї, нихне делове въсех,варе колико се хтет изБрати, и aцигани на име: Дꙋлѣ съ децами си и Слъвꙋлѣса съ децами си и Дода съ децами си, понеже им сꙋт старе и праве ѡчине и дѣдїине.

Анꙋ къда ест бил въ дьни Басарабе воиводꙋ, а Радомирꙋ дворникꙋ ꙋложиѡ ест и побратиѡ синъ Харватѡв лѡгѡфетꙋ, на име Моцѣ, над въсех негове ѡчине више речене. А потом, слꙋчиѡ се ест Моцен съмръти и ѡт тѣло его дѣти нѣст ѡстали, ни синъ ни дъщерꙋ.

Таже ꙋбо съда, Радомир дворник има прꙋ пред господство ми със жꙋпаницe Томев бан, със Мара, дъщера Харватов лѡгѡфет и съ синꙋ си, съ Станчюл радї сїꙗ више речене ѡчине. А господство ми, ꙋ тем, гледах и сꙋдих по правдꙋ и по закон съ въсѣми честитими правителе господства ми и изнаидох господство ми ѡт врѣме що се е слꙋчил съмръти Моцен, а дѣти ѡт тѣло его нѣст ѡстал, ни синъ, ни дъщерех, а жꙋпаница Мара и синъ си ни една метѣхꙋ не имат над сїꙗ више речене ѡчине, занеже сꙋт старе и праве и дѣдине жꙋпанꙋ Радомирꙋ дворникꙋ и синꙋ его. А жꙋпаница Мара и синъ еи Станчюл ѡсташе ѡт закон ѡт пред господства ми.

Сего радї и господство ми дадох жꙋпанꙋ Радомирꙋ дворникꙋ и синꙋ его, Драгич писецꙋ, ꙗко <да им сꙋт сїꙗ въса> више речена въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовом им и внꙋком и прѣвнꙋчитом им и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣет господство ми: жꙋпан Драгич дворник и жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпан Бланкꙋл велики лѡгѡфет и Строе спатар и Ѹдрище вистиꙗр и Строе пехарник и Станко комис и Драгꙋл столник и Бадѣ постелник. Исправник, Татꙋл лѡгѡфет.

И аз, Богдан, написах въ столни град Тръговище, мѣсеца юлїе ꙁ҃ дьни, въ лѣт ҂ꙁмд.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Radomir vornicul şi fiului său Drăghici pisețul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Pietrosul şi în Mereni şi în Cîrtojani şi în Bîrzeşti, părţile lor, toate, oricît se va alege şi ţiganii, anume: Dulea cu copiii săi şi Slăvuleasa cu copiii săi şi Doda cu copiii săi, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine.

Iar cînd a fost în zilele lui Basarab voievod, Radomir vornicul a aşezat şi a înfrăţit pe fiul lui Harvat logofătul, anume Moţea, pe toate ocinele lui mai sus-zise. Iar apoi i s-a întîmplat lui Moţea moarte şi din trupul lui nu au rămas copii, nici fiu, nici fiică.

Deci, iată acum Radomir vornicul a avut pîră înaintea domniei mele cu jupaniţa lui Toma banul, cu Mara, fiica lui Harvat logofătul şi cu fiul ei Stanciul, pentru acele mai sus-zise ocine. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea din vremea în care i s-a întîmplat moarte

lui Moțea, iar copii din trupul lui nu au rămas, nici fiu, nici fiice, iar jupanița Mara și fiul ei nici un amestec nu au pe aceste mai sus-zise ocine, pentru că sînt vechi și drepte și dedine ale jupanului Radomir vornicul și ale fiului lui. Iar jupanița Mara și fiul ei Stanciul au rămas de lege înaintea domniei mele.

De aceea și domnia mea am dat jupanului Radomir vornicul și fiului lui, Drăghici pisețul, ca <să le fie aceste toate> mai sus-zise de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Drăghici vornic și jupan Șerban mare ban al Craiovei și jupan Vintilă mare vornic și jupan Vlaicul mare logofăt și Stroe spătar și Udriște vistier și Stroe paharnic și Staico comis și Dragul stolnic și Badea postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Și eu, Bogdan, am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iulie 7 zile în anul 7044 <1536>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LIX/27. Orig., perg. (29 × 45), rupt și șters, pecete timbrată.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 214—215.

---

23 1536 (7044) iulie 10, București.

† Милостїю божїю, Іѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїскои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Бȣчачȣ със синови си, елице мȣ Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Мирилещи, варе елика мȣ се хтет избрати негов дел половина, понеже мȣ ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ.

И паки да ест Микȣлов съ синови си ѡчинȣ ȣ Кръпои, варе елика мȣ се хтет избрати негов дел, трети дел, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ.

А потом, прииде Микȣл, брат Бȣчачов ѡт по мати, пред господства ми, тере даде и побрати Бȣчач над неговȣ ѡчинȣ ѡт Кръпои, над въса, и ѡт вечини и ѡт полю и ѡт в<одȣ>, а Бȣчач седеже, тере даде и побрати Микȣл над неговȣ ѡчинȣ ѡт Мирилещи, над въсах, и ѡт вечини и ѡт полю и ѡт виноградe и над въсѣх, како да сȣт два братие неразделени въ вѣки.

И паки да им ест Бȣчач и Микȣлов ѡчинȣ ȣ Мирилещи, трети дел, понеже ю покȣпише ѡт дъщере Ганев за ҂а͠р <аспри>. И дадоше <господства м>и кон.

Сего радї, им дадох и господство ми Бȣчачȣ и Микȣлȣ съ них синови, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и ѡхабȣ, нем и синовом им и внȣком и прѣвнȣчетом им. И ако мȣ се хтет <при>лȣчет ѡт них прѣжде съмрътъ, а пръдалика да нѣст, нȣ да ест ѡставшем им. И ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелю поставлѣем господство ми: жȣпан <Драгич> бивше велики дворник и жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики логофет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Стоика[1] комис и Драгȣл столник и Строе пехарник и Баде Изворанов велики постелникȣ. Ис<правник>, Влаикȣ велики логофет.

Пис ȣ Бȣкȣрещи, месѣца юлїе ї҃ дьни в лѣт ҂з҃мд.[2]

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Buciaci cu fiii săi, cîți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Mirilești, oricît se va alege partea lui, jumătate, pentru că îi este veche și dreaptă ocină și dedină.

Şi iar să fie lui Micul şi cu fiii săi ocină în Cîrpoi, oricît se va alege partea lui, a treia parte, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, a venit Micul, fratele lui Buciaci după mamă, înaintea domniei mele, de a dat şi a înfrăţit pe Buciaci pe ocină lui din Cîrpoi, pe toată şi din vecini şi din cîmp şi din apă. Iar Buciaci s-a ridicat, de a dat şi a înfrăţit pe Micul pe ocina lui de la Mirileşti, pe toată şi din vecini şi din cîmp şi din vii şi pe toate, ca să fie doi fraţi nedespărţiţi în veci.

Şi iar să le fie lui Buciaci şi lui Micul ocină la Mirileşti a treia parte, pentru că au cumpărat-o de la fiica lui Ganea pentru 1 100 ⟨aspri⟩. Şi au dat ⟨domniei⟩ mele calul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea lui Buciaci şi lui Micul cu fiii lor, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi cînd i se va întîmpla unuia dintre dînşii mai înainte moarte, iar prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan ⟨Drăghici⟩ fost mare vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vitilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Stoica[1] comis şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Bade al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

S-a scris în Bucureşti, luna iulie 10 zile, în anul 7044 ⟨1536⟩[2].

Bibl. Acad., LXXII/4. Orig., perg. (24 × 40), rupt pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 215.

---

[1] În loc de: „Staico".

[2] Peste monograma ilizibilă, încercări de desene în chinovar.

24 1536 (7044) iulie ⟨10—20⟩, Bucureşti.

† Въ Христа Бога, благовѣрнїи и благочестивии и Христолюбивии и самодръжавнїи, Їѡ Радул воивода и господинъ въсои земле Ꙋггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воивода милостиѡм божиѡм и божием дарованїем ѡбладаещꙋ ми и господствꙋещꙋ ми въсои земле Ꙋггровлахїискои и ещеже и запланинским странам, Ꙗмлашꙋ и Фагарашꙋ херцег. Благопроизволи господство ми своим благим произволенїем, чистим и свѣтлїем средцемъ господства ми и дарова съи въсечистнїи и благоѡбразнии и прѣпочитании, иже над вьсѣми честнии даров настоещїи, сїи хрисовꙋл господства ми почетенною жꙋпанице Марге и зетꙋ еи, жꙋпанꙋ Радул портарꙋ и жителнице емꙋ, жꙋпанице Нѣкша и съ синови си по име Ꙗлбꙋл и Дꙋмитрꙋ и еще елицї им Богъ припꙋстит, ꙗкоже да им ест҆ села по име Чепарїи, еже по воде Тополовꙋ въси и съ въсѡм хотаром и съ въсѣми селищами и планинꙋ зовоми Ѡланꙋл и Пїетричѣѡа, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдїнꙋ, и покꙋпено ѡт покоиного Ꙗлбъ вистиꙗр ѡт Тꙋдора, сестра Кортофлешова и ѡт братꙋчедꙋ си, Дꙋша, за ҂и̃ аспри, еще при дьни деда господства ми Владе воиводе Калꙋгера, а дрꙋге делове еже сꙋт биле ѡстале, а покоиного Ꙗлбъ вистиꙗр, ѡн паки их ест покꙋпил ѡт Клъкан и ѡт братꙋ емꙋ, Радул, за ҂а̃ аспри.

И паки да им ест Къзънещїи еже код Ѡкнꙋ, въси и съ въсом хотарѡм и със винаричом; понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдїнꙋ и покꙋпено Ꙗлвъ вистиꙗр ѡт Станко логофета еще при дьни деда господства ми Владе

воиводе Калȣгера и дал ест Албъ вистиꙗр трети дел ѡт Рȣси, еже сȣт вили Владꙋлѡв дворникȣ, что иҳ ест достижал Албъ вистиꙗр ѡт Влад воивода Калȣгера съ правѡм слȣжбȣ. А потом, таю трети дел ѡт Рȣси, ѡн ю ест и покȣпил Албъ вистиꙗр ѡт Влад воивода Калȣгера за ҂е҃ аспри. Тако ест дал Албъ вистиꙗр таю трети дел ѡт Рȣси и съ воденице что ест ѡн ȣчинил Станко логофетȣ, а Станко логофет, он ест дал Албȣлȣ вистиꙗрȣ Къзънещїи въси и еще ест попридал Албъ вистиꙗр ҂и҃ аспри, тере иҳ ест дал Станко логофетȣ, ꙗкоже да мȣ бȣде Къзънещїи въси със покоѡм и без ниедно прȣ ѡт никогоже.

И паки <да> им ест ȣ Бȣнвȣещї дел Стънилȣ, синȣ Борканевȣ вьса, понеже ест жȣпанице Марге стара и права ѡчинȣ и дѣдїнȣ и покȣпено Албъ вистиꙗр ѡт Стънилѫ, синь Борканѡв, за ҂вф҃ аспри и за един кон добръ ѡт т҃ аспри, еще при дьни родителю господства ми, старомȣ Радꙋл воивода.

И паки да им ест Клокотичюл половино, али ѡт над въс место и със воденице понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ и покȣпено Албъ вистиꙗр ѡт Владꙋл за ҂вф҃ аспри, еже при дьни родїтелю господства ми Радꙋла воивода.

И паки да им ест ȣ Шȣичи варе колико ест дел покоиномȣ Драгомирȣ дворникȣ и ȣ Подѣни колико ест неговȣ дел и ȣ Плешещи колико ест неговȣ дел и ȣ Боичещи и ȣ Гъѡжани и дел ѡт Бърбат и ȣ Брȣстȣроаса варе колико ест нихнȣ дел и ȣ Шȣика нихнȣ дел и ȣ Дънцещи под Козїю планинȣ и ȣ Стоенещи по рѣце Кониске, колико ест нихнȣ дел, понеже въсе сїе више речене делове еже се починает ѡт Шȣичи биле сȣт старе и праве ѡчине и дѣдине покоинномȣ Драгомирȣ дворникȣ.

И паки да им ест ȣ Вернещи и ȣ Тигвѣни варе колико ест покȣпил Драгомир дворник и колико мȣ сȣт поклонили мегиꙗши, понеже мȣ сȣт продали и поклонили ѡт своиѡм добрѡм волиом ѡт при дьни брата господства ми Радꙋла воевода.

И ȣ Чеофрънцани, варе колико ест покȣпил Драгомир дворник и колико мȣ сȣт поклонили.

И паки да им ест ȣ тигвѣни варе елика се хтет избрати дел калȣгерѡм ѡт Аргиш, въса, понеже калȣгерѡм продали им мегиꙗши и поклонили сами ѡт своиѡм добром волиѡм. А потом калȣгери, ѡни ю продадоше жȣпанȣ Радꙋлȣ портарȣ ѡт нихнȣ добром волиѡм за готови аспри ҂д҃. И паки да ест жȣпанȣ Радꙋлȣ портарȣ ȣ Тигвѣни ѡчинȣ дил Боиков и Станов въса, варе елика се хтет избрати и със кȣкѣми, понеже иҳ покȣпи жȣпан Радꙋл портар ѡт Боико и ѡт Стан за готови аспри ф҃. И паки да мȣ ест ȣ Тигвѣни дел Владȣлов, въса варе елика се хтет избрати неговȣ ѡчинȣ и със кȣкѣми, понеже покȣпи жȣпан Радꙋл портар ѡт Владꙋл за аспри сі҃. И паки да мȣ ест ȣ Тигвѣни дел Радꙋлѡв и дрȣгомȣ Радꙋл въса, варе елика се хтет нихне ѡчине и със кȣкѣми си, понеже иҳ покȣпи жȣпанȣ Радꙋл портаръ ѡт Радꙋл и ѡт дрȣги Радꙋл за готови аспри х҃. И паки да ест жȣпанȣ Радꙋлȣ портарȣ ȣ Тигвѣни ѡт ѡчинȣ Бежанов едно фалчю, понеже ю покȣпи ѡт Бежан за и҃ аспри. Понеже ѡвие више речени людїе, ѡни си продадоше въсеҳ нихне ѡчине жȣпанȣ Радꙋлȣ портарȣ и съ въс местом седалище ѡт село и със кȣкѣми си, али продадоше иҳ сами си ѡт своиѡм добрѡм волиѡм.

И паки да им ест ȣ Бръсещи ѡт дел Радꙋлов Мермелѣ половино и ѡт ѡчинȣ и ѡт воденицȣ и ѡт ѡвощїе и ѡт над въс местȣ, понеже ю поклонил Радꙋл Мермелѣ сам жȣпанȣ Драгомирȣ дворникȣ ѡт свою добро волю, еще при дьни Бъсарабе воиводї.

И паки да им ест ȣ Брътѣ место ѡт пчеларство и със кладенецȣ и със горȣ колико ест ѡколо таковомȣ местȣ, понеже им стара и права ѡчинȣ и дѣдїнȣ и поклонена ѡт Ѡсии ѡт Чȣмъцещї покоинномȣ Драгомирȣ дворникȣ сам си, ѡт своим добром волю, еще при дьни Бъсарабе воивода.

И паки да им ест ȣ Фъцецел варе колико ест поклонил Стан Драгомирȣ дворникȣ.

И паки да им ест виноргад ѡт дѣлȣл ѡчинем и половино ѡт пимницȣ еже ест ѡт Ѡкинȣ и виноград ѡт Троꙗн и със ливадѣми еже ест на хотар Рибнически, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдїнȣ.

И паки да им ест челѣди ацигании по име Дръган съ децами си, Сава ... и Калїꙗ съ децами си и Бигȣл съ децами си и ... децами си и Пътрȣ съ децами си и Коркиꙗ съ децами си и Драгомир Мȣтȣл съ децами си и Камбȣр съ децами си и Пътрȣ Хоцȣл... Костѣ съ децами си и Стрецѣи съ децами си и Зъган съ децами си и Костѣ Рантѣ съ децами си и Дана съ децами си и Бъдика съ децами си и Нанȣл съ децами си.

И паки да им ест... и жȣпан Радул портар из преко планинȣ и за него келтовал ест аспри ѡ҃.

Понеже въсе сїе више речене комате, села и ацїгании сȣт старе и праве ѡчине и дѣдине жȣпанице М<арге> и зетȣ еи, жȣпанȣ <Радул портар и> жителнице емȣ жȣпанице Нѣкше. А потом, прїиде жȣпаница Марга пред господства ми и жȣпанȣ Радул портар и жȣпанице емȣ, Нѣкша, тере си ȣтакмише ѡт пред господства ми въсе... ѡни ж... и да си ѡбладȣет въсе ихне више речене комате. А по своиѡм прѣставленїе, въсе сїе више речене комате, да сȣт синовом жȣпанȣ Радулѡв портарȣ и жȣпанице емȣ, Нѣкшев, а дъщ<ере... нȣ прикие ѡт сие више речене комате. А кьда не хтет се наити синови ѡт тѣлȣ жȣпанȣ Радулѡв портарȣ и жȣпанице емȣ Нѣкшев, тои Богъ не даст, тъда да сȣт комате Каплеи, дьщїце жȣпанице Нѣкшев и дрȣзем дъщере, елици им Богъ придаст ѡт тѣлȣ жȣпанȣ Радулѡв портарȣ и жȣпанице емȣ Нѣкшев. А потом, ащели не наидет се ни синови, ни дьщере, тои Богъ не припȣстит, тъда пръдалице да нѣст сие комате, нȣ да сȣт кои се хтет изѡбрѣсти ѡт своиѡм родинȣ, а ино никтоже да́ не метехат. Сице си ȣтакмише ѡт пред господства ми и ѡт пред въсем почетеним правителнем господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да им сȣт въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ синовѡм им виȣком и прѣвиȣкчетом им [им]. И въ них пръдалице да нѣст въ вѣки, нȣ да сȣт ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотѫкновенно, по ѡризмȣ господства ми.

Єщеже и заклинанїе поставлѣем господство ми: како по сьмрьтию господства ми, кого изберет господь Богь бити господарь и ѡбладател Влашкои Земле, или ѡт срьдечнаго плода господства ми или сърodник господства ми или, по грѣсех наших, ѡт ино плѣменик, да аще почетет и поновит и ȣтвръдит и съхранит сьи хрисовȣл и повелѣнїе господства ми, того господь Богъ да почетет и съхранит и ȣтвръдит его въ господствѣ его и да имат крѣпостъ и помощь ѡт господа Бога и спаса нашего Їисуса Христа и да мȣ ест прѣдстателцȣ прѣчиста на страшнѣм и нелицемѣрнѣм сȣдище. А ащели не почетет и не поновит и не ȣтвръдит и не съхранит сїе хрисовȣл и повелѣнїе господства ми, нȣ разорит и посрамит и поперет и распет, того господъ Богъ да поразит и поперет и не съхранит... прѣчиста и т҃нї ѡци Никеиски и да ȣбиет... его и да имат ȣчестию съ Иȣдою и сь тръклетим Арнꙗм и съ инѣми Иȣдеїе, еже в<ъзъпише..., кръв его на них и на чедах их, еже ест и бȣдет, <въ вѣки амин>.

<Сеже и сведе>телие поставлѣем господство ми: жȣпан Драгич дворник и жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ <велики дворник и жȣпан Вла>нкȣл велики лѡгѡфет и жȣпан... бивше спатар и жȣ<пан Ȣдрище велики вистиꙗ>ар и Строе велики спатар и Станко велики комис и Драгȣл велики столник и Строе вел<ики пехарник и> Бадѣ Изворанов велики постѣлник. Исправник, Бланкȣл велики логофет.

..,. ȣ граматицѣ, еже съписах҃ сьи хрисовȣл въ настолни градȣ Бȣкȣрещї, мѣсеца Iȣлїе... дьнъ, текȣщїм лѣтwм wт Ӑдама, въ лѣто ҂зм̃д.

† Iw Радȣл вwевwда, милостїѧ божїѧ господинь.

† În Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi de sine stătătorul, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg. Am binevoit domnia mea cu a mea bunăvoinţă cu inima curată şi luminată a domniei mele şi am dăruit acest atotcinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit, care stă înaintea tuturor cinstitelor daruri, acest hrisov al domniei mele cinstitei jupaniţe Marga şi ginerelui ei, jupanului Radul portarul şi soţiei lui, jupaniţei Neacşa şi cu fiii săi, pe nume Albul şi Dumitru şi încă cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie satul pe nume Ceparii de pe apa Topolovului, toţi, şi cu tot hotarul şi cu toate seliştele şi munţii numiţi Olanul şi Pietriceaoa, pentru că le sînt veche şi dreaptă ocină şi dedină şi cumpărată de răposatul Alb vistierul de la Tudora, sora lui Cortofleş şi de la vărul său, Duşa, pentru 8 000 aspri, încă în zilele bunicului domniei mele Vlad voievod Călugărul, iar alte părţi, care au rămas, răposatul Alb vistierul, el iarăşi le-a cumpărat de la Vîlcan şi de la fratele lui, Radul, pentru 1 000 aspri.

Şi iar să le fie Căzăneştii, care sînt lîngă Ocna, toţi şi cu tot hotarul şi cu vinăriciul, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi cumpărată de Alb vistierul de la Staico logofătul, încă în zilele bunicului domniei mele Vlad voievod Călugărul şi a dat Alb vistierul a treia parte din Rusi, care a fost a lui Vlad vornicul, pe care a dobîndit-o Alb vistierul de la Vlad voievod Călugărul cu dreaptă slujbă. Iar apoi, acea a treia parte din Rusi, el a şi cumpărat-o, Alb vistierul de la Vlad voievod Călugărul pentru 5 000 aspri. Astfel a dat Alb vistierul acea a treia parte din Rusi şi cu morile pe care el le-a făcut lui Staico logofătul, iar Staico logofătul, el a dat lui Albul vistierul Căzăneştii toţi şi încă i-a mai încredinţat Alb vistierul 8 000 aspri, de i-a dat lui Staico logofătul, ca să-i fie Căzăneştii toţi cu pace şi fără nici o pîră de la nimeni.

Şi iar să le fie la Bumbueşti toată partea lui Stănilă, fiul lui Borcan, pentru că îi este jupaniţei Marga veche şi dreaptă ocină şi dedină şi cumpărată de Alb vistierul de la Stănilă, fiul lui Borcan, pentru 2 500 aspri şi pentru un cal bun de 300 de aspri, încă în zilele părintelui domniei mele, Radul voievod cel Bătrîn.

Şi iar să le fie Clocoticiul jumătate, însă de peste tot locul şi cu morile, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi cumpărată de Alb vistierul de la Vladul pentru 2 500 aspri, încă în zilele părintelui domniei mele Radul voievod.

Şi iar să le fie la Şuici oricît este partea răposatului Dragomir vornicul şi în Podeni cît este partea lui şi în Pleşeşti cît este partea lui şi în Voiceşti şi în Găojani şi parte de la Bărbat şi în Brusturoasa oricît este partea lor şi în Şuica partea lor şi în Dîngeşti, sub muntele Cozia şi în Stoeneşti, pe rîul Coinsca, cît este partea lor, pentru că toate aceste mai sus-zise părţi, care încep de la Şuici, au fost vechi şi drepte ocine şi dedine ale răposatului Dragomir vornicul.

Şi iar să le fie în Verneşti şi în Tigveni oricît a cumpărat Dragomir vornicul şi cît i-au închinat megiaşii, pentru că i-au vîndut şi i-au închinat de a lor bunăvoie din zilele fratelui domniei mele Radul voievod.

Şi în Ciofrîngeni oricît a cumpărat Dragomir vornicul şi cît i-au închinat.

Şi iar să le fie în Tigveni oricît se va alege partea călugărilor de la Argeş, toată, pentru că au vîndut-o megiaşii călugărilor şi le-au închinat-o ei înşişi, de a lor bunăvoie. Iar apoi, călugării, ei au vîndut-o jupanului Radul portarul de a lor bunăvoie pentru 4 000 aspri. Şi iar să-i fie jupanului Radul portarul ocină în Tigveni toată partea lui Voico şi a lui Stan, oricît se va alege şi cu casele, pentru că a cumpărat jupan Radul portarul de la Voico şi de la Stan pentru aspri gata 500. Şi iar să-i fie în Tigveni toată partea lui Vladul, oricît se va alege ocina lui şi cu casele, pentru că a cumpărat jupan Radul portarul de la Vladul pentru aspri 210. Şi iar să-i fie în Tigveni toată partea lui Radul şi a altui Radul, oricît vor fi ocinele lor şi cu casele lor, pentru că le-a cumpărat jupan Radul portarul de la Radul şi de la alt Radul pentru aspri gata 600. Şi iar să-i fie jupanului Radul portarul în Tigveni din ocina lui Bejan o falce, pentru că a cumpărat-o de la Bejan pentru 50 aspri. Pentru că aceşti mai sus-zişi oameni, ei şi-au vîndut toate ocinele jupanului Radul portarul şi cu tot locul din vatra de sat şi cu casele lor, însă au vîndut ei înşişi, de a lor bunăvoie.

Şi iar să le fie în Bîrseşti jumătate din partea lui Radul Mermelea şi din ocină şi din moară şi din pomet şi de peste tot locul, pentru că a închinat-o jupanului Dragomir vornicul însuşi Radul Mermelea, de a lui bunăvoie, încă în zilele lui Băsarabă voievod.

Şi iar să le fie în Brătea un loc de stupină şi cu fîntîna şi cu muntele cît este în jurul unui astfel de loc, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi închinată de Osin din Ciumăgeşti răposatului Dragomir vornicul, de el însuşi, de a lui bunăvoie, încă în zilele lui Băsarab voievod.

Şi iar să le fie în Făgeţel oricît a închinat Stan lui Dragomir vornicul.

Şi iar să le fie via din dealul ocinei şi jumătate de pivniţă care este la Ocna şi via de la Troian şi cu livezile care sînt la hotarul Rîmnicului, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Şi iar să le fie sălaşele de ţigani pe nume: Drăgan cu copiii săi, Sava ... şi Calia cu copiii săi şi Vigul cu copiii săi şi ... copiii săi şi Pătru cu copiii săi şi Corchia cu copiii săi şi Dragomir Mutul cu copiii săi şi Cambur cu copiii săi şi Pătru Hoţul ... Costea cu copiii săi şi Streţean cu copiii săi şi Zăgan cu copiii săi şi Costea Rantea cu copiii săi şi Dana cu copiii săi şi Bădica cu copiii săi şi Nanul cu copiii săi.

Şi iar să le fie ... jupan Radul portarul de peste munte şi a cheltuit pentru el aspri 800.

Pentru că toate aceste mai sus-zise averi, sate şi ţigani sînt vechi şi drepte ocine şi dedine ale jupaniţei Marga şi ale ginerelui ei, jupan Radul portarul şi ale soţiei lui, jupaniţa Neacşa. Iar apoi, a venit jupaniţa Marga înaintea domniei mele şi jupan Radul portarul şi jupaniţa lui, Neacşa, de s-au întocmit înaintea domniei mele toate ... ei ... şi să stăpînească toate averile lor mai sus-zise. Iar după moartea sa, toate aceste mai sus-zise averi să fie ale fiilor jupanului Radul portarul şi ai jupaniţei lui, Neacşa, iar fiicele ... zestre din aceste mai sus-zise averi. Iar cînd nu se vor afla fii din trupul jupanului Radul portarul şi al jupaniţei lui,Neacşa, aceasta Dumnezeu să nu dea, atunci să fie averile Caplei, fiica jupaniţei Neacşa şi altor fiice, cîte Dumnezeu va da din trupul jupanului Radul portarul şi al jupaniţei lui, Neacşa. Iar apoi, dacă nu se vor afla nici fii, nici fiice, aceasta Dumnezeu să nu lase, atunci aceste averi să nu fie prădalice, ci să fie celor ce se vor afla din neamul lor, iar altul nimeni să nu se amestece. Aşa s-au întocmit dinaintea domniei mele şi dinaintea tuturor cinstiţilor dregători ai domniei mele.

Pentru aceasta am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalică să nu fie în veci, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi blestem am pus domnia mea ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn şi stăpînitor al Ţării Româneşti sau din rodul de inimă al domniei mele sau ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări şi va păzi acest hrisov şi poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui şi să aibă tărie şi ajutor de la domnul Dumnezeu şi mîntuitorul nostru Iisus Hristos şi să-i fie apărătoare preacurata la judecata cea straşnică şi fără făţărnicie. Iar dacă nu va cinsti şi nu va înnoi şi nu va întări şi nu va păzi acest hrisov şi poruncă a domniei mele, ci va strica şi va batjocori şi va călca şi va risipi, pe acela domnul Dumnezeu să-l risipească şi să-l calce şi să nu-l păzească ... preacurata şi 318 părinţi de la Nicheia şi să-i ucidă ... lui şi să aibă parte cu Iuda şi cu de trei ori blestematul Arie şi cu alţi iudei, care au strigat ..., sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi ⟨în veci, amin⟩.

⟨Iată şi⟩ martori punem domnia mea: jupan Drăghici vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă ⟨mare vornic şi jupan Vla⟩icul mare logofăt şi jupan ... fost spătar şi jupan ⟨Udrişte mare⟩ vistier şi Stroe mare spătar şi Staico mare comis şi Dragul mare stolnic şi Stroe mare ⟨paharnic⟩ şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

... între grămătici, care am scris acest hrisovul în cetatea de scaun Bucureşti, luna iulie ... zile, ani curgători de la Adam în anul 7044 ⟨1536⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDXXXVII/15. Orig., perg. (58,5×53), rupt, pecete atîrnată, căzută.

Zilele, după localitatea de emitere a actului.

25

1536 (7044) iulie 17, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воиво⟨да и госпо⟩дин въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воиво⟨да. Д⟩ава⟨т⟩ господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божествъномꙋ монастирꙋ зовемаго Снѣгов, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи, прѣблагословенѣи владичице нашои Богородице и присно дѣве Марие и честное еї рождество идеже прѣбивает инокиие, ꙗкоже да им ест мертик ката годїне къблове р҃ кꙋке ѡт жито и ѡт ичмен ѡт сꙋдство Єлхов и вино ѡт винарич господства ми ѡт подгорие р҃н ведре и една мажа ѡт рибꙋ ѡт блата господства ми бꙋдї ѡт кои место и сирен и сир и ѡт пивницꙋ господства ми и мед, ведре ї҃, паки ѡт пивницꙋ господства ми и спензо аспри ф҃ и сено въс ѡт више речене р҃ кꙋке. И пак помиловах господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ да им ест въ дънъ праздник мертик восък литре т҃ и ѡброке да имат ѡт жито, к҃, али ѡт житницꙋ господства ми и рибꙋ к҃ шарани и кравꙋ а҃ и ѡвце ѕ҃ и литръ ѡт пипер а҃ и една литрꙋ ѡт тъмѫне, понеже ю помиловах господства ми, и приложих въсего свѣтомꙋ храмꙋ више речене мертик въ ꙋкрѣпленїе и ꙋтвръжденїе свѣтомꙋ мо⟨нас⟩тирꙋ инокине живꙋщих въ пищꙋ и за

потрабꙋ свѣтомꙋ мѣсто, а господства ми и родїтелю господства ми въ вѣчною въспоминна<нїе и не ѿт>когоже непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Исправник, Ѡланкꙋл велики лѡгѡфет.

Пис аз, Радꙋл граматик, въ град Бꙋкꙋрещї, мѣсеца юлїе з҃ї дьни в лѣт ҂з҃мд.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Snagov, unde este hramul preasfintei, curatei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei naşteri, unde locuiesc călugăriţele, ca să le fie mertic în fiecare an de la 100 de case, găleţile de grîu şi de orz, din judeţul Ilfov şi vin din vinăriciul domniei mele din podgorie 150 de vedre şi o majă de peşte din bălţile domniei mele, fie din orice loc şi burdufe şi brînză din pivniţa domniei mele şi miere, 10 vedre, iarăşi din pivniţa domniei mele şi de cheltuială 500 aspri şi fînul tot de la cele mai sus-zise 100 de case.

Şi iarăşi am miluit domnia mea sfînta mănăstire, ca să-i fie în ziua praznicului mertic de ceară, litre 300 şi să aibă obroace de grîu 20, însă din jitniţa domniei mele şi peşte 20 de crapi şi o vacă şi 6 oi şi o litră de piper şi o litră de tămîie, pentru că am miluit domnia mea şi am adăugat toate sfîntului hram, cu mai sus-zisul mertic, de întărire şi împuternicire a sfintei mănăstiri şi de hrana călugăriţelor ce trăiesc acolo şi trebuinţa sfîntului loc, iar domniei mele şi părintelui domniei mele de veşnică pomenire <şi de nimeni> neatins, după porunca domniei mele.

Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Am scris eu, Radul gramaticul, în cetatea Bucureşti, luna iulie 17 zile în anul 7044 <1536>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XX/69. Orig., hîrtie (20 × 30), rupt, pecete timbrată, căzută. Copie la Arh. St. Buc., M-rea Ţigăneşti, IX/1, f. 6.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 215—216.

26

1536 (7044) iulie 20, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводї. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ и ѡбители глаголемаго Снѣгѡвꙋ, идеже ест храм прѣсвѣтѣи и прѣблагословенѣи владїчице нашои Богородице, присно дѣвѣи Марїꙗ и чистное еи Въведение, ꙗкоже да мꙋ и ест дѣл за виноградꙋ ѿт Поꙗнꙋ еже зовеми ѿт Балѣ Калꙋгерѡм, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣл. Єщеже дадох и приложих господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ винарич и перпер, що се хтет избрати господски венарич, що ест достоание господства ми ѿт над вълс дѣл еже ест више ꙋписано, како сꙋт дали и приложили инех господарїе прѣжде господство ми бивше, покоиномꙋ Бъсърабa воиводе и Радꙋл воевода и Влад воивода. Такождере и господство ми приложих и дадох господство ми свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ, да ест братиꙗм живꙋщим въ место сего въ пищꙋ, а господство ми и родїтелїе господство ми въ вечное въспоминанїе.

Сего радї, мȣ дадох и приложих господство ми свѣтомȣ монастирȣ, ꙗкоже да мȣ и ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ свѣтомȣ монастирȣ и ѡт никогоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сеже сведетелие поставлех господство ми: жȣпан Дръгич бивше вел дворник и жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Вентилъ велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Строе велики спатар и Ѹдрище велики вистиꙗр и Строе пехарник и Станко комис и Драгȣл столник и Бадѣ Изворанȣл велики постѣлник. Исправник, Влаикȣл велики логофет.

И аз, Стан Червен граматик, еже исписах въ столни градȣ Бȣкȣрещи, мѣсеца юлие к҃ дьнъ, въ дьни свѣтаго пророка Илїе Ѳесвитениина, в лѣт ҂змд҃.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri şi lăcaşului numit Snagov, unde este hramul preasfintei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria şi cinstitei ei vovidenii, ca să-i fie dealul de vie de la Poiana, care se chiamă de la Valea Călugărilor, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi deal.

Încă am dat şi am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri vinăriciul şi perperul cît se va alege vinăriciul domnesc, cît se cuvine domniei mele de la tot dealul care este mai sus-scris, cum au dat şi au dăruit alţi domni care au fost înaintea domniei mele, răposaţii Basaraba voievod şi Radul voievod şi Vlad voievod. De asemenea şi domnia mea am dăruit şi am dat domnia mea sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri, ca să fie fraţilor ce trăiesc în acest loc de hrană, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele de veşnică pomenire.

De aceea, am dat şi am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină şi de ohabă sfintei mănăstiri şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Drăghici fost mare vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe mare spătar şi Udrişte mare vistier şi Stroe paharnic şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Stan Roşul grămăticul, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iulie 20 zile, în ziua sfîntului prooroc Ilie Thesviteanul, în anul 7044 ‹1536›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 435 (Snagov, XXIV/2). Orig., perg. (34 ×42), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII; alte traduceri ibidem, ms. 354, f. 83v—84, 458, f. 14 şi la Bibl. Acad., XX/282 (cu data: iulie 24).

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 216—217.

---

27 **1536 (7044) iulie 28, Tîrgovişte.**

† Милостию божїе, Їѡ Радȣл воивода и господинъ въсои земли Ѹгровлахиискои, синъ великаго и добраго Радȣл воивода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтѣи, велицеи цръкве Митрополию ѡт Тръговище, идеже ест храм господа Бога и спаса нашего Їѵсȣса Христа и свѣтѣи, славною его възне-

сение и честномȣ и прѣѡсвещеномȣ митрополитȣ архиепискȣпȣ, кир владїцѣ Варлам и братием живȣщих въ свѣтои мѣсто, ꙗкоже да сȣт винограде свѣтѣи велицѣи цръкве Митрополие, еже сȣт ȣ дѣл Щефънещом, слободне и мирне за радї винарич болѣ<р>ским.

Понеже приде сам Балдовин и със жȣпаница его Марие на свѣтѣи цръкве Митрополию, тере ȣложише ѕ҃ дȣше ȣ великии помѣник. А потом паки приде монахие Магдалина тере ȣложе еще г҃ дȣше на свѣти велики помѣник радї винарич виноградем више писане, како дȣше еже више писане да се помѣнȣет, а винарич да ест ˙свѣтои Митрополию въ ȣкрѣпление и въ пищȣ братием.

И със тъкмеже и великои клетвȣ клеше и ȣтакмише ѡт пред господство ми ѡтцъ владїка Варлам и със Балдовин и жȣпаница его више писана, како елице дȣше више писане тие да се поменȣет, а веке да не приложит. И пак винарич више писано да ест свѣтѣи Митрополие непоколѣблено въ вѣки и нитко ѡт синови или ѡт анеѱеи или ѡт сродники Балдовинȣ и жȣпанице его да не сȣт волни раздерити сице тъкмеже више писане. И кои се хтет покȣсити раздерити, проклет да ест и да нѣст волен.

Сего радї, дадох и господство ми винарич више речено, да ест свѣтѣи Митрополие ѡчинȣ и ȣхабȣ, дондеже благоволит господъ Богъ тере стоит свѣтои цръквȣ и ни ѡт когоже непотъкновено по ѡризмо господства ми.

Сведетелие господства ми: жȣпан Дръгич бивше дворник и жȣпан Щербан велики бан и жȣпан Винтилъ веилки дворник и жȣпан Бланкȣл велики логофет и Ȣдрище вистиꙗр и Строе спатар и Станко комис и Строе пехарник и Драгȣл столник и Баде Изворанȣл вел постелник. Исправник, Татȣл логофет.

Пис аз, Радȣѵл ѡт Бȣари, въ дивни град Тръговище, мѣсеца юлїе кн҃ дьни, в лѣт ҂змд҃.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei marii biserici, Mitropoliei din Tîrgovişte, unde este hramul domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi sfintei, slăvitei lui înălţări şi cinstitului şi preasfinţitului mitropolit, arhiepiscop, chir vlădica Varlam şi fraţilor care trăiesc în sfîntul loc, ca să le fie viile sfintei, marii biserici a Mitropoliei, care sînt în dealul Ştefăneştilor, slobode şi în pace de vinăriciul boieresc.

Pentru că a venit însuşi Baldovin şi cu jupaniţa lui Maria la sfînta biserică a Mitropoliei, de au aşezat 6 suflete la marele pomelnic. Iar după aceea, iarăşi a venit monahia Magdalina de a aşezat încă 3 suflete la sfîntul marele pomelnic pentru vinăriciul viilor mai sus-scrise, ca sufletele care sînt mai sus-scrise să se pomenească, iar vinăriciul să fie sfintei Mitropolii de întărire şi de hrană fraţilor.

Şi cu întocmire şi mare blestem au jurat şi s-au întocmit înaintea domniei mele părintele vlădica Varlam şi cu Baldovin şi jupaniţa lui mai sus-scrisă, ca acele suflete cîte sînt mai sus-scrise, să se pomenească, iar mai mult să nu se adauge. Şi iarăşi vinăriciul mai sus-scris să fie sfintei Mitropolii neclintit în veci şi nimeni dintre fiii sau dintre nepoţii sau dintre rudele lui Baldovin şi ale jupaniţei lui să nu fie volnice să strice această întocmire mai sus-scrisă. Şi cine se va încumeta să strice, blestemat să fie şi să nu fie volnic.

De aceea, am dat şi domnia mea vinăriciul mai sus-zis, să fie sfintei Mitropolii ocină şi ohabă, pînă cînd va binevoi domnul Dumnezeu să stea sfînta biserică şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii domniei mele: jupan Drăghici fost vornic şi jupan Şerban mare ban şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Staico comis şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Am scris, eu Radul din Buari, în minunata cetate Tîrgovişte, luna iulie 28 zile, în anul 7044 ⟨1537⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 436 (Mitrop. Ţ. Rom., XCIX/2). Orig., hîrtie (31 × 12,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere de la sfîrşitul sec. XVIII.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 217—218.

---

28 ⟨1536—1539⟩ septembrie 6.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ. Дават господство ми сїе повѣ<ле>нїе господства ми свѣтомȣ <монас>тирȣ ѡт Вале, ꙗкоже да мȣ ест три челѣдї ѡт аџигани, по име: Чютѣ съ децами си и Шербȣ съ децами си и Ѡпрѣ съ децами си, понеже их ест поставила монахиꙗ Магдалина тензи аџигани въ свѣтомȣ монастирȣ еще при дьни Михнѣ воевода, како да сȣт свѣтомȣ монастирȣ въ ȣкрѣпленїе, а монахина Магдалине да мȣ ест въ вечное въспоминанїе.

Сего радї, говорим господство ми и свѣтинѣ те, ѡче егȣмене Саво, ѡт свѣтѣи монастире ѡт Ꙗргиш и прочием, въсем калȣгерѡм, како да ѡставите ȣ мир више речени комате и аџигани монастирȣ ѡт Вале, ȣ мир да стоит по место идеже их ест поставила монахие Магдалина и помилѡвала, идеже си ест постригла, д<а> бȣдеть тамо на свѣтою постриг и да стоит въ вѣки.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтомȣ монастирȣ ѡт Вале, ꙗкоже да сȣт свѣтомȣ монастирȣ въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ свѣтомȣ монастирȣ и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми. <Ина>ко да нѣст, <по реч господства <ми>.

<Исправник, Влан>кȣ<л вели>ки лѡгѡфе<т>.

Пис септемврїе ѕ҃ дьни.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod, şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Valea, ca să-i fie trei sălaşe de ţigani, anume Ciutea cu copiii săi şi Şerbu cu copiii săi şi Oprea cu copiii săi, pentru că i-a aşezat monahia Magdalina pe acei ţigani în sfînta mănăstire, încă în zilele lui Mihnea voievod, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar monahiei Magdalina să-i fie de veşnică pomenire.

De aceea, îţi vorbim domnia mea şi sfinţiei tale, părinte egumene Savo, de la sfînta mănăstire de la Argeş şi celorlalţi, tuturor călugărilor, ca să lăsaţi în pace mai sus-zisele averi şi ţigani ai mănăstirii de la Valea, în pace să stea pe locul unde i-a aşezat monahia Magdalina şi a miluit, unde s-a tuns ⟨pentru călugărie⟩[1], să fie acolo la sfîntul postrig şi să stea în veci.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri de la Valea, ca să fie sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă sfintei mănăstiri şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Altfel să nu fie, ⟨după spusa⟩ domniei ⟨mele⟩.

<Ispravnic, Vlai>cu<l> mare logofăt.

Scris în septembrie 6 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 413 (Valea, XVIII/11). Orig., hîrtie (30 × 21), rupt, pecete timbrată, stricată. Cu o traducere din 1906.

Datat după domn și Vlaicul marele logofăt.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 218.

---

[1] Omis.

---

29 **1536 (7045) ianuarie 3, Tîrgoviște.**

Cu mila lui Dumnezeu, noi Radul voevod și domnu a toată țara Ungrovlahii, fiul preabunului și marelui Radul voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele lui Stoica, ca să-i fie moșie în Rusenești, dintr-o sfoară jumătate, fiindcă a fost a lui veche și dreaptă de moștenire.

Iar în zilele răposatului, bătrînului Radul voevod, moșul Stoichi, anume Bercea, el a pierdut această mai sus-numită moșie cu relele purtări ale lui, dar un unchiu al Stoichi, anume Barbu, a cîștigat această mai sus-numită moșie cu drepte și credincioase slujbe, de către jupan Barbul banu al Craiovi. Apoi a venit Barbu, unchiul Stoichi, înaintea tatălui domnii mele, răposatului Radul voevod, de a așezat pe Stoica, nepotu-său, ca să ție Stoica moșia în Rusenești, dintr-o sfoară jumătate. Apoi au venit Drăgan și Dobroslav înaintea domnii mele și așa pîra pe Stoica, că n-a avut Stoica moșie în Rusenești dintr-o sfoară jumătate. Așadar, domnia mea am căutat și am judecat cu cinstiți boeri ai domnii mele și am aflat domnia mea că a fost pus Barbu pe nepotu-său Stoica. Deci am dat domnia mea această mai sus-numită moșie lui Stoica și cu fii săi, cîți Dumnezeu îi va dărui, ca să le fie de moștenire în veci, lor și fiilor, nepoților și strănepoților și neclintită de nimenea, după porunca domnii mele. Iar Drăgan și Dobroslav au rămas de judecată înaintea domnii mele.

Și iarăși să-i fie Ursului cu fii săi și cu vitregu său, anume Stan, moșie în Rusenești dintr-o jumătate de sfoară ...[1] pași, fiindcă a cumpărat de la Drăgoi și de la Doda drept 275 aspri.

Și iarăși să-i fie lu Dobre cu fii lui moșie în Celian, pași trei, fiindcă a venit înaintea domnii mele Fătul de a pus și a înfrățit pe Dobre cu fii săi pe această moșie mai sus-numită. Și iarăși să fie Radului moșie în Celian pași 5, fiindcă a cumpărat Radul de la Mușat drept 2 epe cu mînji și un bou. Și a dat și domnii mele un cal.

Drept aceea, le-am dat domnia mea, ca să le fie moșia vecinică lor, fiilor nepoților și strănepoților și neclintită de nimenea, după porunca domnii mele.

Iată și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Drăghici dvornic și jupan Șerban vel ban Craiovi și jupan Ventilă vel dvornic și jupan Vlaicu vel logofăt și Udriște vistier și Stroe spatar și Dragul stolnic și Stroe peharnic și Stoica comis[2] și Badea Isvoranu vel postelnic. Ispravnic, Radul portar.

Și am scris eu, Crăciun, ghenarie 3, leat 7045 <1537>, Tîrgoviște.

† Io Radul voevod, milostiiu bojiu gospodinŭ.

S-a tîlmăcit din limba slovenească de dascălul Zaharia Nenovici.

Bibl. Acad., CCV/164. Traducere din sec. XIX. Cu o copie după trad.

EDIŢII: *D.I.R.*, *B*, 219.

---

[1] Loc alb.
[2] În loc de: „Staico".

---

30 1537 (7045) ianuarie 14, Tîrgovişte.

<† Милостїю бо>жїю, Їѡ <Радул> воевода <и> господинъ в<ъсо>ю земли Ѹггр<овлахїиско>ю, синь пр<ѣдобр>аго <и великаго> Радул воевод. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства <ми ... > със синови си и със братїꙗм си <... Стан>чюл със синови си <и със братїꙗм си̅и ... > със синови си и Бъдилъ със синови си ... със синови си, елици им Богъ <припȣстит>, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Въсълацї, дел. Мъкрещом, <варе> елико им се хтет избрат ... и ȣ горȣ и ȣ водȣ, понеже им ест стара и права ѡчина за <дѣдїнȣ, ере ѡни ѡ ест> покȣпили еще <ѡт при дьн>и дедȣ господства ми Влад воевода Калȣгерȣл ѡт Мъкрещи за к҃ <за фло>рини ȣгръски.

А потом, <имаше таи> више ȣписани четȣ пренїе пред господства ми със Борсѣ и със Др<ъгое и> със Бънеȣ, тере прѣше <се за лицȣ пред господства ми. И сице прѣше Борсѣ и Дръгое и Бънеȣ как>о ест била залог таи ѡчина, нѣст покȣпена със свем. А господство ми гледа съ всеми правителїе <господства ми> и дадох Борсев и Дръгоев и Бънеѡв закон вї҃ болѣри, <да заклет> пред господства ми како ест била <таи ѡчи>на ȣ залог. А ѡни не възмогоше д<онеси>ти закон, <нȣ ѡсташе> ѡт закон пред господства ми ...

... поризмȣ <господства> ми. И <варе> комȣ слȣчите се прѣжде <съмрътъ, а> въ них <пръдал>ика <да нѣст, нȣ> да ест ѡс<тавши>м им.

Сеже сведетелїе поставлѣем <господство ми>: жȣпан Шербан велики <бан> Кралевски и жȣпан Винтилъ велики дворник и жȣпан Вланк<ȣл велик>и логофет и Ѹдрище вистїꙗр и Строе спатар и Станко комис и Драгȣ<л стол>ник и Строе пехарник и Вадѣ Аꙗз велики постѣлник. Исправник, Вадѣ ѡт Клежани.

И аз, Тȣдор, <исп>исах въ градѹ Тръговище, въ мѣсеца генарїе дї҃ дьни, въ лѣто текȣщаго ѡт <Ада>ма ҂зме҃.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ <божїѧ> господинь.

〈† Din mila〉 lui Dumnezeu, Io 〈Radul〉 voievod 〈şi〉 domn a toată ţara Ungr〈ovlahiei〉, fiul preabunului 〈şi marelui〉 Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei 〈mele ...〉 cu fiii săi şi cu fraţii săi 〈... Stan〉ciul cu fiii săi 〈şi cu fraţii săi şi ...〉 cu fiii săi şi Bădilă cu fiii săi ... cu fiii săi, cîţi Dumnezeu 〈le va lăsa〉, ca să le fie ocină în Văsălaţi partea Măcreştilor, 〈ori〉cît li se va alege ... şi în munte şi la apă, pentru că le este veche şi dreaptă ocină de 〈moştenire, căci ei o au〉 cumpărat încă 〈din zilele〉 bunicului domniei mele Vlad voievod Călugărul de la Măcreşti pentru 20 de florini ungureşti.

Iar apoi, 〈a avut acea〉 mai sus-scrisă ceată pîră înaintea domniei mele cu Borsea şi cu Dră〈goe şi〉 cu Băneu, de s-au pîrît 〈de faţă înaintea domniei mele. Şi aşa pîrau Borsea şi Drăgoe şi Băneu〉 că a fost zălog acea ocină, nu a fost cumpărată de tot. Iar domnia mea am cercetat cu toţi dregătorii 〈domniei mele〉 şi am dat lui Borsea şi lui Drăgoe şi lui Băneu lege 12 boieri, 〈să jure〉 înaintea domniei mele că a fost acea ocină în zălog. Iar ei nu au putut aduce legea, 〈ci au rămas〉 de lege dinaintea domniei mele ...

... după porunca ‹domniei› mele. Şi oricui i se va întîmpla mai înainte ‹moarte, iar› la ei prădalică ‹să nu fie, ci› să fie celor rămaşi ai lor.

Iată martori punem ‹domnia mea›: jupan Şerban mare ‹ban› al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Staico comis şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Badea din Clejani.

Şi eu, Tudor, am scris în cetatea Tîrgovişte, în luna ianuarie 14 zile, în anul curgător de la Adam 7045 ‹1537›.

† Io Radul voievod, din mila ‹lui Dumnezeu›, domn.

Muzeul judeţean Gorj, nr. 21. Orig., hîrtie (34 ×22,5) rupt, pecete timbrată, stricată.

31 1537 (7045) ianuarie 15.

† Милостию божїю, Їѡ Радѹл воевода и господинъ въсои земле Ѹ́ггровлахїйскои, синъ великаго Радѹл воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми госпождеи Анкъи, мати покойномѹ Влад воевод, ꙗкоже да мѹ ест ѡчинѹ ѹ Пътрърещи, дел Лъѹдатовѹ въсах, понеже ю покѹпи госпожда Анка ѡт Лъѹдатѹ за ҂ѳ҃ аспри готови.

А потом, има госпожда прѣнїе пред господства ми със Радѹл Сѹрдѹл и прѣ Радѹл, како да вратит аспри госпождеи. А господство ми ѹ тем гледа и сѹдї съ въсих чьститими правители господства ми и изнаидох господство ми како Радѹл не едно метѣх не има да вратит аспри госпожди, анѹ да си дръжет Радѹл негов дел, а̀ госпожда да си дръжет такогере еи дел що ест покѹпил ѡт Лъѹдат. И ѡстал Радѹл Сѹрдѹл ѡт закон ѡт прѣд господства ми.

А потом, паки некои водѣници, еже си ест сътворил, а Радѹл Сѹрдѹл не едно метѣхѹ да не имат, анѹ да си сътворит, ако мѹ требоват, ере сѹт бродове.

Сего радї, дадох и господство ми госпождеи Анкъи сїе више писана ѡчинѹ и водѐнице, ꙗкоже да им сѹт въ ѡчинѹ и ѡхабѹ, докле ке бити жива. А по негова съмрът, сїе више речено, ѡчинѹ и воденице, да сѹт свѣтомѹ монастирѹ ѡт Дѣл, ꙗкоже да сѹт госпождеи Анкев и синѹ еи Млад Влад воеводе покойномѹ, въ вѣчное въспоминанїе и ни ѡт когоже да ест непотъкновено, по ѹризмо господства ми.

Єщеже и свѣдѣтелїе поставлѣет господство ми: жѹпан Дръгич бивше дворник и жѹпан Шербан велики бан Кралевски и жѹпанѹ Винтилъ велики дворник и жѹпан Влаикѹл велики лѡгѡфет и жѹпан Ѹдрище вистиꙗрѹ и жѹпан Строе спатарѹ и Строе пехарникѹ и Драгѹл столник и Станко комис и Бадѣ постелник. Исправник, Влаикѹл велики лѡгѡфет.

Пис аз, Филча писецѹ, мѣсеца генарїе еі҃ дьнъ, ѡт Адама текѹщи лѣто ҂зме҃.

† Їѡ Радѹл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele doamnei Anca, mama răposatului Vlad voievod, ca să-i fie ocină la Pătrăreşti, partea lui Lăudat toată, pentru că a cumpărat-o doamna Anca de la Lăudat, pentru 9 000 aspri gata.

Iar apoi, a avut doamna pîră înaintea domniei mele cu Radul Surdul şi pîra Radul, ca să înapoieze asprii doamnei. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că Radul nu are nici un amestec ca să înapoieze asprii doamnei, ci să-şi ţină Radul partea lui, iar doamna să-şi ţină de asemenea partea ei pe care a cumpărat-o de la Lăudat. Şi a rămas Radul Surdul de lege dinaintea domniei mele.

Iar apoi, iarăşi pe o oarecare moară, pe care ea şi-a făcut-o, iar Radul Surdul nici un amesteç să nu aibă, ci să-şi facă, dacă-i trebuie, căci sînt vaduri.

De aceea, am dat şi domnia mea doamnei Anca acestea mai sus-scrise, ocină şi moară, ca să-i fie de ocină şi ohabă, pînă cînd va fi în viaţă. Iar după moartea ei, aceste mai sus-zise, ocină şi moară, să fie ale sfintei mănăstiri de la Deal, ca să fie doamnei Anca şi fiului ei, răposatul Vlad voievod cel Tinăr, de veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi martori pune domnia mea: jupan Drăghici fost vornic şi jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi jupan Udrişte vistier şi jupan Stroe spătar şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Staico comis şi Badea postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Am scris eu, Filcea piseţul, luna ianuarie 15 zile, de la Adam ani curgători 7045 ⟨1537⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 437 (Dealul, XV/1). Orig., hîrtie (27×22), pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri, din 1777 şi 1848; alte traduceri ibidem, ms. 462, f. 78 şi 217, f. 101.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 220.

---

32 1537 (7045) aprilie 22, Tîrgşor.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсеи земли Ѹггровлахїскóю, сынъ великааго и прѣдобрааго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слꙋгꙋ господства ми Станꙋ ѡт Дръгжещи и съ сынови емꙋ, варе колико емꙋ Богь припꙋстит, ꙗкоже да мꙋ ест ꙋ Држгъещи ѡт въс хотар третааго дело ꙋ полю и ꙋ горꙋ и ꙋ водꙋ и посвꙋде, варе колико се хтет избрати, понеже мꙋ ест стара и права ѡчинꙋ, дединꙋ, ещеже ѡт старех дьни. И видѣх господство ми и прочетах старе книге старїем господарие еже прѣжде нас бивши и изнаидох господство ми како мꙋ ест стара и права ѡчинꙋ, дедїнꙋ емꙋже и дедѡм и прѣдедѡм емꙋ.

Сего радї и господство ми, дадох више реченномꙋ слꙋгꙋ господства ми, Станꙋ, више реченномꙋ <трети>[1] дело ѡт Држгъещи, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ немꙋ <и сын>[1]овем емꙋ и внꙋкѡм и прѣвнꙋчетѡм емꙋ и въ них прьдалика да нѣст нꙋ да ест ѡста<вшим>[1] емꙋ [и въ них прьдалика да нѣст] въ вѣки и ни ѡт когоже непотькновенно, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣет господство ми: жꙋпан Шербан Кралевски велики бан и жꙋпан Винтилъ бивши дворник и жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Влаикꙋл велики логофет и Строе спатар и Ѹдрище вистиꙗр и Драгꙋл столник и Строе пехарник и Барбꙋл комис и Бадѣ Изворанов велики постелник. Исправник, Влаикꙋл велики логофет.

И аз, Тꙋдор ѡт Влждѣни, еже написах ꙋ Тръгшор, мѣсеца априлїꙗ кв҃ дьни, в лѣто ҂зме҃.

Їѡ Радꙋл воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele lui Stan din Drăgăești și cu fiii lui, oricîți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Drăgăești, din tot hotarul a treia parte, în cîmp și în deal și în apă și pretutindeni, oricît se va alege, pentru că îi este veche și dreaptă ocină dedină încă din zile de demult. Și am văzut domnia mea și am citit vechile cărți ale bătrînilor domni care au fost înaintea noastră și am aflat domnia mea că îi este veche și dreaptă ocină, dedină lui și moșilor și strămoșilor lui.

De aceea am dat și domnia mea mai sus-zisei slugi a domniei mele, lui Stan, mai sus-zisa a <treia>[1] parte din Drăgăești, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor [și la ei prădalica să nu fie] în veci și de nimenea neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Șerban mare ban al Craiovei și jupan Vintilă fost vornic și jupan Staico mare vornic și jupan Vlaicul mare logofăt și Stroe spătar și Udriște vistier și Dragul stolnic și Stroe paharnic și Barbul comis și Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Și eu, Tudor din Vlădeni, care am scris în Tîrgșor, luna aprilie 22 zile în anul 7045 <1537>.

Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu domn.

După Ionescu, *Drăgăești Ungureni*, p. 132. Orig., perg. (26,40 × 39).

---

[1] Loc rupt.

33

1537 (7045) aprilie 26, Tîrgșor.

† Милостїю божїею, Їѡ Радул воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, синь великаго и добраго Радул воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Гаго съ синови си, елици им Богъ даст, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчининꙋ ꙋ Ггръбови, варе колико мꙋ се хтет избрати негов дел, понеже мꙋ ест стара и права и дедїина ѡчининꙋ.

А потом, прїиде Гаго пред господство ми, тере побрати и ꙋложи пръвии браточеди, Стан и Радул и съ синови си над половининꙋ ѡт дел емꙋ ѡт Гръбови, да си сꙋт братие неразделении.

И паки да им ест Стан и Радул и Гаго ѡт дел Гагов колико ест бил продал Воинеи и Влад. А потом, Стан и Радул изметнише аспри Воинеи и Влад, т҃м аспри. А потом, Гаго и Стан и Радул паки се побратише над таю ѡчининꙋ, еже ꙋзеше ѡт Воина и ѡт Влад.

И паки да мꙋ ест Берчеи съ синови си ѡчининꙋ ꙋ Ггръ<бо>ви, ѡт дел Гръмадов четврътаго дел, понеже ю покꙋпи Берчѣ ѡт Гръмадъ за т҃и аспри. И паки да им ест дъщером Гръмадов, по име Добра и Нѣга и Ꙗнна и съ синови си ѡт дел бащꙋ си, Гръмадов, три делове.

И паки да им ест Станеи и Вишеи и Мꙋшеи и Бовеи и Владе и Мънканиꙋ и съ них синови си ꙋ Нишковѣнии ѡт Нишкѡв и ꙋ Нишковѣнии ѡт Клънъꙋ дел Врътилов въсе, варе колико се хтет избрати, понеже им ест стара и права и дедїина ѡчининꙋ. И кои дали сꙋт пред Михнѣ воиводꙋ.

Сего радї, им дадох и господство ми више реченном въсем, ꙗкоже да им ест ѡчининꙋ и ѡхабꙋ ним и синовем им и внꙋком и прѣвнꙋчетом им. И въ них пръдалнка да нѣст, нꙋ да нм ест ѡставшнм нм. И нн ѡт когоже непотъ<к>нновенно,. по реч господства мн.

Свѣдетелне: жꙋпан Вннтнлъ бнвше дворннк н жꙋпан Станко велнкн дворннк н жꙋпан Бланкꙋл велнкн логофет н Ꙋдрнще внстнꙗр н Строе спатар н Строе пехарннк н Драгꙋл столннк н Барбꙋл комнс н Бадѣ Нзворанꙋ велнкн постелннк. Нсправннк, Татꙋл лѡгѡфет.

И аз, Стоꙗн граматнк, еже напнсах ꙋ варош Тръгшор, мѣсеца апрнлїе к̅ѕ̅ дьнн, в лѣт ҂з̅м̅е̅.

† Їѡ Ра́дꙋл вѡевѡда, мнлостїѧ божї господннь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Gago cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Gîrbovi, oricît i se va alege partea lui, pentru că îi este veche şi dreaptă dedină, ocină.

Iar apoi, a venit Gago înaintea domniei mele, de a înfrăţit şi a aşezat pe verii lui primari, pe Stan şi pe Radul şi cu fiii lor, peste jumătate din partea lui din Gîrbovi, ca să fie fraţi nedespărţiţi.

Şi iar să le fie lui Stan şi lui Radul şi lui Gago, din partea lui Gago, oricit a vîndut lui Voinea şi lui Vlad. Iar apoi, Stan şi Radul au lepădat asprii lui Voinea şi lui Vlad, 340 aspri. Iar apoi, Gago şi Stan şi Radul iarăşi s-au înfrăţit peste acea ocină pe care au luat-o de la Voinea şi de la Vlad.

Şi iarăşi să-i fie lui Bercea cu fiii săi ocină în Gîrbovi din partea lui Grămadă, a patra parte, pentru că a cumpărat-o Bercea de la Grămadă pentru 350 aspri. Şi iar să le fie fiicelor lui Grămadă, anume Dobra şi Neaga şi Ana şi cu fiii lor, din partea tatălui lor, a lui Grămadă, trei părţi.

Şi iar să le fie Stanei şi Vişei şi Muşei şi Bobei şi lui Vlad şi lui Măican şi cu fiii lor, în Nişcovenii de la Nişcov şi în Nişcovenii de la Cîlnău, partea lui Brătilă toată, oricît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă şi dedină, ocină. Şi calul l-au dat înaintea lui Mihnea voievod.

De aceea, le-am dat şi domnia mea tuturor celor mai sus-zişi, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalică să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Barbul comis şi Badea Izvoranu mare postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Şi eu, Ştoian gramaticul care am scris în oraşul Tîrgşor, luna aprilie 26 zile în anul 7045 <1537>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 438 (Valea, XVI/7). Orig., perg. (27 ×40), pecete timbrată, căzută. Cu o trad. din 1911.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 220—221.

34 1537 (7045) mai 10, Mănăstirea Nucet.

† Въ нме ѡтца н снна н свѣтого дꙋха. Пнше смѣренн нгꙋмен ѡт Нꙋчет, Їермонах Ѳеѡдѡр н васа братїꙗ ꙗже ѡ Хрнсте н даем на знанїе васакомꙋ чьловѣкꙋ како продадохмо еднн комат ѡт вннопрад, за ц̅н̅ аспрн, емꙋже хотар да се знает: ѡт разора Данчѡв на ѡрех н ѡт ѡреха на храсть. И кꙋпн ѡт нас вмше пнсанн внно-

град ієрмонах Єфрем. И прнложи ієрмонах Єфрем вншє пнсаннн внноград свѣтѣи Мнтрополїн ꙋ Тръговнщє, за своих роднтелн дꙋшꙋ.

И семꙋ вншє пнсаннωмꙋ, свѣдѣтелїє: влъднка Варлам н ωт братїє владнкнне: дꙋховннк Їωаннкїє, еклнсїарха Гаврїнл, нконωм Їωсїфъ, Дїωннсїє, ієрмонах Лаврентїє, ещеже н ωт клнроса владнкнна: поп Стан, поп Кръстѣ, поп Ннкоаа, поп Калохна, поп Раднвон н вса братїа ωт монастнр ωт Нꙋчет.

Въ лѣт ҂з҃ме, маїа ї҃ дьнь.

† În numele tatălui şi al fiului şi al sfîntului duh. Scrie smeritul egumen de la Nucet, ieromonahul Theodor şi toţi fraţii cei întru Hristos şi dăm de ştire oricărui om că am vîndut o bucată de vie, pentru 950 aspri, al cărei hotar să se ştie: de la răzorul lui Danciul pînă la nuc, de la nuc pînă la stejar. Şi a cumpărat de la noi mai sus-scrisa vie ieromonahul Efrem. Şi a dăruit ieromonahul Efrem mai sus-scrisa vie sfintei mitropolii de la Tîrgovişte, pentru sufletul părinţilor săi.

Şi la cele mai sus-scrise martori: vlădica Varlam şi dintre fraţii vlădiceşti: duhovnicul Ioanichie, eclisiarhul Gavril, iconomul Iosif, Dionisie, ieromonahul Lavrentie; încă şi din clirosul vlădicesc: popa Stan, popa Cîrstea, popa Nicola, popa Calohna, popa Radivoi şi toţi fraţii din mănăstirea de la Nucet.

În anul 7045 ⟨1537⟩ mai 10 zile.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 439 (Mitrop. Ţ. Rom., LV bis/1). Orig., hîrtie (31×22), fără pecete. Cu două traduceri, din 1786 şi din 1862; alte traduceri ibidem, ms. 134, f. 534 şi 165, f. 1.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 222. Facs. *ibidem*, 480.

---

35 **1537 (7045) mai 10.**

† Мнлостню божїю, Їω Радүл воевода н господннь въсон земле Ѹггровлахїскою, сннь велнкаго Радүл воевода. Дават господство мн сїю повелѣнїе господства мн Дрьгнч, ꙗкоже да нм ест ωт Бълъчещн н ωт Глогова н ωт Манастнр, ере нм ест Дръгнчевωм старе н праве ωчнне н деднне.

И а потом, прїнде Дръгнч прѣд господства мн, тере се побратнт по Станчꙋл над неговем ωчнне н ωт Бълъчещн н ωт Глогова н ωт Манастнр, над въсехко месте, над село н на полю н на гор н на вод, на бродове воденїце н на план вннограде, ꙗкоже да сн сꙋт Дръгнч н Станчюл братне неразделенн, въ вѣкн.

И а потωм, Дръгнч нмаше много прѣнї за тем ωчнне н много мꙋ требꙋет комате н аспрї н конн, а Дръгнч не нмат нї комате, нї аспрї н нї конн н нїща. За тога радї брацтво Станчꙋл дадоше н комате н аспрї н конн н скꙋле сребре н със добре ωдъжде н кошꙋле н седле н ꙋзде н хардове със вннoм. И за тем ωчнне, келтовал Станчꙋл ҂г҃т аспрї. И пакн нмал Дръгнч еднн брат по нме зовал ест Стоꙗн. Тере ест бнль Стоꙗн зельтворць, тере ест ꙋкрал хнжн н конн н много зло сътворнл н зло ест загїнꙋл. А по смрьтн Стоꙗномь, сваке сьтворен Стоꙗн паднꙋт на главꙋ Дрьгнчев н не нма Дръгнч щнм платнт. И пакн платнл Станчꙋл със неговем комате н дал ҂в҃ аспрн. А по съмрьтї Станчꙋл нлн Дрьгнч, ако съ хтет наитн ωт них нлн снин нлн дъщере, а сне вншє комате пърдалнїче да нѣст, анꙋ самн да сн ωбладѣет. И кон дадо Станчꙋл добрн господства мн.

Сего радї, им дадох и господства ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и ним и сыновом им и внꙋком и прѣвнꙋком им и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣет; жꙋпан Шербан велики бан и Станко велики дворник и Влаикꙋл велики логофет и Ꙋдрище вистиар и Строе спатар и Драгꙋл столник и Строе пехарник и Барбꙋл комис и Баде постелник.

Пис мѣсеца маї і҃ дьнь, в лѣт ҂з҃ме.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Drăghici, ca să-i fie din Bălăceşti şi din Glogova şi din Mănăstirea, căci îi sînt lui Drăghici vechi şi drepte ocine şi dedine.

Iar apoi, a venit Drăghici înaintea domniei mele, de a înfrăţit pe Stanciul pe ocinele lui şi din Bălăceşti şi din Glogova şi din Mănăstirea, pe toate averile, peste sat şi peste cîmp şi la munte şi la apă, peste vadurile de moară şi la plaiul cu vii, ca să fie Drăghici şi Stanciul fraţi nedespărţiţi în veci.

Iar apoi, Drăghici a avut multă pîră pentru acele ocine şi a avut nevoie de multe averi şi aspri şi cai, iar Drăghici nu avea nici averi, nici aspri şi nici cai, nici nimic. Pentru acea frăţie Stanciul a dat şi averi şi aspri şi cai şi scule de argint şi cu îmbrăcăminte bună şi cămăşi şi şei şi frîie şi butoaie cu vin. Şi pentru acele ocine a cheltuit Stanciul 3 300 aspri. Şi iarăşi a avut Drăghici un frate, pe nume se chema Stoian. Deci Stoian a fost un răufăcător, de a furat case şi cai şi mult rău a făptuit şi rău a pierit. Iar după moartea lui Stoian, toate cele făptuite de Stoian au căzut asupra capului lui Drăghici şi nu a avut Drăghici cu ce plăti şi iarăşi a plătit Stanciul cu averile lui şi a dat 2 000 aspri.

Iar după moartea lui Stanciul sau a lui Drăghici, dacă se va afla dintrînşii sau fii sau fiice, iar acele averi de mai sus să nu fie prădalnice, ci singuri să şi le stăpînească. Iar Stanciul a dat un cal bun domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem: jupan Şerban mare ban şi Staico mare vornic şi Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea postelnic.

S-a scris în luna mai 10 zile, în anul 7045 ⟨1537⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDCLVII/9. Orig., perg. (24 × 39), pecete aplicată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 221—222.

---

36 1537 (7045) iunie 2, Tîrgovişte.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod, domn a toată Ţara Românească, feciorul bunului şi marelui Radului voevod. Dat-am domnia mea acest hrisov al domnii méle sfintei şi dumnezeeştii mănăstiri ce să chiamă Cozia, unde iaste hramul sfintei şi de o fiinţă şi nedespărţitei Troiţe şi cinstitului părinte egumen Dionisie şi tuturor celor întru Hristos fraţi ce lăcuescŭ în sfînta mănăstire, pentrŭ ca să fie sfintei mănăstiri balta ce să chiamă Mamina cîtă ţine, cu toate gîrlele ei, pentru că iaste ocină a sfintei mănăstiri dată

şi cu satul ce să cheamă Orlea, de răpăosatul Mircea voevod ctitorul aceştii sfinte mănăstiri şi de alţi domni bătrîni.

Şi iar ca să fie sfintei mănăstiri din Codmeana, unde iaste hramul preasfintei, curatei şi prea blagoslovitei stăpînei noastre de Dumnezeu născătoarei şi pururea fecioarei Mariei şi a cinstitei ei Bunevestire şi cinstitu[tu]lui părinte egumen Dosothei şi toţi fraţii carii ⟨locuiesc⟩ într-acest sfînt lăcaş, pentru ca să ia dintr-această baltă ce să cheamă Mamina, din trei bani un ban şi din patru peşti un péşte, pentru că aşa o au fost miluit răpăosatul Mircea voevod şi au tot ţinut cu pace.

Iar după acéia, viind înaintea domnii méle egumenul Dionisie din Coziia şi egumenul Dosothei din Codmeana de s-au jeluit de jupan Vlaicu marele logofăt, cum că nu-i lasă în pace ca să-şi caute şi să-şi ţie precum au ţinut şi mai nainte, ci să scoală de le opréşte venitul dintr-această baltă. Deci domnia mea văzînd cărţile altor cinstiţi şi bătrîni domni date de milă şi de întărire, domnia mea încă am dat şi am înoit această milă cu acest hrisov al domnii méle. Iar Vlaicul logofătul cel mare, văzînd că au rămas de judecată s-au împăcat cu egumenii de a lor bunăvoie înaintea domnii méle, şi au dăruit sfintei mănăstiri Cozia un păhar de argint drept 1 000 de aspri şi iar au dăruit sfintei mănăstiri din Codmeana un cal bun, ca să fie şi el ctitor.
Şi aşa s-au aşezat şi s-au înpăcat.

Pentru acéia şi domnia mea o am dat această baltă cu tot venitul ei dumnezeeştilor călugări, precum scrie mai sus, să o stăpînească şi să le fie ocină ohabnică în veci şi de către nimini nici o bîntuială să n-aibă, pentru că aşa iaste porunca domnii méle.

Încă şi mărturii am pus domnia mea pre toţi cinstiţii boiarii domnii méle pre: jupan Şerban marele ban al Craiovei i jupan Vintilă ce au fost dvornic mare i jupan Staico vel dvornic i jupan Vlaicu vel logofăt i Udrişte vistiar i Stroe spatar i Barbul comis i Stroe păharnic i Dragul stolnicul şi Badea Izvoranul vel postélnic.

Şi am scris eu, Badea logofătul, în scaunul cetăţii Tîrgoviştei, mesiţa iunie 2 dni, în cursul anilor ot Adama 7045 ⟨1537⟩.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 440 (Cozia, XLVII/5). Traducere. Alte traduceri ibidem, ms. 209, f. 103 v, 212, f. 2 şi 215, f. 261v.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 223–224.

---

37 **1537 (7045) iunie 9, Tîrgovişte.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискою, синь добраго и великаго Радꙋла воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми болѣринꙋ господства ми жꙋпанинꙋ Лъꙋдатꙋ пехарникꙋ и съ синовим си, ꙗкоже да мꙋ ест село що се зовет Гръдїщѣ ѡт Дългополе въс, съ в<ъс>ом хотарѡм и съ воденице, понеже мꙋ ест стара и права ѡчинꙋ, дедїнꙋ.

А҆ потом прїиде Лъꙋдат пред господство ми, тере даде и побрати по болѣринꙋ господства ми жꙋпан Бланкꙋл пръкълаб и по братꙋчедом си, по жꙋпан Станчюл сꙋлџиїар [1] и по жꙋпаница Виша, тере их побрати над више речено село, над половинꙋ, а на дрꙋго половинꙋ да ест сам Лъꙋдат пехарник. А҆ли вечинии ѡт Гръдище да сꙋт сам Лъꙋдатꙋ пехарник, а вечинии ѡт Гꙋлещи да сꙋт жꙋпанинꙋ Бланкꙋлꙋ пръкалаб и Станчюл сꙋлџиїар [1] и жꙋпанице Виша, за радї да се знает вечинии ѡсоб а над ѡчинꙋ да сꙋт на двое, ꙗкоже ест више писан.

Сего радї, им [им] дадох и господство ми ѡвем болѣрѡм, еже сȣт више писани и съ ним синовим си, ꙗкоже да им сȣт въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и не ѡт когоже непотъкновенȣ, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Щербан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Драгȣл столник и Строе пехарник и Барбȣл комис и Бадѣ постелник. Исправник, Стан лѡгѡфет.

Исписахмо ȣ Тръговище, мѣсеца юние ѳ҃ дьнъ, въ лѣт ҂з҃ме.

† Їѡ Радѵл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Lăudat paharnicul şi cu fiii săi, ca să-i fie satul care se numeşte Grădiştea de la Cîmpulung, tot, cu tot hotarul şi cu morile, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, a venit Lăudat înaintea domniei mele, de a dat şi a înfrăţit pe boierul domniei mele jupan Vlaicul pîrcălabul şi pe vărul său, pe jupan Stanciul sulgerul[1] şi pe jupaniţa Vişa, de i-a înfrăţit peste satul mai sus-zis, peste jumătate, iar peste cealaltă jumătate, să fie singur Lăudat paharnicul. Însă vecinii din Grădişte să fie numai ai lui Lăudat paharnicul, iar vecinii de la Guleşti să fie ai jupanului Vlaicul pîrcălabul şi ai lui Stanciul sulgerul[1] şi ai jupaniţei Vişa, pentru ca să se ştie vecinii deosebit, iar peste ocină să fie pe din două, cum este mai sus-scris.

De aceea, le-am dat şi domnia mea acelor boieri care sînt mai sus-scrişi şi cu fiii lor, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea postelnic. Ispravnic, Stan logofăt.

Am scris în Tîrgovişte, luna iunie 9 zile, în anul 7045 ‹1537›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 441 (Cîmpulung, I/2). Orig., perg. (39 × 53), pecete timbrată. Cu două traduceri din sec. XIX; altă traducere ibidem, ms. 204, f. 3v- 4.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 224.

---

[1] Pasajele: „pe jupan Stanciul sulgerul“ şi „ai lui Stanciul sulgerul“, şterse cu chinovar.

---

38 — 1537 (7045) iunie 17, Cornăţeni.

† Милостїю божїю, Їѡ Радѵл воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахиско, синъ великаго и прѣдобраго Радѵла воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми слȣзим господства ми, ... [1] Банко и Хрьс и съ них синови, елицї им Богъ припȣстит, ꙗкоже да их ‹ест›[2] ѡчинȣ ȣ Тȣрбȣрещї по Клънъоу, дел Дарчюлов старога въса,варе колико се избратъ них дел, понеже мȣ их стара и права ѡт дѣдинȣ ѡчинȣ.

А потом, имаше ... [1] Баико и Хръс прѣнїе пред господства ми със Мътан и със Коман. И тако прѣше Мътан и Коман како има и ѡни ѡчинꙋ дѣдинꙋ .., [1] със Баико и със Хръс. И възимаше Мътан и Коман закон ві҃ болѣри, да заклет. А ѡни неможе донесошь болѣри прѣд господство ми, нꙋ ѡсташе Мътан и Коман ѡт закона ѡт прѣд господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми ... [1] Баико и Хръс, како да сꙋт братїе неразделени по сїе више реченꙋ ѡчинꙋ, и ꙗкоже да их сꙋт въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и синовим и виꙋком и прѣвнучитомꙋ. И варе комꙋ се слꙋчит сьмьртъ прѣжде ѡт них, а сїе више реченꙋ ѡчинъ да нѣст пръдаликъ, нꙋ да ест ѡставшим им, кои ѡсташе по трагꙋ. И не ѡт когоже непотъкновено, по ѡризмꙋ господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Винтилъ бивше велики дворник и жꙋпан Станко велики дворникъ и жꙋпан Влаикꙋл великомꙋ логофет и Ꙋдр<ище> велики вистиꙗр и Строе велики спатар и Строе велики пехарник и Драгꙋл велики столник и Бадѣ Изворанов велики постелник. Исправник, Татꙋл логофет.

И аз, Ѡнча диꙗк, изчиртах въ село Корнъцѣни, мѣсеца юнїе зі҃ дьнь, текꙋщах лѣтом ѡт Адама даже до съда, ҂зме҃.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele ...[1] Baico şi Hîrs şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le <fie>[2] ocină în Turbureşti pe Clănău, toată partea lui Darciul cel bătrîn, oricît se va alege partea lor, pentru că le este veche şi dreaptă ocină de moştenire.

Iar după aceea, au avut ...[1] Baico şi Hîrs pîră înaintea domniei mele cu Mătan şi cu Coman. Şi aşa pîrau Mătan şi Coman că au şi ei ocină, dedină ...[1] cu Baico şi cu Hîrs. Şi au luat Mătan şi Coman lege 12 boieri, ca să jure. Iar ei n-au putut să aducă pe boieri înaintea domnei mele, ci au rămas Mătan şi Coman de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea ...[1] lui Baico şi lui Hîrs, ca să fie fraţi nedespărţiţi pe această mai sus-zisă ocină, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi oricăruia i s-ar întîmpla moarte mai înainte dintre dînşii, iar această mai sus-zisă ocină să nu fie prădalică, ci să fie celor rămaşi ai lor, care au rămas pe urmă. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost mare vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte mare vistier şi Stroe mare spătar şi Stroe mare paharnic şi Dragul mare stolnic şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Şi eu, Oncea diacul, am scris în satul Cornăţeni, luna iunie 17 zile, ani curgători de la Adam pînă acum, 7045 <1537>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXXIX/57. Copie de la începutul sec. XX.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 224—225.

---

[1] Loc alb (nota copistului).
[2] Omis.

39 1537 (7045) iunie 18, Tîrgovişte.

† Въ законѣ повелѣ господь Богь снином Їсраилевом, на въсѣко лѣто десетствовати, елика аще стежит и севѣдещи апостоли свѣти и богоносиини ѡтци съвѣщаше на помощь и на благодетелство дꙋшам нашим и прѣдаше нам, послѣдиим чедом их, ѡви молитвою и бдѣнием и постом, ѡви милостинѣми и покаанием ѡтгребати се ѡт въсѣких злъ съ въсекою вѣрꙋю, да готови бꙋдем ꙋслишати ѡн глас: Прїидѣте къ мнѣ вьси трꙋждещеи сѧ и ѡбремененни и аз ꙋбо ꙋпокое ви, прїидѣте благословенние ѡца моего, наслѣдꙋите ꙋготованное вам царство ѡт слꙋжения мира. Възалках бо сѧ и дасте ми ꙗсти, въжеждах сѧ и напоисте ме, странень бѣх и въведосте ме, наг бѣх и ѡдеасте ме, болень бѣх, и посѣтисте ме, въ темнице бѣх и прїидосте къ мнѣ.

И аз, въ Христа Бога благовернїи и Христолюбивии и благо честивии и самодрьжавнїи, Iѡ Радꙋл воевода, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода, божїею милостїю и божїемь даровании ѡбладащо ми и господствꙋещо ми въсои земли Ꙋггровлахїискои, еще же и запланииским странам, Ѧлмашꙋ и Фагарашꙋ херцег, ревниꙋи и послѣдовати древниим царем и господам иже земльна благодетелство и мирии прѣпроводише и ньбесномꙋ царствию сподобише се, паки въспоменꙋ господство ми слово пророка и цара глаголеща: „Блажени имже ѡтпꙋстише се беззаконїе и имже прикрише се грѣси. Блажен мѫж невъменит господъ грѣха емꙋ.“ И паки: „Имже желает ꙗко елен на сточники водние, сице желаетъ и дꙋше моа к тебе Боже.“

И сице въжделѣх и възлюбих и господство ми къ божествна цьрквꙋ и монастирꙋ глаголеми Говора и дадох господство ми сие повелѣние господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ више рѣх господство ми и честнѣишомꙋ ѡцꙋ егꙋменꙋ кѵр Ѳеѡдѡрꙋ и въсем братиꙗм еже живꙋщих вь свѣтѣи ѡбители сеи, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичице наше Богородице и присно дѣви Марїа и чьстное и славиои Ꙋспение, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ Фръснетꙋл ѡт Пѡле, дел Комьнѣсев вьса,варе колико се хтет избрати и съ селище и съ бранище и съ полю. И селище мꙋ ест междо очинꙋ Драгнев и междꙋ ѡчинꙋ Ненчюлещом. И хотар да мꙋ се знаеть. И полю и бранище ест над ѡдною странꙋ падиниеи. И хотар мꙋ дават съ глав даже до ꙋже Дабꙋлов и ѡт тꙋꙗ, све право по падинна Фраснетов, дори се ꙋсрещить със хотар Владїлен и ѡт хотар Владилен даже до Могила Ꙋрсꙋлѡв и ѡт Могила Ꙋрсѡв право пꙋт, по крание бранище Драгоев и ѡт тꙋе мꙋ излезе хотар по кран бранище Драгоев, дондеже се ꙋсрещит съ глав, паки съ ꙋже Дабꙋлов.

И сие въсе ꙋписание ѡчиние приложили сꙋт ѡт монах Василие, ѡцъ Житиꙗна столника и Продана дворника, радї инхии дꙋши и за дꙋше родителем си. И погреба се монах Василие въ свѣтомꙋ монастирꙋ. Тогаи радї, приложих више писание ѡчиние, како да сꙋт свѣтомꙋ монастирꙋ въ ꙋкрѣ<пленїе> и братиꙗм въ пищꙋ, а иним и родителем им въ вѣчиною въспоминание. И паки се хтакмише Продан дворник със ѡцꙋ егꙋмен и съ иии братие, како да ест Продан волен, дондеже жив бꙋдет, да се хранит и ꙋ поле и ꙋ бранище, а по съмрътъ его, паки да ест свѣтомꙋ монастирю, дондеже стоит свѣта монастира.

И паки да мꙋ ест свѣтомꙋ монастирꙋ ѡчинꙋ ꙋ ꙋста Бъдълꙋюлов и Чорроиии съ селищѣ, понеже видѣх господство ми книге и покоиним Влада воевода и Винтила воевода, како сꙋт приложили више ꙋписана ѡчинꙋ ꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ. И сице ѡбрѣтох и господство ми како ест бил таю ѡчинꙋ место господинꙋ; тогаи радї, приложих и господство ми, да ест ѡчинꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ.

И паки да мꙋ ест свѣтомꙋ монастирꙋ ѡчинꙋ ꙋ Рѣдѣ Флорев, понеже покꙋпише честнѣишомꙋ ѡтцꙋ егꙋменꙋ кѵр Ѳеѡдор и съ въсем братиꙗм ѡт Єтанчюл, синъ Балдев, м҃д паши ꙋ широкꙋ за ҂вх҃ аспри готови. И почииае се ѡчина, една

дел ѡт Мъгȣра Ȣрсȣлов, дори до Лакȣл Далев и ȣ широк м҃д паши. И паки ѡт Лакȣл Далеи дори до хотарȣл Соарев и ȣ широк м҃д паши а ѡт къ ѡчиина Комъничаином ѡт кȣде се състанет ѡчиина Девеселѣном съ ѡчиина Ръзеи Флорев, ȣз горе, дори до междȣ ѡбем Рръзи и ѡт горе и ѡт доле и ȣ широк м҃д паши. И паки ѡт мегю Ръземȣ горе, дори до кȣде се сьстанет съ ѡчиина Соарев, такогере ȣ широк м҃д паши и ȣ селище м҃д паши и ѡт Велика Ррѣде да мȣ ест въ две место по м҃д паши, понеже ю продаде Станчюл, синъ Балдев ѡт свою доброволю ѡт пред въсем мегиюшом кои сȣт дедиини.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтомȣ и божествиномȣ монастирȣ и честнѣишомȣ ѡцȣ егȣмен кѵр Ѳеѡдор и въсем братием, ꙗкоже да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ въ вѣчиное въȣкрѣпленїе, ѡчиинȣ и ѡхабȣ и братиꙗм въ пищȣ дондеже стоит свѣта монастир, и господство ми вѣчное въспоминанїе и да мȣ ест въ вѣки свѣтомȣ монастирȣ непоколѣблено.

Єщеже и заклинание поставих господство ми: варе кого по нас изберит господъ Богъ бити господинъ и ѡбладател Влашкою Землю или ѡт нашега сръдечнаго плода или ѡт наше сърѡдиник или ѡт иноплеменик, комȣ даст господь Богь благочестїю, кто поновит и ȣтвръдит сїю хрисовȣл господства ми, а того господь Богь да га почетет и поновит и ȣтврьдит въ господствѣ его. А ащели не почетет и не поновит и не ȣтвръдит сїю хрисовȣл господства ми, того господь Богь, да га поразит и поперит. И да имат ȣчастїю съ Иȣда и съ Арна и съ инѣми Иȣдеи еже възъпише на господа Бога нашего Ісѵса Христа и рекоше: „распени его, распени" и кръв его на них и на чеда их и ест и бȣдет въ вѣки, амин.

Сведетелие поставих господство ми: жȣпан Шербан велики Кралевски бан и жȣпан Винтилъ бив дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Строе спатар и Ȣдрище вистиꙗр и Строе пахарник и Драгȣл столник и Барбȣл комис и Вадѣ велики постелник. Исправник, Влаикȣл велики лѡгѡфет.

И аз, Стоꙗн писец, рȣкȣ сь писавшаго, еже написах въ настолнии град зовомаго Тръговище, мѣсеца юние н҃ї дьни ѡт Адама текȣщии, в лѣт ҂з҃ме.

† Іѡ Радѵл вѡевѡда, милѡстїѧ божїѧ, господинь.

† În lege a poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Izrael, ca pe fiecare an să dea zeciuială din cîte dobîndesc şi aceasta ştiind apostolii sfinţi şi părinţii purtători de Dumnezeu ne-au vestit pentru ajutorul şi pentru binefacerea sufletelor noastre şi ne-au lăsat moştenire nouă, ultimii fii ai lor, ca unii cu rugăciuni şi priveghere şi post, alţii cu milostenii şi pocăinţă, să ne curăţim de toate relele şi cu toată credinţa să fim gata de a auzi acel glas: „Veniţi către mine toţi cei care vă trudiţi şi sînteţi împovăraţi, căci eu vă voi împăca, veniţi binecuvîntaţii părintelui meu să moşteniţi împărăţia pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci am înfometat şi mi-aţi dat să mănînc, am însetat şi mi-aţi dat să beau, străin am fost şi m-aţi cercetat, gol am fost şi m-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi m-aţi îngrijit, în temniţă am fost şi aţi venit către mine".

Şi eu, în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul şi binecinstitorul şi singur stăpînitorul, Io Radul voievod, fiul marelui şi preabunului Radul voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg, rîvnind să urmez vechilor împăraţi şi domni care cele pămînteşti cu binefaceri şi în pace le-au cîrmuit şi s-au învrednicit de împărăţia cerurilor, iarăşi amintindu-mi domnia mea cuvîntul proorocului şi împăratului care spune: „Fericiţi cei cărora li se iartă fărădelegile şi cărora li se şterg păcatele. Fericit bărbatul căruia Dumnezeu nu-i socoteşte păcatul lui". Şi iarăşi: „În acelaşi chip precum doreşte cerbul către izvoarele apelor, aşa doreşte şi sufletul meu către tine, doamne".

Şi astfel am dorit şi am iubit domnia mea dumnezeiasca biserică şi mănăstire numită Govora şi am dat domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri mai sus-zise a domniei mele şi preacinstitului părinte egumen chir Theodor şi tuturor fraţilor care trăiesc în acest sfînt lăcaş, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei ei uspenii, ca să-i fie ocină în Frăsinetul de Cîmpie, partea Comăneasei toată, oricît se va alege şi cu selişte şi cu branişte şi cu cîmp. Şi seliştea le este între ocina lui Draghie şi între ocina Nenciuleştilor. Şi hotarul lor să se ştie. Şi cîmpul şi braniştea este pe această parte a padinei. Şi hotarul lor dă cu un capăt pînă la funia lui Dabul şi de acolo, de-a dreptul pe padina Frăsinetului, pînă ce se întîlneşte cu hotarul Vlădilei şi de la hotarul Vlădilei pînă la Movila Ursului şi de la Movila Ursului drept pe drum, pe marginea braniştei lui Dragoe şi de acolo le iese hotarul pe marginea braniştei lui Dragoe pînă unde se întîlneşte cu capătul ocinei, iarăşi cu funia lui Dabul.

Şi toate aceste ocine scrise au fost dăruite de monahul Vasilie, tatăl lui Jitian stolnicul şi al lui Prodan vornicul, pentru sufletele lor şi pentru sufletele părinţilor. Iar monahul Vasilie a fost îngropat în sfînta mănăstire. De aceea, au dăruit mai sus-zisele ocine, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire şi fraţilor de hrană, iar lor şi părinţilor lor de veşnică pomenire. Şi iarăşi s-a întocmit Prodan vornicul cu părintele egumen şi cu ceilalţi fraţi, ca să fie volnic Prodan, pînă ce va fi viu, să se hrănească şi în cîmp şi în branişte, iar după moartea lui iarăşi să fie ale sfintei mănăstiri, pînă cînd va sta sfînta mănăstire.

Şi iar să-i fie sfintei mănăstiri ocină la Gura Băldăluiului şi Cioronii cu seliştea, pentru că am văzut domnia mea cărţile şi ale răposatului Vlad voievod şi ale lui Vintilă voievod, că sînt dăruite ocinele mai sus-scrise sfintei mănăstiri. Şi aşa am aflat şi domnia mea că această ocină a fost loc domnesc: de aceea, am dăruit şi domnia mea, să fie de ocină sfintei mănăstiri.

Şi iar să-i fie sfintei mănăstiri ocină la Redea lui Floarea, pentru că a cumpărat-o preacinstitul părinte egumen chir Theodor şi cu toţi fraţii de la Stanciul, fiul lui Baldea, 44 de paşi în lăţime, pentru 2 600 aspri gata. Şi se începe moşia, o parte de la Măgura Ursului, pînă la Lacul lui Dalea şi în lăţime 44 de paşi. Şi iarăşi de la Lacul lui Dalea pînă la hotarul lui Soare şi în lăţime 44 de paşi, iar dinspre ocina Comăncianilor, de unde se întîlneşte ocina Deveselenilor cu ocina Redei lui Florea, în sus, pînă între cele două rediuri şi în sus şi în jos şi în lăţime 44 de paşi. Şi iarăşi de la mijlocul rediurilor în sus, pînă unde se întîlneşte cu ocina lui Soare, de asemenea în lăţime 44 de paşi şi la selişte 44 de paşi şi de la Redea Mare să le fie în două locuri cîte 44 de paşi, pentru că a vîndut-o Stanciul, fiul lui Baldea, de a sa bunăvoie, dinaintea tuturor megiaşilor care sînt moşneni.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri şi preacinstitului părinte egumen chir Theodor şi tuturor fraţilor, ca să fie sfintei mănăstiri în veci de întărire, de ocină şi de ohabă şi fraţilor de hrană, pînă cînd va sta sfînta mănăstire, iar domniei mele de veşnică pomenire şi să-i fie în veci sfintei mănăstiri neclintit.

Încă şi blestem am pus domnia mea, ori pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie după noi domn şi stăpînitor al Ţării Româneşti sau din rodul inimii noastre sau din rudele noastre sau din alt neam, căruia i-ar da domnul Dumnezeu bună cinstire, cine va înnoi şi va întări acest hrisov al domniei mele, iar pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l înnoiască şi să-l întărească în domnia lui. Iar dacă nu va cinsti şi nu va înnoi şi nu va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-l calce şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra domnului nostru Iisus Hristos şi au spus: „răstigneşte-l, răstigneşte-l“ şi sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Martori am pus domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Barbul comis şi Badea mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Stoian piseţul, scriitorul cu mîna, care am scris în cetatea de scaun numită Tîrgovişte, luna iunie 18 zile, de la Adam curgători, în anul 7045 <1537>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 442 (Govora XII/1). Orig., perg. (53 ×29), pecete atîrnată, căzută. Cu două traduceri; alte traduceri ibidem ms. 234, f. 225—227, 447, f. 239—240, 448, f. 2—4 şi 463, f. 51—52.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 225—227.

40

1537 (7045) iunie 18, Tîrgovişte.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radul voevod. Datam domnia mea această poruncă a domniei mele Stoicăi cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să le fie lor moşie la Broşteneasca din partea Fetii a treia parte, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină. Apoi după acéia au venit Stoica înnaintea domnii mele de au dat fetelor lui anume Stanca i Calea i Gaiţă dintru această mai sus-zisă moşie, din partea lui, însă de acum înainte să fie de o frăţie cu feciorii Stoicăi, iar după moartea părintelui lor, Stoicăi, nerămîindu-i feciori, iar această mai sus-zisă moşie şi toate bucatele să le stăpînească fetele Stoicăi ce s-au zis mai sus, Stanca şi Calea şi Găiţă, iar vînzătoare să nu fie.

Şi iar să fie lor înpreună cu feciorii moşie la Broşteneasca din partea Goicii a patra parte, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină. Şi iar să fie lor moşie înpreună cu feciorii de la Movila Oii pînă la Micudu, însă la silişte iarăşi a patra parte, afară de ce au dat Stoica la moartea lui cui i-au fost voia.

Şi iar să fie Tatului în Hoviză, însă la silişte din partea Sorii a şaptea parte, însă dupretutindenea şi la apă şi la munte şi la cîmpu ,pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Apoi, după aceia, au venit Tatul cu fraţii lui, anuma Nan i Dridih înnaintea domniei mele de s-au unit preste toate aceste mai sus-zise moşii, părţile lor, ca să fie aceşti trei fraţi nedăspărţiţi în veci, de a lor bunăvoé.

Apoi, după aceia, iar s-au tocmit aceşti trei fraţi ce s-au scris, Tatul i Nan i Tridih cum după moartea lor de nu va rămînea nici un fecior dentr-înşii parte bărbătească, iar cele mai sus-zise moşii să le stăpînească surorile lor, anume Sora i Vişa i Dobra, iar vînzătoare să nu fie.

Pentru aceasta, am dat şi domniia mea, ca să le fie lor moşiile ohavnice şi feciorilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi oricăruia dintr-înşii i s-ar întîmpla mai nainte moarte, vînzătoare să nu fie ci să fie a lor. Şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domnii mele.

Iată şi mărturii am pus domnia mea pă: jupan Şărban ...[1] i jupan Vintilă biv dvornicu i jupan ⟨Staico⟩[1] vel vornicu i jupan Vlaicu vel logofăt i Udrişte vistiiar i Stroe spătar i Stroe paharnic i Barbul comis i Dragul stolnic i Badea Izvoranu i Badea marii postelnic. I ispravnic, Coadă vel cluceru.

Şi am scris eu, Vladul, în oraşul Tîrgoviştii, iunie 18 dni, de la Adam curgerea anilor leat 7045 ⟨1537⟩.

Bibl. Acad., DCCXXXIV/70. Traducere din sec. XVIII.

EDIŢII. Iorga, *Doc. Urlăţene*, 179—180.

---

[1] Loc alb.

---

41 1537 (7045) iunie 20, Tîrgovişte.

† Милостию божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїиской, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ зовемаго Говора, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, честѣи, прѣблагословенѣи владичице нашою Богородице и присно дѣви Марїа, чистное еи ꙋспенїе и ѡтцꙋ егꙋменꙋ кѵр Ѳеѡдор и въсем братием живꙋщїх въ свѣтомꙋ мѣстѣ того, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Рѣде Флорев, ѡт дел Станчюлов, синъ Балдев, ѡт над въсех странех по м҃д паши, понеже ю покꙋпи ѡтцꙋ егꙋменꙋ Ѳеѡдѡр ѡт Станчюл, синъ Балдев, и със волю въсем мегиꙗшом и мощѣном, без ни едно силост, за ҂в҃х аспри. И хотаре да им се знает покꙋде им ест ѡчина: ѡт Мъгꙋра Ѹрсꙋлов, дори до Лакꙋл Далев и ꙋ широтꙋ м҃д паши и ѡт Лак Далев, даже до хотар Сорев и паки ѡт къ ѡчинꙋ Комънчаном, ѡт кꙋде се състанет ѡчинꙋ Девеселѣном със ѡчинꙋ Рѣзев Флореви, ѡт тꙋꙗ горе, даже до двѣма рѣдема, по междꙋ еꙗ горе и доле, паки м҃д паши. И паки ѡт двѣма рѣдема ꙋ горѣ, до ѡчина Сорев, паки м҃д паши и ꙋ селище паки м҃д паши и ѡт Велика Рѣдѣ на два мѣстѣ по м҃д паши. Понеже ю продаде Станчюл, синъ Балдев, ѡт свою добро волю.

И паки да ест свѣтомꙋ монастирꙋ нарицаемаго Говора ѡчинꙋ ꙋ Фръсинетꙋл ѡт Поле, дел Комънѣсев въса,варе колико се хощет избрати ею ѡчинꙋ ѡт посвꙋде и със силище и със бранище и със поле. И силищѣ мꙋ ест междꙋ ѡчина Драгиев и междꙋ Ненчюлещи. А поле и бра⟨ни⟩ща ест из ѡнеи стране падине. Понеже ю покꙋпи калꙋгера Василие, баща Житианꙋ столник и Проданов дворник ѡт Комънѣса за ҂в҃ аспри. И хотар да им се знает, понеже се състане със едии главꙋ със ꙋжа Дабꙋлов и ѡт тꙋꙗ иде све по падина Фръсинетꙋлов, дондеже и се състанит със хотар Владилев, а ѡт хотарѣ Владилев дори до Могилꙋ Ѹрсꙋлов, а ѡт Могилꙋ Ѹрсꙋлов ꙋзима по пꙋт, ѡт мегю браница Драгоев, ѡт тꙋꙗ излезит по краи браницꙋ Драгоев, дон⟨де⟩же се състанит паки със ꙋжа Дабꙋлов.

А потом, калꙋгера Василие, ѡтцъ Житиꙗнов столник, и Проданов дворник, ѡни даде таю ѡчинꙋ више речена свѣтомꙋ монастирꙋ, ѡт своею доброволю и написа се въ великое помѣникъ, на свѣтое проскомидие и погребе се въ свѣтое монастирꙋ. И въсѣх памети его творѣщи его ѡт монастирꙋ, по закон Божїею и по чин калꙋгерски.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтомȣ монастирȣ, ꙗкоже да им ест братиꙗм въ пищȣ и монастирȣ въ ѡкрѣплениием, а дȣшем кои ȣкрѣпит сїе место, вѣчное въспоминанїе въ бȣдещїх вѣце, непоколѣбимо, по ѡризмо господства ми.

, Сеже и сведетелие поставлѣх господство ми: жȣпан Шербан вел бан Жилски и жȣпан Винтилъ вел дворник бивше и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл вел логофет, Ѹдрище вистиꙗр, Строе спатар, и Строе синъ Дръгичов, пехарник и Барбȣл, синъ Ѹдрев, комис и Драгȣл столник и Вадѣ Изворанȣл вел постелник. Исправник, Влаикȣл велики логофет.

И аз, Негȣит, еже мазах ȣ столни град Тръговище, мѣсеца юнїе к҃ дьни, в лѣт ҂ЗМЕ.

Сего радї, ѡтци свѣти, не забиваите нас грѣшни и недостоини нȣ помените, аще не веке: Богь да просте да ест.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Govora, unde este hramul preasfintei, curatei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstitei ei uspenii şi părintelui egumen chir Theodor şi tuturor fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc ca să le fie ocină la Redea lui Florea, din partea lui Stanciul, fiul lui Baldea, de peste toate părţile cîte 44 de paşi, pentru că a cumpărat-o părintele egumen Theodor de la Stanciul, fiul lui Baldea şi cu voia tuturor megiaşilor şi moşnenilor, fără nici o silă, pentru 2 600 aspri. Şi hotarele să li se ştie pe unde le este ocina: din Măgura Ursului pînă la Lacul lui Dalea şi în lăţime 44 de paşi şi din Lacul lui Dalea pînă la hotarul lui Soare şi iarăşi dinspre ocina Comăncianilor, de unde se întîlneşte ocina Deveselenilor cu ocina Redei lui Florea, de acolo în sus, pînă la două rediuri, printre ele în sus şi în jos, iarăşi 44 de paşi. Şi iarăşi de la cele două rediuri în sus, pînă la ocina lui Soare, iarăşi 44 de paşi şi în selişte iarăşi 44 de paşi şi de la Redea cea Mare, în două locuri cîte 44 de paşi. Pentru că a vîndut-o Stanciul, fiul lui Baldea, de a sa bunăvoie.

Şi iar să fie sfintei mănăstiri numite Govora ocină la Frăsinetul de Cîmpie partea Comănesei toată, oricît se va alege ocina ei de pretutindeni şi cu selişte şi cu branişte şi cu cîmp. Şi seliştea le este între ocina lui Drăghia şi între Nenciuleşti. Iar cîmpul şi braniştea este din partea aceasta a padinei. Pentru că a cumpărat călugărul Vasilie, tatăl lui Jitian stolnicul şi al lui Prodan vornicul de la Comăneasa pentru 2 000 aspri. Şi hotarul să li se ştie, că se întîlneşte la un capăt cu funia lui Dabul şi de aci merge tot pe padina Frăsinetului, pînă ce se întîlneşte cu hotarul Vlădilei, iar din hotarul Vlădilei pînă la Movila Ursului, iar de la Movila Ursului o ia pe drum, pe mijlocul braniştei lui Dragoe şi de aci curge pe marginea braniştei lui Dragoe pînă ce se întîlneşte iarăşi cu funia lui Dabul.

Iar apoi, călugărul Vasilie, tatăl lui Jitian stolnicul şi al lui Prodan vornicul, el a dat acea ocină mai sus-zisă sfintei mănăstiri de a sa bunăvoie şi s-a scris în marele pomelnic, la sfînta proscomidie şi a fost îngropat în sfînta mănăstire. Şi toate pomenile i s-au făcut de către mănăstire, după legea lui Dumnezeu şi după orînduiala călugărească.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri, ca să fie fraţilor de hrană şi mănăstirii de întărire, iar sufletelor care au întărit acest loc, veşnică pomenire în veacurile viitoare, neclintit, după porunca domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Şerban mare ban al Jiului şi jupan Vintilă fost mare vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt, Udrişte vistier, Stroe spătar şi Stroe, fiul lui Drăghici, paharnic şi Barbul, fiul lui Udrea, comis şi Dragul stolnic şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Neguit, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 20 zile, în anul 7045 <1537>.

Pentru aceasta, părinţi sfinţi, nu ne uitaţi pe noi, păcătoşii şi nevrednicii, ci pomeniţi-ne, dacă nu mai mult, să fie: Dumnezeu să ierte.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 443 (Govora XII/2). Orig., perg. (43,5 × 33), pecete timbrată. Cu două traduceri din 1792 şi din 1847; alte traduceri ibidem, ms. 234, f, 227v—228, 447, f. 240v—241 (sub iulie 20), 448, f. 4—6 şi 463, f. 53.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 228—229.

---

42 1537 (7045) iulie 2, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахиискои синъ великаго и добраго Радꙋла воивода. Дават господство ми сию повелѣнию господства ми слꙋгꙋ и болѣринꙋ господства ми Братꙋл армаш и брат емꙋ Влаикꙋл и съ них синови си елици мꙋ Богъ дасть, ꙗкоже да мꙋ сꙋт ациганини по име Радꙋл съ ациганка си и съ дѣцами си и Слав съ ациганка си и съ дѣцами си, понеже мꙋ сꙋт стари и прави ацигани и дадени и помиловани ѡт покоинаго Влада воивода Ꙋдавленаго. Такождере дадох и господство ми.

А потѡм ꙋзе ациганини по име Радꙋл и със челѣд ѡт Радꙋл лѡгѡфет ѡ<т> Бꙋари. Тако имаше прꙋ при господство ми Радꙋл лѡгѡфет със Братꙋл армаш и със брат его, Влаикꙋл, над ациганини више писан. Ꙋ тем, гледах и сꙋдих съ въси честитими правители господства ми и изнаидох господство ми како сꙋт ацигани више рѣх жꙋпан Братꙋлѡв армаш и брат его Влаикꙋл, а Радꙋл лѡгѡфет ни едно метѣх не имат.

Сего радї дадох и господство ми Братꙋл армаш и брат его, ꙗкоже да мꙋ сꙋт въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ и им и синовом им и ни ѡт когоже непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже и свѣдѣтели поставлѣх господство ми: жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Вентилъ бивше дворник и жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпанꙋ Влаикꙋл велики лѡгѡфетꙋ и Ꙋдрище вистїар и Строе спътар и Драгꙋл столник и Барбꙋл комис и Строе пехарник и Бадѣ Изворанов велики постелник. Исправник, Станко велики дворник.

И аз, Воико, исписах въ столни град Тръговище, мѣсеца юлїе в̅ дьнъ, въ лѣт ҂з̅м̅е̅.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii şi boierului domniei mele lui Bratul armaşul şi fratelui său Vlaicul şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ţiganii, anume: Radul cu ţiganca sa şi cu copiii săi şi Slav cu ţiganca sa şi cu copiii săi, pentru că le sînt vechi şi drepţi ţigani şi daţi şi miluiţi de răposatul Vlad voievod Înnecatul. De asemenea le-am dat şi domnia mea.

Iar după aceea, au luat de la Radul logofătul din Buari pe ţiganul anume Radul şi cu sălaşul. Astfel au avut pîră înaintea domniei mele Radul logofătul cu Bratul armaşul şi cu fratele lui, Vlaicul, pentru ţiganul mai sus-scris. Întru aceea am cercetat și am judecat cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am aflat domnia mea că țiganii mai sus-ziși sînt ai jupanului Bratul armașul și ai fratelui său Vlaicul, iar Radul logofătul nici un amestec nu are.

De aceea, am dat și domnia mea lui Bratul armașul și fratelui său, ca să le fie de ocină și ohabă și lor și fiilor lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Șerban mare ban al Craiovei și jupan Vintilă fost vornic și jupan Staico mare vornic și jupan Vlaicul mare logofăt și Udriște vistier și Stroe spătar și Dragul stolnic și Barbul comis și Stroe paharnic și Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Staico mare vornic.

Și eu, Voico, am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iulie 2 zile în anul 7045 ⟨1537⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CXXVI/135. Orig., hîrtie (22 × 30,5), pecete timbrată, căzută. Traducere la Arh. St. Buc., ms. 173, f. 588 (cu data 1 iulie).

EDIȚII. Slav. *Miletič*, p. 356. Trad. *D.I.R.*, *B*, 230. Facs. *ibidem*, 481.

---

43 1537 (7045) iulie 3, Tîrgoviște.

† Милостию божїею, Їѡ Радул воевѡда и господїнъ въсои земле Ѹгровлахїиское, синъ великаго и предобраго Радула воевѡде. Дават господство ми сїю повеленїю господства ми болѣринȣ господства ми, жȣпанȣ Фѫртатȣ паркалабȣ и съ синови си, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ Ѡстровȣл ѡт Ѡлтȣ, ѡт къ Пъдȣрѣни, понеже покȣпи жȣпан Фѫртат ѡт жȣпаница Нѣкша Строевица, за ҂аф аспре, еще при дьни покоиного брата господства ми, Радула воевѡда.

А потом, имаше пренїе жȣпан Фѫртат пред господства ми със синови Манев Негрȣл, със Манѣ дворник. И тако прѣше Манѣ како сѫц ѡчинȣ Ѡстровȣ не ѡ га ест кȣпил жȣпан Фѫртат, анȣ га ест била поставлена ѡт Манѣ Негрȣл залѡг на Бадѣ пехарникȣ. А господство ми их сȣдих по правдȣ и дадох Манеи закон ѕ҃ болѣри, да заклет како ест била поставлена залѡг и поставих емȣ дьнъ и сорок, а ѡн не может донести болѣри на дьнъ, анȣ ѡста Манѣ ѡт закон ѡт пред господство ми.

Сего радї, им дадох и господство ми жȣпанȣ Фѫртатȣ паркалабȣ, ꙗко да им ест сїе више речена ѡчина Ѡстровȣл съ въсѡм хотаром и съ воденицами въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, немȣ и синовом <е>мȣ. И въ них пърдалике да нѣст, анȣ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотѫкно, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведѣтелїе поставлеѣм господство ми: жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Строе спатар, Ѹдрище вистиꙗр и Драгȣл столник и Строе пехарник и Барбȣл комис и Бадѣ Изворанов велики постелник. Исправник, Влаикȣл велики лѡгѡфет.

Писах въ град Тръговище, мѣсеца юлїе г҃ дьнъ, въ лѣт ҂ꙁме.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, boierului domniei mele jupanului Fîrtat

pîrcălabul şi cu fiii săi, ca să le fie ocină Ostrovul de la Olt, dinspre Pădureni, pentru că a cumpărat-o jupanul Fîrtat de la jupaniţa Neacşa a lui Stroe pentru 1 500 aspri, încă din zilele răposatului frate al domniei mele, Radul voievod.

Iar după aceea, a avut pîră jupanul Fîrtat înaintea domniei mele cu fiul lui Manea Negrul, cu Manea vornicul. Şi astfel pîra Manea că această ocină, Ostrovul, n-a cumpărat-o jupan Fîrtat, ci a fost pusă zălog de Manea Negrul la Badea paharnicul. Iar domnia mea i-am judecat după dreptate şi am dat lui Manea lege 6 boieri, să jure că a fost pusă zălog şi i-am pus zi şi soroc, iar el n-a putut să aducă pe boieri la zi, ci a rămas Manea de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, i-am dat şi domnia mea jupanului Fîrtat pîrcălabul, ca să-i fie această mai sus-zisă ocină, Ostrovul, cu tot hotarul şi cu morile de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui. Şi la ei prădalică să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar, Udrişte vistier şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Am scris în cetatea Tîrgovişte, luna iulie 3 zile, în anul 7045 ⟨1537⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 444 (Ep. Rîmnic, LXVII/6). Orig., hîrtie (31,5 × 22), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere ibidem, ms. 707, f. 242v.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 230—231. Facs. *ibidem*, 482.

---

44 1537 (7045) iulie 15, Tîrgovişte.

<† Милостїю божїею, Їѡ Радул вое>вода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїюское, синъ великаго Радул воеводе. Дават господство ми <сїе повелѣнїе господства ми бо>лѣрѡм господства ми жȣпанȣ Ѡпрѣ питарȣ и жȣпанȣ Кръстиѩнȣ логофетȣ <и братȣ им Дȣмитрȣ и съ> синови си, елици им Богъ припȣстит, ѩкоже да им ест ѡчинȣ <ȣ Нънъшещи, дел Дръгънѣсевȣ,варе елика се хтет избрати въсах, ȣ поле и ȣ гора и ȣ водȣ, <понеже приде Дръгънѣса и> дъщере еи ȣ пред Вентилъ воиводе, тере се сȣт поклониле негова <дел за ѡчинȣ ѡт неговом д>обром волю болѣрѡм господства ми, еже сȣт више писане. Ӑ жȣпан Ѡпрѣ <питарȣ и жȣпан Кръстиѩ>нъ логофет и брат им, Дȣмитрȣ, ѡни миловаше по Дръгънѣса <и по дъщере еи със> аспри $\overline{\text{цп}}$ и съ много добиток и съ скȣлеще. И платили <сȣт сїе више речени болѣр>ѡм господства ми над тоизи ѡчинȣ бирове $\overline{\text{ѕ}}$ и дрȣзех ѩденїе. <И дадоше ѡни и кон> господски. Такождере дадох и господство ми жȣпанȣ Ѡпрѣ питарȣ и жȣпанȣ <Кръстиѩнȣ лого>фетȣ и брат им, Дȣмитрȣ, по тъкмеж еже се сȣт ȣтъкми<ли ѡт пред Винтилȣ воеводе>.

Сего радї ,им дадох и господство ми, ѩкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ <и ни ѡт когоже непокол>ѣбимо, по реч господства ми.

Сеже сведетелїе поставлѣем господство ми: жȣпан <Щербан вел бан Кралевски и жȣ<пан Вентилъ бивше дворник и жȣпан Станко вел дворник и жȣпан <Бланкȣл вел логоф>ет и Строе спатар и Ѹдрище вистиѩр и Строе пехарник и Барбȣл <комис и Драгȣл стол>ник и Бадѣ постелник. Исправник, Бланкȣл велики логофет.

И аз, Стан граматик, <еже написах въ настолни гр>ад Тръговище, мѣсеца юліе ЕІ дьни, в лѣт ҂ЗМЕ.

<† Іѡ Радул> ѡевѡда, милостіѧ божіѧ господинь.

† <Din mila lui Dumnezeu, Io Radul> voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea <această poruncă a domniei mele> boierilor domniei mele: jupanului Oprea pitarul şi jupanului Cîrstian logofătul <şi fratelui lor, Dumitru şi cu> fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină <în Nănăşeşti, partea Drăgă>neasăi oricît se va alege, toată, în cîmp şi în deal şi în apă, <pentru că a venit Drăgăneasa şi> fiicele ei înaintea lui Vintilă voievod, de au închinat <ocina lor de a lor> bunăvoie boierilor domniei mele care sînt mai sus-scrişi. Iar jupan Oprea <pitarul şi jupan> Cîrstian logofătul şi fratele lor Dumitru, ei au miluit pe Drăgăneasa <şi pe fiicele ei cu> 980 aspri şi cu multe vite şi scule. Şi au plătit <mai sus-zişii> boieri ai domniei mele pentru acea ocină 6 biruri şi alte mîncături. <Şi au dat ei şi calul> domnesc. De asemenea am dat şi domnia mea jupanului Oprea pitarul şi jupanului <Cîrstian> logofătul şi fratelui lor Dumitru, după întocmirea cu care s-au întocmit <înaintea lui Vintilă voievod>.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă <şi de nimeni> neclintit, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan <Şerban mare ban al Craiovei> şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi <jupan Vlaicul> mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Stroe paharnic şi Barbul <comis şi Dragul> stolnic şi Badea postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Stan gramatic, <care am scris în cetatea de scaun> Tîrgovişte, luna iulie 15 zile, în anul 7045 <1537>.

<† Io Radul> voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 445 (Govora VII/4). Orig., hîrtie, rupt, lipsindu-i treimea din stînga, pecete timbrată. Cu trei traduceri: din 1750, după care s-au făcut completările, din 1843 şi din sec. XX; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 132, 447, f. 165 şi 463, f. 153.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 231—232.

---

45 <1537 septembrie 1 — 1538 august 31> 7046, Tîrgovişte.

Hrisovul răposatului Io Radul voevod pentru moşiia Neagovani de la leat 7046.

Cu mila lui Dumnezeu Io Radul voevod şi domnu a toată Ţara Rumânească, fecior marelui şi preabunului Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle sfintei şi dumnezeeştii mănăstiri care să cheamă Drăghiceştii, unde iaste hramul arhistratig Mihail şi Gavriil şi cinstiţilor părinţi lăcuitori acelui sfînt lăcaş, ca să ţie sfînta mănăstire moşiie în Negovani din partea lui Dan, feciorul Mîinii, jumătate.

Şi iar să ţie sfînta mănăstire moşiie în Rătunda, iar partea lui Dan, fecior lui Coman, toată, cîtă să va alége.

Pentru că acéste moşii ce s-au zis mai sus au fost ale lui Dan, fecior Miinii, vechi şi drépte moşii dă la moşi ...[1]. Iar după acéia, au venit Dan, fecior Miinii, înnaintea domnii méle de le-au dat şi le-au închinat sfintei mănăstiri, însuşi, de a lui bunăvoe, de niminea silit, ca să fie sfintei mănăstiri de ajutor şi dă hrană părinţilor, iar lui Dan să-i fie pomeană nesfîrşită în veci.

Drept acéia, am dat şi domniia mea, ca să ţie sfînta mănăstire acéste moşii ce s-au zis mai sus, moşie ohavnică şi dă niminea neclătită, după zisa domnii méle.

Pentru acéia, am pus domniia mea şi mărturii pre: jupan Şărban vel ban al Craiovii i jupan Vintilă biv vel vornec i jupan Staico vel vornic i jupan Vlaicul vel logofăt i jupan Udrişte vel vistier i jupan Stroe vel spătar i jupan Dragul stolnic i jupan Stroe păharnic i jupan Barbul comis i Badea Izvoran ⟨mare postelnic⟩ I⟨spravnic⟩ Badea dăn Clejani postelnic.

Şi eu, Oprea logofătul, am scris în scaunul oraşului Tîrgoviştei.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Mărgineni, nr. 454, f. 110 v-111. Traducere din sec. XVIII.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 222—223.

---

[1] Loc alb.

---

46 **1537 (7046) noiembrie 24.**

† Милостию божїю, Їѡ Радул воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїеское, синъ великаго Радул воеводе. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми слȣга господства ми Дан пехарник съ братиꙗм си и съ синови си и Стан съ братиꙗм си и съ синови си и Стоика съ синови си, ꙗкоже да им ест Чюрилещїи въси, съ въсѡм хотаром и Згѫдещїи въси, съ въсом хотаром, понеже им сȣт стари и праве ѡчине и дѣдине. И видѣх господство ми и книгȣ покоиномȣ родїтел господства ми и книгȣ Влад воеводе Калȣгера и книгȣ Басарабе воеводе и книгȣ Радула воеводе и книга Мосии воеводе и Винтилъ воевод и книгȣ Владул воеводе Ѹдавленога.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им сȣт сїе више речени ѡчине и села въ ѡчине и въ ѡхабе, им и синовом им и виȣком и прѣвиȣчитом им и ни ѡт когоже непотъкновенно, по ȣризмо господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣет господства ми: жȣпан Шербан велики бан и жȣпан Винтилъ бивше велики дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатарȣ и Драгȣл столникȣ и Строе пехарник и Барбȣл комис и Бадѣ постѣлник. Исправник, Драгȣл столник.

Пис ноеврїе к҃д днъ, въ лѣт ҂зм҃ѕ.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Dan paharnicul cu fraţii săi şi cu fiii săi şi lui Stan cu fraţii săi şi cu fii săi şi lui Stoica cu fiii săi, ca să le fie Ciurileştii, toţi, cu tot hotarul şi Zgădeştii toţi, cu tot hotarul, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine. Şi am văzut domnia mea şi cartea răposatului părintelui domniei mele şi cartea lui Vlad voievod

Călugărul şi cartea lui Basarab voievod şi cartea lui Radul voievod şi cartea lui Moisi voievod şi a lui Vintilă voievod şi cartea lui Vlad voievod Înecatul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie aceste mai sus-zise ocine şi sate de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Şerban mare ban şi jupan Vintilă fost mare vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea postelnic. Ispravnic, Dragul stolnic.

Scris noiembrie 24 zile, în anul 7046 ⟨1537⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MCMLXIII/1. Orig., hîrtie (30,5 × 20,5), pecete timbrată.

---

47 1537 (7046) decembrie 4, Tîrgovişte.

† Милостию божиею, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсои земли Ꙋггровлахиискои, синь добраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми болѣриꙋ господства ми жꙋпанꙋ Џюрев логофетꙋ, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ ꙋ Рѫдѣ Флорев, що ест бил дел Лепьдатов вьса, понеже мꙋ ест ѡчинꙋ, дѣдинꙋ и покꙋпена ѡт Лепъдат.

А потом, прииде жꙋпан Џюра логофет пред господства ми, таже си даде и поклони сїю више речена ѡчина Лепъдатов свѣтѣи монастира ѡт Говора, ꙗкоже да ест свѣтомꙋ мѣсто томꙋ вь ꙋтврьжденїе, а братием живѫщим вь свѣтое мѣсто въ пищѫ, а немꙋ вѣчное вьспоминанїе и <да> се пишет вь свѣти помѣник.

Сего радї, мꙋ дадох и господство ми, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ въ вѣки вѣкѡм, амин. И ни ѡт когоже непоколѣбимо, по ѡризмо господства ми.

Исправник, <Влаик>ꙋл вел лѡгѡфет.

Пис Ѡпрѣ ꙋ Трьговище <мѣсеца> декемврие д҃ дьнь в лѣт ҂змѕ.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Giura logofătul, ca să-i fie ocină la Redea lui Florea, care a fost partea lui Lepădat toată, pentru că îi este ocină, dedină şi cumpărată de la Lepădat.

Iar după aceea, a venit jupan Giura logofătul înaintea domniei mele, de şi-a dat şi a închinat această ocină mai sus-zisă a lui Lepădat sfintei mănăstiri de la Govora, ca să fie acestui sfînt loc de întărire, iar fraţilor care trăiesc în sfîntul loc de hrană, iar lui veşnică pomenire şi să se scrie în sfîntul pomelnic.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi ohabă în vecii vecilor, amin. Şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Ispravnic, ⟨Vlaic⟩ul mare logofăt.

A scris Oprea, în Tîrgovişte, ⟨luna⟩ decembrie 4 zile, în anul 7046 ⟨1537⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 447 (Govora, XII/3). Orig., hîrtie (29,5 × 22), pecete timbrată. Cu două traduceri, din 1792 şi din prima jumătate a sec. XIX; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 229, 447, f. 241 v, şi 448, f. 6, Arh. St. Craiova, ms. 86, f. 5 v.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 233. Facs. *ibidem*, 483.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voivod şi domnu a toată Ţeara Rumânească, fiiul preabunului şi marelui Radul voivod. Dat-am domnia această carte a domnii mêle acestor oameni, anume Şerbu şi Semăn şi cu dînşii feciorii lor şi Iuga cu feciorii lui şi Stanciului şi lui Radomir cu feciorii lor şi Radului cu feciorii lui şi lui Şerbu şi Stanciului şi Manei cu feciorii lor şi lui Dan cu feciorii lui şi Pungăi cu feciorii lui şi lui Mihăilă şi lui Neagoe şi Cîrstei şi Stoicăi cu feciorii lor şi cu fêtele lor şi Ancăi, însă pe părţile lor şi lui Vlăduleţ cu feciorii lui, Radul şi cu fata lui, Sora şi Lotreanul, ca să le hie lor satul Groşii cu tot hotarul.

Şi hotarăle ca să să ştie din valea Cerniţei dirept la piscul din jos de Purcăreţi şi pe piscu dirept Toacă şi de la Toacă pe hotar pînă la Mlaca Păişeei ⟨şi⟩[1] din Mlacă pe piscu în sus dirept pînă în drum şi peste cale tot pe piscu pînă pe supt coastă din sus de Lazul Onei şi de acolea pe supt coastă pînă unde iaste loc de hrană, pînă supt Peşteră şi pe vale la deal pînă la Strunga Radei şi de acolo pe gruiu pînă la Cetăţêle şi de la Cetăţêle pe gruiu în jos pînă la vîrhul Priporului şi din vîrf în jos pe unde s-au vîndut pe Vîlceaoa Podului pînă unde trêce calea valea şi de acolea pe vale în sus pînă la mal, de la mal pe piscu în sus pînă unde au fost ariia lui Moţotă şi de la ariia lu Moţotă pe piscu în sus pînă în Valea Sasului şi de acolea pe cale pînă pogoară în vîlceaoa Sihlelor în cale şi pe vîlceaoa Sihlelor în jos pînă în valea Cerniţei din jos de Purcăreţi, iarăşi acolo [înpreunîndu-să][2] de unde s-au început hotarul, pentru ce că iaste a lor bătrînă şi direaptă ocină şi moşie.

Iar după acêia au cumpărat Radul Văleanul ocină la Groşi din partea lui Radomir a patra parte derept 360 de aspri şi au dat Cîrstoae o livade 1 Radului Văleanul zéstre.

Şi iar au cumpărat Radul Văleanul ocină în Groşi la Valea Sasului din sus de cale de la Banco şi de la Drăghici, derept 266 de aspri gata.

Şi iar au cumpărat Sămăn ocină Lazul Oancei de la feciorii Voicului, derept 500 de aspri.

Şi iar au cumpărat Radul cu frate-său Stan un loc de livade la Tătar de la Dragomir, feciorul Scurtului, derept 160 de aspri. Şi iar au cumpărat Radul 1 livade de la Badea al Pipercului derept 330 aspri. Şi iar au cumpărat Radul cu frate-său o livade de la feciorii Pipercului, derept 440 de aspri. Şi iar au cumpărat Radul cu frate-său 2 livezi de la feciorii Pipercăi, derept 500 de aspri. Şi iar au cumpărat Radul 1 livade de la Oprea al Pipercului derept 80 de aspri. Şi iar au cumpărat Radul singur 1 livade peste vale de la Badea al Pipercăi, derept 55 de aspri.

Şi iar au cumpărat Radul singur la Priboiasa un loc de 2 livezi de la Banco şi de la Drăghici, derept 200 de aspri. Şi iar au cumpărat Radul cu frate-său la Priboiasa un loc de la Drăghici şi de la Banco şi de la Stanciul, derept 370 de aspri. Şi iar au cumpărat Radul cu frate-său Stan în faţa Sasului un loc de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului, derept 250 de aspri.

Şi iar au cumpărat Fetea la Vărateci o livade de la Dragomir, derept 150 de aspri. Şi iar au cumpărat Fetea de la Badea 1 livade, derept 130 de aspri. Şi iar au cumpărat Fetea singur în faţa Sasului 1 loc de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului, derept 300 de aspri. Şi iar au cumpărat Fetea peste vale un loc de la feciorii lui Vlasie, derept 460 aspri.

Şi au cumpărat Raşa un loc preste vale de la feciorii lu Vlasie, derept 250 aspri. Şi au cumpărat Tatul 1 loc preste vale de la feciorii lu Vlasie, derept 80 de aspri. Şi au cumpărat Stoica 1 livade ot Radul Pipercăi, derept 280 aspri. Şi iar au cumpărat Semen la faţa Sasului de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului un loc, derept 300 de aspri. Şi au cumpărat Semen un vad de moară la Priboiasa de la feciorii lui Vlasie, derept 100 [100] de aspri. Şi au cumpărat Semăn la Lazul 1 loc de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului, derept 70 de aspri. Şi au cumpărat Neagoe şi Cîrstea la dosul lazurilor un loc de la Scurtul, derept 220 de aspri. Şi au cumpărat Neagoe la valea Sasului de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului un loc derept 200 de aspri şi o cruce derept 100 de aspri.

Şi au cumpărat Mihăilă de la Dragomir şi de la feciorii Stanciului un loc, derept 200 de aspri. Şi au cumpărat Şerbu un loc de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului, derept 150 de aspri. Şi au cumpărat Stanca un loc de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului, derept 60 de aspri. Şi au cumpărat Radul un loc de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului, derept 50 de aspri. Şi au cumpărat Stanciul o livade de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului şi de la Dragomir, derept 70 de aspri. Şi au cumpărat Stanciul peste vale de la Banco un loc derept 130 de aspri. Şi au cumpărat Stoica şi Neagoe un loc de la Draghici şi de la Stanciul, derept 260 de aspri. Şi iar au cumpărat aceştea la munte un loc de la Drăghici şi de la feciorii Stanciului, derept 140 de aspri. Şi au cumpărat Şerbu un loc de la feciorii lu Vlasie, derept 70 de aspri şi ca să fie Neacşa, fata lu Dan, pre o jumătate de partea lu Dan. Şi au cumpărat Dobrotă altă jumătate de la altă fată a lui Dan.

Şi au cumpărat Pungă pisculeţul de la Radul Vlăduleţei, derept 130 de aspri. Şi au cumpărat Fetea cu frate-său Raşa partea Sorei, toată, derept 300 de aspri. Şi au cumpărat Hrăbarul jumătate de partea Lotreanului, derept 300 atpri, iar céialalte parte o au cumpărat alţi oameni de sat, derept 300 de aspri şi ca să fie feciorii Hrăbariului şi fata lui, Stanca, pre acea jumătate a Hrăbariului.

Acéste cumpărături toate ce zice mai sus iaste cinul asprilor ce au mersu la mîna feciorilor lu Vlasie aspri 5 000 şi la mîna moştenilor iarăşi 5 000.

Dirept acéia am dat domnia mea ca să fie lor moşie ohabnică lor şi feciorilor lor şi nepoţilor şi strenepoţilor lor şi neclătită să fie, după zisa domnii méle.

Iată şi mărturii am pus domniia mea toţi boiarinii diregătorii domnii méle: jupan Harvat[3] marele ban şi jupan Vintilă marele dvornic şi jupan Staico vel pitariu[4] şi jupan Vlaicul vel logofet, jupan Udrişte vel vistiier i Stroe spătar i Dragul stolnic i Stroe, feciorul lui Drăghici, păharnic şi Bucur[5] comis şi Badea vel postélnic şi Vlaicul vel logofet.

Şi eu Stan Duţul, ce am scris în scaunul cetăţii în Tîrgovişte mésiţa dechemvrie 16 dni, v leat 7046 (1537).

Pis popa Andrei v leat 7212 ⟨1703—1704⟩.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 448 (Cozia, XLVII/6). Traducere din 1704.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 233—235.

---

[1] Loc rupt.

[2] Aşa în text, cu paranteze.

[3] În loc de: „Şerban".

[4] În loc de: „vornic".

[5] În loc de: „Barbul".

49 1538 (7046) ianuarie 10, Tîrgovişte.

† Бъ законѣ повелѣ Богъ синѡм Їсраелевѡм да на въсѣко лѣто десетствꙋет и елика аще стѣжит. И се вѣдѣще апостолы свѣты и Богоносиїи ѡтци наше прѣдаше нам, послѣдним чедѡм их, ѡви молитвоѫ и милостинеѫ ѡгрѣбати сѧ ѡт въсѣх злъ

Сеже и азъ, благовѣрниїи и Христѡлюбивїи и самодръжавниїи, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїиское, синъ велика<го> и добраго Радꙋла воивода, поревновах въспомѣнѫв слово старца нѣкаго рекшаго: „досаждение врѣмѣ прїиде и кꙋпим цѣломѫдрїем и смѣренїем ползъ къ себе привести въ врѣмѧ сѫда въздаанїе“.

Сеже и аз, жилаѫ ѡ десноѫ ѡтца статими и припадаѫ къ владїцѣ самомꙋ Христꙋ царю Богꙋ нашемꙋ и прѣчистїе его матери, еже ест храм свѣтое оуспенїе еѧ, еже въ свѣтомꙋ монастира глаголеми Бистрицѫ и даровах съи въсѣчьстниїи, благо ѡбразниїи, прѣпочтенїем, еже над въсѣми чьсти и дарѡв настоѫи, съи хрисовꙋл господства ми, мольбникѡм господства ми, егꙋмена Мисаила и въсѧм братїе ѡбрѣтаещим сѧ въ свѣтою ѡбитѣли тои, ꙗко им ест села на име Чеоуръни съ въсем хотарѡм. Понеже има сꙋ Тисмена прꙋ със монастир ѡт Бистрица ещеже на ини господари прѣжде бивьше ѡт господство ми ради пол ѡт Тисмѣна.

А къда ест съда, ѡни прїидѡше пред господство ми тере прѣше. А ꙋ тсм, господство ми сꙋдих и гледах съ въсѣми чьститими властелени господства ми и кꙋпно съ ѡтцꙋ владїка Варлам и ѡбрѣтохмо истино, како имат свѣта монастира ѡт Бистрицѫ ѡт Тисмѣна пол, а монастирꙋ ѡт Тисмѣна дрꙋга пол. Тѣмже, прїидоше егꙋмени и братїе ѡт ѡбе монастирах пред господство ми тере се ꙋтъкмих и менꙋше село над село, ѡт негѡво добро волю, тере дадоше Тисменѣнии село Чеꙋръни радї пол ѡт Тисмѣна монастир ѡт Бистрица, а Бистричаниїи ѡни дадоше пол ѡт Тисмѣна монастирев ѡт Тисмѣна радї село Чеꙋръни. Тако ꙋтъкмишѫ се и менꙋше ѡт пред господство ми и ѡт пред ѡтцꙋ владика Варлам и пред въсѣм властелени господства ми и ѡт съда напред кого изберит господь Богь бити жив ,а въ них съпренїе да нѣст.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ.

И закли<на>нїе поставлѣем господство ми: по съмръти господство ми, кого изберит господь Богь бити господинь Влашкое Земле или ѡт сръдичнаго плода господства ми или ѡт сърѡдникн господства ми или, по грѣсех нашех, ѡт ино племеник, да аще почетит и оутвръдит и съхранит и поновит сїю више писана, того господь Богь да оутвръдит и почтит и съхранит его въ господствѣ; ащели не почетит и не оутвръдит и не поновит, нѫ разорит и поперит и посрамит и раздрати, того господь Богь да разорит и поперит и посрамит его въ господствѣ и да ꙋбиет его зде телом, въ бѫдеще вѣцѣ дꙋшеѫ и да мꙋ ест съпостатица прѣчиста Богомати на страшним и неꙋмитном сѫдѣщим, идеже лицемѣри нѣст и да имат <част> съ Їꙋда и съ Арїа и съ инѣми їоудеи иже възъпише на господа Бога, спаса нашего Їисꙋса Христа и рекоше: „кръв его на нас и на чедѣх наших“ иже и бѫдет въ вѣки ,амин.

Сеже и свѣ<дѣ>телїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Шербан велики бан Жилски и жꙋпан Винтилъ бивше дворник и <ж>ꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Владкꙋл велики лѡгѡфетꙋ и Строе спатар и Ѹдрище вистиıар и Дра<г>ꙋл столник и Барбꙋл комис и Вадѣ Изворанꙋл велики постелник. Исправник, Владкꙋл велики лѡгѡфет.

И аз, Цалапи ѡт Бълач, въ мали дниıацех, еже начрътах въ дивнѣи град Тръговище, мѣсеца генарїе ї҃ дьни, ѡт Адама до селѣ текꙋща в лѣто ҂змѕ.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† În lege a poruncit Dumnezeu fiilor lui Israel ca în fiecare an să dea zeciuială din cît vor agonisi. Şi aceasta ştiind-o sfinţii apostoli şi purtătorii de Dumnezeu părinţi, ne-au predat-o nouă celor din urmă copii ai lor, ca unii prin rugăciune şi milostenie să ne scăpăm de toate relele.

Iată şi eu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul şi-singur stăpînitorul, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod, am rîvnit amintindu-mi cuvîntul unui oarecare stareţ care spune: „vremea supărării a sosit, să cumpărăm prin înţelepciune şi smerenie folosul pe care trebuie să-l aducem către sine în vremea judecăţii şi a răsplăţii".

Iată şi eu, dorind a sta de-a dreapta tatălui şi căzînd la însuşi stăpînul Hristos, împăratul, Dumnezeul nostru şi la preacurata lui maică, care este hramul sfintei ei uspenii, ce este în sfînta mănăstire numită Bistriţa şi am dăruit acest întrutotul cinstit, cu frumoasă faţă, preacinstit, ce stă deasupra tuturor cinstelor şi darurilor, acest de faţă hrisov al domniei mele, rugătorilor domniei mele, egumenului Misail şi tuturor fraţilor care se află în acel sfînt lăcaş, ca să le fie satul anume Ceurii cu tot hotarul. Pentru că a avut Tismana pîră cu mănăstirea de la Bistriţa încă la alţi domni, care au fost înaintea domniei mele, pentru jumătate din Tismana.

Iar cînd a fost acum, ei au venit înaintea domniei mele de s-au pîrît. Iar întru aceasta, domnia mea am judecat şi am cercetat cu toţi cinstiţii vlastelini ai domniei mele, dimpreună şi cu părintele vlădica Varlaam şi am aflat adevărul, că are sfînta mănăstire de la Bistriţa jumătate din Tismana, iar mănăstirea de la Tismana cealaltă jumătate. De aceea, au venit egumenii şi fraţii de la amîndouă mănăstirile înaintea domniei mele, de s-au întocmit şi au schimbat sat pentru sat, de a lor bunăvoie, de au dat tismănenii mănăstirii de la Bistriţa satul Ceurii pentru jumătate din Tismana, iar bistricenii, ei au dat mănăstirii de la Tismana jumătate din Tismana pentru satul Ceurii. Aşa s-au întocmit şi au schimbat înaintea domniei mele şi înaintea părintelui vlădică Varlaam şi înaintea tuturor vlastelinilor domniei mele şi de acum înainte, pe cine-l va alege domnul Dumnezeu a fi în viaţă, iar între ei pîră să nu fie.

De aceea şi domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină şi de ohabă.

Şi blestem punem domnia mea: după moartea domniei mele pe cine îl va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări şi va păzi şi va înnoi acestea mai sus-scrise, pe acela Dumnezeu să-l întărească şi să-l cinstească şi să-l păzească în domnie; iar dacă nu va cinsti şi nu va întări şi nu va înnoi, ci va nimici şi va călca şi va batjocori şi va strica, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-l calce şi să-l batjocorească în domnie şi să-l ucidă aici cu trupul, în veacul viitor cu sufletul şi să aibă potrivnică prea curata maică a lui Dumnezeu la înfricoşata şi nepărtinitoarea judecată, unde făţărnicie nu este şi să aibă ⟨parte⟩ cu Iuda şi cu Arie şi cu acei iudei care au strigat împotriva domnului Dumnezeu, mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi au zis: „sîngele lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri" ceea ce şi va fi în veci, amin.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Jiului şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Dragul stolnic şi Barbul comis şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Ţalapi din Bălaci, dintre diecii cei mici, care am scris în minunata cetate Tîrgovişte, luna ianuarie 10 zile, de la Adam pînă acum curgător, în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 449 (Tismana, XXXVII/4). Orig., perg. (50,5 × 41), pecete atîrnată, căzută. Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, ms. 329, f. 397 (cu data 7045 ian. 5) şi 336, f. 81—82.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Tismana*, 227—228. Trad. *D.I.R*, *B*, 236—237.

---

50 1538 (7046) ianuarie 16, Tîrşor.

† Мнлостню божнею, Їѡ Радѵл вонвода н господннъ въссою землю Ꙋггровлахннскою, сннъ прѣдобраго н велнкаго Радѵл воевода. Дават господство мн сїе повелѣнне господства мн Мнрчен ѡт Шербѫнещн, ꙗкоже да мꙋ ест на планннꙋ Бꙋчѣчѡв, варе колнко ест неговꙋ дел ѡт планнн, понеже мꙋ ест стара н права ѡчннꙋ, деднꙋ.

А потѡм, прїнде Мнрчѣ пред господства мн тере ю даде н поклонн свѣтѣн Мнтрополнн, ндеже ест храм свѣтое възнесенне господа Бога н спаса нашего Їѵсꙋса Хрнста, сам ѡт своншм добрѡм волю н нн ѡт едно снлѡст.

Сего радї н господство мн нх дадѡх свѣтѣн Мнтрополнн, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчннꙋ н въ ѡхабꙋ въ вѣкн н нн ѡт когождо непотѫкновенно, по ѡрнзмꙋ господства мн.

Сеже свѣдѣтелне поставнх господство мн: жꙋпанꙋ Шербан велнкн бан Кралевскомꙋ н жꙋпан Вентнлъ бнвшн дворннк н жꙋпан Станко вел дворннк н жꙋпан Бланкꙋл велнкн лѡгѡфет, Ꙋдрнще внстнꙗр, Строе спатар н дрꙋг Строе пехарннк, Барбꙋл комнс, Драгꙋл стѡлннк, Бадѣ постелннк. Исправннк, Бланкꙋл вел логофет.

Испнса се ꙋ Тръшѡр, мѣсеца генара ѕ͞ї дьнн, в лѣт ҂з͞мѕ. Испнсах Стан Дꙋцꙋлѡв граматнк.

† Їѡ Радѵл вѡевѡда, мнлостїѧ божїѧ господннь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Mircei din Şerbăneşti, ca să-i fie în muntele Buceciul, oricît este partea lui de munte, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, Mircea a venit înaintea domniei mele, de a dat-o şi a închinat-o sfintei Mitropolii unde este hramul sfintei înălţări a domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos, singur de a lui bunăvoie şi fără nici o silă.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei Mitropolii, ca să-i fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt, Udrişte vistier, Stroe spătar şi alt Stroe paharnic, Barbul comis, Dragul stolnic, Badea postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

S-a scris în Tîrşor, luna ianuarie 16 zile în anul 7046 ⟨1538⟩. A scris Stan al lui Duţu grămăticul.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 450 (Mitrop. Ț. Rom., XXIX/1). Orig., hîrtie (30 × 20,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere de la mijlocul sec. XVIII; alte traduceri ibidem, ms. 127, f. 290 şi 134, f. 278 v.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 237—238. Facs. *ibidem*, 484.

51 **1538 (7046) ianuarie 28, Tîrgşor.**

† Милостию божїею, Іѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми свѣтое Митрополие, идеже есть храм свѣтое възнесенїе господа Бога и спаса нашего Їꙋсꙋса Христа и ѡтцꙋ нашемꙋ, свѣтомꙋ митрополитꙋ архиепископꙋ Варламꙋ, ꙗкоже да мꙋ ест село Ꙗниноаса въса, съ въсом хотаром и съ подгорѥꙗ елика ест ѡт ѡчинꙋ Ꙗниносев, понеже ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ свѣтое Митрополие. И сїю село више речено ест дал и приложен ѡт покоиних господ[д]ах прежде нас бившех ѡт Радꙋла воевода свѣтое Митрополие. И ꙋ тем и господство ми, съ въси честитими болѣри господства ми, сꙋдих и гледах по парвдꙋ и по закон божїею и изнаидох мꙋ како ест сїю село више речено Ꙗниноаса, съ въсом хотаром, свѣтое Митрополие ѡчинꙋ и дѣдинꙋ.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтое Митрополїе и ѡтцꙋ нашемꙋ, свѣтомꙋ митрополитꙋ архїепископꙋ Варламꙋ, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡкрѣпление и въ пище свѣтое Митрополие, како ест бил дан и приложен и ѡт дрꙋги господ[д]ах, прежде нас бивше.

<То>[1]ган радї ти, Влаикꙋле бане ѡт Макѯим, ꙋ час еже хокеш видити сїю книгꙋ господства ми, а ти ѡт тог час да се варꙋеши ѡт село свѣтое Митрополие, на име Ꙗниноаса, нища ѡт съда напред метехꙋ да не имаш, нꙋ да идеш ти да си ꙋзимаш ѡт синови Милков и ѡт Милкое що знаш ере ест твое, а свѣтое Митрополие и ѡтцꙋ владика Варлам ꙋ мир да их ѡставиш. И а ино да не чиниш, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣет господство ми: жꙋпан Шербан вел бан Жилски и жꙋпан Винтилъ бивши дворник и жꙋпан Станко вел дворник и жꙋпан Влаикꙋл вел логофет и Влаикꙋ пръкалаб и Ѹдрище вистїꙗр и Строе спатар и и Строе пехарник и Барбꙋл комис и Драгꙋл столник и Бадѣ Изворанꙋл велики постелник. Исправник, Влаикꙋл вел логофет.

И аз, Негꙋит, писах ꙋ Тръгшор, мѣсеца генарїе к͞и дьни, в лѣт ҂з͞мѕ.

† Іѡ Радꙋл вѡевѡда, <милостїꙗ>[1] божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei Mitropolii, unde este hramul sfintei înălțări a domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi părintelui nostru, sfîntului mitropolit arhiepiscop Varlam, ca să-i fie tot satul Aninoasa, cu tot hotarul şi cu podgoria cîtă este din ocina Aninoasei, pentru că este veche şi dreaptă ocină şi dedină a sfintei Mitropolii. Şi acest sat mai sus-zis a fost dat şi dăruit sfintei Mitropolii de răposații domni care au fost înaintea noastră, de Radul voievod. Şi întru aceasta şi domnia mea, cu toți cinstiții boieri ai domniei mele, am judecat şi am cercetat după dreptate şi după legea lui Dumnezeu şi am aflat că acest mai sus-zis sat Aninoasa, cu tot hotarul, este ocină şi dedină a sfintei Mitropolii.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei Mitropolii şi părintelui nostru, sfîntului mitropolit arhiepiscop Varlam, ca să-i fie de întărire şi de hrană sfintei Mitropolii, după cum a fost dat şi dăruit şi de alţi domni, care au fost înaintea noastră.

De aceea tu, Vladule bane din Maxim, în ceasul în care vei vedea această carte a domniei mele, iar tu din acel ceas să te fereşti de satul sfintei Mitropolii, anume Aninoasa, nimic de acum înainte, nici un amestec să nu ai, ci să te duci tu să-ţi iei de la fiii lui Milco şi de la Milcoaie ceea ce ştii că este al tău, iar pe sfînta Mitropolie şi pe părintele vlădica Varlam să-i laşi în pace. Şi altfel să nu faci, după zisa domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Şerban mare ban al Jiului şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Vlaicul pîrcălab şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi alt Stroe paharnic şi Barbul comis şi Dragul stolnic şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Neguit, am scris în Tîrgşor, luna ianuarie 28 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voivod, ⟨din mila⟩[1] lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 451 (Mitrop. Ţ. Rom., XXXIV/3). Orig., hîrtie (32×21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1862; alte traduceri ibidem, ms. 127, f. 271 şi 134, f. 11 v—12.

EDIŢII. Slav. *Venelin*, 163—165. Trad. *D.I.R.*, *B*, 238. Facs. *ibidem*, 485.

---

[1] Loc rupt.

52

1538 (7046) martie 7, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинъ въсои земле Ѹгровлахїискоє синъ прѣдобраго> и великаго Радула воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїє <господства ми Лебȣлѡв и съ синь его> Ѡнча и съ синови си и брат емȣ Радул и съ синови си, елице им Богъ <прнпȣстит, ꙗкоже> да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Грошани трети дел и ѡт по вода <и ѡт по въсом хотаром> и посвȣде трети дел, понеже им ест стара и права <ѡчина. И имали сȣт и> стари книге ѡт ини господари прѣжде бивше господство ми.

<Сего радї, дадох и господство ми> Лебȣлѡв и синъ его Ѡнча и съ братом си Радул, ꙗкоже да <им ест ѡчинȣ и ѡхабȣ>, им и синовом им и виȣком и прѣвиȣчитом им. И варе комȣ <ѡт них прилȣчит> прѣжде съмрътъ, а въ них пръдалика да нѣст, нȣ да ест <ѡставшим им. И ни> ѡт когоже непотъкновено, порезмо господства ми.

<Сеже ȣбо и сведетелїи поста>влѣем господства ми: жȣпан Шербан велики бан Жилски <и жȣпан Вентилъ бив дворник> и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Бланк<ȣл велики лѡгѡфет> и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Драгȣл столник и Строе пехарник и Барбȣл комис и Бадѣ Изворанȣл велики постелник. Исправник, Падуре лѡгѡфет.

И аз, Цалапи ѡт Брьлещи днꙗк, еже начрътах въ дивнѣи град Бȣкȣрещи, мѣсеца мартїе з҃ дьни в лѣт ҂з҃мѕ.

† Їѡ Радул вѡевѡда. милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, ⟨fiul preabunului⟩ şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a ⟨domniei mele lui Lebul şi cu fiul lui⟩ Oncea şi cu fiii săi şi fratelui său Radul şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va ⟨lăsa, ca⟩ să-i fie ocină

în Groşani a treia parte şi din apă şi ⟨de peste tot hotarul⟩ şi de pretutindeni a treia parte, pentru că le este lor veche şi dreaptă ⟨ocină. Şi au avut şi⟩ cărţi vechi de la alţi domni, care au fost înaintea domniei mele.

⟨De aceea şi domnia mea am dat⟩ lui Lebul şi fiului său Oncea şi cu fratele său Radul, ca să ⟨le fie ocină şi ohabă⟩ lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui ⟨dintre dînşii li se va întîmpla⟩ mai înainte moarte, iar la ei prădalică să nu fie, ci să fie celor rămaşi. ⟨Şi⟩ de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

⟨Iată şi martori⟩ punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Jiului şi ⟨jupan Ventilă fost vornic⟩ şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul ⟨mare logofăt⟩ şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Pădure logofăt.

Şi eu, Ţalapi diacul din Bîrleşti, care am scris în minunata cetate Bucureşti, luna martie 7 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 452 (Dintrunlemn, IX/1). Orig., hîrtie (30,5 × 21,5), lipsă o treime, pecete timbrată. Cu trei traduceri: din 1741, 1859 şi 1912; alte traduceri ibidem, ms. 445, f. 25 şi 446, f. 8.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 239.

---

53 ⟨1538⟩ martie 19.

† Милостию божию, Їѡ Радүл воивода и господинь. Пишет господство ми тебе, Єтанчо ѡт Грошани и тебе, Лебȣле и тебе, Єтоико и по сих 'ви говорим господства ми за радї едини хотар ѡт Пискȣл Кокоров, що ест болѣринȣ господства ми, жȣпанȣ Кръстїꙗнȣ логофет, старȣ и правȣ ѡчинȣ и дѣдинȣ; а ви сте сьда минȣли и исхабили сте и ѡралисте хотар и сено коси сте. Єъ кое главȣ и съ кое исправȣ исхабити ви старе хотаре? Тако господство ми, ѡт час еже смъ нашел како ви есте посекали старе хотаре, а господство ми вьсхотѣл смъ како да пошлю да ви вьзимаем гривне и еще доста досаждȣ ѡт над главе ваше сътворити. Таже паки, ȣ тем, падоше више реченно болѣринȣ господства ми пред господство ми, тере ви изваднше ѡт сїе злочинение, еже ви есте сьтвориле, без ни едно сȣдїе и закон.

Єего радї, ȣ час що кете видїте книги господства ми, а ви ȣ томзи час да се варȣете ѡт тое старе хотаре, Пискȣл Кокорев, како по веке да не ѡраете, нижи старе хотаре да не минȣте, анȣ да дрьжите покȣде сȣт биле старе хотаре поставлене, ещеже ѡт при дьни деда господства ми покоинога Влада воивода Калȣгера. И такогере да дръжите по старе хотаре и не едни педȣ ѡт земле да не минȣте през хотаре, анȣ да си дрьжит више реченно болѣринȣ господства ми, жȣпан Кръстꙗн логофет, старе жилѣзе.

Єего радї, нихто да не смѣет минȣти хотар или ѡрати или сено косити пред сїю книги господства ми, понеже тога человека еже се хокет покȣсити бантовати или хотар минȣти, а тога человека велика, зла досаждȣ хокет патит ѡт къ господство ми. И а ино да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Падȣре логофет.

Пис мѣсеца мартие ѳ҃ї дьнь.

† Їѡ Радүла вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Scrie domnia mea ţie, Stanciule din Groşani şi ţie, Lebule şi ţie, Stoico şi prin aceasta vă grăiesc domnia mea pentru un hotar din Piscul Cocorului, care este al boierului domniei mele, al jupanului Cîrstian logofătul, veche şi dreaptă ocină şi dedină; iar voi acum aţi trecut şi aţi stricat şi aţi arat hotarul şi fînul l-aţi cosit. Cu care cap şi cu ce ispravă aţi stricat voi vechile hotare? Astfel domnia mea, din ceasul în care am aflat că aţi tăiat vechile hotare, iar domnia mea am vrut ca să trimit să vă iau grivne şi încă destulă certare să fac asupra capetelor voastre. Apoi iar, întru aceasta, a căzut înaintea domniei mele mai sus-zisul boier al domniei mele, de v-au scos de la această răutate, pe care voi aţi făcut-o, fără nici o judecată şi lege.

De aceea, în ceasul în care veţi vedea această carte a domniei mele, iar voi în acel ceas să vă feriţi de acele vechi hotare, Piscul Cocorului, ca mai mult să nu araţi, nici vechile hotare să nu călcaţi, ci să ţineţi pe unde au fost puse vechile hotare, încă din zilele bunicului domniei mele, răposatul Vlad voievod Călugărul. Şi de asemenea să ţineţi pe vechile hotare şi nici o palmă de pămînt să nu treceţi peste hotare, ci să-şi ţină mai sus-zisul boier al domniei mele, jupan Cîrstian logofătul, vechile înfierături.

Pentru aceasta, nimeni să nu cuteze să calce hotarul sau să are sau să cosească fînul în faţa acestei cărţi a domniei mele, pentru că pe acel om care va încerca să tulbure sau să treacă hotarul, acel om va păţi mare şi rea certare de la domnia mea. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Pădure logofătul.

Scris în luna martie 19 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CLXXXV/7. Orig., hîrtie (31 × 21), pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 239—240.

54 — 1538 (7046) aprilie 23, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинъ въсою землн Ѹггровлахїнскою. синь прѣдобраго и великаго Радула воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ глаголеми Ѧргиш, ꙗкоже да мꙋ ест село по име Шеѡашꙋл вьс, съ въсѡм хотарѡм. Понеже ѡн прѣге бил ест ѡвое више речено свѣтѣи Митрополие ѡт Тръговище. А потом, господство ми ꙋтькми тере паки дадѡх село Ѧниноаса свѣтѣи Митрополие, а Шеѡашꙋл господство ми дадѡх свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Ѧргиш, ꙗко да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ. И них ѡт когоже непотькновенно въ вѣки, по речи господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем' господство ми: жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Винтилъ бивше дворник и жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Владкꙋл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Строе пехарник и Барбꙋл комис и Драгꙋл столник и Вадѣ велики постелник. Исправник, Влад<кꙋл> велики лѡгѡфет.

И аз, Кореси, еже написах въ на столниград Бꙋкꙋрещи, мѣсеца април к҃г дьни, вь лѣт ҂змѕ.

† Їѡ Радул вѡевѡда, мїлостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Argeş, ca să-i fie

satul pe nume Şeoaşul tot, cu tot hotarul, pentru că el, mai înainte a fost al acestei mai sus-zise sfinte Mitropolii din Tîrgovişte.

Iar apoi, domnia mea am aşezat, de am dat iarăşi satul Aninoasa sfintei Mitropolii, iar Şeoaşul l-am dat domnia mea sfintei mănăstiri de la Argeş, ca să-i fie de ocină şi de ohabă. Şi de nimeni neatins în veci, după zisa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Dragul stolnic şi Badea mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Coresi, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti în luna aprilie 23 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 453 (Ep. Argeş, XXVII/1). Orig., hîrtie, (28,5 × 21), pecete timbrată, căzută. Traduceri ibidem, ms. 168, f. 353 şi 708, f. 375.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 240.

---

55 1538 (7046) aprilie 23.

† Милостїю божїю, Іѡ Радꙋл воивода и господинь въсои земле Ѹгровлахїискои, синь великаго и прѣдобраго Радꙋл воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ глаголемие Говора, ꙗкоже да си ꙋзимает ѡт блата еже се зовет Мамина ѡт въ сех людїе еже хтет ловити, третаго риба, али кꙋпно сьс Козиꙗ и сьс Кодмѣна и сьс Мꙋшетещїи, понеже тако сьмотрих господство ми, ере на дрꙋге блатове и гръле раздѣлех риба на двою и после възет десеток, ана блатꙋ еже ест више речена, Мамина, да сꙋт волници калꙋгери ѡт монастирꙋ еже ест више речена да ꙋзимает ѡт свака риба трети риб. И нихто да их не смѣет бантовати или запрѣтити или съкрити, понеже тогаи человека зло ке патит.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да ест свѣтомꙋ монастирꙋ въ ꙋкрѣпленїе, а калꙋгером въ пищꙋ, а господство ми и родїтелим господства ми въ вѣчное въспоминанїе и непоколѣбимо, по ѡризмо господства ми

Исправник Влаикꙋл велики логофет.

Пис мѣсеца април кг҃ дьни в лѣт ҂змѕ҃.

† Іѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Govora, ca să ia de la balta ce se numeşte Mamina de la toţi oamenii care vor pescui al treilea peşte, însă împreună cu Cozia şi cu Cotmeana şi cu Muşeteştii, pentru că aşa am socotit domnia mea, căci la alte bălţi şi gîrle s-a împărţit peştele în două şi apoi s-a luat zeciuiala, iar la balta ce este mai sus-zisă, Mamina, să fie volnici călugării de la mănăstirea mai sus-zisă să ia din tot peştele, al treilea peşte. Şi nimeni să nu îndrăznească a-i tulbura sau a-i împiedica sau a ascunde, pentru că acel om rău va păţi.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar călugărilor de hrană, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele de veşnică pomenire şi neclintit, după porunca domniei mele.

Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Scris în luna aprilie 23 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 454 (Govora, XXV/5). Orig., hîrtie (31 × 21,5). Cu o traducere din 1797; alte traduceri ibidem, ms. 447, f. 302 v — 303 şi 463, f. 57 v.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 241. Facs. *ibidem*, 486.

---

56 **1538 (7046) aprilie 24.**

<† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинъ въсои земле Ѹгровлахїиское, сынъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господста ми ...> Пътрȣ и дъщера си Стоикъ и Стънилъ със синови ... Драгомирȣ, Влад и Станчюл и Стънислав и Стан и Слав, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ Ѹста <Жилцȣ>лѡв ѡт Поле Тȣрцем, ѡт половинȣ, по в҃-го дела и ѡт Трестиѡра в҃-го д<ела и ѡт> Стърчин ѡт Чѣпле в҃-го дела и ȣ Петрари в҃-го дела, понеже им сȣ старе и праве ѡчине, дединȣ.

А потом, имаше прȣ пред господство ми със Тȣрчанȣл и тако преше Тȣрчанȣл пред господство ми како не имат таи людїе що сȣт више писани ниединȣ метѣхȣ със таи ѡчине више речене. А господство ми, ȣ тем, гледах и сȣдї със въси чьститими правителїе господства ми и дадох господство ми Стоꙗн и Стънилъ със братиꙗм си ві҃ болѣри да заклет над сїе више ре<че>не ѡчине над въсе. И заклеше пред господство ми.

Сего радї, им дадох и господство ми Стоꙗн със синови си и Стънилъ със братиꙗм си, а Тȣрчанȣл ѡсташе ѡт законȣ ѡт пред господство ми, ꙗкоже да им ест Стоꙗнѡв със синови <си> и Стънилъ съ братиꙗм си въ ѡчинъ и ѡхабȣ, им и синовом емȣ и внȣк<ом и прѣвнȣ>четом им и ни ѡт когожде непотъкновено, по реч господство ми.

<Сеже и> сведетелїе поставих господство ми: жȣпанȣ Шербанȣ велики бан Краневски и жȣпа[па]н Винтилъ бивше дворникȣ и жȣпанȣ Станко вел дв<ор>никȣ и Влаикȣл вел лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Ст<рое> пехарник и Барбȣл комис и Драгȣл столникȣ и Ваде Изворанѡв велики постелникȣ. Исправник, Радул портар.

Пис мѣсеца априлїе к҃д дьни, в лѣт ҂зм҃ѕ.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

⟨† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele⟩ lui Pătru şi fiicei sale Stoica şi lui Stănilă cu fiii ... lui Dragomir, lui Vlad ... şi lui Stanciul şi lui Stănislav şi lui Stan şi lui Slav, ca să le fie ocină Gura ⟨Jilţ⟩ului din Cîmpul Turcilor, din jumătate, a 2-a parte şi din Trestioara a 2-a parte şi ⟨din⟩ Stîrcii de la Ceple a 2-a parte şi în Petrari a 2-a parte, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine, dedină.

Iar apoi, au avut pîră înaintea domniei mele cu Turceanul şi aşa pîra Turceanul înaintea domniei mele că nu au aceşti oameni care sînt mai sus-scrişi nici un amestec cu acele ocine mai sus-zise. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Stoian şi lui Stănilă cu fraţii săi 12 boieri, să jure pe toate aceste mai sus-zise ocine. Şi au jurat înaintea domniei mele.

De aceea, le-am dat şi domnia mea lui Stoian cu fiii săi şi lui Stănilă cu fraţii săi, iar Turceanul a rămas de lege dinaintea domniei mele, ca să-i fie lui Stoian cu fiii ⟨săi⟩ şi lui Stănilă cu fraţii săi de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

⟨Iată şi⟩ martori am pus domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi St⟨roe⟩ paharnic şi Barbul comis şi Dragul stolnic şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Radul portar.

Scris luna aprilie 24 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 455 (Tismana, XL/4). Orig., hîrtie, rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, ms. 329, f. 537 şi 336, f. 170—171.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 241—242. Facs. *ibidem*, 487.

57 1538 (7046) aprilie 25, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радѹл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїнскои, синъ великаго и прѣдобраго Р⟨адѹ⟩ла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомȣ и божественомȣ монастирȣ глаголеми Глѫвъ⟨чов⟩, идеже ест храм прѣсвѣтѣи и чистѣи и прѣблагословенѣи владїчици нашеи Богородїце и чьстное ея благовѣщ⟨енїе⟩, ꙗко да ест свѣтомȣ монастирȣ ѡчинȣ ȣ Тѫтѫрѫщи по воде Телеорманȣ, дел Станев въса, ⟨в⟩аре елика се хтет избрати.

Понеже Стана дала ю ест жȣпанȣ Трифе ключар, тере ⟨ю ест⟩ извадил ѿ бир. А потом, жȣпан Трифа ключар прїиде пред господства ми, тере ю даде и ⟨пок⟩лони свѣтомȣ монастирȣ, ꙗкоже да ест свѣтомȣ монастирȣ въ покрѣпленїе, ⟨а чьстнеи⟩шим иноком въ пищȣ, а жȣпанȣ Трифе ключарȣ да мȣ ест в⟨ъ вѣчное въспоминанїе⟩.

⟨Сего⟩ радї, дадох и господство ми свѣтомȣ ⟨монастирȣ, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ⟩ и въ ѡхабȣ и ни ⟨ѿ когоже непот⟩ѫкновенно, по реч господства ми.

С⟨еже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми⟩: жȣпан Шербан велики бан и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Бланкȣл велики логофет и Ѹдрище в⟨истиꙗр⟩ и Строе спатар и Строе пехарник и Барбȣл комис и Драгȣл столник и Бадѣ Изв⟨оранȣл⟩ велики постѣлник. Исправник, Бланкȣл велики логофет.

И аз, Ѡпрѣ, исписах въ град Бȣкȣрещи, мѣсеца априлїе ке҃ дьни, в лѣт ҂зм҃ѕ.

† Їѡ Радѹл вѡевѡда, милостїѫ божїѫ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Glavaciov, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi cinstitei ei blagoveştenii, ca să fie sfintei mănăstiri ocină în Tătăraştii de pe apa Teleormanului, toată partea Stanei, oricît se va alege.

Pentru că Stana a dat-o jupanului Trifa clucerul, de a scos-o de la bir. Iar apoi, jupan Trifa clucerul a venit înaintea domniei mele, de a dat-o şi a închinat-o sfintei mănăstiri, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar preacinstiţilor călugări de hrană şi jupanului Trifa clucerul să-i fie de ⟨veşnică pomenire⟩.

De aceea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ⟨ca să-i fie de ocină şi⟩ de ohabă şi de ⟨nimeni⟩ neatins, după zisa domniei mele.

⟨Iată şi martori punem domnia mea:⟩ jupan Şerban mare ban şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Dragul stolnic şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Oprea, am scris în cetatea Bucureşti, luna aprilie 25 zile, în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 456 (Glavacioc, XXVI/1). Orig., hîrtie (27× 20,5), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1848; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 112.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 242.

---

58 **1538 (7046) mai, Mislea.**

† Милостїю божїю, Їѡ <Радꙋл> воивода и господинъ въсои земле Ѹггрровлахїи<скои, синъ до>браго и великаго Радꙋла воивода. Дават господство <ми> сїе повелѣнїе господства ми слꙋзем господства ми ... Стънилъ и Щефꙋл и Нѣгое и Стънислав и съ них синови и Балѣ със братиꙗм си ... Станꙋ и Татꙋл[1] и ещеже със них синови, елици им Богъ припꙋстит, ꙗкоже <да им сꙋт ѡчина що се зовет Зърнѣска>, съ шꙋмо що се зовет велики ...

И белѣге да им се знает ѡколо: ... и ѡт тꙋи до Бъска, ꙋ ꙋста Мꙋртатов и ѡт тꙋи ꙋздол, по Бъска, до Полѣна Съкꙋюлов и паки Бъска ꙋздол до камен Варламов и пискꙋл Варламов ꙋзгор до мегю Иванецим и ѡт тꙋи, доле по Пръсковил, до кꙋде се ... слѣме Бръещом и до желѣзе Кривелещом и до Ѡслани Слъник и ѡт тꙋи ꙋзгор ... камен Мꙋртатов.

Понеже сих више речени <людїе> прїидоше пред господства ми, тере ... мѣсто. <И господство ми сам гледал> със въсими правителїе го҇сподства ми ... господство ми, како ест пꙋстини мѣсто ... помиловах господство мѝ више речене слꙋзе господства ми <със> сего место, да си ѡтворих съ трꙋдъ ... и ꙋтакми Стънилъ та си ꙋложи по сестре си, Сора и Рада и със синови их да сꙋт ѡколо, едни како и дрꙋго, али само на едно место, а над дрꙋге ѡчине, дъщере да се не метехат. И Балѣ със братиꙗм си ... ещиже дъщерем си, елице хтет ѡи имат, да сꙋт ѡколо съ синови над сїе ... иие дъщере да не метехат. И господства ми дадоше кон.

· Сего радї, им дадох и господство ми <ꙗкоже да им ест въ ѡчинъ> и въ ѡхабъ, ним и синовом им и внꙋком и прѣвнꙋчетом им и них ѡт когоже непотъкновено, по реч <господства ми>.

<Сеже и сведетелїе поставих господство ми:> жꙋпан Шербан вел бан Краевски и жꙋпан Станко вел дворник и жꙋпан Влаикꙋл вел <лѡгѡфет ... > и Ѹдрище вистїꙗр и Строе пехарник и Барбꙋл комис и Драгꙋл столник и Бадѣ постелник <Испавник, Драгꙋл> велики столник.

Пис ꙋ Мислѣ, маи ... дьни, въ лѣт ҂з̅м̅ѕ̅.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, <милостїꙗ> божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io ⟨Radul⟩ voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, ⟨fiul⟩ bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia ⟨mea⟩ această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele ... Stănilă şi Şteful şi Neagoe şi Stănislav şi cu fiii lor şi Balea cu fraţii săi ... Stan şi Tatul[1] şi încă şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să ⟨le fie ocina care se cheamă Zărneasca⟩ cu pădurea care se cheamă marele ...

Şi semnele să li se ştie împrejur: ... şi de aci pînă la Bîsca, în gura Murtatului şi de aci în jos, pe Bîsca, pînă în Poiana Săcuiului şi iarăşi Bîsca în jos, pînă la piatra Varlamului şi piscul Varlamului în sus pînă între Ivăneşti şi de aci, în jos, pe Pîrscovel, pînă unde se ... culmea Brăeştilor şi pînă în fiarele Criveleştilor şi pînă la Slănicul Sărat şi de aci în sus ... piatra Murtatului.

Pentru că aceşti mai sus-zişi ⟨oameni⟩ au venit înaintea domniei mele, de ... loc. ⟨Şi domnia mea am cercetat⟩ cu toţi dregătorii domniei mele ... domnia mea că este loc pustiu ... am miluit domnia mea pe mai sus-zisele slugi ale domniei mele cu acest loc, ca să şi-l deschidă cu trudă ... şi a întocmit Stănilă de şi-a alăturat pe surorile sale, Sora şi Rada şi cu fiii lor, ca să fie împreună, unul ca şi altul, însă numai pe un loc, iar pe celelalte ocine fiicele să nu se amestece. Şi Balea cu fraţii săi ... încă fiicelor sale, cîte el va avea, să fie împreună cu fiii pe aceste ... alte fiice să nu se amestece. Şi domniei mele au dat calul.

Pentru aceasta, le-am dat şi domnia mea, ⟨ca să le fie de ocină⟩ şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa ⟨domniei mele⟩.

⟨Iată şi martori am pus domnia mea:⟩ jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare ⟨logofăt ...⟩ şi Udrişte vistier şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Dragul stolnic şi Badea postelnic. ⟨Ispravnic, Dragul⟩ mare stolnic.

Scris în Mislea, mai ... zile, în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, ⟨din mila⟩ lui Dumnezeu, domn.

Biblioteca Centrală de Stat, LXXXVII/1. Orig., hîrtie (31 × 21), rupt şi şters, pecete aplicată, căzută. Două traduceri la Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 38—39 şi f. 37 din 1911 şi 1941, după care s-au făcut completările.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 242.

---

[1] Şters cu chinovar.

59 1538 (7046) mai 5, Tîrgul Cornăţel.

† Милостїю божїею, Їѡ Радул воивода и господинъ <въсои земли Ѹгровлахиское, синъ> великаго и прѣдобраго Радула воивода. Дават господство ми сїе п<овел>ѣнїе господства ми почтенномȣ правителю господства ми жȣпанȣ Бланкȣлȣ <велики логофетȣ>, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ код Дѣг, еже ю ест дръжал Єтанко логофета, ѡт <рѣка> Телорманова, на име ѡт Рътȣндȣл, даже до бродо и ѡт тȣи до матка Бȣкова по Бȣкова . . . хотарȣ Єтежарюлѡв и съ въси Поꙗна Гоева, понеже сїю ѡчинȣ била ест . . . ѡчинȣ Єтанко логофетȣ, али била ест ѡт над ѡчинȣ Дѣговȣ, что ест била пръво госп<одска> хотарисана ѡт него на белѣзи, еже сȣт више писане.

А потом, къда бил при дьни <покоинаго> Радула воивода, а Гюра логофет, ѡн ю испросил и рече како ест господска сїе више речена ѡчинȣ, а Радул воивода, ѡн га ест помиловал със сїю ѡчинȣ. А село Ѹнгѣнїи въкȣпѣ със Плескърѣнїи, ѡнїи се дижаше тере ȣзеше закон в҃ї болѣри ѡт пред покоиномȣ Радула воивода и заклеше како нѣст господска ѡчинȣ, анȣ ест била ихна ѡчинȣ и заклели сȣт тако, да ю претиснет <и> ѡни ѡбладȣет и да ю дръжет ѡчинȣ себе. А ѡни никакоже не възмогоше ȣтакмити се над сїе више реченȣ ѡчинȣ, анȣ имаше съпренїе пред господства ми радї сїꙗ ѡчинȣ. А господство ми, ȣ тем, сȣдих и гледах им редȣ

по правдȣ. И истино ѡбрѣтох господство ми како ест била сїе више речена ѡчинȣ стара и права ѡчинȣ Дѣгȣлов, ꙗкоже прѣжде речена ест, а Ȣнгѣнїи и със Плескърѣнїи ѡни сȣ заклели и сведетелствовали криво и ѡсташе ѿ закон ѿ пред господства ми, ере находї и достиже се ѡчинȣ господска, еже ест ѿ над ѡчинȣ Дѣгова.

Того радї, помиловах господство ми вѣрни болѣри господства ми жȣпанȣ Бланкȣл велики логофет и жȣпан Гюра логофетȣ. Ꙗ потом, прїиде жȣпан Гюра логофет пред господства ми, тере даде и поклони въса свою дел, ѿ своиѡм добром волиѡм, а жȣпан Бланкȣл логофет, ѡн дарова по жȣпан Гюра логофет със едином добром коню влашки.

Сего радї, паки дадох и помиловах господство ми властеленȣ господства ми жȣпан Бланкȣл великога логофета със въса сїꙗ више речена ѡчинȣ, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ немȣ и синовом емȣ и внȣком и прѣвнȣчетом им и ни ѿ когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлех господство ми: жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Бинтилъ бивше дворник и жȣпан Станко велики дворник и Ȣдрище вистиꙗр и Строе спатар и Драгȣл столник и Строе пехарник и Барбȣл комис и Бадѣ Изворанѡв велики постелник. Исправник, Бадѣ Ꙗз, постелник.

И аз, Ѡпрѣ дїꙗк, писах ȣ тръг Корнъцелȣ, мѣсеца мане є҃ дьни, в лѣт ҂з҃мѕ.

† Їѡ Радꙋл воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn ⟨a toată ţara Ungrovlahiei, fiul⟩ marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele jupanului Vlaicul ⟨marele logofăt,⟩ ca să-i fie ocină lîngă Deag, pe care a ţinut-o Staico logofătul, din apa Teleormanului, anume din Rătundul pînă în vad şi de acolo pînă în matca Bucovului, pe Bucov ... hotarul Stejarului şi cu toată Poiana lui Goe, pentru că această ocină a fost ... ocina lui Staico logofătul, însă a fost din ocina lui Deag, care a fost la început domnească, hotărnicită de el pe semnele care sînt mai sus-scrise.

Iar apoi, cînd a fost în zilele ⟨răposatului⟩ Radul voievod, iar Ghiura logofătul, el i-a cerut-o şi a zis că această mai sus-spusă ocină este domnească, iar Radul voievod, el l-a miluit cu această ocină. Însă satul Unghenii împreună cu Plescărenii, ei s-au ridicat de au luat lege 12 boieri dinaintea răposatului Radul voievod şi au jurat că nu este ocină domnească, ci a fost ocina lor şi au jurat aşa, ca ei s-o cotropească ⟨şi⟩ s-o stăpînească şi să şi-o ţină ca ocină. Dar ei nicicum nu au putut să se întocmească peste această mai sus-zisă ocină, ci au avut pîră înaintea domniei mele pentru această ocină. Iar domnia mea, întru aceasta, am judecat şi am cercetat rîndul lor, după dreptate. Şi am aflat domnia mea cu adevărat că această mai sus-zisă ocină a fost veche şi dreaptă ocină a lui Deag, cum este şi mai înainte zis, iar Unghenii şi cu Plescărenii, ei au jurat şi au mărturisit strîmb şi au rămas de lege înaintea domniei mele, căci s-a aflat şi s-a deosebit ocină domnească, care este din ocina lui Deag.

De aceea am miluit domnia mea pe credincioşii boieri ai domniei mele jupan Vlaicul marele logofăt şi jupan Ghiura logofătul. Iar apoi, a venit jupan Ghiura logofătul înaintea domniei mele, de a dat şi a închinat toată partea sa, de a sa bunăvoie, iar jupan Vlaicul logofătul, el l-a dăruit pe jupan Ghiura logofătul cu un cal bun romănesc.

De aceea şi domnia mea de asemeni am dat şi am miluit pe vlastelinul domniei mele jupan Vlaicul marele logofăt cu toată această mai sus-

zisă ocină, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Dragul stolnic, şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Badea Aiaz postelnic.

Şi eu, Oprea diacul, am scris în tîrgul Cornăţel, luna mai 5 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 457 (Valea, XVII/1). Orig., hîrtie (21 × 31), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din 1906.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 243—244.

---

60 1538 (7046) iunie 8, Tîrgovişte.

† Мнлостню ‹божню, Їѡ Радѹл воевода н господннь› всон земли Ѹггровлахии снпь великаго н прѣдобраг‹о Радѹл воевод. Дават господство›мн сїю повелѣнннє господства мн болѣрннным господство мн жȣпанȣ Стан пнтар н жȣпан‹ȣ Добромнр› спатар ꙗкоже да нм ест ѡчннȣ ȣ Тътарȣл ѡт Полю, понеже ест покȣпнт ‹за› ҂ѳ҃ аспрн ѡт Стонка ѡт Тȣфещї със браткем, ещеже ѡт прн дьнн поконна‹го› Бъсъраба воивода. Ꙗ къда бил съда, ѡннх нмал съпреннїе със Стан н със Зрьнъ ѡт Тȣфещн раде таю ѡчннȣ пред господство мн. И хощет Стан н Зрьнъ да прнфатнше закон със в҃ї-тн болѣрн, тере се заклели како къда кȣповати Стан н Добромнр ѡчннна ѡт Тътарȣл, а ѡнн не зианте, не бил съ свон знаннїе. Ꙗ ѡнн не можише да прнфатнл в҃ї-тн болѣрн да заклели нȣ ѡсташе Стан и Зрьнъ ѡт закон ѡт пред господство мн.

Сего радн, дадох господство мн болѣрннным господство мн еже ест внши пнсан Стан пнтар н Добромнр спатар н със ннм снновн нм елнцнх Богъ даст, ꙗкоже да нм ест въ ѡчннȣ Татарȣл и въ ѡхабннм н ннм сннован нм н внȣком н правнномчетом нм. Иваре комȣ се сълючнт прежде ѡт нх сьмрьть, а въ ннх пръдалнка да нѣст, нȣ да нм ѡставшннм. И ѡт ‹не›когоже непотѫкновенном, порнзмо господство мн.

И сеже сведїтелнем поставлѣем господства мн: жȣпанȣ Шербан велнки бан Кралювски н жȣпанȣ Вентнлъ бнвше дворннк н жȣпанȣ Станко вел дворннк н жȣпанȣ Бланкȣл велнкн логофет н Ѹдрнще внстнꙗр и Строе спатар н Строе пехарннк н Драгȣл столннк н Барбȣл комнс н жȣпанȣ Баде Изворанном велнкн постелннк. Исправннк, Станчюл постелннк.

Пнс аз, Боболѣ днꙗк, мѣсеца юнїе и҃ дьнн, въ столнн Тръговнще, въ лѣт ҂з҃м҃ѕ҃.

† Їѡ Радѹл вѡевѡда, мнлостїѧ божїѧ господннь.

† Din mila ⟨lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn⟩ a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului ⟨Radul voievod. Dă domnia⟩ mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele jupanului Stan pitarul şi jupanului ⟨Dobromir⟩ spătarul, ca să le fie ocină în Tătarul de Cîmpie, pentru că au cumpărat ⟨pentru⟩ 9 000 aspri de la Stoica din Tufeşti cu fraţii încă din zilele răposatului Băsărabă voievod.

Iar cînd a fost acum, ei au avut pîră cu Stan şi cu Zîrnă din Tufeşti pentru acea ocină înaintea domniei mele. Şi au vrut Stan şi Zîrnă să apuce lege cu 12 boieri, ca să jure că atunci cînd Stan şi Dobromir au cumpărat ocina din Tătarul, iar ei n-au ştiut, nu a fost cu ştirea lor. Iar ei n-au putut să apuce cei 12 boieri să jure, ci au rămas Stan şi Zîrnă de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea boierilor domniei mele, care sînt mai susscrişi, Stan pitarul şi Dobromir spătarul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie de ocină Tătarul şi de ohabă, lor, fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Şi iată martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Ventilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi alt Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Barbul comis şi jupan Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Stanciul postelnic.

Am scris eu, Bobolea diacul, luna iunie 8 zile, în scaunul Tîrgovişte, în anul 7046 ‹1538›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 458 (Radu Vodă, XI/1. Orig., hîrtie (30 × 21), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1903.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 245. Facs. *ibidem*, 488.

---

61 **1538 (7046) iunie 15, Tîrgovişte.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинь въсои земли Ѹггровлахїиское, синь добраго и великаго Радул воивода. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми Мотан и Коман и Банко и Коман и Хръс и съ них синови, елици им Богь дасть, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Тȣрбȣрещї, дел Дарчилов и дел Добрȣшев ѡт посвȣде, понеже им ест стара и права ѡчинȣ, дѣдїнȣ, а нȣ ест била притеснена ѡт Дȣлѣ и съ братїꙗм его.

А потом, Мотан и Коман и Банко и Коман и Хръс, ѡни имат съпрѣнїе пред господство ми със Дȣлѣ и със братїꙗм си. И тако прѣше Дȣлѣ како ни ест притиснена, нȣ мȣ ест дѣдїнȣ таи више писано ѡчинȣ. А ȣ тем, господство ми гледах и сȣдих със честитими правителїе господства ми по книге изнаидох господство ми како Дȣлѣ съ братїꙗм си, ѡни си дадоше дел ѡт ѡчинȣ въса Винтилъ воивода; а със дел Мьтан и дрȣжинȣ его, еже сȣт више писани, веке Дȣлѣ сь братїꙗм си, више писани, метѣхȣ да не имат, нȣ ѡсташе Дȣлѣ съ братїꙗм си ѡт закон ѡт пред господство ми.

Сеже и господство ми дадох Мътанев и Коман и Банко и Коман и Хръс, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и ѡхабȣ, ним и синовем и вноком и прѣвночетом им, ни ѡт когоже нипотькновенно, по оризмȣ господство ми.

Сеже и сведїтелїе ‹поставлѣем господство ми: жȣпа›[1]нȣ Шербан велики бан ‹Кралевски›[1] и жȣпан ‹Винтилъ бивше велики двор›[1]ник и жȣпанȣ Станко велики дворник ‹и жȣпа›[1]нȣ Влаикȣ велики логофет и Ѹдрище ви‹стїꙗр и Строе спатар›[1] и Барбȣл комис и Строе ‹пехарник›[1] и Драгȣл столник и Бадѣ Изворанȣл велики постелник. Исправник, Мъкан портар.

И аз, Драгомир, написах в древни стол Тръговище, мѣсеца юнїе еї, в лѣт ҂змѕ.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Motan şi Coman şi Baico şi Coman şi Hîrs şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină în Turbureşti, partea lui Darciul şi partea lui Dobruşa de pretutindeni, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină, ci a fost cotropită de Dulea şi cu fraţii lui.

Iar apoi, Motan şi Coman şi Baico şi Coman şi Hîrs ei au avut pîră înaintea domniei mele cu Dulea şi cu fraţii săi. Şi aşa pîra Dulea că nu este cotropită, ci îi este dedină acea mai sus-scrisă ocină. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea după cărţi că Dulea cu fraţii săi, ei şi-au dat toată partea lor de ocină lui Vintilă voievod, iar cu partea lui Motan şi a cetei lui, care sînt scrişi mai sus, Dulea şi cu fraţii săi mai sus-scrişi mai mult amestec să nu aibă, ci au rămas Dulea şi cu fraţii săi de lege dinaintea domniei mele.

Deci şi domnia mea am dat lui Motan şi Coman şi Baico şi Coman şi Hîrs, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori ⟨punem domnia mea:⟩[1] jupan Şerban mare ban ⟨al Craiovei⟩[1] şi jupan ⟨Vintilă fost mare vor⟩[1]nic şi jupan Staico mare vornic ⟨şi jupan⟩[1] Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi ⟨Stroe spătar⟩[1] şi Barbul comis şi Stan ⟨paharnic⟩[1] şi Dragul stolnic şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Măican portar.

Şi eu, Dragomir, am scris în vechiul scaun Tîrgovişte, luna iunie 15, în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXXIX/58. Copie din sec. XX, după orig. perg.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 245—246.

---

[1] Loc rupt.

62

1538 (7046) iulie 2, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земли Ꙋггровлахиискою, синъ добраго и великаго Радꙋла воиводї. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми свѣтѣи монастирꙋ глаголеми Говора, ꙗкоже да им ест Кꙋртишоара ѡт по Ѡлт више ѡт Слатинꙋ. Занеже га покꙋпи родїтелю господства ми покоинага Радꙋл воиводї ѡт Корлат клꙋчарꙋ, за ҂е҃ аспри. А потом, сътворише мененїе Радꙋл воиводї със Нѣгое спатар, тере даде Радꙋл воиводї Нѣгою спатарꙋ више реченою село Кꙋртишоара, а Нѣгое спатар, ѡн даде и приложи свѣтомꙋ монастирꙋ село Бърсещии. И еще даде Радꙋл воиво́дї ҂а҃ аспри ꙋ рꙋкꙋ Нѣгоев спатар за радї село Бръсещїи.

А потом, имаше ѡтцꙋ егꙋмена кир Ѳеѡдора и калꙋгери ѡт Говара <!> прꙋ със синъ Стъниславꙋ, по име Мирка, тере тако преше Мирка како да ꙋзимат село Кꙋртишоара ѡт калꙋгери. А господство ми сꙋдих и гледах съ въси честитими властели господства ми. И извадише егꙋмен Ѳеѡдѡра и книге и прочатах господство ми книге покоиномꙋ родїтелим господства ми Радꙋл воиводї и наидох господство ми ꙋ книге како ест покꙋпил Радꙋл воиводї село Кꙋртишоара ѡт Корлат клꙋчар за ҂е҃ аспри. А Стънислав, ѡн ест изгꙋбил ѡт къ Радꙋл воиводї със ꙋбинство и със хитлѣнство, а Корлат достиже съ правом и верном слꙋжбꙋ.

Тем радї, ѡсташе Стънислав и синъ емȣ Мирка ѡт закон ѡт пред господства ми, а господство ми дадох свѣтѣи монастирȣ, ꙗкоже да ест братием въ пищȣ и свѣтомȣ монастирȣ въ ȣкреплению и не ѡт когоже непотъкнȣвенȣ, по ѡризмȣ господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфетȣ и Ȣдрище вистиꙗр и Строе спатар и Драгȣл столникȣ и Строе пехарник и Барбȣл комис и Бадѣ Изворанова велики постелник. Исправник, Влаикȣл велики лѡгѡфет.

И аз, Драгомир ȣрикар, сїю книгȣ исписах въ столни град Тръговище, мѣсеца юлїе в҃ дьнъ, въ лѣт ҂змѕ.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Govora, ca să-i fie Curtişoara de pe Olt mai sus de Slatina. Pentru că a cumpărat-o părintele domniei mele răposatul Radul voievod de la Corlat clucerul, pentru 5 000 aspri. Iar apoi, a făcut schimb Radul voievod cu Neagoe spătarul, de a dat Radul voievod lui Neagoe spătarul mai sus-zisul sat Curtişoara, iar Neagoe spătarul, el a dat şi a dăruit sfintei mănăstiri satul Bîrseştii. Şi încă a mai dat Radul voievod 1 000 aspri în mîinile lui Neagoe spătarul pentru satul Bîrseştii.

Iar apoi, părintele egumen chir Theodor şi călugării de la Govora au avut pîră cu fiul lui Stănislav, anume Mirca, de aşa pîra Mirca, ca să ia satul Curtişoara de la călugări. Iar domnia mea am judecat şi cercetat cu toţi cinstiţii vlastelini ai domniei mele. Şi a scos egumenul Theodor şi cărţile şi am citit domnia mea cartea răposatului părinte al domniei mele Radul voievod şi am aflat domnia mea în carte că a cumpărat Radul voievod satul Curtişoara de la Corlat clucerul, pentru 5 000 aspri. Iar Stănislav, el a pierdut de la Radul voievod cu ucidere şi cu hiclenie, iar Corlat a dobîndit cu dreaptă şi credincioasă slujbă.

De aceea, au rămas Stănislav şi fiul său Mirca de lege dinaintea domniei mele, iar domniea mea am dat sfintei mănăstiri ca să fie fraţilor de hrană şi sfintei mănăstiri de întărire şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Şi eu, Dragomir uricarul, am scris această carte în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iulie 2 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 459 (M-rea Govora, IV/3). Orig., perg. (39,5 × 25), pecete timbrată. Cu o traducere din 1842; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 89, 447, f. 103 v — 104 şi 463, f. 23 v—24.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 246—247.

63 1538 (7046) iulie 4.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domnu a toată Ţara Ungrovlahiei fiiul marelui şi preabunului Io Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei méle sfintei mănăstiri de la Muşeteşti ca să fie ei sălaşă de ţigani anume Slav cu fiii lui şi Tică cu fiii lui şi Danciul cu fiii şi Conda cu fiii lui, pentru că aceşti ţigani sînt drepţi şi bătrîni ai sfintei mănăstiri şi cumpăraţi de Manea Perişanul de la Basarab voevod. Şi cartea Radului voevod şi a lui Vlad voevod şi am văzut domniia mea precum că sînt ţiganii. sfintei mănăstiri, drepţi.

Pentru acéia am dat domniia mea ca să fie ei moşie ohabnică şi de nimeni supărare să n-aibă după porunca domnii mele.

Şi ispravnic, Vlaico vel logofăt.

S-au scris la luna lui iulie în patru zile la leat 7046 ⟨1538⟩.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 209, f. 403 v. Traducere din sec. XVIII.

EDIŢII. *D.I.R., B*, 247.

---

64 1538 (7046) iulie 14, Tîrgovişte.

† Милостию божию, Їѡ Радул воивода и господинь въсои земле Ѹгровлахиское, синъ великаго Радула воиводе. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми слȣгȣ господства ми Канъ и съ синови си и съ братиꙗми, Капотъ съ синови си и Житиꙗн> и съ синови си и съ пръвибратичедȣ им, Гонцѣ и синови си и ещеже елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Нѣгошина, пети делове за ѡчинъ, понеже им ест стара и права ѡчинȣ, дѣдинȣ и ѡчищена със секира и със ѡгнъ и със трȣдом зноа, ещеже при дьни старога Дана воевода.

А потом, имаше и Канъ и съ чата емȣ прȣ пред господства ми със Стоꙗ и със чѣта его. Тако господство ми сȣдих и гледах ⟨съ⟩ чьститими правитилие господства ми и дадох господство ми Стоев и съ чата его законȣ в҃ї болѣри, како да им гледат работȣ. Тако гледали сȣ и избрали сȣ како имат Канъ и съ чета его ȣ Нѣгошина пети дело. Тако сȣ дали ѡни ѡт пред господство ми със нихно дȣше и сведетелствовали како ѡд на дрȣго метѣхȣ да не имат, нȣ да дръжит ꙗкоже ест више писано.

И пак да ест Канъ съ синови си и Тъчю съ синови си ȣ ⟨Нѣгошина⟩ дел Стънилъв въсах и дель Ратев ⟨въсах, елико се хтет⟩ избрати, понеже ю покȣпих ѡт Стънилъ и ѡт Ратѣ за ҂в҃ф аспри готови, еже при дьни покоиннога Радула воиводе. А потом, прїиде Гъчюл пред господство ми тако снедиише и побратише над неговȣ ѡчинȣ, еже ȣкривалъ над третаго дело; ещеже сȣт били побратени при дьни покоиннога Радула воиводе.

Сего радї, им дадох господство ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ, ним и синовом им и вноком им. И ни ѡт когоже непотъкновено, по рѣч господства ми.

Сеже сведетелие поставих господство ми: жȣпан Шербан велики бан ⟨Кралевски⟩ и жȣпан ⟨Винтилъ бив вел⟩ дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Бланкȣл велики логофет и Строе спатар и Ѹдрище вистиꙗр и Строе пехарник и Драгȣл столник и ⟨Бар⟩бȣл комис и Бадѣ постелник. Исправник, Татȣл логофет.

Пис ȣ градȣ Тръговищи, мѣсеца юлїе д҃ї дьнъ, в лѣт ҂з҃мѕ.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Cană şi cu fiii săi şi cu fraţii, Capotă cu fiii săi şi Jitian şi cu fiii săi şi cu vărul lor primar Gonţea şi cu fiii săi şi încă cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Neagoşina, a cincea parte de ocină, fiindcă le este lor veche şi dreaptă ocină, dedină şi curăţită cu securea şi cu foc şi cu muncă în arşiţă, încă în zilele lui Dan voievod cel Bătrîn.

Iar după aceea, Cană cu ceata lui au avut pîră înaintea domniei mele cu Stoia şi cu ceata lui. Astfel domnia mea am judecat şi am cercetat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Stoia şi cu ceata lui lege 12 boieri, ca să le cerceteze lucrul. Astfel au cercetat şi au ales că are Cană şi cu ceata lui în Neagoşina a cincea parte. Aşa au dat ei înaintea domniei mele, cu sufletele lor şi au mărturisit că alt amestec să nu aibă, ci să ţină după cum este mai sus-scris.

Şi iarăşi să-i fie lui Cană cu fiii săi şi lui Găciu cu fiii săi în ⟨Neagoşina⟩ partea lui Stănilă toată şi partea lui Rătea ⟨toată, oricît⟩ se va alege, fiindcă au cumpărat-o de la Stănilă şi de la Rătea, pentru 2 500 aspri gata, încă în zilele răposatului Radul voievod. Iar apoi, a venit Găciul înaintea domniei mele, de s-a unit şi s-a înfrăţit peste ocina lui, care acoperă a treia parte; încă erau înfrăţiţi din zilele răposatului Radul voievod.

De aceea, am dat domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Şerban mare ban ⟨al Craiovei şi⟩ jupan ⟨Vintilă fost mare⟩ vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Barb⟨ul⟩ comis şi Badea postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Scris în cetatea Tîrgovişte luna iulie 14 zile, în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CXXXIV/61. Orig., perg. (39,5× 33), rupt, pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 247—248.

---

65 **1538 (7046) iulie 16, Tîrgovişte.**

† Иже въ Христа Бога благовѣрнии и благочъстивыи и самодръжавныи и Богѡм помазаныи, Їѡ Радул воивода и господинъ, синъ прѣдобраго и великаго Радул воивода, милостиѡм божїѡм и божїем дарѡванием, ѡбладаѫщꙋми и господствꙋщоми въсои земли Ꙋгровлахиискои, ещеже и запланиискым странам, Ꙗлмашу и Фагарашу херцег. Благоизволи господство ми своим благым произволенїем, чъстим и свѣтлим ръдцем господства ми и даровах господство ми сьи въсечъстнии и благоѡбразнии и прѣпочтени, иже над въсѣми чъстни дарѡв вънастоѫщиих, сьи хрисовол господства ми почтеним правителим господства ми, жꙋпанꙋ Драгич спатарꙋ и братꙋ емꙋ, жꙋпанꙋ Ꙋдрище велики вистиꙗрꙋ и съ их синови, елице им Богъ даст и пръвобраточедї своемꙋ, жꙋпанꙋ Бинтилъ комис и със синови, елице мꙋ Богъ припꙋстит, ꙗкоже да им ест Мърџинѣнии въси със планиѡм си ѡт Бꙋчачю и със жилищѣ ѡт поле ѡт Сърата и Филипещии въси и със планиѡм си ѡт Флорѣю и съ поꙗнѡм их ѡт под виноградї и със дѣлꙋ виноградим и Бънещии въси и със планином их ѡт Флорѣю и със Поꙗном Соли

и със сол ѡт Мислѣ и Брѣза въси със планинꙋ ѡт Флорѣю и ѡт Неграшѹ и Комарникꙋл вьс, със въсом хотаром, понеже им ест ѡт Комарник половинꙋ стара и права ѡчинꙋ, дѣдинꙋ и добивана ѡт дедꙋ им Дръгич дворник, еще при дьни родїтелю господства ми, старога Радѹл воивода. Понеже сїе више речена половинꙋ ѡт Комарник било ест дѣдинꙋ едномꙋ чьловекꙋ именем Мънѣ и падал ест Мънѣ въ нѣкои съгрѣшенїе ѡт къ Дръгич дворник, радї некои кони и стоал ест да си загинет главꙋ. Потом, да егда видѣл ест Мънѣ ере хоки си главꙋ загинет, ѡи падал ест прѣд Дръгич дворник, тере дал ест више речено половинꙋ ѡт Комарникꙋ, а Драгич дворникꙋ, ѡи мꙋ ест простил главꙋ.

Ѧ дрꙋг половинꙋ ѡт Комарник, а синови Владѹлѡв,, на име: Беривое със братием си и синови Дръгоюѡв, на име Щербан със братием си и съ анепсеим си и Гꙋдѣ, ѡни ю сꙋ продали жꙋпанꙋ Драгич спатарꙋ и жꙋпанꙋ Ѹдрище великомꙋ вистиꙗр, еще при дьни Владѹцеи воивода, еже се ꙋдави. И ꙋзели сꙋт синови Владꙋлѡв, на име Берѣвое със братием си над нихꙋ дело аспри ҂а̄ѱ̄ и синови Дръгоюѡв, на име Щербан със братием си и съ анепсеам си ꙋзели сꙋт аспри ҂а̄ѱ̄ и паки Гꙋдѣ ꙋзел ест аспри ҂а̄ѱ̄, кꙋпно чии аспри ҂е̄р̄. Ѧ потом, Берѣвое съ братием си и Щербан съ братием си и съ анепсеим си и Гꙋдѣ, ѡни приидоше ꙋ господство ми, тере и свѣдетелствоваше прѣд господства ми над нихне дꙋше, како сꙋт продали въса сїꙗ више речена половинꙋ ѡт Комарникꙋ, нихне делове въсе, жꙋпанꙋ Драгич спатар и жꙋпанꙋ Ѹдрище вистиꙗр, сами ѡт своиѡм добрꙋм волиѡм.

И еще заклинание поставише ѡт прѣд господства ми, како ѡт сѫда напред, варе кого ѡт них или по своиѡм съмрътъ, ѡт синови им хощет се покꙋсити нѣкого да потигати нѣка съпренїе радї що сꙋт продали половинꙋ ѡт Комарникꙋ, таковии да сꙋт анаѳема и проклети и тръклети ѡт т҃иї ѡтьци Никенски и да имат ꙋчасти съ Иꙋдою и съ Ѧрие. Сице ꙋтѫкмише и дадѡше сами ѡт своиѡм добром волиѡм.

И паки да им ест Секѫриꙗ въси съ въсом хѡтаром и Тешила въса съ въсом хотаром и Лꙋчиꙗнии въси съ въсом хотаром и Крецещии ѡт Ѧргиш половинꙋ и Сърата половинꙋ и ѡт водꙋ и ѡт шꙋм и ѡт дѣл виноградим и Рꙋшецꙋл половинꙋ и съ въсѣх браниԝом и съ жилищѣ Бръленем и Зъвоеле въси и Дръгичещии въси и Мꙋшецелꙋл вьс и Бертещии въси и Къшчореле въси със браниԝом и съ въсем хотаром и съ ѡчинем си ѡт блата, ѡт по доле Флочем, ѡт рог Ѭловинце до Ноꙗн и през Прикѡп и Прикопꙋл и Корнѣики въси със виноградим и съ воденицем и съ въсем хотаром и Стоикица половинꙋ и съ воденицем и Четъцѣлеле въси и Тътарꙋл вьс съ въсем хотаром, ѡт хотар еже ест код Лата, по валѣ Сърънцеи, до хотарꙋл Владѹлѡв, по пꙋт Тътаров, до Тътарꙋл и ѡт Тътарꙋл по Пꙋт ѡт Миез, паки до хотар еже ест код Лата и Спатиица въса.

И паки да им ест Виишоара половинꙋ и Тиха половинꙋ и ѡт водꙋ и ѡт шꙋм и ѡт посвꙋде, понеже им сꙋт били старе и праве ѡчиие дѣдиие ѡт дедꙋ им Бадѣ дворник, аиꙋ сꙋ би загинꙋли ѡт Бѫдїка, еже се възнесе господаръ. Потом, Драгич спатар и Ѹдрище вистиꙗр, ѡни достигоше ѡт господство ми със права и верна слꙋжбꙋ.

И ациганн по име: Манѣ съ децами си и Бизииа съ децами си и Пилитꙋл съ децами си и Зъбавъ съ децами си и Гꙋдлѣ съ децами си и Нан съ децами си и Рича съ децами си и Голча съ децами си и Чован съ децами си и Фꙋга съ децами си и Ѡнча съ децами си и Нан съ децами си и Дага съ децами си и Нѣню съ децами си и Татꙋцѣ съ децами си и Костѣ съ децами си и Кодрешан съ децами си и Жонка съ децами си и Паꙋл съ децами си и Бан съ децами си и Радѹл съ децами си и Бадѣ съ децами си и Манѣ съ децами си и Нан съ децами си и . . . съ децами си и Мъндрѣ съ децами си и Прииба съ децами си и Бланкꙋл съ децами си и Гомою съ децами си и Поича и Кашча съ децами си и Попа съ децами си и Голче съ децами си и Бꙋлфа съ децами си и Тиитѣ съ децами си и Кръстоне съ децами си и Бѫи-

кан съ децами си и Дȣна съ децами си и Чиклѣ съ децами си и Бадѣ съ децами си и Стоика съ децами си и Главȣ съ децами си и Мълмок <съ децами> си и Пологa съ децами си и Костѣ съ братие си, Хрȣсан и Радꙋл и Марин, съ децами си и Стоикос съ децами си и Рѫпа съ децами си и Мȣшатȣ съ децами си и Форнеш съ децами си и Дрѫигъ съ децами си и Слъвѣю съ децами си и Дȣма съ децами си и ... Гȣдлишор съ децами си и Щȣба съ децами си и Забога съ децами си и Дадȣл съ децами си и Порчиꙗ съ децами си и Гогонѣ съ синови си и Корнѣ и Татȣл и Драгич и Стоика и Бобан ... и Костѣ съ децами си и Радȣл съ децами си и Нистор съ децами си ... и Ꙗнȣл съ децами си и Иан съ децами си и Корнѣ съ децами си ... съ децами си ... и Гъра съ децами си и Мȣрашко съ децами си и Хръ ... съ децами си ... ȣга съ децами си и Сакȣл съ децами си и Фръцилъ съ децами си и Бȣчачю съ децами си и Била съ децами си и Кър<стѣ> съ децами си и Маринко съ децами си и Никȣлое ... и Лѣлка със момкȣ си и ... със дѫщерамї си и Даина и Малѣ и Бо ... със момкȣ си и ... ȣликѫ, понеже им <сѫтъ> праве ѡчине и села и ацигани, дѣдине жȣпанȣ Драгичȣ спатарȣ и Ѹдрище великомȣ вистиꙗрȣ и добивани ѡт дедȣ им Драгичи дворник. А пръво <браточед> емȣ Винтилъ комис ѡт села више писане ... <еже> сȣт ѡт дѣдинȣ, ѡн да имат поло<винȣ> ∴.. Драгичи дворник и ацигани више писани, Винтилъ комис да не имат съ них ница.

А потом, варе комȣ ѡт них се слȣчит прѣжде съмръти <и не ѡставлѣт ѡт них> ни синȣ, ни дѫщерȣ, а въ них пръдалюкȣ да нѣст, аиȣ да ест ѡставшим им и села и ацигани и въсѣ своего комате и ... ѡт нихни ... рȣ, а села и ацигани им више писане да сȣт емȣ ... хощет бити ѡт дѫщере Драгичи дворник, а потом жȣпан Драгичи спатар и жȣпан Ѹдрище вистиꙗрȣ ... ѡставише ... господства ми, кои хокет се избрати ѡт синови им или ѡт анепсеи им или ѡт прѣвиȣчети им, еже хтет ... да давати и ȣложиги дрȣзи людїе тȣжди ѡт иноплеменик, на негове комате, више писане ... а дрȣзи кое избрати ѡт ... а ѡни да сȣт волници да моне дават емȣ комате; али тога еже хоке кланѣти дрȣгомȣ ѡт ино племеник и тако да не ȣложит людїе тȣждꙑ над <ѡчине и села> и ацигани више писани, понеже им сѫт старе и праве ѡчине и села и ацигани дѣдини.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им сȣт ним и синовом им и виȣком и прѣвиȣчетом им въ ѡхабȣ и ни ѡт когоже непотѫкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже и заклинанїе поставлѣх господство ми: кого изберет господъ Богъ по съмрътъ господства ми бити господинъ Влашкои Земле, ѡт сръдечнаго плода господства ми или ѡт сълродник господства ми, или, по грѣсех наших, ѡт ино плѣменик, да аще почетет и поновит и ȣтвръдит сꙑи хрисовȣл господства ми, того господъ Богъ да почетет и съхранит и ȣтвръдит въ господствѣ его. Аще ли поперет и расипет и посрамит, того господъ Богъ да ȣбиет его зде тѣлом, а въ бѫдѫщим вѣк дȣшам его и да имат ȣчастїе съ ... Юдою <и със> Арїю и съ ѡнѣми їꙋдене, еже възъпишѫ на господа Бога и спаса нашего Їисȣса Христа и рекоша: „<възми, ... възми и> распени, кръв его на нас и на чедѣх <нас>“, амин.

Сеже сведетелїе поставлѣет господство ми: жȣпан Шербан велики бан Кралевски и жȣпанȣ Винтилъ бивше дворник и жȣпанȣ Станко велики дворник и жȣпанȣ Влаикȣл велики логофет и жȣпан Дръгичи бивше спатар и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Драгȣл столник и Строе пехарникȣ и Барбȣл комис и Бадѣ Изворанови велики постелник. Исправник, Винтилъ дворник.

И аз, Иан диꙗк, еже начертах въ настолни град Тръговищї, мѣсеца юлїе ѕ͞ї дьни и ѡт Адама текȣща, въ лѣто ҂з͞мѕ.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѫ божїѫ господинь.

† Cel întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singurstăpînitorul şi unsul lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn, fiul prebunului şi marelui Radul voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţiilor de peste munţi Amlaşului şi Făgăraşului herţeg. A binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă, din curată şi luminată inimă a domniei mele şi am dăruit domnia mea acest întrutotul cinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstitul, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest hrisov al domniei mele cinstiţilor dregători ai domniei mele, jupanului Drăghici spătarul şi fratelui său jupan Udrişte marele vistier şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu şi cu vărul lor primar, jupan Vintilă comisul şi cu fiii, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Mărginenii toţi cu muntele lor din Buceaci şi cu jiliştea din cîmpul de la Sărata şi Filipeştii toţi şi cu muntele lor din Floreiu şi cu poiana lor de sub vii şi cu dealul viilor şi Băneştii toţi şi cu muntele lor din Floreiu şi cu Poiana Sării şi cu sarea de la Mislea şi Breaza toată, cu muntele din Floreiu şi din Negraşu şi Comarnicul tot, cu tot hotarul, pentru că le este jumătate din Comarnic veche şi dreaptă ocină, dedină, şi dobîndită de bunicul lor Drăghici vornicul, încă în zilele părintelui domniei mele, bătrînul Radul voievod. Pentru că această mai sus-zisă jumătate din Comarnic a fost dedină unui om anume Mînea şi a căzut Mînea într-o greşeală faţă de Drăghici vornicul pentru nişte cai şi a stat să-şi piardă capul. Apoi, cînd a văzut Mînea că-şi va pierde capul, el a căzut înaintea lui Drăghici vornicul, de i-a dat mai sus-zisa jumătate din Comarnic, iar Drăghici vornicul, el i-a iertat capul.

Iar cealaltă jumătate din Comarnic, fiii lui Vladul, anume Berivoe cu fraţii săi şi fiii lui Drăgoi, anume Şerban cu fraţii săi şi cu nepoţii săi şi Gudea, ei au vîndut-o jupanului Drăghici spătarul şi jupanului Udrişte marele vistier încă în zilele lui Vlăduţ voievod, care s-a înecat. Şi au luat fiii lui Vladul, anume Berivoe cu fraţii săi, pe partea lor 1 700 aspri şi fiii lui Drăgoi, anume Şerban cu fraţii săi şi cu nepoţii săi au luat 1 700 aspri şi iar Gudea a luat 1 700 aspri, cu totul fac 5 100 aspri. Iar apoi, Berivoe cu fraţii săi şi Şerban cu fraţii săi şi cu nepoţii săi şi Gudea, ei au venit la domnia mea, de au mărturisit înaintea domniei mele, pe sufletele lor, că au vîndut toată această mai sus-zisă jumătate din Comarnic, toate părţile lor, jupanului Drăghici spătarul şi jupanului Udrişte vistierul, singuri, de a lor bunăvoie.

Încă şi blestem au pus înaintea domniei mele că de acum înainte oricare dintre ei sau după moartea lor, dintre fiii lor, de va încerca cineva să ridice vreo pîră pentru că au vîndut jumătate din Comarnic, aceia să fie anatema şi afurisii şi de trei ori blestemai de către 318 părinţi din Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie. Aşa au întocmit şi au dat singuri, de a lor bunăvoie.

Şi iar să le fie Secăria toată, cu tot hotarul şi Teşila toată, cu tot hotarul şi Lucianii toţi cu tot hotarul şi Creţeştii de la Argeş jumătate şi Sărata jumătate şi din apă şi din pădure şi din dealul viilor şi Ruşeţul jumătate şi cu toate braniştele şi cu jiliştea Vîrleţei şi cu Zăvoaiele toate şi Drăghiceştii toţi şi Muşeţelul tot şi Berteştii toţi şi Căşcioarele toate cu braniştele şi cu tot hotarul şi cu ocina lui din baltă, mai jos de Floci, din cornul Ialomiţei pînă în Noian şi peste Pricop şi Pricopul şi Cornenii toţi cu viile şi cu morile şi cu tot hotarul şi Stoichiţa jumătate şi cu morile şi Cetăţelele toate şi Tătarul tot, cu tot hotarul, din hotarul care este lîngă Lata, pe valea Sărăţii, pînă în hotarul Vladului, pe drumul Tătarului pînă în Tătarul şi de la Tătarul, pe Drumul din Miez, iarăşi pînă în hotarul care este lîngă Lata şi Spatniţa toată.

Şi iar să le fie Viişoara jumătate şi Tiha jumătate şi din apă şi din pădure şi de pretutindeni, pentru că le-au fost vechi şi drepte ocine, dedine, de la bunicul lor Badea vornicul, ci au fost pierdute de Bădica care s-a ridicat domn. Apoi Drăghici spătarul şi Udrişte vistierul ,ei au dobîndit de la domnia mea, cu dreaptă şi credincioasă slujbă.

Şi ţiganii, anume: Manea cu copiii săi şi Bizina cu copiii săi şi Pilitul cu copiii săi şi Zăbavă cu copiii săi şi Gudlea cu copiii săi şi Nan cu copiii săi şi Ricea cu copiii săi şi Golcea cu copiii săi şi Cioban cu copiii săi şi Fuga cu copiii săi şi Oncea cu copiii săi şi Nan cu copiii săi şi Daga cu copiii săi şi Neniu cu copiii săi şi Tatuţea cu copiii săi şi Costea cu copiii săi şi Codreşan cu copiii săi şi Joica cu copiii săi şi Paul cu copiii săi şi Ban cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Badea cu copiii săi şi Manea cu copiii săi şi Nan cu copiii săi şi ... cu copiii săi şi Mîndrea cu copiii săi şi Priba cu copiii săi şi Vlaicul cu copiii săi şi Gomoiu cu copiii săi şi Poicea cu copiii săi şi Caocea cu copiii săi şi Popa cu copiii săi şi Golcea cu copiii săi şi Bulfa cu copiii săi şi Tintea cu copiii săi şi Cîrstone cu copiii săi şi Băican cu copiii săi şi Duna cu copiii săi şi Ciclea cu copiii săi şi Badea cu copiii săi şi Stoica cu copiii săi şi Glavu cu copiii săi şi Mîlmoc ⟨cu copiii⟩ săi şi Pologa cu copiii săi şi Costea cu fraţii săi Hrusan şi Radul şi Marin cu copiii săi şi Stoicos cu copiii săi şi Rîpa cu copiii săi şi Muşatu cu copiii săi şi Forneş cu copiii săi şi Drîngă cu copiii săi şi Slăveiu cu copiii săi şi Duma cu copiii săi şi Gudlişor cu copiii săi şi Ştuba cu copiii săi şi Zăboga cu copiii săi şi Dadul cu copiii săi şi Porcea cu copiii săi şi Gogonea cu copiii săi şi Cornea şi Tatul şi Drăghici şi Stoica şi Boban şi Costea cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Nistor cu copiii săi şi Ianul cu copiii săi şi Nan cu copiii săi şi Cornea cu copiii săi ... cu copiii săi ... şi Gîra cu copiii săi şi Muraşco cu copiii săi şi Hîr ... cu copiii săi ... uga cu copiii săi şi Sacul cu copiii săi şi Frăţilă cu copiii săi şi Buceaciu cu copiii săi şi Bila cu copiii săi şi Cîr⟨stea⟩ cu copiii săi şi Marinco cu copiii săi şi Niculoe ... şi Lélca cu copilul său şi ... cu ficele sale şi Daina şi Malea şi Bo ... cu copilul său şi ... ulică, pentru că le sînt drepte ocine şi sate şi ţigani dedine ale jupanului Drăghici spătarul şi ale lui Udrişte marele vistier şi dobîndite de bunicul lor Drăghici vornicul. Iar vărul lor primar, Vintilă comisul, din satele mai sus-scrise ... ce sînt de moştenire, el să aibă jumătate ... Drăghici vornicul şi cu ţiganii mai susscrişi Vintilă comisul să nu aibă cu ei nimic.

Iar apoi, oricăruia dintre ei i se va întîmpla mai înainte moarte ⟨şi nu va rămîne din ei⟩ nici fiu, nici fiică, iar la ei prădalică să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor şi satele şi ţiganii şi toate averile lui şi ... din ... lor şi satele şi ţiganii lor mai sus-scrişi să fie lui ... va fi din fetele lui Drăghici vornicul, iar apoi jupan Drăghici spătarul şi jupan Udrişte vistierul ... au lăsat ... domnia mea, cine se va alege dintre fiii lor sau dintre nepoţii lor sau dintre strănepoţii lor, care vor vrea ... să dea şi să aşeze alţi oameni streini, din alt neam, pe averile lui mai sus-scrise ... iar alţii care se vor alege din ...iar ei să fie volnici să nu-i dea lui averile; ci acela care va voi să închine altuia din neam strein să nu aşeze oameni streini peste ⟨ocinele⟩ şi ţiganii mai sus-scrişi, fiindcă le sînt lor vechi şi drepte ocine şi sate şi ţigani, dedine.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor de ohabă şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată şi blestem am pus domnia mea: pe cine va alege domnul Dumnezeu după moartea domniei mele să fie domn al Ţării Româneşti, din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui. Iar dacă va călca şi va risipi şi va batjocori, aceluia domnul Dumnezeu să-i ucidă aici trupul lui şi în veacurile viitoare sufletul lui. Şi să aibă parte... cu Iuda ⟨şi cu⟩ Arie şi cu acei iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi au spus: „⟨ia-l, ia-l⟩ şi răstigneşte-l, sîngele lui asupra noastră şi asupra copiilor ⟨noştri⟩“, amin.

Iată martori pune domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi jupan Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vintilă vornic.

Şi eu, Nan diacul, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iulie 16 zile şi de la Adam curgători în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad, XXXIX/5. Orig., perg. (56,5× 46), rupt şi şters, pecete atîrnată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 248–251.

---

66 1538 (7046) august 28, Tîrgşor.

† Милостию божїю Їѡ Радꙋл воивода и господинь въсои земли Ѹггровлахиискою, синь прѣдобраго и великаго Радꙋл воевода. Дават господство ми сие повѣление господства ми Сареи калꙋгерица и сестра си Ꙗнеи, ꙗкоже да им сꙋт сваке комате Стоике Милкѡв сь четѡм си, села и ацигани. Понеже ест биѡ продал Стоика Милков сь четѡм си едни села, по име Ꙗниноаса, ѡт код Тръговище, Басарабꙋ воиводꙋ, за ҂к҃ аспри, а Басараб воиводе даде тои села свѣтѣи Митрополие ѡт Тръговище, дꙋше радї его.

А потом, имаше съпрѣние Сара калꙋгерица и сестра си Ꙗна пред господства ми със Стоика Милков и със четѡм си над тои села Ꙗниноаса ѡт код Тръговище. А господство ми гледах и сꙋдих съ честитими правителие господства ми и изнаидох господство ми како ѡное села, що ест продал Стоика Милков и съ четѡм си Басарабꙋ воиводе, нѣст бил Стоикжи правꙋ ѡчинꙋ и дѣдїнꙋ, анꙋ находил се ест тои село старꙋ и правꙋ ѡчинꙋ и дѣдїнꙋ Сареи и сестра си Ꙗнеи. Ѹ тем, господство ми невъсхощет разорити помѣнꙋ Басараб вои<во>д, тере да ꙋзимам того село ѡт свѣтѣи Митрополие, анꙋ дадох господство ми Сареи калꙋгерица и сестра си Ꙗнеи ... <ац>игани Стоикев Милков и съ четѡм Стоикев, понеже нѣст бил им<ал Ст>оика Милоков съ четѡм си ни една метѣх със тои села Ꙗниноаса ѡт код Тръговище. И ѡсташе Стоика Милкѡв с четом си ѡт закон ѡт пред господства ми.

А потѡм, прииде Са<ра> калꙋгерица и сестра си Ꙗна пред господства ми, тере ꙋложише и побратише по почтениим правителием господства ми жꙋпан Ѹдрище вистиꙗр и по жꙋпан Строе спатар над теизи аспри що ест дал Басараб воевод Стоикев Милко съ четѡм си над тои село Ꙗниноаса ҂к҃ аспри и над въсех селах и ацигани еже сꙋт Стоикев Милко съ четѡм си, ꙗкоже да си сꙋт братие неразделени въ вѣки.

Сего радї и свѣдѣтели поставлѣем господство ми: жȣпан Шърбан бан и жȣпан Вентилъ бивше дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл вел логофет и Драгȣл столник и Строе пехарник и Барбȣл комис и Бадѣ велики постелник.

Пис ȣ Тръгшор, мѣсеца аѵгȣст к҃и дьни, в лѣт ҂з҃мѕ.

† Їѡ Радѵл воѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Sarei călugăriţa şi surorii sale Ana, ca să le fie toate averile lui Stoica al lui Milco cu ceata sa, sate şi ţigani. Pentru că a vîndut Stoica al lui Milco cu ceata sa un sat, anume Aninoasa de lîngă Tîrgovişte lui Basarab voievod pentru 20 000 aspri, iar Basarab voievod a dat acel sat sfintei Mitropolii din Tîrgovişte, pentru sufletul lui.

Şi apoi, a avut pîră Sara călugăriţa şi sora ei Ana înaintea domniei mele cu Stoica al lui Milco şi cu ceata sa pentru acel sat Aninoasa de lîngă Tîrgovişte. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că acel sat pe care l-a vîndut Stoica al lui Milco şi cu ceata sa lui Basarab voievod, n-a fost dreaptă ocină şi dedină a lui Stoica ci acel sat s-a aflat veche şi dreaptă ocină şi dedină a Sarei şi a surorii sale Ana. Întru aceasta, domnia mea n-am vrut să stric pomana lui Basarab voievod, ca să iau acel sat de la sfînta Mitropolie, ci am dat domnia mea Sarei călugăriţa şi surorii sale Ana . . . ţiganii lui Stoica al lui Milco şi cu ceata lui Stoica, pentru că n-a avut Stoica al lui Milco cu ceata sa nici un amestec cu acel sat Aninoasa de lîngă Tîrgovişte. Şi a rămas Stoica al lui Milco cu ceata sa de lege dinaintea domniei mele.

Iar apoi, a venit Sara călugăriţa şi sora ei Ana înaintea domniei mele, de au aşezat şi au înfrăţit pe cinstiţii dregători ai domniei mele pe jupan Udrişte vistierul şi pe jupan Stroe spătarul, peste aceşti aspri ce i-a dat Basarab voievod lui Stoica Milco cu ceata sa pentru acel sat Aninoasa, 20 000 aspri, şi peste toate satele şi ţiganii care sînt ai lui Stoica Milco cu ceata lui, ca să fie fraţi nedespărţiţi în veci.

De aceea şi martori punem domnia mea: jupan Şărban ban şi jupan Ventilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Dragul stolnic şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea mare postelnic.

Scris în Tîrgşor, luna august 28 zile în anul 7046 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 460 (Mitrop. Ţ. Rom., XXXIV/4). Orig., hîrtie (31,5 × 21), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1862; alte traduceri ibidem, ms. 127, f. 270 v—271 şi 134, f. 12.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 251—252.

---

67 **⟨1538 septembrie 1 — 1539 august 31⟩ 7047.**

Transumt din doc. cu data 1659 ⟨7167⟩ iunie 15.

„Deci boiarii Rudeani n-au avut nici cărţi de moşie, nici zapise de cumpărătoare de la nimeni pe aceale ocine, nici rumânii n-au avut nici o scrisoare . . . Stepan postelnicul Vlădeanul şi cu boiarii den Slăviteşti, ei au adus la noi întîiu 4 cărţi vechi şi bătrîne de la strămoşii . . . lor de moştenire ohabnică peste satul Pleşoi: cartea Vladului vodă şi cartea lui Ventilă vodă şi cartea l‹ui . . .› vodă şi cartea lui Moisi vodă. Şi au fost stăpînit satul Pleşoi tot cu bună pace pînă în zilele Radului vodă, sinu Radu vodă, cînd ‹au fost leat› 7047. Atuncea s-au fost sculat nişte rumâni din Pleşoi, anume: Stoica cu fraţii lui, şi Turcin şi v‹e›rii lui Turcin de au rădicat pîră cu stăpînii lor, cu Oprea . . . şi cu frate-său Cîrstiian . . . Vlădeni şi den Slăviteşti, pîrîndu rumânii dinaintea Radului vodă, zicînd ‹că au . . .› şi ei moşie în Pleşoi împreună cu boiarii şi au ‹luat› leage să jure, iar Oprea . . . fiindŭ ei urgisiţi ... Radu vodă n-au fost cu te . . . cărţile lor ceale . . . cărţi . . . boiari n-au fost dat voe r‹umânilor› să jure cu 12 oameni . . . cu aceea leage . . . au fost mers la Radu vodă de au cerut de ‹le-au› dat alţi jurători ‹dar n-au putut› jura nici cu aceea ; ei au mers iar la Radul vodă să ceae şi a treea leage şi au găsit pe . . . Oprea peharnicul şi Cîrstiian logofătul. Ei s-au socotit şi au scos cărţile lor ceale de moştenire, vechi şi bătrîne . . . în divan înnaintea Radului vodă. Atuncea Radul vodă au pus de au bătut pe rumâni mult şi i-au dat să fie ‹iarăşi rumâni lui Oprea păharnicul› şi lui Crîstiean logofătul cum au fost şi mai nainte“.

Bibl. Acad., CLXXXI/43. Traducere.

EDIŢII. Ionaşcu, *Doc. Olt.*, 122—123.

---

68 **‹1538—1539› septembrie 23.**

† Милостїю божїю, ‹Їѡ› Радꙋл воевода и господинъ въсеи земли Ꙋгровлахїискои, синъ великаго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Говора и ѡтцꙋ егꙋменꙋ Ѳеѡдѡрꙋ, ꙗкоже да ест волен съ сїю книга господства ми дръжати си ѡчина свѣтомꙋ монастир ꙋ Нънъшещи дел Спринтенов, поꙗна със просено, понеже прїидет ‹ѡтцꙋ› егꙋменꙋ Ѳеѡдѡрꙋ, тере ми жалова пред господство ми како их притиснет Кръстиꙗн ѡт Стоичани съ братиꙗми си да им ꙋзимат поꙗна съ просе‹но›м. Тако, господство ми изнаидох како ест таю ѡчинꙋ свътомꙋ монастир покꙋпена ѡт давна врѣмена.

Сего радї, да ест ѡтцꙋ егꙋменꙋ волен да си дръжит ѡчинина да си ꙋзимат просе и да си ѡрет. А ти, Кръстиꙗне, да не бантоваши веке ѡчина свѣтомꙋ монастир; аколи ти се мнит нѣщо крив, а ти хокеш стоати лице пред господство ми, със ѡтцꙋ егꙋменꙋ. И ви, кои есте люде Кръстиꙗнов, да се варꙋнте ѡт ѡчина свѣтомꙋ монастир ере хокете съ главе платит. Ино неке бит, по реч господства ми.

Исправник Бланкꙋл вел лѡгѡфет.

Пис септемврїе к҃г дьни.

† Їѡ Радꙋл воевода, милостїѧ божїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, ‹Io› Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Govora şi părintelui egumen Theodor, ca să fie volnic cu această carte a domniei mele să-şi ţină ocina sfintei mănăstiri de la Nănăşeşti, partea lui Sprinten, poiana cu mei, pentru că a venit părintele egumen Theodor, de mi s-a jeluit înaintea domniei mele că îi cotropeşte Cîrstian din Stoiceani cu fraţii lui, ca să le ia poiana cu mei. Astfel, domnia mea am aflat că este acea ocină a sfintei mănăstiri, cumpărată de multă vreme.

De aceea, să fie volnic părintele egumen să-şi ţină ocina şi să ia meiul şi să are. Iar tu, Cîrstiane, să nu tulburi mai mult ocina sfintei mănăstiri;

iar dacă ţi se va părea strîmb, iar tu vei sta de faţă înaintea domniei mele cu părintele egumen. Şi voi, care sînteţi oamenii lui Cîrstian, să vă feriţi de ocina sfintei mănăstiri căci veţi plăti cu capul. Altfel nu va fi, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

S-a scris în septembrie 23 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 415 (Govora, VII/9). Orig., hîrtie (29×21), pecete timbrată. Cu două traduceri din 1750 şi 1843; alte traduceri ms. 234, f. 136, 447, f. 164 şi 463, f. 154 v.

Datat ca anterior doc. din 1539 oct. 16.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 252—253. Facs. *ibidem*, 489.

---

69 **1538 (7047) noiembrie 17, Tîrgovişte.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ всеи земле Ѹгровлахиискои, синъ великаго и прѣдобраго синꙋ Влада воевода. Дават господство ми сїю повѣленїе господства ми болѣрінꙋ господства ми, жꙋпан Радꙋл вистиꙗр, ꙗкоже да мꙋ ест селищѣ что се зовет Бистрица, али ѿт блата Бистрицов третаго дело и Поꙗна Ѹрьцин, дори ꙋ хотар, ꙋ водꙋ Стръмбев половино, понеже га съм покꙋпил господство ми ѿт жꙋпаница Маргаа ѿт Каракал за ҂л҃ аспри.

А ꙋ тем, господство ми дал съм <и> помиловах болѣринꙋ господства ми, еже ест више писан, радї слꙋжбꙋ еже ми ест послꙋжил със правомꙋ слꙋжбꙋ, када дꙋшел Лаюѡтъ Бъсърабъ и със Строе на Кладницъ Циганов, тере се ꙋбиет със господство ми. И ещиже их съм дал и на свадбꙋ, када мꙋ их съм дал жꙋпаница Каплѣ, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ емꙋ и синовим им, внокомже и прѣвночитом им и не ѿт когоже непоколѣбими, по реч господства ми.

<Сеже и све>[1]детелїе поставлѣем господства <ми: жꙋ>[1]пан Станко велики дворник и жꙋ<пан Влаи>[1]кꙋл велики логофет и Строе спатар и Ѹдрище вистиꙗр и Драгꙋл столник и Радꙋл[2] комис и жꙋпан Бадѣ Юз велики постелник. Исправник, Станко велики дворник.

Аз писах, Радꙋл граматик, въ столни град ꙋ Тръговище, мѣсеца ноемврїе зї дьни, въ лѣт ҂змѕ.

† Їѡ Радꙋл воевода, милостїѫ божїѫ господинь

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului fiu al lui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Radul vistierul, ca să-i fie siliştea care se chiamă Bistriţa, însă din balta Bistriţa a treia parte şi Poiana Uriţii, pînă în hotar în apa Strîmbei, jumătate, pentru că le-am cumpărat domnia mea de la jupaniţa Marga din Caracal, pentru 30 000 aspri.

Iar întru aceasta, domnia mea am dat ⟨şi⟩ [1] am miluit pe boierul domniei mele care este mai sus-scris, pentru slujba pe care mi-a slujit-o cu dreaptă slujbă, cînd a venit Laiotă Băsărabă şi cu Stroe la Fîntîna Ţiganului, de s-au bătut cu domnia mea. Şi încă i-am dat şi la nuntă, cînd i-am dat pe jupaniţa Caplea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

⟨Iată şi⟩ [1] martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan ⟨Vlai⟩[1]cul mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Dragul stolnic şi Radul[2] comis şi jupan Badea Iaz mare postelnic. Ispravnic, Staico mare vornic.

Am scris eu, Radul gramaticul în cetatea de scaun în Tîrgovişte, luna noiembrie 17 zile, în anul 7047 ⟨1538⟩.

† Io Radụl voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MCXLIV/1. Orig., hîrtie (30,5 × 20,5), pecete timbrată. Copii la Arh St. Buc., ms. 710, f. 681 v. şi 479, f. 103. Traduceri ibidem, S. I., nr. 462 (Vieroş, VIII/1) ms. 349, f. 249, 479, f. 103, 480, f. 125—126 şi 710, f. 681 v.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 254.

---

[1] Loc rupt.
[2] În loc de: Barbul.

70 — 1538 (7047) noiembrie 21.

† Милостїю <божїю, Їѡ Рад>ꙋл воивода и господинь въсоє <землє Ѹггровлахїнскоє>, синъ великаго <и прѣдобраго Радꙋл> воивода. Дават господство ми <сїє повелѣнїє> господства ми <болѣринꙋ> господства ми жꙋпанꙋ Нѣгꙋ <и със синови> си, єлици мꙋ Богъ даст, ꙗкоже да мꙋ и єст ... ѡт дел ... третаго дела ... хотарꙋ Братꙋлев, по кꙋдє имат ѡт ѡчина Мꙋшчелои сїи ... и ѡт ... посвꙋдє по кꙋдє имат ... понеже ю продадє Братꙋл ѡт своѥ добрꙋ волю, а жꙋпан Нѣгꙋл ... више речене ѡчине ѡт Братꙋл за ѡ҃к аспри. И господство ми дадѡше конь.

Сего радї, им дадох и господство ми <ꙗкоже> да им єст ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, им и синовом им и внуком им и прѣвънꙋчетом и ѡт никѡгѡже непотакновено, по реч господства ми.

Сеже сведетелиє поставлєх господство ми: жꙋпан Шербан велики бан и жꙋпан Станко вел дворник и жꙋпан Бланкꙋл вел лѡгѡфет и Строє спатар и Ѹдрище вистнер и Строє пехарник и Драгꙋл столник и Барбꙋл комис и Бадѣ постелник. Исправник, Коада вел ключар.

И аз, Стан граматик, писах мѣсеца ноємврїе к҃а дьни, в лѣт ҂з҃мз.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божї господинь.

† Din mila ⟨lui Dumnezeu, Io Rad⟩ul voievod şi domn a toată ⟨ţara Ungorvlahiei⟩, fiul marelui ⟨şi preabunului Radul⟩ voievod. Dă domnia mea această ⟨poruncă⟩ a domniei mele ⟨boierului⟩ domniei mele jupanului Neagu şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie... din partea... a treia parte... hotarul lui Bratul, pe unde are din ocina Muşcelului... şi din ... pretutindeni pe unde are... pentru că i-a vîndut-o Bratul de a lui bunăvoie, iar jupan Neagul... mai sus-zisele ocine de la Bratul, pentru 820 aspri. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Şerban mare ban şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Barbul comis şi Badea postelnic. Ispravnic, Coadă mare clucer.

Şi eu, Stan gramaticul, am scris, luna noiembrie 21 zile în anul 7047 <1538>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 463 (Ep. Buzău, XLIX/1). Orig., perg. (28 × 33,5), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1861.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 254—255.

71 1539 (7047) ianuarie 8, Tîrgovişte.

† Въ законѣ повелѣ господь Богь синѡвѡм Израелевѡм да на въсѣко лѣто десетствовати елика аще стежет и въ вѣдещи апостолы и богоносиїи ѡтцї съвѣщаше на помощи и на благодѣтелство дȣшамь нашим и прѣдаше нам послѣдним чедом их, ѡви молитвое и бдѣнием и постом, ѡви милостиниꙗ и покаїе ѡгрѣбати се ѡт въсѣких зль, съ въсѣкоѫ верѡѫ ȣтвръждением да готови бȣдем ȣслишати ѡи глас: „Да прїидѣте къ мнѣ въси ȣтвръждаещим се и ѡбрѣменени и азь ȣпокои ви. Възмѣте иго мое на себе и наȣчите се ѡт мене ꙗко кротѫк есѫм и смѣрен сръдцем и ѡбрѣщете покои дȣшамъ вашим иго бо мое благо ест и брѣме мое лекко ест. Прїидѣте благословени ѡтца моего и наслѣдоуите се ȣготованое вам царство ѡт слȣженїе мира; възалках бо се и дасте ми ꙗсти въжьждах се и напоисте ме, странем бех и въведосте ме, наг бех и ѡдѣасте ме, болен бех и посѣтисте, въ темници бѣх и прїидосте къ мнѣ.“

Се и азъ благоверни и Христȣлюбиви и благочестиви и самодрѣжавиїи, Їѡ Радул воивода и господинъ, синь добраго Радула воивода, милостїѡм божїѡм и божїѡм дарованием, ѡбладающȣ ми и господствȣещȣ ми въсеи земли Ȣггрровлахїискои, ещеже и запланиинским странам, Амлашȣ и Фагарашȣ херцег, ревнȣе последствовати древнїм царием и господам, еже земна въ благодѣлствѣ мирнѣ прѣпроводише и небесниоемȣ царствїю сподобише се. Бѣмже ꙗко любещим Бога въсѣ поспѣетце въ благое мѫдроство пльтьска съмрътъ а мѫдрост дȣховна живот. И ми сиꙗ въспомѣнꙗх господство ми и слово Давида проорока и царѣ глаголеща: „Блажени имже отпȣстише се безаконие и имже прикрише се грѣси, блажѣн мȣж емȣ невименȣет се грѣси.“ И паки: „Им же ѡбразѡм желает елен на источники водї, сице желает дȣша моа къ тебѣ, Боже“.

Сице въжделѣ господство ми въ храмȣ свѣтои ѡбитѣли и свѣтѣи и живоначелнѣие Трроици и манастирȣ зовеми Козию, ѡтцȣ егȣменȣ кур Єфрем и въсем ꙗже ѡт Христѣ братие живȣщих ,ꙗкоже да им сȣт въ подрȣчие села по именȣ Жимблѣ и Шарбанещї и Брѫдъцѣнїи и Сѣка и Кълимънещї и Пѫтещї и Лȣнчанїи и Богдънещї и Хинотещї и Бȣкȣрещї и Троинещї и Жоржани, що кȣпише ѡт Драгоꙗ за н҃ флорини и за едини конь.

И Съвъстрѣни, понеже сȣт покȣпени ѡт Шолда пол за ҂дх҃ аспри, и дрȣги пол покȣпише ѡт Стоика и ѡт Крыстѣ за ҂дх҃ аспри.

И Сълѫтрȣкȣл по Коиска въс, понеже га ест покȣпил Магдалина ѡт Коман Фагарашанȣл за н҃ флорини, тако га даде Магдалина свѣтомȣ монастирȣ; а дрȣга пол покȣпише ѡт Нѣга и ѡт Пипрѣ, сина еи, за н҃ флорини. И Силища Мѫлоиѡв, понеже ю покȣпише ѡт жȣпаница Нѣга за т҃ аспре.

И Ȣлица ѡт Рибник сва и съ винарием господском свех, да си га ȣзимают калȣгери ѡт свѣтаго монастира що ест чашȣ свѣтѣи и живоначелнѣи Трроици и т҃ челѣди ацигани.

И Водострица и Чокънещи и Стънещи и Кълȣгърѣни и Кърърѣни и Лȣминѣни и Пъпенеи що их покȣпи ѡт Ганѣ Таȣрȣл за хн҃ аспри.

И къбларство ѡт сȣдство Влъча да си ȣзимает калȣгери ѡт жито и ѡт ечмен, колико се находит въ тои сȣдство. И къблари господски да се не поставет, анȣ сами калȣгери да си себерет къблове.

И вама на Ценꙋне и блато Мамино ѡт Орлѣ горе съ въсѣми блатами, колико дръжит и блато Кѫбел ѡт Сѫпатꙋл доле, до ꙋстиꙗ Мловинци, колико се ѡбрѣтают. Такожде и съ въсѣм хотарем тѣм селом и блатом. Тиꙗ въсех да им сꙋт въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ и Божественим иноком въ пищꙋ, а нам же и родителиех наших въ вечное въспоминание и их ѡт когоже непотъкновенно, порнзмо господства ми.

Ѥщеже и заклинание поставлех господство ми: по съмръти господства ми, кого изберет господъ Богъ бити господинъ въ Влашкои Земле, или ѡт сръдечнаго плода господства ми сирѣчї ѡт синови господства ми, или ѡт сродник господства ми или по грѣсех наших ѡт иино плѣменик, да аще<почетет и>[1] поновит и ꙋтвръдит и съхранит сїю хрисовꙋл господства ми, того господь Богъ да га почетет и ꙋкрѣпит въ господствѣ его. А аще <не почетет и>[1] не поновит, ни съхранит нꙋ разорит и поперит и посрамит сїѧ виша речена, того господъ Богъ, сътворивїи небо и землѣ, да га ꙋбиет его здетѣло, а въ бꙋдещих вѣце дꙋша его и да имат ꙋчѣстиꙋ съ Юдом и съ треклетим Ариѡм и съ иинеми Иꙋдеие еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Ї҇усꙋса Христа, кръв его на них и на чедѣх их, еже ест и бꙋдет въ веки, амин. И да ест треклет ѡт т҃иї богоносни ѡтци иже въ Никенски, амин.

Сеже сведетелие: жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Винтилъ бивше дворник и жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпанꙋ Властꙋ велики лѡгѡфет и Строе спатар и Ꙋдрище вистиꙗр и Строе пехарник и Барбꙋл комис и Драгꙋл столник и Вадѣ постелник.

И аз, Богдан, написах въ столни град Тръговище, мѣсеца генарїе и҃ дьни въ лѣт ҂з҃мз.

† Ї҇ѡ Радꙋл воевода, милостїѧ божїѧ господинь

Ї҇ѡ Радꙋл воивода[2].

† În lege a poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Izrael ca în tot anul să dea zeciuială din cîte vor agonisi şi ştiind aceasta, apostolii şi părinţii purtători de Dumnezeu ne-au sfătuit spre ajutor şi spre facere de bine a sufletelor noastre şi ne-au dat nouă fiilor celor de pe urmă ca unii cu rugăciune şi cu priveghere şi cu post, alţii cu milostenie şi cu pocăinţă, a ne curăţa de toate răutăţile şi cu credinţa întărită, să fim gata a asculta acel glas: „Veniţi către mine toţi cei ce sînteţi obosiţi şi împovăraţi, şi eu vă voi odihni. Luaţi jugul meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la mine că sînt blînd şi smerit cu inima şi veţi afla odihna sufletelor voastre, căci jugul meu este bun şi povara mea este uşoară. Veniţi binecuvîntaţii părintelui meu şi moşteniţi împărăţia gătită vouă de la facerea lumii; că am flămînzit şi mi-aţi dat să mănînc, că am însetat şi mi-aţi dat să beau, străin am fost şi m-aţi primit, gol am fost şi m-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi m-aţi căutat, în temniţă am fost şi aţi venit la mine“.

Iată şi eu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul şi binecinstitorul şi singurstăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, fiul bunului Radul voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, herţeg al Amlaşului şi Făgăraşului, rîvnind a urma vechilor împăraţi şi domni, care în binefaceri pe pămînt cu pace au petrecut şi de împărăţia cerurilor s-au învrednicit. Ştim că celor iubitori de Dumnezeu toate le izbutesc în bine, că înţelepciunea trupească e moarte, iar înţelepciunea sufletească, viaţă. Şi aducîndu-mi de acestea aminte domnia mea şi de cuvîntul lui David proorocul şi împăratul, care spune: „Fericiţi cei cărora li s-au iertat fărădelegile şi celor ce li s-au acoperit păcatele, fericit bărbatul căruia nu i se socot păcatele“. Şi iarăşi: „În ce chip doreşte cerbul după izvoarele apelor, astfel doreşte sufletul meu către tine, doamne".

Astfel am dorit domnia mea către hramul sfîntului lăcaş al sfintei şi de viaţă începătoarei troiţe şi mănăstirii numite Cozia, părintelui egumen chir Efrem şi tuturor fraţilor trăitori întru Hristos ca să le fie sub stăpînire satele, anume: Jimblea şi Şărbăneşti şi Brădăţenii şi Seaca şi Călimăneşti şi Păteşti şi Lunceanii şi Bogdăneşti şi Hinoteşti şi Bucureşti şi Troieneşti şi Jorjani, pe care le-a cumpărat de la Drăgoiu pentru 50 florini şi pentru un cal.

Şi Săvăstreani, pentru că au fost cumpăraţi de la Şolda, jumătate pentru 1 600 aspri iar cealaltă jumătate au cumpărat-o de la Stoica şi de la Cîrstea pentru 1 600 aspri.

Şi Sălătrucul pe Coinsca tot pentru că l-a cumpărat Magdalina de la Coman Făgărăşanul pentru 50 florini, astfel l-a dat Magdalina sfintei mănăstiri; iar cealaltă jumătate au cumpărat-o de la Neaga şi de la Piprea, fiul ei, pentru 50 florini.

Şi Siliştea Miloiului, pentru că a cumpărat-o de la jupaniţa Neaga, pentru 300 aspri.

Şi Uliţa din Rîmnic toată şi cu vinăriciul domnesc tot, să-l ia călugării de la sfînta mănăstire, ce este partea sfintei şi de viaţă începătoarei troiţe, şi 300 sălaşe de ţigani.

Şi Vodostriţa şi Ciocăneşti şi Stăneşti şi Călugăreni şi Cărăreni şi Lumineni şi Păpenei, pe care i-a cumpărat de la Ganea Taurul, pentru 650 aspri.

Şi găletăritul din judeţul Vîlcea să-l ia călugării din grîu şi din orz, cît se va afla în acel judeţ. Iar găletarii domneşti să nu se aşeze, ci singuri călugării să-şi adune găleţile.

Şi vama de la Genune şi balta Mamino de la Orlea în sus cu toate bălţile cîte ţine şi balta Căbel de la Săpatul în jos pînă la gura Ialomiţei, cîte se află. De asemenea şi cu toate hotarele acelor sate şi bălţi. Toate acestea să le fie de ocină şi de ohabă sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări de hrană şi nouă şi părinţilor noştri de veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi blestem am pus domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine îl va alege domnul Dumnezeu a fi domn în Ţara Românească sau din rodul inimii domniei mele, adică din fiii domniei mele, sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări şi va păzi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească în domnia lui. Iar dacă ⟨nu va cinsti⟩ [1] şi nu va înnoi şi nu va păzi, ci va strica şi va călca şi va batjocori cele mai sus-zise, pe acela domnul Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pămîntului, să-l ucidă, aici cu trupul şi în veacurile viitoare sufletul său şi să aibă parte cu Iuda şi cu de trei ori blestematul Arie şi cu ceilalţi iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ce este şi va fi în veci, amin. Şi să fie de trei ori blestemat de către purtătorii de Dumnezeu 318 părinţi, ce sînt la Nicheia, amin.

Iată martori: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Dragul stolnic şi Badea postelnic.

Şi eu, Bogdan, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna ianuarie 8 zile în anul 7047 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Io Radul voievod [2].

Arh. St. Buc., S. I., nr. 464 (Cozia, XLVI/1 şi XLVIII/3). Orig., perg. (55,5×36,5), pecete atîrnată, căzută. Cu trei traduceri; alte traduceri ibidem, ms. 209, f. 133 v—135 şi 215, f. 43 v — 46.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 255—257.

---

[1] Loc rupt.
[2] Semnătură adăugată probabil ulterior.

72 1539 (7047) ianuarie 20, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсое земле Ѹггровлахїиское, синъ великаго и добраго Радꙋл воиводе. Желанїе въсприехом къ свѣтим и божественим цръквам по пророческомꙋ словꙋ: „Симже ѡбраз желает елен на источники водни, сие желает дѫше моа к тебе, Боже." И паки: „Блаженъ милꙋеи вес дьнъ, наслаждает се господови".

Сего радї, тъщꙋ бо се и аз къ въси свѣтим и божественим цръквам, наипаче къ семꙋ свѣтомꙋ и въсечьстномꙋ храмꙋ монастира глаголеми Рънк<ъчовꙋл, еже> ест храм прѣсвѣтое въведенїе. Сеже видѣхѡм ѡбсирѣвших ѡт благочьстивих и свѣтопочивших господах, дѣдї наши и родїтелие господства ми и помислих господство ми поновити и ꙋтвръдитї и миловати и назирати ѡт елико бꙋдет нам мочно ѡт Бога даннаго нам стежанїе, ꙗкоже дрꙋзи господари еже прѣжде нас бивших. <И> приложих господство ми ꙗкоже да имат чьстнѣиши инокине[1] прѣбиваещии въ свѣтомꙋ мѣсто томꙋ ѡброк кꙋке а҃ кѫблове и вечини и҃ за сено и крꙋшеци ха҃ ѡт Велика Ѡкнꙋ и е҃ чьловецї ѡт варош Питещи за винаричи.

Сїе въсе приложих и дадох господство ми, ꙗкоже да ест свѣтомꙋ местꙋ въ ꙋкрѣпленїе и божественем инокинем [1] въ пищꙋ и въ ꙋстрабꙋ, а господство ми и родїтелем господства ми въ вѣчное въспоминанїе. Сего радї непрѣложене да им се дават више приложени ѡброк ката годинꙋ.
Сеже и сведѣтелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Винтилѫ бивши дворникꙋ и жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Бланкꙋл великы логоѳет и Ѹдрище вистїꙗр и <Драгꙋл> столник и Строе спатар и Строе пехарник и Барбꙋл комис и Вадѣ Изворанов велики постелник. Исправник, <жꙋпан Бланкꙋл вел логофет>.

<И аз,...> и въ малїих дїꙗцѣх, еже начертах въ дивнѣ градъ Тръговище, мѣсеца генарїе к҃ дьни, въ лѣт х҃змз.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dorinţă am ridicat către sfintele şi dumnezeieştile biserici după cuvîntul proorocului: „În ce chip doreşte cerbul către izvoarele apelor, aşa doreşte sufletul meu către tine, Dumnezeule". Şi iarăşi: „Fericit cel ce miluieşte toată ziua, se îndulceşte întru domnul".

De aceea, am rîvnit şi eu către atotsfintele şi dumnezeieştile biserici, mai ales către acest sfînt şi atotcinstit hram al mănăstirii ce se cheamă Rînc<ăciovul, care> este hramul preasfintei vovidenii. Iată, am văzut-o sărăcită de binecinstitorii şi sfîntrăposaţii domni, bunicii şi străbunicii noştri şi părinţii domniei mele şi am socotit domnia mea a o înnoi şi a o întări şi a o milui şi a o cerceta cît va fi nouă cu putinţă din agoniseala dată nouă de Dumnezeu, precum şi alţi domni ce au fost mai înainte de noi. Şi am dăruit domnia mea, ca să aibă cinstitele călugăriţe [1], care locuiesc în acel loc, obroc găleţile de la

60 de case şi 8 vecini pentru fîn, 1 000 bolovani <de sare> de la Ocna cea Mare şi 5 oameni din oraşul Piteşti pentru vinărici.

Acestea toate le-am dăruit şi am dat domnia mea, ca să fie sfîntului loc de întărire, iar dumnezeieştilor călugăriţe [1] de hrană şi de folosinţă şi domniei mele şi părinţilor domniei mele de veşnică pomenire. De aceea, neschimbat să li se dea mai sus-dăruitul obroc, în fiecare an.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier <şi Dragul> stolnic şi Stroe spătar şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, <jupan Vlaicul mare logofăt>.

Am scris eu... cel mai mic între dieci, în minunata cetate Tîrgovişte, luna ianuarie 20 zile în anul 7047 <1539>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 465 (Rîncăciov, XIIIn). Orig., hîrtie (23 × 36,5), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XVIII, după care s-au făcut completările.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 257—258.

---

[1] Răzuite ultimele litere şi cuvîntul transformat în иноки (călugări).

---

73 1539 (7047) februarie 22, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воивода и господинь въсои землю Ꙋгровлахиискои, синь прѣдобраго и великаго Радꙋла воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Станиȣ и съ синови си, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Мънещи по Ѡлтец, дел его въса, варе елика се хтет избрати, понеже мȣ ест стара и права ѡчина и дѣдїна.

А потом, имаше съпренїе пред господства ми със Коман и съ братȣл емȣ Богдан. И тако преше Коман и Богдан ка<ко> сȣ дали ҂а аспри Цȣрев лѡгѡфет зрадї едни ацигании, еже ест ȣбиѡ Лепъдат, брат Станȣ, како да мȣ дръжет ѡчинȣ. А Цȣра лѡгѡфет, ѡн е ȣхватиѡ Лепъдат, таже га е вешаѡ. А господство ми ȣ тем гледах и сдȣих съ чиститими правителие господства ми, како да ест съмрътъ за мрътъ, а платъ да нѣст ничтоже. А Коман и Богдан ѡсташе ѡт закон ѡт пред господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да мȣ и ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, емȣ и синовом емȣ и вноком и превнȣчетом им и ни ѡт когоже непотъкнов<енно, по>[1] реч господства ми.

Сеже свѣдѣтели: жȣпан Шербан в<ели>[1]ки бан Кралевски и жȣпан Вентилъ бивше дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Строе спатар и Ꙋдрище вистиꙗр и Строе пехарник и Драгȣл столник и Барбȣл комис и Бадѣ Изворанов велики постелник. Исправник, Татȣл лѡгѡфет.

Пис въ град Бȣкȣрещи, мѣсеца февруарїе к͞в дьни, в лѣт ҂з͞мз.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan şi cu fiii săi, ca să-i fie ocină în Măneşti pe Olteţ, partea lui toată, oricît se va alege, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Şi după aceea, a avut pîră înaintea domniei mele cu Coman şi cu fratele lui, Bogdan. Şi astfel pîrau Coman şi Bogdan că au dat 1 000 aspri lui Giura logofăt pentru un ţigan, pe care l-a omorît Lepădat, fratele lui Stan, ca să-i ţină ocina. Iar Giura logofătul, el l-a prins pe Lepădat şi l-a spînzurat. Iar domnia mea întru acestea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele, ca să fie moarte pentru moarte, iar plată să nu fie nicicum. Iar Coman şi Bogdan au rămas de lege înaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar şi Udrişte vistier şi Stroe paharnic şi Dragul stolnic şi Barbul comis şi Badea al lui Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Scris în cetatea Bucureşti, luna februarie 22 zile, în anul 7047 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 466 (Mitrop. Ţ. Rom., CLXVI/1—2). Orig., hîrtie (31 × 21), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1861.

EDIŢII: Trad. *D.I.R.*, *B*, 258. Facs. *ibidem*, 491.

---

[1] Loc rupt.

---

74 ⟨1539⟩ februarie 23, Bucureşti.

† Бъсе свѧта ... ко блажень ѡбрѣтен прѣмѫдрѡсти, нѫ нѣст лꙋчшее боещаго се Бога, ꙗкоже въ Притчах глаголет: „Зачело прѣмѫдрости страх господнь да иде же ест страх господнь тꙋ въс ... бое и бо се Бога ненавидит злаа, нѫ ... сих дѣл оупражнѣет се. Коаже блага подобаеть нам рещі, еже въсечистаа и чьстна изрече оуста господнѣ еже: „Любити господа Бога твоего ѡт въсее дꙋшее твоее и ѡт въсее крѣпости твоее“ и прочаа. И ꙗкоже въсес<вѣти> дꙋхови оусти Давидови ѡтригньи изрече: „Ѥже ест насладіти се господови и даст ти прошеніе сръдца твоего; коеже ест болшее наслажденіе сее божествные сладості? Сиа бо божествнаа сладость, еже съ любовие сръдечное притицати къ божествным и свѧщенным храмом и тьдꙋ почръпати божествьное наслажденіе, ꙗко ѡт спаснаго источника, еже ест дꙋшевьное въкꙋпѣже и тѣлесное здравие“. Ꙗще ꙋбо сие благаа сꙋт, колми паче еже въсечьстие и свѧщение храми въздвизати полезно ест.

Ѥже ꙋбо и аз, раб владікы моего Їусꙋса Христа, Їѡ Петръ воевода, нарецены Радул воевода, синъ великаго Радула воеводꙋ, видѣх оубо и господство ми ꙗко раді наши грѣхѡв ꙋмалише се благочьстыви царие и господах и хтитори, иже божествные и свѧщенные цръкве съставлѣѫ и ꙋкрашахѫ и миловахѫ. Сего раді и господство ми въжделѣх къ семꙋ свѧтие храми пророческомꙋ словꙋ: „Имже ѡбразом желаеть елень на источници водни, сице желаетъ дꙋше моа к тебѣ, Боже“. И пакы: „Блажень милꙋеч вес дьнь, наслаждаеть се господовы“.

Сего раді, въжделѣхь и поревновах и господство ми прѣжде бивших царие и господахь, еже тьщаніе сръдечное имахꙋ къ свѧтым цръквам, благопроизволих господство ми нарещи се хтытор семꙋ свѧтомꙋ мѣсто, монастирꙋ нарицаеми Метиѡр, храм свѧтаго велико мꙋченика и побѣдоносца Геѡргіе и ѡткинꙋх ѡт Боговърꙋченое ми имѣніе, ꙗко имати ѡт нас ката годінꙋ ѡброк ҂г҃ аспри и братиꙗм приходещіим спензꙋ т҃ аспри.

Васьже молю, въсесвѧти личе чьстны ѡче игȣмене и съ всеми богоносними свѧщенныци и старцї и въсе еже ѡ Христѣ братие живȣщїх въ свѧтаго монастирѣ, аще ест без досажденїе вашое свѧтыне, ꙗко да се въпишȣ въ свѧти помѣникъ ȣ свѧтое проскомидїе, аз ȣбо Петръ воевода и родїтел господства ми Радꙋл воевода и съ Богоданное ми чедї, Їѡ Марко воевода и Влад воевода <... ꙗкоже да м>и се поеть въ едїн дьнь въ неделѣ свѧтаа летȣргꙋе съ прилевкѡм.

Мы, елика ѡбѣщахѡм, дондеже бȣдемо въ живи и въ Богоданное нам ѡбласт, сие да се дасть ѡпȣно свѧтомȣ монастирȣ. А п<о на>шех еже ѡт здешных ѡшествие, комȣ въръчить господь Богь быти владальцъ Влашкое Земле или ѡт нашего сръдечнаго плода или ѡт съроднык нашех, бȣдїже кии ѡт православных, молю те, помазниче Христȣ и нас<тав>ниче нашемȣ хȣдостие, съ именом Божием сътворшомȣ небо и земле и любови радї свѧтаго мȣченика, да настави те дȣхь свѧты оутвръдїти сии наш хрїсовоꙋл и завѣщанїе, ꙗкоже ест зде въчинено, или ѡ выше приложїти, ꙗко да причестнык бȣдеши ѡ десным стоателем господне. Тиже, ѡ велико вѣнечниче Христовь Геѡргїе, пострадави Христа радї, имаши дръзновенїе молитвѫ въздѣи ѡ нас, грѣшных, ꙗко да молитвое твоее ѡмилостивыт ѡбщаго нашего владїкѫ на нас грѣшных на страшнѣмь его вторѣ пришествые, амїн.

Исправник, Татȣл втори лѡгѡфет.

И аз, Фотїе, еже написах въ столны град Бȣкȣрещї, мѣсѧца феврȣарїе кг҃ дьнь, в҃ лѣт ҂зми҃.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Atotsfînta... fericit cel care a aflat înțelepciunea, însă nu este mai bun decît cel care se teme de Dumnezeu, căci în Pilde se spune: „Începutul înțelepciunii este frica față de domnul și unde este frică față de domnul, acolo... cel care se teme de Dumnezeu urăște cele rele, ci se îndeletnicește cu faptele... Care fapte bune se cuvine nouă a spune cele ce atotcurata și cinstita gură a domnului a zis: „Să iubești pe domnul Dumnezeul tău din tot sufletul tău și din toată puterea ta“ și celelalte. Și după cum atotsfîntul duh prin gura lui David cuvîntînd a zis: „Aceasta este a se desfăta întru domnul și îți va da și dorința inimii tale; care este mai mare desfătare a acestor dulceți dumnezeiești? Această deci dulceață dumnezeiască care cu dragoste din inimă ar alerga către dumnezeieștile și sfințitele hramuri și de acolo ar sorbi desfătarea dumnezeiască, ca de la izvorul mîntuirii, care este sănătate sufletească, dimpreună cu cea trupească“. Dacă deci acestea sînt bine, cu atît mai mult este folositor a zidi atotcinstite și sfințite hramuri.

Care deci și eu, robul stăpînului meu Iisus Hristos, Io Petru voievod zis Radul voievod, fiul marelui Radul voievod, am văzut deci și domnia mea că din pricina păcatelor noastre s-au împuținat evlavioșii împărați și domni și ctitori, care au alcătuit și au împodobit și au miluit dumnezeieștile și sfințitele biserici. De aceea și domnia mea am dorit către aceste sfinte hramuri, după cuvîntul profetului: „În ce chip dorește cerbul izvoarele cu apă, așa dorește sufletul meu către tine, Dumnezeule“. Și iarăși: „Fericit cel care miluiește toată ziua, acela se desfată întru domnul“.

De aceea, am dorit și am rîvnit și domnia mea foștilor mai înainte împărați și domni, care au avut sîrguință din inimă către sfintele biserici, am binevoit domnia mea să mă numesc ctitor al acestui sfînt loc, mănăstirii numite Meteor, hram al sfîntului, marelui mucenic și purtător de biruințe Gheorghe și am jertfit din averea ce mi-a încredințat-o Dumnezeu, ca să aibă de la noi în fiecare an obroc 3 000 aspri și fraților care vor veni, de cheltuială, 300 aspri.

Pe voi însă vă rog, atotsfîntă faţă, cinstite părinte egumene şi cu toţi purtătorii de Dumnezeu preoţi şi stareţi şi toţi cei care întru Hristos fraţi vieţuiţi în sfînta mănăstire, dacă vă este fără supărare sfinţiei voastre, ca să mă înscriu în sfîntul pomelnic, la sfînta proscomidie, eu deci, Petru voievod şi părintele domniei mele Radul voievod şi cu de Dumnezeu dăruiţii mei copii, Io Marcu voievod şi Vlad voievod... ca să mi se cînte într-o zi din săptămînă sfînta liturghie cu băutură.

Noi, cît am făgăduit, cît vom fi între cei vii şi în stăpînirea dată nouă de Dumnezeu, acestea să se dea deplin sfintei mănăstiri. Şi după petrecerea noastră dintre cele de aici, cui îi va încredinţa domnul Dumnezeu să fie stăpînitor al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele noastre, fie oricine dintre dreptcredincioşi, te rog pe tine, uns al lui Hristos şi urmaş al nimicniciei mele, în numele lui Dumnezeu, care a făcut cerul şi pămîntul şi pentru dragostea faţă de sfîntul mucenic, să te îndrumeze duhul sfînt a întări acest hrisov şi făgăduială a noastră, după cum este aici făcut, sau a adăugi mai multe, ca să fii părtaş stării de-a dreapta domnului. Iar tu, o Gheorghe, mare încununat al lui Hristos, care ai pătimit pentru Hristos, să ai îndrăzneală să ridici rugăciune pentru noi, păcătoşii, ca rugăciunea ta să îndure asupra noastră celor păcătoşi pe stăpînul nostru obştesc, la cea de a doua înfricoşată a lui venire, amin.

Ispravnic, Tatul al doilea logofăt.

Şi eu, Fotie, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna februarie 23 zile în anul 7048 ⟨1540⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad. LXXIV/1. Orig., hîrtie (26,5 × 46), rupt, pecete timbrată.
Datat după ispravnic şi diac. La data documentului Tatul era mare logofăt.

EDIŢII. Trad. Nicolaescu, *Radu Paisie*, 217—219; *D.I.R.*, *B*, 266—267 (sub data: 1540 februarie 23). Facs. Nicolaescu, *Radu Paisie*, 218.

---

75 1539 (7047) aprilie 25.

† Милостию божїею, Їо Радул воиводе и господинъ въсое земли Ѹггровлахискои, синъ добраго и великаго Радула воивода. Дават господство ми сие повѣленїе господства ми болѣрина господства ми жȣпанȣ Дѣтко ключар и съ синови си, елици мȣ припȣстит <Богъ>[1], ꙗкоже да мȣ ест Рѣчка Дабȣлов въсах, съ въсом хотаром, понеже мȣ ест стара и права ѡчина дѣдїна.

А потом, имахȣ прѣнїе жȣпанȣ Дѣтко ключар със калȣгери ѡт монастира глаголеми Єхсинох пред господствȣ ми и тако прѣше калȣгери како ест свѣтѣи монастирам ѡчинȣ дѣдинȣ тои село Рѣчка Дабȣлов. А господство ми их сȣдих съ въси честитими болѣри господства ми и дадох господство ми жȣпанȣ Дѣтко ключарȣ закон в҃ї болѣри да заклет. Тако, ȣ тем, ихъ донеси жȣпан Дѣтко теизи в҃ї болѣри пред господства ми, тере матрȣрисаше и заклеше над ни дȣши како калȣгери не имат ни едно мѣтех ȣ над тои село, анȣ ест жȣпан Дѣтко ключар. И ѡсташе калȣгери ѡт закон ѡт пред господства ми.

А потом, ещеже не ѡставише се, анȣ ȣзаше калȣгери дрȣго закон к҃д болѣри над болѣри Дѣтков и исправникъ им ест биѡ покоиного Владул бан. А ȣ тем, на дьнъ със <со>рок[ок] не донесише калȣгери ни едни болѣринȣ, нȣ ѡсташе и ѡт вто<ри> ред ѡт пред господства ми.

Сего радї мȣ дадох и господство ми, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ немȣ и синовим емȣ и внȣком и прѣвнȣчетом емȣ и ни ѡт когождѡ непоколѣбимо, по ѡризмо господства ми.

Сегоже и свѣдѣтеле поставлѣет господство ми: жȣпан Шербан велики бан Жилски и жȣпан Вентилѫ бивше дворник и жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Строе пехарник и Барбȣл комис и Драгȣл столникȣл и Бадѣ Изворанȣл велики постелникȣ. Исправник, Станко велики дворник.

Исписах азъ, Борѣ дїак, мѣсеца априлїе к҃е дьни въ лѣт ҂з҃мз.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѩ божї господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupanului Detco clucerul şi cu fiii săi, cîţi îi va lăsa ⟨Dumnezeu⟩ [1], ca să-i fie Recica Dabului toată, cu tot hotarul, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a avut pîră jupan Detco clucerul cu călugării de la mănăstirea numită Ehsinoh înaintea domniei mele şi aşa pîrau călugării că acest sat, Recica Dabului, este al sfintei mănăstiri, ocină, dedină. Iar domnia mea i-am judecat cu toţi cinstiţii boieri ai domniei mele şi am dat domnia mea jupanului Detco clucerul lege 12 boieri, să jure. Astfel, întru aceasta, jupanul Detco i-a adus pe aceşti 12 boieri înaintea domniei mele, de au mărturisit şi au jurat pe sufletele lor că n-au avut călugării nici un amestec cu acel sat, ci este al jupanului Detco clucerul. Şi au rămas călugării de lege dinaintea domniei mele.

Iar apoi, încă nu s-au lăsat, ci au luat călugării a doua lege, 24 boieri, peste boierii lui Detco şi ispravnic le-a fost răposatul Vladul banul. Iar întru aceasta, călugării n-au adus nici un boier la ziua de soroc, ci au rămas şi a doua oară dinaintea domniei mele.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Şerban mare ban al Jiului şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Dragul stolnicul şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Staico mare vornic.

Am scris eu, Borea diacul, luna aprilie 25 zile în anul 7047 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti, nr. 30 391. Orig., perg. (28 × 36), pecete timbrată. Cu o traducere din 1850 şi o copie a ei din 1892; altă copie ibidem, nr. 31 277, f. 55.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 258—259.

---

[1] Omis.

---

76 — 1539 (7047) mai 18.

† Милостию божию, Їѡ Радȣл воевода и господинъ въсои земле Ꙋггровлахиискои, синъ великаго и прѣдобраго Радȣла воевода Дават господство ми сие повелѣние господства ми Ѡпрен и Нѣгое и Пътрȣ и Нѣгȣ и Михъилъ съ четом

си и съ синови си, елици им Богъ припꙋстит и Владꙋл и Лал и Воико и Дръгои и Воиколец и Шерб съ четом си и съ синови си, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ Бꙋнещии въси, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ.

Ѧ потом, имаше прение пред господства ми, тере прѣше Владꙋл съ четом си како имат ѡчинꙋ по много ѡт Ѡпрѣ и ѡт чета его више писано. Ꙋ тем, господство ми гледах и сꙋдї съ въсеми чиститими правителю господства ми <и> изнаидох господство ми како имат ѡколо едно како и дрꙋго и дадох господство ми Опрев и Нѣгое и Пътрꙋ и Нѣгꙋ и Михъилъ да дръжит половино ѡт Бꙋнещи, а Владꙋл и Лал и Воико и Дръгою и Воикꙋлец и Шерб да сꙋт на дрꙋгꙋ половинꙋ.

И паки да ест ѡчинꙋ Ѡнчевꙋ <и> Дичеи и Цилев дел Шерб въса, понеже ю дадоше и поклонише ѡт своим добром волю; и ѡт дел Нѣгое нива а҃, понеже га покꙋпише за о҃ аспри. И паки да ест Ѡнчеи и Цилев ѡт дел Воико нива а҃, понеже га покꙋпише за ѯ҃ аспри.

И паки да имат Драгомир ѡчинꙋ ꙋ Мꙋшчел, нива а҃, понеже га покꙋпи Драгомир ѡт Тꙋдоран Ѧрџишанꙋл, за рн҃ аспри и ѡт дел Михнев, нива а҃, понеже га покꙋпи Драгомир ѡт Михнѣ и ѡт братиꙗм си, за рн҃ аспри.

И паки да ест <Л>алꙋ ѡчинꙋ ꙋ Бꙋнещи ѡт дел Воико нива а҃, понеже га покꙋпи за н҃ аспри. <И> кои даде покоиномꙋ Радꙋла воевода.

Сего радї, им дадох господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ ним и синовом им и вꙋнком и прѣвнꙋчетом им <и> ни ѡт когоже непотъкновенно, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведїтелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Шербан велики бан Кралевски и жꙋпан Винтилъ бивше дворник и жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Владкꙋл велики логофет и Ꙋдрище вистиꙗр и Драгꙋл столник и Строе спатар и Строе пехарник и Варвꙋл комис и Вадѣ Изворанином велики постѣлник. Исправник, Владкꙋл велики логофет.

Пис мѣсеца маи ні҃ дьни, в лѣт ҂зм҃з.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Oprea şi Neagoe şi Pătru şi Neagu şi Mihăilă cu ceata lor şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, şi lui Vladul şi Lal şi Voico şi Drăgoi şi Voiculeţ şi Şerb cu ceata lor şi cu fiii lor, ca să le fie ocină Buneştii toţi, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut pîră înaintea domniei mele, de au pîrît Vladul cu ceata sa că au ocină mai mult decît Oprea şi decît ceata lui mai sus-scrisă. Întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregătorii domniei mele şi am aflat domnia mea că au împreună, unul ca şi celălalt şi am dat domnia mea lui Oprea şi Neagoe şi Pătru şi Neagu şi Mihăilă să stăpînească jumătate din Buneşti, iar Vladul şi Lal şi Voico şi Drăgoiu şi Voiculeţ şi Şerb să fie pe cealaltă jumătate.

Şi iar să-i fie ocină lui Oancea şi lui Dicea şi lui Ţilea toată partea lui Şerb, pentru că le-a dat-o şi le-a închinat-o de a lui bunăvoie; şi din partea lui Neagoe un ogor pentru că au cumpărat pentru 70 aspri. Şi iar să-i fie lui Oncea şi lui Ţilea din partea lui Voico un ogor, pentru că l-au cumpărat pentru 60 aspri.

Şi iar să aibă Dragomir ocină în Muşcel un ogor, pentru că a cumpărat Dragomir de la Tudoran Argişanul pentru 150 aspri şi din partea lui Mihnea un ogor, pentru că l-a cumpărat Dragomir de la Mihnea şi de la fraţii săi pentru 150 aspri.

Şi iar să-ĭ fie lui Lal ocină în Buneşti din partea lui Voico un ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 50 aspri. Şi au dat calul răposatului Radul voievod.

Pentru aceasta, le-am dat domnia mea, ca să le fie ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Şerban mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragul stolnic şi Stroe spătar şi Stroe paharnic şi Barbul comis şi Badea Izvoranul mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Scris luna mai 18 zile, în anul 7047 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Col. Prof. Ion Ionaşcu, nr. 5. Orig., perg. (21 × 35), pecete timbrată. Traducere la Bibl. Acad., DCCXXXIV/72.

---

77 1539 (7047) mai 27, Tîrgovişte.

Radu voevod, sin Radu voevod, întăreşte lui jupan Dolofan vataf şi lui Dragomir şi lui Stanciul i lui Stoica portar i Dragomir şi cu copiii, să le fie lor ocină în Berislăveşti a 5-a parte, însă partea lui Şerb toată.

Apoi Dolofan cu ceata lui a avut pîră cu Pîrvu, frate şi Măscan şi Dragoe.

Şi iar să fie lui jupan Dolofan cu ceata sa Stoeneştii toţi şi Dîngeştii şi Groşanii şi Muscelul tot, Păltinetul tot.

Martori: Şerban velichi ban Cralevschi, Vintilă ⟨fost⟩ mare vornic i jupan Staico mare vornic i jupan Vlaicul mare logofăt i Udrişte vistiar i Stroe spatar i Stroe paharnic i Dragul stolnic i Barbul comis i Badea Izvoran postelnic. I ispravnic, Creţu portaru.

Scrie Stoian la Tîrgovişte, mai 27 dni, leat 7047 (1539).

Inst. de istorie „Nicolae Iorga". Rezumat în copie modernă după un orig. slav, perg., fost în colecţia Şapcaliu.

---

78 1539 mai 27.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ţara Românească, feciorul preabunului şi marelui ⟨Radul⟩ voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a d-mele lui Slav şi Stoicăi şi Barbului, ca să le fie lor la Săcşorii de Sus o funie de moşie, pentru că este a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Şi iar să fie lor la Săcşorii de Jos, lui Slav şi Stoicăi şi Balii din jumătate de moşie preste 5 părţi, pentru că este a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Şi iar să fie lor la Săcşorii de Jos, însă Balii cu feciorii lui partea lui Slav toată de moşia lui, pentru că au cumpărat Balea de la Slav drept 300 aspri.

Şi iar să fie lui Slav şi Stoicăi şi Balii la Ludeşti din partea Păsăreanului a 3-a parte din moşie, că este a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Şi iar să fie Tatului şi lui Dragomir şi Stanciului şi lui Roman şi Radului şi lui Neagoe şi Oanci şi Bucei la Săcşorii de Sus dintru o funie preste 2 părţi, pentru că este a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Şi iar să fie Mirului cu feciori lui la Săcşorii de Sus dintr-o funie a 3-a parte de moşie, pentru că este a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Şi iar să fie lor la Săcşorii de Jos: Tatului şi lui Dragomir şi lui Roman şi Radului şi lui Neagoe şi Vladului şi Oancei şi Bucei cu feciori lor dintr-o funie, a 2-a parte, pentru că este a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Şi iar să fie Mirului cu feciori lui la Săcşorii de Jos dintr-o funie preste a 3-a parte.

Şi iar să fie Tatului şi lui Dragomir şi Stanciului şi lui Roman şi lui Neagoe şi Vladului şi Oancei şi Burţi la Săcşorii de Jos din funia Buţilea preste jumătate de moşie, pentru că au cumpărat-o de la Băţile drept 500 aspri.

Şi iar să fie lor la Ludeştii Păsăreanului, Tatului şi lui Dragomir şi Stanciului şi lui Roman şi Radului şi lui Neagoe şi Vladului şi Oancea şi Bucii, dintru funie preste 2 părţi de moşie.

Şi iar să fie lor la Ludeştii Păsăreanului, lui Mirău cu feciorii lui, dintr-o funie, preste a 3-a parte de moşie, pentru că este a lor acea moşie de baştină.

Iar după aceia, au venit Slavul înaintea domniei mele de au dat fiicei sale, anume Neacşa zestre la Săcşorii de Sus, din funia lui, să fie preste a 3-a parte de moşie.

Şi iar să fie lui Roman cu feciorii lui la Stoieneşti 4 pămînturi, pentru că le-au cumpărat de la Voicila drept un cal bun.

Pentru aceia, am dat lor şi domniea mea, ca să le fie lor moşia stătătoare şi ohavnică şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor, şi întru dînşi prigonire să nu fie şi să fie rămase lor în veci şi de nimenea să nu se clătească, după zisa domniei mele.

Iată şi mărturii am pus domniea mea pe (vezi boieri Divanului la anul respectiv).

După Grecianu, *Şirul voievozilor*, p. 134.

---

79 ⟨1539⟩ august 23, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радула воевода и господинъ въсое земли Ꙋггровлахїискои, синъ великаго <и прѣдобр>аго Радул воеводꙋ. Дават господство ми сїе <повелѣ>нїе господства ми Гонцѣи Їлов, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Гъвънещи, анегов дел, варе <елика се хтит> избрат, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ.

А потом прїиде Гонцѣ Їловꙋл ꙋ <пред> господства ми, таже си ꙋложи и <побра>ти анегови анепсеи по име <Го>нцѣ, синъ Манев, анепсеꙋ ѡт брат а дрꙋги анепсеꙋ ѡт сестрꙋ, синъ Драгнев [1], понеже ꙋнкам си, Гонцѣ, а ѡн и<ѣст имал синъ или> дъщеръ ѡт тѣла его и занеже и ꙋложит и побрати ѡт свое добром <волю> ѡт пред господства ми и със ꙋзнанїе а въсем мег<їашом ѡкрът>ним, ѡт гор и ѡт издол, ере ꙋложи и побрати како ꙋкам си, що <више п>исан, а ѡн да имает по съмръти его вѣчною помѣнꙋ, <еже мꙋ ꙋ>чинет си ѡт анепсеи емꙋ що сꙋт віше писани.

И ещеже поставише <ȣк>ам си Гонцѣ ѡт пред господства ми заклинанїе: варе <кто се покȣс>ит да развȣрит сїемȣ тѫкмеженїе, <того> да ест проклет ѡт т҃иї ѡтци еже сȣт въ Некеи <и> да имаше частъ със Юда и със Ꙗрїе, еже ест <и бȣдет въ вѣки, амин>.

<Сего радї>, дадох и господство ми, ꙗкоже да им <ест> въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, им и синовом им и внȣком им и прѣвнȣчитом им и не <ѡт когоже непотъкновено>, по реч господства ми.

Сеже и сведетели поставлѣем господства ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаи<кȣл велики лѡгѡфет и Драгич бив спатар и Ȣдрище вистїꙗр> и Строе спатар и Стоика пехарник и Ꙗлбȣл столник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗз велики <постелник>. Исправник, жȣпан Влаикȣл велики <лѡгѡфет>.

И аз, Дȣмитрȣ, еже написах въ настолни град Тръговище, мѣсеца авгȣст к҃г дьни и ѡт Ꙗдама <даже до нин>ѣ текȣщим лѣтим ҂з<мз>.

† Їѡ Радȣла вѡевѡда, милостї божї господинь.

† Din mila lui Dumnezeŭ, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui <şi preabunului> Radul voievod. Dă domnia mea această <poruncă> a domniei mele lui Gonţea Sterpul, ca să-i fie ocină la Găvăneşti partea lui ori<cît se va> alege, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, a venit Gonţea Sterpul <înaintea> domniei mele de a aşezat şi a înfrăţit pe nepoţii lui anume Gonţea, fiul lui Manea, nepot de frate şi alt nepot de soră, fiul Dragnei [1], pentru că unchiul lor, Gonţea, el nu a <avut fiu sau> fiică din trupul lui şi de aceea i-a aşezat şi i-a înfrăţit de bună <voia> sa dinaintea domniei mele şi cu ştirea tuturor megiaşilor din jur, din sus şi din jos, căci i-a aşezat şi i-a înfrăţit ca unchiul lor, care e <mai> sus scris, să aibă după moartea lui veşnică pomană, <pe care> i-o vor face nepoţii lui, care sînt mai sus-scrişi.

Şi încă a pus blestem unchiul lor, Gonţea, dinaintea domniei mele; ori<cine va îndrăzni> să strice această întocmire, <acela> să fie blestemat de 318 părinţi, care sînt la Nicheia <şi> să aibă parte cu Iuda şi cu Arie, ceea ce este <şi va fi în veci, amin>.

<Pentru aceasta>, am dat şi domnia mea, ca să le <fie> de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi <de nimeni neatins>, după spusa domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan <Vlaicul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier> şi Stroe spătar şi Stoica paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Badea Iaz mare <postelnic>. Ispravnic, jupan Vlaicul mare <logofăt>.

Şi eu, Dumitru, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna august 23 zile şi de la Adam <pînă acum> cursul anilor 70<47>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CVIII/40. Orig., perg. (23 ×26), şters şi rupt, pecete timbrată, căzută. Traducere la Arh. St. Buc., ms. 172, f. 172.
Datat după divan.

---

[1] Cuvintele „синъ Драгнѣ" (fiul Dragnei), scrise deasupra rîndului.

80 1539 (7048) septembrie 10.

† М<илостїю Божїю, Їѡ Радул> воевода и господинъ въсои земли Ѹгрѡвлахїискои синь великааго <и> пр<ѣдобраго Радул>а воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїю господства ми почетенномꙋ и болѣрномꙋ господства ми жꙋпан Татꙋл дворник и със внꙋкѡм емꙋ: Борчѣ и Негре и Добрїни и Владул и Татул и Потрꙋс и съ них синѡви, елици имь ест Богь дал, ꙗкѡже да им ест ѡчинꙋ половин ѡт Пꙋркърѣни, по<неже> им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ. Анꙋ ест била притеснена ѡт Прълѣ и ѡт с<ино>ви его, Ѡанча и Кръстѣ.

А потом, изгꙋбише синови Прълевꙋ ѡт къ господство ми със зла хиклѣнство, а болѣрѡм господства ми више <и>менити достигоше ѡт къ господство ми със правом и верно слꙋжбꙋ.

Сего радї, им <д>адох господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, ним, синовом имъ, внꙋком и прѣвнꙋчетѡм им, ни ѡт когоже <не>потъкновенно, поризмо господства ми.

Сеже и свѣдѣтелие <п>оставлѣем господство ми: жꙋпан Ста<ико> <велик>їи дворник и жꙋпан Влаикꙋл великїи лѡгѡфет и Дръгич бив спатар <и Ѹдрище вистиар и Строе> спатар и Албꙋл столник и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Аꙗз <великїи> постелник. Исправник, Влаикꙋл вели лѡгѡфет.

Пис мѣсеца септемврїе ї҃ дьни въ лѣт ҂зм҃и.

† Їѡн Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† <Din mila lui Dumnezeu, Io Radul> voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului <Radul> voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului şi boierului domniei mele jupan Tatul vornicul şi cu nepoţii lui: Borcea şi Negre şi Dobrin şi Vladul şi Tatul şi Potrus şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le-a dat, ca să le fie ocină jumătate din Purcăreni, fiindcă le este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Însă a fost cotropită de Pîrlea şi de fiii lui, Oancea şi Cîrstea.

Iar apoi, au pierdut-o fiii lui Pîrlea de către domnia mea cu rea hiclenie, iar boierii domniei mele mai sus-numiţi au dobîndit-o de la domnia mea cu dreaptă şi credincioasă slujbă.

De aceea, le-am dat domnia mea, ca să le fie ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Sta<ico mare> vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Drăghici fost spătar <şi Udrişte vistier şi Stroe> spătar şi Albul stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Scris în luna septembrie 10 zile în anul 7048 <1539>.

† Ion Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXVII/211. Orig., hîrtie (31 × 21,5), rupt.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 259—260. Facs. *ibidem*, 492.

---

81 1539 (7048) septembrie 10.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинь въсои земле Ѹгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобрааго Радул воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми болѣрномꙋ господство ми жꙋпан Татꙋл дворник със внꙋкоми емꙋ: Борчѣ и Негре и Владул и Добрїинъ и Татꙋл и съ них синови

єго, єлици им Богь даст, ꙗкоже да им ест ѡчининꙋ неговеи комате ѡт Пꙋркърѣни колико се хтет избрати. И негѡве воденице даде жꙋпан Татꙋл старѣишаго брат жꙋпан Радѵлѡв дворник със синови єго, колико ест Богь дал и негѡво стежаніє по кꙋде хоке имат и понеже им ест старе и праве ѡчинине и дѣдине.

Ꙗ потом, пріиде Татꙋл дворник прѣд господства ми, тере си даде негѡв дел и ѡчинине ѡт посвꙋде ѡт Пꙋркърѣни, въсѣ, анепсеѡм емꙋ. И негѡва воденица даде старѣишаго брат, жꙋпан Радѵл дворник, више менити. И по съмртіє єго, никто да не имат метѣхꙋ над негове комате и ѡчинине и никто да не бантꙋет, по мои реч, а тог человекъ проклет да бꙋде и анатема да бꙋде, със чедом єго и със кръв єго, амин. И над негѡве ѡчинине да сꙋт внꙋком емꙋ вьси.

И сего раді им дадѡх и господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинъ и въ ѡхабъ, им и синовом емꙋ и внꙋком и прѣвнꙋчетѡм им и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господство ми.

Сеже и свѣдетеліє поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Влаикꙋл великіи лѡгѡфет и Драгич бивше спатар и Ꙋдрище вистіар и Строе спатар и Ꙗлбꙋл столник и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗꙗз великіи постелник. Исправник, Татꙋл лѡгѡфет.

Пис мѣсеца септемврие і҃ дьни въ лѣт ҂змн҃.

† Іѡ Радѵл вѡевѡдꙋ, милостіѧ божіѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Tatul vornicul cu nepoţii lui: Borcea şi Negre şi Vladul şi Dobrin şi Tatul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină averile lor din Purcăreni cît se va alege. Şi morile lui le-a dat jupan Tatul fratelui său mai vîrstnic, jupanului Radul vornicul cu fiii săi, cîţi i-a dat Dumnezeu şi agonisita lui pe unde o va avea, fiindcă le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine.

Iar apoi, a venit Tatul vornicul înaintea domniei mele, de a dat partea lui şi ocinele de pretutindeni din Purcăreni, toate, nepoţilor lui. Şi morile lui le-a dat fratelui său mai vîrstnic, jupanului Radul vornicul, mai sus-numit. Şi după moartea lui, nimeni să nu aibă amestec peste averile şi ocinele lui şi nimeni să nu-i tulbure, după zisa mea, iar acel om să fie blestemat şi anatema să fie, cu copiii lui şi cu sîngele lui, amin. Şi peste ocinele lui să fie toţi nepoţii lui.

Şi de aceea şi domnia mea le-am dat, ca să le fie ocină şi de ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Albul stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Tatul logofăt.

Scris în luna septembrie 10 zile, în anul 7048 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXVII/210. Orig., hîrtie (30 × 21,5), pecete aplicată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 260.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинъ въссои земли Ѹггровлахїискои, синъ прѣдо<бр>[1]аго и великаго Радул воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми чьстнѣишомȣ ѡтцȣ епискȣпъ кур Паисие ѡт свѣтомȣ епискȣпїе ѡт Бȣзъȣ, ꙗкоже да им ест село Пръсковѣнии и кȣке, варе елика ест бил дел <Бар>[1]бȣлѡв, синъ Ѹдревȣ, занеже Барбȣл Ѹдрев, ѡн изгȣби съ зла хитлѣнство.

Ѧ господство ми дадох да бȣде свѣтомȣ епискȣпїю въ ȣкрѣпленїе а братиꙗм въ пищȣ, а госпоство ми и родїтелѣ господства ми въ вѣчное въспоминанїе.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им сȣт въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и ѡт никогоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сеже сведетелїем поставлѣем господство ми: жȣпан Стаико велики дворник и жȣпан Влаи<к>[1]ȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Стоика пехарник и Ѧлбȣл столник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗз вел постелник. Исправник Влаикȣл велики лѡгѡфет.

Пис аз, Їѡсиф, еже въ малех дніацех, въ настолнии град Бȣкȣрещии, мѣсеца септемврїе д͠ї дьни, ендиктиѡн в͠ї, в лѣт ҂з͞ми.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостї<ѧ божїѧ>[1] господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstitului părinte episcop, chir Paisie, de la sfînta episcopie din Buzău, ca să-i fie satul Pîrscoveni şi casele, oricît a fost partea lui Barbul, fiul lui Udrea pentru că Barbul al lui Udrea, el le-a pierdut cu rea hiclenie.

Iar domnia mea am dat să fie sfintei episcopii de întărire şi fraţilor de hrană, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele, de veşnică pomenire.

De aceea, am dat domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Stoica paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Badea Iaz mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Am scris eu, Iosif, cel dintre diecii cei mici în cetatea de scaun Bucureşti, luna septembrie 14 zile, indiction 12, în anul 7048 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 467 (Ep. Buzău, LXXII/2). Orig., hîrtie (21,5 ×20), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1852; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 150 v.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 261. Facs. *ibidem*, 493.

---

[1] Loc rupt.

83 ⟨1539—1540⟩ septembrie 18.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воевода и господинь. Дават господство ми сїе повелѣ<нїе господства м>[1]и честнїишомȣ ѡцȣ епискȣп кур Паисїе ѡт Бȣзъȣ, ꙗкоже да ест мирен и слобѡдно радї винарич, како варе по кȣде хктет имати ѡцȣ епискȣп винограде, а ѡн сам, ѡцȣ епискȣп, да си ȣзимает винарич, понеже сьм простил господство ми радї дȣше господство ми и родїтелие господства ми.

Сего радї и вам, винаричом, кои хктет бити тȣꙗ, а вие ȣ мир да их ѡставите.

Инако никакоже да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Татȣл лѡгѡфет.

Пис мѣсеца септемврїе нї҃ дьнь.

† Їѡ Радула вѡевѡда, милостиѧ бѡжїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă ⟨a domniei mele⟩ [1] preacinstitului părinte episcop chir Paisie de Buzău, ca să fie în pace şi slobod de vinărici, ca ori pe unde va avea vii părintele episcop, iar el singur, părintele episcop, să-şi ia vinăriciul, pentru că am iertat domnia mea pentru sufletul domniei mele şi al părinţilor domniei mele.

De aceea şi voi, vinăriceri, care veţi fi acolo, iar voi să-i lăsaţi în pace.

Altfel să nu fie nicicum, după zisa domniei mele.

Ispravnic, Tatul logofăt.

Scris în luna septembrie 18 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CXXVI/139. Orig., hîrtie (31,5 × 21), pecete aplicată, căzută. Traducere la Arh. St. Buc., ms. 173, f. 263.
Datat după domn, episcop şi ispravnic.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 261.

---

[1] Loc rupt.

84 1539 (7047) octombrie 16, Tîrgovişte.

† Милостїєю божїєю, Іѡ Радул воевода и господинь вьсои земле Ꙋгровлахиискои, синь великаго и добраго Радул воеводе. Дават господство ми сию повелѣнїе господства ми свѣтомȣ монастирȣ глаголемаго Говора, ꙗкоже да им ест село по име Нѫнишещии вьси, понеже им ест стара и права ѡчинȣ покȣпена.

А потом, имаше прȣ ѡтцȣ егȣменȣ Теѡдор сь братиꙗми сьс Кръстиꙗн логофет и сь братиꙗм си. И тако преше Кръстиꙗн сь братиꙗм си како имат и Кръстиꙗн логофет сь братиꙗм си тамо ȣ Нънишещи. А господство ми ȣ тем гледах и сȣдих със вьси честитими правителие господства ми и гледах господство ми и старе книге что ест бил ѡт дрȣзе господарие, книгȣ Влад воевода Калȣгера и книгȣ родїтелю господства ми, Іѡ Радул воевода и знаидох господство ми како ни една метѣхȣ не имат де Кръстиꙗн логофет сь братиꙗм си тамо ȣ Нънишещи, нȣ ѡсташе Кръстиꙗн логофет и съ братиꙗм си ѡт закон ѡт пред господство ми.

Сего радї, дадох господство ми свѣтомȣ монастирȣ, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и ни ѡт когоже непотькновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтеле поставлѣет господство ми: жȣпанȣ Станко велики дворникȣ и жȣпан Бланкȣл велики логофет и Ѹдрище вистїiар и Строе спатар и Бадѣ комис и Бадѣ Ѩгаз велики постелник. Исправник, Татȣл логофет фтори.

И аз, Толѣк, исписах въ дивни град Тръговище. Пис октомврие ѕ҃і дьни, вь лѣт ҂з҃мз.

† Іѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Govora, ca să-i fie satul anume Nănişeşti toţi, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină cumpărată.

Iar apoi, părintele egumen Teodor cu fraţii au avut pîră cu Cîrstiian logofăt şi cu fraţii săi. Şi astfel pîra Cîrstiian cu fraţii săi că au şi Cîrstiian logofăt cu fraţii săi acolo în Nănişeşti. Iar domnia mea întru aceasta am căutat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am cercetat domnia mea şi cărţile vechi care au fost de la alţi domni, cartea lui Vlad voievod Călugărul şi cartea părintelui domniei mele Io Radul voievod şi am aflat domnia mea că nu are nici un amestec Cîrstiian logofăt cu fraţii săi acolo în Nănişeşti, ci au rămas Cîrstiian logofăt şi cu fraţii săi de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neclintit, după zisa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Tatul al doilea logofăt.

Şi eu, Toleac, am scris în minunata cetate Tîrgovişte. Scris în octombrie 16 zile în anul 7047 ⟨1538⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 461 (Govora, VII/5). Orig., hîrtie (30,5 × 21), pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri: din sec. XVIII şi din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 133, 447, f. 163 v — 164 şi 463, f. 147 v.
S-a admis stilul de la ianuarie, după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 253 (sub data: 1538 octombrie 16). Facs. *ibidem*, 490.

---

85 1539 (7048) octombrie 21, Tîrgovişte.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Vladul[1] voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele slugilor şi boierilor domnii mele, jupan Radului vătaf şi lui Mihail logofăt şi jupaniţelor lor Stana şi Malea, cu feciorii lor, cîţi Dumnezeu le va dărui, ca să le fie lor satul anume Şerbăneştii lîngă Olt, şi Cucuténii şi Mîndreştii toţi cu toate hotarele, pentru că sînt ale lor bătrîne şi drepte moşii de moştenire, de la strămoşul lor jupan Dragomir. După acéia, ei au avut pîră înaintea domnii mele cu un nepot al lui Stan Ciocuţi anume Dan şi aşa pîra Dan cum că au adaos şi au înfrăţit jupan Dragomir pe Stan Ciocuţi pre acéle sate şi moşii ce sînt mai sus-scrise, încă în zilele răposatului Vladu voevod Călugărul. După acéia domniia mea am judecat şi am căutat cu toţi cinstiţii dregătorii domnii mele pre lege şi pre dreptate şi am aflat domniia mea cum că sînt acéste sate şi moşii bătrîne şi drépte moşii de moştenire ale Stanei şi ale Malei, de la strămoşul lor Dragomir, iar Stan Ciocuţi n-au avut amestec pre acéste sate şi moşii care sînt mai sus-scrise, ci au avut Stan Ciocuţ sate şi bucate în Bircie, ce sînt la Gilort.

Drept aceasta am dat şi domniia mea boerilor domnii mele Radului şi lui Mihail şi jupaniţelor lor, Stanei şi Malei şi cu feciorii lor să le fie întru moştenire şi ohabnice lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de niminea să nu să clătească după zisa domnii mele.

Iată am pus şi mărturii domniia mea: jupan Staico vel dvornic şi jupan Vlaicul vel logofăt şi Stroe spataru şi Udrişte vistierul şi Stoica paharnicul şi Dragul stolnicul [2] şi Badea comisul şi Badea Aiaz vel postelnic. Şi ‹ispravnic› Rădici vel spătar [3].

Şi am scris eu, Drăgulin de la Proroci, în scaunul cetăţii Tîrgoviştei, în luna lui octombrie 21 dne, vă leat 7048 ‹1539›.

Io Radul voevod.

Bibl. Acad. Condica m-rii Morunglav, nr. 5 722, f. 8 v—9. Traducere din sec. XVIII.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 262.

---

[1] În loc de: „Radul".
[2] În loc de: „fost mare stolnic".
[3] În loc de: „portar".

---

86 1539 (7048) noiembrie 20, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахиискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господство ми Ленкъи и дъщие моꙋ по име Тꙋдора, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Бернслъвещї въса, варе елика се хтет избрати неговем дел ѡт ѡчинꙋ, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ, дѣдинꙋ.

Ꙗ потом, прииде Тꙋдора, дъщерꙋ Ленкев, пред господство ми, тере си даде неинꙋ дел ѡт ѡчинꙋ ѡт Бернслъвещї въса, ѡт неинꙋ доброволю, ѡт пред господства ми и ѡт пред въсем болѣрѡм господства ми, жꙋпан Бошкив питар и им синовим, елицї мꙋ Богъ припꙋстит.

Сего радї и господство ми им дадѡх, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ.

И пак да мꙋ ест жꙋпан Бошкѫи питар едно место съ горꙋ дел Ѡпрев ѡт Бернслъвещї, ѡт Сено Жꙋделѡв, понеже покꙋпи жꙋпан Бошка ѡт Ѡпрѣ за р̄ аспри.

Тем радї, да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ ним и синовѡм им е виꙋком и прѣвиꙋчетом им и ни ѡт ‹когоже› непотѫкновено, по ѡризмꙋ господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Влаикꙋл велики лѡгѡфет и Строе спатар и Ꙗлбꙋл столникꙋ и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗꙗз велики постелник. Исправник, Влаикꙋл велики лѡгѡфет.

Писах аз, Къзан граматик, ꙋ град Тръговище, мѣсеца ноемврїе к҃ дьни, в лѣт ҂з҃мн.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Leicăi şi fiicei sale, anume Tudora, ca să-i fie ocină în Berislăveşti toată, oricît se va alege partea lor de ocină, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, a venit Tudora, fiica Leicăi, înaintea domniei mele, de şi-a dat partea ei de ocină din Berislăveşti toată, de bunăvoia ei, dinaintea domniei mele şi dinaintea tuturor boierilor domniei mele, jupanului Boşca pitarul şi fiilor lui, cîţi îi va lăsa Dumnezeu.

De aceea şi domnia mea am dat, ca să-i fie de ocină şi de ohabă.

Şi iarăşi să-i fie jupanului Boşca pitarul un loc cu deal, partea lui Oprea din Berislăveşti, din Fînul Judelui, pentru că l-a cumpărat jupan Boşca de la Oprea pentru 100 aspri.

De aceea, să-i fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe spătar şi Albul stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Am scris eu, Căzan grămăticul, în cetatea Tîrgovişte, luna noiembrie 20 zile în anul 7048 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 468 (Mitrop. Ţ. Rom. CXXXII/1). Orig., hîrtie (31,5×21,5), pecete timbrată. Cu o traducere din 1805; alte traduceri ms. 126, f. 297 şi 132, f. 361.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 263. Facs. *ibidem*, 495.

---

87 1539 (7048) decembrie 18, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радȣл воевода и господинъ въсои земле Ѹггрровлахїескѡи, синъ великаго и прѣдобраго Радȣл воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми почтеномȣ правителю господства ми жȣпанȣ Дѣтко велики армашȣ и сь синови си, елици мȣ Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест Рогова в̀ъсах и сь въсом хотаром, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина и дединȣ дедȣ его, жȣпанȣ Дѣтко пехарникȣ.

А потом, сїю више речено село, ѡи ест бил притеснен ѡт Тȣдор лѡгѡфетȣ.

А потом, синови Тȣдорȣ лѡгѡфетȣ, Радȣл и Пръвȣл и Владȣл, ѡни изгȣбише въсех негове комате и села и ацигани ѡт къ господство ми със зла хитлѣнством, понеже се подигоше над главȣ господство ми със Шербана бана, тере побегоше през Дȣнавȣ, ȣ Тȣрска земле. А тȣрци их ȣфатише и ȣзеше им въсе комате и села и ацигани. А господство ми ȣ тем платих сїи више речени села и ацигани въсем хитлѣном ѡт къ проклети и агарени тȣрци със ҂ѱ҂п҂е аспри готови. А потом, сїе више реченȣ почитеномȣ правител господства ми, жȣпанȣ Дѣтко велики армашȣ, ѡи достиже съи село, по име Рогова, ѡт къ господство ми сь правом и вѣрном слȣжбȣ, занеже мȣ ест бил дединȣ стара и права.

И а потом, видѣх господство ми и прочетах и книга старȣ Мирчеи воеводе и книга покоиномȣ прídeдȣ господства ми Влада воеводе Старога.

И паки да ест болѣринȣ господства ми жȣпанȣ Дѣтко велики армаш ѡт ацигани Цюрев логофет цигани по име Бъка сь децами си и Ангел сь децами си и Нѣгое сь децами си и Лȣмча сь децами си и Бенѣ сь децами си, понеже си изгȣби Цюра въсех комате и села и ацигани ѡт къ господство ми със зла хитлѣнством, ере побежи със Шербан банȣ през Дȣнавȣ и ȣмре тамо ȣ хитлѣнство. Ꙗ господство ми, ȣ тем, даровах и помиловах със сїи више речени цигани више реченȣ болѣринȣ господства ми жȣпан Дѣтко велики армаш, ꙗкоже да мȣ сȣт въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, емȣ и синовом емȣ и внȣком и прѣвнȣчитом его и ни ѡт когоже да ест непотѫкновено, по ȣризмо господства ми.

Се же и свѣдетелїе поставлѣет господство ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики логофет и жȣпан Ȣдрище велики вистиꙗрȣ и жȣпань Дръгич бивше велики спатарȣ и жȣпан Строе велики спатарȣ и жȣпан Ꙗлбȣл Рогоз велики столникȣ и жȣпан Стоика ѡт Бȣжорани велики пехарникȣ и жȣпан Бадѣ ѡт Бȣдȣрещи велики комисȣ и жȣпан Бадѣ Ꙗꙗз велики постѣлникȣ. И исправник, Станко велики дворник.

И аз, Филча граматик, еже написах въ столни град Бȣкȣрещи, мѣсеца декемврїе и̅ї̅ дьнъ, ѡт Ꙗдама текȣщаго в лѣт ҂ꙁ̅м̅и̅.

† Іѡ Радѵл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele jupan Detco marele armaş şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie Rogova toată şi cu tot hotarul, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi dedina bunicului lui, jupan Detco paharnicul.

Iar apoi, acest sat mai sus-zis, el a fost cotropit de Tudor logofătul.

Iar apoi, fiii lui Tudor logofătul, Radul şi Pîrvul şi Vladul, ei au pierdut toate livezile şi satele şi ţiganii cu rea hiclenie către domnia mea, pentru că s-au ridicat asupra capului domniei mele cu Şerban banul, de au fugit peste Dunăre, în Ţara Turcească. Iar turcii i-au prins şi le-au luat toate averile şi satele şi ţiganii. Iar domnia mea, întru aceea, am plătit aceste mai sus-zise sate şi ţigani ai tuturor hiclenilor de la blestemaţii şi agarenii turci, cu 785 000 aspri gata.

Iar apoi, acest cinstit dregător al domniei mele mai sus-zis, jupan Detco marele armaş, el a dobîndit acest sat, anume Rogova, de la domnia mea cu dreaptă şi credincioasă slujbă, pentru că i-a fost dedină veche şi dreaptă.

Iar apoi, am văzut domnia mea şi am citit şi cartea bătrînului Mircea voievod şi cartea răposatului strămoş al domniei mele Vlad voievod cel bătrîn.

Şi iarăşi să fie boierului domniei mele jupan Detco marele armaş din ţiganii lui Giura logofătul, ţiganii anume: Bîca cu copiii săi şi Anghel cu copiii săi şi Neagoe cu copiii săi şi Lumcea cu copiii săi şi Benea cu copiii săi, pentru că şi-a pierdut Giura toate averile şi satele şi ţiganii cu rea hiclenie faţă de domnia mea, căci a fugit cu Şerban banul peste Dunăre şi a murit acolo în hiclenie. Iar domnia mea întru aceea, am dăruit şi am miluit cu aceşti ţigani mai sus-zişi pe boierul domniei mele mai sus-spus, jupan Detco marele armaş, ca să-i fie de ocină şi de ohabă lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni să nu fie atins după porunca domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi jupan Udrişte mare vistier şi jupan Drăghici fost mare spătar şi jupan Stroe mare spătar şi jupan Albul Rogoz mare stolnic şi jupan Stoica din Bujorani mare paharnic şi jupan Badea din Budureşti mare comis şi jupan Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Staico mare vornic.

Şi eu Filcea gramaticul, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna decembrie 18 zile, de la Adam cursul, în anul 7048 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Craiova, CVI/1. Orig., perg. (26 × 38), pecete timbrată. Cu o traducere din 1887.

88 ⟨1540⟩ ianuarie 16.

† Пишет жȣпан Станчюл бан сїю мою книгȣ тебе, Първȣле.

По сих ти говорим, тере да ѡставиш село по име Комани ȣ мирно, веке да не ȣлазиш ȣ них, занеже сȣт манастирȣ ѡт Тисмана. Єре за што ни слȣшает ѡт книгȣ господинȣ нашемȣ, воеводȣ, анȣ скакаш над книгȣ воиводїнȣ и ȣзимаш володи ѡт село. И тои ти говорим скоро да даш волови що си ȣзео ѡт този село, веке да се не плакает сїромаси пред мене. А҆ тебе, ако ти се минит криво, а ти да идеш тере да стоишъ лицȣ със калȣгери пред воиводȣ.

Тои говорим, инако да нѣст, по мое реч.

Пис мѣсеца генарїе ѕ҃і дьни.

† Scrie jupan Stanciul banul această carte a mea ţie, Pîrvule.

După aceasta îţi spun să laşi în pace satul anume Comanii, mai mult să nu intri la ei, căci sînt ai mănăstirii de la Tismana. Căci de ce nu asculţi de cartea domnului nostru, voievodul, ci sări peste cartea voievodului şi iei boi din sat. Şi aceasta îţi spun, să dai repede boii pe care i-ai luat din acel sat, mai mult să nu se plîngă săracii înaintea mea. Iar ţie, dacă ţi se pare strîmb, tu să mergi să stai faţă cu călugării înaintea voievodului.

Aceasta îţi vorbesc, altfel să nu fie, după spusa mea.

Scris luna ianuarie 16 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Tismana, XC (VIn)/90. Orig., hîrtie (16 × 11), pecete mică, inelară, căzută. Cu o traducere de la începutul sec. XIX. Alte traduceri ibidem, ms. 330, f. 31 şi 335, f. 222.
Datat după emitent.

---

89 1540 (7048) februarie 18, Bucureşti.

† Єлици дȣхом божии водимии, сїи сȣт синове Божии, рече божествены апостоль, емȣже вь слѣд текȣщеи иже правдѣ любителїе и блажены ѡи глас радованїе чаеи ȣслишати: „Прїидѣте благословенї ѡтца моего, наслѣдȣите ȣготованное вам царство ѡт сложенїе мирȣ, възалках бо се и дасте ми ꙗсти и въжеждах се и поисте ме и наг бѣх и ѡдѣсте ме, болен и въ темницȣ и послȣжисте ми“. Сїи оубо благи благотворещїм ȣслишатї ест глас въкȣпѣже и вънити въ радость господа своего. Також де и грѣшни ѡтсилаемим въ ѡгнь вѣчнь ꙗко не съхранишим заповѣд господне и ни алчнана не напитавших ниже ждȣща не напоивше ниже нага ѡдѣвшемъ, ни болнȣ или въ темницȣ послȣжившим.

Сїе ȣбо слишещї ѡ дȣшевны ȣбо, потрѣба ест неѡтлагаещи дьнь ѡт дьне, или часов аще бо и многи <г>рѣхы ѡбложени есмы и тежкими, слишим благаго владїкȣ рекшаго ꙗко: „Неприидох бо, рече, праведны призвати, нȣ грѣшни на покаанїе“ и: „не просто бо <реч> грѣшни, нъ на ѝпокаанїе“, ꙗвѣ ꙗко мнозы ѡ<бр>азн покаанїе сȣт: любов, правдѣ, чистота, пост и милостине и прочаа благаа дѣла иже Богови оугоднаа сȣт, ꙗкоже и ѡбитѣли по мѣрѣх добрих дѣл. Сїа ꙗко и ѡне слъшим многа ѡт Бого дѫх- новеннаго Писа́нїе, еже на <по>лзȣ нам речена сȣт. Тѣмже ȣбо аще въсѣко есми тъщи благых дѣл, нѫ на многое

милосръдие владїчны възираемь, ꙗко грѣшным радї прѣклонишаго небеса и сьшдша идаже до зраци раби смѣривша се, ꙗко да нас грѣшны горѣ възведеть и синоположенїе ȣдостоить. Вѣми бо ꙗко въсѣм грѣшным рȣко простираеть, ꙗвѣ ꙗко не хоте съмръти грѣшномȣ, нѫ ꙗко ѡбратити се емȣ и живȣ бити. Сїа ȣбо божествна Писанїе ȣслышим и ѡбщаго владїкѫ ȣмилосръдїты се ѡ нас грѣшных молим се и на благаа дѣла ѡбратити наше сръдца <и> мислы. Видѣхѡм ȣбо въ сїа врѣменна свѣтые монастирех и свѣщенные и царскые цръквы въ мнозѣ нȣждȣ, ꙗко ѡт благочьстывих и свѣтопочивших царие и господах ѡбсирѣвшех и многе къ конечномȣ запȣстѣнїе доспѣвшех <рад>ї ȣмаленїе благочьстиа ȣви грѣх радї нашех, наипаче иже въ Свѣтѣи Горѣ Синѣистѣи, идеже древле <ꙗ>висе Богъ ȣгодникȣ своемȣ Моусеȣ и Богоначертаны закѡн върȣчиемȣ.

По просїаныже благочьстивѣи вѣрѣ христїꙗнское благочьстыви царие тамо ȣбо въздвигнȣли сȣт въсечьстны храм въ име свѣтое прѣѡбраженїе господа Бога и спаса нашего Їусȣса Христа, идеже и свѣтые мурото<чи>[1]вие мѡщї свѣтые велико мȣченице Єкатерине лежит. Радїже наших грѣх, <ꙗ>коже прѣдварише рѣхѡм ѡт благочьстивых царие и хтитори ѡбсирѣвшех сем въсесвѣтих мѣсто въ <по>дрȣчие нечьстывих подшедшим и много ѡт ных насилȣемим еже ѡт православнаго ѡбичаа аще мощно ȣтръгнȣти, нѫ въсевиде<ц>ее ѡко сища да възбраныт прав<ославие>же въ ȣкрѣпленїе да съблюдеть.

Сего радї оубо и мы грѣшни соу<ще> надеждеже радї раби Христови, азъ ȣбо Їѡ Петръ воевода, нарицаеми Радул воевода, божиемъ промисл̈ѡм ѡбретаю се господинь въсеи земле Ѹгровлахї<ис>кое, синъ великаго и прѣдобраго Радула воеводȣ, видѣхѡм бо ѡт тех више речены странах въсточкых сии въсечьсны мниси даже къ западȣ оустръмивших се, ꙗко аще где ѡт православных царие и господах възможно бȣдет ѡбрѣсти се къ помощї и ȣкрѣпленїе свѣтаго монастїра, видѣхѡм бо ѡт благочьстывих мȣжие и господах къ таковое дѣло потьщъщїх се въ сръдно. Тѣмже и мы, елико по силѣ потъщахѡм се <ѡт Бого въ р>ȣчен нагонам имѣнїе и сътворихѡм ѡброк семȣ въсечьстномȣ, на въсѣко годїнȣ да прїходїть братїе ѡт свѣтаго монастира, да ѡтнесȣт ȣ монастир по ҂ї аспрї, а спензоприходещїм братиам по ҂в̄ аспрї. Сиа въчинихѡм и съи наш хрисовȣл въ свѣты монастир послахѡм да стоить непоколѣблем, малааже еже творена ест кныга, да ю приносет братїе ѡброка радї.

Васже, молим въсе свѣтыличе и чьстны ѡче игȣмене и съ въсѣми Богоносными свѣщенницї и старцї и въсе ѡ Христѣ братїе живȣщїх въ свѣтаго монастирѣ, аще ест без досажденїе вашое свѣтыне, ꙗко да се въпишȣ въ свѣтих помѣнык ȣ свѣтое проскомидїе, аз оубо Їѡ Петръ воевода и родїтел господства ми Радул воевода и със <Бо>годанное ми чедї Марко воеводȣ и Влад воеводе. И да ни се поет въ едїн дьнь въ неделе, егдаже ви хощете, свѣтаа летȣргуе съ прилевкѡм. Мыже, елика ѡбещахом дѡндеже ест бȣдемо въ живих и въ Богоданное ми ѡбласть сыїе да се посилает свѣтомȣ монастирȣ. Сего радї, ѡтци свѣти, молите се въ таинѣх ваших къ Богȣ радї нас грѣшных, еда ни че Богъ ȣлегчит ѡт тежкых и многих наших грѣхѡв.

И еще въ ȣвѣденїе да ест вашое свѣтине радї ина многа трȣда еже видѣхѡм сȣща брата вашего, ѡтца нашего архиепискȣпа Варлаама, радї свѣтаго монастира, мыже наипаче <в>ѣрȣехом емȣ, тако и ми въ елико бѣдȣ бехмо, потъщахѡм се и исплъныхмо ѡбѣщанїе, а аще ȣдльгчет Богь наше дьни и живота съ вашеми свѣтими молитвами, имамо прилежно въ живота нашего исплънити више реченны ѡброк. Тое се ѡбѣщаю вашое свѣтине.

Ꙗ по нашех еже ѡт здешных ѡшествие, комоу върȣчить господь Богь быті владалцъ Влашокою Земле, или ѡт нашь сръдечны плода или ѡт съродныкъ наших, молю те, помазаныче Христоу и наслѣдниче нашем хȣдостїе, съ именом Божїѡм,

сътворшомȣ небо и земле и застъпленїемь прѣсвѣтѣи, чистѣи, прѣблагословенѣи владїчице нашее Богородице и присно дѣви Марие и свѣтаа мȣченице Єкатерине и въсѣх свѣтых, еже ѡт вѣка Богȣ благоȣгодивших, да наставите дȣхь свѣты оутвръдити сьи нашь хрисовȣл и завѣщанїе, ꙗкоже ест зде въчинено или и ѡ више приложїти. Таковаго да помилȣеть господь Богь и прѣчистаа Бого мати и ȣкрѣпить его въ господстѣ его и бȣдȣщїх вѣцѣ и да даст емȣ господь Богь полȣчитї благаа еже оуготова любещим его и еже ѡ деснѫе прѣдостоанїе господнѣ да сподобыт се.

Тыже, ѡ владїко Христе, царȣ въсѣх, примї сїа малое приношенїе ѡт нас грѣшных и недѡстоиных раб твоих, твоа ѡт твоих, тебе владїко приносим и припадѣм къ твоее благостые, благоȣвѣтлив бȣдї нам на страшнѣмь твоем и нелицемѣрнѣ соудїще, иже въсегда славен еси, съ ѡцем и свѣтым дȣхом нинѣ и присно вѣкы вѣкѡм, амїн.

Исправник, Татȣл вторї логофет.

И аз, Фѡтїе, еже начрьтах въ столни град Бȣкȣрещї, мѣсеца феврȣарїе н҃ї дьни, лѣтоже текȣщїх ѡт бытїе и ѡт създанїе мїрȣ в лѣт ҂з҃мн.

† Їѡ Радȣл воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Cîţi cu duhul lui Dumnezeu se poartă, aceia sînt fiii lui Dumnezeu, spune dumnezeiescul apostol, căruia pe urmă mergîndu-i cei iubitori de dreptate şi cei ce aşteaptă să asculte acel glas de bucurie: „Veniţi binecuvîntaţii părintelui meu, să moşteniţi împărăţia pregătită vouă de la întemeierea lumii, căci am flămînzit şi mi-aţi dat să mănînc şi am însetat şi m-aţi adăpat, gol am fost şi m-aţi îmbrăcat, bolnav şi în temniţă şi m-aţi slujit". Acest deci bun glas au a-l auzi făcătorii de bine şi în acelaşi timp a intra în bucuria domnului lor. De asemenea şi păcătoşii trimişi în focul veşnic, că n-au păzit poruncile domnului şi n-au dat de mîncare celor flămînzi, nici pe cei însetaţi nu i-au adăpat, nici pe cel gol nu l-au îmbrăcat, nici pe cel bolnav sau în temniţă nu l-au slujit.

Acestea dar auzindu-le pentru cele sufleteşti trebuie să nu amînăm, din zi în zi sau ceasuri, chiar dacă sîntem împovăraţi de multe şi grele păcate căci auzim pe bunul stăpîn spunînd: „Căci n-am venit, spune, să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă" şi „nu numai cu un singur cuvînt pe păcătoşi, ci la pocăinţă", căci e vădit că sînt multe chipuri ale pocăinţei: dragostea, dreptatea, curăţenia, postul şi milostenia şi alte fapte bune care sînt plăcute lui Dumnezeu, precum şi lăcaşurile multe sînt, după măsura faptelor bune. Acestea precum şi alte multe le auzim din Scriptura de Dumnezeu inspirată, care sînt spuse pentru folosul nostru. De aceea dar, dacă fiecare nu ne grăbim spre faptele bune, dar spre marea milă a stăpînului nădăjduim, care pentru păcătoşi a coborît cerurile şi coborînd şi pînă în chipul robilor s-a smerit, ca să ne ridice în sus pe noi păcătoşii şi ne-a învrednicit de jertfa fiului. Căci ştim că tuturor păcătoşilor le întinde mîna, vădind că nu vrea moartea păcătosului, ci să se îndrepte şi să fie viu.

Acestea dar din dumnezeiasca Scriptură auzim şi ne rugăm de stăpînul tuturor să se milostivească de noi păcătoşii şi să îndrepte către faptele bune inima ‹şi› gîndurile noastre. Căci am văzut în aceste vremuri sfintele mănăstiri şi sfinţitele şi împărăteştile biserici în multe nevoi, ca fiind sărăcite de binecinstitorii şi sfîntrăposaţii împăraţi şi domni şi multe ajunse la deplină pustiire, ‹pentru› micşorarea dreptei credinţi sau pentru păcatele noastre, mai ales cea din sfîntul munte Sinai, unde demult s-a arătat Dumnezeu lui Moise cel plăcut lui şi i-a încredinţat legea de Dumnezeu alcătuită.

După răspîndirea dreptcinstitoarei credinţe creştine, binecinstitorii împăraţi au ridicat acolo atotcinstitul hram în numele sfintei preobrajenii a domnului Dumnezeu şi a mîntuitorului nostru Iisus Hristos, unde zac şi sfintele şi de mir izvorîtoare moaşte ale sfintei, marii mucenice Ecaterina. Pentru păcatele noastre, ca să fim feriţi, a sărăcit de binecinstitorii împăraţi şi ctitori acest atotsfînt loc, căzînd în stăpînirea necredincioşilor şi mulţi dintr-înşii prigoniţi pentru obiceiul pravoslavnic, ca să-i poată rupe, dar atotvăzătorul ochi veghiază să apere pe dreptcredincioşi şi să-i păzească pentru întărire.

De aceea dar şi noi, păcătos fiind, pentru nădejdea robilor lui Hristos, eu dar, Io Petru voievod, numit Radul voievod, din gîndul lui Dumnezeu aflîndu-mă domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod, am văzut deci pe aceşti atotcinstiţi călugări din aceste mai sus-zise părţi răsăritene îndreptîndu-se pînă către apus, ca doar undeva vor putea afla din împăraţii şi domnii dreptcredincioşi pentru ajutorarea şi întărirea sfintei mănăstiri, căci am văzut puţini din oamenii şi domnii binecinstitori grăbindu-se către o astfel de faptă. De aceea şi noi, după putere, ne-am grăbit din averea noastră cea de Dumnezeu dată şi am făcut obroc acestei atotcinstite, în fiecare an să vie fraţii de la sfînta mănăstire să ducă la mănăstire cîte 10 000 aspri, iar cheltuiala fraţilor care vor veni, cîte 2 000 aspri. Acestea am făcut şi am trimis acest hrisov al nostru la sfînta mănăstire să stea neclintit, iar cartea cea mică este făcută, ca s-o aducă fraţii pentru obroc.

Pe voi, pe toţi, vă rugăm, ierarhe şi cinstite părinte egumene şi tuturor celor purtători de Dumnezeu preoţi şi stareţi şi tuturor celor întru Hristos fraţi, care trăiesc în sfînta mănăstire, dacă este fără supărare a sfinţiilor voastre, ca să ne scriem în sfintul pomelnic la sfînta proscomidie, eu deci, Io Petru voievod şi părintele domniei mele Radul voievod şi cu copiii cei daţi de Dumnezeu, Marco voievod şi Vlad voievod. Şi să ni se cînte o zi pe săptămînă, cînd veţi vrea, sfînta liturghie cu băutură. Noi, cît timp vom fi între cei vii şi în stăpînirea dată mie de Dumnezeu, acestea făgăduim să se trimită sfintei mănăstiri. De aceea, sfinţi părinţi, rugaţi-vă în tainele voastre către Dumnezeu pentru noi păcătoşii, pentru ca Dumnezeu să ne mîntuiască din grelele şi multele noastre păcate.

Şi încă să fie cunoscut sfinţiilor voastre pentru altă trudă mare pe care am văzut-o la fratele vostru, părintele nostru arhiepiscop Varlaam, de la care mai ales noi am aflat pentru sfînta mănăstire şi astfel şi noi în cîtă sărăcie eram, ne-am grăbit să împlinim făgăduiala, iar dacă Dumnezeu prelungeşte zilele şi viaţa noastră, cu rugăciunile voastre sfinte, vom avea prilej în viaţa noastră să împlinim mai sus-zisul obroc. Aceasta făgăduim sfinţiilor voastre.

Iar după trecerea noastră dintre cele de aici, cui va încredinţa domnul Dumnezeu să fie stăpînitor al Ţării Româneşti sau din rodul inimii noastre sau din rudele noastre, te rog pe tine, uns al lui Hristos şi urmaş al nimicniciei noastre, în numele lui Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pămîntului şi cu mijlocirea preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi a sfintei mucenice Ecaterina şi a tuturor sfinţilor care din veacuri au plăcut bine lui Dumnezeu, să te înveţe duhul sfînt să întăreşti acest hrisov cu făgăduiala noastră, cum este făcut aci sau şi mai mult să adaugi. Pe unul ca acela să-l miluiască domnul Dumnezeu şi preacurata maică a lui Dumnezeu şi să-l întărească pe el în domnia lui şi în veacurile viitoare şi să-i dea lui domnul Dumnezeu să dobîndească bunurile pe care le-a pregătit celor ce-l iubesc şi să se învrednicească de şederea la dreapta domnului.

Iar tu, o stăpîne Hristoase, împărat al tuturor, primeşte acest mic prinos de la noi păcătoşii şi nevrednicii robi ai tăi, ale tale dintru ale tale, ţie stăpîne ţi le aducem şi cădem la bunătatea ta, fii nouă binemîngîitor la cumplita şi cea fără de făţărnicie judecată a ta, cel ce eşti întotdeauna slăvit, împreună cu tatăl şi cu sfîntul duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor, amin.

Ispravnic, Tatul al doilea logofăt.

Şi eu, Fotie, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna februarie 18 zile, anul curgător de la facerea şi de la întemeierea lumii, în anul 7048 <1540>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad. CCCXCVII/14. Orig., perg. (53,5 × 48). Pecete atîrnată, căzută.

EDIŢII. Trad. Nicolaescu, *Radu Paisie*, 218; *D.I.R.*, *B*, 265—266.

---

[1] Omis.

90 1540 (7048) martie 4.

† În numele tatălui şi fiiului şi al sfîntului duh, amin.

Iată însemnăm aici cum au venit însuşi Iarciul după cum să să ştie că au dăruit sfintei mănăstiri ce să chiamă Govora nişte moşie şi case şi o vie la Mihăeşti. Toate acéstea le-au dat de a lui bunăvoe şi încă au şi vîndut dentr-acéste ce scriu mai sus bucate sfintei mănăstiri drept 13 000 de aspri şi să să scrie şi la sfîntul pomenic.

După acéia au lăsat părintele egumenul Theodor ca să culeagă el via, Iarciul, într-acea toamnă, după acea tocmeală, iar după acéia să nu mai aibă nici o treabă Iarciul cu acéle case, nici cu viia, nici cu moşiia, ci numai sfînta mănăstire să aibă treabă, pentru că aşa s-au tocmit Iarciul cu părintele igumenul Theodor înaintea părintelui nostru arhiepiscopului chir Paisie al Rîmnicului şi înaintea igumenului Efrem Cozianul. Şi încă au fost şi alţi călugări mulţi şi preoţi întru acea vréme cînd s-au făcut această tocmeală şi jupan Vlaicul vel logofăt şi jupan Stoica vel paharnic şi judeţul şi toţi pîrgarii şi alţi oameni buni den oraş den Rîmnic, pentru ca să să ştie cum că aşa s-au tocmit şi au cumpărat părintele igumenul Theodor denpreună cu toţi călugării acéste ce scriu mai sus cu cheltuiala mănăstirei Govorei.

Iar cine s-ar ispiti ca să strice această tocmeală, să fie afurisit dă 318 sfinţi părinţi cari s-au strîns la Nicheia şi să fie supt blestemul preasfintei şi curatei şi preablagoslovitei stăpînei noastre născătoarei de Dumnezeu şi pururea fecioarei Mariei şi de cinstita ei adormire. Într-alt chip să nu fie.

Şi am scris eu, Gheorghie, în luna lui martie 4 dni, leat 7048 <1540>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 469 (Govora XXVII/4). Traducere din sec. XVIII; alte traduceri ibidem ms. 234, f. 311 şi 447, f. 342.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 267—268.

91 1540 (7048) martie 4, Tîrşor.

Moşiia Dălbăneştii, ot jud. Prahova.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radul voevod. Dat-am domniia

mea această poruncă a domnii mêle feciorilor Vladului, anume Radul şi Drăman şi Semca şi cu feciorii lor, cîţi Dumnezeu le va dărui, ca să le fiê lor moşie la Dălbăneşti jumătate, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie de baştină.

Iar după acêia, au avut pîră înaintea domniei mêle cu trêgşorênii pentru această mai sus-scrisă moşie şi au luat feciorii Vladului, Radul şi Drăman şi Semca 12 boiari şi hotarnic Pîrvul vornicul. Şi aşa au căutat şi au înpietrit şi au pus pietri prin mijlocul locului; din capul Braniştei pînă în Lacul lui Nan de la...[1] şi de acolea drept în jos, din Gorgan şi Drumul Braşovenilor pînă în Drumul Secărênilor[1]. Şi cît ei ţin moşie în apă în Prahova, atît să ţie şi la Branişte, pă Drumul Secărênilor, drept la Pitrosul, în capul Braniştei pă sus...[1] pînă în Prahova.

Şi iar să fie Radului şi lui Drăman...[1] moşie la Preoteşti, a treia parte din uscat şi din apă, din Prahova pînă în Prahoviţă.

Şi iar...[1] ce să chiamă Gîrbova şi Valea Seacă, pînă în Unghea Ursului.

Şi iar să fie moşie...[1] Dragomir cu fraţii lui, pentru că au fost adaos...[1] de la alţi domni mai naintea domnii mêle.

Drept acêia şi domniia mea am dat ca să le fie lor moşie ohabnică, lor şi feciorilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricăruia dintru dînşii să va întîmpla moarte mai întîi, iar întru dînşii vînzare să nu fie, ci să le rămîe lor. Şi de către nimenea să nu să clătească, după zisa domnii mêle.

Iată şi mărturii punem domnia mea pe: jupan Staico vel dvornic i jupan Vlaicul vel logofăt i Drăghici spatar[2] i Udrişte vistier i Stroe ⟨spatar⟩[1] i Albul stolnic i Stoica paharnic i Badea comis i Badea Aiaz vel postelnic. Ispravnic, Draghici spatar.

S-au scris în Tîrşor, luna martie 4, leat 7048 ⟨1540⟩.

S-au tălmăcit asemenea după uric sîrbescu.

† Az Costandin dascăl slovenescu izpisah, 1780.

Bibl. Acad., F. LXXXI/193. Fotocopie după o traducere din sec. XVIII.

---

[1] Loc alb.

[2] Este fost mare spătar.

---

92 **⟨1540⟩ martie 12.**

† Милостїю божїею, Їѡ Радул воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїиской, синъ великаагои прѣдобраагo Радулȣ воеводȣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми ѡвемзи чьловеци на име Вонка и съ них синови на име Дръгою и Бандȣл и Кѫлѣ и Нѣгое и съ них синови,варе колици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Дънещи ѡт Плѫсълѣска четврътаго дело и ѡт Дъдȣлѣска шестаагo дело, варе колико се хтет избрати, понеже им ест стара и права ѡчинȣ, дединȣ.

А потом, биѡ ест Вонка ȣложила по Драгомир над вишеречена ѡчинȣ али над четвръти дел, како да мȣ ест добръ ѡн и синови его, а ѡн добръ не мȣ, ест бил, понеже мȣ ест ȣкрал книгȣ що сȣт имали за ѡчинȣ и съ некое скȣлище ѡт кȣкю и притиснȣл им ест и ѡчинȣ по много ѡт колико мȣ ест биѡ дал.

Таже Вонка и синови еи, ѡни имаше съпренїе със синови Драгомирѡв, със Нѣгое и със Алб пред господства ми радї таи више речена ѡчина. А господство ми ȣ тем гледах и сȣдих и по правдȣ и по законȣ и съ чьститими правителїе господства ми и изнаидѡх господство ми како мꙋ ест Драгомир ꙋкрал книгꙋ и скꙋлище ѡт кꙋкю и више синови Драгомирѡв виновени, Нѣгое и Ꙗлб, и ѡни сами метнише се и ѡставише се ѡт ѡчинꙋ ѡт пред господства ми. <Таже ѡни>[1] ѡсташе ѡт закона ѡт пред господства ми.

И паки Драгомир <със синови си и Стан със>[1] синови си и Нѣг със синови си, варе колици им Богъ припꙋстит, ꙗкоже да им бꙋдет ꙋ Дънещи ѡчинꙋ ѡ Плѫсълѣска четвръти дел и ѡт Дъдꙋлѣска шестаго дело, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ, дединꙋ, варе колико се хтет избрати, али Драгомир и Стан и съ них синови, ѡни да сꙋт над половинꙋ ѡт више речена ѡчинꙋ, а Нѣг и съ синови си да ест сам над дрꙋгое половинꙋ, понеже ест покꙋпил Нѣг една дел ѡт Строе.

Сего радї и господство ми дадѡх Воике и синовом еи више писани, Дръгою и Бандꙋл и Кѫлѣ и Нѣгое и Драгомирꙋ и Станꙋ и Нѣгꙋ въсе више речене ѡчине, како сꙋт избрание, како да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовѡм им и внꙋкѡм и прѣвнꙋчетом им. И въ них пръдалика да нѣст никогда, нꙋ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣет господство ми: жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Влаикꙋл велики логофет и Дръгич бив спатар и Ѹдрище велики вистиꙗр и Строе спатар и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Ꙗлбꙋл столник и Бадѣ велики постелник. Исправник, Ръдич велики портар.

И аз, Тꙋдѡр, писах, мѣсеца мартїе в҃ї дьни, в лѣт ҂з҃мз.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Voica şi cu fiii ei anume Drăgoi şi Bandul şi Călea şi Neagoe şi cu fiii lor, oricîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină la Dăneşti, din Plăsăleasca a patra parte şi din Dăduleasca a şasea parte, oricît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, Voica a aşezat pe Dragomir pe mai sus-zisa ocină însă peste a patra parte, ca să-i fie bun, el şi cu fiii săi, iar el nu i-a fost bun, pentru că i-a furat cartea pe care a avut-o de ocină şi cu nişte scule din casă şi i-a cotropit şi ocina mai mult decît i-a fost dat.

Deci Voica şi fiii ei, ei au avut pîră cu fiii lui Dragomir, cu Neagoe şi cu Alb, înaintea domniei mele, pentru această mai sus-spusă ocină. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat şi după dreptate şi după lege şi cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că i-a furat Dragomir cartea şi scule din casă şi au fost vinovaţi fiii lui Dragomir, Neagoe şi Alb şi ei singuri s-au lepădat şi s-au lăsat de ocină dinaintea domniei mele. ⟨Deci ei⟩ [1] au rămas de lege dinaintea domniei mele.

Şi iarăşi Dragomir ⟨cu fiii săi şi Stan cu⟩ [1] fiii săi şi Neag cu fiii săi, oricîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină la Dăneşti din Plăsăleasca a patra parte şi din Dăduleasca a şasea parte, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină, oricît se va alege, însă Dragomir şi Stan şi cu fiii lor, ei să fie peste jumătate din mai sus-spusa ocină, iar Neag şi cu fiii săi să fie singuri peste cealaltă jumătate, pentru că a cumpărat Neag o parte de la Stroe.

De aceea şi domnia mea am dat Voicăi şi fiilor ei mai sus-scrişi, Drăgoi şi Bandul şi Călea şi Neagoe şi lui Dragomir şi lui Stan şi lui Neagu, toate mai sus-spusele ocine cum sînt alese, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie niciodată, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Udrişte mare vistier şi Stroe spătar şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Albul stolnic şi Badea mare postelnic. Ispravnic, Rădici mare portar.

Şi eu, Tudor, am scris luna martie 12 zile, în anul 7047 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCVIII/56. Orig., perg. (33 × 37), pecete timbrată, stricată.

Văleatul greşit; datat după următorii boieri din divan: Badea comis, Albul stolnic şi Stoica paharnic.

---

[1] Loc rupt.

---

93 1540 (7048) martie 23, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воивода и господинъ въсое земле Ȣггровлахиеское, синъ великаго о прѣдобраго Радул воивод и господинъ. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми болѣринȣ господсто ми Митютелȣл пехарникȣ и със синови си, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ Ȣрекещи, дел Мимеран и Їѡнев въса, варе елика се хтет избрати нихне делове ѡт ѡчинȣ и ѡт коматї, занеже изгȣбише със зла хитлѣнст<в>а ѡт къ господство ми. А више реченȣ болѣринȣ господства ми, ѡн достиже с҆ъ правом и вѣрнѡм слȣжбȣ ѡт къ господства ми.

Сего радї, мȣ дадох и господства ми, ꙗкоже да ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, емȣ и синови емȣ и внȣкомȣ и прѣвнȣчетомȣ, и ни ѡт когоже непотакновѣнȣ, по рѣч господство ми.

Сеже свѣдетелие поставлѣем господство ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Блаикȣл велики лѡгѡфет и Ȣдрище вистиꙗр и Строё спатар и Албȣл столник и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Аꙗз велики постелник. Испарвник Правъц бан.

Пис ...[1] въ столни град Тръговище мѣсеца мартїе кг҃ дьни в лѣт ҂змн҃.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele Mitiutelul paharnicul şi cu fiii săi, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie lui ocina Urecheşti partea lui Mimeran şi a lui Ion toată, oricît se vor alege părţile lor de ocine şi de averi, pentru că le-au pierdut cu rea hiclenie de către domnia mea. Iar mai sus-zisul boier al domniei mele, el le-a dobîndit cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Albul stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic, Ispravnic, Pravăţ ban.

Scris...[1] în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna martie 23 zile în anul 7048 ⟨1540⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 470 (Ep. Buzău, LXXI/1). Orig., hîrtie (27,5 ×21,5), pecete timbrată, stricată. Cu o traducere din 1851; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 25.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 268.

---

[1] Loc rupt.

94 1540 (7048) aprilie 17, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земле Ѹггрѡвлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми <сїе> повелѣнїе господства ми Радꙋл Зъм и братїꙗм си и Божин съ синови си и Иван съ синови си, по име Пръвꙋл и съ них синови, али сꙋт дъщъре, на име Добра и Милица и Кера и Каталина, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и Сълкꙋца ѡт дол до ꙋста Блъдъшелꙋлꙋи и ѡт згор до Силищѣ Сѣкъ, понеже им ест стара и права ѡчина, дѣдина.

А потом, прїиде Пръвꙋл, синꙋ Иванѡв, таже си ꙋложїи дъщере си ѡт пред господства ми, да сꙋт въ мест<о синовом>.

<А> потом, Бижин и Иван сътворише съгрѣшенїе със банꙋл Шербан бан; таже си сꙋт изгꙋбили комате ... господство ми помиловал съм по Болѣ Молдовѣнꙋл. А ѡт врѣме еже прїиде Божин и Иван, ... кꙋповали иихне ѡчине ѡт Болѣ, за ҂д [1] аспри и за едни кон, врѣден ф̃ аспри и краве ...

Сего радї, им дадох и господство ми Божин и Иван више речене ѡчине, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ... им и синовѡм им и вbackꙋкѡм и прѣвнꙋчетом им. И ѡт них пръдалика да нѣст, анꙋ да ест ѡставшим. И ни ѡт когоже непотѫкновенно, по ѡризмо господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господства <ми: жꙋпан С>танко велики дворник и жꙋпан Бланкꙋл велики лѡгофет и Ѹдрище вистїꙗр и Строе сп<атар> и Албꙋл Рогоз столник и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Ђадѣ Аꙗз велики <постелник>. Исправник, Станчюл банъ.

И аз, Толѣк, исписах въ днвнѣм град Тръговище, априлїе зї дьни, въ лѣто ҂змн.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea ⟨această⟩ poruncă a domniei mele lui Radul Zăm şi fraţilor săi şi lui Bojin cu fiii săi şi lui Ivan cu fiii săi, anume Pîrvul şi cu fiii lor, însă sînt fiice, anume: Dobra şi Miliţa şi Chera şi Catalina, ca să le fie ocină în Sălcuţa, din jos, pînă în gura Vlădăşelului şi din sus pînă în Siliştea Seacă pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a venit Pîrvul, fiul lui Ivan, de şi-a aşezat pe fiicele sale dinaintea domniei mele, să fie în loc de fii.

⟨Iar⟩ apoi, Bojin şi Ivan au greşit cu banul Şerban ban; astfel şi-au pierdut averile... domnia mea am miluit pe Bolea Moldoveanu. Iar din vremea cînd au venit Bojin şi Ivan, ... au cumpărat ocinele lor de la Bolea, pentru 4 000 [1] aspri şi pentru un cal, preţuit 500 aspri şi vaci...

Pentru aceasta, le-am dat şi domnia mea lui Bojin şi lui Ivan, mai sus-zisele ocine, ca să le fie ocină... lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia ⟨mea: jupan S⟩taico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe ⟨spătar⟩ şi Albul Rogoz stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz ⟨mare postelnic⟩. Ispravnic, Stanciul ban.

Şi eu, Toleac, am scris în minunata cetate Tîrgovişte, aprilie 17 zile în anul 7048 ⟨1540⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

⟨Pe verso, româneşte:⟩ Sălcuţa, jud. Dolj.

Bibl. Acad., XCV/46. Orig., perg. (28 × 40,5), rupt, pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 269.

---

[1] În text modificat: ҂І҃҂д (= 14 000) cu altă cerneală.

---

95 1540 (7048) iunie 22, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радȣл воевода и господинъ въсое земле Ѹгрровлахїнское, синъ великаго и прѣдобраго Радȣла воеводї. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми болѣринȣ господства ми жȣпанȣ Мнхнѣ вистиꙗрȣ съ синови си, елицї емȣ Богъ даст, ꙗкоже да мȣ ест ȣ планинȣ зовоми Флорѣи, дела братȣ емȣ Радȣлѡв въса и дела братȣ емȣ Владȣлѡв въса, елика се хощет избрати, понеже е покȣпи Мнхнѣ вистиꙗрȣ ѡт къ них, за ф҃ аспри. И продадоше ѿ нихнȣ добром волю. И господство ми простих кон.

Сего радї, дадох господство ми жȣпанȣ Мнхне вистиꙗр, ꙗкоже да мȣ ест више речено ѡчинȣ въ ѡчинȣ и ѡхабȣ, немȣ и синовом емȣ, внȣкомже и прѣвнȣчетом емȣ и ни ѡт когоже непотѫкновено, по рѣч господства ми.

Сеже и сведѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл велики логоѳет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Ꙗлбȣл столник и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗꙗз велики постелник. Исправник, Кѡада велики ключар.

Писах аз, Фотие, въ град Тръговище, мѣсеца юнїе к҃в дьни, в лѣт ҂зм҃и.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѩ божїѩ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Mihnea vistierul, cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie în muntele numit Florei partea fratelui său Radul toată şi partea fratelui său Vladul toată, cît se va alege, pentru că le-a cumpărat Mihnea vistier de la ei pentru 500 aspri. Şi au vîndut de a lor bunăvoie. Şi domnia mea am iertat calul.

Pentru aceasta, am dat domnia mea jupanului Mihnea vistierul, ca să-i fie ocina mai sus-zisă de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Albul stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Coadă mare clucer.

Am scris eu, Fotie, în cetatea Tîrgovişte, luna iunie 22 zile, în anul 7048 ⟨1540⟩.

Inst. de istorie „N. Iorga“. Copie modernă după fotografia originalului slav. Traducere la Arh. St. Buc., ms. 1 175, f. 20 v.

EDIŢII. Trad. *D.I.R. B*, 269—270.

96 1540 (7048) iunie 22, Tîrgovişte.

† Милостию божию, Іѡ Радул воивода и господинь въсои земле Ѹггровлахиское, синъ великаго Радула воиводе. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми болѣринȣ господства ми, жȣпанȣ Станчюлȣ постелникȣ и съ жител<ни>ца емȣ Мома и съ них синове, елицї им Богь даст, ѩкоже да им ест въсех негове села и комате и ацигани, варе елико сȣт стежали въкȣпѣ, бȣдї комате, бȣдї що; понеже прїде Станчюл постелник сам пред господство ми, тако си ȣтакмише, како по съмрьти емȣ, а жителнице емȣ Мома да имат дел ѡт въсех комате и села и ацигани, ѡколо съ синови си, над въсех стежание и над воденице. Али на покои бȣдї кои синȣ ѡт синови Станчюлов постелник се хощет наити разȣрити, не дръжати сїе такмеже, а ѡн да ест под кледтвȣ.

Сего радї, им дадох и господство ми, ѩкоже да им сȣт въ ѡчине и въ ѡхабȣ и ѡт ни когоже непотѫкновено, по реч господства ми.
Сеже сведетелие: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл вел логофет и Строе вел спатарȣ и Ѹдрище вел вистиꙗр и Стоика пехарник и Албȣл столник и Бадѣ комис и Бадѣ вел постелник. Исправник, Влаикȣл вел лѡгѡфет.

Пис ȣ градȣ Тръговище, мѣсеца юнїе кв҃ дьни, в лѣт ҂змн҃.

† Іѡ Радула вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Stanciul postelnicul şi cu soţia sa Moma şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie toate satele, averile şi ţiganii lor, oricît au agonisit împreună, fie averi, fie orice; pentru că a venit Stanciul postelnicul singur dinaintea domniei mele, de s-a întocmit aşa, ca după moartea lui, soţia lui, Moma, să aibă parte din toate averile şi satele şi ţiganii, împreună cu fiii săi, peste toată agonisita şi peste mori. Iar dacă pe urmă fie oricare fiu dintre fiii lui Stanciul postelnicul se va afla ca să strice, să nu ţină această tocmeală, iar el să fie sub blestem.

De aceea, le-am şi dat domnia mea, ca să le fie de ocine şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul mare logofăt şi Stroe mare spătar şi Udrişte mare vistier şi Stoica paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Badea mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare logofăt.

Scris în cetatea Tîrgovişte, luna iunie 22 zile, în anul 7048 ‹1540›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

‹Pe verso, româneşte:› cartea Stanciului postelnic pentru moşie ot Negoiu.

Bibl. Acad., XXXIII/214. Orig., hîrtie (34 × 26), pecete timbrată, cu legenda: ио радул воевода и гснь влашкои земли.

EDIŢII. Slav, *Miletič*, 357. Trad. *D.I.R.*, *B*, 270.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсои земле Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми Киркъи и сестри его, Драголе и съ них синови си, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Бȣмбȣеци и ȣ Клокотич дел Маню въса, варе елика се хтит избрати, понеже им сȣт старе и праве ѡчине и дѣдени.

Потом, Нѣгое, брат Киркев, а ѡн прїиде пред господства ми, тере се прѣше със Кирка и със Драголе, како да дръжит и ѡн и да ест брат със Кирка и със Драголе над таи више речена ѡчинȣ. А ȣ тем, господство ми гледах и сȣдих съ честитими правителїе господства ми и знаидох господство ми како ест ȣбил Нѣгое по своега брата и извадише га родїтелѣ своего ѡт над ѡчинȣ его прѣжде, како да не имат Нѣгое ни една метѣхѫ със таи ѡчинȣ <ни> како ест влас главȣ, нȣ Кирка да ест над половинȣ ѡт тои ѡчинȣ, а Драголе да ест над дрȣга половинȣ.

А потом, прїиде <Нѣгое>[1] пред господства ми, тере прѣше како да не имат Драголе ни една метѣх ѡт над таи ѡчинȣ. А Драголе, ѡна донесе логодник свои, тере сведѣтелствоваше пред господства ми како ест ȣтъкмил Кирка по сестрȣ си Драголе със половинȣ ѡчинȣ.

Сего радї, дадох и господство ми Киркъи и Драголев, ꙗкоже да сȣт две братїе неразделени над таи више речена ѡчинȣ.

А потом, Нѣга и Нѣкша и Малѣ, сестри Киркъи и Драголев, прїидоше пред господства ми, тере прѣше како да имат ѡчинȣ ѡколо със Кирка и със Драголе. А господство ми дадох како да доснесит болѣри пред господства ми, да сведѣтелствȣет како се ест ȣтѫкмили със ѡчинȣ. А ѡни не можах донести болѣри пред господства ми, нȣ ѡсташе ѡт закон ѡт пред господства ми. И ȣзел господство ми книге ѡт ѡчине, тере и съдрах. Нȣ дадох господство ми да дръжит Кирка и Драголе таи више писана ѡчинȣ въ вѣки.

А потом, Маню покȣпи ѡт Стоика Болотъ една планина ȣ Лалїе, ȣ Зъноага, за р̅л̅и̅ аспри.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да ест Киркъи и Драголе въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ. А въ них пръдалика да нѣст, нȣ да ест ѡставшим. И ни ѡт когождо непотъкновено, поризмȣ господства ми.

И сеже сведѣтелїе поставлѣ господство ми: жȣпан Станко вел дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Ѹдрище вел вистїꙗр и Строе вел спатар и Стоика вел пехарник и Бадѣ вел комис и Бадѣ Алаз велики постелник. Исправник, Строе вел спатар.

Пис ȣ Тръго̀вище, мѣсеца септемвре а̅ дьни, въ лѣт ҂з̅м̅и̅.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Chirca şi surorii lui, Dragole şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină la Bumbueşti şi la Clocotici toată partea lui Maniu, oricît se va alege, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine.

Apoi, Neagoe, fratele lui Chirca, iar el a venit înaintea domniei mele, de s-a pîrît cu Chirca şi cu Dragole, ca să stăpînească şi el, şi să fie frate cu Chirca şi cu Dragole peste această ocină mai sus-zisă. Iar întru acestea, domnia mea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că Neagoe a omorît pe un frate al său şi părintele său l-a scos de pe ocina lui, mai dinainte, ca să nu aibă Neagoe nici un amestec

cu acea ocină nici cît este un fir de păr din cap, ci Chirca să fie peste o jumătate din acea ocină şi Dragole să fie peste cealaltă jumătate.

Iar apoi, a venit ⟨Neagoe⟩ [1] înaintea domniei mele, de a pîrît ca să nu aibă Dragole nici un amestec asupra acelei ocine. Iar Dragole a adus pe logodnicul său, de a mărturisit înaintea domniei mele că a întocmit Chirca pe sora sa Dragole cu o jumătate din ocină.

De aceea, am dat şi domnia mea Chircăi şi Dragolei, ca să fie doi fraţi nedespărţiţi peste această ocină mai sus-zisă.

Iar apoi, Neaga şi Neacşa şi Malea, surorile Chircăi şi ale Dragolei, au venit înaintea domniei mele, de au pîrît ca să aibă ocină împreună cu Chirca şi cu Dragole. Iar domnia mea am dat ca să aducă boieri înaintea domniei mele, ca să mărturisească că s-au întocmit cu ocina. Dar ei n-au putut să aducă boieri înaintea domniei mele, ci au rămas de lege înaintea domniei mele. Şi am luat domnia mea cărţile de ocină de le-am rupt. Ci am dat domnia mea ca să stăpînească în veci Chirca şi Dragole această ocină mai sus-scrisă.

Iar apoi, Maniu a cumpărat de la Stoica Bolotă un munte la Lalie, la Zănoagă, pentru 138 aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea ca să fie Chircăi şi Dragolei de ocină şi ohabă. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Şi iată martori am pus domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte mare vistier şi Stroe mare spătar şi Stoica mare paharnic şi Badea mare comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Stroe mare spătar.

Scris în Tîrgovişte, luna septembrie 1 zi, în anul 7048 ⟨1539⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Rîmnicu Vîlcea, LXIV/4. Orig., perg. (39×32), pecete timbrată.
După divan e din 1540. Probabil fiind prima zi de văleat nou, diacul, din obişnuinţă l-a scris pe cel vechi, adică 7048 în loc de 7049.

---

[1] Loc rupt.

---

98 1540 (7049) septembrie 14, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинь вьсои земли Оугровлахїискои, синь прѣдобраго и прѣвеликаго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повеленїе господства ми Нꙗкшеен, ꙗкоже да им ⟨ест⟩ ѡчинꙋ ꙋ Горни Бъдѣни, али ꙋ пол третаго дел и ꙋ Прѣжвъ ѡт пол третаго дел и брод ѡт воденицъ ѡт, пол третаго дел и ꙋ планинꙋ зовоммїе Полатищѣ ѡт пол третаго дел и планина Стоеница ѡт пол третаго дел, понеже сꙋт старе и праве ѡчине, дѣдине Добреен, мати Нꙗкшева, тере их ест дала и ѡставила дъщере си по име Нꙗкша ѡчине въ место прикие.

А потѡм, имаше Нꙗкша пренїе пред господства ми със братѡм си Нꙗгое. И прѣше Нꙗгое како не имат Нꙗкша метехꙋ ꙋ више речени ѡчине; а господство ми сꙋдї и гледа със всеми честитими правителїе господства ми и дадох господства ми Нѣкшеен в҃ї болѣри гледати им ред. А ѡни в҃ї болѣри приидоше тере мартꙋрисаше пред господства ми, како имат Нꙗкша ѡчинꙋ.

Того радї, им дадох и господства ми Нꙗкшеен, ꙗкоже да им ест више речени ѡчине ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ неи и синовем еи.

И пак да им ест ꙋ плаюл Симботинꙋлꙋи виноградꙋ а҃ със местѡм си, понеже покꙋпи Нꙗкша със мꙋжѡм си Блъѯан ѡт Нꙗгован за р҃и аспри готови.

Того радї, им дадох господства ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, ним и сꙑновом им и внȣкѡм и прѣвнȣчетѡм им и не ѡт когоже непотьковено, поризмо господства ми.

Сеже сведетеліе поставлѣем господство ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Влаикȣл бивши велики логофет и жȣпан Татȣл велики логофет и Драгич бив спатар и Ꙋдрище вистїꙗр и Строе велики спатар и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Ꙗлбȣл столник и Бадѣ Ꙗꙗз велики постѣлник. Исправник, Пъдȣре логофет,

Пис въ стол град Тръговище, мѣсеца септемврїе дї, въ лѣто ҂змѳ.

† Їѡ Радул воевода, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi preamarelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Neacşei, ca să-i ⟨fie⟩ ocină în Vădenii de Sus, însă din jumătate a treia parte şi în Preajvă din jumătate a treia parte şi vad de moară din jumătate a treia parte şi în muntele numit Polatiştea, din jumătate a treia parte, şi muntele Stoeniţa din jumătate a treia parte pentru că sînt vechi şi drepte ocine dedine ale Dobrei, mama Neacşei, de le-a dat şi le-a lăsat fiicei sale, anume Neacşa, ocine în loc de zestre.

Iar apoi, a avut Neacşa pîră înaintea domniei mele cu fratele său Neagoe. Şi pîra Neagoe că nu are Neacşa amestec în aceste ocine mai sus-zise; iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea Neacşei 12 boieri să le cerceteze rîndul. Iar cei 12 boieri au venit de au mărturisit înaintea domniei mele că Neacşa are ocină. De aceea, am dat şi domnia mea Neacşei ca să-i fie ocinele mai sus-zise ocină şi de ohabă ei şi fiilor ei.

Şi iar să-i fie la plaiul Simbotinului o vie cu locul ei, pentru că a cumpărat Neacşa cu bărbatul ei, Vîlxan, de la Neagovan pentru 150 aspri gata.

De aceea, le-am dat domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul fost mare logofăt şi jupan Tatul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Stroe mare spătar şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Albul stolnic şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Pădure logofăt.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna septembrie 14, în anul 7049 ⟨1540⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., DCXLII/2. Orig., perg. (28 × 32), pecete timbrată.

---

99 1540 (7049) octombrie 13, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радул воивода и господинъ въсои земле Ꙋгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе госпоства ми болѣром господства ми жȣпанȣ Стоика великомȣ пахарникȣ и съ братїꙗм си, жȣпанȣ Мȣжа комисȣ и Станȣ стратoрникȣ и съ синовем Станȣ пръкълабȣ и съ них синови, елицї им Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест ȣ Божорани и ȣ Ꙋлица и ȣ Копъчел варе колико ест нихне делове, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ.

А потом, имаше съпреніе прѣд господства ми съ дъщере Иванкѡв, Станка и нѣкша. И сице преше Станка и Нѣкша, <како и ѡне> да дръжет ѡт сіе выше речене села. А господство ми ꙋ тем сꙋдих и гледах им редꙋ <по правдꙋ и по законꙋ> и съ въси чьститими болѣрех господства ми и изнаидох господство ми како <Станка и Нѣкша иедиꙋ> метехꙋ не имат, ере баща им си, Иванко, загꙋбил ест свои дел ѡт ѡчинꙋ със зла хитлѣнства ѡт къ родителѣ господства ми, Радꙋл воивода, а Ѡпрѣ пръкалабъ и Братꙋл[1] дворник достизали сꙋт със правом слꙋжбꙋ ѡт къ родітелѣ господства ми Радꙋл воивода. А Станка и Нѣкша ѡсташе ѡт закона ѡт пред господства ми, како нихто метѣхꙋ да не имат въ вѣки.

Сего раді, дадох и господство ми жꙋпанꙋ Стоике пехарникꙋ и <съ братіꙗм си>, жꙋпанꙋ Мꙋже комисꙋ и Станꙋ страторникꙋ и синовем Станов пръкалабꙋ, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовом им и вꙋнꙋком и прѣвнꙋчетом. И въ них пръдалика да нѣст въ вѣки, аиꙋ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотъкновено, по ѡризмꙋ господства ми.

Сеже и сведетеліе поставлех господство ми: жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики логофет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спатар и Бадѣ комис и Албꙋл столник и Бадѣ Аꙗз велики постелник. Исправник, Станко велики дворник.

Писа се мѣсеца ѡхтомвріе г҃ дьни ꙋ град Тръговище, въ лѣт ҂з̅м̅ѳ̅.

† Іѡ Радꙋл вѡевѡда, милостіѧ божіѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, jupanului Stoica marele paharnic şi cu fraţii săi, jupanului Muja comisul şi lui Stan stratornicul şi cu fiii lui Stan pîrcălabul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie în Bojorani şi în Uliţa şi în Copăcel, oricîte sînt părţile lor, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut pîră înaintea domniei mele cu fiicele lui Ivanco, Stanca şi Neacşa. Şi aşa pîrau Stanca şi Neacşa ca <şi ele> să stăpînească din mai sus-pomenitele sate. Iar domnia mea, întru aceasta, am judecat şi am cercetat rîndul lor, <după dreptate şi după lege> şi cu toţi cinstiţii boierii domniei mele şi am aflat domnia mea că <Stanca şi Neacşa nici un> amestec nu au, căci tatăl lor, Ivanco, şi-a pierdut partea sa de ocină cu rea hiclenie de către părintele domniei mele Radul voievod, iar Oprea pîrcălabul şi Bratul[1] vornicul le-au dobîndit cu dreaptă slujbă faţă de părintele domniei mele Radul voievod. Iar Stanca şi Neacşa au rămas de lege înaintea domniei mele, ca nici un amestec să nu aibă în veci.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Stoica paharnicul şi <cu fraţii săi>, jupanului Muja comisul şi lui Stan stratornicul şi fiilor lui Stan pîrcălabul, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi la ei prădalica să nu fie în veci, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Badea comis şi Albul stolnic şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Staico mare vornic.

S-a scris, luna octombrie 13 zile, în cetatea Tîrgovişte, în anul 7049 <1540>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. S.. Buc., S. I., nr. 471 (Zlătari, XII/2). Orig., hîrtie (30,5 ×21), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XIX.

ED.ŢII. Trad. *D.I.R.*,' *B*, 271.

---

[1] În loc de: Radul (cf. *D.R.H.*, *B*, vol. I, 266, vol. II, 163 şi vol. III, 215).

100

1540 (7049) octombrie 15, Tîrgovişte.

† Милостию божию, Їѡ Радѹл воивода и господинь въсеиз емли Ȣггровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радѹл воивода. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми почтенимми правителие господства ми жȣпан Драгич спътар и жȣпан Ȣдрище велики вистиꙗр и съ них синови, елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ȣ Мѫрцинѣни и ȣ Хилипещи, варе колико ест достоанїе господства ми ѡт винарич и ѡт перпере въсах, како сами си възимати се и ѡбладати се, понеже га покȣпише дедȣ им жȣпан Драгич бивше велики дворник еще ѡт родїтелю господства ми и ѡт покоинаго дедȣ господства ми, Влада воивода Калȣгера. Ꙗ потом, паки покȣпише више писани правителие господства ми жȣпан Дръгич спътар и жȣпан Ȣдрище велики вистиꙗр, тере покȣпише и ѡт господство ми, тако дадоше господство ми в҃ кони тȣрски велма добри и хȣбави за ҂е҃ аспри.

Сего радї, им дадѡх и господство ми више речени правителїем господства ми, ꙗкоже да им ест ѡт неговȣ село ѡт Мѫрцинѣни и ѡт Филипещи и винарич и перпереле въсѣ, ним и синовом им и внȣкѡм и прѣвнȣчетом им, како сами си възимати се и ѡбладати се. И не ѡт когоже непотѫкновено въ вѣки, по реч господства ми.

Єщеже и заклинанїе поставлѣет господство ми: по съмръти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господинь Влашкои Земли или ѡт сръдечнаго плода господства ми или ѡт сърodникь господства ми или, по грѣхѡм нашим, ѡт ино племеникь, да аще почететь и ȣтвърдить и съхранить сїе повелѣние господства ми, того господь Богъ да почететь и ȣтвръдить и съхранить его въ господствѣ его. Ꙗщели разорить и попереть и расипеть и не ȣтвръдить и не почететь и не поновить, того господь Богь да ȣбиеть его и поразить и попереть зде тѣлом, а въ бѫдщи вѣцѣ дȣше ѧ. И да имать ȣчестию съ Июдоѧ и съ Ꙗрие и съ ниѣм июдеи еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їѵсȣса Христа: „възми и възми и распени его“ кръв его на них и на чедах их еже ест, бѫдеть въ вѣки, аминȣ.

Сеже и свѣдѣтелие поставлѣх господство ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Бланкȣл бивше лѡгѡфетȣ и жȣпан Татȣл велики логофетȣ и Ȣдрище вистиꙗр и Строе спътар и Ꙗлбȣл столникь и Стоика пехарникь и Бадѣ комис и и Бадѣ Ꙗꙗз велики постелникь.

И аз ȣбо, еже написах, Иаи граматик, вь настолни град ȣ Трьговище, мѣсеца ѡктоврїе еї дьни и ѡт Ꙗдама до нинѣ текȣщаго въ лѣто ҂змѳ.

† Їѡ Радѹл вѡевѡда, милостиѧ вѡжїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstiţilor dregători ai domniei mele, jupanului Drăghici spătarul şi jupanului Udrişte marele vistier şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie în Mărgineni şi în Hilipeşti, tot, oricît este ceea ce se cuvinte domniei mele din vinărici şi din perpere, ca singuri să-şi ia şi să stăpînească, fiindcă a cumpărat bunicul lor, jupan Drăghici fost mare vornic, încă de la părintele domniei mele şi de la răposatul bunic al domniei mele,

Vlad voievod Călugărul. Iar apoi, au cumpărat iarăşi mai sus-scrişii dregători ai domniei mele, jupan Drăghici spătarul şi jupan Udrişte marele vistier, de au cumpărat şi de la domnia mea, astfel au dat domniei mele 2 cai turceşti foarte buni şi frumoşi, de 5 000 aspri.

De aceea şi domnia mea le-am dat mai sus-zişilor dregători ai domniei mele, ca să le fie din satul lor, din Mărgineni şi din Filipeşti tot vinăriciul şi perperele, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor, ca singuri să-şi ia şi să-şi stăpînească. Şi de nimeni neatins în veci, după ziua domniei mele.

Încă şi blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, acela dacă va cinsti şi întări şi va păzi această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l păzească în domnia lui. Iar dacă va nimici şi va călca şi va risipi şi nu va întări şi nu va cinsti şi nu va înnoi, pe acela domnul Dumnezeu să-l ucidă şi să-l lovească şi să-i calce aici trupul, iar în veacul viitor sufletul. Şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu acei iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos: „ia-l, ia-l şi răstigneşte-l", sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este şi va fi în veci, amin.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Vlaicul fost logofăt şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Albul stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi alt Bade Aiaz mare postelnic.

Şi eu deci, care am scris, Nan gramaticul, în cetatea de scaun, în Tîrgovişte, în luna octombrie 15 zile şi de la Adam pînă acum curgător, în anul 7049 ⟨1540⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCI/4. Orig., perg. (29 × 33), pecete timbrată.

EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Codrescu*, II, 177—179. Trad. *D.I.R.*, *B*, 271—272.

---

101 ⟨1540 octombrie 15 — 1541 iunie 2⟩.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radului voevod. Dat-au domniia lui această poruncă a domniei lui cinstitului boiariului domniei lui, jupînului Datco vel armaş şi cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să fie lui siliştea Băileştilor toată şi cu tot hotarul, pentru că iaste a lui bătrînă şi dreaptă moşie de baştină, cumpărată de moşu-său Harvat logofătul încă din zilele răposatului Radului voevod cel Frumos.

Şi hotarăle să se ştie: din Calea Mălaiului pînă la capul Nisipului, şi de acolea pînă la Rătunda şi pînă la Smerdeşteţu şi pînă la cîmpul Dîrvariului.

Pentru aceaia, au dat şi domnia lui jupînului Datco mare armaş şi feciorilor lui, ca să fie lui moşiia stătătoare şi ohabnică, lui şi feciorilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi întru acestea moşii vînzare să nu să facă, ci să fie ale celor ce vor rămînea dintr-înşii. Şi de nimeni să nu să clătească, după zisa domniei lui.

Iată şi mărturii au pus domniia lui pe: jupan Staico vel dvornic i jupan Tatul vel logofăt i Stroe vel spătar i Udrişte vel vistier i Dragomir vel paharnic [1] i Fătul vel stolnic [1] i Badea vel comis. Şi au fost ispravnic Tatul vel logofăt.

Acest izvod de hrisov l-am cercetat şi iaste bine tălmăcit. Floru ierei dascăl slovenescu.

Bibl. Acad., CCCCLXXXVI/5. Copie după o traducere din 1828.
Datat după divan.

---

[1] Dragomir paharnic şi Fătul stolnic sînt greşit copiaţi.

102 ⟨1540⟩ noiembrie 20, Tîrgovişte.

<† Милостїю> божїею, <Їѡ Радул воевода и господинъ въсои земли> Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго <Радула воевода>. Дават господство ми сїе повелѣнїе годподства ми болѣринȣ господства ми Лȣпѣ и съ них синови, елици им Богъ прѣпȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Бъбѣни ѡт дела Продилѡв и ѡт дела Радулѡв ..., понеже покȣпит Лȣпѣ ѡт Продилъ и ѡт Радул за ... аспри. И паки да им ест Лȣпеи ѡчинȣ ȣ Бъбѣни, дело <Нѣгȣлѡв> въсах, понеже ю покȣпил Лȣпѣ ѡт Нѣгȣл за ... аспри.

И паки да им ест Лȣпеи ѡчинъ ȣ Мътещи, дело <Татȣлов и Владулов ... понеже прїиде> Татȣл и Владул ȣ пред господства ми, тере ȣложише по Лȣпѣ и побратише ѡт своим добро волю над третаго дело.

И паки да им ест <Лȣпеи ѡчинъ ȣ ... ѡт дела> Владулѡв и ѡт дела Татȣлѡв половинȣ, понеже покȣпит Лȣпѣ по велика глад и сиростива за т҃ аспри.

И а потом, даде <... ѡчина ѡт Мъ>тещи въсах дъщирам си прекїе, а синъ его, Стонка, метех да <не>[1] имат ȣ Мътещи, нȣ да ест дъщирам си, како дъширем ... Лȣпѣ ... да дръже синъ его < ... Ѧ потом прїиде ...> пред господства ми, та ȣложи и побратих по Лȣпѣ над негово дело ѡт ѡчинȣ ... ȣ Бъбѣни, над четвротаго <дело ...>.

<Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и> ѡхабȣ, ним и синовим им и вн8ком и прѣвнȣчетом им и ни ѡт <когоже> непотѫкновено, по реч господства ми.

<Сеже и сведетелїе> поставлѣем господства ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Ѹдрище вистїiар и Драгомир спатар и <Ѧлбȣл> столник и Бадѣ комис и Бадѣ Ѿз велики постелник. Исправник, Кодъ ключар.

Пис мѣсеца ноемврїе к҃ дьни ȣ град Тръговище, въ лѣт ҂змг.

† Їѡ Радул воевода, милостїѩ божїѩ господинь.

⟨† Din mila⟩ lui Dumnezeu, ⟨Io Radul voievod şi domn a toată ţara⟩ Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului ⟨Radul voievod⟩. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele Lupea şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Băbeni din partea lui Prodilă şi din partea lui Radul... pentru că a cumpărat Lupea de la Prodilă şi de la Radul pentru... aspri. Şi iar să-i fie lui Lupea ocină în Băbeni partea ⟨lui Neagul⟩ toată, pentru că a cumpărat Lupea de la Neagul pentru... aspri.

Şi iar să-i fie lui Lupea ocină în Măteşti partea lui ⟨Tatul şi a lui Vladul... pentru că au venit⟩ Tatul şi Vladul dinaintea domniei mele, de au aşezat pe Lupea şi l-au înfrăţit de a lor bunăvoie peste a treia parte.

Şi iar să-i fie ⟨lui Lupea ocină în... din partea⟩ lui Vladul şi din partea lui Tatul jumătate, pentru că a cumpărat Lupea pe mare foamete şi sărăcie pentru 300 aspri.

Iar apoi, a dat ⟨... ocina din Mă⟩teşti toată fiicei sale zestre, iar fiul lui, Stoica, amestec să ⟨nu⟩ [1] aibă în Măteşti, ci să fie fiicei sale, ca fiica... Lupea... să stăpînească fiul lui. ⟨Iar apoi a venit...⟩ înaintea domniei mele de a aşezat şi a înfrăţit pe Lupea peste partea lui de ocină... în Băbeni, peste a patra ⟨parte...⟩.

⟨De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină şi⟩ ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de ⟨nimeni⟩ neatins, după spusa domniei mele.

⟨Iată şi martori⟩ punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi ⟨Albul⟩ stolnic şi Badea comis şi Badea Iaz mare postelnic. Ispravnic, Coadă clucer.

Scris, luna noiembrie 20 zile, în cetatea Tîrgovişte, în anul 7043 ⟨1534⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., L/20. Orig., perg. (26 × 36), rupt, putrezit şi şters, pecete timbrată, căzută.
Văleatul greşit; datat după divan, care corespunde anului 1540, cu excepţia lui Dragomir spătarul.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 272—273.

---

[1] Omis.

---

103 1540 (7049) decembrie 9, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ѹггро-влахиской, синъ великаго и добраго Радꙋл воевода. Даватъ господсто ми сїю повелѣнїю господства ми Бладꙋл и Фръчен съ них синови, елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Стънеции четвъртаго дела, варе елика се хтет избрати, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ, дѣдинꙋ. А потом имаше съпренїе Бладꙋл и Фрѫчѣ съ Татꙋл и съ Берча и та‹ко› прѣше Татꙋл и Берчѣ прѣд господства ми, како Бладꙋл и Фрѫчѣ, ѡни сꙋт нѣкїе чьловѣци ѡт едни дѣдꙋ копил, тере не имат ни една метѣхꙋ съ таю ѡчинꙋ, еже ест выше писана. Таже ꙋ тем господство ми гледах и сꙋдих съ въсеми чьстнтими правителїе господства ми и гледах господство ми и дрꙋге книге ѡт Блада воевода ꙋдавленаго и ѡт Винтилъ воевода и изнаидох господство ми, како им ест виѡ сїе ѡчина Бладꙋлов и Фрѫчен ѡт дѣдꙋ си дѣдина и била мꙋ ест ѡчинꙋ ѡт тогда дѣдина ѡт родителем их, нꙋ ѡста Татꙋл и Берча ѡт закон ѡт прѣд господства ми.

Сего радї дадох и господство ми Бладꙋл и Фрѫчев съ синови си, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, им и синовѡм их и внꙋком и прѣвнꙋчетом их и ни ѡт когоже непотъкновенно, по рѣч господства ми.

Сеже ꙋбо и свѣдетелие поставлѣем господство ми: жꙋпанꙋ Станко велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики логофет и Ѹдрище вистїар и Строе спатар и Албꙋл Рогоз столникꙋ и Стоика пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗз постелник.

Исправник ...[1].

И аз, Толѣкꙋ словоположител, еже начертах въ настолнѣм град Тръговище, мѣсеца декеврие ѳ҃ дьни, въ лѣт ҂змѳ.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Vladul şi lui Frăcea, cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, să le fie ocină în Stăneşti, a patra parte, oricît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Şi după aceasta, au avut pîră Vladul şi Frăcea cu Tatul şi cu Bercea. Şi aşa pîrau Tatul şi Bercea înaintea domniei mele că Vladul şi Frăcea, ei sînt nişte oameni dintr-un moş, copil din flori de nu au nici un amestec cu acea ocină, care este mai sus-scrisă. Astfel întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am cercetat domnia mea şi alte cărţi de la Vlad voievod Înnecatul şi de la Vintilă voievod şi am aflat domnia mea că a fost această ocină a lui Vlad şi a lui Frăcea şi dedină de la moşul lor; şi de atunci le-a fost ocina, dedină de la părinţii lor. Ci au rămas de lege Tatul şi Bercea înaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Vlad şi lui Frăcea cu fiii lor, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată dar şi martori pune domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Albul Rogoz stolnic şi Stoica paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz postelnic. Ispravnic...[1].

Şi eu, Toleacu pisețul, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna decembrie 9 zile în anul 7049 ⟨1540⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 472 (Cîmpulung, VIII/5). Orig., hîrtie (28,5 ×21,5), pecete timbrată. Cu o traducere din 1843; altă traducere ibidem, ms. 204, f. 93.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 273—274. Facs. *ibidem*, 497.

---

[1] Loc alb.

---

104 1541 (7049) ianuarie 26, Slatina

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radului voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele Deicăi, ca să-i fie ei moşie la Blaj, din partea tătîne-său Doicăi patru părţi, pentru că o au dat ei tată-său de zestre. După acéia, s-au sculat Deica de au înfrăţitu pre fétele ei, Sora şi Stoina, preste toată moşia ei, ca să le fie lor de baştină şi ohabnice.

Apoi, au avut Sora şi Stoina pîră înaintea domniei méle cu o rudenie a ei, anume Manea, pentru această mai sus-numită moşie. Iar domniia mea am căutat cu cinstiții boiarii domniei méle şi am adeverit domniia mea cum că nu are Manea nici un amestec cu această mai sus-numită moşie. Şi au rămas Manea de lége dinnaintea domniei méle.

Pentru aceasta, am dat şi domniia mea Sorii şi Stoinii, ca să le fie lor moşiia ohabnică şi stătătoare, lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimenea să nu să clătească, de pe zisa domniei méle.

Iată dar şi mărturii am pus domniia mea pe: jupan Staico vel dvornic, jupan Tatul vel logofăt i Udrişte vistiar i Stroe spatar i Albul stolnic i Cracea peharnic ĭ Badea comis i Badea Iaz vel postelnic. Ispravnic, Datco vel armaş.

Şi s-au scris în scaunul Slatînii, în luna lui ghenarie 26 dni, leat 7049 ⟨1541⟩.

S-au tălmăcit pe limba rumânească de pe slovenie de Lupp dascăl slovenesc la Şcoala Domnească în Bucureşti.

Az Lupp dascăl slovenesc izpisah.

Arh. St. Craiova, CCLXXV/1. Traducere.

---

105 **1541 (7049) februarie 6.**

† Милостїѧ божїю, Їѡ Радȣл воевода и господинь въсои земли Ѹггровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радȣл воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми синовим Нѣнюлѡв, по име Тагȣмир със братием си, болѣринȣ господства ми жȣпан Радȣл велики ватах и Иван и анепсею им ѡт брат Нѣнюл и съ них синови елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Кѫлчещи ѡт над въса ѡчинȣ Кѫлчещом ѡт посвȣде над третаго дел, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ. И ещеже мартȣрисаше прѣд покоином дедѡм господства ми Влада [вои]воевода рекоми Калȣгера със в҃і болѣри, како им сȣт праве комате и дѣдине.

И такогере мартȣрисаше прѣд покоиномȣ Басарабе воевода със к҃д болѣри и дадоше съ нихне дȣше како ест стара ѡчинȣ, дѣдинȣ Нѣнюлѡв и синовим емȣ. И тако видѣх господство ми книг дедѡм господства ми Влада воевода и книг Басараба воевода.

Сего радї, им дадох и господство ми ꙗкоже да им ест ѡчинȣ вь ѡхабȣ ним и синовом им и винȣком, и прѣвнȣчетом им и не ѡт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Свѣдѣтелие: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Татȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Строе спътар и Ꙗлбȣл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗѕз велики постелник. Исправник, Падȣре лѡгѡфет.

Писах аз, Иан, мѣсеца феврȣарїе ѕ҃ дьни и ѡт Ꙗдама въ лѣто ҂зм҃ѳ.

† Їѡ Радȣл воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele fiilor lui Neniul, anume Tatomir cu fraţii săi, boierului domniei mele jupan Radul marele vătaf şi lui Ivan şi nepotului lor de frate, Neniul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Cîlceşti, din toată ocina Cîlceştilor, a treia parte, de pretutindeni, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi încă au mărturisit înaintea răposatului bunic al domniei mele Vlad voievod zis Călugărul, cu 12 boieri, că le sînt drepte averi şi dedine.

Şi de asemenea au mărturisit înaintea răposatului Basarab voievod cu 24 boieri şi au dat cu sufletele lor că este veche ocină, dedină a lui Neniul şi a fiilor lui. Şi astfel am văzut domnia mea cartea bunicului domniei mele Vlad voievod şi cartea lui Basarab voievod.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Pădure logofăt.

Am scris eu, Nan, luna februarie 6 zile şi de la Adam, în anul 7049 <1541>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCXCIX/61. Orig., perg. (15 ×25,5), pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XX.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 274—275.

---

106 1541 (7049) februarie 10, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл войвода и господинъ въсое земле Ѹггровлахиское, синъ великаго и пръдобраго Радꙋла воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїи господства ми почетенномꙋ правителю господства ми жꙋпанꙋ Дѣтко великои армаш и съ сиꙋови си елицем Богъ даст, ꙗкоже да им сꙋт Пискꙋл Воиводꙋ що се зовѫт, вѫс съ въсѡм хотарим и съ Бꙋчюмишꙋл въс, ѡколо ѡт Пискꙋл, елико ест и покꙋде ест ꙋ сꙋт .стари хотари, ꙗкоже да им сꙋт ѡченꙋ и ѡхабꙋ, понеже покꙋпише правителю господства ми више писан ѡт Драгоман и ѡт Данчюл [1] за ҂е̄ аспри готови.

Понеже сїю више реченꙋ ѡчинꙋ <била ест>[2] ѡт дѣдинꙋ наипрѣжде покоинꙋ Харват логофет и паднили сꙋт Пискꙋл ꙋ една дешꙋгꙋбинꙋ и тем радї ток дешꙋгꙋбинꙋ Харват логофет даде ѡвои село више писана Пръвꙋлѡв банꙋ. А жꙋпан Пръвꙋл банꙋ помилова негове слꙋзи радї слꙋжбꙋ що мꙋ ест послꙋжил, а правителю господства ми више писанꙋ покꙋпише ѡт Драгоман и ещеже даде више ѡт дешꙋгꙋбинꙋ ф҃ аспри, над таи ѡчинꙋ више реченꙋ [ѡчинꙋ] ꙗкоже да им сꙋт ѡчинꙋ.

Сего радї, им дадох и господства ми ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ ним и синовом емꙋ и внꙋком и прѣвнꙋчитом емꙋ и не ѡт когоже нѫпотѫкновено, по рѣч господства ми.

Сеже и сведетелеем поставлѣем господства ми: жꙋпан Станко велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики логофет[1] и Дръгич бивше спатар и Драгꙋл бивше столник и Ѹдрищї вистиꙗр и Строе спатар и Крача пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ Ꙗаз велики постелник. Исправнис. Кѡада великомꙋ клꙋчарꙋ.

И аз, Дан, писах въ град Бꙋкꙋрещї, мѣсеца февꙋрарие ї҃ дьни, въ лет ҂зм҃ѳ

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, jupanului Detco marele armaş şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să le fie Piscul ce se numeşte Voivodu tot, cu tot hotarul şi cu Buciumişul tot, dimprejurul Piscului, cît este şi pe unde sînt vechile hotare, ca să le fie ocină şi ohabă, pentru că a cumpărat dregătorul domniei mele mai sus-scris de la Dragoman şi de la Danciul [1], pentru 5 000 aspri gata.

Pentru că această mai sus-zisă ocină <a fost> [2] de moştenire mai dinainte a răposatului Harvat logofătul şi a căzut Piscul într-o duşegubină şi pentru această duşegubină a dat Harvat logofătul acest sat mai sus-scris lui Pîrvul banul. Iar jupan Pîrvul banul a miluit pe slugile lui pentru slujba ce i-au slujit, iar dregătorul domniei mele mai sus-scris a cumpărat de la Dragoman şi încă a dat mai mult decît duşegubina, 500 aspri, pe această ocină mai sus-zisă [ocină] ca să-i fie ocină.

De aceea, am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt [1] şi Drăghici fost spătar şi Dragul fost stolnic şi Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Coadă mare clucer.

Şi eu, Dan, am scris în oraşul Bucureşti, luna februarie 10 zile în anul 7049 <1541>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 473 (Brîncoveni, XXVIII/1). Orig., perg. (23 × 38), pecete timbrată. Cu două traduceri, dintre care una din 1860.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 275.

---

[1] Cuvintele и ѡт Данчюл (şi de la Danciul) şi велики логофѣт (mare logofăt), scrise deasupra rîndului.

[2] Omis.

---

107 — 1541 (7049) martie, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахїнскои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ глаголеми Ꙗргиш, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенїе владичице нашеи Богородице и присно дѣви Марїе и чистное еи ꙋспенїе, ꙗкоже да им сꙋт ацигани по име: Бланкꙋл съ децам си и Камбирѣ съ децам си и Фаꙋрꙋл съ децам си и Ꙗнꙋл съ децам си и Радꙋл съ децам си и Стан Бот съ децам си и Стаꙗ съ децам си и Нанꙋш съ децам си и Гонцꙋ съ децам си и Бонко, Нїкола [1] и Чортѣ съ децам си и и Стонка съ децам си и Бадѣ съ децам си и Тꙋдоран съ децам си и Радꙋл съ децам си.

Понеже сїи више речени ацигани били сꙋт госпожде Деспинев, покꙋпени ꙋ неино аспри и помилована ѡт родителе господства ми, ѡт по<ко>инаго Радꙋл воевод такожде. Таже госпожде Деспина била ест длъжна ҂к̄ аспри више речено божественомꙋ монастирꙋ, тере даде више речени ацигани ѡт своею добром волю, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ ради того длъг.

Сего ради, господство ми дадох више речени ацигани више реченои монастир, ꙗкоже да им сꙋт въ ѡчинꙋ и ꙋхабꙋ и ни ѡт когоже непотъкновено, по речи господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Дръгичи спатар и жꙋпан Бинтилѫ велики дворникꙋ [2] и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡфет и Ꙋдрище велики вистїꙗр и жꙋпан Станчюл велики постѣлник и жꙋпан Крачѣ велики пехарник. Исправник, Татꙋл велики лѡгѡфет.

<П>[3]ис въ настолни град Тръговище, мѣсеца мартїе ,.. [3] дьнїи въ лѣт ҂з̅м̅ѳ̅.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Argeş, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei uspenii

ca să-i fie ţiganii, anume: Vlaicul cu copiii săi şi Cambirea cu copiii săi şi Faurul cu copiii săi şi Ianul cu copiii săi şi Radul cu copiii săi şi Stan Bot cu copiii săi şi Staia cu copiii săi şi Nanuş cu copiii săi şi Gonţu cu copiii săi şi Voico, Nicola [1] şi Ciortea cu copiii săi şi Stoica cu copiii săi şi Badea cu copiii săi şi Tudoran cu copiii săi şi Radul cu copiii săi.

Pentru că aceşti mai sus-zişi ţigani au fost ai doamnei Despina, cumpăraţi cu asprii ei şi miluiţi de asemenea de părintele domniei mele, de răposatul Radul voievod. Deci doamna Despina a fost datoare 20 000 aspri mai sus-zisei dumnezeieşti mănăstiri, de a dat mai sus-zişii ţigani de bunăvoia ei, ca să-i fie de ocină şi de ohabă pentru acea datorie.

De aceea, domnia mea am dat mai sus-zişii ţigani mai sus-spusei mănăstiri ca să-i fie ei de ocină şi ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Drăghici spătar şi jupan Vintilă mare vornic [2] şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte mare vistier şi jupan Stanciul mare postelnic şi jupan Cracea mare paharnic. Ispravnic, Tatul mare logofăt.

Scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna martie...[3] zile, în anul 7049 ⟨1541⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 474 (Ep. Argeş, LXIX quator/3). Orig., hîrtie (21,5×31,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1911.

EDIŢII. Trad. *D.I.R, B*, 413.

---

[1] Cuvîntul „Nicola“ scris cu altă cerneală.
[2] În acest timp Vintilă era fost mare vornic.
[3] Loc rupt.

---

108 **1541 (7049) aprilie 27.**

† Милостїю бож<їю>[1], Їѡ Радул воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахинск<ои>[1], сннъ великаго и прѣдобраго Ра<д>[1]ула воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми жȣпан Бръсѣнȣлѡв дворник, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ негова дел ѡт ѡчинȣ ѡт Кръчюмари, въса, понеже мȣ ест била стара и права ѡчинȣ, дѣдїнȣ.

А потѡм, приидє жȣпан Бръсѣнȣл дворник въ свѣтѣи монастирȣ ѡт Снѣгѡв и въсприими божествни иночъски ѡбраз и приложи въ свѣтии монастир ѡт негов дел ѡт ѡчинȣ пол и вечинии въси и ѡт дѣл половинȣ, ѡт над въса ѡчинȣ, варе колико се хтет избрати, ꙗкоже да ест свѣтомȣ монастирȣ въ покрѣпленїе и братїꙗм живȣщих въ свѣтѣи монастир въ пищȣ, а жȣпанȣ Бръсѣнȣл и родїтелием емȣ, въ вѣчное въспоминанїе.

Сего радї и господство ми дадѡх, како да сȣт сїе више речене комате свѣтомȣ монастирȣ и нитко ѡт синови Бръсѣнȣлѡв метех да не имат дръжати, ниже <пов>[1]ратити сїе приложене въ вѣки, нȣ сами калȣгери <да дръжит>[1] и не ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣет господство ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Татȣл велики лѡгѡфет и жȣпан Ѹдрище велики вистꙗр и Строе спатар и Крача пехарник и Алвȣл столник и Бадѣ комис и Бадѣ Аꙗз велики постелник. Исправник, Татȣл велики лѡгѡфет.

Исписах ȣбо аз, Строе, мѣсеца априлїе к҃з дьни, в лѣт ҂з҃мѳ.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Bîrseanul vornicul, ca să-i fie ocină partea lui de ocină din Cîrciumari, toată, pentru că i-a fost veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, a venit jupan Bîrseanul vornicul în sfînta mănăstire de la Snagov și a primit dumnezeiescul chip de călugăr și a dăruit la sfînta mănăstire din partea lui de ocină jumătate și vecinii toți și din deal jumătate, de peste toată ocina, oricît se va alege, ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire și fraților care trăiesc în sfînta mănăstire de hrană, iar jupanului Bîrseanul și părinților lui de veșnică pomenire.

De aceea și domnia mea am dat, ca să fie mai sus-zisele averi sfintei mănăstiri și nimeni din fiii lui Bîrseanul amestec să nu aibă a ține, nici a întoarce această danie în veci, ci numai călugării ⟨s-o stăpînească⟩ [1] și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Staico mare vornic și jupan Tatul mare logofăt și jupan Udriște mare vistier și Stroe spătar și Cracea paharnic și Albul stolnic și Badea comis și Badea Aiaz mare postelnic. Ispravnic, Tatul mare logofăt.

Am scris dar eu, Stroe, luna aprilie 27 zile, în anul 7049 ⟨1541⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 475 (Snagov X/4). Orig., hîrtie (30 ×20), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 352, f. 8, 354, f. 34 v — 35 și 458, f. 8.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 275—276. Facs. *ibidem*, 498.

---

[1] Loc rupt.

---

109 ⟨1541—1544⟩ aprilie 29.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воевод и господинъ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми почтеномꙋ правителю госпоства ми, жꙋпан Борча вел шатрар и жꙋпан Радꙋл вистиꙗр, ꙗкоже да сꙋт волници <със>[1] сїю книг господства ми <да>[1] дръжит въсеи комате щи бил дръжал Пръшанꙋл дворник и Бланкꙋл лѡгѡфет, на име Бїеръшꙋл и Мъръчиненїи и със воденеце и със дрꙋге комате, села и ацигани и воденице ѡт Голещи что сꙋт били Бланкꙋл лѡгѡфет.

Понеже гледах и сꙋдих господство ми со восѣми честитими правителїе господства ми по правдꙋ и по закон и изнандох господство ми ере им сꙋт старе и праве ѡчине, села и ацигании и воденице више писане жꙋпан Борчев вел шатрар и жꙋпан Радꙋл вистиꙗр, нꙋ сꙋт биле притиснене ѡт Радꙋл[2] лѡгѡфет. И ꙋзимает ѡт негов сила.

Сего ради да сꙋт волници више речени болѣри господства ми да дръжит воси комате еже сꙋт више писане и да не имѣет запретити пред господства ми, <ере тог>[1] человека зло ке <патит>[1]. [Єже сꙋт писана]. <Ина>[1]ко да нѣст по речени господства ми.

Исправник . . . [3] вел дворник.

Пис мѣсеца априлїе к҃ѳ дьни.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele jupan Borcea marele șetrar și jupan Radul vistierul, ca să fie volnici ⟨cu⟩ [1] această carte a domniei mele să țină toate averile ce a ținut Pârșanul vornicul și Vlaicu logofătul, anume Vierășul și Mărăcinenii și cu morile și cu alte averi, sate și țigani și morile din Golești ce au fost ale lui Vlaicu logofătul.

Pentru că am cercetat și am judecat domnia mea cu toți cinstiții dregători ai domniei mele după dreptate și după lege și am aflat domnia mea că le sînt vechi și drepte ocine satele și țiganii și morile mai sus-scrise jupanului Borcea marele șetrar și jupanului Radul vistierul, ci au fost cotropite de Radul[2] logofătul. Și le-a luat în puterea lui.

Pentru aceasta, să fie volnici mai sus-zișii boieri ai domniei mele să țină toate averile care sînt mai sus-scrise și să nu aibă a-i opri înaintea domniei mele ⟨căci acel⟩ om, rău va ⟨păți⟩ [care a scris]. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele. Ispravnic... mare vornic.

Scris, luna aprilie 29 zile.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroș, nr. 710, f. 642 v. Copie.
Datat ca anterior actului din 1541 iunie 1.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 276—277.

---

[1] Omis.
[2] În loc de „Vlaicul".
[3] Loc alb în manuscris.

---

110 1541 (7049) iunie 1, Tîrgoviște.

† Милостїю божїю, Їѡ Радѹл воевод и господинъ въсои ѕемли Ѹгровлахиское, синъ предобрагѡ и великагѡ Радѹл воевод. Дават господство ми сїе повеленїе господства ми калꙋгерици Ангелиниев и дъщера еи Калев, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Голещи, дел еи въса и село Бълтенїи въси и ꙋ Мъръчинени дел еи въсах, варе елика се хтет избрат ѡт по въсадꙋ, със въсом хотаром, занеже им сꙋт старе и праве ѡчине за дѣдїне.

А потом, прииде сама калогерица Ангелина и дъщера егѡ Калѣ пред господства ми, тере сице ꙋложъше ѡне саме по вꙋкам си Каплѣ над въсе више речени комате и села и ацигани, ꙗкоже да им ест вꙋкам си Каплѣ въ место сина и дъщера и ере ѡ ест ꙋзел сама калогерица Ангелина и дъщера и Калев по вꙋкам си Капле ѡ̓т на мати Нѣкшъв и ещеже ѡт пред восем болѣром господства ми. Занеже ѡне нест имат дрꙋзи сини или дъщери, анꙋ да ест вꙋкам си Капле над въсе ѡчине <и села>[1] и ацигани више писани, понеже сꙋт дале ѡне више речени Ѡчине и села и ацигани за нихном добром волю и със знанїе въсем болѣром господства ми и мегиꙗшом ѡт ѡкрест <место>[2] и ѡт пред господства ми.

И ещеже да се знает ради нѣкое село и ацигани що ест продал Борчѣ шътрарюл, зетꙋ Ангелинїи калꙋгерица, мꙋж Калев по съмрът'и Ивашко, баштꙋ Каплев и еще мнозе скꙋлев ѡт злата и ѡт среб<р>а, тере сꙋт ꙋзеле ѡт сам Борчѣ шътрарꙋ ѡт на рꙋкꙋ Нѣкшъв, мати жꙋпаници Каплев, ере сице ꙋтакмил ест и дал ѡт пред господства ми, села радї села, ѡт нихна дѣдїнꙋ ѡчинꙋ и села дел его: ѡт Брънещи въса и ѡт полю и ѡт дѣл със виноград и със вечинїи, и дел его ѡт Кръчании въса, със блатѡ и ѡт по въсꙋдꙋ: и дел его ѡт Жꙋпънещи, въса, варе елико се хтет избрат и ацiганїи на име: Бабо съ децам си и Финиѡг със дицам си и Бин'тан със дицам си и Некꙋла със дицам си и Дꙋмитрꙋ със дицам си и Ꙋрса със дицам си, ꙗкоже да им ест и виꙋкам си Каплев више речена ѡчина и села и аџиганїи ꙋ въ вѣки.

И заклинанїе поставих сама калꙋгерица Ѧнгелина и дъщера еи Калѣ ѡт пред господства ми ради више речене села и вечиии и аџиганїи више речени, ѡт кого се хокет покꙋпит [3] разорити сїе такмежїе више речена, того да ест треклет и непрощенꙋ на страшном сꙋдище Христове и ѡт т̅н̅ї ѡтци свѣти еже сꙋт въ Никеи и да имат чистїе съ Їоуда и Ѧріа.

Сего ради, дадох и господство ми жꙋпаницев Каплев, виꙋка калꙋгерица Ѧнгелинеи и адъщерев еи Калев, сїе ѡчине и села и аџиганїи више именити, ꙗко да еи ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ еи ꙋ въ вѣки.

Сеже и сведителїе поставлю господство ми: жꙋпан Станко вел дворник и жꙋпан Татꙋл вел лѡгѡфет и жꙋпан Ꙋдрище вистиꙗр и Строе спатар и Ѧлбꙋл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Бадѣ вел постелник. Исправник, Татꙋл вел лѡгѡфет.

И аз, Къзан, писах ꙋ град Тръговище, мѣсеца юнїе а̅ дьни и ѡт Ѧдама до нинѣ, в лѣт ҂з̅м̅ѳ̅.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele călugăriţei Anghelina şi fiicei ei Calea, ca să-i fie ocină în Goleşti, partea ei toată şi satul Băltenii toţi şi în Mărăcineni partea ei toată, oricît se va alege de peste tot, cu tot hotarul, pentru că îi sînt vechi şi drepte ocine de moştenire.

Iar apoi a venit însăşi călugăriţa Anghelina şi fiica ei Calea, înaintea domniei mele, de aşa au aşezat ele însele pe nepoata lor Caplea peste toate mai sus-zisele averi şi sate şi ţigani, ca să le fie nepoata lor Caplea în loc de fiu şi de fiică şi pentru că au luat-o însăşi călugăriţa Anghelina şi fiica sa Calea pe nepoata lor Caplea de la mama ei, Neacşa şi încă şi înaintea tuturor boierilor domniei mele. Pentru că ele n-au avut alţi fii sau fiice, ci să fie nepoata lor Caplea peste toate ocinele ⟨şi satele[1]⟩ şi ţiganii mai sus-scrişi, pentru că i-au dat mai sus-zisele ocine şi sate şi ţigani de a lor bunăvoie şi cu ştirea tuturor boierilor domniei mele şi a megiaşilor dimprejurul ⟨locului⟩[2] şi dinaintea domniei mele.

Şi încă să se ştie pentru nişte sate şi ţigani pe care i-a vîndut Borcea şetrarul, ginerele Anghelinei călugăriţa, bărbatul Calei, după moartea lui Ivaşco, tatăl Caplei şi încă multe scule de aur şi de argint pe care le-a luat însuşi Borcea şetrarul din mîinile Neacşăi, mama jupaniţei Caplea, căci astfel s-a tocmit şi a dat înaintea domniei mele sat pentru sat, din a lui dedină, ocină şi sate, partea lui din Vrăneşti, toată şi din cîmp şi din dealul cu vii şi cu vecinii şi partea lui din Crăciani toată, cu balta şi de pretutindeni şi partea lui din Jupîneşti, toată, oricît se va alege şi ţiganii, anume: Babo cu copiii săi şi Finog cu copiii săi şi Viťan cu copiii săi şi Necula cu copiii săi şi Dumitru cu copiii săi şi Ursa cu copiii săi, ca să-i fie şi nepoatei sale Caplea ocinele mai sus-zise şi satele şi ţiganii în veci.

Şi blestem a pus însăşi călugăriţa Anghelina şi fiica ei Calea înaintea domniei mele, pentru mai sus-zisele sate şi vecini şi ţiganii mai sus-zişi: cine s-ar încumeta să strice această tocmeală mai sus-zisă, acela să fie de trei ori blestemat şi neiertat la cumplita judecată a lui Hristos şi de 318 părinţi sfinţi, care sînt la Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie.

De aceea, am dat şi domnia mea jupaniţei Caplea, nepoata călugăriţei Anghelina şi fiicei ei Calea, aceste ocine şi sate şi ţiganii mai sus-numiţi, ca să-i fie de ocină şi de ohabă ei, în veci.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi jupan Udrişte vistier şi Stroe spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Badea mare postelnic. Ispravnic, Tatul mare logofăt.

Şi eu, Căzan, am scris în cetatea Tîrgoviştei, luna iunie ziua 1 şi de la Adam pînă acum, în anul 7049 ⟨1541⟩.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroş, nr. 479, f. 61. Copie slavă; altă copie ibidem, ms. 710, f. 669—669 v. Cu o traducere, cu data septembrie 1; alte traduceri ibidem, S.I., nr. 476 (XXII/2), ms. 348, f. 105—105 v, 349, f. 6 v — 7 v, 484, f. 115—118 (septembrie 1), 710, f. 671—672 (septembrie 1).

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 277—278.

---

[1] Cuvintele и села (şi sate), după ms. 710.
[2] Loc alb.
[3] În loc de: „покꙋсит"

111 ⟨1541—1544⟩ iulie 4.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастир глаголеми Ꙗргиш и ѡтцꙋ егꙋмен Ѳеѡдор, ꙗкоже да ест волен дръжати ⟨и⟩ ѡбладати покꙋде ест постꙋпати болѣринꙋ господства ми жꙋпан Бланкꙋл клꙋчар със в҃ї болѣри ꙋ Корби и ꙋ Домнещї и да бꙋде волен да терат Кръстиенещїи и да их извади ѡт ѡчинꙋ свѣтомꙋ монастир, да идет над их ѡчинꙋ, кꙋда еже бꙋдет.

И ти Бланко, да гледаш варе что ке требоват свѣтомꙋ монастир, а твоа милостъ да им исправиш ѡт свех и да вратиш аспри ѡт Топличани Черъшанилор. Инако да нѣст по речи господства ми.

Исправник, Дѣтко велики армаш.

Пис мѣсеца юлїе д҃ дѣни.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Argeş şi părintelui egumen Theodor, ca să fie volnic să ţină şi să stăpînească pe unde a umblat boierul domniei mele jupan Vlaicul clucerul cu 12 boieri, în Corbi şi în Domneşti şi să fie volnic să alunge pe Cîrstieneşti şi să-i scoată de pe ocina sfintei mănăstiri, să meargă pe ocina lor, unde le va fi.

Şi tu, Vlaicule, să cercetezi orice va trebui sfintei mănăstiri, iar milostivirea ta să le faci de toate şi să întorci Cerăşanilor asprii de la Topliciani. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Detco marele armaş.

S-a scris în luna iulie 4 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 410 (Ep. Argeş, XLIV/5). Orig., hîrtie (23 × 21), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1912; altă traducere ibidem, ms. 708, f. 359 v.
Datat după Detco marele armaş, în domnia lui Radu Paisie.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 278.

112 ⟨1541—1543⟩ iulie 4.

† Милостию божию, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми болѣринꙋ господства ми жꙋпан Радꙋл постелникꙋ, ꙗкоже да ест мирно и слободно радї некое пренїе що ест имал със Стоика ѡт Гꙋрбънещин радї едни ациган. Тако преше Стоика вко ест кꙋпил тои ациган и нѣст ꙋзел ациганин ѡт жꙋпан Радꙋл постелник. А господство ми гледах и сꙋдих съ въси чьститими правителїе господства ми и дадох господство ми Стоикеи закон ѕ̄ болѣри како да закле како ест дал аспри и ациган нѣст ꙋзел. А ѡн никакоже не възможе заклети, нꙋ ѡста Стоика ѡт закон ѡт пред господства ми.

Сего радї, дадох господство ми жꙋпан <Радꙋл>[1] постелник, ꙗкоже да ест мирно и слободно. Инако да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Микꙋл постелник.

И аз, Стрезе, писах <мѣсеца ю>[2]лїе д̄ дьни.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea aceasta poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Radul postelnicul, ca să fie în pace şi slobod pentru o pîră pe care a avut-o cu Stoica din Gurbăneşti pentru un ţigan. Aşa pîra Stoica că a cumpărat acel ţigan şi nu a luat ţiganul de la jupan Radul postelnicul. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Stoica lege 6 boieri, ca să jure că a dat asprii şi că n-a luat ţiganul. Iar el nicicum nu a putut să jure, ci a rămas Stoica de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea jupanului ⟨Radul⟩[1] postelnicul, ca să fie în pace şi slobod.

Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Micul postelnicul.

Şi eu, Streze, am scris, în ⟨luna iu⟩[2]lie 4 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 409 (Ep. Argeş, XLVI/5). Orig., hîrtie (25,5 × 21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1906.

Datat după Streze gramaticul, în domnia lui Radu Paisie.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 279.

---

[1] Omis.

[2] Loc rupt.

113 1541 (7049) august 13.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсое земле Ꙋгровлахииско, синь великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїю повѣленїе господствами ѡвом чиловекь, по име Ненꙋ, със синовим, елико им Богъ дасть, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ѡт Кръломънещи. А потом, покꙋпи ѡт Стоꙗн седмаго дел за х̄ аспри. И пак покꙋпи Нен ѡт Михъилъ ѡсмаго дел за т̄ аспри. И пак Нен ѡт Ага седмаго дел за х̄ аспри, али покꙋпише ѡт врѣме ѡт липсꙋ и за глад.

А потом прииде Ненꙋ прѣд господства ми, тере побратише по дещерам си по имѣ Иѡана и ...[1] ѣ и Нѣкша със братом <е>го, по име Ненчюл, ꙗкоже да сȣт по четири дѣловѣ братие нераздѣлѣніе. А дел Дȣмитрȣ да ест Ненчюлѡв сам, варе елика се хтет избрати, а сестрим си не едно метех да не имат със дел Дȣмитрȣв.

А потом, прииде Ѡпрѣ ȣ прѣд господство ми, тере даде дещерам си, по име Дода, прикею ѡчинȣ ѡт Кръломънещи, ѡсмаго дел.

А потом прииде Драгомир и Татȣл и Нѣгое и сес<с>трам си по име Некша, тере их побратише по Нен и Владул по негови дединȣ за ѡчинȣ ѡт Кръломъне щи варе елика се хтет избрати, да сȣт братие нераздѣлѣніе, али над половина. А потом прииде Нен и Владул, тере их побратише по Драгомир и Татȣл и Нѣгое и Нѣкша по в҃ аспри готови.

А потом, <прииде> Владул ȣ прѣд господство ми ѡт своем добро волю, тере побратише и ȣложи по братȣ его, по име Мȣшат, по ѡсмаго дел, ꙗкоже да мȣ сȣт братие нераздѣлени въ вѣки вѣком.

И варе кое се измѣтнотъ ѡт таи братство ѡт них, да бȣдет проклет за ти҃і иже въ Никеи.

Сего раді, дадох и господство ми ꙗкоже да мȣ сȣт въ ѡчинȣ и <ѡ>хабȣ и им и синовим и внуком и прѣвнучетом и ни ѡт когоже непотикновѣно, по ризмо господство ми.

Сеже свѣде<т>елѣ поставлѣем господства ми: жȣпан Станко велики дворник и жȣпан Татȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиiар и Драгомир спътар и Албȣл столник и Крачѣ пехарник и Баде комис и Баде Из велики постелник. Исправник, Бȣкшъ дворник.

Пис мѣсеца аугȣст г҃і дьни, въ лѣт ҂змѳ҃.

† Іѡ Радула воевода, милостіѫ божіѫ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui om, anume Nenu cu fiii lui cîţi Dumnezeu îi va da ca să-i fie ocina de la Cîrlomăneşti. Iar apoi, a cumpărat de la Stoian a şaptea parte pentru 600 aspri. Şi iar a cumpărat Nen de la Mihăilă a opta parte pentru 300 aspri. Şi iar Nen de la Aga a şaptea parte pentru 600 aspri, însă a cumpărat pe vreme de lipsă şi de foamete.

Iar apoi, a venit Nenu înaintea domniei mele, de a înfrăţit pe fiicele sale, anume Ioana şi ... [1] ea şi Neacşa cu fratele lor anume Nenciul, ca să fie pe patru părţi fraţi nedespărţiţi. Iar partea lui Dumitru să fie a lui Nenciul singur, oricît se va alege, iar surorile lui să nu aibă nici un amestec cu partea lui Dumitru.

Iar apoi, a venit Oprea înaintea domniei mele, de a dat fiicei sale, anume Doda, zestre, ocină din Cîrlomăneşti a opta parte.

Iar apoi, au venit Dragomir şi Tatul şi Neagoe şi sora lor, anume Neacşa, de i-au înfrăţit pe Nen şi pe Vladul pe dedina lor de ocină din Cîrlomăneşti, oricît se va alege, ca să fie fraţi nedespărţiţi, însă pe jumătate. Iar apoi, au venit Nen şi Vladul de au înfrăţit pe Dragomir şi pe Tatul şi pe Neagoe şi pe Neacşa pentru 2 000 aspri gata.

Iar apoi, Vladul a venit înaintea domniei mele, de a sa bunăvoie de a înfrăţit şi a aşezat pe fratele său anume Muşat, pe a opta parte, ca să fie fraţi nedespărţiţi în vecii vecilor.

Şi oricine se va lepăda de acea frăţie dintre dînşii, să fie blestemat de 318 cei de la Nicheia.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă şi lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Staico mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Bade comis şi Bade Iaz mare postelnic. Ispravnic, Bucşă vornic.

S-a scris în luna august 13 zile în anul 7049 ⟨1541⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXI/145. Orig., perg. (27 × 40,5), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 279–280.

---

[1] Loc rupt.

---

114 — 1542 (7050) ianuarie 10, Tîrgovişte.

† Милостїю Божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсои земле Ѹггровлахїиское, синь прѣдобраго и великаго Радꙋл воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомȣ монастирȣ глаголеми Ѩргеш, храм прѣчистаго и великаго ȣспенїе наше Богородице и присно дѣвїе Марїе, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Тигвѣнї свѣтомȣ монастирȣ, дел Дрьзȣлов ѡт ѡчинȣ въ<с>а варе колико се хтет избрати ѡт негов дел. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Ѡнчевȣ ѡт Тигвѣнї въса що се зовет Новъчаскъ. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел синови Ѡнчевȣ ѡт ѡчинȣ въса Тигвенѣска и Брътȣлѣска, дел Бладꙋл и Ѡпрѣ, понеже продадоше ѡт свою добро волю свѣтомȣ монастирȣ. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Дȣдȣре, понеже продадоше три ѡчине: Новъчаска и Брътȣлѣска и Тигвенѣска, а потом Флорѣска, а ѡни си даде за свою дȣшȣ свѣтомȣ монастирȣ. И паки Флорѣ продаде неговȣ дел ѡт ѡчинȣ въса и Ѡрзѣ продаде неговȣ дел ѡт ѡчинȣ въса. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Мъиев ѡт ѡчинȣ въса. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Лиꙗса ѡт ѡчинȣ въса, понеже их продаде ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Нѣг ѡт ѡчинȣ въса, понеже продаде ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Стоꙗн въса ѡт ѡчинȣ Новъчаска и Брътȣлѣска и Тигвенѣска, понеже продаде ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Лепъдат ѡт ѡчинȣ, три: Новъчаска и Тигвенѣска и Брътȣлѣска. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Кръстѣ ѡт ѡчинȣ въса Тигвенѣска и Брътȣлѣска, понеже продадоше ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Татомир въса ѡт ѡчинȣ Тигвенѣска и Брътȣлѣска, <понеже>[1] продаде ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Станчюл и дел Дарȣл въса Новѣчаска и Тигвенѣска въса, понеже их продадоше ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Бланкȣл ѡт ѡчинȣ ѡт Новак въса Тигвенѣска, понеже продаде ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел синъ Радꙋл ѡт Тигвѣни ѡт ѡчинȣ три комате, понеже продадоше ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Стоика ѡт ѡчинȣ въса ѡт Новак и вȣд и ѡт поле и въс хотар, понеже продаде ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Радꙋл и дел Манѣ ѡт Новак въса ѡт ѡчинȣ понеже их продадоше ѡт свою добро волю. И паки да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Нанчюл ѡт ѡчинȣ тре дел, понеже продадоше ѡт свою добро волю.

И пакы ѿ Чофрънцани въса продаде негов ѡчинȣ. И пакы да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Микȣл въса ѿ ѡчинȣ, понеже приложи въ свѣтомȣ монастирȣ како да ихь бȣде за дȣше емȣ. И пакы да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел дрȣгȣ Кръстѣ ѿ ѡчинȣ въса ѿ Брѣщет ѿ своѭ добро волю. И пакы да мȣ ест свѣтомȣ монастирȣ дел Бадѣ въса ѿ Бран, понеже их продаде ѿ своѭ добро волю.

А потом, сїа въсе ѡчине више писане продаде бѣхѡ Радȣлов ѿ свѣтомȣ монастирȣ. Аа ȣ тем, радї къда бѣхѡ съда аа ѡтцȣ егȣмен и съ братїѫм живȣщах въ свѣтомȣ монастирȣ и госпожда Деспина не хокеше да ѡставит тези ѡчине продане, аанȣ дадоше ѿ свѣтомȣ монастирȣ ҂д҃ аспри над тезе ѡчине више ȣписане.

Сего радї, мȣ дадох и господство ми, ѩкоже [ест] да мȣ ест въ свѣтомȣ монастирȣ въ ȣкрѣпление и братїѫм пищȣ, а господство ми и родїтелїе господство ми вѣчное помѣник. Сего радї, им дадох и господство ми, ѩкоже да ест свѣтомȣ монастирȣ въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и ни ѿ когождо непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже сведетелїе поставлѣем господства ми: жȣпан Станко бивше дворник и жȣпан Коада велики дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Ѹдрище вистиѩр и Драгомир спатар и Крача пехарник и Албȣл столник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Коада велики дворник.

И аз, Флорѣ, писах въ столни град Тръговище, мѣсеца генарїе і҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃.

† Їѡ Радȣл вѡевѡд, милостїѧ божїѧ господинь.

⟨Adaos ulterior:⟩

Радȣл ѿ Тигвѣни продал ест в҃ фълчъ лȣ Михаилъ ѿ Чофрънцѣни, а ѡни даде чѧст свои ѿ Тигвенѣска г҃ половине и ѿ пажеще а҃ половина. Ѡни сȣт променили ѿ добро свое воле.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Argeş, hramul preacuratei şi marei uspenii a născătoarei noastre de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, ca să-i fie ocină sfintei mănăstiri în Tigveni, partea lui Dîrzul din toată ocina, oricît se va alege din partea lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Oncea din Tigveni, toată, ce se cheamă Novăceasca. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea fiilor lui Oncea din ocina toată, Tigveneasca şi Brătuleasca, partea lui Vlad şi a lui Oprea, pentru că au vîndut-o de bunăvoia lor sfintei mănăstiri. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Dudure, pentru că a vîndut trei ocine: Novăceasca şi Brătuleasca şi Tigveneasca, iar apoi Floreasca, pe care el a dat-o sfintei mănăstiri pentru sufletul său. Şi iarăşi Florea şi-a vîndut toată partea lui de ocină şi Orzea şi-a vîndut toată partea lui de ocină. Şi iar să-i fie sfintei mănăstiri toate partea lui Mînea de ocină. Şi iar să fie sfintei mănăstiri toată partea Liasei de ocină, pentru că le-au vîndut de bunăvoia lor. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Neagu de ocină, toată, pentru că a vîndut-o de a lui bunăvoie. Şi iarăşi să-i fie sfintei mănăstiri partea lui Stoian toată din ocina Novăceasca şi Brătuleasca şi Tigveneasca, pentru că le-a vîndut de bunăvoia lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Lepădat din trei ocine: Novăceasca şi Tigveneasca şi Brătuleasca. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Cîrstea de ocină, toată Tigveneasca şi Brătuleasca, pentru că le-a vîndut de buna voia lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Tatomir toată, din ocinele Tigveneasca şi Brătuleasca, ⟨pentru că⟩[1] le-a vîndut de bunăvoia lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Stanciul şi partea lui Darul toată, Novăceasca şi Tigveneasca toată, pentru că le-au vîndut de bunăvoia lor. Şi iar să fie sfin-

tei mănăstiri partea lui Vlaicul din ocina de la Novac, toată, Tigveneasca, pentru că a vîndut-o de bunăvoia lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea de ocină a fiului lui Radul, din Tigveni, trei bucăţi, pentru că le-a vîndut de bunăvoia lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea de ocină a lui Stoica toată, de la Novac şi apa şi din cîmp şi tot hotarul, pentru că le-a vîndut de bunăvoia lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Radul şi partea de ocină a lui Manea de la Novac, toată, pentru că le-au vîndut de bunăvoia lor. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Nanciul de ocină, trei părţi, pentru că le-a vîndut de bunăvoia lui.

Şi iar din Ciofrîngeni a vîndut toată partea lui de ocină. Şi iar să fie sfintei mănăstiri toată partea lui Micul de ocină, pentru că a închinat-o sfintei mănăstiri, ca să-i fie pentru sufletul său. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea altui Cîrstea de ocină, toată, de la Breştet, de bunăvoia lui. Şi iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Badea toată de la Bran, pentru că a vîndut-o de bunăvoia lui.

Iar apoi, toate aceste ocine mai sus-scrise au fost vîndute lui Radul de către sfînta mănăstire. Şi întru aceasta, cînd a fost acum, părintele egumen şi cu fraţii care trăiesc în sfînta mănăstire şi doamna Despina, n-au vrut să lase aceste ocine vîndute, ci au dat de la sfînta mănăstire 4 000 aspri pentru acele ocine mai sus-scrise.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire şi fraţilor hrană, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele, veşnică pomenire. De aceea, am dat şi domnia mea, ca să fie sfintei mănăstiri de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Coadă mare vornic.

Şi eu, Florea, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna ianuarie 10 zile, în anul 7050 ‹1542›.

† Io Radul voievod, din mila lui, Dumnezeu, domn.
‹Adăugat mai tîrziu:› Radul din Tigveni a vîndut 2 fălci lui Mihail din Ciofrîngeni, iar el a dat partea lui din Tigveneasca, 3 jumătăţi şi din pajişte o jumătate. Ei au schimbat de bunăvoia lor.

Arh. St. Buc., S. I., 479 (Ep. Argeş, XII/3). Orig., perg. (36 × 46,5), pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri: din sec. XVIII şi din 1847; altă traducere ibidem, ms. 168, f. 69 v — 70.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 281—282.

---

[1] Loc rupt.

115 ‹1542 ianuarie 10 — 1544 mai 4›, Bucureşti.

† Милостїю божїю , Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсѡи Землѣ Ꙋггровлахиское, синъ прѣдобраго и великагѡ Радꙋл воеводе и господинъ. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми свѣтомꙋ монастир глаголими Снѣгов и свѣтомꙋ мꙋнастир глаголими Свѣти Арха‹н›гели, Драгическим мꙋнастир, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и метох мꙋнастирꙋ що се зовет Фън[тъ]тинѣле, понеже сим помиловал господство ми тон мꙋнастир що сꙋт више писане със тон место, како да им бꙋдет метох.

Того радї, дадох <и госпо>дства ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ и не ѡт когоже нъпотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣде<телїе пост>авлѣем господства ми: жȣпан Станко бивше велики дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан <Татȣл вел логофет и Драгомир вел спатар> и жȣпан Ѹдрище велики вистиер и жȣпан <Кра>ча велики пехарник и Ꙗлбȣл столник <и Бадѣ комис и Станчюл Бенга постелник>. Исправник, Коадъ велики дворн<ик>.

Исписах аз, граматик Дан, въ настолни град Б<ȣкȣрещи . . .>

† Їѡ Радул воевода, милостїѧ <божїѧ господинь>.

† Din milă lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod şi domn, Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Snagov şi sfintei mănăstiri numite Sfinţii Arhangheli, mănăstirea Drăghiceştilor, ca să le fie ocină şi metoh mănăstirea care se cheamă Fîntînele, pentru că am miluit domnia mea acele mănăstiri, care sînt mai sus-scrise cu acel loc, ca să le fie metoh.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan <Tatul mare logofăt şi Dragomir vel spătar> şi jupan Udrişte mare vistier şi jupan <Cra>cea mare paharnic şi Albul stolnic <şi Badea comis şi Stanciul Benga postelnic>. Ispravnic, Coadă mare vornic.

Am scris eu, Dan gramaticul, în cetatea de scaun B<ucureşti. . .>.

† Io Radul voievod, din mila <lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 489 (Snagov, XXX/1). Orig., hîrtie (31 × 21), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1848; alte traduceri ibidem, ms. 354, f. 118 şi la Bibl. Acad., ms. 1 450, f. 120. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 280 (sub data: <1542 ianuarie — 1545 februarie>).

---

116 1542 (7050) ianuarie 25, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радул воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми, болѣринȣ господства ми, жȣпанȣ Драгȣл ключарȣ и съ синови си, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Пиетрари, колико ест дел Ѡпрев дворник въса; занеже више реченнȣ болѣринȣ биѡ ест код господство ми, а Ѡпрѣ дворник хитленствȣваѡ ест господствȣ ми и ȣзеѡ ест ѡт комате болѣринȣ господства ми, жȣпанȣ Драгȣл ключарȣ, с̃ пчели и един ьѣгън, кѫпно чинит ҂г̅ аспри и сїе въсех их ест изѣл Ѡпрѣ дворник.

Того радї и господство ми дадох болѣринȣ господства ми дръжати и ѡбладати дел Ѡпрев дворник, елика имат ȣ Пиетрари, радї више речене комате. И да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, емȣ и синовом емȣ и внȣком и прѣвнȣчитом емȣ и них ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие: жȣпан Станко бив дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан Татȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиарȣ и Драгомир спатар и Крача пехарник и Бадѣ комис и Ꙗлбȣл столник и Станчюа велики постелник. Исправник, Коадъ велики дворник.

Пис ȣ Тръговище, мѣсеца генарїе к҃е дьни, в лѣт ҂зн̃.

† Їѡ Радул воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Dragul clucerul şi cu fiii săi, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină în Pietrari, cît este partea lui Oprea vornicul toată; pentru că mai sus-zisul boier a fost lîngă domnia mea, iar Oprea vornicul a hiclenit pe domnia mea şi a luat din averile boierului domniei mele, jupan Dragul clucerul 200 stupi şi un leagăn, laolaltă fac 3 000 aspri. Şi acestea toate le-a luat Oprea vornicul.

De aceea, am dat şi domnia mea boierului domniei mele să ţină şi să stăpînească partea lui Oprea vornicul, cît are în Pietrari, pentru mai sus-zisele averi. Şi să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Albul stolnic şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Coadă mare vornic.

Scris în Tîrgovişte, luna ianuarie 25 zile, în anul 7050 ⟨1542⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 481 (Mitrop. Ţ. Rom., LXIII/2). Orig., hîrtie (33×23,5), pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri, una din 1854, cealaltă din 1914.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 282—283.

---

117 **1542 (7050) februarie 17, Argeş.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радѹл воевода и господинъ въсои земле Ѹггров^{з}лахинское, синъ великаго и прѣдобраго Радѹла воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми ѡвемзи людїе на име: Иѡн и Радѹл и Нѣг и Стоикън и със синовим си, елице им Богъ прирȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Скъȣꙗни, едно ȣже що ест била Фарфев, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ и покȣпена ещеже при дьни покоинаго Влада воеводе Калȣгера ѡт Фарфа за т̄ аспри готови.

А потом имаше сїе више речени людїе прѣние прѣд господства ми със Стан Долофан, съ четом его. И тако прѣше Стан Долофан прѣд господства ми како да изметнȣтъ ѡт над сїе више речено ѡчинȣ и да им повратит аспри. А господство ми ȣ тем гледах и сȣдихъ по правдȣ и по законо, със въси чиститимии властилие господства ми и дадохмо закон Иѡн и Радѹл и четом их к̄д болѣри да заклет како им ест права ѡчинȣ и дѣдина и покȣпена ѡт три братием, ѡт Манѣ и ѡт Драгомир и ѡт Стоика. И донесоше тези к̄д болѣри и заклеше и свѣдетелствоваше прѣд господства ми како ест тако. А Стан Долофан и четом его, ѡни ѡсташе ѡт закона ѡт прѣд господства ми.

А потом, да се знает понеже се ȣтъкмише ѡт прѣд господства ми и ѡт прѣд въси болѣри господства ми и съмирише се Стан Долофан и четом его ѡт нихȣ добром волюм със више речени людїе и поставише заклинание кого ѡт них хокет да се прете ѡт сѫда напред, да ест проклет съ Иоѹда и Арию, да ест кълнит ѡт т̄ї̄и ѡтци <еже въ Ни>[1]кею.

Тѣм радї, дадох господство ми Иѡн и Радѹл и Нѣг и Стоикън със синовим си, ꙗкоже да им <ест>[2] ѡчинȣ и ѡхабȣ и синовим и виȣкѡм и прѣвиочитом и не ѡт когоже непотъкновено, по ѡризмȣ господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господство ми: жȣпан Станко бив вел дворник и жȣпан Коада велики дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Ѹдрище вистїꙗр и Драгомир спатар и Ꙗлбꙋл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Марча дворник.

И аaз, Ѡанча граматик, писах ꙋ варош глаголемаго Ꙗргеш, мѣсеца февроꙋарие з҃ї дьни, в лѣт ҂з҃н.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume: Ion şi Radul şi Neag şi Stoica şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Scăuiani, o funie, care a fost a lui Farfa, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi cumpărată încă în zilele răposatului Vlad voievod Călugărul de la Farfa pentru 300 aspri gata.

Iar apoi, au avut aceşti mai sus-zişi oameni pîră înaintea domniei mele cu Stan Dolofan cu ceata lui. Şi aşa pîra Stan Dolofan înaintea domniei mele, ca să-i scoată de pe această mai sus-zisă ocină şi să le întoarcă asprii. Iar domnia mea întru aceasta am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii vlasteli ai domniei mele şi am dat lege lui Ion şi lui Radul şi cetei lor 24 boieri, să jure că le este dreaptă ocină şi dedină şi cumpărată de la trei fraţi: de la Manea şi de la Dragomir şi de la Stoica. Şi au adus pe acei 24 de boieri şi au jurat şi au mărturisit înaintea domniei mele că este aşa. Iar Stan Dolofan şi ceata lui, ei au rămas de lege dinaintea domniei mele.

Iar apoi, să se ştie că s-au întocmit dinaintea domniei mele şi dinaintea tuturor boierilor domniei mele şi s-au împăcat Stan Dolofan şi ceata lui, de a lor bunăvoie, cu mai sus-zişii oameni şi au pus blestem: cine dintre ei va voi să se pîrască de acum înainte, să fie blestemat cu Iuda şi Arie, să fie blestemat de 318 părinţi ‹cei de la Ni›[1]cheia.

Pentru aceasta, am dat domnia mea lui Ion şi lui Radul şi lui Neag şi lui Stoica, cu fiii lor, ca să le ‹fie›[2] ocină şi ohabă şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Marcea vornic.

Şi eu, Oancea gramaticul, am scris în oraşul ce se cheamă Argeş, luna februarie 17 zile, în anul 7050 ‹1542›.

† Io Radul Voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXXVII/50. Orig., perg. (25 × 43), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 283—284.

---

[1] Loc rupt.
[2] Omis.

---

118 ‹Ante 1542 februarie 20›, Curtea de Argeş.

‹† Милостїю божїю, Їѡ› Радꙋл воивода и господинъ въсои земле Ꙋггровлахїнское, синь велик‹аго и прѣдобраго Радꙋл воиводе. Дават господство ми сїю› повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ глаголеми ‹Ꙗргиш, идеже ест храм прѣсвѣтѣн, чистѣн и прѣблагослове›нѣн владичице нашеи Богородице и присно дѣви Марие и чистное еи ȣ<спенїе, село по име Фȣтещїи по блатȣ>, елико ест дѣл Пѫпѣскь въса. Понеже прїидоше Драгомир Ск<ȣртȣлов и шȣр его, Стан пехарник, кȣпно съ жителницех> си, Нѣкша и Стана, таже ȣложише и поклонише <и дадоше> господства ми <половинȣ ѡт више реченȣ нихнȣ ѡчинȣ, али ѡт нихна добра> волѣ. И господство ми приложих и дадѡх свѣтомȣ монастирȣ више ре<чена ѡчинȣ> и братиꙗм непотѫкновенно; а дрȣга половина паки <продадоше> свѣтомȣ монастирȣ за ҂з҂ї аспри готови.

Тогаи радї, приложих и господство ми више речена ѡчина свѣтомȣ и бо<жественомȣ монастирȣ, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ оха>бȣ и братиꙗм въ нем живȣщих въ пищȣ и ȣстрабȣ, а господства <ми и родїтелием господства ми вѣчнино въспоминание. И ни ѡт когоже непо>тѫкновенно, по рѣч господства ми.

Сеже и свѣдѣт<елїе поставлѣем господство ми: жȣпан Станко бивши велики д>ворник и жȣпан Кѡада велики дворник и жȣпан Татȣл велики <лѡгѡфет и Ȣдрище велики вистиꙗр и Драгомир велики спатар> и Албȣл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Станчюл <велики постѣлник. И исправник . . . >

И аз, Герги, еже начрътах ȣ Двѡр Аргиш, мѣсеца . . .

<† Їѡ> Радул вѡевѡда, милостїѧ <божїѧ господинь>.

<† Din mila lui Dumnezeu, Io> Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui <și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această> poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii mănăstiri numite <Argeș, unde este hramul preasfintei, curatei și preabinecuvîntatei> stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria și cinstitei ei adormiri, <satul anume Futeștii pe baltă>, cît este partea Păpească, toată. Pentru că a venit Dragomir al lui Scurtul <și cumnatul lui, Stan paharnicul, împreună cu soțiile> lor, Neacșa și Stana, de au așezat și au închinat și <au dat> domniei mele <jumătate din mai sus-zisa ocină a lor, însă de a lor bună-> voie. Iar domnia mea am dăruit și am dat sfintei mănăstiri mai sus-zisa <ocină> și fraților neatins; iar cealaltă jumătate iarăși <au vîndut-o> sfintei mănăstiri pentru 17 000 aspri gata.

Pentru aceasta, am dăruit și domnia mea mai sus-zisa ocină sfintei și dumnezeieștii <mănăstiri, ca să-i fie de ocină și de> ohabă și fraților care trăiesc într-însa de hrană și de folosință, iar domniei <mele și părinților domniei mele veșnică pomenire. Și de nimeni> neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori <punem domnia mea: jupan Staico fost mare> vornic și jupan Coadă mare vornic și jupan Tatul mare <logofăt și Udriște mare vistier și Dragomir mare spătar> și Albul stolnic și Cracea paharnic și Badea comis și Stanciul <mare postelnic. Și ispravnic...>.

Și eu, Gherghi, care am scris în Curtea de Argeș, luna...

<† Io> Radul voievod, din mila lui <Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 488 (Ep. Argeș, LXIX/73). Orig., hîrtie, rupt, îi lipsește o treime.

Datat și completat după doc. din 20 febr. 1542.

---

119 1542 (7050) februarie 20, Curtea de Argeș.

† Въ Христа Бога, благовѣрни и благочестиви и Христолюбиви и самодръжавни, Їѡ Радул воиводе, синъ великаго Радȣла воивода, божїѡм милостїѡм и божїѡм дарованїем ѡбладаещȣми и господствȣещоми въсеи земли Ȣгровлахїискои, ещеже и запланинским странам, Амлашȣ и Фагарашȣ херцег. Благопроизволих господство ми своим благим произволенїем, чистим и свѣтлим срьдцем,

ꙗко прославити прославлъшаго ме Бога и на прѣстолѣ свѣто почивших родітелѣ своего съ славое възнесешаго ме.

Сеже ꙋвѣдѣх господство ми ꙗко мнози ꙋбо царие въ царствиꙗ си въселише се, нѫ мали небеснаго царствие насладоваше. Тѣмже, ꙋбо тъщи бо се и аз не тъчию се царство исправити, нѫ и господа въсе дꙋшно възлюбити въ кꙋпѣже и благими дѣли господниеже благоꙗтробие велие ест къ въсем бо рꙋцѣ простирает сам бо рече въсе честними своими ꙋсти ꙗко: не хощꙋ съмръти грѣшномꙋ, нѫ ѡбратити се и живꙋ бити и не приидѡх призвати праведни нъ грѣшни на покааніе. Понеже много ѡбрази сꙋт покааніе, дображи дѣла много ѡбразна сꙋт: любѡв, милостение, пост и въздръжаніе къ симже памет нескончаем; ꙗкоже ꙋбо Давид чюдни въ царие и изещни въ пророцѣ изрече: „Блажен милꙋен вес дьнъ наслаждает се господови и дасти прошеніе сръдца твоего“.

Сего раді и господство ми аще и невѣждествие ѡбетъ есмъ и грꙋбостие испълнен поревновах господство ми прѣжде реченним царием и господдам иже дꙋше своих добрѣ ꙋстроивши и господꙋ Богꙋ благо ꙋгодивше.

Таже съмотрих господство ми и даровах господство ми сьи хрисѡвꙋл господства ми, ꙗкоже да ест свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ глаголеми Ꙗргиш, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословеннѣи владичице наше Богородице и прѣсно дѣви Марие и чистное еи ꙋспеніе, село по име Фꙋтещіи по блатꙋ, елико ест дѣл Пѫпѣскѫ въса. Понеже прїидоше Драгомир Скꙋртꙋлѡв и шꙋр его, Стан пехарник, кꙋпно съ жителинцех си, таже поклонише и дадоше господство ми половинꙋ ѡт више реченꙋ нихнꙋ ѡчининꙋ, али ѡт нихна добра волѣ. А господство ми приложих и дадох више реченна ѡчина свѣтомꙋ монастирꙋ; а дрꙋга половина, ѡни ю продадѡше паки свѣтомꙋ монастирꙋ за ҂з҂і̄[1] аспри готови. И еще им дадох господство ми по едином свитном плашкꙋ.

Того раді, приложих господство ми више реченна ѡчинна свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчининꙋ и въ ѡхабꙋ и братиꙗм въ нем живꙋщи въ пищꙋ и ꙋстрабꙋ а господство ми и родітелием господства ми вѣчное въспоминание. И ни ѡт когоже непотѫкновенно.

Ѥщеже и заклинание поставлѣх господство ми: по съмръти господства ми, кого изберет господь Богъ бити господаръ Блашкои Земли, ѡт плода наше или ѡт сърѡдник наших или, по грѣсех нашех, ѡт инно плѣменик аще почетет и съхранит и поновит сьи хрисовꙋл господства ми, того господсъ Богъ да га почетет и ꙋтвръдит и съхраниит въ господствѣ его. А аще тко хтет дръзнет расипати и поперети сию хрисовꙋл господства ми, того господъ Богъ да га поперет и порꙋшит и посрамит въ господствѣ его, зде да мꙋ ꙋбиет тѣло, а въ бꙋдꙋщих вѣце дꙋша его и да имат ꙋчѣстию съ Иꙋдѡм и съ тръклетим Ꙗріе и съ инѣми іꙋдеи еже възъпише на господа Бога, кръв его на них и на чедѣх их. Еже ест и бъдет въ вѣки, амин.

Сеже и свѣдѣтелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко бивши велики дворник и жꙋпан Кѡадъ велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡѳет и Драгичи бив спатар и Бадѣ Ꙗꙗз бив постѣлник и Ѹдрище велики вистиꙗр и Драгомир велики спатар и Крача вел пехарник и Бадѣ комис и Ꙗлбꙋл столник и Станчюл велики постѣлник. Исправник, Строе бивши спатар.

И аз, Герги, начрътах ꙋ Двѡр Ꙗргиш, мѣсеца феврꙋарие к̃ дьни, ѡт Ꙗдама текꙋща в лѣт ҂з̄и.

† Іѡ Радꙋл вѡевѡда милостїѧ божїѧ господинь

† Ȋn Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecînstitorul şi de Hristoš iubitorul şi singurstăpînitorul, Io Radul voievod, fiul marelui Radul voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amla-

şului şi Făgăraşului herţeg. Am binevoit domnia mea cu a mea bunăvoinţă, cu inimă curată şi luminată, ca să proslăvesc pe Dumnezeu cel ce m-a proslăvit şi cu slavă m-a înălţat pe scaunul sfîntrăposaţilor părinţilor mei.

Iată am văzut domnia mea că mulţi împăraţi au petrecut în împărăţia lor, dar puţini au moştenit împărăţia cerească. Pentru aceea, dar, m-am trudit şi eu nu numai a îndrepta această împărăţie, ci şi pe domnul a-l iubi din tot sufletul şi împreună cu fapte bune, căci îndurarea domnului mare este, către toţi întinde mîinile, căci prin atotcinstita lui gură a spus el însuşi că: nu vreau moartea păcătosului, ci să se îndrepte şi să fie viu şi n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă. Căci sînt multe chipuri ale pocăinţei şi multe feluri de fapte bune sînt: dragostea, milostenia, postul şi cumpătarea, pe lîngă acestea şi pomenirea fără de sfîrşit; precum David minunatul între împăraţi şi vestitul între prooroci a zis: „Fericit cel ce milueşte toată ziua, în domnul se îndulceşte şi îţi va da ţie cererea inimii tale."

De aceea şi domnia mea, deşi încă sînt neştiutor şi plin de păcate, am rîvnit domnia mea către mai sus-zişii împăraţi şi domni, care şi-au întocmit bine sufletele lor şi au plăcut domnului Dumnezeu.

Deci, am socotit domnia mea şi am dăruit domnia mea acest hrisov al domniei mele, ca să-i fie sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Argeş, unde este hramul preasfintei, curatei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei uspenii, satul anume Futeşti pe baltă, cît este partea Păpească, toată. Pentru că au venit Dragomir al lui Scurtul şi cumnatul său Stan paharnicul, împreună cu soţiile lor şi au închinat şi au dat domniei mele jumătate din mai sus-zisa lor ocină, însă de a lor bunăvoie. Iar domnia mea am dăruit şi am dat mai sus-zisa ocină sfintei mănăstiri; iar cealaltă jumătate, ei au vîndut-o iarăşi sfintei mănăstiri pentru 17 000[1] aspri gata. Şi încă le-am dat domnia mea cîte o manta de svită.

De aceea, am dăruit domnia mea mai sus-zisa ocină sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi fraţilor care trăiesc în ea de hrană şi de folosinţă, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele veşnică pomenire. Şi de nimeni neatins.

Încă şi blestem am pus domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti din rodul nostru sau din rudele noastre sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va păzi şi va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească şi să-l păzească în domnia lui. Iar dacă cineva va îndrăzni să risipească şi să calce acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l calce şi să-l nimicească şi să-l batjocorească în domnia lui, aici să-i ucidă trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui, şi să aibă parte cu Iuda şi cu de trei ori blestematul Arie şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, care este şi va fi în veci, amin.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Badea Aiaz fost postelnic şi Udrişte mare vistier şi Dragomir mare spătar şi Cracea mare paharnic şi Badea comis şi Albul stolnic şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Stroe fost spătar.

Şi eu, Gherghi, am însemnat la Curtea de Argeş, luna februarie 20 zile, de la Adam cursul anilor 7050 ‹1542›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 482 (Ep. Argeș, XXII/3). Orig., perg. (30 × 53), pecete atîrnată, căzută. Cu o traducere modernă; alte traduceri ibidem, ms. 168, f. 399 v. și 708, f. 332 v — 333. Alt orig. cu conținut identic, cu data de 1542 ianuarie 20, ibidem, S. I., nr. 483 (Ep. Argeș, XXII/2).

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 284—285.

---

[1] Cifra completată după doc. nr. 118.

120 — 1542 (7050) martie 15.

† Милостїе божїю, Їѡ Радꙋл воиевод и господинь вьсои земли Ѹггровлахїискои, синь добраго и великаго Радꙋла воиевода. Дават господствꙋ ми сїю повелѣнїю господства ми правителю господства ми жꙋпанꙋ Пьтрꙋ прькьлабꙋ, ꙗкоже да мꙋ ест Бърка и дрꙋзи села, покꙋде има ѡи и ациганини и комати, понеже мꙋ ест праве ѡчине и покꙋпени и достигоше ѡт инѣмь господари със вѣрном и правом слꙋжбꙋ; такожде и ѡт кь господствꙋ ми.

А потом, прїиде жꙋпанꙋ Пьтрꙋ пьркьлабꙋ тере по дадоше свѣтомꙋ монастирꙋ що се зовꙋт Аргиш, идеже ест храм прѣславное ꙋспенїе прѣсвѣтѫе, чистѫ и прѣблагословенѫе владичицѫ нашѫ богородицѫ, присно дѣвѫи Марїа половинꙋ ѡт Бьрка и ѡт дрꙋзѣх села да ест свѣтомꙋ монастирꙋ вь пищꙋ и вь споминанїе до прїшьдствїа господине до въ вѣки и ѡт ациганини паки половинꙋ. И на сьмрть его, жꙋпанꙋ Петрꙋ да имат погребанїе вь свѣтои монастир вишѐ реченно. А дрꙋги половини ѡт Бьрка и ѡт дрꙋзи села и ѡт ациганини, половино да сꙋт анепсїю жꙋпанꙋ Пьтрꙋ, по име Герги и Никола, понеже сам рече жꙋпан Пьтрꙋ пред господства ми и ꙋложи анепсїа си.

Потом, еще аще се наидꙋт ѡт жꙋпан Пьтрꙋ прькьлаб синь или дьщерꙋ ѡт негов тѣло тогда всѣх тех села и комати да сꙋт синови Пьтрꙋ, а калꙋгери да не имат нищо метѣх, нї анеспїꙋ емꙋ. Аще не че се ѡбрѣтает синь или дьщера ѡт жꙋпан Пьтрꙋ прькьлаб, да ест половини свѣтомꙋ монастирꙋ, а дрꙋг половини анепсїамь его.

Сего радї господствꙋ ми дадох свѣтомꙋ монастирꙋ ꙗкоже да ест въ пищꙋ и въ покрѣпленїе и помѣнꙋ. И тко господарь по сьмрьти господства ми, да аще не ꙋкрѣпит сїю помѣнꙋ да ест проклет.

А <а>непсїю его да им ест вь ѡчине и ѡхаб им и синовом им и виꙋком и виꙋчетом и ини ѡт когождо непотькновено, по ѡризмꙋ господства ми.

Сеже сведетелїе поставлѣх господствꙋ ми: жꙋпанꙋ Станко бивше дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики логофет и Ѹдрище вистїꙗр и Драгомир спатарь и Албꙋл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Драгич спатарь.

И аз, Радꙋл, писах мѣсеца мартїе єі҃ дьнь, в лѣт ҂з҃н.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele dregătorului domniei mele jupanului Pătru pîrcălabul, ca să-i fie Bîrca și alte sate, pe unde are el și țiganii și averile, pentru că îi sînt ocine drepte și cumpărături și le-a dobîndit de la alți domni cu credincioasă și dreaptă slujbă; asemenea și de la domnia mea.

Iar apoi, a venit jupan Pătru pîrcălabul de a dat sfintei mănăstiri care se chiamă Argeș, unde este hramul preaslăvitei uspenii a preasfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare, pururea fecioară Maria, jumătate din Bîrca și din celelalte sate, să fie sfintei mănăstiri de hrană și pomenire pînă la ziua venirii domnului, pînă în veci. Și din țigani iarăși jumătate. Și la moartea lui, jupan Pătru să aibă înmormîntare în sfînta mănăstire mai sus-zisă.

Iar cealaltă jumătate din Bîrca și din celelalte sate și din țigani jumătate să fie nepoților jupanului Pătru, anume Gherghi și Nicola, pentru că însuși jupan Pătru a spus înaintea domniei mele și a așezat pe nepoții săi.

După aceea, dacă încă s-ar găsi fiu sau fiică din trupul jupanului Pătru pîrcălabul, atunci toate acele sate și averi să fie ale fiilor lui Pătru, iar călugării să nu aibă nici un amestec, nici nepoții lui. Dacă însă nu se vor afla fiu sau fiică din jupan Pătru pîrcălabul, jumătate să fie a sfintei mănăstiri, iar cealaltă jumătate, a nepoților lui.

De aceea, am dat domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie de hrană și de întărire și pomană. Și care domn, după moartea domniei mele, dacă nu va întări această pomană, să fie blestemat.

Iar nepoților lui să le fie de ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori a pus domnia mea: jupan Staico fost vornic și jupan Coadă mare vornic și jupan Tatul mare logofăt și Udriște vistier și Dragomir spătar și Albul stolnic și Cracea paharnic și B<adea> comis și Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Drăghici spătar.

Și eu, Radul, am scris, luna martie 15 zile, în anul 7050 <1542>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 483 (Ep. Argeș, XXIII/1). Orig., hîrtie (31,5 × 20,5), pecete timbrată, stricată. Cu două traduceri din sec. XVIII; altă traducere ibidem, ms. 168 f.363.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 285—286.

121

1542 (7050) martie 20, Coiani.

† Милостию божїю, Їѡ Радȣл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радȣла воевода. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми почтенномȣ правителю господства ми жȣпанȣ Дѣтко велики армаш, ꙗкоже да мȣ ест селищѣ глаголемие Велика Недеꙗ със въс хотарȣ и блата нарицает се: Ширко и Хинато и Цїгърцȣюл и Боботȣл и Хабавицеле и Цїганчеле и Изглъвочюл и Тръвицеле и Сфърда със въс хотарȣл. Занеже ѡвие селище и блатове такождере били сȣт господски и господства ми, а почтеномȣ правителю господства ми жȣпан Дѣтко армаш а ѡн и достиже със правом и верном слȣжбомъ ѡт къ господства ми.

Сего радї, дадох и господства ми ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхаб и немȣ и синовим емȣ и внуком и прѣвночитом емȣ и ни ѡт ко<го>ждо непотекновено, по реч господства ми.

Сеже и свед[д]етелїе поставлѣем господства ми: жȣпанȣ Станко бивше велики двѡрник и жȣпан Коада велики дворник и жȣпан Ѳаѳȣл велики лѡгѡфет и Ѹ<дрище>[1] вистиар и Драгомир спатар и Албȣл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Станчюл великї постелник. Исправник, Драгїꙗ велики клȣчар.

Пис ȣ Коиани, мѣсеца мартїе к҃ дьни, в лѣт ҂з҃н.

† Їѡ Радул воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele jupanului Detco marele armaş, ca să-i fie seliştea numită Nedeia Mare cu tot hotarul şi bălţile numite: Şirco şi Hinato şi Ţigărţuiul şi Bobotul şi Habaviţele şi Ţigancele şi Izglăvociul şi Trăviţele şi Sfîrda cu tot hotarul. Pentru că această selişte şi de asemenea bălţile au fost domneşti şi ale domniei mele, iar cinstitul dregător al domniei mele, jupan Detco armaşul, iar el le-a căpătat cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea.

Pentru acéea, am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi U⟨drişte⟩ [1] vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Draghia mare clucer.

Scris în Coiani, luna martie 20 zile în anul 7050 ⟨1542⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti, nr. 30 522. Orig., hîrtie (32 × 24), pecete timbrată. Cu o traducere din 1753. Copie slavă cu traducere la Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 41 (nr. 15).

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 286—287.

---

[1] Loc rupt.

122

1542 (7050) aprilie 16, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радѹл воевода и господинь въсое земле Ѹггровлахиiское, синь великаго и прѣдобраго Радѹл воевода. Дават господство ми честнеишею Єпискȣпие ѿ Бȣзъȣ, ꙗкоже да им ест прощен винарич ѿ дѣлȣл Вернещїмъ, колико ест виноградїе честнеишою епискȣпие, занеже приде почтен правител господства ми жȣпан Крачѣ велики пехарникȣ, таже даде · и помилова със сїе више именити винарич по свѣто ипискȣпие, како да ест мирна радї винарич емȣ въ веки, а ѡни да ест и родїтели емȣ и синови емȣ ȣ свѣтое помѣник.

Сего радї дадох и господство ми свѣтое ипискȣпие, ꙗкоже да ест мирна радї тае винарич въ веки и ни ѿ когоже непотакновено, по ѡризмȣ господства ми

Сеже и сведѣтелие поставлѣем господства ми: жȣпан Станко бивши вел дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Драгич бивши спатар и Ѹдрище вистиꙗр и Строе бивши спатар и Крачѣ пехарник и Албȣл столник и Драгомир спатар и Бадѣ комис и Станчюл велики постѣлник. Исправник, Коадъ вел дворник.

Пис ȣ Бȣкȣрещи, мѣсеца априлїе ѕ͞і дьни, въ лѣт ҂з͞н.

† Їѡ Радѹл ѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea preacinstitei Episcopii de Buzău, ca să-i fie iertat vinăriciul din dealul Verneştilor, cît sînt viile preacinstitei episcopii, pentru că a venit cinstitul dregător al

domniei mele jupan Cracea marele paharnic, de a dat şi a miluit sfînta episcopie cu acest mai sus-numit vinărici, ca să fie în pace de vinăriciul lui în veci, iar el şi părinţii lui şi fiii lui să fie în sfîntul pomelnic.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei episcopii, ca să fie în pace pentru acel vinărici în veci şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Stroe fost spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Dragomir spătar şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Coadă mare vornic.

Scris în Bucureşti, luna aprilie 16 zile în anul 7050 ‹1542›. .

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 484 (Ep. Buzău, XXV). Orig., hîrtie (31 × 21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1850; altă traducere ibidem, ms. 171, f. 183.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 287.

---

123 **1542 (7050) mai 4, Bucureşti.**

† Милостїю божїєю, Їѡ Радꙋл воєвода и господинъ всю земле Ѹггрѡвлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господства ми сїю повеленїе господства ми ѡвем чловѣци на име Їѡн и съ братиꙗ си, на име Дѣтко и Блъкȣл и Воичилъ и съ них синови, елици им Богъ даст, ꙗкоже да их ест ѡчинȣ ȣ Клокотич, ѡт хотар ȣзгор половинȣ, а ѡт стара хотар ȣздол да им ест вса, елика се хтет разбрат, понеже им ест стара и права ‹ѡчин›а, дѣдина и покȣпина ѡт бащем си Юга, еще ѡт при дьни старога Радꙋла воевода и ѡт при дьни Басараба воєвода, ѡт Воико Мисескȣл и ѡт Шербȣ.

Ꙗ потом, приде Їѡн със братиꙗ си пред господства ми, таже ȣложише и побратише по Воика и Ѡпрѣ над половинȣ еже имат ѡт хотар ȣзгор.

И по сих, имаше прȣ Їѡн и братиꙗ си пред господство ми със Ѡпррѣ Скȣртȣлов и братиꙗ си; таже, сице прѣше Ѡпрѣ Скȣртȣлов, како мȣ ест дѣдина више реченна ѡчина. Ѹ тем, господства ми сȣдих съ въси честитими правители господства ми и изнаидох господства ми како Їѡн ест ȣложил по Ѡпрѣ Скȣртȣлов над више речена ѡчина и нест бил имат покȣпен и немȣ ест била дѣдїна. Того радї, ‹ѡсташе Ѡпрѣ ѡт закон и ѡт пред господства ми›.

‹Того радї, дадох и господство ми›, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ више речена ѡчина, им и синовом им и виȣком и прѣвиȣчетом их. И въ них предалика да нѣст, аиȣ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотѫкновени, поризмȣ господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Станко бив вел дворник и жȣпан Коада велики дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Ѹдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и Крача пехарник, Албȣл столник и Бадѣ комис и Станчюл велики постѣлник. Исправник, Радꙋл лѡгѡфет.

И аз, Иан Дебел, начрътах ,мѣсеца маю $\overline{д}$ дьни в лѣт ${}_{\times}\overline{зн}$, град Бȣкȣрещи.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїю божїю господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Ion şi cu fraţii săi, anume Detco şi Vîlcul şi Voicilă şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină

în Clocotici, din hotarul de sus jumătate, iar din vechiul hotar din jos să le fie tot, oricît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă ⟨ocină⟩, dedină şi cumpărată de tatăl lor Iuga, încă din zilele bătrînului Radul voievod şi din zilele lui Basarab voievod, de la Voico Misescul şi de la Şerbu.

Iar apoi, a venit Ion cu fraţii săi înaintea domniei mele, de au aşezat şi au înfrăţit pe Voica şi Oprea peste jumătatea pe care o au din hotarul de sus.

Şi după acestea, Ion şi fraţii săi au avut pîră înaintea domniei mele cu Oprea al lui Scurtul şi cu fraţii săi; deci, aşa a pîrît Oprea al lui Scurtul că este dedina lui, mai sus-zisa ocină. Întru aceasta, am judecat domnia mea, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că Ion a aşezat pe Oprea al lui Scurtul peste mai sus-zisa ocină şi n-a fost cumpărată şi a fost dedina lui. De aceea, ⟨a rămas Oprea de lege dinaintea domniei mele⟩.

⟨Pentru aceasta, am dat şi domnia mea⟩ ca să le fie de ocină şi ohabă mai sus-zisa ocină, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic, Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Radul logofăt.

Şi eu, Nan cel Gros, am scris, luna mai 4 zile în anul 7050 ⟨1542⟩, cetatea Bucureşti.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 42—43. Copie cu traducere. Se menţionează că originalul este rupt şi şters.

EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Codrescu*, IV, 49—50. Trad. *D.I.R.*, *B*, 288.

---

124 ⟨1542—1544⟩ mai 20.

† Милостию божию, Їѡ Радул воевода и господинъ. Дават господство ми сие повелѣние господства ми Коман и Драготъ, ꙗкоже да им бꙋдет ѡчинꙋ <ꙋ> Ꙋрсѣни, дел Стан, трети дел, понеже ю покꙋпи Коман и Драготъ таи ѡчинꙋ ѡт Стан за у̅л̅е̅ <аспри>. И продате Стан таи ѡчинꙋ ѡт неговꙋ добрꙋ волю. Сего радї, никто да не имат работꙋ със таи ѡчинꙋ, тъчию да имат Коман и Драготъ.

Сего радї, им дадох и господства ми Команꙋ и Драготъ, ꙗкоже да им бꙋдет въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и ним и синовим им и ни ѡт когождо непотъкновено, по реч господства ми. И дадоше господства ми кон.

Сеже и сведетелие поставлѣем господства ми: жꙋпан Коада велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики <логофет и> Ꙋдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и А<лбꙋл> столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Стан<чюл велики постелник>.

Пис маи к҃ дьни.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Coman şi lui Dragotă, ca să le fie ocină în Urseni, partea lui Stan, a treia parte, pentru că au cumpărat-o Coman şi Dragotă acea ocină de la Stan pentru 435 ⟨aspri⟩. Şi a vîndut Stan acea

ocină de a lui bunăvoie. De aceea, nimeni să nu aibă treabă cu acea ocină, numai Coman şi Dragotă să aibă.

Pentru aceasta le-am dat şi domnia mea lui Coman şi lui Dragotă, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi lor şi fiilor lor şi de nimeni neatins după spusa domniei mele. Şi au dat domniei mele calul.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare ⟨logofăt şi⟩ Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul ⟨mare postelnic⟩.

Scris în mai 20 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDLV/3. Orig., hîrtie (29 × 21), rupt şi pătat, pecete timbrată. Datat după divan.

EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Surete*, VI, 1—2. Trad. *D.I.R.*, *B*, 288—289

125

1542 (7050) iunie 16, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радүл воевода и господинъ въсои земли Ꙋггроовлахїеское, синъ великаго и прѣдобраго Радүл воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Владүлѡв, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Стȣдена Стȣрзев, варе елика се хтет избрат, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ.

А потом, се подиже Владүл тере ȣложи негови фиꙗстри, имене Радүл и Стоика над половин ѡт ѡчинȣ емȣ, а синови Владүлѡв, имене Тезлȣю и Тȣдора, над дрȣг половин, како да си сȣт братїе неразделени, едни како и дрȣг, ещеже покоинаго Радүл воеводе.

А потом, Тезлȣю имаше прȣ със Радүл и със Стоика. И тако преше Тезлȣю како да их извадит ѡт над ѡчинъ, ере братїе немȣ сȣт ѡт бащȣ. А господство ми гледам и сȣдих и прочитах книгȣ бащомȣ си ѡт ложенїе ѡт пре дьни покоинаго Радүл воевода и книгȣ Владүла воевода ѡт прȣ. И ѡстал ест Тезлȣю ѡт закон ѡт пред господство мȣ; такождере и ѡт пред господства ми ѡсташе ѡт закон. А Радүл и Стоика достигох ѡт пред господства ми, како их ест ȣтакмил бащ̇а им витрег, како Радүл и Стоика да дръжит п⟨оловинȣ ѡт ѡчи⟩нȣ, а Тезлȣю и Тȣдора да дръжит дрȣга половина.

Сего радї, дадох и господства ми, ꙗкоже да их ест въ ѡчинъ и въ ѡхабъ, ним и синовим им и виȣком и прѣвиȣчитом и ни ѡт когоже непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже сведетелїе поставлѣем господства ми: жȣпан Станко бивши вел дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан Татȣл вел лѡгѡфет и Дръгич бивши спатар и Строе спатар[1] и Ꙋдрище вел вистиꙗр и Албȣл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Дръгич спатар.

Писа Владүл граматик въ настол град Тръговище, мѣсеца юнїе ѕї дьни, въ лѣт ҂зн.

† Їѡ Радүл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Vladul, ca să-i fie ocină la Studina lui Sturza, oricît se va alege, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, s-a sculat Vladul, de a aşezat pe fiii lui vitregi, anume Radul şi Stoica, pe jumătate din ocina lui, iar pe fiii lui Vladul, anume Tezluiu şi Tudora, pe cealaltă jumătate, ca să fie fraţi nedespărţiţi unul ca şi celălalt încă <din zilele> răposatului Radul voievod.

Iar apoi, Tezluiu a avut pîră cu Radul şi cu Stoica. Şi aşa pîra Tezluiu, ca să-i scoată de pe ocină, căci nu-i sînt fraţi din tată. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat şi am citit cartea tatălui lor de aşezare, din zilele răposatului Radul voievod şi cartea de pîră a lui Vladul voievod. Şi a rămas Tezluiu de lege dinaintea domniei lui, de asemenea şi dinaintea domniei mele a rămas de lege. Iar Radul şi Stoica au dobîndit dinaintea domniei mele, cum i-a întocmit tatăl lor vitreg, ca Radul şi Stoica să ţină jumătate de ocină, iar Tezluiu şi Tudora să ţină cealaltă jumătate.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Stroe spătar[1] şi Udrişte mare vistier şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Drăghici spătar.

A scris Vladul gramatic în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 16 zile în anul 7050 <1542>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 485 (Bistriţa, XXIV/6). Orig., hîrtie (31,5 × 21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 194, f. 110 v — 111, 202, f. 195 şi 713, f. 645 v — 646.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 289—290. Facs. *ibidem*, 499.

---

[1] În vremea aceasta: fost mare spătar.

---

126 1542 (7050) iunie 30, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ вьсои земле Ȣгровлахїискои, синь великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми свѣтомȣ и божественомȣ монастирȣ глаголеми Говора, ꙗкоже да им ест ѡт село еже се зовȣт Стрьмбеле половинȣ и по сȣхо и по водȣ и посвȣде, елика ест бил дел жȣпан Татȣл велики лѡгѡфет и брат емȣ, жȣпан Станȣл ключар, понеже приложише и дадоше више речено село свѣтомȣ монастирȣ ѡни сами, ѡт нихна добра волѣ, ꙗкоже да ест свѣтомȣ монастирȣ вь покрѣпленїе и въ ѡчинȣ и ѡхабȣ, а инокѡм въ пищȣ, а им и родїтелием им въ вѣчное въспоминанїе и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Станко дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и Дръгич бивши спатар и Ȣдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и Албȣл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Станчюл велики постѣлник. Исправник, Радꙋл лѡгѡфет.

И аз, Иан Дебел, начрътах въ столни град Тръговище мѣсеца Юние л҃ дьни, в лѣт ҂зн҃

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Govora,

ca să-i fie din satul ce se chiamă Strîmbele jumătate şi pe uscat şi pe apă şi pretutindeni, cît a fost partea jupanului Tatul marele logofăt şi a fratelui său jupan Stanul clucerul, pentru că au dăruit şi au dat mai sus-zişul sat sfintei mănăstiri ei înşişi, de a lor bunăvoie, ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire şi de ocină şi de ohabă, iar călugărilor de hrană, iar lor şi părinţilor lor de veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico vornic şi jupan Coadă mare vornic şi Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Radul logofăt.

Şi eu, Nan cel Gros, am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 30 zile în anul 7050 ⟨1542⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I.,nr. 486 (Govora, X/3). Orig., hîrtie (31 × 21), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1797; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 199, 447, f. 204 şi 463, f. 36.

EDIŢII. Trad. Tuţescu, *Catanele*, 163—164; Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*. V, p.54—55 şi *D.I.R.,B*, 290.

127

⟨1542—1543⟩ iulie 1.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсои земле Ѹгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ глаголими Говора, при егꙋменѣ Ѳеѡдора, ꙗкоже да им ест на Маминꙋ вама ѡт рибꙋ половинꙋ. А потом, ꙋтѫкмих господство ми съ въси чиститими правителїе господства ми, ꙗкоже да имат и свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Мꙋшетещи ѡт више реченꙋ половинꙋ ѡт вамꙋ, третаго риба; а по много ни какоже да не имат, занеже по прѣжде ест била више речена вама въса свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Говора. А господство ми сице ꙋтѫкмих, ꙗкоже да ест свѣтим монастирам въ покрѣпленїе а инокѡм въ пищꙋ и ни ѡт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сеже свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко дворник и жꙋпан Коада велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и Крача пехарник и Албꙋл столник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Радꙋл лѡгѡфет

Пис юлие $\bar{а}$ дьни.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Govora, în vremea egumenului Teodor, ca să-i fie la Mamina vama din peşte jumătate. Iar apoi, am întocmit domnia mea cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele, ca să aibă şi sfînta mănăstire de la Muşeteşti din mai sus-zisa jumătate de vamă, al treilea peşte; iar mai mult nicicum să nu aibă, pentru că mai înainte a fost mai sus-zisa vamă toată a sfintei mănăstiri de la Govora. Iar domnia mea a întocmit aştfel, ca să fie sfintelor mănăstiri de întărire şi călugărilor de hrană şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Radul logofăt.

Scris, iulie 1 zi.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 477 (Govora, XXV/6). Orig., hîrtie (30,5 × 20,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1792; altă traducere ibidem, ms. 447, f. 302 v.

Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 291. Facs. *ibidem*, 500.

---

128 1542 (7050) iulie 13.

† Мнлостїю божїю, Їѡ Радул воевода н господннъ въсон земле Ѹгррое влахенское, сннъ велнкаго н прѣдобраго Їѡ Радула воевода. Дават господство мн сїю повелѣнїю господства мн Данов сѣс сновн его, по нме Станчюл н Ѧрка н Мънѣ н със сестрам сн Станка, ꙗкоже да нм ест ѡчннȣ ȣ Фъркъшещн н ȣ Телещн, дел нȣкȣ емȣ, Стан, въса ,понеже нм ест стара н права ѡчннȣ н за дъдннȣ.

Ѧ потом, нмаше прȣ пред господства мн със Ѧнка нзрадї внше речена ѡчннȣ. И тако преше како не нмат ѡчннȣ. Ѧ господство мн сȣднх със въснхмн честнтн правнтелїе господства мн н дадох господство мн Ѧнкъв закон в҃ї болѣрн, да заклет како нмат н ѡна ѡчннȣ. Ѧ ѡна нн какоже възмогоше ȣзетн закон, нȣ ѡсташе ѡт закон ѡт пред господства мн, како веке да не нмат Ѧнка метех над внше рѣченȣ ѡчннȣ.

Сего радї, дадох н господство мн Данов н Ѧркен н Станчюл[1] н Мъннѣ н Станкън, ꙗкоже да нм ест ѡчннȣ въ ȣхабȣ, немо н снново нм н внокȣм н прѣвночетом нм, нн ѡт когоже непотъкновено, по ѡрнзмо господства мн.

Єже н сведет<ел>їе поставлеꙗм: жȣпан Станко бнвше велнкн дворннк н жȣпан Коада велнкн дворннк н жȣпан Татȣл велнкн лѡгѡфет н Ѹдрнще внстнꙗр н Драгомнр спатар н Крача пехарннк н Ѧлбȣл столннк н Бадѣ комнс н жȣпан Станчюл велнкн постелннк. Исправннк, Кръчюн велнкн бан Кралевскн.

Пнс аз, Радул граматнк, мѣсеца юлїе г҃ї дьнн, въ лѣт ҂з҃н.

† Їѡ Радул вѡевѡда, мнлостїю божїю господннъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dan cu fiii săi, anume: Stanciul şi Arca şi Mînea şi cu sora lor Stanca, ca să le fie lor ocină în Fărăcăşeşti şi în Teleşti, partea unchiului său Stan toată, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi de moştenire.

Şi după aceea, au avut pîră înaintea domniei mele cu Anca pentru mai sus-zisa ocină. Şi aşa a pîrît că n-au avut ocină. Iar domnia mea am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea Ancăi lege 12 boieri, să jure că a avut ea ocină. Şi ea nicicum n-a putut să ia lege, ci a rămas de lege dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă Anca peste mai sus-zisa ocină.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Dan şi lui Arca şi lui Stanciul[1] şi lui Miinea şi Stancăi, ca să le fie ocina de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor, de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi jupan Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Crăciun mare ban al Craiovei.

Am scris eu, Radul gramaticul, luna iulie 13 zile în anul 7050 ⟨1542⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad. XXIX/281. Orig., hîrtie (31 × 21), pecete timbrată.

EDIŢII. Slav. *Miletič*, 357—358. Slav şi trad., Berechet, *Cojurătorii*, 40—42. Trad. *D.I.R.*, *B*, 291—292. Facs. *ibidem*, 501.

---

[1] Cuvintele „и Станчюл“ (şi lui Stanciul) scrise între rînduri.

---

129 ⟨1542—1543⟩ iulie 20

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mêle lui Pătru şi cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să le fie lor moşie la Trestie, din partea Neaniului şi din partea frate-său, lui Tatomir şi a lui Neagoe a cincea parte oricît se va alêge, pentru că au cumpărat Pătru de la Neaniul şi de la Tatomir şi de la Neagoe drept 1 000 aspri.

Şi încă Stana fata Posobei au însoţit şi au înfrăţit pă nora lui Voico şi Neagul şi Dragomir şi Radul dintru a ei parte preste a cincea parte din Posoba, iar Voico şi Radul şi Neagul şi Dragomir, ei au însoţit şi au înfrăţit pă Stana preste a lor parte de moşie de la Trestie, preste a cincea parte, oricît să va alêge părţile lor. Şi iar au însoţit Posoba pă fie-sa Négoslava în Posobeşti, ca să fie împrejur cu...[1] fată, preste a ei parte de moşiie care iaste mai sus-scrisă.

Şi iarăşi Bratul cu fećiorii lui, să le fie lor moşie la Grabicina, din partea Manii loc de casă şi cu casă şi cu garduri. Şi iar să le fie lor moşie în Grabicina din partea Manii 2 locuri şi loc de stupină şi de fătăciune şi de vie şi ogoară şi cînipişte. Şi iar să le fie lor din malul Posadei pă apă în jos pînă în malul Şoimului pă deal pînă în Obîrşiia lui Bodiu şi pă dealul Măgurei pînă în vîrful Umbrerelului şi pă deal pînă ⟨O⟩bîrşie lui Şerbu cel mare din Slănic din Măgură, din moşiia Manei a şasea parte, pentru că acêste mai sus-zise moşii le-au cumpărat Bratul de la Manea drept 610 aspri. Şi iar să fie Bratului moşie la Grabicina, din partea lui Ion 2 locuri. Şi iarăşi la pădure partea lui Ion, din Obîrşiia Pietricelii pînă în curmătura şi în lat 40 stînjăni, pentru că au cumpărat drept un cal de 200 aspri. Şi iar Bratului şi Moş şi cu feciorii lor să le fie lor moşie la Şchëi din partea lui Dragomir jumătate, un loc şi o dêlniţă, pentru că le-au cumpărat drept 20 de oi cu miei, cin aspri 340. Şi iar să fie Bratului cu feciorii lui la Dumbrava lui Naneş în curmătura părului şi pă dealul Stupinei pînă în apa Grabicinei loc de...[1] din moşiia lui Stan jumătate, pentru că au cumpărat de la Stan drept 40 aspri acêste mai sus-scrise moşii la o foamete foarte rea.

Şi încă Radului cu feciorii lui să le fie lor moşie la Grabicina, partea lui Stan jumătate, oricît să va alêge necumpărată de Bratul şi de Stanciul, pentru că au cumpărat Radul de la Stan drept 1 vacă cu lapte şi drept o oae şi cu doi miei, cin aspri 205. Încă s-au cumpărat acêste mai sus-zise moşii la o foamete foarte rea. Şi domniei mêle au dat calul.

Drept acéia şi domniia mea am dat ca să le fie lor moşii ohabnice şi lor şi feciorilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei méle.

Iată dar şi mărturii am pus domniia mea pe: jupan Coadă vel dvornic i jupan Tatul vel logofăt i Udrişte vistier i Dragomir spatar i Cracea peharnic i Albul stolnic i Badea comis i Stanciul vel postelnic. Ispravnic, Coadă vel dvornic.

Am scris eu, Neagoe gramaticul, în scaunul cetăţii Tîrgoviştei, luna iulie 20 dni, vă leat 7049 ⟨1541⟩.

† Acest izvod s-au tălmăcit după uricul sîrbescu de Costandin dascăl slovenesc la Şcoala Domnească cea slov⟨enească⟩ la Svetii Gheorghie cel vechiu u Bucureşti. Az Costandin dascăl slov⟨enesc⟩ ispisah, văleat 1787.

Arh. St. Buc., S. I., 478 (Poiana Mărului, III/1). Traducere din 1787. Vălcatul greşit de diac. Datat după divan.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 292—293.

---

[1] Loc alb.

130 — 1542 (7050) august 11, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсое земле Ѹггровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода и господинъ. <Д>[1]ават господства ми сїе повеленїе господства ми слȣг господства ми Михъилъ и със синови емȣ, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Попещї и ȣ Поени ѡт дел Вълкан третаго дела, понеже га покȣпи Михъилъ ѡт Їѡн за р̄ аспри и ѡт Мирилъ за н̄ аспри и ѡт Чювикъ за п̄ аспри и съ вир.

Ꙗ потом, имаше Михъилъ прȣ пред господства ми радї сїе више речена ѡчина със Стоꙗн. И такои прѣ Стоꙗн, како не ест прашал Михъилъ къда ест кȣпил тае више речена ѡчина, таже, да вратит аспри. Ѹ тем, господства ми [господства ми] гледах и сȣдїх със честитими правители господство ми по закон Божїе и дадох господства ми Михъилъ ѕ̄ чьловецї да мартȣрисах пред господства ми, како га ест прашал къда ест кȣпил тае ѡчина. И мартȣрисаше пред господства ми. Таже ѡсташе Стоꙗн ѡт закон, а Михъилъ достиже ѡт пред господства ми.

И пакиже да ест Михъилъ един <нив>[1] ѡт ѡчина Диннѣскъ, понеже га покȣпи ѡт Дръгою за о̄ аспри. И пакиже да мȣ ест един нив ѡт ѡчина Денѣскъ, понеже га покȣпи ѡт Манѣ за и аспри, ꙗкоже да им бȣде седок ѡт къща.

Сего радї, им дадох и господства ми ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ, емȣ и синовим емȣ и внȣком и прѣвнȣчетом им и въ ѡхаб и ни ѡт когоже непотакновѣно, по рѣч господства ми.

Сеже и сведѣтелие поставлѣем господства ми: жȣпан Станко <бив вел>[1]ики дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан Татȣл великї логофет и Дръгич бивше спатар и Ѹдрище вистн<ꙗр . . .>[1] и Ꙗлб столник и Драгомир спатар и Крачѣ пехарник и Бадѣ кѡмис и Станчюл великї постѣлник. Исправник, Радꙋл логофет.

Писах аз, Владꙋ граматик, въ стол дївни Тръговїще, мѣсеца авгȣст а͠ї дьнъ, въ лѣт ҂з͠н.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милѡстїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod şi domn. Dă domnia mea

această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Mihăilă și cu fiii lui, cîți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Popești și în Poeni din partea lui Vîlcan a treia parte, pentru că a cumpărat-o Mihăilă de la Ion pentru 100 aspri și de la Mirilă pentru 50 aspri și de la Ciovică pentru 80 aspri și cu birul.

Iar apoi, a avut Mihăilă pîră înaintea domniei mele pentru această mai sus-zisă ocină cu Stoian. Și așa pîra Stoian că nu l-a întrebat Mihăilă cînd a cumpărat acea mai sus-zisă ocină, deci, să întoarcă asprii. Întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat cu cinstiții dregătorii domniei mele după legea lui Dumnezeu și am dat domnia mea lui Mihăilă 6 oameni să mărturisească înaintea domniei mele că l-a întrebat cînd a cumpărat acea ocină. Și au mărturisit înaintea domniei mele. Deci a rămas Stoian de lege, iar Mihăilă a dobîndit dinaintea domniei mele.

Și iar să-i fie lui Mihăilă un ⟨ogor⟩ [1] din ocina Diinească, pentru că l-a cumpărat de la Drăgoiu pentru 70 aspri. Și iar să i fie un ogor din ocina Dienească, pentru că l-a cumpărat de la Manea pentru 50 aspri, ca să-i fie vatră de casă.

Pentru aceasta, i-am dat și domnia mea, ca să-i fie de ocină, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Staico ⟨fost⟩ [1] mare vornic și jupan Coadă mare vornic și jupan Tatul mare logofăt și Drăghici fost spătar și Udriște vistier și Alb stolnic și Dragomir spătar și Cracea paharnic și Badea comis și Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Radul logofăt.

Am scris eu, Vladu grămaticul, în minunata cetate de scaun Tîrgoviște, luna august 11 zile, în anul 7050 ⟨1542⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie a municipiului București, nr. 81 671. Orig., hîrtie (34,5 × 23,5), pecete timbrată cu legenda: † пєчат Їѡ Радꙋла воивода и гсдпь Влашкои земли.

EDIȚII. Slav și trad. Bălan-Cernovodeanu, *Doc. inedite*, p. 333—334.

---

[1] Loc rupt.

---

131 — 1542 (7051) septembrie 17.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și bunului Radului voevod. Dat-au domniia lui această poruncă a domniei lui lui Stan i frate-său Nan și feciorilor lor, cîți Dumnezeu le va da, ca să le fie lor ocină în Fieni din sat jumătate din cîmpul din sus pînă în Plaiul lui Cîrlig și Plaiul de la Creț jumătate și din Fîntînéle jumătate, și din plaiul ce să zice muntele Vaca jumătate.

Și după acéia, au avut pîră cu Dorobanțul și așa pîra Dorobanțul cum să aibă și el într-acea ocină ce s-au zis mai sus. Iar domniia lui au căutat și au judecat cu dreptate și au dat lui Stan și lui Nan lége 12 boieri, să jure Stan și Nan dinnaintea domniei lui cum că n-are Dorobanțul treabă într-acea mai sus-zisă ocină. Și au rămas de lége dinnaintea domniei lui.

Drept acéia au dat domniia lui lui Stan și lui Nan și feciorilor lor, cîți Dumnezeu le va da, ca să le fie lor ocină ohabnică, lor și feciorilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei lui.

Iată şi mărturii pune domniia lui pe: jupan Coadă dvornic i jupan Tatul vel logofăt i Udrişte vistier i Dragomir spatar i Albul stolnic i Cracea paharnic i Badea vel comis i Stanciul postelnic. I ⟨ispravnic⟩, Draghiia vel clucer.

Septembrie 17 dni, leat 7051 ⟨1542⟩.

Arh. St. Buc., Condica Mitrop. Ţ. Rom., nr. 127, f. 290 v. Traducere din sec. XVIII; altă traducere ibidem, S. I., nr. 487 (Mitrop. Ţ. Rom., CCLXXXVI/1).

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 293.

---

132 **⟨1542 septembrie — 1543 august⟩ 25 (7051).**

† Милостїю <божїю>, Їо Радȣл воивода и господинъ въсою земле Ѹггровлахинскою, синиȣ великаго и прѣдобраго Радȣл <воивод>. Дават господства ми сїю повелѣнию господства ми свѣтомȣ мѡнастир зовемаго Снѣгов, идеже ест храм <свѣ>тое въведенїе прѣсвѣтаа владїчицѫ, наше Богородьце, п<рис>нодеви Марие, ꙗкоже да ест свѣтомȣ монастир ѡчинȣ ȣ Дѣл Кръчюмарим калȣгерѡм дел Балев пехарник въсаа със винарич, варе елика се хтет <избра>ти, понеже даде и прїложи жȣпан Балѣ пехарник ѡт <с>воим дѡбром волȣ, ꙗкоже да ест ѡчинȣ <свѣто>мȣ монастир иже више речена.

Сего радї, дадох и господства <м>и, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ въ вѣки. <И ни ѡт> когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Свѣдѣтел<їе пос>тавлѣем ѡт пред господства ми: жȣпан Станко <бивше> великы дворник и жȣпан Коадъ велики дворник <и жȣ>пан Ѳатȣл велики лѡгѡфет и жȣпан Ѹдр<ище вистї>ꙗр и жȣпан Драгомир велики спатар и <Кра>ча пехарник и Ѧлбȣл Рогоз столник <и Станчюл постелник>...

... к҃е дьни, в лѣт ҂з҃н҃а.

<† Їѡ Радȣл> вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Snagov, unde este hramul sfintei vovidenii a preasfintei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, ca să fie sfintei mănăstiri călugărilor ocină în Dealul Cîrciumarilor toată partea lui Balea paharnicul cu vinărici, oricît se va alege, fiindcă a dat-o şi a dăruit-o jupan Balea paharnicul de a lui bunăvoie, ca să fie ocină sfintei mănăstiri, care este mai sus-zisă.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să-i fie ocină în veci. ⟨Şi de⟩ nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Martori, punem dinaintea domniei mele: jupan Staico ⟨fost⟩ mare vornic şi jupan Coadă mare vornic ⟨şi⟩ jupan Tatul mare logofăt şi jupan Udrişte vistier şi jupan Dragomir mare spătar şi ⟨Cra⟩cea paharnic şi Albul Rogoz stolnic ⟨şi Stanciul postelnic...⟩.

... 25 zile în anul 7051.

⟨† Io Radul⟩ voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 496 (Snagov, X/5). Orig., hîrtie (30 × 22), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 352, f. 10 şi 354, f. 35.

Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 294.

133 ⟨1542—1543⟩ octombrie 23, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радȣл воевод и господинъ, синъ великагѡ и прѣдобрагѡ Радȣл воевод. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слȣгȣ господства ми жȣпан Радȣл вистїꙗрю и съ нихни синови си, елици емȣ Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест село Поенарїи и Кеꙗнїи и Къпъцѫненїи съ всем хотаром.

Занеже сїѧ села сȣт были господски, а господство ми помиловах по Радȣл вистїꙗр за вѣрнȣю и правȣ слȣжбȣ, еже ми ест послȣжил егда быст пръвїи бою със Строе Прибѣгȣл и ȣдолѣеше насъ Строе и разбише се воиска и раздеша сѧ вси и въси побѣгоше и ѡставише вистїꙗрю господства ми и почише жаховати вистїꙗрю господства ми и разбише карȣце. Ꙗ Радȣл вистїꙗр не ѡсташе вистїꙗрю господства ми, но извадил ест своим мȣжеством и направише карȣцем и донесоше въсȣ вистїꙗрȣ до господства ми, до Торнȣ Некополскїи. Тогда господство ми велма возрадовах сѧ и возвеселих сѧ за правȣю слȣжбȣ що ми ест послȣжил Радȣл вистїꙗр.

Того ради господство ми помиловах по Радȣл вистїꙗр със више писанна села, на имѧ Поенарїи и Кеѧнїи и Къпъцъненїи, ꙗкоже да мȣ ест им ѡчинȣ во ѡхабȣ и синовом имъ и виȣком имъ и прѣвиȣчитом им и не ѡт ко⟨го⟩же непоколѣбимо, поризмȣ господства ми.

Сеже и свѣдителїе поставлѧем господство ми: жȣпан Кодъ вел дворник и жȣпан Татȣл вел логофет и жȣпан Ѹдрище вел вистїꙗр и Строе вел спатар[1] и жȣпан Ꙗлбȣл столник и Крача пехарник и жȣпан Бадѣ комис. И ⟨исправник⟩, Сокол столник.

И писах аз, Флорѣ, ȣ столнїи град Търговище; писах мѣсеца ѡктомврїе к͞г дьни, лѣт ҂з͞не.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupan Radul vistierul şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie satele Poienarii şi Cheianii şi Căpăţînenii, cu tot hotarul.

Pentru că aceste sate au fost domneşti, iar domnia mea am miluit pe Radul vistierul pentru credincioasa şi dreapta slujbă pe care mi-a slujit-o cînd a fost cea dintîi luptă cu Stroe Pribeagul şi ne-a doborît Stroe şi s-a spart oastea şi s-au împrăştiat toţi şi au fugit toţi şi au lăsat vistieria domniei mele şi au început să jefuiască vistieria domniei mele şi au spart căruţele. Iar Radul vistierul nu a lăsat vistieria domniei mele, ci a scos-o cu bărbăţia sa şi a dres căruţele şi a adus toată vistieria la domnia mea la Turnu Nicopolului. Atunci domnia mea foarte m-am bucurat şi m-am veselit pentru dreapta slujbă pe care mi-a slujit-o Radul vistierul.

De aceea, domnia mea am miluit pe Radul vistierul cu mai-sus scrisele sate, anume Poienarii şi Cheianii şi Căpăţînenii, ca să-i fie ocină de ohabă şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi jupan Udrişte mare vistier şi Stroe mare spătar[1] şi jupan Albul stolnic şi Cracea paharnic şi jupan Badea comis. Şi ⟨ispravnic⟩, Socol stolnic.

Şi am scris eu, Florea, în cetatea de scaun Tîrgovişte, am scris în luna octombrie 23 zile, anul 7055 ⟨1546⟩.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroş, nr. 479, f. 147, Copie cu traducere; altă copie ibidem, ms. 710, f. 699. Traduceri ibidem, ms. 485, f. 8 v — 9 şi 710, f. 701 v — 702. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 294—295.

---

[1] Stroe este fost mare spătar.

---

134. 1542 (7051) noiembrie 20, Plăviceni.

Izvodul ce s-au scris după o carte a Radului vodă, feciorul Radului voevod.

† Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle cinstitului boiarinului domnii méle jupînului Dragomir marele spătar şi cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie lui moşie în Dăduleşti, oricîtă să va alége partea Dédiului toată.

Pentru că acea moşie au fost bătrînă şi dreaptă a Dédiului moşie, iar el au căzut într-o şugubină şi într-o greime să dea şi neavîndu de unde să plătească, ci ş-au plătit capul lui cu moşia. Iar domnia mea am miluit cu acea moşie ce mai sus zice pre boiarinul domnii méle.

Drept aceasta am dat şi domniia mea jupînului Dragomir spătar şi feciorilor lui ca să le fie lor întru moşie statornică, lor şi feciorilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de către nimeni neclătit, preste zisa domnii méle.

Iată dar şi mărturii am pus domniia mea pre: jupînul Staico, ce au fost dvornic şi pre jupînul Coadă marele dvornic şi pre jupînul Tatul marele logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar, Albul stolnic şi Cracea paharnic, Badea comisul şi Stanciul marele postelnic. Şi ispravnic, Coadă marele dvornic.

Şi s-au scris în sat în Plăvicéni, méseţa noemvrie 20 dni, leat 7051 ‹1542›.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXXI/558. Fotocopie după o traducere din sec. XVIII.

135 1543 (7051) februarie 1.

† Милостїю Божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахийское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божестъвномꙋ монастирꙋ глаголеми Ѧргиш, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владїчице нашои Богородїце и присно девеѣ Марїе и честное еꙗ ꙋспенїе и честнѣишим иноком живꙋщї въ свѣта монастир, ꙗкоже да им ест вамꙋ что ест ꙋ Бдински брод. Ѧли да се знает како ѿт над въсою вамꙋ, а ѡни да дръжет половино, что ест била господска, дел господства ми, понеже помиловах и приложих господство ми свѣтаа монастир сїꙗ вама више речена, ꙗкоже да ест свѣтомꙋ монастирꙋ и честнѣишим иноком въ пищꙋ и въ покрѣпленїю, а господствꙋ ми и родїтелїем господства ми вѣчное въспоминанїе. Сице дадох и помиловах господство ми и ни ѿт когоже непотакновено, по ѡризмꙋ господства ми.

Сеже и свѣдетелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко бивше велики дворник и жꙋпан Коадѫ велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗр и Ѧлбꙋл столник и Крачѣ пехарник и Драгомир спатар и Бадѣ комис и Станчюл велики постелникꙋ. Исправник . . .[1]

И аз, Братꙋл писецꙋл, менше въ дїꙗцѣх, писах мѣсеца феврꙋар а̄ дьни, текꙋщим лѣтом ѡт Ӑдама доселѣ ҂з҃на.

† Іѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ бѡжїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Argeş, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei uspenii şi cinstiţilor călugări care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să-i fie vamă ce este la Vadul Vidinului. Însă să se ştie că din toată vama, iar ei să stăpînească jumătate, ce a fost domnească, partea domniei mele, pentru că am miluit şi am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri această mai sus-zisă vamă, ca să-i fie sfintei mănăstiri şi cinstiţilor călugări de hrană şi de întărire, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele, veşnică pomenire. Astfel am dat şi am miluit domnia mea şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Dragomir spătar şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic...[1].

Şi eu, Bratul piseţul, mai mic între dieci, am scris în luna februarie 1-a zi, anul curgător de la Adam pînă acum 7051 ⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 490 (Ep. Argeş, XXXII/1). Orig., perg. (31 × 34,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1911.

EDIŢII. Trad. *D.I.R., B,* 295. Facs. *ibidem,* 502.

---

[1] Loc alb.

---

136 — 1543 (7051) martie 7, Bucureşti.

† Милостїю божїею, Іѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земли Ꙋггровлахїискоє, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божественомꙋ и прѣѡсвещеномꙋ храмꙋ свѣтаго и славнаго, велико мꙋченика и побѣдоносца Геѡргїе и монастирꙋ глаголеми Нꙋчет, ꙗкоже да мꙋ ест Блатовъ Госпождина що ест дел господства ми ѡт рибе вама, трети дел, како ест биѡ и ѡт прѣжде; понеже видѣх господство ми и книгꙋ брата господства ми, покоинога Радꙋла воивода и иних господарїе прѣжде бивших, како сꙋт имали ꙋсръдїю къ више реченомꙋ и божественомꙋ храмꙋ и како сꙋт дали и ꙋкрѣпили.

Сице въжделѣх и господство ми съ въсѣ ѡсръдию помиловати и ꙋкрѣпити или паче напꙋнити више речено ѡбѣщанїе, ꙗкоже да ест свѣтомꙋ и божественомꙋ храмꙋ въ ꙋкрѣпленїе и въ ꙋстрабꙋ и братїꙗм живꙋщи въ свѣтомꙋ местꙋ семꙋ въ пищꙋ, а господства ми и родїтелие господства ми въ вѣчное царство въ споминанїе.

А по съмръти господства ми, кого изберет господъ Богъ бити господинъ Влашкои Земли или ѡт сръдичнаго плода господства ми или ѡт съродник господства ми, аще почетет и поновит и ꙋтвръдит [сїе] и напꙋнити сїе ѡбещанїе, того господъ Богъ да га почитат и съхранит и ꙋтвръдит его въ господствѣ его. Ащели не почитат и не ꙋкрѣпит, нꙋ разорит и поперет наше ѡбещанїе, того господъ Богъ да га порꙋшит и поперет и посрамит его въ господствѣ его. И да имат ꙋчѣстию съ Иꙋдою и съ тръклетим Арием и с нѣми иꙋдене, еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Їꙋсꙋса Христа, кръв его на них и на чедах их и да ест проклет ѡт т҃иї ѡтци, иже въ Никеи.

Сеже и свѣдѣтелие поставлѣет господство ми: жꙋпан Станко бивше дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡфет и жꙋпан Драгич бивше спатар и Ꙋдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и Крача пехарник и Албꙋл столник и Бадѣ комис и Станчюл Бенгев велики постелник. Исправник, Пъдꙋре лѡгѡфет.

Начрътах ꙋбо аз, Строе, въ настолнемꙋ град глаголеми Бꙋкꙋрещи, мѣсеца мартїе з҃ дьни въ лѣт ҂з҃на.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfîntului şi dumnezeiescului şi preasfinţitului hram al sfîntului şi măritului, marelui mucenic şi purtător de biruinţi Gheorghe şi mănăstirii numite Nucet, ca să-i fie Balta Doamnei ce este partea domniei mele din vama de peşte, a treia parte, cum a fost şi de mai înainte; pentru că am văzut domnia mea şi cartea fratelui domniei mele, a răposatului Radul voievod şi ale altor domni, care au fost mai înainte, cum au avut osîrdie către mai sus-spusul şi dumnezeiescul hram şi cum au dat şi au întărit.

Astfel am dorit şi domnia mea cu toată osîrdia să miluiesc şi să întăresc, mai ales să împlinesc mai sus-zisa făgăduială ca să fie sfîntului şi dumnezeiescului hram de întărire şi de folosinţă şi fraţilor care trăiesc în acest sfînt loc de hrană, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele, pomenire în împărăţia cea veşnică.

Iar după moartea domniei mele, pe cine va alege ⟨domnul⟩ Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări şi va împlini această făgăduinţă, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l păzească şi să-l întărească în domnia lui. Iar dacă nu va cinsti şi nu va întări, ci va strica şi va călca făgăduinţa noastră, pe acela domnul Dumnezeu să-l strice şi să-l calce şi să-l batjocorească în domnia lui. Şi să aibă parte cu Iuda şi cu de trei ori blestematul Arie şi cu alţi iudei, care au strigat asupra domnului, Dumnezeului şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor şi să fie blestemat de 318 părinţi, cei de la Nicheia.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi jupan Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul al lui Benga mare postelnic. Ispravnic, Pădure logofăt.

Am scris dar eu, Stroe, în cetatea de scaun numită Bucureşti, luna martie 7 zile, în anul 7051 ⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti, nr. 27 197. Orig., perg. (28 × 37), pecete timbrată. Copie ibidem, ms. 27 654, f. 4. Cu o traducere la Arh. St. Buc., ms. 457, f. 16 v — 17.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 296.

137 1543 (7051) martie 20, Bucureşti.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ţara Românească, feciorul marelui şi preabunului Radul voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele acestui om anume Mircea şi feciorilor lui, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie moşie la Poenile Zlătariului partea lui Dragomir şi a Radului toată, oricît s-ar aleage, de la Cricov pe Cuibul Vulturului şi pe Nizhăret pînă la obîrşie, şi pe drumul Predealului pînă la Tăniişoară, şi de la Tiniişoară pînă la Buciumul de la Cricov, pentru că s-au cumpărat această moşie de la aceşti mai sus-zişi oameni, încă din zilele răposatului Radului voevod, drept 750 aspri. Şi au dat calul.

După aceia, au avut Mircea pîră înaintea domnii mele de către Barbul, feciorul popei de la...[1] şi aşa pîra Barbul pe Mircea înaintea domnii mele, că iaste a lui acea moşie de baştină, să-i întoarcă bani, să ţie el acea moşie. Iar domnia mea am judecat după dreptate cu toţi cinstiţi boiari domnii mele şi am adeverit domnia mea, cum cînd au cumpărat Mircea acea moşie, au fost plină de pădure şi de copaci. Şi au curăţit Mircea acea moşie cu securea şi cu tîrnăcopul şi cu foc şi cu multă sudoare şi osteneală.

Pentru aceia, am socotit domnia mea că iaste păcat a da Barbului să întoarcă banii Mircii, ci au rămas Barbul de pîră dinnaintea domniei mele, cum mai mult treabă să nu aibă la această mai sus-zisă moşie.

Drept aceia, am dat şi domnia mea Mircii şi feciorilor lui, ca să-i fie lui Poenile Zlătariului de baştină şi ohabnice, lui şi feciorilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui, şi de nimenea să nu să clătească după zisa domnii mele.

Iată şi mărturii punem domnia mea pe: jupan Coadă vel dvornic i jupan Tatul logofăt i Udrişte vistier i Dragomir spătar i Albul stolnic i Cracea paharnic i Badea comis i Stanciul vel postelnic Ispravnic, Coadă vel dvornic.

Şi am scris eu, Ioan, în oraşul Bucureşti în luna martie 20, leat 7051 ‹1543›.

Acest izvod s-au scris după izvodul cel adevărat scris şi tălmăcit de răposatul frate-meu popa Florea dascăl slovenesc la Şcoala Domnească cea slovenească la Sfîntu Gheorghie cel vechiu u Bucureşti, 1786 ghenarie 26. Az Costandin dascăl slovenesc izpisah.

Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 44—45. Copie după traducere; altă trad. ibidem, Mitrop. Ţ. Rom., LXV/59 (1).

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 297.

---

[1] Loc alb.

---

138 1543 (7051) aprilie, Mănăstirea Mislea.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radul voievod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle jupanului Chera cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să le fie lor moşiia Găneasa toată şi Sadova toată, pentru că sînt ale lor bătrîne şi drepte moşii de baştină, iar călugării de la Argeş să nu aibă amestec cu Găneasa.

Şi iarăşi să fie volnici cu cartea domnii méle ca să-şi ia ţiganii lor, ori pe unde vor fi în ţara domnii méle, că sînt ţigani ai lor de baştină.

Pentru aceasta şi domniia mea le-am dat lor, ca să le fie moşii ohabnice, lor şi feciorilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor, şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domnii méle.

Iată mărturii punem domniia mea pe: jupan Coadă vel dvornic i jupan Tatul vel logofăt i Udrişte vistier...[1] spatar i Albul stolnic i...[1] peharnic i Badea comis Stanciul postelnic.

S-au scris la sfînta mănăstire la Mislea, luna aprilie, văleat 7051 ⟨1543⟩.

Arh. St. Buc., Condica Ep. Buzău, nr. 173, f. 25 v. Traducere.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 297—298.

---

[1] Loc alb.

---

139 1543 (7051) aprilie 24, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воевода и господинь въсеи земли Ѹгрровлахииское, синъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїе повеленїе господства ми Радулу сьс братїꙗм и сьс синови си и Драгомиру сьс братїꙗм и сьс синови си, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Падуреци, варе елика се хтет избрати дел им ѡт ѡчинȣ, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ.

А потом, Радул сьс братїꙗм и Драгомир сьс братїꙗм имах прȣ пред господства ми сьс синове Рошкъев и сьс синови Дръгоев. И тако прѣше Радул и Драгомир по синови Рошкьев и по синови Дръгоев радї една книга що им ест била дѣдинȣ им, ещеже ѡт при дьни покоинаго Данȣл воевода, таже им ест дал таи книга Радулу и Драгомиру ѡт Падуреци третаго дел ѡт ѡчинȣ. А синови Рошкъев и синови Дръгои, ѡни просише закон. А господство ми их сȣдих съ чьстити правителе <господства> ми и дадох господство ми синови Рошкъев и синови Дръгоꙗ закон д҃к болѣри, да заклет како тае <книга> више писанно нѣст въ негови рȣцев и не знает що се ȣчинит ѡт рȣцех негови родїтелїе. Тако <не можах сино>ви Рошкъев и синови Дръгоюв болѣри въси повесло; тако не можах заклети никакоже, нȣ ѡс<тали ѡт закона> ѡт прѣд господства ми. А Радул сьс братїꙗм и Драгомир сьс братїꙗм извадоше нихни дѣд<ине, ꙗкоже> да дръжит третааго дело ѡт Падурецї, како сȣт дръжали дѣди и прѣдѣ<ди их>.

<А потом, приидоше> пред господства ми ѡт нихни добром воле, ꙗко се избраше Радул и Драгомир и със сино<ви си него>ва ѡчинȣ на еднȣ странȣ и <ꙗко да хота>рисаше ѡт ѡчинȣ синови Рошкъев <и синови Дръго>юв. Али мартȣрїе ест к҃д болѣ<ри, а хо>тарник ест бил жȣпан Фрътат дворник.

<А хотар да им се знает: ѡт> влъчаѡа Погоржшилȣи до едно место, тако издоле ȣ брег вльчалеев ѡт доле, право ȣ слѣме Хом<оръчен . . . > ѡт виноградȣ Драгомиров по слѣме горе, по горе ѡт виноград Радулȣи, ȣ Мъгȣриче, ȣ матка . . . ев, по матке горе ȣ слѣме, по влъчаѡ Селищев ѡт дос, по влъчаѡ Селищев ѡт Фацъ, по дѣлȣл Ка . . . , по виноград Дръгои, право по срѣде селом, по вале долни, по Погорȣш.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и ѡхабȣ, ним и синовем им и внȣком и прѣвнȣчетом и ни ѡт когоже непотакновенно, по ѡризмȣ господства ми.

Сеже свѣдѣтелїе: жȣпан Станко бивше вел дворник и жȣпан Коада вел дворник и жȣпан Татȣл вел лѡгѡфет и Драгич бивши спатар и Строе бивши спатар и Ѹдрїще вистїꙗр и Албȣл столник и Крача пехарник и Драгомир спатар и Бадѣ комис и Станчюл постелник. Исправник, Правьц бан.

Писах аз, Владул, въ столны град Бȣкȣрещи, мѣсеца априлїе к҃д, в лѣт ҂з҃на.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Radul cu fraţii şi cu fiii săi şi lui Dragomir cu fraţii şi cu fiii săi, ca să le fie ocină în Pădureţi, oricît se va alege partea lor de ocină, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, Radul cu fraţii şi Dragomir cu fraţii au avut pîră înaintea domniei mele cu fiii lui Roşca şi cu fiii lui Drăgoi. Şi aşa au pîrît Radul şi Dragomir pe fiii lui Roşca şi pe fiii lui Drăgoi pentru o carte care a fost dedina lor, încă din zilele răposatului Danul voievod, că acea carte le dădea, lui Radul şi lui Dragomir, în Pădureţi, a treia parte de ocină. Iar fiii lui Roşca şi fiii lui Drăgoi, ei au cerut lege. Iar domnia mea i-am judecat, cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea fiilor lui Roşca şi fiilor lui Drăgoi lege, 24 de boieri, să jure că acea <carte> mai sus-scrisă nu este în mîinile lor şi că nu ştiu ce s-a făcut din mîinile părinţilor lor. Astfel <nu au putut> fiii lui Roşca şi fiii lui Drăgoi să aducă pe toţi boierii; astfel n-au putut jura nicidecum, ci au rămas de lege dinaintea domniei mele. Iar Radul cu fraţii şi Dragomir cu fraţii au scos dedinele lor, ca să stăpînească a treia parte din Pădureţi, cum au stăpînit moşii şi strămoşii <lor>.

Iar apoi, au venit înaintea domniei mele, de a lor bunăvoie, ca să-şi aleagă Radul şi Dragomir şi fiii lor ocina lor de o parte şi <să> să hotărnicească despre ocina fiilor lui Roşca şi a fiilor lui Drăgoi. Însă mărturie le sînt 24 de boieri, <iar> hotarnic a fost Fîrtat vornicul.

<Iar hotarul să li se ştie: din> vîlceaua Pogorîşului pînă la un loc, astfel în jos, la malul vîlcelei de jos, drept, în culmea Hom<orîcei> de la via lui Dragomir pe culme în sus, mai sus de via Radului, în Măgurice la matca... pe matcă în sus în culme, pe vîlceaua Seliştei din dos, pe vîlceaua Seliştei din faţă, pe dealul Ca..., pe via lui Drăgoi, drept prin mijlocul satului pe vale în jos, pe Pogoruş.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Drăghici fost spătar şi Stroe fost spătar şi Udrişte vistier şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Dragomir spătar şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Ispravnic, Pravăţ banul.

Am scris eu, Vladul, în cetatea de scaun Bucureşti, luna aprilie 24 zile în anul 7051 <1543>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., F. V/63. Fotocopie după orig., hîrtie, pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. Danielescu, *Doc. Scundu*, 439—440; *D.I.R.*, *B*, 298—299.

140 **1543 (7051) mai 18, Ocnele Mari.**

† Милостию божию, Їѡ Радула воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахиское, синъ великаго и добраго Радула воиводе. Дават господство ми сїю повѣление господства ми почтеномȣ болѣринȣ господства ми, жȣпанȣ Драгȣл

ключарꙋ и съ синови си, елице мꙋ Богъ припꙋстит, ꙗкоже да мꙋ и ест ѡчинꙋ ꙋ Трестеникꙋ: дел Владꙋлов въсах и дел Бадюлов въса и дел Станимиров въса и дел Романов въса и дел Негрев въса и дел Станов въса и дел Нанов въса и дел Радꙋлов въса и дел Нѣгъв въса и дел Станчюлов въса и дел Бадюлов въса и дел Радомиров въса и дел Стоикев въса и дел Котроашъ въса и дел Ѧндрев въса и дел Синов въса и дел Тꙋдоров въса и дел Манев въса и дел Тихев въса и дел Бодев въса, и дел Мазърев въса и дел Строев въсах, варе елика се хтет нихне делове, въсех, понеже прїидоше сїи више именитим людї въси пред господства ми тако си дадоше и поклониш сїе више речене ѡчине, въсех, али ѿ своиѡм добриѡм волю, ѿ пред господства ми, више реченога болѣринꙋ господства ми, жꙋпанꙋ Драгꙋл ключар и съ синови емꙋ. И господство ми простих мꙋ кѡн.

Сего радї, мꙋ дадох и господствꙋ ми, ꙗкоже да мꙋ и ест ѡчине и ѡхабе, емꙋ и синовем емꙋ и внуком емꙋ и прѣвнꙋчетом емꙋ и ѿ никогоже непотакновено, по реч господства ми.

Сеже сведетелие поставлех господство ми: жꙋпан Станко бивше дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋпан Строе спатаръ и жꙋпан Татꙋл логофет и Ꙋдрище вел вистиıар и Драгомир вел спатар и Крача вел пехарник и Ѧлбꙋл столник и Бадѣ комис и Станчюл постелник. Исправник, Драгие вел ключар.

И аз, Стан Червен граматик, еже исписах на Велика Ѡкнах, еже ест код Рибник, мѣсеца маие н҃і дьни, в лѣт ҂з҃на.

† Їѡ Радꙋла вѡевѡда, милостїѧ бѡжїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Dragul clucerul şi cu fiii săi, cîţi Dumnezei îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Trestenic: partea lui Vladul toată şi partea lui Badiul toată şi partea lui Stănimir toată şi partea lui Roman toată şi partea lui Negrea toată şi partea lui Stan toată şi partea lui Nan toată şi partea lui Radul toată şi partea Neagăi toată şi partea lui Stanciul toată şi partea lui Badiul toată şi partea lui Radomir toată şi partea lui Stoica toată şi partea lui Cotroaşă toată şi partea lui Andrei toată şi partea lui Sin toată şi partea lui Tudor toată şi partea lui Manea toată şi partea lui Tiha toată şi partea lui Bodea toată şi partea lui Mazăre toată şi partea lui Stroe toată, oricît vor fi părţile lor, toate, pentru că au venit aceşti mai susnumiţi oameni toţi înaintea domniei mele de aşa şi-au dat şi şi-au închinat aceste mai sus-zise ocine, toate, însă de a lor bunăvoie, dinaintea domniei mele, mai sus-zisului boier al domniei mele, jupanului Dragul clucerul şi cu fiii lui. Şi domnia mea i-am iertat calul.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie ocine şi ohabe, lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Stroe spătar şi jupan Tatul logofăt şi Udrişte mare vistier şi Dragomir mare spătar şi Cracea mare paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Ispravnic, Draghie mare clucer.

Şi eu, Stan Roşul gramaticul, care am scris la Ocnele Mari, care sînt lîngă Rîmnic, luna mai 18 zile în anul 7051 ⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 491 (Mitrop. Ţ. Rom., CXXIV/1). Orig., perg. (27 × 38), pecete timbrată căzută. Cu două traduceri din 1805 şi 1864; altă traducere ibidem, ms. 135, f. 389.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 299—300.

141 **1543 (7051) mai 19, Rîmnic.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋлла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господство ми слꙋгꙋ господство ми Ѡпрев и със них синови елице им Богъ прїпꙋстит, ꙗкоже да мꙋ бꙋдет една ливаде ꙋ Балтѫ ѡт дел Кръстев ѡт Ръдъчинещї, понеже покꙋпи Ѡпрѣ ѡт Кръстѣ за р̄ѕ аспри. И пак покꙋпи Ѡпрѣ една виноград ꙋ Ръдъчинещї ѡт Бꙋтѫ и ѡт Станчюл за ѱ̃ аспри. И пак покꙋпи Ѡпрѣ една виноград ѡт Стан и ѡт Бан за с̄кѕ аспри.

Сего радї, дадох и господство ми Ѡпрев, ꙗкоже да ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ немꙋ и синѡвѡм емꙋ и вънꙋком емꙋ и прѣвнꙋчитѡм емꙋ и ни ѡт когоже непотъкновено, поризмо господство ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣемꙋ господство ми: жꙋпан Коада велики дворникꙋ и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡфетꙋ и Ѹдрищи вистїiар и Крача пехарникꙋ и Ѧлбꙋль столникꙋ и Драгомир спатар и Бадѣ комис и <Станчю>л велики постелникꙋ.

Пис ꙋ варош <Рѣб>никꙋ, въ мѣсеца маи ѳ̄ї дьни, въ лѣт ҂з̄на.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Oprea şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie o livadă în Balta, din partea lui Cîrstea din Rădăcineşti, pentru că a cumpărat-o Oprea de la Cîrstea, pentru 106 aspri. Şi iar a cumpărat Oprea o vie în Rădăcineşti de la Bută şi de la Stanciul, pentru 700 aspri. Şi iar a cumpărat Oprea o vie de la Stan şi de la Ban, pentru 226 aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Oprea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Dragomir spătar şi Badea comis şi ⟨Stanciu⟩l mare postelnic.

Scris în oraşul ⟨Rîm⟩nic, în luna mai 19 zile în anul 7051 ⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

⟨Pe verso:⟩ Livadea den Balta, ot Rădăcineşti, lîngă Vlădeşti.

Arh. St. Buc., A. N., XXII/1. Orig., hîrtie (31 × 22), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din a doua jumătate a sec. XVIII; altă traducere la Bibl. Acad., ms. 5 728, f. 55.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 300. Facs. *ibidem*, 503.

---

142 **1543 (7051) mai 20, Rîmnic.**

† Милостию божию, Їѡ Радꙋл воивода и господинь въсое земле Ѹгровлахиеское, синь великаго и прѣдобраго Радꙋл воиводꙋ. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми жꙋпанꙋ Теѡдосие постелникꙋ и брат мꙋ его Нѣгое, ним и синовем им, елице им Богь приспꙋстит, ꙗкоже да им сꙋт ѡчинꙋ ѡ Бꙋдещи въсах и съ въсѣми хотаром и сь въсѣми селищи, еже сꙋт ѡколо Бодещи, пониже им ест стари и прави и дедние ѡчине.

И потом, имаше жꙋпан Теѡдосие постелникꙋ и сьс брата си Нѣгое прꙋ пред господство ми със поп Соровица и сьс поп Ѩнчюл и сьс ним братнем и сьс четам си. И тако прѣше поп Соровица и поп Ꙗнчюл сь братием си, како имат ѡчинꙋ над хотаром ѡ Бꙋдещи и донесоше книги ещеже ѡт дьни Данꙋл воиводꙋ пред господство ми. Ꙗ господство ми гледах и сꙋдїх сьс честитими правители господство ми <и> изнаидох господство ми како ест таи више речена ѡчинꙋ жꙋпанꙋ Теѡдосие постелникꙋ и брат мꙋ его Нѣгое стара и права и дѣдинꙋ ѡчинꙋ, а поп Соровица и поп Ꙗнчꙋл и съ братием си ѡсташе ѡт закона ѡт пред господство ми сьс велика срамотꙋ.

Сего радї, дадох и господство ми жꙋпанꙋ Теѡдосие и брат мꙋ его Нѣгое, да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, ним <и синовем им и вꙋнꙋком и прѣвнꙋче>[1]том. И въ них пръдалика да нѣст. И не ѡт когоже непотькновено, по ѡризмо господство ми.

Сеже сведетели поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиıар и Драгомир спатар и Крача пѣхарник и Ꙗлбꙋл столникꙋ и Бадѣ комис и Станчюл постелникꙋ. Исправник, Строе спатар.

Пис маи к҃ дьни, ꙋ варош Рибник, в лѣт ҂зна.

† Іѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Teodosie postelnicul şi fratelui său Neagoe, lor şi fiilor lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Budeşti, toată, cu tot hotarul şi cu toate seliştile ce sînt în jurul Bodeştilor, fiindcă le sînt vechi şi drepte dedine, ocine.

Şi apoi, jupan Teodosie postelnicul şi fratele său Neagoe au avut pîră înaintea domniei mele cu popa Soroviţa şi cu popa Ianciul şi cu fraţii lor şi cu ceata lor. Şi aşa pîrau popa Soroviţa şi popa Ianciul cu fraţii săi, că au ocină pe hotarul de la Budeşti şi au adus cărţi încă din zilele lui Danul voievod, înaintea domniei mele. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că este mai sus-zisa ocină a jupanului Teodosie postelnicul şi a fratelui său Neagoe, veche şi dreaptă dedină, ocină. Iar popa Soroviţa şi popa Ianciul şi cu fraţii lor au rămas de lege dinaintea domniei mele cu mare ruşine.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Teodosie şi fratelui său Neagoe ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor ⟨şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor⟩[1]. Şi la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Staico vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Ispravnic, Stroe spătar.

Scris în mai 20 zile, în oraşul Rîmnic, în anul 7051 ⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A.N., CXVI/4. Orig., hîrtie (42 × 29), pecete timbrată. Cu o traducere modernă.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 300—301.

---

[1] Loc rupt.

143 1543 (7051) mai 25, Rîmnic.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воевода и господинь въссои земле Ȣггрровлахїискои, синь великаго и прѣдобраго Радулла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господство ми болѣринȣ господство ми, жȣпанȣ Ѡпрѣ дворникȣ и сьс синѡви си, елици им Богь прїпȣстит, ꙗкоже да ест една виноград над дѣлȣл Бȣжоранѡм над ливези, понеже мȣ ест стара и права и дѣдїна, покȣпена ѡчина еще ѡт при дьни поконнога Їѡ добраго Радулла воевода, рѡдїтелю господства ми.

А потом, прїиде Мȣжа комис и братȣм си Стан постелникȣ и братȣчедȣ Радул и Ѳеѡдѡрȣ прѣд господства ми тере даде болѣринȣ господство ми, више писанȣ Ѡпреи дворникȣ, ѡт свои добром волю градїшȣл сьс ѡвощїе ѡколо винограда, колико дрьжит и ѡт по̇ прѣжде, ꙗкоже да ест мирна и слободна и ѡхабѫ.

И варе кое хощет изберет господь Богь ѡт негова рѡда, варе сынъ или дьщерѣ, по сьмрьтие его, да не имат ни едно метѣх сьс таю више речено мѣсто, ни работ да раздралит тои помѣнȣ. А кои хощет по сьмрьти иим да и раздѣлит таю вьспом<ин>анїе, да ест сьс Їȣда и сьс Арїꙗ на едно ȣчестїе и сьс инеми идоли.

Нȣ да ест таю виноград сьс ливадѣ и сьс ѡвощїе ѡхаба и дѣдїна болѣринȣ господство ми више писанȣ Ѡпреи дворникȣ. И господство ми дадоше кон.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да мȣ бȣдеть вь ѡчинȣ и вь ѡхабȣ, немȣ и синѡвим емȣ и внȣком емȣ и прѣвнȣчитом емȣ и ни ѡт когоже непотькновено, поризмо господство ми.

Сеже и сведїтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Станко бивши велики дворникȣ и жȣпан Коадъ велики дворникȣ и жȣпан Татȣл велики лѡгѡфетȣ и Ȣдрищи вистїꙗр и Драгомир спатар и Крача пехарникȣ и Албȣл столникȣ и Бадѣ комис и Станчюл велики постелникȣ.

Пис ȣ Рибникȣ, мѣсеца маи ке̃ дьни, в лѣт ҂зна̄.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Oprea vornicul şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie o vie pe dealul Bujoranilor la livezi, fiindcă îi este veche şi dreaptă dedină, ocină, cumpărată încă din zilele răposatului Io Radul voievod cel Bun, părintele domniei mele.

Iar apoi, a venit Muja comisul şi fratele său Stan postelnicul şi verii primari Radul şi Teodor înaintea domniei mele, de au dat boierului domniei mele, mai sus-scrisului Oprea vornicul, de a lor bunăvoie grădişul cu pomet în jurul viei, cît a ţinut şi de mai înainte, ca să fie în pace şi slobod şi ohabă.

Şi pe oricine va alege domnul Dumnezeu din neamul său, fie fiu sau fiică, după moartea lui, să nu aibă nici un amestec cu acel mai sus-zis loc, nici treabă să strice acea pomană. Iar cine va strica după moartea lor această pomenire, să fie cu Iuda şi cu Arie la un loc şi cu alţi idoli.

Ci să fie acea vie cu livadă şi cu pomet ohabă şi dedină boierului domniei mele mai sus-scrisului Oprea vornicul. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic.

Scris în Rîmnic, luna mai 25 zile în anul 7051 ⟨1543⟩.
† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 492 (Ep. Rîmnic, LV/3). Orig., hîrtie (31,5 × 23), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1782.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 301—302. Facs. *ibidem*, 504.

---

144 1543 (7051) iunie 15, Tîrgoviște.

† Въ Хрнста Бога, благовѣрнн н благочнстывын н Хрнстолюбнвн н самодръжавнн Іѡ Радул воевода н господннь, сннь прѣдобраго н велікаго Радула воеводі, божіѡм мнлостіѡм н божіем дарованіем, ѡбладаещ8мн н господств8ещ8мн въсон землн Ѹггровлахінскон, ещеже н запланннскым странам, Ѧмлаш8 н Фагараш8 херцег. Благопронзволн господство мн своим благим пронзволеніем чнстим н свѣтлим сръдцем господства мн н даровах сіе повелѣніе господства мн н хрнсов8л почтенном8 н верном8 правителю господства мн ж8пан8 Дѣтко велнкн армаш8 н тестнца его, Нѣкша н ж8панница ем8, Калѣ н съ них сннови, елнцн нм Богь прі́п8стнт, ꙗкоже да нм с8т села на нме Девέсел8л съ въсом хотаром н Тънпѣніи въсн съ въсом хотаром н Бръжнковѣніи съ въсом хотаром н ѡт Єпотещи, ѡт посв8де половнн8 н Бранещии въсн съ въсом хотаром н ѡт Блъдѣнн ѡт посв8де половнн8 н ѡт Блъж8л ѡт посв8де [посв8де] половнн8 н Раковнца съ въсом хотаром н Харватещіи съ въсом хотаром н ѡт Спинншор ѡт посв8де половнн8 н Иѡнещіи съ въсом хотаром н ѡт Бръсещи е҃-го дело н ѡт Изворанн е҃-го дело н Гогоше въса съ въсом хотаром н Темна съ въсом хотаром н Р8пт8ра съ въсом хотаром н Ѧнніи съ ⟨въ⟩сом хотаром н Корльцел8л съ въсом хотаром н ѡт Ръгѣвиць, е҃-го дело н Бончещіи съ въсом хотаром н Дранов8л съ въсом хотаром н Марм8риле съ въсом хотаром н Смръдещец8л вес съ въсом хотаром н Бънлещіи съ въсом хотаром н Белнка н Мала Недѣꙗ съ въсом хотаром, занеже сіе внше речене с8т старе н праве ѡчнне н дѣдине ж8пан8 Дѣтко армаш8 н тестьц8 его, Нѣкшеен н ж8паннце ем8, Калеен.

И пакн да ест ж8пан8 Дѣтко армаш8 н съ сннови сн село на нме Ѡдобещіи съ въсом хотаром, понеже нм ⟨ест⟩[1] стара ѡчнн8 дѣднн8, ан8 ест бнл поставлен залог, тере ест 8зел Пеꙗ портара ѡт Станко дворник н ѡт Бадѣ Изворан8 постелннк ҂к҂е҃ аспрн, а болѣрнн8 господства мн ж8пан Дѣтко армаш, ѡн ест платнл тех аспрн.

И пакн да ест ж8пан8 Дѣтко армаш8 село на нме Рѣчнка Даб8лов въса, съ въсом хотаром, занеже прнде Радомнр ѡт своꙗ добро во⟨л⟩ю сам пред господств8 мн, тере побратн н даде ж8пан8 Дѣтко армаш8 ѡт нег8в8 ѡчнн8 еже ест нмал 8 Рѣчнка над половнн8, а др8га негова половнна ѡн ю продаде ж8пан8 Дѣтко армаш8 за ҂а҃ аспрн н за еднн конь м8рг8 н за една д8шег8бнн8. И пок8пн ж8пан Дѣтко армаш ѡчнн8 8 Рѣчнка Даб8лов ѡт Дахна, дел его въса за зі҃ вола н за л҃ ѡвцн н за т҃ аспрн. И пок8пѵ дел Станчюлов ѡт Рѣчнка Даб8лов въса за ҂а҃ аспрн. И пок8пн ѡчнн8 ѡт Станка въса негова дела ѡт Рѣчнка Даб8лов за ѵн҃ аспрн. И да нм ест блатове на нме Кръже8л н Блата Кал8л8н, понеже нх пок8пн Харват логофет за ц҃ аспрн. И пок8пн ж8пан Дѣтко армаш С8х . . . [2] д8 за хн҃ аспрн ѡт Станчюл Флокев н ѡт въсех чет8 его. И хотар Рѣчнкав ѡт ⟨го⟩[2]р н ѡт здол паде н Д8нав8.

И пакн да ест ж8пан8 Дѣтко армаш8л съ сннови сн ѡчнн8 ⟨8⟩[1] Пнск8л Бонводе. Понеже ест бнл дѣднн8 Харват логофет8, ан8 ест падал тое мѣсто 8 едно д8шег8бнн8 н не можаше платнт ю, а Пръв8л бан помнловал ест съ таю ѡчнн8 Дръган н Данчюл; а ж8пан Дѣтко армаш, ѡн ю пок8пн ѡт Дръган н ѡт Данчюл за ҂е҃ аспрн.

И паки да ест жȣпанȣ Дѣтко армашȣ ѡчинȣ ȣ Крива[3] варе колико се хощет избрати, дел Дръгичю въса, понеже прииде сам Дръгич пред господствȣ ми тере си даде и побрати жȣпан Дѣтко армаш над свою ѡчинȣ, над въса, занеже ест дȣжен Дръгич Дȣшеен Грък и сестре его Мȣшеен и мъжȣ ей аспри ҂зп҃, а жȣпан Дѣтко армаш плати сїе аспри въси, а Дръгич съ ѡчинȣ его ничтоже да не имат метехȣ ȣ Крива.

И паки да ест жȣпанȣ Дѣтко армаш съ синови си ѡчинȣ ȣ Котѣна, ѡт дел Тае†нкош, варе елика ест половинȣ, понеже прииде сам Тае†нкош тере даде и побрати ѡт пред господствȣ ми.

И паки да ест жȣпанȣ Дѣтко армашȣ съ синови си ѡт блатȣ Бистрецȣлов ѡт половинȣ трети дел, занеже достиже съ правом и верномȣ слȣжбȣ ѡт къ господство ми, темже ȣбо помиловах и господство ми да им ест ѡчинȣ ȣхабȣ.

И пакы да ест жȣпанȣ Дѣтко армашȣ и синови си челѣди ацигани, на име Лътȣрѣнȣл съ децам си и Спрѫжичанъ съ децам си и Пȣика съ синови си и Фера съ децам си и Тода съ децам си и Бадѣ съ синови си и Божа съ децам си и Коꙗ съ децам си Никȣлчое съ децам си и Цѣцѣ съ синови си и Татое съ децам си и Битїꙗн съ синови си и Банѣ съ децам си и Пакина съ децам си и Болан съ децам си и Нанȣка съ децам си и Сора съ децам си и Манка съ децам си и Юѡ<и> съ синови си и Неза съ синови си и Панга съ братиꙗм си, Манчюл и Богдан и Стоꙗн и Кръчюн и съ них децам си и Пръчое съ децам си и Дръцилъ съ децам си и Корнѣ съ децам си и Данчюл съ децам си и Севери и съ децам си и Кръстѣ съ децам си и Никȣла съ децам си и Кръчюн съ децам си и Пътрȣ съ децам си и Чокинъ съ децам си и Ȣдрѣ съ децам си и Бенѣ съ децам си и Циꙗ съ децам си и Драгомир съ децам си . . . [4].

И паки покȣпи Данчюл постелник ѡт Бадїка комис г҃ челѣди аццигани, на име Рȣшалъ и Манѣ и Кѫка съ децам си за ҂вф҃ аспри и едно згиие свито зелен.

И паки покȣпи Дѣтко армаш ѡт жȣпаница Нѣга а҃ челѣд аццигани, Стонка съ децам си, за ҂вф҃ аспри. И паки покȣпи Дѣко армаш ѡт жȣпаница Вилае а҃ челѣд аццигании, Анггелъ съ децам си, за ҂в҃ аспри. И паки да ест жȣпан Дѣтко армаш а҃ челѣд аццигании, Иан съ децам си, ѡт аццигани Щербана бана, ере га съм помиловал господство ми радї правои и верно слȣжбȣ, еже ми ест послȣжил господство ми, а Щербан бан съ зла хитлѣнствȣ загине, ере се подїгоше над главȣ господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми жȣпанȣ Дѣтко армашȣ съ синови си, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и <ѡ>[1]хаб, им и синовом им и виȣком и прѣвиȣчетом им. И аще вѣденїе и тѫкмежее: докле се хощет наити синови, а дъщере да имат прекие ѡсобно, а комате више речене въсех синови да их ѡбладает, а аще синови не се хощет наити, тое Богъ да не дастъ, пръдалика да иѣст, нȣ тогда дъщером. И ни ѡт когоже непотѫкно, по ѡризмо господства ми.

Ѥщеже и заклинанїе поставлѣем господство ми: кого изберет господь Богь бити господаръ Влашкои Земли или ѡт сръдечнаго плода господства ми или ѡт сърѡдник или, ѡт по грѣсех наших, ѡт иноплеменик, да аще почтет и ȣтвръдит и поновит сїю хрисовȣл господства ми, тог господь Богъ да почтет и да ѡкрѣпит въ господствѣ его. А ащели не поновит и не почтет, нȣ разорит и поперет и посрамит сїю хрисовȣл господства ми, тог господъ Богъ да порȣшит и да ȣбиет его, зде тѣло, а въ бȣдещїх вѣцѣ дȣше его и да имат частию съ Юден и съ тръклетим Арїꙗ и съ ѡнеи еже възъпише на господа Бога, спаса нашего Їѵсȣса Христа, кръв его на них и на чеда их, еже ест на них и бѫдетъ въ вѣки, амїн.

Се и сведетелие: жȣпан Станко дворник и жȣпан Коада вел дворник и жȣпан Татȣл вел логофет, Ȣдрище вистиꙗр, Драгомир спатар, Бадѣ комис, Крача пехарник, Албȣл столник и Станчюл вел постелник. Исправник, Строе спатар.

И аз, Негȣит, писах ȣ Тръговище, мѣсеца юнїе еі҃ <дьни . . , >[2], в лѣт ҂зна҃

† Їѡ Радѹл вѡевѡда <милостїѧ>[2], божїѧ господинь.

† În Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singurstăpînitorul, Io Radul voievod şi domn, fiul preabunului şi marelui Radul voievod, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpînind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei, încă şi al părţilor de peste munţi, Amlaşului şi Făgăraşului herţeg. A binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă, cu inima curată şi luminată a domniei mele şi am dăruit această poruncă şi hrisov al domniei mele cinstitului şi credinciosului boier al domniei mele, jupanului Detco marele armaş şi soacrei lui, Neacşa şi jupaniţei lui, Calea şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie satele anume: Deveselul cu tot hotarul şi Tînpenii toţi cu tot hotarul şi Brîncovenii cu tot hotarul şi din Epoteşti jumătate, de pretutindeni şi Brăneţii toţi cu tot hotarul şi din Vlădeni jumătate, de pretutindeni şi din Blăjul jumătate de pretutindeni şi Racoviţa cu tot hotarul şi Harvateştii cu tot hotarul şi din Spinişor jumătate, de pretutindeni şi Ioneştii cu tot hotarul şi din Bîrseşti a 5-a parte şi din Izvorani a 5-a parte şi Gogoşe toată cu tot hotarul şi Temna cu tot hotarul şi Ruptura cu tot hotarul şi Aninii cu tot hotarul şi Corlăţelul cu tot hotarul şi din Răgheviţa a 5-a parte şi Boiceştii cu tot hotarul şi Dranovul cu tot hotarul şi Marmurile cu tot hotarul şi Smîrdăşteţul tot cu tot hotarul şi Băileştii cu tot hotarul şi Nedeia Mare şi Mică cu tot hotarul, pentru că acestea mai sus-zise sînt vechi şi drepte ocine şi dedine ale jupanului Detco armaşul şi ale soacrei lui, Neacşa şi ale jupaniţei lui, Calea.

Şi iarăşi să fie jupanului Detco armaşul şi cu fiii lui satul anume Odobeştii cu tot hotarul, pentru că îi ⟨este⟩ [1] veche şi dreaptă ocină, dedină, dar a fost pusă zălog, de a luat Peia portarul de la Staico vornicul şi de la Badea Izvoranul postelnicul 25 000 aspri, iar boierul domniei mele jupan Detco armaşul, el a plătit acei aspri.

Şi iarăşi să-i fie jupanului Detco armaşul satul anume Recica lui Dabul toată cu tot hotarul, fiindcă a venit Radomir singur de a lui bunăvoie înaintea domniei mele, de a înfrăţit şi a dat jupanului Detco armaşul din ocina lui ce a avut în Recica jumătate, iar cealaltă jumătate a lui, el a vîndut-o jupanului Detco armaşul pentru 1 000 aspri şi pentru un cal murg şi pentru o duşegubină. Şi a cumpărat jupan Detco armaşul ocină în Recica lui Dabul de la Dahna, partea lui toată, cu 17 boi şi cu 30 oi şi pentru 300 aspri. Şi a cumpărat din Recica lui Dabul toată partea lui Stanciul pentru 1 000 aspri. Şi a cumpărat ocină de la Staicu toată partea lui din Recica lui Dabul pentru 450 aspri.

Şi să-i fie bălţile anume: Cîrjeul şi Balta Calului, pentru că le-a cumpărat Harvat logofătul cu 900 aspri. Şi a cumpărat jupan Detco armaşul Suh...[2] cu 650 aspri de la Stanciul al Flocăi şi de la toată ceata lui. Şi hotarul Recicăi din sus şi din jos cade în Dunăre.

Şi iarăşi să-i fie lui jupan Detco armaşul cu fiii lui ocină ⟨în⟩ [1] Piscul Voievodului. Pentru că a fost dedina lui Harvat logofătul, însă a căzut acel loc într-o duşegubină şi n-a putut-o plăti, iar Pîrvul banul a miluit cu acea ocină pe Drăgan şi pe Danciul; iar jupan Detco armaşul, el a cumpărat-o de la Drăgan şi de la Danciul pentru 5 000 aspri.

Şi iarăşi să-i fie jupanului Detco armaşul ocină în Criva [3] oricît se va alege partea lui Drăghici toată, pentru că a venit singur Drăghici înaintea domniei mele, de a dat şi a înfrăţit pe jupan Detco armaşul peste toată ocina lui, pentru că este dator Drăghici Duşei Grecul şi surorii lui, Muşei şi bărbatului ei, 7 080 aspri, iar jupan Detco armaşul a plătit toţi aceşti aspri, iar Drăghici să nu aibă nici un amestec cu ocina lui din Criva.

Şi iarăşi să-i fie jupanului Detco armaşul cu fiii săi ocină în Coteana, din partea lui Taencoş jumătate, oricît este, fiindcă a venit singur Taencoş, de a dat şi a înfrăţit dinaintea domniei mele.

Şi iarăşi să-i fie jupanului Detco armaşul cu fiii săi din balta Bistreţului, din jumătate, a treia parte, fiindcă a dobîndit-o cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea, de aceea dar, l-am miluit şi domnia mea să-i fie ocină, ohabă.

Şi iar să-i fie jupanului Detco armaşul şi fiilor săi sălaşele de ţigani, anume: Lătureanul cu copiii săi şi Sprînceană cu copiii săi şi Puica cu fiii săi şi Fera cu copiii săi şi Toda cu copiii săi şi Badea cu fiii săi şi Boja cu copiii săi şi Coia cu copiii săi şi Niculcioae cu copiii săi şi Ţeţea cu fiii săi şi Tatoe cu copiii săi şi Vitian cu fiii săi şi Banea cu copiii săi şi Pachina cu copiii săi şi Bolan cu copiii săi şi Nanuca cu copiii săi şi Sora cu copiii săi şi Maica cu copiii săi şi Io<n> cu copiii săi şi Neza cu fiii săi şi Panga cu fraţii săi, Manciul şi Bogdan şi Stoian şi Crăciun şi cu copiii săi şi Pîrcioaie cu copiii săi şi Drăgilă cu copiii săi şi Cornea cu copiii săi şi Danciul cu copiii săi şi Severin cu copiii săi şi Cîrstea cu copiii săi şi Nicula cu copiii săi şi Crăciun cu copiii săi şi Pătru cu copiii săi şi Ciochină cu copiii săi şi Udrea cu copiii săi şi Benea cu copiii săi şi Ţiia cu copiii săi şi Dragomir cu copiii săi... [4]

Şi iarăşi a cumpărat Danciul postelnic de la Badica comis 3 sălaşe de ţigani, anume: Ruşală şi Manea şi Căca cu copiii săi, pentru 2 500 aspri şi o pereche de svite verzi.

Şi iarăşi a cumpărat Detco armaşul de la jupaniţa Neaga un sălaş de ţigani, Stoica cu copiii săi, pentru 2 500 aspri. Şi iarăşi a cumpărat Detco armaşul de la jupaniţa Vilae un sălaş de ţigani, Anghel cu copiii săi, pentru 2 000 aspri. Şi iarăşi să-i fie jupanului Detco armaşul un sălaş de ţigani, Nan cu copiii săi, din ţiganii lui Şerban banul, căci l-am miluit domnia mea pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă ce mi-a slujit domniei mele, iar Şerban banul a pierit cu rea hiclenie, căci s-a ridicat asupra capului domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Detco armaşul cu fiii săi, ca să-i fie ocină şi ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi încă spre ştiinţă şi întocmire: cît timp se vor afla fii, iar fiicele să aibă zestre deosebit, iar toate averile mai sus-zise să le stăpînească fiii, iar dacă nu se vor afla fii, aceasta Dumnezeu să nu dea, prădalica să nu fie, ci atunci să fie fiicelor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi blestem punem domnia mea: pe cine-l va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau din rude sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări şi va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească şi să-l întărească în domnia lui. Iar dacă nu va înnoi şi nu va cinsti, ci va nimici şi va călca şi va batjocori acest hrisov al domniei mele, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui. Şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie cel blestemat de trei ori şi cu cei care au strigat asupra domnului Dumnezeu, mîntuitorului nostru Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, care este şi va fi asupra lor în veci, amin.

Iată şi martori: jupan Staico vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt, Udrişte vistier, Dragomir spătar, Badea comis, Cracea paharnic, Albul stolnic şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Stroe spătar.

Şi eu, Neguit, am scris în Tîrgovişte, luna iunie 15 ⟨zile...⟩[2] în anul 7051 ⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, ⟨din mila⟩[2] lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., C/135. Orig., perg. (32,5 × 41,5), pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 301—305.

---

[1] Omis.
[2] Loc rupt.
[3] Corectat de altă mînă: Criva de Jos.
[4] Loc alb.

145 1543 (7051) iunie 30, Mănăstirea Mislea.

† Cartea Radului voievod, feciorul marelui şi preabunului Radula voevod, cinstiţilor boiarilor domnii lui jupan D[d]ragul stolnicul i jupan Stroe spatarul i jupan Tudoru vistiiarul i jupan Dragomir marele spatar şi cu feciorii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să să ştie a lor ocină selo Orbueştii, însă ocina de către Slătioare, ce-au fost înpresurat de părinţii Borcii şi de fraţii lui cu 12 boiari.

Iar cînd au fost atunce, în zilele Radului vodă, jupînul Dragul stolnicul şi jupînul Stroe spatarul şi Tudoru vistiiarul şi Dragomir spatarul au luoat dennaintea Radului vodă 24 de boiari de au căutat acei 24 de boiari de au umblat pre hotarăle céle bătrîne, pren iazer derept, că-pre acolo au fost pre ţărmure hotarăle céle bătrîne.

Derept acéia şi domnia lui au dat de-au pus hotaru pren iazer, pre unde au umblat cei 24 de boiari, ca să le fie ocină ohabnică, lor şi feciorilor, nepoţilor, strenepoţilor în veacu.

† Boiarii divanului mărturie: jupan Staico bivşe dvornic i jupan Coadă velichii dvornic i jupan Tatul velichii logofet i Udrişte vistiiar i Cracea peharnic i Badea comis i Albul stolnic i Stanciul postelnic.

I Oprea au scris cartea în mănăstire la Mislea, iunie 30 dni, văleat 7051 ⟨1543⟩.

Arh. St. Buc., A. N., CCXCIII/2. Traducere din sec. XVII; alte traduceri la Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti, ms. 26 655, f. 1. şi la Bibl. Acad., MDCLXXVIII/1.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 305.

146 1543 (7051) iulie 17, Tîrgovişte.

<† Милостїю божїю, Їѡ Радул воевода н> господннъ въсон землю Ѹгровлахїнское, сннъ добраго н велн<каго Радула воевода. Дават господство> мн сїе повелѣнїе господства мн Станкъв със братнем сн Радул н ... ꙗкоже да нм ест ѡчннȣ ȣ Снбнчеȣ дел Чокннѫв въса <... варе елн>ка се хтет нзбрат, понеже нм ест стара н права ѡчнна н дѣдїнѫ ... дъщере ен метѣх да не нмат, нȣ да ест снновем ен <... бра>тнем сн.

И пак Юба съ снно̀вн сн, по нме Владул съ братнем сн <Станчюл н сест> рам сн, на нме Нѣкша н Нѣга. И пак Добротъ н брат емȣ, <Стонка> ȣ Снбнчеȣ, дел Владулов въса, понеже нм сȣт старе н праве <... в>ода н ѡт сȣхо н ѡт пернволи и ꙋ Рꙋсиле и планине . . . Къшеꙋка, понеже им ест стара ѡчина и права и дѣдїна, али <. . . ме>тѣх да не имат над си ѡчине више речене, нꙋ да сꙋт синовем еи . . .

Ѧ потом Станчюл и Владꙋл и Нѣкша и Нѣга, ѡни <имаше прꙋх със Доб>ротъ и съ Стоика радї више речене ѡчине, тере преше Добро<т̣ъ и Стоика како не сꙋт> книге Станчюлов и Владꙋлов и съ четом си праве, нꙋ сꙋт <лъжливе . . .>. Ѧ потом се диже Добротъ тере сорочи по Юбъ, а Стоика <. . . пред господ>ства ми. Ѧ потом, Добротъ и Стоика не прїидоше на сорок <анꙋ ѡстали>·ѡт сорок ѡт пред господства ми.

Сего радї, господство ми дадох Станчюлов и <. . . Нѣ>гъи и съ них синовим им и внꙋкомꙋ и прѣвнꙋчетомꙋ <. . . непо>тѫкновено, по реч гóсподства ми.

Свѣдѣтелие: жꙋпан Станко <бивше дворник и жꙋпан> Коадъ велики дворник и Татꙋл вел логофет и Ꙋдрище вистїар <и Ѧл>бꙋл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и Станчюл вел <постелник . . .>.

Пѧс ꙋ Тръговище, юлїе з҃ї дьни, в лѣт ҂зн҃а.

<† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, > милостїѧ божїѧ господинь.

<† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod> şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui <Radul voievod. Dă domnia> mea această poruncă a domniei mele Stancăi cu fraţii săi Radul şi... ca să le fie ocină în Sibiceu toată partea lui Ciochină <...ori> cît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină... fiicele ei să nu aibă amestec, ci să fie fiilor ei... fraţilor lor.

Şi iarăşi lui Iuba cu fiii săi, anume Vlad cu fraţii săi <Stanciul şi> surorile lor, anume Neacşa şi Neaga. Şi iarăşi lui Dobrotă şi fratelui său <Stoica> în Sibiceu, partea lui Vladul toată, pentru că le sînt vechi şi drepte... din apă, din uscat şi din grădini şi în Rusile şi munţii... şi Căşeuca, fiindcă le este veche şi dreaptă ocină şi dedină, însă... amestec să nu aibă pe mai sus-zisele ocine, ci să fie ale fiilor ei...

Iar apoi, Stanciul şi Vladul şi Neacşa şi Neaga, ei <au avut pîră cu Dob>rotă şi cu Stoica pentru mai sus-zisele ocine, de pîra Dobrotă <şi Stoica că nu sînt> cărţile lui Stanciul şi ale lui Vladul şi cu ceata lui drepte, ci sînt <mincinoase...>. Iar apoi s-a ridicat Dobrotă de a sorocit pe Iuba, iar Stoica <... înaintea> domniei mele. Iar apoi, Dobroţă şi Stoica n-au venit la soroc <ci au rămas> de soroc dinaintea domniei mele.

De aceea, domnia mea am dat lui Stanciul şi... Negăi şi cu fiii lor şi nepoţilor şi strănepoţilor... neatins, după zisa domniei mele.

Martori: jupan Staico <fost vornic şi jupan> Coadă mare vornic şi Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi <Al>bul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul mare <postelnic ...>.

Scris în Tîrgovişte, iulie 17 zile în anul 7051 <1543>.

<† Io Radul voievod>, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CXXVIII/215. Orig., hîrtie, rupt, lipsă o treime, pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 305—306.

---

147 **1543 (7051) iulie 25, Tîrgovişte.**

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod şi domn a toată Ţara Românească, feciorul marelui şi preabunului Radul voevod. Dat-am domniea <mea ace>astă poruncă a domnii mele boeriului domnii mele Vlăican cu fraţii lui, Stanciu şi Piţurcă şi Dumitru şi cu feciorii loru, cîţi Dumnezău le va dărui, ca să fie loru moşie din Plăviceni din jumătate de parte a lui Neagomir şi din a lui Luţcan, această parte, pentru că le este loru bătrînă şi dreaptă moşie şi cumpărată de moaşa loru, Neaga a lui Udrişte, drept 1 000 de aspri gata, însă înpreună cu Neagomir şi Luţcan.

După aceia şi Vlăican şi cu fraţii lui mai sus-scrişi, ei au avut pîră înnaintea domnii mele cu feciorii lui Neagomir şi feciorii lui Luţcan, anume Utma şi Stavrie şi Vladu şi Radu şi cu feciorii loru pentru această mai sus-zisă moşie. Şi aşa pîra Utma şi Stavrie şi Vladu şi Radu şi cu feciorii loru pe boierinul domnii mele Vlăican şi cu fraţii lui [s-au sugrumat] (sic), cum că ei n-au jurat cu 24 de boeri înnaintea răposatului Vladului voevod cel Înnecat. Iar domniea mea am căutat şi am judecat cu toţi boierii domnii mele pe dreptate şi am dat domniea mea lui Vlăican cu fraţii lui, ca să aducă acei boeri. Şi ei au adus înnaintea domnii mele şi au jurat toţi de rînd cu 24 de boeri împreună boerii mei înnaintea domnii mele. Şi am văzut şi cartea Vladului voevod Călugărul şi părintelui domnii mele Radu voevod şi Vladul voevod cel Înnecat. Şi au rămas Utma şi Stavrie şi Vladu şi Radu şi cu feciorii loru de lege şi de judecată înnaintea domnii mele.

Iată mărturii am pus domniea mea: jupîn Staico vel vornic[1] şi jupîn Coandă vel dvornic şi jupîn Tatul vel logofăt şi Udrişte vel vistier şi Dragomir vel spatar şi Cracea vel ⟨paharnic⟩ şi Albul stolnicul şi Badea comisul şi Stanciul vel postelnic. Şi ispravnic, jupîn Coandă vel dvornic.

Şi am scris eu, Florea gramaticul, în scaunul cetăţii Tîrgovişte, iulie 25, vă leat 7051 (1543).

Io Radul voevod.

Acest isvod s-a tălmăcit dupre hrisovul slovenesc în limba rumânească, din cuvînt în cuvînt întocmai, de mine, Dionisie Climent, dascălu slovenesc, leatu 1818.

După „*Arh. Olt.*“, II, p. 32—33.

---

[1] În loc de: „fost“.

148 ⟨1543 septembrie 1 —1544 august 31⟩ 7052.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod, domnu a tota Ţara Rumenească, fecior marelui şi prebunului Radului voevod. Dat-au domniia sa aceasta poruncă domnii sale jupanului Colţea şi feciorilor lui şi nepoţilor cîţi-i va da Dumnezău, anume Dragul, Badea, Stroie şi Stoica, cum ca să le fiie lor ocina la Blagodeşti, cît să va alege tota din parte lui Neagoe ot tam.

Iar după aceia veni Neagoe înnainte domnii sale şi au întorsu atunce pre jumătate de parte de ocina jupan Colţii şi nepotului lui şi feciorilor lui, anume Vadii şi Stroii şi Stoicăi, déci jumătate să ţiie Colţea şi cu nepotul său.

Iar după aceia Colţe şi cu nepotul său ce scriie mai sus, ei iar s-au sculat şi au cumpărat şi ceialalta jumătate de ocina drept 700 de aspri gata de la Neagoie, iarăşi drept un cal bun. Şi aşa jumătate ţinea Colţea, jumătate nepotul său, carele s-au scris mai sus.

Pentru aceia şi domniia sa au dat lor ca să le fiie ocina stătetoré şi feciorilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor, de nime neclătită, pînă ce va fi domniia.

Iată şi mărturii au pus domniia sa.
Leat 7092 ⟨1583—1584⟩.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 258 (Sf. Ioan. Buc., XX/28). Traducere din sec. XVIII. Văleatul greşit, copistul confundînd cifra 90 cu 50.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 306—307.

149 1543 (7052) septembrie 5.

† Милостию божїю, Їѡ Радꙋл <воевода и господинъ във>он земле Ꙋгровлахїеско, синъ великаго и <прѣдобра>го Радꙋл воеводе. Дават господство ми сию повелѣнїе господства ми <почтенномꙋ правителю> господства ми жꙋпан Дѣтко дворник и със синови си, елиц<и емꙋ Богъ> припꙋстит, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Богдънещи <дел Данешов въса>, варе елика се изврати негов дел, понеже ю покꙋ<пи ж>ꙋпан Дѣтко дворник ѡт синови Данеш за ҂вфн҃ аспр<и готови. И пак>и покꙋпи Дѣтко дворник дел Блъсеи и д<ел Дꙋ>митрꙋ и дел Ѡрбꙋлов ѡт Богдънещи въсех иних <дели за> х҃о аспри готови.

Сего радї, мꙋ дадох и господство ми, <ꙗ>коже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, ним и синовом им и внꙋком <и прѣвнꙋчетом > им и ни ѡт когоже да ест непотѫкновено, по ꙋр<измо господств>а ми.

Сеже и свѣдетелїе поставлѣет господство ми: ж<ꙋпан . . : бив>ше дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋ<пан> Татꙋл велики лѡгѡфет и Ꙋдрище вистиꙗр и <Драгомир спат>ар и Ꙗлбꙋл столник и Крача пехарник и Ба<дѣ> комис и Станчюл постелник. Исправник, Коадь велики <дворник>.

<Писах аз, Ф>илча граматик, мѣсеца септемврїе е҃ дьнъ, ѡт Ꙗдама, ѡт създанїе мирꙋ, лѣто ҂знв҃.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul ⟨voievod şi domn a toată⟩ ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi ⟨preabunului⟩ Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele ⟨cinstitului dregător⟩ al domniei mele jupan Detco vornicul şi cu fiii săi, cîţi îi va lăsa ⟨Dumnezeu⟩, ca să-i fie ocină la Bogdăneşti ⟨partea lui Daneş toată⟩ oricît se va alege partea lui, pentru că a cumpărat-o jupan Detco vornicul de la fiii lui Daneş pentru 2 550 aspri ⟨gata. Şi iar⟩ a cumpărat Detco vornicul partea Vlăsei şi partea lui Dumitru şi partea Orbului din Bogdăneşti, toate ⟨părţile lor pentru⟩ 670 aspri gata.

Pentru aceasta, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi ⟨strănepoţilor⟩ lor şi de nimeni neatins, după ⟨porunca domniei⟩ mele.

Iată martori pune domnia mea: jupan... fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi ⟨Dragomir spătar⟩ şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Ispravnic, Coadă mare ⟨vornic⟩.

⟨Am scris eu⟩, Filcea gramaticul, luna septembrie 5 zile, de la Adam de la facerea lumii anul 7052 ⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti, nr. 37 436. Orig., hîrtie (16,5 × 22,5), rupt, pecete timbrată, stricată.

† Милостию божиею, Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми честнѣишомꙋ ѡтцꙋ епискꙋпꙋ кѵр Ѧнание и свѣтои и божествнои и велицѣи цръквꙋ, Єпискꙋпие ѡт Бꙋзъꙋ, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичице наше, Богородице, присно дѣвѣи Марїѧ и свѣтои еи ꙋспение, ꙗкоже да им ест ненорие и стол ѡт сꙋдїще еже ѡ дꙋше полезно, по закон божие и вѣрꙋ христиꙗнскомꙋ: сꙋдство Бꙋзъꙋ и сꙋдство Слам Рибник и сꙋдство Браила и сꙋдство Сакꙋени, сих четирих сꙋдствах съ въса херотонисание свѣщенническа и църквна. Ꙗкоже сꙋт низложили и ꙋтакмили прѣжде нас бивши господари, такождере и господство ми приложих и ꙋстроих више реченно енорию свѣтаго и великаго ѡтца нашего и въселенскаго патриꙗрха кѵр Єремие и съ въсѣми архиереи и епискꙋпи и егꙋменом и съ въс събором цръковномꙋ и съ въси правителие и болѣри господства ми велицижe и мали, ꙗкоже да ест свѣтои и велицѣи църкве стол и темелие съ ꙋтвръждение и свѣтим епискꙋпомъ и божествнимъ свещеннои инокомъ и еже живꙋщих въ свѣтомꙋ ѡбитѣл сеже въ пищꙋ и страбꙋ, а господство ми и родїтелие господства ми и свѣтопꙋчившех господам въ вѣчное въспоминание.

Сего радї, дадох и приложих и ꙋтакмих и господство ми честнѣишомꙋ ѡтцꙋ епискꙋпꙋ кѵр Ѧнание и свѣтои, божествною и велицѣи цръкве ѡт Бꙋзъꙋ, ꙗкоже да бꙋдет сїе ꙋстроенїе ни ѡт когоже непотъкновено, въ вѣки. Кто изберет господъ Богъ бити господинь и ѡбладател по наших ѡшествїю, аще почитех и съхранит и ꙋтвръдит сїе више речени тѫкмежие, <то таковїи господъ Богъ да почетит> и ꙋтвръдит въ господствѣ его и въ бъдещих и прѣчиста Бого мати, да мꙋ ест за стѫпницъ и покровителницѫ. Ѧще тко разꙋрит и поперет или повторит инако сїе више тѫкмежие, того господь Богь да га поперет и порꙋшит и ꙋбиет зде тѣло, а въ бъдещие , дꙋша его и съпостатницꙋ да мꙋ и ест прѣчиста Богомати въ вѣки, амин.

Сеже сведетелие поставлех господство ми: жꙋпан Станко бивше дворник и жꙋпан Кѡада велики дворник и жꙋпан Драгичи спатар и жꙋпан Строе спатар и жꙋпан Ѹдрище вел вистиꙗр и Драгомир вел спатар и Крача вел пехарник, Ѧлбꙋл вел столник и Бадѣ вел комис и Станчюл вел постелник. Исправник, Падꙋре лѡгѡфет.

И аз,_Стан Червен граматик, еже исписах въ градꙋ Тръговище, мѣсеца септемврїе зї дьнъ, въ лѣт ҂знв.

† Їѡ Радꙋла вѡевѡда милостїѧ божїѧ господинь.]

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstitului părinte episcop chir Anania şi sfintei şi dumnezeieştii şi marii biserici, Episcopiei de la Buzău, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioarei Maria şi sfintei ei uspenii, ca să le fie enorie şi scaun de judecată cel întru folosul sufletului, după legea lui Dumnezeu şi credinţa creştină: judeţul Buzău şi judeţul Rîmnicul Sărat şi judeţul Brăila şi judeţul Săcueni, aceste patru judeţe cu toată hirotonisirea preoţească şi bisericească. După cum au aşezat şi au întocmit foştii domni dinaintea noastră, tot aşa şi domnia mea am dăruit şi am întocmit mai sus-zisa enorie cu sfîntul şi marele nostru părinte şi patriarh ecumenic chir Ieremia şi cu toţi arhiereii şi episcopii şi egumenii şi cu tot soborul bisericesc şi cu toţi dregătorii şi boierii domniei mele, mari şi mici, ca să fie sfintei şi marii biserici scaun şi temelie cu întărire şi sfinţilor episcopi şi dumnezeieştilor călugări şi celor care sînt

viețuitori în sfîntul lăcaș acesta și pentru hrană și întremare, iar domniei mele și părinților domniei mele și sfînträposaților domni de veșnică pomenire.

De aceea, am dat și am dăruit și am întocmit și domnia mea preacinstitului părinte episcop chir Anania și sfintei dumnezeieștii și marii biserici de la Buzău, ca să-i fie această întocmire de nimeni neatinsă în veci. Pe cine-l va alege domnul Dumnezeu să fie domn și stăpînitor după plecarea noastră, dacă va cinsti și va păzi și va întări această mai sus-zisă întocmire, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească în domnia lui și în viitor și preacurata maică a lui Dumnezeu să-i fie sprijinitoare și ocrotitoare. Însă dacă va strica și va călca sau va preface altfel această întocmire de mai sus, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l calce și să-l nimicească și să-l ucidă, aici cu trupul iar în viitor sufletul lui și să-i fie potrivnică preacurata maică a lui Dumnezeu în veci, amin.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Staico fost vornic și jupan Coadă mare vornic și jupan Drăghici spătar și jupan Stroe spătar și jupan Udriște mare vistier și Dragomir mare spătar și Cracea mare paharnic, Albul mare stolnic și Badea mare comis și Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Pădure logofăt.

Și eu, Stan Roșul gramaticul, care am scris în cetatea Tîrgoviște, luna septembrie 17 zile în anul 7052 ‹1543›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 493 (Ep. Buzău, LXXXII/2). Orig., perg. (28 × 41), pecete timbrată. Cu o traducere din 1852; altă traducere ibidem, ms. 171, f. 103.

EDIȚII. Slav și trad. Sacerdoțeanu, *Așezămîntul*, 19—22. Copie grec. și trad. Iorga, *Ep. Buzău*, 175—177 (sub 1544). Trad. Cipariu, *Archivu*, 538—539 (sub 1544); Nicolaescu, *Radu Paisie*, 219—220; Ionașcu, *Îngerul*, 1944, p. 55—56; *D.I.R.*, *B*, 307—308.

151 — 1543 (7052) septembrie 27.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ꙋгровлахиискои, сиъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми болѣрииꙋ господства ми жꙋпан Дръгич портар, ꙗкоже да мꙋ сꙋт ѡчииꙋ ꙋ Греч, дел Нѣгоев и Дꙋмитрꙋв въса, понеже покꙋпи Дръчич за ҂з҃ аспри готови.

А потом, има съпренїе Дръгич пред господства ми със Бланкꙋл Ꙋрџе. И тако прѣше Бланкꙋл, како да мо повратит тънзи аспри. А господство ми гледах и сꙋдих със правителе господства ми и дадох господство ми закон Бланкꙋлꙋи і҃в [1] болѣри, како да заклънет како сꙋт ꙋложили по Дръгич ѡт нихно добромволю, А Бланкꙋл не можит заклети и ѡсташе ѡт закон ѡт пред ми.

Сего радї, дадох и господство ми болѣрииꙋ господства ми, жꙋпан Дръгич портар, ꙗкоже да мꙋ сꙋт ѡчииꙋ и въ ѡхаб и им и сиовом им и виꙋком и правнучетом им и их ѡт когоже непотъкновено по реч господства ми.

Сеже сведѣтеле и поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко бившемꙋ дворник и жꙋпан Коадъ вел дворник и Ꙋдрище вистиiар и Драгомир спатар и Бадѣ комис и Крача пехарник и Албꙋл столник и Станчꙋл вел постелник. Исправник, Строе спатар.

Пис аз, Михънлъ граматик, мѣсеца сeптемврїе к҃з дьни, в лѣт ҂з҃н҃з.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Drăghici portarul, ca să-i fie ocină în Greci, toată partea lui Neagoe şi a lui Dumitru, pentru că a cumpărat-o Drăghici, pentru 7 000 aspri gata.

Iar apoi, Drăghici a avut pîră înaintea domniei mele cu Vlaicul Urgie. Şi aşa pîra Vlaicul, ca să-i întoarcă acei aspri. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu dregătorii domniei mele şi am dat domnia mea lege Vlaicului 12 boieri, ca să jure că l-a aşezat pe Drăghici de a lui bunăvoie. Iar Vlaicul n-a putut să jure, ci a rămas de lege înaintea mea.

De aceea, am dat şi domnia mea boierului domniei mele jupanului Drăghici portarul, ca să-i fie ocină şi de ohabă şi lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Badea comis şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Stroe spătar.

Am scris eu, Mihăilă grămăticul, în luna septembrie 27 zile în anul 7052 <1543>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXVI–CXVII/5. Orig., hîrtie (30 × 22), pecete timbrată. Cu o traducere modernă.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 308.

---

[1] În loc de: ві̄.

---

152 1543 (7052) octombrie 7, Greci.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radului voievod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle boiariului domniei méle jupan Mihnei vistiarul şi cu feciorii lui, anume Vladul şi Udrişte şi Badea şi Preda, ca să le fie lor moşie la Futeşti, partea frăţine-său Vladul, oricît s-ar alége partea lui, pentru că o au cumpărat jupan Mihnea vistierul de la frate-său Vladul drept 2 000 aspri, cînd au fost foametea cea mare. Şi cînd au vrut jupan Mihnea vistiarul să cumpere această moşie, ce s-au zis mai sus, iar jupan Mihnea vistiarul, el au întrebat pe frate-său Radul, ca să cumpere amîndoi, iar frate-său Radul, el n-au vrut să cumpere. Pentru acéia au cumpărat jupan Mihnea vistiarul şi cu feciorii lui, ce s-au zis mai sus, această moşie, ce s-au zis mai sus, drept 2 000 aspri.

Drept acéia, am dat şi domnia mea, ca să le fie moşie, lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor, şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei méle.

Iată şi mărturii punem domniia mea pe: jupan Staico biv dvornic i jupan Coadă vel dvornic i jupan Tatul vel logofăt i Udrişte vistier i Dragomir spatar i Albul stolnic i Cracea paharnic i Badea comis i Stanciul postelnic.

Şi am scris eu, Foame logofăt, la Greci, octombrie 7 dni, leat 7052 <1543>.

Bibl. Acad., C/170. Traducere din a doua jumătate a sec. XVIII.

153 — 1543 (7052) noiembrie 7, Tîrgul de Floci.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воеѡда и господинъ въсои земли Ѹггровлахїиское, синъ прѣдобраго и великааго Радꙋла воеѡда. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми свѣтое Иепискꙋпїе ѡт Бꙋзъꙋ, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Рръгънещи ѡт дел Манев и ѡт дел Лѣгиниѡв и ѡт дел Мꙋшатѡв третаго дел, понеже прїидѡше Манѣ и Лѣгин и Мꙋшат пред господство ми, тере поклонише и дадѡше сїе више речена ѡчина; сами, ѡт своꙗ добро волю.

Сего радї, им дадѡх и господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и ѡхабꙋ свѣтое иепискꙋпїе въ веки и ни ѡт когожде непотъкиновѣно, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко бивше велики дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋпан Татꙋл велики логофет и Ѹдрищѣ вистиꙗр и Драгомир спътар и Ꙗлбꙋл столник и Крача пехарник и Бадѣ комис и жꙋпан <Станчюл вели>ки постелник. Исправник, Драгїꙗ велики ключар.

И азъ, Нанꙋл ѡт Съчеле, <написах ꙋ> варѡш ꙋ Флочи, мѣсеца ноемврїе з̅ дьнъ, въ лѣт ҂з̅н̅в̅.

† Їѡ Радꙋл вѡвеѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei Episcopii de Buzău, ca să-i fie ocină în Răgăneşti, din partea lui Manea şi din partea lui Leaghin şi din partea lui Muşat a treia parte, fiindcă au venit Manea şi Leaghin şi Muşat înaintea domniei mele, de au închinat şi au dat această mai sus-zisă ocină, înşişi, de a lor bună-voie.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie ocină şi ohabă sfintei episcopii în veci şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi jupan <Stanciul> mare postelnic. Ispravnic, Draghiia mare clucer.

Şi eu, Nanul din Săcele, <am scris> în oraş în Floci, luna noiembrie 7 zile în anul 7052 <1543>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 494 (Ep. Buzău, XCII/1). Orig., hîrtie (28,5 × 21), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1850; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 262.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 309.

154 — 1543 (7052) decembrie 7, Bucureşti.

† Милостию божию, Їѡ Радꙋл воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воиводе. Дават господство ми сїю повѣленїе господства ми Бланкꙋлов със синови си и Ратѣ съ братїам си и със синови си ели<ци>им даст Богъ, ꙗкоже да им сꙋт ѡт Ꙗлботъ четвръти дел и ѡт селище Хꙋхꙋрезилов два делове, понеже сїе више речене ѡчине им сꙋт старе и праве ѡчине и дѣдине.

Ꙗ потом, изнандох господство ми прѣжде господство ми книг родїтелю господства ми покоинаго Радꙋл воиводе и видѣх и прочетах господство ми како родїтелю Бланкꙋлов и Ратев, по име Лꙋмотъ и Чернат, ѡни сꙋт менили сїе више

речене ѡчине със калȣгери ѡт свѣтомȣ монастирȣ глаголеми Тȣтана еще же въ дьни Бѫсъръбїел воиводе али ихно добром волю. Таже даде Лȣмотъ и Чернат ѡт Алботъ четвръти дел и селищѣ Хȣхȣрезилов два делове свѣтомȣ монастирȣ, а потом паки даде калȣгери ѡт свѣтомȣ монастир ѡт Горни Мичещї половин Лȣмотъ и Чернатов за ихно добром волю.

А потом, имаше калȣгери съпрѣнїе ѡт анепсеи Драгославов пред господство ми радї сїе више писана ѡчинȣ. А господство ми гледах и сȣдих със честитими правїтелїе господства ми по правдȣ и дадох господство ми калȣгерѡм хотарник болѣринȣ господства ми жȣпан Данчюл столник и в҃ї болѣри. Таже сȣт гледали и хотарисали по правдȣ и избрали сȣт ѡчинȣ свѣтомȣ монастир ѡт къ анепсеи Драгославов, еже ест била ѡчинȣ Лȣмотъ и Чернатов ѡт Алботъ четвръти дел и ѡт селищї Хȣхȣрезив два делове.

А потом, Влаикȣл и Ратѣ паки сȣт ѡставили ѡт пред господство ми како сȣт тъкмили ихни рѡдїтелїе ѡт прѣжде със свѣтомȣ монастирȣ да дръжит Влаикȣл и Ратѣ половинȣ ѡт Горни Мичещи ѡт над въс хотар варе колико се хтет избрати, а монастирȣ ѡт Тȣтана да дръжит ѡт Алботъ четвръти дел и ѡт селище Хȣхȣрезив два дели, како ест била тѫкмежїе ѡт стари дьни.

А потом, паки и да ест Влаикȣлов и Ратев и братїе им и със них синови Тръсѣнїи въси ѡт над въс хотар <ѡт полю и ѡт вод>[1]и ѡт шȣм и ѡт посвȣде, понеже покȣпише рѡдителїе Влаикȣлов и Ратев, Лȣмотъ и Чернат, трети дел ѡт Тръсѣни ѡт синови Драгославов и ѡт анепсеи Драгославов за т҃ аспри, еще же въ дьни покоинаго рѡдїтелїе господства ми Радꙋл воиводе. И дали сȣт конь. А двад делове ѡт Тръсѣни изнаидох господство ми како им сȣт Влаикȣлов и Ратев старе и праве ѡчине и дѣдине.

Сего радї, им дадох и господство ми Влаикȣлов и Ратев и съ них братїе, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ ним и синовом и внȣком и прѣвнȣчетом им. И въ них прѫдалника да нѣст нȣ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотъкиновено, по реч господства ми.

И свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Станко бивше дворник и жȣпан Влад҄ъ велики дворник и жȣпан Татȣл вели<ки> лѡгѡфет и жȣпан Ѹдрище велики вистиꙗр и жȣпан Драгомир спатар и Крачѣ пехарник и Албȣл столник и Вадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Пѫдȣре лѡгѡфет.

Пис въ днеи град Бȣкȣрещїи, мѣсеца декемврїе з҃ дьнъ ѡт Адама текȣщаго в лѣт ҂з҃нв.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Vlaicul cu fiii săi şi Ratea cu fraţii săi şi cu fiii săi cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie din Albotă a patra parte şi din seliştea Huhurezilor două părţi, fiindcă aceste mai sus-zise ocine le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine.

Iar apoi, am aflat domnia mea mai înaintea domniei mele cartea părintelui domniei mele, a răposatului Radul voievod şi am văzut şi am citit domnia mea că părinţii lui Vlaicul şi ai lui Ratea, anume Lumotă şi Cernat, ei au schimbat aceste mai sus-zise ocine cu călugării de la sfînta mănăstire numită Tutana încă în zilele lui Băsărăbiel voievod, însă de a lor bunăvoie. Deci a dat sfintei mănăstiri Lumotă şi Cernat din Albotă a patra parte şi seliştea Huhurezilor două părţi, iar apoi iarăşi au dat călugării de la sfînta mănăstire jumătate din Miceştii de Sus lui Lumotă şi lui Cernat, de a lor bunăvoie.

Iar apoi, călugării au avut pîră de către nepoţii lui Dragoslav, înaintea domniei mele, pentru această mai sus-scrisă ocină. Iar domnia mea am cercetat

şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele, după dreptate şi am dat domnia mea călugărilor hotarnic pe boierul domniei mele jupan Danciul stolnic şi 12 boieri. Deci au cercetat şi au hotărnicit după dreptate şi au ales ocina sfintei mănăstiri de către nepoţii lui Dragoslav, care a fost ocina lui Lumotă şi a lui Cernat, din Albota a patra parte şi din seliştea Huhurezilor două părţi.

Iar apoi, Vlaicul şi Ratea, ei iarăşi au lăsat dinaintea domniei mele, cum au întocmit părinţii lor de mai înainte cu sfînta mănăstire, ca să ţină Vlaicul şi Ratea jumătate din Miceştii de Sus de peste tot hotarul, oricît se va alege, iar mănăstirea de la Tutana să ţină din Albota a patra parte şi din seliştea Huhurezilor două părţi, cum a fost întocmirea din zilele vechi.

Iar apoi, iarăşi să-i fie lui Vlaicul şi lui Ratea şi fraţilor lor şi cu fiii lor Tîrsenii toţi, de peste tot hotarul, ⟨din cîmp şi din apă⟩[1] şi din pădure şi de pretutindeni fiindcă au cumpărat părinţii lui Vlaicul şi ai lui Ratea, Lumotă şi Cernat, a treia parte din Tîrseni, de la fiii lui Dragoslav şi de la nepoţii lui Dragoslav, pentru 300 aspri, încă în zilele răposatului părinte al domniei mele Radul voievod. Şi au dat calul. Iar două părţi din Tîrseni le-am aflat domnia mea că sînt ale lui Vlaicul şi ale lui Ratea, vechi şi drepte ocine şi dedine.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Vlaicul şi lui Ratea şi cu fraţii lor, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins după zisa domniei mele.

Şi martori punem domnia mea jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi jupan Udrişte mare vistier şi jupan Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Pădure logofăt.

Scris în minunată cetate Bucureşti, în luna decembrie 7 zile, de la Adam curgător, în anul 7052⟨1543⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 495 (Radu Vodă, XIX bis/2). Orig., perg. (28,5 × 40), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII; altă traducere ibidem, ms. 256, f. 634 v — 635.

EDIŢII: Trad. *D.I.R.*, *B*, 309—310.

---

[1] Loc rupt.

---

155 **1544 (7052) ianuarie 5, Tîrgovişte.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахииское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводꙋ. Дават господство ми сїе повелѣнїю господства ми болѣринꙋ господства ми жꙋпанꙋ Владꙋл портарꙋ и съ них синови, елици им Богъ даст и съ анепсеим си, сини Дръгичѡв, ꙗкоже да им ест ѡчининꙋ ꙋ Моръщї, дел Станѡв, и дел Кърстев въси нихни делове. Понеже ест била стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ Станов и Кърстев. А потом, прииде Стан и Кърстѣ пред господства ми ѡт своим добром волѣ, тере ю дадоше и поклонише више писани болѣри господства ми Владꙋл портарꙋ и със анепсеим се над них делове ѡт ѡчининꙋ, над половинꙋ, а дрꙋгꙋ половинꙋ ѡни ю продадоше за едини кон добръ.

Сего радї, дадоⷯ и господство ми жȣпанȣ Владѹл портарȣ и съ анепсеим си, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и ѡⷯабȣ им и синовем им и вȣком и прѣвнȣчитом им и не ѡт когоже непотъкновено, пориѕмȣ господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господства ми: жȣпан Станко бив дворник и <жȣп>[1]ан Коада велики дворник и жȣпанȣ Татȣл велики лѡгѡфет и Ѹдрище вистиꙗрȣ и Драгомир спатар и Крачѣ пеⷯарник и Ѧлбȣл столник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Ръдич велики портар.

Пис аз, Радѹл писецȣ, въ настолни град ȣ Тръговище, мѣсеца генарїе є҃ дьни в лѣт ҂ѕнв҃.

† Їѡ Радѹл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupanului Vladul portarul şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va da şi cu nepoţii săi, fiii lui Drăghici, ca să le fie ocină în Moră̆şti partea lui Stan şi partea lui Cîrstea, toate părţile lor. Pentru că a fost veche şi dreaptă ocină şi dedină a lui Stan şi a lui Cîrstea. Iar apoi, au venit Stan şi Cîrstea înaintea domniei mele de a lor bunăvoie, de au dat şi au închinat mai sus-scrişilor boieri ai domniei mele, lui Vladul portarul şi cu nepoţii săi, părţile lor de ocină jumătate, iar cealaltă jumătate le-au vîndut-o pentru un cal bun.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Vladul portarul şi cu nepoţii lui, ca să le fie ocină şi ohabă, lor, fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Rădici mare portar.

Am scris eu, Radul piseţul, în cetatea de scaun în Tîrgovişte, luna ianuarie 5 zile în anul 7052 ‹1544›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., C/171. Orig., hîrtie (31,5 × 21,5), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 310—311.

---

[1] Loc rupt.

156 1544 (7052) februarie 9, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радѹл воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлаⷯїнскою, синъ великааго и прѣдобраго Радѹлȣ воеводȣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми почтенномȣ правителю господства ми жȣпанȣ Дѣтко великомȣ армашȣ и съ ниⷯ синови, варе колици мȣ Богъ <даст>[1], ꙗкоже да мȣ ест село на име ѕовомаго Ѡдобещии въси, съ въсѡм ⷯотарѡм и ȣ полю и ȣ горȣ и съ воденице и съ свем, варе колико .се ⷯтет извратн. Понеже ест бил съи село стара и права ѡчинȣ, techдинȣ жȣпанице Нѣкшеи, теста жȣпанȣ Дѣтко великомȣ армашȣ, нȣ биѡ га ест залѡг поставил Пеꙗ портар и жȣпаница его Нѣкша, къда ест дръжал Пеꙗ портар по жȣпаница Нѣкша, ȣ Станко дворникȣ и ȣ Бадѣ постелникȣ за ҂к҂є҃ аспри неволести и длъгове радї.

Ꙗ потом, жȣпан Дѣтко велики армаш, а ѡн га ест платил със своим аспри и дал их ест и вратил въси више речени аспри ҂к̅҂е аспри ȣ рȣкȣ Станко дворникȣ и ȣ рȣкȣ Баде постелникȣ, а село више реченно, Ѡдобещии, да га дръжет жȣпан Дѣтко велики армаш.

Сего радї и господство ми дадох жȣпанȣ Дѣтко великомȣ армашȣ више реченно село, Ѡдобещии въси, и въсѡм хотарѡм, ꙗкоже да мȣ бȣдет въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, немȣ и синовом емȣ и внȣкѡм и прѣвнȣчетом емȣ. И въ них пръдалика да нѣст, нȣ да ест ѡставшим емȣ. И ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господство ми: жȣпан Станко бивши дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Ȣдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и Крачѣ пехарник и Ꙗлбȣл столник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Драгиꙗ велики ключар.

И аз, Тȣдорел логофет, еже исписах <въ град рекомїе Тръговище, мѣсеца>[2] феврȣарїе ѳ̅ дьни, въ лѣт ҂з̅нв.

<† Їѡ Радул>[2] вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele jupanului Detco marele armaş şi cu fiii lui, oricîţi Dumnezeu îi <va da>[1], ca să-i fie satul anume Odobeştii toţi cu tot hotarul şi în cîmp şi în deal şi cu mori şi cu tot, oricît se va alege. Pentru că acest sat a fost veche şi dreaptă ocină, dedină a jupaniţei Neacşa, soacra jupanului Detco marele armaş, însă Peia portarul şi jupaniţa lui, Neacşa, cînd ţinea Peia portarul pe jupaniţa Neacşa, l-au pus zălog la Staico vornicul şi la Badea postelnicul pentru 25 000 aspri, pentru nevoi şi datorii.

Iar apoi, jupan Detco marele armaş, el l-a plătit cu asprii săi şi le-a dat şi le-a întors toţi asprii mai sus -zişi, 25 000 aspri, în mîna lui Staico vornicul şi în mîna lui Badea postelnicul, iar satul Odobeştii mai sus-zis să-l stăpînească jupan Detco marele armaş.

De aceea, şi domnia mea am dat jupanului Detco marele armaş satul Odobeştii mai sus-zis tot şi cu tot hotarul, ca să-i fie şi ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui. Şi la ei prădalică să nu fie, ci să fie urmaşilor lui. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Draghia mare clucer.

Şi eu, Tudorel logofătul, care am scris <în cetatea numită Tîrgovişte, luna>[2] februarie 9 zile, în anul 7052 <1544>.

<† Io Radul>[2] voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., DCCXXXIV/75. Orig., perg. (25, 5×39), pecete timbrată. Traducere, ibidem, CCLXXV/2.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 311—312.

---

[1] Omis.

[2] Text tăiat din document.

157 ⟨1544⟩ februarie 23, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїнское, синъ добраго и великаго Радꙋла воевод. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми дъщере Дȣмитрѡв, по име Ѧнка и Воика и Нѣга и Сора и Марїꙗ и съ них синови, елице им Богъ придаст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Прислѡп и ȣ Перѣни, дел бащамȣ си Дȣмитрѡв васа, варе колико се хтет избрати, понеже им ест стара и права ѡчинȣ, дѣдинȣ.

Ѧ потом, по съмрътн Дȣмитрѡв, негѡве дъщере више ȣписани имаше съпренїе пред господства ми съ ȣнками си, Ѡпрѣ и Роман и Шерб. И тако прѣше, како Дȣмитрȣ нѣст им право братȣ им, нѣст ȣчинил ѡт бащам си, ѡт Воико, нȣ речет како ест копил. Ѧ ȣ тем господство ми гледах и сȣдих по правдȣ <и по> закон съ въсѣми честитими властелени господства ми и ѡбрѣтохмо како ест Дȣмитрȣ право синȣ Воикѡв и братȣ Ѡпрев и Роман и Шербѡв.

Сего ради, дадѡх господство ми дъщере Дȣмитрѡв више ȣписане, а Ѡпрѣ и Роман и Шерб ѡсташе ѡт закѡн пред господства ми, а дъщере Дȣмитрȣѡв више писане, ꙗкоже да мȣ ест <ѡчин>ȣ <и ѡх>абȣ, <и>м и синовѡм им и винȣкѡм и прѣвинȣчитѡм. И <варе> комȣ ѡт них сълȣчити прѣжде съмрътъ, а въ них пръдалника да нѣст, нȣ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотъкновено, пориз м<о господств>а ми.

Сеже и свѣдѣтелїе: жȣпан Станко <би>в дворник и жȣпан Коада велики дворник и жȣпан Татȣл велики лѡгѡфет и жȣпан Дръгич бив спатар и Ѹдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и Крача пехарник и Ѧлбȣл столник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Дѣтко велики армаш.

И аз, Цалапи, еже начрътах въ столни град Тръговище, мѣсеца феврȣарїе к̅г̅ дьни, в лѣт ҂з̅н̅г̅.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domnieie mele fiicelor lui Dumitru, anume Anca şi Voica şi Neaga şi Sora şi Maria şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Prislop şi în Pereni partea tatălui lor Dumitru toată, oricît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, după moartea lui Dumitru, fiicele lui mai sus-scrise au avut pîră înaintea domniei mele cu unchii lor Oprea şi Roman şi Şerb. Şi aşa pîrau, că Dumitru nu le este frate drept, nu este făcut de părintele lor, de Voico, ci au spus că este copil. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege cu toţi cinstiţii vlastelini ai domniei mele şi am aflat că Dumitru este fiul drept al lui Voico şi fratele lui Oprea şi al lui Roman şi al lui Şerb.

De aceea, am dat domnia mea fiicelor lui Dumitru mai sus-scrise, iar Oprea şi Roman şi Şerb au rămas de lege înaintea domniei mele, iar fiicelor lui Dumitru mai sus-scrise, să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi oricui dintre dînşii i se va întîmpla mai înainte moarte, iar la dînşii prădalică să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins după porunca domniei mele.

Iată şi martori: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi jupan Drăghici fost spătar şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Detco mare armaş.

Şi eu, Ţalapi, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna februarie 23 zile, în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDCCCXLIII/1. Orig., perg. (26 × 36), pecete timbrată. Copie slavă cu traducere la Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 51—52; altă traducere ibidem, A. N., XC/1. Văleatul greşit, datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 318 (sub data: 1545 februarie 28); Ghibănescu, *Codrescu*, IV, 82—83.

158 — 1544 (7052) martie 7, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ. Дават господства ми сїю повеленїе господства ми Ѡнчев и Шербан и съ них сынови, елицим Богъ даст, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ ѡт Бꙋчкънещї ѡт ѡчинꙋ Негрѣюв дел Стоикев въса, понеже мꙋ ест стара и права и дѣдїнꙋ, ѡчинꙋ.

А потом приеде Стоика пред господство ми тере ꙋложише и поклонише и Степана зидирꙋ ѡт своим си добром воле. А по съмрътн Степана зидарꙋ, а синови емꙋ Пътрꙋ, а ѡн продах Ѡнчев и Шърбанов ѡт своим си добром воле, таже ест била ѡт ꙋжа ним. И дадоше Ѡнчѣ аспри ѵ҃ за тоим покꙋпи.

Сего радї, им дадох господства ми, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, им и синово им и внꙋко им и непрѣвнꙋчетѡм емꙋ и ни ѡт когоже непотъкновено, поризмо господства ми.

Сеже сведетелїе поставлѣем господства ми: жꙋпан Станко бивше дворник и жꙋпан Коада вел дворник и жꙋпан Татꙋл лѡгѡфет и жꙋпан Строе спатар и жꙋпан Драгꙋл столник и Ꙋдреще вистїиар и Дръгич спатар и жꙋпан Драгомирꙋ вел спатар и Крачѣ пехарник и Станчꙋл вел постел⟨ни⟩кꙋ. Исправник, Строе спатар.

Писах аз, Баде, въ дивни стол ꙋ Тръговище, мѣсеца мартїе з҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃в.

† Їѡ Радꙋл воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voiévod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Oncea şi Şerban şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocina din Bucicăneşti din ocina lui Negreiu toată partea lui Stoica, pentru că le este veche şi dreaptă şi dedină, ocină.

Iar apoi, a venit Stoica înaintea domniei mele de a aşezat şi i-a închinat şi lui Stepan zidarul de a lui bunăvoie. Iar după moartea lui Stepan zidarul, iar fiul lui, Pătru, el i-a vîndut lui Oncea şi lui Şerban de a lui bunăvoie, căci a fost din funia lor. Şi a dat Oncea 400 aspri pentru acea cumpărătură.

Pentru aceasta, le-am dat domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul logofăt şi jupan Stroe spătar şi jupan Dragul stolnic şi Udrişte vistier şi Drăghici spătar şi jupan Dragomir mare spătar şi Cracea paharnic şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Stroe spătar.

Am scris eu, Badea, în minunatul scaun, în Tîrgovişte, luna martie 7 zile, în anul 7052 <1544>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCCLXXXVI/1. Orig. hîrtie (30 × 21,5), pecete timbrată.

---

159 1544 (7052) martie 15, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсои земле Ѹггровлахїискои, сынь великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми почтеномꙋ властелинѡмꙋ господства ми жꙋпан Дръгич спатар и жꙋпан Ѹдрище велики вистиꙗр и съ них синови, елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ѡт Къпъцѫнѣни еже код Поенари половинꙋ и ѡт вечини такождере.

И паки да им ест ѡчинꙋ ѡт Храстꙋ, трети дел и ѡт вечини такождере.

И паки да им ест ѡчинꙋ ѡт Краюѡва четвръти дел и ѡт вечини такождере.

Понеже сїе више речене селах разбраше се господске, а господство ми сѫм помиловал по више реченим властелим господства ми, жꙋпан Дръгич спатар и жꙋпан Ѹдрище велики вистиꙗр, понеже ех достигоше съ право ми верном слꙋжбом ѡт къ господство ми.

Сего радї им дадох и господство ми више реченим властелим господства ми ꙗкоже да им ест више реченим селах въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, и им и синовом им и внꙋци и прѣвнꙋчетом им. И въ них прѫдалика да нѣст, нꙋ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотѫкновенно, по рѣч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Станко дворник и жꙋпан Коадѫ велики двородръжец и жꙋпан Татꙋл велики слово раздавател и Драгомир спатар и Крача пехарник и Ꙗлбꙋл столник и Бадѣ комис и Станчюл велики постѣлник. Исправник, Строе спатарꙋ.

И аз, Иан Дебел писецꙋ, начрътах ꙋ град Търговище, мѣсеца мартїе еі дьни, в лѣт ҂знв.

† Їѡ Радꙋл воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstiţilor vlastelini ai domniei mele jupan Drăghici spătarul şi jupan Udrişte marele vistier şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocina din Căpăţînenii cei de lîngă Poenari, jumătate şi din vecini de asemenea.

Şi iarăşi să le fie ocina din Hrastu a treia parte şi din vecini de asemenea.

Şi iarăşi să le fie ocină din Craiuova a patra parte şi din vecini de asemenea.

Pentru că aceste mai sus-zise sate s-au ales domneşti, iar domnia mea am miluit pe mai sus-zişii vlasteli ai domniei mele jupan Drăghici spătarul şi jupan Udrişte marele vistier, pentru că le-au dobîndit cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea.

De aceea, le-am dat şi domnia mea mai sus-zişilor vlasteli ai domniei mele, ca să le fie mai sus-zisele sate de ocină şi ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Stroe spătar.

Şi eu, Nan cel Gros piseţul, am scris în cetatea Tîrgovişte, luna martie 15 zile, anul 7052 ⟨1544⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XL/25. Orig., perg. (21 × 37,5), pecete timbrată, stricată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 312.

---

160 **1544 (7052) mai 5, Vadul Nicopolei.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсое земли Ȣгрѡвлахїискои, синь великаго и прѣ<добраго Радꙋла воивода. Д>ават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слȣг господства ми Стан <със с>инови, елице им Богь припȣстит, ꙗкоже да им ест, ѡчи<нȣ ȣ Сȣп>цїрѣни ѡт дел Малаиев една ȣже и пол, понеже кȣпи Стан ѡт Малаꙗ за ф̄ аспри готови и за едно кобил и за две кр<аве> със телцї. И паки да ест Стан ѡчинȣ ȣ Сȣпцирѣни ѡт Дȣмитрȣ две ȣже, понеже покȣпи Стан ѡт Дȣмитрȣ за ҂а̄ аспри.

И паки да ест Стан ѡчинȣ ȣ Пръдъличещї дел Ꙗда<ȣцев> въса, варе елика се хтет избрати, понеже покȣпи Стан ѡт Ꙗдаȣце за т̄ аспри и з<а е>дно <кон> добрь. И паки да ест Стан ѡчинȣ ȣ Пр<ъд>ъличещї ѡт дел Манев над трети дел, понеже покȣпи Стан <ѡт Манѣ> за р҃г <аспри>. <И господства ми> дадоше кон.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да ест <въ> ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, немȣ и синови емȣ и внȣко<мȣ> емȣ и прѣвнȣчитомȣ емȣ и ни ѡт когоже непот<ык-новенно>, поризмо господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем <господство ми>: жȣпан Коада велики дворник и жȣпан <Татȣл велики лѡгѡфет> и <Ȣдрище> вистиꙗр и Драгомир спатар и Крача пехарник и Ꙗлбȣл столникȣ и <Бадѣ комис> и Станчюл велики постелникȣ.

И аз нап<исах>, Стан граматик, въ брод Никополски, мѣсеца маи е̄ дьни, ꙗ лѣто ҂з̄нв.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului ⟨Radul voievod⟩. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Stan ⟨cu⟩ fiii, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină ⟨în⟩ Supţireni, din partea lui Malaia o funie şi jumătate, pentru că a cumpărat Stan de la Malaia pentru 500 aspri gata şi cu o iapă şi cu două vaci cu viţei. Şi iar să-i fie lui Stan ocină în Supţireni din partea lui Dumitru două funii pentru că a cumpărat Stan de la Dumitru pentru 1 000 aspri.

Şi iar să-i fie lui Stan ocină în Prădăliceşti toată partea lui Ada⟨uge⟩, oricît se va alege, pentru că a cumpărat Stan de la Adauge, cu 300 aspri şi cu un cal bun. Şi iarăşi să-i fie lui Stan ocină în Prădăliceşti din partea lui Manea a treia parte, fiindcă a cumpărat Stan de la ⟨Manea⟩ pentru 103 ⟨aspri⟩. Şi ⟨domniei mele⟩ au dat calul.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Coadă mare vornic şi jupan ⟨Tatul mare logofăt şi Udrişte⟩ vistier şi Dragomir spătar şi Cracea paharnic şi Albul stolnic şi ⟨Badea comis⟩ şi Stanciul mare postelnic.

Şi eu, Stan gramaticul, am scris în Vadul Nicopolei, luna mai 5 zile în anul 7052 ⟨1544⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXXIX/59. Copie din 1903. Copistul menţionează că originalul era rupt.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 313.

---

161 **⟨1544⟩ mai 14.**

† Милостїю божїю, Їѡ Радȣл воивода и господинъ въсое земли Ѹггровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радȣл воивода. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми Дръгою и Пътрȣ, със инхними синови си, елице им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Стръмба, дел за ѡчинȣ Микȣлои въса, ѡт полю и ѡт шȣм и ѡт вод, занеже ю ест дал Микȣл за своим добром волю и ѡт пред господства ми из радї една дешȣгȣбинȣ. И пак да им ест дел Кокошов въсѣ, ѡт по въс хотаром; и покȣпише Дръгою и Петрȣ тае ѡчинȣ ѡт Кокошȣ за ҂в̅с̅м̅ аспри готови. И продадоше Кокош за своим добрам волю и съ знанїе въсем мегїꙗшим.

И покȣпише Дръгою и Пътрȣ дел за ѡчинȣ Въсїивȣ въсах ѡт по въс хотаром, ѡт Фȣндею и ѡт Марѣш за з̅ флорници сребрени и със бирȣл. И покȣпише ѡт Нанȣл, братȣ Марешов, дел ѡт ѡчинȣ ȣникѣм се Владȣлов, въсах, ѡт по въс хотаром, за х̅ аспри готови . И покȣпише дел за ѡчинȣ Іѡнȣ Котею, въсах, ѡт Фȣндею за х̅ аспри готови. И продадоше и дадоше сїе людїе тех ѡчинȣ више реченȣ, за своим добром волѣ и ѡт пред господства ми.

И сего радї, дадох и господства ми, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ въ ѡхаб им и синови им и вȣнком и привнȣчетом и ни ѡт когоже непоколѣбимо, по реч господства ми.

Сеже свѣдѣтели поставлѣх господства ми: жȣпан Станко бивше дворник и жȣпан Коада велики дворник и жȣпан Татȣл велики логѡфет и Ѹдрищї вистїꙗр и Драгомир спатар и Ѧлбȣл столник и Крачѣ пехарник и Бадѣ комис и Станчюл постелник. Исправник, Дръгич спатар.

Пис маї д̅ї̅ дьни, в лѣт ҂з̅н̅г̅.

† Їѡ Радȣл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Drăgoi şi lui Pătru, cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Strîmba toată partea de ocină a lui Micul, din cîmp şi din pădure şi din apă, pentru că a dat-o Micul de a lui bunăvoie şi dinaintea domniei mele pentru o duşegubină. Şi iar să le fie toată partea

lui Cocoş, de peste tot hotarul; şi au cumpărat Drăgoi şi Pătru acea ocină de la Cocoş pentru 2 240 aspri gata. Şi a vîndut Cocoş de a lui bunăvoie şi cu ştirea tuturor megiaşilor.

Şi au cumpărat Drăgoi şi Pătru toată partea de ocină a lui Văsiiu, de peste tot hotarul, de la Fundei şi de la Mareş, cu 7 florinţi de argint şi cu birul. Şi au cumpărat de la Nanul, fratele lui Mareş, toată partea de ocină a unchiului său Vladul, de peste tot hotarul, pentru 600 aspri gata. Şi au cumpărat toată partea de ocină a lui Ion Coteiu de la Fundei, pentru 600 aspri gata. Şi au vîndut şi au dat aceşti oameni acele ocine mai sus-zise de a lor bunăvoie şi dinaintea domniei mele.

Şi de aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie lor ocină de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Cracea paharnic şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Ispravnic, Drăghici spătarul.

Scris în mai 14 zile, în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XC/7. Orig., hîrtie (29 × 21), pecete timbrată. Cu o traducere din 1820.

Datat după domn şi divan.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Strîmba*, 11—12. Trad. *D.I.R.*, *B*, 313—314.

---

162 ⟨1544⟩ iunie 2, Tîrgovişte.

† Милостію божію, Іѡ Радул воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сію повѣ<леніе господства> ми Манȣлȣи <и> Драгомир и Славчюл и Станчюл и Данчюл и Стан и Лȣпȣл и съ них синове, елице им Богъ <да>ст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Горни Пещишани съ въсѣм хотарѡм [1], понеже им <ест ст>ара и права ѡчинȣ, дѣдінȣ.

И паки да им ест ѡчинȣ планина на име Момчелѡв и Щеменѣлеле и Прислопȣл Стогȣлѡв, понеже им ест стара и права ѡчинȣ, дѣдінȣ.

И паки да<им ест ȣ> Горѣни една планина ѡт виноград и лȣкъ, каре елика се хтит избрати нихна ѡчина покȣпена, понеже ю покȣпит сіе людіе еже сȣт више писани ѡт Строе и ѡт синови Дȣшевȣ и ѡт синови Й . . . и ѡт дрȣзи синови Дȣшев и ѡт синови Ѡркан и ѡт Щефан и ѡт дрȣге Щефан и ѡт Дѣтко и ѡт Стан и ѡт попа Стоика и ѡт чето Татȣлѡв, понеже покȣпил за ҂в҃р <аспри> ѡт нихно добро волю.

Сего раді, дадох и господство ми Манȣлѡв и Драгомирȣ и Славчюлѡв и Станчюлѡв и Данчюлѡв и Станȣ и Лȣпȣлѡв, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, <им и синовомі> им и внȣкѡм и прѣвночетом и ни ѡт когоже непотѧкновено, по речи господства ми.

Сеже свѣдетеліе поставлѣним господство ми: жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан Татȣл <вел> логофет и жȣпан Ѹдрище велики вистіꙗр и Драгомир спатар и Албȣл столник и Радул пехарник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Дѣтко вел армаш.

Пис въ наст<олни град> Тръговище, мѣсеца юніе в҃ дьни, в лѣт ҂з҃нг.

† Іѡ Радул вѡевѡда, милостіѧ божіѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a ‹domniei› mele Manului şi Dragomir şi Slabciul şi Stanciul şi Danciul şi Stan şi Lupul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină la Peştişanii de Sus cu tot hotarul[1] pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Şi iar să le fie ocină muntele numit al lui Momcel şi Gemenele şi Prislopul Stogului, pentru că le este veche şi dreaptă ocină dedină.

Şi iar să ‹le fie la› Goreni un munte de vie şi luncă, oricît se va alege ocina lor cumpărată, pentru că au cumpărat aceşti oameni, care sînt mai sus scrişi, de la Stroe şi de la fiii lui Duşe şi de la fiii lui A... şi de la alţi fii ai lui Duşe şi de la fiii lui Orcan şi de la Ştefan şi de la alt Ştefan şi de la Detco şi de la Stan şi de la popa Stoica şi de la ceata lui Tatul, pentru că au cumpărat pentru 2 100 ‹aspri› de a lor bunăvoie.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea lui Manul şi Dragomir şi Slabciul şi Stanciul şi Danciul şi Stan şi Lupul, ca să le fie ocină şi de ohabă, ‹lor şi fiilor› lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul ‹mare› logofăt şi jupan Udrişte mare vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Radul paharnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Şi ispravnic, Detco mare armaş.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna iunie 2 zile, în anul 7053 ‹1545›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Gorj, nr. 22. Orig., perg. (30 × 41), rupt, pecete timbrată. Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, p. 110—112 (sub 1545).

---

[1] Cuvintele: „съ въсѣм Хотарѡм" (cu tot hotarul) sînt scrise peste un text răzuit.

163 1544 (7052) iunie 22, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воевода и господинь въсою земле Ѹгрр‹ов-лахїнское›, синь великаго ‹и› прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми почтеном болѣрини господство ми жȣпан Ѡпрѣ дворникȣ и съ них синови, елище мȣ Богь припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Клокотич ѡт дел Блъборев четвръти дел, понеже прїнде ѡн прѣд господства ми ѡт своим добром волю тере ѡ даде и поклони болѣринȣ господство ми више писанȣ, Ѡпреи дворникȣ. И господство ми дадоше кон. И пак да ест жȣпан Ѡпрев дворникȣ и братȣ емȣ Драгомир портарȣ и Ѡанев ѡчинȣ ȣ Клокотич, дел синови Югев, варе колико кет бит имах въса ȣ Клокотич; понеже имаше болѣри господство ми више речени съпренїе прѣд господства ми със синови Югев над таи више писана ѡчина. И тако преше синови Югев прѣд господства ми како сȣт и ѡни имал бащина над таю ѡчинȣ. И господство ми гледах и сȣдих със въси почтеними правители господство ми ‹и›знаидох господство ми како сȣт синови Югев нѣкои кȣпци и над таю ѡчинȣ, ѡни не имаше ни едно метех. Таже дадох и господство ми болѣрини господство ми да им изметинт аспрїи и болѣри господство ми

вратѣше им готови аспри и ѡт над ѡчинꙋ и ѡт над книге, ҂а҃ѵое аспри. И ѡсташе синови Югев ѡт закон ѡт пред господство ми.

И хотарꙋл да се знает ѡколо местом: ѡт краꙗ Савалев право даже до Балѣ Брагови, а ѡт Ѡбръшїꙗ Брагови, слемѣ[1] даже до Мъгꙋрѣ и ѡт тꙋꙗ, пак слѣме, до Пꙋта Сасꙋлѡв, а ѡт тꙋꙗ, слѣме, даже до Савеле. Понеже тїе комате еже ест више речени комате ѡниже сꙋт покꙋпене ѡт Блъборѣ, рѡдїтел Ѡанев ѡт Воико Мисескꙋл и ѡт братїꙗм его.

Сего радї, дадох и господство ми болѣри господство ми жꙋпанꙋ Ѡпреи дворникꙋ и братꙋ емꙋ Драгомирꙋ портарꙋ и Ѡнев ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, им и синовим им и внꙋком им и прѣвнꙋчитом им и ни ѡт когоже непотькновено, поризмо господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господства ми: жꙋпан Станко бивши велики дворникꙋ и жꙋпан Кода велики дворникꙋ и жꙋпан Татꙋл велики лѡгѡфетꙋ и Ꙋдрище вистїꙗр и Драгомир спатарꙋ и Радүл пехарникꙋ и Ѧлбꙋл столникꙋ и Бадѣ комис и Станчюл велики постелникꙋ. Исправник, Кода велики дворникꙋ.

И аз, Стан граматик, еже написах въ столнїи град Тръговище, въ мѣсеца юнїе к҃в дьни, в лѣт ҂з҃не.

† Їѡ Радүл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele jupan Oprea vornicul şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Clocotici din partea lui Bîlborea a patra parte, pentru că a venit el înaintea domniei mele de a sa bunăvoie de a dat-o şi a închinat-o boierului domniei mele mai sus-scris, lui Oprea vornicul. Şi domniei mele au dat calul. Şi iar să-i fie jupanului Oprea vornicul şi fratelui lui, Dragomir portarul şi lui Oană ocină în Clocotici partea fiilor lui Iuga, oricît vor fi avut în Clocotici, toată; pentru că au avut boierii domniei mele mai sus-zişi pîră înaintea domniei mele cu fiii lui Iuga pentru acea mai sus-scrisă ocină. Şi aşa pîrau fiii lui Iuga înaintea domniei mele că au avut şi ei baştină pe acea ocină. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregătorii domniei mele şi am aflat domnia mea că sînt fiii lui Iuga nişte cumpărători şi pe acea ocină ei nu au nici un amestec. Deci am dat domnia mea boierilor domniei mele să le lepede asprii şi boierii domniei mele le-au întors banii gata şi pe ocină şi pe cărţi, 1 475 aspri. Şi au rămas fiii lui Iuga de lege dinaintea domniei mele.

Şi hotarul să se ştie în jurul locului: din capătul Savalei drept pînă în Valea Dracului, iar din Obîrşia Dracului, culmea[1], pînă în Măgurea şi de aci, iarăşi culmea pînă la Drumul Sasului, iar de aci culmea, pînă la Savele. Pentru că aceste averi care sînt mai sus zisele averi, ele au fost cumpărate de Bîlborea, părintele lui Oană, de la Voico Misescul şi de la fraţii lui.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea boierilor domniei mele jupanului Oprea vornicul şi fratelui lui, Dragomir portarul şi lui Oană, ca să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost mare vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Radul paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Coadă mare vornic.

Şi eu, Stan gramaticul, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte n luna iunie 22 zile, în anul 7052 ‹1544›.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Col. Prof. Ion Ionaşcu, nr. 6. Orig., hîrtie (27 ×42), pecete timbrată.

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.

164

1544 (7052) iulie 7, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радул воевода и господинъ въсои земле Ѹгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми свѣтомȣ монастирȣ еже се зовет Бистрицȣ, идеже ест храм прѣчистне владїчице наше Богородїце и приснодѣвѣи Марїе, ꙗкоже да им бȣдет село Строещїи със въсом хотар, понеже ест стара и права ѡчинȣ и дѣдїнȣ свѣтомȣ монастирȣ.

Ӑ потом, имаше калȣгери и ѡтцȣ егȣменȣ Ѡнофрие със варошаним ѡт Ӑргиш съпрѣнїе прѣд господства ми радї таи ѡчинȣ. И плакаше се Ӑрьгишани прѣд господства ми, како и притеснȣт калȣгери ѡт Бистрицȣ. Ӑ господство ми ȣ тем гледах и сȣдї съ въсѣми честитими властелиними господства ми и прочетах господства ми книге и иних господарне кои сȣт прѣжде били ѡт стари дьни. И изнаидох господство ми како ест стара и права ѡчинȣ свѣтомȣ монастирȣ.

Єщеже послах господство ми по болѣринȣ господства ми жȣпан Болȣшин велики питар, ꙗкоже да гледает и да хотарисает таи ѡчинȣ със Ӑргишани. И изнаидоше више писанȣ болѣринȣ господства ми и със вї-тим <болѣ>[1]ри како сȣт пристъпили Ӑргишани много прѣко стари хотар. И ȣзех господство ми ѡт варош едно гривнȣ, почто радї притеснише ѡчинȣ свѣтомȣ монастирȣ без закона и без правдȣ. И ѡсташе Ӑргишани ѡт закона със злои ѡргию ѡт <къ господства ми>[1].

Ӑ господство ми ȣ тем дадох свѣтомȣ монастирȣ, ꙗкоже да се знает покȣде ест хотар ѡт стари дьни: ѡт Пискȣл Бладов дори ȣ Гльма Мълинишȣлȣи <и>[1] дори ȣ Пискȣл Шкѣȣлȣи ѡт згор и ѡт тȣꙗ, право ȣ Ѹста <Чер>[1]нец<ȣлȣи>[1] и ѡт вале, дори ȣ Пискȣл Џȣр<џї>[1]вȣ и ѡт Пискȣл Џюрџїв, дори ȣ слѣме и ѡт тȣꙗ, <дори ȣ ѡбръшїꙗ Боȣлȣи и ѡт>[1] тȣꙗ, ȣ Пискȣл Горȣнетȣлȣи ѡт згорȣ и ѡт тȣꙗ, по слѣме, дори ȣ Гльма П<ънишȣлȣи>[1] и ѡт тȣꙗ, прѣ Ѡбръшїꙗ Калȣгеровȣ и ѡт тȣꙗ, даже ȣ Ѡбръшиꙗ Пътровȣ и ѡт тȣꙗ, по слѣме, дори ȣ Ѡбръшїꙗ Пиетришȣлȣи и ѡт тȣꙗ, све по слѣме, дори и дъбȣ, ȣ ѡбръшїꙗ Пȣт Тръгȣлȣи и ѡт дъбȣ, дори ȣ Мȣкѣ Стръмбеи и дори ȣ хотарȣл Костещилор и ѡт тȣꙗ, даже ȣ Мȣкѣ Телман, понеже сию више именитȣ ѡчинȣ, а ѡни и хотарисаше ѡт дьни стараго Мирча воеводе и ѡт дьни покоинаго Басарабȣ воевода.

Такождере и господство ми дадох свѣтомȣ монастирȣ ѡт Бистрицȣ, ꙗкоже да им бȣдет въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господства ми: жȣпан Станко дворник и жȣпан Коадъ велики дворник и жȣпан Татȣл велики логофет и Ѹдрище вистиꙗр и Драгомир спатар и Ӑлбȣл столник и Радул пехарник и Бадѣ комис и Станчюл постелник. Испарвник, Станко бивше велики двѡрникȣ.

Писах аз, Иванча, иже въ мали днꙗцї, ȣ град дивни Тръговище, мѣсеца юлие з҃ дьни, в лѣто ҂знв҃.

† Їѡ Радул бѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi prea bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri care se numeşte Bistriţa, unde este hramul preacuratei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, ca să-i fie satul Stroeştii cu tot hotarul, pentru că este veche şi dreaptă ocină şi dedină a sfintei mănăstiri.

Iar apoi, călugării şi părintele egumen Onofrie au avut pîră cu orăşenii din Argeş înaintea domniei mele pentru această ocină. Şi s-au plîns argeşenii înaintea domniei mele că îi cotropesc călugării de la Bistriţa. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat, cu toţi cinstiţii vlastelini ai domniei mele şi am citit domnia mea şi cărţile altor domni care au fost mai înainte, din zilele vechi. Şi am aflat domnia mea că este veche şi dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Încă am trimis domnia mea pe boierul domniei mele jupan Boluşin marele pitar, ca să cerceteze şi să hotărnicească această ocină cu argeşenii. Şi a aflat mai sus-scrisul boier al domniei mele şi cu 12 boieri că au călcat argeşenii mult peste hotarul vechi. Şi am luat domnia mea de la oraş o grivnă pentru că au cotropit ocina sfintei mănăstiri fără lege şi fără dreptate. Şi au rămas argeşenii de lege cu rea urgie de la ⟨domnia mea⟩[1].

Iar domnia mea, întru aceasta, am dat sfintei mănăstiri, ca să se ştie pe unde este hotarul din zilele vechi: din Piscul lui Vlad pînă în Gîlma Mălinişului ⟨şi...⟩[1] pînă în Piscul Şcheaului din sus şi de acolo drept în Gura Cerneţului şi din vale, pînă în Piscul Giurgiului şi din Piscul Giurgiului, pînă în culme şi de acolo ⟨pînă în obîrşia Boului şi de⟩[1] acolo în Piscul Gorunetului din sus şi de acolo pe culme pînă în Gîlma P⟨ăişului⟩[1] şi de acolo pe Obîrşia Călugărului şi de acolo pînă în Obîrşia lui Pătru şi de acolo, pe culme, pînă în Obîrşia Pietrişului şi de acolo, tot pe culme, pînă în stejar, în obîrşia Drumului Tîrgului şi din stejar, pînă în Muchea Strîmbei şi pînă în hotarul Costeştilor şi de acolo pînă în Muchea Telman, pentru că această mai sus-numită ocină, ei au hotărnicit-o din zilele lui Mircea voievod cel Bătrîn şi din zilele răposatului Basarab voievod.

De asemenea şi domnia mea am dat sfintei mănăstiri de la Bistriţa, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Tatul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Radul paharnic şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Ispravnic, Staico fost mare vornic.

Am scris eu, Ivancea, cel între diecii mici, în minunata cetate Tîrgovişte, luna iulie 7 zile în anul 7052 ⟨1544⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 497 (Bistriţa, LVI/4). Orig., hîrtie (42 × 28), pecete timbrată. Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 192, f. 562 v — 563, 202, f. 446—447 şi 713, f. 779—780.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 314—315. Leonăchescu, *Stroeşti-Argeş*, 26—27.

---

[1] Loc rupt.

165 1544 (7052) august 29, Mănăstirea Mislea.

† Милостию божию, Їѡ Радꙋл воевода и господинь въсои земле Ѹггровлахиское, синъ великаго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми Стънилъ и съ синови си, на име Радꙋл и Кръстѣ и Стоика и съ них синови си, елице им Богъ даст, ꙗкоже да им бꙋде ꙋ Стежарꙋл Билцовꙋ ѡчинꙋ, дел Лазарѡв въсах [1], третаго дела ѡт по въсех хотарꙋ ꙋ поле и ꙋ шꙋмꙋ и ꙋ водꙋ и ꙋ селище и ꙋ село и ѡт по въсъдꙋ, понеже га покꙋпи Стънилъ и съ синови си ѡт Лазар за л҃в флорини. Ꙗли продаде Лазар ѡт своим добром волю и съ знание въсем мигиꙗшом и ѡт горне и ѡт издолни.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им бꙋде ѡчинꙋ и ѡхабꙋ ним и синовом им и внуком им и прѣвнꙋчетом им. И въ них пръдаликѫ да нѣст. И ѡт никогоже непотакновено, по реч господства ми.

Сеже сведетилие: жꙋпан Стоика [2] дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋпан Строе спатар [3] и Ѹдрище вистиꙗр и Радꙋл пехарник и Ꙗлбꙋл столник и Бадѣ комис и Станчюл постелник. Исправник, Падꙋре лѡгѡфет.

Исписа се ꙋ Мислѣ, мѣсеца аꙋгꙋст к҃ѳ дьни, в лѣт ҂з҃нв.

† Їѡ Радꙋла вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stănilă cu fiii săi, anume: Radul şi Cîrstea şi Stoica şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Stejarul Bilţului, toată[1] partea lui Lazăr, a treia parte, de peste tot hotarul şi în cîmp şi în pădure şi în apă şi în selişte şi în sat şi de pretutindeni, pentru că a cumpărat Stănilă şi cu fiii săi de la Lazăr pentru 32 florini. Însă a vîndut Lazăr de a lui bunăvoie şi cu ştirea tuturor megieşilor şi din sus şi din jos.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori: jupan Stoica[2] vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Stroe spătar[3] şi Udrişte vistier şi Radul paharnic şi Albul stolnic şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Isprâvnic, Pădure logofăt.

S-a scris în Mislea, luna august 29 zile în anul 7052 ⟨1544⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 498 (Ep. Rîmnic, C/1). Orig., hîrtie (31 × 21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1820.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 108—110. Trad. *D.I.R.*, *B*, 315—316. Facs. *ibidem*, 507.

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.
[2] În loc de: „Staico".
[3] În loc de: „iost".

---

166 1544 (7053) octombrie 6.

† Милостїю божїею, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахиискои, синъ великаго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми болѣринꙋ господства ми Стан Папа със синови си, ꙗкоже да мꙋ

ест негое дел ѡт Кꙋнещи и Кръчещїи въси и ацигании на име Кошотъ съ ациганка и съ синови си и Мамачюк съ синови си, понеже ми сꙋт били старе и праве ѡчине, дѣдїне. Тогаи радї, нихто да мꙋ не смѣет запрѣтити през сїю книгꙋ господства ми, ниедин болѣрин ѿ болѣри господства ми, понеже съм помиловал господство ми више реченꙋ болѣринꙋ господства ми със негове селах и ацигани радї слꙋжбꙋ еже ми ест послꙋжил господства ми.

Сего радї мꙋ съм дал и господство ми, ꙗкоже да мꙋ сꙋт више речене селах и ацигани въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Исправник, Радꙋл вел пехарник.
Пис ѡхтомврїе ѕ҃ дьни, в лѣт ҂зн҃г.
† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele Stan Papa cu fiii săi, ca să-i fie toate părţile lui din Cuneşti şi din Crăceşti şi ţiganii anume Coşotă cu ţiganca şi cu fiii săi şi Mamaciuc cu fiii săi, pentru că i-au fost vechi şi drepte ocine, dedine. De aceea, nimeni să nu îndrăznească să-l oprească peste această carte a domniei mele, nici un boier dintre boierii domniei mele, pentru că am miluit domnia mea pe acest boier al domniei mele cu satele lui şi cu ţiganii pentru slujba pe care mi-a slujit-o domniei mele.

Pentru aceasta, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie mai sus-zisele sate şi ţigani de ocină şi ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.
Ispravnic, Radul mare paharnic.
S-a scris în octombrie 6 zile, în anul 7053 ⟨1544⟩.
† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A.N., MMCMIV/2. Orig., hîrtie (28×20,5), pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Slav şi trad. Ionescu-Nişcov, *Doc. inedite*, 153—154.

---

167 1544 (7053) octombrie 16, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ꙋгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ глаголеми Бистрицꙋ, идеже ест храм прѣсвѣтѣ владїчице наше Богородице и присно дѣвѣи Марїе, ꙗкоже да мꙋ ест воденице ѡт на рекꙋ госпожде, идеже ,ест на Крънгꙋ, понеже им ест старе и праве дѣдїне.

А потом, имаше ѡтцꙋ егꙋменꙋ Ѡнофрїе съ[с]прѣние прѣд господства ми със Михнѣ, брат Бланкꙋлов логофет радї тези воденице. А господства ми ꙋ том гледах и сꙋдих съ въсѣми честитими правители господства ми и еще же прочетах господства ми и книге покоинаго Влада воевода Калꙋгера и покоинаго Хꙋбавꙋ Радꙋла воевода и изнаидох господства ми како сꙋт биле дадене ѡт покоинаго Пръвꙋл дворникꙋ тези воденице по прѣжде свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Бистрицꙋ аиꙋ и притесниша Бланкꙋл логофетꙋ, таже им ꙋзеше тези воденице. А господство ми ꙋ тем пак помиловах свѣтаа монастирꙋ със <сїе воденин>це ере им сꙋт старе и праве дѣдїне комате.

Сего радї, дадох и господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ глаголеми Бистрицꙋ ꙗкоже да мꙋ ест тези воденице със въсѣ ѡчина и със мѣсто и със перивꙋли и със бранище и със свем, а Михнѣ ни едно работꙋ и ни едно метехꙋ да не имат със теизи воденице ере ѡста ѡт закона ѡт прѣд господства ми и ни ѡт когождо непотѫкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господства ми: жꙋпан Станко бивше дворник и жꙋпан Коадъ велики дворник и жꙋпан Ѹдрище велики вистиꙗр и Бадѣ Аꙗз постелник и Драгомир спатар и Албꙋл столник и Радꙋл пехарник и Бадѣ комис и Станчюл постелник. Исправник, Кирка дворник.

Писах аз, Иванча граматик ꙋ град Тръговище, мѣсеца ѡхтомвріе ѕ҃і дьни, в лѣт ҂з҃нг.

† Іѡ Радꙋл вѡевѡда, милостіѧ божіѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Bistriţa, unde este hramul presfintei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, ca să-i fie morile de pe Rîul Doamnei, unde este la Crîng, fiindcă îi sînt vechi şi drepte dedine.

Iar apoi, părintele egumen Onofrie a avut pîră înaintea domniei mele cu Mihnea, fratele lui Vlaicul logofătul, pentru aceste mori. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi încă am citit domnia mea şi cărţile răposatului Vlad voievod Călugărul şi ale răposatului Radul voievod cel Frumos şi am aflat domnia mea că au fost date aceste mori mai înainte sfintei mănăstiri de la Bistriţa de răposatul Pîrvul vornicul, însă le-a cotropit Vlaicul logofătul, de a luat aceste mori. Iar domnia mea întru aceasta. am miluit iarăşi sfînta mănăstire cu ⟨ acele ⟩ mori, căci îi sînt vechi şi drepte averi de moştenire.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri numite Bistriţa, ca să-i fie aceste mori cu toată ocina şi cu loc şi cu grădini şi cu branişte şi cu totul, iar Mihnea să n-aibă nici o treabă şi nici un amestec cu aceste mori, căci a rămas de lege dinaintea domniei mele. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan Coadă mare vornic şi jupan Udrişte mare vistier şi Badea Aiaz postelnic şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Radul paharnic şi Badea comis şi Stanciul postelnic. Ispravnic, Chirca vornic.

Am scris eu, Ivancea grămăticul, în cetatea Tîrgovişte, luna octombrie 16 zile în anul 7053 ⟨ 1544 ⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 499 (Bistriţa, XLVI/3). Orig., hîrtie (41 × 28), pecete timbrată. Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, ms. 192, f. 596v—597, 202, f. 390 v şi 713, f. 568—569.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 316—317.

---

168 1545 (7053) ianuarie 16, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Іѡ Радꙋл воевода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ глаголеми Говора, ꙗкоже да

им бꙋдет село що се зовет Стоичанїи ѡт на Ѡлт със въс хотар, понеже ест стара и права ѡчина и дѣдина.

А потом, имаше ѡтцꙋ егꙋменꙋ Теѡдорꙋ и съ братиꙗм сьпрѣнїе прѣд[1] господства ми със болѣри ѡт Нꙋчет, със синови Влаикꙋлов и със анепсеи Влаикꙋлов със Ꙋрс и със Костѣ и ещеже мнози ѡт анепсеи Влаикꙋлов, радї таи село Стоичанїи. А господство ми ꙋ тем гледа и сꙋдих съ въсѣми честитими властелиними господства ми и прочетах господство ми книге покоинаго Радꙋла воевода и покоинаго Басарабе воеводе и изнаидох господства ми како ест била покꙋпена таи ѡчина Стоичание ѡт Їѡ Радꙋла воевода ѡт Влаикꙋла за ҂а҂і аспрї. А Влаикꙋла пак си покꙋпи със тези више писани аспри село Нꙋчетꙋла, пак <за> ҂а҂і аспрї. Али продаде Влаикꙋла Стоичании за неговꙋ добрꙋ волю. А ꙋ тем, сини Влаикꙋлов, Ꙋрс и Костѣ и анепсеи Влаикꙋлов, а ѡни ѡсташе ѡт закон ѡт прѣд господства ми ещеже и със срамотꙋ.

Сего радї, дадох и господство мо светомꙋ монастирꙋ еже се зовет Говора, ꙗкоже да им бꙋдет село Стоичанїе със въс хотар въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ иноком и прѣиноком и ни ѡт когождо непоколѣбимо по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господства ми: жꙋпан Станко бивше дворник и жꙋпан <Коадъ>[2] велики двѡрник и жꙋпан Ꙋдрище велики вистїꙗр и жꙋпан Строе бив спатар и Драгомир велики спатар и Ꙗлбꙋл столник и Радꙋл пехарник и Бадѣ комис и Станчюл велики постелник. Исправник, Бадѣ Аꙗз постелник.

И аз, Иванча, иже написах въ столни град Тръговище, мѣсеца генарїе ѕї дьни в лѣт ҂знг.

† Їѡ Радꙋл вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Govora, ca să-i fie satul care se numeşte Stoicianii de pe Olt, cu tot hotarul, pentru că este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut pîră părintele egumen Teodor şi cu fraţii înaintea[1] domniei mele cu boierii de la Nucet, cu fiii lui Vlaicul şi cu nepoţii lui Vlaicul, cu Urs şi cu Costea şi încă mulţi din nepoţii lui Vlaicul, pentru acel sat, Stoicianii. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat, cu toţi cinstiţii vlastelini ai domniei mele şi am citit domnia mea cărţile răposatului Radul voievod şi ale răposatului Basarab voievod şi am aflat domnia mea că acea ocină Stoiciani a fost cumpărată de Io Radul voievod de la Vlaicul pentru 11 000 aspri. Iar Vlaicul iarăşi şi-a cumpărat cu acei mai sus-scrişi aspri satul Nucetul, iarăşi pentru 11 000 aspri. Însă Vlaicul a vîndut Stoicianii de a lui bunăvoie. Iar întru aceasta, fiii lui Vlaicul, Urs şi Costea şi nepoţii lui Vlaicul, iar ei au rămas de lege dinaintea domniei mele şi încă şi cu ruşine.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri care se numeşte Govora, ca să-i fie satul Stoicianii cu tot hotarul de ocină şi de ohabă şi călugărilor şi celor care vor mai fi călugări şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Staico fost vornic şi jupan <Coadă>[2] mare vornic şi jupan Udrişte mare vistier şi jupan Stroe fost spătar şi Dragomir mare spătar şi Albul stolnic şi Radul paharnic şi Badea comis şi Stanciul mare postelnic. Ispravnic, Badea Aiaz postelnic.

Şi eu, Ivancea, care am scris în cetatea de scaun Tîrgovişte, luna ianuarie 16 zile în anul 7053 <1545>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 500 (Govora, VI/5). Orig., hîrtie (41 × 28), pecete timbrată. Cu o traducere din 1843, Traduceri ibidem, ms. 234, f. 123 v — 124, 447, f. 152 şi 463, f. 15.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 317.

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.

[2] Loc rupt.

169 — 1545 (7053) ianuarie 19, Tîrgovişte.

† Милостїю божїею, Їѡ Радул воевода и господинъ въ<соиземли> Ȣггровлахїискои, синъ великаго о прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми <сїе по>велѣнїе господства ми почтеним болѣри госдподство ми жȣпан Радул лѡгѡфет <и Ѡпрѣ> постелникȣ и съ них синови, елице им Богъ припȣстит, ꙗкоже да и<м ест ѡчинȣ ȣ Вѣцел ѡт през въс> хотарѡм, понеже их покȣпи Радул лѡгѡфетȣ и Ѡпрѣ постелникȣ ѡт Тȣдѡр ѡт ... за ...

<И пак>и да им ест ȣ Вѣцел третаго дело Станчюлѡв сва, понеже прииде братȣл Станчюлѡв, именим Дȣмитрȣ ... пред господства ми тере ю дадоше и поклонише Радулоѡв лѡгѡфетȣ и Ѡпреи постелникȣ, а Радул лѡгѡфетȣ и Ѡпрѣ постелникȣ дар<овал по Дȣмитрȣ съе ...> ѡт атлаз, въс злато, цено его за ҂д̃ аспри ...

... тере пописа Станчюл и жителница емȣ Ивана ...

<И> пак да им ест ȣ Вѣцел ѡт дела Пътрѡв трета<го дело, понеже ю по>кȣпи ѡт Пътрȣ за т̅л̅д̅ <аспри готови>.

<Сего радї, дадох и господство> ми жȣпан Радулѡв лѡгѡфетȣ и Ѡпреи <постелникȣ, ꙗкоже да им ест въ ѡчин>ȣ и ѡхабȣ, ним и синовим <им и внуком и прѣвнȣчетом им и ни> ѡт когоже <непотъкновено, по ѡризмо господства ми>.

<Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Коадъ вел> дворникȣ и жȣпан Та<тȣл вел лѡгѡфет и Ȣдрище вистїꙗр и Строе бив вел спатар и Драгомир спатар и Ꙗлбȣл столникȣ и Радул пехари>кȣ и Бадѣ комис и Станчюл велик<и постелник. И> исправник, Строе спатар.

И аз, Стан, еже н<аписах въ настолни град> Тръговищї, въ мѣсеца генȣарїе ѳ̅і̅ дьни, в лѣт ҂з̅н̅г̅.

† Їѡ Радул вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod şi domn a toată ⟨ţara⟩ Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea ⟨această⟩ poruncă a domniei mele cinstiţilor boieri ai domniei mele jupan Radul logofătul ⟨şi Oprea⟩ postelnicul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să ⟨le fie ocină în Veţel de peste tot⟩ hotarul, pentru că au cumpărat Radul logofătul şi Oprea postelnicul de la Tudor din ... pentru ...

⟨Şi iar⟩ să le fie în Veţel a treia parte, a lui Stanciul toată, pentru că a venit fratele lui Stanciul, anume Dumitru ... înaintea domniei mele de a dat şi a închinat lui Radul logofătul şi lui Oprea postelnicul, iar Radul logofătul şi Oprea postelnicul l-au dăruit ⟨pe Dumitru cu ...⟩ de atlaz, tot aur, preţul lui 4000 aspri ...

... de au subscris Stanciul şi soţia lui, Ivana...

⟨Şi⟩ iar să le fie în Veţel din partea lui Pătru, a treia ⟨parte, pentru că⟩ a cumpărat-o de la Pătru pentru 334 ⟨aspri gata⟩.

⟨De aceea, am dat şi domnia⟩ mea jupanului Radul logofătul şi lui Oprea ⟨postelnicul, ca să le fie de ocină⟩ şi ohabă, lor şi fiilor ⟨lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi⟩ de nimeni ⟨neatins, după porunca domniei mele⟩.

⟨Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Coadă mare⟩ vornic şi jupan Ta⟨tul mare logofăt şi Udrişte vistier şi Stroe fost mare spătar şi Dragomir spătar şi Albul stolnic şi Radul paharn⟩ic şi Badea comis şi Stanciul mare ⟨postelnic. Şi⟩ ispravnic, Stroe spătar.

Şi eu, Stan, care am ⟨scris în cetatea de scaun⟩ Tîrgovişte, în luna ianuarie 19 zile, în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de Artă al R.S.R., Cabinetul de Stampe, nr. 7. Orig., hîrtie, rupt, pecete timbrată, căzută.

---

170 **1545 (7053) martie 25, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ȣгровлахиискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми ѡвемзи чьловѣцї на име: Нѣкшȣл и братȣ емȣ Ѡанча и Нан съ братїꙗм си, Стоика и Добротъ и Кръстѣ и Вин⟨ти⟩[1]лъ и съ них синови, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Попещї, варе елика мȣ се хтет избрати негѡв дел, понеже мȣ ест стара и права ѡчинȣ и дедїнȣ.

Ꙗ потом, имали сȣт притесненїе ѡт Драгȣл столникȣ, тере мȣ ест биѡ ȣзел ѡчинȣ еже ест више писана, без ниг една вина и без закон. И тако господство ми гледахмо редȣ съ чьститими правителїе господства ми и изнаидох господство ми ере не сȣт имали више писани чьловѣцї ни едно вин Драгȣлѡв столникȣ и Драгȣл столник нѣст имал ни едно метех със ѡчинȣ ѡвемзи чьловѣцї.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, ним и синовом им и виȣкѡм и превиȣчетом им и ни ѡт когоже непотъкновени, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Драгич велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ велики дворник и Ȣдрище вистїꙗр и Драгомир спатар и Бадѣ комис и Драгомир велики постелник. Исправник, Сима вистїꙗр.

И аз, Иѡн, пис въ стол Бȣкȣрещи, мѣсеца мартїе к҃е дьни ,в лѣт ҂зн҃г.

† Їѡ Мирча воѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume: Neacşul şi fratelui său Oancea şi lui Nan cu fraţii săi, Stoica şi Dobrotă şi Cîrstea şi Vintilă şi cu fiii lor, ca să le fie ocină în Popeşti, oricît se va alege partea lor, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut cotropire de la Dragul stolnicul, de le-a luat ocina care este mai sus-scrisă, fără nici o vină şi fără lege. Şi astfel domnia mea am cercetat rîndul cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că n-au avut mai sus-scrişii oameni nici o vină faţă de Dragul stolnicul şi Dragul stolnicul n-a avut nici un amestec cu ocina acestor oameni.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Drăghici mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi Udrişte vistier şi Dragomir spătar şi Badea comis şi Dragomir mare postelnic. Ispravnic, Sima vistier.

Şi eu, Ion, am scris în scaunul Bucureşti, luna martie 25 zile, în anul 7053 <1545>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXCIX/11. Orig., perg. (24 × 30), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. Grecianu, *Genealogiile*, II, 173; *D.I.R.*, *B*, 320.

---

[1] Loc rupt.

171

1545 (7053) aprilie, Bucureşti.

† Милостию божию, Іѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радула воеводе. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми слꙋзем господства ми Б<он>ко и съ синови си и Гюрман и съ братиꙗм си и Рошка и съ братиꙗм си и Радꙋл и съ братиꙗм си ещеже и съ них синови, елици им Богъ припꙋстит, ꙗкоже да им бꙋдет ꙋ Горни Брътиꙗни и ꙋ Грѡшни[1] ѡт по вѫс ѡчинꙋ три ꙋже, понеже им сꙋт старе и праве ѡчиние, дѣдине ѡт дѣди придѣди.

А потом, имаше више писани людїе притеснение и силост еще при дьни Вентилъ воеводе, тере им ꙋзеше више рѣх села Грошни[1] и Брътиꙗнїи, тере ю даде калꙋгером ѡт Бржадет, а више писани людиїе въ мѣсто села Брътиꙗни и Грошни[1] даде им дрꙋго село и еще им придаде ...[2] аспри готови господски зрадї село Грѡшни[3]. А при дьни Радула воевода Калꙋгера, паки имаше прꙋ съ калꙋгери ѡт' Бржадет. Тако ѡни их ... им дѣдинꙋ въса села Брътиꙗнїи и Грошни[1] и съ въсом хотарѡм, а аспри ѡстах господски и ꙋзеше их Радула воеводе. А више писани людїе да си ѡбладꙋет въса села и комате и планина еже се зове Дръгина и Брътꙋпꙋл Мечкев и Збꙋчꙋматꙋл.

А потом, пак имаше више писани людїе прꙋ пред господства ми със калꙋгери. Тако, господство ми сꙋдих и гледах съ въси правителие господства ми и изнандох господство ми како нѣст имали калꙋгери ѡт Бржадет никѡгдаже ни едно метѣх, нꙋ сꙋт били притеснили своиѡм силост. И на сорѡк не прїидоше пред господства ми, нꙋ ѡсташе ѡт закона а калꙋгери по веки метѣх да не имате.

И хотаре да им се знает: ѡт фагꙋл ѡт пꙋт по хотар, даже до Грꙋю Лазꙋлѡв и до Грꙋюл Селищоарѡв и до Валѣ кꙋ Петрилѣ и ѡт тꙋн, валѣ, даже до рѣцѣ и ѡт тꙋн, по рѣцѣ, даже до поени, по хотар, дори до Лъкшорꙋ и по слѣме и до Малꙋл Стежерелꙋлꙋи и ѡт тꙋн, по хотар, до Фънтъна Лазꙋлѡв и по хотар, до рѣцѣ и паки даже до Коаста Жꙋделѡв и по слѣме и до Камен Хънсев и по малꙋл Фъцецелꙋлꙋи и по валѣ, до фаг ѡт кале.

Сего радї, дадох и господство ми више имените людїе, ꙗкоже да им бꙋдет ѡчине и ѡхабе, ним и синовом емꙋ и прѣвнꙋчетом им и ѡт никогѡже непоколѣбимо, по реч <господства ми>.

<Сеже и> сведетелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Дръгич велики бан и жꙋпан Вентилъ велики дворник и Барбꙋл вистиꙗр и Д<рагомир спатар и Конда> столник и Бадѣ комис и Драгомир постелник. Исправник, Ѳеѡдор лѡгѡфет.

И аз, Стан граматик, еже <написах> ꙋ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца априлїе ...[2] дьни въ лѣт ҂зн҃г.

† Іѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Voico și cu fiii săi și Ghiurman și cu frații săi și Roșca și cu frații săi și Radul și cu frații săi, încă și cu fiii lor, cîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie în Brătianii de Sus și în Groși[1] trei funii de peste toată ocina, pentru că le sînt vechi și drepte ocine, dedine, din moși, strămoși.

Iar apoi, oamenii mai sus scriși au avut cotropire și silă încă din zilele lui Vintilă voievod, de le-a luat mai sus-spusele sate, Groșii[1] și Brătianii și le-a dat călugărilor de la Brădet, iar oamenilor mai sus scriși le-a dat, în locul satelor Brătianii și Groșii[1], un alt sat, și încă le-a mai dat ...[2] aspri gata domnești pentru satul Groși . Iar în zilele lui Radul voievod Călugărul iarăși au avut pîră cu călugării de la Brădet. Astfel ei ... lor dedină toate satele, Brătianii și Groșii[1], și cu tot hotarul, iar asprii au rămas domnești și i-a luat Radul voievod. Iar oamenii mai sus-scriși să-și stăpînească toate satele și averile și munții ce se chiamă Drăghina și Vîrtopul Mecichei și Zbuciumatul.

Iar apoi, oamenii mai sus-scriși iar au avut pîră înaintea domniei mele cu călugării. Astfel domnia mea am judecat și am cercetat cu toți dregătorii domniei mele și am aflat domnia mea că n-au avut călugării de la Brădet niciodată nici un amestec, ci au cotropit cu silă. Și la soroc n-au venit înaintea domniei mele, ci au rămas de lege, iar călugării mai mult amestec să nu aibă.

Și hotarele să se știe, din fagul din cale pe hotar, pînă la Gruiul Lazului și pînă la Gruiul Siliștoarei și pînă în Valea cu Pietrile și de aici valea pînă în rîu și de aici, pe rîu, pînă la poieni, pe hotar, pînă la Lăcșoru și pe culme și pînă la Malul Stejerelului și de aici, pe hotar, pînă la Fîntîna Lazului și pe hotar pînă la rîu și iarăși pînă la Coasta Judelui și pe culme și pînă la Piatra lui Hînsea și pe malul Făgețelului și pe vale pînă la fagul din cale.

De aceea, am dat și domnia mea mai sus-numiților oameni, ca să le fie ocine și ohabe, lor și fiilor lor și strănepoților și de nimeni neclintit, după spusa ⟨domniei mele⟩.

⟨Iată și⟩ martori punem domnia mea: jupan Drăghici mare ban și jupan Vintilă mare vornic și Barbul vistier și D⟨ragomir spătar și Conda⟩ stolnic și Badea comis și Dragomir postelnic. Ispravnic, Theodor logofăt.

Și eu, Stan grămăticul, care ⟨am scris⟩ în București, luna aprilie ...[2] zile, în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCVIII/68. Orig., perg. (42 × 31), rupt, pecete timbrată. Traducere la Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 49.

EDIȚII. *D.I.R.*, *B*, 318—319 (sub ⟨martie-iunie⟩).

---

[1] Cuvîntul Грошии (Groși) șters cu roșu și scris deasupra cu roșu: извадиХ (am scos).
[2] Loc alb.
[3] Cuvintele „зраді село Грѡшиӥ (pentru satul Groși), la fel ca la nota 1.

---

172 **⟨1545⟩ aprilie 8.**

7054 (1546) aprilie 8.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mircea voevod și domnu a toată Țara Rumânească, fiul marelui și preabunului Radul voevod. Dat-am domniia mea această carte a domnii mele Harășanilor, cîți sînt judeci, ca să le fie lor Haresul tot, cu tot hotarul, pre bătrînile hotară.

Şi ca să să ştie hotarul: din Lăcşor pe slemea Pleşilor în jos, pă slemea Pleşilor şi pe Mlaca Stani, de-acolea în jos, pînă în gruiul hotarului, de-acolea în jos, pă bătrînul hotar, pă vîlceaua Vîrtoapelor şi pă vîlceaua Colnicilor şi pînă în Condea, la Piatra Mare şi la gruiul Căpăţînii şi pre slemea Lazului pînă în Măgurelile Lazului şi pînă în piatra Neniului dvornic şi pă şăsul pădurii Corugii şi pînă în secătura Monii şi de-acolea drept la Plăişor.

Pentru că a lor este bătrînă şi dreaptă ocină şi moşie, ce au fost înpresurată dă satul cetăţii Poenarul, dă Căpăţîneni şi dă Cheeni, însă din vremea care i-au prins Stroe spătar şi doamna Băsărăboae. Iar după aceia, oameni ce zic mai sus, Arăşani, au venit înaintea domnii mele dă ni s-a jăluit. Şi au scos cartea răposatului Lautā Băsărab voevod şi o am citit-o şi am adevărat domniia mea cum că iaste a lor bătrînă şi dreaptă ocină şi moşie, prin hotarele ce scrie mai sus.

Drept aceia, am dat şi domnia mea Areşanilor, ca să le fie lor moşie ohabnică, lor şi feciorilor lor şi nepoţilor şi strenepoţilor. Şi între dînşii zarvă ca să nu mai fie, ci lăsare în pace. Şi neclătit să fie, dupe zisa domnii mele.

Iată şi mărturii: jupan Vintilă vel dvornic i jupan Udrea vel logofăt i Barbul vistier, Badea comis i Badea păharnic i Boloşăn stolnic, Dragomir vel postelnic. Şi ispravnic, Ţintea armaş.

Şi eu, Niagoe, ce am scris.

Arh. St. Buc., Suluri, 37, nr. 4. Copie.
Văleatul greşit, datat după divan.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 336—337 (sub 1546); Sacerdoţeanu, *Aref*, 196—197; Stănciulescu, *Hrisoave... Aref*, p. 2.

---

173 — 1545 (7053) mai, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои землю Ѹггровлахїиское, синь добраго и великаго Радула воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господство ми Стан съ синови си и със анепсеи си, по име Лѣѡтъ и Стан и съ них синови, ꙗко<же да> им ест ѡчинȣ ȣ Микшани ѡт поло<вин>ȣ ѡт едно ȣже и пол въ село [1], понеже им <ест> стара и права ѡчина и дѣдїна. И пак Стан съ синови си и съ дьщерем си Стана, ꙗко да им ест ѡчинȣ ȣ Микшани, дел Лȣп<ȣл>ов въса, варе коликѡ се хтет избрати, понеже кȣпише за т҃ аспри. И паки Стан и <съ си>нови да им ест ѡчинȣ ȣ Досȣл Мъгȣриеи, ѡт дел Манев Бъроев, ѡт шестаго дел половинȣ, п<онеже п>окȣпише ѡт Манѣ за р҃н аспри. И пак <Ст>ан и съ синови си да им ест ѡчинȣ ȣ Микшани ѡт дел <Со>колов Плъчинтѫв половинȣ по<неже пок>ȣпише за т҃н <аспри ...> покȣпише ... и ѡт ... ѵ҃н аспри. И пак Стан съ синови си да им ест ȣ <Бъл>егоши ѡт брег Дȣмбръвнеи къ ливаде дел Б<а>нов и Данов въса, понеже их кȣпише за п҃ аспри. И пак Стан [2] съ синови си да им ест ȣ Бълегоши ѡт ѡчина Данов, нив в҃, али ȣ Дȣмбравъ, понеже их кȣ<пише> за п҃ аспри. И пак Стан съ синови си, да име ест ȣ Микшани, ѡт дел ѡт ѡчинȣ Нанов, синъ Чоаръв, <е>дин нив ѡт шȣм половинȣ, понеже ю покȣпише Стан за л҃ аспри.

И сїеже више речене ѡчине им сȣт покȣпене по гладство, када си продавах чьловѣци синови тȣрком.

И пак Радул сь синови си да им ест ȣ Делеци ѡт дел Побирков нив в҃, пон<еже по>кȣпише за едни кон. И господства ми дадоше кон.

Того <радї>, дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, им и синови им и внȣкомȣ и прѣвнȣч<етом>ȣ и ѡт никогоже непотѫкновено, п<о реч> господства ми.

И свѣдѣтеліе: жȣпан Винтилъ великі д<ворник> и жȣпан Влайкȣл пръкълаб и Барбȣл вистіiар и Кръстиiан спатар и Герге <комис и Кон>да столник и Бадѣ пеχарник и Драгомір великі постѣлник. Исправник, Тȣдор . . .

<Пис> ȣ град Бȣкȣрещи, маи . . . дьни, въ лѣт ҂з͞нг.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan cu fiii săi şi cu nepoţii săi, anume Leaotă şi Stan şi cu fiii lor, ca ‹să› le fie ocină în Micşani din jumătate dintr-o funie şi jumătate în sat[1], pentru că le ‹este› veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi iarăşi lui Stan cu fiii săi şi cu fiica sa Stana, ca să le fie ocină în Micşani, toată partea lui Lupul, oricît se va alege, pentru că au cumpărat-o pentru 300 aspri. Şi iarăşi lui Stan şi ‹cu› fiii să le fie ocină în Dosul Măguriei din partea lui Manea al lui Băroe, din a şasea parte, jumătate, pentru că au cumpărat de la Manea, pentru 150 aspri. Şi iarăşi lui Stan şi cu fiii săi să le fie ocină în Micşani, din partea lui Socol al lui Plăcintă jumătate, pentru că au cumpărat-o pentru 350 ‹aspri. . .› cumpărat . . . şi de la . . . 450 de aspri. Şi iarăşi lui Stan cu fiii lui să le fie la Băl‹egoşi› din dealul Dumbrăvii spre livadă, partea lui Ban şi a lui Dan toată, pentru că le-a cumpărat pentru 80 aspri. Şi iarăşi lui Stan[2] cu fiii săi să le fie la Bălegoşi din ocina lui Dan două ogoare, însă în Dumbravă, pentru că le-a cumpărat pentru 80 aspri. Şi iarăşi lui Stan cu fiii săi să le fie la Micşani din partea de ocină a lui Nan, fiul lui Cioară, un ogor din pădure, jumătate, pentru că l-a cumpărat Stan pentru 30 aspri.

Şi aceste mai sus-zise ocine le-au fost cumpărătură pe vreme de foamete, cînd oamenii îşi vindeau fiii turcilor.

Şi iarăşi lui Radul cu fiii săi să le fie în Deleşti din partea lui Pobircă două ogoare, pentru că le-a cumpărat pentru un cal. Şi domniei mele au dat un cal.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după ‹spusa› domniei mele.

Şi martori: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul pîrcălab şi Barbul vistier şi Cîrstian spătar şi Gherghe ‹comis şi Con›da stolnic şi Badea paharnic şi Dragomir mare postelnic. Ispravnic, Tudor. . .

‹Scris› în cetatea Bucureşti, mai . . . zile în anul 7053 ‹1545›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CXLI/64. Orig., hîrtie (40 × 27), rupt, pecete timbrată, stricată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 320—321.

---

[1] Cuvintele: „въ сєло" (în sat) sînt scrise deasupra rîndului.

[2] Cuvînt scris deasupra rîndului.

---

174 **1545 (7053) mai 27, Bucureşti.**

† Милостїю божїєю, Їѡ Мирча воєвода и господинъ въсои земле Ȣггровлаχїнское, синъ великаго и прѣдобраго Радȣл воєвода. Дават господство ми сїю повеленїє господства ми свѣтомȣ монастирȣ єже се зовет Бистрица и въсем братие єже живȣщи въ свѣтомȣ мѣсто, ꙗкоже да им сȣт ѡчинȣ ȣ Челѣю поло-

вин и ѿ гръле половин и варе посвꙋде имат свѣтомꙋ монастирꙋ негов хотар, понеже им сꙋт свѣтомꙋ монастирꙋ стара и права ѡчинꙋ и дѣдїнꙋ.

А потом, имахꙋ съпрѣнїе свѣтомꙋ монастирꙋ със Кръстїꙗн велики спатар пред господства ми. И тако преше Кръстїꙗн спатарꙋ како мꙋ ест и дѣдїнꙋ тестꙋ си его, Станко дворник, над сїю више рѣх селѡ Челѣю. А ꙋ тем, господство ми сꙋдих със въси честитими правителю господства ми и ґледах господство ми стари книги еже сꙋт свѣтомꙋ монастирꙋ ѿ прѣжде, еще ѡ при дьни покоинаго Бладул воевода Калꙋгера, еще и ѿ Басараба воевода, нꙋ били сꙋт притеснꙋли ѿ Станко дворник и ꙋзели ест више рѣх село Челѣю ꙋ силост и без пра<в>дом, без иинии волю, ѿ при дьни Радул воевода Калꙋгера, анꙋ ѡсташе Кръстїꙗн велики спатар ѿ закон ѿ пред господства ми и пред въси честитими правителю господства ми.

Сего радї, им дадах<!> и господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ глаголеми Бистреца, ꙗкоже да им ест село Челѣю въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, а господство ми вѣчиное въспоминанїе и въ ꙋкрѣплѣнїе свѣтомꙋ монастирꙋ и пище братиꙗм еже живꙋщи въ свѣтомꙋ место и не ѿ когоже непотѫкиновено, поризмо господства ми.

Сеже ꙋбо и сведѣтелю поставлѣем господства ми: жꙋпан Бентилъ велики дворник и жꙋпйн Барбꙋл велики вистїꙗр и жꙋпанꙋ Бадѣ велики пехарникꙋ и жꙋпанꙋ Гергев <комис>, брат Томев бан и жꙋпан Конда велики столник и жꙋпанꙋ Драгомир велики постелникꙋ и жꙋпан Ръдич велики портар. Исправник аз, Бентилъ велики дворник.

И аз, Бадѣ, написах, синъ попев ѿ Липърещи ѿ рѣко Іловница, ꙋ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца маи кз҃ дьни, в лѣт ҂зн҃г.

† Іѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri care se cheamă Bistriţa şi tuturor fraţilor care trăiesc în sfîntul lăcaş, ca să le fie ocina de la Celeiu jumătate şi din gîrle jumătate şi ori pe unde are sfînta mănăstire hotarul său, pentru că sînt sfintei mănăstiri vechi şi drepte ocine şi dedine.

Iar apoi, a avut pîră sfînta mănăstire cu Cîrstian marele spătar înaintea domniei mele. Şi aşa pîra Cîrstian spătarul că este şi dedină socrului său Staico vornicul acest mai sus-zis sat Celeiu. Iar întru aceasta, domnia mea am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am cercetat domnia mea cărţile vechi care sînt ale sfintei mănăstiri de mai înainte, încă din zilele răposatului Vlad voievod Călugărul, încă şi de la Basarab voievod, însă au fost cotropiţi de Staico vornicul şi a luat mai sus-zisul sat Celeiul cu sila şi fără dreptate, fără voia lor, din zilele lui Radul voievod Călugărul, ci a rămas Cîrstian marele spătar de lege dinaintea domniei mele şi dinaintea tuturor cinstiţilor dregători ai domniei mele.

De aceea, i-am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri numite Bistriţa, ca să-i fie satul Celeiu de ocină şi de ohabă, iar domniei mele veşnică pomenire şi de întărire sfintei mănăstiri şi hrană fraţilor care trăiesc în sfîntul loc şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată dar şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Barbul mare vistier şi jupan Badea mare paharnic şi jupan Gherghe ⟨comis⟩ fratele lui Toma banul, şi jupan Conda mare stolnic şi jupan Dragomir mare postelnic şi jupan Rădici mare portar. Ispravnic eu, Vintilă mare vornic.

Şi am scris eu, Badea, fiul popii din Lipăreşti de la rîul Ialomiţa, în cetatea Bucureşti, luna mai 27 zile în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 501 (Bistriţa, LII/3). Orig., hîrtie (23,5×33,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 194, f. 77, 198, f. 5 şi 202, f. 409.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 322.

175 1545 (7053) mai 27, Bucureşti.

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ ⟨въсо⟩и земле Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радул воеводе. Дават гос⟨по⟩дство ми сїе повеленїе господство ми свѣтомꙋ и божествъномꙋ монастир глаголеми Бистрица, ⟨еже ест⟩ храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословѣннеи владичице наше Богородице и п⟨рисно⟩девѣи Марїе, честно еи ꙋспенїе и честнишомꙋ и прѣѡсвещенномꙋ ѡтцꙋ егꙋмен Ѻнофрие и пр⟨оегꙋме⟩нном и свещеником и старцем и дїаконим и въсем братїе жївꙋщи въ свѣтѣи мѣсте сем, ꙗкоже да ест свѣтомꙋ монастїрꙋ: Челѣюл въс съ въсем хотаром и със гръ⟨лами Кꙋшми⟩ца и Єлнщора въса и съ въсем хотаром и съ въсеми селищами, варе елицї селище хтет имати, занеже сїе више речени ѡчине биѡ сꙋт данни и п⟨оло⟩жили въ свѣтѣми монастїре ѡт них господарїе еже сꙋт прѣжде нас. ⟨И⟩ изнаидох господства ми и прочитах господство ми и книгꙋ покоиномꙋ Влада воевода. И видѣх господство ми и книге иниих старїе господарї кои сꙋт били ѡбладателїе Влашкои Земле.

Тако дадох и господство ми више реченомꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ зовѣми Бистрица, ꙗкоже да ест братїꙗми въ пищꙋ, а господство ми и родїтелїем господство ми въ вечноеи въспоменанїе и ни ѡт когоже нъпотъкновеномꙋ, по реч господство ми.

Єже сведетелїем поставлѣем господства ми: жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпан Бланкꙋл пръкълабꙋ и Барбꙋл вистїꙗр и Кръстиꙗн спатарю и Конда столник и Баде пехарник и Герги комис и Драгомир велики постелник. Исправник, Винтилъ велики дворник.

Аз, Кръчюн, писах въ град рекоми Бꙋкꙋрещї, мѣсеца маи кз дьни, въ лѣт ҂знг.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Bistriţa, ⟨unde este⟩ hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, cinstitei ei uspenii şi cinstitului şi preasfinţitului părintelui egumen Onofrie şi proegumenilor şi preoţilor şi stareţilor şi diaconilor şi tuturor fraţilor care trăiesc în acest sfînt loc, ca să fie sfintei mănăstiri: Celeiul tot cu tot hotarul şi cu gîrlele Cuşmiţa şi Seliştioara, toate şi cu tot hotarul şi cu toate seliştile, oricîte selişti va avea, pentru că aceste mai sus-zise ocine au fost date şi daruite la sfînta mănăstire de alţi domni, care au fost înaintea noastră. Şi am aflat domnia mea şi am citit domnia mea şi cartea răposatului Vlad voievod şi am văzut domnia mea şi cărţile altor domni bătrîni care au fost stăpînitori ai Ţării Româneşti.

Astfel, am dat şi domnia mea mai sus-zisei, sfinte mănăstiri numite Bistriţa, ca să fie fraţilor de hrană, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele de veşnică pomenire şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul pîrcălab şi Barbul vistier şi Cîrstian spătar şi Conda stolnic şi Badea paharnic şi Gherghi comis şi Dragomir mare postelnic. Ispravnic, Vintilă mare vornic.

Eu, Crăciun, am scris în cetatea numită Bucureşti, luna mai 27 zile în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 502 (M-rea Bistriţa, LII/4). Orig., hîrtie (32 × 22), pecete timbrată, stricată. Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 194, f. 88, 198, f. 6, 202, f. 409 v — 410 şi 713, f. 576 v — 577.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 323.

---

176 1545 (7053) mai 28, Bucureşti.

† Милостию божїе<ю>, Їѡ Ми>рча воивода и господинъ въсои земли Ѹггро-влах<їиск>ои, синъ прѣве<лик>аго и добраго Радȣла <воево>да. Давачт господство ми сїю повелѣнїе господства ми свѣтомȣ монастирȣ нарицаеми Глъвачов, идеже ест <храм> прѣсвѣтою, чистою и прѣблагословеною владїчицеи наше Богородице и присно девоюи Марїе <и> славною еи благовѣщенїе и чьстнѣишомȣ ѡтцȣ егȣ-менȣ їеромонах Сава и въсем свѣтимъ и божественимъ инокѡм живȣщем въ свѣтою мѣсто томȣ, ꙗкоже да им ест село <Къ>линещии, али половинȣ, ѡчинȣ ѡт посвȣде, колико ест хотарȣ Калинещим и воденице и винограде, понеже се ест станил Кръстїꙗн дворник, тере въмѣнил със половинȣ ѡт Чернѫтещи е<ще>же при дьни Владȣла воивода Калȣгера.

Сего радї, <д>адох и господства ми, како да се дръжише <свѣта монас>тирȣ Кълинещии половинȣ и воденице и винограде, еже сȣт над пол<овинȣ. И нихто> да их не смѣет вантовате или нѣщо досадите, нѫ да сȣт <волници калȣгери да> се ѡбладȣет сами, колико <ест и>егово дѣло више писано.

Сего радї, дадох <и господство ми свѣтомȣ> монастир и въсѣм братиꙗм, <ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ> и ѡхабȣ и <не ѡт когоже непотък>новено въ вѣки, по реч господства ми.

<Сеже и> сведетїлие постаблѣет <господство ми: жȣ>пан Винтилъ вел дворник и Радȣл Пашадїе бивше пехарник и жȣпан Влаикȣл пръкалаб и жȣпан Драгомир вел постелник и Кръстїꙗн спатар и Барбȣл вел вистїар и Конда столник и Щефȣл сȣлџар и Ѡпрѣ меделничар и Герге комис и Радȣл и Тодосие постелници. Исправник, Винтилъ вел дворник.

Пис аз, Ѡанча диꙗк, ȣ град Бȣкȣрещи, мѣсеца маи $\widetilde{\text{кі}}$ дьни, въ лѣт ҂$\overline{\text{знг}}$.

† Їѡ Мїрчѣ вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, ⟨Io Mi⟩rcea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preamarelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Glăvaciov, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria ⟨şi⟩ slăvitei ei blagoveştenii şi cinstitului părinte egumen ieromonah Sava şi tuturor sfinţilor şi dumnezeieştilor călugări, care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie satul Călineştii, însă jumă-

tate, ocină de pretutindeni, cît este hotarul Călineştilor şi morile şi viile, pentru că s-a ridicat Cîrstian vornicul de a schimbat cu jumătate din Cernăteşti, încă din zilele lui Vladul voievod Călugărul.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să ţină ⟨sfînta⟩ mănăstire Călineştii jumătate şi morile şi viile care sînt pe acea jumătate. ⟨Şi nimeni⟩ să nu cuteze să-i tulbure şi nici să-i supere cu ceva, ci ⟨călugării să fie volnici⟩ singuri să-şi stăpînească cît ⟨este⟩ partea lor mai sus-scrisă.

De aceea, am dat ⟨şi domnia mea sfintei⟩ mănăstiri şi tuturor fraţilor, ⟨ca să le fie de ocină⟩ şi de ohabă ⟨şi de nimeni⟩ neatins în veci, după spusa domniei mele.

⟨Iată şi⟩ martori pune ⟨domnia mea:⟩ jupan Vintilă mare vornic şi Radul Paşadie fost paharnic şi jupan Vlaicul pîrcălab şi jupan Dragomir mare postelnic şi Cîrstian spătar şi Barbul mare vistier şi Conda stolnic şi Şteful sulger şi Oprea medelnicer şi Gherghe comis şi Radul şi Todosie postelnici. Ispravnic, Vintilă mare vornic.

Am scris eu, Oancea diacul, în cetatea Bucureşti, luna mai 28 zile în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 503 (Glavacioc, VIII/1). Orig., hîrtie (26,5 × 22,5), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1848; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 16 v—17.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 323—324.

---

177 1545 (7053) mai 28, Bucureşti.

† Милостїею божїею, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїи<ско>е, синъ великаго и прѣдобраго Радула воивода. Дават господство ми сїи повелѣнїе господства ми светомȣ монастирȣ нарицаеми Глъвъчиѡв, идеже ест храм и ѡбитѣли прѣсвѣтѣи чистою и прѣблагословеною владичицеи наше Богородици и приснодѣвою Марїи и славною еи благовѣщенїе и чьстнѣишомȣ ѡцȣ егȣменȣ ермонах Сава и въсем светим и божествъним инокѡм живȣщем въ светою мѣсто томȣ ,ꙗкоже да им ест варе колико бȣдет ȣ Нѣгра прави дел Цигънȣшееи ѡт посвȣде, колико ест хотар Нѣгрев, понеже мȣ сȣт биле Цигънȣшии старе и праве ѡчинȣ, дѣдинȣ. Єщеже приложил и даде Цигънȣша сїꙗ више ѡчинȣ светомȣ монастири еще въ дни Радул воиводе, еже изгȣби на Римник.

А къда ест съда, анепсеи Цигънȣшееи, ѡни се дигнили и прїидо̂ше прѣд <г>осподства ми и тако прѣиѥ прѣд господства ми, како нѣст дал Цигънȣша ѡт неговȣ доброволю, анȣ ест притеснена свѣта монастир по съмръти Цкгънȣш<ев>. И ȣзеше закон ѡт пред господства ми в҃ї болѣри и не может заклел, нѫ ѡсташе анепсии Цигънȣ<ш>ев ѡт закона ѡт пред господства ми. Сего радї глед<ах> и съмотрих, изнаидох със чьстити правители господства ми, ере ест бил дал ѡт Цигънȣша ѡт негово д<обро> волю свѣтȣмȣ монастирȣ и пострaгал се ест и погрибен ест въ <свѣта монастир>.

<Сего> радї дадох и господства ми свѣтомȣ монаст<ирȣ и свѣтим, божествъним иноком>, ꙗкоже да им сȣт въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и не ѡт когоже непотѫкновенно, <по реч> господства ми.

Сеже ест сведетелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Винтилъ велики дворник и жȣпан Радул Пашадїе бивше пехарник и жȣпан Влаикȣл пръкълаб и жȣпан Барбȣл вел вистїꙗр и Кръстїеи вел спатар и <Конд>а вел столник и Щефȣл вел сȣлџар и Ѡпръ меделничар и Герге комис и Радѵл и Теѡдосие постелници. Исправник, Драгомирȣ велики постелник.

Пис аз Оанча дıак ȣ град Бȣкȣрещи, мѣсеца маи, к҃н дьни, въ лѣт ҂з҃нг.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Glăvăciov, unde este hramul şi lăcaşul presfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi slăvitei ei blagoveştenii şi cinstitului părinte egumen ieromonah Sava şi tuturor sfinţilor şi dumnezeieştilor călugări, care trăiesc în acel sfînt lăcaş, ca să le fie, oricît va fi la Neagra partea dreaptă a Ţigănuşei, de pretutindeni, cît este hotarul Neagrăi, pentru că au fost ale Ţigănuşei, veche şi dreaptă ocină, dedină. Încă a dăruit şi a dat Ţigănuşa acea ocină de mai sus sfintei mănăstiri, încă din zilele lui Radul voievod care a pierit la Rîmnic.

Iar cînd a fost acum, nepoţii Ţigănuşei, ei s-au ridicat şi au venit înaintea domniei mele şi aşa au pîrît înaintea domniei mele că nu a dat Ţigănuşa de bunăvoie, ci sfînta mănăstire a cotropit după moartea Ţigănuşei. Şi au luat lege dinaintea domniei mele 12 boieri. Şi nu au putut să jure, ci au rămas nepoţii Ţigănuşei de lege dinaintea domniei mele. De aceea, am cercetat şi am căutat şi am aflat cu cinstiţii dregători ai domniei mele că Ţigănuşa a dat de a să bunăvoie sfintei mănăstiri şi s-a călugărit şi a fost înmormîntat în sfînta mănăstire.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri şi ⟨sfinţilor⟩, dumnezeieştilor călugări, ca să fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată ⟨aceştia⟩ sînt martorii pe care îi punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul Paşadie fost paharnic şi jupan Vlaicul pîrcălab şi jupan Barbul mare vistier şi Cîrstian mare spătar şi ⟨Cond⟩a mare stolnic şi Şteful mare sulger şi Oprea med⟨el⟩nicer şi Gherghe comis şi Radul şi Teodosie postelnici. Ispravnic, Dragomir mare postelnic.

Am scris eu, Oancea diacul, în cetatea Bucureşti, luna mai 28 zile, în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 504 (Glavacioc, IV/5). Orig., hîrtie (23,5 × 32,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1725; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 11—12.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 324—325. Facs. *ibidem*, 508.

---

178 ⟨1545⟩ mai 29, Bucureşti.

† Милостїю божиею, Їѡ М<ирча воевод и господинь> въсои земли Ȣггровлахиискои, синь великаго и прѣдобраго Радѵл воивода. Даван господство ми сїе повелѣнїе <господства ми> болѣрѡм господства ми жȣпанȣ Бланкȣл вистиıарȣ и съ синови си и жȣпанȣ Братȣл и брат его Бланкȣл и съ них синови, елици им Богь дасть, ıакоже да им сȣт Цигънещїи въсих, съ въсом хот<аром, понеже им сȣт> праве ѡчине дѣдїне ещеже ѡт старїим господарїем и покȣпене . . .

<И потом , имали пренїе> болѣром господства ми више писани със Михнѣ . . . покȣпена ѡт дедом . . . Бланкȣлѡв и Братȣлѡв . . . И Фръча, ѡтцъ Михнев, ѡн ест мет<нȣл> аспри ф̃ със негово силост и без правдȣ . . . сȣт заклели пред

Вентилȣ воиводе. А Бланкȣл и Братȣл прели сȣт како сȣт заклели ... и ȣзели сȣт съ законом ѡт Михнѣ. А ȣ тем, господство ми сȣдих и гледах съ въс съвѣтом господства ми и имали пренїе пред господство ми съ братїе Михнев, Радꙋл и Владꙋл. И тако изнаидох господство ми, како сȣт заклели и пред Радꙋл воиводе със в҃ї болѣри, ѡ въсех чин к҃д болѣри, ... въсои съ въсом хотаром, ꙗко и прѣжде Бланкȣлȣ и Братȣлȣ и съ братом си и ѡсташе ѡт закона ѡт пред господства ми братїе Михнев.

Сего радї, им дадох и господство ми и болѣром господства ми жȣпанȣ Бланкȣлȣ вистиꙗрникȣ и жȣпанȣ Братȣлȣ и брат емȣ Бланкȣлȣ и <съ синови им>, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и ним и синовом им и вноком и прѣвнȣчетом и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведетелїе поставих господство ми: жȣпан <Винтилъ> дворник и жȣпан Кръстиꙗн спатар и Барбȣл вистиꙗр и Герге комис и Ѡп<рѣ меделнич>ар[1] и Конда столник и Драго<мир постелник>. И исправник, Ѳеѡдѡръ лѡгѡфет.

И аз, Цалапїн ѡт Извор, написах ȣ дивни град Бȣкȣрещи, мѣсеца маи к҃ѳ дьни въ лѣт ҂з҃нд.

† Їѡ <Мїрча воевода>, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea ⟨voievod şi domn⟩ a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă ⟨a domniei mele⟩ boierilor domniei mele, jupanului Vlaicul vistierul şi cu fiii săi şi jupanului Bratul şi cu fratele său Vlaicul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie Ţigăneştii toţi, cu tot hotarul, ⟨pentru că⟩ le este dreaptă ocină, dedină încă de la bătrînii domni şi cumpărate...

⟨Iar apoi, au avut pîră⟩ boierii domniei mele mai sus-scrişi cu Mihnea... cumpărată de bunicul ... lui Vlaicul şi al lui Bratul .... Iar Frăcea, tatăl lui Mihnea el a lepădat 500 de aspri în silă şi fără dreptate... au jurat înaintea lui Vintilă voievod. Iar Vlaicul şi Bratul au pîrît că au jurat... şi au luat cu legea de la Mihnea.

Iar întru aceasta, domnia mea am judecat şi am cercetat cu tot sfatul domniei mele şi au avut pîră şi înaintea domniei mele cu fraţii lui Mihnea, Radul şi Vladul. Şi astfel am aflat domnia mea că au jurat şi înaintea lui Radul voievod cu 12 boieri, fac peste tot 24 de boieri... toţi cu tot hotarul, precum fusese şi mai înainte, lui Vlaicul şi lui Bratul şi cu fratele lui; şi au rămas de lege dinaintea domniei mele fraţii lui Mihnea.

De aceea, le-am dat şi domnia mea jupanului Vlaicul vistierul şi jupanului Bratul şi fratelui său Vlaicul şi cu ⟨fiii lor⟩, ca să le fie de ocină şi de ohabă, şi lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan ⟨Vintilă⟩ vornic şi jupan Cîrstian spătar şi Barbul vistier şi Gherghe comis şi Op⟨rea medelnic⟩er[1] şi Conda stolnic şi Drago⟨mir postelnic⟩. Şi ispravnic, Theodor logofăt.

Şi eu, Ţalapi din Izvor, am scris în minunata cetate Bucureşti, luna mai 29 zile, în anul 7054 ⟨1546⟩.

† Io ⟨Mircea voievod⟩, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 517 (Ep. Buzău, XXXV/1). Orig., hîrtie (36,5× 25), foarte rupt şi şters, pecete timbrată. Cu o traducere din 1851; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 275.

Văleatul greşit, datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 338 (sub 1546).

---

[1] Lectură probabilă.

179 1545 (7053) mai 30, București.

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Ꙋгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господства ми сїю повеленїе господство ми свѣтомꙋ и божестъвномꙋ монастир глаголѣми Бистрица, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословѣнеи владїчице наше Богородїце и присно дѣви Марїе, чьстнеи и славное ꙋспенїе, чьстнишомꙋ и прѣѡсвещенномꙋ ѡтцꙋ егꙋменꙋ ермонах Ѡнофрїе и проегꙋменном и свещенником и старцем и диꙗконим и въсем братїе живꙋщїи въ свѣтѣм мѣсте сем, ꙗкоже да им ест село въсих Богдънещї съ въсем хотарѡм, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдина. Ѥщеже им ест дали и приложили въ свѣтеми монастирѣ ѡт иних господарїе и ѡт Влада воевода Калꙋгера и ѡт Данчюл комис.

Занеже сїе въсех више реченꙋ село Богдънещї биѡ ест Влътꙋрѡв, стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ. Сице Влътꙋр дадоше ѡ ѡт своем добрꙋ воло тъи село Богдънещї Данчюл комисꙋ радї а҃ кон добръ що га ест загꙋбил и ꙋморил и кои бѣше Влада воеводе Калꙋгера; тако стоаша изгꙋбити си главꙋ[1] его Влътꙋр. А ѡнъ сам си платише главꙋ е<го> със тои село Богдънещи.

А потом, имаше калꙋгери и ѡтцꙋ егꙋмен ѡт Бистрице прꙋ със Бан прѣд господства ми. И тако прѣше Бан прѣд господство ми, како да възи<мае>т село Богдънещї. А ꙋ тем, господство ми сꙋдих и гледах съ въсеми честитими властилиними господства ми <и> изнаидох господства ми како нѣст имал Бан ни една <метѣхꙋ със> село Богдънещї, анꙋ <ѡбрѣ>тох господства ми ере ест дѣдина Влътꙋрѡв, тере дал и побратил Влътꙋр по Данчюл комис, а жꙋпан Данчюл комис, ѡн ест сам дал и приложил въ свѣтомꙋ монастирꙋ ꙋ Бистрїцꙋ, да им ест въ вечнои въспоминанїе и ѡт никогоже нъпотъкновеномꙋ, по реч господства ми.

Сеже сведетелїем поставлѣет господства ми: жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпанꙋ Барбꙋл вистиꙗр и Кръстиꙗн спатар и Вадѣ пехарник и Конда столник и Герги комис и Драгомир велики постелникꙋ. Исправник, Ѳодѡр логофеѳ.

Аз, Кръчюн, писах въ град глаголѣми Бꙋкꙋрещи, мѣсеца маи л҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃г.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii mănăstiri numite Bistrița, unde este hramul preasfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstitei și slăvitei uspenii, cinstitului și preasfințitului părinte egumen ieromonah Onofrie și proegumenilor și preoților și stareților și diaconilor și tuturor fraților care trăiesc în acest sfînt loc, ca să le fie satul Bogdănești tot, cu totul hotarul, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină. Încă a fost dat și dăruit la sfînta mănăstire de alți domni și de Vlad voievod Călugărul și de Danciul comisul.

Pentru că acel sat mai sus-zis, Bogdănești, tot, a fost al lui Vîltur,veche și dreaptă ocină și dedină. Astfel, Vîltur l-a dat de a sa bunăvoie acel sat, Bogdănești, lui Danciul comisul pentru un cal bun pe care l-a prăpădit și l-a omorît și calul a fost al lui Vlad voievod Călugărul; astfel, Vîltur a stat să-și piardă capul. Iar el singur și-a plătit capul cu acel sat, Bogdănești.

Iar apoi, au avut călugării și părintele egumen de la Bistrița pîră cu Ban înaintea domniei mele. Și așa pîra Ban înaintea domniei mele, ca să ia satul Bogdănești. Iar întru aceasta, domnia mea am judecat și am cercetat

cu toți cinstiții vlastelini ai domniei mele ⟨și⟩ am aflat domnia mea că nu a avut Ban nici un ⟨amestec cu⟩ satul Bogdănești, ci am aflat domnia mea că este dedina lui Vîltur, de a dat și a înfrățit Vîltur pe Danciul comisul, iar jupan Danciul comisul, el singur a dat și a dăruit la sfînta mănăstire la Bistrița, ca să-i fie de veșnică pomenire și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori pune domnia mea: jupan Vintilă mare vornic și jupan Barbul vistier și Cîrstian spătar și Badea paharnic și Conda stolnic și Gherghi comis și Dragomir mare postelnic. Ispravníc, Thodor logofăt.

Eu, Crăciun, am scris în cetatea numită București, luna mai 30 zile în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 505 (Bistrița II/11). Orig., hîrtie (23 × 33,5), șters, pecete timbrată. Cu o traducere din 1795; alte traduceri ibidem, ms. 192, f. 611, 201, f. 77 v— 78 și 713, f. 58.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 325—326.

---

[1] În text: влавȣ

---

180 1545 (7053) iunie 1, București.

† Въсе свѣта Писанїа ȣслишахѡм, глаголюща, ꙗко блажен ѡбрѣтен прѣмȣдрѡст, нȣ нѣст лȣчшїи боещаго се Бога, ꙗкоже въ Притчах глаголет: „На чело прѣмȣдрости, страх господьнъ, да идеже ест страх господьнъ, тȣ въса благаа. Боеи се Бога ненавист злаа, нѫ въсѣко ѡ благихдѣлѣх ȣпражнѣет се“. Кааже блага, подобает нам рещї? Єже въсечиста и чьстнаа изрекоше ȣста господнѣ, еже: „Любити господа Бога своего ѡ въсе дȣше и ѡт въсех крѣпости своеи, такожде и искрънѣго своего“ и прочаа. И ꙗкоже въсесвѣтии Дȣхъ ȣсти Давидовѣми изрече еже: „Наслади се господови и даст ти прошенїе сръдца твоего“. Коеже ест болшее наслажденїе сїе божествение сладости? Сїꙗбо ȣбо божествена сладѡст, еже съ любовїю сръдечною притецати къ божественим свѣщенїим храмѡм и ѡт тȣдȣ поцръпати божествное наслажденїе, ꙗкоже ѡт спаснаго источника, еже ест дȣшевное, въкȣпѣже и тѣлесное здравїе. Ꙗще ȣбо сїꙗ блага сȣт, колми паче еже въсечьстние и свѣщенние храми въздвизати и ȣкрашати полъзно ест.

Єже ȣбо азъ, въ Христа Бога благовѣрни и Христолюбивїи, Їѡ Мирча воевода, божиею милостїю ѡбладаещоми землею Ȣгровлахїиской и запланинскым странам, Ꙗмлашȣ и Фагарашȣ херцег, благопроизволихѡм благим произволенїем и чистим сръдцем, еже прославити прославлъшаго нас господа Бога и спаса нашего Їуса Христа и того въсечьстною и прѣнепорочнȣю матеръ Богородицȣ и приснодѣвȣ Марїю, видѣхѡм великȣ ȣсръдїю къ въсечьстномȣ храмȣ, еже ест въ име въсечьстнаго ȣспенїе прѣсвѣтие Богородїцї и присно дѣви Марїи, елико трȣдолюбие потъщаное се добри и вѣрнии и прѣпочтении властелїе, жȣпан Барбȣл бан Кралевскии съ братиꙗм си, жȣпан Пръвȣл велики дворник и жȣпан Данчюл велики армаш и жȣпан Радул и въздвигоше ѡт ѡснованїа въсечьстнии вишереченнии храм на рѣцѣ глаголемои Бистрице и ȣкрасише ꙗкоже достоит и приложише села на име Плъвичани на Шоаш, съ въсом хотарѡм и виноградї и съ десеток ѡт винарич що се достоит и виноградї ѡт Римник и със место колико имат и Гѫндѣнїи и Бадастра, еже ю покȣпише ѡт Владул за $\overline{{}_{\times}{}^{E}{}_{\times}}$ї аспри и по поле, идеже се зовет Вишина, покȣде сȣт биле Фатачюниле Бадастраном, и Потелȣл със Бело Блато и половино ѡт Челѣю

със Сълищоара, понеже ест бил покꙋпене за ҂е҃ аспри и за т҃ ѡвце и за ѕ҃ волови и за в҃ кони добри и Пъръꙋл вѫс и Тꙋпша и Жꙋпънещїи вси и Ръзловꙋл и Ѡбрьшиꙗ Дешꙋлꙋи и Ръкита и Мълѣнии и Гꙋра Комъщѣном и Мълꙋрѣнии въси и Богдънещїи ѡт Кодмѣна въси и Милостѣ въса и ѡт Сръбещи дел Данов и половино ѡт Бабѣни и половино ѡт Тисмѣна и Тръса съ въсѡм хотарѡм.

И еще приложи стара бънѣса на свое съмрътъ едно село еже мꙋ ест бил ѡт прекие, на име Строещїи въси.

И еще приложи жꙋпан Строе, брат Бадикев, на свое съмрътъ, Мꙋшчелꙋл вѫс.

И еще покꙋпише калꙋгери некии воденице ѡт над Вꙋлпѣни за ҂еф҃ аспри. И еще и воденице еже сꙋт по Рѣка Госпожге, що се зовꙋт Крънгꙋре и със елико ѡчинꙋ имат ѡколо воденице.

И ацигани по именꙋ: Бордѣ съ децами си и Кꙋрки съ децами си и Пътрꙋ съ децами си и Иѡва Сърбꙋл съ децами си и Їнꙋл съ децами си и Ричае съ децами си и Лꙋпше съ децами си и дрꙋги Иѡва съ децами си и Миꙗ съ децами си и Калека съ децами си и Данчюл златар съ децами си.

И еще приложи стари бан ацигании еже се зовꙋт Мелещїи, на име Данчю съ децами си и Радомир съ децами си и Ꙗрича съ децами си и Мирча съ децами си и дрꙋга ациганка на име Добра съ синови си.

И еще приложи жꙋпаница банѡв, жꙋпаница Нѣгославѫ, ацигани по име Корꙋнга съ децами си и Гоблица съ децами си.

Тиꙗ въсе приложи више речени властеле.

И еще ест приложил Станко лѡгѡфет едно виноград ѡт Къзънещи, да бꙋде свѣтомꙋ монастирꙋ, еще при дьни Влада воевода Старога.

Сего радї и господство ми даровах тои више писанное въсес вѣтомꙋ монастирꙋ.

И еще приложи господство ми ꙗкоже и прѣждние господарие еже прѣжде бѣхꙋ ѡт господство ми къшарство ѡт сꙋдство Вълче, варе колико ест хотар сꙋдствомꙋ Вълче.

Сїꙗ въса еже више приложихѡм свѣтомꙋ монастирꙋ, да бꙋдет въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ до живота господства ми и до живота синовѡм господства ми, да сꙋт въ покрѣпленїе свѣтомꙋ монастирꙋ и божественим инокѡм и молъбникѡм, ѡтцꙋ игꙋменꙋ ермонахꙋ кѵр Ѹнофрїе и по сих хотещим наставникѡм и въсем еже ѡ Христѣ братие, да им сꙋт въ пищꙋ, намже и нашем родїтелем въ вѣчное въспоминанїе и по сих хотещим бити, чедом нашим и сродникѡм.

Сего радї, съ теми више реченними сели нитко да не метехает, понеже ѡт въсех слꙋжбах и дажбах их слободих господство ми, кромѣ данка и воиске, а дрꙋго, що годе се достоит ѡт тех селах, све да бꙋдꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ, или жито или вино или пчели или бꙋдї ино що или глоабе; нитко ѡт слꙋгах и правителех господства ми и посланицех посилаемих по милостех и по работах господства ми, да не смѣет нищо възѣти ѡт тех више реченнех селех монастирске, нꙋ да си метехат игꙋмен съ неговими посланици съ теми селех и що им потрѣба бꙋдет, по законꙋ да си ѡт них ꙋзимает, а ини нитко ни ѡт еднꙋ вещи да их нещо не бантꙋет. Понеже тко би се покꙋсил ѡт правителех и слꙋгех господства ми да им нещо досадит, а то такови имат въсприети велико зло и ѡргїе ѡт господство ми, ꙗкоже невѣрник и прѣстѫпник и посрамител сїемꙋ въсечьстномꙋ нами дарованномꙋ хрисовꙋлꙋ еже дадѡх въ ꙋтвръжденїе въсех сих више реченних.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣет господство ми: жꙋпан Вентилъ велики дворник и жꙋпан Влаикꙋл пръкалаб и жꙋпан Радꙋл Пашадїꙗ пехарник и жꙋпан Кръстїꙗн вел спатар и жꙋпан Барбꙋл вел вистїꙗр и жꙋпан Бадѣ пехарник и жꙋпан Герге вел комис и жꙋпан Кѡнда вел столник и жꙋпан Драгомир велики постѣлник.

И аз, Нан Дебел, словоначрътах въ столни град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца юние а҃ дьнъ, въ лѣт ҂з҃нг.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Am ascultat preasfînta Scriptură, care spune că fericit este cel ce petrece întru înțelepciune, dar nu este mai bun decît acel ce se teme de Dumnezeu, precum în Pilde se spune: „La începutul înțelepciunii este teama de domnul, pentru că unde este teama de domnul, acolo sînt toate bunătățile. Cel ce se teme de Dumnezeu urăște relele, ci întru totul năzuiește spre faptele bune". Care bunuri, ni se cuvine nouă a spune? Care le spune gura preacurată și cinstită a domnului: „A iubi pe domnul Dumnezeul tău din tot sufletul și din toate puterile tale, de asemenea și pe aproapele său" și celelalte. Și precum atotsfîntul duh spune, prin gura lui David, că: „Îndulcește-te întru domnul și-ți va da ție rugămintea inimii tale". Căci care este mai mare îndulcire decît această dulceață dumnezeiască? Pentru că dulceața dumnezeiască înseamnă să năzuim cu dragoste din inimă către dumnezeieștile, sfințitele hramuri și de acolo să tragem îndulcirea dumnezeiască ca dintr-un izvor de mîntuire, care este sănătate sufletească, împreună cu cea trupească. Dacă însă acestea sînt bune, cu atît mai mult este folositor a ridica și a înfrumuseța atotcinstitele și sfințitele hramuri.

De aceea, iată eu, întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul, Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, stăpînind țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, am binevoit cu a mea bunăvoință și cu inimă curată, ca să proslăvesc pe cel care m-a proslăvit pe mine, domnul Dumnezeul și mîntuitorul nostru, Iisus Hristos și atotcinstita și preaneprihănita lui maică, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, am văzut marea osîrdie către atotcinstitul hram care este întru numele atotcinstitei uspenii a preasfintei născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria, cu cîtă dragoste de osteneală s-au străduit bunii și credincioșii și preacinstiții vlasteli, jupan Barbul banul Craiovei și frații săi, jupan Pîrvul marele vornic și jupan Danciul marele armaș și jupan Radul și au ridicat din temelie atotsfințitul mai sus-zisul hram pe rîul numit Bistrița și l-au înfrumusețat precum se cuvine și i-au dăruit satele anume: Plăviceni pe Șoaș cu tot hotarul și viile și cu zeciuială din vinărici, cît se cuvine și viile de la Rîmnic și cu locul cît îl au și Gîndenii și Vădastra, pe care au cumpărat-o de la Vladul pentru 15 000 aspri și pe cîmp, unde se cheamă Vișina, pe unde au fost fătăciunile Vădăstrenilor și Potelul cu Balta Albă și jumătate din Celeiu cu Săliștioara, pentru că au fost cumpărate pentru 5 000 aspri și pentru 300 de oi și pentru 6 boi și pentru 2 cai buni și Pîrîul tot și Tupșa și Jupîneștii toți și Răzlovul și Obîrșia Deșului și Răchita și Mălenii și Gura Comăștenilor[1] și Mălurenii toți și Bogdăneștii de la Codmeana toți și Milostea toată și din Sîrbești partea lui Dan și jumătate din Băbeni și jumătate din Tismana și Tîrsa cu tot hotarul.

Și încă a dăruit băneasa cea bătrînă, la moartea ei, un sat care i-a fost de zestre, anume Stroeștii toți.

Și încă a dăruit jupan Stroe, fratele lui Bădică, la moartea lui, Muscelul tot.

Și încă au cumpărat călugării niște mori de la Vulpeni, pentru 5 500 aspri. Și încă și morile care sînt pe Rîul Doamnei, care se cheamă Crîngure și cu cîtă ocină au în jurul morilor.

Și țiganii, anume: Bordea cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Pătru cu copiii săi și Iova Sîrbul cu copiii săi și Ianul cu copiii săi și Riciaie cu copiii săi şi Lupşe cu copiii săi şi alt Iova cu copiii săi şi Miia cu copiii săi şi Caleca cu copiii săi şi Danciul zlătarul cu copiii săi.

Şi încă a dăruit banul cel bătrîn ţiganii care se cheamă Meleştii, anume: Danciul cu copiii săi şi Radomir cu copiii săi şi Aricea cu copiii săi şi Mircea cu copiii săi şi altă ţigancă, anume Dobra, cu fiii săi.

Şi încă a dăruit jupaniţa banului, jupaniţa Neagoslavă, ţiganii anume Corunga cu copiii săi şi Gobliţa cu copiii săi.

Acestea toate le-au adăugat mai sus-zişii vlasteli.

Şi încă a dăruit Staico logofătul o vie de la Căzăneşti, ca să fie a sfintei mănăstiri, încă din zilele lui Vlad voievod cel Bătrîn.

De aceea şi domnia mea am dăruit toate acestea mai sus-scrise atotsfintei mănăstiri.

Şi încă a dăruit domnia mea, ca şi domnii de mai înainte, care au fost înaintea domniei mele, căşăritul din judeţul Vîlcea, oricît este hotarul judeţului Vîlcea.

Toate acestea de mai sus le-am dăruit sfintei mănăstiri, ca să fie de ocină şi de ohabă, cît va trăi domnia mea şi cît vor trăi fiii domniei mele, ca să fie spre întărirea sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări şi rugătorilor, părintelui egumen ieromonah chir Onofrie şi nastavnicilor care vor fi după aceştia şi tuturor celor întru Hristos fraţi, să le fie pentru hrană, nouă şi părinţilor noştri spre veşnică pomenire şi celor care vor fi după aceştia, copiilor noştri şi rudelor.

De aceea, cu aceste mai sus-zise sate, nimeni să nu se amestece, pentru că domnia mea le-am slobozit de toate slujbele şi dăjdiile, afară de dare şi de oaste; iar alta, orice se cuvine de la acele sate, toate să fie ale sfintei mănăstiri: sau grîne sau vin sau stupi sau orice alta sau gloabe; nici unul dintre slugile şi dregătorii domniei mele şi cei trimişi după milosteniile şi pentru treburile domniei mele, să nu cuteze să ia ceva din acele mai sus-zise sate mănăstireşti, ci să se amestece egumenul cu trimişii lui cu acele sate şi ce le va fi nevoia, după lege să-şi ia de la ele, iar alta nimic, nici pentru un lucru, să nu le tulbure. Pentru că cine s-ar încumeta dintre dregătorii şi slugile domniei mele să-i supere cu ceva, iar unul ca acela va primi mare rău şi urgie de la domnia mea, ca un necredincios şi călcător şi batjocoritor al acestui atotcinstit hrisov dăruit de noi, pe care l-am dat pentru întărirea tuturor acestora mai sus-zise.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Vlaicul pîrcălab şi jupan Radul Paşadia paharnic şi jupan Cîrstian mare spătar şi jupan Barbul mare vistier şi jupan Badea paharnic şi jupan Gherghe mare comis şi jupan Conda mare stolnic şi jupan Dragomir mare postelnic.

Şi eu, Nan cel Gros, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie ziua 1 în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 506 (Bistriţa, I/6). Orig., perg. (49,5 ×47,5), pecete atîrnată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII; alte traduceri ibidem, ms. 192, f. 10—11, 201, f. 9 v — 12 şi 713, f. 562 — 564.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 326—328; Leonăchesu, *Stroeşti-Argeş*, 27—29.

---

[1] În loc de: „Gura Comăneştilor".

181 1545 (7053) iunie 6.

† Милостїю божїю, Іѡ Мирча воевода и господинъ въсое земли Ѹгровлахийское, синъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми слȣзем господства ми, на име Канѫ и със братиꙗм си, на име Капотъ и Гонцѣ и Стоꙗ и със них синови, елици им Богь припȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Негȣшина половина, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина, ещеже ѡт при дьни покоинаго Дана воевода; и ѡчистили сȣт със сикиром и със мотикѡм и ѡгнем въ горȣ тȣчна и жестока.

А потом, имал ест Канѫ прȣ прѣд Радула воевода Калȣгера със брат его Стоꙗ над ѡчинȣ. И ȣзел ест Стоꙗ закон ві҃ болѣри ѡт прѣд Радула воевода; и избраше мȣ теи ві҃ болѣри и дадоше Стоеи ѡчинȣ ѡт половина ѡт Нѣгошина, трети дел. А потом Стоꙗ, ѡн си продаде та ѡчина братȣ своемȣ Канѫ за аспри ҂д҃ при ѡнаи гладна врѣмена.

И паки да ест Канѫв и Гъчюлов ѡчинȣ ȣжа Пȣишацев сва, ѡт Нѣгошина четвръти дел, понеже ю кȣпише ѡт Пȣишацъ за ҂в҃ф аспри. А потом Гъчюл, ѡн побратил ест по Канъ над ѡчина си ѡт Гонцѣ, ѡт при дьни покоинаго Басарабъ воевода, над половина.

А потом, имаше Канѫ и чет его прȣ прѣд господства ми със Кръецини. И ȣзеше Канъ и чет его закон ві҃ болѣри ѡт пред господства ми, да закле како ест нихна половина. А теизи ві҃ болѣри не заклеше, анȣ их ȣтъкмише како да дръжит Канѫ със братием си половина ѡт таи ѡчинȣ, еже више пис, понеже им ест права и дѣдина, а Кръецилор им избраше теи ві҃ болѣри ꙗкоже да дръжит четвръта ȣжа ѡт Нѣгошина. И ȣтъкмише все и ѡт прѣд господства ми за своим добром волю, ꙗкоже их сȣт ȣтъкмили и ѡни ві҃ болѣри.

Ѹ тем ради им дадох и господство ми слȣзем господства ми више пис, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ въ ѡхабȣ, им и синовим им и виȣкѡм и прѣвиȣчетом им и ни ѡт когоже непотъкновенно, по ѡризмȣ господства ми.

Сеже и свѣдѣте<лїе> поставлѣем господство ми: жȣпан Бинтилъ дворник и жȣпан Радул велики лѡгѡфет и Кръстиꙗн спатар и Барбȣл вистиꙗр и Бадѣ пехарник и Кънда столник и Герге комис и Драгомир велики постелник. Исправник, Кръстиꙗн спатар.

Пис юнїе ѕ҃ дьни, въ лѣт ҂з҃нг.

† Іѡ Мїрча вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, anume Cană şi cu fraţii săi, anume Capotă şi Gonţea şi Stoia şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Neguşina jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină, încă din zilele răposatului Dan voievod; şi au curăţat cu securea şi cu sapa şi cu focul în pădurea deasă şi tare.

Iar apoi, a avut Cană pîră înaintea lui Radul voievod Călugărul cu fratele său Stoia, pentru ocină şi Stoia a luat lege 12 boieri, înaintea lui Radul voievod; şi acei 12 boieri i-au ales şi i-au dat lui Stoia ocina, din jumătate din Negoşina, a treia parte. Iar apoi, Stoia, el şi-a vîndut acea ocină fratelui său Cană, pentru 4 000 aspri, pe acele vremuri de foamete.

Şi iarăşi să le fie lui Cană şi lui Gîciul ocină, funia lui Puişaţ, toată, din Negoşina a patra parte, pentru că au cumpărat-o de la Puişaţ, pentru 2 500 aspri. Iar după aceea, Gîciul, el a înfrăţit pe Cană pe ocina sa de la Gonţea, din zilele răposatului Basarabă voievod, pe jumătate.

Iar după aceea, au avut Cană şi cu ceata lui pîră înaintea domniei mele cu Crăeştii. Şi au luat Cană şi ceata lui lege 12 boieri dinaintea domniei mele, să jure că este jumătatea lor. Iar acei 12 boieri nu au jurat, ci i-au împăcat ca să ţină Cană cu fraţii lui jumătate din acea ocină care este mai sus-scrisă, pentru că le este dreaptă dedină, iar Crăeştilor le-au ales acei 12 boieri, ca să ţină a patra funie din Negoşina. Şi s-au întocmit şi dinaintea domniei mele de a lor bunăvoie aşa precum îi întocmiseră şi acei 12 boieri.

Pentru aceasta, le-am dat şi domnia mea slugilor domniei mele mai sus-scrise, ca să le fie ocină de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Cîrstian spătar şi Barbul vistier şi Badea paharnic şi Cînda stolnic şi Gherghe comis şi Dragomir mare postelnic. Ispravnic, Cîrstian spătar.

Scris iunie 6 zile în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 507 (Ep. Buzău, LVII/2). Orig., perg. (35,5 ×25,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1852; altă traducere ibidem, ms. 171, f. 424.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 328—329.

182 **⟨1545⟩ iunie 14.**

† Cu mila lui Dumnezeu, Ion ⟨Mircea⟩[1] voevod, feciorul marelui şi preabunului Radulŭ voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle sfintei mănăstiri Drăghiceştii, unde iaste hramul arhistratig⟨ilor⟩ Mihail i Gavriil şi cuviosului egumenului ... şi altor părinţi ce sînt lăcuitori într-acel sfînt lăcaş, să ţie moşie în sat în Négovani toată, cîtă să va alege partea sfintei mănăstiri de peste tot hotarul, pentru că au fost moşie véche şi dreaptă de moştenire a sfintei mănăstiri.

Iar după aceae, avînd sfînta mănăstire judecată înaintea domnii méle cu Gherghe şi cu Lungaş pentru acest sat ce-i mai sus zis Négovanii. Şi aşa pîrîia Gherghe şi Lungaş zicînd înaintea domnii méle, cum că n-au fost închinat acest sat ce s-au zis mai sus moşii lor de bunăvoe, ci l-au fost luat Drăghici vornicul în silă. Într-aceae, domniia mea am judecat înpreună cu toţi cinstiţii boerii domnii méle şi am căutat şi cărţile lor încă din zilele răposatului Vladului[2] voevod Călugărul şi am aflat domniia mea pă cum au fost închinat acei oameni, Gherghe şi Lungaş, acel sat ce au zis mai sus, Négovanii, de a lor bunăvoe. Şi au rămas Gherghe şi Lungaş de lége dinnaintea domnii méle şi dinnaintea tuturor boerilor domnii méle.

Pentru acéia, am dat şi domniia mea precum şi alţi domni ce au fost mai dinainte vréme, ca să ţie sfînta mănăstire acea moşie ohabnică, să fie de întărire şi de hrana părinţilor acei sfinte mănăstiri şi domnii méle vécinică pomenire pînă cînd va sta sfînta mănăstire de nimeni neclătită, după zisa domnii méle.

Pentru acéea şi mărturii am pus domniia mea pă: jupan Vintilă vel vornic şi jupan Radulŭ vel logofăt şi jupan Barbul vel vistier şi Badea vel peharnic i Gherghe vel comis i Cîrstiian vel spatar i Conda vel stolnic[3] şi jupan Dragomir vel postelnic.

Şi am scris eu, Pîrvul, în Bucureşti, mesiţa iunie 14 dni văleat 7054 ⟨1546⟩.

Bibl. Acad., DCXXIII/1. Traducere din sec. XVIII. Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 337 (sub 1546 ⟨mai-iunie⟩).

---

[1] Loc alb; completat după ms. 454.
[2] În ms. 454: „Radului".
[3] Probabil: „fost mare stolnic."

---

183 **1545 (7053) iunie 16.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми почтеномꙋ правителю господства ми, жꙋпанꙋ Бадѣ пръкълабꙋ, ꙗкоже да мꙋ сꙋт въсех негове комате, села и ацигани, варе елика се хтет избрати дел емꙋ въса и ѡт посвꙋде, понеже мꙋ сꙋт старе и праве комате и ѡт дѣдїнꙋ.

А потом, прїиде правителю господства ми, что ест више писан, пред господства ми със жꙋпаница его, Каплѣ, тере ꙋтакми свои комате, како по смърти его, аще се хощет ꙋженити жꙋпаница Каплѣ, а ѡина даю ест ѡт коматех Бадев село Єлховецꙋл и г҃ челѣди ѡт ацигани. А аще хощет седити жꙋпаница Каплѣ със честию, а ѡн даде и приложи въсех негове комате, или мало, или много, жꙋпаница емꙋ Каплѣв, ꙗко да се хранит при животѣ еи, а ни нихто да не имат ни едно метѣхꙋ над села и над ацигани и над въсех комате Бадев.

Сего радї, дадох и господство ми жꙋпаницев Каплѣв, ꙗкоже да ю ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и не ѡт когоже непоколѣбимо, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Вентилъ велики дворник и жꙋпан Радꙋл велики лѡгѡфет и Конда вистїꙗр и Барбꙋл спатар и Станко столник и Бадѣ пехарник и Дикꙋл комис [1] и Стан велики постелник . Исправник, Радꙋл вел лѡгѡфет.

Пис мѣсеца юнїе ѕ҃і дьни, в лѣт ҂знг҃.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, jupanului Badea pîrcălabul, ca să-i fie toate averile lui, satele şi ţiganii, oricît se va alege partea lui toată şi de pretutindeni, pentru că îi sînt vechi şi drepte averi şi de moştenire.

Iar apoi, a venit dregătorul domniei mele, care este mai sus-scris, înaintea domniei mele, cu jupaniţa lui, Caplea, de a întocmit averile sale, ca după moartea lui, dacă se va mărita jupaniţa Caplea, iar ei să-i fie din averile lui Badea satul Elhoveţul şi trei sălaşe de ţigani. Iar dacă va şedea jupaniţa Caplea cu cinste, iar el i-a dat şi i-a dăruit toate averile lui, fie puţin, fie mult, jupaniţei lui, Caplea, ca să se hrănească în timpul vieţii ei, iar altul nimeni să nu aibă nici un amestec peste satele şi peste ţiganii şi peste toate averile lui Badea.

De aceea, am dat şi domnia mea jupaniţei Caplea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Conda vistier şi Barbul spătar şi Staico stolnic şi Badea paharnic şi Dìicul comis [1] şi Stan mare postelnic. Isprạvnic, Radul mare logofăt.

S-a scris în luna iunie 16 zile, în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 509 (Mihai Vodă, XVI/1). Orig., hîrtie (30 × 21), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1911.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 329—330. Facs. *ibidem*, 509.

---

[1] În acest timp mare comis era Gherghe.

184

⟨1545⟩ iulie 25, Craiova.

† Жȣпан Теѡдосїе велики бан Кралевски пишем сию мою книгȣ свѣтомȣ монастирȣ зовемаго Бистрицȣ, ꙗкоже да им бȣдет село на име Мȣшчелȣл въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, понеже тои више писано село, ѡно ест прѣжде бил дал свѣтомȣ монастирȣ, ещеже ѡт покоини прѣжде нас бивше, ѡт Бъдика и ѡт брат емȣ Строе, ꙗкоже да бȣдет свѣтомȣ монастирȣ въ ȣкрѣпление и братиꙗм въ пищȣ, а. них въ свѣтою въспоминанию. И писали се сȣт въ свѣтою проскомидїю.

А ȣ том, къда ест прї сїю доба, пак прїиде Бадѣ ѡт Хотърани клȣчар, таже и ѡн даде и приложи тои село Мȣшчелȣл свѣтомȣ монастирȣ, ꙗкоже да ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ.

И варе тко хокет раздратї сию текмеже, еже ест ѡн ȣтекмил ѡт прѣд мене, да ест съ Июда и съ Ариꙗ и със нѣми ко распеше господа нашего Їусȣса Христа.

И сведетелие поставихмо: жȣпан Стоикан бан и брат емȣ Преда столник и Тȣдор ѡт Кȣртишоара и Драгȣл комис и Стънислав ѡт Крецещи и Никола ѡт Ливези и Верзѣ ватах.

И аз, Иванча логофет, иже написа ȣ дивни мѣсто Кралева, мѣсеца юлїе $\overline{\text{ве}}$ дьни, в лѣт ${}_{\text{х}}\overline{\text{зна}}$.

† Jupan Teodosie marele ban al Craiovei scriu această carte a mea sfintei mănăstiri numite Bistriţa, ca să-i fie satul anume Muşcelul de ocină şi de ohabă, pentru că acel mai sus-scris sat, el a fost dat de mai înainte sfintei mănăstiri, încă de răposaţii care au fost înaintea noastră, de Bădica şi de fratele său Stroe, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire şi fraţilor de hrană, iar lor de sfîntă pomenire. Şi s-au scris la sfînta proscomidie.

Iar întru aceasta, cînd a fost în vremea de acum, iarăşi a venit Badea clucerul din Hotărani, de a dat şi a dăruit el acel sat Muşcelul sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă.

Şi cine va strica această întocmire pe care el a întocmit-o în faţa mea, să fie cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi care au răstignit pe domnul nostru Iisus Hristos.

Şi martori am pus: jupan Stoican ban şi fratele lui, Preda stolnic şi Tudor din Curtişoara şi Dragul comis şi Stănislav din Creţeşti şi Nicola din Livezi şi Verzea vătaf.

Şi eu, Ivancea logofătul, care am scris în minunatul loc Craiova, luna iulie 25 zile, în anul 7054 ⟨1546⟩.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 521 (Bistriţa XIX/4). Orig., hîrtie (32 × 23), pecete inelară aplicată. Cu o trad. din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 194, f. 165, 202, f. 113 v — 114 şi 713, f. 718.

Datat după emitent care e mare ban în 1545; în 1546 mare ban este Stan.

EDIŢII: Trad. *D.I.R.*, *B*, 343—344 (sub 1546). Facs. *ibidem*, 515.

---

185 ⟨1545 septembrie 1 — 1546 august 31⟩ 7054.

„7054 (fără lună şi zi), hrisov al răposatului întru fericire domn Io Mircea voevod, fiul marelui şi preabunului Radu voevod, de ani 292, coprinzător că au dat domnia sa această poruncă lui Lamotă cu fraţii lui Vlad şi Lojii cu feciorii lui şi Stoichii cu frate-său Dragomir şi cu feciorii lui ca să le fie lor moşie la Cuca; însă să fie ⟨lui⟩ Lomotă cu fraţii lui, Vlad şi Loja, doo părţi, iar ⟨lui⟩ Stoica şi Dragomir să fie a treia parte. Pentru că este a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi dă baştină, cumpărată de la Bejeşti încă din zilele bătrînului şi răposat Radu Vîlvoi cel Frumos.

Şi hotarăle să să ştie: Furcitura Babii din vale pînă în matca Volijinii, de acolea pîn ⟨Fîn⟩tîna Mitrii şi pă obîrşia Bozoeştii în apa Chiboroviţii.

Iar după aceia, aceşti mai sus-zişi oameni au avut pîră înaintea domnii mele cu călugării de la Cotmeana. Întru aceia, domnia mea am judecat şi am căutat după dreptate şi după lege şi am dovedit domnia mea cum s-au hotărît călugării cu 12 boeri în zilele Radului voevod Călugăru. Şi iară aceia oameni, ce s-au zis mai sus, s-au plînsu dă strîmbătate iar domnia mea le-am dat 24 de boeri şi hotarnic Stoica dă au umblat şi au descoperit pe ce⟨i⟩ 12 boeri şi le-au luat domnia mea lor înşuşi boii. Şi au rămas călugării de lege înaintea domnii mele, cum în veci amestec să n-aibă.

Drept aceia, am dat domnia mea oamenilor, ce s-au zis mai sus, ca să le fie lor moşie ohabnică şi c. l. t."

După I. I. Şucu, *Doc. inedite*, în SMIM, IX, p. 156—157.

Doc. se află la Arh. St., Filiala Ilfov, Curtea de Apel, sec. I-a, dos, 31. f, 39.

---

186 ⟨1545 septembrie — 1546 ianuarie⟩ 7, 7054, Bucureşti.

† Мнлостїю, божїю, Їѡ Мнрчѣ воевода н господннь въсон землю Ѹггровлахїнскон, сннь добраго н велнкаго Радꙋл воевода. Дават господство мн сїн повелѣнїе господства мн Нѣгев ... сьс сновн сн, елнцн ен Богь даст н прнпꙋстнт, ꙗкоже да нм ест ѡчнна ꙋ Ꙗлнѯ̆ѣнн ѡт дѣл Нѣгев половннꙋ, каре ѡт елнка се хтет нзбратн ꙋ полїе, ꙋ горꙋ н ꙋ водꙋ, понеже ест Нѣгев стара н права ѡчнна, дѣднна.

Ѝ потом, прннде Нѣга пред господства мн, тере ꙋложн н побратн по Иван н по Бонко за добро волѣ над половннꙋ ѡт ѡчннꙋ. И господство мн простн кон.

<Сего радї>, дадох н господство мн Иванов н Бонков, ꙗкоже да нм ест въ ѡчннꙋ н въ ѡхабꙋ, ннм н сновом нм н внꙋком н прѣвнꙋчетом нм н нн ѡт когожде непотькновено въ вѣкн, по реч господства мн.

Сеже сведетелїе поставлѣем господство мн: жꙋпан Бентнлъ велнкн дворннк н жꙋпан Радꙋл велнкн логофет н Конда внстїар н <Барбꙋл> спътар н Шефꙋл столннк н Бадѣ пехарннк н Герге комнс н Стан велнкн постелннк. Исправннк, Бланкꙋл вел армаш.

Пнс въ градꙋ Бꙋкꙋрещн, мѣсеца ... з̄ дьнн, въ лѣт ҂знд̄.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Neagăi... cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da şi-i va lăsa, ca să-i fie ocină la Alixeni, din partea Neagăi jumătate, oricît se va alege, în cîmp, în munte şi la apă, pentru că este a Neagăi veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a venit Neaga înaintea domniei mele şi a aşezat şi a înfrăţit de bunăvoia ei pe Ivan şi pe Voico pe jumătate din ocină. Şi domnia mea am iertat calul.

‹De aceea› am dat şi domnia mea lui Ivan şi lui Voico, ca să le fie ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neclintit în veci, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Conda vistier şi ‹Barbul› spătar şi Şteful stolnic şi Badea paharnic şi Gherghe comis şi Stan mare postelnic. Ispravnic, Vlaicul mare armaş.

Scris în cetatea Bucureşti, luna... 7 zile, în anul 7054.

După Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, p. 114. Lunile după divan.

---

187 **1545 (7054) septembrie 14, Bucureşti.**

† Cu mila lui Dumnezeu, creştinul Mircea vodă, domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radul vodă. Dat-au dumnealui această poruncă a dumisale lui Stan cu feciorii lui, ca să aibă moşiie la Soreşti din moşiia Stancăi a treia parte, pentru că o au cumpărat drept un cal şi drept 200 de aspri.

Şi iar să aibă Dragoe cu feciorii lui moşiie la Soreşti, din moşiia lui Cîrlig a treia parte, pentru că o au cumpărat drept 2 boi şi drept 200 de aspri.

Şi iar să aibă Budulea şi cu fie-sa Stanca moşie la Gîrbovi şi la Frăsinet ale lor părţi, oricîtŭ să va alége, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi de baştină.

Iar după acéia au venit Budulea înaintea domnii sale de s-au înfrăţit cu fie-sa Stanca pe ale lor moşii, ce sînt mai sus-zise, şi preste toate ale lor ocine, ca după moartea lui, nimenea nici un améstecu să ‹nu aib›ă, ci toate să fie ale fie-sa ce e mai sus-zisă.

Şi iar Budulea să fie slobod şi în pace de Manea vornicul, pentru că şi-au plătit moşiia lui cu 350 de aspri de către Manea vornicul. Şi dumisale i-au dăruit un cal.

Pentru acéia, au dat şi domniia sa ca ‹să le fie› acéle moşii ale lor ohabnice şi stătătoare ale lor, feciorilor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de către nimenea să nu să clătească, după zisa dumisale.

Şi mărturii au pus domniia sa pe: jupan Vintilă vel vornic şi jupan Radul vel logofăt şi Conda vistier şi Barbul spătar şi Gherghe comisul şi Şteful stolnicul şi Badea păharnic şi Pană [1] postelnic. Şi ‹ispravnic› Radul vel logofăt.

O au scris în scaun în Bucureşti, septembrie 14 dni, leat 7054 ‹1545›.

Şi o am scos rumâneşte az, Apostol logofătul ot Episcopie Buzău.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 511 (Nifon I/1). Traducere.
EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 330–331.

---

[1] În loc de: „Stan".

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахиескои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воивода Даватъ господство ми сїю повелѣнїе господства ми почтенними правителїю господства ми, жꙋпанꙋ Радул велики лѡгѡфет и съ братїꙗм си, жꙋпан Пръвꙋл пръкълаб и жꙋпан Владул комис и съ них синови, елице им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Воиницещї, дел Радулѡв лѡгѡфет ѡт Ръминикꙋ, въса и колико покꙋпленꙋ ѡт посвꙋде ѡт Воиницещї, понеже мꙋ ест бил ѡт прѣжде врѣме Радул велики лѡгѡфет и съ братїꙗм стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ. А ѡни, въ дьни Радул воивода, загꙋбише тай више реченꙋ ѡчинꙋ, занеже посѣкоше Радул воивода по бащꙗм си, Ѳꙋдор лѡгѡфет.

А потом, господство ми помиловал болѣром еже сꙋт више писани със таи више речени ѡчинꙋ, понеже достиже със правдꙋ и вѣрнꙋ слꙋжбꙋ ѡт къ господство ми, а Радул ѡт Ръминикꙋ изгꙋбише със злѣ хитлѣнства ѡт къ господство ми.

Сего радї, дадох и господство ми жꙋпанꙋ Радулѡв велики лѡгѡфет и съ братїꙗм си, жꙋпан Пръвꙋл пръкълаб и жꙋпан Владул комис, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовом им и внокꙋм и прѣвночитѡм и не ѡт когоже нипотъкновено, по реч господства ми.

Сеже сведетелїе поставлѣемꙋ господства ми: жꙋпан Винтилъ велики дворникꙋ и жꙋпан Радул велики лѡгѡфетꙋ и Конда вистїꙗрꙋ и Щефꙋл столникꙋ и Бадѣ пехарникꙋ и Герге комисꙋ и Стан велики постелникꙋ. Исправник ...[1]

Пис аз, Спатѫ, мѣсеца септемврїе кд҃ дьни, въ лѣт ҂знг҃.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstiţilor dregători ai domniei mele jupanului Radul marele logofăt şi cu fraţii săi, jupan Pîrvul pîrcălabul şi jupan Vladul comisul şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină în Voinigeşti, partea lui Radul logofătul din Rîmnic, toată şi cît a cumpărat de pretutindeni din Voinigeşti, pentru că a fost dinainte vreme a lui Radul marele logofăt şi cu fraţii, veche şi dreaptă ocină şi dedină. Iar ei, în zilele lui Radul voievod, au pierdut acea mai sus-zisă ocină, pentru că a tăiat Radul voievod pe tatăl lor, Thudor logofătul.

Iar după aceea, domnia mea am miluit pe boierii care sînt mai sus-scrişi cu acea mai sus-zisă ocină, pentru că au dobîndit-o cu dreaptă şi credincioasă slujbă faţă de domnia mea, iar Radul din Rîmnic a pierdut-o cu rea hiclenie faţă de domnia mea.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Radul marele logofăt şi cu fraţii săi, jupan Pîrvul pîrcălabul şi jupan Vladul comisul, ca să le fie ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Conda vistier şi Şteful stolnic şi Badea paharnic şi Gherghe comis şi Stan mare postelnic. Ispravnic...[1].

Am scris eu, Spată, în luna septembrie 24 zile în anul 7053 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 512 (Ep. Rîmnic, III/11). Orig., hîrtie (32,5× 23,5), pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XVIII.

Anul socotit de la 1 ianuarie.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 331. Facs. *ibidem*, 510.

---

[1] Loc alb.

---

189 1545 (7054) octombrie 3, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинь въсою земли Ѹгровлахиискои, синь добраго и великаго Радꙋлла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми Ѡпрев ѡт Хареш със четом си, <ꙗкоже да им сꙋт>[1] ѡчинꙋ ꙋ Хареш, съ братиꙗм си и съ братꙋчедом си над а҃ ꙋжа и Ръдѣке съ братиꙗм си и сь братꙋчедом си над дрꙋга ꙋжа и Ѡнчещи над ѡсмаго ꙋжа, ѡт над ꙋжа Ѡпрев и ѡт над ꙋжа Ръдѣкев.

И паки да ест Рошчещом, Радꙋл със пръви братꙋчедом си и попев съ братиꙗм си и съ ꙋнкꙋ си да сꙋт над пол ѡт ꙋжа Рошчещом и Радꙋл над шестаго нивꙋ ѡт пол ѡт ꙋжа Рошчещом, и Драголе да ест съ пръви братꙋчедом си, със Станчюл и със Нан сь братиꙗм си и Радꙋл съ братиꙗм си над дрꙋга пол, понеже сие више речени ѡчине и комате, ѡни сꙋт старе и праве ѡчине и дѣдине.

А потом, имаше сии людїе въси и Ѡпрѣ съ четом си прение пред господства ми със Кеꙗнин и със Кьпьцьнѣнин, тере прѣше Кеꙗнин и Кьпьцьнѣнин како сꙋт притеснꙋли Хѫрешанин ѡчинꙋ господскꙋ. А господство ми послах правителѣ господства ми, жꙋпан Бланкꙋл велики армаш и със болѣри ѡт три сꙋдстве, със л҃ѕ болѣри. И ходили сꙋт сии болѣри по трагꙋ Драгичов дворникꙋ и Секарѫв сꙋлцар и хотарисаше и заклеше тїи л҃ѕ болѣри по иних душе како не сꙋт притеснꙋли Хѫрешанин ѡчинꙋ господскꙋ, нꙋ ест сие више речена ѡчинꙋ Хѫрешаном стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ. И ѡсташе Кеꙗнин и Кьпьцьнѣнин ѡт закона ѡт пред господства ми.

Сего радї и господство ми дадох им, ꙗкоже да им сꙋт Хѫрешаном вь ѡчинꙋ и вь ѡхабꙋ, им и синовом им и виꙋком и прѣвиꙋчетом им и их ѡт когоже непотѫкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелие: жꙋпан Ѳеѡдосїе велики бан Жилски, жꙋпан Вентилъ вѣл дворникꙋ и жꙋпан Радꙋл велики логофет и жꙋпан Барбꙋл вел <спатар>[1] и Герге комис и Бадѣ пехарник и Кръстїꙗн спатар и Драгомир вел постелник. Исправник, Радꙋл <велики логофет>[1].

И аз, Б ... [2] въ столии град Бꙋкꙋрещи, въ мѣсеца ѡктомврїе г҃ дьни, в лѣт ҂знд҃.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Oprea din Hareş, cu ceata sa, ⟨ca să-i fie⟩[1] ocină în Hareş, cu fraţii săi şi cu verii săi pe o funie şi Rădiche cu fraţii săi şi cu verii săi pe altă funie şi Onceştii pe a opta funie, din funia lui Oprea şi din funia lui Rădiche.

Şi iar să fie Roşceştilor, lui Radul cu vărul său primar şi popii cu fraţii săi şi cu unchiul său, să fie pe jumătate din funia Roşceştilor şi Radul pe al şaselea ogor din jumătate din funia Roşceştilor, iar Dragolea să fie cu verii săi primari, cu Stanciul şi cu Nan, cu fraţii săi şi Radul cu fraţii săi pe cealaltă jumătate, pentru că aceste mai sus zise-ocine și averi, ele sînt vechi și drepte ocine și dedine.

Iar apoi, au avut acești oameni toți și Oprea cu ceata sa pîră înaintea domniei mele cu Cheianii și cu Căpățînenii, de pîrau Cheianii și Căpățînenii că au cotropit Hărețanii ocina domnească. Iar domnia mea am trimis pe dregătorul domniei mele jupan Vlaicul marele armaș și cu boierii din trei județe, cu 36 boieri. Și au umblat acești boieri pe urma lui Drăghici vornicul și a lui Secară sulgerul și au hotărnicit și au jurat acei 36 boieri pe sufletele lor că nu au cotropit Hărețanii ocina domnească ci este această mai sus-zisă ocină a Hărețanilor veche și dreaptă ocină și dedină. Și au rămas Cheianii și Căpățînenii de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta și domnia mea le-am dat, ca să le fii Hărețanilor de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori: jupan Teodosie mare ban al Jiului, jupan Vintilă mare vornic și jupan Radul mare logofăt și jupan Barbul mare ⟨spătar⟩[1] și Gherghe comis și Badea paharnic și Cîrstian spătar și Dragomir mare postelnic, Ispravnic, Radul ⟨mare logofăt⟩[1].

Și eu, V...[2] în cetatea de scaun București, în luna octombrie 3 zile, în anul 7054 ⟨1545⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CVIII/48. Orig., perg. (27,5 × 38), pecete timbrată, căzută. Copie la Arh. St. Buc., Suluri, 37, nr. 2.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 344—345 (sub 1546).

---

[1] Ilizibil.
[2] Probabil: „Vladul al lui Ilea".

---

190 ⟨1545—1547⟩ octombrie 4.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii méle sfintei mănăstiri ce să numéște Govora unde iaste hramul sfintei și cinstitei adormiri preasfintei maici născătoare de Dumnezeu, ca să-i fie în Pitești din moșiia oroșanilor, unde s-au ales moșiia domnii méle, loc de grădină și de livadie și cu vad de moară, pentru că am dat și am miluit domniia mea pe sfînta mănăstire cu acest loc, precum au miluit și alți domni de mai nainte pe alte sfinte mănăstiri.

Așijderea am dat și am miluit și domniia mea și am adaos acest loc ca să fie de întărire sfintei mănăstiri, iar fraților celor ce lăcuesc în sfînta mănăstire să le fie de hrană, iar domnii méle și părinților domnii méle întru vécinică pomenire.

Drept aceasta am dat și domniia mea și am adaos sfintei mănăstiri acest loc, ca să-i fie întru moștenire și ohabnic și de niminea să nu să clătească, după cuvîntul domnii méle.

Și ispravnic, Radul vel logofăt.

Și am scris eu, Radul, în luna lui octombrie 4 dni, vă leat 7051 ⟨1542⟩.

Io Mircea voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Govora, nr. 447, f. 329. Traducere din 1796; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 367 v. şi 463, f. 137 v.

Datat după marele logofăt în domnia lui Mircea Ciobanul.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 332.

191 1545 (7054) noiembrie 4, Bucureşti.

Милостїю божїю, Їѡ Мирчѣ воевод и господинъ въсои земле Ѹггровлахиское, синъ великаго и предобраго Радꙋл воевод. Дават господство ми сїе повеленїе господства ми жȣпан Данчȣл пръкалаб и съ синови си елице им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Добрȣша, третаго дело ѡт посвȣдї, како им дръжът и по прежде. Понеже изгȣбил Станко дворник със зла хитлѣнство ѡт къ господства ми, а болѣринȣ господства ми еже ест више писани достеже съ правдȣ и верно слȣжбȣ ѡт къ господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и въ ѡхабȣ ним и синови им и вȣком и превнȣчитом им и ни ѡт когоже нипотѣкновено, по речи господства ми.

Сеже сведїтелїе поставлеем господство ми: жȣпан Винтилъ великии дворник и жȣпан Панъ [1] великии лѡгѡфет и Конда великии вистїꙗр и Ꙗрчȣл [2] вел спатар и Щефȣл столник, Бадѣ пехарник и Герге комис и Стан великии постелник. И <исправник>, Радȣл вел лѡгѡфет.

Пис аз, Вишȣл писецȣ, въ столнȣ град Бȣкȣрещи, мѣсеца ноемврїе д҃ дьни, лѣт ҂з҃нд.

Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Danciul pîrcălabul şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Dobruşa, a treia parte de pretutindeni, precum a ţinut şi mai înainte. Pentru că Staico vornicul a pierdut-o cu rea hiclenie faţă de domnia mea, iar boierul domniei mele, care este mai sus-scris, a dobîndit-o cu slujbă dreaptă şi credincioasă faţă de domnia mea.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Pană [1] mare logofăt şi Conda mare vistier şi Iarciul [2] mare spătar şi Şteful stolnic, Badea paharnic şi Gherghe comis şi Stan mare postelnic. Şi <ispravnic>, Radul mare logofăt.

Am scris eu, Vişul piseţul, în cetatea de scaun Bucureşti, luna noiembrie 4 zile, anul 7054 <1545>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroş, nr. 479, f. 176. Copie; altă copie ibidem, ms. 710, f. 810 (cu data noiembrie 10). Traduceri ibidem, S. I., nr. 513 (M-rea Vieroş, XVI/2) şi ms. 349, f. 393.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 332—333.

---

[1] În loc de: „Radul".

[2] În loc de: „Barbul".

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинь въсои земле Ѹгровлахиискои, синъ прѣдобраго и великаго Радула воеводе. Дават господство-ми сие повелѣние господства ми болѣринȣ господства ми, пачеже из кѫщи господства ми, жȣпанȣ Преда постелник и със синови си, елици емȣ Богь припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест села що се зовь Ѹста Дльцев вьс, съ въсом хотарѡм и съ въсѣми селищиле, въре колико ест дръжал Гюра логофет, ѡтьц Предев постелникȣ, понеже сие више речено село биѡ ест стара и права ѡчина и дѣдина Гюрев логофет и помилован ѡт Владȣца воеводе.

Сего радї и господство ми дадох и помиловах по жȣпан Преда постелникȣ сь сию више реченое <село Ѹс>та Дльцев, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ емȣ и синовѡм емȣ и внȣком и прѣвнȣче<том емȣ и ни ѡт ко>гоже непотькновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелие: жȣпан Вентилъ велики <дворник и жȣпан Радул> велики логофет и Конда вистїꙗр и Барбȣл спатар и Щефȣл столникȣ и Герге комис и Бадѣ Землеȣ пехарник и Стан постелник. Исправник, Радул велики логофет.

И аз, Вълкȣл ѡт Погонещи днꙗк, еже начиртах въ град Бȣкȣрещи, въ дьнъ свѣта<го Нико>ла, мѣсеца декеврие, е҃ дьнь, ѡт Ѧдама <до ни>нѣ текȣще въ лѣт ҂знд.

† Їѡ Мирча вѡевѡда , <милостїѧ божї>ѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, încă şi din casa domniei mele, jupanului Preda postelnicul şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie satul care se chiamă Gura Dîlgei tot, cu tot hotarul şi cu toate seliştele, oricît a ţinut Ghiura logofătul, tatăl lui Preda postelnicul, pentru că acest sat mai sus-zis a fost veche şi dreaptă ocină şi dedină a lui Ghiura logofătul şi miluit de Vlăduţă voievod.

De aceea şi domnia mea am dat şi am miluit pe jupan Preda postelnicul cu acest <sat> mai sus-zis, Gura Dîlgei, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori: jupan Vintilă mare <vornic şi jupan Radul> mare logofăt şi Conda vistier şi Barbul spătar şi Şteful stolnic şi Gherghe comis şi Badea Zemlău paharnic şi Stan postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Şi eu, Vîlcul din Pogoneşti, diacul, care am scris în cetatea Bucureşti, în ziua sfîntului <Nico>lae, luna decembrie 5 zile, de la Adam pînă acum curgători ani 7054 <1545>.

† Io Mircea voievod, <din mila lui> Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 514 (Zlătari, IX/1). Orig., hîrtie (33 ×23,5), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din 1850. Copie slavă ibidem, ms. 725, f. 108 v — 109.

Am preferat data sărbătorii.

EDIŢII. Trad. Nicolăescu-Plopşor, *Mon. j. Dolj*, V, 56—57; *D.I.R.*, *B*, 333.

193

1545 (7054) decembrie 9, Bucureşti.

<†> Милостїю божїю, Їѡ Мирча <воевода и господинъ въс>ое земле Ꙋггро влахинское, синъ великаго и прѣдобраго Радула вое<вода. Дават господство ми сїе повел>енїе господства ми Шърбан, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ ꙋ Бꙋнещї, занеже мꙋ ест <стар>а ѡчина, дѣдина.

И потом, прииде Шербан прѣд господства ми, таже даде и <побрат>и по слꙋгꙋ господство ми жꙋпан Влъкꙋл логофет над неговꙋ дел ѡчинꙋ и ѡт селѡ и поле <и шꙋм и>гора, над половинꙋ, ѡт неговꙋ добром воле, ꙗкоже да си сꙋт над тога речена ѡчина два братїе. И господство ми их простих кои.

Сего радї, имъ дадох и господства ми, ꙗкоже да им сꙋт въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовом им и внꙋком и прѣвнꙋчетом им и ни ѡт когоже непотакновѣно, по реч господства ми.

Жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпан Радул велики логофет и Конда вистїꙗр и Барбꙋл спатар и Щефꙋл столник и Герге комис и Бадѣ пехарник и Стаа велики постѣлник. Исправник, Радул велики логофет.

Пис аз, Владул писецꙋл, сина Илев, въ столни град Бꙋкꙋрещї, мѣсеца декемврїе ѳ дьни, въ лѣт ҂знд.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

<†> Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea <voievod şi domn a> toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. <Dă domnia mea această> poruncă a domniei mele lui Şerban, ca să-i fie ocină în Buneşti, pentru că îi este <veche> ocină, dedină.

Iar apoi, a venit Şerban înaintea domniei mele, de a dat şi <a înfrăţit> pe sluga domniei mele jupan Vîlcul logofătul pe partea lui de ocină şi din sat şi cîmp şi <pădure> şi deal, peste jumătate, de a lui bunăvoie, ca să fie peste mai sus-zisa ocină doi fraţi. Şi domnia mea le-am iertat calul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Jupan Vintilă vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Conda vistier şi Barbul spătar şi Şteful stolnic şi Gherghe comis şi Badea paharnic şi Stan mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Am scris eu, Vladul piseţul, fiul lui Ilea, în cetatea de scaun Bucureşti, luna decembrie 9 zile, în anul 7054 <1545>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn

Arh. St. Buc., S. I., nr. 515 (Mitrop. Ţ. Rom., CV/1). Orig., hîrtie (22×31), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 333—334.

194

1546 (7054) ianuarie 10.

Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Оуггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми чистнѣ ѡ̈тцꙋ игꙋменꙋ Єфрем ѡт монастирꙋ зовемаго Козиѧ, ꙗкоже да мꙋ ест ꙋ Лиещии ѡчинꙋ ѡт дел Иииванов пол,˙и да им ест на˙планинꙋ ѡт дел Иванов пол, али планина се зовет Лꙋпещи.

А потом, Иван изгȣби свою главȣ и комати си, понеже се Иван дигнȣл господаръ, а Радул воевода ȣхвати его и ѡтсечет главȣ емȣ и със комати емȣ помиловах слȣзи господства ми <і> Кръсточѣ и Данчȣл Мȣрешанȣл.

А потом, прїиде Кръсточѣ и Данчюл Мȣрешанȣл пред господства ми, тере се ȣцѣнише със ѡтцȣ егȣмен Леѡнтїе ѡт Козиꙗ за таю ѡчинȣ, тере ю продадоше за ҂аѱ҃ аспри.

А потом, имаше ѡтцȣ егȣмен Єфрем <прѣнїе> със синȣ Иванов Беззȣревȣ. И тако прѣше синъ Иїванов Беззȣрев, како мȣ ест притиснȣл калȣгери ѡт Козїꙗ. А господство ми гледах и сȣдих съ въсѣми правители господства ми и изнаидох господство ми како си ест изгȣбил Иван Беззȣре комати си със зла хитлѣнством.

Сего ради, дадох и господство ми свѣтомȣ монастирȣ, еже ест више писан, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхаб и ни ѡт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сеже и свѣдїтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Винтилъ вел дворник и жȣпан Радул вел логофет и Конда вистиiар и Барбȣл спатар и Щефȣл столник и Бадѣ пехарник и Герге комис и Стан вел постелник.

Пис мѣсеца генарие ї҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃д.

Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului părinte egumen Efrem de la mănăstirea numită Cozia, ca să-i fie ocină în Lieşti, din partea lui Ivan jumătate şi să-i fie 'la munte din partea lui Ivan jumătate, însă muntele se chiamă Lupeşti.

Iar apoi, Ivan şi-a pierdut capul şi averile sale, pentru că Ivan s-a ridicat domn, iar Radul voievod l-a prins şi i-a tăiat capul şi cu averile lui a miluit pe slugile domniei mele Cîrstocea şi Danciul Mureşanul.

Iar apoi, au venit Cîrstocea şi Danciul Mureşanul înaintea domniei mele, de s-au tocmit cu părintele egumen Leontie de la Cozia, pentru acea ocină de i-au vîndut-o pentru 1 700 aspri.

Iar apoi, a avut părintele egumen Efrem <pîră> cu fiul lui Ivan Viezure. Şi aşa pîra fiul lui Ivan Viezure că au cotropit călugării de la Cozia. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi dregătorii domniei mele şi am aflat domnia mea că şi-a pierdut Ivan Viezure averile sale cu rea hiclenie.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri, ce este mai sus-scrisă, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Conda vistier şi Barbul spătar şi Şteful stolnic şi Badea paharnic şi Gherghe comis şi Stan mare postelnic.

Scris, luna ianuarie 10 zile, în anul 7054 <1546>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712, f. 256 şi 394 v. Copie şi traducere.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 334–335.

---

195 <1545> ianuarie 20, Bucureşti.

† Милостию божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹ<гро>влахииской, синъ великаго и прѣдобраго Радула воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми честнѣишомȣ ѡтцȣ егȣмен и въсам братїꙗм, еже

живꙋще въ свѣтомꙋ монастирꙋ зовемаго Бистрица, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ Мꙋхчелꙋл съ въсом хотаром, како ест приложил жꙋпан Строе, брат Бадикев, свѣтомꙋ монастирꙋ Бистрица.

А потом, ѡтцꙋ егꙋменꙋ Матеи имаше прꙋ със Кръчꙋн ѡт Хотърѣни. И тако прѣше Кръчꙋн како мꙋ ест геговꙋ ѡчинꙋ Мꙋхчелꙋл. А господство ми, ꙋ том, гледах и сꙋдих съ въсеми честитими правители господства ми. И ещеже прочитах и книге ѡт прѣжди господари и изнаидох господство ми ере ест ѡчинꙋ права и дѣдинꙋ свѣтомꙋ ‹монастирꙋ› Бистрице, а Кръчꙋн ѡста ѡт закон ѡт прѣд господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ Бистрице, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетели поставлѣм господства ми: жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпан Радꙋл велики лѡгѡфет и Конда вистїꙗр и Барбꙋл спатар и Щефꙋл столник и Бадѣ пехарник и Герги комис и Стан велики постелник. Исправник, Ѡпрѣ велики сꙋлџар.

Пис въ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца генарїе к҃ дьни, въ лѣт ҂зне҃.

† Іѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului părinte egumen şi tuturor fraţilor, care trăiesc în sfînta mănăstire numită Bistriţa, ca să le fie ocina Muhcelul cu tot hotarul, cum a dăruit jupan Stroe, fratele lui Bădica, sfintei mănăstiri Bistriţa.

Iar apoi, părintele egumen Matei a avut pîră cu Crăciun din Hotărani. Şi aşa pîra Crăciun că este a lui ocina Muhcelul. Iar domnia mea, întru aceasta, am cercetat şi am judecat, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele. Şi încă am citit şi cărţile domnilor dinainte şi am aflat domnia mea că este ocină dreaptă şi dedină a sfintei mănăstiri Bistriţa, iar Crăciun a rămas de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri Bistriţa, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Conda vistier şi Barbul spătar şi Şteful stolnic şi Badea paharnic şi Gherghe comis şi Stan mare postelnic. Ispravnic, Oprea mare sulger.

Scris în oraşul Bucureşti, luna ianuarie 20 zile, în anul 7055 ‹1547›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 526 (Bistriţa, XIX/7). Orig., hîrtie (29 × 21,5), pecete timbrată. Cu o trad. din 1844. Alte trad. ibidem, ms. 194, f. 165 v — 166, 202, f. 115 şi 713, f. 627.

Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 348 (sub 1547). Facs. *ibidem*, 518.

196

‹1546› ianuarie 20.

† Милостїю божїю, Іѡ Мирча воевода и господинъ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми честнѣишомꙋ ѡтцꙋ егꙋменꙋ Матеи и въсам братиꙗм живꙋще въ свѣтомꙋ монастирꙋ зовемаго Бистрица, ꙗкоже да им ест

ѡчинꙋ ꙋ Шеѡш, по кꙋде ест биѡ стари хотар и ѡт прѣжде. И да ест волнꙋ болѣринꙋ господства ми жꙋпан Бълаꙋр постелник да раздерит тои хотар, таже да поставит хотар по кꙋде ест биѡ ѡт прѣжде времѣ. Ино да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Ѡпрѣ велики сꙋлцар.

Пис генарие к҃ дьни.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului părinte egumen Matei şi tuturor fraţilor care trăiesc în sfînta mănăstire numită Bistriţa, ca să le fie ocină în Şeoş, pe unde a fost vechiul hotar şi dinainte. Şi să fie volnic boierul domniei mele jupan Bălaur postelnicul să strice acel hotar, deci să aşeze hotarul pe unde a fost dinainte vreme. Altfel să nu fie, după zisa domniei mele.

Ispravnic, Oprea mare sulger.

Scris ianuarie 20 zile.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 525 (Bistriţa, XXIII/4). Orig., hîrtie (29 ×22), pecete timbrată. Cu două traduceri: din 1795 şi din 1844. Alte trad. ibidem, ms. 192, f. 264 v. şi 202, f. 164—165.

Datat după doc. anterior şi după ispravnic.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 348—349 (sub ‹1547›). Facs. *ibidem*, 519.

---

197 1546 (7054) ianuarie 29, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои зимле Ꙋггровлахїеское синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла ‹воевода›[1]. Дават господства ми сїю повѣление господства ми слꙋзем господства ми, Тѡадер съ синови емꙋ, варе елицин емꙋ Богъ дастъ, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчино ꙋ Долни Милещи, дел Негонтѡв въса и ꙋ Горни Милещи дел Негонтѡв полѡвина, ере мꙋ ест стара и права ѡчино, понеже га ест покꙋпила ѡт Негонтꙋ, радї аспри готови х҃.

И а потѡм, паки покꙋпише Къзан и Тоадер ꙋ Горни Милещии дел Ꙗнъкъи въса, варе елика се хтет избратит, радї аспри готѡви с҃. И господства ми даде кои за ѡба дел.[2]

Сего радї, им дадоше и господства ми слꙋзем господства ми ꙗже ест више писан, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчино и въ ѡхаб и ним и синови им и виꙋкомꙋ и прѣвиꙋчитѡмꙋ и ѡт никогоже непотъкновенно, порим҆о господства ми.

Сеже сведѣтелие поставлѣем господства ми въси чьститими правителю господства ми: жꙋпан Вентилъ вели‹ки› двсрник и жꙋпан Радꙋл велики лѡгѡфет и жꙋпан Конда велики вистиꙗр и жꙋпан Владкꙋл велики армаш и Герге велики комис и Барбꙋл велики спатар и Стан велики постелник.

Пис мѣсеца генарїе кѳ҃ дьни, въ стол Бꙋкꙋрещи, въ лѣт ҂з҃нд.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul ‹voievod›[1]. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Toader cu fiii

lui, oricîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Mileştii de Jos, partea lui Negoit toată şi în Mileştii de Sus, partea lui Negoit jumătate, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, deoarece a cumpărat-o de la Negoit pentru 600 aspri gata.

Iar apoi, iarăşi au cumpărat Căzan şi Toader în Mileştii de Sus partea Ancăi, toată, oricît se va alege pentru 200 aspri gata. Şi domniei mele i-au dat calul pentru amîndouă părţile[2].

Pentru aceea, le-am dat şi domnia mea slugilor domniei mele care sînt mai sus-scrise, ca să le fie de ocină şi de ohabă şi lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea toţi cinstiţii dregători ai domniei mele: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi jupan Conda mare vistier şi jupan Vlaicul mare armaş şi Gherghe mare comis şi Barbul mare spătar şi Stan mare postelnic.

S-a scris în luna ianuarie 29 zile, în scaunul Bucureşti, în anul 7054 ⟨1546⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXIV/179. Orig., hîrtie (23 × 33), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 335.

---

[1] Omis.

[2] Pasajul: „И господства ми даде кои за шза дел“ (Şi domniei mele i-au dat calul pentru amîndouă părţile), scris deasupra rîndului.

---

198 **⟨1546⟩ februarie 25.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радул воеводї. Дават господство ми сїю повеленїю господства ми слꙋзим господства ми Ѡнчеи ватах със синови си и Нѣкшꙋл със синови си и Мамїю съ синови си и Ика[1] съ синови сии Нѣ гсъ синови си, елици им Богъ даст, якоже да им ест село Попещи, варе колико се хтет избрати инхни, делови въси ѡт над въс хотар, понеже им сꙋт стари и праве ѡчине и дѣдине, комате, анꙋ их ест биѡ притеснꙋл Драгꙋл столник и ꙋзел им ест сїе више речене ѡчине ꙋ неговꙋ силост, без правдꙋ и без законо и без сꙋдищи при дьни Радул воеводї; и еще им ест мѣтнꙋл аспри ѡт над инхне праве комате, без инхне воли, ꙋ неговꙋ силостю, и изтерал их ест биѡ ѡт село.

А потом, сїе више писани слꙋзи господства ми, ѡни приидоше пред господства ми ⟨тере⟩[2] жаловаше господства ми и ѡт въсех по редꙋ, како им ест метнꙋл Драгꙋл нѣкои аспри над инхне стари и праве ѡчине ꙋ силост. А господства ми ꙋ тем гледах и сꙋдих по правдꙋ и по закон съ въси чьститоми правители господства ми и изнаидох и господство ми како им ест ꙋзел Драгꙋл ꙋ силост. Таже господство ми ꙋзех ѡт них аспри ѡт рꙋкꙋ Ѡнчеи и ѡт Нѣкшꙋл аспри ҂вц҃ и ѡт рꙋке синови Нѣгов аспри ҂ар҃ и ѡт рꙋкꙋ Икев аспри ѵ҃, а със сїе више писане ѡчине и комат пак помиловах господства ми, такоже да си дръжит неговим село, али да дръжит Ѡнча съ брат его Нѣ⟨к⟩шꙋл съ синовиси една ꙋже ѡт над въсех ѡчине и паки да дръжит сам Ѡнча[3] съ синови си една ꙋжет ѡ дел Бадюлѡв, ѡт една ꙋже два дела, а трери дел ⟨да⟩ дръжинт и пак Ѡнча съ[4] синови си и паки да дръжит Нѣг една ꙋже.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, ним и синовом им и внꙋкѡм и прѣвнꙋчетѡм им и ни ѿ когоже не<по>тъкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтели поставлѣем господства ми: жꙋпан Винтилъ велики дворник и жипан Радꙋл велики лѡгѡфет и Конда вистиꙗр и Барбꙋл статар<!> и Бадѣ пехарник и Щефꙋл столник и Герге комис и Стан велики постелник. Исправник, Михаю вистїꙗр.

Пис мѣсеца февꙋарїе к҃е дьни, въ лѣт ҂зн҃е.

† Їѡ Мїрча воевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Oncea vătaful cu fiii săi şi lui Neacşul cu fiii săi şi Mamiia cu fiii săi şi Ica [1] cu fiii săi şi Neagu cu fiii săi, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie satul Popeşti, oricît se vor alege părţile lor, toate, de peste tot hotarul, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine şi dedine, averi, însă i-a cotropit Dragul stolnicul şi le-a luat aceste mai sus-zise ocine în sila lui, fără dreptate şi fără lege şi fără judecată, în zilele lui Radul voievod; şi încă le-a lepădat asprii pe averile lor drepte, fără voia lor, în sila lui, şi i-a izgonit din sat.

Iar apoi, aceste mai sus-scrise slugi ale domniei mele, ei au venit înaintea domniei mele <de>[2] s-au plîns domniei mele de toate pe rînd, cum le-a lepădat Dragul nişte aspri pe vechile şi dreptele lor ocine, în silă. Întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat şi domnia mea că le-a luat Dragul cu sila. Deci domnia mea am luat de la ei asprii, din mîna lui Oncea şi de la Neacşul aspri 2 900 şi din mîinile fiilor lui Neagu aspri 1 100 şi din mîna lui Ica aspri 400, însă cu aceste mai sus- scrise ocine şi averi i-a miluit iarăşi domnia mea, ca să-şi ţină satul lor, însă să stăpînească Oncea cu fratele lui, Neacşul, cu fiii lor o funie de peste toate ocinele şi iarăşi să stăpînească Oncea [3] singur cu fiii săi o funie din partea lui Badiul două părţi dintr-o funie, iar a treia parte s-o stăpînească iarăşi Oncea cu [4] fiii săi şi iarăşi Neag să ţină o funie.

De aceea, am dat şi domnia mea ca să le fie de ocină şi ohabă lor, fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Conda vistier şi Barbul spătar şi Badea paharnic şi Şteful stolnic şi Gherghe comis şi Stan mare postelnic. Ispravnic, Mihaiu vistier.

S-a scris luna februarie 25 zile, în anul 7055 <1547>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCX/3. Orig. hîrtie (43 × 29), pecete aplicată, căzută. Văleatul greşit. Datat după divan.

---

[1] Cuvînt răzuit: scris deasupra: „Calea“.

[2] Loc rupt.

[3] Cuvîntul: „Oncea“ scris ulterior peste un loc ras.

[4] Cuvintele: „şi iar Oncea cu“ scrise ulterior pe loc ras.

199 ⟨1546⟩ aprilie 26, Bucureşti.

† Въ законѣ повелѣ Богъ синѡмъ Исраелевѡм да на въсѣко лѣтѡ десетствѹет и елика аще стежѫт и себѣдеще апостолы свѣтыи и Богоносныи ѡтци, наше прѣд бивше нам послѣдним чедѡм их, ѡви молитвое и милостинеѫ ѡгрѣбати сѧ ѡт въсѣх ѕль. Сеже и азь, благовѣрнїи и Христѡлюбывїи и самодръжавнїи, Їѡ Мирча воевода и господинь въсои земле Ѹггровлахїиское, синь великаго Радула воевода, поревновах въспомѣнѫв слѡво старца нѣкоегѡ, рекшаго: „Досаждение врѣмѧ прїиде и кѹпим цѣломѹдрием и смериинем ползѫ къ себѣ привести въ врѣмѣ сѫда и въздааниа“.

Сеже и азь, жиладе ѡт деснѫѧ ѡтца статими и припадаѫ къ владицѣ самомѹ Христоу царю, Богоу нашемѹ и прѣчистѣи его матери, еже ест храм свѣтаго Ѹспение еи, иже въ Тисмѣнѣ и даровах сьи въсечестнеи, благоѡбразнїи, прѣпочитеннїи иже над въсѣми честии дарѡв настоѫи хрисовѹл господства ми, свѣтомѹ монастирѹ и божественим инокѡм и ѡцѹ егѹменѹ кѹр Илариѡм и въсѣм братиꙗм ѡбрѣтаещим сѧ вь свѣтои ѡбитѣли тои, ꙗкѡже да им сѹт села Тисмѣна въса и съ вьсѡм хотарѡм и ѡт ѡбою странне ѡт рѣке Тисмѣнев и Покрѹꙗ съ въсѡм хотаром и Годинещи съ вьси хотарѡм и Сърбшорни въси съ вѫс хотар и Ѡхаба въсѣ и съ въсом хотарѡм, понеже сїе више писане села старе и праве дѣдине сѹт свѣтомѹ монастирѹ, ещеже ѡт при дьни[1] покоинога Мирча воеводе Старого. И приложили сѹт и дане ѹ свѣтомѹ монастир и покѹпене ѡт жѹпан Бентилъ лѡгѡфет ѡт Станчюл Кортофлеш, за р҃з флорини и дел Добровоев и дел Драгомирѡв. Такогере приложих покоинога Мирча воеводе Старога зрадї дѹше емѹ и родїтелиев емѹ.

Ѧ потом, имаше калѹгери ѡт свѣтомѹ монастир силост и притеси<ен>ие ѡт Бъсьрабе воиводе и ѡт Пръвѹлещи, тере им ѹзеше пол ѡт село Тисмѣниа своиѡм силостию, тере ю даде монастирев ѡт Бистрице. Таже господство ми сѹдих и гледах по правдѹ и по законѹ, съ въси честитими правителие господства ми и прочитах господство ми и книге инем господарие прѣжде господство ми бивше, книгѹ покоинам Мирча воиводе Старога и книгѹ Влада воеводе Старога и и Бентилъ воеводе и Радулѡв воеводе Калѹгера. И велма истинно изнаидох господство ми како нѣст имал Бъсърабе воеводе и Пръвѹлещїи и Бистрица иедно метѣхѹ и дѣдинѹ, нѹ сѹ би ѹзимали със своиѡм силостию пол' ѡт Тисмѣна, почто радї сѹт били тогда ꙗци и можници.

Таже, господство ми съмотрих и дадох и приложих како сѹт били приложили и хтитори, Бентилъ логофет, такождере дадох и приложих и анепсиѡмъ емѹ[1], синови Дръгичов дворник, Радул логофет и жителница емѹ, Нѣкша, и Бентилъ дворник. Ѧ калѹгери ѡт Бистрица, ѡни ѡсташе ѡт закон от пред господства ми, како веке метѣх да не имат въ вѣки.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтомѹ монастирѹ, ꙗкоже да мѹ ест ѡчьнѹ и ѡхабѹ.

Ѥщеже и заклинание поста[с]влѣет господство ми: по съмръти господства ми, кого изберѫт господъ Богъ бити господинъ Влашкои Земли или ѡт срьдечнаго плода господства ми или ѡт сърodник господства ми или, по грѣсѣх нашех, ѡт иноплѣменик, да аще почтет и поновит и ѹтвръдит сїю хрисовѹл господства ми, того господь Богь да ѹтврьдит и да га[1] почитет и да хранит вь господствѣ его. Ѧщели не почитет и не поновит и не ѹтвръдит и посрамит сїю хрисовѹл, того господъ Богъ да поразит и посрамит въ господствѣ его и да ѹбиет зде съ тѣлом его а бѹде<щи>х вѣци дѹше его. И да имат честию съ Юѡдеѡм и съ тръклети Ѧриꙗ, еже възъпиет на господа Бога и спаса нашего Їусѹса Христа и да мѹ ест съпостатница прѣчиста и Богомати на страшнѣм и нелицемѣрним сѹдище Христовѣ; еже ест въ вѣки, амин.

Сеже сведетелие поставлѣем господство ми: жȣпан Вентилъ вел дворник и жȣпан Радꙋл велики логофет и Барбȣл велики спатар и Кирка велики [велики] вистїiар и Бадѣ пехарник и Щефȣл столник и Герге комис и Радꙋл велики постелник. Исправник, Тȣдор лwгwфет.

И аз,' Стан Червен, еже словоположих ȣ градꙋ Бȣкȣрещи, мѣсеца априлїе к҃ѕ дьнъ, в лѣт ҂з҃не.

† Їw Мирча вwевоwда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† În lege a poruncit Dumnezeu fiilor lui Israel ca în fiecare an să dea zeciuială din cît vor agonisi și aceasta cunoscînd-o apostolii sfinți și părinții purtători de Dumnezeu, au lăsat nouă, cei din urmă copii ai lor, ca prin rugăciuni și milostenii să ne curățăm de toate relele. Iată și eu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul și singurstăpînitorul, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod, am rîvnit amintindu-mi de cuvintele unui oarecare stareț, care a spus: „A venit vremea supărărilor și să cumpărăm cu înțelepciune și smerenie ceea ce ne este de folos și să-l aducem la noi în vremea judecății și a răsplății".

Iată și eu, dorind să stau la dreapta tatălui și căzînd la însuși stăpînul Hristos împăratul, Dumnezeul nostru și la preacurata sa mamă, unde este hramul sfintei ei uspenii, care este Tismana și am dăruit acest întrutotul cinstit și cu frumoasă față și preacinstit, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest de față hrisov al domniei mele, sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări și părintelui egumen chir Ilarion și tuturor fraților care se află în acest sfînt lăcaș, ca să le fie satul Tismana tot și cu tot hotarul și pe amîndouă părțile rîului Tismana și Pocruia cu tot hotarul și Godineștii cu tot hotarul și Sîrbșorii toți cu tot hotarul și Ohaba toată și cu tot hotarul, pentru că aceste mai sus-scrise sate sînt vechi și drepte dedine ale sfintei mănăstiri, încă din zilele [1] răposatului Mircea voievod cel Bătrîn. Și au fost dăruite și date la sfînta mănăstire și cumpărate de jupan Vintilă logofătul de la Stanciul Cortofleș pentru 160 de florini și partea lui Dobrovoe și partea lui Dragomir. De asemenea a dăruit răposatul Mircea voievod cel Bătrîn pentru sulfetul lui și al părinților lui.

Iar apoi, au avut călugării de la sfînta mănăstire silă și cotropire de la Băsărab voievod și de la Pîrvulești, de i-a luat jumătate din satul Tismana în sila lor, de au dat-o mănăstirii de la Bistrița. Deci domnia mea am judecat și am cercetat după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am citit domnia mea și cărțile altor domni, care au fost înaintea domniei mele, cartea răposatului Mircea voievod cel Bătrîn și cartea lui Vlad voievod cel Bătrîn și și a lui Vintilă voievod și a lui Radul voievod Călugărul. Și foarte adevărat am aflat domnia mea că n-a avut Băsărab voievod și Pîrvuleștii și Bistrița nici un amestec și dedină, ci au luat cu sila lor jumătate din Tismana, pentru că au fost atunci tari și puternici.

Deci, domnia mea am socotit și am dat și am dăruit cum au dăruit și ctitorii, Vintilă logofătul, la fel au dat și au dăruit și nepoții lui [1], fiii lui Drăghici vornicul, Radul logofătul și soția lui, Neacșa și Vintilă vornicul. Iar călugării de la Bistrița, ei au rămas de lege dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă în veci.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie ocină și ohabă.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va înnoi şi va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească şi să-l cinstească şi să-i păzească în domnia lui. Iar dacă nu va cinsti şi nu va înnoi şi nu va întări şi va batjocori acest hrisov, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-l batjocorească în domnia lui şi să-i ucidă aici trupul, iar în viaţa viitoare sufletul lui. Şi să aibă parte cu iudeii şi cu de trei ori blestematul Arie, care au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos, şi să-i fie potrivnică preacurata născătoare de Dumnezeu la cumplita şi nefăţarnica judecată a lui Hristos, care este în veci, amin.

Iată martori punem: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Barbul mare spătar şi Chirca mare vistier şi Badea paharnic şi Şteful stolnic şi Gherghe comis şi Radul mare postelnic. Ispravnic, Tudor logofăt.

Şi eu, Stan Roşul, care am scris în cetatea Bucureşti, luna aprilie 26 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 528 (Tismana, I/12). Orig., perg. (39×27,5), pecete atîrnată, căzută. Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms 329, f. 173 şi 335 f. 15—17 şi 25—26.

Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Tismana*, 230—233. Trad. *D.I.R.*, *B*, 349—351 (ambele sub: 1547).

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.

200 1546 (7054) mai 23, Tîrgovişte.

† Милостїю божїю, Їѡ Мир<ча воевода и господинъ> въсои земли Ѹггровлахинское, синъ великаго и добраго Радула воеводȣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Драготов съ братїꙗм си и Станчюл съ братїꙗм си и съ них синови, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ що сѣ зовет Хомнещи, али междȣ Боръскȣл и междȣ Ѡхаба, понеже им ест стара и права ѡтинȣ ...[1] их ест притеснȣл ѡт къ Боръскȣл болѣри Краниѡвещим, а ѡт къ Ѡхаба, Бръ ...[1]

Таже потом Драготъ и Станчюл извадише книга старога и краснаго Радула воеводȣ и господство ми <видѣл съм> книгȣ и изнаидох и истинствовал како их сȣт притеснȣли више речени <болѣри със с>илѡст.

Сего радї, мȣ дадох господство ми да мȣ ест <сїе више> реченȣ селище по стари хотари ...[1] и ѡхабъ, им и синовем им и вȣком и прѣвнȣчетом и ни ѡт когоже непотъкновени, по рѣч <господства ми>.

<Сеже и> свѣдѣтеле поставлени господство ми: <жȣпан Винтилъ> велики дворник и <жȣпан Радул вел лѡгѡфет и Барбȣл> спатар и Кирка вистїꙗрник ...[1] и Герге <комис ...> велики постелник. Исправник, Цалапи лѡгѡфет.

Їѡн Сиргинȣц писах въ столни град <..., мѣсеца> маи к҃г дьни, в лѣт ҂знд.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mir⟨cea voievod şi domn⟩ a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dragotă cu fraţii săi şi lui Stanciul cu fraţii săi şi cu fiii lor, ca să le fie ocina care se cheamă Homneşti, însă între Borăscul

şi între Ohaba, fiindcă le este veche şi dreaptă ocină...[1] dar le-a făcut lor cotropire dinspre Borăscul boierii Craioveşti, iar dinspre Ohaba Bră...[1]

Iar apoi, Dragotă şi Stanciul au scos cartea bătrînului Radul voievod cel Frumos şi domnia mea ⟨am văzut⟩ cartea şi am aflat şi am adeverit că au cotropit cu silnicie mai sus-zişii ⟨boieri⟩.

De aceea, am dat domnia mea să le fie ⟨mai sus⟩-zisa selişte pe vechile hotare...[1] şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neclintit, după spusa ⟨domniei mele⟩.

⟨Iată şi⟩ martori am pus domnia mea ⟨jupan Vintilă⟩ mare vornic şi ⟨jupan Radul mare logofăt şi Barbul⟩ spătar şi Chircă vistier...[1] şi Gherghe ⟨comis...⟩ mare postelnic. Ispravnic, Ţalapi logofăt.

Ion Sirghiuţ a scris în cetatea de scaun... mai 23 zile, în anul 7054 ⟨1546⟩.

† Io Mircea voivod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După Ghibănescu, *Surete*, vol. XVIII, p. 223–4.

---

[1] Loc alb, în textul editorului.

---

201 ⟨1546⟩ iunie 17, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Ѹгровлахиское, син<ъ ве>ликаго и прѣдобраго Радул воевода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми болѣрин ȣ господства ми жȣпан <Дȣ>ма дворник и Данчюл и Фрежа и съ них синови, ели<ци> им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Мръше, варе <ел>ика се хтет избрати, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдина.

А потом имаше прȣ пред господства <ми> със Мъладърещїи радї едни хотар. Тако прѣше Мъладърещии како не ест хотар по Балѣ Крȣ<шо>вȣ. А господство ми, ȣ тем, гледах и сȣдих със чъститими правителїе господства ми и видох и прочетох книгȣ покоинаго Басараба воеводȣ <и> изнаидох господство ми како ест хотарȣ по Балѣ Крȣшовȣ. Єщеже дадох господство ми Мъладърещом законȣ кд҃ болѣри, да заклет како не ест тои хот<ар> по Балѣ Крȣшовȣ. А ѡни ни како не можахж их донесити, нȣ ѡсташе Мъладърещ<ии ѡт зако>и ѡт пред господства ми.

Сего радї им дадох и г<оспо>д<ство м>и Дȣмеи дворник и Данчюлов и Фрежеи, ꙗ<к>оже да им ест ѡчинȣ и ѡхаб, иим и синовем и ви<ȣком и пр>ѣвиȣчетом и ни ѡт когоже непотъknов<ено, пориզмо> господства ми.

И сеже сведѣтели <поставлѣем господство ми: жȣпан Вintилъ> велики дворник и жȣпан Радул велики <логофет> ... вистїар <и Бар>бȣл <спатар ... Ге>рге комис и Радул постелник. Исправник, Радул вел логофет.

<Пис ȣ> Бȣкȣрещї. Пис мѣсеца юнїе зї҃ <дьни>.

<† Їѡ> Мїрча ѡеѡда, милостїю <божїю господинь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Duma vornicul şi lui Danciul şi lui Freja şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Mîrşa, oricît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut pîră înaintea domniei mele cu Măldăreştii pentru un hotar. Aşa pîrau Măldăreştii că nu este hotarul pe Valea Cruşovului. Iar domnia mea întru aceasta am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am văzut şi am citit cartea răposatului Basarab voievod şi am aflat domnia mea că este hotarul pe Valea Cruşovului. Şi încă am dat domnia mea Măldăreştilor lege 24 de boieri, să jure că nu este acel hotar pe Valea Cruşovului. Iar ei nicicum n-au putut să-i aducă, ci au rămas Măldăreştii de lege înaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea lui Duma vornicul şi lui Danciul şi lui Freja, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins după porunca domniei mele.

Iată şi martori <am pus domnia mea: jupan Vintilă> mare vornic şi jupan Radul mare <logofăt...> vistier <şi Bar>bul <spătar... Ghe>rghe comis şi Radul postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

<Scris în> Bucureşti. S-a scris în luna iunie 17 zile...

<† Io> Mircea voievod, din mila <lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 535 (Ep. Argeş, L/1). Orig., hîrtie (31 × 21), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din 1912.

Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 338—339.

---

202 **1546 (7054) iunie 22, Bucureşti.**

Cu mila lui Dumnezeu, Mircea vodă domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi bunului Radul vodă. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle slugii domnii méle boiariului jupan Dumitru logofătul şi fiilor lui, cîţi Dumnezeu le va da, ca să-i fie lui ocină în Poganu, <din> jumătate a patra parte, precum au cumpărat-o jupan Dumitru logofătul de la jupîneasa Neacşa şi de la feciorii ei, Dan şi Com<a>nu şi de la fie-sa Negrita drept aspri 1 003.

Pentru acéia, am dat domniia mea boiarului domnii méle jupan Dumitru logofătul, ca să-i fie lui ocină ohabnică şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor, de nimini zăticnit, după zisa domnii méle.

La aceasta şi mărturii am pus domniia mea: pan Vintilă vel vornic, pan Radul vel logofăt i Stan vel ban ot Craiova i Barbu spătar i Chirca vel vistier i Ştefu stolnic i Gherghie comis i Badea paharnic i Radul vel postelnic.

Şi am scris eu, Stoica, în Bucureşti, iunie 22 dni, 7054 <1546>.

Arh. St. Buc., Condica Ep. Rîmnic, nr. 707, f. 300. Traducere din sec. XVIII.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 339—340.

---

203 **1546 (7054) <iunie 22 — iulie 5>, Bucureşti.**

<† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевод. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми> Строев <и със синови си, елици им> Богъ припꙋстит,

ꙗкоже да им сȣт ѡчинȣ ȣ Стоинещи дел Строев <въса, варе елика се хꙋтет> избрати, понеже ест Строев стара и права ѡчина и дѣдина.

... пред господства ми, тере побрати се Малѣ със Михъилъ, братом си и дадоx ... на име Роман и Радꙋл Малкочов и Ръдȣлѣ и Деба и Бърбȣлѣ и Радꙋл ... кȣкев, колико ест дръжал Строе и ȣ полю ниве колико сȣт ... под хїжїꙗ кȣкев и пчеларства и градїна съ помии и градїна ... стъна ѡт Фънтѫнѣ и гȣмна.

А потѡм, паки дадоx ... неговȣ дȣше, а Радꙋл, синъ Строев, нищȣ да не имат ... комати Строев, ниже съ вечиии, ниже съ нищоже ѡт комати Строев, понеже се ... а кто ке развалит сїꙗ тъкмиже по смрътїꙗ Строев, а тога да ест проклет ... и ѡт д҃ евангелисти и ѡт в҃ї апостоли и ѡт к҃д пророчи и ѡт т҃иї свѣти <ѡтци, иже въ Никеи>.

<Сего радї>, дадоx и господства ми, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ им и синовом им и внȣком и прѣвнȣчетом им <и ни ѡт когоже непотък>новено, по реч господства ми.

Сеже свѣдѣтїлие поставлѣем господства ми: жȣпан Стан велики бан <Кралевски ...> дворник и Радꙋл велики лѡгѡфет и Конда вистїꙗр и Герги комис и Пръвȣл постелник [1].

Пис ȣ Бȣкȣрещи ... въ лѣт ҂з҃нд.

<† Їѡ Мирча вѡевѡда>, милостїѫ <божїѫ> господинь

<† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată Ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele> lui Stroe <şi cu fiii săi, cîţi> Dumnezeu îi va lăsa, ca să le fie ocină în Stoineşti, partea lui Stroe <toată, oricît se va> alege, pentru că îi este lui Stroe veche şi dreaptă ocină şi dedină.

... înaintea domniei mele, de s-a înfrăţit Malea cu Mihăilă, fratele său şi a dat... anume Roman şi Radul al lui Malcoci şi Rădulea şi Deba şi Bărbulea şi Radul... casei, cît a stăpînit Stroe şi în cîmp ogoare cît sînt... sub vatra casei şi stupina şi grădina cu pomi şi grădina... stîna de la Fîntînea şi aria.

Iar apoi, iarăşi am dat... sufletul său, iar Radul, fiul lui Stroe, nimic să nu aibă,... averile lui Stroe, nici cu vecinii, nici cu nimic din averile lui Stroe, pentru că..., iar cine va strica această întocmire după moartea lui Stroe, iar acela să fie blestemat... şi de 4 evanghelişti şi de 12 apostoli şi de 24 proorocî şi de 318 sfinţi <părinţi de la Nicheia>.

<Pentru aceasta>, am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor <şi de nimeni> neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban <al Craiovei...> vornic şi Radul mare logofăt şi Conda vistier şi Gherghi comis şi Pîrvul postelnic [1].

Scris în Bucureşti... în anul 7054 <1546>.

<† Io Mircea voievod>, din mila lui <Dumnezeu>, domn.

Bibl. Acad., MCXXXVII/14. Orig., hîrtie, rupt şi şters, îi lipseşte o treime. Lunile, după divan.

---

[1] În acest timp în documente mare postelnic este Radu Paşadia.

204 **⟨1546⟩ iunie 25, Bucureşti.**

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Ѹгровлахискои, синъ великаго и добрагȣ Радꙋла воевода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтомȣ монастирȣ, зовемаго Ӑргиш, ꙗкоже да им бȣдет ѡчинȣ ȣ Нȣкшоаръ, идеже се зовет ѡт Брод Бȣжоаръв, дори ȣ рекȣ и до Въиле Мънъилов.

А потом, имаше калȣгери ѡт Ӑргиш прȣ прѣд господства ми със Манѣ радї таи ѡчинȣ. А господство ми ȣ тем гледах и сȣдїх съ въсѣми честитими правители господства ми и прочетах господство ми и книг покоинаго Басарабе воеводȣ и изнаидох господства ми како ест била стара и права ѡчина и дѣдина. А потом, ȣзе Манѣ закон ѡт прѣд господства ми в҃ї болѣри да заклет како ест немȣ стара и права ѡчина и дѣдина, а ѡи не може их донести прѣд господства ми, <аиȣ ѡст>[1]аше ѡт закон ѡт прѣд господства ми.

Сего радї их дадох и господство ми свѣтомȣ монастирȣ како да им бȣдет ѡчинȣ въ ѡхаб и ни ѡт когождо непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведетелие <по>[1]ставлѣем господства ми: жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ велили <!> дворник и жȣпан Радꙋл велики логофет и Барбȣл спатар и Кирка вистиꙗр и Щефȣл столник и Герги комис и Бадѣ пехарник и Радꙋл Пашадїꙗ велики постелник. Исправник, Радꙋл велики логофет.

И аз, Иванча логофет, иже начертах въ столни град Бȣкȣрещї, мѣсеца юнїе к҃е дьни, в лѣт ҂з҃не.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Argeş, ca să-i fie ocină în Nucşoara, unde se numeşte de la Vadul Bujoarăi, pînă la rîu şi pînă în Văile lui Mănăilă.

Iar apoi, au avut călugării de la Argeş pîră înaintea domniei mele cu Manea pentru acea ocină. Iar domnia mea la aceasta am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am citit domnia mea şi cartea răposatului Basarab voievod şi am aflat domnia mea că a fost veche şi dreaptă ocină şi dedină. Iar apoi, a luat Manea lege dinaintea domniei mele 12 boieri, ca să jure că este a lui veche şi dreaptă ocină şi dedină, iar el n-a putut să-i aducă înaintea domniei, mele, ci a rămas de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie ocină de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radu mare logofăt şi Barbul spătar şi Chirca vistier şi Şteful stolnic şi Gherghe comis şi Badea paharnic şi Radul Paşadia mare postelnic. Ispravnic, Radu mare logofăt.

Şi eu, Ivancea logofătul, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti luna iunie 25 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 538 (Ep. Argeş, XVI/10). Orig., hîrtie (28,5×21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII; altă trad. ibidem, ms. 168, f. 297. Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 360 (sub 1547). Facs. *ibidem*, 522.

---

[1] Loc rupt.

205 〈1546〉 iunie 〈înainte de 30〉.

† Пншет жȣпан Дȣмнтрȣ велнкн бан Кралевскн сїе мое кннгȣ ѡвомȣ чловекъ по нме Станчюл ѡт Красна, ꙗкоже да ест волен със сїе мое кннгȣ да сн дръжнт дел за ѡчннȣ братом сн Ꙗркън ѡт Красна вс, понеже ѡн ест загннȣл нх҃на дел за ѡчннȣ, почто радї мȣ ест дал жȣпан Дȣмнтрȣ вел бан х҃ слъннн да нх продаватн на Хъцнганн н на хорȣ. Ꙗ Ꙗрка ѡсташе пред велнкомȣ бан н не могȣ да сн дават разлога тог сланнн ннкако. Таже банȣл, а ѡн послаше негові слȣзн да га пленнл по Ꙗрка радї тог сланнн. Ꙗ потомȣ, Ꙗрка не нмат комате да га плъннт чнслȣ аспрн, нȣ ест възнмал ѡт брат его, Станчюл, з҃ї краве н аспрн готовн ҂а҃ф.

Тем радї, да ест волен Станчюл със сїе мое кннгȣ да нх дръжнт негова дел за ѡчннȣ ѡт Красна радї келтованїе что ест дал радї братом сн Ꙗркъв.

Ꙗ тн, Ꙗрко, акомȣ тн се мннт крнв, а тн да нх повратнш въсѣх до еднн влас главȣ братомȣ сн Станчюл, таже да тн дръшнш твое дел 〈за ѡчннȣ. Инако да〉 нѣст, 〈по мое ре〉ч.

〈Пн〉с 〈мѣ〉с〈еца ю〉нїе . . .

† Scrie jupan Dumitru marele ban al Craiovei această carte a mea acestui om anume Stanciul din Crasna, ca să fie volnic cu această carte a mea să stăpînească toată partea de ocină a fratelui său Arca din Crasna, pentru că el a pierdut partea lui de ocină, deoarece i-a dat jupan Dumitru marele ban 600 de slănini, ca să le vîndă la Hăţegani şi în ţară. Iar Arca a rămas în faţa marelui ban şi n-a putut să-şi dea socoteala acelor slănini nicicum. Deci banul, el a trimis pe slugile sale ca să prade pe Arca pentru acele slănini. Iar apoi, Arca nu a avut averi ca să împlinească suma asprilor, ci a luat de la fratele lui, Stanciul, 17 vaci şi 1 500 aspri gata.

De aceea, să fie volnic Stanciul cu această carte a mea, să stăpînească partea lui de ocină din Crasna, pentru cheltuiala pe care a dat-o pentru fratele său Arca.

Iar tu, Arco, dacă ţi se va părea cu strîmbătate, iar tu să înapoiezi toate, pînă la un fir de păr din cap, fratelui tău Stanciul, atunci să-ţi stăpîneşti partea ta 〈de ocină. Altfel să〉 nu fie, 〈după 〉 spusa 〈mea〉.

Scris luna iunie. . .

Bibl. Acad., XC/9. Orig., hîrtie, lipsă partea de jos.
Datat ca anterior actului din 30 iunie 1546.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 335—336 (sub data: 〈1546〉 aprilie).

---

206 1546 (7054) iunie 30.

† Мнлостїю божїю, Їѡ Мнрча воевода н господннъ въсон земле Ѵ҆гровлахїнское, сннъ велнкаго н прѣдобраго Радѵл воевода. Дават господство мн сїю повелѣнїе господства мн Станчюлȣ н съ сннови нм, варе елнцн нм Богъ даст, ꙗкоже да нм бȣдет ѡчннȣ ȣ Красна дел брат его Ꙗркев въсах, варе елнка съ ѡбретает ѡт полѣ н ѡт шȣма. Понеже нм ест ȣзел Станчюлѡв жȣпан Дȣмнтрȣ велнкн бан Кралесвкн радї брат его Ꙗрка з҃ї краве велнце н аспрн готовн ҂а҃ф. Почто радї мȣ ест дал правнтелю господства мн Дȣмнтрȣ вел бан ȣ рȣке Ꙗркъв х҃ сланнн да нх продаватн на Тръг Жнл, на Хацеганн н на людїе ѡт хорȣ. Ꙗ потом, къда хокет бнтн да дават Ꙗрка разлѡга пред банȣл Дȣмнтрȣ, а ѡнȣ нм ест лнпсȣет мнозн аспрн. Таже правнтелю господства мн что ест вншe пнсан, а ѡн

ест посладн нниговн армасн, тере нм ест възел коматеве Ꙗркев н коматеве негов брат Станчꙋл.

Ꙗ потом, Станчюл прїнде пред господство мн тере се ест плакал како нм ест възелн нингове праве комате радї братом сн. Ꙗ господства мн гледах н сꙋдїмꙋ със правнтелю господства мн н дадох господство мн Станчюлѡв, како да дръжнт въсах дел за ѡчннꙋ братом сн Ꙗркев. Ꙗ Ꙗркъв, ако мꙋ се мннт крнво, а ѡн да нм поврвтнт ннхне праве комате.

Сего радї <нм>[1] дадох н господства мн Станчꙋлов н сновнм его, ꙗкоже да нм ест въ ѡч<ннꙋ н в>[1]ъ ѡхабꙋ, ннм н сновом нм н внꙋком н п<рѣвнꙋче>-том нм н не ѡт когоже непотъкнѡвеннѡм, порезмꙋ господства <мн>[1].

<Сеж>[1]е ꙋбо н сведѣтелїе поставл<ѣем господство мн: жꙋ>[1]пан Внитнлъ [2] велнкн дворннк н жꙋпан Радꙋл велнкн лѡгѡфет н жꙋпан Стан велнкн бан Кралевскн н ж<ꙋп>ан Герге велнкн вистїiар н жꙋпан Барбꙋл велнкн спатарꙋ н Щефꙋл столннкꙋл н Дїнкꙋл комнс н Баде пехарннк н Пръвꙋл велнкн постелннк. Исправннк, Радꙋл вел лѡгѡфет.

Пнс мѣсеца юнїе л҃ дьнн, въ лѣт ҂знд҃.

† Їѡ Мїрчѣ вѡевѡда, мнлостїю божїю господннь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stanciul şi cu fiii lui, oricîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Crasna, partea fratelui său Arca, toată, oricît se va afla din cîmp şi din pădure. Pentru că i-a luat jupan Dumitru marele ban al Craiovei lui Stanciul pentru fratele său Arca 17 vaci mari şi 1 500 aspri gata. Pentru că i-a dat dregătorul domniei mele Dumitru marele ban în mîinile lui Arca 600 de slănini ca să le vîndă la Tîrgu Jiu, la haţegani şi la oameni din ţară. Iar apoi, cînd a fost să dea Arca socoteală în faţa lui Dumitru banul, iar lui i-au lipsit mulţi aspri. Deci dregătorul domniei mele care este mai sus-scris, el a trimis pe armaşii lui de au luat averile lui Arca şi averile fratelui său Stanciul.

Iar apoi, Stanciul, el a venit înaintea domniei mele de s-a plîns că i-au luat averile lui drepte pentru fratele său. Iar domnia mea am cercetat şi i-am judecat cu dregătorii domniei mele. Şi am dat domnia mea lui Stanciul, ca să ţină toate părţile de ocină ale fratelui său Arca. Iar lui Arca, dacă i se va părea strîmb, iar el să-i înapoieze averile lui drepte.

De aceea, i-am dat şi domnia mea lui Stanciul şi fiilor lui, ca să le fie de ⟨ocină şi⟩[1] de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei ⟨mele⟩[1].

Iată dar şi martori pune ⟨domnia mea:⟩[1] jupan Vintilă[2] mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Gherghe mare vistier şi jupan Barbul mare spătar şi Şteful stolnic şi Diicul comis şi Badea paharnic şi Pîrvul mare postelnic, Ispravnic, Radul mare logofăt.

S-a scris în luna iunie 30 zile, în anul 7054 ⟨1546⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XC/8. Orig., hîrtie (21,5 × 31), pecete timbrată, cu o traducere din sec. XVIII; altă traducere la Arh. St. Buc., ms. 2 083, f. 248 v.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 115—117. Trad. *D.I.R.*, *B*, 340.

---

[1] Loc rupt.

[2] Pasajul de la „Vintilă“ pînă la sfîrşit este scris ulterior cu altă cerneală. Divanul nu corespunde cu nici unul din divanele lui Mircea Ciobanul.

Milostiiu bojiiu, Io Mircea voevod, şi domnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radu voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle sfintei mănăstiri ce să numéşte Govora, ca să-i fie satul Chinteştii cu tot hotarul, care l-au fost cumpărat chir Dorothei egumenul de la Albul vistieriul, drept aspri 5 000, în zilele răposatului părintelui domnii méle Radul voevod.

După aceasta, avînd părinţii călugări pîră înaintea domnii méle cu Cernat, nepotul lui Cernat vornicul, pentru această mai sus-numită moşie, pentru acéia domniia mea am căutat şi am judecat pre dreptate şi pre lége cu toţi cinstiţii boierii domnii méle, şi am văzut şi am citit cartea răposatului Radu voevod părintelui domnii méle, cea de cumpărătoare a sfintei mănăstiri. Şi au rămas Cernat de judecată şi de lége înaintea domnii méle.

Pentru acéia am dat domniia mea sfintei mănăstiri unde să cinstéşte hramul adormirea preasfintei, preacinstitei şi prea blagoslovitei stăpînei noastre de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioarei Mariei, acest mai sus-numit sat, ca să-i fie moşie ohabnică şi de hrană întru întărirea sfintei mănăstiri şi de niminea nezmintită în urma domnii méle.

Şi am întărit cu toţi sfetnicii domnii méle: jupan Stan vel ban, jupan Vintilă vel vornic, jupan Radul vel logofăt, jupan Barbul vel spatar, jupan Chirca vel vistier, jupan Şteful vel stolnic, jupan Badea vel paharnic şi Gheorghie vel comis şi Radul Paşadia vel postelnic. Şi ispravnic, Radul biv vel logofăt.

Şi am scris eu, Ţalapi, acest hrisov, în scaunul Bucureştii, iulie 2 văleat 7055 ⟨1547⟩.

Io Mircea voevod.

Arh. St. Buc., ms. 447, f. 231. Traducere din 1796; altă traducere ibidem, S.I., nr. 539 (Govora XXVII/6).
Văleatul greşit; datat după divan.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 363—364 (sub 1547).

---

208 ⟨1546—1547⟩ iulie 3.

†Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ. Дават господство ми сїе повелѣние гопоства ми ѡтцȣ игȣменȣ Маѳею от свѣтомȣ монастирȣ ѡт Тисмѣна, ꙗкоже да ест волен дръжати сам и ѡбладати село глаголемаго Топещїн, занеже ест старȣ и право село и дѣдинȣ свѣтомȣ монастирȣ.

А ти, Дѣтко, да се варȣеши ѡт сън село свѣтомȣ монастирȣ, да ѡставиши дръжати его мирен; а ащели не кеш пȣстити его, а ти многа, зла срамотȣ въспрїимеши ѡт господство ми. А ащели не пщити[ти] се крив, а ти да прїидеши стоати лицȣ съ ѡтцȣ егȣменȣ пред господства ми. Инако да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Станȣ велики бан.

Пис мѣсеца юлїе г҃ дьни.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele părintelui egumen Matei de la sfînta mănăstire de la Tismana, ca să fie volnic să ţină singur şi să stăpînească satul numit Topeştii, pentru că este vechi şi drept sat şi dedină a sfintei mănăstiri.

Iar tu, Detcó, să te fereşti de acest sat al sfintei mănăstiri, să laşi să-l ţină în pace; iar dacă nu-l vei lăsa, iar tu multă, rea ruşine vei primi de la domnia mea. Iar dacă ţi se va părea cu strîmbătate, iar tu să vii să stai de faţă cu părintele egumen înaintea domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispavnic, Stan mare ban.

S-a scris în luna iulie 3 zile.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 510 (Tismana, II/7). Orig., hîrtie (22× 31), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 329, f. 181 şi 335, f. 40. Datat ca anterior actului din 7 mai 1548.

EDIŢII: Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 112—113. Trad. *D.I.R.*, *B*, 341. Facs. *ibidem*, 512.

---

209 ⟨1546⟩ iulie 4, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Іѡ Мирчѣ воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахийской, синъ великаго и добраго Радула воивод. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми Миклѣ и Къзан и Дꙋмитрашко и Бончилъ и съ братием си и съ них синови, елице им Богъ препꙋстит, ꙗкоже да е́ст ꙋчинꙋ ꙋ Мънꙗч, варе елика се хтет избрати неине делове въса, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина.

А потом, имаше прꙋ Миклѣ и съ братїꙗм си със Стан и със синови Михночев и съ прочие им людїе въси пред господства ми. И тако прѣше Стан и съ прочие мꙋ людїе како имаше и ѡни ѡчинꙋ ꙋ Мънꙗч половинꙋ и Коаста Рѣкев въсѣ. Ѹ тем гледах господства ми и сꙋдих съ въсѣми чьститими правителие господства ми и дадох господства ми Миклеи и съ братием емꙋ закон в҃і болѣри и донесоше их и закле<ше> пред господства ми. И ѡсташе Стан и съ прочїе мꙋ людїе ѡт закон ѡт пред господства ми како векю метехꙋ да не имат със таи ѡчине више речение.

А потом, паки Миклѣ съ четом си ѡни не имаше покоа, анꙋ имаше прꙋ със Балан пред господства ми. И изводил Бълан една книга велма зла лъкавом и настах главꙋ да си загинет. А господство ми простих ест глава и комате радї волѣ Барбꙋл спатар и радї Стънилъ клꙋчѣр. И ѡсташе Блъан ѡт закон ѡт пред господства ми, како веке метѣх <да не имат> над више реченна ѡчина.

И хотарꙋ да се знает: ꙋ Приндѣл и ѡт тꙋꙗ Кичюра Шонмꙋлꙋн и ꙋ Лꙋпоꙗ.

Сего радї, им дадох и господства ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, ним и синовом им, вꙋнуком и прѣвнꙋчетом им и не ѡт когождꙋ непотѫкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлѣем господства ми: жꙋпан Стан велики бан Кралевски и жꙋпан Бинтилъ велики дворник и жꙋпан Радул велики лѡгѡфет . . .[1] и Герге комис и Шефꙋл столникꙋ и Бадѣ вел пехарникꙋ и Радул Пашадїꙗ велики постелникꙋ. Исправник, Радул вел логофет.

И аз, Нѣчюл граматикꙋл, исписах въ настолни град ꙋ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца юли, д҃ дьни, в лѣт ҂з҃не.

† Іѡ Мирчѣ вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Miclea şi lui Căzan şi lui Dumitraşco şi lui Voicilă şi cu fraţii lor şi cu fiii lor, cîţi le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină la Măniaci, oricît se vor alege părţile lor, toate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut pîră Miclea şi cu fraţii săi cu Stan şi cu fiii lui Mihnocea şi cu toţi ceilalţi oameni ai lor înaintea domniei mele. Şi aşa pîra Stan şi cu ceilalţi oameni ai lui că au avut şi ei ocină în Măniaci jumătate şi Coasta Rîului toată. Întru aceea, am cercetat domnia mea şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Miclea şi cu fraţii lui lege 12 boieri şi i-au adus şi au jurat înaintea domniei mele. Şi au rămas Stan şi cu ceilalţi oameni ai lui de lege dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă cu acele ocine mai sus zise.

Iar apoi, Miclea cu ceata lui ei iarăşi nu au avut linişte, ci au avut pîră cu Bălan înaintea domniei mele. Şi a scos Bălan o carte foarte rea cu înşelăciune şi a stat să-şi piardă capul. Iar domnia mea i-am iertat capul şi averile pentru voia lui Barbul spătarul şi pentru a lui Stănilă clucerul. Şi a rămas Bălan de lege dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec cu ocina mai sus-zisă <să nu aibă>.

Şi hotarul să se ştie: în Predeal şi de acolo Chiciura Şoimului şi în Lupoaia.

Pentru aceasta le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt ...[1] Gherghe comis şi Şteful stolnic şi Badea mare paharnic şi Radul Paşadia mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Şi eu, Nenciul gramaticul, am scris în cetatea de scaun în Bucureşti, luna iulie 4 zile, în anul 7055 <1547>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCLXVII/1. Orig., perg. (26 × 34), pecete timbrată. Văleatul greşit. Datat după divan.

---

[1] Text ilizibil.

---

210 **1546 (7054) iulie 5, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воеводї. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми болѣрѡм господствꙋ ми, братїꙗм жꙋпанꙋ Бланкꙋл лѡгѡфетꙋ, Михнѣ пръкълабꙋ и Бадѣ сꙋлцарꙋ и анепсею Бланкꙋлѡв лѡгѡфетꙋ, синꙋ Михнев пръкълабꙋ, по име Бланкꙋл, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Ꙗцещї, пол ѡт над четврътаго дел, понеже их ест ꙋложил Барбꙋл, синꙋ Ꙗгев, ещеже при дьне Радꙋл воеводꙋ Калꙋгерꙋ, али за своеѡм добрѡм волю по жꙋпан Бланкꙋл лѡгѡфетꙋ над пол ѡт четврътаго дел.

И пак да им ест ꙋ Ꙗцещї дел Стоикев ѡт Котещї и жꙋпаници его Добрев, варе елика се хтет избрат, въса, понеже ю им ест дал Стоика и жителница его Добра жꙋпанꙋ Бланкꙋлѡв лѡгѡфетꙋ, паки при дьне Радꙋл воеводꙋ Калꙋгерꙋ, за своиѡм добрꙋ волю, а ꙋ тем, ж<ꙋпа>[1]н Бланкꙋл лѡгѡфет ещеже и покꙋпи таи ѡчинꙋ ѡт Стоика и ѡт Добра за ҂а҃ ас<при готови>[1].

Тако потом имаше братїе Влаикꙋлѡв лѡгѡфет пренїе пред господства ми ѡт Барбꙋл, <с>инꙋ Ꙗгъв. И тако прѣше Барбꙋл по братїе Влаикꙋлѡв лѡгѡфет, како да их извадит ѡт над више реченꙋ ѡчинꙋ, пол ѡт четвръта дел. Ꙗ господство ми сꙋдих по правдꙋ, съ въси честитими правителїе господства ми и гледах господство ми книг Радꙋл воиводꙋ Калꙋгерꙋ и видѣх и истинствовах господство ми книг Радꙋл воиводꙋ Калꙋгерꙋ и видѣх и истинствовах господство ми како Барбꙋл, синъ Ꙗгев, ѡн ест бил сам за свою добрꙋ волю ꙋложил по жꙋпан Влаикꙋл лѡгѡфет над пол ѡт четвръта дел ѡт Ꙗџещї. И тако ѡсташе Барбꙋл ѡт закон ѡт пред господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми жꙋпанꙋ Михнев и Бадев и Влаикꙋлѡв, анепсею Влаикꙋлѡв лѡгѡфетꙋ, ꙗкоже да им ест ꙋ Ꙗџещї въ ѡчинꙋ и въ ѡхаб и ни ѡт когоже непотъкновени, по рѣч господства ми.

И свѣдѣтели поставих господство ми: жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпан Радꙋл вел лѡгѡфет и жꙋпан Стан вел бан Жилски и Барбꙋл спатар и Кирка вистиꙗр и Щефꙋл столник и Бадѣ пехарник и Гегр[е]ге комис и Радꙋл вел постелник. Исправник, Барбꙋл вел спатар.

И аз, Їѡн, писах въ Бꙋкꙋрещї юлїе е҃ дьни, въ лѣт ҂знд҃.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, fraţilor jupanului Vlaicul logofătul: Mihnea pîrcălabul şi Badea sulgerul şi nepotului Vlaicului logofătul, fiul lui Mihnea pîrcălabul, anume Vlaicul, ca să le fie ocină în Ageşti, jumătate din a patra parte, pentru că l-a aşezat Barbul, fiul Agăi, pe jupan Vlaicul logăfătul peste jumătate din a patra parte, încă din zilele lui Radul, voievod Călugărul, însă de a sa bunăvoie.

Şi iar să le fie în Ageşti partea lui Stoica din Coteşti şi a jupaniţei lui Dobra, oricît se va alege, toată, pentru că i-au dat-o Stoica şi soţia sa Dobra jupanului Vlaicul logofătul, iarăşi în zilele lui Radul voievod Călugărul, de a lor bunăvoie. Iar întru aceasta, jupan Vlaicul logofătul încă a şi cumpărat acea ocină de la Stoica şi de la Dobra, pentru 1 000 aspri ⟨gata⟩[1].

Astfel, după aceea, au avut pîră fraţii lui Vlaicul logofătul înaintea domniei mele din partea lui Barbul, fiul Agăi. Şi aşa pîra Barbul pe fraţii lui Vlaicul logofătul, ca să-i scoată de pe acea ocină mai sus-zisă, jumătate din a patra parte. Iar domnia mea am judecat după dreptate, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am cercetat domnia mea cartea lui Radul voievod Călugărul şi am văzut şi am adeverit domnia mea că Barbul, fiul Agăi, el însuşi, de a sa bunăvoie a aşezat pe jupan Vlaicul logofătul peste jumătate din a patra parte din Ageşti. Şi astfel a rămas Barbul de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Mihnea şi lui Badea şi lui Vlaicul, nepotul lui Vlaicul logofătul, ca să le fie în Ageşti de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi martori am pus domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi jupan Stan mare ban al Jiului şi Barbul spătar şi Chirca vistier şi Şteful stolnic şi Badea paharnic şi Gherghe comis şi Radul mare postelnic. Ispravnic, Barbul mare spătar.

Şi eu, Ion, am scris în Bucureşti, iulie 5 zile, în anul 7054 ⟨1546⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St, Buc., S. I., nr. 518 (Valea, XVI/8). Orig., hîrtie (33,5× 23,5), pecete timbrată. Cu o traducere din 1905.

EDIŢII: Trad. *D.I.R.*, *B*, 341—342. Facs. *ibidem*, 513.

---

[1] Loc rupt.

211 — 1546 (7054) iulie 7, Buzău.

† Милостїю божїю, прѣѡсвещенномȣ архїепискȣпȣ Кѵр Паисїе ѡт Бȣзъȣ.

† Пишет епискȣпства ми сїю мою книгȣ, ꙗко да се знает како дадех и помилȣех сїа свѣтаа епискȣпїе Цинтѣ велики армаш съмръти его със неговȣ дел, въсаелика се хтет избра<т> ѡт сели зовеми Рȣхов[1] и Козлѣч със две водинице и в҃ челѣдї ацигани и винограде ѡт Бȣков. Сїа приложи и помилȣет Цинтѣ на съмръти его. А ѡи се исповѣди грѣхи свои на епискȣпство ми и сътвараем емȣ дьни за помѣне еже трѣбȣет през лѣто и да еспишем име его въ свѣти и великїе жрътъвник свѣтое проскомїдїю. Тако помилȣет Цинтѣ армаш, да бȣде въ насищени братїе и въ ȣкрѣплени свѣтѣ епискȣпїе, а емȣ да бȣдет въ въчное въспоминанїе.

Того радї и заклинанїе поставлѣет съ своемȣ ȣстȣ, великими клетвами и страшнимї запрѣщеними: аще кого хощет ѡставит и ȣтвръдит више речена ȣстроенїе, а того господь Богъ да ȣтвръдит тѣло его ѡт нинѣшнѣм, а дȣше его ѡ бȣдȣщѣм. А аще кого хѡщет разорит и не ѡставит како ест више пис, а того господь Богъ да разорит тѣло его и да бȣдет проклет ѡт т͠иї свѣти ѡтцъ иже въ Некеи и да емат ȣчъстїю със Їȣда и Арина и със ини їȣдеи, ꙗже възъпише над спаса нашего Ісȣса Христа и рекоше: кръв его на них и на чедѣх их, еже ест въ вѣкȣ вѣком, амїнъ.

Въ лѣт ҂з͞нд, мѣсеца юлїе з҃ дьни.

† Din mila lui Dumnezeu, preasfinţitul arhiepiscop chir Paisie de la Buzău.

† Scrie episcopia mea această carte a mea, ca să se ştie că a dat şi a miluit Ţintea marele armaş această sfîntă episcopie la moartea lui, cu toată partea lui cît se va alege, din satele numite Ruhov[1] şi Cozleci, cu două mori şi două sălaşe de ţigani şi viile de la Bucov. Acestea le-a dăruit şi le-a miluit Ţintea la moartea lui. Iar el şi-a spovedit păcatele sale episcopiei mele. Şi i-am făcut lui zilele de pomenire care trebuiesc peste an şi să fie scris numele lui în sfîntul şi marele jertfelnic, la sfînta proscomidie. Astfel a miluit Ţintea armaşul, ca să fie pentru îndestularea fraţilor şi pentru întărirea sfintei episcopii, iar lui să-i fie de veşnică pomenire.

De aceea şi blestem a aşezat cu gura lui, cu mare jurămînt şi straşnic legămînt: dacă cineva va lăsa şi va întări mai sus-zisa întocmire, iar aceluia domnul Dumnezeu să-i întărească trupul întru cele de acum, iar sufletul lui, întru cele viitoare. Iar dacă cineva va strica şi nu va lăsa aşa cum este mai sus-scris, iar aceluia domnul Dumnezeu să-i nimicească trupul şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi care au fost la Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi iudei care au strigat asupra mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi au spus: sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este în vecii vecilor, amin.

În anul 7054 ⟨1546⟩ luna iulie 7 zile.

Arh. St. Buc., S. I., 519 (Ep. Buzău). Orig., hîrtie (31 × 22), pecete timbrată cu ceară verde. Cu traducere din 1852; alte traduceri ibidem, ms. 172, f. 565 şi 173, f. 588v — 589. Alt original la Bibl. Acad., CXXVI/206.

EDIŢII. Slav *Miletič*, 358. Trad. Ionaşcu, 57—58. *D.I.R.*, *B*, 342. Facs. *ibidem*, 514.

---

[1] În exemplarul de la Bibl. Acad. „Rîhov".

---

212 1546 (7054) iulie 20, Bucureşti.

† Милостїю божїєю, Їѡ Мирча воивода и господинь въсои землю Ꙋггровлахїискою, синъ добраго и великаго Радꙋла воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїє господства ми свѣтѣи Митрополїє ѡт Търговище, ꙗкоже да им ест села по име Ѧниноаса, ꙗже ест код Търговище, како им ест бил и ѡт прѣжде врѣме, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдїнꙋ.

Сего радї, им дадох и господство ми свѣтѣи Митрополїи, ꙗже ест више писана, ꙗкоже да им <ест въ ѡ>чинꙋ и въ ѡхабꙋ и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

И свѣдѣтелїє поставлех господства <ми>: жꙋпан Стан велики бан <Жилски> и жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпан Радꙋл <велики лого>фет и ... и Радꙋл Пашад<їа вел> постелник. Исправник, Радꙋл велики лѡгѡфет.

Пис аз, Стоика граматик, въ еже начрътах <въ столни г>рад Бꙋкꙋрещи, мѣсецa юлїє к҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃д.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei Mitropolii de la Tîrgovişte, ca să-i fie satul anume Aninoasa, care este lîngă Tîrgovişte, cum i-a fost şi dinainte vreme, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

De aceea, i-am dat şi domnia mea sfintei Mitropolii care este mai susscrisă, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi martori am pus domnia ⟨mea⟩: jupan Stan mare ban ⟨al Jiului⟩ şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul ⟨mare⟩ logofăt şi ... şi Radul Paşadia ⟨mare⟩ postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Am scris eu, Stoica grămăticul, care am însemnat în cetatea ⟨de scaun⟩ Bucureşti, luna iulie 20 zile, în anul 7054 ⟨1546⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 520 (Mitrop. Ţ. Rom., XXXIV/5). Orig., hîrtie (30,5 × 21), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri din sec. XIX; altă traducere ibidem, ms. 127, f. 272.

EDIŢII: Trad. *D.I.R.*, *B*, 343.

---

213 ⟨1546⟩ august 9.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ꙋггрꙋвлахинскои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїє повелѣнїє господства ми слꙋг господства ми Владꙋл и със синови си, елице им

Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Златърен, ѡт дел шȣрȣ его Манев, али ȣ дѣл, како да си сътворит Владȣл винигрaд, коли мȣ хтет требоват, понеже га покȣпи таи више реченно ѡчинȣ ѡт шȣрȣ его Манѣ за ў аспри готови.

Сего <радї>, мȣ дадох и господство ми Владȣл, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, емȣ и синови емȣ и внȣкѡм и прѣвнꙋчитом емȣ и ни ѡт когоже непотъкнновено, порѫзмȣ господства ми.

Сеже и сведетеле поставлѣет господство ми: жȣпан Винтилъ велики дворник и жȣпан Радȣл велики лѡгѡфет и жȣпан Барбȣл спатар и Герге вистиꙗр и Щефȣл столник и Диикȣл комис и Бадѣ пехарник и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Пръвȣл вел постелник.

Пис авгȣст ѳ҃ дьни, въ лѣт ҂з҃не.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостї божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Vladul cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Zlătărei, din partea cumnatului său Manea, însă în deal, ca să-şi facă Vladul vie, cît îi va trebui, pentru că a cumpărat acea mai sus-zisă ocină de la cumnatul său Manea pentru 400 aspri gata.

De acea, am dat şi domnia mea lui Vladul, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori a pus domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şu jupan Radul mare logofăt şi jupan Barbul spătar şi Gherghe vistier şi Ştefул stolnic şi Diicul comis şi Badea paharnic şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Pîrvul mare postelnic.

Scris în august 9 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 540 (Ep. Rîmnic, LXXVI/2). Orig., hîrtie (31,5 × 21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere de la sfîrşitul sec. XVIII; altă trad. ibidem, ms. 2 083, f. 217.

Văleatul greşit. Divanul corespunde anului 1546.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 364 (sub 1547).

---

214 ⟨1546⟩ august 27, Bucureşti.

† Милостию божию, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсоє земле Оуггрѡвлахиєскоє, синъ добраго и великаго Радȣлȣи воивода. Давать господство ми сїю повеленїє господства ми свѣтѡм монастирю глаголеми Котлѡмȣз, идеже ест храм прѣсвѣтнї владычице наше Богородицѫ, ꙗкоже да им ест село на име Ꙋда и съ въсем хотаромȣ по кȣде[къ] <сȣт> бил стари хотаре, понеже мȣ ест бил стара и права ѡчинȣ дѣдинȣ свѣтомȣ монастирє.

А потѡм, имал прѣнїє със Лъювѣнин ѡт Гор, на име Татȣл със четом си. И тако преше Лъювѣнїє пред господство ми како мȣ ест негова села више писана. А господство ми, ȣ тем, гледах и сȣдїх по правди и по закон, таже дадох господство ми Лъювѣнилѡр в҃ї болѣри, да заклеше како мȣ ест негово село. И заклеше със таю в҃ї болѣри како им ест751 неговȣ ѡчинȣ дѣдинȣ. А потомȣ, свѣтѡмȣ монастирȣ ȣзимали над неговȣ закон к҃д болѣри, въси големи и добри людїє и стари, таже заклеше и мартȣрисаше за таи више речено ѡчинȣ пред господства ми. И прочита господство ми и книге дрȣзи господарї что ест бил ѡт прѣжде и низнадох господство ми, понеже ест свѣтомꙋ монастирє ѡчинꙋ дѣдїнꙋ, а Лъювѣнїє ѡставше ѡт закона ѡт пред господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и въспоминанїє свѣтомꙋ монастирꙋ и никогоже непотъкновенꙋ, по реч господства ми.

Сеже сведителїє поставлѣемꙋ господство ми: жꙋпан Вентилъ велики дворникꙋ и жꙋпан Стан велики банꙋ Кралевскꙋ и жꙋпан Радꙋл велики лѡгѡфетъ и Герге вистїꙗр и Барбꙋл спатар и Станко столник и Бадѣ пехарник и Диикꙋл комис и Пръвꙋл постелникꙋ. Исправник, Вентилъ вел дворник.

Писах аз, Спатѫ ꙋрикар, ꙋ град Бꙋкꙋрещї, мѣсеца аѵгꙋст к̅з̅ дьни в лѣт ҂з̅н̅е̅.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїеѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Cotlomuz, unde este hramul preasfintei, stăpînei noastre de Dumnezeu născătoare, ca să-i fie satul anume Uda şi cu tot hotarul, pe unde au fost vechile hotare, pentru că i-a fost veche şi dreaptă ocină, dedină sfintei mănăstiri.

Iar apoi, a avut pîră cu Lăiuvenii de Sus, anume Tatul cu ceata sa. Şi aşa pîrau Lăiuvenii înaintea domniei mele că mai sus-scrisul sat este al lor. Iar domnia mea, la acestea, am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege şi am dat domnia mea Lăiuvenilor 12 boieri să jure că este satul lor. Şi au jurat cu acei 12 boieri că este ocina, dedina lor. Iar apoi, sfînta mănăstire a luat lege peste ei, 24 de boieri, toţi oameni mari şi buni şi bătrîni, de au jurat şi au mărturisit înaintea domniei mele pentru acea mai sus-spusă ocină. Şi am citit domnia mea şi cărţile altor domni care au fost mai dinainte şi am aflat domnia mea că este a sfintei mănăstiri ocină, dedină iar Lăiovenii au rămas de lege înaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi pomenire sfintei mănăstiri şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Ventilă mare vornic şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Barbul spătar şi Staico stolnic şi Badea paharnic şi Diicul comis şi Pîrvul postelnic. Ispravnic, Ventilă mare vornic.

Am scris eu, Spată uricariul, în cetatea Bucureşti, luna august 27 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După Gr. Nandriş, *Athos*, 72—73. Orig., hîrtie, pecete timbrată, căzută; la m-rea Cutlumus. Traducere din sec. XVIII la Arh. St. Buc., Condica m-rii Clocociov, nr. 205, f. 75.

Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 366—367 (sub 1547).

---

215 **⟨1546⟩ septembrie 11, Bucureşti.**

Cu milă lui Dumnezeu, Io Mircea voevod, domnu a toată Ţara Românească, fiiul marelui şi preabunului Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora, unde iaste hramul adormirii Bogorodiţe şi pururea fecioarei Mariei şi cinstitului întru dînsa nastavnicŭ şi părintele întru duhul sfînt doritori de bunătăţi chir Theodoru şi cinstiţilor călugări cei ce ostenescŭ întru Hristos într-acel sfînt locŭ, ca să le fie lor un vad de moară şi cu locul, însă din sus de moara sfintei mănăstiri Argiş, pentru că au miluit domniia mea sfînta mănăstire ce scrie mai sus.

La aceasta şi mărturii am pus domniia mea: pan Vintilă vel vornic, pan Radul vel logofăt, pan Gherghe vel vistier i pan Badea spătar şi Diiçul comis i Danciul peharnic i Pîrvul vel postelnic.

Şi am scris eu, Ivan, în minunata cetate în Bucureşti, septembrie 11 dni leat 7060 ⟨1551⟩.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Govora, nr. 463, f. 125. Traducere.
Văleatul greşit. Datat după divan.

216 ⟨1546⟩ septembrie 20, Bucureşti.

† Милостїю божїею ⟨Їѡ Ми⟩рча воивода и господинъ въсою земле Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радѹл воиводꙋ. Дават господство ми сї⟨е повелѣнїе⟩ господства ми, почтеномꙋ властеленꙋ господства ми, пачеже из къщꙋ господства ми жꙋпанꙋ Радѹл, великомꙋ логофет, ⟨и⟩ съ синови си, елици мꙋ Богъ припꙋстит, ꙗкоже да мꙋ ест ѡт Голещи половинꙋ, ѡт над въс хотаром, ⟨ели⟩ко се хтет избрати, и със ѕ҃ водїнице, что сꙋт били сътворене ѡт Влаикꙋл логофет над ѡчинꙋ жꙋпанꙋ ⟨Ра⟩дѹлѡв великомꙋ логофетꙋ, понеже мꙋ ест стара и права ѡчинꙋ и дедїнꙋ. Анꙋ поеже ѡтсѣкоше гл⟨авꙋ⟩ покоинаго Ѳеѡдѡра лѡгофета, ѡ҆тцъ почтенаго властена господства ми више именитаго, а Влаикꙋл логофет, ѡн ꙋзел ест више реченꙋ село и ꙋчинил ест више речене водїнице ꙋ силостї его над ѡчинꙋ жꙋпанꙋ Радѹлов великомꙋ логофет. А потом, имаше прꙋ пред господства ми със Михнѣ пръкълав, брат Влаикꙋл логофет. А ꙋ тем, господство ми гледах и сꙋдих ⟨по⟩ правдꙋ и по законꙋ, съ въсѣми чьститими правителїе господства ми и дадох господство ми Михнеи пръкълав закон в҃ї болѣри да сведѣтелствꙋет пред господства ми, како сꙋт имали и ѡни ѡчинꙋ дедїнꙋ ꙋ Голещи, ⟨тере сꙋт⟩ сътворили више речене водїнице. А ѡн никакоже не ест моглъ прихватити се ѡт закона ⟨ѡт пред⟩ господства ми, анꙋ ѡсташе ѡт закона ѡт пред господства ми.

⟨Сего⟩ ради и господство ми дадох почтеномꙋ властеленꙋ господства ми, жꙋпан Радꙋл, велики логофет, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ и въ ѡхаб, емꙋ и синовом емꙋ и внꙋком и прѣвнꙋчитом емꙋ и их ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведѣтелїе поставлѣх господство ми: жꙋпан Винтилъ велики дворник и жꙋпан Стан велики бан Кралевски и жꙋпан Барбꙋл велики спатар и Герге велики вистиꙗрꙋ и Бадѣ пехарник и Дїикꙋл комис и Станко столник и Пръвꙋл велики постелник. Исправник, Дръгич велики портар.

Писах аз, Богдан, ꙋ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца септемврїе к҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃ѕ.
† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, ⟨Io Mi⟩rcea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această ⟨poruncă⟩ a domniei mele cinstitului vlastelin al domniei mele, încă şi din casa domniei mele, jupanului Radul marele logofăt şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să-i fie lui din Goleşti jumătate, de peste tot hotarul, oricît se va alege şi cu 6 mori, care au fost făcute de Vlaicul logofătul pe ocina jupanului ⟨Ra⟩dul marele logofăt, pentru că este a lui veche şi dreaptă ocină

şi dedină. Dar după ce a tăiat capul răposatului Teodor logofătul, tatăl cinstitului vlastelin al domniei mele mai sus-numit, iar Vlaicul logofătul, el a luat mai sus-zisul sat şi a făcut mai sus-zisele mori cu sila pe ocina jupanului Radul marele logofăt.

Iar apoi, a avut pîră înaintea domniei mele cu Mihnea pîrcălabul, fratele lui Vlaicul logofătul. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat ⟨după⟩ dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Mihnea pîrcălabul lege 12 boieri, să mărturisească înaintea domniei mele că au avut şi ei ocină, dedină în Goleşti, ⟨de au⟩ făcut mai sus-zisele mori. Iar el n-a putut nicicum să se apuce de lege ⟨dinaintea⟩ domniei mele, ci a rămas de lege înaintea domniei mele.

Pentru ⟨aceasta⟩, şi domnia mea am dat cinstitului vlastelin al domniei mele, jupanului Radul marele logofăt, ca să-i fie ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Barbul mare spătar şi Gherghe mare vistier şi Badea paharnic şi Diicul comis şi Staico stolnic şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Drăghici mare portar.

Am scris eu, Bogdan, în cetatea Bucureşti, luna septembrie 20 zile, în anul 7056 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXIX/331. Orig., hîrtie (33 × 23), rupt, pecete timbrată cu legenda: † печѣт Іѡ Мирчѣ воевод и гнь влашкои

Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII: Trad. *D.I.R.*, *B*, 368—369 (sub 1547).

---

217 **1546 (7055) octombrie 5.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирчѣ воевода и господинъ. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми госпожде Деспинеи и госпожде Рокѕандеи, ꙗкоже да мꙋ ест село на име Гънѣса, понеже мꙋ ест права и дѣдинꙋ ѡчинꙋ.

Сего радї, дадох и господство ми ꙗко да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ.

И нихто да мꙋ не смѣет бантовати или досадїти пред сїю книгꙋ господства ми, ере тога чьловека що се хтет покꙋсит бантовати, а тога чьловека великое зло и ѡргїе хоще въспрїет ѡт къ господства ми. И а ино да нѣст по реч господства ми.

Исправник, Драгомир велики постелник.

Пис, ѡктомврїе е҃, л⟨ѣ⟩т ҂з̅н̅е̅.

† Їѡ Мирчѣ вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele doamnei Despina şi doamnei Roxanda, ca să le fie satul anume Găneasa, pentru că le este dreaptă dedină şi ocină.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă.

Şi nimeni să nu cuteze să le tulbure sau să le supere înaintea acestei cărţi a domniei mele, căci acel om care s-ar încumeta să le tulbure, iar acel om mare rău şi urgie va primi de la domnia mea. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Dragomir mare postelnic.

S-a scris în octombrie 5, anul 7055 ⟨1546⟩[1].

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 522 (Dintrunlemn, III/1). Orig., hîrtie (22 ×32), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1859; altă traducere ibidem, ms. 445, f. 90v.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 345. Facs, *ibidem*, 516.

---

[1] Văleatul scris cu altă cerneală.

218 **⟨1546–1551⟩ noiembrie 28.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воеводе и господинъ. Пишет господство ми почтеномꙋ властеленномꙋ болѣринꙋ господства ми жꙋпан Стан велики бан Кралевски много здвавїе. И по сих ти говорим господство ми, понеже тꙋга че доити сиромаси господства ми, по име Нѣгое и Никꙋла и със в҃ї болѣри да заклет радї е<д>нꙋ ѡчинꙋ ѡт Падеш и да заклет и да мартꙋ<ри>сат, како сꙋт имали книге и бащинꙋ, аиꙋ книге им ест изгꙋбили ꙋ едно хижꙋ. Тако ако че заклети, а твои милост да им ꙋчинише книгꙋ, како да верꙋем господство ми ере сꙋт заклели. Тои ти говорим господство ми, а ино да нѣст, по реч господство ми.

Исправник, Радꙋл вел логофет.

Пис мѣсеца ноемврїе к҃и дьнъ.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

⟨Pe verso⟩ † Почтенномꙋ болѣринꙋ господства ми жꙋпан Стан велики бан Кралевски.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn. Scrie domnia mea cinstitului vlastelin, boierului domniei mele jupan Stan marele ban al Craiovei multă sănătate. Şi după acestea îţi vorbesc domnia mea pentru că acolo vor veni săracii domniei mele anume Neagoe şi Nicula şi cu 12 boieri să jure pentru o ocină din Padeş şi să jure şi să mărturisească că au avut cărţi şi baştină; ci cărţile şi le-au pierdut într-o casă. Astfel, dacă vor jura, iar milostivirea ta să le faci carte, ca să cred domnia mea că au jurat. Aceasta îţi vorbesc domnia mea, iar altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Radul marele logofăt.

Scris, luna noiembrie 28 zile.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

⟨Adresa, pe verso:⟩ Cinstitului boier al domniei mele, jupan Stan marele ban al Craiovei.

Bibl. Acad., MDXCII/1. Orig., hîrtie (29 × 20).
Datat după domn şi marele ban.

219 **1546 (7055) decembrie 31, Bucureşti.**

Cu mila lui Dumnezeu, Io Ion Mircea voevod şi dumnu a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi prea bunului Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele cinstitei doamnii Dospinei şi doamnei Rucsandrii, ca să le fie satul Brăgăreştii jumătate şi Ueştii şi Drăgoeştii şi Copăcelul jumătate şi ţiganii anume: Lera i Burtea i Danciul cu ţiganca lui i Stan i Pătru.

Pentru că aceste mai sus-zise sate şi ţigani au fost drepte ale lui Stan pîrcălab. Apoi, el au rămas dator domnei Dospinei aspri 6 000. Iar nepotul lui Stan pîrcălab, anume Stan, el s-au aşăzat cu doamna Dospina de a să bunăvoe şi le-au dat moşiile ce s-au zis mai sus şi ţiganii.

Pentru aceasta am dat şi domniia mea cinstitei doamnei Despinei şi doamnei Rocsandei, ca să le fie lor moşie ohavnică şi feciorilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor şi de nimeni să nu ⟨să⟩ clătească, după zisa domnii mele.

Iată şi mărturii am pus domniia mea pe: jupîn Vintilă vel dvornic i jupan Stan vel ban al Craiovei i jupan Barbul vel dvornic i jupan Radul vel logofăt i Gheorghe vistierul i Badea spătar i Dan paharnic i Staico stolnic ...[1] comis i Pîrvul vel postelnic. Şi ispravnic, Vintilă vornic.

Şi am scris eu, Stan, în scaunul cetăţii Bucureştilor, dechemvrie 31, leat 7055 ⟨1546⟩.

Acest izvod s-au scos după hrisovul sîrbescu şi s-au tălmăcit din cuvînt în cuvînt pe limba rumânească de Ioan dascălul slovănesc.

Arh. St. Buc., A. N., CLXXI/1. Traducere din sec. XIX.

---

[1] Loc alb.

220 1547 (7055) ⟨ianuarie—august⟩.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинь въсои земле Ꙋггровлахїискои, сынъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми Нѣг⟨ое⟩ и съ синови си, елице им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Прȣни дело Ѡанчев въса и брат его Калин въса, елика се хтит избрат ѡт посвȣде, понеже покȣпил Нѣгое ѡт Ѡанча и ѡт Калин за ф҃ аспри готови. Сего радї, продали Ѡанча и Калин ѡт нихни добро волю и със волю синови им.

Сего радї и господство ми дадох, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, ним и синовом им и внȣком им и прѣвнучетом им и не ѡт когоже нипотѫкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдїтелїе господства ми поставлѣнм: жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Барбȣл велики дворник, жȣпан Радꙋл велики лѡгѡфет и Герге вистиꙗр и Бадѣ спатар и Станко столник и Дан пехарник и Д⟨їикȣл⟩[1] комис и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Радꙋл велики лѡгѡфет.

Писах аз, Вишȣл граматик, ...[1] дьни, въ лѣто ҂зн҃е.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neag⟨oe⟩ şi cu fiii săi, cîţi îi va da Dumnezeu, ca să-i fie ocină în Pruni partea lui Oancea toată şi a fratelui său Călin toată, oricît se va alege de pretutindeni, pentru că a cumpărat Neagoe de la Oancea şi de la Călin pentru 500 aspri gata. Deci au vîndut Oancea şi Călin de a lor bunăvoie şi cu voia fiilor lor.

Pentru aceasta şi domnia mea am dat, ca să le fie ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Barbul mare vornic, jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Staico stolnic şi Dan paharnic şi D⟨iicul⟩[1] comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Am scris eu, Vişul gramatic, . . .[1] zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., ms. 1 232. Copie cu traducere din 1909.
Lunile după divan.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 345–346.

---

[1] Loc şters.

---

221 **1547 (7055) ianuarie 10, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинь въсои земле Ѹггровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радул воивода. Дават господство ми сїю повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастир глаголеми Бистрица, ꙗкоже да им ест едини село на име Мꙋшчел въс, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ дѣдїнꙋ.

А потом, имаше съпрѣнїе свѣтомꙋ монастир пред господства ми със Кръчюн ѡт Хотърани. И тако прѣше Кръчюн како им ест ѡт над негова жꙋпанеца ѡт дѣдїнꙋ. А господство ми, ꙋ тем, гледах и сꙋдих по правдꙋ, сь въси честитими правителїе господства ми и изнаидох господство ми како мꙋ ест свѣтомꙋ монастир глаголеми Бистреца село Мꙋшчелꙋл старꙋ и правꙋ ѡчинꙋ дѣдинꙋ, а Кръчюн ѡсташе ѡт закон ѡт прѣд господства ми.

+ Сего радї, господство ми дадох свѣтомꙋ монастир Бистрицев, ꙗкоже да им ест Мꙋшчел въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, ним и не ѡт когоже нипотѫкновено, по̑ реч господства ми.

Сеже свѣдѣтелїе господство ми поставлѣним: жꙋпан Стан велики <бан>[1] Кралиевски и жꙋпан Бинтилъ бивши дворник и жꙋпан Барбꙋл велики дворник и жꙋпан Радул велики логофет <и Герге>[2] вистиꙗр и Бадѣ спатар и Станко столник и Дан пехарник и Дикꙋл комис и Пръвꙋл вел постелник. Исправник, Барбꙋл велики дворник.

Пис́ах аз, Бишꙋл граматик, въ стол ꙋ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца генарїе ї дьни, в лѣт ҂зне.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Bistriţa, ca să-i fie un sat, anume Muşcelul, tot, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a avut pîră sfînta mănăstire înaintea domniei mele cu Crăciun din Hotărani. Şi aşa pîra Crăciun că îi este de la jupaniţa lui de moştenire. Iar domnia mea, la aceasta, am cercetat şi am judecat după dreptate, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că satul Muşcelul este al sfintei mănăstiri numite Bistriţa, veche şi dreaptă ocină, dedină, iar Crăciun a rămas de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, domnia mea am dat sfintei mănăstiri Bistriţa, ca să-i fie Muşcelul de ocină şi de ohabă, ei şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Stan mare ⟨ban⟩[1] al Craiovei şi jupan Vintilă fost vornic şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt ⟨şi Gherghe⟩[2] vistier şi Badea spătar şi Staico stolnic şi Dan paharnic şi[1] Diicul comis[2] şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Barbul mare vornic.

Am scris eu, Vişul grămăticul, în scaun, în cetatea Bucureşti, luna ianuarie 10 zile, în anul 7055 ‹1547›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 523 (Bistriţa, XIX/5). Orig., hîrtie (33 × 23), pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XIX; alte traduceri ibidem, ms. 194, f. 165v., 202, f. 114 şi 713, f. 687.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 346. Facs. *ibidem*, 517.

---

[1] Omis.

[2] Loc rupt.

---

222 **1547 (7055) ianuarie 11, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои Ѹггровлахїиское земле, синъ великаго и прѣдобраго Радѹла воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомȣ монастир еже глаголеми Тисмѣна, храм прѣсвѣтїе владичице наше Богородице и присно дѣви Марие и чьстное и славное Ȣспенїе и егȣмен поп Мардарїе и въса ꙗже ѡ Христѣ братїе въ свѣти монастир, ꙗкоже да им ест Голема Водица и село зовоми Бахна и съ въсѣми сълищами и съ въсом хотаром по ѡбою страна Водице, до хотар Речицеи и Владов Връх дѡ хотар Щȣбею, где се станет ѡною барȣ сирѣч блатȣ некое и Бȣчина съ въсом хотаром и ѡт Дȣнав до хотар Шевлълюг.

Понеже сȣ имали калȣгери ѡт Тисмѣна прȣ със Рошком и със синови Ръсипи прѣд родителю господства ми. Таже игȣмен и братю изваднли сȣт пред родїтелю господства ми Радѹла воивода книге старим господам , ѡт Влъдислав воивода, что ест бил прѣжде Мирче воивода и книг прѣдедȣ господства ми, Влада воивода Калȣгера, потом книге въсем господам, по редȣ, до живота господства ми и киик родїтелю господства ми, Радѹла воивода. И гледах и господство ми тие въсе книге по редȣ, съ въсѣми честитими правителїе господства ми и добре изнаидох господство ми како Велика Водица и село Бахна и съ въсѣми Бахиином сѐлищами и съ въсом хотаром и Владѡв Връх и Бȣчина съ въсом хотаром ꙗкоже сȣт више писани ѡчине старе и праве свѣтомȣ монастир. И потом, се сȣт подигли калȣгери ѡт Тисмѣнȣ тере сȣ изваднли и мартȣрисали сȣ и заклели сȣт прѣд родїтелю господства ми със кд болѣри.

А потом, ещеже покою немахȣ калȣгери ѡт Рошка и ѡт сини Ръсиповн, аиȣ имаше прȣ пред господства ми. И донесоше калȣгери кд болѣри , тере сведетелствоваше и заклеше и прѣд господства ми како сȣт праве и старе ѡчине свѣтомȣ монастир. Сего радї, им гледах и господство ми и книге и сȣдих по старем книге, ꙗкоже видѣх господство ми и дадох свѣтомȣ монастирȣ и божественим иноком ѡбитѣлим свѣтомȣ место тѣх више писане ѡчине ꙗкоже да им сȣт въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ свѣтомȣ монастир и въсех братїе ꙗже ѡ Христѣ. И ни ѡд когоже непотъкновенно, по ѡрезмо господства ми.

А варе кто се хоке покȣсит да разорит сїе книгȣ господства ми и повелѣнїе старим господам, того господъ Богъ да га разорит и расипет и ȣбиет зде тѣлом, а въ бъдещим вѣцѣ дȣше его. И да ест тръклет ѡт тиї иже въ Никеи и да имат честїе съ Їюда и съ Арна и съ тръклетим [м] Арием и съ инеми безбожними їȣдеие, еже възъпише ꙗкоже единѣми ȣсти.

Сеже и сведѣтелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Винтилъ велики бивше дворник и жꙋпан Стан велики бан Жилски и жꙋпан Барбꙋл велики дворник и жꙋпан Радꙋл велики лѡгѡфет и Герге вистїiар и Бадѣ спатар и Станко столник и Дан пехарник и Диикꙋл комис и Пръвꙋл велики постелник. Исправник, Радꙋл велики лѡгѡфет.

Исписах аз, Син словоꙋстроител, въ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца генарїе а҃ї дьни, въ лѣт ҂з҃не.

† Ꙇѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri care se numeşte Tismana, hramul preasfintei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei şi slăvitei uspenii şi egumenului popa Mardarie şi tuturor celor în Hristos fraţi în sfînta mănăstire, ca să-i fie Vodiţa Mare şi satul numit Bahna şi cu toate seliştele şi cu tot hotarul pe ambele părţi ale Vodiţei, pînă în hotarul Reciţei şi Vîrful lui Vlad, pînă în hotarul Ştiubeiului, unde se întîlneşte cu o mlaştină adică o oarecare baltă şi Bucina cu tot hotarul şi de la Dunăre pînă la hotarul Şevăliugului.

Pentru că au avut călugării de la Tismana pîră cu Roşca şi cu fiii lui Răsipă înaintea părintelui domniei mele. Deci egumenul şi fraţii au scos înaintea părintelui domniei mele Radul voievod cărţile bătrînilor domni de la Vladislav voievod, care a fost înaintea lui Mircea voievod şi cartea lui Vlad voievod Călugărul, străbunicul domniei mele, după aceea, cărţile tuturor domnilor, pe rînd, pînă la viaţa domniei mele şi cartea părintelui domniei mele, Radul voievod. Şi am cercetat şi domnia mea toate acele cărţi pe rînd, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi bine am aflat domnia mea că Vodiţa Mare şi satul Bahna şi cu toate seliştele Bahnei şi cu tot hotarul şi Vîrful lui Vlad şi Bucina cu tot hotarul sînt mai sus-scrisele ocine vechi şi drepte ale sfintei mănăstiri. Şi apoi, s-au ridicat călugării de la Tismana de au scos şi au mărturisit şi au jurat înaintea părintelui domniei mele cu 24 de boieri.

Dar apoi, încă n-au avut călugării pace de la Roşca şi de la fiii lui Răsipă, ci au avut pîră şi înaintea domniei mele. Şi au adus călugării 24 de boieri, de au mărturisit şi au jurat şi înaintea domniei mele că sînt drepte şi vechi ocine ale sfintei mănăstiri. Pentru aceasta, le-am cercetat şi domnia mea şi cărţile şi am judecat după vechile cărţi, căci am văzut domnia mea şi am dat sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări locuitori ai sfîntului lăcaş, acele mai sus-scrise ocine, ca să le fie de ocină şi de ohabă, sfintei mănăstiri şi tuturor fraţilor cei întru Hristos. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iar cine va încerca să strice această carte a domniei mele şi porunca bătrînilor domni, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească şi să-l risipească şi să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui. Şi să fie de trei ori blestemat de 318 cei din Nicheia şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu de trei ori blestematul Arie şi cu alţi necredincioşi iudei, care au strigat ca dintr-o gură.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost mare vornic şi jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Staico stolnic şi Dan paharnic şi Diicul comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Şi am scris eu, Sin întocmitorul de cuvinte în cetatea Bucureşti, luna ianuarie 11 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 524 (Tismana, LVIII/7). Orig., perg (32,5 × 47,5), pecete timbrată, cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, ms. 330, f. 170v — 171 şi 337, f. 160v — 162.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 347—348.

---

223 ⟨1547 ianuarie — iulie⟩ 21, Bucureşti.

† Милостию божию, Iѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахиское, синъ великаго Радула воеводе . Дават господство ми сїи повелѣние господства ми болѣринȣ господства ми, жȣпанȣ Дȣмитрȣ лѡгѡфетȣ и съ синови си, елици емȣ Богъ даст, ꙗкоже да мȣ и ест селѡ Бръсещїи въси и съ въсом хотарѡм, понеже мȣ и ест стара и права ѡчина дѣдина и хотаръсана и избрана със к҃д болѣри. И хотарникȣ слȣга господства ми Станчюл Скȣр[тȣр]тȣл.

И хотарѫ да мȣ се знает: ѡт кь Ѡкнѫ, по Пȣт Мехединцев и ѡт тȣꙗ, пȍ слѣмѣ Фȣрникарȣлȣи, до кȣдаже паде ȣ пискȣл Фȣрникарȣлȣи, ȣ ȣста Слатинев и ѡт тȣꙗ по рѣкȣ ȣздоле, дори до Дрȣмȣл Михъещом, по Пȣт Тръгȣлѡв и ѡт Пȣт Тръгȣлѡв, по Пȣт Столничаном и дори до хотарȣл Столничаниѡм и ѡт тȣꙗ до хотар Къзънещѡм и ѡт тȣе, по слѣме, даже до кȣдеже се ȣдарит ȣ старога пȣт Мехединцилорȣ.

Сего радї, мȣ дадох и господство ми жȣпанȣ Дȣмитрȣ лѡгѡфет и съ синови си, ꙗкоже да ⟨им ест въ ѡчинъ и въ⟩[1] ѡхабь и ѡт никогоже непотѫкновено, по рѣч господства ми.

Сеже свѣдетелие поставлех: жȣпан Вентилъ дворник и жȣпан Стан велики бан и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радул велики лѡгѡфет и жȣпан Герге велики вистиар и Бадѣ вел спатар и Дан вел пехарник и Станко вел столник и Дикȣл вел комис и Пръвȣл вел постелник. Исправник, Стънилъ велики ключар.

И аз, Стан граматик, писах ȣ граду Бȣкȣрещи, мѣсеца . . . [2] к҃а дьни, в лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мирча вѡе вѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Dumitru logofătul şi cu fiii săi, cîţi îi va da Dumnezeu, ca să-i fie satul Bîrseştii tot şi cu tot hotarul, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină şi hotărnicită şi aleasă cu 24 boieri. Şi hotarnic, sluga domniei mele Stanciul Scurtul.

Şi hotarele să i se ştie: de la Ocnă, pe Drumul Mehedinţului şi de acolo, pe culmea Furnicarului, pînă unde cade în piscul Furnicarului, în gura Slatinei şi de acolo pe rîu în jos, pînă în drumul Mihăeştilor, pe Drumul Tîrgului şi din Drumul Tîrgului, pe drumul Stolnicenilor şi pînă în hotarul Stolnicenilor şi de acolo pînă în hotarul Căzăneştilor şi de acolo, pe culme, chiar pînă unde se loveşte în vechiul Drum al Mehedinţilor.

De aceea, am dat şi domnia mea jupanului Dumitru logofătul şi cu fiii săi, ca să-i ⟨fie de ocină şi de⟩[1] ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori am pus: jupan Vintilă vornic şi jupan Stan mare ban şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi jupan Gherghe mare vistier şi Badea mare spătar şi Dan mare paharnic şi Staico mare stolnic şi Diicul mare comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Stănilă mare clucer.

Şi eu, Stan grămăticul, am scris în cetatea Bucureşti, luna ...[2] 21 zile, în anul 7056 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 556 (Govora, IV/6). Orig., hîrtie (31,5 × 21,5), pecete timbrată, cu o traducere din 1842; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 90, 447, f. 104 şi 463-f. 23.

Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 369—370 (sub data: 1547 ⟨septembrie-noiembrie⟩ 21).

---

[1] Loc rupt.

[2] Omis.

---

224 ⟨1547⟩ aprilie 10.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинь. Дават господство ми сїю повеленїю господство ми светомȣ монастирȣ глаголеми Тисмѣна и егȣменȣлов и ѡ въсѣ братие, ꙗкоже да ест воленици съ сїю книгȣ господство ми да се дръжит вама ѡт Кълъфат, да се ȣзимат ѡт кол в҃ боловане и ѡт краве и ѡт ѡвци и ѡт возелиници вино и ѡт пшиница и ѡт рибе и ѡт свех да ȣзимает що сȣт дел светомȣ монастир, како сȣт и а дрȣзи господаръ.

Сего радї, нихто да не смѣет дръжати и запрѣтити прѣ сїю книгȣ господство ми, понеже се хтет покȣсити и дръжати, а тога чьловека зло ки патит. И а ино да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Барбȣл вел дворник.

Пис априлїе ї дьни.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismana şi egumenului şi tuturor fraţilor, ca să fie volnici cu această carte a domniei mele să-şi ţină vama de la Calafat, ca să-şi ia de la un car doi bolovani şi de la vaci şi de la oi şi de la butoaie de vin şi de la grîu şi de la peşte şi din toate să ia ce este partea sfintei mănăstiri, cum a fost şi sub alţi domni.

Pentru aceasta, nimeni să nu îndrăznească să ţină şi să oprească peste această carte a domniei mele, pentru că ⟨cine⟩ va îndrăzni să ţină, acel om rău va păţi. Şi altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Barbul mare vornic.

Scris aprilie 10 zile.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 527 (Tismana, XCI/1). Orig., hîrtie (23 × 21), pecete timbrată, căzută, cu o traducere de la sfîrşitul sec. XVIII; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 594.

Datat după Barbul mare vornic, în domnia lui Mircea Ciobanul.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 349.

† Пишет жȣпанȣ Радꙋл велики логофет сїю мою книгȣ свѣтомȣ монастирȣ еже си зовȣ Тисмана, како им дал въси инии господари село Тисмана, сицеже и господина ни гледаше и сȣдише право и сициже даде село Тисмана да ест свѣтомȣ место.

И сицеже и аз тако пишем сїю моа книгȣ свѣтомȣ монастирȣ, ꙗкоже да ест село Тисмана свѣтомȣ монастирȣ ȣ мир и слободно ѡт въси чьловѣци. Никогоже да нест волен възимати село или нещо досаждати през сїю мои книг, ере тога чьловѣкȣ еже си покȣсит бантовати или теглити село Тисмана, еже ест свѣтомȣ монастирȣ, а тога чьловѣкȣ велики зло ке патит и зли реч хоще въспрїемет ѡт мене, нъ да их ѡставит въси правители селѡм свѣтомȣ монастирȣ ȣ мир и слободно, тъчїю да сȣт волници ѡцȣ егȣменȣ съ братїи ѡт свѣто место како сами да си ѡбладȣетъ село Тисманȣ.

Тои аз говорим и сведетелствȣем въсакомȣ вам како съм нашел тако како ест бил наи стари дьни дѣдинȣ покоиномȣ свекроми Драгичи дворник и ѡн ест дал тои село свѣтомȣ монастирȣ съ своемȣ езикȣ, ꙗкоже да им ест дединъ свѣтомȣ место. Єициже и аз дам тои село Тисмана, да им ест свѣтомȣ место дединъ и да ест памет покоином Драгичи дворник.

Тои аз свѣдѣтелствȣет вам, инако да нест по моимȣ реч.

† Scrie jupan Radul marele logofăt această carte a mea sfintei mănăstiri, care se cheamă Tismana, cum au dat toţi ceilalţi domni satul Tismana, astfel şi domnul nostru a cercetat şi a judecat drept şi astfel a dat satul Tismana să fie al sfîntului loc.

Şi astfel şi eu aşa scriu această carte a mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie satul Tismana sfintei mănăstiri în pace şi slobod de către toţi oamenii, nimeni să nu fie volnic să ia satul sau să-l supere cumva peste această carte a mea, căci acel om care se va încumeta să tulbure sau să tragă satul Tismana, care este al sfintei mănăstiri, iar acel om mare rău va păţi şi rele cuvinte va primi de la mine, ci să lase toţi dregătorii satul sfintei mănăstiri în pace şi slobod, numai să fie volnici părintele egumen cu fraţii din sfîntul lăcaş ca singuri să stăpînească satul Tismana.

Aceasta spunem şi o mărturisesc vouă tuturor, că aşa am aflat că a fost în zilele cele vechi dedină răposatului meu socru Drăghici vornicul şi el a dat acel sat sfintei mănăstiri, cu limba lui, ca să-i fie dedină sfîntului loc. Astfel şi eu dau acest sat Tismana, să fie sfîntului loc dedină şi să fie pomană răposatului Drăghici vornicul.

Aceasta eu v-o mărturisesc, iar altfel să nu fie, după spusa mea.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 529 (Tismana, I/13). Orig., hîrtie (30 ×21), pecete inelară aplicată în ceară albă, căzută. Cu o traducere din 1844; altă traducere ibidem, ms. 335, f. 29v — 30.

Datat după alte documente ale m-rii Tismana.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Tismana*, 228—230. Trad. *D.I.R.*, *B*, 351 (sub data; ⟨1547 după aprilie 26⟩).

226 **1547 (7055) aprilie 30, Bucureşti.**

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радүла воевода. Дават господство. ми сїе повелѣнїе господства ми, слȣгȣ господства ми Ѡпрѣ съ синови си и съ анепсеамȣ си ѡт братие, ꙗко да им ест ѡчинȣ ȣ Спинȣ ѡт Ловищȣ, варе елика се хтет избрати нихне делове въсе, али ѡт стара ѡчина два дела, дел бащȣмȣ си Бърбатов и дел братомȣ си Їѡновȣ, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ, еще и покȣпена ѡт Влъкан за х҃ѯѕ аспри.

И паки да им ест ѡт дѣлницȣ Плошчаскѫ половино, понеже им ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ и паки и покȣпена ѡт синови Влъканѡв, ѡт попа Комша и ѡт братие его за х҃ аспри. И паки да им ест ѡт два нива два дела, паки им ест покȣпенїе ѡт синови Влъканѡв, ѡт попа Комша и ѡт братие его за с҃ аспри.

Ꙗли ѡт сїе више речено ѡчине что се зове дел Їѡновȣ била ест претиснена ѡт Драгомир и ѡт братїе его; а жȣпан Ѡпрѣ съ <сино>ви си и съ анепсию си извадила ю ест съ правом сȣдищȣ ѡт пред покоиномȣ Винтилȣ <воивода> и ѡт пред Радүла воивода Калȣгера, такождере и ѡт пред господства ми. Ꙗ потом, била ю ест и покȣпена ѡт синови Драгомирѡв ѡт Станчюл съ четом си за ҂аѱ аспри. Ꙗ Ѡпрѣ съ синови си и съ братиꙗм си, ѡни изметинише тези аспри ҂аѱ ѡт пред Радүла воивода Калȣгера и еще их ест ȣбил и ȣсрамотил Радүл воивода. Тем ради, Станчюл и съ четȣ его и Микшан съ четȣ емȣ да не имат ничтоже метѣхȣ над сие више речене ѡчине ере сȣ ѡстали ѡт закона ѡт пред Винтилȣ воивода и ѡт пред Радүла воивода Калȣгера. И такождере ѡсташе ѡт закона и ѡт пред господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми жȣпанȣ Ѡпре съ синови си и съ анепсеꙗ си ѡт братие, ꙗкоже да им ест въсе сїе више речене ѡчине въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, ним и синовѡм им и виȣком и прѣвиȣчетом им. И въ них пръдалика да нѣст въ вѣки, аиȣ да ест ѡстboard вшим им. И ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реченїе господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлех господство ми: жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Варвȣл велики дворник и жȣпан Радүл велики лѡгѡфет и Герги вел вистиꙗр и Вадѣ спатар и Дїнкȣл комис и Дан пехарник и Станко столникъ и Пръвȣл велики постелник, Исправник, Дръгич велики портар.

И аз, Ѡпрѣ ѡт Рибник, еже сънисах въ настолни град Вȣкȣрещи мѣсеца априлїе л҃ дьни, в лѣт ҂зне҃.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Oprea cu fiii săi şi cu nepoţii săi de frate, ca să le fie ocină în Spinu din Lovişte, oricît se vor alege părţile lor toate, însă din vechea ocină două părţi, partea tatălui său Bărbat şi partea fratelui său Ion, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină, încă şi cumpărată de la Vîlcan, pentru 666 aspri.

Şi iar să le fie din delniţa Ploşcească jumătate, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi iar cumpărată de la fiii lui Vîlcan, de la popa Comşa şi de la fraţii săi pentru 600 aspri. Şi iar să le fie din două ogoare două părţi, iarăşi le este cumpărătură de la fiii lui Vîlcan, de la popa Comşa şi de la fraţii săi pentru 200 aspri.

Iar din aceste ocine mai sus-scrise partea care se numeşte a lui Ion a fost cotropită de Dragomir şi de fraţii săi; iar jupan Oprea cu fiii săi şi cu nepoţii săi şi-a scos-o cu dreaptă judecată dinaintea răposatului Vintilă ‹voievod› şi dinaintea lui Radul voievod Călugărul, de asemenea şi dinaintea domniei mele. Iar apoi, a fost cumpărată de fiii lui Dragomir, de Stanciul cu ceata sa, pentru 1 700 aspri. Iar Oprea cu fiii săi şi cu fraţii săi, ei au lepădat acei aspri 1 700 dinaintea lui Radul voievod Călugărul şi încă i-a bătut şi i-a ruşinat Radul voievod. De aceea, Stanciul şi cu ceata lui şi Micşan cu ceata lui să nu aibă nici un amestec pe aceste mai sus-zise ocine, căci au rămas de lege dinaintea lui Vintilă voievod şi dinaintea lui Radul voievod Călugărul. Şi de asemenea au rămas de lege şi dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea jupanului Oprea cu fiii săi şi cu nepoţii săi de frate, ca să le fie toate aceste ocine mai sus-zise de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie în veci, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe mare vistier şi Badea spătar şi Diicul comis şi Dan paharnic şi Staico stolnic şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Drăghici mare portar.

Şi eu, Oprea din Rîmnic, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna aprilie 30 zile, în anul 7055 ‹1547›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXXII/1. Orig., perg. (44 × 42), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R., B*, 352.

227 1547 (7055) mai 8, Bucureşti.

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои Ꙋггровлахїиское земле, синъ великаго и добраго Радꙋла воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ монастирꙋ глаголеми Бистрицꙋ, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ село Велика Бъдъстра, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ и данна ещеже при дьни Влада воивода Калꙋгера ѡт болѣри Пръвꙋлещим, Краювещом, еже ест бил нихнꙋ дѣдинꙋ.

А потом, имаше прꙋ прѣд господствꙋ ми със Стоика Пичор, ере сꙋт били притеснили ѡт Стоика Пичор при дьни Радꙋла воивода Калꙋгера. И сорочише его пред господствꙋ ми, како да стоати лицꙋ прети се пред господствꙋ ми. А ѡн, никакоже не хтѣше приити пред господствꙋ ми. А господство ми, ꙋ тем, гледах и сꙋдих съ въсѣми честитими правителїе господства ми ‹и› изнаидох господство ми ере ест бил ѡт дѣдинꙋ Краювещом и покꙋпен ѡт Владꙋл Дебел за $_{\times}$є͠$_{\times}$ї аспри и за един добрѣ кон. Сего радї, ѡста Стоика Пичор ѡт закон ѡт пред господствꙋ ми, како веке метѣхꙋ да не имат със тое село. Анꙋ дадох господство ми сїе више речено село свѣтомꙋ монастирꙋ еже ест више писана, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и не ѡт когоже непотъкновенно, по ѡрезмо господства ми.

Сеже и сведѣтелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Винтилъ бивше дворник и жꙋпан Стан велики бан Жилски и жꙋпан Барбꙋл велики дворник и жꙋпан Радꙋл велики лѡгѡфет и Герге вистїiар и Бадѣ спатар и Станко столник и Дан пехарник и Динкꙋл комис и Пръвꙋл велики постелник. Исправник, Радꙋл велики лѡгѡфет.

Исписах аз, Сии писец, въ настолни град Бꙋкꙋрещї, мѣсеца маие и҃ дьни, въ лѣт $_{\times}$зне҃.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Bistriţa, ca să-i fie ocină satul Vădastra Mare, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină şi dată încă în zilele lui Vlad voievod Călugărul de către boierii Pîrvuleşti, Craioveşti, care a fost dedina lor.

Iar apoi, a avut pîră înaintea domniei mele cu Stoica Picior, căci au fost cotropiţi de Stoica Picior în zilele lui Radul voievod Călugărul. Şi l-am sorocit înaintea domniei mele, ca să stea faţă, să se pîrască înaintea domniei mele. Iar el nicicum n-a vrut să vină înaintea domniei mele. Iar domnia mea, întru aceasta am cercetat şi am judecat, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că a fost de moştenire al Craioveştilor şi cumpărat de la Vladul cel Gros, pentru 15 000 aspri şi pentru un cal bun. De aceea a rămas Stoica Picior de lege dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă cu acel sat. Ci am dat domnia mea acest sat mai sus-zis sfintei mănăstiri, care este mai sus-scrisă, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Staico stolnic şi Dan paharnic şi Diicul comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Am scris eu, Sin piseţul, în cetatea de scaun Bucureşti, luna mai 8 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 531 (Bistriţa, LV/1). Orig., hîrtie (33 × 23), pecete timbrată. Cu o traducere din 1844. Alte traduceri ibidem, ms. 194, f. 18, 199, f. 2, 203, f. 437 şi 713, f. 660v — 661.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 353.

---

228 1547 (7055) mai 18, Bucureşti.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului, răposatului Io Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele boerului domnii mele lui Bîrcă pitariul şi jupînesii lui Erinei, fata jupînesii Catalinei şi cu feciorii lui, cîţi Dumnezeu îi va dărui, ca să-i fie lui satul Băneştii după Neajlov şi satul Sîrbii din apa Argeşului tot, cu tot hotarul, din cîmp şi din pădure şi din apă şi cu morile şi cu toţi rumânii şi cu tot venitul du pretutindinea.

Şi iar să-i fie lui moşie la satul Româneştii din Jos, însă a treia parte de moşie, din cîmp şi din pădure şi din dumbravă şi din apă şi cu viile şi din siliştea satului şi cu rumânii, oricît să va alege şi iazul cu morile, de l-au făcut boerul domnii mele Bîrcă pitariul ca să să hrănească. Pentru că aceste mai sus-zise sate fost-au de baştină ale jupînesii Catalinei, cîştigate de către părintele ei încă mai dinnainte vreme de la alţi domni bătrîni de aici din ţară[1].

Apoi, cînd au fost acum, în zilele domnii mele, iar jupîneasa Catalina dat-au aceste mai sus-zise sate şi rumâni gineri-său, lui Bîrcă pitariul şi fiie-sii Irinei zestre dinaintea domnii mele şi dinaintea tuturor cinstiţilor boerilor domnii mele şi cu mare blestem au dat aceste sate zestre gineri-său, lui Bîrcă, şi jupînesii lui, Erinei.

Pentru aceia, am dat domniia mea <lui Bîrcă pitariul>[2], ca să-i fie moşie ohabnică şi feciorilor şi nepoţilor şi strenepoţilor şi de către nimeni să nu să clătească, după zisa domnii mele.

Iată şi mărturii am pus domniia mea: jupan Vintilă vel dvornic[3] i jupan Radul vel logofăt i jupan Gherghe vel vistier i jupan Badea vel stolnic[4] i Diicul comis i Dan pitar[5]. Î ispravnic Radul vel logofăt.

Şi am scris eu, Neagoslav grămăticul, în cetatea Bucureşti, mai 18 leat 7055 <1547>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Radu Vodă, nr. 256, f. 689v. Traducere; altă traducere la Bibl. Acad., MDCL, f. 41.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 353—354.

---

[1] În ms. MDCL de la Bibl. Acad., în loc de: „de aici din ţară"=„de în descălecatul ţării".

[2] Pasajul: „lui Bîrcă pitarul", după ms. MDCL de la Bibl. Acad.

[3] În loc de: „fost mare vornic".

[4] În loc de: „spătar".

[5] În loc de: „paharnic".

---

229 — 1547 (7055) iunie 1, Bucureşti.

† Милостию божиею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радула воеводе, Дават господство ми сїю повелѣние господства ми свѣтомȣ монастирȣ и божественим иноком ѡт Тисмѣна, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣии владїчице нашои Богородице и присно дѣви Мариꙗ и чьстножи Ȣспение, ꙗкоже да мȣ ест селищѣ еже се зовет Поточецȣ , въса и съ въсом хотаром, понеже ест стара и права ѡчина, дѣдинȣ свѣтомȣ монастирȣ, ещеже ѡт създание Влашкое Земли.

А потом, имаше ѡтцȣ егȣменȣ ермонах Мардарие съприение пред господство ми със Стан Сасȣл ѡт Коркова и със Кръстѣ ѡт Чертежи зрадї више писано селище Поточецȣл. Тако прѣше Стан Сасȣл и Кръстѣ пред господства ми како ест Поточецȣл их на дѣдинȣ. Таже господство ми сȣдих и гледах по стари закѡни със честитими властелѡм господства ми и прочитах господство ми книге прѣждъниех стариех господари, ѡт Мирча воеводе и ѡт Дан воевода, въсех по редȣ даже до при дьни господства ми, како ест више речено селищѣ стара и права дѣдїнȣ свѣтомȣ монастирȣ. И ещеже ȣзех егȣменȣ Мардарие закон в҃ї-тим болѣри ѡт пред господства ми, како да заклет. И заклеше и мартȣрисаше по ихне дȣше како нѣст имал Стан Сасȣл и Кръстѣ никогдаже ниедно метѣхȣ над више рѣх ѡчинȣ, Поточецȣл. И ѡстах Стан и Кръстѣ ѡт закон ѡт пред господства ми, како веке метѣхȣ да не имат.

Сего радї, дадох господство ми свѣтомȣ монастирȣ и ѡтцȣ егȣменȣ, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и ѡт никогѡже непотѫкновено, по рѣчи господства ми.

Сеже сведетелие: жȣпан Вентилъ дворник и жȣпан Стан велики бан и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радул велики лѡгѡфетȣ и Герге велики вистиер и Бадѣ вел спатар и Дан велики пехарник и Станко велики столник и Дїнкȣл вел комис и Пръвȣл вел постелник. Исправник, Дръгич вел портар.

И аз, Стан Червен, еже исписах ȣ градȣ Бȣкȣрещи, мѣсеца юнїе а҃ дьнъ, в лѣт ҂з҃не.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, sfintei mănăstiri şi dumnezeieştilor călugări de la Tismana, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria şi cinstitei uspenii, ca să-i fie seliştea care se cheamă Potocețul, toată şi cu tot hotarul, pentru că este veche şi dreaptă ocină, dedină a sfintei mănăstiri, încă de la întemeierea Ţării Româneşti.

Iar apoi, a avut părintele egumen eromonahul Mardarie pîră înaintea domniei mele cu Stan Sasul din Corcova şi cu Cîrstea din Certeji pentru mai sus-scrisa selişte Potocețul. Aşa pîrau Stan Sasul şi Cîrstea înaintea domniei mele că Potocețul este dedina lor. Deci domnia mea am judecat şi am cercetat după legea veche, cu cinstiții vlasteli ai domniei mele şi am citit domnia mea cărțile domnilor celor bătrîni de mai înainte, de la Mircea voievod şi Dan voievod, toate pe rînd pînă în zilele domniei mele, că este mai sus-zisa selişte veche şi dreaptă dedină a sfintei mănăstiri. Şi încă a luat egumenul Mardarie lege 12 boieri dinaintea domniei mele, ca să jure. Şi au jurat şi au mărturisit pe sufletele lor că n-au avut Stan Sasul şi Cîrstea niciodată nici un amestec asupra ocinei mai sus-zise, Potocețul. Şi au rămas Stan şi Cîrstea de lege dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă.

Pentru aceasta, am dat domnia mea sfintei mănăstiri şi părintelui egumen, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori: jupan Vintilă vornic şi jupan Stan mare ban şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe mare vistier şi Badea mare spătar şi Dan mare paharnic şi Staico mare stolnic şi Diicul mare comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Drăghici mare portar.

Şi eu, Stan Roşul, am scris în cetatea Bucureşti, luna iunie 1-a zi, în anul 7055 ‹1547›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 532 (Tismana, V/1). Orig., perg. (29 × 36), pecete timbrată. Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, ms. 330, f. 427 şi 335, f. 59v — 60.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Tismana*, 233—235. Trad. *D.I.R.*, *B*, 354—355

---

230 1547 (7055) iunie 5, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинь въсои земле Ѹггровлахиское, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми ѡвомȣ чьловекъ по име Бадюл, ꙗкоже да мȣ ест неговȣ ѡчинȣ ȣ Гъвънещии ѡт Коастъ, варе елика се хтет избрати негов дел ѡт ѡчинȣ, понеже мȣ ест стара и права ѡчина, дѣдїна.

А потом, прииде Бадюл пред господства ми тере ȣложи и побрати по дещера си по име Анка и зет его Нѣгое и Стоꙗ над неговȣ ѡчинȣ, над въса, како да сȣт три братие нераздѣлени, въ вѣки. Али Бадюл да бȣде волен докле хоке бити жив, а по съмръти его, да ѡбладȣет сїе више речена ѡчина. Анка и Нѣгое и Стоꙗ, понеже и ȣложи и побрати ѡт негов добром волю, понеже тако се ȣтъкмише ѡт пред господства ми.

А потом, прииде Коман пред господства ми, тере ȣложи и побрати по Нѣгое и по Стоꙗ над неговȣ дел ѡт ѡчинȣ ȣ Перниꙗци, али ȣ седение селѡм, тъчию колико им дръжет кȣке и със плетове и ȣ поле, ѡт над въса ѡчина над е҃ паши; али по кȣде ест место без бранище, понеже тако и ȣложи и побрати ѡт пред господства ми, ѡт негов добром волю. А потом, се диже Нѣгое и Стоꙗ, тере дадоше и даровашe по Коман със една дȣламъ и със една крава със млеко и със аспри ѯ҃, здрадї що их ест ȣложил Команȣ над ѡчинȣ. И господство ми дадоше конь.

Сего̀ радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им бȣде въ ѡчинȣ и ѡхабȣ̀, им и синовом им и вноком и превнȣчетом им. И въ'них пръдалика да нѣст, нȣ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже свѣдѣтели поставлех господство ми: жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радꙋл велики лѡгѡфет и Герге вистиꙗр и Бадѣ Зъблъȣ спатар и Дан пехарник и Дикȣл комис и Станко столник и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Дръгич велики портар.

Пис въ град Бȣкȣрещи, мѣсеца юнїе е҃ дьни, в лѣт ҂зне҃.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a ţoată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui om anume Badiul, ca să-i fie ocină în Găvăneştii din Coastă, oricît se va alege partea lui de ocină, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a venit Badiul înaintea domniei mele de a aşezat şi a înfrăţit pe fiica sa, anume Anca şi pe ginerii săi, Neagoe şi Stoia pe ocina lui, pe toată, ca să fie trei fraţi nedespărţiţi, în veci. Însă Badiul să fie volnic, cît va fi în viaţă, iar după moartea lui, să stăpînească această mai sus-zisă ocină Anca şi Neagoe şi Stoia, pentru că i-a aşezat şi i-a înfrăţit de a lui bunăvoie, fiindcă aşa s-a întocmit dinaintea domniei mele.

Iar apoi, a venit Coman înaintea domniei mele, de a aşezat şi a înfrăţit pe Neagoe şi pe Stoia pe partea lui de ocină în Periaţi, însă în vatra satului, numai cît îi ţine casa şi cu gardurile şi în cîmp, de peste toată ocina pe 5 paşi, însă pe unde este locul fără branişte, pentru că aşa i-a şi aşezat şi i-a şi înfrăţit dinaintea domniei mele, de a lui bunăvoie. Iar apoi, s-au ridicat Neagoe şi Stoia de au dat şi au dăruit pe Coman cu o dulamă şi cu o vacă cu lapte şi cu 60 de aspri, pentru că i-a aşezat Coman pe ocină. Şi domniei mele au dat calul.

Pentru aceasta, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea Zăblău spătar şi Dan paharnic şi Dicul comis şi Staico stolnic şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Drăghici mare portar.

Am scris în cetatea Bucureşti, luna iunie 5 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., 534 (Ep. Buzău, XLI/1). Orig., perg. (32,5 × 43), pecete timbrată. Cu o traducere din 1861; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 227.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 355—356.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирчѣ воивода и господинъ въсеи земли Ꙋггровлахинскои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевод. Дават господство ми сїе повѣленїе господство ми Трꙋнкеи съ братїем си, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ оу Врабеци, ѡт дел Минцик<а> половинꙋ, на полю и на шꙋмь и на вод и на плаю ѡт винoград, понеже покꙋпи Трꙋнкѣ със братїем си ѡт Минцика за ҂аф҃ аспри, въ дьни покоинаго Бъсъраба воевода. И пак покꙋпи Трꙋнкѣ със синовим г҃ ниве ѡт Добра, в҃ ниве ꙋ Щирбина, а дрꙋг нив ꙋ Поꙗана, за л҃ аспри. И пак покꙋпи Трꙋнкѣ съ синови си дел Никꙋлев и дел Лазарꙋв въсах, ꙋ Кривинꙋ Брощѣном, за у҃ аспри. И пак покꙋпи Трꙋнкѣ ѡт Виша едни нив ꙋ Кривина Брощѣнилѡв, за м҃ аспри. И пак покꙋпи Трꙋнкѣ ѡт Чирвенвол едни нив за н҃ аспри. И пак покꙋпи Трꙋнкѣ ѡт Радꙋл едни нив за н҃ аспри.

Сего радї и господство ми дадох, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ, ѡх<абꙋ> им и синовом им, внꙋкомже и прѣвнꙋчетом им и ни ѡт когоже непотъкновено, пориз.мо господства ми.

<Сеже и> свѣдителе поставлѣем господство ми : жꙋпан Винтилъ дворник и жꙋпан Барбꙋл велики дворник и жꙋпан Стан велики бан Кралевским и жꙋпан Радꙋл велики лѡгѡфет и Герге вистїꙗр и Бадѣ спатар и Радꙋл пехарник [1] и Диикꙋл комис и Пръвꙋл постелник. Исправник, Дръгич велики портар.

Пис въ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца юнїе е҃ дьни, в лѣт ҂зни҃.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Trunchea cu fraţii săi, ca să-i fie ocină în Vrabeţi, din partea lui Minţică jumătate, la cîmp şi la pădure şi la apă şi la plaiul de vie, pentru că a cumpărat Trunchea cu fraţii săi de la Minţică pentru 1 500 aspri, în zilele răposatului Băsărabă voievod. Şi iar a cumpărat Trunchea cu fiii 3 ogoare de la Dobra, 2 ogoare în Ştirbina, iar alt ogor în Poiană, pentru 30 aspri. Şi iar a cumpărat Trunchea cu fiii săi partea lui Nicula şi partea lui Lazăr toată în Crivina Broştenilor pentru 400 aspri. Şi iar a cumpărat Trunchea de la Vişa un ogor în Crivina Broştenilor pentru 40 aspri. Şi iar a cumpărat Trunchea de la Bouroşu un ogor pentru 50 aspri. Şi iar a cumpărat Trunchea de la Radul un ogor pentru 50 aspri.

De aceea şi domnia mea am dat, ca să le fie ocină, ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

⟨Iată şi⟩ martori punem domnia mea: jupan Vintilă vornic şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Radul paharnic[1] şi Diicul comis şi Pîrvul postelnic. Ispravnic, Drăghici mare portar.

Scris în cetatea Bucureşti, luna iunie 5 zile, în anul 7058 ⟨1550⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 564 (Tismana, XLVIII/1). Orig., hîrtie (28 × 20), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, ms. 330, f. 390 şi 336, f. 301 v — 302.

Văleatul greşit; datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 400—401 (sub 1550).

---

[1] În vremea aceasta mare paharnic era Dan.

† Въ законѣ повелѣ господь Богъ синовѡм Ісраелевѡм, на въсѣко лѣто десетствовати елика аще стежит и се вѣдеще апостоли свѣти и Богоносиїи ѡтци съвѣщаше на мощь и на благодателство дꙋшам нашим и прѣдавше нам, чедѡм, ѡви молитвоѫ и бдѣнїем и постѡм, ѡвиже милостинѣми ѡгрѣбати се ѡт въсѣ злъ.

Сеже и аз, благовѣрнїи и благочестївїи и Христолюбивїи и самодръжавнїи, Їѡ Мирча воевода, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода и господинъ въсеи земли Ѹггровлахинскои, поревновах въспомѣнѫв господство ми слово старца нѣкоего рекшаго: „Досажденїа врѣмѣ прїиде и кꙋпим цѣломѫдрїем и смѣренїем ползѫ къ себѣ привести въ врѣмѧ сѫда и възданїе. Сеже и аз желае ѡ деснѫѧ ѡтца статими и припадаѫ къ владїцѣ самомꙋ Христꙋ царꙋ, Богꙋ нашемꙋ и прѣчистѣи его матери, еже ест храм свѣтаго Ꙋспенїа еѧ, иже въ Тисмѣна и даровах сии въсечестныи и благоѡбразныи и прѣпочтенныи, иже над въсеми честитїии дарѡв настѫщѫ сїи хрисовꙋл господства ми, молебникꙋ господства ми игꙋменꙋ Їеромонах Мардарїе и послꙋшникꙋ свѣтомꙋ монастирꙋ Аѵѯенθїе дїꙗконꙋ и въсем братїꙗм ѡбрѣтаѫщии се въ светое ѡбители тои, ꙗкоже да мꙋ ест свѣтомꙋ и божественомꙋ монастирꙋ глаголеми Тисмѣна, села по име: Тисмѣна, ѡбе страни рѣки Тисмѣнев и съ въсем хотарѡм и Покрꙋꙗ и Годїнещїи и Сръбшории, съ въсеми селищѣми и съ въсем хѡтарѡм и Ѿхаба и Пъррѫꙋл, съ въсем селищѣми и съ въсем хотарѡм и Топещїи, съ въсем хотарѡм и Чеꙋррѫи, съ въсем селищѣми и съ въсем хотарѡм и Грозещїи, съ въсем селищѣми и съ въсем хотарѡм и Нъсипꙋл, варе колико се хтет избрат дел свѣтомꙋ монастирꙋ и Подѣнии, варе колико се хтет избрат дел свѣтомꙋ монастирꙋ и село Команко и Брод и съ Топорном.

И блато Бистрец ѡт Тополца до Бръзо Гръла, више Ковачица, съ село рекомѣ Хръсꙋмꙋници. И вама на Калафат, варе колика ест дел свѣтомꙋ монастирꙋ, въса. И вама що ест на плаю, ѡт Ѿлтец дори ꙋ Рѫшавꙋ, дел свѣтомꙋ монастирꙋ въса. И на блатꙋ ѡт Бистрец, еже ест више писана, две селище и ѡбою Калꙋгерѡвцї и Плоцина въса, съ въсем хѡтарѡм. И селѡ зовомїи Жарковцїи и селищѣ <Ст>[1]ъничишор на блатѣ Бистръци на бдѣлѣ, щое иногда било селѡ Бресница. И ѡбе Варѡвниче и Прилепец и Петровицѫ, съ въсѣм селищѣми и съ въсем хѡтарѡм. И селѡ Жидовщица и Сꙋшица и Поточецꙋл съ въсем селищѣми и съ въсем хѡтарѡм и Маркѡв Поток, що се зовет „Пꙋт без Селищев". И ѡт срѣдни Вир на Дꙋнавꙋ, вес, На Лютѣх, и ѡт ѡсъм връшище доходъкъ. И Дꙋнавѣ ѡт Ѿръхѡви Падени до гѡрнѣго Мостищѣ. И Голема Водїца, по ѡбою странꙋ, съ ѡрѣшїем и съ ливадѣми и съ въсем хѡтарѡм. И Връбицѫ и Єлхѡвицѫ и Черовецꙋл и съ въсеми селищѣми. И Бахна и Прикръстиꙗ съ въсеми селищѣми и съ въсем хѡтарѡм. И Бꙋчина съ въсем селищѣми и съ въсем хѡтарѡм. И Кличевецꙋл съ въсеми селищѣми и съ въсем хѡтаром. И ꙋ Грошани, варе колико се хтет избрат дел свѣтомꙋ монастирꙋ, що мꙋ ест покꙋпена и дел Никꙋлев ѡт Грошани, въса, занеже ю покꙋпише калꙋгери ѡт Тисмѣна ѡт Кириꙗк Гръкꙋ, за ҂а аспри.

Понеже сїе въсе више писане села и блате и селище и хотаре и ваме гледах и прочитах господство ми книги пръвим и старим свѣтопочившиих родїтелїе и прѣдедїми господствꙋ ми, господаром Влашкои Земли и изнаидох господство ми ере сꙋт старе и праве ѡчине и комате свѣтомꙋ монастирꙋ и дедїне ѡт създанїе Влашкои Земли.

И потом, имаше ѡтцꙋ игꙋмен Мардарїе и въси иноцї ѡт свѣтои монастир съпрѣнїе пред господства ми съ Стан Сасꙋл ѡт Коркова и съ Кръстѣ ѡт Чертежи радї Поточец. И тако прѣше и хотѣше како да възимает селищѣ ѡт Поточец. Таже, господство ми сȣдих и гледах по правдȣ и по закѡн божїю, съ въси честитими правителїе господства ми и прочетох и видѣх господство ми книги старїем господари ѡт прежних, прѣдѣдȣ господствȣ ми Мирчев воеводе и иним въсем господамъ по редȣ, даже до дьне господства ми. И истинȣ изнаидох господство ми како никогдаже не ест имал Стан Сасȣл и Кръстѣ ниедна метех. И ещеже и заклеше ѡтцȣ игȣмен и братие ѡт свѣтомȣ монастирȣ със в҃ї болѣри прѣд господства ми. И тако мартȣрисаше със нихне дȣше. И ѡсташе Стан и Кръстѣ ѡт пред господства ми ѡт закѡн, како веке метех да не ѩмат въ вѣки.

Сего радї, дадѡх и сътворих и понових и ȣтвръдих съи хрисовȣл господства ми и приложих више именити села да сȣт свѣтомȣ монастирȣ въ ȣкрѣпленїе, а божественым инокѡм въ пищȣ и въ страбȣ, а господствȣ ми и роди<телїем>[1] господствȣ ми и дедѡм господства ми вѣчное въспоминанїе. И ни ѡт когоже непотъкновени, по ѡризмȣ господства ми.

Ѥщеже и заклинанїе поставлѣем господство ми, како по съмръти господства ми, кѡго изберет господъ Богъ бити господинъ Влашкои Земли или ѡт сръдїчнаго плода господства ми или ѡт сродник или, по грѣсѣх наших, ѡт ино племеник, да аще почитет и ȣтвръдит и съхранит и поновит съю хрисовȣл господства ми, того господъ Богъ да ȣтвръдит и почитет и съхранит въ господствѣ его. Ꙗщелиже не почетет и не ȣтвръдит и не съхранит и не поновит, нѫ разорит и поперет и посрамит, того господъ Богъ да га разорит и да га поперет и да га посрамит въ господствѣ его и да ȣбїет емȣ зде тѣлѡм а въ бѫдещих вѣцѣ дȣша его и да мȣ ест съпостатница прѣчистаа Богомати на страшнѣм и неȣмитном сѫдище идеже лицемѣрїе нѣст. И да имат частїю съ Юγдоѫ и съ Ꙗрїа и съ инѣми їȣдеи еже възѫпише на господа Бога и спаса нашего Їγсȣса Христа и рекоше кръвʼ его на҆ных и на чедах их, еже ест въ вѣкы.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Вентилъ бивше дворник и жȣпан Стан велики бан и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радγл велики лѡгѡфет и Герге вистїар и Бадѣ спатар и Дан пехарник и Дикȣл комис и Станко стѡлник и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Радγл велики лѡгѡфет.

И аз, Їѡн, еже писах въ столни град Бȣкȣрещї, мѣсеца юнїе ѕ҃ дьни, ѡт Ꙗдамаже текȣщаго, в лѣт ҂з҃не.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѫ божїѫ господинь.

† În lege a poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Israel, ca în fiecare an să dea zeciuială din cît vor agonisi şi ştiind aceasta apostolii sfinţi şi părinţii purtători de Dumnezeu au sfătuit pentru puterea şi pentru binefacerea sufletelor noastre şi lăsîndu-ne nouă, fiilor, unii prin rugăciune şi prin priveghere şi post, alţii prin milostenie a ne curăţa de tot răul.

Iată şi eu, binecredinciosul şi binecinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singurstăpînitorul, Io Mircea voievod, fiul marelui şi preabunului Radul voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, am rîvnit, amintindu-mi domnia mea cuvîntul unui oarecare stareţ care zice: „A venit vremea întristării şi să cumpărăm cu înţelepciune şi cu smerenie cele folositoare ce trebuie să le aducem spre noi la vremea judecăţii şi a răsplăţii". Iată şi eu am dorit să stau la dreapta tatălui şi căzînd la însuşi stăpînul Hristos împăratul, Dumnezeul nostru şi la preacurata lui mamă, unde este hramul sfintei ei uspenii, cel de la Tismana şi am dăruit acest de faţă hrisov al domniei mele, cel atotcinstit şi cu frumoasă faţă şi preacinstit, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, rugătorului domniei mele, egumenului ieromonah Mardarie şi posluşnicului sfintei mănăstiri Auxenthie diaconul şi tuturor fraţilor care se află în acel sfînt lăcaş, ca să fie sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Tismana, satele anume: Tismana, pe amîndouă părţile rîului Tismana şi cu tot hotarul şi Pocruia şi

Godineştii şi Sîrbşorii, cu toate seliştele şi cu tot hotarul şi Ohaba şi Pîrîul, cu toate seliştele şi cu tot hotarul şi Topeştii cu tot hotarul şi Ceurii, cu toate seliştele şi cu tot hotarul şi Grozeştii cu toate seliştele şi cu tot hotarul şi Năsipul, oricît se va alege partea sfintei mănăstiri şi Podenii, oricît se va alege partea sfintei mănăstiri şi satul Comanca şi Vadul şi cu Toporna.

Şi balta Bistreţul, din Topoliţa pînă la Bîrzo Gîrla, mai sus de Covaciţa, cu satul numit Hrisumuinţi. Şi vama de la Calafat, oricît este partea sfintei mănăstiri, toată. Şi vama care este la plai, de la Olteţ pînă la Rîşava, partea sfintei mănăstiri toată. Şi la balta de la Bistreţ, care este mai sus-scrisă, două selişti şi amîndouă Călugărenii şi Ploştina toată, cu tot hotarul. Şi satul numit Jarcovăţ şi seliştea S⟨t⟩[1]ănciştor pe balta Bistreţ, la deal, care altă dată a fost satul Bresniţa. Şi amîndouă Varovnicele şi Prilepeţul şi Petroviţa, cu toate seliştele şi cu tot hotarul. Şi satul Jidovştiţa şi Suşiţa şi Potoceţul cu toate seliştele şi cu tot hotarul şi Pîrîul lui Marco, care se numeşte „Drumul fără Selişte“. Şi din mijlocul Vîrtejului pe Dunăre, tot, La Iuţeli şi venitul de la opt pescării. Şi Dunărea de la Padina Oreahova, pînă la Mostiştea de sus. Şi Vodiţa Mare, pe amîndouă părţile, cu nucii şi cu livezile şi cu tot hotarul. Şi Vîrbiţa şi Elhoviţa şi Ceroveţul şi cu toate seliştele. Şi Bahna şi Pricrăstia cu toate seliştele şi cu tot hotarul. Şi Bucina cu toate seliştele şi cu tot hotarul. Şi Cliceveţul cu toate seliştele şi cu tot hotarul. Şi în Groşani, oricît se va alege partea sfintei mănăstiri, ce îi este cumpărată şi partea lui Nicula din Groşani, toată, pentru că au cumpărat-o călugării de la Tismana dela Chiriac Grecul, pentru 1 000 aspri.

Pentru aceste sate mai sus-scrise şi bălţi şi selişti şi hotare şi vămi, am cercetat şi am citit domnia mea cărţile celor dintîi şi bătrînilor sfinţi răposaţi părinţi şi strămoşi ai domniei mele, domni ai Ţării Româneşti şi am aflat domnia mea că sînt vechi şi drepte ocine şi averi ale sfintei mănăstiri şi dedine de la întemeierea Ţării Româneşti.

Iar apoi, au avut părintele egumen Mardarie şi toţi călugării de la sfînta mănăstire pîră înaintea domniei mele cu Stan Sasul din Corcova şi cu Cîrstea din Certeji pentru Potoceţul. Şi aşa pîrau şi voiau ca să ia seliştea de la Potoceţ. Deci, domnia mea am judecat şi am cercetat după dreptate şi după legea lui Dumnezeu, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am citit şi am văzut domnia mea cărţile vechilor domni de dinainte, ale strămoşului domniei mele, Mircea voievod şi al tuturor celorlalţi domni pe rînd, pînă în zilele domniei mele. Şi adevăr am aflat domnia mea că niciodată n-au avut Stan Sasul şi Cîrstea vre un amestec. Şi încă şi au jurat părintele egumen şi fraţii de la sfînta mănăstire cu 12 boieri înaintea domniei mele şi aşa au mărturisit cu sufletele lor. Şi au rămas Stan şi Cîrstea înaintea domniei mele de lege, ca mai mult amestec să nu aibă în veci.

Pentru aceasta am dat şi am făcut şi am înnoit şi am întărit acest hrisov al domniei mele, şi am dăruit mai sus-numitele sate să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar dumnezeieştilor călugări de hrană şi de folosinţă, iar domniei mele şi părinţilor domniei mele şi bunicilor domniei mele veşnică pomenire. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă şi blestem am pus domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Ţării Româneşti sau din rodul inimii domniei mele sau dintre rude sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti şi va întări şi va păzi şi va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească şi să-l cinstească şi să-l păzească în domnia lui. Iar dacă nu va cinsti şi nu va întări şi nu va păzi şi nu va înnoi, ci va strica şi va călca şi va batjocori, pe acela domnul

Dumnezeu să-l nimicească şi să-l piardă şi să-l batjocorească în domnia lui şi să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui şi să-i fie potrivnică preacurata maică a lui Dumnezeu, la cumplita şi neîndurata judecată, unde nu este făţărnicie. Şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie şi cu alţi iudei, cari au strigat asupra domnului Dumnezeu şi mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi au spus: sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, ceea ce este în veci.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost mare vornic şi jupan Stan mare ban şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Dan paharnic şi Diicul comis şi Staico stolnic şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Şi eu, Ion, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 6 zile, de la Adam curgători, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 533 (Tismana, I/14). Orig., perg. (43 × 32,5), pecete atîrnată, căzută. Cu două traduceri din sec. XVIII şi din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 329, f. 79 v — 81, 335, f. 19—21 şi 711, f. 66—68.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Tismana*, 235—240, Trad. Nicolăescu-Plopşor *Mon. j. Dolj*, V, 57—58; *D.I.R.*, *B*, 356—358.

---

[1] Loc rupt.

233 1547 (7055) iunie 19, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въ[с]сои земли Ѹггровлахиискоє, синъ великаго и прѣдобраго Радула воивода. Дават господство ми сїє повелѣнїє господства ми почтеномȣ и властелинȣ, и пръвомȣ съвѣникȣ господство ми, жȣпанȣ Радул великомȣ лѡгѡфет и със синови си елицим Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест едии ациган, по име Тома, понеже им ест стара и права и дѣдинȣ.

А потом, приидє почтеномȣ правителю господство ми, жȣпанȣ Радȣл великомȣ лѡгѡфет, пред господство ми, тере даде ȣ свѣтомȣ монастир глаголемаго Говора тое ациган, по име Тома, радї дȣше родїтелїем его и радї неговȣ дȣшȣ, ѡт негов добром волю, да им ест помѣнȣ.

Тога радї, дадох и господство ми свѣтомȣ монастир тое ациган, еже ест више писанȣ, ꙗкоже да ест ѡчинȣ, въ ѡхабȣ ȣ свѣтомȣ монастир глаголемаго Говора и не ѡт когождȣ непотыкно⟨вено⟩[1], по рѣч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїем поставлѣем господство ми: жȣпанȣ Винтилъ бив дворник и жȣпан Барбȣл велики дворник и Герге вистиꙗр и Бадѣ спатар и Дан пехарник и Диикȣл комис и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Дръгич портар.

Пис ȣ днвни град Бȣкȣрещї, мѣсеца юнїе ѳ҃ї дьни, в лѣт ҂зн҃е.

† Їѡ Мїрчѣ вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului şi vlastelinului şi primului sfetnic al domniei mele, jupanului Radul marele logofăt şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie un ţigan, anume Toma, pentru că îi este veche şi dreaptă dedină.

Iar după aceea, a venit cinstitul dregător al domniei mele jupan Radul marele logofăt înaintea domniei mele, de a dat sfintei mănăstiri numite Govora pe acel ţigan, anume Toma, pentru sufletul părinţilor lui şi pentru sufletul lui, de a lui bunăvoie, să-i fie pomană.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri pe acel ţigan, care este mai sus-scris, să fie ocină, de ohabă la sfînta mănăstire numită Govora şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

˙ · Iată martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Bărbul mare vornic şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Dan paharnic şi Diicul comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Drăghici portar.

Scris în minunata cetate Bucureşti, luna iunie 19 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 536 (Govora, XXV/7). Orig., hîrtie (30,5×21), pecete timbrată. Cu o traducere din 1797; altă traducere ibidem, ms. 447, f. 401v — 402.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 358—359. Facs. *ibidem*, 520.

---

[1] Loc rupt.

---

234 ⟨1547⟩ iunie 19, Bucureşti

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахиское, синъ великаго и добраго Радула воеводȣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомȣ монастирȣ глаголемаго Говора, ꙗкоже да им ест село по име Стоичании въси и със въсом хотаром, понеже ест стара и права ѡчиниѫ, дѣдинȣ.

˙. А потом ест имал ѡтцȣ игȣменȣл Ѳеѡдорȣ прѣнїе пред господство ми със Грозав със четом си ѡт Дъещи. А господство ми сȣдих и гледах със въси честитими правителїем господства ми по правдȣ и по закон и видѣх господство ми и книге дрȣги господарїе прѣжде нас бивше покоини. И дадох господство ми в̃ї болѣри ѡтцȣ игȣмен Ѳеѡдорȣ и хотарник. И тако ест нашел тое в̃ї болѣри паки по хотар стари. И ѡсташе Грозав съ четом си ѡт закон ѡт пред господство ми.

Сего радї, им дадох и господство ми свѣтомȣ монастирȣ тое село еже ест по више писан, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ въ ѡхабȣ въ вѣки и не ѡт когождȣ непотъкновено, по реч господство ми.

Сеже и сведетелїем поставлих господство ми: жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радул велики лѡгѡфет и Герге вистиꙗр и Бадѣ спатар и Дан пехарник и Диикȣл комис и Пръвȣл велики постелник. Исправник Барбȣл вел дворник.

. И аз писах, Стоика Тъȣраш, ȣ град Бȣкȣрещи, мѣсеца юнїе ѳ̄ї дьни, в лѣт ҂з̄нѕ.

† Їѡ Мїрчѣ вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Govora, ca să-i fie satul anume Stoicianii toţi şi cu tot hotarul, pentru că este veche şi dreaptă ocină, dedină.

˙ˈ Iar apoi, părintele egumen Teodor a avut pîră înaintea domniei mele cu Grozav şi cu ceata sa din Dăeşti. Iar domnia mea am judecat şi am cercetat, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele, după dreptate şi după lege şi am văzut domnia mea şi cărţile altor domni răposaţi care au fost înaintea noastră. Şi am dat domnia mea părintelui egumen Teodor 12 boieri şi hotarnic. Şi aşa au aflat cei 12 boieri iarăşi după vechiul hotar. Şi au rămas Grozav cu ceata sa de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri acel sat care este mai sus-scris, ca să-i fie ocină de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Dan paharnic şi Diicul comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Barbul mare vornic.

Şi eu, Stoica Tăuraş, am scris în cetatea Bucureşti, luna iunie 19 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 554 (Govora, VI/6). Orig., hîrtie (31 × 21), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 125, 447, f. 153v — 154 şi 463, f. 16.

Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 382 (sub 1548).

---

235 1547 (7055) iunie 20, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ѹгровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радул воивода. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми слȣг господства ми Татȣл със синови си, елицим Богъ даст, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинѫ ȣ Стънещи негов дел и ѡт село, и ѡт поле, и ѡт посвȣде, понеже мȣ ест стара и права ѡчинȣ и дединȣ. А потом, паки да ест Татȣлѡв със синови си дел ѡт ѡчинȣ анепсеꙗ си Грозова въсеχ ѡт посвȣде и ѡт село и ѡт поле, понеже прїиде Грозава пред господство ми таже си даде и ȣложи по ȣнка си Татȣл над неино дел ѡт ѡчинȣ, над въсеχ, за неино добром волю. И паки да ест жителнице Татȣлѡв, по име Нѣга, ѡт дел Алъманов старога едни вечинȣ делницȣ Драгомиров ѡт посвȣде и ѡт село и ѡт поле, понеже покȣпи Нѣга за неино прѣкїе ѡт Алъман за ф̃и аспри. И паки покȣпи Татȣл г̄ нив и пол ѡт а̄ нив ѡт Ианчюл за а̄ кони и ценȣ мȣ ест т̃ аспри.

И паки покȣпи Киртоп ѡт Станчюл г̄ нив и пол ѡт а̄ нив за един кон и ценȣ мȣ ест т̃ аспри.

И паки покȣпи Татȣл пол ѡт една делницȣ ѡт Владул и ѡт Могош за ѵ̃и аспри и ѡт село, и ѡт поле и ѡт над водȣ и ѡт планинȣ и ѡт посвȣде. И варе ѡт колико ѡчинȣ ест ѡстал ѡт дел Владулуи и ѡт дел Могошов, занеже ест покȣпил Татȣл пол ѡт ѡчинȣ Владулуи и Могош. И паки покȣпи Татȣл в̄ нив ѡт Владул и ѡт Могош за ѡ̃ аспри и даде господство ми кон.

Сего радї, дадоχ и господство ми Татȣлов, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡχабȣ, им и синовом и внȣком и прѣвнȣчетом и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Винтилъ бивше дворник и жȣпан Стан велики бан Жилски и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радул велики лѡгѡфет и Герги вистїꙗр и Бадѣ спатар и Станко столник и Дан пеχарник и Дїикȣл комис и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Радул вел лѡгѡфет.

Пис аз, Барбȣл граматик, въ град Бȣкȣрещи, месеца юнїе к̄ дни в лѣт ҂з̄не.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, Tatul cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Stăneşti, partea lui şi din sat şi din cîmp şi de pretutindeni, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină, Iar apoi, iarăşi, să-i fie lui Tatul cu fiii săi partea de ocină a nepoatei sale Grozava, toată de pretutindeni şi din sat şi din cîmp, pentru că a venit Grozava înaintea domniei mele de a dat şi a aşezat pe unchiul său Tatul peste partea ei de ocină, peste toată, de a ei bunăvoie.

Şi iar să fie soţiei lui Tatul, anume Neaga, din partea lui Alăman cel bătrîn un vecin, delniţa lui Dragomir, de pretutindeni şi din sat şi din cîmp, pentru că a cumpărat Neaga pe zestrea ei de la Alăman, pentru 550 aspri.

Şi iar a cumpărat Tatul 3 ogoare şi jumătate, dintr-un ogor de la Nanciul pe un cal şi preţul lui este 300 aspri.

Şi iar a cumpărat Chirtop de la Stanciul 3 ogoare şi jumătate dintr-un ogor, pentru un cal şi preţul lui este 300 aspri.

Şi iar a cumpărat Tatul jumătate dintr-o delniţă de la Vladul şi de la Mogoş, pentru 450 aspri şi din sat şi din cîmp şi din apă şi din munte şi de pretutindeni. Şi oricît din ocină a rămas din partea lui Vladul şi din partea lui Mogoş, pentru că a cumpărat Tatul jumătate din ocina lui Vladul şi a lui Mogoş. Şi iar a cumpărat Tatul 2 ogoare de la Vladul şi de la Mogoş, pentru 800 aspri. Şi domniei mele i-a dat calul.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea lui Tatul, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghe vistier şi Badea spătar şi Staico stolnic şi Dan paharnic şi Diicul comis şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Am scris eu, Barbul grămăticul, în cetatea Bucureşti, luna iunie 20 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 537 (Cîmpulung, VIII/2). Orig., hîrtie (30,5 × 21), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1843; altă traducere ibidem, ms. 204, f. 94.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 359—360. Facs. *ibidem*, 521.

236

1547 (7055) iunie 30, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радȣл воевод. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слȣг господства ми Кȣчȣлат спатар <съ> синови си, по име Фръцилъ, ꙗкоже да им ест Блата, колико изберет негов дел въса и ȣ Церовец негов дел въса и ȣ Смилещи негов дел въса, а дрȣг дел ȣ Смилещи покȣпи Кȣчȣлат ѿ синове Потолев по име Негое и Никола <и> Ивъниш и Щърбан и Пръстръван, за е҃ флоринтъ, аспри готови.

И паки да мȣ ест Кȣчȣлат съ синове ѡчинъ ȣ Пещера и Речица и Ивинци и Чиремошник и Бȣдоещи и Завлъшани и Тȣдоровци дел негов въса, понеже мȣ ест стара ѡчина, права, а дрȣзи делове ѿ Пещера и Чиремошник и Речица и Ивинци и Бȣзъещи[1] покȣпи Кȣчȣлат ѿ брат си Данчȣл за бі҃ флоринтъ, аспри готови, негове де ли въсеχ.

И пак покȣпи Кȣчȣлат ȣ Пещера и ȣ Чиремошнїк и ȣ Ивиници и ȣ Бȣдоещи дел Пѐтолев въс за в҃ї флоринтъ, аспри го́тови, али покȣпи Кȣчȣлат ѡт синове Петолев҃, на име Нѣгое и Никола и Ивъниш и Щърбан и Пестръван [1] них дел въсе, И продадоше ѡт нихне добро волѣ, како веке метех да не имат над тих ѡчине, що сȣт више писане.

Тако да дръжит Кȣчȣлат спатар със синове сї ѡчинȣ ȣ Пещера ѡт половинѣ трети дел и ȣ Чиремошник ѡт половине трети дел и ȣ <Реч>нице ѡт половине трети дел и ȣ Ивиници ѡт половине трети дел и ȣ Бȣдоещи ѡт половине трети дел.

И пак покȣпи Кȣчȣлат ѡчине ȣ Пещера и ȣ Чиремошник и ȣ Речице и ȣ Ивиници и ȣ Бȣдоещи ѡт синъ Нѣгоев ѡт Падеш, по име Блъсан, за ї҃ флоринтъ, аспри готови, нѣгове дели въсе.

И пак покȣпил Кȣчȣлат спатар ѡчинȣ ȣ Пещера и ȣ Чиремошник и ȣ Речице и ȣ Ивиници <и ȣ Бȣдо>ещи ѡт синъ Корлатов ѡт Падеш, по име Строе, за а҃ї флоринтъ, <аспри>готови, нѣгове дели въсе. Али да дръжит Кȣчȣлат спатар ѡчинȣ ȣ Пещера ѡт Падешски дел трети и ȣ Чиремошник ѡт Падешски дел и ȣ Речице ѡт Падешски дел г҃ дел и ȣ Ивиници <ѡт Падешски> дел г҃ дел и ȣ Бȣдоещи ѡт Падешски дел г҃ дел, али ѡт свега места четвръти дел Падешски . . . четвръти дел, покȣпил Кȣчȣлат трети дел за к҃а фл<оринтъ, аспри> готови.

И пак покȣпил Кȣчȣлат ѡчинȣ ȣ Пещера и ȣ Чиремошник и ȣ Речице и ȣ Ивиници и ȣ Бȣдоещи ѡт синъ Тепшев, по име Степан, негов дел въсах, за ѕ҃ флоринтъ <аспри> готови , али ѡт половине Пещера и Речице и Ивиници и ȣ Бȣдоещи пети дел Тепшев; таже покȣпил . . . ѡт този пети дел Тепшев четвръти дел покȣпил Кȣчȣлат за ѕ҃ флоринтъ аспри готовъ, понеже да мȣ даде ѡчинȣ [ѡчинȣ] ȣ Цировъци ѡт четвръти дел г дел <и ȣ И>виници ѡт четвръти дел г҃ дел и ѡт средие и ѡт четвръти дел г҃ дел и ѡт Сливине ѡт четвръти дел г҃ дел, а дрȣг дел и ѡт ѡчинȣ Бировие.

И пак покȣпи Кȣчȣлат ѡчинȣ и ȣ Бировие четвръти дел въса и ȣ Мръмановци четвръти дел въсе и ѡчине Стрентиник четвръти дел въсе и ѡт Сливиче четвръти дел въсе ѡт синове Фръцилъ, по име Станȣ и Радȣ, за к҃ѕ флоринтъ, аспри готови.

Сего радї, дадох и господства ми Кȣчȣлатъ съ них синовии, ꙗкоже да их ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, им и синовем им и вьнȣкѡм и прев<нȣчетом им. И> пръдалника да нѣст. И ни ѡт когоже непотъкновени, по реч господства ми.

Сеже и свѣдетелие поставлѣем господства ми: жȣпан Бинтилъ бивше дворник и жȣпан Стан велики бан Кралѣвски и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радул велики логофет и Герги вистиiар и Бадѣ спатар и Дикȣ комис и Станко столник и Дан пехарник и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Радул вел логофет.

И аз, Иѡн, <исписах> въ настолни граду Бȣкȣрещи, мѣсеца юнїе л҃ дьнъ, въ лѣт ҂з҃не.

† Їѡ <Мирча> воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Cuciulat spătarul, ⟨cu⟩ fiii săi, anume Frăţilă, ca să le fie ocină Balta, cît se va alege partea lui toată şi la Ţerovet partea lui toată şi la Smileşti partea lui toată şi altă parte la Smileşti a cumpărat-o Cuciulat de la fiii lui Potolea, anume Neagoe şi Nicola ⟨şi⟩ Ivăniş şi Ştărban şi Prăstrăvan, pentru 5 florinţi, aspri gata.

Şi iar să-i fie lui Cuciulat cu fiii ocină la Peştera şi Reciţa şi Ivinţi şi Ciremoşnic şi Budoeşti şi Zavlăşani şi Tudorovţi, partea lui toată, pentru că îi este veche ocină dreaptă. Iar alte părţi de la Peştera şi Ciremoşnic şi Reciţa şi Ivinţi şi Buzăeşti [1] le-a cumpărat Cuciulat de la frate-său Danciul pentru 12 florinţi, aspri, gata, părţile lui toate.

Şi iar a cumpărat Cuciulat la Peştera şi la Ciremoşnic şi la Ivinţi şi la Budoeşti partea lui Petolea toată, pentru 12 florinţi, aspri gata, însă a cumpărat Cuciulat de la fiii lui Petolea, anume: Neagoe şi Nicola şi Ivăniş şi Ştărban şi Pestrăvan [1], părţile lor toate. Şi au vîndut de a lor bunăvoie, ca mai mult amestec să nu aibă asupra acelor ocine, care sînt mai sus-scrise.

Astfel să ţină Cuciulat spătarul cu fiii săi ocină la Peştera, din jumătate, a treia parte şi la Ciremoşnic, din jumătate, a treia parte şi la ‹Rec›iţa, din jumătate, a treia parte şi la Ivinţi din jumătate, a treia parte şi la Budoeşti, din jumătate, a treia parte.

Şi iar a cumpărat Cuciulat ocine la Peştera şi la Ciremoşnic şi la Reciţa şi la Ivinţi şi la Budoeşti de la fiul lui Neagoe din Padeş, anume Vîlsan, pentru 10 florinţi, aspri gata, părţile lui toate. Şi iar a cumpărat Cuciulat spătarul ocină la Peştera şi la Ciremoşnic şi la Reciţa şi la Ivinţi ‹şi la Budo›eşti de la fiul lui Corlat din Padeş, anume Stroe, pentru 11 florinţi ‹aspri› gata, părţile lui toate. Însă să ţină Cuciulat spătarul ocină la Peştera, din partea Padeşască, a treia parte şi la Ciremoşnic din partea Padeşască şi la Reciţa, din partea Padeşască a 3-a parte şi la Ivinţi, din partea ‹Padeşască›, a 3-a parte şi la Budoeşti, din partea Padeşască, a 3-a parte, însă din tot locul a patra parte Padeşască... a patra parte... a cumpărat Cuciulat a treia parte, pentru 21 fl‹orinţi, aspri› gata.

Şi iar a cumpărat Cuciulat ocină la Peştera şi la Ciremoşnic şi la Reciţa şi la Ivinţi şi la Budoeşti de la fiul lui Tepşe, anume Stepan, partea lui toată, pentru 6 florinţi, ‹aspri› gata, însă din jumătate Peştera şi Reciţa şi Ivinţi şi la Budoeşti a cincea parte a lui Tepşe; deci a cumpărat. . . din acele cinci părţi ale lui Tepşe a patra parte, a cumpărat Cuciulat, pentru 6 florinţi, aspri gata, pentru că i-a dat ocină la Ţirovăţ, dintr-a patra parte, a 3-a parte ‹şi la I›vinţi, dintr-a patra parte, a 3-a parte şi din mijloc dintr-a patra parte, a 3-a parte şi din Pruni, dintr-a patra parte, a 3-a parte şi altă parte şi din ocina Virovie.

Şi iar a cumpărat Cuciulat ocină la Virovie a patra parte toată şi la Mărmanovţi a patra parte, toată şi ocina Streitinic, a patra parte, toată şi din Pruni a patra parte toată de la fiii lui Frăţilă anume Stan şi Radu, pentru 26 florinţi, aspri gata.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Cuciulat cu fiii lui, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi stră‹nepoţilor lui. Şi› prădalica să nu fie. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Gherghi vistier şi Badea spătar şi Diicu comis şi Staico stolnic şi Dan paharnic şi Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Şi eu, Ion, ‹am scris› în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 30 zile, în anul 7055 ‹1547›.

† Io ‹Mircea› voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul „Porţile de fier", Drobeta-Turnu Severin, nr. 1 243. Orig., perg. (32×39), rupt şi şters, pecete timbrată, căzută. Fotocopie la Arh. St. Buc.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 361–362.

---

[1] Aşa în text.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹгѓрровлахискои, сынъ великаго и прѣдобраго Радула воеводї. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми ѡвомȣ чьловекъ, по име Дȣмитрȣ и съ синови си, елици мȣ Богъ даст, ꙗкоже да мȣ ест ѡчина ȣ Нъмъещи, ѡт дела Лȣкачов шестаго дело и ѡт поле и ѡт горȣ и ѡт водȣ и ѡт планинȣ и ѡт село и ѡт по въсȣде, варе елика се хтет избрати шестаго дело, понеже сїе више рѣчена ѡчина била ест стара и права ѡчина дедїна Татȣлов, синȣ Лȣкачов. А Татȣл прїиде прѣд господство ми, тере ȣложи и побрати по Дȣмитрȣ над неговȣ дело ѡт ѡчина, али над место ѡт едно кȣке, на име Бъдїчаса и на Балѣ Тȣрчилор едни лаз, и на Фътъчюна Стръчев едни лаз, ѡт неговȣ добрȣ волю.

А потом, паки[1] продаде Татȣл въса негова дело ѡт Нъмжещи, варе елика се хтет избрати, Дȣмитрови за ҂гц аспри, ѡт неговȣ добрȣ волю и съ волю братїꙗм емȣ и въсем мегїꙗшом. И господствȣ ми дадоше кон.

А потом си ȣтъкми Дȣмитрȣ, како аще се сълȣчит тере не ѡстанет нихтоже ѡт сръдечнога плода его, ни синъ ни дъщера, а тогда да бȣдет сїе въсе више писане ѡчине свѣтѣи и божественѣи цръкви еже ест ȣ камен ȣ село Нъмжещи. И ѡстави съ клетвою Дȣмитрȣ, како аще се покȣсит нѣхто развалити сїе токмежїꙗ, еже ест више писана, а того да ест проклет ѡт господа Бога и ѡт прѣчистїе его матере и ѡт т҃ни҃ свѣтїих ѡтьцъ[ъ], иже въ Никеи и ѡт въсѣх светих и да мȣ бȣдет съперница прѣчиста Богомати еже еи ест храм и да има ȣчестїе съ Їюдою и Арнею и съ прочими еже възъпише на господа нашего <Бога Їѵсȣса Христа> кръв его на них и на чѣдох их еже ест и бȣдет въ вѣки.

Сего радї, дадох господство ми Дȣмитрȣ, ꙗкоже да мȣ ест више рѣчена <ѡчина> ѡт Нъмжещи, шестаго дело ѡт дела Лȣкачов въ ѡчинȣ и ѡхабȣ емȣ и синовом емȣ и виȣком и прѣвиȣчетом емȣ. И комȣ се сълȣчит прѣжде ѡт них съмрътъ, а въ них пръдалика да нѣст, аиȣ да ест ѡставших ѡт них. И ѡт ни ѡт когоже непотъкновѣно, по рѣч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Винтилъ бивши велики дворник и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радул велики лѡгѡфет и жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Герге велики вистїꙗр и Бадѣ спатар и Дикȣл комис и Дан пехарник и Станко столник и Пръвȣл велики постелник. Исправник, Радул велики лѡгѡфет.

И аз, Дїмитрїе дїꙗк, написах въ градȣ Бȣкȣрещȣ, мѣсеца юлїе а҃ дьнъ, ѡт Адама текȣщим лѣтѡм, въ лѣт ҂з҃не.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui om, anume Dumitru şi cu fiii săi, cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Nămăeşti, din partea lui Lucaci a şasea partea şi din cîmp şi din deal şi din apă şi din munte şi din sat şi de pretutindeni, oricît se va alege a şasea parte, pentru că această mai sus-zisă ocină a fost veche şi dreaptă ocină, dedină a lui Tatul, fiul lui Lucaci. Iar Tatul a venit înaintea domniei mele, de a aşezat şi a înfrăţit de a lui bunăvoie pe Dumitru pe partea lui de ocină, însă pe loc de o casă, anume Bădiceasa şi la Valea Turcilor un laz şi la Fătăciunea Stîrcii un laz.

Iar apoi, iar a vîndut Tatul toată partea lui din Nămăeşti, oricît se va alege, lui Dumitru, pentru 3 900 aspri, de a lui bunăvoie şi cu voia fraţilor lui şi a tuturor megiaşilor. Iar domniei mele i-au dat calul.

Iar pe urmă, așa a întocmit Dumitru, ca dacă se va întîmpla să nu rămînă nimeni din rodul lui de inimă, nici fiu, nici fiică, atunci să fie toate ocinile mai sus-scrise sfintei, dumnezeieștii biserici[1], care este de piatră în satul Nămăești.

Și a lăsat Dumitru cu blestem, ca dacă va încerca cineva să strice această întocmire care s-a scris mai sus, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacinstita lui mamă și de 318 sfinți părinți cei de la Nicheia și de toți sfinții și să-i fie potrivnică preacurata maică a lui Dumnezeu, care îi este hram și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu alții, care au strigat asupra domnului ⟨Dumnezeului nostru Iisus Hristos⟩, sîngele lui asupra lor și a copiilor lor, care este și va fi în veci.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Dumitru, ca să-i fie mai sus-zisa ⟨ocină⟩ din Nămăești, a șasea parte din partea lui Lucaci, de ocină și ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și cui i se va întîmpla dintre ei mai întîi moarte, iar la ei prădalică să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost mare vornic și jupan Barbul mare vornic și jupan Radul mare logofăt și jupan Stan mare ban al Craiovei și jupan Gherghe mare vistier și Badea spătar și Diicul comis și Dan paharnic și Staico stolnic și Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Și eu, Dimitrie diacul, am scris, în cetatea București, luna iulie 1 zi, de la Adam ani curgători, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CXXXIV/35. Orig., perg. (33,5 × 43), pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XIX ibidem, ms. 5 152, f. 77.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 362—363.

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.

238 ⟨1547⟩ august 13, București.

† Милостїю божїею, Іѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Оугровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми чистнѣишомꙋ и прѣѡсвещенномꙋ ѡтцꙋ, їегꙋменꙋ Єфрем ѡт свѣтаго монастирꙋ зовемаго Козїѧ, идеже ест храм свѣтѣе и нераздделѣеми Троице, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ ꙋ Лнещи ѡт дел Иванов пол и да им ест планинꙋ ѡт дел Иванов пол, али планини еже се зовет Лꙋпещи. Понеже Иван, ѡн си загꙋби своемꙋ главꙋ и комати, занеже се Іван дигнꙋл господаръ, а Радꙋл воевода хвати его и ѡтсечет главꙋ емꙋ, а със комати емꙋ помиловал ест слꙋзи господства мꙋ Кръсточѣ и Данчюл Мꙋрешанꙋл.

А потом, приде Кръсточѣ и Данчꙋл Мꙋрешанꙋл пред господства мꙋ тере се ꙋцѣнише със ѡтцꙋ егꙋмен Леѡнтїе ѡт свѣтомꙋ монастирꙋ ѡт Козїѧ над таю ѡчинꙋ, еже ест више речено, тере ю продадоша за ҂аѱ҃ аспри.

А потом, имаше съпренїе над таю ѡчинꙋ, еже ест више рѣх, пред господства ми ѡтцꙋ егꙋмен Єфрем със синови Иванов Безорев ѡт три крати. И тако прѣше синови Иванов Бнезорев, како их ест притеснꙋли калꙋгери ѡт Козиѧ. А господство ми гледах и сꙋдих със въси честитими правителїе господства ми ⟨и⟩ изнаидох господство ми какѡ си ест изгȣбил Иван Везорев комати си със зла хитлѣнством. И ѡсташа синови Иванов Виезоре ѡт закон ѡт три крати ѡт пред господства ми.

Сего ради, дадох и господство ми свѣтомȣ монастирȣ еже ест више писан, како да им ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ и ни ѡт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

И хотарȣл да им се знает: покȣде ест ѡт Корнȣл Плешиеи, до Мȣкѣ Вѣделор и до Мȣкѣ Костелор и ѡт тȣѧ по Брег Бобȣлов и по Мȣкѣ Мѣелов до Валѣ Андреꙗшов и до Сѣка и до влъче що се зове Виѧ и по Мȣкѣ Попелор и по Мȣкѣ Стръминосев.

И свѣдѣтеліе поставлѣем господство ми: жȣпан Винтилъ бив дворник и жȣпан Стан велики бан Кралювски и жȣпан Барбȣл велики дворник и жȣпан Радѹл велики логофет и жȣпан Герге вел вистїꙗр и Бадѣ вел спатар и Диикȣл вел комис и Станко вел столник и Дан вел пехарник и жȣпан Първȣл велики постелник. Исправник, Барбȣл вел дворник.

И аз, Дръгȣлин ѡт Пророчи граматик, писах въ столни град Бȣкȣрещи, мѣсеца авгȣст г҃і дьни, въ лѣто ҂з҃нѕ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului şi preasfinţitului părinte, egumenului Efrem de la sfînta mănăstire numită Cozia, unde este hramul sfintei şi nedespărţitei troiţe, ca să-i fie ocină în Lieşti, jumătate din partea lui Ivan şi să-i fie muntele din partea lui Ivan jumătate, însă muntele care se numeşte Lupeşti. Pentru că Ivan şi-a pierdut capul său şi averile, deoarece s-a ridicat Ivan domn, iar Radul voievod l-a prins şi i-a tăiat capul, iar cu averile lui a miluit pe slugile domniei sale, Cîrstocea şi Danciul Mureşanul.

Iar apoi, au venit Cîrstocea şi Danciul Mureşanul înaintea domniei lui, de s-au întocmit cu părintele egumen Leontie de la sfînta mănăstire de la Cozia pe acea ocină, care este mai sus-scrisă, de i-au vîndut-o pentru 1 700 aspri.

Iar apoi, pentru acea ocină, care este mai sus-scrisă, au avut pîră de trei ori înaintea domniei mele părintele egumen Efrem cu fiii lui Ivan Viezure. Şi aşa pîrau fiii lui Ivan Viezure că i-au cotropit călugării de la Cozia. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele ⟨şi⟩ am aflat domnia mea că Ivan Viezure şi-a pierdut averile cu mare hiclenie. Şi au rămas de lege fiii lui Ivan Viezure de trei ori înaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri care este mai sus-scrisă, ca să-i fie de ocină şi ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi hotarul ei să se ştie: pe unde este din Cornul Pleşei pînă în Muchea Vedelor şi pînă în Muchea Coastelor şi de acolo, pe Malul Bobului şi pe Muchea Meiului pînă în valea lui Andreiaş şi pînă la Seaca şi pînă la vîlceaua care se cheamă Viia şi pe Muchea Popilor şi pe Muchea Străminoasei.

Şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă fost vornic şi jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Barbul mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi jupan Gherghe mare vistier şi Badea mare spătar şi Diicul mare comis şi Staico mare stolnic şi Dan mare paharnic şi jupan Pîrvul mare postelnic. Ispravnic, Barbul mare vornic.

Şi eu, Drăgulin grămăticul din Proroci, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna august 13 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712, f. 395v. Copie şi traducere; alte copii ibidem, ms. 209, f. 141v — 142 şi 215, f. 46—47. Altă traducere ibidem, S. I., nr. 555 (M-rea Cozia, XLIX/3).

Văleatul greşit. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 365.

---

239 ⟨1547 septembrie 1 — 1548 aguust 31⟩ 7056.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihnea [1] voivod, domnul a toată Ţara Rumânească, feciorul marelui şi preabunului Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mėle lui Coman şi lui Vlaicului cu fraţii lor Radul şi fratele cel dintîiu, feciorul Oprii, şi cu feciorii lor cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie lor moşie în Becėni oricîtă să va afla şi să va alėge, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă moşie şi descălecătoare.

Iar după acėia, Coman cu fraţii lui şi cu fratele cel dintîiu, feciorul Oprii, ei au avut pîră înnaintea domniei mėle cu Bragă şi cu ceata lui, cum au şi ei într-acea moşie. Iar domnia mea am adunat şi am judecat pe dreptate şi pre lėge, cu toţi cinstiţii dregătorii domniei mėle şi am dat lui Coman cu fraţii lui şi cu fratele cel dintîi, feciorul Oprii, 12 boiari ca să jure; şi aşa i-au adus pre dînşii înaintea domniei mėle, pre acei boieri toţi, de au jurat.

Iar Bragă cu ceata lui au luat lėge peste dînşii cu 24 de boiari, ca să jure cum iaste moşiia a lor. Deci nicicum n-au putut jura, ci aşa au rămas Bragă cu ceata lor denaintea domniei mele de lėge şi de judecată, cum de acum înnainte să nu mai aibă treabă cu moşiia Bragă cu ceata lui în vėci.

Iar Coman cu fraţii lui Vlaicul i Radul cu feciorii lor să aibă a ţinė jumătate de moşie, iar cėialaltă jumătate de moşie să o ţie fratele cel dintîiu, feciorul Oprii.

Drept acėia, am dat şi domniia mea ca să le fie lor moşie neschimbată în vėci de nime să fie nemişcată peste zisa domniei mėle. Leat 7056.

Coajnica la popa Lupul protopop.

Bibl. Acad., CXXVI/194. Traducere din sec. XVIII; altă traducere la Arh. St. Buc., ms. 172, f. 291v — 292.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 367 — 368.

---

[1] În loc de Mircea.

---

240 1547 (7056) decembrie 1, Bucureşti.

⟨Mircea Vodă⟩; Dat-au domnia lui această poruncă a domnii lui featelor Danciului, anume Neacşa i Stanca i Voica şi feciorilor lor, cîţi Dumnezeu le va dărui, ca să le fie lor o moşie în Iaşi, jumătate, pentru că iaste a lor moşiė veache şi dreaptă de la moşii lor.

Iar după aceia, avură pîră înnaintea domnii meale featele Danciului cu verii lor, cu Stanciul şi cu Jitian. Şi aşa pîrîiau pă featele Danciului cum au dat ei bani pă acel sat, Stanciu şi Jitian, iar featele Danciului nu au amestecătură. Iar domnia lui au dat Stanciului şi lui Jitiian leage 12 boiari, ca să jure cum că ei au cumpărat acel sat. Şi au jurat înnaintia domnii meale cu acei 12 boiari. Iar featele Danciului, cari sînt scrisă mai sus, iale încă au luat leage denaintea domnii lui 24 de boieri şi i-au adus înnaintea domnii lui cum că featele Danciului aveau şi iale în Iaşi jumătate şi nu sînt iale datoare ⟨nimic⟩ Stanciului şi lui Jitiian, ce să ţînă Stanciul şi Jitiian într-altă jumătate din Iaşi. Şi au rămas Stanciu şi Jitiian de leage denaintea domnii lui,

Şi iar după aceia au cumpărat feciorii Stancăi, Dragotă şi frate-său Voicu din Iaşi partea Neacşăi toată drept florinţi 35, bani gata.

Pentru aceia, i-au dat şi domniia lui acestor oameni numiţi mai sus, ca să le fie lor moştenire ohamnici, lor i nepoţi i strănepoţi şi cîţi Dumnezeu le va dărui pînă în veaci.

După aceia au iscălit domniia lui şi boiarii divanului domnii lui: jupan Vintilă mare vornic i jupan Stan mare ban i jupan Radul Paşadiia mare logofăt i Drăghici vel vistiiar i Badea vel spătar, Radul vel comis i Stoica vel stolnic, Drăghia vel postelnic. Ispravnic, Radul Paşadiia vel logofăt.

Au scris Dobrotă gramaticul în scaunul divanului Bucureştilor, în luna lui dechemvrie zile 1, anii 7056 ⟨1547⟩.

După Ştefulescu, *Doc. sl-rom.*, p. 117—118.

---

241 1547 (7056) decembrie 8.

† Милостию божию, Їѡ Мирчѣ воевода и господинь въсои земле Ꙋггровлахїискои, синь добраго и великаго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Станчюл и съ братиꙗм си и съ них синови, елици им [им] Богь даст, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Фъркъшещи, дела Станев въса, варе елика се хтет избрати, понеже ю ест дала Стана, къда бист на своѭ съмрътъ, како да бꙋдет братꙋчед ею, Станчюл и съ братиꙗм его ѡт Телещи.

А потом, ѡни имаше прꙋ пред господство ми със Иван ѡт Чокаде ради таи ѡчинꙋ више речено. И ꙋ тем, ꙋзе Иван ѡт пред господство ми в҃і болѣри, закѡни, како да заклет ѡни како ест било дадено таи дел ѡчинꙋ Иванꙋ. Тако, къда бист на дьнь сорокѡм, на свѣти Димитрїе, а Иван никакоже не може донести закѡни пред господство ми, анꙋ ѡсташе Иван ѡт закона ѡт пред господства ми.

Сего радї, им дадох и господство ми Станчюлꙋи съ братиꙗм <с>и, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, ним и синовом им и внꙋкѡм и прѣв<нꙋчето>м им. И а въ них пръдалика да нѣст, нꙋ да ест ѡставшим им. И ни ѡт<когоже непотък>новено, по реч господства ми.

Сеже и свед<етел>ие поставлѣем господство ми: жꙋпан Ст<ан вел> бан Жилски и жꙋпан Вентилъ вел двѡрник и жꙋпан Радꙋл Пашадїꙗ вел лѡгѡфет, Дръгич вистїꙗр и Бадѣ спатар и Кръчюн пехарник и Станко столник и Дїнкꙋл ключер и Драгиꙗ велики постелник. Исправник, Цалапи лѡгѡфет.

Пис мѣсеца декемврїе и҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мирчѣ вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stanciul şi cu fraţii săi şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină în Fărcăşeşti, partea Stanei toată, oricît se va alege, pentru că a dat-o Stana, cînd a fost la moartea ei, ca să-i fie vărului ei, Stanciul şi cu fraţii lui din Teleşti.

Iar pe urmă, ei au avut pîră înaintea domniei mele cu Ivan din Ciocade pentru acea ocină mai sus-zisă. Şi întru aceasta, a luat Ivan lege dinaintea domniei mele, 12 boieri, ca să jure el că i-a fost dat acea parte de ocină lui

Ivan. Astfel, cînd a fost la ziua sorocului, la sfîntul Dimitrie, iar Ivan nicicum n-a putut să aducă legea înaintea domniei mele, ci a rămas Ivan de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, i-am dat şi domnia mea lui Stanciul cu fraţii săi, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalică să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul Paşadiia mare logofăt, Drăghici vistier şi Badea spătar şi Crăciun paharnic şi Staico stolnic şi Diicul clucer şi Drăghiia mare postelnic. Ispravnic, Ţalapi logofăt.

Scris în luna decembrie 8 zile, anul 7056 ‹1547›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXIX/282. Orig., hîrtie (32 × 23) rupt, pecete timbrată, căzută.

EDIŢII: Slav. *Miletič*, 358—359. Slav şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 118—120; Berechet, *Cojurătorii*, III, 36—38. Trad. *D.I.R.*, *B*, 370. Facs. *ibidem*, 524.

---

242 1548 (7056) ianuarie 10, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирчѣ воевода и господинъ въсое земле Ѹгрровлахенское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода и господинь. Дават господства ми сїе повеленїе господства ми свѣтѡмꙋ монастир Говора и ѡтцꙋ егꙋмен Теѡдѡр и братїам живꙋщїх въ свѣтѣх мѣсто тан, ꙗкоже да им ест село Стоичанїи по Ѡлт, съ въсоем хотар, понеже им ест стара и права ѡчина ещеже и приложена ѡт матеръ Радꙋл воевода, госпожда Самонидь.

Ꙗ потом, имаше ѡтцꙋ егꙋмен Тодор и съ братиам ѡт свѣтаго монастир, прꙋ радї того више речена ѡчина със Грозав и съ четом его. И такои прѣїше Грозав како га притеснит свѣта монастир. Ꙗ господства ми ꙋ тем дадох Грозав и четом его вї болѣри, како да заклет како их притеснит свѣтаго монастир над того ѡчинꙋ. Ꙗ теизи вї болѣрї пакиже дадоше и заклѣше како ест права ѡчина свѣтомꙋ монастир. Таже ѡсташе Грозав ѡт закон ѡт пред господства ми.

Сего радї, дадох и господства ми свѣтомꙋ монасти‹р› и ѡтцꙋ егꙋмен Тодор и блатїам ѡт свѣтаго монастир, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и въ вѣки и ни ѡт когоже непотакиновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господства ми: жꙋпан Внитилъ велики дворник и жꙋпан Стан велики бан и жꙋпан Радꙋл вел логофет [и] и Дръгич вел вистїар и Ѡпрѣ вел спатар и Станко вел столник и Кръчюн вел пехарник и Радꙋл вел комис и Драгїа вел постѣлник. Исправник, Радꙋл Пашадїа вел логофет.

Пис аз, Владꙋл Илев, въ столни дивин Бꙋкꙋрещї, мѣсеца генаре ї дьни, в лѣт знѕ.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, мїлостїа божїа господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora şi părintelui egumen Teodor şi fraţilor care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie satul Stoiceani pe Olt, cu tot hotarul, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, încă şi dăruită de mama lui Radul voievod, doamna Samonida.

Iar după aceea, părintele egumen Todor şi cu fraţii din sfînta mănăstire au avut pîră cu Grozav şi cu ceata lui pentru acea mai sus-zisă ocină. Şi aşa pîra Grozav că l-a cotropit sfînta mănăstire. Iar întru aceea, domnia mea i-am dat lui Grozav şi cetei lui 12 boieri, ca să jure că sfînta mănăstire l-a cotropit pe acea ocină. Iar acei 12 boieri iarăşi au dat şi au jurat că este dreaptă ocină a sfintei mănăstiri. Astfel Grozav a rămas de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea sfintei mănăstiri şi părintelui egumen Todor şi fraţilor din sfînta mănăstire, ca să le fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Stan mare ban şi jupan Radul mare logofăt şi Drăghici mare vistier şi Oprea mare spătar şi Staico mare stolnic şi Crăciun mare paharnic şi Radul mare comis şi Draghia mare postelnic. Ispravnic, Radul Paşadia mare logofăt.

Am scris, eu, Vladul al lui Ilea, în minunatul scaun Bucureşti, luna ianuarie 10 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 543 (Govora, VI/4). Orig., hîrtie (30,5×20), pecete timbrată. Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 124v — 125, 447, f. 153(cu data ianuarie 4) şi 463, f. 16v (fără data zilei).

EDIŢII: Trad. *D.I.R.*, *B*, 370—371.

---

243 1548 (7056) ianuarie 12, Bucureşti.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mircea voivodŭ şi domnŭ a toată Ţara Rumânească, fiiu marelui şi preabunului Alexandru voivodŭ [1]. Dat-amŭ domnia mea această poruncă a domniei mele Radu i Rate i Vladul i Stanciului i lu Pătru şi Opri cu ficiorii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să fie lor jumătate den moşiie lui Ruteşi den Zlătari, pentru că le iaste bătrînă şi dreaptă moşie de moştenire de la Ruteşi, dată tatălui lor, Danciu, de a lui bunăvoe, dennaintea răposatului Vladu voevodŭ Călugărul.

După aceia, aceşti mai di susŭ zişi omene au avut pîră înnaintea dumnii sale cu feciori lui Ruteşi şi cu nepoţii lui. Şi aşa au pirîtu nepoţii lui Ruteşi şi cu feciorii lui Stanŭ, cumŭ că n-au dat moşul Ruteşi Danciului acea mai susŭ-zisă jumătate den moşiia lui den Zlătari, ci o au înpresurat Danciu. Într-aceia, domneia o au dat feciorilor Danciului lege 12 boere, ca să jure cumŭ că au dat sîngur Ruteşi jumătate den moşiia lui tatălui lor, Danciului. Şi au juratŭ cu acei dosprezici boeri. Apoi, au rămasŭ nepoţii lui Ruteşi de lege înnaintea Vladului voevodŭ, iar Branŭ [2] şi Rate şi Vlaicu [3] şi Stanciul şi Pătru şi Oprea să ţie acea jumătate de moşie a lui Ruteşi în Zlătari.

Dreptŭ aceasta şi domniia mea amu dat lor, ca să le fie moşie de moştenire şi honică (!) feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimenea să nu să clătească, după zisa domne mea.

Iată şi mărturii amŭ pusŭ domnia mea pe: jupan Vintilă vel vornicŭ şi jupan Stan velŭ ban şi jupan Radul velŭ logofătŭ şi Oprea vel spătari şi Drăghici vel vistiari şi Stroe [4] vel stolnicŭ şi Crăciunŭ vel păharnicŭ şi Radu vel comisŭ şi Draghiia velŭ postelnicŭ. Şi ispravnicŭ, Tudor logofătu.

Şi amŭ scrisŭ eu, Vladu scriitoriu, în scaunu Bucureştilor, în luna lui ghenare 12 zile, vă leatu de la Adamu 7056 ⟨1548 .

Io Mercea voevodŭ.

⟨Pe verso:⟩ S-au tălmăcit în limba rumânească după cartea domnească slovenească întocmită de mine, Deonisie eclisiiarŭ, dascălŭ slovonelnicŭ, ani de la Cristosŭ 1815.

Arh. St. Craiova, XL/1. Traducere.

EDIŢII. „Naţionalul Vîlcii“, VI (1933), nr. 71, p. 6.

---

[1] În loc de: „Radul “

[2] În loc de: „Radu“.

[3] În loc de: „Vladul“.

[4] În loc de: „Staico“.

244 **1548 (7056) ianuarie 18, Bucureşti.**

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахискои, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воиводꙋ. Дават господство ми сїю повѣленїе господства ми слꙋгꙋ господства ми, на име Тꙋдор, синъ Фрътатов дворник ѡт Дръгъшани и съ синови емꙋ, елицим Богъ припꙋстит, ꙗкоже да мꙋ ест Прꙋндꙋл и Кълинетꙋл, занеже мꙋ ест старе и праве ѡчине и покꙋпене ѡт жꙋпаница Строıаса, за ҂аф҃ аспри готови. А жꙋпаница Строıаса, ѡна ест кꙋпила сїе више речене ѡчине ѡт Манѣ Згароне; и продал ест Манѣ ѡт ⟨своим⟩[1] добром волю.

А када ест сада, Манѣ Згароне, ѡн хокет да их изметнꙋт аспри Тꙋдоров, синъ Фрътатов дворник. А ꙋ тем, господство ми гледах и сꙋдих по правдꙋ и по законꙋ, съ въси чьститим правителїем господства ми и дадох господство ми Тꙋдорꙋ, синъ Фрътатов, ꙗкоже да ест волен да их ме⟨т⟩нꙋт аспри Манев Згароне, како га ѡ ест продал Манѣ тае ѡчинꙋ ѡт нихнꙋ добро волю. А ѡна да би продала даже до въ вѣки, понеже ест ѡстал ѡт закон ѡт пред господства ми,

Сего радї, дадох господство ми Тꙋдорꙋ, еже ест више писан, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинъ и въ ѡхабъ, ним и синовом его и внꙋком и прѣвнꙋчетом емꙋ и не ѡт когождꙋ непотъкновено, по реч господства ми.

И свѣдѣтелїе: жꙋпан Винтилъ вел дворник и жꙋпан Радꙋл вел логофет и Драгич вистиıар и Ѡпрѣ спатар и Кръчюн пехарник и Радꙋл комис и Станко столник и Драгиıа вел постелник. Исправник, Радꙋл вел логофет.

Пис аз, Стоика писецꙋ, ꙋ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца генарїе нї дьни, в лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, anume Tudor, fiul lui Fîrtat vornicul din Drăgăşani şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie Prundul şi Călinetul, pentru că iî sînt vechi şi drepte ocine şi cumpărături de la jupaniţa Stroiasa pentru 1 500 aspri gata. Iar jupaniţa Stroiasa, ea a cumpărat aceste mai sus-zise ocine de la Manea Zgarone; şi a vîndut Manea de ⟨a lui⟩[1] bunăvoie.

Şi cînd a fost acum, Manea Zgarone, el vrea să-i lepede asprii lui Tudor, fiul lui Fîrtat vornicul. Iar întru aceea, domnia mea am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Tudor, fiul lui Fîrtat, ca să fie volnic să lepede asprii lui Manea Zgarone, căci a vîndut-o Manea acea ocină de a lui bunăvoie. Şi ea să fie vîndută pînă în veci, pentru că a rămas de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea lui Tudor, care este mai sus scris, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi martori: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Drăghici vistier şi Oprea spătar şi Crăciun paharnic şi Radul comis şi Staico stolnic şi Draghia mare postelnic. Ispravnic Radul mare logofăt.

Am scris eu, Stoica piseţul, în cetatea Bucureşti, luna ianuarie 18 zile, în anul 7056 <1548>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 544 (Ep. Rîmnic, LXVII/7). Orig., hîrtie (31 × 21,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere de la sfîrşitul sec. XVIII; altă traducere ibidem, ms. 707, f. 244.

EDIŢII. Trad *D.I.R.*, *B*, 371—372. Facs. *ibidem*, 525.

---

[1] Loc rupt.

---

245 **1548 (7056) aprilie 2, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинь въсо землю Ѹггровлахиско, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воевода. Дават господство ми сїю повеле<нїе госпо>дства ми слȣзи господства ми Нѣг ѡт Пънътещї и със синовим си и Шърбан със братом си, на име Пекнѣ и Нѣг със братом си Богдан <и със них синови>[1] елици им Богь даст, ꙗкоже да им сȣт ѡчинȣ дел Гергинев въсѣх, варе елика се хтет избрат, понеже ест стара и права ѡчинȣ дѣденȣ, понеже покȣпише Нѣг със синови си и Шърбан със братом си Пекнѣ и Нѣг със братом си Богдан дел Гергинев въсѣх, ѡт Ровина Микȣлѡв, дори ȣ Колинтина, за ҂а̃ и ф̃ аспри готови.

И пак покȣпи Строе ѡт Цȣлещї и братием си ѡчинȣ въсах дел Цȣлев, ѡт Ровина Микȣлѡв дори ѡт Колинтина, за т̃л аспри.

Сего радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и ѡхабȣ, ним и синовим им и внокѡм и прѣвночетом им и не ѡт когоже не[не]потъкновено, поризмо господства ми.

Сеже сведетелѣ поставлѣем господства ми: жȣпан Стан велики бан Краливски и жȣпан Винтилъ велики дворник и жȣпан Радꙋл велики лѡгѡфет и жȣпан Станко велики столник и Кръчюн велики пехарник и Дръгичи велики вистиꙗр и Ѡпрѣ вел спатар и Радꙋл велики комис и Драгие велики постелник. Исправник, Радꙋл велики лѡгѡфет.

Исписах въ столни град ȣ Бȣкȣрещи. Пис мѣсеца априлїе в дьни, въ лѣт ҂зн̃ѕ.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Neag din Pănăteşti cu fiii şi lui Şărban cu fratele său, anume Pecnea şi lui Neag cu fratele său Bogdan <şi cu fiii lor>[1], cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină toată partea

lui Gherghina, oricît se va alege, pentru că este veche şi dreaptă ocină, dedină, pentru că a cumpărat Neag cu fiii săi şi Şărban cu fratele său Pecnea şi Neag cu fratele său Bogdan toată partea lui Ghergina, de la Rovina lui Micul pînă în Colintina, pentru 1 500 aspri gata.

Şi iar a cumpărat Stroe din Giuleşti şi fraţii săi ocină toată partea lui Giulea, de la Rovina lui Micul pînă în Colintina, pentru 330 aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi jupan Staico mare stolnic şi Crăciun mare paharnic şi Drăghici mare vistier şi Oprea mare spătar şi Radul mare comis şi Draghie mare postelnic. Ispravnic,[1] Radul mare logofăt.

Am scris în cetatea de scaun în Bucureşti. Scris luna aprilie 2 zile, în anul 7056 ‹1548›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti, nr. 26 864. Orig., perg. (37 × 23), pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 372–373.

---

[1] Omis.

---

246 1548 (7056) aprilie 5, Bucureşti.

† Милостїю божїєю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ прѣдобраго и великаго Радѹла воиводѹ. Дават господство ми сїє повѣленїє господства ми свѣтомѹ Єпискѹпїю ѡт Бѹзъѹ, ꙗкоже да мѹ ест едни челѣд ациганин, на име Радѹл със ациганка си и съ децами си и виноград ѡт Съсѣни, али д҃ погоане, понеже га ест поклонил и дал сїє више речене комате свѣтомѹ епискѹпию Миклѣ лѡгѡфет, радї свое дѹше. И писал се ест и ѹ свѣти поменик.

Сего радї дадох и господство ми свѣтѣи епискѹпїю, ꙗкоже да мѹ ест въ ѡчинъ и въ ѡхабъ и не ѡт когождѹ непотъкновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїє: жѹпан Винтилъ велики дворник и жѹпан Радѹл вел логофет и Драгич вистїар и Ѡпрѣ спатар и Кръчюн пехарник и Радѹл комис и Станко столник и Драгїꙗ велики постелник. Исправник, Вентилѹ велики дворник.

И аз, еже изчиртах, Стоика писецѹ, въ градѹ Бѹкѹрещи, мѣсеца априлїє є҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei episcopii din Buzău, ca să-i fie un sălaş de ţigani, anume Radul cu ţiganca sa şi cu copiii săi şi via din Săseni, însă 4 pogoane pentru că a închinat şi a dat aceste mai sus-zise averi sfintei episcopii Miclea logofătul pentru sufletul său. Şi s-a scris şi în sfîntul pomelnic.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea sfintei episcopii, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Radul mare logofăt şi Drăghici vistier şi Oprea spătar şi Crăciun paharnic şi Radul comis şi Staico stolnic şi Drăghia mare postelnic. Ispravnic, Ventilă mare vornic.

Şi eu care am scris, Stoica pisețul, în cetatea Bucureşti luna aprilie 5 zile, în anul 7056 <1548>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CXXVI/136. Orig., hîrtie (23 × 33), pecete timbrată, căzută. Copie la Arh. St. Buc., ms. 173, f. 589.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 373.

247 **1548 (7056) aprilie 18, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми дѫщерев Стоикев ѡт Томѣни, по име Кера и Стоикѫ и дѫщере Бȣикев, Вилае и Кера и съ них синови, елици им Богъ даст, ꙗкоже да им сȣт Томѣнии въси съ въсѡм хотарѡм и ѡт Свинтещи половинȣ, понеже им сȣт старе и праве ѡчине дѣдїне ѡт над родїтелю си Стоика дворник.

А потом, имаше Стоика дворник братство със братȣ си Ѡанча еже мȣ ест бил ѡт над матеръ над Свинтещи. Сие половинȣ ѡт Свинтещи биѡ ест дѣдїнȣ Стоикевȣ дворникȣ ѡт над ѡцȣ си, а дрȣга половина била <ест> Ѡанчевȣ, занеже ю ест покȣпил. Таже се побратише ѡт пред Басараб воевода, како да дръ<жит> <Ѡан>ча Свинтещии въси дондеже хтет бити <ж>ив, а по смръти Ѡанчевȣ, да сȣт въси Св<интещ>и дещерем Стоиковȣ дворникȣ и дел Ѡанчевȣ, занеже бѣше Ѡанча стерп. Тем р<ади ...> побратише, ꙗкоже више рѣх. А Ѡнча не д ... шет ѡт братство и ѡт тѫкмежие ... поклонил въсех комате Радꙋла воиво<да> К<алȣге>ра, не тъчїю свое комате, нȣ <и ком>ате дѫщерем Стоикевȣ. А потом, дадох господство ми дѫщерем Стоиков нихне комате, <а> Ѡнча прїиде пред господство ми таже се паки побрати, ꙗкоже и прѣжде със дѫщере Сто<ике>вȣ. А Ѡнча паки не се ест дръжал за братство, анȣ си ест дал комате Ѡпрев Скȣртȣл негове и и дѫщерем Стоикев.

Того радї, дадох господство ми дѫщерев Стоиков неинȣ дел ѡт Свинтещи и Томѣнии вси, а Ѡнча ни едно метѣх да не имат, анȣ да си дръжит негов дел и да ю даст комȣ ке знает, а комате дѫщерем Стоикевȣ дворник да се варȣет и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

И свѣдѣтелїе: жȣпан Винтилъ вел дворник и жȣпан Стан вел бан и жȣпан Радꙋл вел лѡгѡфет и Дръгичю вистиꙗр и Опрѣ вел спатар и Кръчюн пехарник и Стаико столник и Радꙋл комис и Драгїѧ вел постелник. Исправник, Радꙋл вел логофет.

Пис ȣ град Бȣкȣрещи, мѣсеца априлїе н҃ї дьни, в лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele fiicelor lui Stoica din Tomeni, anume Chera şi fiicelor Buicăi, Vilae şi Chera şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da ca să le fie lor Tomenii toţi, cu tot hotarul şi din Svinteşti jumătate, pentru că le sînt vechi şi drepte ocine, dedine de la părintele lor Stoica vornicul.

Iar apoi, Stoica vornicul a avut frăţie cu Oancea, care i-a fost frate dinspre mamă, pe Svinteşti. Această jumătate din Svinteşti a fost dedină a lui Stoica vornicul de la tatăl său, iar cealaltă jumătate a fost a lui Oancea, pentru că a cumpărat-o. Aşa s-au înfrăţit dinaintea lui Basarab voievod, ca să ţină <Oan>cea Svinteştii toţi, cît va fi viu, iar după moartea lui Oancea, să fie Sv<inteşti>i toţi fiicelor lui Stoica vornicul şi partea lui Oancea, pentru că Oancea a fost sterp. De aceea, s-au şi înfrăţit, cum s-a spus mai sus.

Iar Oancea nu s-a ţinut de frăţie şi de întocmire... a închinat toate averile lui Radul voievod C<ălugă>rul, nu numai averile sale, <ci şi> averile fiicelor lui Stoica. Iar apoi, am dat domnia mea fiicelor lui Stoica averile lor, iar Oancea a venit înaintea domniei mele de iarăşi s-a înfrăţit, ca şi mai înainte, cu fiicele lui Stoica. Iar Oancea iarăşi nu s-a ţinut de frăţie, ci şi-a dat averea lui Oprea Scurtul, şi a lui şi a fiicelor lui Sto<ica>.

De aceea, am dat domnia mea fiicelor lui Stoica partea lor din Svinteşti şi Tomenii toţi, iar Oancea să n-aibă nici un amestec, ci să-şi ţină partea lui şi să o dea cui va şti, iar de averile fiicelor lui Stoica vornicul să se ferească. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Şi martori: jupan Vintilă mare vornic şi jupan Stan mare ban şi jupan Radul mare logofăt şi Drăghici vistier şi Oprea mare spătar şi Crăciun paharnic şi Staico stolnic şi Radul comis şi Draghia mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

Scris în cetatea Bucureşti, luna aprilie 18 zile, în anul 7056 <1548>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St., Buc., S. I., nr. 546 (Brîncoveni, XIX/1). Orig., hîrtie (32 × 22), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1860; alte traduceri ibidem, ms. 718, f. 36 şi la Bibl. Acad., MDCLXXVIII/2.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 373—374.

---

248 — 1548 (7056) mai 4.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ꙋггровлахниско, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воиводе. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми Миклеи и Михнеи и Къзан съ четом си, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Коаста Рекев и ꙋ Вале Широка и ꙋ Бинишора и Плаюл, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ дѣдинꙋ.

Ꙗ потом, имаше Миклѣ и Михнѣ и Къзан съ четом си прꙋ пред господства ми със Стан и Фоамете и съ Бꙋрнага съ четом си. И таже преше Стан и Фоамете и Бꙋрнаꙗ пред господства ми како ест бил ѡви ѡчине, що сꙋт више писани, господски. Ꙗ господства ми сꙋдїхъ и гледах по правдꙋ и по закон съ въсеми чьститими правителю господства ми и знандѡх господство ми ере не ест бил ѡви ѡчине више речени господски, ере сꙋт бил Миклеи и Михнеи и Къзан <съ> четом си ѡчинꙋ, дѣдинꙋ, а Стан и <Фоа>мете и Бꙋрнаꙗ ѡсташе ѡт пред господства ми ѡт закон.

Ꙗ потом, имаше Михнѣ прꙋ пред господства ми съ с<ес>трам его Мꙋша. И таже прꙋ Мꙋша пред господства ми како мꙋ ест дал баща мꙋ си ѡчино, да имат ѡколо съ братим си. Ꙗ господства ми знандох ере не ест дал баща мꙋ си ѡчинꙋ, нꙋ ѡсташе Мꙋша ѡт пред господства ми ѡт закона.

Сего радї, дадох и господства ми Миклеи и Михнеи и Къзан съ четом си, ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовим им и внокомꙋ и прѣвнoчетомꙋ <и> ни ѡт когоже нипо<тъ>кновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетеле поставлеим господства ми: жꙋпан Стан велики бан Жилски и жꙋпан Ѡпрѣ велики дворник и Дан спатар и Нѣгое вистїꙗр и Воико пехарник и Неделко столник и Татꙋл комис и Фръцилъ вел постелник.

Пис мѣсеца маю Д̅ дьни, въ лѣт ҂З̅Н̅Ѕ̅.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Miclea şi lui Mihnea şi lui Căzan cu ceata lor, ca să le fie ocină în Coasta Rîului şi în Valea Largă şi în Viişoara şi Plaiu, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, au avut pîră Miclea şi Mihnea şi Căzan cu ceata lor inaintea domniei mele cu Stan şi Foamete şi Burnaia cu ceata sa. Şi aşa pîrau Stan şi Foamete şi Burnaia înaintea domniei mele că aceste ocine, care sînt mai sus-scrise, au fost domneşti. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat după lege cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că nu au fost domneşti aceste ocine mai sus-spuse, ci au fost ale lui Miclea şi Mihnea şi Căzan ⟨cu⟩ ceata lor ocină, dedină, iar Stan şi ⟨Foa⟩mete şi Burnaia au rămas de lege dinaintea domniei mele.

Iar apoi a avut pîră Mihnea cu sora sa, Muşa, înaintea domniei mele. Şi aşa pîra Muşa înaintea domniei mele că i-a dat tatăl lor ocină să aibă împreună cu fratele ei. Iar domnia mea am aflat că nu i-a dat tatăl lor ocină, ci a rămas Muşa de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea lui Miclea şi lui Mihnea şi lui Căzan cu ceata lor, ca să le fie de ocină şi de ohabă lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor ⟨şi⟩ de nimeni neatins după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Jiului, şi jupan Oprea mare vornic şi Dan spătar şi Neagoe vistier şi Voico paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă mare postelnic.

S-a scris luna mai 4 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MCCXXXI/304. Orig., hîrtie (31 × 21), pecete timbrată.

---

249 **⟨1548 mai 4 — iulie 2⟩.**

† Милостїю божїю, Їѡ М<ирча воевода> и господинъ въсое земли Ѹггровлахїиское, с<инъ великаго и> прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми слꙋг господство ми <Михъилъв> и със братꙋ емꙋ Манѣ и съ них синовим им <ели>це им Богъ припꙋстит, ꙗкоже да мꙋ сꙋт ѡчинꙋ <ꙋ> Блъдещї и ꙋ Марџини негове деле, понеже мꙋ сꙋт старе и праве ѡчине и дѣдинꙋ.

А потом, М<ихън>лъ и братꙋ емꙋ Мънѣ имаше пренїе със Гоꙗ ѡт Мърџинѣни и със Сечѣ ѡт Тъмпѣни и със Орзѣ <със> братиꙗм си и със Кръстѣ със братїꙗм си и със Радꙋл Гꙋшꙋенꙋл със бра[и]тием си и със Данчюл със братїꙗм с<и> и съ въси четом его прѣд господство ми. И тако прѣше Гоꙗ и Сечѣ и Ѡрзѣ и Кръстѣ и Радꙋл Гꙋшоꙗнꙋл и Данчюл прѣд господства ми, како не имат Михъилъ и братꙋ емꙋ нища ѡчинꙋ и дединꙋ. А годсподство м<и>

ȣ т>ѐм гледах и сȣдих по правдȣ и по закон със въсеми честитими [и] правители господство ми и даде г<осподство ми> Михъилъ и брат емȣ Мънѣ закон в҃ї болѣри, тере да заклет како мȣ ест права[в] ѡчина. И донесит закон прѣд господство ми и заклех како мȣ ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ. А Гоıа и Сечѣ и Ѡрзѣ и Кръстѣ и <Радꙋл> Гȣшȣıанȣл и Данчюл и със въси четом его, ѡни ѡстаноше ѡт закон <ѡт прѣ>д <госпо>дство ми.

И пак п<окȣпише> Михъилъ ѡчинȣ ȣ Блъдещи и ȣ Марцини ѡт дел То ... половино за ѹ҃н аспри готови. <И продали сȣт> ѡт <н>его добро волю.

Сего радї, <дадох и господство ми М>ихъилъ и брат емȣ Мънѣ, ꙗкоже да мȣ сȣт <въ ѡчинȣ и въ> ѡхабȣ и им и синовим им и вн<ȣком и прѣвнȣчетом им и ни ѡт когоже> нъпотъкновено, по реч господства ми.

<Сеже и с>ведетелии поставлаем и господство ми: жȣпан ... дворник и жȣпан Блъчанȣл вел лѡгѡфет и Д<ан с>патар и Неделко столник и Нѣгое вистїꙗр и Татȣл комис <и Фръцилъ> велики постелник. Исправник, Блъчанȣл велики лѡгѡфет.

Аз, Радꙋл граматик писах ȣ град ....

† Їѡ Мирчѣ вѡевѡда, милостїѧ <божїѧ господинь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io M<ircea voievod> și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul marelui și> preabunului Radul voievod. Dă domnia mea slugii domniei mele <Mihăilă> și cu fratele său Manea și cu fiii lor, cîți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină <în> Blădești și în Margini părțile lor, pentru că le sînt vechi și drepte ocine și dedine.

Iar apoi, Mihăilă și fratele său Manea au avut pîră cu Goia din Mărgineni și cu Secea din Tîmpeni și cu Orzea <cu> frații săi și cu Cîrstea cu frații săi și cu Radul Gușuenul cu frații săi și cu Danciul cu frații săi și cu toată ceata lui înaintea domniei mele. Și așa pîrau Goia și Secea și Orzea și Cîrstea și Radul Gușoianul și Danciul înaintea domniei mele, că nu are Mihăilă și fratele său nimic, ocină și dedină. Iar domnia mea întru aceasta am cercetat și am judecat după dreptate și după lege cu toți cinstiții [și] dregătorii domniei mele și a dat <domnia mea> lui Mihăilă și fratelui său Manea lege 12 boieri, ca să jure că le este dreaptă ocină. Și au adus legea înaintea domniei mele și au jurat că le este veche și dreaptă ocină și dedină. Iar Goia și Secea și Orzea și Cîrstea și <Radul> Gușuianul și Danciul și cu toată ceata lor ei au rămas de lege dinaintea domniei mele.

Și iar a cumpărat Mihăilă ocină în Blădești și în Margini din partea lui To... jumătate, pentru 450 aspri gata. <Și au vîndut ei> de a lor bunăvoie.

Pentru aceasta, <am dat și domnia mea> lui Mihăilă și fratelui său Manea, ca să le fie <de ocină și de> ohabă și lor și fiilor lor și nepoților <și strănepoților lor și de nimeni> neatins, după zisa domniei mele.

<Iată și> martori punem domnia mea: jupan... vornic și jupan Vîlceanul mare logofăt și D<an> spătar și Nedelco stolnic și Neagoe vistier și Tatul comis <și Frățilă> mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Eu, Radul grămăticul, am scris în cetatea...

† Io Mircea voievod, din mila <lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 542 (Căldărușani, XXXII/1). Orig., hîrtie (36 × 29), rupt, pecete timbrată. Cu două traduceri.

Datat după divan.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 375—376 (sub data: <1548 mai — 1552 iunie>).

† Милостїю божїю, Іѡ Мирча воивод и господинъ <въсои земле Ꙋггро>-влахинское, синъ великаго и прѣдобраго <Радꙋла воевода. Дават господство ми> сїю повелѣнїе господства ми жꙋпаницев Воикъв, ꙗкоже <да им ест ѡчинꙋ ꙋ . . .> дѣл Ѡанчевъ и Радꙋлꙋи, варе елика <се хтет избрат>[1], понеже га по<кꙋпи жꙋпаница Воика ѡт Ѡанчѣ и ѡт Радꙋл за> ҂г <аспри готови>.

А потом, жꙋпаница Воика имаше пренїе прѣд <господства ми със Кефа и със> братїим его радї таи ѡчинꙋ что ест више писана. <И тако прѣше Кефа> със братїим его, ꙗкоже да их ѡтметинит аспри <и да ꙋзмет ѡи със> братїем си таи ѡчинꙋ что е више писана. <А ꙋ тем, господство ми гледах и сꙋдих по правдꙋ и по закона> със въсе чьститими правителїе господства ми и <изнаидох господство ми како> не имат Кефа със братїем си ни едно м<етѣх със таи ѡчинꙋ више писана. И ѡсташе> Кефа ѡт закон ѡт прѣд господства ми със зло срамот.

Сего <радї, дадох и господство ми, ꙗкоже да им> ест ѡчинꙋ и ѡхабꙋ и им, синовом и внуком и прѣ<внꙋчетом и ни ѡт когоже> непотъкновено, по-ризмо господства ми.

Сеже свед<етелїе поставлѣем господство ми:> жꙋпан Стан вел бан Кралевски и жꙋпан Ѡпрѣ вел <дворник и жꙋпан Вълчѣнꙋл> вел лѡгѡфет и Дан спатар и Нѣгое вистиꙗр и Воико пехарник и <Неделко столник> и Татꙋл комис и Фрьцилъ вел постелник. Исправник, Стан вел бан.

<Пис ꙋ град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца . . .>

† Іѡ Мїрча вѡевѡда, <милостїѧ божїѧ господинь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn ⟨a toată ţara Ungro⟩vlahiei, fiul marelui şi preabunului ⟨Radul voievod. Dă domnia mea⟩ această poruncă a domniei mele jupaniţei Voica, ca ⟨să-i fie ocină în...⟩ partea lui Oancea şi a Radului, oricît ⟨se va alege⟩[1], pentru că a cumpărat-o ⟨jupaniţa Voica de la Oancea şi de la Radul pentru⟩ 3 000 ⟨aspri gata⟩.

Iar apoi, jupaniţa Voica a avut pîră înaintea ⟨domniei mele cu Chefa şi cu⟩ fraţii lui pentru acea ocină care este mai sus-scrisă. ⟨Şi aşa pîra Chefa⟩ cu fraţii lui ca să-i lepede aspri ⟨şi să ia el cu⟩ fraţii lui acea ocină care este mai sus-scrisă. ⟨Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege⟩ cu toţi cinstiţii dregătorii domniei mele şi ⟨am aflat domnia mea că⟩ nu are Chefa cu fraţii săi nici un ⟨amestec cu acea ocină mai sus-scrisă. Şi a rămas⟩ Chefa de lege dinaintea domniei mele cu rea ruşine.

De aceea, ⟨am dat şi domnia mea, ca să le⟩ fie ocină şi ohabă şi lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor ⟨şi de nimeni⟩ neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori ⟨punem domnia mea⟩: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Oprea mare ⟨vornic şi jupan Vîlceanul⟩ mare logofăt şi Dan spătar şi Neagoe vistier şi Voico paharnic şi ⟨Nedelco stolnic⟩ şi Tatul comis şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Stan mare ban.

⟨Scris în cetatea Bucureşti, luna...⟩.

† Io Mircea voievod, ⟨din mila lui Dumnezeu, domn⟩.

Bibl. Acad., MCLXXVI/1. Orig., hîrtie, rupt, pecete timbrată, stricată. Datat după divan.

---

[1] Omis.

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ прѣдобраго и великаго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слꙋгꙋ господства ми Дѣтков ѡт Дръгоещї и съ них синови, елици им Богъ припꙋстит, ꙗкоже да мꙋ ест ѡчинꙋ ꙋ Топещї, код Тисмѣна, половинꙋ, варе елика се хтет избрати, понеже мꙋ ест стара и права ѡчина ,дѣдїна.

А потом, имаше Дѣтко ѡт Дръгоещї сьпрѣнїе със калꙋгери ѡт Тисмѣна. И тако прѣше калꙋгери прѣд господства ми како не имат Дѣтко ꙋ Топещї половинꙋ, нꙋ дал ест сїе више речена ѡчина ꙋецꙋ Дѣтков калꙋгерѡм ѡт Тисмѣна, на свое съмрътъ.

А господство ми, ꙋ том, гледах и сꙋдих със честитим правителїем господства ми и изнаидох господство ми како ест дал ꙋецꙋ Дѣткѡв неговꙋ дел калꙋгерѡм на свое съмрътъ, а със Дѣткѡв дел ѡт Топещї не ест имал ниедна метѣх със нега. Ѥщеже им дадох господство ми Дѣтков в͠ї болѣри да заклет. И заклеше прѣд господства ми със в͠ї болѣри и мартꙋрисаш<е ...> како не ест дал ꙋецꙋ [Дѣтков] Дѣтков дел ѡт Топещї нꙋ ест дал свое д<ел ... и ѡс>таше калꙋ<гери> ѡт закон ѡт прѣд господства ми.

Сего радї, дадох господство ми Дѣтков, ꙗкоже да мꙋ ест ꙋчинꙋ ꙋ Топещї, половинꙋ, въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, немꙋ и синовѡм емꙋ и внꙋкѡм и прѣвнꙋчетѡм емꙋ и ни ѡт когоже непотакновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Стан велики бан Жилски и жꙋпан Ѡпрѣ велики дворник и жꙋпан Радꙋл Бльча велики лѡгѡфет и Дан спатар и Нѣгое вистїiар и Бонко пехарник и Неделко столник и Татꙋл комис и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Кръчюн ѡт Бръсещи, пехарник.

И аз, Братꙋл, еже начрътах въ настолни град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца маие з҃ дьне, в лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele lui Detco din Drăgoeşti şi cu fiii lui, cîţi Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Topeşti, lîngă Tismana, jumătate, oricît se va alege, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a avut Detco din Drăgoeşti pîră cu călugării de la Tismana. Şi aşa pîrau călugării înaintea domniei mele că Detco nu are în Topeşti jumătate, ci această mai sus-zisă ocină a dat-o călugărilor din Tismana unchiul lui Detco, la moartea sa.

Iar domnia mea, întru aceasta am cercetat şi am judecat cu cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că unchiul lui Detco, la moartea sa, a dat călugărilor partea sa, iar cu partea din Topeşti a lui Detco n-a avut nici un amestec. Încă am dat domnia mea lui Detco 12 boieri să jure. Şi a jurat înaintea domniei mele cu 12 boieri şi au mărturisit... că unchiul lui Detco n-a dat partea din Topeşti a lui Detco, ci a dat partea sa şi au rămas călugării de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea lui Detco, ca să-i fie ocină în Topeşti jumătate, de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Orea mare vornic şi jupan Radu Vîlcea mare logofăt şi Dan spătar și Neagoe vistier și Voico paharnic și Nedelco stolnic și Tatul comis și Frățilă mare postelnic. Ispavnic, Crăciun din Bîrsești, paharnic.

Și eu, Bratul, care am scris în cetatea de scaun București, luna mai 7 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 548 (Tismana, II/8). Orig., hîrtie (32,5× 23,5), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 329, f. 183 și 335, f. 39.

EDIȚII. Slav și trad. Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 120—122. Trad. *D.I.R.*, *B*, 376—377.

---

252 **1548 (7056) mai 8, București.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и и господинъ въсои земли Ꙋгровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радѵла воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слꙋзим господства ми Стънимир със синови си, елици мꙋ Богъ припꙋстит, ꙗкоже ⟨да⟩ им ест ѡчинꙋ ꙋ Голещи, понеже покꙋпише ѡт Ѡанча ѡт село место за кꙋкю и за градинꙋ и место за пчеларство и за фътъчюнꙋ и едни нив за конопле и едни погон за виноград и четири иниве, две ꙋ едно полю, а две ꙋ дрꙋгꙋ полю, за ѵ҃ аспри.

И пакι покꙋпи Тома и Воико и Драгиꙗ и Нѣг ѡт Флъфоещи дел Нѣголов половинꙋ и ѡт Лъꙋдатов дел[1] половинꙋ за ф҃ аспри и за в҃ волови.

И пакι покꙋпи Стънимир и Стоꙗн четири иниве, две ꙋ едно полю, а две ꙋ дрꙋгꙋ полю, али покꙋпише ѡт Сора за т҃ аспри.

Сего радї, дадох и господство ми им, ꙗкоже да им сꙋт въ ѡчинꙋ и въ ѡхабъ иим и синовом им и вноком им и прѣвночитом им и ни ѡт когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

И сведетелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Стан велики бан Кралювски и жꙋпан Ѡпрѣ велики дворник и жꙋпан Дан велики спатар и жꙋпан Радѵл Блъча велики логофет и жꙋпан Нѣгое вел вистиıар и Воико вел пехарник и Неделко велики столник и Татꙋл велики комис и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Дан вел спатар.

И аз, Дръгꙋлин ѡт Пророчи, слово сѣделавшаго въ столни градꙋ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца мане и҃ дьни в лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мїрча воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Stănimir cu fiii săi, cîți îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină în Golești, pentru că au cumpărat de la Oancea din sat loc de casă și de grădină și loc de stupină și de fătăciune și un ogor pentru cînepă și un pogon de vie și patru ogoare, două într-un cîmp și două în celălalt cîmp, pentru 400 aspri.

Și iarăși au cumpărat Toma și Voico și Draghia și Neag din Fîlfoești partea lui Neagul jumătate și din partea[1] lui Lăudat jumătate, pentru 500 aspri și pentru 2 boi.

Și iarăși au cumpărat Stănimir și Stoian patru ogoare, două într-un cîmp și două în celălalt cîmp, le-au cumpărat de la Sora, pentru 300 aspri.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Dan mare spătar şi jupan Radul Vîlcea mare logofăt şi jupan Neagoe mare vistier şi Voico mare paharnic şi Nedelco mare stolnic şi Tatul mare comis şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Dan mare spătar.

Şi eu, Drăgulin din Prooroci, am scris în cetatea Bucureşti, luna mai 8 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 549 (Sf. Ioan-Focşani, I/1). Orig., perg (28×32), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XIX.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 377.

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.

253 ⟨1548 mai — iunie⟩ 19, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирчѣ воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радγла воевода. Дават господство ми сїє повелѣнїєм господство ми Стънилъ със синовим, Радγл и Кръстѣ и Стоика и съ них синови, варе елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Стежар дел Ѧрсенїев и съ братиам си и Данов съ братїꙗм си, въса, шести дел и ȣ горȣ и ȣ водȣ и ȣ полъ и посвȣде, понеже покȣпи Стънилъ със синовим за ҂а҃р аспри готови ѡт Кръчюн пехарник и ѡт Ѧрка и съ братїꙗм си и ѡт Дан със братїꙗм си. Ѧ потом, Стънилъ със синовим ѡт тези ҂а҃р аспри ф҃ ⟨и⟩ р҃ даде Ѧркьи със братїꙗм си, а ф҃ даде Кръчюновȣ пехарник.

И пак Стънилъ със синовим да им ⟨ест⟩ ѡчинȣ ȣ Стежарȣ ѡт дел Боикъи четвръти дел, занеже покȣпи Стънилъ ѡт Боика за а҃ї флоринти.

И пак Стьнилъ със синовим да им ест очинȣ ȣ Горȣꙗ, дел Кръстев въса . . . и ȣ горȣ и водȣ и ȣ поле, понеже покȣпи Стънилъ със синови ѡт Кръстѣ за е҃ флотинти.

И пак Стънилъ със синовим да им ест едино виноградȣ, понеже покȣпи Стънилъ със синовим Кръстѣ за л҃ аспри готови.

Єщеже и Петрȣ със синовим да им ест ѡчинȣ ȣ Стежар ѡт дел Боикъи четвръти дел понеже покȣпи Петрȣ ѡт Боика за в҃ї флоринти.

Сего радї и господство ми ⟨дадох⟩ им ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и ѡхабь ним и синовим им и не ѡт когоже непо[по]ткновено, по реч господства ми.

Сеже сведѣтелїє поставлѣх господство ми: жȣпан Стан велики бан Кралевскии и жȣпан Ѡпрѣ велики дворник и Радγл велики логофет и Дан спатар и Нѣгое вистїꙗр и Татȣл комис и Неделко столник и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Радγл велики логофет.

Пис Герге граматик въ столи град Бȣкȣрещї, мѣсеца авгȣст ѳ҃ї дьни, в лѣт ҂з҃не.

† Їѡ Мїрча воевода, милостїꙗ божїꙗ господинь

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea

această poruncă a domniei mele lui Stănilă cu fiii lui, Radul și Cîrstea și Stoica și cu fiii lor, oriciți Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Stejar toată partea lui Arsenie și a fraților lui și a lui Dan cu frații săi a șasea parte și în deal și în apă și în cîmp și pretutindeni, pentru a cumpărat Stănilă cu fiii lui pentru 1 100 aspri gata de la Crăciun paharnicul și de la Arca și cu frații săi și de la Dan cu frații săi. Iar apoi, Stănilă cu fiii lui, din acei 1 100 aspri, 600 i-a dat lui Arca cu frații săi, iar 500 i-a dat lui Crăciun paharnicul.

Și iar să-i fie lui Stănilă și cu fiii lui ocină în Stejaru, din partea Voicăi, a patra parte, pentru că a cumpărat Stănilă de la Voica pentru 11 florinți.

Și iar să-i fie lui Stănilă și cu fiii lui ocină în Goruia, partea lui Cîrstea toată... în munte și apă, și în cîmp, pentru că a cumpărat Stănilă cu fiii lui de la Cîrstea pentru 5 florinți.

Și iar să-i fie lui Stănilă cu fiii lui o vie, pentru că a cumpărat-o Stănilă cu fiii lui de la Cîrstea pentru 30 aspri gata.

Încă și lui Petru cu fiii lui să le fie ocină în Stejar din partea Voicăi a patra parte, fiindcă a cumpărat Petru de la Voica pentru 12 florinți.

De aceea și domnia mea ⟨le-am dat⟩, ca să le fie ocină și ohabă, lor și fiilor lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei și jupan Oprea mare vornic și Radul mare logofăt și Dan spătar și Neagoe vistier și Tatul comis și Nedelco stolnic și Frățilă mare postelnic. Ispravnic, Radul mare logofăt.

A scris Gherghe gramaticul în cetatea de scaun București, luna august 19 zile, în anul 7055 ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XC/10. Orig., hîrtie (31 × 21), rupt și șters, pecete timbrată, căzută.

Văleatul și luna nu corespund cu divanul care e din mai-iunie 1548. Actul ar putea fi din aprilie, același an, dacă marele logofăt nu ar fi Radu Vîlceanu ci Radu Pașadia.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 366 (sub: 1547 august 19).

---

254 1548 (7056) mai 20, București.

† Милостїю божїею, Іѡ Мирча воевода и господинь въсои земле Ѹггровлахїискои, сиnъ прѣдобраго и великаго Радꙋл воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомꙋ и божествъномꙋ монастирꙋ зовемаго Говора, идеже ест храм честно и славнои еи Ѹспенїе прѣсвѣтне владїчїце наше Богородице и прѣсно дѣви Марїе, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ла Плопꙋл, ѡт ѡбръшнꙗ Ѹрсоаиеи до Балѣ Кънинелꙋи и до ѡбръшнꙗ Фетицеи и до ѡбрьшнꙗ Ноѡатенꙋлꙋи, до матка Боꙋлꙋи и до хотарꙋл Кокꙋлꙋи, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдїна, ещеже и покꙋпена ѡт покоиннога Басарабе воевод ѡт Бадѣ ѡт Фъцецел и ѡт анеѱен его, за ха҃ аспри и приложена свѣтомꙋ монастирꙋ.

А потом, имаше и егꙋмен Ѳеѡдор и братиа ѡт свѣти монастир съпрѣнїе със Радꙋл Фрꙋнтеш и със Коман и със Михънлъ граматик прѣд господства ми радї сїе више речена ѡчина. А господство ми глехах и сꙋдих съ въси честитими правителїе господства ми и прочътох книгꙋ покоинаго Моуси воевод и изнандох господство ми добре како ест сїа ѡчина покꙋпена ѡт покоиннога Басарабе воевод и приложена свѣтомꙋ монастирꙋ. И ѡсташе Радꙋл Фрꙋнтеш и Коман и Михънлъ граматик ѡт закон ѡт прѣд господства ми и ѡт прѣд въсѣм честитим болѣрѡм господства ми. И дадох господство ми свѣтомꙋ монастирꙋ, ꙗкоже да им ест вь ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ и ни ѿ когоже непотакновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣх господства ми: жꙋпан Стан велики бан Жилски и жꙋпан Ѡпрѣ велики дворник и жꙋпан Влъчанꙋл велики лѡгѡфет и Дан спатар и Нѣгое вистꙗр и Воико пехарник и Неделко столник и Татꙋл комис и Фръцила велики постелник. Исправник, Влъчанꙋл вел лѡгѡфет.

И аз, Братꙋл, еже написах въ град Бꙋкꙋрещї, мѣсеца маи к҃ дьни, к лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѩ божїѩ господинь

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Govora, unde este hramul cinstitei şi slăvitei ei uspenii a preasfintei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria, ca să-i fie ocină la Plopul, din obîrşia Ursoanei pînă în Valea Cîinelui şi pînă în obîrşia Fetiţei şi pînă în obîrşia Noatenului, pînă în matca Boului şi pînă la hotarul Cocului, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină, încă şi cumpărată de răposatul Basarab voievod de la Badea din Făgeţel şi de la nepoţii lui, pentru 1 000 aspri şi dăruită sfintei mănăstiri.

Iar apoi, egumenul Teodor şi fraţii din sfînta mănăstire au avut pîră cu Radul Frunteş şi cu Coman şi cu Mihăilă gramaticul înaintea domniei mele pentru această mai sus-zisă ocină. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am citit cartea răposatului Moisi voievod şi bine am aflat domnia mea că această ocină este cumpărată de răposatul Basarab voievod şi dăruită sfintei mănăstiri. Şi Radul Frunteş şi Coman şi Mihăilă gramaticul au rămas de lege dinaintea domniei mele şi dinaintea tuturor cinstiţilor boieri ai domniei mele. Şi am dat domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Dan spătar şi Neagoe vistier şi Voico paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Şi eu, Bratul, care am scris în cetatea Bucureşti, mai 20 zile, în anul 7056 ‹1548›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 550 (Govora, IX/4). Orig., hîrtie (31,5 × 21,5), pecete timbrată. Cu două traduceri din 1750 şi din 1842; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 194v — 195, 447, f. 190 şi 463, f. 102.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 377—378.

255

1548 (7056) mai 26, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹггровлахѥиское, синъ великаaго и прѣдобраго Радꙋл воеводе. Даваt господство ми сїе повѣленїе господства ми Нѣгое и Ѹрсꙋ и Радꙋл и Коман и Шарбъ и съ них синови, елици им Богъ дастъ, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Крънцѣни, дел Томев и Балев и Воикꙋв въса, варе елика се хтет избрати нихне делѡве ѿ Крънцѣни

єдна ȣжа въса, понеже́ им ест ̔стара и права̀ ѡчина и дѣдина, єщеже и покȣ́пена при дьни дедȣ господства ми, Влада воевода Калȣгера.

А потом, имаше Нѣгое и четом си прȣ пред господства ми радї вишеречена ѡчинȣ със Станчюл и Нѣгое и Воинѣ и Кръстъ и Драготъ и Бȣıа, тере прѣше како нѣ сȣт Нѣгое и съ четом си кȣповали више речена ѡчинȣ ѿ Крънџѣни, анȣ ю сȣт притис<нȣ>ли. А господство ми видѣх и книгȣ ̔Радула воевода̀ за кȣпованїе, како сȣт кȣпили въ дьни Влада воевода Калȣгера за $\overline{д}$ волови. И заклели сȣт и тъда със $\overline{вї}$ болѣри како сȣт покȣпили. Такождере и господство ми дадох Нѣгое и съ четом си паки $\overline{вї}$ болѣри. И донесоше их пред господства ми и заклеше и сведетелствоваше како Нѣгое и съ четом си, ѡнии сȣт кȣпили више речена ѡчина, а Нѣгое и Радул и Станчюл и Воинѣ и Радул и Тъмне, а ѡнии ѡстааше ѿ закона ѿ пред господства ми.

Сего радї, дадох и господство ми Нѣгое и Ȣрсȣ и Радул и Коман и Шарбъ, ıакоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, им и синовом им и внȣком и прѣвнȣчетом им и ни ѿ когоже непотъкновенно, по реч господства ми.

Сеже и сведѣтелѣ поставлѣем господство ми: жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Ѡпрѣ велики дворник и жȣпан Радул Вълчанȣл велики логофет и Дан спатар и Нѣгое вистїıар и Воико пехарник и Неделко столник и Татȣл комис и Фръцилъ постелник. Исправник, Могош велики портар.

И аз, Радул, еже написах въ столни град Бȣкȣрещї, мѣсеца мае $\overline{кѕ}$ дьнъ, въ лѣтъ $_{\times}\overline{знѕ}$.

† Їѡ Мирча воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neagoe şi Ursu şi Radul şi Coman şi Şarbă şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină la Crîngeni, partea lui Toma şi a lui Balea şi a lui Voicu, toată, oricît se vor alege părţile lor din Crîngeni, o funie întreagă, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină încă şi cumpărată din zilele bunicului domniei mele, Vlad voievod Călugărul.

Iar apoi, Neagoe cu ceata sa a avut pîră înaintea domniei mele pentru ocina mai sus-zisă cu Stanciul şi Neagoe şi Voinea şi Cîrstea şi Dragotă şi Buia, de au pîrît că nu a cumpărat Neagoe şi cu ceata sa ocina mai sus-zisă din Crîngeni, ci a cotropit-o. Iar domnia mea am văzut şi cartea de cumpărătură a lui Radul voievod că au cumpărat în zilele lui Vlad voievod Călugărul pentru 4 boi. Şi au jurat atunci cu 12 boieri că au cumpărat. De asemenea şi domnia mea am dat lui Neagoe cu ceata sa iarăşi 12 boieri şi i-a adus înaintea domniei mele şi au jurat şi au mărturisit că Neagoe şi ceata sa a cumpărat ocina mai sus-zisă. Iar Neagoe şi Stanciul şi Voinea şi Radul şi Tămne, ei au rămas de lege dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Neagoe şi Ursu şi Radul şi Coman şi Şarbă, ca să le fie de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată şi martori pune domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Radul Vîlceanul mare logofăt şi Dan spătar şi Neagoe vistier şi Voico paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă postelnic. Ispravnic, Mogoş mare portar.

Şi eu, Radul, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna mai 26 zile, în anul 7056 ‹1548›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Craiova, LXIX/1. Orig., hîrtie (31 × 22), pecete timbrată, căzută.

† Милостїє божїє, Їѡ Мирча воивод и господинь въсоє землє Ѹггровлахїискоє и синь великаго и прѣдобраго Радула воивод. Дават господства ми, сиє повелѣнїє господства ми ѡвем людїє, по име Владул и Стоика и сь синови им, елици мȣ Богь даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ. ȣ Зльтърен над пети дели понеже ест покȣпи ѡт Манѣ за т҃ аспри.

И пак да ест Владулѡв и Пьтров ѡчинȣ, али дел Петкȣлѡв въса, вари елика си избрат, понеже ест покȣпил ѡт Петкȣ за ...[1] аспри. И покȣпи ѡт Пътрȣ едни нив за п҃ аспри а дрȣгȣ нив Пьтрȣ ѡи ест дал за неговȣ дȣшȣ Владулѡв. И поⷦȣпи Владул ѡт Стаꙗ ѡт Грьдещи едни нив за н҃ аспри. И дадох Стоꙗн дещера его, по име Сорка, прѣкиє мѣстȣ ѡт винȣград, али едни фалчȣ. И покȣпоще Боика ѡт Иѡана ѡт Сȣтещи в҃ нив за рѯ҃ аспри.

Тога радї, дадох и господства ми ꙗкоже да ест ѡчинȣ, ѡхабȣ ним и синови им и виникомȣ и прѣвинȣчитомȣ, не когоже непътокнȣвенȣ, по речемȣ господства ми.

Сеже свѣдѣтели поставлѣнмȣ господство ми: жȣпан Стан велики бан Кръливески и жȣпан Ѡпрѣ велики дворникȣ и жȣпан Влъчанȣл велики лѡгѡфет и Дан велики <спатар и>[1] Нѣгоє велики вистїꙗр и Воико велики <пехарник и>[1] Татȣл вел комис и Нѣдѣлкȣ велики столник и Фръциль велики постелник. Исправник, Влъча<нȣл велики>[1] лѡгѡфет.

Пис ȣ град ȣ Бȣкȣрещи, мѣсеца юнїє г҃ <дьни>[1], въ лѣтȣ ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei şi fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Vladul şi Stoica şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină la Zlătărei pe a cincea parte, pentru că a cumpărat de la Manea pentru 300 aspri.

Şi iarăşi să fie lui Vladul şi lui Pătru ocină, însă partea lui Petcul, toată, oricît se va alege, pentru că a cumpărat de la Petcu pentru ...[1] aspri. Şi a cumpărat de la Pătru un ogor pentru 80 aspri, iar alt ogor Pătru l-a dat lui Vladul pentru sufletul lui. Şi a cumpărat Vladul de la Staia din Grădeşti un ogor pentru 50 aspri. Şi a dat Stoian fiicei lui, anume Sorca, zestre loc de vie, însă o falce. Şi au cumpărat Boica de la Ioana din Suteşti 2 ogoare pentru 160 aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să fie ocină, ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor, de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Dan mare ⟨spătar şi⟩[1] Neagoe mare vistier şi Voico mare ⟨paharnic şi⟩[1] Tatul mare comis şi Nedelcu mare stolnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlcea⟨nul mare⟩[1] logofăt.

S-a scris în cetatea Bucureşti, luna iunie 3 ⟨zile⟩[1], în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 552 (Ep. Rîmnic, LXXVI/3). Orig., hîrtie (28,5 × 20,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII; altă traducere la Bibl. Acad., ms. 2 083, f. 217 (cu data martie 3).

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 380.

---

[1] Loc rupt.

257

⟨1548—1549⟩ iunie 10.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсою земле Ѹггровлахинское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми Владꙋлѡв ѡт Сърби, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Злътъреи, едно винорад, али ѡчинȣ и ȣ вале, понеже покȣпи Владꙋл ѡт Манѣ ѡт Злътъреи, за ѵ̄ аспри готови.

Сего радї, им дадох и господства ми ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ ним и синовом им и [е] внокомȣ и прѣвнȣчетомȣ и ни ѡт когоже непотокновеномȣ, по рѣч господства ми.

Сеже и сведетелие поставлеем господства ми: жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Ѡпрѣ вел дворник и жȣпан Влъчанȣл велики лѡгѡфет и Дан спатар и Негое вистїꙗр и Неделко столник и Воико пахарник и Татȣл комис и Фръцилъ[1] вел постелник. Исправник. Влъчанȣл вел лѡгѡфет.

Пис мѣсеца юнїе і҃ дьни.

† Їѡ Мирча воевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Vladul din Sîrbi, ca să-i fie ocină în Zlătărei, o vie, însă ocină şi în vale, pentru că a cumpărat Vladul de la Manea din Zlătărei, pentru 400 aspri gata.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Dan spătar şi Neagoe vistier şi Nedelco stolnic şi Voico paharnic şi Tatul comis şi Frăţilă[1] mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Scris luna iunie 10 zile.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 553 (Ep. Rîmnic, LXXVI/1). Orig., hîrtie (21,5 × 31,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII; alte traduceri ibidem, ms. 707, f. 258 (cu văleat 7060) şi la Bibl. Acad., ms. 2 083, f. 217 v.
Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 380—381.

---

[1] Nume scris peste: „Albul“.

258

1548 (7056) iunie 12.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсое земле Ѹгрровлахинское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воивода. Дават господства ми сие повелѣние господства ми Стоикъв и съ синомȣ свои Лȣпȣл и съ них синовим, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Горни Милещи дел Негȣитев половино, понеже покȣпи Стоика и сином его Лȣпȣл тае половино за ѡчинȣ ѡт Негȣита за х̄ аспри готови.

Сего радї, имъ дадох и господства ми, ꙗкоже да мȣ ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ, ним и синовом им и внȣкомȣ и прѣвнȣчетомȣ. И варѣ комȣ съ слȣчит смрътȣ ѡт них, а прѣдаликa да нѣст, нȣ да ест ѡставшȣ. И ни ѡт когоже непотъкновеном, по ризимо господства ми.

Сеже и сведетелие поставлеем господства ми: жȣпан Стан вел бан и жȣпан Ѡпрѣ вел дворник и жȣпан Блъчанȣл вел лѡгѡфет и Дан спатар и Негое вистиꙗр и Неделко столник и Воико пехарник и Татȣл комис и Фръцилъ вел постелник.

Пис мѣсеца юніе ві҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃ѕ.

† Іѡ Мирча вѡевѡда, милостіꙗ божіꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stoica şi cu fiul său Lupul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Mileştii de Sus, partea Neguitei jumătate, pentru că a cumpărat Stoica şi cu fiul său Lupul acea jumătate de ocină de la Neguita pentru 600 aspri gata.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea, ca să le fie lor de ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte, iar prădalică să nu fie, ci să fie celui rămas. Şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Dan spătar şi Neagoe vistier şi Nedelco stolnic şi Voico paharnic şi Tatul comis şi Frăţilă mare postelnic.

Scris în luna iunie 12 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXIV/180. Orig., hîrtie (21 × 31), pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 381. Facs. *ibidem*, 527.

---

259 ⟨1548—1552⟩ iunie 13.

† Милостію божіею, Іѡ Мирча воевода и господинъ. Дават господство ми сіе повелѣніе господства ми слȣзем господства ми Токсабев и Данчюлов, ꙗвоже да сȣт волниці држати и ѡбладати своих планинȣ ⟨з⟩овемаго Мерȣѡл, занеже им ест стара и права ѡчинȣ, дѣдинȣ и да паствит своих ѡвце.

Сего раді, никто да не смѣет бантовати их или възимати им дижмȣ, ере тога чловека еже се покȣсит бантовати их, велико зло ке патит. Инако да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Блъчанȣл вел лѡгѡфет.

Пис юніе г҃і дьни, лѣт ҂зн҃ѳ[1].

† Іѡ Міpча вѡевѡда, милостіꙗ божіꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Tocsabă şi Danciul, ca să fie volnici să ţină şi să stăpînească muntele lor numit Meruol.

Şi să-şi pască oile pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină.

De aceea, nimeni să nu cuteze să-i tulbure sau să le ia dijmă, pentru că acel om care s-ar încumeta să-i tulbure, mare rău va păţi. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

S-a scris în iunie 13 zile, anul 7059 ⟨1551⟩[1].

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 508 (Horezu, I/2). Orig., hîrtie (20,5 × 20), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere de la sfîrşitul sec. XVIII.

Datat după Vîlceanul mare logofăt.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 381–382.

---

[1] Văleatul adăugat de altă mînă.

260 1548 (7056) iunie 24, Bucureşti.

† Мнлостїю божїею, Іѡ Мнрча вонвода н господннъ въсон земле Ѹггровлахїнское, сннъ велнкагѡ н прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство мн сїе повелѣнїе господства мн свѣтомꙋ монастнрꙋ глаголемн Козїѧ н ѡтцꙋ егꙋмен їеромонах Матею н въсем братїе, ндеже ест храм свѣтѣн, нераздѣлѣемн Тронце, ꙗкоже да нм ест Сълътрꙋкꙋл ѡт Конска въсъ, със въсъм хотаром, понеже нм <ест> стара н права ѡчннꙋ, дѣдїнꙋ. Понеже половннꙋ ѡт село, дел Стонков, ѡн ест покꙋпнл егꙋмен поп Ларнѡн ѡт жꙋпанннца Нѣга за н флорнннтн, а дрꙋгꙋ половннꙋ ѡт тон Сълътрꙋк бнла ест поклоннла ѡт Магдалнна калꙋгернца, сестра Драгнлов н Стонкѡв, еще ѡт прн днн Влада вонвода Калꙋгера, свѣтомꙋ монастнрꙋ зовемаго Козїѧ.

А потом, нмаше прꙋ свѣтомꙋ монастнрꙋ н ѡтцꙋ егꙋмен їеромонах Матею над сїе село еже ест вншe пнсан пред господства мн със Стан н със Нѣгое. А господства мн гледах н сꙋднх със въсн честнтнмн правнтелю господства мн по прав н по закон. И вндѣх господство мн н кннгн свѣтомꙋ монастнрꙋ за дѣдннꙋ <н> нзнандох господство мн како ест стара н права ѡчннꙋ, дѣдннꙋ свѣтомꙋ монастнрꙋ, а Нѣгое н Стан метех не ест нмал със таю село еже ест вншe пнсанн ннкакоже, анꙋ ѡсташа ѡт закон ѡт пред господство мн.

Сего радн, дадох н господство мн свѣтомꙋ монастнрꙋ ѡт Козїѧ н ѡтцꙋ егꙋмен Матею н въсе братїꙗм жнвꙋщнх въ свѣтомꙋ монастнрꙋ, ꙗкоже да нм ест въ ѡчннꙋ н ѡхабꙋ въ вѣкн н нн ѡт когоже непотъкновено, по реч господства мн.

Свѣдѣтеле поставлѣем господство мн: жꙋпан Стан вел бан Жнлскн н жꙋпан Ѡпрѣ вел дворннк н жꙋпан Влъчанꙋл вел логофет н Дан спатар н Нѣгое вистїꙗр н Вонко пехарннк н Неделко столннк н Татꙋл комнс н Фръцнлъ вел постѣлннк.

Пнса Дръгꙋшнн граматнк въ столнн град Вꙋкꙋрещн, мѣсеца юнїе к҃д дьнн, въ лѣт ҂зн҃ѕ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Cozia, unde este hramul sfintei, nedespărţitei troiţe şi părintelui egumen ieromonah Matei şi tuturor fraţilor, ca să le fie Sălătrucul de la Coisca, tot, cu tot hotarul, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină. Pentru că jumătate din sat, partea lui Stoica, a cumpărat-o egumenul popa Larion de la jupaniţa Neaga pentru 50 florinţi, iar cealaltă jumătate din acel Sălătruc a fost închinată de Magdalina călugăriţa, sora lui Draghilă şi a lui Stoica, încă în zilele lui Vlad voievod Călugărul, sfintei mănăstiri numite Cozia.

Iar apoi, a avut pîră sfînta mănăstire şi părintele egumen ieromonahul Matei înaintea domniei mele pentru acest sat, ce este mai sus-scris, cu Stan şi cu Neagoe. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele, după dreptate şi după lege. Şi am văzut domnia mea şi cărţile sfintei mănăstiri de moştenire şi am aflat domnia mea, că este veche şi dreaptă ocină, dedină sfintei mănăstiri, iar Neagoe şi Stan amestec n-au avut cu acel sat ce s-a scris mai sus nicicum, ci au rămas de lege înaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea sfintei mănăstiri de la Cozia şi părintelui egumen Matei şi tuturor fraţilor ce trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie de ocină şi de ohabă în veci şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Dan spătar şi Neagoe vistier şi Voico paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă mare postelnic.

A scris Drăguşin grămăticul, în cetatea de scaun Bucureşti, luna iunie 24 zile, în anul 7056 ‹1548›.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712, f. 393 v. Copie.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 383.

---

261 1548 (7056) iunie 29.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои землю Ȣггровлахїискои, синъ прѣдобраго и велїкаго Радȣл воивода. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми слȣзем господства ми Степан и Драгобрат и съ них синови си, елице им припȣстит ‹Богъ›, ꙗкоже да им сȣт ѡчинȣ ȣ Бъдѣни, негове дела, варе елика се хтет избрати, понеже им сȣт старе и праве ѡчине и дѣдинȣ.

А потом, Хера клȣчар и със жȣпаница его, ѡни их сȣт притȣс[тȣ]иит по Драгобрат и по Степан съ сїлостие. А Степан и Драгобрат, ѡни приидоше пред господства ми, а господства ми гледах и сȣдих съ въсеми чиститими правителю господство ми и дадох господства ми Степанов и Драгобратов да мартȣрисаше пред господства ми; сицеже и паки мартȣрисаше пред господства ми како мȣ им сȣт старе и праве ѡчине и дедине.

Сего радї, дадох и господства ми сїю више писани ѡчинȣ ѡвемзиречени людїе, иже сȣт више писани, ꙗкоже да им ест въ ѡчине и ѡхабȣ, им и синовом им и не ѡт когоже непотъкновенно, поризмȣ господства ми.

Сеже и сведетелю поставлѣем господства ми прав‹ителїем господства ми:› жȣпан ‹Стан› велики бан Кралевски и жȣпан Ѡпрѣ велики дворникȣ и жȣпан Бълчанȣл велики логофет и жȣпан Дан велики спатар и жȣпан Нѣгое велики вистїꙗр и жȣпан Неделко велики столник и жȣпан Воико велики пехарник и жȣпан Татȣл велики комис и жȣпан Фръцилъ велики постелникȣ. Исправник, Блъчанȣл вел логофет.

Пис мѣсеца юнїе к҃ѳ, в лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Stepan şi Dragobrat

şi cu fiii lor, cîţi le va dărui ⟨Dumnezeu⟩ ca să le fie ocină în Bădeni, părţile lor, oricît se va alege, pentru că sînt ale lor vechi şi drepte ocine şi dedine.

Iar după aceea, Hera clucerul şi cu jupaniţa lui, ei au cotropit pe Dragobrat şi pe Stepan cu sila. Iar Stepan şi Dragobrat, ei au venit înaintea domniei mele, iar domnia mea am căutat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Stepan şi lui Dragobrat să mărturisească înaintea domniei mele; astfel iarăşi au mărturisit înaintea domniei mele că sînt ale lor vechi şi drepte ocine şi dedine.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea aceste mai sus-scrise ocine acestor zişi oameni, care sînt mai sus-scrişi, ca să le fie de ocină şi ohabă lor şi fiilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea dregătorii ⟨domniei mele:⟩ jupan ⟨Stan⟩ mare ban al Craiovei şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi jupan Dan mare spătar şi jupan Neagoe mare vistier şi jupan Nedelco mare stolnic şi jupan Voico mare paharnic şi jupan Tatul mare comis şi jupan Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Scris în luna iunie 29, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl, Acad., XL/28. Orig., hîrtie (31 × 28,5), rupt, pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 383—384.

---

262 **1548 (7056) iulie 2, Bucureşti.**

† Милостию божию, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Ȣггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радȣла воеводе. Дават господство ми сию повелѣние господства ми слȣгȣ господства ми Михъилъ писец и съ синови си, Гюра и Преда и Пръвȣл и еще же елици емȣ Богъ даст, ꙗкоже да мȣ и ест [1] ѡчинȣ ȣ Фатаа, занеже мȣ и ест стара и права ѡчинȣ, дѣдинȣ и покȣпена ѡт покоиного Бъсърабе воеводе, варе елика се хтет избрати неговȣ дел и ѡчинȣ. И паки Михъилъ писец и съ синови си да мȣ и ест ȣ Фата ѡчинȣ, дел синови Добринѣсев ѡт Фъцецел, на име Манѣ и Драгомир и Тикȣч и Добрїини, въса, варе елика се хтет избрати, занеже га ѡ покȣпи Михъилъ писец за ц͞п аспри готови. И паки Михъилъ писец и съ синови си да мȣ и ест ȣ Фата, дел Станов ѡт Фъцецел, въса, понеже ю покȣпи Михъилъ писец ѡт Стан за х аспри готови. И еще же дел Станов и дел Добринѣсев синове покȣпише се при дьни покоиного Радȣл воеводе, еже погибе на Рибник. И пак и Михъилъ писец и съ синови си да мȣ и ест ȣ Фата дел Стоиков Кошев въса и дел Боев въса, занеже прѣжде врѣмена била ест продадена монастирев ѡт Говора за ҂а҃ аспри готови. Ꙗ потом, слȣга господства ми Михъилъ писец, ѡи имаше тъкмежие със ѡтцȣ егȣмен Ѳеѡдорȣ и съ въсем братиꙗм ѡт Говора ȣ пред господства ми, почто радї било ест дел Стоиков Коша и Боев ѡт ѡчинȣ и ѡт ȣже Фѣтев. Того радї, Михъилъ писец врати асприи свѣтомȣ монастирȣ и Ѳеѡдорȣ егȣменȣ готови ȣ рȣкȣ ҂а҃ аспри. Сице ȣтакмише се ѡт нихнȣ добро волю ѡт пред господства ми, како мегю них съпрѣние да не бъдет ⟨ник⟩[2]ѡгдаже. И паки Михъилъ писец и съ синови си, ꙗкоже да мȣ ест ȣ Фата дел Дадȣлов Цигънескȣл въса, занеже га ѡ даде и поклони сам Дадȣл ѡт свою добро волю, еще же ѡт при дьни Вентилъ воиводе, почто ⟨сїе ѡчи⟩[2]на ест бириника със бир и спенжал ест аспри по бирове и по ꙗждениꙗ . . . [2] ȣ тринадесет годїне, све аспри готови жежени. И паки Михъилъ писец и съ синови си и съ братиꙗм си Ꙗрка и поп ⟨Б⟩[2]ортѧ и съ

их синови си ꙗкоже да им бꙋдет ѡчинꙋ ѡт хотарꙋл Фѣтев и ѡт Кꙋрсꙋра Ѹрсꙋлѡв ꙋздоле, даже до хотарꙋлꙋ Вѣрев, варе елика се хтет избрати, дел Баснешев, занеже било ест достизал Баснешꙋ ѡт къ покоинога Бъсъраба воеводе съ правом и вѣрнꙋ слꙋжбꙋ тогда, а слꙋг господства ми Михъилъ писец и съ братиꙗм, Ꙗрка и поп Борте, ѡни ѡ покꙋпише ѡт синови си Басне<шев> за един кават добро и аспри ... [3] Али Михъилъ сам съ синови си да ѡбладꙋет половин ѡт дел Баснешꙋ а братие емꙋ Ꙗрка и поп Борте да дръжит дрꙋга половина [4].

И паки Михъилъ писец и съ синови си да мꙋ и ест един дѣте ациганин, по име Костѣ, понеже га ест покꙋпил ѡт Пръвꙋл столник за ѡ̅ аспри готови, ещеже при дьни Радѹла воевода. И да мꙋ и ест едно ациганкꙋ по име Єлена и съ децам си, понеже мꙋ и ест стара и права дѣдїна ѡт по жителница емꙋ, Малѣ.

Сего радї, мꙋ дадох и господство ми ꙗкоже да им ест въ ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, емꙋ и синовом емꙋ и вноком емꙋ и прѣвнꙋчетом емꙋ. И въ них пръдалика да нѣст, нꙋ да: ест ѡставшиим. И ѡт никогоже непотакновено по реч господства ми.

Сеже сведете[те]лие поставлех господство ми: жꙋпан Стан велики бан и жꙋпан Ѡпрѣ велики дворник и жꙋпан Блъчанꙋл велики логофет и жꙋпан Дан вел спатар и Нѣгое вел вистиꙗр и Боико велики пехарник и Неделко велики столник и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Блъчанꙋл велики логофет.

И аз, Стан, наречени и Червен граматик, еже исписах въ градѹ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца юлие в̅ дьни, в лѣт ҂з̅н̅ѕ̅.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Mihăilă piseţul şi cu fiii săi, Ghiura şi Preda şi Pîrvul, şi încă cîţi Dumnezeu îi va da, ca să-i fie[1] ocină în Fata, pentru că este a lui bătrînă şi dreaptă ocină, dedină şi cumpărată de la răposatul Băsărab voievod, oricît se va alege partea şi ocina lui. Şi iar să-i fie lui Mihăilă piseţul şi cu fiii săi ocină în Fata, partea fiilor Dobrineasăi din Făgeţel, anume Manea şi Dragomir şi Ticuci şi Dobriin, toată, oricît se va alege, pentru că a cumpărat-o Mihăilă piseţul, pentru 980 aspri gata. Şi iar să-i fie lui Mihăilă piseţul şi cu fiii săi în Fata partea lui Stan din Făgeţel, toată, pentru că a cumpărat-o Mihăilă piseţul de la Stan pentru 600 aspri gata. Încă şi partea lui Stan şi partea fiilor Dobrineasăi le-a cumpărat în zilele răposatului Radul voievod care a pierit la Rîmnic.

Şi iar să-i fie lui Mihăilă piseţul şi cu fiii săi în Fata partea lui Stoica al lui Coşa toată şi partea lui Boia toată, pentru că au fost vîndute dinainte vreme mănăstirii de la Govora, pentru 1 000 aspri gata. Iar pe urmă, sluga domniei mele Mihăilă piseţul, el a avut întocmire cu părintele egumen Teodor şi cu toţi fraţii de la Govora dinaintea domniei mele, pentru că a fost partea de ocină a lui Stoica Coşa şi a lui Boia şi din funia Fetei. Pentru aceasta, Mihăilă piseţul a întors asprii sfintei mănăstiri şi în mîna lui Teodor egumenul gata 1 000 aspri. Aşa s-au întocmit de a lor bunăvoie dinaintea domniei mele, ca între ei pîră să nu fie niciodată. Şi iar să-i fie lui Mihăilă piseţul şi cu fiii săi în Fata partea lui Dadul Ţigănescul toată, pentru că a dat-o şi a dăruit-o însuşi Dadul de bunăvoia lui, încă din zilele lui Vintilă voievod, pentru că ⟨această⟩ ocină a fost birnică cu bir şi a cheltuit 200 de aspri pe biruri şi pe mîncături ...[2] în treisprezece ani, tot aspri gata, bătuţi. Şi iar să-i fie lui Mihăilă piseţul şi cu fiii săi şi cu fraţii săi Arca şi popa Bortă şi cu fiii lor, ocină din hotarul Fetei şi din Cursura Ursului în jos pînă în hotarul Verei, oricît se va alege, partea lui Basneşu, pentru că a dobîndit-o Basneşu de la răposatul

Băsăraba voievod atunci cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar sluga domniei mele Mihăilă piseţul şi cu fraţii, Arca şi popa Borte, ei au cumpărat-o de la fiii lui Basneşu pentru un cavat bun şi asprî ...[3] Însă Mihăilă şi cu fiii săi să stăpînească jumătate din partea lui Basneşu, iar fraţii lui, Arca şi popa Borte, să ţină cealaltă jumătate[4].

Şi iar să-i fie lui Mihăilă piseţul şi cu fiii săi un copil de ţigan, anume Costea, pentru că l-a cumpărat de la Pîrvul stolnicul pentru 800 aspri gata, încă în zilele lui Radul voievod. Şi să-i fie şi o ţigancă, anume Elena şi cu copiii ei, pentru că îi este veche şi dreaptă dedină de la soţia lui, Malea.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea, ca să-i fie de ocină şi ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Stan mare ban şi jupan Oprea mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi jupan Dan mare spătar şi Neagoe mare vistier şi Voico mare paharnic şi Nedelco mare stolnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Şi eu, Stan zis şi Roşu grămăticul, care am scris în cetatea Bucureşti, luna iulie 2 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XL/29. Orig., perg. (42 × 27), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 384—385.

---

[1] De aici şters cu chinovar (v. nota 4).

[2] Loc rupt.

[3]. Loc răzuit.

[4] Pînă aici şters cu chinovar şi scris pe margine: „leat 7186 ⟨1678⟩ februarie 2 dni, s-au scos din divan".

---

263 ⟨1548—1552⟩ iulie 7.

† Мнлостїю божїю, Їѡ <Мнрча воевода н господннъ въсен землн Ȣггровлахїнскон, снпъ ве>лнкаго н прѣдобраго Радȣла воевода. Дават господство мн сїе <повелѣнїе господства мн болѣрȣ господства мн жȣ>панȣ Фръцнлъ велнкн постелннк н жȣпанȣ Вланкȣ<лȣ, ꙗкоже да нм ест село Цнгънещн съ въсѡм> хотарѡм, понеже нм сȣт старн н правн ѡчннн н дед<ннн . . . > нка Ꙗȣшȣлѡв.

Ꙗ потѡм, нмаше прѣнїе внше реч<енн болѣрн господства мн прѣд Вен>тнлъ воевода н потом н ȣ дьнн Радȣл воевода ѡт <къ Мнхнѣ н ѡт къ> братїѡм сн, како ест нннна ѡчнна половнна . . . тако прѣше, како ест бнла покȣпена . . . Ꙗȣшȣлѡв Цнгънещн въсн . . . ѡтецъ Мнхнев, ѡн ест метнȣл аспрн . . . прѣд Вннт<нлъ воевода . . .> како сȣт <прѣлн н прѣд Радȣла воево>да . . . прѣнїе н пред господства мн . . . како нм сȣт Цнгън<ещнн нннна ѡчнна половнна>.. Н дадѡх господство мн закон <вї болѣрн> да заклет, анȣ ѡсташе <ѡт закона ѡт пред господства мн>.

<Сего радї, дадох н господство мн> жȣпанȣ Фръцнлъ велн<комȣ постелннкȣ н жȣпанȣ Вланкȣлȣ, ꙗко да нм ест въ ѡчннȣ> н въ ѡхабȣ, нnм н сннов<ом нм н внȣком н прѣвнȣчетом нм н нн ѡт когоже непотъкновено, порнзмо господства мн>.

<Сеже> н сведетелїе поставлѣ<х господство мн: . . . Влъчѣнȣл велнкн логофет . . .

Пнс мѣсеца юлїе з̄ <дьнн, въ лѣт . . .>

† Їѡ Мнрча вѡ<евѡда, мнлостїѧ божїѧ господннь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io ⟨Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul⟩ marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această ⟨poruncă a domniei mele boierului domniei mele⟩ jupanului Frățilă marele postelnic și jupanului Vlaicul, ⟨ca să le fie satul Țigănești cu tot⟩ hotarul, pentru că le sînt vechi și drepte ocine și dedine ... a lui Aușul.

Iar apoi, au avut pîră mai sus-zișii ⟨boieri ai domniei mele înaintea lui Ven⟩tilă voievod și apoi și în zilele lui Radul voievod de ⟨către Mihnea și de către⟩ frații săi, că este a lor jumătate din ocină ... așa pîrau că au fost cumpărați Țigăneștii toți de ... lui Aușul ... tatăl lui Mihnea, el a lepădat aspriî ... înaintea lui Vintilă ⟨voievod ...⟩ precum au ⟨pîrît și înaintea lui Radul⟩ voievod ..., au avut pîră și înaintea domniei mele ... că Țigăneștii le sint ⟨ocina lor jumătate⟩. Și am dat domnia mea lege ⟨12 boieri⟩ să jure, dar au rămas ⟨de lege dinaintea domniei mele⟩.

⟨De aceea, am dat domnia mea⟩ jupanului Frățilă marele ⟨postelnic și jupanului Vlaicul, ca să le fie de ocină⟩ și de ohabă, lor și fiilor ⟨lor și nepoților și strănepoților lor, și de nimeni neatins, după porunca domniei mele⟩.

⟨Iată⟩ și martori pune ⟨domnia mea ...⟩ Vilceanu mare logofăt ...

S-a scris în luna iulie 7 ...

† Io Mircea voievod, ⟨din mila lui Dumnezeu, domn⟩.

Bibl. Acad., CCCIII/40. Orig., hîrtie, lipsă jumătate din act.
Datat după Vîlceanul marele logofăt și Frățilă marele postelnic.

---

264 1548 (7056) iulie 11, București.

† Милостию божиею, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїское, синъ великаго Радѵла воевода. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми Витан и съ синови си, ꙗкоже да им ест ꙋ Бꙋнещи ѡчинꙋ, варе елика се хтет избрати неговꙋ дело свах, понеже ест стара и права дѣдинꙋ и ѡчинꙋ. Ꙗ потом, прїиде Витан пред господства ми, таже си ꙋложи негова дъщера по име Нѣга съ синови си над негова ѡчина, еже ест више писано, како да си ест съ синови емꙋ Дръгою и Ѡпрѣ троице братиꙗ неразделени, едни како и дрꙋги ѡколо братиꙗм ѡ по въсах ѡчина и хотарѫ и ѡт село и ѡт селище и ѡт поле и ѡт шꙋма и ѡт покꙋпение и ѡт посвꙋде. И волна никомꙋ да нѣст продати. Ꙗко хокет продати или поклонити нѣкомꙋ, а ина ничтоже със ѡчинꙋ да не метѣхат, нꙋ да ест синови емꙋ. И господство ми кои дадох.

Сего радї, им дадох господство ми, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и ѡ[т]хабꙋ, ним и синовом им ѡт никогоже непотакновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже сведителїе: жꙋпан Стан велики бан Жилски и жꙋпан Белчо велики дворник и жꙋпан Вълчанꙋл вели<ки лѡгѡ>фет, Идрѣ вел спатар и Нѣгое велики вистїꙗр и Воико пеха<рник> и Владꙋл ... <Не>делко столник и Татꙋл комис и Фръцилъ постелник. Исправник, <Бог>дан лѡгѡфет.

И аз, Тоадер граматик, писах ꙋ градѵ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца юлїе аї дьни, в лѣт ҂зн҃ѕ.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Vitan și cu fiii săi, ca să le fie ocină în Bunești, oricît se va alege toată partea lor, pentru că este veche și dreaptă dedină și ocină.

Iar apoi, a venit Vitan înaintea domniei mele de a așezat pe fiica lui, anume Neaga, cu fiii săi, pe ocina lui, care este mai sus-scrisă, ca să fie cu fiii lui, Drăgoiu şi Oprea, trei fraţi nedespărţiţi, unul ca şi altul împreună, fraţi pe toată ocina şi hotarele şi din sat şi din selişte şi din cîmp şi din pădure şi din cumpărătură şi de pretutindeni. Şi să nu fie volnic nici unul să vîndă; dacă va vrea să vîndă sau să închine cuiva, iar întru nimic cu ocina să nu se amestece, ci să fie a fiilor lui. Şi domniei mele au dat calul.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Belcio mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt, Idrea mare spătar şi Neagoe mare vistier şi Voico paharnic şi Vladul ... Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă postelnic Ispavnic, ⟨Bog⟩dan logofăt.

Şi eu, Toader gramaticul, am scris în cetatea Bucureşti, luna iulie 11 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCVIII/48. Orig., perg. (20 × 27), rupt şi şters.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 386.

---

265 **⟨1548 iulie — 1552 iulie⟩ 14.**

† Cu mila lui Dumnezău, creştin Mircea voivod şi domn a toată Ţara Rumânească dintru Ungurie dăscălicată, feciorul marelui şi al preabunului Radului voivod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mėle Stanciului cu feciorii lui, Oprea şi Dumitru, şi cu ai lor feciori, cîţi Dumnezău le va da, şi Benea cu feciorii lui, Oprea şi Rădoslav şi Albul şi el cu feciorii lui, ca să le fie lor ocină în Homeşti ci să chiamă Burţuneasca, din partea ...[1] a treia parte, păntru că au fostu înfrăţit Filca de a lui bunăvoe. Iară Stanciul şi Benea, ei au dat 700 de bani aspri dă argint, şi 1 cal bun.

Iar după acėia, au avut feciorii Stanciului şi feciorii Benii pîră naintea domnii mėle cu Neagoe ot Ferăşti. Şi aşa zicea Neagoe şi pîrîia naintea domniei mėle în divan cum că n-au avut feciorii Stanciului şi feciorii Benii ocină în Ferăşti. Dreptu acėia domniia mea am căutat şi am judecat pe dreptate şi pe lėge cu toţi cinstiţii drigătorii domnii mėle şi am dat domniia mea feciorilor Stanciului şi ai Benii lėge 12 boiari să jure cum că au fostu înfrăţit Filca pe Stanciul şi pe Benea. Şi au jurat denaintea domnii mėle cu aceşti 12 boiari. Iar Neagoe, el au rămas de lėge şi de judecată denaintea domnii mėle.

Drept acėia, am dat domniia mea Stanciului şi cu feciorii lui şi Benii ca să le fie lor ocină stă⟨tă⟩toare ohabnică lor şi feciorilor, nepoţilor şi strănepoţilor. Şi dă nimeni clintiţi să nu fie peste zisa domnii mėle.

Şi mărturii am pus domniia mea: jupan Stan vel ban, jupan Bėlciu vel vornic i jupan Vîlceanul vel logofăt i Neagoe vistier i Udrea spătariul, Nedelco stolnic i ...[1] vel paharnic i ...[1] vel postėlnic.

Şi am scris eu, Drăguşin grămăticul, în luna ...[1] 14 zile, cînd au fostu numărul anilor 7090 ⟨1582⟩.

Tălmăcit şi scris de Mihalcea bănişorul ot Radul Dudescul căpitanul.

Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti, nr. 76 858. Traducere din a doua jumătate a sec. XVIII.

Văleatul greşit; datat după divan.

---

[1] Loc alb.

† Милостию божию, Їѡ Мирче воивода, господинъ въсои земли Ѹггровлахїискоє, синъ прѣдобраго и великаго Радѵл воиводе. Дават господства ми сие повеленїе господства ми слȣзе господства ми Кȣчȣлат словописател съ синовом, по име Фрацило и съ анепсеемъ, по име Нѣгое и Никола и съ них братиꙗ, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Извор Кълȣгърски съ въсемъ хотаром, понеже им ест старѣ и праве мошиле.

А потом, приide Кȣчȣлат пред господства ми, тере жалова господства ми, понеже им ест при[при]тисиȣл синови Тȣдорȣ лѡгѡфет, по име Радѵл велики лѡгѡфет и Пръвȣл велики постелник. А ȣ тем, господства ми гледах прав закон и видех книге Старога Мир<че воевода> и книге Бладїслав воиводȣ, синъ Мирчѣ [1] воивод и книге Доброга Радѵла воиводе; и свех гледах и прочетах съ въсеми чиститии правители господства ми. И дадох господства ми сию ѡчинȣ що ест више писано Кȣчȣлатȣ.

А потомьже, ещеже се не можесе ȣпокоити Кȣчȣлат ѡт Фрацилъ и ѡт Драгȣл и ѡт Гергине, нъ притисиȣше тизи ѡчине що ест више писано, а Кȣчȣлат них сȣрочи пред господства ми. А господства ми гледах и сȣдих по прав закон и дадох господства ми Кȣчȣлатȣ тизи ѡчине що ест вишѣ писано.

А потомъже, ещеже се не може ȣпокоити Кȣчȣлат, нъ се подиже Моронна и Боисило, тере притисиȣше дел анепсеимъ Кȣчȣлатовем, синъ Петолев и ȣзеше дат ѡт свии и къблове, пол село; а Кȣчȣлатъ них сȣрочи пред господства ми Моронна и Боисилъ. И тако преше Моронна и Бо<и>силъ како да не имат синъ Петолев на тизи ѡчине що ест више писано. А господства ми гледах и сȣдих по прав закон. И ѡста ѡт закон Моронна и Боисило ѡт прѣд господства ми.

И пак по тои се подиже Моро<нна> и Боисило, тере дадоше тии село що ест више писано, дадоше и ȣложише Блъчанȣл велики лѡгѡфет. А потомъже се прѣше К<ȣчȣлат със> Блъчанȣл лѡгѡфет. И тако прѣше Блъчанȣл лѡгѡфет понеже не ест ѡчинȣ и дедине Кȣчȣлатȣ, нь ест биле ѡчине Тȣдорȣ лѡгѡфет. А господства ми гл<е>дах и сȣдих съ въсеми чиститии правители господства ми; дадох закон Кȣчȣлатȣ да заклет със в҃і болѣри пред господства ми како ест таи ѡчина нег<ова>, не ест била Тȣдорȣ лѡгѡфет. Понеже и доне<си>[2]г Кȣчȣлат в҃і болѣри, тере заклеше и мартȣрисаше пред господства ми понеже ест стара и права ѡчинȣ и мошиле Кȣчȣлат и анепсеим.

Сего радї, дадох и господства ми ꙗкоже да им ест ѡчинȣ и ѡхаб, им и синовом им и въȣнȣчетом и преȣнȣчетом им. И въ них прьдалика да нѣст, нȣ да ест ѡставши им. И не ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже сведѣтелие поставлѣемъ господства ми: жȣпан Стан велики б<ан К>ралевски и жȣпан Белчѣ велики дворник и жȣпан Блъчанȣл лѡгѡфет и Єдрѣ спатар и Нѣгое вистиꙗр и Неделко <столник . . .> и Татȣл комис и Фръцилъ постелникъ. Исправник, Стан велики бан.

Пис въ настолии град Бȣкȣрещи, мѣсеца ѡхтомврїе з҃ дьни, въ лѣт ҂зн҃з.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїꙗ божїꙗ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod, domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Cuciulat scriitorul cu fiul său, anume Frăţilă şi cu nepoţii, anume Neagoe şi Nicola şi cu fraţii lor, ca să le fie ocină la Izvorul Călugăresc cu tot hotarul, pentru că le sînt vechi şi drepte moşii.

Iar apoi, a venit Cuciulat înaintea domniei mele de s-a jeluit domniei mele că i-au cotropit fiii lui Tudor logofătul, anume Radul marele logofăt

și Pîrvul marele postelnic. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat legea dreaptă și am văzut cartea lui Mircea voievod cel Bătrîn și cartea lui Vladislav voievod, fiul lui Mircea[1] voievod și cartea lui Radul voievod cel Bun; și toate le-am cercetat și le-am citit cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și am dat domnia mea această ocină care este mai sus-scrisă lui Cuciulat.

Iar apoi, încă nu s-a putut liniști Cuciulat de către Frățilă și de către Dragul și de către Gherghina, ci au cotropit acea ocină care este mai sus-scrisă iar Cuciulat i-a sorocit înaintea domniei mele. Iar domnia mea am cercetat și am judecat după legea dreaptă și am dat domnia mea lui Cuciulat această ocină care este mai sus-scrisă.

Iar apoi, încă nu s-a putut liniști Cuciulat, ci s-au ridicat Moroina și Voisilă de au cotropit partea nepotului lui Cuciulat, fiul lui Petole și au luat datul din porci și gălețile, jumătate de sat; iar Cuciulat i-a sorocit înaintea domniei mele pe Moroina și Voisilă. Și așa pîrau Moroina și Voisilă ca să nu aibă fiul lui Petole la acea ocină care este mai sus-scrisă. Iar domnia mea am cercetat și am judecat după legea dreaptă. Și au rămas de lege Moroina și Voisilă dinaintea domniei mele.

Și iarăși apoi s-au ridicat Moroina și Voisilă de au dat acel sat care este mai sus-scris, l-au dat și au așezat pe Vîlceanu marele logofăt. Iar apoi s-au pîrît C⟨uciulat cu⟩ Vîlceanul logofătul. Și așa pîra Vîlceanul logofătul că nu este ocina și dedina lui Cuciulat, ci a fost ocina lui Tudor logofăt. Iar domnia mea am cercetat și am judecat cu toți cinstiții dregători ai domniei mele; i-am dat lege lui Cuciulat, ca să jure înaintea domniei mele cu 12 boieri că acea ocină este a lui, nu a fost a lui Tudor logofătul. Pentru că a și adus Cuciulat 12 boieri de au jurat și au mărturisit înaintea domniei mele că este veche și dreaptă ocină și moșie a lui Cuciulat și a nepoților.

De aceea, am dat și domnia mea, ca să-i fie ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei și jupan Belcio mare vornic și jupan Vîlceanul mare logofăt și Edrea spătar și Neagoe vistier și Nedelco ⟨stolnic ...⟩ și Tatul comis și Frățilă postelnic. Ispravnic, Stan mare ban.

Scris în cetatea de scaun București, luna octombrie 7 zile, în anul 7057 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 557 (Mitrop. Ț. Rom., CLXVIII/1). Orig., hîrtie (43,5 × 28,5), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din sec. XVIII; altă traducere ibidem, ms. 136, f. 307.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 386—387.

---

[1] Vladislav al II-lea este fiul lui Dan al II-lea și nu al lui Mircea.

[2] Omis.

---

267 ⟨1548⟩ octombrie 20.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mircea voevod și domn a toată Țara Românească, feciorul marelui și preabunului Radul voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele ⟨lui Radul⟩[1] cu frate-său și lui Dragomir cu feciorii, cîți Dumnezeu îi va dărui, ca să le fie a lor moşie la Păduret, de piste tot hotaru, pentru că este a lor bătrînă şi dreaptă moşiie de baştină.

Pentru aceea a avut pîră Radu i Dragomir înaintea domniei mele cu Tatul şi cu Manea. Şi aşa pîra Tatul şi Manea, zicînd cum că sunt şi ei părtaşi pe acea moşiie ce scrie mai sus, încă de la părinţii Radului şi ai lui Dragomir, de la Stan şi de la Vladu ...[1], ca să fie frate peste moşie. Deci domnia mea am căutat şi am judecat după dreptate şi după lege cu toţi cinstiţii boeri ai domniei mele şi am dat domniia mea Tatului şi Manei lege 12 boieri, ca să jure să mărturisească cu sufletele lor cum că au fost zălogi ...[1] peste aceea moşiie ...[1] dă la părinţii Radului şi ai lui Dragomir, care scrie mai sus, iar ei nici nu putură să jure cu acei 12 boieri. Şi au rămas Tatul şi Manea de lege şi de judecată dinaintea domniei mele.

Pentru aceea am dat şi domniia mea Radului şi lui Dragomir, ca să le fie lor moşiie stătătoare şi ohabnică şi feciorilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor.

Mărturii am pus domniia mea pe: jupan Stan vel ban i jupan Belciu vel vornic i jupan Vîlcean ... vel logofăt i proci.

20 octomvrie, leat 7056 (1547).

Io Mircea voevod, din mila lui Dumnezeu domn.

După Danielescu, *Doc. Scundu*, nr. 3, p. 441. Traducere.
Dregătorii din divan corespund anului 1548.

---

[1] Loc rupt.

---

268 ⟨1549–1550⟩.

† Здє клєтовціи Владȣлов ѡт Мичєщи: ѡт Чȣмєщи, Роман и Стан и Ръдивоє й Микȣл и Костѣ; ѡт Тȣксобєщи, Стоıан и Барбȣл и Ѡпрѣ и Шєрбан и Ѡпришка; ѡт Лъпȣшани, Драгомир; ѡт Пєтрєщи, Дарчюл.

И сорок на свѣта Параскива.

Исправник, Връжогє портар.

† Їѡ Мирча вѡєвѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Aici jurătorii lui Vladul din Miceşti: din Ciumeşti, Roman şi Stan şi Rădivoe şi Micul şi Costea; din Tucsobeşti, Stoian şi Barbul şi Oprea şi Şerban şi Oprişca; din Lăpuşani, Dragomir; din Petreşti, Darciul.

Şi sorocul la sfînta Paraschiva.

Ispravnic, Vîrjoghe portarul.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XI/155. Orig., hîrtie (10,5 × 13), pecete aplicată, stricată.
Datat după domn şi după portar.

---

269 ⟨1549–1550⟩.

† Здє клєтовци Стан Брьс ѡт Мичєщи: ѡт Биръш, Стѫнислав; ѡт Тѫмѫшєщи, Ѡанча; ѡт Нєгрѣни, Драгомир и Бѣлєц; ѡт Мичєщи, Иѡн; ѡт Чюмєщи, Роман и Микȣл; ѡт Бѫлилєщи, Сава; ѡт Нȣкшоръ, Балѣ; ѡт Стънєщи, Татȣл; ѡт Лихъчєщи, Милѣ и Чєрнат.

Сорок на Рождество Иѡана, на свѣти Петрь.
И хотарник, Ганѣ портар.
† Їѡ Мирча воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Aici jurătorii lui Stan Bîrs din Miceşti: din Virăş, Stănislav; din Tămăşeşti, Oancea; din Negreni, Dragomir şi Beleţ; din Miceşti, Ion; din Ciumeşti, Roman şi Micul; din Bălileşti, Sava; din Nucşoară, Balea; din Stăneşti, Tatul; din Lihăceşti, Milea şi Cernat.
Soroc la naşterea lui Ioan, la sfîntul Petru.
Şi hotarnic, Ganea portarul.
† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XI/156. Orig., hîrtie (21 × 11), pecete aplicată, stricată.
Datat după documentul anterior.

---

270 1549 (7057) ianuarie 5, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинь въсои земле Ѹггрȣвлахиское, <синъ велик>ааго и прѣдобрааго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїю повѣленїе господства ми ѡвомȣ людїе по име Радꙋл и брат его <Илїе и съ> синови си емȣ, елици Богь препȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчино ȣ Липиꙗ и ѡт ѡчино Липинѣскъ ... Негрев, вари колико се хтет избрати нихне делѡве.

И паки да ест Радꙋл и съ брат его Илїе ѡчино Ѹнгȣр ... нихно делове ѡт ѡчино, варе колико се хтет избрати, понеже им сȣт стари и прави ѡчино и дѣдине. Ꙗ потом, приide Радꙋл и брат емȣ Илїе прѣд господства ми, тере ȣложише и побратише по шȣрȣм си Дȣмитрȣ над више речени ѡчине, над въсих, ѡт <пос>вȣдї, како да сȣт три братїе неразделени въ веки.

И паки да ест Марией и синови еи Радꙋл <... ѡчин>о ȣ Сорещи, дел ѡтцȣ еи Радꙋли въсаа, варе елика се хтет избрати, понеже им ест стари и пр<ави ѡчине и дѣдине>. Ꙗ потом се деже Мариꙗ тере ȣложи и побрати синови еи Радꙋл и Илїе и зет еи Дȣмитрȣ над <Со>рещи, како да сȣт три братїе неразделени въ веки. Ꙗ потом, приide Дȣмитрȣ прѣд г<осподства ми тер>е се даде ѡт своего иманїе что хокет имати, или скȣлщї, или сребро, или злато, или добит<ок>, или винограде, или бȣде щȣ, тере даде Радꙋли и брат емȣ Илїе, половино ѡт своих иманїе и ѡт стѣжанїе, понеже тако се ȣтъкмише ѡт своим добром волю и ѡт прѣд добрем людїе, иже и ѡт прѣд Ананїе бившь епискȣп и дȣховник Роман и ѡт тръг Бȣзъȣ: поп Шьрбан и поп Михаю и поп Фръцилъ и поп Кръстѣ и Радꙋл Бадюлов, и ѡт Липїꙗ: Стоика Талюв и Манѣ Братолѡв и Дȣмитрȣ граматик и Ликка и Татȣл и Белец. Такогере ȣтъкмише и ѡт прѣд господства ми.

Сего радї, им дадох и господства ми, ним и синови си им, ꙗкоже да им ест ѡчинъ и въ ѡхабинъ. И варе комȣ селȣчит ѡт них съмртъ прѣжде, пръдамика да нѣст, нȣ да ест ѡставшим. И не ѡт когоже непоткьновенномȣ, по реч господства ми.

Сеже сведетеле поставлѣем господства ми: жȣпан Стан велики бан Кралѡвски и жȣпан Бѣлчю велики дворник и жȣпан Блъчанȣл велики лѡгѡфет и Идрѣ спатар и Негое вистиꙗр и Стънислав пехарник и Неделко столник и Татȣл комис и Фръцилъ вел постелник. Исправник, Блъчанȣл велики лѡгѡфетъ.

И начертах аз ... въ столни град Бȣкȣрещи, пис мѣсеца генарїе е҃ дьни, въ лѣт ҂знз.

† Їѡ Мирча воевода, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, ⟨fiul marelui⟩ și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Radul și fratelui lui ⟨Ilie și⟩ cu fiii lor, cîți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Lipia și din ocina Lipiinească ... lui Negrea, oricît se vor alege părțile lor.

Și iarăși să-i fie lui Radul și cu fratele său Ilie ocina Ungur ..., părțile lor de ocină, oricîte se vor alege, pentru că le sînt vechi și drepte ocine și dedine. Iar apoi, au venit Radul și fratele său Ilie înaintea domniei mele de au așezat și au înfrățit pe cumnatul lor Dumitru pe mai sus-zisele ocine, pe toate, de pretutindeni, ca să fie trei frați nedespărțiți, în veci.

Și iarăși să fie Mariei și fiilor ei Radul ⟨... ocină⟩ în Sorești, partea tatălui ei Radul toată, oricît se va alege, pentru că le sînt vechi și drepte ocine și dedine⟩. Iar apoi, s-a ridicat Maria de a așezat și a înfrățit pe fiii ei Radul și Ilie și pe ginerele ei Dumitru pe ... Sorești, ca să fie trei frați nedespărțiți, în veci. Și apoi, a venit Dumitru înaintea ⟨domniei mele⟩ de a dat din averea sa ceea ce va avea, sau scule sau argint sau aur sau vite sau vii sau fiece, de a dat lui Radul și fratelui său Ilie, jumătate din averea sa și din agoniseală, fiindcă așa s-au întocmit de a lor bunăvoie și dinaintea oamenilor buni, încă și dinaintea lui Anania fost episcop și a duhovnicului Roman și din tîrgul Buzăului: popa Șerban și popa Mihaiu și popa Frățila și popa Cîrstea și Radul al Badiului; și din Lipia: Stoica al lui Talea și Manea al lui Bratul și Dumitru gramaticul și Liica și Tatul și Beleț. De asemenea s-au întocmit și dinaintea domniei mele.

De aceea, le-am și dat domnia mea, lor și fiilor lor, ca să le fie ocină și de ohabă. Și oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, prădalică să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei și jupan Belciu mare vornic și jupan Vîlceanul mare logofăt și Idrea spătar și Neagoe vistier și Stănislav paharnic și Nedelco stolnic și Tatul comis și Frățilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Și am scris eu ... în cetatea de scaun București, scris în luna ianuarie 5 zile, in anul 7057 ⟨1549 .

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 558 (Ep. Buzău, LVI/1). Orig., hîrtie (42 × 28,5), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din 1861; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 504.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 388—389.

---

271 ⟨1549⟩ ianuarie 5, București.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, синъ добраго и великаго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Драгомир и Гонцеи и сьс братїам си Строе и Бончилъ и Нан и съ них синови, елици <и>м Богъ дастъ, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Кнѡждȣ ѡт дел Калин ... ѡт зъмлъ ... ест да им ест дел Калинȣ въса, понеже им ест старе и прав<е ѡчине> и дедїне и покȣпени ѡт дедам си Бончилъ ѡт Калин ... еще ѡт п<ри дьни> Младї Басараба воиводе покоинаго.

А потом, Драгомир и Гонцѣ, ѡни имаше съпренїе прѣд господства ми със Грозав и със <чета> егѡ. И тако прѣше Грозав и чета его, како не сȣт покȣпени тех ѡчине, еже сȣт више писане, ѡт Бончилъ, дедѡм Драгомиров и Гонцев, анȣ сꙋт бил притеснꙋл. А ꙋ тем, господство ми гледахмо и сꙋдихмо по право и по закон със въси чиститити правителим господства ми и дадох господство ми Грозавѡв и <четꙋ> его ві҃ болѣри, да заклет пред господства ми, како не ест покꙋпил Воичилъ . . . еже сꙋт више писани. А ꙋ тем, Грозав <и със четом им> никакоже не може да их донесит тех ві҃ болѣри пред господства ми . . . Грозав и четом его ѡт закон <ѡт пред господства ми>.

Сего радї, дадох <и господство ми Драгомиров и Гонцев и със братїам си, ꙗкоже да им ест въ> ѡчинꙋ и ѡхабꙋ, <ним и синовом им и внꙋком и> прѣвнꙋчетом и ѡт никогоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже св<ѣдителїе> поставлѣем господство ми: жꙋпан <Стан вел бан Кралевски> и жꙋпан Бѣлчю вел дворник и жꙋпан Влъчанꙋ логѡфет и Идрѣ спатар и Нѣгое вистиıар <и> Стънислав пехарник и Татꙋл комис и Неделко столник и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Влъчанꙋ <вел логѡфет>.

Пис въ настол град Бꙋкꙋрещи, въ мѣсеца генарїе е҃, въ лѣт ҂знѕ҃.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dragomir şi lui Gonţea şi cu fraţii lor, Stroe şi Voicilă şi Nân şi cu fiii lor, cîţi le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină în Chiojd din partea lui Calin . . . de pămînt . . . să le fie partea lui Calin, toată, pentru că le sint vechi şi drepte ⟨ocine⟩ şi dedine şi cumpărate de bunicul lor, Voicilă, de la Calin . . . încă din ⟨zilele⟩ răposatului Basarab voievod cel Tînăr.

Iar apoi, Dragomir şi Gonţea, ei au avut pîră înaintea domniei mele cu Grozav şi cu ⟨ceata⟩ lui. Şi aşa pîra Grozav şi ceta lui că nu sînt cumpărate acele ocine, ce sînt mai sus-scrise, de Voicilă, bunicul lui Dragomir şi al lui Gonţea, ci le-a cotropit. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Grozav şi ⟨cetei⟩ lui 12 boieri, să jure înaintea domniei mele, că nu le-a cumpărat Voicilă . . . care sînt mai sus-scrise. Iar întru aceasta, Grozav ⟨şi cu ceata lui⟩ n-a putut nicicum să-i aducă pe acei 12 boieri înaintea domniei mele . . . Grozav şi ceata lui de lege ⟨înaintea domniei mele⟩.

De aceea, am dat ⟨şi domnia mea lui Dragomir şi lui Gonţea şi cu fraţii săi, ca să le fie de⟩ ocină şi ohabă ⟨lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi⟩ strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan ⟨Stan mare ban al Craiovei⟩ şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanu logofăt şi Idrea spătar şi Neagoe vistier ⟨şi⟩ Stanislav paharnic şi Tatul comis şi Nedelco stolnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanu ⟨mare logofăt⟩.

Scris în cetatea de scaun Bucureşti, în luna ianuarie, 5, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea, voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 56—57. Copie cu traducere. Se menţionează că originalul este rupt.

Văleatul greşit de copist. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 388.

† Милостїею божїею, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ȣгровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радул воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства <ми Новаков> със синови си и Воико и Костѣ със синови си и фиꙗстрȣ Кръстен, да ест със синови Кръстен над негов дел и Бъра със синови си и със дъщѣрам его и Ѡана и . . . вари елицим Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинъ ȣ Котеница, елика се хтет избрати ѡт по въсою хотарȣл ȣколо место, ѡт хотар до хот<ар . . ., понеже покȣпише ѡт . . .> и ѡт Таекош и ѡт Бадѣ, синим Котенѣса, али покȣплена въса шȣма, за аспри ҂г҃. А ѡни ѡчистише таи шȣма със мотикȣ и със много м<ѫка . . .> и дадоше в҃ кони.

А къда ест биѡ въ дьни Радула воивода Калȣгера, ѡним ȣзех Вишан логофет таи ѡчинъ ȣ силост и метиȣли аспри ҂г҃ без своꙗм си волѣ. <А потом, прїиде пред господства ми Новак . . .> и със синови си и тако прѣше Новак и четом си како им ест сїе више речена ѡчина ѡхабъ. А Вишенѣса и синови еи тако прѣше како не им ест метиȣл <аспри ȣ силост. А господство ми гледах> със въсѣми честитими правителїем господства ми и изнаидох господства ми како ест таю ѡчинȣ Новаков и четом си покȣплена ѡт <. . . И дадох съм господство ми Новаков и четом си> закон в҃ї болѣри, тере да заклеше. И донесоше теизи в҃ї болѣри прѣд господства ми да заклет и заклеше и мартȣрисаше како <ест таю ѡчинъ Новаков и четом си. И ѡсташе> Вишънѣса ѡт закон ѡт пред господства ми и метѣх да не имат.

И паки покȣпи Стоꙗ ѡт Станчюл ѡт Извоаръ ѡт негов дел . . .

<Сего радї, дадох съм господство ми ѡвемзи люди>, ꙗкоже да им ест ѡчинъ и въ ѡхабъ, ним и синовим им и виȣком и прѣвиȣчетом им и ни ѡт когождо непотъкновено, поризмо господства ми.

<Сеже и> све<дитѣли поставлѣем господства ми: жȣпан Стан вел бан Кралевски> и жȣпан Бѣлчю велики дворник и жȣпан Влъчанȣ вел лѡгѡфет и Идрѣ спътар и Нѣгое вистїꙗр и Татȣл комис и Неделко столник и Стънислав пехарник и Фръцилъ постелник. И исправник, Стан вел бан . . .

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ <божїѧ господинь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Novac cu fiii săi şi Voico şi Costea cu fiii săi şi fiul vitreg al lui Cîrstea să fie cu fiii lui Cîrstea pe partea lui Bîra cu fiii săi şi cu fiicele lui şi Oană şi . . ., oricîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Coteniţa, cît se va alege de peste tot hotarul împrejurul locului, din hotar pînă în hotar ⟨. . . pentru că au cumpărat de la . . .⟩ şi de la Taecoş şi de la Badea, fiii Coteneasei, însă cumpărătura toată pădure, pentru 3 000 aspri. Iar ei au curăţit acea pădure cu sapa şi cu mult chin . . . şi au dat 2 cai.

Iar cînd a fost în zilele lui Radul voievod Călugărul, le-a luat Vişan logofătul acea ocină cu sila şi le-a lepădat 3 000 de aspri fără voia lor. ⟨Iar apoi, a venit înaintea domniei mele Novac . . .⟩ şi cu fiii săi şi aşa pîra Novac şi ceata sa că îi este această mai sus-zisă ocină, ohabă. Iar Vişeneasa şi fiii ei aşa pîrau că nu le-a lepădat ⟨asprii cu sila. Iar domnia mea am cercetat⟩ cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că este acea ocină a lui Novac şi a cetei sale, cumpărată de la ⟨. . . Şi am dat domnia mea lui Novac şi cetei sale⟩ lege 12 boieri, ca să jure. Şi a adus acei 12 boieri înaintea domniei mele ca să jure şi au jurat şi au mărturisit că ⟨acea ocină este a lui Novac şi a cetei sale. Şi a rămas⟩ Vişăneasa de lege dinaintea domniei mele şi amestec să nu aibă.

Şi iar a cumpărat Stoia de la Stanciul din Izvoară din partea lui ...

⟨Pentru aceasta, am dat domnia mea acestor oameni⟩, ca să le fie ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

⟨Iată şi⟩ martori ⟨punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei⟩ şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanu mare logofăt şi Idrea spătar şi Neagoe vistier şi Tatul comis şi Nedelco stolnic şi Stănislav paharnic şi Frăţilă postelnic. Şi ispravnic, Stan mare ban ...

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Inst. de istorie „Nicolae Iorga". Copie.
Datat după divan.

---

273 **⟨1549—1552⟩ martie 3, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ꙋгро<влахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воеводе>. Дават господство ми сїю повеленїю господства ми Нѣкшев и сестрам си Станкав, ꙗко<же да им ест ѡчинꙋ ꙋ Сибичеꙋ, варе елика> се хтет избрати въса, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ.

А пот<ом, прїидоше Нѣкша пред господства ми тере> ꙋложеше за негови анепсеꙋ по име Станчюл таи ѡчинꙋ ꙋ Сибичеꙋ по въсах, ꙗкоже <да дръжит ѡи ѡчинꙋ>. А братїи Станчюлѡв, а име Зрънъ и Стан, не имат неедин метех ница над <сїю ѡчинꙋ више речена, понеже Станчюл сам> и хранит по Нѣкша слѣпа немощна до съмръти еи. Сего радї, ꙋложи по анепсеꙋ си, Ста<нчюл, над таи ѡчинꙋ, над въсах>. И понеже Станка, матере Станчюлов и Зрънѡв и Станѡв паки дадѡх ѡт на прѣд господства ми <свою ѡчинꙋ> ꙋ Сибичеꙋ въса и комате и скꙋлищи въса по съмръти еи, ꙗкоже да им ест <ѡчинꙋ> Станчюлов и Зрънов и Становꙋ. И а потомꙋ, дъщерем Станкъв, по име Стъна и А ... ница метѣх да не [не] имат по таи ѡчинꙋ и комате и скꙋлищи по ... и Станкав ѡне не имат метах ница над таи ѡчинꙋ Станкъв и Нѣкшъв ч<то ест више писана>.

Сего радї, дадѡх и господство ми Станчюлѡв и Станиꙋв и Зрънъв, ꙗкоже да <им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовом им> и внꙋком и прѣвн<ꙋчето>м им и не ѡт когоже непотъкновеново, п<о реч господства ми>.

<Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Стан велики бан Кралевски и жꙋпан Белчю велики дворник и жꙋпан Блъчѣнꙋл велики логофет и жꙋпан Идрѣ велики спатар и жꙋпан Нѣгое велики вистїꙗр> и Неделко столник и Стънислав пехарник и Татꙋл комих и Фръцилъ ве<лики постелник. Исправник ...>

<Пис> въ стѡлни град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца мартїе г҃ <дьни, въ лѣт ...>

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ <божїѧ господинь>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungro⟨vlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod⟩. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Neacşăi şi surorii sale Stancăi, ca ⟨să le fie ocină în Sibiceu, oricît⟩ se va alege, toată, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, ⟨a venit Neacşa înaintea domniei mele de⟩ a aşezat pe nepotul ei, anume Stanciul, pe acea ocină în Sibiceu, pe toată, ca ⟨să stăpînească şi el ocină⟩. Iar fraţii lui Stanciul, anume Zîrnă şi Stan, nu au nici un amestec, nimic, pe ⟨acea ocină mai sus-zisă, pentru că Stanciul singur⟩ a îngrijit-o pe Neacşa, oarbă şi neputinciaosă, pînă la moartea ei. De aceea, a aşezat pe nepotul său Stanciul ⟨pe acea ocină pe toată⟩. Şi pentru că Stanca, mama lu Stanciul şi a lui Zîrnă şi a lui Stan iarăşi a dat dinaintea domniei mele ⟨ocina sa⟩ în Sibiceu toată şi bucatele şi sculele toate după moartea ei, ca să le fie ⟨ocină⟩ lui Stanciul şi lui Zîrnă şi lui Stan. Şi iar apoi, fiicele Stancăi, anume Stana şi A... nici nu amestec să nu aibă pe acea ocină şi bucate şi scule după ... şi Stancăi, ele nu au amestec nimic pe acea ocină a Stancăi şi a Neacşăi, ⟨care este mai sus-scrisă⟩.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Stanciul şi lui Stan şi lui Zîrnă, ca să ⟨le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor⟩ şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după ⟨spusa domniei mele⟩.

⟨Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi jupan Idrea mare spătar şi jupan Neagoe mare vistier⟩ şi Nedelco stolnic şi Stănislav paharnic şi Tatul comis şi Frăţilă mare ⟨postelnic. Ispavnic, . . .⟩.

⟨S-a scris⟩ în cetatea de scaun Bucureşti, luna martie 3 ⟨zile, în anul ...⟩.

† Io Mircea voievod, din mila ⟨lui Dumnezeu, domn⟩.

Bibl. Acad., CXXVIII/219. Orig., hîrtie, rupt, lipsă o treime, pecete timbrată. Datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 389–390.

274 1549 (7057) martie 5, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Іѡ Мирча воевода и господинъ въссои земли Ѹггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми болѣрим господства ми синовим Станчюлꙋи, жꙋпан Бадѣ комис и Бланкꙋлꙋи пехарник и със синови си, елици им Богъ припꙋстит, ꙗко да им бꙋдет ѡчинꙋ ꙋ село Щефънещи дел ꙋнкам си Бадев Котескꙋл, варе елика се хтет избрати. Понеже им ест била стара и права ѡчина и дѣдина Бадев Котескꙋл. А потом, биѡ га ест Басарабъ воевода и приложиѡ га ест ꙋ монастир ꙋ Аргиш, а Бадев Котескꙋл дал мꙋ ест половини ѡт Бꙋгѣни, господска ѡчина. А ѡтцъ Бадеи и Бланкꙋлꙋи, Станчюл, покꙋпиѡ га ест бил ѡт шꙋр его ѡт Бадѣ Котескꙋл за ҂г҃ аспри и ѕ҃ лакти ѡт Брꙋкеш[1] и едни конь добръ.

А потом, Бадѣ и Бланкꙋл више речени имаше съпренїе със дъщерꙋ Лѡринцѡв, по име Ангелина и със мъж еи Герге, радї више речена ѡчина половина ѡт Бꙋгѣни. Таже прѣше Ангелина и Герге како их ест притеснил Басарабъ воевода без правдꙋ. А ꙋ тем, господство ми гледах и сꙋдих, със въси чьститими правителїе господства ми, по правдꙋ и по законꙋ и изнандох господство ми како им сꙋт стара и права ѡчина, дедина Гергеи и жене емꙋ, Ангелинеи, дъщере Лоринцѡв, анꙋ сꙋт били притеснили ѡт Басарабъ воевода. Тере дадох господство ми Герге и Ангелинеи више речена ѡчина половина ѡт Бꙋгѣни, що им ест бащинꙋ, а Бадеи и Бланкꙋлꙋи дадох господство ми да си дръжит више речена дел ѡт Щефънещи, що ест бил ꙋнкам им Бадев Котескꙋл, радї више речени аспри и цено.

Сего радї, дадох господство ми Бадеи и Бланкꙋлꙋи, синови Станчюлꙋи, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ и ѡхабꙋ им и синовим им и виꙋком и прѣвиꙋчетом им и не ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Стан вел бан Кралевски и жꙋпан Бѣлчо вел дворник и жꙋпан Блъчанꙋл вел лѡгѡфет и жꙋпан Нѣгое вел вистїар и Неделко столник и Татꙋл вел комис и Стънислав пехарник и Фръцилъ вел постелник. Исправник, Нѣгое велики вистїар.

И аз, Герге, исписах въ столни град Бꙋкꙋрещи, мѣсеца мартїе е̄ дьни в лѣт ҂зн҃з.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea boierilor domniei mele, fiilor lui Stanciul, jupan Badea comisul şi Vlaicul paharnicul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în satul Ştefăneşti, partea unchiului lor Badea Cotescul, oricît se va alege. Pentru că i-a fost veche şi dreaptă ocină şi dedină lui Badea Cotescul. Iar apoi, a luat-o Basarab voievod şi a dăruit-o la mănăstire la Argeş, iar lui Badea Cotescul i-a dat jumătate din Bugheni, ocină domnească. Iar Stanciul, tatăl lui Badea şi al lui Vlaicul, a cumpărat-o de la cumnatul său, de la Badea Cotescul, pentru 3 000 aspri şi 6 coţi de Bruches[1] şi un cal bun.

Iar apoi, mai sus-zişii Badea şi Vlaicul au avut pîră cu fiica lui Lorinţ, anume Anghelina şi cu soţul ei Gherghe, pentru mai sus-zisa ocină, jumătate din Bugheni. Astfel pîrau Anghelina şi Gherghe că i-a cotropit Basarab voievod fără dreptate. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele, după dreptate şi după lege şi am aflat domnia mea că este a lor, a lui Gherghe şi a soţiei lui, Anghelina, fiica lui Lorinţ, veche şi dreaptă ocină, dedină, ci au fost cotropiţi de Basarab voievod. Deci, am dat domnia mea lui Gherghe şi Anghelinei mai sus-zisa ocină, jumătate din Bugheni care le este baştină, iar Badei şi Vlaicului le-am dat domnia mea ca să-şi ţină mai sus-zisa parte din Ştefăneşti, care a fost a unchiului lor Badea Cotescul, pentru asprii şi preţul mai sus-zis.

De aceea, am dat domnia mea Badei şi Vlaicului, fiii Stanciului ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi jupan Neagoe mare vistier şi Nedelco stolnic şi Tatul mare comis şi Stănislav paharnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Neagoe mare vistier.

Şi eu, Gherghe, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna martie 5 zile, în anul 7057 ⟨1549⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

⟨Pe verso:⟩ Această carte o au dat jupîneasa Nedelea cînd au hărăzit viile din Ştefăneşti nepoată-sa jupînésii Elinii postelnicésii.

Bibl. Acad., XXIX/164. Orig., hîrtie (34 × 22), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 390—391. Facs. *ibidem*, 528.

---

[1] Bruxelles.

---

275 ⟨1549—1552⟩ aprilie 10.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mircea voevod şi domn. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii méle slugilor domnii méle, anume Pătru armaşul şi Diicul armaşul, ca să fie moşiia a lor din Mihăeşti, partea lui Voico vistieriul toată cîtă să va alége să fie partea lui şi o vie care iaste la Şioaş.

Pentru că acest Voico vistiiariul şi-au pierdut toate bucatele ca un om rău şi viclean de către domnia mea. Iar aceşti ce sînt zişi mai sus, ei au ajuns cu bună şi credincioasă slujbă către domniia mea.

Pentru acéia să fie volnici a ţinea şi a stăpîni acéste moşii ce scriu mai sus şi de către nimini să nu aibă nici o bîntuială.

Iar care om s-ar scula şi nu i-ar lăsa a ţinea, unul ca acela mare şi grea pedeapsă va avea de către domniia mea. Într-alt chip să nu fie, că aşa iaste porunca domnii méle.

Şi am scris[1] eu Vîlceanul vel logofăt în luna lui aprilie 10 zile leat 7. ..

Io Mircea voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Govora, nr. 447, f. 341 v — 342. Traducere din 1796; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 311 v — 312 şi S. I., nr. 545 (Govora, XXVII/6).

Datat după Vîlceanu marele logofăt, în domnia lui Mircea Ciobanul.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 392—393.

---

[1] În loc de: „ispravnic".

---

276 〈1549—1552〉 aprilie 25, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсꙋе земли Ѹггровлахиескои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воивод. Дават господство ми сїю повеленїю господства ми болѣринꙋ господства ми жꙋпан Михнѣ пръкълаб, ꙗкоже да мꙋ ест селѡ по име Четъцѣнии вьс, съ въсѣм хотарѡмъ, поиниже ми ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдинꙋ. И еси добивал ѡт покоинаго Бланкꙋл лѡгѡфет, ещиже при дьни покоинаго Влада воивода Ѹдавлениа, ѡт Барбꙋа Гогоэаев; а Гогошае и синове и поиниже изгꙋби със великое хитлѣнство ѡт къ господства ми. А жꙋпан Михнѣ и Бланкꙋл лѡгѡфет що сꙋт више писани, ѡни достигоше със правом и съ вѣрном слꙋжбꙋ ѡт къ господства ми.

А потом, сие више речени селѡ, аѡн га ест притеснꙋла ѡт Станко дворник. А по съмрътни Станков дворник, а ѡн га ест притеснꙋла ѡт 〈Ѡ〉[1]прѣ дворник ... 〈и ѡ〉т 〈Ш〉[1]ефꙋл клꙋчар. А господства ми 〈гледах и сꙋдих〉 по правдо и по закон, съ въсѣ〈ми〉 честитими правителїим господства ми и изнаидох господства ми ꙗкоже ест старе и п〈раве ѡчи〉не и дѣд〈ин〉[1]е 〈... жꙋпанꙋ〉[1] Бланкꙋл лѡгѡфет и съ них брати Михнѣ пръкълаб и съ них синови его, елицим Богъ даст, ꙗ〈кож〉[1]е да мꙋ ест ѡчинꙋ и въ ѡхаб, им и синовим и ни ѡт когоже нипотикно, по реч господства ми.

Сеже и сведетеле поставлѣем господства ми: жꙋпан Стан великї бан и жꙋпан Бѣлчо велики дворник и жꙋпан Блъчанꙋл вел лѡгѡфет и Єдрѣ вел спатар и Нѣгое вистиꙗр и Неделко столник и Татꙋл комис и Стъниславь пехарник и Фръцилъ вел постелник. Исправник, Бѣлчо вел дворник.

И аз, Стан, писах, синꙋ Миколиꙗ ѡт Негоещи, въ столни град Бꙋкꙋрещї. Писах мѣсеца априлїе к҃е дьнї, въ лѣт ҂з҃нѕ.

† Їѡ Мирча воевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Mihnea pîrcă-

labul, ca să-i fie satul anume Cetăţenii tot, cu tot hotarul, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină. Şi a fost dobîndită de răposatul Vlaicul logofăt încă din zilele răposatului Vlad voievod Înnecatul de la Barbu al Gogoşoaei; pentru că Gogoşoaia şi fiii ei au pierdut cu mare hiclenie faţă de domnia mea. Iar jupanul Mihnea şi Vlaicu logofătul, care sînt mai sus-scrişi, ei au dobîndit-o cu dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnia mea.

Iar apoi, acest mai sus-zis sat, el a fost cotropit de Staico vornicul. Iar după moartea lui Staico vornicul, iar el a fost cotropit de ⟨O⟩[1]prea vornicul şi de ⟨Şt⟩[1]eful clucerul. Iar domnia mea am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele, şi am aflat domnia mea că sînt vechi şi drepte ocine şi dedine ⟨ale jupanului⟩[1] Vlaicul logofătul şi cu fratele lui, Mihnea pîrcălabul şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină şi de ohabă, lor şi fiilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban şi jupan Belcio mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Edrea mare spătar şi Neagoe vistier şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Stănislav paharnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Belcio mare vornic.

Şi eu, Stan, fiul lui Micola din Negoeşti, am scris, în cetatea de scaun Bucureşti. Am scris luna aprilie 25 zile, în anul 7056 ⟨1548⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 547 (Valea, X/2). Orig., hîrtie (31 × 22), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XX.
Văleatul greşit; datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 374—375 (sub 1548). Facs. *ibidem*, 526.

---

[1] Loc rupt.

---

277 — 1549 (7057) aprilie 26, Bucureşti.

Cu mila lui Dumnezeu, Ion Mircea voievod şi domn a toată Ţara Românească, feciorul marelui şi preabunului Radul voievod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele lui Pătru cu feciorii lui şi lui Bratco cu fetele, anume Stana şi ...[1] ca să le fie moşie la Certeji jumătate şi la Iermoneşti jumătate, de preste tot hotarul, din silişte şi din cîmp şi din apă şi din uscat şi din pădure jumătate. Apoi de la Jirov ...[1] de la izvorul Cladnicel pînă la gura Coşuştei şi apa Motrului în jos, pînă la hotarul Bucurovei şi la deal pînă la furcele Cernei şi în sus pînă la Geamăna şi pînă la furca Jirovului şi pînă la dealul Clădnicel din jos.

Pentru aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie moşie ohabnică, lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimenea să nu se clătească, după zisa domniei mele.

Iată şi mărturii am pus domnia mea: pe jupan Stan mare ban de la Craiova şi jupan Belciu mare dvornic şi jupan Vîlcean mare logofăt şi jupan ...[1] mare ...[1] pan ...[1] mare vistier şi jupan Tatul mare comis şi jupan Dara mare medelnicer şi Nedelco mare stolnic şi jupan Vîrjoghe mare portar şi Stanislav mare paharnic şi jupan Frăţilă mare postelnic. Şi ispravnic Stan marele ban de la Craiova.

Şi am scris eu, Neicul, în scaunul oraşului Bucureştii, în luna lui aprilie, în 26 zile, anul 7057 ⟨1549⟩.

Acest izvod s-au scris pe limba românească asemenea după hrisovul slavonesc de Lupp dascalul slavonesc la Şcoala Domnească în Bucureşti, iar unde nu s-au putut cunoaşte cuvintele la hrisovul slavonesc am lăsat loc aici nescris.

Eu Lupp dascalul slavonesc am scris.

Arh. St. Craiova, CCXVIII/1. Traducere din sec. XVIII; o copie a ei, la Arh. St. Buc., ms. 1 232, f. 58.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 393.

---

[1] Loc alb.

---

278 1549 (7057) mai 3, Bucureşti.

Милостїю божїею, Їѡанъ Мирчѣ воиводъ и господаръ всѣхъ Ꙋгровлахїахъ, синъ Радѵловъ воиводъ. Дахъ господства моꙗ се повеленїе господствимъ моимъ сїи болѣремъ именемъ Драгицибъ и Тоадеревъ и Становъ и Лꙋповъ и Станчовъ и синове ихъ, елико Богъ дарꙋꙗ имъ, ꙗко да бꙋдетъ имъ достоꙗнїе се землꙗ знаменъ Хїришещовемъ всꙗ и на знаменъ старен и правъ: надъ червнъ древо, на Чемна и потомъ надъ востокъ надъ Почовалище, во каменъ, правъ во старемъ цръкви и паки ѡт тамъ правъ во Жилортъ и пакъ во знаменъ, на древо и ѡт тамъ и предѣлъ Поборищимъ всꙗ.

И пакъ давъ господства мїа, ꙗко да бꙋдетъ имъ и Поборищи всꙗ и съ горꙋхъ на ꙋстъ Стезꙗ всꙗ, на старемъ знамена, зане кꙋпивъ Драгицибъ се предѣлъ и Тоадеръ надъ л҃ краве и воли багранъ и роганъ ѡт Соколъ ⟨ѡт⟩ Железнъ Паꙗ и ѡт Нꙗгъ, кнꙗзъ Поборескъ и седми домъ цигански со [сетмъ] ҂з҃ асперемъ готовъ.

И пакъ кꙋпивъ Драгицибъ со всѣхъ единъ горъ Бꙋвтъ полъ со асперемъ ҂і· и л҃в кони добри из Станчꙋ болꙗрѣ ѡт Грꙋю.

И пакъ дахъ господства мꙗ ꙗко да ѡдоржитъ и инни горїи егоже менет сꙗ Тентегъ и инъ Гробъ и инъ Женави Полꙗнъ и Чебанъ и Селанꙗ и Капра, зане видѣхъ господства мꙗ и рꙋкописнъ ѡца моего Радꙋ воиводъ и инъ рꙋкописнъ Негрꙋм воиводъ старевъ писнъ.

И пакъ покꙋпилъ Драгицибъ и ѡт Ситѣ ѡт Ситещи и ѡт Петръ ѡт селъ Лице, ѡт Пискъ съ више до предѣлъ Поꙗни и на востокъ до вода ... Почовалище ... гроши готовъ аспри ... и Добрꙋ ... Драгицибъ и Тоадеревъ съ близнимъ своимъ из Станчꙋ и из Мъцанъ и из близїꙗ своꙗ четирен части ѡт предѣла Почовалище съ грошимъ готовъ ... и единъ конь добри и два кобеци.

И пакъ да держитъ Драгицибъ и Тоадеръ и со близнимъ своимъ и во Галича полъ и Мꙋстищтꙗ [г] третїи частъ и во Жороаче ... и частъ Лꙋпови попомъ надъ всю ... готово асперемъ ҂ьѱ҃ и две краве добре.

И пакъ покꙋпивъ Драгицибъ и Тоадеръ съ близнимъ своимъ и часть достоꙗнїе попа ѡт Никꙋли и ѡт Фрꙋмошен и ѡт Скрада всѣ ѡт вси предѣли Ивановъ поповъ и братовъ его Данъ, зане продавъ ен вишше именниша се на грошїи готовъ ҂в҃ аспре и на н҃ ѡвецъ.

И потомъ дахъ господства мꙗ, ꙗко да держи сїи болꙗрїи више именита сїи достоꙗнїе и цигани непостидни надъ моимъ повеленїе.

Се положихъ и исповедники вси болꙗри господствомъ моимъ; жȣпанъ Станъ вел банъ и жȣпанъ Белчȣнъ вел ворникъ и жȣпанъ Вълчанъ вел логофетъ и Ѹдрѣ вел спатаръ и Нѣгое вел вистїерю и жȣпанъ Татȣл вел комисъ и жȣпанъ Неделко вел столникъ и жȣпанъ Станиславъ вел пахарникъ и жȣпанъ Фрацилъ вел постелникъ.

Исписахъ азъ, Драгомиръ логофътȣл, во градъ Бȣкȣрещовъ, мѣсеца маи г҃, ҂зн҃з.

† Їω Мирча вωивωдъ, милостїю божїю господинъ.

Din mila lui Dumnezeu, Ioan Mircea voievod şi domn a toată Ungrovlahia, fiul lui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor boieri, anume lui Draghiţibă şi lui Toader şi lui Stan şi lui Lupu şi lui Stanciu şi fiilor lor, cîţi Dumnezeu le-a dăruit, ca să le fie moştenire acest pămînt numit al Hirişeştilor tot şi pe semnele vechi şi drepte: la copacul roşu, la Cemna şi apoi spre răsărit, pe Pociovalişte, la piatră, drept la biserica veche şi iarăşi de acolo drept la Gilort şi iar la semn, la copac şi de acolo şi hotarul Poborăştilor tot.

Şi iar am dat domnia mea ca să le fie şi Poborăştii toţi şi cu toţi munţii de la gura Steziei, pe vechile semne, pentru că a cumpărat Draghiţibă şi Toader acest hotar pe 30 de vaci şi boi cornoraţi şi roşii de la Socol ⟨din⟩ Baia de Fier şi de la Neag, cnezul Poborăsc şi şapte sălaşe de ţigani cu [şapte] 7 000 aspri gata.

Şi iar a cumpărat Draghiţibă cu toţi un munte, Buvtă jumătate cu 3 000 de aspri şi 32 de cai buni de la Stanciu, boierul din Gruiu.

Şi iar am dat domnia mea ca să stăpînească şi alţi munţi ai lor care se numesc Teiteg şi altul Groapa şi altul Poiana Muierii şi Ciobanul şi Selanele şi Capra, pentru că am văzut domnia mea şi carte de la mîna tatălui domniei mele şi altă carte de la mîna lui Negru voievod cel Bătrîn.

Şi iar a cumpărat Draghiţibă şi de la Sitea din Siteşti şi de la Petre din satul Liţa, de la Piscu în sus pînă în hotarul Poianei şi spre răsărit pînă în apa ... Pociovalişte ... groşi aspri gata ... şi Dobru ... şi lui Draghiţibă şi lui Toader cu rudele lor de la Stanciu şi de la Măţan şi de la rudele lor patru părţi din hotarul Pociovaliştei cu groşi gata ... şi un cal bun şi doi şoimi.

Şi iar să stăpînească Draghiţibă şi Toader şi cu rudele lor şi în Galicea jumătate şi Mostiştea a treia parte şi în Joroace ... şi partea lui Lupu al popii peste tot ... aspri gata 1 700 şi două vaci bune.

Şi iar a cumpărat Draghiţibă şi Toader cu rudele lor de la Nicula şi partea de moştenire a popii şi din Frumoşei şi din Scrada, toate, din toate hotarele lui Ivan al popii şi ale fratelui lui, Dan, pentru că au vîndut ei cele mai susnumite pe groşi gata 2 000 aspri şi pe 50 de oi.

Şi apoi am dat domnia mea ca să stăpînească aceşti boieri mai susnumiţi aceste moşteniri şi ţigani neclintit, după porunca domniei mele.

Iată am pus şi martori toţi boierii domniei mele: jupan Stan mare ban şi jupan Belciun mare vornic şi jupan Vîlcean mare logofăt şi Udrea mare spătar şi Neagoe mare vistier şi jupan Tatul mare comis şi jupan Nedelco mare stolnic şi jupan Stanislav mare paharnic şi jupan Frăţilă mare postelnic.

Am scris eu, Dragomir logofătul, în cetatea Bucureştilor, luna mai 3, 7057 ⟨1549⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arhivele Statului din Sremski — Karlovci (R.S.F.Iugoslavia), fondul Patriarhiei. Copie făcută de cronicarul bănăţean Nicolae Stoica de Haţeg în 1831, după un original cu rupturi şi părţi ilizibile.

279

1549 (7057) mai 8, Bucureşti.

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ȣггровлахїискои, синъ великаго и добраго Радула воеводȣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Радулȣ ѡт Пешчана със братїꙗм и синовом его и Стоикъв със братїꙗм и синовим его и Данȣ съ братїꙗм и синовим их Добре сь братїꙗм и синовим их и Минцикъв съ братїꙗм и синовим их и Драгȣлȣ съ братїꙗм и синовим их и Лȣпȣлȣ съ братїꙗм и синовим их, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Божоръщ нихнȣ дел въса и съ вьсѣм хотарем, занеже им ест стара и права ѡчина и дѣдїна.

А потом, имали сȣт Радул със четѡм его сърѣнїе със Станчюл и със Стоика и със попа ѡт Паде и със Стоꙗн и със Стънилъ и със Лаеш и съ нихнȣ чатȣ прѣд господства ми. И тако прѣше Стан и Стоика и нихнȣ чатȣ въса како да ѡткинет ѡт ѡчина Бȣжоращев едно место еже се зовет Матка Лȣподиев, да га прилепит ѡт ѡчина Пискȣпещилор. А господство ми гледах и сȣдих их съ въси честитими правителїем господства ми по правдȣ и по закон и дадох господство ми Станȣ и Стоикъв и четом их више речени закон в҃ї болѣри, да заклет радї више речена ѡчина. И заклели сȣт и ѡткинȣли сȣ то стар хотар и ȣзели сȣт по Валѣ Лȣподиев, по маткъ.

А потом, ȣзеше Радул и Стоика и Дан и Добре и Миницика и Драгȣл и Лȣпȣл закон кд болѣри, да заклет над теи в҃ї болѣри. И заклели сȣт Радул със четѡм его със к҃д болъри, а Стан и Стоика и попа ѡт Падѣ и Стоꙗн и Стънилъ и Лаеш и них чатȣ ѡсташе ѡт закон [ѡт закон] ѡт прѣд господства ми и ѡт прѣд въсѣми честитими правителїем господства ми.

А потом, извадили сȣт Радул съ еговȣ чатȣ и съ хотарник еже их съм дал господство ми по ѡни нихни съперницї ѡт по Матка Въеи, по ȣста Стрѫмбеи по стари хотари и по Потокȣ Плопилор, таже ѡт тȣд, по дѣл, до хотарȣл Стрѫмбеен и до хотарȣл Бръдетȣлȣи, како веке Стан и еговȣ чатȣ въса метѣх да не имат въ вѣки.

Сего радї и господство ми дадох Радулȣ и Стоикъв и Данȣ и Добре и Миницикъв и Драгȣлȣв и Лȣпȣлѡв више рече<нїи>, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ, ним и сино<вом им> и виȣком и прѣвнȣчетѡм им. И въ них пръдалника да нѣст въ вѣки, нȣ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотькновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдїтелїе поставлѣх господство ми: жȣпан Стан велики бан Жилски и жȣпан Вѣлчю вели дворник и жȣпан Влъчанȣл велики лѡгѡфет и Нѣгое вистїар и Индрѣ спътар и Татȣл комис и Стънислав пехарник и Неделко столник и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Влъчанȣл велики лѡгѡфет.

И аз, Братȣл ѡт Нецещи писац, еже написах въ настоещїи град рекшеми Бȣкȣрещи, мѣсеца маие и дьни, ѡт Адама текȣщаго лѣтѡм въ лѣт ҂зн҃з.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Radul din Peşceana cu fraţii lui şi fiii lui şi lui Stoica cu fraţii şi fiii lui şi lui Dan cu fraţii şi fiii lui şi Dobre cu fraţii şi fiii lui şi lui Minţica cu fraţii şi fiii lui şi lui Dragul cu fraţii şi fiii lui şi lui Lupul cu fraţii şi fiii lui, ca să le fie ocină la Bojorăşti toată partea lor şi cu toate hotarele, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, Radul cu ceata lui a avut pîră cu Stanciul şi cu Stoica şi cu popa din Pade şi cu Stoian şi cu Stănilă şi cu Laeş şi cu ceata lor înaintea domniei mele. Şi aşa pîrau Stan şi Stoica şi toată ceata lor, ca să scoată din ocina Bujorăştilor un loc care se cheamă Matca Lupoanei, să o lipească de ocina Piscupeştilor.

Iar domnia mea am cercetat şi i-am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea lui Stan şi lui Stoica şi cetei lor mai sus-zise lege 12 boieri, să jure pentru această ocină mai sus-zisă. Şi au jurat şi au scos acel hotar vechi şi au luat pe Valea Lupoanei, pe matcă.

Iar apoi, au luat Radul şi Stoica şi Dan şi Dobre şi Minţica şi Dragul şi Lupul lege 24 boieri, să jure peste acei 12 boieri. Şi au jurat Radul cu ceata lui cu 24 boieri, iar Stan şi Stoica şi popa din Pade şi Stoian şi Stănilă şi Laeş şi ceata lor au rămas de lege dinaintea domniei mele şi dinaintea tuturor cinstiţilor dregători ai domniei mele.

Iar apoi, Radul cu ceata lui şi cu hotarnicul pe care l-am dat domnia mea au scos pe pîrîşii lor de pe Matca Văiei, pe Gura Strîmbei, pe vechile hotare şi pe Pîrîul Plopilor, apoi de acolo, pe deal, la hotarul Strîmbei şi pînă la hotarul Brădetului, ca Stan şi ceata lui mai mult amestec să nu aibă în veci.

Pentru aceasta şi domnia mea am dat lui Radul şi lui Stoica şi lui Dan şi lui Dobre şi lui Minţica şi lui Dragul şi lui Lupul mai sus-zişi, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi între ei prădalica să nu fie în veci, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Neagoe vistier şi Indrea spătar şi Tatul comis şi Stă<ni>slav paharnic şi Nedelco stolnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Şi eu, Bratul din Negeşti piseţul, care am scris în cetatea de scaun numită Bucureşti, luna mai 8 zile, de la Adam cursul anilor în anul 7057 <1549>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul judeţean Gorj, nr. 24. Orig., perg. (30,5 × 47), pecete timbrată, căzută. EDIŢII. Slav. şi trad. Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 122—124.

280 <1549—1552> mai 22, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земли Ѹггровлахїискою, синъ великаго и прѣдобраго Радȣла воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слȣг господства ми Нѣгȣл и съ них синови си, елицї им Богъ припȣстит, іакоже да им ест ѡчинȣ ѡт ȣста Єлани Рибник и до изворȣл Кътъȣцȣлѡв и до изворȣл Бъниеи Релѣ дела ѡт из гор половина, варе елика се хтет избрати, понеже покȣпи Нѣгȣл ѡт ȣнкам си Фръга за ₓа͞р аспри готови. И дела ȣнкам си Нѣгȣлѡв въса, ѡт вода и ѡт сȣхо, понеже покȣпи Нѣгȣл ѡт ȣнкам си Нѣгȣл за ₓа͞р аспри готови. И паки покȣпи Нѣгȣл дел ȣнкам си Нѣкȣлев въсах за ₓа͞р аспри готови. И паки покȣпи Нѣгȣл делаа братом си Ѡпрев за ₓа͞р аспри готови.

И паки покȣпи Нѣгȣл ѡт синови Нѣкȣлев ѡчинȣ ѡт Тѫмпѣни ѡт Фръга и ѡт Барбȣл за ₓд͞т аспри ѡт сребро, ѡт въсех хотаром.

И паки да им ест ѡчинȣ ȣ Тѫмбоещи, ѡт дела Мȣшатов фаȣрȣл половина и със винограде и мѣсто за кȣке и ȣ ѡгорȣ и мѣсто ѡт горъ, варе елика се избрати ѡт дединȣ и ѡт кȣпованїе, понеже Мȣшат а ѡн побратит по Мерeȣца ѡт свои добром волю; а Меръȣца а ѡн извадит ѡт вир ищеже дават р͞ аспри готови и една мех за сир и една слѫнина ѡт мѣсȣ и една кожок за з͞ аспри.

И паки покȣпи Иван ѡт Тѫмпѣни една ачиганкъ, на име Марїнка, ѡт Стоика ѡт Кълимънещи, за ѱ҃о аспри. И паки покȣпи едни ациган, по име Пътрȣ, ѡт Стан ѡт Прочькъ, за ҂а҃ аспри. Ищеже сȣт били покȣпени теи ацигани въ дьни покоинаго Радꙋла воиводȣ по великȣ гладȣ ѡт през планина и ѡт Ханъш Ѹнгȣрȣл ѡт Сибию, за по ѕ҃ кълове ѡт жито р҃ цѣна ест една кълъ по м҃ аспри и по д҃ свини тълъсти и едни свин по р҃ аспри.

А потом ...[1] ѡт Къндещи тѫкмеж със анепсеїи Ѡанчев и със анепсеїе Голицев, понеже га ест дал Татȣл една ациганкъ по едни ациган анепсеїи Ѡанчев и на анепсеи Голицев, да сътворише дети; а ѡни разделише а тиези дети ȣ двѣи, ере тиези цигани, а ѡни прѣбивали кȣпно петнадесет лѣт и сътворише д҃ момци и в҃ дъщире. Таже и раздели се и ȣзеше Татȣл циганка-ши и със двѣ момци и една дъщира, анепсеїи Ѡанчев и анепсеи Голицѣи а ѡни си ȣзимат а негов циган и със двѣ момци и а҃ дъщира.

И паки покȣпи Нѣгȣл ѡчинȣ ȣ Тѫмпѣни, ѡт дел ȣикам си Фръгъв к҃ сежени, за ҂дф҃ аспри.

Сего радї, им дадох и господство ми, ѩкоже да им ест ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, им и синовом им и внȣком им и прѣвнȣчитом им и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господства ми: жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Бѣлчо велики дворник и жȣпан Блъчанȣл велики лѡгѡфет и жȣпан Нѣгое вистїер, Идрѣ спатар и Стънислав пехарник и Неделко столник и Татȣл комис и Фръцилъ постелник. Исправник, Блъчанȣл велики логофет.

И аз, Бръсѣи, еже написах въ настол град Бȣкȣрещи, мѣсеца маи кв҃ дьни и ѡт Адама текȣща лѣтомо ҂знѕ҃.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Neagul şi cu fiii săi, cîţi îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină din gura Rîmnicului Sărat şi pînă la izvorul Cătăuţului şi pînă la izvorul Văii Rele partea de sus, jumătate, oricît se va alege, pentru că a cumpărat Neagul de la unchiul său Frăga, pentru 1 100 aspri gata. Şi partea unchiului său Neagul toată, din apă şi din uscat, pentru că a cumpărat-o Neagul de la unchiul său Neagul, pentru 1 100 aspri gata. Şi iarăşi a cumpărat Neagul partea unchiului său Necula toată pentru 1 100 aspri gata. Şi iarăşi a cumpărat Neagul partea fratelui său Oprea pentru 1 100 aspri gata.

Şi iarăşi a cumpărat Neagul de la fiii lui Necula ocină din Tîmpeni de la Frăga şi de la Barbul pentru 4 300 aspri de argint, de peste tot hotarul.

Şi iarăşi să-i fie ocină la Tîmboeşti, din partea lui Muşat faurul jumătate şi cu vii şi cu locul de casă şi un ogor şi locul din deal, oricît se va alege, din moştenire şi din cumpărătură, pentru că Muşat, el a înfrăţit pe Mereuţă de a lui bunăvoie; iar Merăuţă l-a scos de la bir şi i-a mai dat 100 aspri gata şi un burduf de brînză şi o slănină de carne şi un cojoc de 60 aspri.

Şi iarăşi a cumpărat Ivan din Tîmpeni o ţigancă, anume Mariica, de la Stoica din Călimăneşti pentru 770 aspri. Şi iarăşi a cumpărat un ţigan, anume Pătru, de la Stan din Procică pentru 1 000 aspri. Şi încă au fost cumpăraţi acei ţigani în zilele răposatului Radul voievod, pe mare foamete, de peste munte de la Hanăş Ungurul din Sibiu pentru 6 găleţi de grîu şi preţul unei găleţi cîte 40 aspri şi pe 4 porci graşi şi un porc cîte 100 aspri.

Iar apoi, ...[1] din Cîndeşti întocmire cu nepoţii lui Oancea şi cu nepoţii lui Goliţă, pentru că a dat Tatul o ţigancă după un ţigan al nepoţilor lui Oancea şi al nepoţilor lui Goliţă, ca să facă copii; iar ei au împărţit acei copii în două, căci acei ţigani, ei au petrecut împreună 15 ani şi au făcut 4 băieţi şi 2 fete. Deci i-au împărţit: şi Tatul a luat pe ţiganca lui şi cu doi băieţi şi o fată şi nepoţii lui Oancea şi nepoţii lui Goliţă şi-au luat ţiganul lor şi cu doi băieţi şi o fată.

Şi iar a cumpărat Neagul ocină la Tîmpeni 20 stînjeni din partea unchiului său Frăga pentru 1 500 aspri.

De aceea, i-am dat şi domnia mea, ca să-i fie ocină şi de ohabă, lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Belcio mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi jupan Neagoe vistier, Idrea spătar şi Stănislav paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Şi eu, Bîrsean, care am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna mai 22 zile şi de la Adam cursul anilor 7056 <1548 .

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 551 (Ep. Buzău, IV/1). Orig., perg. (30 × 43,5), pecete timbrată. Cu o traducere din 1850; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 387.
Văleatul greşit; datat după divan.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 378—379 (sub 1548).

---

[1] Loc rupt.

---

281 1549 (7057) iunie 6, Bucureşti.

† Милостие божїею, Їѡ Мирчѣ воевода и господинъ въсое Ѹггровлахинское земле, синъ прѣдобраго и великаго Радула воевода. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми Гȣлев и Тȣдор и съ них синове елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинъ ȣ Бъдѣни ѡт дел Вишен половинъ ѡт ѡчинȣ, понеже ест побратил Виша по више речени людїе над негова ѡчина, а сеже людїе именити писани Гȣлѣ и Тȣдор, а ѡни ȣложише и побратише по Виша над иновем комате, или мало или много, али ѡт при дьни Радула воевода Калȣгера, како да сȣт ѡколо три братїе неразделени въ вѣки.

А потом, имаше прѣнїе пред господства ми Гȣлѣ и Тȣдор със Виша. И тако преше Виша ере не ест побратил никогоже над таꙗ више речена ѡчина, анȣ ȣфатише се за бьхж. Тем ради, гледах и сȣдї по правдȣ 'и дадох господство ми Гȣлен и Тȣдоров закон в҃ї болѣри, да' заклет како их ест побратил над више реченаго ѡчина Виша ѡт негово добром волю. И тако их донесоше пред господство ми и заклеше.

И ȣ тем, Виша ȣфатише се ѡт закон и тако мȣ дадох господство ми к҃д болѣри, над закон Гȣлен и Тȣдоров, како да ѡткръвих тензе в҃ї болѣри. И поставише дьнъ на Възнесенїе Христово. Такогере на сорок не могоше донесити клетовци, анȣ парисаше га ѡт дома. Тем ради, ѡсташе Виша ѡт закон ѡт пред господство ми, а сеже людїе именити писани ѡправдише се ѡт пред господство ми.

Сего радї, дадох и господство ми Гȣлен и Тȣдоров и съ них синове, ꙗкоже да им ест више речена ѡчина въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, им и синовом им и вноком и прѣвнȣчетом им и не ѡт когоже непоколѣбимо, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелие поставлѣем господство ми: жꙋпан Стан велики бан Кралевски и жꙋпан Бѣлчо велики дворник и жꙋпан Блъчанꙋл велики логофет и Идрѣ спатар и Нѣгое вистиꙗр и Татꙋл комис и Стънислав пеҳарник и Недѣлко столник и Фрънилъ велики постелник. Исправник, Стан велики бан.

И аз, Миҳꙋл ѡт Тръговище диꙗк, ꙗже начертаҳ въ настолни градꙋ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца юнїе ѕ҃ дьни, ѡт Ꙗдама текꙋщаго, въ лѣто ҂з҃нз

† Їѡ Мїрчѣ вѡевѡда, милостїѧ божїѧ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Gulea și lui Tudor și cu fiii lor, cîți Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Bădeni din partea Vișei jumătate de ocină[1], pentru că a înfrățit Vișa pe mai sus-zișii oameni pe ocina ei, iar acești oameni scriși anume, Gulea și Tudor, ei au așezat și au înfrățit pe Vișa pe averile lor, puține sau multe, însă în zilele lui Radul voievod Călugărul, ca să fie la un loc trei frați nedespărțiți în veci.

Iar apoi, Gulea și Tudor au avut pîră înaintea domniei mele cu Vișa. Și așa pîra Vișa că n-a înfrățit pe nimeni pe acea mai sus-zisă ocină, și s-a apucat de tăgadă. De aceea, am cercetat și am judecat după dreptate și am dat domnia mea lui Gulea și lui Tudor lege 12 boieri, să jure că i-a înfrățit Vișa pe mai sus-zisa ocină de a ei bunăvoie. Și astfel i-au adus înaintea domniei mele și au jurat.

Și întru aceasta, Vișa s-a apucat de lege și astfel domnia mea i-am dat 24 boieri, peste legea lui Gulea și a lui Tudor, ca să înfrîngă pe acei 12 boieri. Și au pus zi la înălțarea lui Hristos. Astfel, la soroc n-au putut aduce jurătorii, ci au fugit de acasă. De aceea, a rămas Vișa de lege dinaintea domniei mele, iar acești oameni scriși anume s-au îndreptățit dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat și domnia mea lui Gulea și lui Tudor și cu fiii lor, ca să le fie mai sus-zisa ocină de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei și jupan Belciu mare vornic și jupan Vîlceanul mare logofăt și Idrea spătar și Neagoe vistier și Tatul comis și Stănislav paharnic și Nedelco stolnic și Frățilă mare postelnic. Ispravnic, Stan mare ban.

Și eu, Mihul diacul din Tîrgoviște, care am scris în cetatea de scaun București, în luna iunie 6 zile, de la Adam curgători, în anul 7057 ⟨1549⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 559 (Ep. Buzău, XVI/4). Orig., perg. (25,5 × 39), pecete timbrată. Cu o traducere din 1862.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.,B*, 394.

---

[1] Cuvintele: половинъ ѡт ѡчинꙋ (jumătate de ocină), adăugate ulterior pe loc răzuit.

282

1549 (7057) iunie 9.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земли Ꙋггровлаҳискои, синъ велика⟨го⟩ и добраго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїꙗ повелѣнїе господства ми слꙋзем господства ми, Митрен и Грозен, ꙗкоже да им сꙋт ѡчинꙋ ꙋ Дръгничѣни въса и съ въса ҳотарѡм, понеже им сꙋт стара и права ѡчинꙋ, дѣдїнꙋ.

А потѡм, имат прꙋ със Копач и Мошꙋл. И тако прѣше Копач и Мошꙋл, како да ꙋзимает ѡчинꙋ ѡт Митрѣ и ѡт Грозѣ. А господство ми ꙋ тем сꙋдихмо по правꙋ и по законꙋ и дадох господство ми Митрев и Грозев закон в҃ї болѣри и хотарник Дан ѡт Стꙋдина, тере хотъръсат. И доноси Митрѣ и Грозѣ тези в҃ї болѣри прѣд господства ми, тере заклет и мартꙋрисат по иихне дꙋше како не имат Копач и Мошꙋл не едно метѣх със тае ѡчинꙋ и не сꙋт дали една дешꙋгꙋбина, краве ч҃, къда сꙋт бил ꙋбиет едно чловѣкꙋ по тае ѡчина, анꙋ сꙋт билӥ дали тое дешꙋгꙋбина кои сꙋт били виновати, а Копач и Мꙋшꙋл не ест дали не една крава. Сего радї, по векю метѣх да не имат Копач и Мошꙋл със тае ѡчина. А кои се мнит крив, да ꙋзимат <зако>[1]н ѡт прѣд господства ми к҃д болѣри над дрꙋга закон. Сего радї ѡсташе Копач и Мошꙋл ѡт закон.

Сежо радї, дадох и господство ми Митрев и Грозев, ꙗкоже да им с<ꙋт въ ѡчинꙋ>[1] и въ ѡхабꙋ, им и синови им и не ѡт когоже непотокновено, пѡризмо господства ми.

Сиже и сведѣтелїе поставлѣемꙋ[2] <господства ми>[1]: жꙋпан Стан велики бан Жилски и жꙋпан Бѣлчо велики дворник и жꙋпан Влъчѣнꙋл велики логѡфета и Нѣгое вистиıар и Идрѣ спатар и Стънислав пехарник и Недѣлко столник и Татꙋл комис. Исправник, Фръцилъ велики постелник.

Пис мѣсеца юнїе ѳ дьни, въ лѣт з҃нз.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Mitrea şi lui Grozea, ca să le fie toată ocina în Drăghiceni şi cu tot hotarul, fiindcă le este lor veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut pîră cu Copaciu şi cu Moşul. Şi astfel au pîrît Copaciu şi Moşul, ca să ia ocina de la Mitrea şi de la Grozea. Şi domnia mea întru aceasta am judecat după dreptate şi după lege şi am dat domnia mea lui Mitrea şi lui Grozea lege 12 boieri şi hotarnic pe Dan din Studina, ca să hotărnicească. Şi au adus Mitrea şi Grozea aceşti 12 boieri înaintea domniei mele de au jurat şi au mărturisit pe sufletele lor cum nu au Copaciu şi Moşul nici un amestec cu această ocină şi n-au dat o duşegubină 90 de vaci cînd s-a fost ucis un om pe acea ocină, ci au fost dat acea duşegubină cei care au fost vinovaţi, iar Copaciu şi Moşul n-au dat nici o vacă. De aceea, Copaciu şi Moşul mai mult să nu aibă amestec cu această ocină. Iar cui i se pare strîmb, să ia lege înaintea domniei mele 24 boieri peste cealaltă lege. De aceea, au rămas Copaciu şi Moşul de lege.

De aceea, am dat şi domnia mea lui Mitrea şi lui Grozea, ca să le fie ⟨de ocină [1] şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem ⟨domnia mea [1]: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Neagoe vistier şi Idrea spătar şi Stănislav paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis. Ispravnic, Frăţilă mare postelnic.

Scris în luna iunie 9 zile, în anul 7057 ⟨1549 .

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CLXXXVII/3. Orig., hîrtie (31 × 21), pecete timbrată, căzută.

EDIŢII. Slav şi trad. Ghibănescu, *Codrescu*, IV, 115—117. Trad. *D.I.R.*, *B*, 395.

---

[1] Loc rupt.

[2] În original: поставлѣмꙋ.

† Милостию божию, Іѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Ѹгровлахиское, синъ великаго и прѣдобраго Радѵл воиводе. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми ѡвемзи чловеци по име: Влад съ синови си, Мареш и Нанꙋл [1] и Иѡн съ синови си и Въсню съ синови си и Нѣгое съ синови си, Радое съ дъщера си, Ѡпрѣ и съ синови си, Пътрꙋ съ синови си, Семенꙋ и Бадѣ и съ них синови си, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Стръмба и ꙋ Ловꙋ варе елика се хтет изврати нихню ѡчинꙋ въса, занеже им ест стара и права ѡчинꙋ, дѣдинꙋ ещеже ѿ при дьни Влада воивода Калꙋгера, анꙋ им ест била книга за дѣдинꙋ жежена ꙋ едно кꙋке. Тем радї сътворише и поновише книгꙋ за дѣдинꙋ ꙋ пред господства ми.

И паки Ѡпрѣ ꙋложи и побрати по Нанꙋ съ синови си над негова ѡчинꙋ, над половинꙋ, ꙋ Стръмба и ꙋ Лов. а Нанꙋл даде Ѡпрев ф҃ аспри готови; еще сꙋт били побратили ꙋ пред Радѵла воевода еже погибе на Рибникꙋ.

И паки Пътрꙋ съ синови си да мꙋ и ест ѡчинꙋ ѿ дел брат емꙋ Въсню, ѡчинꙋ за с҃ аспри, ере ѡ плати ѿ бир съ с҃ аспри готови и дел братꙋ си Иѡн, занеже ѡ изваде ѿ бир със л҃е аспри.

Сего радї, им дадох и господство ми, ꙗкоже да им сꙋт въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, <ним> и синовом им, вꙋнꙋком и прѣвнꙋчетом им. И въ них прѣдалика да нѣст, нꙋ да ест ѡставшем им. И ни ѿ когоже непотакновено, по реч господства ми.

Сеже сведетелие: жꙋпан Стан велики бан Кралевски и жꙋпан Бѣлчо велики дворник и жꙋпан Влъчанꙋл велики лѡгѡфет и Идрѣ велики спатар и Нѣгое вел вистиꙗр и Воико вел пехарник [2] и Неделко вел столник и Татꙋл велики комис и Фръцилъ вел постелник. Исправник, Влъчанꙋл велики лѡгѡфет.

И аз, Стан, писах ꙋ Бꙋкꙋрещи, мѣсеца юнїе к҃в дьни, в лѣт ҂зн҃з.

† Іѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume: Vlad cu fiii săi, Mareş şi Nanul[1] şi Ion, cu fiii lor şi lui Văsiiu cu fiii săi şi Neagoe cu fiii săi, Radoe cu fiica sa, Oprea şi cu fiii săi, Pătru cu fiii săi, lui Semen şi Badea şi cu fiii săi, ca să le fie ocină în Strîmba şi în Lovu, oricît se va alege ocina lor, toată, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină, încă din zilele lui Vlad voievod Călugărul, ci le-a fost arsă cartea de moştenire într-o casă. De aceea, au făcut şi au înnoit cartea de moştenire înaintea domniei mele.

Şi iarăşi Oprea a aşezat şi a înfrăţit pe Nanul cu fiii săi peste ocina lui, peste jumătate, în Strîmba şi în Lovu, iar Nanul a dat lui Oprea 500 aspri gata; încă s-au înfrăţit înaintea lui Radul voievod care a pierit la Rîmnic.

Şi iarăşi lui Pătru cu fiii săi să-i fie ocină din partea fratelui său Văsiiu ocină pentru 200 aspri, căci a plătit-o de bir cu 200 aspri gata şi partea fratelui său Ion, pentru că a scos-o de la bir cu 35 de aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie lor de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată martori: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Belcio mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Idrea mare spătar şi Neagoe mare vistier şi Voico mare paharnic[2] şi Nedelco mare stolnic şi Tatul mare comis şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Şi eu, Stan, am scris în Bucureşti, luna iunie 22 zile, în anul 7057 ⟨1549⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 560 (Ep. Rîmnic, C/2). Orig., perg. (21 × 35), pecete timbrată. Cu două traduceri, din 1902 şi 1914.

EDIŢII. Slav şi trad. Ştefulescu, *Strîmba*, 13—15. Trad. *D.I.R.*, *B*, 395—396. Facs. *ibidem*, 529.

---

[1] Cuvînt scris deasupra rîndului.
[2] În loc de: „ fost mare paharnic“.

---

284 ⟨1549 septembrie 1 — 1550 august 31⟩ 7058, Bucureşti.

† Милостїю божиею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Ꙋггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋла воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слȣзем господства ми А҆лбȣл съ братиꙗ си и Юга съ братиꙗ си и Роман съ братиꙗ си и Станчюл със братиꙗ си и Могош съ братиꙗ си и съ них синови, елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Кръстиенещи, нихнȣ дел, варе елика се хтет избрати, понеже им ест стара и права ѡчина, дѣдїна. А҆ потом, покȣпише ѡчинȣ ȣ Кръстиенещи ѡт дел Дѣтковȣ половинȣ понеже покȣпише за ҂а҃ аспри. И паки покȣпише ѡт Кръжъѡае дел Кръвъцев и дел Радославѡв, али тъчїю ȣ седалище, за ҂аф҃ аспри.

А҆ потом сȣт притисиȣли калȣгери ѡт монастир ѡт А҆ргиш по више именити людїе, таже им ест расипали село ȣ неговȣ силост при дьни Радȣла воевода Калȣгера и изметинили сȣт асприи калогерии више речениим чловѣци над дел Кривъцов и над дел Радославов. И потом имаше прѣнїе прѣд господства ми; таже сице прѣше калогери како ест била дел Кривъцов и Радославов нихнȣ дѣдинȣ. А҆ ȣ тем, господство ми сȣдих по правдȣ и по ⟨за⟩кон, със въсими чиститими правителїе господства ми и видѣх господство ми како сȣт били притеснен̈и више речени люд̈ї ѡт калȣгери.

Таже, дадох и господство ми А҆лбȣл [1] съ братиꙗ и Юга съ братиꙗ си и Роман съ братиꙗ си и Станчюл съ братиꙗм си и Могош ⟨съ братиꙗм си и съ них синови . . . въса . . . и ȣзех ѡт них аспрїи еже сȣт метнȣли . . .

⟨Сего радї, дадох⟩ и господства ми више речениим людї, ꙗкоже да им ест ⟨въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч⟩ господства ми.

Сеже и свѣдетелїе поставлѣем . . . ⟨постел⟩ник. Исправник, Блъчанȣл велики лѡгѡфет.

. . . Бȣкȣрещи, мѣсеца . . . дьни . . . ҂зни҃.

⟨† Їѡ Мирча⟩ вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele: Albul cu fraţii săi şi Iuga cu fraţii săi şi Roman cu fraţii săi şi Stanciul cu fraţii săi şi Mogoş cu fraţii săi şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Cîrstieneşti partea lor, oricît se va alege, pentru că le este veche şi dreaptă ocină, dedină. Iar apoi au cumpărat ocină în Cîrstieneşti din partea lui Detco jumătate, pentru că au cumpărat-o pentru 1 000 de aspri. Şi iarăşi au cumpărat de la Cîrjoae partea lui Crivăţ şi partea lui Radoslav, însă numai în vatră, pentru 1 500 aspri.

Iar apoi călugării de la mănăstirea Argeş au cotropit pe mai sus-numiţii oameni, de le-au risipit satul cu sila în zilele lui Radu voievod Călugărul şi au lepădat călugării asprii mai sus-zişilor oameni pe partea lui Crivăţ şi pe partea lui Radoslav. Şi apoi au avut pîră înaintea domniei mele: deci aşa pîrau călugării că partea lui Crivăț și a lui Radoslav a fost dedina lor. Iar întru aceasta, domnia mea am judecat după dreptate și după lege cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am văzut domnia mea că au fost cotropiți mai sus-zișii oameni de călugări. Deci am dat domnia mea lui Albul[1] cu frații și lui Iuga cu frații săi și lui Roman cu frații săi și lui Stanciul cu frații săi și lui Mogoș ⟨cu frații săi și cu fiii lor ...⟩ toată ... și am luat de la ei asprii pe care-i lepădaseră...

⟨De aceea, am dat⟩ și domnia mea mai sus-zișilor oameni, ca să le fie ⟨de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa⟩ domniei mele.

Iată și martori punem ... postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

... București, luna ... zile ... 7058 ⟨1549—1550⟩.

⟨† Io Mircea⟩ voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 571 (Ep. Argeș, XLIV/8). Orig., hîrtie (40,5 × 28), rupt, pecete timbrată. Cu o traducere din 1911. Copie slavă ibidem, ms. 708, f. 359.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 396—397.

---

[1] Peste cuvîntul: „Albul“ s-a scris: „Radoslav“.

---

285 1550 (7058) februarie 21, București.

† Милостїю божїю, Іѡ Мирча воевода и господинъ въсȣе земле Ѹгрȣвла<хи>[1]ское, синъ великаго, прѣдобраго Радȣл воевода. Дават господства ми сїю повеленїе господства ми слȣзем господства ми Ѧлбȣтъ и Идрѣ, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ ȣ Рȣшецȣ, вари колико се хтет избрати ѡт дел Радȣл пръкълабȣ, понеже мȣ ест стара и права ѡчинȣ и дѣдина.

Ѧ потом, имаше Ѧлботȣ и Идрѣ пренїе прѣд господства ми със Кодою и Тоадер и Матос и Мирча. И тако прѣше прѣд господства ми Кодою и Тоадер и Матос и Мирча како имат ѡчинȣ прѣтиснила ȣ Рошецȣ ѡт Радȣл пръкълабȣ, а господства ми сȣдїх мȣ и гледах мȣ със въсеми чиститими правителю господства ми и прочи<та>х мȣ и книге Басараба воевода <и> изнаидох господства ми како ест заклелъ Радȣл пръкълабȣл ющеже прѣд дьни Радȣл воевода Стараго със к҃д болѣри, како ест права <и стара>[1] д<ѣдин>[1]а ѡчинȣ Рȣшецȣ. И ѡт прѣд господства ми ѡсташе ѡт закон Кодою и Тоадер и Матос и Мирча.

Сего радї, их дадох господства ми слȣзем господства ми Ѧлботъ и Идрѣ, ꙗкоже да мȣ ест ѡчинȣ и ѡхабȣ, нем и синъви им и вноком и прѣвночетом и не ѡт когоже непотъкновенȣ, по реч господства ми.

Сеже свѣдѣтели поставлѣним господства ми: жȣпан Стан велики бан, жȣпан Белчю велики дворнек и жȣпан Елъчанȣл велики лѡгѡфет, жȣпан Идрѣ велики спатар, Нѣгое велики вистиıар, Стънислав пехарник, Неделко столнек и Фръцелъ велики постелник.

Пис ȣ градȣ Бȣкȣреще, мѣсеца феврȣарїе к҃а дьни, въ лѣт ҂з҃ни.

† Їѡ Мирча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui, preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domniei mele, lui Albotă și lui Idrea, ca să le fie ocină în Rușețu, oricît se va alege din partea lui Radul pîrcălabul, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar apoi, au avut Albotă şi Idrea pîră înaintea domniei mele cu Codoiu şi Toader şi Matos şi Mircea. Şi aşa pîrau înaintea domniei mele Codoiu şi Toader şi Matos şi Mircea că au avut ocină în Ruşeţu cotropită de către Radul pîrcălabul, iar domnia mea am judecat şi am cercetat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am citit şi cartea lui Basarab voievod şi am aflat domnia mea că a jurat Radul pîrcălabul încă în zilele lui Radul voievod cel Bătrîn, cu 24 de boieri, că îi este dreaptă <şi veche dedină>[1] ocina Ruşeţu. Şi au rămas de lege şi dinaintea domniei mele Codoiu şi Toader şi Matos şi Mircea.

De aceea, le-am dat domnia mea slugilor domniei mele Albotă şi Idrea, ca să le fie ocină şi ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi jupan Idrea mare spătar, Neagoe mare vistier, Stănislav paharnic, Nedelco stolnic şi Frăţilă mare postelnic.

Scris în cetatea Bucureşti, în luna februarie 21 zile, în anul 7058 <1550>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 561 (Ep. Buzău, LXXXVIII/1). Orig., hîrtie (30,5 × 21) pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1852; altă traducere ibidem, ms. 171, f. 416.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 397. Facs. *ibidem*, 530.

---

[1] Loc rupt.

286 1550 (7058) martie 9.

... Степанꙋ письцꙋ и жꙋпаннце его, Параскивеи и шꙋрꙋ егов, Дꙋмитрꙋ и сь них сннови ...[1], ꙗкоже да им ест ѡчние ꙋ селе по име Ѧлꙋнꙋ и ꙋ Бане и ...[1] ꙋ Половраџї ...[1] колике сꙋт биле Радулов ѡт Бане и жꙋпаннцев его ...[1], али дел тьстꙋ Степановꙋ, по име Дꙋма ...[1] нꙋ биле сꙋт притеснꙋте ѡт братїи Дꙋмев, ѥже сꙋт ꙋнкех Дꙋмитров и Параскивии, занеже сꙋт били ѡстали малахни ѡт ѡца своего, Дꙋма.

Ѧ потом, ꙋнци Дꙋмитров и Параскивии изгꙋбише више речене селе ...[1] със зла хитлѣнство ѡт къ господство ми ...

Ѧ потом, прїиде Степан и шꙋрꙋ его, Дꙋмитрꙋ ...[1] и просише ѡт господства ми дел ѡцꙋ своем, Дꙋмев ...[1] и слꙋжба радї что ест послꙋжил Степан господствꙋ ми и занеже им ест биле и праве и старе ѡчине и дѣдїне.

Сего радї и господство ми дадох Степанꙋ ...[1] и шꙋре его, <Дꙋмитрꙋ>[1], ꙗкоже да мꙋ сꙋт више речене делове Дꙋмев ...[1]

<мѣсеца мартїе ѳ дьни, въ лѣт ҂ꙁни>.

... lui Stepan piseţ şi jupaniţei lui, Paraschiva şi cumnatului lui, Dumitru şi cu fiii lor...[1] ca să le fie ocine în satele anume Alunu şi în Baia şi...[1] în Polovragi...[1] cîte au fost ale lui Radul din Baia şi ale jupaniţei lui...[1] însă partea socrului lui Stepan anume Duma...[1] ci au fost cotropite de fraţii lui Duma, unchii lui Dumitru şi ai Paraschivei, pentru că au rămas mici de tatăl lor, Duma.

Iar apoi, unchii lui Dumitru şi ai Paraschivei au pierdut mai sus-zisele sate...[1] cu rea hiclenie de către domnia mea...[1]

Iar apoi, au venit Stepan şi cumnatul lui, Dumitru...[1] şi au cerut de la domnia mea partea tatălui lor, Duma...[1] şi pentru slujba ce a slujit Stepan domniei mele şi pentru că au fost ale lor drepte şi vechi ocine şi dedine.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea lui Stepan şi cumnatului lui ⟨Dumitru⟩[1] ca să le fie lor mai sus-zisele părţi ale lui Duma...[1]

⟨... luna martie 9 zile, în anul 7058 ⟨1550⟩.

După Ştefulescu, *Gorjul ist.*, p. 2—3 şi *Polovragii*, p. 24, cu anul 1554.

---

[1] Loc alb în textul editorului.

287

1550 (7058) aprilie 9, Bucureşti.

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои Ѹггровлахїискои земли, синъ великаго и прѣдобраго Радѵла воиводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомȣ и божественомȣ монастирȣ глаголемии Говора, идеже ест храм прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владїчице нашеи Богородице и присно девѣи Марїе и чьстное еи ȣспенїе, ꙗкоже да и ест ѡчинȣ ȣ Нънъшещї ȣ ȣста Тополовѡв, иихна дел въса варе елика се хтет избрати и ѡт водȣ и ѡт горȣ и' воденице, понеже им сȣт стара и права ѡчина и дѣдїна, али покȣпена ещеже ѡт при дьни покоинаго Блада воевод Калȣгера и покоинаго ми родїтелю господства ми Радѵла воиводȣ.

Ꙗ потѡм, имали сȣт съпрѣнїе ѡтцȣ егȣмен кѵр Ѳеѡдѡре със Данчюл ѡт Кржчещи и със Стан, синъ Билев ѡт Съпата, и тако прѣше Данчюл и Стан прѣд господства ми како нѣст била покȣпена дел Билев ѡт Нънъшещи, анȣ ест била притеснȣна. Ꙗ ȣ том, господство ми гледах и сȣдих съ въси честити правителїе господства ми, по правдȣ и по закѡнȣ и гледах господство ми и прочътах и книге покоинаго Блада воеводе Калȣгера и книгȣ покоинаго ми родїтелю господства ми Добраго Радѵла воеводе и ѡбрѣтѡх господство ми како ест бил продах Билѣ неговȣ дел ѡт Нънъшещи покоиномȣ Бладѵ воиводе, ѡт своеѡм добром волю, за ҂а͞у аспри. И приложена бист више речена ѡчина ѡт покоинаго Блада воиводе ȣ свѣтомȣ и божественомȣ више реченномȣ ѡбитѣл.

Ꙗ потом, господство ми не въсхотѣх да се плакат Данчюл ѡт Кржчещи и Стан, синъ Билев ѡт Съпата ѡт кривинȣ, анȣ дадох им господство ми закон в͞ї болѣри заклети и свѣдѣтелствовати како нѣст била продана више речена ѡчина ѡт Билѣ ѡт своеѡм добром волю, анȣ ест бил притеснен. Ꙗ Данчюл и Стан възмогоше принести тех в͞ї болѣри да свѣдѣтелствȣет им и да заклет никако, нȣ ѡсташе Данчюл ѡт Кржчещи и Стан, синъ Билев ѡт Съпата, ѡт закон и съ въсѣм четом их ѡт прѣд господства ми и ѡт прѣд въсѣм честитем властелиниѡм господства ми.

Сего радї, и господство ми дадох више речена ѡчина със воденице и със въсѣх хотаре више речене божественȣ монастирȣ, ꙗкоже да и ест въ ѡчинȣ и ѡхабȣ и не ѡт когоже непотакновено, по ѡризмо господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣх господство ми: жȣпан Стан велики бан Жїлски, и жȣпан Бѣлчо велики дворник и жȣпан Бълчанȣл велики лѡгѡфет и Нѣгое вистиꙗр и Идрѣ спатар и Татȣл комис и Стънислав пехарник и Неделко столник и Фржцїлъ велики постелник. Исправник, Стан велики бан.

И аз, Братȣл[1], еже начрътах въ настоещїи град рекшеми Бȣкȣрещї, мѣсеца априлїе ѳ̅ дьни ѡт Ꙗдама текȣщїи лѣтѡм , въ лѣт ҂з͞ни.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri numite Govora, unde este hramul preasfintei, curatei şi prea binecuvîntatei stăpînei

noastre, născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi cinstitei ei uspenii, ca să-i fie ocină în Nănăşeşti la gura Topologului, toată partea ei, oricît se va alege şi din apă şi din deal şi mori, pentru că îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină, însă cumpărată încă din zilele răposatului Vlad voievod Călugărul şi ale răposatului părinte al domniei mele Radul voievod.

Iar apoi, au avut pîră părintele egumen chir Teodor cu Danciul din Crăceşti şi cu Stan, fiul lui Bilea din Săpata. Şi aşa pîrau Danciul şi Stan înaintea domniei mele că nu a fost cumpărată partea lui Bilea din Nănăşeşti, ci a fost cotropită. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele, după dreptate şi după lege şi am cercetat domnia mea şi am citit şi cărţile răposatului Vlad voievod Călugărul şi cartea răposatului părinte al domniei mele Radul voievod cel Bun şi am aflat domnia mea că a vîndut Bilea partea lui din Nănăşeşti răposatului Vlad voievod de a lui bunăvoie, pentru 1400 aspri. Şi a fost dăruită mai sus-zisa ocină de răposatul Vlad voievod la sfîntul şi dumnezeiescul lăcaş mai sus-zis.

Iar apoi, domnia mea n-am vrut ca să se plîngă de nedreptate Danciul din Crăceşti şi Stan, fiul lui Bilea din Săpata, ci le-am dat domnia mea lege 12 boieri, ca să jure şi să mărturisească că n-a fost vîndută mai sus-zisa ocină de Bilea de a lui bunăvoie, ci a fost cotropită. Iar Danciul şi Stan n-au putut aduce nicicum pe acei 12 boieri ca să mărturisească şi să jure lor, ci au rămas Danciul din Crăceşti şi Stan, fiul lui Bilea din Săpata şi cu toată ceata lor de lege dinaintea domniei mele şi dinaintea tuturor cinstiţilor vlastelini ai domniei mele.

De aceea, i-am dat şi domnia mea mai sus-zisa ocină cu mori şi cu toate hotarele, mai sus-zisei dumnezeieşti mănăstiri, ca să-i fie de ocină şi de ohabă şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Stan mare ban al Jiului şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Neagoe vistier şi Idrea spătar şi Tatul comis şi Stănislav paharnic şi Nedelco stolnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Stan mare ban.

Şi eu Bratul [1] care am scris în cetatea de faţă numită Bucureşti luna aprilie 9 zile, de la Adam ani curgători, în anul 7058 ⟨1550⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 562 (M-rea Govora, VII/6). Orig., perg. (53 × 34,5), pecete timbrată. Cu două traduceri: una a lui Lupp dascăl şi alta din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 234, f. 133 v — 134 şi 447, f. 164—165.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 398.

---

[1] Criptogramă: „вцѳψХѻ".

---

288 **1550 (7058) aprilie 10.**

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земле Ѹгровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми честнѣишомȣ и прѣѡсвещеномȣ ѡцȣ їепискȣпȣ кѵр Їеремиа Бȣзѫвски и свѣтѣи їепископїе, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Грошѫнѣса ѡт дел Нѣгȣлов Къкъчанȣл третаго дела ѡт над въса ѡт елика се хтет избрати негов дел.

Понеже више речена ѡчина била ест претиснена ѡт ȣнкȣ си Грошанȣл. А къда ест бил при дьни поконїнога Радула воеводе, еже ȣзгибе на Рибник, а жȣпан Драгомир спатар и Нѣгꙋл възеше в҃ї болѣри, таже извадѣше више писана ѡчина ѡт Грошанꙋл. Того радї, ꙋложи Нѣгꙋл по жꙋпан Драгомир спатар над третаго дел, а жꙋпан Драгомир спатар приложиѡ их ест ꙋ свѣтѣи Їепискꙋпие.

А потом , имаше прѣнїе ѡцꙋ їепискꙋпꙋ пред господства ми съ Нѣгꙋл. Таже сице прѣше Нѣгꙋл пред господства ми како не ест ꙋложил по жꙋпан Драгомир спатар и не им ест ѡн извадил ѡчина. А ꙋ тем, господство ми сꙋдих по правдꙋ и по законꙋ, съ въси правителїе господства ми и дадѡх Нѣгꙋловꙋ закон в҃ї болѣри да заклет како не им ест извадил жꙋпан Драгомир спатар ѡчина и не ест бил ꙋложен ѡт нега а ѡн ни какоже не можаше заклетї или донесити болѣри пред господства ми, аиꙋ ѡстал ест ѡт закона ѡт пред г<осподства м>и.

И паки да ест ѡцꙋ їепискꙋпꙋ и свѣтѣи їепискꙋпие ѡчинꙋ ꙋ Грошънѣса, ѡт дел Фоврижъи третаго дел, по<неже ест> покꙋпил ѡт Фоврижа за л҃ краве, что мꙋ се сꙋт възели радї едии чьловекъ еже га ест ꙋбил.

Сего радї, дадох ѡцꙋ їепискꙋпꙋ и свѣтѣи їепискꙋпїе, ꙗкоже да им сꙋт више реченние ѡчине въ ѡхабꙋ и въ ꙋкрѣпленїе и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Стан великии бан Кралевски и жꙋпан Бѣлчо великии дворник и жꙋпан Влъчанꙋл великии лѡгѡфет и Нѣгое вистиꙗр и Идрѣ спатар и Стъниславь пехарникꙋ и Татꙋл комис и Недѣлко столник и Фръцилъ великии постѣлник. Исправник, Влъчанꙋл великии логофет.

Писа Герги лѡгѡфет, мѣсеца априлїе ї҃ дьни, в лѣт ҂зн҃и.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstitului şi preasfinţitului părinte episcop chir Ieremia al Buzăului şi sfintei episcopii, ca să le fie ocină în Groşăneasa din partea lui Neagul Căcăceanul a treia parte, de peste tot, cît se va alege partea lui.

Pentru că mai sus-zisa ocină a fost cotropită de unchiul său Groşanul. Iar cînd a fost în zilele răposatului Radul voievod, care a pierit la Rîmnic, iar jupan Dragomir spătarul şi Neagul au luat 12 boieri, de au scos mai sus-zisa ocină de la Groşanul. De aceea, a aşezat Neagul pe jupan Dragomir spătarul peste a treia parte, iar jupan Dragomir spătarul a dăruit-o la sfînta episcopie.

Iar apoi a avut pîră părintele episcop înaintea domniei mele cu Neagul. Aşa pîra Neagul înaintea domniei mele că nu a aşezat pe jupan Dragomir spătarul şi că nu el i-a scos ocina. Întru aceasta, domnia mea am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi dregătorii domniei mele şi am dat lui Neagul lege, 12 boieri să jure că nu a scos ocina jupan Dragomir spătarul şi că nu a fost aşezat de el. Iar el n-a putut nicicum să jure sau să aducă boierii înaintea domniei mele, ci a rămas de lege dinaintea domniei mele.

Şi iarăşi să-i fie părintelui episcop şi sfintei episcopii ocină în Groşăneasa, a treia parte din partea lui Fovrija, pentru că a cumpărat-o de la Fovrija cu 30 de vaci, ce i s-au luat lui pentru un om pe care l-a ucis.

De aceea, am dat părintelui episcop şi sfintei episcopii, ca să le fie mai sus-zisele ocine de ohabă şi de întărire şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Neagoe vistier şi Idrea spătar şi Stănislav paharnic şi Tatul comis şi Nedelco stolnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

A scris, Gherghi logofătul, în luna aprilie 10 zile, în anul 7058 ⟨1550⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 563 (Ep. Buzău, XXXIII/1). Orig., hîrtie (33,5 × 23,5), pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri din 1850 şi 1891; altă traducere ibidem, ms. 471, f. 472.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 399.

---

289 — 1550 (7058) ⟨aprilie 25⟩.

† Милостїю божї<ю, Їѡ Мир>ча воивода и господинъ въсои земле Ꙋггровлаχи<иское, сииь> великаго и добраго Радꙋла воиводе. Дават господство <ми с>їе повеленїе господства ми синови Станецев и си<нови Доб>ротев и синови Дарослав, ꙗкоже да мо ест ѡчинꙋ ꙋ Кокоръщи д҃ ꙋже и пол, понеже им ест пок<ꙋп>ил Станец и Добротъ и Дарослав ещеже пр<и дьн>и покоинаго Радꙋл воиводе ѡт Проика за <т҃> аспри.

А потом, имаше прꙋ пред господства <ми> синови Станец и синови Добротъв и синови <Дарос>лав със синови Проикев по име Чек<аина> и Калин. И таже преше синови Проикъв п<ред> господства ми, како мꙋ ест положи бащам си <Про>ика таи ѡчинꙋ зълог не ест продал. <А господств>а ми гледаχ и сꙋдиχ по правдꙋ и по законꙋ, съ въсеми честитими правителю господства ми <и да>доχ господства ми синови Станец и синови Добротъв и синови Дарослав закон в҃ї бо<лѣр>и да заклет како мо ест покꙋ<пил> не ест положил Проика зълог. <И зак>леше синови Станец и синови Добротъв и синови <Даросла>в със тези в҃ї болѣри, <а синови Про>икъи по име Чекаина и Калин, ѡ<ни> ѡсташе ѡт закон ѡт пред господства <ми>.

<Сего радї, дадоχ и господство ми синови> Станец и Добротев и Дарослав, ꙗкоже да мꙋ ест въ ѡчинꙋ и <ѡχабꙋ> синовим и внꙋком и прѣвнꙋчетом и ни ѡт когоже инпо<тъ>кновено, поризмо господства ми.

<Сеже> сведете<лїе> поставиχ господства ми: жꙋпан Стан <вел> бан и жꙋпан Белчо вел дворник и жꙋпан <Блъча>нꙋл вел лѡгѡфет и Нѣгое вистиꙗр <и И>дрѣ спатар и Татꙋл комис и Неделко столник и Стънислав пеχарник и Фръцилъ вел постелник.

Писа Дръгꙋшин ѡт Шкеѡстри граматик, мѣсеца <априлїе к҃є> дьни, въ лѣт ҂зн҃и.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, ⟨Io Mir⟩cea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, ⟨fiul⟩ marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia ⟨mea⟩ această poruncă a domniei mele fiilor lui Staneţ şi fiilor lui Dobrotă şi fiilor lui Daroslav, ca să le fie ocină în Cocorăşti 4 funii şi jumătate, pentru că le-a cumpărat Staneţ şi Dobrotă şi Daroslav, încă în zilele răposatului Radul voievod de la Proica pentru ⟨300⟩ aspri.

Iar apoi, au avut pîră înaintea domniei mele fiii lui Staneţ şi fiii lui Dobrotă şi fiii lui ⟨Daros⟩lav cu fiii lui Proica, anume Cec⟨aina⟩ şi Călin. Şi aşa pîrau fiii lui Proica înaintea domniei mele să a pus tatăl lor, ⟨Pro⟩ica, acea ocină zălog, nu a vîndut-o. ⟨Iar domnia⟩ mea am cercetat şi am judecat după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am dat domnia mea fiilor lui Staneţ şi fiilor lui Dobrotă şi fiilor lui Daroslav lege 12 boieri, să jure că a cumpărat, nu a pus Proica zălog. ⟨Şi⟩ au jurat fiii lui Staneţ şi fiii lui Dobrotă şi fiii lui ⟨Darosla⟩v cu acei 12 boieri, ⟨iar fiii lui Pro⟩ica, anume Cecaina şi Călin, ei au rămas de lege dinaintea domniei ⟨mele⟩.

⟨De aceea, am dat şi domnia mea fiilor⟩ lui Staneţ şi ai lui Dobrotă şi ai lui Daroslav, ca să le fie de ocină şi ⟨ohabă⟩ fiilor, nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

⟨Iată⟩ martori am pus domnia mea: jupan Stan ⟨mare⟩ ban şi jupan Belcio mare vornic şi jupan ⟨Vîlcea⟩nul mare logofăt şi Neagoe vistier ⟨şi I⟩drea spătar şi Tatul comis şi Nedelco stolnic şi Stănislav paharnic şi Frăţilă mare postelnic.

A scris Drăguşin grămăticul din Şcheostri, luna ⟨aprilie 25⟩ zile, în anul 7058 ⟨1550⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 530 (Ep. Rîmnic, XIII/2). Orig., hîrtie (25,5 × 20) rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII, după care s-au făcut completările.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 400.

---

290 **1550 (7058) mai 11, Bucureşti.**

† Милостїю божиею, Іѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ꙋггровлахїискои, синъ великаго и прѣдобраго Радула воивода. Дават господство ми сїе повелѣние господства ми слꙋзем господства ми Ꙗлбꙋлꙋ ѡт Чепа[па]ри съ братиꙗм си и [н] Дара ѡт Шꙋич съ синови си и синовом Драгичов и Владулѡв, анепсеи ѡт синии покоиномꙋ Шꙋикев дворникꙋ и четом им, ꙗкоже да им ест Воичещїи въси и съ въсом хотарѡм и Какалецїи въси и съ въсом хотаром и Плешещїи въси, без что ест делинци Ѡпрев Ръцѫꙋ съ братиꙗм си и Кокоцїи, понеже им ест стара и права ѡчинꙋ и дѣдїнꙋ.

А потом, имаше съпренїе пред господства ми със Ѡпрѣ Ръцъꙋ и съ братꙋ емꙋ и съ четꙋ им. И тако преше Ръцъни, како ест въсе сїе више речене ѡчине нихне делове и ѡчине, дѣдїне. А господство ми, ꙋ тем, сꙋдих и гледах им радꙋ, по правдꙋ и по законꙋ и съ въси <че>[1]ститими болѣри господства ми и дадох господство ми Ръцънилор закон вї҃ болѣри, да заклет како ест нихна права ѡчина. А къда би на дьнъ да заклет, на рождество Богородїце, ни едни клетовец не доиде да заклет, нꙋ ѡсташе Ръцъки ѡт закон.

А потом, паки прїидоше Ръцъни пред господства ми със кд҃ болѣри на свѣти Геѡргие и никакоже паки не можаше заклети, нꙋ паки ѡсташе Ръцъни ѡт закон ѡт пред господства ми, како сꙋт ѡстали и ѡт пред Винтилꙋ воиводе и ѡ<т>[1] пред въсем господам, ере сїе више речене ѡчинꙋ изгꙋбили их сꙋт еще прѣдѣдї Ръцънилов прѣжде ѡт Влад воивода Цепеша, а жꙋпан Бадѣ ѡт Шꙋич покꙋпили их ест тъда, въ тие дьни, правом неговꙋ стежание.

Сего радї, им дадох и господство ми Ꙗлбꙋлꙋ съ братиꙗм си и Даръ и съ синови си и анепсеѡм покоиномꙋ Шꙋикев дворникꙋ и четꙋ им, ꙗкоже да им сꙋт въсе више речене ѡчине въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, ним и синовом им и вноком и прѣвнꙋчетом им и ни ѡт когоже непотѫкновенно, по ѡризмꙋ господства ми.

Сеже и сведетелие поставлех господство ми: жꙋпан Стан велики бан и жꙋпан Бѣлчо велики дворник и жꙋпан Вълча<нꙋл велики лѡг>[1]ѡфет и Нѣго<е>[1] вистиꙗр и Идрѣ спатар и Татꙋл комис и Стънислав пехарник и Неделко столник и Фръцилъ велики постелник.

Пис въ настолни градꙋ Бꙋкꙋрещи, въ мѣсеца маие а҃і дьни, в лѣто ҂з҃ни.

† Іѡ Мірча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, eu Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radu voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele lui Albul din Cepari cu fraţii săi şi Dara din Şuici cu fiii săi şi fiilor lui Drăghici şi ai lui Vladul, nepoţi de fii ai răposatului Şuica vornicul şi cetei lor, ca să le fie Voiceştii toţi şi cu tot hotarul şi Cacaleţii toţi şi cu tot hotarul şi Pleşeştii toţi, fără ceea ce sînt delniţele lui Oprea Răţău cu fraţii săi, şi Cocoţii, pentru că le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, au avut pîră înaintea domniei mele cu Oprea Răţău şi cu fraţii lui şi cu ceata lui. Şi aşa pîrau Răţăii că sînt toate mai sus-zisele ocine părţile lor şi ocine dedine. Iar domnia mea, întru aceasta, am judecat şi am cercetat rîndul lor după dreptate şi după lege şi cu toţi cinstiţii boieri ai domniei mele şi am dat domnia mea Răţăilor lege 12 boieri, să jure că este ocina lor dreaptă. Iar cînd a fost la zi ca să jure, la naşterea născătoarei de Dumnezeu, nici un jurător n-a venit să jure, ci au rămas Răţăii de lege.

Iar apoi, iarăşi au venit Răţăii înaintea domniei mele cu 24 boieri la sfîntul Gheorghe şi iarăşi nicicum n-au putut să jure ci iarăşi au rămas Răţăii de lege dinaintea domniei mele, cum au rămas şi dinaintea lui Vintilă voievod şi dinaintea tuturor domnilor, căci această ocină mai sus zisă au pierdut-o încă strămoşii Răţăilor mai înainte de la Vlad voievod Ţepeş, iar jupan Badea din Şuici a cumpărat-o atunci, în acele zile, cu agonisita lui dreaptă.

De aceea, le-am dat şi domnia mea lui Albul cu fraţii săi ‹şi›[1] lui Dara şi cu fiii săi şi nepoţiior răposatului Şuica vornicul şi cetei lor, ca să le fie toate mai sus-zisele ocine de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban şi jupan Belcio mare vornic şi jupan Vîlcea‹nul mare log›[1]ofăt şi Neagoe vistier şi Idrea spătar şi Tatul comis şi Stănislav paharnic şi Nedelco stolnic şi Frăţilă mare postelnic.

Scris în cetatea de scaun Bucureşti, în luna mai 11 zile, în anul 7058 ‹1550›.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu domn.

Bibl. Acad., MDXXXVII/16. Orig., hîrtie (41,5 × 27,5), pecete timbrată, stricată.

---

[1] Loc rupt.

---

291 **1550 (7058) iunie 10, Bucureşti.**

† Милостїю божїю, Іѡ Мирча воивода и господинъ въсои земли Ꙋгровлахїискои, синь добраго и великааго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Тихꙋлѡв със синови си и Мош със синови си, али синови Тихꙋлѡв на име Стънимир и Стънислав и Драгомиров и синови Мошꙋ, на име Тꙋдор и Стан, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Плъсѣни ѡт посвꙋде третааго дело, понеже

ним ест стара и права ѡчинȣ и дѣдинȣ. Анȣ ест били изгȣбили неговом книге ѡт дедїнȣ и жаловаше пред господства ми Стънимир и Тȣдор [1] како си изгȣбили книге. А господство ми ȣ тем дадох ѡнемзи людїе еже више писани, да си ȣчинит книге ѡт дединȣ како сȣт имат ѡт по прѣжде врѣме ѡт инии господаръ, такождере и господство ми дадох ѡвемзи людїе еже сȣт више писани, да им ест ѡчинȣ ȣ Пласѣни третааго дело, варе елика се хтет избрат неговом дело, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина.

А потом, прїиде Стънимир пред господства ми, тере си побрати неговȣ пасторки, на име Боюко и Драгоми<р> със неговȣ сини на име Михаю над негово дело ѡт ѡчинȣ ѡт Пласѣни, како да бȣде ѡколо три братїе како едно дрȣго над дело бащам си Стънимир и над дедїнȣ и над покȣпенȣ. А Боюко и Драгомир, пасторки Стънимиров, а ѡни побратили над негов брат, по Михаю, над неговȣ ѡчинȣ и ȣ Черът и ȣ Гȣрбънещи, како да ест пак три братїе нераздѣлени въ вѣки.

И паки да им <ест> Тȣдоров със брат си Стан ѡчинȣ ѡт дела Мȣшат, ȣюкȣ си, д̅ стънжени, понеже покȣпи Тȣдор и Стан ѡт юкȣ си Мȣшат за р̅ аспри. И паки покȣпи Тȣдор и Стан ѡт дела Зъȣлѣскъ третаго дело за т̅л̅ аспри. И паки покȣпи Тȣдор и Стан ѡт дела Къзана третаaго дело за л̅ аспри. И паки покȣпи Тȣдор и Стан ѡт дела Нѣгое третаго дело за л̅ аспри. И паки покȣпи Тȣдор и Стан и Стънимир съ братнꙗм си ѡт дела Бобев третаaго дело за ѕ̅ <аспри>. И паки покȣпи Стънимир със братїꙗм си и със пасторки емȣ, на име Боюко и Драгомир, дело Радȣлѡв въса за х̅ аспри.

Сего радї, дадох господство ми ѡвемзи людїе еже сȣт више писани, ꙗкоже да им ест сїе више ѡчине речени ѡчинȣ и ѡхабȣ и ним и синовѡм им и внокѡм и прѣвнȣчетом им и не ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

. .Сеже свѣдетелїе поставлѣем господство ми: жȣпан Стан велики бан и жȣпан Бѣлчю велики дворник и жȣпан Бьлчан лѡгѡфет и Идрѣ спатар и Нѣгое вистїꙗр и Стънислав пехарник и Неделко столник и Татȣл комис и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Бържоге вел портар.

Пис ȣ град Бȣкȣрещи, въ мѣсеца юнїе ї̅ дьни, въ лѣт ҂з̅н̅и̅.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїе господинь.

<Pe marginea dreaptă, adaos:> Понеже метии Стънимир Албȣлѡв столник седем стотини аспри ѡт пред Мирча воеводї.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Tihul cu fiii săi şi lui Moş cu fiii săi, însă fiii lui Tihul, anume Stănimir şi Stănislav şi Dragomir şi fiii lui Moş, anume Tudor şi Stan, ca să le fie ocină în Plăseni a treia parte de pretutindeni, fiindcă le este veche şi dreaptă ocină şi dedină, ci şi-au pierdut cărţile de moştenire şi s-au jăluit înaintea domniei mele Stănimir şi Tudor [1] cum şi-au pierdut cărţile. Iar domnia mea, întru aceasta, am dat acestor oameni, care sînt mai sus-scrişi, să-şi facă cărţi de moştenire, cum au avut de mai înainte vreme de la alţi domni; tot aşa şi domnia mea am dat acestor oameni care sînt mai sus-scrişi, să le fie lor ocină în Plăseni a treia parte, oricît se va alege partea lor, fiindcă le este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, a venit Stănimir înaintea domniei mele, de a înfrăţit pe fiii săi vitregi, anume Voico şi Dragomir, cu fiul său, anume Mihai, peste partea lui de ocină din Plăseni, ca să fie trei fraţi împreună, unul cu altul, peste partea tatălui lor Stănimir şi peste dedină şi peste cumpărătură. Iar Voico şi Dragomir, fiii vitregi ai lui Stănimir, ei au înfrăţit pe fratele lor, pe Mihai, peste ocina lor din Cerăt şi din Gurbăneşti, ca să fie de asemeni trei fraţi nedespărţiţi, în veci.

Şi iar să le ⟨fie⟩ lui Tudor cu fratele său Stan ocină din partea lui Muşat, unchiul lor, 4 stînjeni, pentru că au cumpărat Tudor şi Stan de la unchiul lor Muşat pentru 100 aspri. Şi iar au cumpărat Tudor şi Stan din partea Zăulească a treia parte pentru 330 aspri. Şi iar au cumpărat Tudor şi Stan din partea lui Căzan a treia parte, pentru 30 aspri. Şi iar au cumpărat Tudor şi Stan din partea lui Neagoe a treia parte, pentru 30 aspri. Şi iar au cumpărat Tudor şi Stan şi Stănimir cu fraţii lor din partea Bobei a treia parte, pentru 60 aspri. Şi iarăşi au cumpărat Stănimir cu fraţii săi şi cu fiii săi vitregi, anume Voico şi Dragomir, toată partea lui Radul pentru 600 aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea acestor oameni care sînt mai susscrişi, ca să le fie aceste ocine mai sus-zise ocină şi ohabă şi lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlcean logofăt şi Idrea spătar şi Neagoe vistier şi Stănislav paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîrjoghe mare portar.

Scris în cetatea Bucureşti în luna iunie 10 zile, în anul 7058 ⟨1550⟩

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

⟨Pe marginea dreaptă, adaos:⟩ + Fiindcă a lepădat Stănimir lui Albu stolnicul şapte sute de aspri dinaintea lui Mircea voievod.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 565 (Plumbuita, XI/1). Orig., perg. (24 × 29,5), pecete timbrată, căzută. Cu două traduceri, din 1800 şi din sec. XX.; altă traducere ibidem, ms. 255, f. 71.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 401–402.

---

[1] Cuvintele: „Stănimir şi Tudor“ scrise între rînduri.

292 1550 (7058) iunie 13.

† Пишет жȣпан Дȣмитрȣ велики бан Кралевски сїю мою книгȣ свѣтѣи монастири зовомою Бистрица, ꙗкоже да им сȣт воденици еже сȣт ȣ Ѡлтец, на Мирилица, понеже им сȣт стари и праве комати, покȣпене, ере их ест покȣпил игȣменȣ Мисаил ѡт Дан и ѡт Стан бȣтарюл и ѡт Ѡанча заедно със ѡчинȣ им вса, варе елико им се хтет избрати ихне делове ȣ полѣ и ȣ горȣ и ȣ водȣ за е̄ аспри готови. И имат свѣта монастира Бистрица и книге господски над тех комати, ѡчине и воденице.

Того радї, им дам и аз бити ен въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, ни ѡт когоже непотъкновѣно, по мою реч. И нихто да не смѣет ȣложити се ȣ тех комати свѣтѣи монастири елико ест главȣ влас, понеже тога чьловека имат говорити със мене. Инако неке бити , през мою реч.

Исправник сам аз, мою реч.

Пис юнїе гі̄ дьни, въ лѣт ҂з̄ни.

† Scrie jupan Dumitru marele ban al Craiovei această carte a mea sfintei mănăstiri numite Bistriţa, ca să-i fie morile ce sînt pe Olteţ, la Miriliţa, pentru că îi sînt vechi şi drepte averi cumpărate, căci le-a cumpărat egumenul Misail de la Dan şi de la Stan butariul şi de la Oancea, împreună cu toată ocina lor,

oricît se vor alege părţile lor, în cîmp şi în deal şi în apă, pentru 5 000 aspri gata. Şi are sfînta mănăstire Bistriţa şi cărţi domneşti pe acele averi, ocine şi mori.

De aceea, îi dau şi eu, să-i fie de ocină şi de ohabă, de nimeni neatins, după zisa mea. Şi nimeni să nu îndrăznească a se aşeza nici cît un fir din cap în acele averi ale sfintei mănăstiri, fiindcă acel om va vorbi cu mine. Altfel nu va fi, peste zisa mea.

Ispravnic, eu însumi zisa mea.

Scris în iunie 13 zile, în anul 7058 <1550>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 566 (Bistriţa, XXII/2). Orig., hîrtie (31,5 ×21,5), pecete nelară, aplicată în ceară albă. Cu două traduceri: din 1847 şi din 1883; alte traduceri ibidem, ms. 194, f. 300 v, 202, f. 157 v — 158 şi 713, f. 568.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 402. Facs. *ibidem*, 531.

293 **1550 (7058) iunie 17, Bucureşti.**

† Милостию божию, Іѡ Мирча <воевода и> господинъ въсои земли Ѹгровлахїискои, синъ великаго и добраго Радꙋл воиводе. Дава<т> господство ми сие повелен<ие господства ми ...> ѡт Бътнещи, ꙗкоже да им бȣде ѡчина Мирканов сва, <понеже м>ȣ ест стара и права ѡчина и дѣдина, понеже <покȣпи ...> ѡт Мирка<н> неговȣ ѡчинȣ сва ѡт посвȣде за ҂аф҃ <асп>ри и за а҃ кон за т҃ аспри и за в҃ воли. <И> продадох Миркан теизи више речена ѡчина за неговȣ добро волю. И паки да им бȣде Лазарев, ѡчина Станкев сва, понеже <по>кȣпил Лазар ѡт Станка теизи више речена ѡчина за т҃ аспри. И продадох Станка за негово добром волю [1]. А потом паки покȣпи Радохна ѡчинъ ѡт ѡчина Стъниславов половино за ҁ҃ аспри и за е҃ ѡброче за жито. И продадох Стънилъ <!> за нихнȣ добром волю, И паки покȣпи Радохнъ ѡт Драгомир негово дело ѡт Мъзърище сва за а҃ кон. И а потом да им бȣде Станов рȣдарюл ѡчинъ ѡт ѡчина Бачюлов половино, понеже покȣпи Стан рȣдарюл ѡт Бачюл за т҃ аспри готови. И ȣ Рȣникȣ и ȣ Рȣсинȣ покȣпи Стан със све, како да не имат Бачюл нища метѣх. И продадох Бачюл за нихнȣ добром волю. И паки покȣпи Тома ѡт Кръстиꙗнов негово дело ѡт ѡчинȣ, варе колико се хтет избрати сва, за ҂ас҃ аспри, али да имат Тома и Строе ѡт дѣла половинȣ, а҃ дрȣго половинȣ да ест Кръстевȣ. И паки ȣ Къмпȣшор да имат Тома и Строе ѡт а нив половинȣ и ѡт лазȣл Беревȣ нив а҃ и ѡт код блато а҃ нив половинȣ. А потом, паки покȣпи Стан <рȣ>дарюл ѡт Мижа нив а҃ ѡт код блато за ... <Таже сїе> више речени людїе въси продадоше за <нихном> добром волю.

Сего радї, мȣ дадох и господство ми, ꙗкоже да <б>ȣде въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, нем, синовом им, внȣком и прѣвнȣчетом им. И не ѡт когоже непотъкновено, поризмȣ господства ми.

Сеже и св<ѣдѣ>телие поставлѣем господство ми: жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Бѣлчо велики дворник и жȣпан Блъчанȣл велики лѡгѡфет и Идрѣ спатарюл и Нѣго<е> вистиꙗрюл и Татȣл комисȣл и Неделко столник и Стънислав пехарник и Фръцилъ велики постилник.

Пис въ градꙋ Бȣкȣрещи, мѣсеца юнїе зі҃ дьни, въ лѣто ҂зни҃.

† Іѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea <voievod şi> domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă <a domniei mele...> din Bătieşti, ca să-i fie toată ocina lui Mircan

⟨pentru că⟩ îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină, fiindcă ⟨a cumpărat...⟩ de la Mircan toată ocina lui, de pretutindeni, pentru 1 500 aspri şi pentru 1 cal bun de 300 de aspri şi pentru 2 boi. ⟨Şi⟩ a vîndut Mircan această mai sus-zisă ocină de a lui bunăvoie. Şi iarăşi să-i fie lui Lazăr toată ocina Stancăi, pentru că a cumpărat Lazăr de la Stanca această mai sus-zisă ocină pentru 300 aspri. Şi a vîndut Stanca de a ei bunăvoie [1]. Iar apoi iarăşi a cumpărat Radohna ocină din ocina lui Stănislav jumătate, pentru 200 aspri şi cu 5 obroace de grîu. Şi a vîndut Stănilă ⟨!⟩ de a lui bunăvoie. Şi iar a cumpărat Radohna de la Dragomir toată partea lui din Măzărişte, pentru un cal. Şi iar să-i fie lui Stan rudariul ocină din ocina lui Baciul jumătate, fiindcă a cumpărat Stan rudariul de la Baciul, pentru 300 aspri gata. Şi în Runcu şi în Rusin a cumpărat Stan cu totul, ca să nu mai aibă Baciul nici un amestec; şi a vîndut Baciul de a lui bunăvoie. Şi iar a cumpărat Toma de la Cîrstian toată partea lui de ocină, oricît se va alege, pentru 1 200 aspri, însă Toma şi Stroe să aibă jumătate din parte, iar cealaltă jumătate să fie a lui Cîrstea. Şi iar în Cîmpuşor să aibă Toma şi Stroe dintr-un ogor jumătate şi din lazul lui Berea un ogor şi de lîngă baltă jumătate dintr-un ogor. Iar apoi iarăşi a cumpărat Stan rudariul de la Mija un ogor de lîngă baltă, pentru ⟨... Deci aceşti⟩ mai sus-zişi oameni toţi au vîndut de ⟨a lor⟩ bunăvoie.

De aceea, le-am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor, fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Idrea spătarul şi Neagoe vistierul şi Tatul comisul şi Nedelco stolnic şi Stănislav paharnic şi Frăţilă mare postelnic.

Scris în cetatea Bucureşti, luna iunie 17 zile, în anul 7058 ⟨1550⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 567 (Mitrop. Ţ. Rom., XCIII/1). Orig., hîrtie (42,5 × 27,5), rupt, pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din sec. XVIII; altă traducere ibidem, ms. 130, f. 522.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 403.

---

[1] Pasajul: „Лазарю ... добром волю“ (lui Lazăr ... bunăvoie) şters cu chinovar şi scris deasupra: „Извадих Радул вел логофет пред Алеѯандрꙋ водъ“ (a scos Radul mare logofăt înaintea lui Alexandru vodă).

---

294 — 1550 (7058) iunie 20, Tîrgovişte.

Izvodul după cartea Mircii voevod, feciorul marelui şi bunului Radu voevod.

Dat-au domniia mea această poruncă a domnii mele Stoii şi lui Stănislav şi lui Bran şi Liei şi lui Ion, cu feciorii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie lor în Cucutèni partea părinţilor lor, anume Bran şi Badiul, oricît să va alege dupre acea parte de ocină, pentru că iaste a lor bătrînă şi dreaptă ocină de la moşi. Şi iar să fie ocină Vladului în Cucutèni den partea unchisău Stănislav jumătate pînă în Valea Tiselor, pentru că au întorsu aspri lui Berevoe 600 gata dinnaintea domnii mèle. Şi iar să fie Vladului şi lui

Stănislav şi Lii ocină în Cucuteni partea unchi-său Stănislav din Valea Tiselor pînă în Plăiuleţ, pentru că au întorsu aspri 450 Chiţului. Şi iar au întorsu Stoia ocină în Cucutèni, partea frăţină-său, lui Şărban, drept 440 aspri.

Şi ca să să ştie hotarul: den valea Posăzii pînă în tîrg şi în cornul cetăţèlii de jos şi pe plai pînă în munte în sus şi den valea Humei dăspre răsărit în sus pe ţărmurile pajăştii în curmejăşul Ialumiţei în funduri, pen mijlocul Rovinei în sus, în piscul Terterelii, pen jăreadă, pen fireaţe în pripor, în vîrful dumbrăvelilor şi plaiul pînă în munte. Şi un cal au dat domnii mèle.

Drept acèia, dat-am domniia mea, ca să le fie lor ocină ohabnică şi feciorilor şi nepoţilor şi strenepoţilor. Şi întru dînşii gîlceavă să nu fie, ci să fie tocmite. Şi într-alt chip să nu fie peste zisa domnii mèle.

Adecă şi mărturii pus-am domnia mea boiarii divanului domnii mèle: pan Stan vel ban i pan Bilciul vel vornic i pan Vlăcean vel logofăt i pan Stodăi [1] vel spătar i pan Neagoe vel vistier i pan Stănislav vel paharnic i pan Nedelco vel stolnic i pan Tatul vel comis i pan Frăţină vel postelnic. I ⟨ispravnic⟩, pan Vîrjoghie vel portar.

Şi am scris eu, Florea logofăt ot vă nastolni grad Trăgoviştè iunie 20 dni, leat 7058 ⟨1550⟩.

Mihai Bărbătescu biv vel comis adevărăm

Andronache vel vornic za Tîr⟨govişte⟩.

⟨Pe verso:⟩

Iunie 7 dni, leat 7250

Am trimis la fratele Onofrie arhimandritul, Onofrie ot Tîrgovişte, 4 cărţi de Cucutèni să caute cu dumnealui vel vornicul ⟨şi mai jos⟩:

Cumpără⟨turi⟩ în Cucutèni de Varlaam egumenul:

155 taleri dat lui Dumitraşco şi Barbului
160 pol taleri dat popii Ion şi lui Negoiţă
115 pol taleri am răscumpărat zapise de la oameni cum arată zapisele
26 taleri am chiltuit la hotărnicia aceştii moşii.
cin taleri 457, bani 30.
1040 de stînjeni cîte bani 45, fac taleri 390.
şi la hotarît, taleri 26 cin cup taleri 416;
mai trec daţi taleri 41 peste tocmeală,
stînjenul cîte bani 45 — să mai punem cîte bani 5, fac taleri 43, bani 40.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 568 (Mitrop. Ţ. Rom., CCXC/1). Traducere din sec. XVIII; altă traducere ibidem, ms. 134, f. 185.

EDIŢII. *D.I.R.*, *B*, 404.

---

[1] În loc de: „Idrea".

295 1550 (7058) iulie 3.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинъ въсои земли Ꙋггрѡвлахїиское синъ добрааго и великааго Радꙋла воеводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Нѣг и съ анепсею си Власїе и съ братиꙗм си и анепсею си Нѣг съ братиꙗм си и анепсею си Ѡпрѣ съ братиꙗм си и съ них синови елици им Богъ даст, ꙗкоже да им ест ѡчинꙋ ꙋ Бъꙗши ѡт по въсѡм хотарѡм, ѡт село половнио ѡт место, али без една дѣлницꙋ. И паки да им ест и дрꙋга половина ѡт место Бъꙗши, али без три дѣлнице, варе елика се хтет избрати них не делове

въсе, понеже им сꙋт старе и праве ѡчине, дѣдїне и покꙋпене ѡт Радꙋл и ѡт Стоика ѡт Добрꙋша, али ещеже ѡт при дьни Влада воеводꙋ, за ҂е҃ аспри.

И хотар ещеже да им се знает: ꙋ връхꙋл Мамотѫв и дори Кладенецꙋ Стогꙋлов и ꙋ връхꙋл Козїен.

А потом, ѡни имаше пренїе прѣжде сїа врѣме със Кърѫмбїи радї ѕ҃ ниве. Таже ꙋ тем ѡни събираше стари и добри людїе ѡколо место и никакоже не можаше се ꙋтакмити и ꙋпокоити се, анꙋ ещеже имаше прꙋ и пред господство ми више речени людїе кꙋпно. Таже ꙋзеше Нѣг и със анепсею си закѡн в҃ї болѣри ѡт пред господсво ми. Таже събираше въси ѡнеи болѣри ѡколо место тере им гледаше редꙋ по правдо и донесоше их пред господство ми въси, тере мартꙋрисаше и заклѣше със нихне дꙋше како таи ѡчинꙋ више писана Нѣг със анепсеѡм си, а Кърѫмбїи, ѡни ѡсташе ѡт закѡна ѡт пред господство ми а више речене ѡнеи ѕ҃ ниве, а ѡни их ꙋтакмише тензи болѣри тере дадѡше Кѫръмбилор три ниве, а Нѣг съ анепсеи си да им сꙋт паки три ниве. Тако их ѡтакмише да дръжит.

Сего радї, дадѡх и господство ми ѩкоже да им ест въ ѡчинꙋ и въ ѡхабꙋ, им и синовѡм емꙋ е внꙋкѡм и прѣвнꙋчетом им. И варе комꙋ се сълꙋчит прѣжде съмрътъ, а въ них пръдалика да нѣст, а нꙋ да ест ѡставшим им. И ни ѡт когоже непотѫкновенно, по реч господства ми.

Сеже и сведетелїе поставлѣем господство ми: жꙋпан Стан вел бан Кралевски, жꙋпан <Белчꙋл>[1] велики дворник и жꙋпан Блъчѣнꙋл велики лѡгѡфет и Идрѣ спатар и Нѣгое вистїар и Татꙋл комис и Стънислав пехарник и Неделко столник и Фръцилъ велики постелник. И исправник , . . . [1] ѡн вел армаш.

И аз, Косорѡабъ писецꙋ, пис мѣсеца юлїе г҃ дьни, въ лѣто ҂зни҃.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul bunului şi marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neagu cu nepotul său Vlasie şi cu fraţii săi şi cu nepotul său Neagu, cu fraţii săi şi cu nepotul său Oprea, cu fraţii săi şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Băiaşi de peste tot hotarul, din sat jumătate de loc, însă fără o delniţă. Şi iarăşi să le fie şi cealaltă jumătate de loc din Băiaşi, însă fără trei delniţe, oricît se vor alege părţile lor toate, fiindcă le sînt vechi şi drepte ocine, dedine şi cumpărături de la Radul şi de la Stoica din Dobruşa, însă încă din zilele lui Vlad voievod, pentru 5 000 de aspri.

Şi hotarul încă să li se ştie: din vîrful Mamotei şi pînă în Fîntîna Stogului şi în vîrful Coziei.

Iar apoi, ei au avut pîră înainte de această vreme cu Cărîmbii pentru 6 ogoare. Deci, întru aceasta, ei au adunat oameni bătrîni şi buni din jurul locului şi nicicum nu s-au putut întocmi şi linişti, ci încă au avut pîră şi înaintea domniei mele mai sus-zişii oameni împreună. Deci a luat Neagu şi cu nepoţii săi lege 12 boieri dinaintea domniei mele. Deci s-au adunat toţi aceşti boieri din jurul locului, de le-au cercetat rîndul după dreptate şi i-au adus înaintea domniei mele pe toţi, de au mărturisit şi au jurat cu sufletelor lor, că această ocină mai sus-scrisă este a lui Neagu cu nepoţii săi, iar Cărîmbii, ei au rămas de lege dinaintea domniei mele, iar pe mai sus-zisele 6 ogoare, ei, aceşti boieri le-au întocmit de au dat Cărîmbilor trei ogoare, iar lui Neagu cu nepoţii săi să le fie iarăşi trei ogoare. Aşa i-au întocmit ca să stăpînească.

De aceea şi domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi oricui i se va întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămaşi ai lor. Şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei, jupan ⟨Belciu⟩[1] mare vornic şi jupan Vilceanul mare logofăt şi Idrea spătar şi Neagoe vistier şi Tatul comis şi Stănislav paharnic şi Nedelco stolnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic,...[1] on ...[1] armaş.

Şi eu, Cosoroavă piseţul, am scris în luna iulie 3 zile, în anul 7058 ⟨1550⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 569 (M-rea Cozia). Orig., perg. (30×39,5), pecete timbrată, căzută. Cu o traducere din 1911.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 404–405.

---

[1] Loc rupt.

296 1550 (7058) iulie 5, Bucureşti.

† Милостїю божїею, Їѡ Мирча воивода и господинъ въсои земле Ѹггровлахїиское, синъ великаго и прѣдобраго Радꙋл воивода. Дават господство ми сїе повѣленїе господства ми слȣзем господства ми Манѣ съ братиꙗм си и със синови си и Черника съ братиꙗм си и със синови си и Кръстѣ със синови си, елици им Богъ припȣстит, ꙗкоже да им ест ѡчинѫ ȣ Крȣшов ȣ долни поле ѡт Дижма Панкови два ȣже и паки да им ест ѡчинѫ ѡт Дижма Ѹрдѫв ȣ преко до хотар Бишинев г҃ ȣже. И паки да им ест ѡчинѫ ѡт Дижма със Камени въса, варе колико се хтет избрати ѡт посвȣде. И паки да им ест ѡчинѫ ȣ Брастовец два ȣже и ȣ Рѣде а҃ ȣже и ȣ Селище г҃ ȣже. И паки да им ест на Фьнтьнѣле а҃ ȣже и ȣ Излаз, г҃ ȣже понеже им сȣт сїе више речене ѡчине старе и праве ѡчине и дедине вишем писане слȣзе́ господства ми ещеже ѡт при дьни дедȣ господства ми Блада воивода Калȣгера. И видѣх и прочетах господство ми и книгȣ Блада воивода Калȣгера, како им сȣт праве комате, таже ȣтвръдих и понових господство ми старе книгȣ.

И паки да им ест Манев със братиꙗм си и Черника съ братиꙗм си и Кръстѣ със синови си дел ѡт ѡчинȣ Станчюлов и братȣ емȣ Даде въса, варе колико се хтет избрати ѡт посвȣде, понеже ю покȣпише ѡт Станчюл и ѡт Даде за ҂аѡ҃ аспри, али да имат Манѣ със братиꙗм си едно дело ѡт таи ѡчинȣ и Черника съ братиꙗм си а҃ дело и да имат Кръстѣ със синови си ѡт третаго дело половинȣ ѡт таи ѡчинȣ. И да им ест паки ѡчинѫ ȣ Крȣшов Манев и Блъкан и Строе и със синови си и Черника и Преда и Кръстѣ със синови си и попа Митрѣ, да им ест дел ѡт ѡчинȣ Новаков въса ѡт посвȣде, понеже ю покȣпише за ѱ҃и аспри.

И паки покȣпи Станко и Дȣкȣл д҃ паши ȣ ширинȣ и ȣ дълготȣ ф҃ паши, понеже покȣпише ѡт Пȣркарюл за с҃ аспри. И паки да им ест Станко и Дȣкȣл д҃ паши, и ȣ дълготȣ ф҃ паши понеже покȣпише ѡт Хръгота за с҃ аспри. И паки да им ест Станко и Дȣкȣл и҃ паши ѡт блатȣ до мьгȣрѣ, мѣсто ѡт лозїе, понеже покȣпише ѡт Пȣркарюл за рмв҃ аспри. И паки покȣпи Станко и Дȣкȣл и Блкъан л҃ паши ѡт блатȣ дори ȣ чело полев, понеже [понеже] покȣпише ѡт Фръцилъ и ѡт синови Бонков за см҃ аспри.

И паки да ест Бȣевȣ и Кокъв кв҃ паши, понеже покȣпише ѡт Кръстиꙗн за ск҃ аспри. И паки покȣ<пи> Бȣꙗ и Кока вї҃ паши ѡт Кръстиꙗн, за о҃ аспри.

Сего радї, им дадох и господство ми вишем писани слȣзем господства ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, иим и синовом и внȣком и прѣвнȣчетом и ни ѡт когоже непотъкновено, по реч господства ми.

Сеже и свѣдѣтеліе поставлѣем господство ми: жȣпан Стан велики бан Кралевски и жȣпан Бѣлчо велики дворник и жȣпан Влъчанȣл велики лѡгѡфет и Идрѣ спатар и Нѣгое вистиꙗр и Стьнислав пехарник и Неделко столник и Татȣл комис и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Влъчанȣл велики лѡгѡфет.

Писах аз, Барбȣл граматик, ȣ Бȣкȣрещи, мѣсеца юліе є҃ дьнъ, въ лѣт ҂зни҃.

† Іѡ Мірча вѡевѡда, милостїѩ божїѩ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele lui Manea cu fraţii săi şi cu fiii săi şi lui Cernica cu fraţii săi şi cu fiii săi şi lui Cîrstea cu fiii săi, cîţi Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Cruşov în cîmpul de jos, din Dijma lui Paico două funii şi iarăşi să le fie ocină din Dijma lui Urdea dincolo pînă în hotarul Vişinei 3 funii. Şi iar să le fie ocină din Dijma cu Pietre, oricît se va alege de pretutindeni. Şi iar să le fie ocină în Brastoveţ două funii şi în Redea o funie şi în Sălişte 3 funii. Şi iarăşi să le fie la Fîntînele o funie şi în Islaz 3 funii, fiindcă sînt aceste mai sus-zise ocine vechi şi drepte ale mai sus-scriselor slugi ale domniei mele, încă din zilele bunicului domniei mele Vlad voievod Călugărul. Şi am văzut şi am citit domnia mea şi cartea lui Vlad voievod Călugărul, că le sînt drepte averi, deci am întărit şi am înnoit domnia mea cartea cea veche.

Şi iarăşi să le fie lui Manea cu fraţii săi şi lui Cernica cu fraţii săi şi lui Cîrstea cu fiii săi toată partea din ocina lui Stanciul şi a fratelui său Dade oricît se va alege de pretutindeni, pentru că au cumpărat-o de la Stanciul şi de la Dade cu 1800 aspri, însă Manea cu fraţii săi să aibă o parte din acea ocină şi Cernica cu fraţii săi o parte, iar Cîrstea cu fiii săi să aibă din acea ocină din a treia parte, jumătate. Şi să le fie iarăşi ocină în Cruşov lui Manea şi lui Vîlcan şi lui Stroe cu fiii săi şi lui Cernica şi lui Preda şi lui Cîrstea cu fiii lor şi popii Mitrea, să le fie toată partea de pretutindeni din ocina lui Novac, fiindcă au cumpărat-o pentru 750 aspri. Şi iarăşi au cumpărat Staico şi Ducul 4 paşi în lat şi 500 paşi în lung, fiindcă au cumpărat de la Purcariul pentru 200 aspri. Şi iarăşi să-i fie lui Staico şi lui Ducul 4 paşi în lat şi 500 paşi în lung, fiindcă au cumpărat de la Hîrgotă pentru 200 aspri. Şi iarăşi să le fie lui Staico şi lui Ducul 8 paşi din baltă pînă în măgurea, loc de vie, fiindcă au cumpărat de la Purcariul pentru 142 aspri. Şi iarăşi au cumpărat Staico şi Ducul şi Vîlcan 30 paşi, din baltă pînă în capul cîmpului, fiindcă au cumpărat de la Frăţilă şi de la fiii lui Voico, pentru 240 aspri. Şi iarăşi să-i fie lui Bue şi lui Coca 22 paşi fiindcă au cumpărat de la Cîrstiian pentru 220 aspri. Şi iarăşi au cumpărat Buia şi Coca 12 paşi de la Cîrstiian, pentru 70 aspri.

De aceea, am dat şi domnia mea mai sus-scriselor slugi ale domniei mele, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată şi martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei şi jupan Belciu mare vornic şi jupan Vîlceanul mare logofăt şi Idrea spătar şi Neagoe vistier şi Stănislav paharnic şi Nedelco stolnic şi Tatul comis şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Am scris eu, Barbul gramaticul, în Bucureşti, luna iulie 5 zile, în anul 7058 ⟨1550⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CLXXXIV/12. Orig., perg. (32 × 50,5), pecete timbrată.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 405—406.

---

297 1550 (7058) iulie 28, Bucureşti.

† Милостїю божїю, Їѡ Мирча воевода и господинь въсои земли Ȣгрровлахїискои, синь прѣдобраго и великаго Їѡ Радул воевода. Дават господства ми сїю повелѣнїе господства ми Татȣл, ꙗкоже да им ест ѡчинȣ ȣ Стънчещи, понеже им ест стара и права ѡчина и дѣдина.

А потом, прїиде Татȣл пред господство ми тере ȣложи сестрам си Славица над четвръти дел ѡт негов ѡчинȣ, варе колико се хтет избрат, ѡт своѭ доброволѭ. А потом покȣпи Лȣмотъ ѡт Татȣл ѡчинȣ сежени едни и половина за ї҃ ѡвни. И пак покȣпи Лȣмотъ ѡчинȣ ѡт Дода ȣ Стънчещи сежени г҃ за рн҃ аспри. И пак покȣпи Лȣмотъ ѡчинȣ ѡт Сора ѡт Бълтѣни ѡчинȣ ȣ Стънчещи, сежени г за п аспри. И пак даде Лȣмотъ є҃ краве ȣ дешигȣбина Бȣжоръв, ради ѡчинȣ.

Сего радї, дадох и господства ми, ꙗкоже да им ест въ ѡчинȣ и въ ѡхабȣ, им и синовим им и внȣком и прѣвнȣчитом, ни ѡт когоже непоткновенно, по реч господства ми.

Сеже свѣдѣтелїе поставлѣем господства ми: жȣпан Стан велики бан и жȣпан Бѣлчо велики дворник и жȣпан Радул Блъчанȣл велики лѡгѡфет и Нѣгое вистиꙗр и Идрѣ спатар и Татул комис и Недѣлко <столник>[1] и Стънислав пехарник и Фръцилъ велики постелник. Исправник, Блъчанȣл велики лѡгѡфет.

Пис ȣ град Бȣкȣрещи, юлїе кн҃ дьни, въ лѣт ҂зни҃.

† Їѡ Мїрча вѡевѡда, милостїѧ божїѧ господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul preabunului şi marelui Io Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Tatul, ca să-i fie ocină în Stănceşti, fiindcă îi este veche şi dreaptă ocină şi dedină.

Iar apoi, a venit Tatul înaintea domniei mele de a aşezat pe sora sa Slăviţa pe a patra parte din ocina lui, oricît se va alege, de a sa bunăvoie. Iar apoi, a cumpărat Lumotă de la Tatul ocină un stînjen şi jumătate cu 10 berbeci. Şi iarăşi a cumpărat Lumotă de la Doda ocină în Stănceşti 3 stînjeni pentru 150 aspri. Şi iarăşi a cumpărat Lumotă ocină de la Sora din Bălteni ocină în Stănceşti, 3 stînjeni, cu 80 aspri. Şi iarăşi a dat Lumotă 5 vaci la deşugubina lui Bujor, pentru ocină.

De aceea, am dat şi domnia mea, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor, de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Stan mare ban şi jupan Belcio mare vornic şi jupan Radul Vîlceanul mare logofăt şi Neagoe vistier şi Idrea spătar şi Tatul comis şi Nedelco <stolnic>[1] şi Stănislav paharnic şi Frăţilă mare postelnic. Ispravnic, Vîlceanul mare logofăt.

Scris în cetatea Bucureşti, iulie 28 zile, în anul 7058 <1550>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 570 (Ep. Buzău, XXXI/1). Orig., perg. (31 × 24), pecete timbrată. Cu o traducere din 1850; altă traducere ibidem, ms. 171, f. 301.

EDIŢII. Trad. *D.I.R.*, *B*, 407.

---

[1] Omis.

† Мнлостїю божїю, Їѡ Мнрча воевода н господннъ въсон знмле Ѹггровлахїеское, сннъ велнкаго н прѣдобраго Радꙋл воевода. Дават господство мн сїю повѣленїе господства мн Стан н Токсабъ н Манѣ н Стонка н Бабошнн н Кȣчюлат н Добра н съ ннх снновн, елнцн нм Богъ даст, ꙗкоже да нм ест ѡчннȣ ȣ Вандеещн третаго дело, алн ѡт посвȣде, варе елнка <нм се нз> братн место.

И пакн да мȣ ест ѡчннȣ ȣ Иѡнещн третн дел, алн ѡт посвȣде, варе елн<ка нм се> нзбратн место.

И пакн да мȣ ест ѡчннȣ ȣ Чернътещн третн дел, алн ѡт посвȣде, <варе елнка нм се нзбра>те место.

Ꙗлн дела Бабошннов въса, понеже нм ест стара н права <ѡчнна н дѣдина>.

<Ꙗ по>том, нмаше прȣ пред господство мн <със Стонка н със> Шербан н .със братнꙗм сн, поне<же сїе вн>ше речене комате, а ѡне сȣт бнле дръжале н пртнтеснене без закона ѡт анепсен Бабошн<нов, сїн вн>ше пнсанн, Стонка н Шербан съ братнꙗм сн.

Ꙗ къда ест бнл съда, ѡнн прїндоше пред господ<ства мн, тере се п>рѣше лнцȣ. Ꙗ ȣ тем радї, господство мн сȣдн нх по правȣ закон, съ честнтнмн правнтел<їн господства мн> н нзнандѡх господство мн како сȣт бнле вныше речене комате н ѡчнне, ѡне сȣт бнле анепкню <Бабошннов> внше пнсанн, Стан н Токсабъ н Манѣ н Стонка н Бабошнн н Кȣчюлат н Добра . . . ѡчнне, анȣ сȣт бнл дръжалн Стонка н Шербан съ четам сн без пȣта. Тако <ѡсталн сȣт С>тонка н Шербан съ братнꙗм сн ѡт закона ѡт пред господства мн.

Сего радї, нм дадѡх н господство мн <анепкню> Бабошннов, снновн Ꙗнцев н Станев, дъщере Бабошннов, нже сȣт внше пнсанн, ꙗкоже да нм ест въ ѡч<ннȣ н въ ѡх>абȣ, ннм н снновом нм е внȣкѡм н прѣвнȣчетом нм. И а въ ннх прѣдалнка да нѣст, <нȣ да ест> ѡставшнм нм. И нн ѡт когоже <непотъкновенно>, по ѡрнзмȣ господства мн.

Сеже н сведетелнем по<став>нх господство мн: жȣпан Стан велнкн бан Кралевскȣм н жȣпан Вентнлъ велнкн дворннк н жȣпан Радꙋл велнкн лѡгѡфет н <Бар>бȣл спатар н Герге внстнꙗр н Станко столннк н Вадѣ пехарннк н Днкȣл комнс н Пръвȣл постелннк. Исправннк, Дръгнч вел портар.

И аз пнсах, Ван днꙗк, въ столнн град Бȣкорещн, мѣсеца авгȣст $\overline{\text{ка}}$ дьнн въ лѣт ҂$\overline{\text{зне}}$[1].

† Їѡ Мнрча вѡевѡда ,мнлостїѧ божїѧ господннь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan şi Tocsabă şi Manea şi Stoica şi Baboşin şi Cuciulat şi Dobra şi cu fiii lor, cîţi Dumnezeu le va da, ca să le fie : ocină în Vaideeşti a treia parte, însă de pretutindeni, oricît li se va alege locul.

Şi iar să le fie ocină în Ioneşti a treia parte, însă de pretutindeni, oricît li se va alege locul.

Şi iar să le fie ocină în Cernăteşti a treia parte, însă de pretutindeni, ⟨oricît li se va alege⟩ locul.

Însă toată partea lui Baboşin, pentru că le este veche şi dreaptă ⟨ocină şi dedină⟩.

⟨Iar⟩ apoi, au avut pîră înaintea domniei mele ⟨cu Stoica şi cu⟩ Şerban şi cu fraţii lor, pentru că ⟨aceste⟩ mai sus-zise averi, ele au fost stăpînite şi cotropite fără lege de nepoţii lui Baboşin, ⟨aceştia⟩ mai sus-scrişi, Stoica şi Şerban cu fraţii lor.

Iar cînd a fost acum, ei au venit înaintea domniei ⟨mele de s-au⟩ pîrît de față. Iar întru aceasta, domnia mea i-am judecat după legea dreaptă, cu cinstiții dregători ai ⟨domniei mele⟩ și am aflat domnia mea că aceste mai sus-zise averi și ocine, ele au fost ale nepoților lui ⟨Baboșin⟩, mai sus-scriși, Stan și Tocsabă și Manea și Stoica și Baboșin și Cuciulat și Dobra... ocine, ci le-au stăpînit Stoica și Șerban cu ceata lor fără cale. Astfel, ⟨au rămas S⟩toica și Șerban cu frații lor de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, le-am dat și domnia mea ⟨nepoților⟩ lui Baboșin, fiii Aniței și Stanei, fiicele lui Baboșin, care sînt mai sus-scriși, ca să le fie de ocină ⟨și de⟩ ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Iar la ei prădalică să nu fie, ⟨ci să fie⟩ celor rămași ai lor. Și de nimeni ⟨neatins⟩, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Stan mare ban al Craiovei și jupan Ventilă mare vornic și jupan Radul mare logofăt și ⟨Bar⟩bul spătar și Gherghe vistier și Staico stolnic și Badea paharnic și Diicul comis și Pîrvul postelnic. Ispravnic, Drăghici mare portar.

Și am scris eu, Nan diacul, în cetatea de scaun București, luna august 21 zile, în anul 7055 [1] ⟨1547⟩.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Inst. de istorie „N. Iorga". Fotocopie după original, rupt și șters, aflat la Arhivele Statului din Budapesta.

Văleatul greșit, datat după divan.

NOTĂ

Documentul de față ne-a parvenit după ce volumul a fost încheiat, motiv pentru care l-am așezat la sfîrșit, în anexă, cu numerotare aparte.

---

[1] Ultima cifră pare a fi adăugată cu altă cerneală.

LISTA DOCUMENTELOR CU DATE RECTIFICATE

EDIŢII ANTERIOARE	EDIŢIA NOASTRĂ
1526 ianuarie 8 (Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 87—88).	⟨1536—1540⟩ ianuarie 8, doc. 3.
⟨1535 iulie — 1545 februarie⟩ (*D.I.R.*, *B*, 184—185).	⟨1536 februarie-martie⟩, doc, 4.
⟨1535—1545⟩ aprilie 18 (Ştefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 101—102).	⟨1536⟩ aprilie 18, doc. 10.
⟨1536—1545⟩ martie 3 (*D.I.R.*, *B*, 202—204).	⟨1536⟩ martie 3, doc. 8.
1537 iunie 28 (*D.I.R.*, *B*, 229).	⟨1536⟩ iunie 28, doc. 19.
1538 octombrie 16 (*D.I.R.*, *B*, 253).	1539 octombrie 16, doc. 84.
1540 februarie 23 (*D.I.R.*, *B*, 266—267).	⟨1539⟩ februarie 23, doc. 74.
⟨1542 ianuarie — 1545 februarie⟩ (*D.I.R.* B, 280).	⟨1542 ianuarie 10—1544 mai 4⟩, doc. 115.
1544 septembrie 17 (Iorga, *Ep. Buzău*, 175—177 şi Cipariu, *Archivu*, 538—539).	1543 septembrie 17, doc. 150.
1545 februarie 28 (*D.I.R.*, *B*, 318).	⟨1544⟩ februarie 23, doc. 157.
1545 ⟨martie-iunie⟩ (*D.I.R.*, *B*, 318—319).	1545 aprilie, doc. 171.
1545 iunie 2 (Ştefulescu, *Doc. sl. -rom.*, 110—112)	⟨1544⟩ iunie 2, doc. 162.
⟨1546⟩ aprilie (*D.I.R.*, *B*, 335—336).	⟨1546⟩ iunie ⟨înainte de 30⟩, doc. 205.
1546 aprilie 8 (*D.I.R.*, *B*, 336—337).	⟨1545⟩ aprilie 8, doc. 172.
1546⟨mai-iunie⟩ (*D.I.R*, *B*, 337).	⟨1545⟩ iunie 14, doc. 182.
1546 mai 29 (*D.I.R.*, *B*, 338).	⟨1545⟩ mai 29, doc. 178.
1546 iulie 25 (*D.I.R.*, *B*, 343).	⟨1545⟩ iulie 25, doc. 184.
1546 octombrie 3 (*D.I.R.*, *B*, 344).	⟨1545⟩ octombrie 3, doc. 189.
1547 ianuarie 20 (*D.I.R.*, *B*, 348).	⟨1546⟩ ianuarie 20, doc. 195.
⟨1547⟩ ianuarie 20 (*D.I.R.*, *B*, 348—349).	⟨1546⟩ ianuarie 20, doc. 196.
1547 aprilie 26 (*D.I.R.*, *B*, 349—351).	⟨1546⟩ aprilie 26, doc. 199.
⟨1547 după aprilie 26⟩ (*D.I.R.*, *B*, 351).	⟨1547 după aprilie 10⟩, doc. 225.
1547 iunie 25 (*D.I.R.*, *B*, 360).	⟨1546⟩ iunie 25, doc. 204.
1547 iulie 2 (*D.I.R.*, *B*, 363—364).	⟨1546⟩ iulie 2, doc. 207.
1547 august 9 (*D.I.R.*, *B*, 364).	⟨1546⟩ august 9, doc. 213.
1547 august 19 (*D.I.R.*, *B*, 366).	⟨1548 mai-iunie⟩ 19, doc. 253.
1547 august 27 (*D.I.R.*, *B*, 366—367),	⟨1546⟩ august 27, doc. 214.

1547 septembrie 20 (*D.I.R*, *B*, 368—369).	⟨1546⟩ septembrie 20, doc. 216.
1547 ⟨septembrie-noiembrie⟩ 21 (*D.I.R*,. *B*, 369—370).	1547 ⟨ianuarie-iulie⟩ 21, doc. 223.
1548 aprilie 25 (*D.I.R.*, *B*, 374—375).	⟨1549—1552⟩ aprilie 25, doc. 276.
1548 mai 22 (*D.I.R.*, *B*, 378—379).	⟨1549—1552⟩ mai 22, doc. 280.
⟨1548 mai—1552 iunie⟩ (*D.I.R.*, *B*, 375—376).	⟨1548 mai 4 — iulie 2⟩, doc. 249.
1548 iunie 19 (*D.I.R.*, *B*, 382).	⟨1547⟩ iunie 19, doc. 234.
1550 iunie 5 (*D.I.R.*, *B*, 400—401).	⟨1547⟩ iunie 5, doc. 231.

INDICE ONOMASTIC

PRESCURTĂRI, SEMNE SIMBOLICE, LĂMURIRI

c. = comună
j = judeţ
lg. = lîngă
log. = logofăt
menţ. = menţiune
mnc. = municipiu
m-re. = mănăstire
or. = oraş
pah. = paharnic
post. = postelnic
pt. = pentru
ş.a. = şi alţii
top. = toponimic
v. = vezi
vist. = vistier

* asteriscul indică numiri dispărute ale unor aşezări omeneşti.
( ) paranteza rotundă cuprinde variantele numelor şi, prin indicaţia „menţ“., lipsa de contemporaneitate.
⟨ ⟩ paranteza ascuţită indică intervenţiile şi identificările.
—pauza pusă la începutul rîndului arată că forma onomasticului este diferită de cea frecventă.
(?) semnul de întrebare, pus imediat după nume, exprimă îndoiala relativ la scrierea corectă a numelui — mai ales traduceri vechi şi copii. Cuvîntul „probabil“ — în cazul numirilor dispărute — a fost folosit atît pentru a exprima lipsa de preciziune a localizărilor, cît şi îndoiala în cazurile de omonimie.

Imediat după toponimic s-au dat indicaţiile geografice menţionate în text. Identificările s-au făcut în funcţie de împărţirea administrativă actuală, indicîndu-se, în măsura posibilităţilor, şi împărţirea pe judeţe istorice.

Trimiterile sînt făcute la numărul documentului.

A

Ada⟨nge⟩, vinde ocină în Prădăliceşti 160.
Aga, tatăl lui Barbul, stăpîn în Ageşti (menţ.) 210.
Aga, vinde parte la Cîrlomăneşti 113.
Ageşti, sat ⟨Hagieşti, j. Vlaşca; azi în c. Poeni, j. Teleorman⟩, întărit lui Mihnea pîrcălab ş.a. 210.
Aiaz v. **Badea Aiaz.**
Alăman cel bătrîn ⟨vătaf⟩ din Stăneşti, familie 11; vinde delniţă 235.
Albota, sat ⟨j. Argeş⟩, părţi ale m-rii Tutana schimbate pt. Miceştii de Sus 154.
Albotă din Ruşeţu, întărit cu ocină 285.
Albul din Cepari, slugă domnească, i se întăresc satele: Voiceşti, Cacaleţi, Pleşeşti şi Cocoţi 290.
Albul (Alb), fiul: lui Balotă, dăruieşte ocina din Viţicheşti, pt. gloabă 12; ≃ lui Benea, întărit la Homeşti 265; ≃ lui Neagoe, se judecă pt. Dăneşti 92; ≃ lui Radul portar, întărit cu satele Cepari, Căzăneşti ş.a. 24.
Albul, întărit la Cîrstieneşti 284.
Albu vinde părţi la Pietrari 18.
Albul (Alb) vistier, stăpîn în Cepari, Căzăneşti şi Bumbueşti 24; vinde satul Chinteşti (menţ.) 207.
Albul Rogoz (Albul) stolnic, 291; mare stolnic în sfatul domnesc 79—82, 84—87, 91—96, 98—100, 102—105, 108, 110, 113—122, 124—147, 149—157, 159—165 167—169; ⟨eroare:⟩ Fătul 101.
Alexandru voievod, tatăl lui Mircea voievod ⟨eroare⟩ 243.
Alexandru ⟨Mircea⟩ domn al Ţării Româneşti ⟨1568—1577⟩ 293.
Alexeni, sat ⟨j. Gorj⟩, întărit Neagăi ş.a. 186.

Alunu, sat ‹j. Vîlcea›, întărit lui Stepan piseţul ş.a. 286.
Amlaşul şi Făgăraşul, în titulatura domnului Ţării Româneşti 8,39, 71, 119, 180.
Ana, fiica lui Grămadă, stăpînă în Gîrbovi 33.
Ana, sora călugăriţei Sara, schimbă Aninoasa cu averile lui Stoica Milco 66.
Anania, episcop al Buzăului 270; drepturi 150.
Anca, doamna lui Vlăduţ voievod, mama lui Vlad Înecatul, întărită cu parte la Pătrăreşti 31.
Anca, fiica : lui Badiul, înfrăţită pe ocină la Găvăneşti 230; ≃ lui Dumitru, întărită în Prislop şi Pereni 157.
Anca, i se întăreşte parte în Groşi 48.
Anca, în pricină pt. ocină în Fărcăşeşti şi Teleşti 128.
Anca, vînd: vatră de casă şi grădină în Mihăeşti 17; ≃parte în Mileştii de Sus 197.
Andrei, închină parte lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Andrei, popă traduce act (menţ. ulterioră) 48.
Andreiaş v. **Valea lui Andreiaş.**
Andronache, vornic mare de Tîrgovişte (menţ. ulterioră) 294.
Anghel, ţigan 87.
Anghelina călugăriţa ‹eroare› v. **Maria** din Goleşti.
Anghelina, fiica lui Lorinţ, soţia lui Gherghe, întărită cu ocină în Bugheni 274.
Anini, sat ‹probabil Valea Anilor, j. Mehedinţi› întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.
Aninoasa de lg. Tîrgovişte, sat ‹j. Dîmboboviţa; azi în mnc. Tîrgovişte›, dăruit Mitropoliei din Tîrgovişte de Basarab şi Radu voievozi 51, 66; întărit Mitropoliei din Tîrgovişte 51, 54, 66, 212.
Aniţa, fiica lui Baboşin, familie (menţ.) A.
Apostol logofăt de la Episcopia Buzăului, traduce act slav (menţ. ulterioară) 187.
Arbune turcul, tatăl Voicăi (menţ.) 17.
Arca din Crasna, fratele lui Stanciul, pierde ocina 205, 206.
Arca, fiul lui Dan, întărit cu fraţii săi în Fărcăşeşti şi Teleşti 128.
Arca, frate cu popa Bortă, familie, întărit cu ocină în Fata 262.
Arca, vinde parte în Stejarul 253.
Arefu v. **Hareş.**
Areşani, locuitori ai satului Arefu 172.
Argeş (Uspenia), m-re, în or. Curtea de Argeş 28; stăpînă de sate, vămi, mori, ţigani 24, 54, 107, 114, 118—120, 135, 204, 215, 274; danie de la Neagoe Basarab 274; pricini 138, 284; egumen 111.
Argeş, oraş ‹Curtea de Argeş›, în pricină cu m-rea Bistriţa pt. satul Stroeşti 164; act domnesc scris în ∼ 119.
Argeş, rîu, sate pe ∼ 65, 228.
Aricea, ţigan 180.
Arsenie, partea lui în Stejarul (menţ.) 253.
Arvăteasca v. **Harvăteşti.**
Athos, munte în Grecia, mănăstiri:
  Dohiar (Sf. Mihail şi Gavril), danie de bani 7;
  Ehsinoh ‹Xenofon›, în pricină pt. satul Recica Dabului 75;
  Hilandar 6;
  Sf. Pavel (m-rea Sf. Gheorghe) danie de bani 4,8; egumen 8;
  Turnul Sf-lui Sava de la Careia, danie de bani 6.
Auşul, cu drepturi în Ţigăneşti 263.
Auxentie, diacon la m-rea Tismana 230.

B

Babo, ţigan 110.
Baboşin, nepotul lui Baboşin, familie, întărit la Ioneşti ş.a. A.
Baboşin, tatăl Aniţei şi Stanei, familie, stăpîn în Ioneşti, Cernăteşti şi Vaideeşti (menţ.) A.
Baciovul, baltă domnească ‹j. Dolj› dăruită lui Ţalapi log. 1.
Baciul, vinde părţi de ocină în Bătieşti 293.
Badea, clucer din Hotărani dăruieşte m-rii Bistriţa satul Muşcel 184.
Badea, comişi: nepotul lui Badea Cotescul, familie, întărit cu ocină în Ştefăneşti 274; ≃ ispravnic în sfatul domnesc 19; ≃ în sfatul domnesc v. **Badea Zemlău.**
Badea din: Clejani, postelnic, ispravnic 30, 45; ≃ din Făgeţel vinde lui Neagoe Basarab ocină la Plopul 254; ≃ din Şuici cumpără ocină (menţ.) 290.
Badea, fiul: Coteneasei, vinde parte în Coteniţa 272; ≃ lui Mihnea vist., întărit la Futeşti 152; ≃ popii din Lipăreşti, scrie act domnesc 174.
Badea, întăriţi: cu parte în Blagodeşti 148; ≃la Strîmba şi Lovu 283.
Badea, logofăt scrie hrisov 36.
Badea, paharnic, ţine zălog ocină la Ostrovu de la Olt (menţ.) 43.
Badea, pîrcălab, soţul Caplei, stăpîn de sat şi ţigani în Elhoveţul 183.
Badea postelnic mare în sfatul domnesc v. **Badea Alaz.**
Badea, scrie act domnesc 158; v. şi **Badea** log.
Badea stolnic mare ‹eroare› v. **Badea Zemlău.**
Badea, sulger, fratele lui Vlaicu mare log. din Piscani, întărit cu părţi în Ageşti 210.
Badea, ţigani 65, 107, 144.
Badea, vinde parte în Tigveni 114.
Badea, vornic, stăpîn în Viişoara şi Tiha 65.

Badea Aiaz-Izvoranul (∼ Iaz, ∼ al lui Izvoranu) mare postelnic, dă bani cu împrumut 144, 156;
  în sfatul domnesc 1, 5, 10—15, 17—24, 26, 27, 29—33, 35—46, 48—52, 54, 56—62, 64—66, 70—73, 75—77, 79—82, 84—87, 91—100, 102—108, 110, 113; fost mare post. 119, 167; ispravnic 12, 59, 168.
Badea al Pipercăi (∼ al Pipercului), vinde livadă în Groși 48.
Badea Cotescul, unchiul lui Badea comis, familie, stăpîn în Ștefănești și Bugheni (menț.) 274.
Badea Zemlău (Badea Zăblău) din București,
  în sfatul domnesc: mare comis 79—82, 84—87, 91—106, 108, 110, 113—117, 119—147, 149—157, 159, 161—165, 167—172; mare paharnic 173—175, 179—183, 186—189, 191—195, 198, 199, 202, 206, 207, 209, 210, 213; mare spătar 215, 219—223, 226—238, 240; ⟨eroare:⟩ mare stolnic 228.
Badiu v. **Radu al Badiului**.
Badiul din Găvănești de Coastă, înfrățește pe fiica și ginerii săi pe ocină 230.
Badiul (2), închină parte în Trestenic lui Dragul clucer 140.
Badiul, ocina lui din Cucuteni întărită fiilor săi 294.
Badiul, vinde ogoare la Popești 19.
Bahna, sat ⟨azi în mnc. Drobeta-Turnu Severin⟩, întărit m-rii Tismana 222, 232.
Baia de Fier (Baia) ,sat ⟨j. Gorj⟩ 278; părți întărite lui Stepan pisețul ș.a. 286.
Baico, întărit cu ocină în Turburești 38, 61.
Balaur, fiul lui Balaur log., întărit cu ocină la Bădeni 5.
Balaur logofăt, stăpîn, familie, dobîndește ocină la Bădeni pt. slujbă dreaptă de la Radu ⟨de la Afumați⟩ (menț.) 5.
Balaur postelnic, hotarnic 196.
Baldea, tatăl lui Stanciul din Redea lui Florea 39, 41.
Baldovin ⟨pîrcălab⟩, soțul jupaniței Maria ⟨din Golești⟩ dăruiește Mitropoliei din Tîrgoviște vinăriciul boieresc din dealul Ștefăneștilor 27.
Balea din Nucșoara, jurător 269.
Balea, întărit la Săcșorii de Jos și Ludești 78.
Balea, își înfrățește fiicele pe ocina Zărnească 58.
Balea paharnic ⟨din Pietroșani⟩, dăruiește m-rii Snagov parte cu vinărici în Dealul Cîrciumarilor 132.
Balea, partea lui la Crîngeni 255.
Balotă v. și **Stoica Balotă**.
Balotă din Vițichești, tatăl lui Oncea ș.a. (menț.) 12.
Balta, sat ⟨j. Mehedinți⟩, părți întărite lui Cuciulat spătar 236.
Balta, top. la Rădăcinești 141.
Balta Albă, baltă la Potelu ⟨j. Romanați; azi j. Olt⟩ 180.
Balta Calului, baltă ⟨lg. Dăbuleni, j. Romanați; azi j. Dolj⟩ întărită lui Detco mare armaș 144.
Balta Doamnei ⟨probabil balta Greaca, j. Ilfov⟩, parte din vama de pește întărită m-rii Nucet 136.
Ban, în pricină cu m-rea Bistrița pt. satul Bogdănești 179.
Ban, țigan 65.
Ban, vînd: parte în Bălegoși 173; ≃ vie la Rădăcinești 141.
Banco, vinde parte și loc de livezi în Groși, la Valea Sasului și Priboiasa 48.
Bancul din Giulești își vinde partea 21.
Bandul, fiul Voicăi, întărit la Dănești 92.
Banea, țigan 144.
Barbul ban al Craiovei v. **Barbul Craiovescu**.
Barbul ⟨din Boldești⟩ mare comis, fiul lui Udrea comis, pierde satul Pîrscoveni pt. hiclenie 82;
  în sfatul domnesc 33, 35—46, 48—52, 54, 56—62, 64—66, 69, 70—73, 75—77; ⟨erori:⟩ Bucur 48, Radul 69.
Barbu ⟨din Pietroșani⟩, mare vistier, mare spătar, mare vornic; intervine pt. iertarea lui Bălan pîrîș 209;
  în sfatul domnesc: mare vistier 171—182; mare spătar 183, 187, 189, 191—195, 197—199, 201, 202, 204, 206, 207, 210, 213, 214, 216; mare vornic 219—223; 226, 227, 229—238; ispravnic 210, 221, 224, 234, 238; ⟨eroare:⟩ Iarciul 191.
Barbul din: Tîmpeni vinde ocină 280; ≃ din Tocsobești, jurător 268.
Barbul, fiul Agăi, așează pe ocină sa din Agești, pe Vlaicu mare log. din Piscani 210.
Barbul, fiul lui Udrea v. **Barbu din Boldești.**
Barbul grămătic, scrie acte domnești 235, 296.
Barbul, în pricină pt.. parte la Poenile Zlătariului 137.
Barbul, întărit la Săcșori și Ludești 78.
Barbu spătar mare v. **Barbu din Pietroșani**.
Barbu, unchiul lui Stoica, dobîndește ocină în Rusenești pt. slujbă credincioasă și așează pe nepotul său 29.
Barbul, vinde în Cucuteni (menț. ulterioara) 294.
Barbul vornic mare v. **Barbul din Pietroșani.**
Barbul al Gogoșoaiei ⟨mare ban al Craiovei⟩, hiclean, pierde sat (menț.) 276.
Barbul Craiovescu, mare ban, fiul lui Preda ban, dăruiește ocină (menț.) 29.
Barbul Craiovescu, mare ban, vlastelin, ⟨fiul lui Neagoe Strehăianul⟩, ctitor al m-rii Bistrița, îi dăruiește sate, bălți, vii etc. 180.
Baroe v. **Manea al lui Baroe**.
Basarab voievod v. **Neagoe Basarab**.

Basarab cel Tînăr (Băsărăbiel), domn al Ţării Româneşti ⟨1477—1482⟩ 154, 271.
Basneşu, dobîndeşte ocină în Fata, pt. slujbă credincioasă, de la Neagoe Basarab 262.
***Băbeni**, sat ⟨lg. Măteşti, j. Buzău⟩, părţi întărite lui Lupea 102.
Băbeni, sat ⟨j. Vîlcea⟩, parte întărită m-rii Bistriţa 180.
Bădeni, sat ⟨j. Săcuiani; azi j. Buzău⟩, părţi întărite lui Mihnea vist. ş.a. 5; părţi întărite lui Gulea ş.a. 281.
Bădeni, sat, parte întărită lui Stepan ş.a. 261.
Bădica comis, fratele lui Stroe v. **Radu Bădică.**
Bădica, ţigan 24.
Bădiceasa, top. la Nămăeşti ⟨j. Muşcel; azi j. Argeş⟩ 237.
Bădilă, întărit la Văsălaţi 30.
Băiaşi, sat ⟨Băiaşu, j. Vîlcea⟩, întărit lui Neagu ş.a. 295.
Băican, ţigan 65.
Băileşti, sat ⟨azi oraş⟩, silişti domneşti întărite lui Tatul log. ş.a. 1; întărit lui Detco mare armaş 101, 144.
***Bălaci**, sat ⟨probabil lg. Gherghiţa, j. Prahova⟩ 49.
Bălan, se judecă pt. Măniaci cu cărţi mincinoase 209.
Bălăceşti, sat ⟨probabil j. Gorj⟩, parte întărită lui Drăghici ş.a. 35.
Băldăluiul v. **Gura Băldăluiului.**
Bălegoşi, sat ⟨Deleni, j. Buzău⟩, parte întărită lui Stan ş.a. 173.
Bălileşti, sat ⟨j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş, probabil în c. Bălileşti⟩ 260.
***Bălteni**, sat ⟨lg. Broşteni, j. Argeş⟩, întărit jupaniţei Caplea 110.
Bălteni, sat ⟨j. Buzău⟩ 297.
Băneşti, sat ⟨j. Prahova⟩, cu munte, întărit lui Drăghici spătar ş.a. 65.
Băneştii de pe Neajlov, sat ⟨j. Ilfov⟩, întărit lui Bîrcă pitar 228.
Băneu, se judecă pt. părţi în Văsălaţi 30.
Bărbat, tatăl lui Oprea, stăpîn la Spinu din Lovişte 226.
Bărbătescu v. **Mihai Bărbătescu.**
Bărbulea, înfrăţit în Stoineşti 203.
Băsărab v. **Neagoe Basarab.**
Băsărăbiel v. **Basarab cel Tînăr.**
Băsărăboia v. **Despina.**
Băteşti, sat, ogor întărit lui Săbian 17.
Bătieşti, sat ⟨j. Muşcel şi Pădureţ; azi Vultureşti, j. Argeş⟩ 293.
Băţile v. **Buţilea.**
Beceni, sat ⟨j. Buzău⟩, părţi întărite lui Coman ş.a. 239.
Bejan, vinde falce la Tigveni 24.
Bejeşti, sat ⟨Băjeşti, j. Argeş⟩ 185.
Belcio ⟨din Coteşti⟩, mare vornic, în sfatul domnesc 264—267. 270—274, 276—283, 285, 287—291, 293—297; ispravnic 276.
Beleţ din Negreni, jurător 269.
Benea, întărit la Homeşti 265.
Benea, ţigan 87, 144.
Benga v. **Stanciul Benga.**
Bercea, cumpără ocină la Gîrbovi 33.
Bercea, în pricină pentru Stăneşti v. **Bercea**, nepotul lui Tatul vornic.
Bercea, „moşul“ lui Stoica, pierde ocină în Rusineşti 29.
Berislăveşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩, parte întărită lui Dolofan vătaf cu ceata sa 77; părţi cu deal întărite lui Boşca 86.
Berivoe, fiul lui Vladul, vinde parte din Comarnic 65.
—**Berevoe**, pierde drepturi în Cucuteni 294.
Berteşti, sat ⟨j. Ialomiţa; azi j. Brăila⟩ întărit lui Drăghici spătar 65.
Bila, ţigan 65.
Bilea din Săpata, tatăl lui Stan (menţ.) 287.
Bircie, la Gilort, sat ⟨Bircei, j. Gorj⟩, părţi ale lui Stan Ciocuţ 85.
Bistreţ (Bistriţa?), baltă ⟨j. Dolj⟩, parte întărită lui Radu vist. 69; parte dăruită lui Detco mare armaş 144; întărită Tismanei 232.
Bistriţa (Uspenia) m-re, întărită cu sate, mori şi gîrle 164, 167, 174, 175, 179, 180, 184, 195, 196, 221, 227, 292; pricini cu m-rea Tismana 10, 49, 199; egumeni 49, 164, 167, 175, 179, 180, 195, 292.
Bistriţa, rîu ⟨afluent al Oltului⟩, m-re pe ~ 180.
Bistriţa, silişte şi sat ⟨Bistreţ, j. Dolj⟩ părţi cumpărate de Radu Paisie şi dăruite lui Radu vist. 69.
Bizina, ţigan 65.
Bîca, ţigan 87.
Bîlborea, tatăl lui Oană, închină partea sa din Clocotici lui Oprea vornic 163.
Bîra v. **Stan Bîra.**
Bîra, întărit la Coteniţa 272.
Bîrca, sat ⟨j. Olt⟩, întărit m-rii Argeş şi lui Pătru pîrcălab 120.
Bîrcă pitar, soţul jupaniţei Irina, întărit cu Băneştii de pe Neajlov, Sîrbii de pe Argeş şi părţi la Româneştii de Jos 228.
Bîrleşti, sat ⟨probabil c. Corbu, j. Olt⟩ 52.
Bîrsean, scrie act domnesc 280.
Bîrseanul vornic, călugărindu-se, dăruieşte parte din Cîrciumari cu vecini m-rii Snagov 108.
Bîrseşti, sat ⟨j. Argeş⟩, parte cu moară şi pomet întărită jupaniţei Marga ş.a. 24.
Bîrseşti, sat ⟨Bîrseştii de Sus, j. Olt⟩, parte întărită lui Detco mare armaş ş.a. 144; probabil acelaşi: 251.
Bîrseşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩, hotare 223; dăruit m-rii Govora de Neagoe spătar 62; întărit lui Dumitru log. 223.
Bîrzeşti, sat, parte întărită lui Radomir vornic şi Drăghici piseţ 22.
Bîrzeşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩, părţi întărite lui Neagomir ş.a. 18.
Bîrzo Gîrla, gîrlă la balta Bistreţul 232.
Bîsca, rîu, ⟨afluent al Buzăului⟩ 58.

* **Blagodeşti**, sat ⟨Lunca, j. Ialomiţa⟩, părţi întărite jupaniţei Caplea ş.a. 148.
Blaj (Blăjul), sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩ întărit Deicăi ş.a. 104; jumătate, întărit lui Detco mare armaş 144.
* **Blădeşti**, sat ⟨probabil j. Prahova⟩, părţi întărite lui Mihăilă ş.a. 249.
Blendea, vinde ogor în Băteşti 17.
Boba, partea lui din Plăseni (menţ.) 291.
Boba, stăpînă în Nişcovenii de la Cîlnău şi de la Nişcov 33.
Boban, ţigan 65.
Bobolea, diac, scrie act domnesc 60.
Bobotul, baltă la Nedeia ⟨j. Dolj⟩, dăruită lui Detco mare armaş 121.
Bobu v. **Malul Bobului.**
Bodăieşti v. **Budoeşti.**
Bodea, închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Bodeşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩, părţi întărite lui Neagomir ş.a. 18.
Bodiu v. **Obîrşia lui Bodiu.**
Bogdan, fratele lui Coman, în pricină pt. parte în Măneşti pe Olteţ 73.
Bogdan logofăt, ispravnic în sfatul domnesc 264.
Bogdan, scrie acte domneşti 22, 71, 216.
Bogdan, ţigan 144.
* **Bogdăneştii** de la Codmeana, sat ⟨Răchiţele, j. Argeş⟩ întărit m-rii Bistriţa, dania lui Danciul comis 179, 180.
Bogdăneşti, sat ⟨c. Bujoreni, j. Vîlcea⟩, al m-rii Cozia 71; probabil acelaşi: parte întărită lui Detco vornicul 149.
Boia, vinde partea lui din Fata m-rii Govora 262.
Boica, cumpăra ogoare la Zlătărei 256.
Boiceşti, sat ⟨Buiceşti, c. Butoieşti, j. Mehedinţi⟩ întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.
Boja, ţigan 144.
Bojin, fratele lui Radul Zăm, răscumpără ocină în Sălcuţa 94.
Bojorani, sat ⟨j. Vîlcea⟩, părţi întărite lui Stoica mare pah. ş.a. 99.
Bojarăşti v. **Bujorăşti.**
Bolan, ţigan 144.
Bolea Moldoveanu, dăruit de domn cu ocină în Sălcuţa 94.
Boleţ, din Lipia, martor 270.
Boloşin, stăpîn pe o jumătate din Călineşti 16.
Boloşin stolnic mare în sfatul domnesc 172.
Boluşin mare pitar, hotarnic la Stroeşti 164.
Borăscul, sat ⟨j. Gorj⟩ în hotar cu Homneşti 200.
Borcan, tatăl lui Stănilă (menţ.) 24.
Borcea, părinţii lui cotropesc satul Orboeşti 145.
Borcea, (Bercea) nepotul lui Tatul vornic, întărit în Purcăreni 80,81; probabil acelaşi: **Bercea**, în pricină pentru Stăneşti 103.
Borcea şetrar mare, familie 110; stăpîn în Vieroş, Mărăcineni, Goleşti, Vrăneşti ş.a. 109, 110.
Bordea, ţigan al m-rii Bistriţa 180.
Borea diac, scrie act domnesc 15, 75.
Borsea, în pricină pentru părţi la Văsălaţi 30.
Borte popă, frate cu Arca şi Mihăilă scriitorul, întărit cu ocină în Fata 262.
Boşca pitar, întărit cu ocină şi deal la Berislăveşti 86.
Bot v. **Stan Bot.**
Boul, pîrîu la Plopul 254.
Boul, pîrîu la Stroeşti 164.
Bouroşu, vinde ogor în Crivina Broştenilor 231.
Bozoeşti, top. la Cuca 185.
Brabeţi v. **Vrabeţi.**
Bragă, în pricină pt. parte la Beceni 239.
Bran, întărit în Cucuteni 294; ~ în Zlătărei, ⟨eroare⟩ v. **Radu**, fiul lui Danciul.
Bran partea lui în Tigveni 114.
Braneţu v. **Brăneţi.**
Braniştea, sat ⟨probabil j. Prahova; azi j. Dîmboviţa, c. I. L. Caragiale⟩, în descriere de hotar la Dălbăneşti 91.
Brastoveţ, sat ⟨Brastavăţu, j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, părţi întărite lui Manea ş.a. 296.
Bratul v. **Manea al lui Bratul.**
Bratul armaş, fratele lui Vlaicul, întărit cu satul Ţigăneşti şi sălaşe de ţigani 42, 178.
Bratul diac mic, scrie acte domneşti 135, 251, 254; probabil acelaşi: **Bratul** din Negeşti piseţ, scrie act domnesc 279.
Bratul, întărit la Grabicina şi Şchei 129.
Bratul, vinde ocină la Muşcel 70.
Bratul vornic ⟨eroare⟩ v. **Radul** vornic.
* **Brădăţeni**, sat ⟨probabil lg. Jiblea, j. Vîlcea⟩ întărit m-rii Cozia 71.
Brădet, m-re ⟨j. Argeş⟩ 15; cotropeşte satele Brătianii de Sus şi Groşi 171; egumen 15.
Brădet, sat ⟨j. Gorj⟩, în hotar cu Bujorăşti 279.
Brăeşti, sat ⟨j. Buzău⟩ 58.
Brăgăreşti, sat ⟨probabil Pucheni, j. Prahova⟩, jumătate, întărit doamnelor Despina şi Ruxandra 219.
Brăila, judeţ în eparhia Buzăului 150.
Brăneţi, sat ⟨j. Romanaţi; azi Braneţu, j. Olt⟩, întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.
* **Brătea**, sat ⟨probabil Brăteşti, j. Argeş⟩, loc de stupină întărit jupaniţei Marga 24.
Brătianii de Sus, sat ⟨Brăduleţ, j. Argeş⟩ întărit lui Voico ş.a. 171.
Brătilă, partea lui în Nişcovenii de la Nişcov şi Nişcovenii de la Cîlnău 33.
Brătuleasca, moşie la Tigveni, întărită m-rii Argeş 114.
Breaza, sat ⟨j. Prahova⟩ întărit lui Drăghici spătar ş.a. 65.
Bresniţa, sat ⟨j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.

Breştet, partea lui în Tigveni 114.
Broşteneasca, moşie la Urlaţi ‹j. Săcuiani; azi j. Prahova›, parte întărită lui Stoica ş.a. 40.
Broşteni v. **Crivina Broştenilor.**
Brîncoveni, sat ‹j. Romanaţi; azi j. Olt›, întărit lui Detco mare armaş 144.
***Brusturoasa**, sat ‹lg. Sălătrucu, j. Argeş›, parte întărită jupaniţei Marga ş.a. 24.
***Buari**, sat ‹lg. Letca Veche, j. Ilfov› 27, 42.
Bucea (Burţi), întărit la Săcşori şi Ludeşti 78.
Buceaci (Buceciul), munte ‹Bucegi, j. Prahova›, parte dăruită Mitropoliei din Tîrgovişte 50; întărit lui Drăghici spătar ş.a. 65.
Buceaciu, ţigan 65.
Buciaci, fratele lui Micul, întărit în Mirileşti şi Cîrpoi 23.
***Bucicăneşti**, sat ‹probabil Bucicani, j. Dolj›, parte întărită lui Oncea şi Şerban 158.
***Bucina**, sat ‹lg. Jidoştiţa, j. Mehedinţi›, întărit m-rii Tismana 222, 232.
Buciumişul, sat ‹j. Romanaţi; azi j. Olt›, întărit lui Detco mare armaş 106.
Buciumul de la Cricov, top. la Poenile Zlătariului 137.
Bucov, pîrîu 59.
Bucov, sat ‹j. Săcuiani; azi j. Prahova› vii dăruite Episcopiei Buzăului 211.
Bucşă vornic, ispravnic în sfatul domnesc 113.
Bucur comis, în sfatul domnesc ‹eroare› v. **Barbul** din Boldeşti.
Bucureşti, oraş, cetate de scaun
Şcoala Domnească de la Sf. Gheorghe Vechi din ~ (menţ. ulterioară) 104, 137, 277;
acte emise în ~ 1, 10—12, 23—26, 52, 54, 57, 73, 74, 82, 87, 106, 115, 122, 123, 136, 137, 139, 154, 170, 171, 173—180, 186, 191—193, 195, 197, 199, 201—204, 206, 207, 209, 210, 212, 214—216, 219, 221—223, 226—238, 240, 242—247, 250—256, 260, 262, 264, 266, 270, 271, 273, 274, 276—281, 283—285, 287, 290, 291, 293, 296, 297, A.
***Bucureşti**, sat ‹Marcea, j. Vîlcea›, întărit m-rii Cozia 71.
Bucurova, top. la Jirov 277.
Budeşti, sat ‹probabil j. Ilfov› întărit cu silişti lui Teodosie post. ş.a. 142.
Budoeşti (Buzăeşti), sat ‹Bodăieşti, j. Dolj›, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.
Budulea, tatăl Stancăi, întărit la Soreşti 187.
Bugheni, sat ‹probabil Bughea, j. Argeş›, cotropit de Basarab voievod şi dat lui Badea Cotescul pt. Ştefăneşti 274.
Buia (Bue), cumpără ocină ‹în Cruşov› 296.
Buia, se judecă pt. parte în Crîngeni 255.
Buica, mama Vilaei şi Cherăi 247.
Bujoara v. **Vadul Bujoarei.**
Bujor, duşegubina lui ~ 297.
Bujorani, sat ‹j. Vîlcea›, deal cu vie şi pomet întărit lui Oprea vornic 143.
Bujorăşti (Bojorăşti) sat, ‹Gura Bujorăscu, j. Gorj; azi Vîrtopu› ocină întărită lui Radu din Peşceana ş.a. 279.
Bulfa, ţigan 65.
Bumbueşti, sat ‹j. Argeş; azi j. Vîlcea›, parte întărită jupaniţei Marga ş.a. 24; părţi întărite lui Chirca şi Dragolei 97.
Buneşti, sat ‹c. Cotmeana, j. Argeş›, parte cu deal întărită lui Şerban ş.a. 193.
***Buneşti**, sat ‹Muşăteşti, j. Argeş›; părţi întărite lui Oprea ş.a. 76.
Buneşti, sat, parte întărită lui Vitan ş.a. 264.
Burnaia, cu ceata lui, în pricină pt. părţi din Coasta Rîului Viişoara ş.a. 248.
Burtea, ţigan 219.
Burţi v. **Bucea.**
Burţuneasca, moşie la Homeşti, întărită lui Stanciul ş.a. 265.
Bută, vinde vie la Rădăcineşti 141.
Buţilea (Băţile) vinde parte la Săcşorii de Jos 78.
Buvtă, munte ‹Buha în masivul Parîngului› întărit lui Draghiţibă ş.a. 278.
Buzăeşti v. **Budoeşti.**
Buzău, judeţ, cuprins în Episcopia Buzăului 150.
Buzău, oraş domnesc, tîrg 270; branişte domnească 9;
judeţul şi pîrgarii din ~ 9; act emis în ~ 211; episcopie 187, 211; întinderea eparhiei 150; danii şi întăriri de sate, mori, vii, ţigani 82, 153, 211, 246, 288;
scutire de vinărici 83, 122;
scaun de judecată 150;
episcopi 9, 82, 83, 211;
log. de la ~ traduce act 187.

C

***Cacaleţi**, sat ‹lg. Cotmeana, j. Argeş›, întărit lui Albul din Cepari ş.a. 290.
Calafat (Vadul Vidinului), vamă ‹or. Calafat› 224, 232; parte din vama domnească dăruită m-rii Argeş 135.
Calea, fiica Anghelinei călugăriţa, familie, înfiază pe nepoata ei, Caplea, peste părţile sale din Goleşti, Bălteni, Mărăcineni 110.
Calea, fiica lui Stoica, înfrăţită la Broşteneasca 40.
Calea, întărită în Popeşti 198.
Calea ‹din Brîncoveni›, soţia lui Detco mare armaş, fiica lui Peia portar, întărită cu sate, bălţi şi ţigani 144.
— **Calia** ţigancă 24.
Calea, Mălaiului, drum la Băileşti 101.
Caleca, ţigan 180.
Calin, partea lui în Chiojd 271.
Calohna popă, martor la Nucet 34.
Calotă vornic, stăpîn la Padina 14.
Cambirea, ţigan 107.

Cambur, ţigan 24.
Cană din Negoşina, fratele lui Capotă, stăpîn, se judecă 64, 181.
Caocea, ţigan 65.
Caplea, jupaniţa lui Badea pîrcălab, stăpînă în Elhoveţ 183.
Caplea, jupaniţa lui Radul vist. 69; fiica lui Ivaşco, familie, întărită cu părţi în Goleşti, Bălteni, Mărăcineni ş.a. 110.
Capotă, fratele lui Cană, i se întăreşte parte în Negoşina 64, 181.
Capra, munte <j. Gorj> întărit lui Draghiţibă ş.a. 278.
Caracal, sat <azi oraş> 69.
Careia, <localitate în Grecia, centrul Athosului> turnul lui Sava sfinţitul de la ~ 6.
Catalina, fiica lui Pîrvul, familie, cu ocină în Sălcuţa 94.
Catalina, mama Irinei, îşi înzestrează fiica cu satele Băneşti, Sîrbi şi Româneştii de Jos 228.
Cazan v. **Căzan.**
Căbel de la Săpatul, baltă <j. Ialomiţa>, a m-rii Cozia 71.
Căca, ţigan 144.
Căcăceanul v. **Neagul Căcăceanul.**
Călea, fiul Voicăi, întărit la Dăneşti 92.
Călimăneşti, sat <azi oraş> întărit m-rii Cozia 71.
***Călimăneşti**, sat <lg. or. Rîmnicu-Sărat> 280.
Călin, fiul lui Proica, se judecă pt. Cocorăşti 289.
Călin, fratele lui Oancea, vinde parte la Pruni 220.
Călineşti, sat <j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş>, jumătate, schimbat cu Cernăteşti, al m-rii Glavacioc 16, 176.
***Călinetul**, sat <lg. Căzăneşti, j. Vîlcea> întărit lui Tudor, fiul lui Fîrtat vornic 244.
***Călugăreni**, sat <Bistreţu, j. Dolj>, în hotar 1; întărit m-rii Tismana 232.
***Călugăreani**, sat <lg. Cupele, j. Ilfov>, întărit m-rii Cozia 71.
Căpăţîna, munte, în hotar cu Hareşul <j. Argeş> 172.
Căpăţîneni, sat domnesc <lg. Poenari, j. Argeş>, dăruit pt. slujbă credincioasă lui Radu mare vist. 133; dăruit în parte lui Drăghici spăt. şi Udrişte vist. 159; sat al cetăţii Poenari, în pricină cu Hareşul 172, 189.
***Cărăreni**, sat <Hagieni, j. Ialomiţa>, întărit m-rii Cozia 71.
Cărîmbii, familie, în pricină pt. ogoare la Băiaşi 295.
***Căscioare**, mai jos de Floci, sat <Băiliţa, j. Ialomiţa>, cu braniştî, întărit lui Drăghici spăt. ş.a. 65.
Căşeuca, munte (?) <j. Buzău>, întărit lui Dobrotă ş.a. 146.
Cătăuţul, pîrîu <j. Buzău>, hotar de sat 280.
Căzan, cu ceata lui, întărit cu ocine în Măniaci, Coasta Rîului, Valea Largă, ş.a. 209, 248.
Căzan, cumpără în Mileştii de Sus 197.
Căzan din Giuleşti, îşi vinde partea 21.
Căzan (Cazan) grămătic, scrie acte domneşti 86, 110.
Căzan, partea lui din Plăseni (menţ.) 291.
Căzăneşti, sat <j. Vîlcea>, lg. Ocna, în hotar cu Bîrseştii 223; întărit cu vinărici jupaniţei Marga ş.a. 24; vie la ~ întărită m-rii Bistriţa 180.
Ceauru v. **Ceurii.**
Ceban v. **Ciobanul**, munte.
Cecaina, fiul lui Proica, se judecă pt. părţi la Cocorăşti 289.
Celei (Celeiu), sat <j. Romanaţi; azi or. Corabia>, parte întărită m-rii Bistriţa 174, 175, 180.
Celian, sat <Cilieni, j. Olt>, partea lui Dobre ş.a. 29.
Cemna (?), top. la Hirişeşti 278.
Cepari, pe apa Topolovului, sat <j. Argeş> 290; cu siliştî şi munţi, întărit jupaniţei Marga ş.a. 24.
Ceplea v. **Stîrcii de la Ceplea.**
***Cerăşani**, sat <lg. Berevoieşti, j. Argeş>, în pricină cu Toplicianii 111.
***Cerăt**, sat <probabil j. Ilfov>, parte întărită lui Voico ş.a. 291.
Cerna, sat <Cernaia, j. Mehedinţi>, în hotar cu Jirov 277.
Cernat din Lihăceşti, jurător 269.
Cernat, nepotul lui Cernat vornicul, în pricină pt. Chinteşti cu m-rea Govora 207.
Cernat, stăpîn în Albota şi Hurez (menţ.) 154.
Cernat vornic (menţ.) 207.
Cernăteşti, sat <c. Valea Călugărească, j. Săcuiani: azi j. Prahova>, întărit m-rii Glavacioc 16; schimbat pentru jumătate din Călineşti 176.
***Cernăteşti**, sat <lg. Ioneşti, j. Vlaşca; azi j. Dîmboviţa>, parte întărită nepoţilor lui Baboşin, după pricină A.
Cerneţ v. **Gura Cerneţului.**
Cernica, slugă domnească, i se întăreşte ocină în Cruşov, Redea, Brastoveţ ş.a. 296.
Cerniţa, pîrîu la Groşi <j. Vîlcea> 48.
***Ceroveţ**, sat <lg .Brezniţa, j. Mehedinţi>, întărit m-rii Tismana 232.
***Certeji**, sat <lg. Jirov, j. Mehedinţi> 229, 232; parte întărită lui Pătru 277.
Cetăţele, top, la Groşi <j. Vîlcea> 48.
***Cetăţelele**, sat <lg. Griviţa, j. Ialomiţa>, întărit lui Drăghici spătar 65.
Cetăţeni, sat <j. Muşcel ;azi j. Argeş>, întărit lui Mihnea pîrcălab 276.
Ceurii (Ceurîi), sat <Ceauru, j. Gorj; azi mutat>, întărit m-rii Bistriţa, în schimbul unei jumătăţi din Tismana 49; întărit m-rii Tismana 232.

***Cheiani**, sat ⟨lg. Căpăţîneni, j. Argeş⟩ domnesc, dăruit lui Radu ⟨Furcă⟩ mare visrier pt. slujbă credincioasă 133; ~ al cetăţii Poenari, cotropeşte satul Hareş 172, 189.
Chera, fiica Buicăi, întărită în Tomeni şi Svinteşti 247.
Chera, fiica lui Pîrvul, familie, aşezată în Sălcuţa 94.
Chera, fiica lui Stoica vornic din Tomeni, întărită cu părţi în Tomeni şi Svinteşti 247.
Chera jupan, întărit cu satele Găneasa şi Sadova 138.
Chiboroviţa, pîrîu ,în descriere de hotar la Cuca 185.
Chiciura Şoimului, top la Coasta Rîului 209.
Chinteşti, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, întărit m-rii Govora 207.
Chiojd, sat ⟨j. Săcuiani; azi j. Buzău⟩, părţi întărite lui Dragomir ş.a. 271.
Chirca, fratele Dragolei, întărit la Bumbueşti şi Clocotici 97.
Chirca vistier mare, în sfatul domnesc 199, 200, 202, 204, 207, 210; ispravnic 167.
Chiriac Grecul, vinde parte din Groşani m-rii Tismana 232.
Chirtop, cumpără ogoare la Stăneşti 235.
Chiţu, partea lui în Cucuteni 294.
Ciclea, ţigan 65.
Cilieni v. **Celian**, sat.
Cioară, tatăl lui Nan cu ogor în Bălegoşi (menţ.) 173.
Cioban, ţigan 65.
Ciobanul, munte ⟨Ceban, j. Gorj⟩, întărit lui Draghiţibă ş.a. 287.
Ciocade, sat ⟨j. Gorj⟩ 241.
Ciocăneşti, sat ⟨j. Argeş⟩, întărit m-rii Cozia 71.
Ciochină, partea lui în Sibiceu 146.
Ciochină, ţigan 144.
Ciocuţi v. **Stan Ciocuţi**.
Ciofrîngeni, sat ⟨j. Argeş⟩, parte întărită jupaniţei Marga ş.a. 24; parte întărită m-rii Argeş 114.
Ciomăgeşti v. **Ciumăgeşti**.
***Ciorani**, sat ⟨probabil lg. Galiciuica, j. Dolj⟩, parte cu silişte întărită m-rii Govora 39.
Ciortea, ţigan 107.
Ciovică, vinde parte la Popeşti 130.
Ciremoşnic, sat ⟨Cireşu, j. Mehedinţi⟩, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.
Ciumăgeşti, sat ⟨Ciomăgeşti, j. Olt; azi în j. Argeş⟩ 24.
***Ciumeşti**, sat ⟨j. Muşcel şi Pădureţ; azi Argeşelu în c. suburb. Mărăcineni, mnc. Piteşti⟩ 268, 269.
Ciurileşti, sat, întărit lui Dan pah. ş.a. 46.
Ciutea, ţigan 28.
***Cîlceşti**, sat ⟨lg. Stăneşti, j. Mehedinţi⟩, parte întărită lui Tatomir ş.a. 105.
Cîlnău (Clănău), pîrîu, afluent al Buzăului; sate pe ~ 33, 38.
Cîmpina, sat ⟨azi oraş⟩, mori la ~ 2.
Cîmpulung, oraş, sat lîngă ~ 37.
Cîmpuşor, top. la Bătieşti 293.
Cîndea (Condea), top. la Hareş 172.
Cîndeşti, sat ⟨j. Buzău⟩ 280.
***Cîrciumari** (Dealul Cîrciumarilor), sat ⟨Vadu Părului, j. Prahova⟩, parte cu deal şi vinărici dăruită m-rii Snagov 108, 132.
Cîrjeul, baltă la Recica lui Dabul ⟨lg. Dăbuleni, j. Romanaţi; azi j. Dolj⟩, întărit lui Datco mare armaş 144.
Cîrjoaia (Magdalina monahia), dăruieşte m-rii Valea ţigani 28; vinde părţi în Cîrstieneşti 284.
Cîrlig, partea lui la Soreşti 187.
Cîrlomăneşti, sat ⟨probabil j. Buzău⟩, părţi întărite lui Nenu ş.a. 113.
Cîrpoi, sat ⟨Crîmpoia, j. Olt⟩, parte întărită lui Buciaci şi Micul 23.
Cîrstea din Certeji, în pricină cu m-rea Tismana pt. seliştea Potoceţul 229, 232.
Cîrstea din Rădăcineşti, vinde livadă 141.
Cîrstea, fiii lui înfrăţiţi pe partea sa din Coteniţa 272.
Cîrstea, fiul lui Pîrlea, pierde ocina din Purcăreni pt. hiclenie 80.
Cîrstea, fiul lui Stănilă, familie, întărit la Stejarul Bilţului şi Goruia 165, 253.
Cîrstea, fratele lui Nan ş.a., întărit la Popeşti 170.
Cîrstea, în pricină pt. ocină la Mărgineni 249.
Cîrstea, întărit cu parte în Groşi 48.
Cîrstea, partea lui de ocină cumpărată de la Cîrstian 293.
Cîrstea popă din Buzău, martor 270.
Cîrstea popă, martor la Nucet 34.
Cîrstea se judecă pt. parte la Crîngeni 255.
Cîrstea, slugă domnească, întărit cu ocine în Cruşov, Brastoveţ, Redea ş.a. 296.
Cîrstea, ţigani 65, 144.
Cîrstea, vînd: parte şi vie în Goruia 253; ≃ parte în Moraşti 155; ≃ jumătate din Săvestreani 71; ≃ parte din Tigveni 114.
Cîrstian v. **Lazul lui Cîrstian**.
Cîrstian din Stoiceani, logofăt, fratele lui Oprea pitar, stăpîn în Nănişeşti 44, 84; în pricină cu m-rea Govora 68, 84; probabil acelaşi: **Cîrstian** log., stăpîn în Piscul Cocorului 53; ≃, întărit cu satul Pleşoi. 76.
Cîrstian mare spătar ⟨din Stănceşti⟩, familie, în pricină cu m-rea Bistriţa pt. ocină la Celei 174;
în sfatul domnesc: mare spătar 173, 175—182; fost mare spătar 189; ispravnic 181.
Cîrstian (Cîrstian), vînd: ocină la Cruşov 296; ≃ toată partea lui de ocină, lui Toma 293.
Cîrstian vornic, schimbă satul Călineşti cu Cernăteşti, al m-rii Glavacioc 16, 176.
Cîrstieneşti, sat ⟨j. Muşcel; azi c. Corbi, j. Argeş⟩ părţi cotropite de m-rea Argeş 111, 284.

Cîrstoae, dă zestre o livadă lui Radul Vălcanul 48.
Cîrstoane, vinde vie la Viticheşti 12.
— **Cîrstone**, ţigancă 65.
Cîrstocea, slugă domnească, vinde parte la Lieşti şi din muntele Lupeşti, dăruit de domn 194, 238.
Cîrtojani, sat ⟨Cîrtojanca, or. Videle⟩, parte întărită lui Radomir vornic şi Drăghici piseţ 22.
Clădnicel (Cladnicel), top. la Certeji 277.
Clănău v. **Cîlnău.**
Clejani, sat ⟨j. Ilfov⟩ 30, 45.
***Cliceveţul**, sat ⟨lg. Şuşiţa, j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.
Climent v. **Dionisie Climent.**
Clocotici, sat ⟨Bradu ~, j. Argeş: azi j. Vîlcea⟩, părţi întărite: jupaniţei Marga ş.a. 24; ≃ lui Chircă şi Dragolei 97; ≃ lui Ion ş.a. 123; ≃ lui Oprea vornic 163.
Coadă mare clucer, mare vornic;
în sfatul domnesc: mare clucer 40, 70, 95, 102, 106; mare vonic 114—147, 149—166; ispravnic 114—116, 122, 129, 134, 137, 147, 149, 163.
Coasta Judelui, top la Brătieni 171.
***Coasta Rîului**, sat ⟨probabil lg. Măneciu, j. Prahova⟩, părţi întărite lui Miclea ş.a. 209, 248.
Coca, cumpără ocină la Cruşov 296.
***Cocorăşti**, sat ⟨Gîrleasca, j. Galaţi⟩, părţi întărite fiilor lui Staneţ ş.a. 289.
Cocoş, vinde parte din Strîmba 161.
Cocoţii, sat (?) ⟨probabil Cucoiu, j. Argeş; azi j. Vîlcea⟩, întărit lui Albul din Cepari ş.a. 290.
Cocu, sat ⟨j. Olt; azi j. Argeş⟩, în hotar cu Plopul 254.
Codmeana v. **Cotmeana.**
Codmeana, pîrîu ⟨afluent al Vedei⟩ sat pe ~ 180.
Codoiu, se judecă pt. ocină la Ruşeţu 285.
Codreşan, ţigan 65.
Coia, ţigan 144.
Coiani, sat ⟨Mironeşti, j. Ilfov⟩, act domnesc scris în ~ 121.
Coinsca (Coisca), pîrîu ⟨j. Vîlcea⟩, sate pe ~ 24, 260.
Colentina, rîu, sat pe ~ 245.
Colnice, top la Hareş 172.
Colţea jupan, întărit cu parte în Blagodeşti 148.
Coman, cumpără parte în Urseni 124.
Coman, fiul Neacşăi, vinde parte la Poganu 202.
Coman, fratele: lui Bogdan, în pricină pt. ocină la Măneşti pe Olteţ 73; ≃ lui Negomir, întărit la Pietrari, Bîrseşti şi Bodeşti 18; ≃ lui Vlaicul, întărit la Beceni 239.
Coman, în pricină cu m-rea Govora, pt. ocină la Plopul 254.
Coman, întăriţi: la Crîngeni 255; ≃ în Turbureşti 38, 61.
Coman, stăpîn în Periaţi 230.
Coman, tatăl lui Dan cu moşie în Rătunda (menţ.) 45.
Coman Făgărăşanul vinde jumătate din Sălătrucul de pe Coinsca (menţ.) 71.
***Comanca** cu Vadul (Comani, Vadul Cumanilor), sat ⟨Basarabi; azi în or. Calafat⟩, întărit m-rii Tismana 88, 232.
Comanca, sat ⟨j. Olt⟩, hotare 39, 41.
Comarnic, sat ⟨j. Prahova⟩, întărit lui Drăghici spătar 65.
Comăneasa vinde ocină la Frăsinetul de Cîmpie 39, 41.
Comăneşti v. **Gura Comăştenilor.**
Comşa popă, fiul lui Vîlcan, vinde parte la Spinu din Lovişte 226.
Conda mare stolnic, mare vistier;
în sfatul domnesc: mare stolnic 173—182; mare vistier 183, 186—188, 191—195, 197, 198, 203.
Conda, ţigan 63.
Condea v. **Cîndea**, top.
Copaciu, în pricină pentru ocină la Drăghiceni 282.
Copăcel, sat ⟨azi în mnc. Rîmnicul Vîlcea⟩, părţi întărite lui Stoica mare pah. ş.a. 99; jumătate întărit doamnelor Despina şi Ruxandra 219.
Corbi, sat ⟨j. Muşcel; azi j. Argeş⟩, parte întărită m-rii Argeş 111.
Corchia, ţigan 24.
Corcova, sat ⟨j. Mehedinţi⟩ 229, 232.
Coresi, scrie act domnesc 54.
Corlat clucer vinde lui Radu cel Mare satul Curtişoara 62.
Corlat din Padeş, stăpîn la Peştera ş.a. 236.
Corlăţel, sat ⟨j. Mehedinţi⟩, întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.
***Cornăţel**, tîrg ⟨lg. Mănăstirea, j. Ilfov⟩, act scris în ~ 59.
Cornăţeni, sat ⟨probabil Cornăţel, j. Dîmboviţa⟩, act domnesc scris în 38.
Cornea, ţigani 65, 144.
***Corneni** sat ⟨lg. Lunga, j. Ialomiţa⟩, cu vii şi mori, întărit lui Drăghici spătar ş.a. 65.
Cornul Pleşei, top. la Lieşti 238.
Cortofleş, fratele Tudorei 24; v. şi **Stanciul Cortofleş.**
Corugi, pădure la Hareş 172.
Coruga, ţigan 180.
Coslegi v. **Cozleci.**
Cosoroavă piseţ, scrie act domnesc 295.
Costandin dascăl slovenesc la Şcoala Domnească din Bucureşti, fratele popii Florea (menţ.) 137.
Costea din: Ciumeşti, jurător 268; ≃ din Cîmpina vinde mori 2; ≃ din Giuleşti, vinde partea sa 21.
Costea, fiul lui Vlaicul din Nucet, se judecă pt. Stoiciani cu m-rea Govora 168.
Costea, întărit la Coteniţa 272.
Costea, ţigani 24, 65, 262.
Costea Rantea, ţigan 24.

Costești, sat ⟨j. Argeș⟩, în hotar cu Stroești 164.
Coșa v. **Stoica Coșa.**
Coșotă, țigan 166.
Coșuștea, pîrîu ⟨afluent al Motrului⟩ în hotar 277.
Coteana (Cotenița), sat ⟨j. Olt⟩, părți întărite lui Detco mare armaș 144; părți întărite lui Novac ș.a. 272.
Cotescul v. **Badea Cotescul.**
Cotești, sat ⟨j. Mușcel; azi j. Argeș⟩ 210.
Cotlova Mare, ~ **Mică**, baltă domnească ⟨j. Dolj⟩, dăruită lui Țalapi log. 1.
Cotmeana (Codmeana, Bunavestire) m-re ⟨j. Argeș⟩, întărită cu vama din pește de la balta Mamina, 36, 55; în prină pt. părți la Cuca 185; egumen 36.
Cotroașă, închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Covacița, top. la balta Bistrețul 232.
Cozia (Sf. Troiță), m-re ⟨j. Vîlcea⟩ 90; întărită cu sate, bălți, țigani, vinărici domnesc, găletărit, vama de la Genune și de la Mamina 36, 55, 71, 194, 238, 260; egumen 36, 71, 90 194, 238, 260.
Cozia, munte ⟨j. Vîlcea⟩ 24;. vîrful ≃ în hotar cu satul Băiași 295
Cozianul v. **Efrem Cozianul.**
Cozleci, sat ⟨Coslegi, j. Prahova⟩, părți dăruite de Țintea mare armaș Episcopiei Buzăului 211.
Cracea ⟨din Boldești⟩ mare paharnic, dăruiește Episcopiei Buzăului vinăriciul din Dealul Verneștilor 122;
în sfatul domnesc 104—108, 110, 113—147, 149—161.
Craiova (Craiuova), sat domnesc, oraș, scaun, părți stăpînite de Drăghici spătar și Udriște vist. 159;
act al banului scris în ~ 184; bani ai ~, ai Jiului passim.
Craiovescu v. **Barbu Craiovescu.**
Craioveștii (Pîrvulești) boieri, cotropesc ocine 199, 200; ctitori și donatori la m-rea Bistrița 227.
Crasna, sat ⟨j. Gorj⟩, parte întărită lui Stanciul 205, 206.
***Crăcești**, sat ⟨lg. Cilieni, j. Romanați; azi j. Olt⟩ 287; părți întărite lui Stan Papa 166.
Crăciani, sat ⟨azi în or. Călărași⟩, parte întărită jupaniței Caplea 110.
Crăciun ban mare al Craiovei, ispravnic în sfatul domnesc 128.
Crăciun din Bîrsești paharnic mare, stăpîn în Stejarul 253;
în sfatul domnesc 241—247; ispravnic 251.
Crăciun din Hotărani, în pricină cu m-rea Bistrița 195, 221.
Crăciun, scrie acte domnești 29, 175, 179.
Crăciun, țigan 144.
Crăeștii, ceată de moșneni, în pricină pt. Negoșina 181.
Creț. v. **Plaiul de la Creț.**
Crețeștii de la Argeș, sat ⟨j. Ilfov⟩, jumătate întărit lui Drăghici spăt. 65.
Crețești, sat ⟨lg. Scărișoara, j. Romanați; azi j. Olt⟩ 184.
Crețu portar, ispravnic în sfatul domnesc 77.
Crevelești v. **Crivelești.**
Cricov, pîrîu ⟨afluent al Prahovei⟩ sat pe ~ 137.
Criva, sat ⟨j. Mehedinți⟩, parte întărită lui Detco mare armaș 144.
Crivăț, partea lui în Cîrstienești 284.
Crivelești, sat ⟨Crevelești j. Buzău⟩ 58.
Crivina Broștenilor, sat ⟨probabil Broșteni, j. Gorj⟩, părți cumpărate de Trunchea 231.
Crîmpoia v. **Cîrpoi**, sat.
***Crîngeni**, sat ⟨j. Teleorman⟩, părți întărite lui Neagoe ș.a. 255.
Crîngul lui Manea, loc de vie la Popești 19.
Crîngure (Crîng), top. la Micești 167, 180.
Cru⟨ici⟩, sat ⟨Croici, j. Mehedinți: azi j. Gorj⟩, părți întărite lui Iovan ș.a. 13.
Crușov, pîrîu la Mîrșa 201.
Crușov, sat ⟨j. Romanați; azi j. Olt⟩, ocine întărite lui Manea ș.a. 296.
Cuca, sat ⟨j. Argeș⟩, parte întărită lui Lomotă ș.a. 185.
Cuciulat, nepotul lui Baboșin, întărit la Ionești ș.a. A.
Cuciulat, spătar, scriitor, tatăl lui Frățilă, familie; întărit în Smilești, Țerovet, Izvorul Călugăresc ș.a. 236, 266.
Cucuteni, sat ⟨j. Dîmbovița⟩, hotare, părți întărite lui Stoica ș.a. 294.
***Cucuteni**, sat ⟨lg. Șerbănești, j. Vîlcea⟩, întărit lui Radul vătaf ș.a. 85.
Cuibul Vulturului, top. la Poenile Zlătariului 137.
***Cunești**, sat ⟨lg. Arcești, j. Romanați; azi j. Dolj⟩, parte întărită lui Stan Papa 166.
Curchi, țigan 180.
Cursura Ursului, top. la Fata 262.
Curtea de Argeș v. **Argeș**, oraș.
Curtișoara de pe Olt, sat ⟨j. Olt⟩ 184; schimbat de Radu cel Mare cu Neagoe spătar pt. satul Bîrsești 62.
Cușmița, baltă ⟨Potel, j. Olt⟩, întărită m-rii Bistrița 175.
Cutlumuz v. **Athos**, m-ri.

D

Dabul, funia lui ~ la Frăsinetul de Cîmpie 39, 41.
Dade, fratele lui Stanciul, vinde ocină la Crușov 296.
Dadul, țigan 65.
Dadul Țigănescul (Dadul), dăruiește ocina lui din Fata în schimbul plății birului 262.
Daga, țigan 65.
Dahna, vinde parte în Recica lui Dabul 144.

Daina. ţigancă 65.
Dan, cu fiii săi Stanciul, Arca ş.a., întărit în Fărcăşeşti şi Teleşti 128.
Dan din Studina, hotarnic 282.
Dan; finul lui: Coman, dăruieşte m-rii Drăghiceşti moşie în Rătunda 45; ≃ Miinea, dăruieşte m-rii Drăghiceşti moşie în Negovani 45; ≃ Neacşăi, vinde parte la Poganu 202.
Dan, fratele lui Ivan al popii, cu parte la Frumoşei şi Scrada 278.
Dan grămătic, scrie acte domneşti 106, 115.
Dan, întărit la Bujorăşti 279.
Dan, nepotul lui Stan Ciocuţi, în pricină pt. Şerbăneşti, Cucuteni ş.a. 85.
Dan, paharnic mare, spătar mare, întărit cu părţi în Ciuruleşti şi Zgădeşti 46; în sfatul domnesc: mare paharnic 215, 219—223, 226—230, 232—238; mare spătar 248—258, 260—262; ispravnic 252; ⟨eroare:⟩ pitar 228.
Dan, partea lui în Sîrbeşti 180.
Dan, scrie act domnesc v. **Dan** grămătic.
Dan, tatăl Neacşei, i se întăreşte parte în Groşi 48.
Dan vînd: ogoare la Bălegoşi 173; ≃ loc cu cîmp şi selişte la Bîrzeşti 18; ≃ mori la Miriliţa 292; ≃ parte în Stejarul (menţ.) 253; ≃ parte la Strîmba şi Olov 13.
Dan I cel Bătrîn, domn al Ţării Româneşti ⟨1384—1386⟩ 64.
Dan II, domn al Ţării Româneşti ⟨1420—1431⟩ 139, 142, 181, 229.
Dana, ţigancă 24.
Danciul comis v. **Danciul Craiovescu.**
Danciul, cu parte: în Cruici 13; ≃ în Strîmba şi Olov 13.
Danciul din: Crăceşti, în pricină cu m-rea Govora pt. Nănăşeşti 287; ≃ din Iaşi, tatăl Neacşăi ş.a. 240; ≃ din Petreşti, jurător 268.
Danciul, fratele lui Cuciulat spătar, vinde părţi la Peştera ş.a. 236.
Danciu, în pricină pt. ocină la Blădeşti şi Margini 249.
Danciul întăriţi: cu muntele Meruol 259; ≃ cu parte în Mîrşa 201; ≃ la Peştişanii de Sus 162.
Danciul pîrcălab, postelnic ⟨din Popeşti⟩, dăruit cu satul Dobruşa pt. slujbă credincioasă 191; cumpără ţigani 144.
Danciul, răzorul lui ~ în descriere de hotar 34.
Danciul, stăpîn la Zlătari 243.
Danciul stolnic, hotarnic 154.
Danciul, ţigani 63, 144, 180, 219.
Danciul, vinde părţi la Piscul Voievodului şi Bucinmişu 106, 144.
Danciul Craiovescu ⟨Gogoaşă⟩, mare armaş, mare comis, familie, dăruieşte satele Bogdăneşti, Plăviceni ş.a. m-rii Bistriţa 179, 180.
Danciul Mureşanul vinde părţi din Lieşti şi din muntele Lupeşti, dăruite de domn 194, 238.
Daneş, stăpîn la Bogdăneşti 149.
Dara din Şuici, slugă domnească, i se întăresc satele: Voiceşti, Cacaleţi, Pleseşti şi Cocoţi 290.
Dara mare medelnicer, în sfatul domnesc 277.
Darciul cel bătrîn (Dareiul), partea lui din Turbureşti (menţ.) 38, 61.
Daroslav, fiii săi întăriţi la Cocorăşti 289.
Darul, vinde partea sa din Tigveni m-rii Argeş 114.
Datco v. **Detco** din Brîncoveni.
Dăduleasa, moşie la Dăneşti 92.
Dăduleşti, sat, partea lui Dediul din ~, întărită lui Dragomir mare spătar 134.
Dăeşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩ 234.
***Dălbăneşti**, sat ⟨lg. Dărmăneşti, j. Prahova; azi j. Dîmboviţa⟩, părţi întărite lui Radul ş.a. 91.
Dăneşti, sat, întărit Voicăi ş.a. 92.
Deag, sat ⟨j. Argeş⟩, ocină domnească întărită lui Vlaicu mare log. 59; partea lui ~ pe apa Teleormanului 59.
Deal, m-re ⟨Dealu, j. Dîmboviţa⟩, dăruită cu parte de moară la Pătrăreşti 31.
Dealul Cîrciumarilor v. **Cîrciumari**, sat.
Dealul Şcheilor, top. la Viţicheşti 12.
Deba din Stoineşti 203.
Dediul, pierde partea lui din Dăduleşti pt. o duşegubină 134.
Deica, fiica lui Doica, întărită la Blaj, îşi înfrăţeşte fiicele 104.
***Deleşti**, sat ⟨probabil lg. Deleni, j. Buzău⟩, parte întărită lui Radul 173.
Deonisie v. **Dionisie.**
Despina (Băsărăboaia, Dospina), doamna lui Neagoe Basarab 172; întărită cu sate: Brăgăreşti, Ueşti, Drăgoeşti, Copăcelul, Găneasa 217, 219; răscumpără şi dăruieşte m-rii Argeş părţi în Tigveni şi ţigani 107, 114.
Detco (Datco) ⟨din Brîncoveni⟩ mare armaş, clucer, familie 144; dăruit cu satele Bogova, Nedeia, bălţi şi ţigani pt. slujbă credincioasă 87, 121, 144; întărit cu sate: Piscu Voievodului, Bucinmişu, Recica Dabului 75, 106; ispravnic în sfatul domnesc 104, 111, 157, 162.
Detco din Drăgoeşti, întărit cu jumătate din satul Topeşti, după pricină cu m-rea Tismana 208, 251.
Detco din Goreni vinde vie şi luncă 162.
Detco, finul lui Iuga, întărit în Clocotici 123.
Detco paharnic, bunicul lui Detco mare armaş, stăpîn la Rogova (menţ.) 87.
Detco, vinde partea lui din Cîrstieneşti 284.
Detco vornic, întărit la Bogdăneşti 149.
Deveselul, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, hotare 39, 41; întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.
Dicea întărit cu ocină în Buneşti 76.
Dieneasca, moşie la Popeşti ⟨j. Teleorman; azi j. Argeş⟩, întărită lui Mihăilă 130.
Diicul armaş dăruit cu moşie la Mihăeşti pt. slujbă credincioasă 275.

Diicul clucer mare, în sfatul domnesc 241.
Diicul comis mare, în sfatul domnesc 183, 206, 213—216, 220—223, 226—238.
Dijma cu **Pietre, ~ lui Paico, ~ lui Urdea,** topice la Crușov 296.
Dilca, vinde parte în Jiliște 17.
Dimitrie diac, v. **Dumitru Foame.**
Dionisie, din clirosul vlădicesc, martor la Nucet 34.
Dionisie, egumen al m-rii Cozia 36.
Dionisie Climent (Dionisie) eclisiarh, dascăl slovenesc, traduce acte (menț. ulterioare) 147, 243.
Dîlga v. **Gura Dîlgei.**
Dîngești sat ‹j. Argeș; azi j. Vîlcea›, parte întărită jupaniței Marga 24; întărit lui Dolofan vătaf și cetei sale 77.
Dîrvari, sat ‹j. Mehedinți›, hotare 101.
Dîrzul din Tigveni, închină partea sa m-rii Argeș 114.
Dobra, fiica lui: Grămadă, stăpînă în Gîrbovi 33; ≃ lui Pîrvul, familie, așezată în Sălcuța 94.
Dobra, mama Neacșei, îi lasă zestre părți de ocine în Vădenii de Sus, Preajva și munți (menț.) 98.
Dobra, nepoata lui Baboșin, întărită la Ionești ș.a. A.
Dobra, sora lui Tatul, urmașă la moșie în Hoviza 40.
Dobra, soția lui Stoica din Costești, vinde ocină la Agești 210.
Dobra, țigancă 180.
Dobra, vinde ogoare la Vrabeți 231.
Dobre, înfrățit în Celian 29.
Dobre, întărit la Bujorăști 279.
Dobriin, fiul Dobrineasăi din Făgețel, familie, vinde parte în Fata 262.
Dobrin, nepotul lui Tatul vornic, întărit în Purcăreni 80, 81.
Dobrineasa din Făgețel, mama lui Manea ș.a. 262.
Dobromir spătar, i se întărește parte la Tătarul de Cîmpie 60.
Dobroslav, în pricină pt. parte în Rusenești 29.
Dobrotă, cumpără parte în Groși 48.
Dobrotă, fiii săi întăriți la Cocorăști 289.
Dobrotă, fratele: lui Nan, întărit la Popești 170; ≃ lui Stoica, întărit la Sibiceu 146.
Dobrotă grămătic, scrie act domnesc 240.
Dobrovoe, partea lui în Ohaba (menț.) 199.
Dobru, cu parte în Pociovaliște 278.
Dobrușa, partea lui din Turburești (menț.) 61.
Dobrușa, sat ‹j. Vîlcea› 295; dăruit lui Danciu pîrcălab pt. slujbă credincioasă 191.
Doda, fiica lui Oprea, înzestrată la Cîrlomănești 113.
Doda, țigan 22.
Doda vînd: parte de moșie în Rusenești 29; ≃ ocină la Stăncești 297.
Dohiar v. **Athos,** m-ri.
Doica din Blaj, stăpîn 104.
Dolj, județ, sat în ~ (menț. ulterioară) 94.
Dolofan vătaf, întărit în Bereslăvești, Stoenești, Dîngești, Groșani ș.a. 77: v. și **Stan Dolofan.**
Domnești, sat ‹j. Mușcel: azi j. Argeș›, părți întărite m-rii Argeș 111.
Dorobanțul, în pricină pt. Fieni, Fîntînele ș.a. 131.
Dorothei, egumen al m-rii Govora (menț.) 207.
Dosothei, egumen al m-rii Cotmeana 36.
Dospina v. **Despina.**
Dosul Măguriei, top la Micșani 173.
Draghia (Draghie, Draghiia, Drăghia) clucer mare, ispravnic în sfatul domnesc 121, 131, 140, 153, 156; mare postelnic 240—247.
Draghia, cumpără parte în Filfoești 252.
Draghia, partea lui~ la Frăsinetul de Cîmpie 39, 41.
Draghiia, fratele Stoicăi și al Magdalinei călugărița 260.
Draghițibă, întărit la Hirișești 278.
Dragnea, soră lui Gonțea Sterpul, fiul ei înfrățit în Găvănești 79.
Dragobrat, i se întărește ocină în Bădeni 261.
Dragoe, braniștea lui la Redea 39, 41.
Dragoe, întărit la Sorești 187.
Dragoe (Drăgoe) se judecă: pt. Berislăvești 77; ≃ pt. părți în Văselați 30.
Dragolea, sora lui Chirca, întărită la Bumbuești și Clocotici 97.
Dragolea, văr cu Stanciul, întărit la Hareș 189.
Dragoman, vinde părți din Piscul Voivodului și Buciumișu 106.
Dragomir din: Cîrlomănești, înfrățește pe Nenul 113; ≃ din Giulești, închină partea sa lui Fîrtat vornic 21; ≃ din Negreni, jurător 269; ≃ Șchei, vinde partea sa 129.
Dragomir, fiul :Dobrineasei din Făgețel, familie, vinde parte în Fata 262; ≃ lui Scurtu, vinde loc de livadă în Groși 48; ≃ lui Stănimir, înfrățit în Plăseni 291; ≃ lui Tihul, întărit în Plăseni 291.
Dragomir, fratele lui Stoica, întărit la Cuca 185.
Dragomir, întăriți: la Berislăvești 77; ≃ la Chiojd 271; ≃ la Dănești 92; ≃ la Gura Jilțului ș.a. 56; ≃ în Mușcel 76; ≃ la Pădureți 139, 267; ≃ la Peștișanii de Sus 162; ≃ la Preotești 91; ≃ la Săcșori și Ludești 78.
Dragomir logofăt scrie act domnesc 278.
Dragomir paharnic mare în sfatul domnesc ‹eroare› 101.
Dragomir, părțile lor: în Ohaba (menț.) 199; ≃ la Poenile Zlătariului 137.
Dragomir portar, fratele lui Oprea vornic, întărit la Clocotici 163.

Dragomir postelnic mare ⟨din Boldeşti⟩, în sfatul domnesc 170—182; fost mare post. 189; ispravnic 177, 217.
Dragomir scrie act domnesc v. **Dragomir** logofăt şi ≃ uricar.
Dragomir spătar ⟨din Cepturi⟩ dăruieşte Episcopiei Buzăului ocină la Groşăneasa 288.
Dragomir spătar mare, întărit cu moşie în Dăduleşti şi Orboeşti 134, 145;
în sfatul domnesc 102, 113—124, 126—132, 134—144, 147, 149—164, 167—171.
Dragomir stăpîn la Posobeşti şi Trestia 129.
Dragomir, strămoşul lui Radu vătaf şi Mihail log. (menţ.)85.
Dragomir, tatăl lui Stanciul, cotropeşte parte la Spinu din Lovişte 226.
Dragomir, ţigan 144.
Dragomir uricar, scrie acte domneşti 61, 62.
Dragomir, vecin cu delniţă în Stăneşti 235.
Dragomir, via lui în hotar la Pădureţi 139.
Dragomir, vînd: parte în Măzărişte 293; ≃ loc de vie la Popeşti 19; ≃ ocină în Scăuiani 117.
Dragomir vornic, stăpîn în Şuici, Podeni, Pleşeşti, Voiceşti ş.a. 24.
Dragomir al lui Scurtul închină şi vinde m-rii Argeş satul Futéştii de la baltă 118, 119.
Dragomir Mutul, ţigan 24.
Dragoslav, nepoţii lui, în pricină pt. Albota şi Huhurez 154.
Dragotă, cumpără parte în Urseni 124.
Dragotă, fiul Stancăi, cumpără parte în Iaşi 240.
Dragotă, întărit cu ocina Homneşti 200.
Dragotă, se judecă pt. parte la Crîngeni 255.
Dragul clucer, întărit cu ocină în Pietrari şi Trestenic 116, 140.
Dragul comis, martor în sfatul băniei Craiovei 184.
Dragul, în pricină pt. ocină la Izvorul Călugăresc 266.
Dragul, întărit cu parte în Blagodeşti 148.
Dragul stolnic mare, întărit în Orboeşti 145; cotropeşte ocină la Popeşti 170, 198;
în sfatul domnesc stolnic mare; 1, 5, 10—15, 17—24, 26 ,27, 29—33, 35—46, 48—52, 54, 56—62, 64—66, 70—73, 75—77; fost mare stolnic 85, 106; ispravnic 46, 58.
***Dranov**, sat ⟨probabil lg. Corzu, j. Mehedinţi⟩, întărit lui Detco mare armaş 144.
Drăculea v. **Vlad Dracul** voievod.
Drăgan, în pricină pt. parte în Ruseneşti 29.
Drăgan, tatăl lui Dumitru din Bîrzeşti 18.
Drăgan, ţigan 24.
Drăgan, vinde ocină la Piscul Voievodului 144.
Drăgăeşti, sat ⟨Drăgăeşti-Ungureni, j. Dîmboviţa⟩, parte întărită lui Stan 32.
Drăgăneasa din Nănăşeşti, închină partea sa pt. plata birului 44.
Drăgăşani, sat ⟨azi oraş⟩ 244.
Drăghia v. **Draghia** postelnic.
Drăghiceni, sat ⟨azi în or. Caracal⟩, părţi întărite lui Mitrea şi Grozea, slugi domneşti 282.
Drăghiceşti ⟨Mărgineni⟩ (Sf. Arhangheli Mihail şi Gavril), m-re ⟨j. Dîmboviţa⟩, metoh: m-rea Fîntînele 115; dăruită cu moşii în Negovani şi Rătunda 45, 182.
Drăghiceşti, sat ⟨j. Prahova⟩, întărit lui Drăghici spătar ⟨din Mărgineni⟩ ş.a. 65.
Drăghici, cu parte în Criva 144.
Drăghici, fiii săi întăriţi în Morăşti (menţ.) 155.
Drăghici, fratele lui Stoian răufăcătorul, înfrăţeşte pe Stanciul cu munte, vii şi vaduri de moară în Bălăceşti, Glogova şi Mănăstirea 35.
Drăghici, nepotul lui Şuica vornic, întărit în Voiceşti, Cacaleţi, Pleşeşti, Cocoţi 290.
Drăghici piseţ, fiul lui Radomir vornic, întărit cu satele: Pietrosul, Mereni, Cîrtojani şi Bîrzeşti şi ţigani 22.
Drăghici mare portar, întărit cu satul Greci; ispravnic în sfatul domnesc 216, 226, 229—231, 233, A.
Drăghici spătar mare ⟨~ al lui Stoican, din Mărgineni⟩ vlastelin, nepotul lui Drăghici mare vornic, familie, întărit cu sate: Mărgineni, Filipeşti, Căpăţîneni şi ţigani 65, 100, 159;
în sfatul domensc: fost mare spătar 10, 11, 13, 65, 79—81, 87, 91, 92, 98, 106, 107, 119, 121, 125, 126, 130, 136, 139, 150, 157, 158; mare ban 170, 171; ispravnic 91, 120, 125, 161.
Drăghici, ţigan 65.
Drăghici, vinde parte şi loc de livezi în Groşi, la Valea Sasului şi Priboiasa 48.
Drăghici vistier mare, în sfatul domnesc 240, 242—247.
Drăghici vornic mare din Mărgineni, bunicul lui Drăghici spătar şi Udrişte vist., familie, stăpîn în Comarnic, Mărgineni şi Filipeşti 65, 100; în pricină pt. Negovani 182.
Drăghici vornic ⟨Vintilescu, din Floreşti⟩, ctitor şi donator al m-rii Tismana (menţ.) 199, 225;
în sfatul domnesc fost mare vornic 1, 10—13, 15, 17—24, 26—29, 31; hotarnic 189.
Drăghina, munte la Brătianii de Sus ⟨Brăduleţ, j. Argeş⟩ întărit lui Voico ş.a. 171.
Drăgilă, ţigan 144.
Drăgoe v. **Dragoe**.
Drăgoeşti, sat ⟨j. Gorj⟩ 251.

Drăgoeşti, sat ⟨probabil j. Vîlcea⟩, întărit doamnelor Despina şi Ruxandra 219.
Drăgoi ⟨din Copăceni, frate cu Detco vornic⟩ cu Mihăilă şi Pătru, stăpîn în Ungurei 20; cumpără ocine cu pădure în Strîmba 161.
Drăgoi, fiii lui în pricină pt. părţi la Pădureţi 139.
Drăgoi, fiul lui Vitan, fratele lui Oprea, întărit la Buneşti 76, 264.
Drăgoi, fiul Voicăi, întărit la Dăneşti 92.
Drăgoi, tatăl lui Şerban, stăpîn la Comarnic 65.
Drăgoi, vînd: ogor la Dieneasca 130; ≃ parte de moşie la Ruseneşti 29.
Drăgoiu, vinde m-rii Cozia satele Jimblea, Şerbăneşti, Brădăţeni ş.a. 71.
Drăgulin grămătic din Prooroci, scrie acte domneşti 85, 238, 252.
Drăguşin grămătic din Şcheostri, scrie acte domneşti 260, 265, 289.
Drăman, fiul lui Vladul, întărit la Dălbăneşti 91.
Drîngă, ţigan 65.
Drumul Braşovenilor, drum, în descriere de hotar 91.
Drumul din Miez, drum, în hotar cu Tătarul 65.
Drumul Mehedinţului, drum, hotar de sat 223.
Drumul Sasului, top, la Clocotici 163.
Drumul Secărenilor, drum, în hotar la Dălbăneşti 91.
Drumul Tîrgului, în descriere de hotare 164, 223.
Ducul, întărit cu ocină în Cruşov 296.
Dudure, vinde partea sa din Tigveni m-rii Argeş 114.
Dulea, cotropeşte ocină în Turbureşti 61.
Dulea, ţigan 22.
Duma, socrul lui Stepan piseţul 286.
Duma, ţigan 65.
Duma vornic, întărit cu parte în Mîrşa 201.
Dumbrava, top. la Bălegoşi 173.
Dumbrava lui Naneş, top. la Grabicina 129.
***Dumbrava** ⟨Năsipului⟩, selişte ⟨Catanele, j. Dolj⟩, întărită lui Tatul şi Ţalapi log. 1.
Dumbravă portar, ispravnic în sfatul domnesc 17.
Dumitraşco, întărit la Maniaci 209.
Dumitraşco, vinde în Cucuteni (menţ. ulterioară) 294.
Dumitru ban mare al Craiovei, dă cărţi de întărire 205, 206, 292.
Dumitru, cumnatul lui Radu şi Ilie, înfrăţit la Zoreşti, Lipia şi Ungurei 270.
Dumitru, fiul lui Drăgan, vinde falce la Bîrzeşti 18; ≃ lui Radul portar şi al Neacşăi, întărit cu satele Cepari, Căzăneşti ş.a. 24; ≃ lui Stanciul, întărit la Homeşti 265.
Dumitru, fratele lui: Micleuş, întărit la Pietrari 18; ≃ Oprea pitar şi Cîrstian log., întărit la Nănăşeşti 44; ≃ Paraschivei, familie, întărit la Alunu ş.a. 286; ≃ lui Radul, întărit la Pietrari 18; ≃ lui Stanciul, închină parte la Veţel 169; ≃ lui Vlăican, întărit la Plăviceni 147.
Dumitru grămătic v. **Dumitru Foame.**
Dumitru, întărit cu părţi în Nămăeşti 237.
Dumitru logofăt, întărit cu satul Bîrseşti 223.
Dumitru logofăt, întărit în Poganu 202.
Dumitru, partea lor în: Bogdăneşti 149; ≃ în Cîrlomăneşti 113; ≃ în Greci 151.
Dumitru, scrie act domnesc v. **Dumitru Foame.**
Dumitru, tatăl Ancăi, Voicăi ş.a., stăpîn la Prislop şi Pereni 157.
Dumitru, ţigan 110.
Dumitru, vinde ocină în Supţireni 160.
Dumitru Foame (Dimitrie, Dumitru, Foame) logofăt, grămătic scrie acte domneşti 79, 152, 237; martor 270.
Duna, ţigan 65.
Dunărea, fluviu 87, 232; bălţi la ~ 1; sate pe ~ 144, 222.
Duşa, vărul lui Cortofleş, vinde satul Cepari 24.
Duşa Grecul, fratele Nuşei, dă bani cu împrumut 144.
Duşe, fiii lui vînd vie şi luncă la Goreni 162.
Duţul v. **Stan Duţul.**

E

Edrea v. **Idrea** mare spătar.
Efrem (~ Cozianul), egumen al m-rii Cozia 71, 90, 194, 238.
Efrem ieromonah, dăruieşte o vie Mitropoliei din Tîrgovişte 34.
Ehsinoh ⟨Xenofon⟩ v. **Athos,** m-ri.
Elena, ţigancă 262.
***Elhoveţul,** sat ⟨Coteni, j. Ilfov⟩, întărit jupaniţei Caplea 183.
Elhoviţa, sat ⟨Iloviţa, j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.
Elina postelniceasa, nepoata jupaniţei Nedelca, moşteneşte vii la Ştefăneşti (menţ. ulterioară) 274.
Epoteşti, sat ⟨Ipoteşti, j. Olt⟩, jumătate întărit lui Detco mare armaş 144.
Ergheviţa v. **Răgheviţa.**
Erina v. **Irina.**

F

Farfa, moşia lui din Scăuiani (menţ.) 117.
Fata, partea ei în Broşteneasca 40.
Fata, sat ⟨probabil Valea Fetei, j. Olt⟩, părţi întărite lui Mihăilă piseţul 262.
Faurul, ţigan 107.
Făgăraşul v. **Amlaşul şi Făgăraşul,** în titulatura domnului.

Făgărăşanul v. **Coman Făgărăşanul.**
Făgeţel, pîrîu la Brătieni 171.
Făgeţel, sat ⟨j. Olt⟩ 254, 262; parte întărită jupaniţei Marga 24.
Fărcăşeşti (Fărăcăşeşti), sat ⟨j. Gorj⟩, parte întărită lui Dan ş.a. 128; parte întărită lui Stanciul 241.
Fătăciunea Stîrcii, top. la Nămăeşti ⟨j. Muşcel şi Pădureţ, azi j. Argeş⟩ 237.
Fătul, înfrăţeşte pe Dobre în Celiani 29.
Fătul mare stolnic în sfatul domnesc, ⟨eroare⟩ 101.
Ferăşti, sat ⟨Herăşti, j. R. Sărat; azi j. Buzău⟩ părţi întărite lui Stanciul ş.a. 265.
Fetea, fratele lui Raşa, cumpără locuri cu livezi în Groşi şi Vărateci 48.
Fetiţa, pîrîu la Plopul 254.
Fieni, sat ⟨j. Dîmboviţa⟩, parte întărită lui Stan şi Nan 131.
Filca, înfrăţeşte pe Stanciul şi Benea la Homeşti 265.
Filcea, grămătic, piseţ, scrie acte domenşti 17, 31, 87, 149.
Filipeşti (Hilipeşti), sat ⟨j. Prahova⟩ întărit cu munte şi vii lui Drăghici spăt. 65, 100.
Finog, ţigan 110.
***Fîlfoeşti,** sat ⟨probabil lg. Goleşti, j. Vrancea⟩, parte întărită lui Toma ş.a. 252.
Fîntîna Lazului, top. la Brătienii de Sus 171.
Fîntîna Mitrii, top. la Cuca 185.
Fîntîna Stogului, top. la Băiaşi 295.
Fîntîna Ţiganului, top ⟨lg. Cocorăştii-Mislii, j. Prahova⟩, locul bătăliei dintre Radul Paisie şi Laiotă Basarab 69.
Fîntînea, top. la Stoieneşti 203.
Fîntînele, m-re, metoh al m-rilor Snagov şi Drăghiceşti ⟨Mărgineni⟩, închinată de Radu Paisie 115.
***Fîntînele,** sat ⟨?⟩ ⟨lg. Fieni, j. Dîmboviţa⟩, jumătate întărit lui Stan şi Nan 131.
Fîntînele, sat ⟨j. Romanaţi; azi în Slăveni, j. Olt⟩ 296.
Fînul Judelui, top. la Berislăveşti 86.
Fîrtat vornic din Drăgăşani, (pîrcălab 43), familie 244; întărit cu părţi în Giuleşti, Găvăneşti şi Ostrovu de la Olt 21, 43; hotarnic 139.
Floca v. **Stanciul al Flocăi.**
Floci, oraş ⟨c. Giurgeni, j. Ialomiţa⟩ 65; act domnesc scris în ~ 153.
Florea v. **Redea lui Florea.**
Florea logofăt, grămătic, scrie acte domneşti 114, 133, 147, 294.
Florea, popă, dascăl slovenesc la Şcoala Domnească din Bucureşti (menţ. sec. XVIII) 137.
Florea, vinde partea lui din Tigveni m-rii Argeş 114.
Floreasca, moşie la Tigveni întărită m-rii Argeş 114.
Florei (Floreiu), munte ⟨j. Prahova⟩, parte întărită lui Drăghici fost mare spătar ş.a. 65; părţi întărite lui Mihnea vist. 95.
Floru ierei, dascăl slovenesc, traduce act (menţ. ulterioară) 101.
Foame logofăt v. **Dumitru Foame.**
Foamete cu ceata în pricină pt. ocine la Coasta Rîului, Valea Largă ş.a. 248.
Forneş, ţigan. 65.
Fotie, scrie acte domneşti 74, 89, 95.
Fovrija din Groşăneasa, îşi vinde partea 288.
Frăcea, tatăl lui Mihnea, în pricină pt. satul Ţigăneşti (menţ.) 103, 178.
Frăga, unchiul lui Neagul, vinde ocină 280.
***Frăsinet,** sat ⟨j. Buzău⟩, părţi întărite lui Budulea ş.a. 187.
Frăsinetul de Cîmpie ⟨Frăsinet-Gară, j. Olt⟩, părţi întărite m-rii Govora 39, 41.
Frăţilă, fiul lui Cuciulat, familie, întărit cu ocine în Balta, Ţeroveţ, Smileşti şi Izvorul Călugăresc 236, 266.
Frăţilă, fratele lui Oprea, vinde loc la Bodeştii de Sus şi de Jos 18.
Frăţilă, în pricină pt. ocină la Izvorul Călugăresc 266.
Frăţilă, popă din Buzău, martor 270.
Frăţilă postelnic mare, întărit în Ţigăneşti 263;
în sfatul domnesc 248, 250—258, 260—262, 264—266, 270—274, 276—283, 285, 287—291, 293—297; ispravnic 282.
Frăţilă, stăpîn la Jirov, ş.a. 236.
Frăţilă, ţigan 65.
Frăţilă, vinde ocină la Cruşov 296.
Freja, întărit cu parte la Mîrşa 201.
Frumoşei, sat ⟨j. Gorj⟩, părţi întărite lui Drăghiţibă ş.a. 278.
Fuga, ţigan 65.
Fundei, vinde parte în Strîmba 161.
Furcitura Babii, top. la Cuca 185.
Furnicarul, culme, pisc la Bîrseşti 223.
***Futeşti,** sat ⟨probabil Sătucu, j. Buzău⟩, parte întărită lui Mihnea vist. 152.
Futeştii de baltă, sat ⟨or. Feteşti⟩, întărit m-rii Argeş 118, 119.

G

Ga..., partea lui în Pietrari 18.
Gago, întărit cu părţi în Gîrbovi 33.
Gaiţă, fiica lui Stoica, înfrăţită la Broşteneasca 40.
Galicea, sat ⟨j. Dolj⟩, jumătate întărit lui Drăghiţibă 278.
Ganea, fiica lui ~ vinde parte la Mirileşti 23.
Ganea, portar, hotarnic 269.
Ganea Taurul, vinde satul Păpeni m-rii Cozia 71.
Gavriil eclesiarh, martor la Nucet 34.
Gavriil egumen la m-rea Sf. Pavel de la Athos 8.

Găneasa, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩ întărit jupanului Chera 138, 217.
— **Găojani,** sat ⟨Găujani, j. Argeş; azi j. Vîlcea⟩, parte întărită jupînesei Marga ş.a. 24.
Găvăneşti, sat ⟨j. Buzău⟩, părţi întărite lui Gonţea Sterpul ş.a. 79; ≃ **din Coastă,** parte întărită lui Badiul ş.a. 230.
Găvăneşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩, vad de moară şi ogor întărite lui Firtat vornic 21.
Geamăna, top. la Jirov 277.
Gemene, baltă ⟨Cîineni, j. Vîlcea⟩, vama de la ~ întărită m-rii Cozia 71.
Gemenele, munte ⟨j. Gorj⟩, întărit lui Nanul ş.a. 162.
Georocel v. **Joroacele.**
Gherghe, Gheorghe:
Gherghe, în pricină pentru părţi la Negoşani 182.
Gherghe (Gherghi, Gheorghie) logofăt, grămătic, scrie acte domneşti 118, 119, 253, 274, 288; scrie zapis 90.
Gherghe mare comis, mare vistier ⟨din Pietroşani⟩, fratele lui Toma ban 174; în sfatul domnesc: mare comis 173—182, 186—189, 191—195, 197—204, 209, 210; mare vistier 214—216, 219—223, 226—232, 234—238.
Gherghi, nepotul lui Pătru pîrcălab, stăpîn în Bîrca 120.
Gherghe, soţul Anghelinei, întărit cu ocină în Bugheni, după pricină 274.
Gherghina, în pricină pentru parte la Izvorul Călugăresc 266.
Gherghina, partea lui la Giuleşti 245.
Ghiura, fiul lui Mihăilă piseţ, întărit cu ocine în Fata şi ţigani 262.
Ghiura (Giura) logofăt, ⟨din Stăneşti⟩, tatăl lui Preda post., primeşte satul Dîlga de la Vlad cel Tînăr 192; dăruieşte parte la Redea 47; închină parte în Deag 59; spînzură ucigaş 73; hiclean împreună cu Şerban ban faţă de Radu Paisie, fuge peste Dunăre (menţ.) 87.
Ghiurman, întărit la Brătianii de Sus 171.
Gilort, rîu, în hotarul Hirişeştilor 278; sat pe ~ 85.
Giulea, partea lui în Giuleşti 245.
Giuleşti, sat ⟨azi în mnc. Bucureşti⟩, părţi întărite lui Stroe ş.a. 245.
— **Giuleşti,** sat ⟨j. Vîlcea⟩ părţi întărite lui Firtat vornic 21.
Giura v. **Ghiura.**
Gîciul, stăpîn la Negoşina **64,** 181.
Gîlma Mălinişului, ≃ **Păişului,** topice la Stroeşti 164.
Gîndea, fiul lui Alăman, întărit la Stăneşti 11.
***Gîndeni,** sat ⟨Potopinu, j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, întărit m-rii Bistriţa 180.
Gîra, ţigan 65.
Gîrbova, top. la Preoteşti 91.
Gîrbovi, sat ⟨c. Poşta Cîlnău j. Buzău⟩ părţi întărite lui Gago ş.a. 33; părţi întărite lui Budulea ş.a. 187.
Glavacioc (Glăvăciov, Blagoveştenia) m-re ⟨j. Vlaşca; azi j. Argeş⟩ sate; munte, mori 2, 15, 16, 57, 176, 177; egumen 15, 16, 176, 177.
Glavu, ţigan 65.
Glogova, sat ⟨j. Gorj⟩, parte întărită lui Drăghici ş.a. 35.
Gobliţa, ţigan 180.
Godineşti, sat ⟨j. Gorj⟩, întărit m-rii Tismana 199, 232.
Goe v. **Poiana lui Goe.**
Gogonea, ţigan 65.
Gogoşe, sat ⟨probabil Gogoşu, j. Dolj⟩, întărit lui Detco mare armaş 144.
Gogoşoaia ⟨Hrusana, jupaniţa lui Danciul Craiovescul⟩, mama lui Barbu mare ban, pierde satul Cetăţeni pentru hiclenie faţă de Mircea Ciobanul 276; v şi **Barbu al Gogoşoaiei.**
Goia din Mărgineni, în pricină 249.
Goicea, partea lui la Broşteneasca 40.
Golcea, ţigani 65.
Goleşti, sat ⟨azi în mnc. Focşani⟩, parte cu vie, grădină, stupină ş.a. întărite lui Stănimir 252.
Goleşti, sat ⟨probabil Goleştii-Badii; azi în or. Topoloveni⟩ mori întărite lui Borcea mare vist. şi lui Radu vist. 109; părţi întărite jupaniţei Caplea 110; părţi cu mori întărite lui Radu mare log. 216.
— **Guleşti,** sat ⟨probabil Schitu-Goleşti, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş⟩ vecini din ~ întăriţi lui Lăudat pah. 37.
Goliţă, nepoţii lui schimbă ţigani 280.
Gomoiu, ţigan 65.
Gonţea, fiul lui Manea, înfrăţit în Găvăneşti 79.
Gonţea, fratele lui Cană, întărit la Negoşina 181.
Gonţea, întărit în Chiojd 271.
Gonţea, văr primar cu Cană, întărit la Negoşina 64.
Gonţea Sterpul, întărit la Găvăneşti 79.
Gonţu, ţigan 107.
Goreni, sat ⟨Gureni, j. Gorj⟩, vie şi luncă întărite lui Manul ş.a. 162.
Gorgan, top. la Dălbăneşti 91.
***Goruia,** sat ⟨probabil lg. Negomir, j. Gorj⟩, partea lui Stănilă, cumpărată de la Cîrstea 253.
Govora (Adormirea), m-re ⟨j. Vîlcea⟩, sate, mori, ţigani 39, 41, 47, 62, 68, 84, 90, 126, 168, 190, 207, 215, 233, 234, 242, 254, 262, 287; vamă 55, 127,; egumeni 39, 41, 62, 68, 84, 90, 127, 168, 207, 215, 233, 234, 242, 254, 262, 287.
Grabicina, pîrîu ⟨j. Buzău⟩ sat pe ~ 12-
Grabicina, sat ⟨j. Buzău⟩, părţi întărite lui Bratul ş.a. 129.
Grădeşti, sat ⟨azi în or. Drăgăşani⟩ 256.
***Grădiştea** de la Cîmpulung, sat ⟨j. Muscel, azi j. Argeş⟩, întărit lui Lăudat pah. 37.
Grămadă, vinde ocină la Gîrbovi 33.

***Greci,** sat ⟨lg. Cirtojani, j. Vlaşca; azi în j. Teleorman⟩, parte întărită lui Drăghici portar 151.

Greci, sat ⟨probabil în mnc. Bucureşti⟩, act domnesc scris în ~ 152.

Groapa, munte ⟨în masivul Paringului, j. Gorj⟩, întărit lui Draghiţibă ş.a. 278.

Gros v. **Nan cel Gros,** şi **Vlad cel Gros.**

Groşani, (Groşeneasa), sat ⟨j. Buzău⟩, părţi întărite Episcopiei Buzăului, dania lui Dragomir spătar 288.

***Groşani,** sat ⟨Vînăta, j. Gorj⟩, parte întărită m-rii Tismana 232.

***Groşani,** sat ⟨lg. Băbeni, j. Vîlcea⟩, parte întărită lui Lebul ş.a. 52.

***Groşani,** (Groşi), sat ⟨probabil lg. Dîngeşti, j. Vîlcea⟩, hotare părţi vîndute de moştenii satului 48; întărit lui Dolofan vătaf ş.a. 77.

Groşanul, unchiul lui Neagul Căcăceanul 288.

Groşăneasa v. **Groşani,** j. Buzău.

***Groşi,** sat ⟨lg. Brădulet, j. Argeş⟩, părţi întărite lui Voico ş.a. 171.

Grozav, din Dăeşti, în pricină pentru Stoiceani 234, 242.

Grozav, în pricină pentru parte în Chiojd 271.

Grozava, nepoata lui Tatul, cu parte în Stăneşti 235.

Grozea, slugă domnească, întărit cu parte în Drăghiceni, 282.

Grozeşti, sat ⟨j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.

Gruiu, sat ⟨j. Gorj⟩ 278.

Gruiul Lazului, ~ Silistioarei, topice la Brătianii de Sus 171.

Gruiul lui Scoarţă, top. la Pietrari ⟨j. Vîlcea⟩ 18.

Gudea, vinde parte din Comarnic 65.

Gudlea, ţigan 65.

Gudlişor, ţigan 65.

Gulea, înfrăţit pe ocină la Bădeni 281.

Guleşti v. **Goleşti.**

Gura Bujorăscul v. **Bujorăşti.**

***Gura Băldăluiului,** moşie şi silişte ⟨lg. Mărăcinele. j. Dolj⟩, parte întărită m-rii Govora 39, 41.

Gura Cernetului, pîrîu la Stroeşti ⟨j. Argeş⟩ 164.

Gura Comăştenilor, sat ⟨Comăneşti, j. Gorj⟩ întărit m-rii Bistriţa 180.

Gura Dîlgei, sat ⟨j. Dolj azi în s. Calopăr⟩, întărit lui Preda post. 192.

Gura Jilţului de la Cîmpul Turcilor, sat ⟨Jilţu, j. Gorj⟩ întărit lui Pătru ş.a. 56.

Gura Strîmbei, top. în descriere de hotar la Bujoreşti 279.

Gurbăneşti, sat ⟨j. Ilfov⟩ parte întărită lui Voico 291; probabil acelaşi ≃ 112.

Gureni v. **Goreni.**

Guşoianul v. **Radu Guşoianul.**

H

Habaviţele, bălţi la Nedeia ⟨j. Dolj⟩, dăruite lui Detco mare armaş 121.

Hanăş Ungurul, din Sibiu, vinde ţigani 280.

Hareş, sat ⟨Arefu, j. Argeş⟩, întărit moştenilor 172, 189.

Harvat ban mare în sfatul domnesc ⟨eroare⟩ v. **Şerban,** ban mare.

Harvat logofăt, familie 14, 22; stăpîn de părţi în: Padina, Bîrzeşti, Cîrtojani, Băileşti, Piscu Voievodului şi bălţi 14, 22, 101, 106 144.

Haţăgul ⟨eroare⟩ 8.

Hărvăteşti, sat ⟨Arvăteasca, j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.

Hera clucer, cotropeşte partea lui Stepan şi Dragobrat din Bădeni 261.

Herăşti v. **Ferăşti.**

Hilandar v. **Athos,** m-ri.

Hilipeşti v. **Filipeşti.**

Hinato, baltă la Nedeia ⟨j. Dolj⟩, dăruită lui Detco mare armaş 121.

Hinoteşti, sat ⟨Inăteşti; azi în mnc. Rîmnicu-Vîlcea⟩, întărit m-rii Cozia 71.

Hirişeşti (Hrişeşti), sat ⟨j. Gorj⟩, întărit lui Draghiţibă ş.a. 278.

Hîrgotă, vinde ocină în Cruşov 296.

Hîrs, întărit cu ocină în Turbureşti 38, 61.

Homeşti, sat ⟨j. R. Sărat; azi j. Buzău⟩, părţi întărite lui Stanciul ş.a. 265.

***Homneşti,** moşie între Borăscul şi Ohaba ⟨j. Gorj⟩ 200.

Homorîcea, top. la Pădureţi 139.

Hotărani, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩ 184, 195, 221.

Hoviza, pîriu şi moşie lg. Urlaţi ⟨j. Săcuiani; azi j. Prahova⟩, parte întărită lui Tatul 40.

Hrastu, sat ⟨Rastu, j. Dolj⟩, în hotar cu Strîmbele 1; părţi cu vecini dăruite lui Drăghici spătar şi Udrişte vist. 159.

Hrăbarul (Hrăbariul), tatăl Stancăi, cumpără parte în Groşi 48.

***Hrisumuinţi,** sat ⟨lg. balta Bistreţul, j. Dolj⟩, întărit m-rii Tismana 232.

Hrişeşti v. **Hirişeşti,** sat.

Hrusan, ţigan 65.

Hrusana v. **Gogoşoaia.**

***Huhurezi,** silişte ⟨lg. Albota, j. Argeş⟩, părţi schimbate de Lumotă ş.a. cu m-rea Tismana, pt. părţi din Mirceştii de Sus 154.

I

Ialomiţa (Ialumiţa), riu, baltă la gura ~ 71; sate pe ~ 65, 174, 294.

Ianciul popă, în pricină pt. ocină în Budeşti 142.

Ianul, ţigani 65, 107, 180.

Iarciul spătar mare, în sfatul domnesc ⟨eroare⟩; v. **Barbul** din Pietroşani.
Iarciul, vinde parte in Mihăeşti m-rii Govora 90.
Iaşi, sat ⟨j. Gorj⟩, întărit fiicelor lui Danciul 240.
Ica, partea sa la Popeşti 198.
Idrea din Ruşeţu, întărit cu ocină 285.
Idrea (Edrea, Indrea) mare spătar, în sfatul domnesc 264—267, 270—273, 276—283, 285, 287—291, 293—297; ⟨eroare:⟩ Stodă 294.
Ieremia episcop al Buzăului 288.
Ieremia, patriarh al Constantinopolului, martor la Tîrgovişte 150.
Iermoneşti, sat ⟨Jormăneşti, j. Mehedinţi⟩, parte întărită lui Pătru 277.
Ilarion egumen al m-rii Tismana 10, 199.
Ilea, tatăl lui Vladul piseţ (menţ.) 193; v. şi **Vladul al lui Ilea.**
Ilfov, judeţ, găleţi de grîu din ~ 25.
Ilie, fiul Mariei, familie, stăpîn în Lipia şi Soreşti 270.
Iloviţa v. **Elhoviţa.**
Inăteşti v. **Hinoteşti** 71.
Indrea v. **Idrea** , spătar.
Ioan v. **Ion.**
Ioana din Suteşti, vinde ogoare la Zlătărei 256.
Ioana, fiica lui Nenu, înfrăţită la Cîrlomăneşti 113.
Ioanichie, duhovnic, martor la Nucet 34.
Ion, Ioan:
— **Ioan,** dascăl slovenesc, traduce act (menţ. tîrzie) 219.
Ion din Grabicina vinde locuri şi pădure 129; ≃ din Miceşti, jurător 269; ≃ din Urecheşti, hiclean, pierde ocina 93.
Ion, fiul: lui Iuga, întărit în Clocotici 123; ≃ lui Vlad, întărit la Strîmba şi Lovu 283.
Ion, frate cu jupan Oprea, stăpîn la Spinu din Lovişte 226.
Ion, întăriţi cu ocini în: Cucuteni 294; ≃ în Scăuiani 117.
Ion, partea lui la Spinu din Lovişte 226.
Ion popă, vinde în Cucuteni (menţ. ulterioară) 294.
Ion (Ioan) scrie acte domneşti 137, 170, 210, 232, 236.
Ion, ţigan 144.
Ion, vinde parte în Popeşti 130.
Ion Coteiu, partea lui din Strîmba (menţ.) 161.
Ion Sirghiuţ scrie act domnesc 200; v. şi **Ion,** scrie acte domneşti.
Ioneşti, sat ⟨j. Gorj⟩, întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.
Ioneşti, sat ⟨j. Vlaşca; azi j. Dîmboviţa⟩, parte întărită nepoţilor lui Baboşin, după pricină A.
Iosif diac mic, scrie act domnesc 82.
Iosif iconom, martor la Nucet 34.
Iova, ţigan 180.
Iova Sîrbul, ţigan 180.
Iovan, fratele lui Zaharia, întărit la Cruici 13.
Ipoteşti v. **Epoteşti.**
Irina (Erina), soţia lui Bîrcă pitar, înzestrată cu satul Băneştii de pe Neajlov ş.a. de mama sa, Catalina 228.
Islaz, sat ⟨probabil j. Teleorman⟩, funii întărite lui Manea ş.a. 296.
Iuba, întărit la Sibiceu 146.
Iuga, cumpără ocină în Clocotici (menţ) 123; fiii lui în pricină pt. Clocotici 163.
Iuga, întăriţi: la Cîrstieneşti 284; ≃ cu parte în Groşi 48.
Ivan din Ciocade, în pricină pt. părţi la Fărcăşeşti 241.
Ivan din Tîmpeni cumpără ţigani 280.
Ivan, înfrăţit pe parte la Alexeni 186.
Ivan, întărit cu ocină în Cîlceşti, familie 105.
Ivan, scrie act domnesc 215.
Ivan, tatăl lui Pîrvul, răscumpără ocină în Sălcuţa 94.
Ivan al popii, cu parte în Frumoşei şi Scrada 278.
Ivan Viezure, pretendent la domnie, pierde capul şi averile pt. hiclenie 194, 238.
Ivana, soţia lui Stanciul din Veţel 169.
Ivancea grămătic, logofăt, diac mic, scrie acte domneşti 164, 167, 168, 204; scrie act al marelui ban 184.
Ivanco, pierde părţile din Bujorani ş.a. pt. hiclenie 99.
Ivaşco ⟨Golescu⟩, tatăl Caplei, familie, (menţ.) 110.
Ivăneţ, munte ⟨lg. Goideşti j. Buzău⟩ 58.
Ivăniş, fiul lui Potolea, vinde parte la Smileşti ş.a. 236.
***Ivinţi,** sat ⟨probabil lg. Cireşul, j. Mehedinţi⟩, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.
Izglăvociul, baltă la Nedeia, dăruită lui Detco mare armaş 121.
Izvoară, sat ⟨Izvoarele j. Olt⟩ 272.
***Izvor,** sat ⟨probabil j. Dîmboviţa⟩ 178.
Izvorani, sat ⟨j. Argeş⟩, parte întărită lui Detco mare armaş ş.a. 144.
Izvoranul v. **Badea Aiaz-Izvoranul.**
***Izvorul Călugăresc,** sat ⟨probabil j. Mehedinţi⟩ ocină întărită lui Cuciulat scriitorul ş.a. 266.

J

***Jarcovăţ,** sat ⟨lg. Brezniţa-Ocol, j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.
Jiblea v. **Jimblea.**
Jidovştiţa, sat ⟨Jidoştiţa, j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.
Jilişte, sat ; parte întărită lui Săbian 17.
Jilţul v. **Gura Jilţului.**
Jimblea, sat ⟨Jiblea, în or. Călimăneşti⟩, întărit m-rii Cozia 71.

Jirov (Virovie), sat ⟨j. Mehedinţi⟩ în hotar cu Certeji 277; părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.

Jitian din Iaşi, în pricină pt. parte cu fiicele Danciului 240.

Jitian, fratele lui Cană, întărit la Neagoşina 64.

Jitian stolnic, fiul lui Vasile monah din Frăsinetul de Cîmpie 39, 41.

Jiu, mari bani ai ~ v. **Craiova.**

Jiu, rîu 1.

Joica, ţigan 65.

***Jorjani**, sat ⟨lg. Băbeni-Bistriţa; azi Băbeni, j. Vîlcea⟩, întărit m-rii Cozia 71.

Jormăneşti v. **Iermoneşti.**

Joroace, sate ⟨Georocel, j. Dolj⟩, părţi întărite lui Draghiţibă ş.a. 278.

Jugureni, sat, parte întărită lui Săbian 17.

Jupîneşti, sat ⟨j. Argeş⟩, parte întărită jupaniţei Caplea 110; parte întărită m-rii Bistriţa 180.

L

Lacul lui Nan, lac, în hotar la Dălbăneşti 91.

Laeş, se judecă pt. părţi din Bujorăşti 279.

⟨**Laiotă**⟩ **Basarab**, (Laută) domn al Ţării Româneşti ⟨1473—1477⟩ 172.

Laiotă Basarab, pretendent la domnie, luptă cu Radu Paisie la Fîntîna Ţiganului 69.

***Laiovul de Sus** ⟨Saelele, j. Teleorman⟩, în pricină cu m-rea Cutlumuz pt. satul Uda 214.

Lal, întărit la Buneşti 76.

Lalie, munte ⟨j. Vîlcea⟩, vîndut 97.

Lamotă v. **Lumotă.**

Lata, sat ⟨lg. Griviţa, j. Ialomiţa⟩, în hotar cu Tătarul 65.

Larion, fost egumen al m-rii Cozia (menţ.) 260.

Lavrentie egumen al m-rii Argeş 34.

Laz v. **Lazul.**

Lazăr, cumpără ocina Stancăi 293.

Lazăr din Padina, megiaş, îşi vinde partea 14.

Lazăr din Stejarul Bilţului îşi vinde partea 165.

Lazăr egumen al m-rii Brădet 15.

Lazăr, vinde parte în Crivina Broştenilor 231.

Lazul lui Cîrstian, top. la Pietrari 18.

Lazul Oancei (~ Onei), top. la Groşi 48.

Lăcşor, top. la Hareş 172.

Lăcşoru, top. la Brătienii de Sus 171.

Lădeşti, partea lor în Giuleşti 21.

Lăpuşani, sat ⟨j. Argeş⟩ 268.

Lătureanul, ţigan 144.

Lăudat paharnic, întărit cu satul Grădiştea de la Cîmpulung 37.

Lăudat, vînd: parte în Fîlfoeşti 252; ≃ doamnei Anca parte la Pătrăreşti 31.

Leaghin din Răgăneşti, îşi dăruieşte ocina Episcopiei Buzăului 153.

Leaotă, întărit în Micşani 173.

Lebul, întărit cu parte în Groşani 52.

Lebul, oprit să strice hotarul la Piscul Cocorului 53.

Leica, mama Tudorei, cu ocină în Berislăveşti (menţ.) 86.

Lelca, ţigancă 65.

Leontie egumen al m-rii Cozia 194, 238.

Lepădat, cu parte în Tigveni 114.

Lepădat din Redea lui Florea vinde parte 47.

Lepădat, fratele lui Stan, spînzurat pt. uciderea unui ţigan 73.

Lera, ţigan 219.

Lia, i se întăreşte ocină în Cucuteni 294.

Liasa, vinde parte din Tigveni 114.

***Lieşti**, sat ⟨lg. Berislăveşti, j. Vîlcea⟩, hotare 238; parte întărită m-rii Cozia 194, 238.

Lihăceşti, sat ⟨probabil j. Argeş⟩ 269.

Liica din Lipia, martor 270.

***Lipăreşti**, de la rîul Ialomiţa, sat ⟨lg. Slătioarele, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov⟩ 174.

Lipia, sat ⟨j. Buzău⟩, părţi întărite lui Radu ş.a. 270.

Liţa, sat ⟨probabil j. Teleorman⟩ 278.

Livezi, sat ⟨j. Dolj⟩ 184.

Lojii, fratele lui Vlad şi Lomotă, întărit la Cuca 185.

Lomotă v. **Lumotă.**

Lora din Giuleşti îşi vinde partea 21.

Lorinţ, tatăl Anghelinei stăpînă în Bugheni (menţ.) 274.

Lotreanul, moştean, întărit cu parte în Groşi 48.

Lovişte v. **Spinu din Lovişte.**

***Lovu** (Olov), sat ⟨lg. Strîmba, j. Gorj⟩ părţi întărite lui Nan ş.a. 13; părţi întărite lui Vlad ş.a. 283.

Luca, fratele lui Vuia grămătic, întărit cu ogoare în Popeşti 19.

Lucaci, partea lui în Nămăeşti 237.

Luciani, sat ⟨j. Dîmboviţa⟩ întărit lui Drăghici spătar 65.

Ludeşti, ~ **Păsăreanului**, sat ⟨j. Dîmboviţa⟩ părţi întărite lui Slav ş.a. 78.

Lumcea, ţigan 87.

***Lumineni**, sat ⟨Hagieni, j. Ialomiţa⟩, întărit m-rii Cozia 71.

Lumotă, cumpără ocine la Stănceşti 297.

— **Lomotă** (Lamotă), fratele lui Vlad şi Lojie, întărit la Cuca 185.

Lumotă, stăpîn în Albota şi Huhurez (menţ.) 154.

Lunceani, sat ⟨Lunca, j. Vîlcea⟩ întărit m-rii Cozia 71.

Lungaş, se judecă pt. părţi la Negoveni 182.

Lupea, întărit la Băbeni şi Măteşti 102.

Lupeşti, munte ⟨probabil lg. Berislăveşti, j. Vîlcea⟩ partea lui Ivan Viezure întărită m-rii Cozia 194, 238.

Lupoaia, top. la Coasta Rîului 209.

Lupp, dascăl slovenesc, traduce act (menţ. ulterioară) 104, 277.
Lupşe, ţigan 180.
Lupul, fiul lui Stoica, întărit în Mileştii de Sus 258.
Lupul (Lupu), întăriţi la: Hirişeşti 278; ≃ la Peştişanii de Sus 162.
Lupul, partea lui în Micşani (menţ.) 173.
Lupul protopop (menţ. ulterioară) 239.
Lupu al popii, cu parte în Joroace 278.
Luţcan, stăpîn la Plăviceni 147.

M

Magdalina călugăriţa, sora lui Drăghilă şi a lui Stoica, dăruieşte m-rii Cozia Sălătrucul de la Coinsca (menţ.) 71, 260.
Magdalina, monahia v. **Cîrjoaia** şi **Maria** din Goleşti.
Mahera, vinde ocină în Ungurei (menţ.) 20.
Maica, ţigancă 144.
Malaia, vinde parte în Supţireni 160.
Malcoci v. **Radul al lui Malcoci**.
Malea din Stoineşti înfrăţeşte pe Mihăilă 203.
Malea, sora lui Chirca, în pricină pt. Bumbueşti şi Clocotici 97.
Malea, soţia lui Mihăilă log., întărită la Şerbăneşti, Cucuteni şi Mîndreşti 85, 262.
Malea, ţigancă 65.
Malul Bobului, top la Lieşti 238.
Malul Stejerelului, top. la Brătianii de Sus 171.
Mamaciuc, ţigan 166.
Mamiia, întărit la Popeşti 198.
Mamina (Mamino), baltă ⟨Potelu, j. Romanaţi; azi j. Olt⟩ cu gîrle şi vama din peşte întărită m-rilor Cozia, Codmeana, Govora şi Muşeteşti 36, 55, 71, 127.
Mamota, vîrful ~, top. la Băiaşi 295.
Manciul din Giuleşti îşi închină partea lui Fîrtat vornic 21.
Manciul, ţigan 144.
Manea v. **Crîngul lui Manea**.
Manea din Răgăneşti dăruieşte ocină Episcopiei Buzăului 153.
Manea din Zlătărei, cumnatul lui Vladul, vinde parte cu vie 213, 256, 257.
Manea, fiul Dobrineasei, familie, vinde ocină în Fata 262.
Manea, fratele lui Gonţea Sterpul 79.
Manea, fratele lui Mihăilă, stăpîn în Blădeşti şi Mărgineni 249.
Manea, închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Manea, în pricină: pt. Blaj 104; ≃ pt. ocină în Nucşoara 204.
Manea, întărit cu parte în Groşi 48.
Manea, nepotul lui Baboşin întărit la Ioneşti ş.a. A.
Manea, se judecă pt. parte în Pădureţi 267.
Manea, slugă domnească, întărit cu ocină în Cruşov, Brastoveţ ş.a. 296.
Manea, ţigani 65, 144.
Manea, vînd: ogor la Diieneasca 130; ≃ parte la Grabicina 129; ≃ ocină în Prădăliceşti 160; ≃ ocină în Scăuiani 117; ≃ parte în Tigveni 114.
Manea vornic v. **Manea Părşanul**.
Manea lui Baroe, vinde partea lui din Micşani 173.
Manea al lui Bratul din Lipia, martor 270.
Manea Negrul, tatăl lui Manea Perşanul vornic 43.
Manea Părşanul (Perişanul) vornic, fiul lui Manea Negrul vist., stăpîn de sate şi ţigani la Vieroş şi Mărăcineni 63, 109; în pricină pt. părţi la Ostrovu de la Olt 43; oprit să se amestece în Gîrbovi şi Frăsinet 187.
Manea Vulpariul, în pricină pt. parte la Stăneşti 11.
Manea Zgarone, vinde satele Prundul şi Călinetul 244.
Maniu, partea lui în Bumbueşti şi Clocotici 97.
Manul, întărit la Peştişanii de Sus 162.
Mara, jupaniţa lui Toma ban, fiica lui Harvat log., în pricină pt. Pietrosul, Mereni, Cîrtojani şi Bîrzeşti 22.
Marcea vornic, ispravnic în sfatul domnesc 117.
Marco voievod, fiul lui Radu Paisie, în pomelnicul m-rii Meteore 74, 89.
Mardarie egumen al m-rii Tismana 222, 229, 232.
Mareş, fiul lui Vlad, familie, cu părţi în Strîmba şi Lovu 161, 283.
Mareş, întărit la Pietrari 18.
Marga din Caracal, jupaniţă, vinde parte din siliştea şi balta Bistriţa şi din Poiana Urîţii 69.
Marga jupaniţa, mama Neacşei, familie, întărită cu satele Ceparii de pe Topoloveni, Căzăneşti, Bumbueşti ş.a. cu mori, selişti şi ţigani 24.
Margini v. **Mărgineni**, sat.
Maria ⟨din Goleşti⟩ (Magdalina monahia) soţia lui Baldovin pîrcălab, dăruieşte Mitropoliei din Tîrgovişte vinăriciul din dealul Ştefăneştilor 27; ⟨eroare:⟩ Anghelina călugăriţa 110.
Maria, fiica lui Dumitru, întărită la Prislop şi Pereni 157.
Maria, fiica lui Radul, stăpînă în Zoreşti şi Lipia, familie 270.
Mariica, ţigancă 280.
Marin, ţigan 65.
Marinco, ţigan 65.
***Marmurile**, sat ⟨lg. Nedeia, j. Dolj⟩ întărit lui Detco mare armaş ş.a. 144.
Matca Lupoanei, ~ **Văii**, topice la Bujorăşti 279.
Matei, egumeni ai m-rilor: Bistriţa 195, 196; ≃ Cozia 260; ≃ Tismana 208.
Matos, se judecă pt. ocină la Ruşeţu 285.
Maxim, sat 51.

Mazăre închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Măciuca, sat ‹Oveselu j. Vilcea›, parte întărită lui Fîrtat vornic 21.
Măcreşti, partea lor în Văselaţi 30.
Măgura, top, la Grabicina 129.
Măgura Ursului, top. la Redea 39, 41.
Măgurea, top. la Clocotici 163.
Măguricea, top. la Pădureţi 139.
Măgurile Lazului, top. la Hareş ,172.
Măiean portar, ispravnic în sfatul domnesc 61.
Măiean, stăpîn în Nişcovenii de la Nişcov şi Nişcovenii de la Cîlnău 33.
***Măldăreşti**, sat ‹lg. Mîrşa, j. Ilfov› în pricină de hotar 201.
Măleni, sat, întărit m-rii Bistriţa 180.
***Mălureni**, sat ‹Colibaşi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş› întărit m-rii Bistriţa 180.
Mănăilă v. **Văile lui Mănăilă.**
Mănăstirea, sat ‹Valea Mînăstirii, j. Gorj›, parte întărită lui Drăghici ş.a. 35.
Măneşti pe Olteţ, sat ‹Mîineşti, j. Romanaţi; azi în or. Balş›, parte întărită lui Stan 73.
Măniaci, sat ‹Măneciu, j. Prahova›, părţi întărite lui Miclea ş.a. 209.
Mănugă din Giuleşti vinde partea sa 21.
Mărăcineni, sat ‹j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş› întărit lui Borcea mare şetrar şi Vlaicu log. 109; întărit jupaniţei Caplea 110.
Mărgineni v. **Drăghiceşti**, m-re.
Mărgineni (Margini), sat ‹j. Prahova›, întărit lui Drăghici spăt. şi Udrişte vist. cu vinărici şi părpăr 65, 100; părţi întărite lui Mihăilă ş.a. 249.
Mărmanovţi, sat ‹probabil Mormanul, j. Mehedinţi›, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.
Măscan, se judecă pt. Berislăveşti 77.
Mătan (Motan), întărit în Turbureşti, după pricină 38, 61.
Măteşti, sat ‹j. Buzău›, părţi întărite lui Lupea 102.
Măţan, vinde parte la Pociovalişte 278.
Măzărişte, top la Bătieşti 293.
Mecica v. **Vîrtopul Mecichei.**
Mehedinţi. v. **Drumul Mehedinţilor.**
Meiul v. **Muchea Meiului.**
Mela, vinde parte la Pietrari 18.
Meleştii, ţigani ai m-rii Bistriţa 180.
Merăuţă, înfrăţit la Tîmboeşti 280.
Mereni, sat ‹j. Teleorman›, parte întărită lui Radomir vornic şi Drăghici grăm. 22.
Mernol (?) munte, întărit lui Tocsabă şi Danciul 259.
Meteore (Sf. Gheorghe), m-re ‹Grecia› dăruită cu obroc anual de bani 74.
Miceşti, sat ‹j. Muşcel şi Pădureţ; azi comună, j. Argeş› 268, 269; ~ **de Sus**, părţi schimbate de m-rea Tutana cu Lumotă şi Cernat 154.
Miclea, cu ceata lui, întărit cu ocine în Măniaci, Coasta Rîului, Valea Largă, ş.a. 209, 248.
Miclea logofăt ,dăruieşte Episcopiei Buzău vie la Săseni şi ţigani 246.
Micleuş din Bîrzeşti, fratele lui Dumitru, întărit în Pietrari 18.
Micola din Negoeşti, tatăl lui Stan (menţ.) 276.
Micşan, se judecă pt. parte la Spinu din Lovişte 226.
***Micşani**, sat ‹lg. Negoşina, j. Buzău›, parte întărită lui Stan ş.a. 173.
Micudu, top. la Broşteneasca 40.
Micul v. **Rovina lui Micul.**
Micul din Ciumeşti, jurător 268, 269.
Micul din Jugureni vinde ogor 17.
Micul, fratele lui Buciaci, întărit în Cîrpoi şi Mirileşti 23.
Micul, închină partea sa din Tigveni m-rii Argeş 114.
Micul, pierde ocina din Strîmba pt. duşegubină 161.
Micul postelnic, ispravnic în sfatul domnesc 112.
Micul, vinde loc de vie la Strîmba 13.
Mihai, Mihail:
— **Mihail** din Ciofrîngeni, partea lui în Tigveni 114.
Mihai, fiul lui Stănimir, înfrăţit în Plăseni 291.
— Mihail logofăt v. **Mihăilă** grămătic.
Mihaiu popă din Buzău, martor 270.
Mihai vistier, ispravnic în sfatul domnesc 198.
Mihai Bărbătescu fost mare comis, martor (menţ. ulterioară) 294.
Mihalcea bănişorul tălmăceşte act (menţ. ulterioară) 265.
Mihăeşti, sat, parte întărită lui Săbian 17.
Mihăeşti, sat ‹j. Vîlcea›, drum la ~, în hotar cu Bîrseştii 223; părţi cu vii şi case cumpărate de m-rea Govora 90; părţi dăruite lui Pătru şi Diicul armaşi pt. slujbă credincioasă 275.
Mihăilă ‹din Copăceni, frate cu Detco vornic›, cu Drăgoi şi Pătru, stăpîn în Ungurei 20.
Mihăilă, fratele Matei, înfrăţit la Stoineşti 203.
Mihăilă, fratele lui Manea, stăpîn în Blădeşti şi Mărgineni 249.
Mihăilă (Mihail) grămătic, logofăt, familie, întărit cu satele Şerbăneşti, Cucuteni, Mîndreşti, Fata şi ţigani 85; 262; în pricină cu m-rea Govora pt. ocină la Plopul 254; probabil acelaşi: ≃ scrie act domnesc 151.
Mihăilă întăriţi: în Buneşti 76; ≃ în Groşi 48; ≃ în Popeşti şi Poeni 130.
Mihăilă, vinde parte la Cîrlomăneşti 113.
Mihnea, fiul lui Balaur log. familie, întărit cu ocină la Bădeni 5.
Mihnea, fiul lui Frăcea v. **Mihnea** vistier.

Mihnea, fratele Muşei, i se întăreşte ocină în Coasta Rîului, Valea Largă, Viişoara şi Plaiul 248.
Mihnea pîrcălab, fratele lui Vlaicul log. din Piscani familie, întărit cu părţi în Ageşti şi Cetăţeni 210, 276; pricini pt. mori pe Rîul Doamnei şi Goleşti 167, 216.
Mihnea, vinde ogor la Muşcel 76.
Mihnea vistier, fiul lui Frăcea, familie 178; stăpîn în Bădeni, dobîndeşte ocină pt. slujbă dreaptă 5; întărit cu muntele Florei şi în Futeşti 95, 152; în pricină pt. Ţigăneşti 178, 263.
Mihnea ⟨cel Rău⟩, domn al Ţării Româneşti ⟨1508—1509⟩ 28, 33.
Mihnocea, fiii lui se judecă pt. Măniaci 209.
Mihul, diac din Tîrgovişte, scrie act domnesc 281.
Miia, ţigan 180.
Mija, vinde ogor în Bătieşti 293.
Milco v. **Stoica Milco.**
Milco, boier, soţia şi fiii lui în pricină cu Vlad banul pt. Aninoasa (menţ.) 51.
Milcoaia, soţia lui Milco, în pricină pt. Aninoasa 51.
Mile, cu parte la Pietrari 18.
Milea din Lihăceşti, jurător 269.
Mileşti, sat ⟨j. Dolj⟩, ≃ **de Sus**, parte întărită lui Căzan şi Toader 197; parte întărită lui Stoica şi Lupul 258; ≃ **de Jos**, parte întărită lui Toader 197.
Miliţa, fiica lui Pîrvul, familie, stăpînă de ocină în Sălcuţa 94.
Milostea, sat ⟨j. Vîlcea⟩ întărit m-rii Bistriţa 180.
Mimeran din Urecheşti, hiclean, îşi pierde ocina 93.
Mînea, partea lui în Tigveni 114.
Minţica, întărit la Bujorăşti 279; probabil acelaşi: **Minţică**, vinde parte la Vrabeţi 231.
Mirău v. **Mirul.**
Mirca, fiul lui Stănislav, în pricină pt. Curtişoara 62.
Mircan, vinde ocină în Bătieşti 293.
Mircea din Şerbăneşti dăruieşte Mitropoliei din Tîrgovişte parte din muntele Buceciul 50.
Mircea, întărit la Poenile Zlătariului 137.
Mircea, se judecă pt. ocină la Ruşeţu 285.
Mircea, ţigan 180.
Mircea ⟨cel Bătrîn⟩, domn al Ţării Româneşti ⟨1386—1418⟩ 1, 87, 164, 199, 222, 229, 232; ctitor al m-rii Cozia 36; donator la m-rile Cozia, Codmeana şi Tismana 36, 199; carte de la ~ 266.
Mircea ⟨Ciobanul⟩, domn al Ţării Româneşti ⟨1545—1553; 1558—1559⟩ 291; fiul lui Radul ⟨cel Mare⟩ passim; nepotul lui Vlad Călugărul 296.
Mirilă, vinde parte la Popeşti şi Poeni 130.
***Mirileşti**, sat ⟨probabil lg. Dobroteşti, j. Teleorman⟩, parte întărită lui Buciaci şi Micul 23.
Miriliţa, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, mori întărite m-rii Bistriţa 292.
Mirul (Mirău), întărit în Săcşorii de Sus şi de Jos şi în Ludeştii Păsăreanului 78.
Misail egumen al m-rii Bistriţa 49, 292.
Misail gramatic, scrie acte domneşti 6, 7.
Mislea, m-re ⟨j. Prahova⟩, acte domneşti scrise la ~ 58, 138, 145, 165.
Mislea, sat şi ocină ⟨Cocorăşti Mislii, j. Prahova⟩ sarea de la ocnă întărită lui Drăghici spătar 65.
Mitiutelul paharnic, dobîndeşte ocină la Urecheşti pt. slujbă credincioasă 93.
Mitrea v. şi **Fîntîna Mitrii.**
Mitrea popă, întărit cu ocină în Gruşov 296.
Mitrea, slugă domnească, i se întăreşte ocină în Drăghiceni 282.
Mitropolia din Tîrgovişte v. **Tîrgovişte.**
Mîine (Mînea), fiul lui Dan, familie, întărit în Fărcăşeşti şi Teleşti 128.
Mîine, tatăl lui Dan care dăruieşte moşie în Negovani (menţ.) 45.
Mîineşti v. **Măneşti.**
Mîlmoc, ţigan 65.
Mîndrea, ţigan 65.
***Mîndreşti**, sat ⟨lg. Şerbăneşti, j. Vîlcea⟩, întărit lui Radul vătaf ş.a. 85.
Mînea, partea lui din Tigveni întărită m-rii Argeş 114.
Mînea, stăpîn în Comarnic 65.
Mînea, vinde ogor la Băteşti 17.
Mîrşa, sat ⟨j. Ilfov⟩, parte întărită lui Duma vornic ş.a. 201.
Mlaca Păişei (Mlaca), top. la Groşi 48.
Mlaca Stani, top. la Hareş 172.
Mladin, vinde o falce la Pietrari 18.
Mogoş, întărit la Cîrstieneşti 284.
Mogoş mare portar, ispravnic în sfatul domnesc 255.
Mogoş, vinde delniţă la Stăneşti 235.
Moise voievod, domn al Ţării Româneşti ⟨1529—1530⟩, cărţi de la ~ 46, 67, 254.
Moldova, ţară, loc de pribegie al unui hiclean 5.
Moldoveanu v. **Bolea ≃.**
Moma, soţia lui Stanciul post., stăpînă de sate, munte, mori şi ţigani 96.
Momcel, m-te ⟨j. Gorj⟩ întărit lui Manul ş.a. 162.
Morăşti, sat ⟨j. Argeş⟩, parte întărită lui Vlad portar 155.
Mormanul v. **Mărmanovţi.**
Moroina, în pricină pt. ocină la Izvorul Călugăresc 266.
Mortatul v. **Murtatul.**
Mostiştea, sat, parte întărită lui Draghiţibă ş.a.. 278.
Mostiştea de Sus, top. pe Dunăre ⟨lg. Vîrciorova; azi mnc. Drobeta-Turnu Severin⟩ 232.

Moş cu fiii săi, Tudor şi Stan, întărit în Plăseni 291.

Moş, întărit la Şchei 129.

Moşul, în pricină pt. ocină la Drăghiceni 282.

Motan v. **Mătan.**

Motru, rîu, sat pe ~ 277.

Moţea, fiul lui Harvat log., înfrăţit în Pietrosul, Mereni, Cîtojani şi Bîrzeşti (menţ.) 22.

Moţotă, partea lui la Groşi 48.

Movila Oii, top. la Broşteneasca 40.

Movila Ursului, top, la Redea 39, 41.

Muchea Coastelor, ≃ **Meiului**, ≃ **Popilor**, ≃ **Străminoasei** topice la Lieşti 238.

Muchea Strîmbei, ≃ **Telman**, topice la Stroeşti 164.

Muchea Vedelor, top. la Lieşti 238.

Muhcel v. **Muşcel.**

Muja comis, familie, stăpîn de părţi cu pomet în Bujorani, Uliţa şi Copăcel 99, 143.

Muraşco, ţigan 65.

Mureşanul v. **Danciul Mureşanul.**

Murtatul, munte ⟨Mortatul lg. Goideşti, j. Buzău⟩ 58.

Muşa din Miceşti v. **Cîrjoaia.**

Muşa, sora lui Duşa Grecul, dă bani cu împrumut 144.

Muşa, sora lui Mihnea, în pricină pt. ocine la Coasta Rîului, Valea Largă, Viişoara şi Plaiul 248.

Muşa, stăpînă la Nişcovenii de la Nişcov şi de la Cilnău 33.

Muşat din Răgăneşti îşi dăruieşte ocina Episcopiei Buzăului 153.

Muşat, faurul vinde ocină la Tîmboeşti 280.

Muşat, fratele lui Vladul, înfrăţit la Cîrlomăneşti 113.

Muşat, ţigan 65.

Muşat, unchiul lui Tudor şi Stan, vinde parte în Plăseni 291.

Muşat, vinde moşie în Celian 29.

***Muşăţelul**, sat ⟨probabil lg. Lacul Rezii, j. Brăila⟩, întărit lui Drăghici spătar 65.

Muşcel, judeţ (menţ. ulterioară) 11.

Muşcel, sat ⟨Valea Muşcelului, j. Argeş⟩, părţi întărite lui Dragomir, ş.a. 76.

Muşcel (Muhcel), sat ⟨j. Romanaţi; azi Dranovăţ, j. Olt⟩, întărit m-rii Bistriţa 180, 184, 195, 221.

Muşcel, sat ⟨j. Săcuiani; azi j. Buzău⟩, parte cumpărată de jupan Neagu 70.

***Muşcelul**, sat ⟨lg. Rădăcineşti, j. Vîlcea⟩, întărit lui Dolofan vătaf ş.a. 77.

Muşeteşti, m-re ⟨Seaca, j. Olt⟩, întărită cu vama de peşte de la balta Mamina şi sălaşe de ţigani 55, 63, 127.

Mutul v. **Dragomir Mutul.**

N

Nan, Nanul:

Nan diac, grămătic, scrie acte domneşti 10, 20, 65 100, 105, A.

— **Nanul** din Săcele, scrie act domnesc 153.

Nan, fiul: lui Cioară, vinde parte la Bălegoşi 173; ≃ lui Vlad familie, întărit la Strîmba şi Lovu 161, 283.

Nan, fratele lui Stan, întărit cu ocină în Fieni, plaiul de la Creţ, Fîntînele şi muntele Vaca 131; ≃ lui Stoica, întărit în Popeşti 170; ≃ lui Tatul, înfrăţit la Hoviza 40.

Nan, închină partea sa din Trestenic lui Dragul clucer 140.

Nan, întărit la Chiojd 271.

Nan (Nanul), ţigani 24, 65, 144.

Nan, văr cu Dragolea, întărit la Hareş 189.

Nan cel Gros grămătic, scrie acte domneşti 123, 126, 159, 180.

Nanciul, vînd: ogor la Stăneşti 235; ≃ părţi din Tigveni şi Ciofrîngeni, m-rii Argeş 114.

Naneş v. **Dumbrava lui Naneş.**

Nanuca, ţigan 144.

Nanuş, ţigan 107.

Nămăeşti, sat ⟨j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş⟩, părţi cu munte întărite lui Dumitru 237.

***Nănăşeşti** (Nănişeşti) la gura Topologului, sat ⟨Galicea, j. Argeş; azi j. Vîlcea⟩, parte întărită lui Oprea pitar 44; parte cotropită, întărită apoi m-rii Govora 68, 84, 287.

Năsipul, sat ⟨Ceplea, j. Gorj⟩ întărit m-rii Tismana 232.

Neacşa ⟨din Brîncoveni⟩, fiica lui Harvat log., familie, plăteşte datoria tatălui ei 14; stăpînă în Odobeşti, Devesel, Brîncoveni ş.a. 144, 156.

Neacşa ⟨din Drăgoeşti⟩, soţia lui Radu log., ctitoră la Tismana 199.

Neacşa ⟨din Goleşti⟩, mama jupaniţei Caplea, soţia lui Ivaşco ⟨pah.⟩, familie 110.

Neacşa, fiica Dobrei, familie, întărită cu părţi de sate: Vădenii de Sus, Preajva şi Sîmbotin şi munţi: Polatiştea şi Stoeniţa 98.

Neacşa, fiica lui: Dan, cu parte în Groşi 48; ≃ lui Danciul, întărită în Iaşi 240; ≃ lui Iuba, întărită în Sibiceu 146; ≃ lui Ivanco, se judecă pt. părţi la Bujorani 99; ≃ lui Nenu, înfrăţită la Cîrlomăneşti 113; ≃ lui Slavul, înzestrată de tatăl ei la Săcşorii de Sus 78; ≃ lui Stan, înfrăţită la Strîmba şi Lovu 13.

Neacşa, jupaniţa lui Radu portar, fiica Margăi, întărită cu Cepari, Căzăneşti ş.a. 24.

Neacşa, jupaniţa, mama lui Dan, vinde parte la Poganu 202.

Neacşa, sora: lui Chirca, în pricină pt. Bumboeşti şi Clocotici 97; ≃ lui Dragomir, înfrăţeşte pe Nenu la Cîrlomăneşti 113; ≃ Stancăi, familie, stăpînă în Sibiceu 273.
Neacşa, soţia lui Dragomir al lui Scurtul, închină şi vinde satul Futeştii de pe baltă, m-rii Argeş 118.
Neacşa a lui Stroe (Stroiasa), jupaniţa lui Stroe, vinde părţi şi sate la Ostrovu, Prundul şi Călinetul 43, 244.
Neacşul, fratele lui Oancea, întărit la Popeşti 170, 198.
Neag v. **Neagul.**
Neaga, cu parte în Alexeni, înfrăţeşte pe Ivan şi Voico 186.
Neaga fiica: lui Dumitru, întărită la Prislop şi Pereni 157; ≃ lui Grămadă, stăpînă în Gîrbovi 33; ≃ lui Iuba, întărită la Sibiceu 146; ≃ lui Vitan, familie, moşteneşte parte în Buneşti 264.
Neaga, închină partea ei din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Neaga jupaniţa, mama lui Piprea, vinde parte din Sălătrucul de la Coinsca şi Siliştea Mîloiului (menţ.) 71, 260.
Neaga jupaniţa, vinde ţigani 144.
Neaga, sora lui Chirca, în pricină pt. Bumboeşti şi Clocotici 97.
Neaga, soţia lui Tatul, întărită în Stăneşti 235.
Neaga a lui Udrişte, cumpără parte la Plăviceni 147.
Neagoe din: Cîrlomăneşti înfrăţeşte pe Nenu 113; ≃ din Ferăşti, în pricină cu fiii lui Stanciul 265; ≃ din Giuleşti vinde partea sa lui Fîrtat vornic 21.
Neagoe din Padeş, tatăl lui Vîlsan, stăpîn la Peştera ş.a. 236; ⟨probabil acelaşi:⟩ trimis să jure înaintea marelui bau 218.
Neagoe, fiul: lui Alăman, întărit la Stăneşti 11; ≃ lui Dragomir, în pricină pt. Dăneşti 92; ≃ lui Frăţilă, nepotul lui Cuciulat, întărit la Izvorul Călugăresc 266; ≃ lui Potolea, vinde parte la Smileşti ş.a. 236; ≃ Voicăi, întărit la Dăneşti 92.
Neagoe fratele: lui Chirca, în pricină pt. parte în Bumbueşti şi Clocotici 97; ≃ Neacşăi, în pricină pt. ocine în Vădeni, Preajva ş.a. 98; ≃ lui Teodosie post. v. Neagoe mare vistier.
Neagoe, ginerele lui Badiul, înfrăţit la Găvăneşti şi Periaţi 230.
Neagoe (Niagoe) grămătic, scrie acte domneşti 129, 172.
Neagoe, în pricină: pt. parte la Crîngeni 255; ≃ pt. Sălătrucul de la Coinsca 260.
Neagoe, întăriţi: la Buneşti 76; ≃ la Crîngeni 255; ≃ în Groşi 48; ≃ la Pruni 220; ≃ în Săcşorii de Sus, de Jos şi Ludeşti 78; ≃ la Strîmba şi Lovu 283; ≃ în Zărneasca 58.
Neagoe, partea lui: în Greci 151; ≃ în Plăseni (menţ.) 291.
Neagoe, scrie act domnesc v. **Neagoe grămătic.**
Neagoe spătar, dăruieşte m-rii Govora satul Bîrseşti, în schimbul Curtişoarei 62.
Neagoe, ţigan 87.
Neagoe, vînd: ocină la Blagodeşti 148; ≃ ogor la Buneşti 76; ≃ parte în Trestia 129.
Neagoe vistier mare ,fratele lui Teodosie post., întărit la Budeşti 142;
în sfatul domnesc 248—258, 260—262, 264—266, 270—274, 276—283, 285, 287—291, 293—297; ispravnic 274.
⟨**Neagoe**⟩ **Basarab**, domn al Ţării Româneşti, ⟨1512—1521⟩, 22, 105, 123, 154, 164, 174, 181, 201, 204, 231, 247; familie 172; stăpîn de sate şi ţigani 63, 66, 254, 262, 274; danii şi ctitorii 26, 66 199, 254, 262, 274; cărţi de la ~ 46, 168, 285.
Neagomir, fratele lui Coman, întărit la Pietrari, Bîrzeşti şi Bodeşti 18.
Neagomir, stăpîn la Plăviceni 147.
Neagoslav grămatic, scrie act domnesc 228.
Neagoslava băneasa ⟨soţia lui Barbu Craiovescu⟩, dăruieşte ţigani m-rii Bistriţa 180.
Neagoslava, stăpînă la Posobeşti 129.
Neagoşina v. **Negoşina.**
Neagovan, vinde vie la Sîmbotin 98.
Neagovani, v. **Negovani**, sat
***Neagra**, sat ⟨lg. Glavacioc, j. Vlaşca; azi j. Argeş⟩, parte întărită m-rii Glavacioc 177.
Neagul, Neag:
— **Neag**, cneazul Poborăştilor, vinde satul 278.
— **Neag**, cumpără parte în Fîlfoeşti 252.
Neagu, cu parte la Tigveni, pe care o vinde m-rii Argeş 114.
— **Neag** din Pănăteşti, cumpără ocină la Giuleşti 245.
Neagul din Tîmpeni, nepotul lui Neagul familie, stăpîn 280.
— **Neag**, fratele lui Bogdan, cumpără ocină la Giuleşti 245.
Neagu, întărit la Buneşti 76.
— **Neag** întăriţi: la Dăneşti 92 ≃ la Popeşti 198; ≃ la Scăuiani 117.
Neagu jupan, cumpără ocină la Muşcel 70.
Neagu, nepotul lui Neagu, întărit cu ocină în Băiaşi 295.
Neagul, stăpîn la Posobeşti şi Trestia, 129.
Neagu, unchiul lui Neagu, stăpin în Băiaşi 295.
Neagul, unchiul lui Neagul din Tîmpeni, vinde ocină 280.
Neagul, vînd: parte la Băbeni 102; ≃ parte în Fîlfoeşti 252.
Neagul Căcăceanul, stăpîn în Groşăneasa 288.
Neajlov, rîu ⟨afluent al Argeşului⟩, sat pe ~ 228.
Necula v. **Nicula.**

Nedeia Mare, ~ Mică, sate ⟨j. Dolj⟩, şi silişte domnească întărite lui Detco mare armaş pt. slujbă credincioasă 121, 144.
Nedelco ⟨din Balaci⟩ mare stolnic, în sfatul domnesc 248, 249, 251—258, 260—262, 264—267, 270—274, 276—283, 285, 287—291, 293—297.
Nedelea jupîneasă, „hărăzeşte“ viile din Ştefăneşti nepoatei sale, Elina postelniceasa (menţ. ulterioară) 274.
Negeşti, sat ⟨j. Muşcel şi Pădureţ; azi Vlădeşti j. Argeş⟩ 279.
Negoeşti, sat 276.
Negoeşti, sat ⟨mnc. Ploieşti⟩, în hotar cu Popeşti, vad de moară la ~ 19.
Negoit, Negoiţă v. **Neguit, Neguita.**
Negoiu, munte ⟨j. Argeş⟩ 96.
Negomir v. **Neagomir.**
Negoşina (Neagoşina, Neguşina), sat ⟨j. Buzău⟩, întărit lui Cană ş.a. 64, 181.
Negovani (Neagovani), sat ⟨Valea Nicoveni, j. Săcuiani; azi j. Prahova⟩ părţi întărite m-rii Drăghiceşti 45, 182.
Negraşu, munte ⟨j. Prahova⟩, întărit lui Drăghici spătar ş.a. 65.
Negre, nepotul lui Tatul vornic, întărit în Purcăreni 80, 81.
Negrea, închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Negrea, partea lui din Lipia 270.
Negreiu, ocina lui la Bucicăneşti 158.
Negreni, sat ⟨j. Muşcel şi Pădureţ; azi j. Argeş⟩ 269.
Negrita, fiica Neacşăi, vinde parte la Poganu 202.
Negrul v. **Manea Negrul.**
Negru cel Bătrîn voievod (menţ.) 278.
Neguit, scrie acte domneşti 41, 51, 144.
— **Negoit**, vinde ocină în Mileştii de Sus şi de Jos 197.
— **Negoiţă** ⟨vinde⟩, în Cucuteni (menţ. ulterioară) 294.
Neguita, vinde parte în Mileştii de Sus 258.
Neguşina v. **Negoşina.**
Neicul, scrie act domnesc 277.
Nemania v. **Ştefan Nemania.**
Nenciul, fiul lui Nenu, înfrăţit la Cîrlomăneşti 113.
Nenciul grămătic, scrie act domnesc 209.
Nenciuleşti, părţile lor la Frăsinetul de Cîmpie 39, 41.
Néniul din Trestia, îşi vinde partea 129.
Neniul, întărit cu parte în Cilceşti 105.
Neniul, tatăl lui Tatomir, întărit în Cilceşti 105.
Neniu, ţigan 65.
Nenu (Nen), familie, întărit la Cîrlomăneşti 113.
Neza, ţigan 144.
Niagoe v. **Neagoe** grămătic.
Nicopole v. **Vadul Nicopolei.**
Nicula, Necula, Nicola:
Nicula din Groşani, cu parte de sat 232.
— **Nicola** din Livezi, martor 184.
Nicula din: Padeş, trimis să jure înaintea marelui ban 218; ~ din Timpeni (menţ.) 280.
— **Nicola**, fiul: lui Frăţilă, nepotul lui Cuciulat, întărit cu ocină la Izvorul Călugăresc 266; ~ lui Potolea ,vinde parte în Smileşti ş.a. 236.
— **Nicola**, nepotul lui Pătru pîrcălab, stăpîn în Birca 120.
— **Nicola**, popă din clirosul vlădicesc, martor la Nucet 34.
Nicula (Necula, Nicola), ţigani 107, 110, 144.
Nicula (Necula), unchiul lui Neagul, vinde ocină 280.
Nicula, vînd: parte în Crivina Broştenilor 231; în Frumoşei 278.
Niculcioae, ţigan 144.
Niculoe, ţigan 65.
***Nisipul**, sat ⟨Catanele Noi, j. Dolj⟩ în hotar 101.
Nistor, ţigan 65.
Nişcov, pîrîu ⟨afluent al Buzăului⟩, sat pe ~ 33.
Nişcovenii de la Cilnău, sat ⟨probabil Gura Cilnăului, j. Buzău⟩, părţi întărite Stanei ş.a. 33.
Nişcovenii de la Nişcov, sat ⟨Nişcov, j. Buzău⟩, părţi întărite Stanei ş.a. 33.
Nizhăret, top. la Poenile Zlătariului ⟨lg. Moceşti, j. Prahova⟩ 137.
Noatenul, pîrîu la Plopul 254.
***Noian**, sat ⟨lg. Piua Pietrii, j. Ialomiţa⟩, în hotar cu Căşcioarele 65.
Novac întărit la Coteniţa 272.
Novac, ⟨vinde⟩ ocină în Cruşov 296.
Novăceasca (Novac), moşie la Tigveni întărită m-rii Argeş 114.
Nucet (Sf. Gheorghe), m-re ⟨j. Dîmboviţa⟩, 34; întărită cu vama din peşte de la Balta Doamnei 136; egumen 34.

O

Oană, fiul lui Bilborea, întărit la Clocotici 163.
Oană, întărit la Coteniţa 272.
Oancea, Oncea:
Oancea, Onea v. şi **Lazul Oancei.**
Oancea diac v. **Oancea** grămătic.
Oancea (Oncea) din Tămăşeşti, jurător 269; ≃ din Tigveni, tatăl lui Vlad, cu parte 114.
Oancea (Oncea), fiul: lui Balotă, vinde şi dăruieşte ocină la Viţicheşti 12; ≃ lui Lebul, întărit cu parte la Groşani 52; ≃ lui Pîrlea, familie, pierde ocină în Purcăreni pentru „rea hiclenie“ 80.
Oancea (Oncea) fratele: lui Călin, vinde parte la Pruni 220; ~ lui Neacşul v. Oancea vătaf; ≃ lui Stoica vornic din Tomeni, înfrăţit în satul Svinteşti 247.
Oancea (Oncea) grămătic, diac, scrie acte domneşti 38, 117, 176, 177.

Oancea (Oncea) întăriţi: în Bucicăneşti 158; ≃ în Buneşti 76; ≃ în Săcşori şi Ludeşti 78.
Oncea, nepoţii lui stăpîni de ţigani 280. — **Oncea** ţigan 65.
Oancea (Oncea) vătaf, fratele lui Neacşul întărit la Popeşti 170, 198.
Oancea vînd: ocină 250; ≃ vie în Cruici 13; ≃ grădină, stupină, ogor în Goleşti 252; ≃ mori la Miriliţa 292.
Obîrşia Călugărului, top. la Stroeşti 164.
Obîrşia Deşului, sat ⟨probabil Pîrîul Boia, j. Gorj⟩, întărit m-rii Bistriţa 180.
Obîrşia Dracului, top. la Clocotici 163.
Obîrşia lui Bodiu, top. la Grabicina 129.
Obîrşia lui Pătru, top. la Stroeşti 164.
Obîrşia lui Şerbu cel mare, top. la Grabicina 129.
Obîrşia Pietricelii, top. la Grabicina 129.
Obîrşia Pietrişului, top. la Stroeşti 164.
Ocnele Mari (Ocna, Ocna cea Mare) lîngă Rîmnic, oraş, tîrg, ocnă; în descriere de hotar la Bîrseşti 223; vie şi pivniţă la ~, întărite jupaniţei Marga ş.a. 24; sare de la ~ 72; act domnesc scris în ~ 140.
Odobeşti, sat ⟨j. Dîmboviţa⟩, întărit lui Detco mare armaş 144, 156.
Ohaba, sat ⟨j. Gorj⟩ în hotar cu Homeştii 200.
***Ohaba**, sat ⟨lg. Hobiţa, j. Gorj⟩, întărit m-rii Tismana 199, 232.
Olanul, munte ⟨j. Argeş⟩ întărit jupaniţei Marga ş.a. 24.
Olov v. **Lovu.**
Olt, rîu, sate pe ~ 43, 62, 85, 168, 242.
Olteţ, pîrîu ⟨afluent al Oltului⟩ 232; sat pe ≃ 73; mori pe ~ 292.
Oncea v. **Oancea.**
Onceştii, ceată la Hareş, întărită în sat 189.
Onofrie, arhimandrit din Tîrgovişte, (menţ. ulterioară) 294.
Onofrie, egumen la m-rea Bistriţa 164, 167, 175, 179, 180.
Oprea diac v. **Oprea** logofăt.
Oprea din Berislăveşti, vinde loc cu deal din Fînul Judelui 86; ≃ din Hareş, întărit în sat 189; ≃ din Rîmnic, scrie act domnesc 226; ≃ din Tocsobeşti, jurător 268.
Oprea, fiica lui Radoe, întărită la Strîmba şi Lovu 283.
Oprea, fiul lui întărit la Beceni 239.
Oprea, fiul: lui Benea, întărit la Homeşti 265; ≃ lui Danciu, întărit la Zlătărei 243; ≃ lui Oncea vinde parte din Tigveni m-rii Argeş 114; ≃ lui Stanciul, întărit la Homeşti 265; ≃ lui Vitan, frate cu Drăgoi, moşteneşte în Buneşti 264.
Oprea, fratele lui Frăţilă, vinde parte în Bodeşti 18; ≃ lui Neagul, vinde ocină 280; ≃ lui Roman, în pricină pentru Prislop şi Pereni 157; ≃ lui Vladul, vinde parte la Pietrari 18.
Oprea, întărit: în Buneşti 76; ≃ cu livadă şi vie la Rădăcineşti 141.
Oprea, jupan, fiul lui Bărbat, întărit în Spinu din Lovişte 226.
Oprea logofăt, diac, scrie acte domneşti 2, 45, 47, 57, 59, 145.
Oprea medelnicer v. **Oprea** vornic mare.
Oprea, nepotul lui Neagu, întărit cu parte la Băiaşi 295.
Oprea paharnic, întărit în satul Pleşoi 67.
Oprea pitar, fratele lui Cîrstian log., i se întăreşte ocină la Nănăşeşti 44.
Oprea pîrcălab ⟨din Rîmnic⟩, dăruit cu părţi în Bujorani, Uliţa şi Copăcel pentru slujbă credincioasă faţă de Radu cel Mare 99; vornic 143.
Oprea postelnic, întărit la Veţel 169.
Oprea scrie acte domneşti v. **Oprea** logofăt.
Oprea spătar mare v. **Oprea** vornic mare.
Oprea sulger mare ⟨din Sălătruc⟩, ispravnic: în sfatul domnesc 195, în poruncă domnească 196.
Oprea, tatăl Dodei înzestrată la Cîrlomăneşti 113.
Oprea, ţigan 28.
Oprea vinde părţi la Strîmba şi Olov 13.
Oprea, vornici: cotropeşte satul Cetăţeni 276; ≃ hiclean faţă de Radu Paisie, pierde ocina sa din Pietrari 116; v. şi **Oprea** pîrcălab şi **Oprea Scurtul.**
Oprea vornic mare, spătar mare, medelnicer;
în sfatul domnesc: medelnicer 177, 178; mare spătar 242-247, mare vornic 248, 250—262.
Oprea al Piperculul, vinde livadă în Groşi 48.
Oprea Răţău, în pricină pentru ocina din Pleşeşti pierdută de strămoşii lui în zilele lui Vlad Ţepeş 290.
Oprea Scurtul (Oprea, Oprea al lui Scurtul) vornic, întărit la Clocotici, după pricină 123, 163; înfrăţit la Svinteşti 247.
Oprişca din Toscobeşti, jurător 268.
***Orbueşti**, sat ⟨lg. Adîncata, j. Prahova; azi j. Ilfov⟩, întărit lui Dragomir mare spătar şi fraţilor lui 145.
Orbul, partea lui în Bogdăneşti 149.
Orcan, fiii lui vînd vie şi luncă la Goreni 162.
Orlea, sat lîngă balta Mamina ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩ 71; al m-rii Cozia, întărire după pricină cu Vlaicul mare log. 36.
Orşova v. **Rîşova.**
Orzea, în pricină pentru ocină în Mărgineni 249.
Orzea, vinde parte în Tigveni 114.
Osin din Ciumăgeşti, vinde loc de stupină la Brătea 24.
***Ostrovul** de la Olt, dinspre Pădureni, sat ⟨lg. Pădureţu, j. Vîlcea⟩, parte întărită lui Fîrtat pîrcălab 43.

P

Pachina, ţigan 144.
Pade, sat ⟨Padea, j. Dolj⟩, popă 279.
Padeş, sat ⟨j. Mehedinţi ; azi j. Gorj⟩ 218 236.
Padina, sat ⟨j. Buzău⟩, întărit lui Stroe mare spătar 14.
***Padina Oreahova**, pe Dunăre, top. ⟨Vîrciorova; azi în mnc. Drobeta-T. Severin⟩ 232.
Paico v. **Dijma lui Paico.**
Paisie episcop (arhiepiscop) al Buzăului 9, 82, 83; dă mărturie pentru o diată 211.
Paisie episcop al Rîmnicului, martor 90.
Pană logofăt mare ⟨eroare⟩ v. **Radul** logofăt mare.
Pană postelnic ⟨eroare⟩ v. **Stan**, ban mare.
Panga, ţigan 144.
Pangratie, popă la m-rea Sf. Pavel de la Athos 8.
Papa v. **Stan Papa.**
Paraschiva, soţia lui Stepan piseţul, familie, întărită în Alunu ş.a. 286.
Paşadia v. **Radul Paşadia.**
Padul, ţigan 65.
Pădure logofăt ⟨din Săcuiani⟩, ispravnic în sfatul domnesc 52, 98, 105, 136, 150, 154, 165; ispravnic de poruncă domnească 53.
Pădureţi (Pădureni), sat ⟨j. Vîlcea; azi Scundu⟩ 43; întărit lui Radu ş.a. 139, 267.
Păişa v. **Mlaca Păişei.**
***Păltinetul**, sat ⟨lg. Rădăcineşti, j. Vîlcea⟩, întărit lui Dolofan vătaf ş.a. 77.
***Pănăteşti**, sat ⟨probabil lg. mnc. Bucureşti⟩ 245.
Păpeasca, parte la Futeştii de pe baltă 118, 119.
***Păpeni**, sat ⟨Hagieni, j. Ialomiţa⟩ al m-rii Cozia, cumpărat de la Ganea Taurul 71.
Părşanul vornic v. **Manea Părşanul.**
Păsăreanul, parte în satul Ludeşti 78.
Păteşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩ al m-rii Cozia, cumpărat de la Drăgoi 71.
***Pătrăreşti**, sat ⟨lg. Hăbud, j. Prahova⟩, parte întărită doamnei Anca 31.
Pătru, Petre, Petru:
Pătru armaşul, dăruit cu moşie la Mihăeşti pentru credincioasă slujbă 275.
Pătru (Petru) ⟨din Copăceni, frate cu Detco vornic⟩, cu Drăgoi şi Mihăilă, stăpîn în Ungurei, Strîmba ş.a. 20, 161, 253, 283.
Pătru ⟨din Copăceni, străbunicul lui Pătru⟩, partea lui în Ungurei (menţ.) 20.
— **Petre din Liţa**, vinde parte 278.
Pătru, fiul: lui Danciul întărit la Zlătari 243, v. şi ≃ vinde ocină la Zlătărei; ≃ lui Stepan zidarul, vinde ocină la Bucicăneşti 158.
Pătru, întărit: la Buneşti 76; ≃ la Certeji Ieromoneşti, ş.a. 277. ≃ la Trestia 129.
Pătru pîrcălab, dăruieşte satul Bîrca m-rii Argeş şi nepoţilor săi, după moarte 120.
Pătru, tatăl Stoicăi, întărit la Gura Jilţului ş.a. 56.
Pătru, ţigani 24, 144, 180, 219, 280.
Pătru, vinde: parte în Veţel 169; ≃ ocină la Zlătărei 256, v. şi ≃ fiul lui Danciul.
Petru voievod zis Radu v. **Radu Paisie.**
Pătru Hoţul, ţigan 24.
Pecnea, fratele lui Şerban, cumpără ocină la Giuleşti 245.
Peia portar, familie, zălogeşte satul Odobeşti 144, 156.
Pera; ţigan 144.
***Pereni**, sat ⟨lg. Sălătrucu, j. Argeş⟩, parte întărită Ancăi şi surorilor sale 157.
***Periaţi**, sat ⟨probabil Grădiştea, j. Brăila⟩, parte întărită lui Neagoe ş.a. 230.
Perişanul v. **Manea Părşanul.**
Pestrăvan v. **Prăstrăvan.**
Peşceana, sat ⟨Peşteana — Vulcan, j. Gorj⟩, în descriere de hotar la Gura Bujorăscul 279.
***Peştera**, sat ⟨probabil j. Mehedinţi⟩, parte întărită lui Cuciulat spătar 236.
Peştera, top. la Groşi 48.
Peştişanii de Sus, sat ⟨j. Gorj⟩, părţi întărite lui Manul ş.a. 162.
Petcu, vinde parte în Zlătărei 256.
Petrolea v. **Potolea.**
Petrari, j. Gorj v. **Pietrari.**
Petre v. **Pătru.**
Petreşti, sat ⟨probabil j. Argeş⟩ 268.
***Petroviţa**, sat ⟨probabil lg. Brezniţa-Ocolu, j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.
Piatra lui Hînsea, top. la Brătianii de Sus 171.
Piatra Mare, Piatra Neniului dvornic, topice la Hareş 172.
Picior v. **Stoica Picior.**
Pietrari, sat ⟨j. Dîmboviţa⟩, partea lui Oprea vornic confiscată de domn pentru hiclenie şi dată lui Dragul clucer 116.
***Petrari**, sat ⟨probabil lg. Ceplea, j. Gorj⟩, părţi întărite lui Pătru ş.a. 56.
Pietrari, sat ⟨c. Pietrari, j. Vîlcea⟩, părţi întărite lui Negomir ş.a. 18.
Pietriceaua, munte ⟨j. Argeş⟩, întărit jupaniţei Marga ş.a. 24.
***Pietrosul**, sat ⟨probabil j. Vlaşca; azi j. Teleorman⟩, parte întărită lui Radomir vornic şi Drăghici piseţ 22.
Pilitul, ţigan 65.
Pipercul (Piperca) v. **Badea al Pipercului, Oprea al ∼ şi Radul Pipercăi.**
Piprea, fiul jupaniţei Neaga, vinde jumătate din Sălătrucul de pe Coinsca (menţ.) 71.
Piscul, munte ⟨în masivul Parîngului⟩ lg. Pociovalişte 278.
Piscul Cocorului, sat ⟨Cocorul, j. Vîlcea⟩ al lui Cîrstian log., încălcare de hotar 53.

Piscul Giurgiului, ~ Gorunetului, ~ lui Vlad, topice la Stroeşti 164.
***Piscul Năsipului**, selişte ⟨Cătanele Noi, j. Dolj⟩ întărită lui Tatul log. şi Ţalapi log. 1.
Piscul Şcheaului, top. la Stroeşti 164.
Piscul Terterelea, top. la Cucuteni 294.
Piscul Varlamului, munte ⟨j. Buzău⟩ 58.
***Piscul Voivodu**, (Piscul) sat ⟨Prapor, j. Romanaţi; azi j. Dolj⟩, întărit lui Detco mare armaş 106, 144.
***Piscupeşti**, sat ⟨probabil lg. Vîrtopu, j. Gorj⟩ 279.
Piteşti, oraş ⟨azi mnc.⟩, grădină, livadă şi vad de moară la ~ dăruite m-rii Govora 190; oameni din ~ dau vinărici la m-rea Rîncăciov 72.
Pitrosul, top. la Dălbăneşti 91.
Piţurcă, fratele lui Vlăican, întărit la Plăviceni 147.
Pîrcioaia, ţigan 144.
Pîrîu, sat ⟨c. Godineşti, j. Gorj⟩ întărit cu imunităţi m-rii Tismana 3, 232.
Pîrîu, sat ⟨Pîrîul Boia, j. Gorj⟩ întărit m-rii Bistriţa 180.
***Pîrîul lui Marco**, care se numeşte „Drumul fără selişte“, moşie ⟨Brezniţa-Ocol, j. Mehedinţi⟩ întărită m-rii Tismana 232.
Pîrîul Plopilor, pîrîu la Bujorăşti ⟨j. Gorj⟩ 279.
Pîrlea, cotropeşte cu fiii lui ocină în Purcăreni 80.
***Pîrscoveni**, sat ⟨Balta Plopului, j. Buzău; azi Lipia⟩ întărit Episcopiei Buzăului 82.
Pîrşcovel, pîrîu ⟨lg. Godieşti, j. Buzău⟩ 58.
Pîrvul, fiul: lui Ivan, familie, aşează pe fiicele sale pe ocina din Sălcuţa 94; ≃ lui Mihăilă scriitor, familie, întărit cu ocine în Fata şi ţigani 262.
Pîrvu, în pricină pentru Berislăveşti 77.
Pîrvul, mare postelnic, pîrcălab, fiul lui Tudor log. ⟨din Drăgoeşti⟩, familie, întărit la Voinigeşti 188; în pricină pentru Izvorul Călugăresc 266;
hiclean faţă de Radu Paisie, fuge peste Dunăre, pierde ocine 87;
în sfatul domnesc: mare postelnic 203, 206, 213—216, 219—223, 226, 227, 229—238; ispravnic 213.
Pîrvul, scrie act domnesc 182.
Pîrvul stolnic, vinde ţigan 262.
Pîrvu ⟨Cherbeleţ⟩, în pricină cu satul Comani pentru nişte boi 88.
Pîrvu ⟨Craiovescu⟩ ban, ⟨fiul lui Pîrvul mare vornic⟩, dăruieşte satul Piscul Voivodului 106, 144.
Pîrvu Craiovescu (Pîrvul) mare vornic, familie, dăruieşte sate şi mori m-rii Bistriţa 167, 180; hotarnic domnesc 91.
Pîrvuleştii v. **Craioveştii.**
Plaiul, top. la Măneci 248.
Plaiul de la Creţ, ~ lui Cîrlig, topice la Fieni 131.
Plăcintă v. **Socol al lui Plăcintă.**
Plăişor, top. la Hareş 172.
Plăiuleţ, top. la Cucuteni 294.
Plăsăleasca, moşie la Dăneşti 92.
***Plăseni**, sat ⟨lg. Tămădău, j. Ilfov⟩, părţi întărite lui Tihu ş.a. 291.
Plăviceni, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, părţi întărite lui Vlăican ş.a. 147.
Plăviceni pe Şoaş, sat ⟨or. Ocnele Mari⟩ cu vii, întărit m-rii Bistriţa 180; localizare probabilă: act domnesc scris în ≃ 134.
***Plescăreni**, sat ⟨lg. Ungheni, j. Argeş⟩, în pricină pentru satul Deag 59.
Pleşa v. **Cornul Pleşei.**
***Pleşeşti**, sat ⟨lg. Văleni, j. Argeş⟩, parte întărită jupaniţei Marga ş.a. 24; întărit lui Albul din Cepari ş.a., urmaşii lui Şuica vornicul 290.
Pleşile, culme la Hareş 172.
Pleşoi, sat ⟨j. Olt⟩, întărit lui Oprea pah. şi Cîrstian log. 67
***Plopul**, sat ⟨Rîjleţu — Govora, j. Olt; azi j. Argeş⟩, parte întărită m-rii Govora, dania lui Neagoe Basarab 254.
Ploşceaşca, delniţă la Spinu din Lovişte 226.
Ploştina, sat ⟨j. Mehedinţi; azi în or. Motru⟩, întărit m-rii Tismana 232.
Pobircă, vinde ogoare în Deleşti 173.
***Poborăşti**, sat ⟨lg. or. Novaci⟩ întărit lui Draghiţibă ş.a. 278.
Pociovalişte, sat ⟨azi în or. Novaci⟩, în hotar cu Hirişeşti 278.
Pocruia, sat ⟨j. Gorj⟩, întărit cu imunităţi m-rii Tismana 3, 10, 199, 232.
Podeni, sat ⟨j. Argeş; azi j. Vîlcea⟩, parte întărită jupaniţei Marga ş.a. 24.
***Podeni**, sat ⟨lg. Arjoci, j. Gorj⟩, întărit cu imunităţi m-rii Tismana 3, 232.
Poenari, cetate ⟨j. Argeş⟩, satele ci împresoară ocina Hareşanilor 172.
Poenari, sat domnesc ⟨Poienari, c. Corbeni, j. Argeş⟩ 159; dăruit lui Radu ⟨Furcă⟩ fost mare post. pentru slujbă dreaptă 133.
Poeni, sat ⟨j. Teleorman⟩, părţi întărite lui Mihăilă 130.
***Poenile Zlătariului**, sat ⟨lg. Moceşti, j. Prahova⟩, părţi întărite lui Mircea 137.
Poganu, sat ⟨j. Olt⟩, parte întărită lui Dumitru log. 202.
Pogoneşti, sat (?) 192.
Pogoruş, top. la Pădureţi 139.
Poiana, deal la Valea Călugărească 26.
Poiana, sat ⟨probabil Poienari, j. Gorj⟩ în hotar cu Pociovalişte 278.
Poiana, top. la Vrabeţi 231.
***Poiana lui Goe**, sat ⟨probabil Goia, j. Argeş⟩, întărit lui Vlaicu mare log. 59.
Poiana Mare, top. la Pietrari 18.
Poiana Muierii, munte ⟨în masivul Parîng, j. Gorj⟩ întărit lui Draghibiţă 278.
Poiana Săcuiului, top. la ocina Zărnească ⟨j. Buzău⟩ 58.
Poiana Sării, moşie (?) ⟨probabil lg. Telega, j. Prahova⟩, întărită lui Drăghici spătar 65.

Poiana Urîţii v. **Urîţi**, sat.
Poicea, ţigan 65.
Polatiştea, munte <lg. Vădeni j. Gorj> 98.
Pologa, ţigan 65.
Polovragi, sat <j. Gorj>, părţi întărite lui Stepan piseţul ş.a. 286.
Popa, ţigan 65.
Popeşti, sat <azi în c. suburbană a mnc. Ploieşti>, părţi întărite lui Vuia 19; părţi întărite lui Neacşul ş.a. 170, 198.
Popeşti, sat <c. Popeşti, j. Teleorman; azi j. Argeş>, părţi întărite lui Mihăilă 130.
Porcea, ţigan 65.
Porţile de Fier v. **Vîrtejul** pe Dunăre.
Posada, top. la Cucuteni 294.
Posada, top. la Grabicina 129.
Posobeşti (Posoba) sat <j. Buzău>, părţi întărite Stanei ş.a. 129.
Potelul, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt>, întărit m-rii Bistriţa 180.
***Potoceţul**, sat şi selişte <lg. Jidoştiţa, j. Mehedinţi>, întărite m-rii Tismana 229, 232.
Potolea (Petolea), tatăl lui Neagoe ,Nicola, Ivăniş ş.a. partea lui la Smileşti 236; partea fiului său din Izvorul Călugăresc cotropită 266.
Potrus, nepotul lui Tatul vornic, întărit în Purcăreni 80.
Prahova, rîu, sat pe ~ 91.
Prahoviţa, rîu <Proviţa, afluent al Cricovului> în descriere de hotar 91.
Prăvăţ ban, ispravnic în sfatul domnesc 93, 139.
***Prădăliceşti**, sat <probabil j. Rm. Sărat>, parte întărită lui Stan 160.
Prăstrăvan, fiul lui Potolea, vinde părţi la Smileşti ş.a. 236.
Preajvă, sat <Preajba, azi în mnc. Tg. Jiu>, parte cu vad de moară întărită Neacşei 98.
Preda, fiul lui Mihăilă, familie, întărit cu ocine în Fata şi ţigani 262; ≃ lui Mihnea vist., întărit la Futeşti 152.
Preda, întărit cu ocină în Cruşov 296.
Preda postelnic <din Stăneşti>, fiul lui Ghiura log., întărit cu satul Dîlga 192.
Preda stolnic, fratele lui Stoica banul, martor 184.
Predeal, top. la Coasta Rîului 209.
Predeal, top. la Poenile Zlătariului 137.
***Preoteşti**, sat <lg. Dărmăneşti j. Prahova; azi j. Dîmboviţa>, părţi întărite lui Radu ş.a. 91.
Priba, ţigan 65.
Pribeagul v. **Stroe al lui Drăghici**.
Priboiasa, top. la Groşi 48.
***Pricopul**, sat <lg. Brăiliţa, j. Ialomiţa>, întărit lui Drăghici spătar ş.a. 65.
***Pricrăstia**, sat <lg. Brezniţa-Ocol, j. Mehedinţi> întărit m-rii Tismana 232.
***Prilepeţul**, sat <lg. or. Drobeta-T. Severin>, întărit m-rii Tismana 232.
Pripor, top. la Groşi 48.
Prislop, munte <probabil j. Argeş>, întărit m-rii Glavacioc 15.
***Prislop**, sat <lg. Rădăcineşti, j. Vîlcea> parte întărită Ancăi şi surorilor sale 157.
Prislopul Stogului, munte <j. Gorj>, întărit lui Manul ş.a. 162.
Procica, sat <Proşca, j. Buzău> 280.
Predan vornic, fiul lui Vasile monahul, familie 39, 41.
Prodilă, vinde parte la Băbeni 102.
Proica, vinde părţi în Cocorăşti 289.
Prooroci, sat <Ulmeni, j. Olt>, grămatic 85, 238, 252.
Proşca v. **Procica**.
Proviţa v. **Prahoviţa**.
Pruncea, hiclean faţă de Radu de la Afumaţi, îşi pierde ocina de la Bădeni 5.
***Prundul**, sat <probabil lg. Căzăneşti, j. Vîlcea> întărit lui Tudor, fiul lui Fîrtat vornic 244
Pruni, sat <probabil Proieni; azi în or. Brezoi> parte întărită lui Neagoe 220.
***Pruni**, sat (?) probabil lg. Corcova <j. Mehedinţi> 236.
Puica, ţigan 144.
Puişat din Negoşina, vinde funie în sat 181.
Pungă, întărit cu parte în Groşi 48.
Purcariul vinde ocină în Cruşov 296.
Purcăreni, sat <j. Argeş>, parte întărită lui Tatul vornic ş.a. 80.
Purcăreţi, top. la Groşi 48.

R

Racoviţa, sat <j. Romanaţi; azi j. Olt> întărit lui Detco armaş 144
Rada v. **Strunga Radei**.
Rada, sora lui Stănilă, înfrăţită în Zărneasca 58.
Radivoi, popă din clirosul vlădicesc, martor la Nucet 34.
— **Rădivoe** din Ciumeşti, jurător 268.
Radoe, părţile lui în Strîmba şi Lovu 283.
Radohn (Radohna), cumpără ocină în Bătieşti şi Măzărişte 293.
Radomir închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Radomir, înfrăţeşte şi îi vinde lui Detco mare armaş satul Recica lui Dabul 144.
Radomir, întărit cu parte în Groşi 48.
Radomir, ţigan 180.
Radomir vornic, tatăl lui Drăghici piseţ, stăpîn în Pietrosul, Mereni, Cîrtojani şi Bîrzeşti şi de ţigani 22.
Radoslav, partea lui în Cîrstieneşti 284.
— **Rădoslav**, fiul lui Benea, întărit la Homeşti 265.
Radul comis mare, în sfatul domnesc 240 242—247; <eroare:> 69.
Radul, cumpără: paşi de moşie în Celiani 29; ≃ ogoare în Deleşti 173 ≃ ocine în Tigveni 114.

Radul din: Baia, stăpîn 286; ≃ din Buari v. **Radul** logofăt; ≃ din Dobruşa, vinde în Băiaşi 295; ≃ din Văcăreşti, vinde vie 17.
Radul din ceata Roşceştilor, întărit la Hareş 189.
Radul, fiul: lui Alăman din Stăneşti (menţ.) 11; ≃ lui Balotă din Viţicheşti îşi dă ocina pentru scoatere de la bir 12; ≃ lui Balaur log. întărit la Bădeni 5; ≃ lui Danciul, întărit la Zlătari 243; ≃ lui Frăţilă, vinde parte la Jirov 236; ≃ Mariei, familie, stăpîn la Lipia şi Zoreşti 270; ≃ lui Stănilă, întărit la Stejarul Bilţului 165, 253; ≃ fiul lui Stroe din Stoineşti, exclus de la moştenire 203; ≃ lui Vladul, întărit la Dălbăneşti 91; ≃ vitreg al lui Vladul, înfrăţit pe ocină la Studina lui Sturza 125.
Radul, fratele: lui Coman, întărit la Beceni 239; ≃ lui Dumitru, întărit la Pietrari 18; ≃ lui Lebul întărit cu parte la Groşani 52; ≃ lui Mihnea vist. 152, vinde muntele Floreiu 95, în pricină pentru Ţigăneşti 178; ≃ lui Stan cumpără livezi şi locuri în Groşi, ş.a. 48; ≃ Stancăi, întărit în Sibiceu 146; ≃ lui Vîlcan, vinde parte la Cepari 24.
Radul, grămătici, scriu acte domneşti 25, 69, 120, 128, 155, 190, 249, 255.
Radul, închină partea lui din Trestenic lui Dragul log. 140.
Radul, în pricină pentru parte la Plăviceni 147.
Radul, întărit: la Brătianii de Sus 171; ≃ la Crîngeni 255; ≃ cu parte la Grabicina 129; ≃ cu parte în Groşi 48; ≃ la Pădureţi, via lui în descriere de hotar 139 267; ≃ la Săcşorii de Sus ş.a. 78; ≃ cu ocină în Scăueni 117.
Radul logofăt, cotropeşte în Goleşti 109 ⟨eroare⟩ v. **Vlaicu** mare log.
Radul logofăt din Buari, în pricină pentru ţigani 42; scrie act domnesc 27.
Radul logofăt din Rîmnic, pierde satul Voinigeşti pentru hiclenie faţă de Mircea Ciobanul 188.
Radul logofăt, întărit la Veţel 169.
Radul logofăt ⟨Măţilă⟩, ispravnic în sfatul domnesc: 123, 126, 127, 130.
Radul logofăt mare ⟨din Drăgoeşti⟩, fiul lui Tudor logofăt, familie, stăpîn în Voinigeşti şi Goleşti 188, 216; cotropeşte ocină la Izvorul Călugăresc 266; danii mănăstirilor Govora şi Tismana 199, 225, 233;
hiclean faţă de Radu Paisie împreună cu Şerban banul 87; în sfatul domnesc: mare logofăt 181—183, 186—189, 191—195, 197—199, 201—204, 206, 207, 209, 210, 212—215, 219—223, 227—238; ispravnic: 183, 187, 189, 191—193, 201, 204, 206, 207, 209, 212, 220, 222, 227, 228, 232, 235—237;
ispravnic de poruncă domnească: 190 218; probabil acelaşi: postelnic în sfatul domnesc 176, 177; ⟨eroare:⟩ Pană mare log. 191.
Radul logofăt mare în sfatul domnesc v. şi **Radul Paşadia** şi **Radul Vîlceanul.**
Radul logofăt ⟨Mihăescu⟩, (menţ. ulterioară) 293.
Radul paharnic (?), în sfatul domnesc 231.
Radul paharnic mare în sfatul domnesc v. **Radul Paşadia.**
Radul, partea lui în Plăseni (menţ.) 291.
Radul, partea lui: la Poenile Zlătariului 137.
Radul pîrcălab, stăpîn la Ruşeţu 285.
Radul portar, ginerele jupaniţei Marga şi soţul Neacşei, întărit la Cepari, Căzăneşti, Bumbueşti ş.a. şi cu ţigani 24; probabil acelaşi: ≃ ispravnic în sfatul domnesc 29, 56.
Radul postelnic, în pricină pentru ţigan 112.
Radul postelnic în sfatul domnesc v. **Radul** logofăt mare din Drăgoeşti.
Radul postelnic, întărit cu părţi în Viţicheşti 12.
Radul postelnic mare în sfatul domnesc v. **Radu Paşadia.**
Radul, stăpîn la Posobeşti şi Trestia 129.
Radul, tatăl Mariei, stăpîn la Lipia şi Zoreşti (menţ.) 270.
— **Radol**, tatăl lui Oprea, întărit la Strîmba şi Lovu 283.
Radul, ţigani 42, 65, 107, 246.
Radul, văr primar: cu Gago, înfrăţit la Gîrbovi 33; ≃ cu Muja comis, dăruieşte pomet la Bujorani 143.
Radul vătaf mare, familie, întărit cu satele Şerbăneştii de la Olt, Cucuteni, Mîndreşti 85.
Radul vătaf mare, fiul lui Neniul, familie, stăpîn în Cîlceşti 105.
Radul, vînd.: parte la Băbeni 102; ≃ ocină împreună cu Oancea 250; ≃ ogor în Crivina Broştenilor 231; ≃ parte la Pietrari 18; ≃ parte la Tigveni 24, 114.
Radul vistier ⟨Furcovici⟩, soţul Caplei, stăpîn în Vieroş, Mărăcineni şi Goleşti 109; dăruit de domn pentru slujbă credincioasă cu sate, selişte şi baltă la Bistriţa, Poiana Urîţii, Poienari, Căpăţîneni, Cheiani 69, 133.
Radu voievod, care a pierit la Rîmnic v. **Radu de la Afumaţi.**
Radu voievod Călugărul v. **Radu Paisie.**
Radu voievod cel Bun 266, ~ cel Bătrîn 285 ~ cel Frumos 167 v. **Radu cel Mare.**
Radu voievod fratele lui Radu Paisie v. **Radu de la Afumaţi.**
Radu voievod, tatăl lui Mircea Ciobanul şi al lui Radu Paisie v. **Radu cel Mare.**
Radul vornic (Bratul eroare), dăruit de Radu cel Mare cu părţi la Bujoreni, Copăcel şi Uliţa pentru slujbă credincioasă (menţ.) 99.

Radul vornic, fratele lui Tatul vornic, primeşte mori la Purcăreni 81.
Radu al Badiului din Buzău, martor 270.
Radu al lui Malcoci din Stoeneşti 203.
⟨**Radu**⟩ **Bădica**, domn ⟨1523—1524⟩, fratele lui Stroe; se ridică domn în Ţara Românească, pierde satele Viişoara şi Tiha 65, 180; dăruieşte Muşcelul împreună cu fratele lui m-rii Bistriţa 184, 195; vinde ţigan (menţ.) 144.
Radu cel Frumos (Radu Vîlvoi ~), domn al Ţării Româneşti ⟨1462—1475⟩ 101, 185;
carte de la ~ 200.
Radu ⟨**cel Mare**⟩, (cel Bătrîn, ~ cel Bun, cel Frumos) domn al Ţării Româneşti., ⟨1495—1508⟩, tatăl lui Radu Paisie passim; în zilele lui ~ 24, 29, 59, 65, 107, 123, 125, 143, 242, 285, 287; danii 51, 62, 99, 100, 168;
cărţi de la ~ 15, 84, 147, 154, 167, 222, 266.
Radu ⟨**Craiovescu**⟩, jupan, dăruieşte m-rii Bistriţa sate 180.
Radu ⟨**de la Afumaţi**⟩ (Radu voievod, care a pierit la Rîmnic), domn al Ţării Româneşti ⟨1522—1528⟩, fratele lui Radu Paisie 43, 64, 76, 137, 145, 177, 262, 283, 288; danii şi cărţi: 5, 26, 46, 59 63, 136.
Radu Dudescu, căpitan (menţ. ulterioară) 265.
Radul Frunteş în pricină cu m-rea Govora pentru ocină la Plopul 254.
Radul Furcovici v. **Radul** vistier.
Radu Guşoianul (~ Guşuenul), în pricină pentru ocină la Mărgineni 249.
Radu Mermelea vinde parte la Bîrseşti 24.
Radu ⟨**Paisie**⟩ (Petru, ~ Călugărul), domn al Ţării Romôneşti, herţeg al Amlaşului şi Făgăraşului ⟨1535—1545⟩, fiul lui Radu cel Mare, nepotul lui Vlad Călugărul passim;
stăpîn 69, 121, 133, 159; danii şi scutiri 4, 6—8, 25 27, 55, 72, 74, 83, 87, 89, 100, 115, 119, 121, 133, 135 159;
boier, îşi închină averile lui ~ 247; luptă la Fîntîna Ţiganului 69, 133; ucide boier pentru hiclenie 188; taie capul pretendentului Ivan Viezure 194, 238;
în zilele lui ~ 171, 181, 210, 226, 227, 263, 272, 280, 281, 284, 289;
carte de la ~ 199.
Radu Paşadia (Radu) mare paharnic, mare postelnic, mare logofăt; în sfatul domnesc: mare paharnic 1, 5, 19, 162—165, 167, 168; fost mare pah. 176, 177, 180; mare post. 199, 201, 202, 204, 207, 209, 210; mare log. 240—247;
ispravnic în sfat: mare pah. 166; mare log. 240, 242, 244, 245, 247.
Radul Piperciî, frate cu Badea şi Oprea, vinde livadă în Groşi 48.
Radul Surdul, se judecă cu doamna **Anca** pentru parte la Pătrăreşti 31.
Radul Văleanul, cumpără ocină la Groşi 48.
Radu Vîlceanul (~ Vîlcea, Vîlceanul Vlăcean) mare logofăt, în pricină pentru satul Izvorul Călugărului 266;
în sfatul domnesc 249, 251—258, 260—267, 270—274, 276—283, 285, 287 —291, 293—297; ispravnic 249, 254, 256, 257, 261, 262, 270, 271, 279, 280, 283, 284, 288, 296, 297;
ispravnic de poruncă domnească 259, 275.
Radul Vîlvoi cel Frumos v. **Radu cel Frumos.**
Radul Vlăduleţei (Radul), vinde pisc în Groşi 48.
Radul Zăm, fratele lui Bojin, întărit în Sălcuţa 94.
Rafeiu, vinde loc la Bodeşti 18.
Rantea v. **Costea Rantea.**
Rastu v. **Hrastu.**
Raşa, frate cu Fetea, cumpără locuri la Groşi 48.
Ratea (Rate), fiul: lui Cernat, întărit în Albota, Hahurezi şi Tîrseni 154; ≃ lui Danciu, întărit la Zlătari 243.
Ratea (Rătea) vînd: parte la Negoşina 64; ≃ vie la Viţicheşti 12.
Răchita, sat întărit m-rii Bistriţa 180.
Rădăcineşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩, livadă şi vie întărite lui Oprea 141.
Rădiche cu ceata, întărit la Hareş 189.
Rădici mare portar, în sfatul domnesc 174; ispravnic 85, 92, 155; ⟨eroare:⟩ mare spătar 85.
Rădivoi v. **Radivoi.**
Rădoslav v. **Radoslav.**
Rădulea din Stăneşti 203.
Răgăneşti, sat ⟨Reghineşti, j. Buzău⟩, părţi întărite Episcopiei Buzăului 153.
Răgheviţa, sat ⟨Ergheviţa, j. Mehedinţi⟩, parte întărită lui Detco armaş ş.a. 144.
Răsipă, fiii lui în pricină pentru satul Bahna ş.a. 222.
Rătea v. **Ratea.**
***Rătunda**, sat ⟨probabil lg. Valea Nicovani, j. Săcuiani; azi j. Prahova⟩, parte dăruită m-rii Drăghiceşti 54.
Rătunda, sat (?) în hotarul siliştei Băileştilor 101.
Răţăii, familie, în pricină pentru ocină la Pleşeşti 290.
Răţău v. **Oprea Răţău.**
***Răzlovul**, sat ⟨Jupîneşti, j. Gorj⟩, întărit m-rii Bistriţa 180.
***Recica Dabului** (~ lui Dabul), sat ⟨ lg. Dăbuleni, j. Romanaţi; azi j. Dolj ⟩, întărit lui Detco clucerul 75, 144.
***Reciţa**, sat ⟨ lg. Cireşu, j. Mehedinţi ⟩, în hotar cu Bahna 222; parte întărită lui Cuciulat spătar 236.

Redea, sat ⟨ j. Olt ⟩, funie în ~ întărită lui Manea, Cernica ș.a. 296; **Redea Mare**, ≃ **lui Florea**, parte întărită m-rii Govora 39, 41, 47.
Reghinești v. **Răgănești.**
Ricea, țigan 65.
Riciale, țigan 180.
Rîhov, sat ⟨Rîfov, j. Prahova⟩, părți lăsate Episcopiei Buzăului de Țintea mare armaș 211.
Rîmnicu Sărat, județ cuprins în Episcopia Buzăului 150.
Rîmnicu Sărat, rîu, hotar de sat 280.
Rîmnic, oraș ⟨ mnc. Rîmnicu Vîlcea⟩ 226; sat, ocnă lg. ~ 24, 71, 140; oameni buni din ~ 90;
 vii ale m-rii Bistrița în ~ 180;
 județul și pîrgarii din ~ 90;
 moartea lui Radu voievod la ~ 177, 262, 283, 288;
 acte emise în ~ 141—143.
Rîncăciov (Vovidenia), m-re de călugărițe j. Muscel; azi j. Argeș⟩, dăruită cu mertic de grîu, sare, vin și fîn 72.
Rîpa, țigan 65.
Rîșava, sat ⟨ or. Orșova⟩ 232.
Rîul Doamnei, rîu ⟨afluent al Argeșului⟩, mori pe ~ 167, 180.
Rogova, sat ⟨j. Mehedinți⟩ dăruit lui Detco mare armaș, pentru slujbă dreaptă și credincioasă 87.
Rogoz v. **Albul Rogoz.**
Roman din Ciumești, jurător 268, 269; ≃ din Stoinești 203.
Roman, duhovnic la Episcopia Buzăului, martor 270.
Roman, fratele lui Oprea, se judecă pentru Prislop și Pereni 157.
Roman, închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.
Roman, întăriți; la Cîrstienești 284; ≃ la Săcșorii de Sus și Ludești 78.
Româneștii de Jos, sat, părți cu vii și mori întărite lui Bîrcă pitar 228.
Roșca, fiii lui se judecă pentru părți la Pădureți 139.
Roșca, în pricină cu m-area Tismana pentru satul Bahna 222.
Roșca, întărit la Brătianii de Sus 171.
Roșceștii, ceată la Hareș, întăriți în sat 189.
Roșiorii de Vede v. **Rusi.**
Roșul v. **Stan Roșul.**
Rotundul, top. la Deag 59.
Rovina, pîrîu la Cucuteni 294.
Rovina lui Micul, top. la Giulești ⟨azi în mnc. București⟩ 245.
Rucsandra (Roxanda) doamna lui Radu de la Afumați, fiica lui Neagoe Basarab, întărită cu satele Găneasa, Brăgărești, Uești ș.a. 217, 219.
Rudeanii, boieri (menț. ulterioară) 67.
Runcu, top. la Bătiești 293.
Ruptura, sat ⟨probabil j. Mehedinți⟩ întărit lui Detco mare armaș 144.
Rusenești, sat ⟨Rusănești, j. Olt⟩, parte întărită lui Stoica 29.
Rusi, sat ⟨or. Roșiorii de Vede⟩, parte schimbată de Alb vist. cu Staico log. pentru Căzănești 24.
Rusin, top. (?) la Bătiești 293.
Rușală, țigan 144.
Rușețu, sat ⟨j. Buzău⟩ cu braniști întărit lui Drăghici spăt. 65; părți întărite lui Albota ș.a. 285.
Rușile, top. (?) la Sibiceu 146.
Ruteșî din Zlătari își închină ocina lui Danciu 243.
Ruxandra v. **Rucsandra.**

S

Sacul, țigan 65.
Sadova, sat ⟨j. Dolj⟩, întărit jupanului Chera 138.
Samonida doamna, mama lui Radul cel Mare, dăruiește m-rii Govora satul Stoiceani 242.
Sara călugărița, sora Anei, stăpînă pe toate averile lui Stoica al lui Milea, se înfrățește cu Udriște vist. și Stroe spătar 66.
Sasul v. **Stan Sasul.**
Sava din Bălilești, jurător 269.
Sava, egumeni: al m-rii Argeș 28; ≃ al m-rii Glavacioc 16, 176, 177.
Sava, ⟨fiul regelui Ștefan⟩ Nemania, ⟨arhiepiscop al sîrbilor⟩, ctitor 6.
Sava, țigan 24.
Savele, top. la Clocotici 163.
Săbian, fiul lui Voico, întărit cu vatră de casă și grădină în Mihăești, vie în Jiliște, Bătești ș.a. 17.
Săcele, sat 153.
***Săcșorii de Sus**, ~ **de Jos**, sat ⟨probabil lg. Ludești, j. Dîmbovița⟩, părți întărite lui Slav ș.a. 78.
Săcueni, județ, ține de Episcopia Buzăului 150.
Săcuiu v. **Piatra Săcuiului** și **Poiana Săcuiului.**
Sălane v. **Selane.**
Sălătrucul de la Coinsca, sat ⟨Sălătrucel, j. Vîlcea⟩ al m-rii Cozia, fost al Neagăi jupîneasa și al Magdalinei 71, 260.
Sălcișor v. **Stăncișor.**
Sălcuța, sat ⟨j. Dolj⟩, parte întărită lui Radul Zăm, Bojin, ș.a. 94.
Săliștea v. **Siliștea.**
Săliștioara v. **Seliștioara.**
Săpata, sat ⟨j. Argeș⟩ 287.
Săpatul la balta Căbel, baltă ⟨probabil Săpata, j. Ialomița⟩ 71.
Sărata, sat și seliște, întărite lui Drăghici spătar 65.
Sărata, vale ⟨j. Brăila⟩, în hotar cu Tătarul 65.
Săseni, sat ⟨j. Buzău⟩, vie a Episcopiei Buzăului 246.

***Săvăstreani**, sat ⟨Căzăneşti; azi în or. Rm. Vîlcea⟩ al m-rii Cozia, cumpărat de la Solda ş.a. 71.
Scăuiani, sat ⟨Scăueni, j. Vîlcea⟩, părţi întărite lui Ion ş.a. 117.
Scoarţă v. **Gruiul lui Scoarţă.**
Scrada, sat ⟨j. Gorj⟩, părţi întărite lui Draghiţibă 278.
Scurtul v. **Dragomir al lui Scurtul, Stanciul Scurtul.**
Scurtul, tatăl lui Dragomir, vinde parte în Groşi 48.
Seaca m-re v. **Muşeteşti.**
Seaca, sat ⟨azi în or. Călimăneşti⟩, al m-rii Cozia, cumpărat de la Drăgoi 71.
Seaca, top. la Lieşti 238.
Secară sulger, hotarnic 189.
Secăria, sat ⟨j. Prahova⟩, întărit lui Drăghici spătar 65.
Secătura Monii, top. la Hareş 172.
Secea din Tîmpeni, în pricină 249.
Selanele, munte ⟨Sălane, în masivul Parîng, j. Gorj⟩, întărit lui Draghiţibă ş.a. 278.
Seliştioara (Săliştoara), gîrlă la Celei 180; întărită m-rii Bistriţa 175.
Semca, fiul lui Vladul, întărit la Dălbăneşti 91.
Semen (Săman, Semăn) întăriţi: în Groşi, cu ocină, locuri şi vad de moară 48; ≃ în Strîmba şi Lovu 283.
Severin, ţigan 144.
Sf. Ecaterina, m-re v. **Sinai.**
Sf. Gheorghe, Sf. Pavel, m-re, v. **Athos.**
Sfîrda, baltă la Nedeia ⟨j. Dolj⟩, dăruită lui Detco mare armaş 121.
Sibiceu, sat ⟨j. Săcuieni; azi j. Buzău⟩, părţi întărite lui Stanciul ş.a. 146, 273.
Sibiu, oraş ⟨azi mnc.⟩ 280.
Sihle, vîlcea la Groşi 48.
Silişte, Sălişte:
— **Sălişte**, sat (?) funii de ocină întărite lui Menea, Cernica ş.a. 296.
Siliştea Mîloiului, selişte întărită m-rii Cozia, cumpărată de la jupaniţa Neaga 71.
Siliştea Seacă, sat şi selişte ⟨Seaca de Pădure, j. Mehedinţi; azi j. Dolj⟩, în descriere de hotare 94.
Sima vistier, ispravnic în sfat 170.
Simbotin, plai ⟨Sîmbotin, j. Gorj⟩, vie întărită Neacşei 98.
Simeon zis Nemania v. **Ştefan Nemania.**
Sin, închină partea lui din Trestenic 140.
Sin piseţ, „întocmitorul de cuvinte“ scrie acte domneşti 222, 227.
Sinai, munte ⟨R. A. Egipt⟩, m-rea Sf. Ecaterina de la ~ dăruită cu obroc anual de bani 89.
Sirghiuţ v. **Ion Sirghiuţ.**
Sitea din Siteşti vinde parte 278.
Siteşti, sat ⟨azi în or. Novaci⟩ 278.
Sîmbotin v. **Simbotin.**
Sîrbeşti, sat ⟨j. Vîlcea; azi j. Gorj⟩, parte întărită m-rii Bistriţa 180.
***Sîrbii** de pe Argeş, sat ⟨lg. Băneşti, j. Ilfov⟩, întărit lui Bîrcă pitar 228.
Sîrbi, sat ⟨j. Vîlcea⟩ 257.
***Sîrbşorii**, sat ⟨lg. Tismana, j. Gorj⟩, întărit m-rii Tismana 199, 232.
Sîrbul, vinde loc la Bodeşti 18.
Slabciul, întărit la Peştişanii de Sus 162.
Slatina oraş, scaun domnesc 62; act scris în ~ 104.
Slatina, top. la Bîrseşti 223.
Slav (Slavul), întăriţi: la gura Jilţului ş.a. 56; ≃ la Săcşori şi la Ludeşti 78.
Slav, ţigani 42, 63.
Slavna v. **Valea Slavnei.**
Slănicu (Slănicul Sărat), rîu ⟨afluent al Buzăului⟩ 58, 129.
Slătioare, sat ⟨j. Ilfov⟩, în hotar cu Orboeşti 145.
Slăveiu, ţigan 65.
Slăviteşti, sat ⟨Plopii ~ , j. Teleorman⟩ boieri din ~ , stăpîni la Pleşoi (menţ. ulterioară) 67.
Slăviţa, sora lui Tatul, înfrăţită în Stănceşti 297.
Slăvuleasa, ţigancă 22.
***Smileşti**, sat ⟨lg. Crăgueşti, j. Mehedinţi⟩, părţi întărite lui Cuciulat spătar.
Smîrdăşteţul (Smerdeşteţu), sat ⟨Viaşu, j. Mehedinţi⟩, hotare 101; întărit lui Detco mare armaş 144.
Snagov (Vovidenia), m-re de călugăriţe ⟨j. Ilfov⟩ metoh 115; vii, vinărici, găleţi de grîu, orz şi fîn, perper 25, 26, 108, 132; mori 2.
Soare, hotarul lui ~ la Redea 39, 41.
Socol din Baia de Fier, vinde satul Poboraşti 278.
Socol stolnic, ⟨din Răzvad⟩, ispravnic în sfat 133.
Socol al lui Plăcintă vinde partea lui din Micşani 173.
Sora din Bălteni, vinde ocină la Stănceşti 297.
Sora, fiica: Deicăi, înfrăţită la Blaj 104; ≃ lui Dumitru, întărită la Prislop şi Pereni 157.
Sora, partea ei în Groşi (menţ.) 48.
Sora, sora: lui Stănilă, înfrăţită în Zărneassca 58; ≃ lui Tatul, urmaşă la moşie în Hoviza 40.
Sora, ţigancă 144.
Sora, vinde ogoare la Goleşti 252.
Sorca, fiica lui Stoian, înzestrată cu loc de vie la Zlătărei 256.
Soreşti, sat ⟨c. Blăjani, j. Buzău⟩, părţi întărite lui Stan ş.a. 187.
Soreşti, sat ⟨probabil Zoreşti, c. Verneşti, j. Buzău⟩, parte întărită lui Radu ş.a 270.
Soroviţa popă, în pricină pentru Budeşti 142.
Spată uricarul, scrie acte domneşti 188, 214.
***Spatniţa**, sat ⟨lg. Vlădeni, j. Prahova; azi j. Dîmboviţa⟩, întărit lui Drăghici spătar ş.a. 65.
***Spinişor**, sat ⟨probabil lg. Tomeni, j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, întărit lui Detco mare armaş 144,

Spinu din Lovişte, sat ⟨j. Vîlcea⟩, părţi întărite jupînului Oprea ş.a. 226.

Sprinten, partea lui la Nănăşeşti 68.

Sprînceană, ţigan 144.

Staia din Grădeşti, vinde parte în Zlătărei 256.

Staia, ţigan 107.

Staico ⟨din Cornăţeni, fiul lui Vintilă mare vornic⟩, mare stolnic, în sfatul domnesc 214, 216—238, 240—247; ⟨eroare:⟩ Stroe 243.

Staico, întărit cu ocină în Cruşov 296.

Staico logofeţi: ⟨din Bucov⟩, stăpîn la Deag 59; ≃ din Ruşi, dăruieşte şi vinde în Căzăneşti 24, 180.

Staico mare pitar ⟨eroare⟩ v. **Staico Şintescul.**

— **Staicu,** vinde parte în Recica Dabului 144.

Staico Şintescul, mare comis, mare vornic, socrul lui Cîrstian mare spătar, stăpîn în Celei 174; pierde satul Dobruşa pentru hiclenie faţă de Mircea Ciobanul 191; cotropeşte satul Cetăţeni 276; dă bani cu împrumut 144, 156;
în sfatul domnesc: mare comis 1,5, 10—15, 17—24, 26, 27, 29—31; mare vornic 32, 33, 35—46, 48—52, 54, 56—62, 64—66, 69—73, 75—77, 79—82, 84—87, 91—106, 108, 110, 113; fost mare vornic 114—123, 125—128, 130, 132, 134, 136, 139, 140, 142, 144—147, 150—159, 161, 163—165, 167, 168; ispravnic 42, 69,75, 87, 99, 164; ⟨erori:⟩ Stoica 23, 29; mare pitar 48.

Stan ban mare al Craiovei, postelnic mare, ⟨nepotul lui Mircea Ciobanul⟩; primeşte poruncă de la domn să ia jurămînt 218; în sfatul domnesc: mare postelnic 183, 186—188, 191—195, 197, 198; mare ban 202—204, 206, 207, 209, 210, 212—214, 216, 219—223, 226, 227, 229—233, 235—238, 240—243, 245, 247, 248, 250—258, 260—262, 264—267, 270, 273, 274, 276—283, 285, 287—291, 293—297; ispravnic: 250, 266, 272, 277; ispravnic de poruncă domnească 208; ⟨eroare:⟩ Pană 187.

Stan butar, vinde mori la Mirilița 292.

Stan clucer, fratele lui Tatul mare log., dăruieşte jumătate din satul Strîmbele 126.

Stan, cumpără ocine în Supţireni şi Prădăliceşti 160.

Stan din: Ciumeşti, jurător 268; ≃ din Făgeţel vinde ocina din Fata 262; ≃ din Giuleşti, cu parte 21; ≃ din Goreni vinde vie şi luncă 162; ≃ din Procică vinde ţigan 280; ≃ din Tufeşti, în pricină pentru ocină în Tătarul 60.

Stan, fiii lui în pricină pentru părţi la Zlătărei 243.

Stan **fiul**: lui Bilea din Săpata, în pricină pentru Nănăşeşti 287; ≃ lui Frăţilă, vinde parte la Jirov ş.a. 236; ≃ lui Micola din Negoieşti, scrie acte domneşti, 223, 276, 283, ≃ lui Moş, întărit în Plăseni 291; ≃ vitreg al lui Ursu, cumpără funie în Ruseneşti 29.

Stan, fratele: lui Lepădat, întărit cu ocină la Măneşti pe Olteţ 73; ≃ lui Nan, întărit cu ocină în Fieni, Fîntînele ş.a. 131; ≃ lui Radul, cumpără livezi şi locuri în Groşi ş.a. 48; ≃ lui Stanciul şi Zîrnă, familie, întărit cu ocină în Sibiceu 273.

Stan grămătici, scriu acte domneşti 163, 171; v. şi: **Stan,** **fiul lui Micola,** **Stan,** scrie act domnesc, **Stan Duţul** şi **Stan Roşul.**

Stan, închină partea lui din Trestenic 140.

Stan, în pricină: pentru Coasta Rîului Măniaci ş.a. 209, 248; ≃ pentru Sălătrucul de pe Coinsca 260.

Stan, întăriţi: ≃ la Ciurileşti şi Zgădeşti 46; ≃ la Dăneşti 92; ≃ cu parte la Drăgăeşti 32; ≃ la Gura Jilţului ş.a. 56; ≃ la Hirişeşti 278; ≃ la Peştişanii de Sus 162; ≃ la Soreşti 187; ≃ la Strîmba şi Olov 13; ≃ la Zărneasca 58.

Stan logofăt, ispravnic în sfatul domnesc 37.

Stan, nepotul: lui Baboşin, întărit la Ioneşti ş.a. A; ≃ lui Stan, întărit în Micşani 173.

Stan paharnic, cumnatul lui Dragomir al lui Scurtul, închină şi vinde satul Futeştii de pe baltă m-rii Argeş 118, 119.

Stan, partea lui din Fărcăşeşti şi Teleşti întărită nepoţilor săi Stanciul, Arca ş.a. 128.

Stan pitar, întărit cu parte la Tătarul de Cîmpie 60.

Stan pîrcălab, întărit cu părţi în Bujoreni, Uliţa, Copăcel 99; dă satele Brăgăreşti, Ueşti, Drăgoeşti, ş.a. pentru o datorie 219.

Stan popă din clirosul vlădicesc, martor 34.

Stan postelnic mare v. **Stan** ban mare.

Stan postelnic (stratornic), fratele lui Muja comis şi al lui Stoica pah., întărit cu părţi în Bujoreni, Uliţa şi Copăcel 99; dăruieşte pomet în Bujoreni 143.

Stan rudar, cumpără ocine în Runcu şi Rusin 293.

Stan, scrie act domnesc 169, 219; v. şi **Stan,** fiul lui Micola, **Stan** gramatici, **Stan Duţul** şi **Stan Roşul.**

Stan, tatăl: lui Radul, stăpîn în Pădureţi 267; ≃ Stanei, familie, întărit în Micşani şi Bălegoşi 173.

Stan, ţigan 219.

Stan, văr primar cu Gago, înfrăţit la Gîrbovi 33.

Stan, vînd: parte în Grabicina 129; ≃ parte în Morăşti 155; ≃ parte în Pietrari 18; ≃ parte la Tigveni 24; ≃ parte în Urseni 124; ≃ vie la Rădăcineşti 141.

Stan al lui Duţul v. **Stan Duţul.**

Stan Bîra din Mirceşti, jurătorii lui ∼ 269.

Stan Bot, ţigan 107.

Stan Ciocuţi, stăpîn la Bircie pe Gilort 85.
Stan Dolofan, în pricină pentru ocină la Săcuiani 117.
Stan Duţul (Stan, ∼ al lui Duţul) grămătic, scrie acte domneşti 14, 44, 48, 50, 70, 160; v. şi **Stan** grămătic şi **Stan** scrie acte domneşti.
Stan Papa, întărit la Cuneşti şi Crăceşti 166.
Stan Roşul grămatic, scrie acte domneşti 26, 140, 150, 199, 229, 262; v. şi **Stan** grămătic şi **Stan** scrie acte domneşti.
Stan Sasul din Corcova, în pricină pentru selişte la Potocețul 229. 232.
Stana din Tătărăştii de pe Teleorman, îşi dă ocina pentru scoaterea de la bir 57.
Stana, fiica: lui Baboşin, familie (menţ.) A; ≃ lui Nanul, înfrăţită de el pe ocină la Strîmba şi Olov 13; ≃ lui Stan întărită cu ocină în Micşani 173; ≃ Stancăi, familie, fără drepturi de moştenire în Sibiceu 273.
Stana, partea ei la Fărcăşeşti 241.
Stana, soţia: lui Albul, vinde parte în Viţicheşti 12; ≃ lui Radul vătaf, întărită la Şerbăneşti, Cucuteni şi Mîndreşti 85; ≃ lui Stan pah. închină şi vinde satul Futeştii de pe baltă 118.
Stana, stăpîne: în Nişcovenii de la Nişcov şi de la Cîlnău 33; ≃ în Trestia şi Posobeşti 129.
Stanca, cumpără loc în Groşi 48.
Stanca fiica: lui Budulea, înfrăţită în Gîrbovi şi Frăsinet 187; ≃ lui Dan, familie, întărită cu ocine în Fărcăşeşti şi Teleşti 128; ≃ lui Danciul, întărită în Iaşi 240; ≃ lui Ivanco, în pricină pentru părţi în Bujorani ş.a. 99; ≃ lui Hrăbar, cu parte în Groşi 48; ≃ lui Stan, înfrăţită în Strîmba şi Olov 13 ≃ lui Nanul, înfrăţită în Strîmba şi Olov 13; ≃ lui Stoica, înfrăţită la Broşteneasca 40.
Stanca, mama lui Stanciul, Zîrnă ş.a. familie, lasă partea ei din Sibiceu fiilor ei 273.
Stanca, sora lui Radul, întărită în Sibiceu 146.
Stanca, vînd parte: la Bătieşti 293; ≃ la Soreşti 187.
Stanciul ban dă carte 88; probabil acelaşi: **Stanciul** ban, ispravnic în sfatul domnesc 94.
Stanciul (Stanciu) din: Crasna, frate cu Arca, întărit cu ocină 205, 206; ≃ din Groşani, oprit să strice hotarul la Piscul Cocorului 53; ≃ din Gruiu, boier, vinde muntele Bufta 278; ≃ din Iaşi, în pricină cu fiicele lui Danciul pentru parte 240; ≃ din Izvoară vinde parte la Coteniţa 272.
Stanciul fiul: lui Baldea, vinde ocină la Redea lui Florea 39, 41; ≃ lui Dan, familie, întărit la Fărcăşeşti şi Teleşti 128, 241; ≃ lui Danciu, întărit la Zlătărei 243; ≃ lui Dragomir, în pricină pentru ocină la Spinu din Lovişte 226; ≃ fiul Mariei, nepotul lui Harvat log., în pricină pentru Pietrosul, Mereni ş.a. 22; ≃ fiul Stancăi, familie, moşteneşte ocină în Sibiceu 273.
Stanciul fratele: lui Dade, vinde ocină în Cruşov 296; ≃ lui Dumitru partea lui în Veţel 169; ≃ lui Vlad, familie, întărit la Sibiceu 146; ≃ lui Vlăican, întărit la Plăviceni 147.
Stanciul, închină partea lui din Trestenic 140.
Stanciul, înfrăţit peste ocine în Bălăceşti, Glogova şi Mănăstirea 35.
Stanciul, în pricină pentru: părţi la Bujoreşti 279; ≃ parte la Crîngeni 255.
Stanciul întăriţi: în Berislăveşti 77; ≃ în Cîrstieneşti 284; în Fărcăşeşti v. **Stanciul** fiul lui Dan; ≃ cu parte în Groşi 48; ≃ în Gura Jilţului 56; ≃ în Hirişeşti 278; ≃ în Homeşti şi Ferăşti 200, 265; ≃ în Peştişanii de Sus 162; ≃ în Săcşori şi Ludeşti 78; ≃ în Văselaţi 30.
Stanciul, partea lui în Recica Dabului 144.
Stanciul postelnic, ispravnic în sfatul domnesc 60.
Stanciul postelnic, soţul Momei, lasă soţiei sate, mori şi ţigani 96.
Stanciul sulger, vărul lui Vlaicul pîrcălab, înfrăţit pe satul Grădiştea de la Cîmpulung 37.
Stanciul, tatăl lui Badea comis şi Vlaicul pah., familie, cumpără jumătate din satul Bugheni (menţ) 274.
Stanciul, văr primar cu Dragolea, întărit la Hareş 189.
Stanciul, vînd: selişte în Bîrzeşti 18; ≃ loc în Groşi, la Priboioasa 48; ≃ parte în Pociovalişte 278; ≃ parte în Popeşti 19; ≃ vie în Rădăcineşti 141; ≃ în Stăneşti 235; ≃ în Tigveni 114.
Stanciu al Flocăi, vinde baltă 144.
Stanciul Benga (∼ al lui Benga), mare postelnic în sfatul domnesc 107, 114—131, 134—169.
Stanciul Cortofleş, vinde părţi în Ohaba 199.
Stanciul Scurtul, hotarnic domnesc 223.
Staneţ, fiii lui întăriţi la Cocorăşti 289.
Stanimir v. **Stănimir.**
Stanislav v. **Stănislav.**
Stavrie, în pricină pentru parte la Plăviceni 147.
Stănceşti, sat ⟨j. Buzău⟩, părţi întărite lui Lumotă 297.
***Stănciştor,** sat şi selişte ⟨probabil la Bistriţa, j. Dolj⟩, întărit m-rii Tismana 232.
Stăneşti, j. Muscel, sat ⟨azi j. Argeş⟩ 269; părţi întărite fiilor lui Alăman, Gîndea şi Neagoe 11; părţi întărite lui Vladul şi Frăcea 103; părţi întărite lui Tatul 235.
Stăneşti, sat ⟨Stănceşti; azi în mnc. Piteşti⟩, al m-rii Cozia, cumpărat de la Ganea Taurul 71.
Stănilă clucer, mare clucer ⟨din Pietroşani⟩ intervine pentru iertarea lui Bălan

pîrîş cu cărţi false 209; ispravnic în sfatul domnesc 223.

Stănilă din Găvăneşti, îşi închină ogoarele lui Fîrtat vornic 21; ∼ ⟨din Pietroşani⟩ v. **Stănilă** clucer.

Stănilă, fiul lui Borcan, vinde parte la Bumbueşti 24.

Stănilă întăriţi: în Gura Jilţului ş.a. 56; ≃ în Zărneasca 58.

Stănilă, în pricină pentru părţi din Bujorăşti 279.

Stănilă, tatăl lui Radul şi Cîrstian, întărit la Stejar şi Goruia 165, 253.

Stănilă, vînd: parte la Bătieşti v. **Stănislav,** ≃ parte la Negoşina 64; ≃ părţi la Pietrari 18.

Stănimir, fiul lui Tihul, întărit în Plăseni 291.

Stănimir, închină partea lui din Trestenic 140.

Stănimir, întărit cu ocină în Goleşti 252.

Stănislav din Creţeşti, martor 184; ≃ din Vierăş, jurător 269.

Stănislav, fiul lui Tihul întărit în Plăseni 291.

Stănislav, întăriţi: cu ocină în Cucuteni 294; ≃ în Gura Jilţului ş.a. 56; ≃ în Zărneasca 58.

Stănislav, mare paharnic, în sfatul domnesc 270—274, 276—282, 285, 287—291, 293—297.

Stănislav, tatăl lui Mirca, hiclean faţă de Radul cel Mare, pierde satul Curtişoara 62.

Stănislav, unchiul lui Vladul şi al lui Stănislav, partea lui din Cucuteni întărită nepoţilor lui 294.

Stănislav (Stănilă) vînd: ocină în Bătieşti 293; ≃ parte în Pietrari 18.

***Stejarul,** sat ⟨lg. Deagu, j. Argeş⟩ 59.

Stejaru (Stejarul Bilţului), sat ⟨j. Gorj; azi Fîntînele⟩ părţi vîndute de Crăciun pah. ş.a. lui Stănilă ş.a. 165, 253.

Stepan v. şi **Ştefan.**

Stepan, fiul lui Tepşe, stăpîn la Peştera ş.a. 236.

Stepan, întărit cu ocină în Bădeni 261.

Stepan piseţ, familie, întărit în Alunu, Baia şi Polovragi 286.

Stepan zidar, stăpîn în Bucicăneşti 158.

Stepan Vlădeanu postelnic, stăpîn la Pleşoia (menţ. ulterioară) 67.

Sterpul v. **Gonţea Sterpul.**

Stezia, pîrîu la Poborăşti 278.

Stîrcea v. **Fătăciunea Stîrcii.**

***Stîrcii de la Ceple,** sat ⟨Ceplea, j. Gorj⟩ 56.

Stoda mare spătar ⟨eroare⟩ v. **Idrea.**

Stoeneşti, Stoineşti

Stoeneşti, pe rîul Coinsca, sat ⟨j. Argeş; azi j. Vîlcea⟩, parte întărită jupaniţei Marga 24.

Stoeneşti, sat ⟨j. Dîmboviţa; azi j. Argeş⟩, părţi întărite lui Roman ş.a. 78.

Stoeneşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩ întărit lui Dolofan vătaf şi cetei sale 77.

— **Stoineşti,** sat, părţi întărite lui Stroe ş.a. 203.

Stoeniţa, munte ⟨lg. Vădeni, j. Gorj⟩ întărit Neacşei 98.

Stoia, cumpără parte: în Coteniţa 272; ≃ în Ungurei 20.

Stoia, fratele lui Cană, în pricină 64; întărit cu parte la Negoşina 181.

Stoia, ginerele lui Badiul, stăpîn la Găvăneşti şi Periaţi 230.

Stoia, întărit cu parte în Cucuteni 294.

Stoian, cumpără ogoare la Goleşti 252.

Stoian, din: Tocsobeşti, jurător 268; ≃ din Zlătărei, dă zestre fiicei sale un loc de vie 256.

Stoian, fratele lui Drăghici din Bălăceşti, răufăcător (menţ.) 35.

Stoian grămatic, piseţ, scrie acte domneşti 33, 39; probabil acelaşi: **Stoian** scrie act domnesc 77.

Stoian, în pricină pentru: părţi în Bujorăşti 279; ≃ parte la Popeşti 130.

Stoian, întărit cu ocină în Gura Jilţului, Stîrcii de la Ceple ş.a. 56.

Stoian piseţ v. **Stoian grămatic.**

Stoian, ţigan 144.

Stoian, vînd parte: în Cîrlomăneşti 113; ≃ în Tigveni 114.

Stoica comis ⟨eroare⟩ v. **Staico Şintescul.**

Stoica din: Bujorani v. **Stoica,** paharnic mare; ≃ din Călimăneşti, vinde ţigancă 280; ≃ din Coteşti vinde partea sa din Ageşti 210; ≃ din Dobruşa, vinde în Băiaşi 295; ≃ din Gurbăneşti, în pricină pentru un ţigan 112; ≃ din Tufeşti, vinde parte 60; ≃ din Văcăreşti, vinde vie 17; ≃ din Viţicheşti îşi dă ocina pentru scoatere de la bir 12.

Stoica fiica : lui Pătru, întărită la Gura Jilţului ş.a. 56; ≃ lui Stoica vornic din Tomeni, întărită în Tomeni şi Svinteşti 247.

Stoica fiul: lui Cîrstea, întărit la Stejarul Bilţului 165; ≃ lui Lupea, cu ocină la Băbeni 102; ≃ lui Stănilă, întărit cu parte în Stejarul 253; ≃ vitreg al lui Vladul înfrăţit pe ocine la Studina lui Sturza 125.

Stoica fratele: lui Dobrotă, întărit la Sibiceu 146; ≃ lui Draghila şi al Magdalinei, partea lui în Sălătruc (menţ.) 260; ≃ lui Dragomir, întărit la Cuca 185; ≃ lui Nan, întărit la Popeşti 170.

Stoica gramatic v. **Stoica Tăuraş.**

Stoica închină partea lui din Trestenic 140.

Stoica, în pricină pentru: părţi în Bujorăşti 279; ≃ parte în Sibiceu 146.

Stoica, întăriţi: în Bujorăşti 279; ≃ în Ciurileşti ş.a. 46; ≃ în Groşi 48; ≃ în Ruseneşti 29; ≃ în Săcşori şi Ludeşti 78; ≃ în Scăuiani 117; ≃ în Zlătărei 256.

Stoica, hotarnic la Cuca 185.

Stoica, nepotul lui Stanciul, vinde selişte la Bîrzeşti 18.

Stoica, nepoţii lui Baboşin, se judecă pentru părţi în Ioneşti A
Stoica, oprit să strice hotarul la Piscul Cocorului 53.
Stoica paharnic mare, din Bujorani, familie, întărit cu părţi în: Bujorani, Uliţa, Copăcel 99;
  în sfatul domnesc 79—82; 85—87, 91—98, 100, 103;
  martor 90.
Stoica pisetul v. **Stoica Tăuraş.**
Stoica, popă din Goreni, vinde vie şi luncă 162.
Stoica portar, întărit la Berislăveşti 77.
Stoica, tatăl: lui Lupul, întărit cu parte în Mileştii de Sus 258; ≃ Stancăi, întărită la Broşteneasca 40.
Stoica, stăpîn în Bucicăneşti 158.
Stoica, ţigani 65, 107, 144.
Stoica, urmaşul lui Colţea jupan, întărit cu parte în Blagodeşti 148.
Stoica, vecin din Pleşoi, în pricină 67.
Stoica, vînd: părţi la Pietrari 18; ≃ jumătate de sat în Săvăstreani 71; ≃ parte în Scăuiani 117; ≃ parte în Tigveni 114.
Stoica vornic din Tomeni, tatăl Stoicăi şi al Cherei, înfrăţit cu Oancea pe satul Svinteşti 247.
Stoica al lui Talea din Lipia, martor 270.
Stoica Balotă, vinde munte 97.
Stoica Coşa, vinde parte în Fata (menţ) 262.
Stoica Milco (Stoica), toate averile lui întărite Sarei călugăriţa şi surorii ei, Ana 66
Stoica Picior cotropeşte satul Vădastra Mare 227
Stoica Tăuraş (Stoica) grămătic, piseţ, scrie acte domneşti 202, 212, 234, 244, 246.
Stoican ban, fratele lui Preda stolnic, martor 184.
***Stoiceani** (Stoiciani) pe Olt, sat ⟨lg. Valea lui Albul, j. Vîlcea⟩ 68; întărit m-rii Govora, dania doamnei Samonida şi a lui Radu cel Mare 168, 234, 242.
***Stoichiţa,** sat ⟨probabil j. Ialomia⟩, jumătate cu mori întărit lui Drăghici spătar 65.
Stoicoş, ţigan 65.
Stoina, fiica Deicăi, înfrăţită la Blaj 104.
Stoineşti v. **Stoeneşti.**
Stolniceni, sat ⟨j. Vîlcea⟩, drumul ∼ , în descriere de hotar 223.
Străminoasa v. **Muchea Străminoasei**
***Streitnic,** sat ⟨j. Mehedinţi⟩, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.
Streţean, ţigan 24.
Streze, scrie act domnesc 112.
Strîmba, baltă la Urîţi 69.
Strîmba (Strînba), sat ⟨∼ Vulcan; j. Mehedinţi; azi j. Gorj⟩ 279; părţi întărite lui Nanul şi Vlad 13, 283; probabil acelaşi: ≃ , părţi întărite lui Drăgoi 161.
***Strîmbele,** sat ⟨Catanele, j. Dolj⟩ întărit m-rii Govora 126; selişte întărită lui Tatul log. şi Ţalapi log. 1.
Stroe v. şi **Neacşa a lui Stroe.**
Stroe din: Floreşti v. **Stroe al lui Drăghici;** ≃ din Giuleşti, cumpără partea lui Giulea de la Rovina lui Micul 245; ≃ din Orboeşti v. **Stroe** spătar mare.
Stroe, fiul: lui Corlat din Padeş, vinde părţi la Peştera ş.a. 236; ∼ lui Drăghici v. **Stroe al lui Drăghici.**
Stroe fratele lui Bădica v. **Stroe** postelnic mare.
Stroe, închină partea lui din Trestenic 140.
Stroe, în luptă la Fîntîna Ţiganului v. **Stroe al lui Drăghici.**
Stroe, întăriţi: în Chiojd 271; ≃ cu parte în Cîmpuşor 293; ≃ cu parte în Cruşov 296; ≃ în Stoineşti 203.
Stroe paharnic mare v. **Stroe al lui Drăghici.**
Stroe ⟨postelnic mare⟩, fratele lui ⟨Radul⟩ Bădica, dăruieşte satul Muşcelul 180, 184, 195.
Stroe, scrie acte domneşti 108, 136.
Stroe spătar mare 172; frate cu Dragomir mare spătar, întărit în Orboeşti şi Padina 14, 145; dăruieşte mori în Cîmpina 2; înfrăţit cu Sava călugariţa şi sora ei, Ana 66;
  în sfatul domnesc 1, 5, 11—15, 17—24, 26, 27, 29—33, 35—46, 48—52, 54, 56, 57, 59—62, 64—65, 69—73, 75—77, 79—82, 84—87, 91—101, 103—106, 108, 110; fost mare spătar 122, 125, 133, 139, 140, 150, 158, 165, 168, 169; ispravnic 97, 119, 142, 144, 151, 158, 159, 169.
Stroe stolnic mare ⟨eroare⟩ v. **Staico** din Cornăţeni.
— **Stroie,** urmaşul lui Colţea, întărit cu parte în Blagodeşti 148.
Stroe vînd: parte la Dăneşti 92; ≃ vie şi luncă la Goreni 162.
Stroe al lui Drăghici (Stroe, ∼ Pribeagul) ⟨din Floreşti⟩, mare paharnic, luptă la Fîntîna Ţiganului împotriva lui Radu Paisie 69, 133;
  în sfatul domnesc: 10—15, 17—24, 26, 27, 29—33, 35—46, 48, 50—52, 54, 56—62, 64—66, 70—73, 75—77.
Stroeşti, sat ⟨j. Argeş⟩, întărit m-rii Bistriţa 164, 180.
Stroiasa v. **Neacşa a lui Stroe.**
Strunga Radei, top. la Groşi 48.
Studina, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩ 282; ≃ lui Sturza, parte întărită lui Vladul 125.
Stupina, deal la Şchei 129.
Suho v. **Şirco.**
Supţireni, sat, parte întărită lui Stan 160.
Suteşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩ 256.
***Svinţeşti,** sat ⟨lg. Mărgheni, j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, jumătate din sat întărită fiicelor lui Stoica şi fiicelor Buicăi 247.

Ş

Şarbă, întărit la Crîngene 255.
Şărban v. **Şerban.**
Şărbăneşti v. **Şerbăneşti.**
Şchei, sat ⟨probabil Valea Şcheilor, c. Călugăreni, j. Săcuiani; azi j. Prahova⟩, părţi întărite lui Bratul ş.a. 129.
***Şcheostri,** sat ⟨probabil Scrioaştea, j. Teleorman⟩ 289.
Şcoala Domnească v. **Bucureşti,** oraş.
***Şeoaşul** (Seoş, Şioaş) sat ⟨azi în or. Ocnele Mari⟩, luat de la Mitropolia din Tîrgovişte şi dat m-rii Argeş 54; ocină întărită m-rii Bistriţa 196; vie dăruită lui Pătru şi Diicul armaşi 275.
Şerb, Şerbu:
Şerb, fratele lui Oprea, în pricină pentru Prislop şi Pereni 157.
Şerb, închină partea lui din Buneşti 76.
— **Şerbu,** întărit în Groşi 48.
Şerb, partea lui în Berislăveşti 77.
— **Şerbu,** ţigan 28.
— **Şerbu,** vinde parte în Clocotici 123.
— Şerbu cel mare v. **Obîrşia lui Şerbu cel mare.**
Şerban, Şărban:
Şerban ban mare al Craiovei ⟨din Izvorani⟩, hiclean faţă de Radu Paisie, fuge peste Dunăre 87; pierde averile 144; complici cu ~ 94;
în sfatul domnesc 1, 5, 10—15, 17—24, 26, 27, 29—32, 35—43, 45, 46, 48—52, 54, 56—62, 64—66, 70—73, 75—77; ispravnic 20; ⟨eroare:⟩ Harvat 48.
Şerban din Giuleşti, îşi vinde partea 21; v. şi **Şărban,** fratele lui Pecnea; ≃ din Tocsobeşti, jurător 268.
Şerban, fiul lui Poldea, vinde parte în Smileşti 236.
— **Şărban,** fratele lui Pecnea, cumpără ocină la Giuleşti 245 v. şi **Şerban** din Giuleşti; ≃ , frate cu Stoia, partea lui în Cucuteni 294.
Şerban înfrăţit cu Vîlcul log. pe partea lui din Buneşti 193.
Şerban, întăriţi: în Bucicăneşti 158; ≃ cu parte în Groşi 48.
Şerban, nepotul lui Baboşin în pricină pentru părţi la Ioneşti A.
Şerban, popă din Buzău, martor 270.
Şerbăneşti, sat ⟨azi în or. Pucioasa⟩ 50.
— **Şerbăneşti,** sat ⟨probabil c. Sălătrucel, j. Vîlcea⟩ al m-rii Cozia, cumpărat de la Drăgoi 71.
Şerbăneşti, lîngă Olt ⟨probabil c. Ştefăneşti, j. Vîlcea⟩, întărit lui Radu vătaf ş.a. 85.
***Şevăliug,** sat ⟨Topolniţa, j. Mehedinţi⟩ întărit m-rii Tismana 222.
Şintescul v. **Staico Şintescul.**
Şioaş v. **Şeoaşul.**
Şirco (Suho ...), baltă la Nedeia ⟨Măceşu de Jos, j. Romanaţi; azi j. Dolj⟩, întărită lui Detco armaş 121, 144.
Şoaş, pîrîu ⟨Şeoşul, j. Vîlcea⟩, sat pe ~ 180.
Şoimul, top. la Grabicina 129.
Şolda, vinde jumătate din Săvăstreani 71.
Şovîrliug v. **Şevăliug.**
Ştefan v. şi **Stepan.**
Ştefan (doi), vînd vie în luncă la Goreni 162.
⟨**Ştefan**⟩ **Nemania** (în călugărie: Simion), rege al sîrbilor ⟨1168—1196⟩, ⟨tatăl lui⟩ Sava arhiepiscop al sîrbilor 6.
Ştefăneşti, sat ⟨azi în mnc. Piteşti⟩ partea lui Badea Costescu dată m-rii Argeş, întărită din nou nepoţilor lui 274; viile jupânesei Nedelea lăsate nepoatei sale Elina postelniceasa (menţ. ulterioară) 274; vinăriciul boieresc întărit mitropoliei din Tîrgovişte, dania lui Baldovin ş.a. 27.
Şteful clucer, cotropeşte satul Cetăţeni 276.
Şteful, întărit în Zărneasca 58.
Şteful sulger mare, stolnic mare, ; în sfatul domnesc: sulger mare 177; stolnic mare 186—188, 191—195, 198, 199, 202—204 206, 207, 209, 210, 213.
Şterban, fiul lui Drăgoi, vinde parte în Comarnic 65.
Ştirbina, top. la Vrabeţi 231.
***Ştiubeiu,** sat ⟨lg. Moiseşti, j. Mehedinţi⟩, în descriere de hotar 222.
Ştuba, ţigan 65.
Şuia, vinde loc de arie la Bîrzeşti 18.
Şuica vornic, bunicul lui Drăghici şi Vlad (menţ.) 290.
Şuici (Şuica), sat ⟨j. Argeş⟩ 290; parte întărită jupînesei Marga ş.a. 24.
Şuşiţa, sat ⟨j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 232.

T

Taencoş (Taecoş), fiul Cotenesei, vinde şi înfrăţeşte pe partea lui din Coteniţa 144, 272.
Talea v. **Stoica al lui Talea.**
Tatoe, ţigan 144.
Tatomir, fiu lui Neniul, întărit în Cîlceşti 105.
Tatomir, fratele lui Neniul, vinde parte la Trestia 129.
Tatomir, vinde parte în Tigveni 114.
Tatul comis mare, ⟨din Buciumeni⟩, în sfatul domnesc 248—258, 260, 261, 264—267, 270, —274, 276—283, 287—291, 293—297.
Tatul, cumpără loc în Groşi 48.
Tatul din : Cîrlomăneşti, înfrăţeşte pe Nanul 113; ≃ din Goreni vinde vie şi luncă 162; ≃ din Laiovul de Sus, în pricină pentru satul Uda 214; ≃ din Lipia, martor 270; ≃ din Stăneşti, soţul Neagăi, stăpîn 103, 235; jurător 269; probabil acelaşi; **Tatul,** nepotul lui Tatul

vornic, întărit în Purcăreni 80, 81; ≃ in Stăncești, vinde parte de ocină, își înfrățește sora 297.
Tatul, fiul lui Lucaci, se înfrățește cu Dumitru la Nămăești 237.
Tatul, fratele lui Nan, întărit la Hoviza 40.
Tatul, în pricină pentru parte la Pădureți 267.
Tatul, întăriți: la Săcșori și la Ludești 78; în Zărneasca 58.
Tatul logofăt, frate cu Stan clucer, 126; întărit cu seliștele Strîmbele, Băilești, Dumbrava și Piscul Nisipului, pe care a fost înfrățit de Țalapi log. 1; dăruiește jumătate din satul Strîmbele 126;
în sfatul domnesc: mare logofăt 97—108, 110, 113—147, 149, 152—164, 169; ispravnic 5, 10, 11, 22, 27, 33, 38, 64, 73, 81, 84, 101, 107, 108, 110;
ispravnic de poruncă domnească, 2, 83; de hrisov 74, 89.
Tatul, soțul Neagăi v. **Tatul** din Stănești.
Tatul, stăpîn de țigani 280.
Tatul, țigan 65.
Tatul, vinde parte la Mătești 102.
Tatul vornic, lasă nepoților săi ocine în Purcăreni 80, 81.
Tatuțea, țigan 65.
Taurul v. **Ganea Taurul.**
Tămășești, sat ⟨j. Vlașca; azi în or. Videle⟩ 269.
Tăniișoara, top. la Poenile Zlătariului 137.
Tătar, top. la Groși 48.
Tătarul, sat ⟨j. Brăila⟩ întărit lui Drăghici spătar 65.
Tătărăștii, de pe apa Teleormanului, sat ⟨j. Teleorman⟩, parte întărită m-rii Glavacioc 57.
Tăuraș v. **Stoica Tăuraș.**
Teiteg, munte ⟨Taia (?), în masivul Parîng, j. Gorj⟩, întărit lui Draghițibă ș.a. 278.
Teleormanul, rîu, sate pe ~ 57; semn de hotar 59.
Telești, sat ⟨j. Gorj⟩ 241; parte întărită lui Dan ș.a. 128.
Temna, sat ⟨Tîmna, j. Mehedinți⟩, întărit lui Detco mare armaș ș.a. 144.
Teodor v. **Tudor.**
Teodosie, Theodosie:
— **Theodosie** arhiereu la m-rea Sf. Pavel de la Athos 8.
Theodosie ⟨din Periș⟩, mare ban al Craiovei, al Jiului, postelnic, fratele lui Neagoe, întărit la Budești 142; întărește m-rii Bistrița satul Mușcelul 184; în sfatul domnesc: postelnic 176, 177; mare ban 189.
Tepșe, tatăl lui Stepan, stăpîn la Peștera ș.a. 236.
Teșila, sat ⟨j. Prahova⟩, întărit lui Drăghici spătar 65.
Tezluiu, fiul lui Vlad, înfrățit pe parte la Studina lui Sturza 125.
Theodosie v. **Theodosie.**
Theodor v. **Tudor.**
Tia v. **Tiha,** sat.
Tică, țigan 63.
Ticuci, fiul Dobrineasei din Făgețel, familie, vinde partea mamei sale din Fata 262.
Tigveni, sat ⟨j. Argeș⟩, parte întărită jupînesei Marga ș.a. 24; partea Tigvenească de la ~ întărită m-rii Argeș 114.
Tiha, închină partea lui din Trestenic 140.
Tiha, sat ⟨Tia, j. Romanați; azi j. Olt⟩, jumătate din ~ întărit lui Drăghici spătar ș.a. 65.
Tihul, tatăl lui Stănimir, Stănislav și Dragomir, întărit în Plăseni 291.
Tintea, țigan 65.
Tipicarul, călugăr la m-rea Sf. Pavel de la Athos 8.
Tismana (Uspenia), m-re ⟨j. Gorj⟩ 1; stăpînă de sate, seliști, imunități 3, 10, 49, 88, 199, 208, 222, 225, 229, 232; vama de la Calafat 224, 232; în pricină 20, 224, 251; egumeni 10, 199, 208, 222, 229, 232.
Tismana, rîu, întărit m-rii Tismana 10, 199, 232.
Tismana, sat ⟨j. Gorj⟩ întărit m-rii Tismana cu imunități 3, 10, 49, 199, 225, 232; jumătate întărit m-rii Bistrița 49, 180.
Tîmboești, sat ⟨j. Rm. Sărat; azi j. Vrancea⟩, părți cu loc de casă și vii întărite lui Neagul 280.
Tîmna v. **Temna.**
***Tîmpeni,** sat ⟨Cochirleanca, j. Buzău⟩ părți întărite lui Neagul 280; localizare probabilă 249.
Tîmpeni, sat ⟨j. Olt; azi Movileni⟩, întărit lui Detco mare armaș 144.
Tîrgoviște, oraș, cetate de scaun, 281, 294; sate lîngă 66, 212; diac din ~ 282;
Mitropolia ⟨Înălțarea⟩ din ~: sate, munți, mori, podgorii 50, 51, 54, 66, 212; danii: 34; a lui Radu cel Mare 51; a lui Neagoe Basarab 66; scutiri 27; arhimandrit 294; mitropolit 27, 51.
acte emise în ~ 5, 6, 13—15, 17, 19—22, 27, 29, 30, 36, 37, 39—45, 47—49, 60—62, 64, 65, 69—72, 77, 79, 84—86, 93—100, 102, 103, 107, 110, 114, 116, 125, 126, 129, 130, 133, 144, 146, 147, 150, 155—159, 162—164, 167—169, 200, 294.
Tîrgșor (Tîrșor), oraș, tîrgșorenii în pricină pentru Dălbănești 91;
acte emise în ~ 32, 33, 50, 51, 66, 91.
Tîrgu Jiu, oraș ⟨azi mnc.⟩, vînzare de slănini la ~ 206.
***Tîrsa,** sat ⟨Costești, j. Vîlcea⟩ întărit m-rii Bistrița 180.
Tîrseni, sat ⟨c. Purcăreni, j. Mușcel; azi j. Argeș⟩, întărit lui Vlaicu și Ratea 154.
Tîrșor v. **Tîrgșor.**
Toader v. **Tudor.**
Toacă, munte, în descriere de hotar la Groși 48.

Tocsabă, întărit cu muntele Meruol 259.

Tocsabă, nepotul lui Baboşin, întărit la Ioneşti ş.a. A.

***Tocsobeşti,** sat ‹lg. Colibaşi, j. Muşcel şi Pădureţ; azi în mnc. Piteşti› 268.

Toda, ţigan 144.

Toleac piseţul, scrie acte domneşti 84, 94, 103.

Toma ban mare ‹din Pietroşani, fratele lui Dragomir mare spătar›, familie 22; cotropeşte ocină la Bădeni 5; năpăstuieşte boieri şi ia pentru o datorie satul Padina 14;
în sfatul domnesc 1.

Toma, cumpără parte în Goleşti 252.

Toma, întărit cu ogoare în Cîmpuşor ş.a. 293.

Toma, partea lui la Crîngeni 255.

Toma, ţigan 233.

Tomeni, sat ‹j. Romanaţi; azi j. Olt› întărit fiicelor lui Stoica şi fiicelor Buicăi 247.

Topeşti, sat ‹j. Gorj› întărit m-rii Tismana cu imunităţi 3, 208, 232; întărit lui Detco din Drăgoeşti 251.

***Topliciani,** sat ‹lg. Albota, j. Argeş›, în pricină cu Cerăşanii 111.

Topoliţa, top. la balta Bistreţul 232.

Topolog (Topolov), rîu ‹afluent al Oltului›, sate pe ~ 24, 287.

Toporna, baltă şi selişte ‹la Basarabi, j. Dolj›, întărită Tismanei 232.

Trăviţele, baltă la Nedeia ‹j. Dolj›, dăruită lui Detco mare armaş 121.

Trestenic, sat ‹j. Vlaşca; azi Tomuleşti, j. Teleorman›, Vladul, Badiul, Stănimir ş.a. îşi închină ocinele lui Dragul clucer 140.

Trestia, sat ‹j. Buzău›, părţi întărite lui Pătru ş.a. 129.

Trestioara, sat ‹j. Mehedinţi; azi j. Gorj›, părţi întărite lui Pătru ş.a. 56.

Tridih (Dridih), fratele lui Tatul, înfrăţit la Hoviza 40.

Trifa clucer dăruieşte m-rii Glavacioc parte din Tătărăştii de pe Teleorman 57.

Triful logofăt, scrie hrisov 8.

Troian, deal cu vie ‹lg. Rîmnicu Vîlcea›, parte întărită jupaniţei Marga 24.

Troineşti , sat ‹lg. or. Ocnele Mari›, al m-rii Cozia, cumpărat de de la Drăgoi 71.

Trunchea, întărit în Vrabeţi 231.

Tudor, Teodor, Theodor, Toader:

— **Toader** cumpără ocină în Mileştii de Sus şi de Jos 197.

Tudor din: Curtişoara, martor 184; ≃ din Vlădeni, ‹logofăt›, scrie act domnesc 32.

— Teodor (Theodor), egumeni: al m-rii Argeş 111; ≃ al m-rii Govora 39, 41, 62, 68, 84, 90, 111, 127, 168, 215. 234, 242, 262, 287; ≃ ieromonah la m-rea Nucet, vinde vie 34.

Tudor, fiul: lui Fîrtat vornic din Drăgăşani, întărit cu satele Prundul şi Călinetu 244; ≃ lui Moş, întărit în Plăseni 291.

— **Toader** grămătic, scrie act domnesc 264.

Tudor, închină partea lui din Trestenic lui Dragul clucer 140.

Tudor, înfrăţit pe ocină la Bădeni 281.

— **Toader,** în pricină pentru ocină la Ruşeţu 285.

Toader, întărit la Hirişeşti 278.

Tudor (Teodor, Thudor) logofăt ‹din Drăgoeşti›, tatăl lui Radul log. şi Pîrvul mare post., stăpîn în Voinigeşti 188; cotropeşte satul Rogova 87; fără drepturi în Izvorul Călugăresc 266; ucis pentru hiclenie faţă de Radu Paisie 188, 216;
în sfatul domnesc, fost mare log. 1.

Tudor (Theodor) logofăt, ‹din Orboeşti›, frate cu Dragomir mare spătar, stăpîn 145;
în sfatul domnesc: 171, 173, 178, 179, 199, 243; vistier 145.

Tudor (Theodor), scriu acte domneşti 4, 12, 92; v. şi **Tudor grămătic.**

— **Theodor,** văr primar cu Muja comis, dăruieşte pomet la Bujorani 143.

Tudor, vinde parte la Veţel 169.

Tudor vistier v. **Tudor** log. din Orboeşti.

Tudora, fiica: lui Leica, dă ocina din Berislăveşti 86; ≃ lui Vladul, înfrăţită pe parte la Studina lui Sturza 125.

Tudora, sora lui Cortofleş, vinde satul Cepari 24.

Tudoran logofăt, scrie act domnesc 1, 19.

Tudoran, ţigan 107.

Tudoran Argişeanul, îşi vinde partea din Muşcel 76.

Tudorel logofăt, scrie act domnesc 156.

Tudorel logofăt, scrie act domnesc 156.

***Tudorevţi,** sat ‹probabil j. Gorj›, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.

Tufeşti, sat ‹j. Brăila› 60.

Tupşa, sat ‹azi Cărbuneşti Sat, ~ Tg. Cărbuneşti› întărit m-rii Bistriţa 130.

***Turbureşti** pe Cîlnău, sat ‹lg. Fundeni, j. Buzău; azi Batogu›, parte întărită lui Baico ş.a. 38, 61.

Turceanul, în pricină pentru Gura Jilţului, Trestioara ş.a. 56.

Turciu, vecin din Pleşoi, în pricină 67.

Turnul lui Sava, m-re v. **Athos.**

Turnul Nicopolului, cetate ‹Tr. Măgurele›, vistieria Ţării Romîneşti dusă la ~ 133.

Tutana, m-re ‹j. Argeş› 1, schimbă părţi din Miceştii de Sus pentru părţi din Albota şi Huhurez 154.

Ţ

Ţalapi din Bălaci, diac mic, scrie act domnesc 49; ≃ din Bîrleşti, din Izvor, diac, scrie acte domneşti 52, 157, 178, 207.

Ţalapi logofăt, înfrăţeşte pe Tatul log. pe seliştea Strîmbele, Băileşti ş.a. 1; ispravnic în sfatul domnesc 200, 241.

Ţara Românească, sate de la întemeierea ei 229, 232; în titulatura domnului: passim.

Ţara Turcească, fuga unui boier hiclean în ~ 87.
***Ţerovet,** sat ⟨lg. Brezniţa, j. Mehedinţi⟩, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.
Ţeţea, ţigan 144.
Ţigăncele, baltă la Nedeia ⟨j. Dolj⟩, dăruită lui Detco mare armaş 121.
Ţigănescul v. **Dadul Ţigănescul.**
Ţigăneşti, sat ⟨Ursoaia, j. Buzău⟩ întărit lui Frăţilă şi Vlaicul vist. după pricină 178, 263.
Ţigănuşa, dăruieşte m-rii Glavacioc parte la Neagra 177.
Ţigărţuiul, baltă la Nedeia ⟨j. Dolj⟩ dăruită lui Detco mare armaş 121.
Ţiia, ţigan 144.
Ţilea, întărit la Buneşti 76.
Ţintea mare armaş, stăpîn în Rîhov, Cozleci ş.a., danie Episcopiei Buzăului 211; în sfatul domnesc, ispravnic 172.

U

Uda, sat ⟨~ — Clocociov, j. Teleorman⟩, întărit m-rii Cutlumus 214.
Udrea comis, tatăl lui Barbul mare comis (menţ.) 41, 82.
Udrea mare logofăt (?) în sfatul domnesc 172.
Udrea, ţigan 144.
Udrişte v. şi **Neaga a lui ~** .
Udrişte, fiul lui Mihnea vist., întărit la Futeşti 152.
Udrişte mare vistier, vlastelin, nepotul lui Drăghici fost mare vornic, întărit cu sate şi ţigani 65; dăruit de Radu Paisie pentru slujbă dreaptă şi credincioasă în Căpăţîneni, Hrastu şi Craiova 159; întărit cu vinăriciul domnesc şi perperul din satele Mărgineni şi Filipeşti 100; înfrăţit cu Sara călugăriţa şi sora ei, Ana 66.
în sfatul domnesc 1, 5, 10—15, 17—24, 26, 27, 29—33, 35—46, 48—52, 54, 56—62, 64—65, 69—73, 75—77, 79—82, 84, 85, 87, 91—108, 110, 113—147, 149—158, 160—165, 167—170.
Ueşti (Uieşti), sat ⟨j. Vlaşca; azi j. Ilfov⟩, întărit doamnelor Despina şi Ruxandra 219.
Uliţa, sat ⟨azi în or. Rîmnicu Vîlcea⟩ al m-rii Cozia 71; părţi întărite lui Stoica mare pah. ş.a. 99.
Umbrerelul, top la Grabicina 129.
Unghea Ursului, top. la Preoteşti 91.
Ungheni, sat ⟨j. Argeş⟩, în pricină pentru Deag 59.
Ungrovlahia (Ţara Românească), în titulatura domnului passim.
Ungurei, sat ⟨Unguriu, j. Buzău⟩, părţi întărite lui Radu ş.a. 270.
Ungurei, sat ⟨probabil lg. Corneşti; azi în or. Tg. Jiu⟩ parte întărită slugilor domneşti Drăgoi ş.a. 20.
Ungurul v. **Hanăş Ungurul.**
Urdea v. **Dijma lui Urdea.**
Urecheşti, sat ⟨j. Rm. Sărat; azi j. Vrancea⟩, părţi întărite lui Mitiutelul 93.
⟨Urîţi⟩ (Poiana Urîţii), sat ⟨Negoi, j. Dolj⟩, parte întărită jupanului Radu vist. 69.
***Urseni,** sat ⟨probabil lg. Cîrligei, j. Gorj⟩, parte întărită lui Coman şi Dragotă 124.
Ursoane, pîrîu la Plopul 254.
Ursu, Ursa, Urs:
Ursu, cumpără parte de moşie în Ruseneşti 29.
— **Urs,** fiul lui Vlaicu din Nucet, în pricină, pentru Stoiceani 168.
Ursu, întărit la Crîngeni 255.
— **Ursa,** ţigan 110.
Utma, în pricină pentru parte la Plăviceni 147.
Utmeş, vinde parte la Pietrari 18.

V

Vaca, plai ce se zice muntele ≃ ⟨j. Dîmboviţa⟩ întărit lui Stan şi Nan, după pricină 131.
Vadul Bujoarăi, moşie la Nucşoara 204.
Vadul Nicopolei, vad ⟨probabil mnc. Turnu Măgurele⟩, act domnesc scris în ~ 160.
Vadul Vidinului v. **Calafat.**
***Vaideeşti,** sat ⟨lg. Ioneşti, j. Vlasca; azi j. Dîmboviţa⟩, parte întărită nepoţilor lui lui Baboşin A.
Valea, m-re de călugăriţe, întărire de ţigani 28.
Valea Călugărilor, sat ⟨Valea Călugărească, j. Săcuieni; azi j. Prahova⟩, parte cu vie, vinărici domnesc şi perper întărite m-rii Snagov 26.
Valea Cîinelui, pîrîu la Plopul 254.
Valea Cruşovului v. **Cruşovul.**
Valea cu Pietrile, top. la Brătianii de Sus 171.
Valea Dracului, top, la Clocotici 163.
Valea Largă, sat ⟨Măneci-Ungureni, j. Prahova⟩, ocină întărită lui Miclea ş.a. 248.
Valea lui Andreiaş, top. la Lieşti 238.
Valea Humii, top. la Cucuteni 294.
Valea Sasului, top. la Groşi 48.
Valea Seacă, top. la Preoteşti 91.
Valea Slavnei, top. la Bodeşti 18.
Valea Rea, pîrîu ⟨j. Buzău⟩, hotar de sat 280.
Valea Tiselor, top. la Cucuteni 294.
Valea Turcilor, top. la Nămăeşti 237.
Valea Ursului, top. la Pietrari 18.
Varlaam, arhiepiscop la ⟨m-rea⟩ Sf. Ecaterina de la Sinai 89.
Varlaam, egumen, cumpără în Cucuteni (menţ. ulterioară) 294.

Varlam mitropolit al Ţării Românoşti 27, 51; judecă pricină între m-ri 49;
în sfatul domnesc 10;
martor 34.
Varlam, munte, în hotar cu ocina Zărnească ‹Goideşti, j. Buzău› 58.
***Varovnicele,** sate ‹lg. Schela Cladovei; azi în Drobeta-Turnu Severin› întărite m-rii Tismana 232.
Vasilie monah, tatăl lui Jitian stolnic, dăruieşte m-rii Govora ocină la Frăsinetul de Cîmpie 39, 41.
Văcăreşti, sat, vie întărită lui Săbian 17.
Vădastra (~ Mare), sat ‹j. Romanaţi; azi j. Olt› întărit m-rii Bistriţa 180, 227.
Vădăstriţa v. **Vodastriţa.**
Vădenii de Sus, sat ‹azi în mnc. Tg. Jiu› parte întărită Neacşei 98.
Văile lui Mănăilă, top. la Nuçşoara 204.
Vărateci, sat ‹j. Vîlcea›, livezi la ~ cumpărate de Fetea 48.
***Văselaţi,** sat ‹probabil lg. Däneşti, j. Gorj› partea Măcreştilor întărită lui Stanciul şi lui Bădilă 30.
Văsiiu, partea lui în Strîmba şi Lovu 161, 283.
Vede v. **Muchea Vedelor.**
Ventilă voievod v. **Vlad Vintilă.**
Vera, top. la Fata 262.
Verbiţa v. **Vîrbiţa.**
Verneşti, sat ‹j. Argeş› parte întărită jupaniţei Marga ş.a. 24.
Verneşti, sat ‹j. Buzău›, vii în dealul ~ ale Episcopiei Buzăului 122.
Verzea vătaf, martor 184.
Veţel, sat ‹j. Vîlcea›, parte întărită lui Radul log. 169.
Vidin vamă v. **Calafat.**
Vieroş (Viräş), sat ‹Făgetu, j. Pădureţ; azi j. Argeş›, întărit lui Borcea mare şătrar ş.a. 109.
Vigul, ţigan 24.
Viia, top. la Lieşti 247.
Viişoara, sat ‹probabil j. Teleorman›, întărit jumătate lui Drăghici spătar 65.
Viişoara, sat (?), ocină întărită lui Miclea ş.a. 248.
Vilaia, fiica Buicăi, întărită la Tomeni şi Svinteşti 247.
— **Vilae,** jupaniţă ‹din Stăneşti›, vinde ţigani 144.
Vintilă comis ‹din Mărgineni›, văr cu Drăghici spătar şi Udrişte vist., întărit cu sate şi ţigani 65.
Vintilă, fratele lui Nan, întărit la Popeşti 170.
Vintilă log. v. **Vintilă Florescu.**
Vintilă, vinde loc de vie la Popeşti 19.
Vintilă voievod v. **Vlad Vintilă.**
Vintilă vornic mare ‹din Cornăţeni›, fiul lui Radu ‹Vintilescu› log., ctitor la Tismana 199;
în sfatul domnesc 1, 5, 10—15, 17—24, 26, 27, 29—31, 170, 171, 173—177, 179—183, 186—189, 191—195, 197—204 206, 207, 209, 210, 212—216; fost mare vornic 32, 33, 36—46, 49—52, 54, 56, 59—62, 64—66, 71, 73, 75—77, 107, 219—223, 226, 227, 230—238; ispravnic 65, 174—176, 214, 219, 246.
Vintilă ‹Florescu› logofăt, dăruieşte m-rii Tismana părţi în Ohaba (menţ.) 199.
Virovie v. **Jirov.**
Vişa din Bădeni, înfrăţeşte pe Gulea şi Teodor 281.
Vişa, jupaniţă, înfrăţită pe satul Grădiştea de la Cîmpulung 37.
Vişa, sora lui Tatul, urmaşă la moşia din Hoviza 40.
Vişa, stăpînă în Nişcovenii de la Nişcov şi Nişcovenii de la Cîlnău 33.
Vişa, vinde ogor în Crivina Broştenilor 231.
Vişan logofăt, cotropeşte ocină la Coteniţa 272.
Vişan logofăt, ispravnic în sfat 15.
Vişeneasa, soţia lui Vişan logofăt, în pricină pentru Coteniţa 272.
Vişina, sat ‹j. Romanaţi; azi j. Olt› 296; întărit m-rii Bistriţa 180.
Vişul grămătic, piseţ, scrie act domnesc 191, 220, 221.
Vitan, tatăl lui Drăgoi, Oprea şi Neaga, aşează pe copiii lui pe ocina din Buneşti 264.
Vitan, ţigan 110.
Vitian, ţigan 144.
Viţicheşti, sat ‹j. Pădureţ; azi în or. Topoloveni›, parte întărită lui Radu post. 12.
Vîlcan, fratele lui Radul, vinde părţi la Cepari 24.
Vîlcan, întărit cu ocină în Cruşov 296.
Vîlcan, partea lui în Popeşti 130.
Vîlcan, vinde parte la Spinu din Lovişte 226.
Vîlcea, judeţ, găletăritul din orz şi grîu în ~ 71; căşăritul în ~ 180.
Vîlcea, Vîlceanu mare log. v. **Radu Vîlceanul.**
Vîlceaua Podului, top. la Groşi 48.
Vîlceaua Seliştei, top. la Pădureţi 139.
Vîlcul din Pogoneşti, diac, scrie act domnesc 192.
Vîlcul, fiul lui Iuga, întărit la Clocotici 123.
Vîlcul logofăt, slugă domnească, se înfrăţeşte pe ocina de la Buneşti 193.
Vîlsan, fiul lui Neagoe din Padeş, vinde părţi la Peştera 236.
Vîlxan, soţul Neacşei, cumpără părţi în Sîmbotin 98.
Vîltur, stăpîn la Bogdăneşti (menţ.) 179.
Vîrbiţa, sat ‹Verbiţa, j. Dolj›, întărit m-rii Tismana 232.
***Vîrful lui Vlad,** sat ‹lg. Brezniţa, j. Mehedinţi›, întărit m-rii Tismana 222.
Vîrjoghe mare portar în sfatul domnesc 277; ispravnic 268, 291—294.
***Vîrleţi,** sat ‹probabil Axintele, j. Ialomiţa; azi j. Ilfov›, întărit lui Drăghici mare spătar 65.
Vîrtejul pe Dunăre „la Iuţeli" ‹Porţile de Fier›, trecătoare, pescării la ~ întărite m-rii Tismana 232.

Vîrtoape, top. la Hareş 172.
Vîrtopul Mecichei, munte la Brătianii de Sus, întărit lui Voico ş.a. 171.
Vlad, Vladul:
Vlad ban din Maxim, în pricină pentru satul Aninoasa 51; probabil acelaşi: Vladul ban, ispravnic de jurători (menţ.) 75.
— **Vladul** comis, fiul lui Tudor log. ⟨din Drăgoeşti⟩, familie, întărit la Voinigeşti 188; hiclean faţă de Radu Paisie, pierde ocină 87.
Vlad, cumpără ocină la Gîrbovi 33.
Vlad din Miceşti, jurătorii lui ~ 268.
— **Vladul** din Sîrbi, întărit cu parte în Zlătărei 213, 256, 257; v. şi ≃ , fiul lui Danciu.
— **Vladul,** fiii lui întăriţi la Dălbăneşti 91,
— **Vladul** (Vlaicu eroare), fiul lui Danciu familie, întărit la Zlătărei 243, v. şi ≃ din Sîrbi.
Vlad, fiul lui; Iuba, întărit la Sibiceu 146; ≃ lui Mihnea visitierul, întărit la Futeşti 152; ≃ lui Oncea, vinde parte în Tigveni 24, 114;   lui Şuica v. **Vladul** portar; ≃ lui Tudor log., v. **Vladul** comis.
— **Vladul** (Vlad), fratele: lui Lumotă, întărit la Cuca 185; ≃ lui Mihnea vist., vinde la Futeşti, Stăneşti şi muntele Florei, 95, 103, 152, 235, în pricină pentru Ţigăneşti 178; ≃ lui Oprea, vinde parte la Pietrari 18.
Vlad (Vladul) grămătic, scrie acte domneşti 40, 125, 130, 139, 243.
Vlad, închină partea lui din Trestenic 140.
— **Vladul,** în descriere de hotar la Tătarul 65.
Vladu, în pricină pentru parte la Plăviceni 147.
— **Vladul,** în sfatul domnesc 264;
Vlad (Vladul), întăriţi: la Buneşti 76; ≃ la Gura Jilţului ş.a. 56; ≃ la Ludeştii Păsăreanului 78; ≃ cu parte la Studina lui Sturza 125.
Vlad (Vladul) nepotul: lui Stănislav, întărit în Cucuteni 294; ≃ lui Tatul vornic întărit în Purcăreni 80, 81.
— **Vladul,** partea lor: la Sibiceu 146; la Strîmba v. ≃ , tatăl lui Mareş şi ≃ unchiul lui Mareş; ≃ , la Trestenic 140.
Vlad (Vladul) portar, fiul lui Şuica vornic, întărit, în Morăşti, Voiceşti, Cacaleţi ş.a. 155, 290.
Vladul, stăpîni: la Cîrlomăneşti 113; la Nişcovenii de la Nişcov şi de la Cîlnău 33.
Vlad (Vladul), tatăl: lui Berivoe, stăpîn în Comarnic 65; ≃ lui Dragomir, stăpîn la Pădureţi 267; ≃ lui Mareş ş.a. întărit la Strîmba şi Lovu 283; ≃ lui Radu, Stoica, Tezlui şi Tudora, aşează pe fiii lui pe ocina din Studina lui Sturza 125.
— **Vladul,** unchiul lui Nan şi Mareş, partea lui în Strîmba 161.
— **Vladul** vînd: jumătate din satul Clocotici 24; ≃ parte la Măteşti 102.
Vlad voievod v. **Vlad Vintilă.**
Vlad voievod cel Bătrîn v. **Vlad Dracul.**
Vlad voievod cel Tînăr v. **Vlad Înecatul.**
Vlad voievod, fiul lui Radu Paisie în pomelnice 74, 89.
Vlad voievod, tatăl lui Radu Paisie, ⟨eroare⟩ v. **Radu cel Mare.**
Vlad vornic, stăpîn la Ruşi (menţ.) 24.
Vladul al lui Ilea grămătic, piseţ, scrie acte domneşti 193, 242; probabil acelaşi: ≃ scrie act domnesc 189.
Vlad Călugărul (~ cel Bătrîn), domn al Ţării Româneşti ⟨1482—1495⟩, bunicul lui Radu Paisie; în zilele lui 24, 30, 53, 69, 85, 105, 117, 176, 180, 227, 243, 255, 383; stăpîn 24, 100, 287; face danii 24, 179, 285;
  cărţi de la ~ 15, 46, 84, 87, 147, 167, 175, 222, 283, 287, 296.
Vladul cel Gros, vinde satul Vădastra 180, 227.
Vlad cel Tînăr v. **Vlăduţă** voievod.
Vlad Dracul (Vlad, ~ cel Bătrîn, Drăculea), domn al Ţării Româneşti ⟨1436—1442, 1443—1446⟩ 20; danie la m-rea Snagov 26;
  carte de la ~ 199.
Vlad Înecatul (~ cel Tînăr, Vlăduţ), domn al Ţării Româneşti ⟨1530—1532⟩ 11; 65, 276; fiul doamnei Anca 31; danie 42;
  cărţi de la ~ 39, 46, 63 (?), 67, 103, 147.
Vlad Ţepeş, domn al Ţării Româneşti ⟨1456—1462⟩ 290.
Vlad Vintilă (Vintilă) domn al Ţării Româneşti, ⟨1532—1535⟩ 44, 178, 226, 262, 263, 290; stăpîn 61, 171;
  cărţi de la ~ 39, 46, 67, 103, 125, 199.
Vladislav I ⟨Vlaicu vodă⟩, domn al Ţării Româneşti ⟨1364—1377⟩, carte de la ~ 222.
Vladislav II, domn al ţării Româneşti ⟨1446—1456⟩
  carte de la 266.
Vlaicu ⟨eroare⟩ v. **Vlad,** fiul lui Danciu.
Vlaicu armaş mare în sfatul domnesc 197; ispravnic în sfatul domnesc 186; hotarnic domnesc 189.
Vlaicul clucer v. **Vlaicul** mare logofăt.
Vlaicul din Nucet, familie, vinde satul Stoiceani (menţ) 168.
Vlaicul, fiul: lui Lumotă,, familie, întărit în Albota, Huhurezi şi Tîrseni 154; ≃ lui Mihnea pîrcălab, nepotul lui Vlaicul mare log., întărit cu părţi la Ageşti 210.
Vlaicul, fratele: lui Bratul v. ≃ vistier; ≃ lui Coman, întărit la Bceni 239.
Vlaicul mare logofăt ⟨din Piscani⟩, frate cu Mihnea pîrcălab şi Badea sulger 167, 210, 216; stăpîn în Ageşti, Cetaţeni şi în Deagu 59, 210, 276; în pricină pentru

venitul bălţii Mamina 36; cotropeşte la Vieroş, Mărăcineni şi Goleşti 109, 216; cotropeşte mori ale m-rii Bistriţa 167;
în sfatul domnesc: mare log. 1, 5, 10, 12—15, 17—24, 26, 27, 29—33, 35—46, 48—52, 54, 56—58, 60—62, 64—66, 69—73, 75—77, 79—82, 84—87, 91—96; fost mare log. 98, 100; ispravnic 13, 18, 23—26, 31, 32, 39, 41, 43, 44, 49, 50, 51, 54, 57, 62, 72, 76, 79, 80, 82, 86, 90, 96;
ispravnic de poruncă domnească 3, 9, 16, 28, 47, 55, 63, 68.
clucer, hotarnic domnesc 111.
⟨eroare:⟩ Radul logofăt 109.
Vlaicul paharnic ⟨din Coteşti⟩, fiul lui Stanciul, familie, întărit cu ocină în Ştefăneşti 274.
Vlaicul pîrcălab ⟨din Izvorani⟩, înfrăţit pe satul Grădiştea de la Cîmpulung 37;
în sfatul domnesc, pîrcălab 51, 173, 175—177, 180; ispravnic 1.
Vlaicul, ţiganul 65, 107.
Vlaicul, vinde parte în Tigveni 114.
Vlaicul vistier ⟨din Rumceni⟩, familie, întărit în Ţigăneşti 178, 263; stăpîn de ţigani 42.
Vlaicu vodă v. **Vladislav Vlaicu.**
Vlaicu Urgie, în pricină pentru parte la Greci 151.
Vlasie, feciorii lui vînd locuri la Groşi 48.
Vlasie, nepotul lui Neagoe, întărit cu ocină în Băiaşi 295.
Vlădeanu v. **Stepan Vlădeanu.**
Vlădăşelul, vale la Sălcuţa 94.
Vlădeni, sat ⟨probabil j. Dîmboviţa⟩ 32.
Vlădeni, sat ⟨probabil Vlădaia, j. Mehedinţi⟩ întărit jumătate lui Detco mare armaş 144.
Vlădeşti, sat ⟨j. Vîlcea⟩ (menţ ulterioară) 141.
Vlădila, sat ⟨j. Olt⟩, în hotar 39, 41.
Vlăduleţ, tatăl lui Radul, întărit cu părţi în Groşi 48; v. şi **Radul Vlăduleţii.**
Vlăduţ voievod v. **Vlad Înecatul.**
Vlăduţă voievod ⟨Vlad cel Tînăr, 1510—1512⟩ dăruieşte satul Dîlga lui Ghiura log. 192.
Vlăican, boier, întărit cu parte la Plăviceni 147.
Vlăsea, partea lui în Bogdăneşti 149.
Vodiţa Mare, pîrîu ⟨j. Mehedinţi⟩ 222, 232.
Vodiţa Mare, sat (?) ⟨lg. Bahna, j. Mehedinţi⟩, întărit m-rii Tismana 222, 232.
Voica, fiica: lui Arbune turcul, vinde ocină în Văcăreşti 17; ≃ lui Danciul, întărită în Iaşi 240; ≃ lui Dumitru, întărită la Prislop şi Pereni 157; ≃ lui Nanul, înfrăţită de el pe părţi la Strîmba şi Olov 13.
Voica, înfrăţită pe ocină în Clocotici 123.
Voica, întărită la Dăneşti 92.
Voica jupaniţă, întărită cu ocină cumpărată de la Oancea şi Radul, după pricină 250.
Voica, vinde parte la Stejarul 253.
***Voiceşti,** sat ⟨lg. Văleni, j. Argeş⟩, parte întărită jupaniţei Marga ş.a. 24; întărit lui Albul din Cepari ş.a., urmaşii lui Şuica vornic 290.
Voicilă, bunicul lui Dragomir cumpără parte la Chiojd 271.
Voicilă, fiul lui Iuga, întărit în Clocotici 123.
Voicilă, întăriţi: la Chiojd 271; ≃ la Măniaci 209.
Voicilă, vinde parte la Stoeneşti 78.
Voico, cumpără parte în Goleşti 252.
Voico, (Voicu) fiii lor vînd ocine: în Cruşov 296; ≃ în Groşi (menţ.) 48.
Voico (Voicu), fiul: Stancăi, cumpără parte în Iaşi 240; ≃ vitreg al lui Stănimir, înfrăţit în Plăseni 291.
Voico, grămătic, scrie act domnesc 5, 42.
Voico, înfrăţit pe ocină la Alexeni 186.
Voico, întăriţi: la Brătianii de Sus şi Groşi 171; ≃ la Buneşti 76; ≃ la Coteniţa 272.
Voico mare paharnic, în sfatul domnesc 248, 250—252, 254—258, 260—262, 264; fost mare paharnic 283.
—**Voicu,** partea lui la Crîngeni 255.
Voico stăpîn la Trestia şi Posobeşti 129.
Voico, tatăl: lui Săbian, cumpără vatră de casă şi grădină în Mihăeşti (menţ.) 17: ≃ lui Voico, Oprea, Roman şi Şerb, fiii lui în pricină pentru Prislop şi Pereni (menţ.) 157.
Voico, ţigan 107.
Voico, vînd parte: în Buneşti 76; ≃ în Tigveni 24.
Voico vistier, hiclean faţă de Mircea Ciobanul, pierde moşie la Mihăeşti 275.
Voico Misescul, vinde la Clocotici 123, 163.
Voiculeţ, întărit la Buneşti 76.
Voinea, cumpără ocină la Gîrbovi 33.
Voinea, în pricină pentru parte la Crîngeni 255.
***Voinigeşti,** sat ⟨lg. Feţeni, j. Vîlcea⟩, parte întărită lui Radu mare log. ⟨Drăgoescu⟩ şi fraţilor lui 188.
Voisilă, dă satul Izvorul Călugăresc lui Radu Vîlceanu mare log. 266.
Volijina, pîrîu (?) la Cuca 185.
Vrabeţi, sat ⟨Brabeţi; azi în or. Motru⟩, întărit lui Trunchea ş.a. 231.
Vrăneşti, sat ⟨j. Muşcel şi Pădureţi; azi j. Argeş⟩ parte întărită jupînesii Caplea 110.
Vuia grămătic, frate cu Luca, întărit în Popeşti cu ogoare şi vad de moară 19.
Vulpeni, sat ⟨j. Romanaţi; azi j. Olt⟩, mori în ~ întărite m-rii Bistriţa 180.

Z

Zaharia, fratele lui Iovan, întărit la Cruici 13.
Zaharia Nenovici, dascăl de limba slovenească, traduce act (sec. XIX) 29.

***Zavlăşani,** sat ⟨probabil j. Gorj⟩, părţi întărite lui Cuciulat spătar 236.
Zăbavă, ţigan 65.
Zăblău v. **Badea Zemlău.**
Zăboga, ţigan 65.
Zăgan, ţigan 24.
Zăm v. **Radul Zăm.**
Zănoaga, munte ⟨j. Vîlcea⟩ vîndut de Stoica Balotă lui Maniu 97.
Zărneasca, moşie ⟨Goideşti, j. Buzău⟩ întărită slugilor domneşti Stănilă, Steful ş.a. 58.
Zăuleasca, moşie la Plăseni 291.
***Zăvoaicle,** sat ⟨lg. Ruşeţu, j. Buzău⟩ întărit lui Drăghici spătar 65.
Zbuciumatul, munte la Brătianii de Sus întărit lui Voico ş.a. 171.
Zemlău v. **Badea Zemlău.**
Zgarone v. **Manea Zgarone.**
Zgădeşti, sat (?) întărit lui Dan pah. ş.a. 46.
Zîrnă din Tufeşti, în pricină pentru ocină 60.
Zîrnă, fiul Stancăi, frate cu Stanciul ş.a. moşteneşte în Sibiceu 273.
Zlătarei (Zlătari) sat ⟨j. Vîlcea⟩, părţi întărite fiilor lui Danciul ş.a. 213, 243, 256, 257.
Zoreşti v. **Soreşti.**

X

⟨Xenofon⟩ (Ehsinoh), m-re v. **Athos.**

INDICE DE MATERII

A

acte,
domneşti: hrisoave 4, 7, 8, 36, 71, 74, 89, 119, 144, 207, 232; cărţi porunci passim; răvaşe de jurători 268, 269; cărţi vechi, fără menţionarea domnului passim; cu menţionarea lui, de la: Vladislav (Vlaicu) 222; Negru Vodă cel Bătrîn 278; Mircea cel Bătrîn 87, 199, 229, 232; Dan al II-lea 139, 142, 229; Vlad Dracul 199; Radu cel Frumos 200; Basarab Laiotă 172; Vlad Călugărul 46, 84, 87, 147, 167, 174, 175, 182, 222, 287; Radu cel Mare 46, 62, 84, 147, 167, 168, 207, 222, 278, 287; Neagoe Basarab 46, 168, 174, 201, 204, 254, 285; Radu de la Afumaţi 136; Moise vodă 46, 67, 254; Vlad Înecatul 39, 41, 46, 67, 103, 147; Vlad Vintilă 39, 41, 46, 67, 103, 125, 199; Radu Paisie 199.
ale marelui ban 184, 205, 292; al marelui logofăt 225; zapise 34, 88, 90; furate 92; sparte în divan 97; arse 283; mincinoase 146, 209.

⟨adunare de stări⟩ 150.

arătură, făcută cu sila 53.

argint, aspri de ~ 265, 280; florinţi de ~ 161; obiecte de ~ 20, 35, 36, 110; ~ dat la înfrăţire 270.

arhiepiscop 27.

arhierei, iau parte la adunarea de stări 150.

arhimandrit 294.

arii 18, 48, 203.

armaşi, stăpîni 206; execută pentru pagubă 206; mari ~ stăpîni 87, 101, 106, 121, 144, 156, 211, 275; ctitor 180; hotarnic 189; ispravnici în sfat 104, 111, 157, 162, 172, 295.

aspri 25, 112; în preţuri 2, 12—15, 17—19, 21, 23, 24, 29, 31, 34, 36, 43, 44, 48, 60, 62, 64—66, 69, 71, 76, 78, 86, 90, 94, 95, 97, 98, 102, 106, 116—119, 124, 129, 130, 137, 141, 144, 147—149, 151, 152, 154, 158, 160—162, 168, 173, 180, 181, 187, 194, 197, 210, 213, 220, 227, 231, 232, 235, 237, 238, 245, 249, 250, 252—254, 256—258, 262, 272, 274, 278, 280, 284, 287, 289, 291—293, 296, 297; în obroace 6—8; în danie 25; dăruiţi la înfrăţire 230, 265, 280, 283; în dări şi gloabe 13, 73, 262, 283; luaţi pe seama domnească 171; la răscumpărare de ocină 114; în împrumuturi 144, 156; în datorii 107, 205; în despăgubire 206; lepădaţi cu sila 178, 244, 263, 272, 284, 291; întorşi 33, 111, 117, 163, 294; plătiţi turcilor 87; ~ de argint 265, 280.

aşezare v. **închinare, înfrăţire.**

aur, în podoabe 110; dat la înfrăţire 270.

averi, passim; pierdute pentru hiclenie 94, 194, 238; v. şi **hiclenie.**

B

bani ⟨dregători⟩:
mari ~ ai Craiovei stăpîni 22; dau cărţi 88, 184, 205, 292; ctitori 180; iau ocine, vite şi bani pentru pagube 94, 206; răsplătesc pentru slujbă credincioasă 29, ispravnici: de poruncă domnească 208; de jurămînt 75; ~ mici, opriţi să tulbure privilegiaţi 3; martori 184; în sfat passim. v. **Crăciun, Drăghici, Stan, Şerban, Teodosie;** v. şi **ispravnici.**

bani ⟨monede⟩ 4, 36, 294; v. şi **aspri, florini, groşi, taleri, ughi.**

bălţi 25, 36, 69, 121, 293, 296.

băneasă, ctitoră 180.

bănişor, tălmăceşte act (menţ. ulterioară) 265.

bătaie, în divan 67, 226.

berbeci, ca preţ în natură 297.

bir 44, 161, 283; pe ocină 262; ocină vîndută pentru plata ~ 130; scoateri de la ~ 12, 57, 280, 283.

biserică, în descriere de hotar 278.

bob, în toponimie 238.

boi, în preţuri 29, 252, 293; ca preţ în natură 144, 180, 187, 255, 278; luaţi abuziv 88; luaţi de la jurători 185.

boieri, stăpîni passim; hicleni 194, 238; iau parte la adunarea de stări 150.

bolovani de sare, în mertic 72; la vamă 224.

branişti 9, 39, 41, 65, 91.

brînză 25, 280.

brîu de argint 20.

brucheş, coţi de ~ , în preţ 274.

burdufe de brînză 25, 280.

butar 292.

butoaie de vin 35, 224.

C

cai 65; fel și calitate (buni, românești, turcești) 36, 59, 100 , 144, 179, 180, 227, 265, 293; în prețuri în bani 20, 24, 94, 100, 129, 148, 155, 150, 173, 235, 274, 293; ca preț în natură 71, 78, 129, 144, 180, 187, 227, 278; în danii 36, 59, 265; in gloabe 12; furați 35; omorîți 179; darea calului 12, 13, 18, 19, 23, 29, 33, 35, 44, 58, 76, 95, 129, 137, 140, 143, 154, 160, 163, 173, 186, 187, 193, 197, 230, 235, 264, 294; ~ de olac 3.
car 224.
case 12, 17, 25, 35, 72, 82; loc de ~ 252.
cavat, în preț 262.
călugări, în pricini passim; martori 90; fac danie 108.
călugărițe 25, 72; stăpîne 66, 110, 260; face danie 27.
cămăși 35.
căpitan (menț. ulterioară) 265.
căruțe 133.
cășărit 180.
ceară 25.
cetate de scaun v. **București, Tîrgoviște.**
cete 66; a unui boier 290; de moșneni 64, 76, 117, 144, 162, 226, 234, 239, 242, 248, 271, 279, A.
cheltuieli 262, 294.
cioară, în onomastică 173.
cîmpuri, passim; ~ de sus, ~ de jos 131, 296.
cînepiște 129.
cluceri, 261; mari, cotropesc ocină 276; stăpîni 62, 75, 116, 126, 140; ctitori și donatori 57, 184; hotarnic 111; v. și **ispravnici.**
colterie, dulamă de ~ 12.
cojoc, în preț 280.
comiși, stăpini 99, 144, 188, 274; martori 184, 294; ispravnic în sfat 19; în sfat passim; v. **Badea Zemlău, Barbu, fiul lui Udrea, Diicul, Gherghe** ⟨**din Pietroșani**⟩, **Radul, Staico** ⟨**Șintescu**⟩, **Tatul.**
copii din flori 103, 157.
cotropiri de: sate 87, 276, 284; de ocine 68, 80, 92, 109, 171, 189, 198, 199, 216, 272, 287, A.
coți ⟨măsură⟩ 274.
covor 12.
crap 25.
cruce, în preț 48.
cupe de argint 20.
curături 64, 137, 237, 272.

D

danii (miluiri, închinări): domnești către biserică 36, 51, 115, 274; domnești către boieri 1; boierești către biserică 27, 36, 47, 57, 71, 108, 118, 119, 126; ale unor călugări către mănăstiri 34, 39, 41; ale unor moșneni către biserică 45, 50; vînzări deghizate 140, 262; cu clauze 39, 41, 183.
dascăli slovenești, în menț. tirzii 29, 101, 104, 219, 243, 277.
dat din porci 266.
datări: de la facerea lumii, de la Adam passim; cu indiction 82; cu sărbători religioase 26, 192, 269.
datorii de bani 107, 219.
dăjdii 3.
dări v. **bir, cai, găleți, perper, vinărici.**
delnițe 129, 295.
diacon 232.
dieci, scriu acte domnești 38, 49, 52, 59, 60, 65, 72, 75, 82, 135, 164, 176, 177, 192, 237, 281, A v. și **grămătici, logofeți, piseți.**
doamnă a țării, face danie 107.
domnul țării, passim;
dregători, passim; iau parte la adunarea de stări 150.
duhovnic, martor 34.
dulămi 12, 230.
dușegubine 3, 106, 134, 144, 161, 282, 288, 297.

E

eclesiarh 34.
egumeni, cu numele și mănăstirea 8, 10, 28, 34, 36, 39, 41, 49, 62, 68, 71, 84, 90, 111, 114, 127, 164, 167, 168, 175, 179, 180, 194—196, 199, 207, 208, 222, 229, 232, 234, 238, 242, 260, 262, 287, 292, 294; iau parte la adunarea de stări 150; martori 90; cu drept de judecată 3.
episcopi 83; martor 90; iau parte la adunarea stărilor 150.
episcopii, stăpîne de moșii 153, 246; cu scutiri 122; întinderea eparhiei 150.

F

fag, în descriere de hotare 171.
faur 280.
fălci de ocină, în prețuri 18, 24; ~ de vie 256.
fătăciune, loc de ~ 129, 252.
fiare, semne de hotar 58; v. și **înfierături.**
fîn 25, 53.
florini (florinți) ungurești 30; de argint 161; în prețuri 30, 71, 161, 165, 199, 236, 240, 253, 260.
foamete 102, 113, 129, 152, 173, 181, 280.
frîu 35.
funii de ocină 117, 160, 173, 189, 289, 296,
furt de cai 35.

G

gaiță, în onomastică 40.
garduri 129, 230.
găletari, oprelişti 71.
găletărit 71, 266.
găleți de grîu, în scutiri 25; în mertic 72; în preț 280.
gîrle 174.
gloabe 3.
grădină 17; loc de ~ 190, 252.
grămătici, stăpîni 19; se judecă 254; scriu acte domneşti 5, 6, 10, 14, 25, 26, 33, 44, 50, 70, 86, 87, 100, 115, 117, 125, 128, 129, 140, 147, 149—151, 160, 163, 167, 171, 209, 212, 220, 221, 223, 228, 235, 238, 240, 253, 260, 262, 264, 265, 289, 296.
grec, în onomastică 144, 232.
grivne, luate la încălcări de hotare 53, 164.
grîu, în dări şi danii 25, 71; la vamă 224; în prețuri 280, 293.
groşi, în prețuri 278.

H

hațegani, negustori 20·.
herțeg, în titlul domnului Țării Româneşti 39, 119, 180.
hicleniri față de domn: cu pierderea averii 5, 80, 82, 87, 93, 99, 116, 144, 188, 191, 275, 286; cu pierderea capului 194, 238.
hirotonisire, drept de ~ 150.
hotare passim.
hotarnici: domneşti 185, 223, 279, 282; ~, marele armaş 189; marele pitar 164; portar 269; postelnic 196; stolnic 154; vornic 91, 139; ~ 12 boieri 111, 164, 234; 24 de boieri 223; 36 de boieri, din 3 județe 189.
hotărniciri: 91, 111, 139, 164, 282, 294.
hramuri: **Adormirea Maicii Domnului** (Uspenia), la m-rea Argeş 107, 114, 118—120, 135; la m-rea Bistrița 164, 167, 175, 179, 180; la m-rea Cutlumuz de la Athos 214; la m-rea Govora 39, 41, 190, 215, 254, 287; la m-rea Tismana 10, 222, 229, 232; **Bunavestire** (Blagoveştenia), la m-rea Cotmeana 36; la m-rea Glavacioc 57; **Intrarea în Biserică** (Vovidenia), la m-rea Rîncăciov 72; la m-rea Snagov 25, 26, 132; **Înălțarea** (Văznesenia), la Mitropolie 27, 50, 51; **Sf. arhangheli Mihail şi Gavril,** la m-rea Dohiar de la Athos 7; la m-rea Mărgineni (Drăghiceşti) 45, 115, 182; **Sf. Gheorghe,** la m-rea Sf. Pavel de la Athos 8; **Sf. Troiță,** la m-rea Cozia 36, 71, 194, 238, 260.

I

iaz, cu mori 288.
iconom, martor 34.
iepe, în prețuri 29, 160.
ieromonahi 34.
iezer, în descriere de hotare 145.
ispravnici, la jurămînt, cu 24 de boieri, banul 75; de hrisoave, al doilea logofăt 74, 89; în porunci domneşti: marele ban 208; marele vornic 109, 224; marele logofăt 2, 3, 9, 16, 28, 47, 55, 63, 68, 190, 218, 259, 275; marele postelnic 217; marele portar 268; marele sluger 196; logofeți 53, 83; ~ în sfat: marele ban 20, 128, 250, 266, 272, 277, 281, 287; bani 93, 94, 139; marele vornic 42, 69, 75, 87, 99, 114—116, 122, 129, 134, 137, 147, 149, 163, 174—176, 214, 221, 234, 238, 246, 276; fost mare vornic 65, 164, 219; vornici 113, 117, 167; marele logofăt 13, 18, 21, 23—26, 31, 32, 39, 41, 43, 44, 49—51, 54, 57, 62, 72, 76, 79, 80, 82, 86, 96, 101, 107, 108, 110, 165, 178, 183, 187, 189, 191, 192, 200, 201, 204, 206, 209, 212, 220, 222, 227, 228, 232, 235—237, 240, 242, 244, 245, 247, 249, 253, 254, 256, 257, 261, 262, 270, 271, 279, 280, 283, 284, 288, 296, 297; fost mare logofăt 207; al doilea logofăt 84; logofeți 5, 10, 11, 15, 22, 27, 33, 37, 38, 52, 64, 73, 81, 98, 105, 123, 126, 127, 130, 136, 150, 154, 171, 173, 179, 199, 241, 243, 264; marele spătar 97, 181, 210, 252; fost mare spătar 91, 119, 120, 125, 142, 144, 151, 158, 159, 161, 169; marele vistier 274; vistieri 170, 198; marele stolnic 46, 58; stolnic 133; marele paharnic 166; paharnic 251; marele postelnic 12, 177, 213, 282; fost mare postelnic 59, 168; postelnici 45, 60, 112; marele armaş 104, 111, 157, 162, 186, armaş 172; marele clucer 40, 70, 95, 102, 106, 121, 131, 140, 153, 156, 223; marele sluger 195; marele portar 85, 92, 155, 216, 226, 229—231, 233, 255, 291, 294, A; portari 17, 29, 56, 61, 77; comis 19; pîrcălab 1; spusa marelui ban 292.
izlaz 296.

Î

îmbrăcăminte 35.
împrumut de bani 144, 156.
înfierături, semne de hotar 53.
înfiere 110.

înfrăţire între: tată şi fiice 13, 40, 94, 187, 230; mamă şi fiice 104; fraţi 40; fraţi vitregi 23, 125, 247, 291; fraţi şi surori 58, 113, 297; veri primari 33; unchi şi nepoţi 79; cumnaţi 270; boieri 1, 22, 37, 66, 193; moşneni 35, 64, 102, 129, 186, 237, 280; vînzare deghizată 144.
întocmire (aşezare, tocmeală) 27, 96, 183, 262, 264, 273, 295.

J

jăreadă, în descriere de hotare 294.
jitniţa domnească 25.
judecăţi passim; după legea lui Dumnezeu 51; repetate 11, 105, 171, 178, 185, 239, 240, 279, 281.
judeţe 25, 71.
judeţi 9, 90.
jurămînt strîmb 59.
jurători, şase 43, 112, 130; doisprezece 11, 20, 30, 38, 56, 59, 60, 64, 67, 75, 91, 98, 105, 128, 131, 145, 151, 154, 177, 178, 181, 185, 204, 209, 214, 216, 218, 229, 232, 239—241, 243, 249, 251, 255, 263 265—268, 271, 279, 281, 282, 287—290,, 295; douăzeci şi patru 75, 105, 117, 139, 145, 147, 178, 185, 201, 214, 222, 239, 240, 272, 279, 281, 285, 290.

L

lazuri 48, 237; v. şi **curătură.**
leagăn 116.
lege passim.
lemn pentru mori, în preţ 2.
litre ⟨măsură⟩ 25.
livezi 48, 87, 173, 190, 232.
locuri: de casă 129, 237; de arie 18; de grădină 190; de vie 13, 19, 129, 256, 296; de livadă 190; de stupină 129; de hrană 48; de fătăciune 129, pustiu 58.
logofeţi mari, stăpîni şi familie 59, 106, 188, 210, 266; ctitor 36; martor 90; în sfat, passim; v. **Vlaicul ⟨din Piscani⟩, Tatul ⟨din Strîmbele⟩, Radul ⟨din Drăgoeşti , Radul Paşadia, Radul Vîlceanu;** ~ , stăpîni 1, 22, 24, 42, 59, 73, 85, 101, 188, 202, 223; cotropeşte ocină 272; face danie 246; se înfrăţeşte 193; hicleni 87, 188; scriu acte domneşti 8, 19, 36, 45, 152, 156, 204, 288, 294; v. şi **ispravnici.**
luncă 162.
lupte pentru tron 69, 133.

M

maiă de peşte 25.
martori passim.
mazăre, în onomastică 140.
mănăstiri v. **Argeş, Bistriţa, Cotmeaua, Cozia, Cutlumuz, Dohiar, Glavacioc, Govora, Mărgineni, Rîncăciov, Snagov, Sf. Pavel, Tismaua.**
măsuri v. **coţi, fălci, funii, litre, obroace paşi, pogoane, vedre.**
mei 18, 68; în toponimie 238.
mertice 25, 72.
metoh 115.
miere 25.
mitropolit 27, 51.
mîncături 44.
moldovean , în onomastică 94.
monahii v. **călugăriţe.**
mori 96; ale bisericii 2, 16, 31, 167, 176, 180, 210, 287, 292; boiereşti 24, 43, 109, 216, 228; în preţ 180; vaduri de ~ 19, 21, 35, 48, 98, 190, 215; în preţ 2.
moşii v. **ocine.**
moşneni (megiaşi) passim; izgoniţi din sat 198.
muncă domnească, în scutiri 3.
munţi 15, 35, 48, 50, 98, 194, 238, 294.

N

nuci 34, 232.
nuntă 6 .

O

oaste 133.
oboroc (obroc) ⟨măsură⟩ de grîu 18, 25.
obroc anual în bani 4, 6—8, 89.
ocine, (moşii) în întăriri, vînzări-cumpărări passim; cu bir 262, 283; pierdută pentru hiclenie 5; dată pentru duşegubină 134; v. şi **cotropiri.**
ogoare 17, 19, 173, 235, 252, 293, 295; de cînepă 252.
oi, ca preţ în natură 129, 144, 188, 278; în danie 25; la vamă 224; drept de a le paşte pe munte 259.
om legat, în scutiri 3.
omor 97.
orb în onomastică 149.
orz 25, 71.
ostrov în toponimie 43.

P

pahar de argint 36.
paharnici mari, stăpîni 99; face danie 122; martor 90; în sfat passim; v. **Badea Zemlău, Crăcea, Crăciun din Bîrseşti, Dan, Radul Paşadia, Stănislav, Stoica ⟨din Bujorani⟩, Stroe al lui Drăghici, Voico;** ~ stăpîni 37, 46, 87, 93, 132,

253, 274; zălogeşte ocină 43; v. şi **ispravnici.**
paşi ⟨unitate de măsură⟩ 29, 39, 41, 230, 296.
pădure passim; curăţită 272.
pedepse cu moartea 73, 194, 238.
perper 26, 100.
pescării la Dunăre 232.
peşte 25, 36, 224.
pietre de hotar 91, 278.
piper 25.
piseţi (scriitori), stăpîni 262, 266; scriu acte domneşti 22, 31, 39, 41, 103, 155, 159, 193, 227, 243, 244, 246, 279, 286, 295.
pitari, stăpîni 44, 60, 228; hotarnic 164.
pivniţă domnească 25.
pîrcălabi, stăpîni 37, 43, 120, 183, 188, 191, 210, 219, 276; în sfatul domnesc 51; ispravnic 1.
pîrgari hotarnici 9; martori 90.
plaiuri de vii 13, 35, 131, 231; în descriere de hotar 294.
plăcintă, în onomastică 173.
podgorii 25, 51.
pogoane de vie 17, 246, 252.
pomelnice 74, 246.
pomet 24, 143, 203.
popi, stăpîni 162, 262; se judecă 279; martori 34, 90; egumen 260; în toponimie 238; în menţiuni tîrzii 48, 294.
porci, în preţ 280; dat din ∼ 266.
portari, stăpîni 24, 77, 155, 156; zălogeşte sat 144; hotarnic 269; v. şi **ispravnici.**
posluşnici 3.
postelnici (stratornici) mari, stăpîni şi familie 192, 263, 266; în sfat passim; v. **Badea Aiaz-Izvoranu, Dragomir, Drăghia, Frăţilă, Pîrvul, Radul Paşadia, Stan ⟨din Bujoreni⟩, Stanciul Benga, Tudosie ⟨din Periş⟩**; ∼ stăpîni 12, 96, 99, 144; se judecă 112; dau bani împrumut 144, 156; hotarnic 196; v. şi **ispravnici.**
prădalică 13, 20, 23, 24, 32, 35, 38, 52, 55, 78, 94, 123, 142, 144, 151, 156, 157, 159, 226, 236, 258, 262, 266, 270, 295, A.
preţuri în bani de: sate 24, 66, 71, 106, 118, 119, 168, 180, 227; ocină delimitată 296; munte 278; fălci 18, 24; mori 180; vad de moară 2; lemne la moară 2; vecini (rumâni) 235; ţigani 262, 280; cai 24, 100, 129, 235, 293; porci 280; mei 15, 18; cojoc 280; pahar de argint 36; cruce 48; ∼ mixte, în bani şi în natură 24, 71, 94, 144, 161, 180, 187, 227, 262, 274, 278, 293; ∼ în natură 12, 20, 29, 44, 78, 129, 155, 160, 173, 235, 255, 278, 280, 293; 297; ∼ de ocine nedelimitate passim.
pribegie 5.
pricini (judecăţi) între: mănăstiri 10, 15, 49; mănăstiri şi boieri 36, 51, 62, 84, 167, 168, 174, 179, 194, 195, 204, 221, 227, 229, 232, 238, 260; mănăstire şi orăşeni 164; mănăstiri şi moşneni 154, 171, 177, 185, 234, 242, 254, 287; boieri 43, 66, 85, 99, 112, 147, 163, 216, 263, 266; boieri şi moşneni 130, 142, 151, 201, 250, 261, 274; între orăşeni şi moşneni 91; moşneni 11, 30, 38, 56, 61, 73, 76, 97, 104, 131, 137, 139, 157, 239, 248, 255, 267, 271, 279, 289, 290, 295, A.
protopop ⟨menţ. tîrzie⟩ 239.
pruni 236.

R

răufăcător 35.
răzor 34.
rudar 293.
rumâni v. **vecini.**

S

sapă 272.
sare 65, 224.
sas, în onomastică 229, 232; şi în toponimie 48.
sate, în întăriri, danii, confişcări passim; date în datorie de bani 219; în preţuri 24, 66, 71, 106, 118, 119, 168, 180, 227.
săcui, în toponimie 58.
sălaşe de ţigani 24, 42, 144, 211, 278.
scaun de judecată 150.
schimburi de ocine şi sate 18, 54.
scoateri de la bir 12, 57, 280, 283.
scriitori v. **piseţi.**
scule, de aur şi argint, 35, 44, 92, 110, 270, 273.
secure 64, 137.
selişti 69, 121, 264.
sfat (divan) domnesc passim.
sfoară de moşie 29.
slav, în onomastică 78.
slănini 20 , 206, 280.
sluger v. **sulger.**
slugi: domneşti, în întăriri passim; în oprelişti 3; ale banului 3, 205; ale marelui vornic 3.
slujbă, în scutiri 3; dreaptă şi credincioasă, răsplătită de domn 1, 5, 24, 29, 62, 69, 80, 87, 93, 99, 106, 120, 121, 133, 144, 159, 166, 188, 191, 262, 275, 286.
sobor v. **adunare de stări.**
soroace de judecată 15, 43, 75, 146, 241, 266, 268, 269, 281, 290.
spadă ferecată 20.
spătari mari, stăpîni 14, 65, 100, 139, 145 înfrăţit 66; se judecă 174; în sfat passim; v. **Badea Zemlău, Barbu ⟨din Pietroşani⟩ Cristian ⟨din Stănceşti⟩, Dan, Dragomir ⟨din Orboeşti⟩**, Oprea ⟨din Sălătruc⟩, Stroe ⟨din Orboeşti⟩ ;∼ stăpîni 60, 236; v. şi **ispravnici.**
stejar, în descriere de hotare 34, 164; în toponimie 59, 165, 253.
stînă 203.
stînjeni, unitate de măsură 129, 291, 294, 297.

stolnici mari, stăpîni 145, 291; cotropeşte ocină 170, 198; în sfat, passim; v. **Albul Rogoz, Conda, Dragul ⟨din Orboeşti⟩, Nedelco, Staico ⟨din Cornăţeni⟩, Şteful;** ~ stăpîni 262; martor 184; v. şi **ispravnici.**
stratornic v. **postelnic**
stupi 116.
stupini 203, 252.
sulger (sluger), stăpîni 37, 210; hotarnic ~ 189; mari, ispravnici 195, 196.
svite 12, 144.

Ş

şea 35.
şetrar mare, stăpîn 109.
şoimi, ca preţ în natură 278.

T

taleri, ⟨în menţiune tîrzie⟩ 294.
tămîie 25.
tetraevanghel, în preţ 15.
tîrnăcop 137.
turci 17, 87, 100; cumpără copii pe vreme de foamete 173; în toponimie 237.

Ţ

ţelină 17.
ţigani: mănăstireşti 28, 63, 71, 107, 120, 180, 211, 233, 246; boiereşti 65, 66, 87, 96, 109, 110, 120, 138, 144, 183, 262, 278; omorît 73; pricină pentru ~ 112; în toponimie 69.

U

ungur, în onomastică 280.
urgie, în onomastică 151.
uricari, scriu acte domneşti 62, 214.
urs, în onomastică 29, 168, 255, şi în toponimie 18, 91, 262.

V

vaci, în danii şi înfrăţiri 25, 230; luate pentru datorii 205, 206; în gloabe şi duşegubine 12, 282, 288, 297; în preţuri 12, 94, 160, 278; la vamă 224; în toponimie 131.
vaduri v. **mori.**
vamă din peşte 36, 55, 71, 127; din sare 224; la plai 232; la Vadul Vidinului 135.
vătafi, stăpîni 77, 85, 105; martor 184; oprelişti 3.
vecini (rumâni), mănăstireşti 16, 72; boiereşti 23, 108, 159, 203, 228; cu delniţă, în preţ 235.
vedre 25.
vin 25, 35, 224.
vinăriceri 83.
vinărici: domnesc 25, 26, 71, 72, 83, 100, 122, 180, boieresc 24, 27, 132.
vii: ale bisericii 26, 27, 34, 83, 90, 176, 180, 246; boiereşti 65, 143, 211, 228, 252, 253, 274, 275; ale moşnenilor 12, 13, 17, 23, 35, 139, 141, 162, 213, 231, 256, 257, 270; v. şi **locuri** de vie.
vistieri mari, stăpîni 65, 66, 100, 133; în sfat passim; v. **Barbu ⟨din Pietroşani⟩, Chirca, Conda, Drăghici, Gherghe ⟨din Pietroşani⟩, Neagoe ⟨din Periş⟩, Udrişte ⟨din Mărgineni⟩:** ~ stăpîni 5, 24, 69, 95, 207; v. şi **ispravnici.**
vistierie jefuită 133.
vite, date la înfrăţire 270; ca preţ în natură 44.
vînzări — cumpărări, passim; pe vreme de foamete 102, 113, 129, 173, 181.
vlastelini, stăpîni 180, 216, 218, 233; judecă pricini 49, 62, 157, 159, 164, 168, 179, 229.
vlădică 34, 51.
vornici mari, stăpîni 100; ctitori 180; cotropeşte sat 276; hicleni 116, 191; slugile lui 3; în menţ. ulterioară 294; în sfat, passim; v. **Barbu ⟨din Pietroşani⟩, Belcio ⟨din Coteşti⟩, Coadă, Oprea, Staico Şintescu, Vintilă ⟨din Cornăţeni⟩;** ~ stăpîni 16, 21, 22, 80, 81, 108, 143, 149, 163, 176, 201; dau bani împrumut 144, 156; hotarnici 91, 139, 189; oprelişti 187; v. şi **ispravnici.**

Z

zapise v. **acte.**
zălog 30, 43, 144, 156.
zeciuială din vinărici 180.
zestre 24, 98, 102, 104, 113, 180, 228, 235.
zidar 158.
zlătar 180.

FOTOCOPII

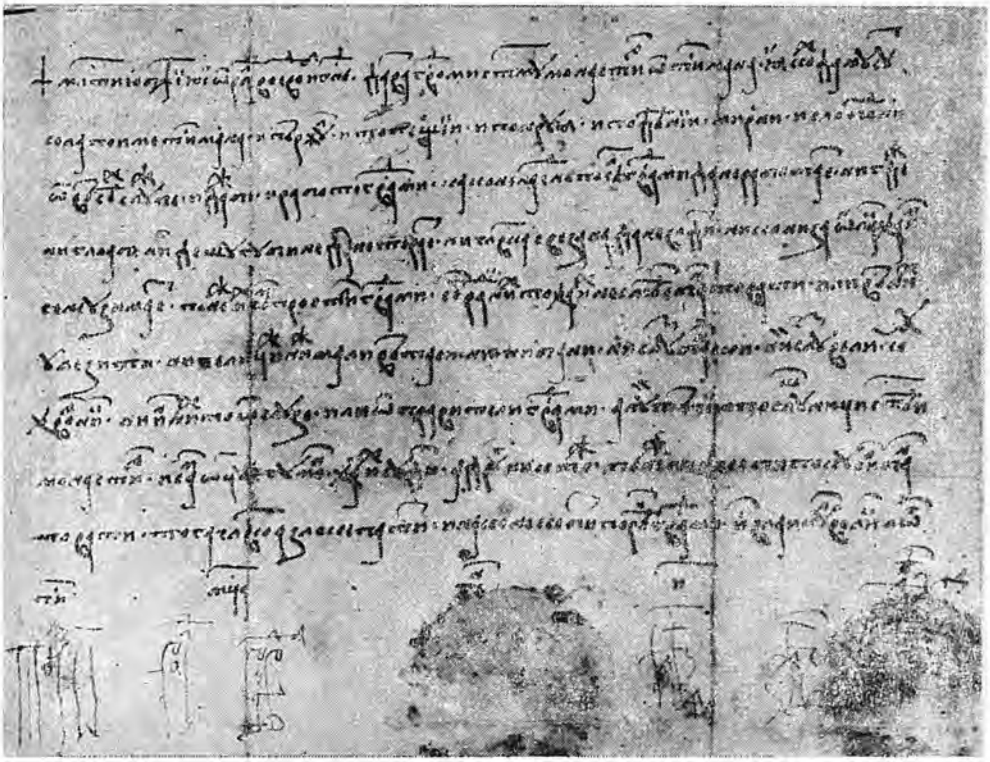

I = Doc. nr. 3.

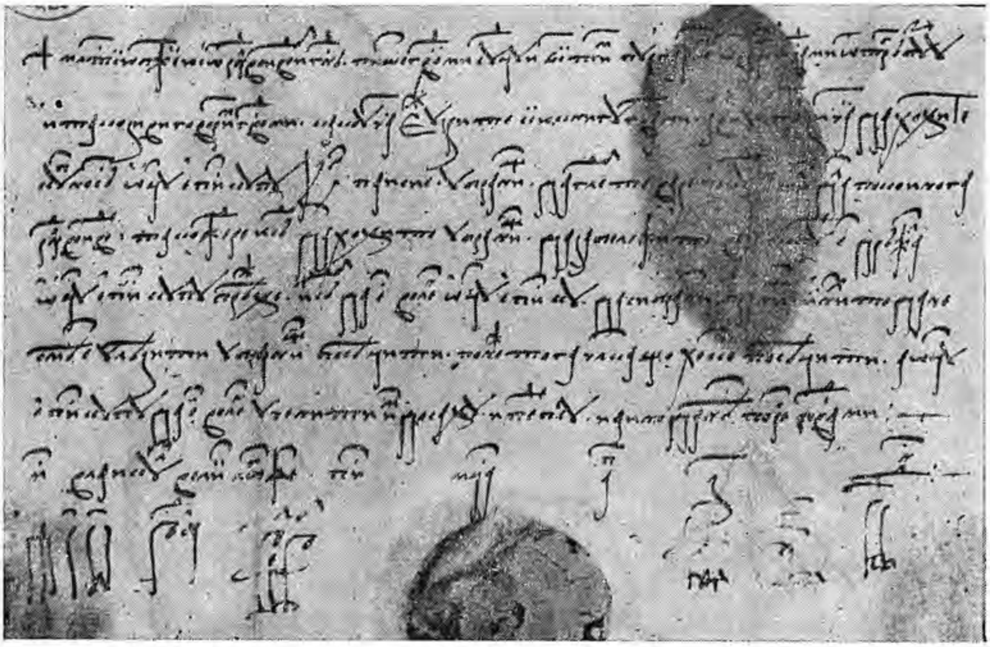

II = Doc. nr. 9.

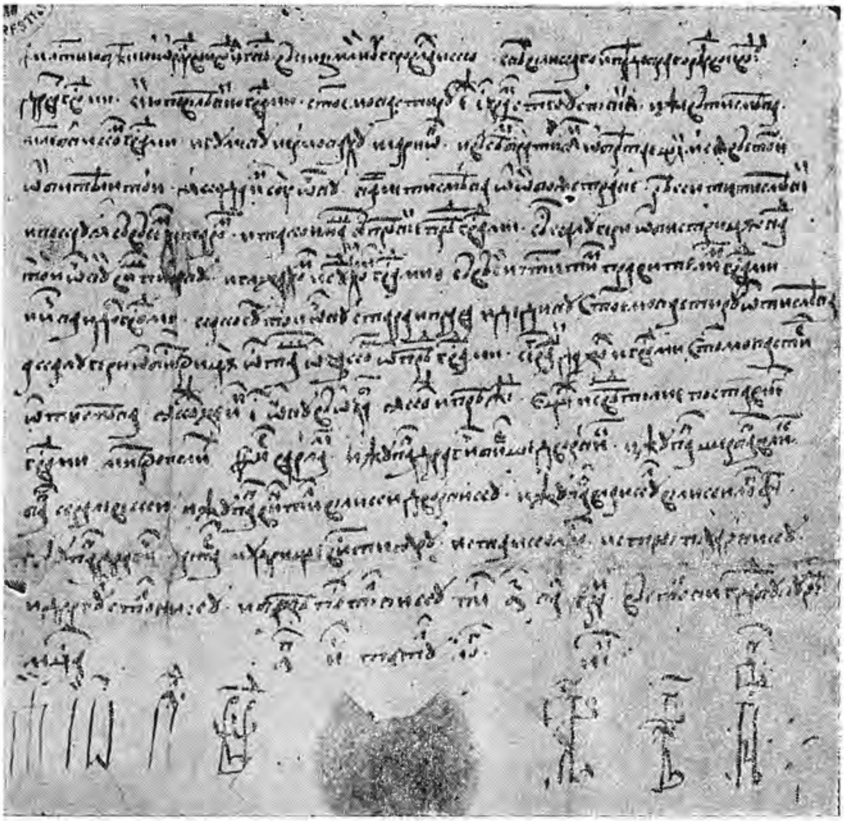

III = Doc. nr. 10.

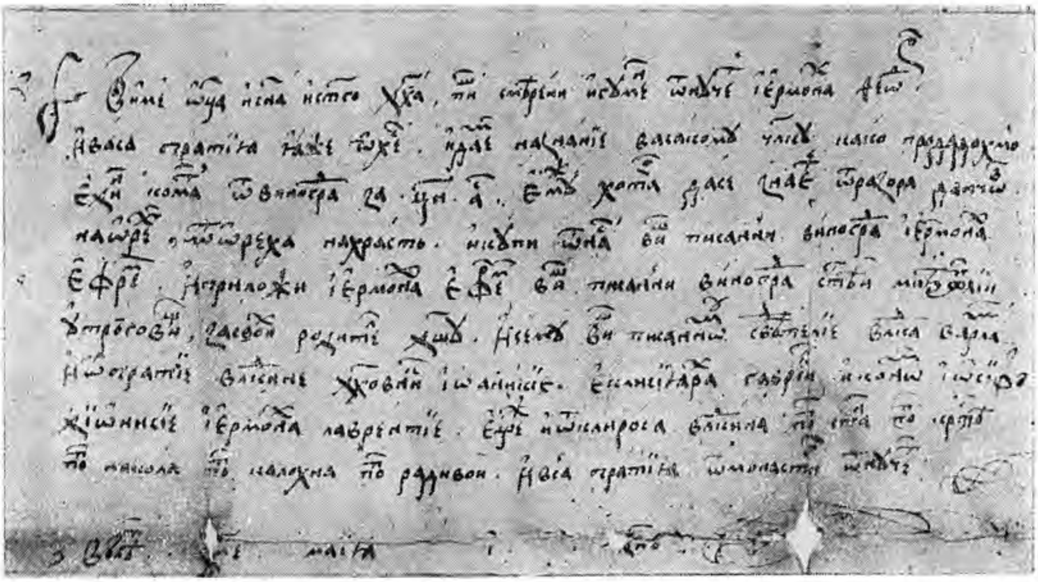

IV = Doc. nr. 34.

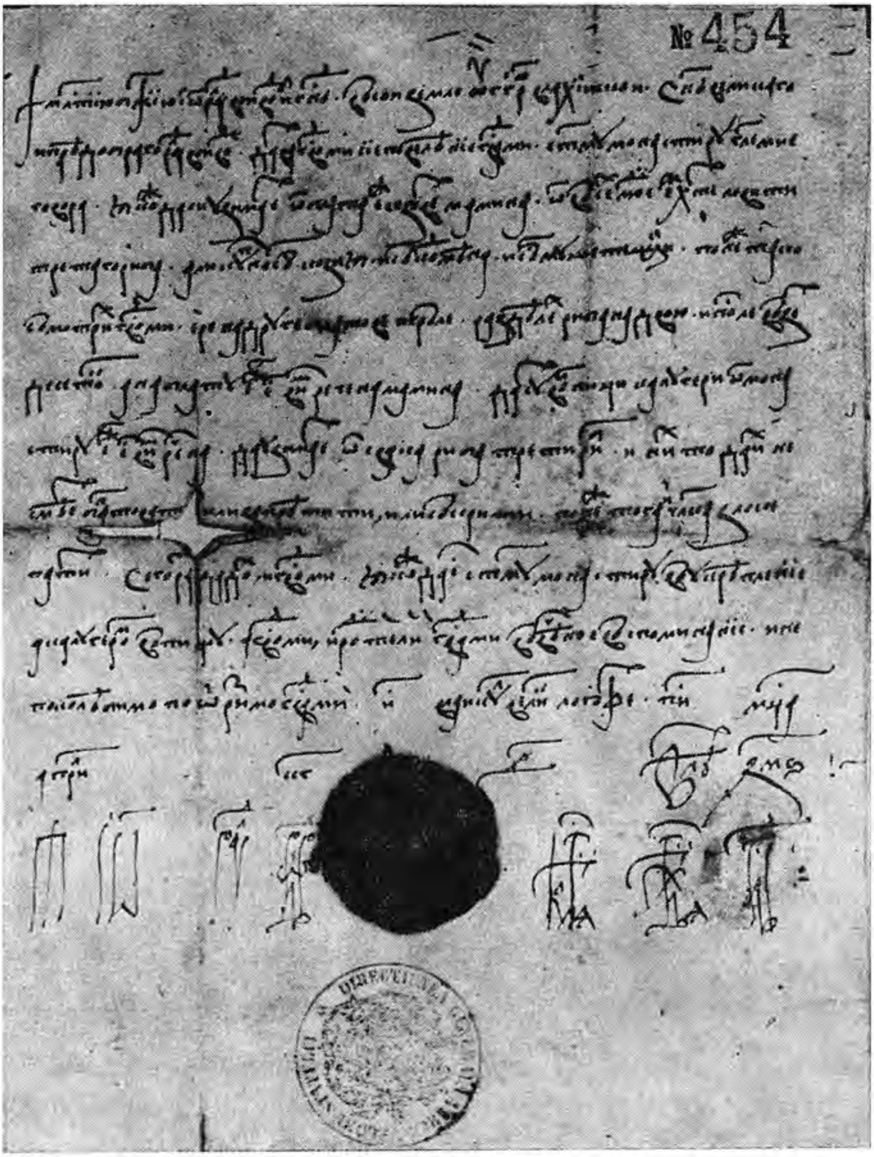

V = Dcc. nr. 55.

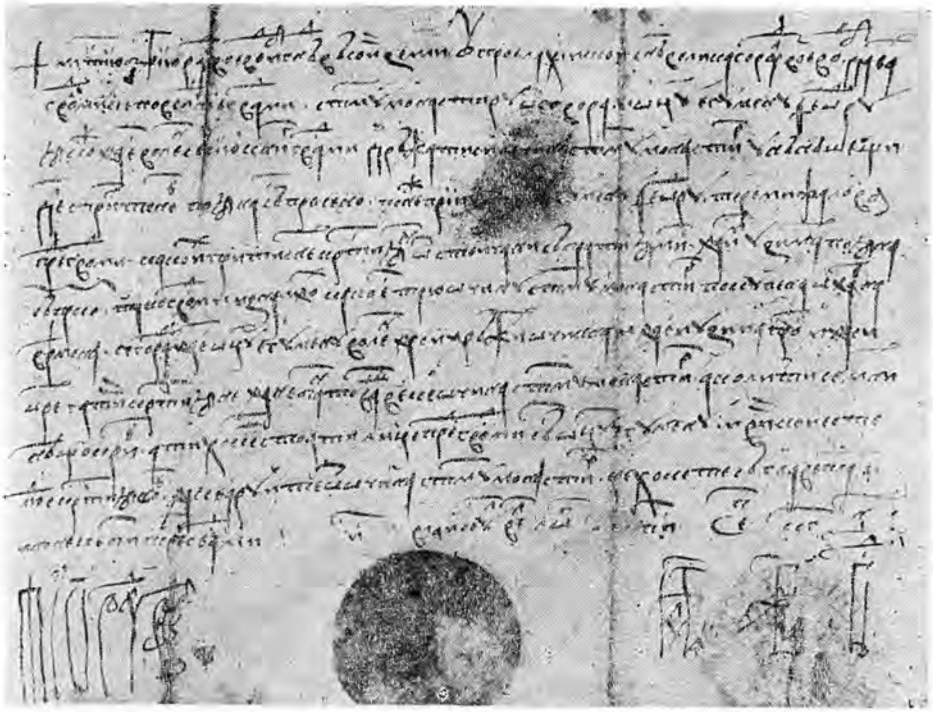

VI = Doc. nr. 68.

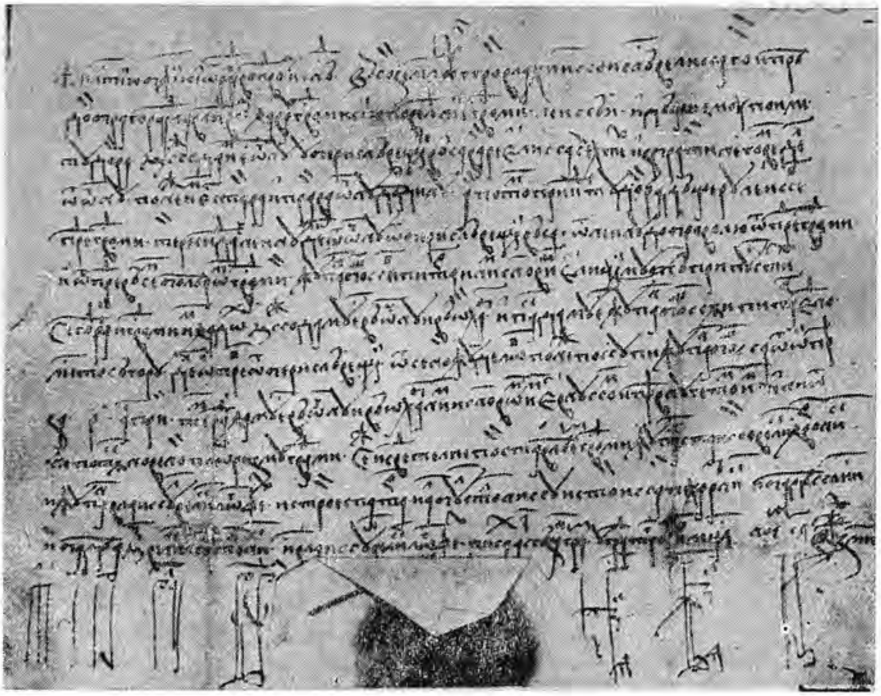

VII = Doc. nr. 86.

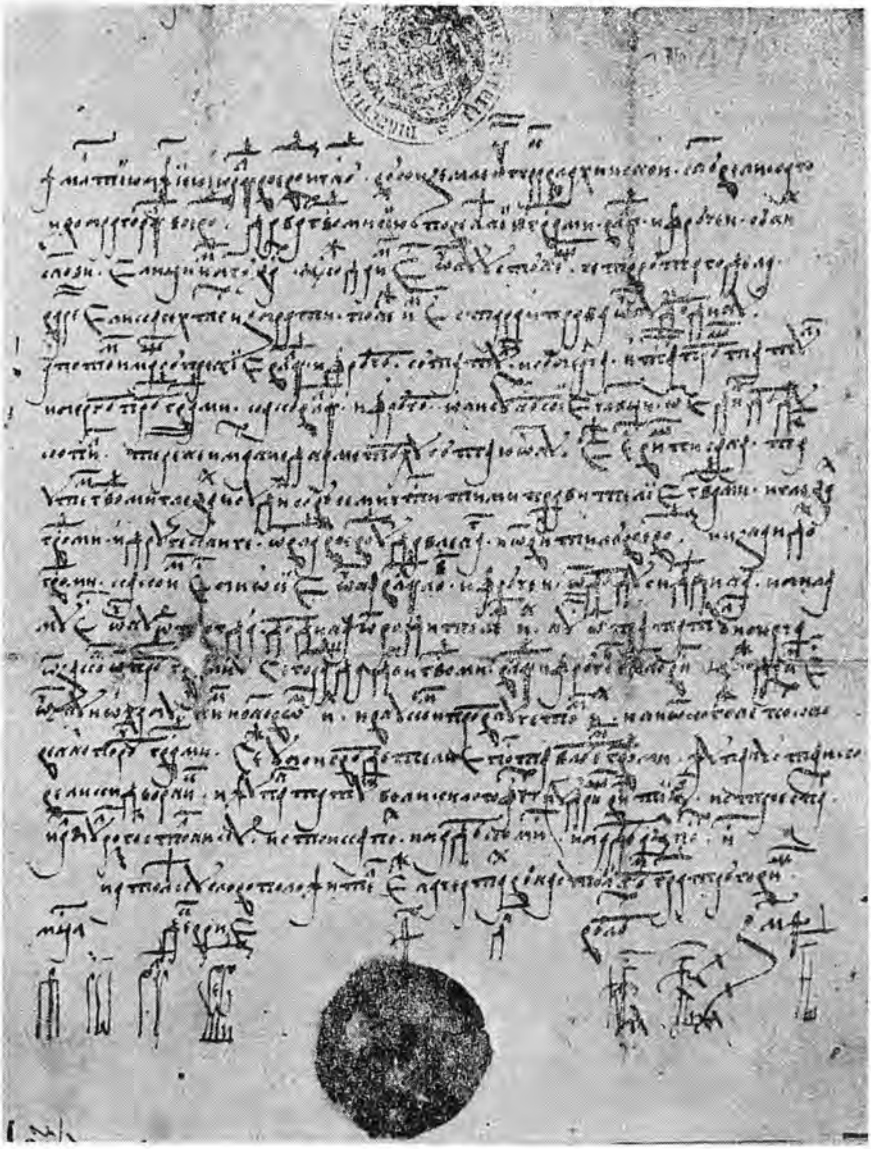

VIII = Doc. nr. 103.

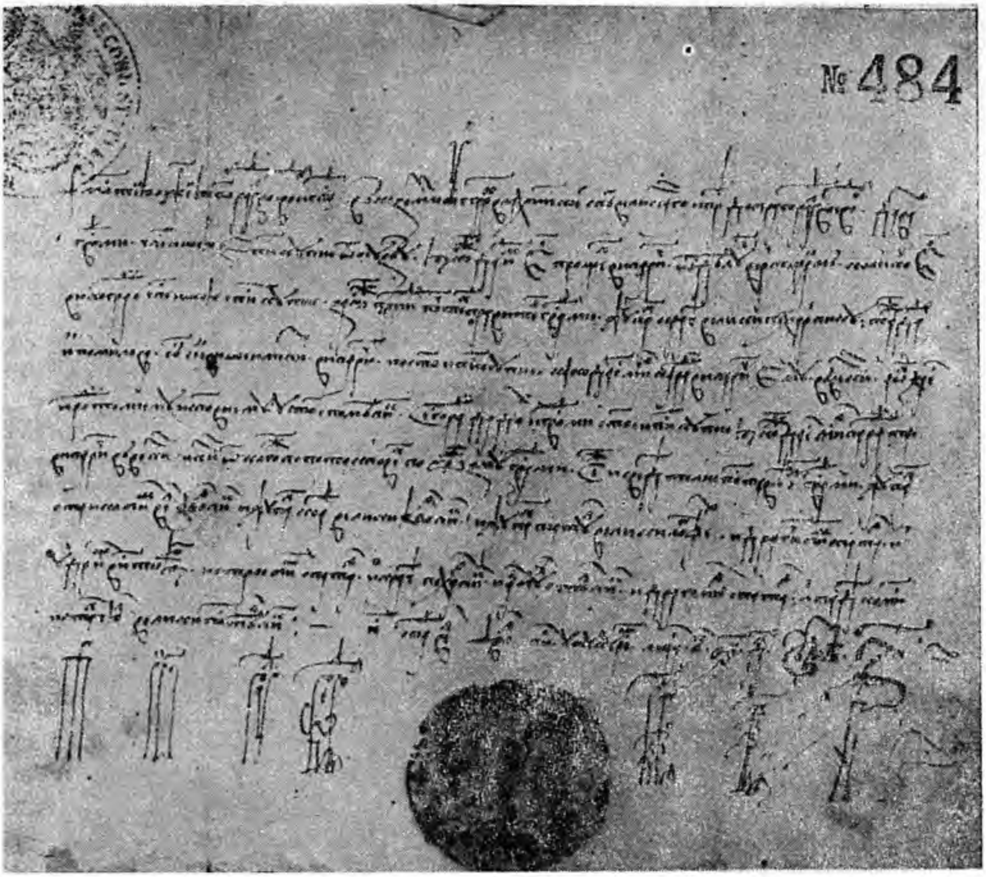

№ 484

IX = Doc. nr. 122.

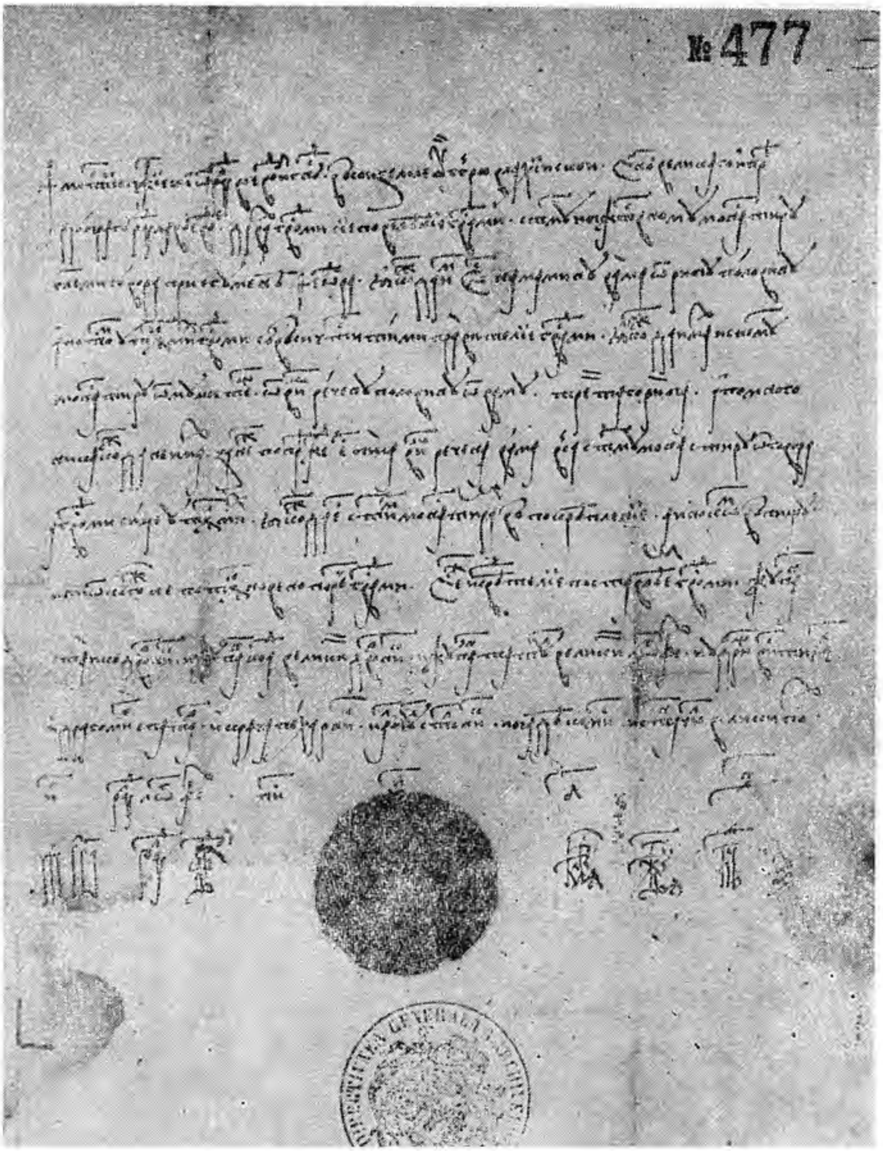

№ 477

X = Doc. nr. 127.

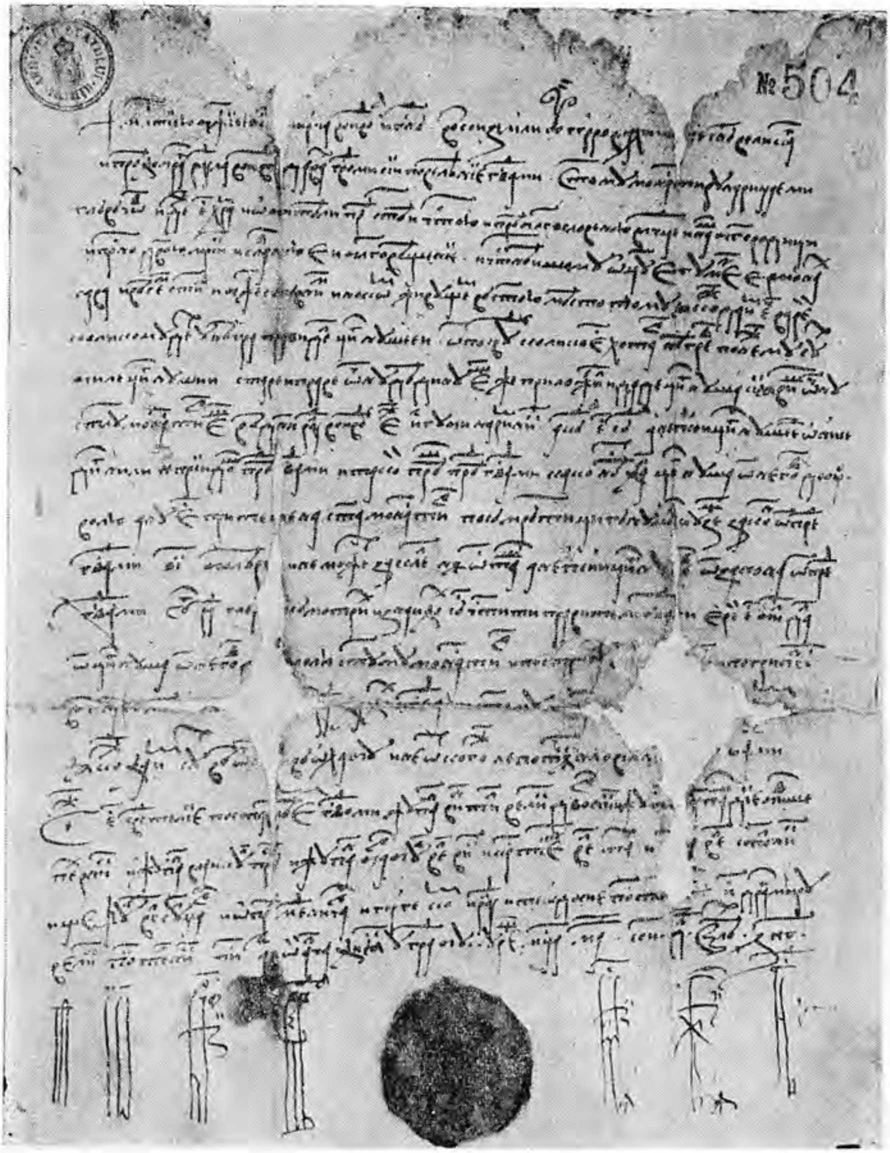

XI = Doc. nr. 176.

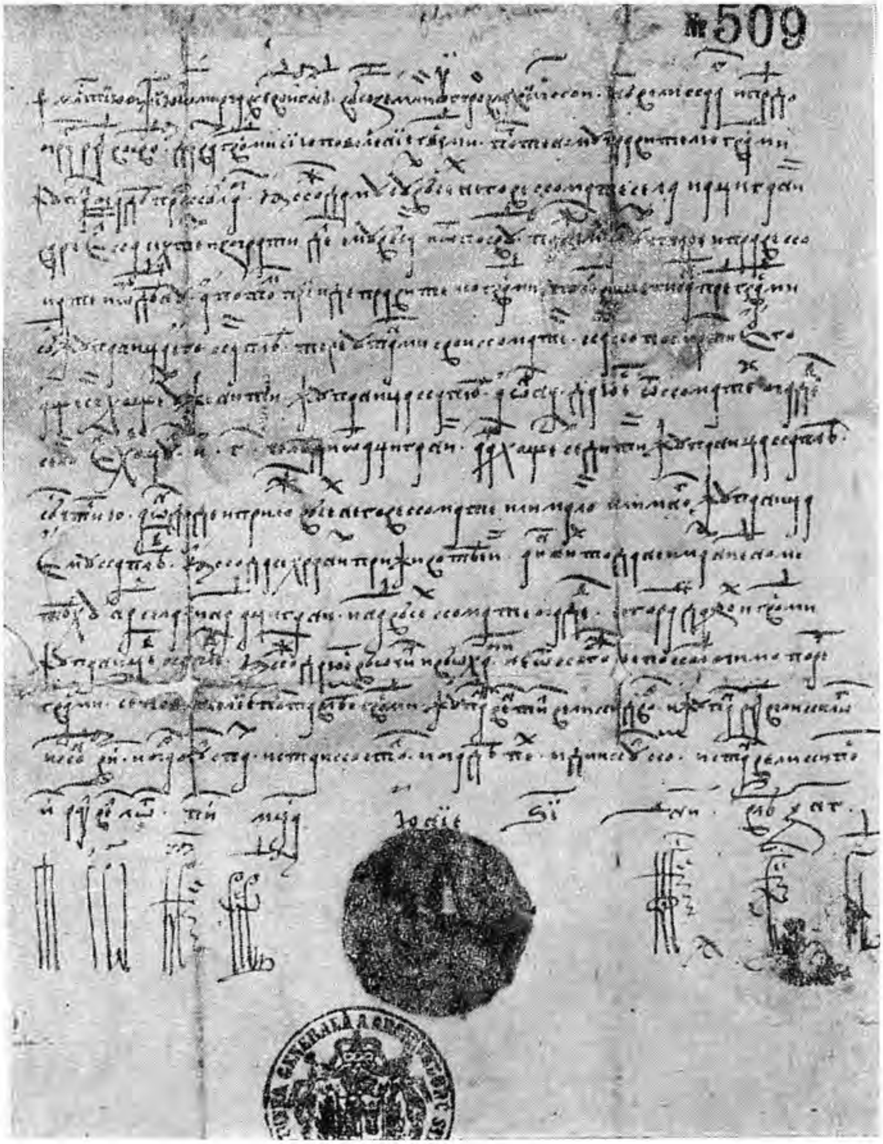

XII = Doc. nr. 183.

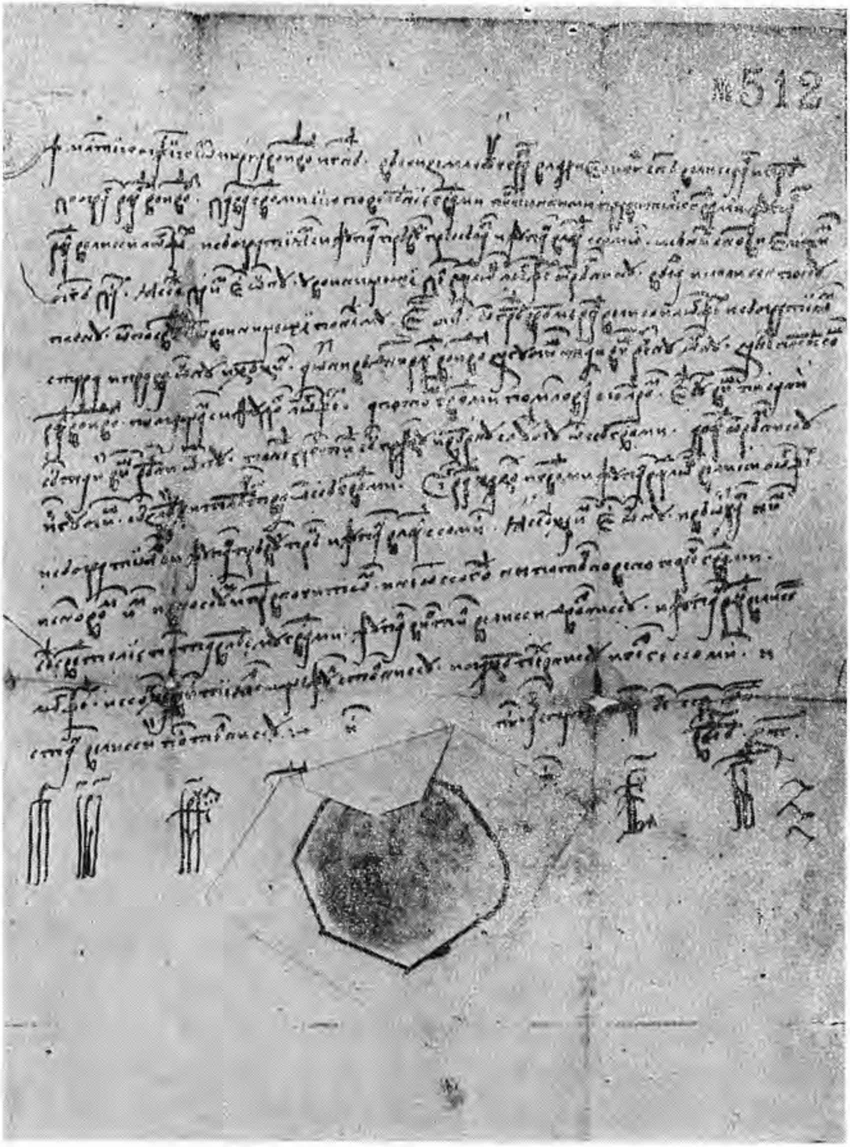

XIII = Doc. nr. 188.

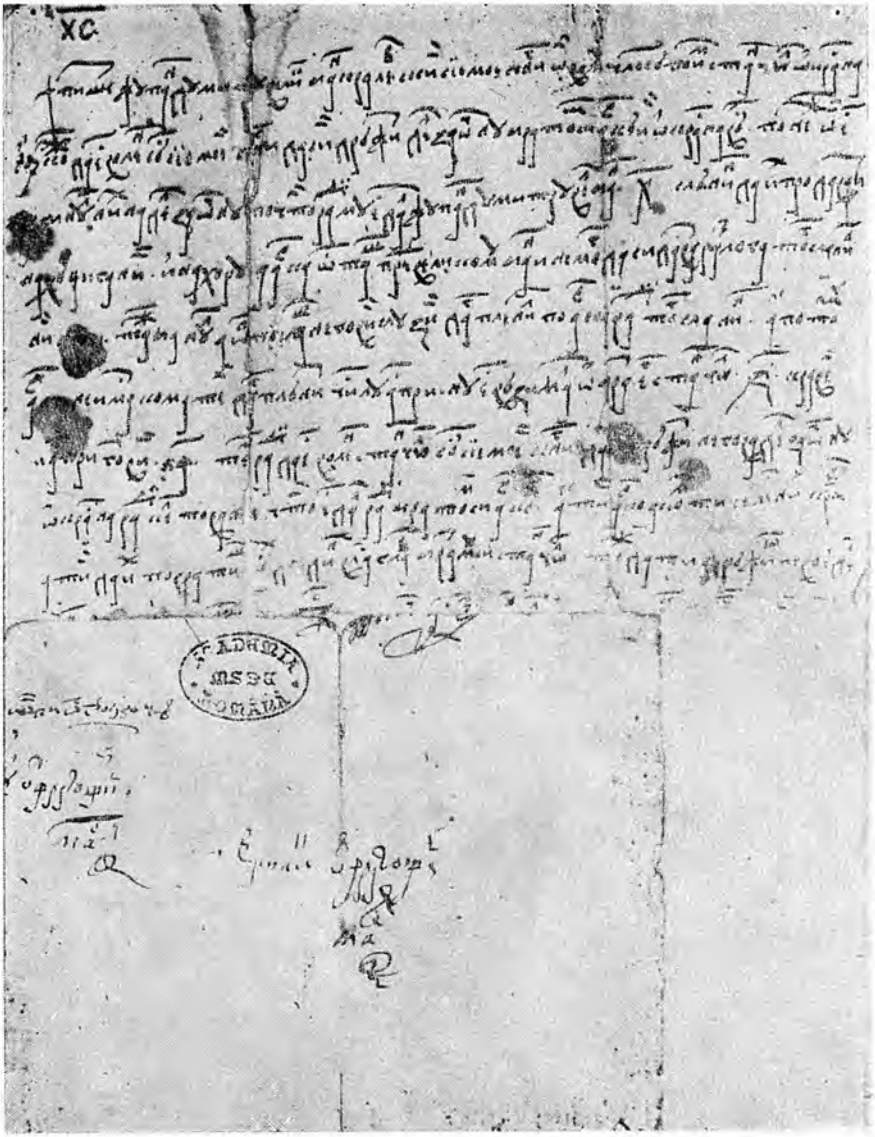

XIV = Doc. nr. 205.

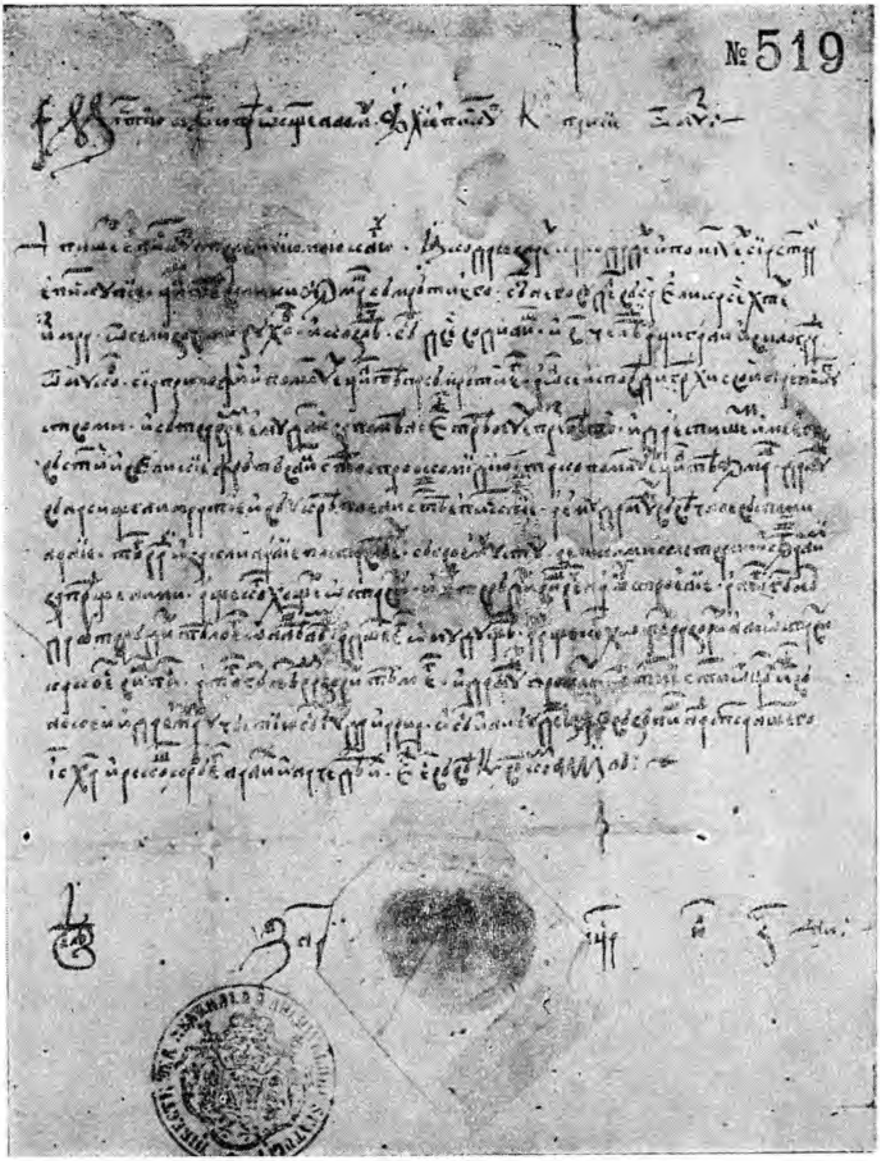

XV = Doc. nr. 211.

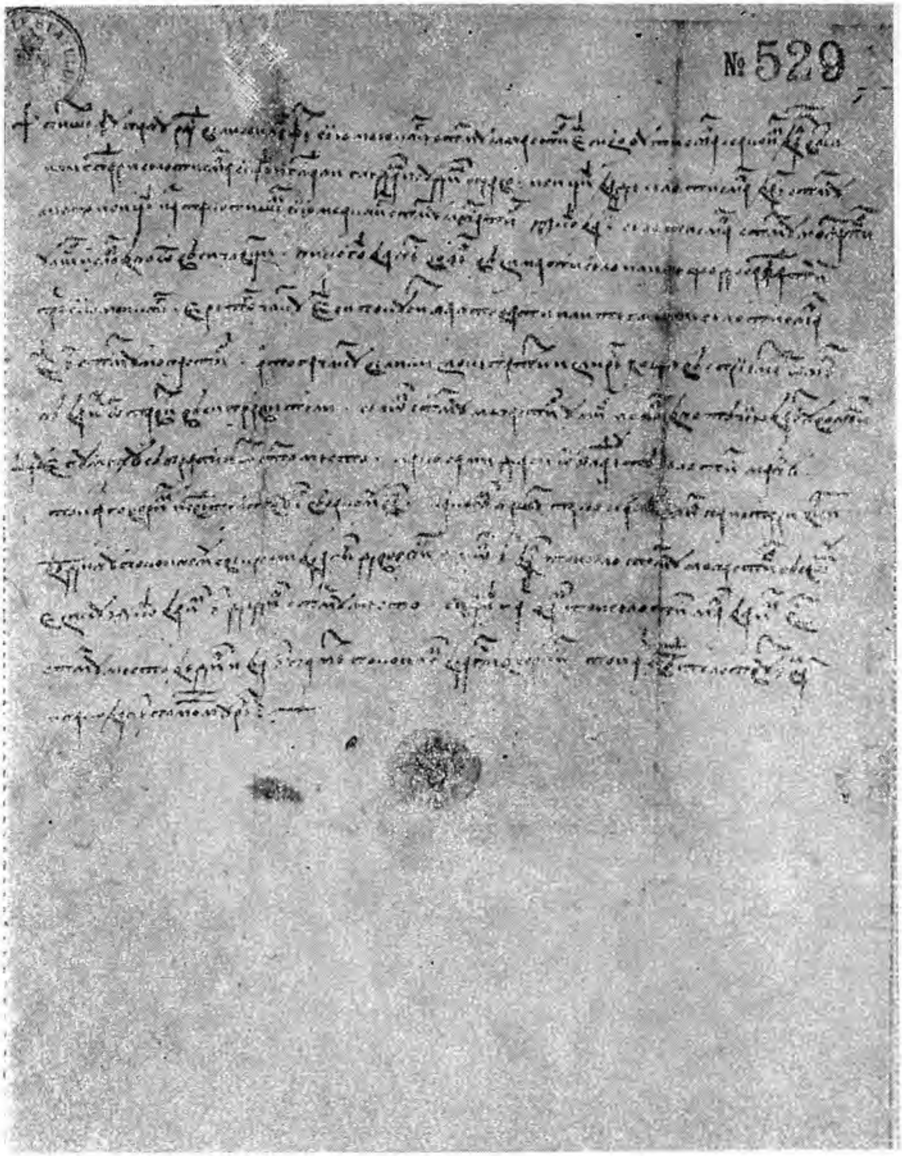

№ 529

XVI = Doc. nr. 225.

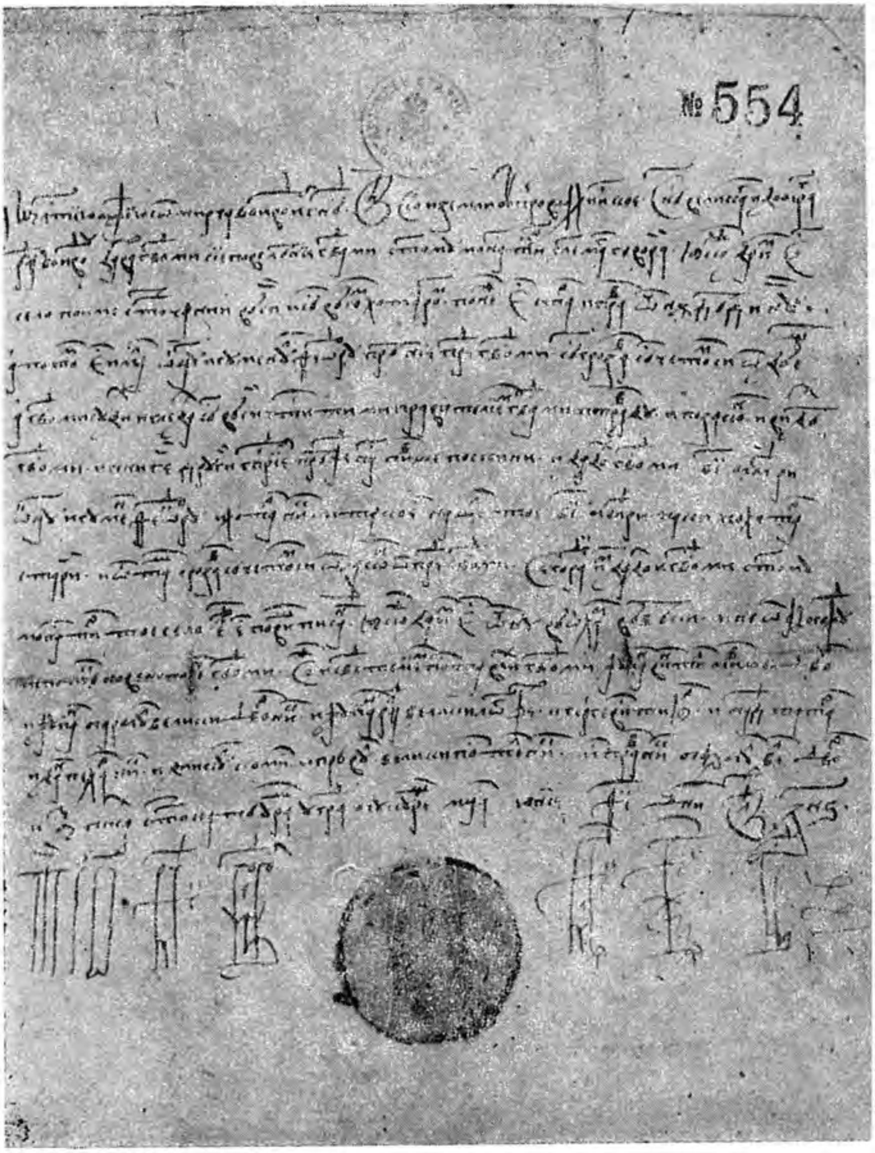

XVII = Doc. nr. 234.

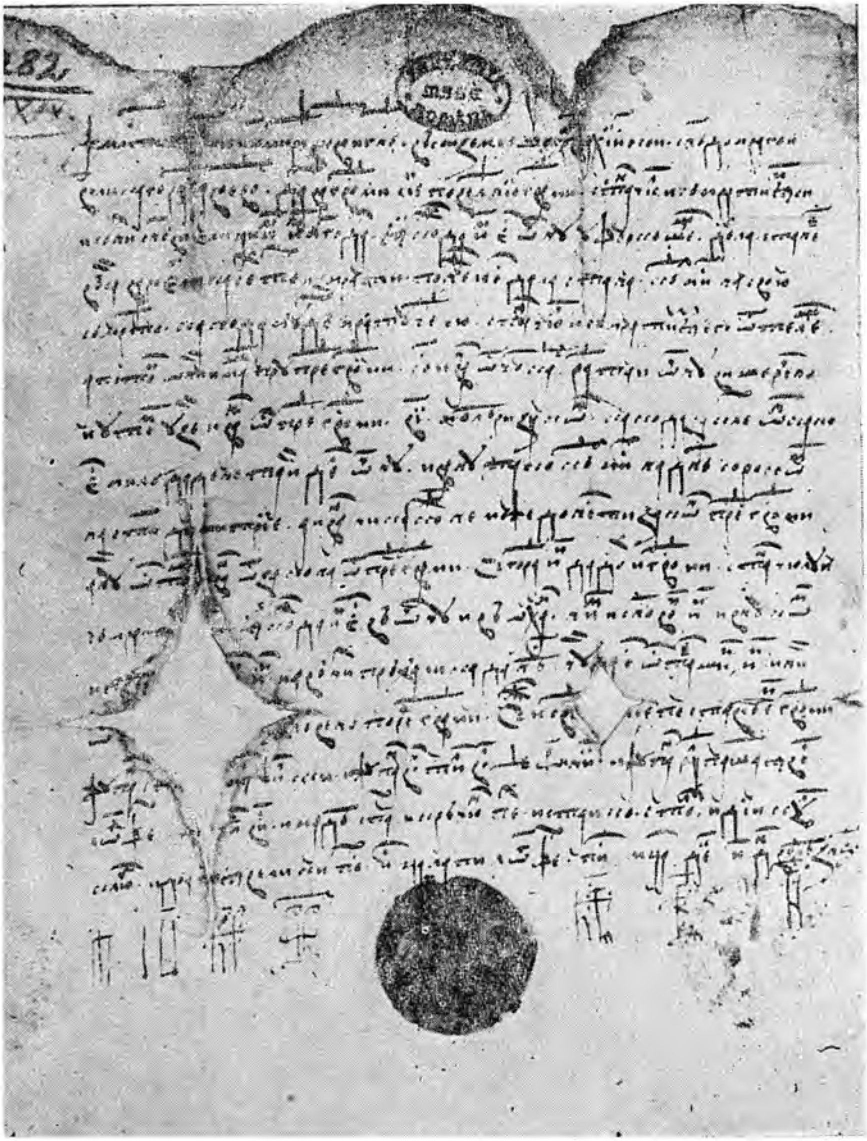

XVIII = Doc. nr. 241.

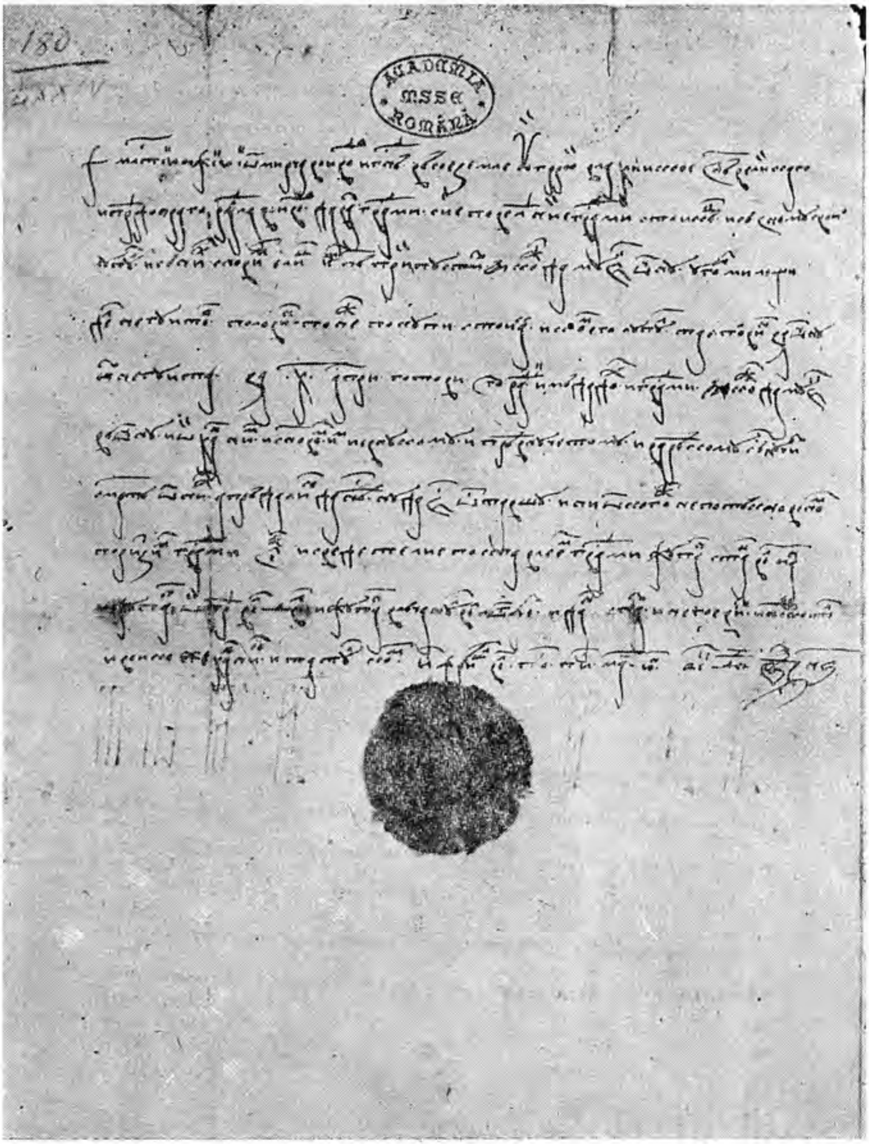

XIX = Doc. nr. 258.

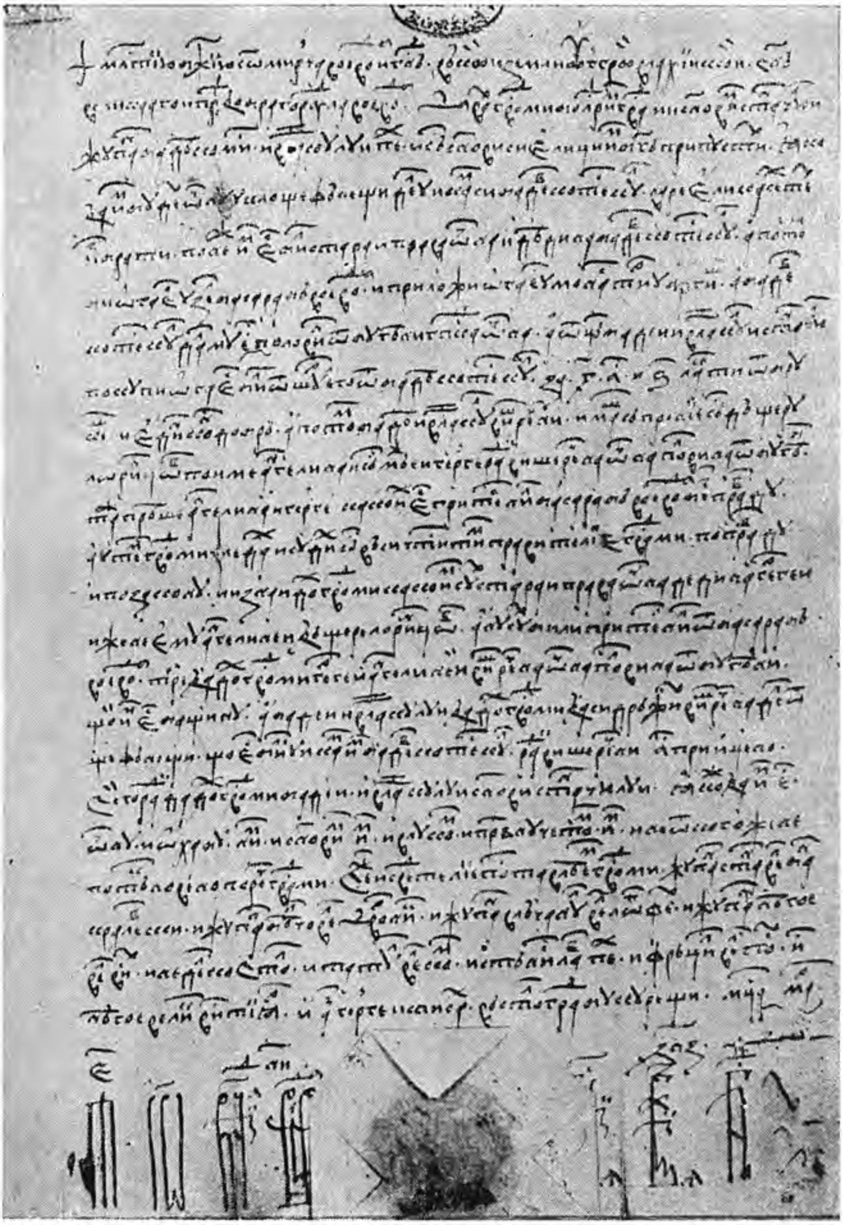

XX = Doc. nr. 274.

CUPRINS

Prefață V
Prescurtări-Bibliografie IX
Rezumatele documentelor XII
Résumés des documents XXXIII
Documente 1
Lista documentelor cu date rectificate 356
Indice onomastic 359
Indice de materii 404
Fotocopii 411

Redactor: MIRCEA SUCIU
Tehnoredactor: SONIA BÂRZEANU

Bun de tipar: 9. III. 1981. Format 16/70 × 100. Coli de tipar: 29. C.Z. pentru biblioteci mari: 9(498) (001..12) 9(498.1) „1536:1550" (001–12. C.Z. pentru biblioteci mici: 9(498)

Tiparul executat sub comanda
nr. 1447 la
Întreprinderea poligrafică
„13 Decembrie 1918",
str. Grigore Alexandrescu nr.89—97
București
Republica Socialistă România